Stadsfullmäktiges
i
Västerås

Protokoll
och
Handlingar
för år
1946

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1 9 4 6

REGISTER

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Ambulans, reparation av hälsovårdsnämndens ambulans	11	33	
Apotek, jourtjänst under 1947	173		30
Kungl. Socialedpartementets skriv. ang. nytt apotek i staden	40		
Arbetsförmedlingen, omändringsarbeten i arbetsförmedlingens lokaler	9	31	
Arbetsmaskiner, anskaffande av skördetröska, traktor och halmrivare till lantbruket	61	137	
Inköp av mindre betongblandare till parkförvaltningen	82	188	
Arbetsordning för rådhusrätten och magistraten, ny sådan	155		24, 24 A
Arosvallen, se Idrottsplatser			
Arvoden, länsstyrelsens beslut ang. höjning av arvode till drätselkammarens och löne- och avtalsnämndens ordförande	16		
Arvode till ledamöterna i granskningsnämnden för bostadsräkning	36	75	
Automobiler, inköp av ny brandautomobil	81	187	
Inköp av lastbil till byggnadskontoret	10	32	
Inköp av lastbil och personbil för byggnadskontoret	103	230	
Inköp av två lastautomobiler till renhållningsverket	81	185	
Inköp av två lastautomobiler till tekniska verken	10	33	
Inköp av en paketautomobil till parkförvaltningen	81	186	
Reparation av hälsovårdsnämndens ambulans	11	33	
Avlöningskontor, anordnande av inom staden	120, 130	278, 300	21

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Badelunda, bokslut för Badelunda kommun för 1945 m. m.	78, 101	223	18, 20
Badelunda Elektriska Distributionsförening u. p. a., disposition av överskottsmedel	85	195	
Badhus, reserverande av mark för ny varmbadhusanläggning	110		
Badplatser, anslag till Västerås Simsällskap för iordningställande av träningsbad i Svartån vid Hovdesta	87	201	
Uppförande av serveringspaviljong vid Johannisberg	80	183	
Barnbidrag, yttrande över betänkande med utredningar om utbetalning av	190		
Barnstugor, förhyrande av barnträdgårdslokaler	159	345	
Plan över barnstugeverksamhetens framtida utveckling	159	345	25
Se även daghem			
Begagnade föremål, yttrande över tillstånd att idka handel med			
Hj. J. A. Andersson	50	109	
Selim Olofsson	125	295	
J. W. Persson	51	109	
Olov Sixten Sjögren	26	57	
Bekvämlighetsinrättning, anordnande av offentlig bekvämlighetsinrättning i Stadsparken	37	78	
Belysning, anordnande av ytterbelysning å ålderdomhemmet Karlslunds område	31	61	
Bogserbåt till hamnen, inköp av	62	140	
Bokslut, Badelunda kommuns bokslut m. m. för 1945	78, 101	223	18, 20
Drätselkammarens för 1945	76, 100	173	9
Bokverk, tryckning av arbetet Västerås stads kommunala historia	33	66	
Borgen, fråga om medgivande för staden att teckna borgen å byggnadskreditiv intill 4.000.000 kronor	46, 127	101	
Höjning av stadens borgen å byggnadskreditiv för HSB:s stiftelse Solgårdars nybygge i kv. Skjutvallen	86	197	
Å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimer betr. stadsäg. 1528 FO och FP	113	256	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Å byggnadskreditiv för HSB:s stiftelse Familjebostäder betr. stadsägan 1528 FK och kv. Remmen nr 1, HSB:s bostadsrättsförening Kronhaga betr. kv. Rembygeln nr 1 samt Riksbyggen Västerås hus nr 8 betr. kv. Tändstiftet	46	101	
Å byggnadskreditiv för kommunalanställdas byggnadsförenings i Västerås u. p. a. nybygge å stadsägan 1200, Agnegatan 9	101	226	
Å byggnadskreditiv för Riksbyggen Västeråshus nr 9 betr. kv. Avtryckaren och Riksbyggen Västeråshus nr 10 betr. kv. Måltavlan	62	138	
Å byggnadskreditiv för Stiftelsen Familjebostäder betr. Remmen nr 2 samt HSB:s Bostadsrättsförening Hagadal betr. Rembygeln nr 2	14	39	
Å tillfälligt lån till Västerås Omnibus AB	130	300	
För intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän och arbetare	5	18	
Åtagande av jämlikt kungörelsen om tertiär- och tilläggslån	145	333	
Bostadsförmedling, kommunal, inrättande av i staden	177	359	
Bostadsförsörjning, motion ang. utredning om bostäder åt mindre bemedlade	98, 124	293	
Motion ang. utredning av fråga om bostadsfastigheter i stadens egen regi	17, 161	350	
Bostadsräkning, arvode till ledamöterna i granskningsnämnd	36	75	
Brandordning för staden, ny sådan	182	375	28
Ändring avseende stadens indelning i sotningsdistrikt	5, 53	20	
Brandskola, fråga om avlöning för två brandmän under vistelse vid Statens brandskolas brandförmanskurs m. m.	131	303	
Brandväsendet, bidrag till från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	2, 141	1, 325	
Inköp av brandautomobil	81	187	
Budget för år 1947	146		B 22, B 23

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Butiksstängning, länsstyrelsens resolution ang. inskränkning av tiden för öppethållande av butik för frisörer	27		
Byggnadsförbud, se Nybyggnadsförbud			
Båtplatser, anordnande för segel- och motorbåtar	34	68	
Civilförsvar, yttrande över förslag till civilförsvarsområden	97		
Daghem å stadsägan 1789 A, Kungl. Maj:ts beslut om understöd ur allmänna arvsfonden för uppförande av	74		
Å stadsägan 1789 A, tilläggsanslag	79	180	
Donationer och fonder, motion ang. gemensam förvaltning av olika myndigheter underställda fonder	153		
Mottagande av donation av direktör J. Sigfrid Edström	175, 179	367	
Mottagande av donation till hugfästande av framlidne stadsarkitekt Erik Hahrs minne	31	60	
Mottagande av donation av f.. skolföreståndaren Hans Larsson och Augusta Larsson	180	368	
Mottagande av donation av Maria och Axel Swedin	24	53	
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson	23	49	
Ändring av donationsbestämmelserna m. m. för Curry Treffenbergs fond	35, 74	74	
Överlämnande av vissa fonder från f. d. Badelunda kommun till stadens förvaltning	101	223	20
Donationsjordar, Kungl. Maj:ts tillstånd till försäljning av stadsäg. 2235—2237 (Östra Utmarken)	28		
Drätselkammaren, länsstyrelsens resolution ang. ändrad lydelse av delar av reglementet för drätselkammaren	27		
Drätselkammarens bokslut för 1945	76, 100	173	9

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Drätselkontor, omändring av stadskamrerarekontoret till	120	278	21
Dyrtidstillägg, motion ang. ökade dyrtidstillägg till stadens pensionärer	32	61	
Å löner och pensioner under 1946	11	34	
Elba, anslag för underhåll av inventarier	123	292	
Fastighetshandel, byte av mark å Djuphamnsområdet med byggmästare Olle Engkvist	24	54	
Byte av mark å Malmaberg för genomförande av ny stadsplan (C. A. Fridlunds sterbhus)	183	381	
Byte av mark mellan AB Svenska Metallverken och Västerås stad vid Tegnérgatan	7	26	
Försäljning av donationsjord av Östra Utmarken, Kungl. Maj:ts tillstånd	28		
Försäljning av mark inom Aroslund norr om Skogsvägen	161	349	
Försäljning av mark inom kv. Igor	7	26	
Försäljning av mark av Malma egendom till skogsvårdsstyrelsen samt del av område väster om Djuphamnsvägen till byggmästare Olle Engkvist m. m.	24	54	
Försäljning av mark inom kv. Tegnér	123	292	
Försäljning av stadsägan 1914 samt del av stadsägan 1665 C	105	239	
Försäljning av del av stadsägan 2447 till Statens Vattenfallsverk för uppförande av oljecistern	35	73	
Inrättande av tomträttsinstitut i staden	162	354	26
Köp av tomten nr 5 kv. Fabian	158	345	
Köp av tomten nr 5 i kv. Finn	113	255	
Köp av tomten nr 7 i kv. Finn	130	301	
Köp av tomten nr 1 i kv. Gagne	138	319	
Köp av tomterna nr 3 och 4 i kvarteret Georg	105	240	
Köp av fastigheten Järån 1² i Skinnskatteberg för sommarkoloniverksamhet	20, 37, 152	78	5
Köp av Vallby 1¹	156	340	
Köp av Västerås kvarn (stadsäg. 1271—1274)	179	366	
Köp av fastigheten stadsägan 693	47	103	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Fastighetskontor, anslag för 1946	129	299	
Inrättande av samt befattningar som fastighetschef m. m., antagande av instruktion för fastighetskontoret samt iordningställande av lokaler och inköp av möbler	64	148	12
Iordningställande av kontorslokaler	88	202	
Flygfält, iordningställande av golvet i hangar å Johannisbergs flygfält	85	196	
Uppförande av hangarbyggnad å Johannisbergs flygfält	51	110	
Återkallande av beslut ang. anslag för uppförande av hangarbyggnad å Johannisbergs flygfält	88	203	
Flygförvaltningen, avtal mellan staden och Flygförvaltningen ang. avloppsledning till CVV	63	144	
Flygplatstaxa, antagande av	113	254	
Folkets park, anordnande av möteslokal i serveringsavdelningen i Folkets park	140	323	
Folkpensionering, yttrande över sakkunnigas betänkande angående kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna	191		
Folkskolan, reparation i Badelunda kyrkskola	60	134	
Ändring i reglementet för Västerås skoldistrikt	58	129	
Frälseränta från ½ mantal Lundby nr 3 i Badelunda socken, ersättning för avlösning av	30	59	
Företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen, motion ang. införande av	16		
Förvaltningsbyggnad, fråga om uppförande av	41, 62	85	
Garage, påbyggnad av stadens omnibusgarage vid Pilgatan	9, 32	32, 64	
Gasverk, inköp av nya gaskylare m. m.	112	253	
Utbyggnad av samt avtal med AB Svenska Metallverken om gasleverans	122	283	
Gator och vägar, anslag för påbörjande av Rikshuvudvägen	8	29	
Iordningställande av Hammarbygatan mellan Lantvärnsgatan och Västmannagatan	123	292	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Omläggning av Hantverkargatan och Sturegatan	86	197	
Omläggning av vägen vid Lundby kyrka, framdragande av väg söder om järnvägen mellan Regementsallén och gamla hamnen, omläggning av nuvarande Regementsallén, utförande av förberedande arbeten för cykelbanor å den s. k. Bergslagsvägen, utläggande av gator inom djuphamnsområdet	52	111	
Omläggning och stensättning av Södra Esplanaden	157	341	
Tilläggsanslag för omläggning av Skerikesvägen, utförande av gångbanor å Skerikesbron samt utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund	66	152	
Utläggande av gata från Kristiansborgsallén till område vid Södra Skallberget	114	257	
Utvidgning av Biskopsgatans mynning mot Västra Kyrkogatan	140	322	
Gatunamnsskyltar, anskaffande av	62	138	
Gatunamn för hamnområdet mellan Svartån och Sommarro	91	209	
Johanneslundsgatan, Kopparbergsvägen och Bergslagsvägen	92	211	
Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar	25, 49	55, 107	
Lilla Johanneslund	91	209	
Oxbacksgatan och Jakobsbergsgatan	48	106	
Perlebogatan	93	213	
S:t Ursulas väg samt Förstadsgatan	93	212	
Teatergatan	48	106	
Del av Viksängsområdet	14		
Hamnar, anskaffande av bogserbåt	62	140	
Hamnfogde, antagande av instruktion för	58	127	
Hamnkranar, inköp av polygripskopa	82	189	
Tilläggsanslag för inköp av gripanordning för malmkübel	82	188	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Hamnmagasin, uppförande av nytt sådant	83	190	
Hamntaxa, sänkning av hamnavgifterna för kol och koks	156	339	
Sänkning av hamnavgifter för visst inkommande gods	102	229	
Hangar, se Flygfält			
Hemhjälpsnämnden, anslag för möblering av bostad till hemvårdarinna	85	195	
Hemvärnet, anslag för skjututbildning m. m.	140	323	
Hundskatt för år 1947	150		B 22, s. 73 B 23, s. 23 s. 107
Hyresreglering, Kungl. Maj:ts beslut ang. tillämpning av lagen om hyresreglering m. m. i anledning av införlivningen med Västerås stad av Badelunda	15		
Hälsovårdsstadga, utsträckning av området för tilllämpning av hälsovårdsstadgans kap I	80, 109	184	
Högre allmänna läroverket, nybyggnad för	3	4	
Reparationsarbeten	101	226	
Uppsättande av staket kring planen vid läroverkets gymnastikhus	87	200	
Högre folkskolan, anskaffande av laboratorieutrustning till högre folkskolans tekniska linje ..	83	192	
Idrottshallen, motion ang. upplåtande av idrottshallen för dans	127, 144	331	
Idrottsplatser, anslag för 1946 för skötsel av idrottsplatsen Arosvallen m. m.	106	241	
Bidrag av nöjesskattemedel till skötsel av Arosvallen	42	90	
Kommunalisering av idrottsplatsen Arosvallen, utredning ang. ny idrottsplats vid Emaus m. m.	8	28	1
Idrottsstyrelse, Västerås stads, godkännande av reglemente för styrelsen	8, 38	28, 81	1
Västerås stads, val av ledamöter och suppleanter	38	81	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Inkomst- och utgiftsstat för år 1947	146		B 22, B 23
Instruktion för fastighetskontor, antagande av	64	148	12
För hamnfogden, antagande av	58	127	
För överingenjören, driftingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk, ändring av	57	123	
Intressekontor, tecknande av borgen för stadens tjänstemän och arbetare	5	18	
Inventarier, anslag för underhåll av inventarier å Elba	123	292	
Inköp av möbler till fastighetskontoret	64	148	
Inköp av möbler till uppbördsverket	112	253	
Inköp av, till stadsfogdekontoret	137	318	
Johannisbergs flygfält, se Flygfält			
Kassa- och räkenskapsväsendet, sammanslagning av tekniska verkens och stadskamrerarekontorets kassarörelse och bokföring	120	278	21
Koloniverksamhet, inköp av fastigheten Järån 1[2] i Skinnskatteberg för anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern m. m.	20, 37, 152	78	5
Val av kommitté för uttagning av barn till sommarkoloni	45	100	
Kommunala flickskolan, motion ang. inrättande av realskolelinje	55	113	
Till- och ombyggnad för	4	5	
Kommunala förtroendemän, länsstyrelsens beslut ang. höjning av arvode till drätselkammarens och löne- och avtalsnämndens ordförande	16		
Val av	13, 26, 38, 45, 53, 73, 75, 95, 96, 110, 151, 163—173, 185—190	38, 57, 81, 100, 172, 219	27, 31
Konstverk, inköp till Djäknebergsskolan	161	350	
Kontorsmaskiner, inköp av additionsmaskiner till kronouppbördskontoret	42	91	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Inköp av bokföringsmaskin för stadskamrerarekontoret	11, 56	34, 116	
Inköp av kvitteringsmaskin till uppbördskassan	159	347	
Inköp av till stadsfogdekontoret	137	318	
Inköp av ny skrivmaskin till stadsingenjörskontoret	36	75	
Kontorsteknisk utredning, anslag till	111	251	
Kronokamrer, omändring av befattningen som kronouppbördskassör till	65	150	15
Kronouppbördskontor, omändring av till uppbördsverk	65	150	15
Kvartersnamn för området väster om Djuphamnsvägen	91	210	
För området norr om järnvägen mellan djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen	92	211	
För hamnområdet mellan Svartån och Sommarro	91	209	
För Jakobsberg	25	56	
För Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar	25, 49	55, 107	
För Lilla Johanneslund	91	209	
Å Myggboområdet, ändring av	26	56	
Thalia, Norna och Nelly	48	106	
Verkstaden och Tegnér	49	106	
För del av Viksängsområdet	14		
Ledningar, anslag till diverse nya ledningsutsträckningar under år 1947	149		B 22, s. 24 s. 64
Avlopps- till CVV, samt avtal med Flygförvaltningen	63	144	
Högspänningsjordkabel från Haga till provisorisk transformatorstation i korsningen Lugna gatan—Släggargatan m. m.	139	321	
Högspänningskabel från kraftverket till norra stadsdelarna	84	194	
Högspänningsledning å område inom Lilla Johannislund	84	193	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Högtrycksledning för gas mellan gasverket och Aktiebolaget Svenska Metallverken ..	105	240	
Höjning av spänningen å ledningsnätet inom Badelunda från 3 kV till 6 kV	20	41	
Lågspänningsjordkabel öster om Bergslagsvägen	139	321	
Vattenhuvudledning från Hässlö samt anordnande av infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö	121	281	
Vattenhuvudledning från Regementsallén till Djuphamnen	138	319	
Vatten- och avlopps- i Aspvretsgatan och Bergslagsvägen (Övre Gideonsberg)	21	42	
Vatten-, avlopps- och gas- i del av Hammarbygatan	157	341	
Vatten- och avlopps- för Östra Hammarbyområdet	22	43	
Vatten- och avlopps- till Hökåsen, utredning om ..	162	355	
Yttrande över besvär	191		
Vatten- avlopps- inom del av Södra Skallberget	48	105	
Vatten- och avlopps- å Södra Skallberget	138	320	
Vatten-, avlopps- och gas- i Tegnérgatan mellan Emausbäcken och Vikmansgatan	61	136	
Levnadskostnadsundersökning, anslag till hushållsbudgetundersökningar	23	50	
Läkarjourtjänst, anslag för 1946	22	45	
Lönefrågor, anslag för extra arbetskraft å avlönings- och drätselkontoren under 1946	130	300	
Extra personal vid stadsfogdekontoret	137	318	
Fråga om avlöning för två brandmän under vistelse vid Statens brandskolas brandförmanskurs m. m.	131	303	
Fråga om avlöning m. m. till vikarierande poliskonstapel vid genomgång av Statens polisskolas lägre kurs	136	315	
Lön till vissa befattningshavare vid fullgörande av militärtjänstgöring	120	276	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Provisoriska lönetillägg till stadens befattningshavare	185	385	
Tillfälligt till vissa övningslärare m. fl. vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning samt vid folkskolorna	89, 119	205, 274	
Löne- och arbetsavtal, uppdrag för Svenska Stadsförbundets styrelse samt dess förhandlingsdelegation att uppsäga avtal med arbetarnas huvudorganisation ang. förhandlingsregler	42	91	
Lönereglemente för magistratens tjänstemän m. fl., Kungl. Maj:ts fastställelse	15		
Yttrande till länsstyrelsen ang. tjänstgöringsreglementets tillämpning beträffande polispersonalen i staden	43, 152	92	
Lönestaten, anstånd med återbesättande av två exekutorstjänster	13	37	
Anställande av ytterligare en mätningstekniker å stadsingenjörskontoret	43	93	
Fråga om ny lönestat m. m. för rådhusrätten och magistraten	155		24, 24 A
Inrättande av befattning å extra stat som assistent och barnavårdsman vid barnavårdsnämnden	68	162	
Inrättande av ordinarie befattning som avläsarförman samt ytterligare en befattning som avläsare	135	310	
Inrättande av befattning som avlöningskamrer, uppbördskassör och inkasserare, 2. stadsbokhållare samt uppflyttning av befattningen som stadsbokhållare	120	278	21
Inrättande av ordinarie befattning som byråingenjör vid elverket	117	270	
Inrättande av ordinarie befattning som biträdande driftsingenjör vid vattenverket	134	308	
Inrättande av befattningar vid fastighetskontoret (fastighetschef, fastighetsingenjör, tekniskt biträde, kontorsbiträde av II klass)	64	148	12
Inrättande av ordinarie befattning som gatuförman vid byggnadskontoret	117	271	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Inrättande av befattning som hemvårdarinna vid fattigvårdsstyrelsen på extra stat	38	80	
Inrättande av ordinarie befattning som kanslibiträde, kontorsbiträde av I och II klass å stadskansliet	107	246	
Inrättande av två ordinarie befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret	88	204	
Inrättande av ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadsfogdekontoret	115	261	
Inrättande av ytterligare befattning som kriminalkonstapel vid kriminalpolisen	12	36	
Inrättande av befattning som kronokamrer, förste assistent, assistent, kanslibiträde, kontorsbiträde av I och II klass samt kontrollant vid uppbördsverket	65	150	15
Inrättande av ordinarie befattning som maskinist vid reningsverket m. m.	135	311	
Inrättande av två ordinarie befattningar som mätarejusterare vid elverket	134	309	
Inrättande av ordinarie befattning som polisnotarie	116	268	
Inrättande av ordinarie befattning som telefonist vid stadsförvaltningen	118	273	
Inrättande av ordinarie befattning som ångbåtsbefälhavare å stadens färjor	134	307	
Länsstyrelsens resolution ang. lön till polissystern	27		
Omändring av befattningen som driftsingenjör vid vattenverket till en befattning som förste ingenjör och driftsingenjör	45	97	
Omändring av befattning som expeditionsbiträde å folkskolestyrelsens expedition till befattning som skolkamrer	115	264	
Omändring av befattningen som kamrersassistent vid tekniska verken till befattning som kontorschef samt en befattning som manligt kontorsbiträde till befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass	131	302	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Omändring av befattning som kartriterska till I. kartriterska å stadsingenjörs- och stadsarkitektkontoren	115	263	
Omändring av befattningen som kronouppbördskassör till befattning som kronokamrer vid uppbördsverket	65	150	15
Reglering av löneförmånerna för stadsfogdetjänsten	114	257	
Kungl. Maj:ts beslut	174		
Reglering av stadskamreraretjänsten	132	304	
Uppflyttning av befattningar som barnavårdsman och barnavårdsinspektris, expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen, 1. hälsovårdsinspektör, stadsträdgårdsmästare, hamnkapten, drätselassistent samt 1. ingenjör å byggnadskontoret i högre lönegrad ..	67	153	
Uppflyttning av befattningen som fastighetsförvaltare i högre lönegrad	64	148	12
Uppflyttning av befattning som förman vid gaturenhållningen i högre lönegrad	116	266	
Uppflyttning av befattningen som förrådsförman vid drätselkammarens förråd i högre lönegrad samt återbesättande av befattningen	118	272	
Uppflyttning av befattningen som förrådsman vid parkförvaltningen i högre lönegrad ..	44	94	
Uppflyttning av befattningen som installationsingenjör vid elektricitetsverket samt återbesättande av tjänsten	44	95	
Uppflyttning av befattningarna som kronokamrerare, förste assistent och assistent vid uppbördsverket i högre lönegrad (avslag)	136	312	
Uppflyttning av befattning som stadskassör i högre lönegrad	182	374	
Återbesättande av befattning som avläsare vid elverket	181	373	
Återbesättande av befattningen som bostadsinspektris	132	305	
Återbesättande av befattning som brandman	136	312	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Återbesättande av befattning som byggnadsinspektör	90	208	
Återbesättande av befattning som gasverkseldare	90	208	
Återbesättande av befattningar som husmoder och sjuksköterska vid ålderdomshemmet	69	165	
Återbesättande av befattning som 1. ingenjör vid byggnadskontoret	69	164	
Återbesättande av befattning som kartriterska vid stadsingenjörskontoret	133	307	
Återbesättande av befattning som kassörska vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån	90	208	
Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å byggnadskontoret	69	164	
Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret	133	306	
Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid uppbördsverket	133	306	
Återbesättande av befattning som lantbruksinspektor	50	108	
Återbesättande av befattning som maskinist vid reningsverket	181	373	
Återbesättande av befattning som mätningstekniker å stadsingenjörskontoret	180	372	
Återbesättande av befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet	119, 180	274, 372	
Återbesättande av befattning som verkmästare vid elverket	108	248	
Magistraten och rådhusrätten, förslag till ny arbetsordning och lönestat	155		24, 24 A
Mantalsskrivning, ombud i Badelunda för 1947	151		
Val av roteombud i Badelunda	189		31
Metallverken, AB Svenska, avtal med staden om gasleverans	122	283	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Militärtjänstgöring, avlöning till vissa befattningshavare vid fullgörande av militärtjänstgöring	120	276	
Motion ang. utredning av fråga om uppförande av bostadsfastigheter i stadens egen regi	17, 161	350	
Ang. utredning om bostäder åt mindre bemedlade	98, 124	293	
Ang. ökade dyrtidstillägg till stadens pensionärer	32	61	
Ang. gemensam förvaltning av olika myndigheter underställda fonder	153		
Ang. införande av företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen	16		
Ang. upplåtande av idrottshallen för dans	127, 144	331	
Ang. inrättande av realskolelinje vid kommunala flickskolan	55	113	
Ang. uppgörande av s. k. röstkort till underlättande av allmänna val	16, 63	142	
Ang. tillsättande av en Västerås stads musikstyrelse	28, 79	181	
Ang. omändring av ålderdomshemmens karaktär	98, 163	356	
Musikstyrelse, Västerås stads, motion ang. tillsättande av	28, 79	181	
Nybyggnadsförbud för Apalbyområdet (stadsägan 1117 m. fl.), förlängning av	59	134	
För Gideonsberg med omgivningar, Kungl. Maj:ts fastställelse	109		
För vissa områden inom Gryta, Lundby, Hamre och Hälla m. m., länsstyrelsens res.	27		
För Kyrkbacken	141	324	
För kv. Manfred, Martin m. fl.	3, 40	3	
Nöjesskatt, bidrag av till skötsel av idrottsplatsen Arosvallen	42	90	
Restitution av till Västerås Teateraktiebolag	79	179	
Ordningsstadga, tillägg till 31 § första stycket av särskilda ordningsstadgan för Västerås stad avseende vissa områden i Badelunda	106	242	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Organisationsfrågor, anslag för kontorsteknisk utredning	111	251	
Parknamn för del av Viksängsområdet	14		
Pensioner, dyrtidstillägg å under 1946	11	34	
Motion ang. ökade dyrtidstillägg till stadens pensionärer	32	61	
Provisoriskt pensionstillägg till stadens pensionärer	160, 183	347, 382	
Pensionsdistrikt, länsstyrelsens beslut ang. ändrad indelning av staden i	16		
Pensionsfrågor, sänkning av pensionsåldern för stadsfogden	114	257	
Sänkning av pensionsåldern för stadskamreraren	132	304	
Pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare	184	383	29
Pensionärshem inom kv. Lodet, uppförande av	122	290	
Pilsnerdricka, yttrande över ansökningar att försälja			
Sven Emanuel Håkansson och Curt Arthur Wiberg	94	214	
Erik Axel Wallin	93	213	
Yttrande över ansökningar att utskänka			
Ada Karolina Dahlberg	108	248	
Elna Hanna Maria Eskilsson	71	170	
Nils Sture Hååvd	71	170	
Jenny Gustava Johnsson	72	171	
Annie Melchersson	39	83	
Klas Birger Nilsson	125, 145	296, 335	
Svea Vilhelmina Rehnberg	126	296	
Åke Sörman	72	171	
Gunhild Ingeborg Törnros	73	171	
Pilsnerdricksförsäljning, ordnande av i staden samt godkännande av bestämmelser för försäljning	70	165	
Polisskola, fråga om avlöning m. m. till vikarierande poliskonstapel vid genomgång av Statens polisskolas lägre kurs	136	315	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Realskolelinje vid kommunala flickskolan, inrättande av	55	113	
Reglemente för Västerås stads idrottsstyrelse, antagande av	8, 38	28, 81	1
För Västerås stads tekniska verk, antagande av nytt sådant för styrelsen	57	124	
Länsstyrelsens res. ang. ändrad lydelse av delar av drätselkammarereglementet	27		
Nytt pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare	184	383	29
Ändring i för Västerås skoldistrikt	58	129	
Renhållningsväsendet, anstånd med genomförande av nytt sophämtningssystem	60	135	
Reparations- och underhållsarbeten i apoteket Bävern (varmvatteninstallation)	31	60	
I arbetsförmedlingens lokaler	9	31	
I Badelunda kyrkskola	60	134	
I högre allmänna läroverket	101	226	
Å fastigheten Järån 1², Kungl. Maj:ts beslut ang. bidrag ur arvsfonden	152		
I Nordenhaags f. d. kontorsbyggnad i gamla hamnen	33	65	
I Stadshotellet	94	214	
I Sundinska husets källarvåning	102	227	
Ombyggnad av tekniska verkens förråds- och kontorslokaler vid reningsverket	84	193	
Resoavdelningen i Västerås, anslag till	9	30	
Revisionsberättelser, stadsrevisionens berättelse för 1945	100	221	
Roteombud i Badelunda, val av	189		31
Räkenskapsberättelse, drätselkammarens för 1945	76, 100	173	9
Röstkort, motion ang. uppgörande av för underlättande av allmänna val	16, 63	142	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Samlingslokal i kv. Konrad, Kungl. Maj:ts tillstånd ang. statslån till K. F. U. M.	152		
I serveringsavdelningen i Folkets park, anordnande av	140	323	
Serveringspaviljong vid Johannisbergs badplats, uppförande av	80	183	
Skogsaccis för 1946, fastställande av	156	339	
Skogsvårdslag, yttrande över betänkande med förslag till	97, 143	330	
Sophämtningssystem, anstånd med genomförande av nytt sådant	60	135	
Sotningsdistrikt, ändring i brandordningen avseende stadens indelning i sotningsdistrikt	5, 53	20	
Stadgar, förslag till ny brandordning för staden	182	375	28
Tillägg till 31 § första stycket av särskilda ordningsstadgan för Västerås stad avseende vissa områden i Badelunda	106	242	
Utsträckning av området för tillämpning av hälsovårdsstadgans kap. I	80, 109	184	
Stadsfogdekontor, anskaffande av inventarier, m. m.	137	318	
Stadsfogden, reglering av stadsfogdetjänsten	114	257	
Stadsfullmäktige, förteckning över oavgjorda ärenden	20		4
Ny ledamot (verkmästaren Axel Carlsson)	99		
Ny ledamot (Axel Eriksson)	111		
Ny ledamot (köpmannen Oscar Kihlgren)	2		
Utseende av tillfällig ordförande	190		
Stadshotellet, uppförande av sommarveranda vid	190		32
Utförande av vissa reparationer	94	214	
Stadshus, fråga om uppförande av gemensam byggnad för stadens förvaltningar	41, 62	85	
Stadskamrerarekontor, sammanslagning av tekniska verkens och stadskamrerarekontorets kassarörelse och bokföring och i samband därmed inrättande och omändring av en del befattningar	120	278	21
Stadskamrerare, reglering av stadskamreraretjänsten	132	304	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Stadsplan för Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo och Norrmalm samt del av Rikshuvudvägen	34	70	
För området väster om Djuphamnsvägen m. m., Kungl. Maj:ts fastställelse	28		
För del av området väster om Djuphamnsvägen, jämkning av	104, 174	238	
För området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen, Kungl. Maj:ts fastställelse	98		
För del av Gideonsberg, jämkning av	158	343	
För Gideonsberg med omgivningar, Kungl. Maj:ts fastställelse	109		
Betr. området mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen, Kungl. Maj:ts fastställelse	52		
För Halfdan och Heimer, ändring av	34	68	
För Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro, jämkning av	59	129	
För del av kv. Igor, Kungl. Maj:ts fastställelse	39		
För kv. Inge, jämkning av	103	231	
För kv. Inge, Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring	109		
För delar av Jakobsberg, Kungl. Maj:ts fastställelse	28		
För Lilla Johanneslund, Kungl. Maj:ts fastställelse	126		
För del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar, jämkning av	104, 142	236, 325	
För Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar, Kungl. Maj:ts fastställelse	52		
För område vid Klockartorp, del av Rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro, Kungl. Maj:ts brev ang. vägrad fastställelse	174		
För kv. Knut, Kungl. Maj:ts fastställelse	40		
För kv. Kol, jämkning av	6, 97	21	
För kv. Laura, jämkning av	78	177	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
För kv. Laura, yttrande över besvär	142	327	
För kv. Livia, jämkning av	45, 152	98	
För del av kv. Ludvig, jämkning av	59, 191	133	
För del av kv. Ludvig, Kungl. Maj:ts fastställelse	74		
För Mariaberget m. m., Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring	109		
För del av kv. Sandstenen, jämkning av	104, 191	235	
För Södra Skallberget, jämkning av	2	1	
För Vega	103	233	
För Viksängsgärdet (del av stadsägan 2239), Kungl. Maj:ts fastställelse	74		
Stadsrevisionen, anslag för anlitande av teknisk sakkunskap	112	252	
Berättelse över 1945 års räkenskaper	100	221	
Statsbidrag, understöd ur allmänna arvsfonden för uppförande av daghem å stadsägan 1789 A, Kungl. Maj:ts beslut	74		
Kungl. Maj:ts beslut ang. bidrag ur arvsfonden för reparations- och förbättringsarbeten å fastigheten Järån 1[2] (sommarkoloni)	152		
Statsvetenskapliga examina, yttrande över Socialutbildningssakkunnigas förslag	97, 107	243	
Tackskrivelse från jur. dr Paul Grantes dödsbo	109		
Tandvård, bidrag till specialisttandvård för skolbarn	56	117	
Taxeringsarbete, anslag till biträdeshjälp åt taxeringsnämndsordförande	23	47	
Taxor, antagande av flygplatstaxa	113	254	
Förslag till ny eltaxa	4	6	
Ändrade bestämmelser om tilläggsavgifter i eltaxorna 1 och 7	6	23	
Ändring av vattentaxan	7	24	
Se även hamntaxa			
Tekniska skolan, val av kommitté för tillgodoseende av tekniska skolans, yrkesskolornas m. fl. lokalbehov	13	38	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Tekniska verken, antagande av nytt reglemente för styrelsen för Västerås stads tekniska verk	57	124	
Inköp av nya gaskylare m. m. till gasverket	112	253	
Ombyggnad av tekniska verkens förråds- och kontorslokaler vid reningsverket	84	193	
Sammanslagning av tekniska verkens och stadskamrerarekontorets kassarörelse och bokföring och i samband därmed inrättande och omändring av en del befattningar	120	278	21
Utbyggnad av gasverket samt avtal med AB Svenska Metallverken om gasleverans	122	283	
Ändring i instruktionen för överingenjören, driftingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk	57	123	
Tertiär- och tilläggslån, borgensåtagande enligt kungörelsen om teritiär- och tilläggslån	145	333	
Tjänstgörings- och avlöningsreglemente, yttrande till länsstyrelsen ang. tjänstgöringsreglementets tillämpning beträffande polispersonalen i staden	43, 152	92	
Tjänstgöringsreglemente för magistratens tjänstemän m. fl., Kungl. Maj:ts fastställelse	15		
Tjänstemännens Bildningsverksamhet, anslag för 1946	33	67	
Tomträttsinstitut i staden, inrättande av	162	354	26
Trafiksäkerhetskampanj, anslag till	36, 86	76, 198	
Transformatorstation vid Bergslagsvägen	9	29	
I gamla hamnen, anskaffande av elektrisk utrustning	21	41	
Vid Oxbacken, ombyggnad	157	342	
I Rudbecksparken, utbyggnad av	60	135	
Vid Vasagatan, kv. Inge 5	158	343	
Ungdomsvård, inredande av källarvåningen i Sundinska huset till lokal för ungdomsvårdsverksamhet	102	227	
Utredning av frågan om inrättande av ungdomsgårdar m. m. samt anslag till Västerås Ungdomsråd	29, 46, 95	100, 215	8

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Utseende av ledamöter i styrelsen för ungdomsgårdarna i staden	95	219	
Yttrande över 1944 års nykterhetskommittés betänkande del III om ungdomen och nöjeslivet	57	118	
Uppbördsreform, tillsättande av kommitté för utredning av vissa frågor i samband med ikraftträdande av	26	57	
Uppbördsverk, inrättande av samt befattningar som kronokamrer, förste assistent, assistent, kanslibiträde, kontorsbiträden av I och II klass samt kontrollant	65	150	15
Iordningställande av kontorslokaler	88	202	
Utgifts- och inkomststat för år 1947	146		B 22, B 23
Uttaxeringen för år 1947	151		B 22, s. 73, B 23, s. 108
Val av kommunala förtroendemän	13, 26, 38, 45, 53, 73, 75, 95, 96, 110, 151, 163—173, 185—190	38, 57, 81, 100, 172, 219	27, 31
Varm- och kallbadhus, se Badhus			
Vedförsörjning, redogörelse för vedavverkningen under 1945	47	103	
Vinutskänkning, tillstånd för Systemaktiebolaget i restaurant S:t Örjan	145	336	
Västerås stads kommunala historia, anslag för tryckning av bokverk	33	66	
Västerås Teateraktiebolag, understöd i form av restitution av nöjesskatt	79	179	
Yttrande över betänkande med utredningar om utbetalningar av barnbidrag	190		
över förslag till civilförsvarsområden	97		
över sakkunnigas betänkande angående kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna	191		
över förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt	5	19	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Över betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m.	97, 143	330	
Över Socialutbildningssakkunnigas förslag rörande statsvetenskapliga examina	97, 107	243	
Över 1944 års nykterhetskommittés utlåtande i anledning av ungdomsvårdskommitténs betänkande del III om ungdomen och nöjeslivet	57	118	
Ålderdomshem, inhägnad omkring	124	293	
Motion ang. omändring av ålderdomshemmens karaktär	98, 163	356	
Ytterbelysning å ålderdomshemmet Karlslunds område	31	61	
Årsberättelse, badhusstyrelsens för 1945	29		7
Barnavårdsnämndens för 1945	77		16
Barnstugestyrelsens för 1945	19		2
Brandstyrelsens för 1945	77		17
Byggnadskontorets för 1945	99		19
Familjebidragsnämndens för 1945	19		3
Fattigvårdsstyrelsens för 1945	77		14
Hemhjälpsnämndens för 1945	55		13
Hälsovårdsnämndens för 1945	77		11
Nykterhetsnämndens för 1945	29		6
Tekniska verkens för 1945	77		10

Västerås 1947, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 januari 1946.

Protokoll, hållet vid stadsfullmäktiges i Västerås sammanträden följande dagar år 1946.

Närvarande: Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, folkskolläraren G. Leontein, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, byggmästaren Fritz Eklund, studieledaren G. Sund, stuveriförmannen Carl Hellström, majoren G. Robsahm, brandmästaren E. Johansson, överingenjören Carl Henning,, verkmästaren Gustav Karlsson, tjänstemannen Gösta Sjöberg, verkmästaren David Johansson, civilingenjören John Lundgren, hyvlaren K. H. Thorén, fru Ebba Holmström, advokaten J. Ruben Nyman, filaren Wiktor Persson, förmannen Gunnar Larsson, folkskoleinspektören Em. Granér, lantbruksingenjören Henrik Welin-Berger, ekonomichefen Gösta Lundberg, kyrkoskrivaren John Sjöblom, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, direktören Mattias Pers, grosshandlaren Sam Nyström, häradshövdingen Sven Turén, fru Emelie Lindqvist, fru Karin Kjelldahl, valsverksarbetaren Axel Hellman, fru Helga Hall, kontoristen Einar Jonsson, ombudsmannen Erik Berglind, fru Hilda Bergsten, fru Greta Gustavsson, disponenten M. Matell, svetsaren Åke Johansson, folkskolläraren John Jacobsson, fröken Anna Carlsson, motormontören Erik E. W. Larsson, gjuteriarbetaren K. Filip Larsson och köpmannen Oscar Kihlgren.

Frånvarande med godkänt förfall: kontorschefen Einar Keijser, förmannen Karl Engdahl, muraren Martin Hellblom, fru Ebba Berg, kommunalarbetaren Nils G. Löf och metallarbetaren Anton Berglund.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 1. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Granér och Sjöblom att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 5 februari 1946 klockan 13.

§ 2. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs utdrag av magistratens protokoll för den 21 januari 1946, utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter häradsskrivaren Oscar Lewrö för tiden intill den 1 januari 1947 förklarats vald köpmannen Oscar Kihlgren.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 3. **Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.**

I skrivelse den 13 december 1945 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga i skrivelsen omförmält bidrag för år 1945 från Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod om 10.200 kronor, samt *att* beloppet ifråga skulle tillsvidare reserveras för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde bestämma, disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att befrämja utvecklingen av stadens brandväsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 1 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 4. **Förslag till stadsplan för Södra Skallberget.**

I skrivelse den 3 december 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 1 oktober 1945 upprättat och den 3 december 1945 jämkat förslag till stadsplan för Södra Skallberget i Västerås ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 13 december 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 2 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 5. **Nybyggnadsförbud för kv. Manfred, Martin m. fl.**

Genom skrivelse den 3 december 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt om bemyndigande för nämnden att hos länsstyrelsen anhålla om förlängning av nybyggnadsförbudet för kvarteren Manfred, Martin, Mats, Melker, Nestor, Nimrod, Njord och Oden.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 13 december 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 3 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 6. **Fråga om nybyggnad för högre allmänna läroverket.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 20 december 1945 till drätselkammaren för utlåtande remitterat ett av kommitterade för utredning rörande högre allmänna läroverkets lokalbehov den 8 december 1945 dagtecknat utlåtande rörande nybyggnad för högre allmänna läroverket i Västerås hade drätselkammaren uti ett den 3 januari 1946 avgivet yttrande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med upphävande av tidigare beslut i ärendet godkänna av kommitterade framlagt förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverket, *att* för utförande av byggnadsföretagets första etapp bevilja ett reservationsanslag å 2.000.000 kronor, *att* sistnämnda anslag till ett belopp av 500.000 kronor skulle täckas av uttaxerade medel, ingående i den genom stadsfullmäktiges beslut den 20 december 1945 bildade särskilda fonden för kommunala byggnader, samt till återstående del av lånemedel, *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån å 1.500.000 kronor ävensom att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder samt *att* uppdraga åt utredningskommittén att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt under byggnadstiden företräda staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 4 ser. A/1946 och nr 19 ser. B/1945) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 7. **Fråga om till- och ombyggnad av kommunala flickskolan.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 20 december 1945 till drätselkammaren remitterat en av kommitterade för utredning av fråga angående kommunala flickskolans lokalbehov avlåten skrivelse rörande om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan hade drätselkammaren i skrivelse den 3 januari 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna det av kommitterade framlagda förslaget till om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan, *att* för ändamålet anvisa ett belopp av 1.320.000 kronor, *att* sistnämnda anslag till ett belopp av 320.000 kronor skulle täckas av uttaxerade medel, ingående i den genom stadsfullmäktiges beslut den 20 december 1945 bildade särskilda fonden för kommunala byggnader samt till återstående del av lånemedel, *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån å 1.000.000 kronor ävensom att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder samt *att* uppdraga åt utredningskommittén att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt under byggnadstiden företräda staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 5 ser. A/1946 och nr 20 ser. B/1945) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 8. **Förslag till ny eltaxa.**

I skrivelse den 29 december 1945 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga i skrivelsen angivet förslag till normaltaxa att gälla från den första avläsningen år 1946, *att* från samma tidpunkt förutvarande taxorna nr 4, nr 8 och nr 9 skulle upphöra att gälla, *att* från samma tidpunkt taxa 3 skulle betecknas ”motortaxa” med i skrivelsen angiven ändrad lydelse samt *att* taxorna nr 2, nr 5 och nr 6 tillsvidare skulle kvarstå oförändrade, dock endast för nu befintliga abonnenter.

Drätselkammaren hade uti ett den 3 januari 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsmullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 6 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 9. **Borgen för intressekontorsverksamhet.**

I skrivelse den 3 januari 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för år 1946 teckna borgen *dels* för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank Aktiebolag intill ett högsta belopp av 25.000 kronor, *dels ock* för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås stads sparbank intill ett högsta belopp av 10.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 7 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 10. **Yttrande över förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 20 december 1945 till beredningsutskottet för förberedande yttrande remitterat ett inom Kungl. Justitiedepartementet utarbetat förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt hade beredningsutskottet i utlåtande den 9 januari 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke hava något att erinra emot det föreliggande förslaget.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 8 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 11. **Ändring i brandordningen avseende stadens indelning i sotningsdistrikt.**

I skrivelse den 18 december 1945 hade brandstyrelsen på anförda skäl *dels* föreslagit, att Badelunda kommun skulle ingå i stadens östra sotningsdistrikt, *dels ock* hemställt att stadsfullmäktige ville godkänna i skrivelsen framfört förslag till gränsdragning emellan sotningsdistriktens inre

och yttre områden och därav betingad ändring av 3:dje stycket i 26 § i brandordningen för Västerås stad samt hos länsstyrelsen anhålla om fastställelse av ifrågavarande ändring.

Beredningsutskottet hade i utlåtande den 9 januari 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar godkänna brandstyrelsens förslag samt *att* uppdraga åt brandstyrelsen att hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse å ifrågavarande ändring av 3:dje stycket i 26 § brandordningen för Västerås stad.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 9 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 12. **Jämkning av stadsplanen för kv. Kol.**

Genom skrivelse den 7 januari 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 17 november 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kol ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 17 januari 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 10 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 13. **Förslag till ändrade bestämmelser om tilläggsavgifter i elverkstaxorna 1 och 7.**

I skrivelse den 2 januari 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att med upphävande av nu gällande bestämmelser om tilläggsavgifter i elverkets taxor n:ris 1 och 7 antaga i skrivelsen angivet förslag till ny prisregleringsbestämmelse för sagda taxor.

Drätselkammaren hade i ett den 17 januari 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 11 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 14. **Förslag till modifiering av vattentaxan.**

I skrivelse den 2 januari 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl framlagt förslag till viss modifiering av gällande vattentaxa.

Genom utlåtande den 17 januari 1946 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* fastställa ifrågavarande förslag till ändring av gällande vattentaxa att tillämpas från och med första avläsningen 1946.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 12 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 15. **Försäljning av mark inom kv. Igor.**

I skrivelse den 17 januari 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren kunde finna vara för staden antagbara, försälja viss staden tillhörig tomtmark inom kvarteret Igor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 13 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Hellman med instämmande av herr Matell yrkade att ärendet skulle bordläggas i avbidan å slutförande av tomträttskommitténs utredning, och herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och verkställd votering mellan å ena sidan herr Hellmans bordläggningsyrkande och å andra sidan yrkandet att ärendet skulle omedelbart avgöras beslöto stadsfullmäktige med 32 röster mot 9 att nu företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 16. **Godkännande av markbyte mellan AB Svenska Metallverken och Västerås stad.**

I skrivelse den 17 januari 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna mellan drätselkammaren och Aktiebolaget Svenska Metallverken träffat preliminärt avtal om markbyte samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga samtliga de åtgärder, som erfordrades för avtalets fullföljande.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 14 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 17. **Fråga om kommunalisering av idrottsplatsen.**

Sedan drätselkammaren den 11 mars 1943 uppdragit åt en särskild kommitté att verkställa en förutsättningslös utredning av frågan om Arosvallens organisation och skötsel samt därmed sammanhängande spörsmål och nämnda kommitté den 17 december 1945 till drätselkammaren avlämnat betänkande i ärendet hade drätselkammaren nu i skrivelse den 17 januari 1946 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1947 eller den tidigare tidpunkt, som kunde befinnas lämplig, övertaga Arosvallen samt uppdraga åt den blivande idrottsstyrelsen att snarast möjligt vidtaga de åtgärder som härav föranleddes, *att* de idrottsplatser och träningsplaner, som framdeles komme att anläggas skulle drivas i stadens regi och tillhöra idrottsstyrelsens förvaltning, *att* uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med yttrande över förslaget till reglemente för idrottsstyrelsen ävensom snarast möjligt inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i nämnda styrelse, *att* uppdraga åt idrottsstyrelsen att föranstalta om att fullständigt förslag till ny idrottsplats på Emaus utarbetades och förelades stadsfullmäktige snarast möjligt samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att med anlitande av de medel som funnes upptagna i innevarande års budget verkställa erforderliga reparationer och ombändringar å Arosvallen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 15 ser. A och nr 1 ser. B) uppstod överläggning. Därvid yrkade herr Granér med instämmande av herrar Hult, Berglind, Lundberg och Matell bifall till drätselkammarens förslag i ärendet, varjämte herrar Persson, E. Johansson, Olsson, Sund, Nyström och Jacobsson yttrade sig utan särskilda yrkanden.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 18. **Anslag till påbörjande av Rikshuvudvägen.**

I skrivelse den 17 januari 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* medgiva drätselkammaren att använda överskottet, 25.139 kronor 13 öre, av beviljade reservationsanslag för Arosvägens förlängning österut till Vasagatan och dess iordningställande mellan sistnämnda gata och Tunbyvägen för påbörjande av Rikshuvudvägen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 16 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 19. **Uppförande av transformatorstation vid Bergslagsvägen.**

I skrivelse den 2 januari 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om ett anslag å 41.000 kronor för utförande av en transformatoranläggning invid Bergslagsvägen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 januari 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av transformatoranläggning vid Bergslagsvägen anvisa ett anslag å 41.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att upptaga lån å nyssnämnda belopp ävensom att vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 17 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 20. **Fråga om anslag till Västerås Reso.**

Sedan Västerås Reso, lokalavdelning av Folkrörelsernas reseorganisation, hos drätselkammaren hemställt att komma i åtnjutande av ett årligt anslag å 1.500 kronor för bestridande av företagets verksamhet i Västerås, hade drätselkammaren genom skrivelse den 17 januari 1946 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa till Västerås Resoklubbs förfogande ett anslag för innevarande år av 1.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle utgå av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 18 ser. A) uppstod överläggning. Därvid yrkade herr Matell, att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren eller i andra hand, att stadsfullmäktige måtte avslå drätselkammarens förslag, herr Turén avslag till förslaget medan herr Eklund med instämmande av herrar Persson, Berglind och Nyström yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan proposition härefter av ordföranden ställts mellan å ena sidan herr Matells återremissyrkande, och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande, beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning att omedelbart avgöra ärendet.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning med acklamation att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 21. **Omändringsarbeten för arbetsförmedlingen.**

Sedan arbetsförmedlingen hos drätselkammaren gjort framställning om att vissa ändringsarbeten måtte utföras i stadens fastighet vid Munkga-

tan, hade drätselkammaren i skrivelse den 17 januari 1946 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för utförande av i skrivelsen omförmälda ändringsarbeten anvisa ett anslag å 1.200 kronor att utgå av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 19 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 22. **Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan.**

Sedan Västerås Omnibus Aktiebolag hos drätselkammaren gjort framställning om att kammaren ville gå i författning om en påbyggnad på stadens garagefastighet vid Pilgatan, vilken fastighet förhyrdes av bolaget, så hade drätselkammaren i skrivelse den 17 januari 1946 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för nämnda ändamål ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 40.000 kronor samt *att* anslaget måtte förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i 1947 års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 23. **Inköp av lastautomobil till byggnadskontoret.**

I skrivelse den 17 januari 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp för byggnadskontorets räkning av en 4-tons lastautomobil samt för å densamma erforderliga ändringsarbeten anvisa ett anslag å 12.000 kronor att utgå av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 21 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 24. **Inköp av två lastautomobiler till tekniska verken.**

I skrivelse den 2 januari 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 21.000 kronor för inköp av två lastautomobiler för verkens behov.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 januari 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ändamålet ifråga anvisa ett an-

slag å 21.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen upptagas till täckning i samband med framläggande av 1945 års bokslut.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 22 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 25. **Reparation av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil.**

Genom skrivelse den 7 januari 1946 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt om ett anslag å 1.600 kronor för reparation av nämndens ambulans.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 17 januari 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för reparation av hälsovårdsnämndens ambulans anvisa ett anslag av 1.600 kronor att utgå av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 23 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 26. **Inköp av ny bokföringsmaskin för stadskamrerarekontoret.**

I skrivelse den 17 januari 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av en bokföringsmaskin till stadskamrerarekontoret ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 14.000 kronor samt att berörda anslag måtte utgå av tillgängliga medel för att slutligen upptagas till täckning i 1947 års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 24 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 27. **Rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under år 1946.**

I skrivelse den 7 januari 1946 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* de regler angående rörligt tilllägg ifråga om stadens befattningshavare, vilka hittills gällt, fortfarande skulle tillämpas beträffande de tillägg, som för närvarande utginge, men en ytterligare höjning av dessa tillägg enligt nämnda regler icke skulle äga rum, *att* sålunda det rörliga tillägget å stadens befattningshavares löner skulle utgå med 22 %, så länge indextalet ej uppginge till 249, *att* från och med ingången av det kvartal, varunder index uppginge till lägst 249, det rörliga tillägget skulle utgå med ytterligare 5 % eller sålunda

med 27 %, *att* därest tillägg skulle komma att utgå jämlikt föregående stycke och index därefter vid ingången av något kvartal fölle till eller under 237, det angivna tillägget skulle bortfalla från och med sagda kvartalsskifte, *att* såväl tidigare utgående som nu ifrågavarande tillägg skulle utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru icke upptagna i lönestaten, fullgjorde heltidstjänst, *att* tilläggen skulle utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstege 800 kronor per månad och utbetalas månadsvis, *att* tilläggen icke skulle inräknas i befattningshavares pensionsunderlag, *att* förevarande bestämmelser skulle gälla tillsvidare under år 1946 med befattningshavarna förbehållen rätt, att, därest index under året skulle komma att uppgå till lägst 257, begära förhandlingar om ytterligare tillägg, dock tidigast från och med ingången av det kvartal, då indextalet uppnått sistnämnda gräns, samt *att* jämväl rörligt tillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg skulle utgå i tillämpliga delar efter här ovan angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast skulle utgå å pension eller del av pension som icke överstege ett belopp av 500 kronor per månad.

Genom utlåtande den 17 januari 1946 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 25 ser. A) och sedan herrar E. Johansson och Pers yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 28. **Inrättande av ytterligare en befattning såsom kriminalkonstapel.**

I skrivelse den 31 oktober 1945 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1946 inrätta ytterligare en befattning såsom kriminalkonstapel vid härvarande kriminalavdelning samt *att* ifrågavarande befattningshavare i lönehänseende placerades i 8. lönegraden i stadens nu gällande löneplan.

Löne- och avtalsnämnden hade i utlåtande den 7 januari 1946 tillstyrkt polisnämndens förslag i ärendet samt hemställt om bemyndigande för polisnämnden att i vederbörlig ordning gå i författning om befattningens besättande med ordinarie innehavare.

I yttrande den 17 januari 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.
Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 26 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 29. **Anstånd med återbesättande av två exekutorstjänster.**

Genom skrivelse den 8 december 1945 hade magistraten på anförda skäl hemställt att med återbesättande av de efter Hugo A. Carlsson och Richard Steen ledigblivna exekutorsbefattningarna måtte få anstå tillsvidare, dock längst intill den 1 juli 1947.
Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 7 januari 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.
Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 januari 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bifalla magistratens och löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.
Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 27 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 30. **Val av kommunala förtroendemän.**

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 20 december 1945 bifallit av häradsskrivaren Oscar Lewrö gjord ansökning om entledigande från vissa kommunala uppdrag samt anmodat beredningsutskottet att inkomma med förslag till återbesättande av de sålunda ledigblivna uppdragen, så hade utskottet genom skrivelse den 9 januari 1946 med förmälan, att fullmäktige vid nyssnämnda sammanträde utsett ny ledamot i herr Lewrös ställe uti beredningsutskottet, polisnämnden och hyresnämnden, varför blott återstode att välja ny suppleant i folkskolestyrelsen, föreslagit, *att* till suppleant i folkskolestyrelsen för tiden intill 1947 års utgång i herr Lewrös ställe valdes rektor K. Carlfors.
Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 28 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 31. **Val av kommitté för utredning av frågan ang. yrkesskolornas, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 november 1945 beslutat uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till ledamöter i en kommitté med uppdrag att utreda frågan an-

gående yrkesskolornas, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov, hade beredningsutskottet i skrivelse den 9 januari 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt en kommitté, bestående av byggmästaren Fritz Eklund, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, ombudsmannen B. W. Alwestrand, civilingenjören Ralf Thorburn, rektor Folke Ericsson, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och muraren Martin Hellblom, de tre sistnämnda representerande respektive styrelserna för elektrotekniska fackskolan, för yrkesskolorna och för högre folkskolan med byggmästaren Fritz Eklund såsom sammankallande, att utreda frågan angående yrkesskolornas, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov samt att, sedan utredningen slutförts, till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 29 ser. A) och sedan herrar Sjöberg, Henning och Granér yttrat sig i ärendet beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 32. Borgen å Byggnadskreditiv för H. S. B:s i Västerås stiftelse Familjebostäders nybygge i kv. Remmen nr 2 samt H. S. B:s Bostadsrättsförening Hagadals nybygge i kv. Rembygeln nr 2.

I skrivelse den 22 januari 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med ändring av sitt den 22 februari 1945 fattade beslut bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för *dels* H. S. B:s i Västerås stiftelse Familjebostäders nybygge å tomten nr 2 i kvarteret Remmen intill 85 % av den av Statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 522.750 kronor, *dels ock* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hagadals nybygge å tomten nr 2 i kvarteret Rembygeln intill likaledes 85 % av den av byrån fastställda byggnadskostnaden, dock högst 522.750 kronor, allt mot säkerhet av inteckningar och under förutsättning, att borgensåtagandena gällde under högst ett och ett halvt år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 30 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 33. Fastställande av kvarters-, gatu- och parknamn för del av Viksängsområdet.

I skrivelse den 10 december 1945 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte fastställa i skrivelsen

föreslagna kvarters-, gatu- och parknamn för del av Viksängsområdet, som planerats för bostadsbebyggelse för personal vid centrala flygverkstaden.

Genom utlåtande den 28 januari 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt fullmäktige besluta *att* namnet Sprygelgatan utbyttes mot Kabingatan, *att* namnet å det omedelbart öster om kvarteret Flottören belägna, intill sistnämnda gata gränsande kvarteret ändrades till Kabinen och i samband därmed det längst i nordväst av området belägna kvarteret erhölle namnet Sprygeln samt *att* i övrigt godkänna gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Stadsfullmäktige beslöto härefter till en början enhälligt att, ehuru ärendet icke upptagits å dagens föredragningslista, upptaga detsamma till prövning.

Efter föredragning av handlingarna och sedan under den därpå följande överläggningen herrar Eklund och Matell yrkat bifall till namnberedningens förslag, herr Sjöberg bifall till beredningsutskottets förslag samt herr Jacobsson föreslagit, att kvarteren inom området räknat från norr till söder skulle erhålla namnen Förarhytten, Sporrstället, Flygmotorn, Antennmasten, Vingen, Höjdrodret, Sidorodret, Skevrodret, Flottörstället, Propellern, Spanarhytten, Landningsstället, Fenan och Stabilisatorn samt gatorna i anslutning härtill skulle erhålla motsvarande namn, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

§ 34. **Kungl. Maj:ts fastställelse av tjänstgörings- och avlöningsreglemente för ledamöterna i magistraten och rådhusrätten samt stadsfogden och stadsfiskalen-polismästaren.**

Föredrogs och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 30 november 1945 angående fastställelse å tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens befattningshavare, såvitt avsåge ledamöterna i rådhusrätten och magistraten, stadsfogden samt stadsfiskalen-polismästaren i staden.

§ 35. **Avskrift av Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 12/1 1946 ang. föreskrifter rörande tillämpning av lagen om hyresreglering m. m. i anledning av införlivningen med Västerås stad av Badelunda socken.**

Föredrogs och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 12 januari 1946 angående föreskrifter rörande till-

lämpning av lagen om hyresreglering m. m. i anledning av införlivningen den 1 januari 1946 med Västerås stad av Badelunda socken.

§ 36. Länsstyrelsens resolution ang. fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 20/12 1945 betr. arvoden till löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens ordförande.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 22 januari 1946 utvisande, att länsstyrelsen meddelat fastställelse å stadsfullmäktiges beslut vid sammanträde den 20 december 1945 angående förhöjda arvoden till ordförandena i löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren.

§ 37. Länsstyrelsens skrivelse ang. fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 20/12 1945 om ändrad indelning av staden i pensionsdistrikt.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet skrivelse den 28 januari 1946 med meddelande, att länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges beslut vid sammanträde den 20 december 1945 om ändrad indelning av staden i pensionsdistrikt.

§ 38. Motion ang. uppgörande av s. k. röstkort till underlättande av allmänna val.

Beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande remittera en av stadsfullmäktigeledamoten herr Einar Jonsson ingiven motion med hemställan att stadsfullmäktige ville uppdraga åt magistraten att från och med år 1946 före allmänna val till kyrkofullmäktige, stadsfullmäktige, landsting och riksdag tillställa varje röstberättigad inom staden ett s. k. röstkort, innehållande uppgifter som kunde underlätta valhandlingen för såväl väljare som valförrättare.

§ 39. Motion ang. införande av företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen.

Beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Gösta Sjöberg och Gustaf Olsson ingiven motion angående utredning av frågan om företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen.

§ 40. **Motion ang. utredning av fråga om uppförande av bostadsfastigheter i stadens egen regi.**

Beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för utredning remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna herr Axel Hellman, fru Greta Gustavsson och herr Filip Larsson ingiven motion, vari hemställes, att fullmäktige måtte besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att skyndsamt utreda frågan om byggandet av bostäder i stadens egen regi för uthyrning till självkostnadspris, *att* för detta ändamål upplätes tomtmark gratis, *att* undersöka möjligheterna för snar sanering av någon av stadens centralare delar och där uppföra bostadsfastigheter, *att* undersöka möjligheterna för att utan statens stödlån lösa bostadsfrågan för att därigenom göra sig oberoende av byggnadslånebyråns hyressättning och för att om möjligt erhålla billigare räntor än vad staten betingade, samt *att* denna utredning igångsattes omedelbart och att resultatet förelades fullmäktige innan 1946 års utgång.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 5 februari 1946.

ALB. LUNDKVIST.

Em. Granér. *John Sjöblom.*

Offentligen uppläst den 5 februari 1946, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 februari 1946.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Turén, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Å. Johansson, Jacobsson, fröken A. Carlsson, herrar E. W. Larsson, Filip Larsson och O. Kihlgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Gunnar Larsson, Berglund och Matell.

Å magistratens vägnar var ingen närvarande.

§ 41. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Holmström och herr Wiktor Persson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 4 mars 1946 klockan 12.00.

§ 42. **Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1945.**

Med skrivelse den 5 februari 1946 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1945 (S. H. nr 2 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 43. **Familjebidragsnämndens årsberättelse 1945.**

Föredrogs en av familjebidragsnämnden den 8 februari 1946 upprättad berättelse över nämndens verksamhet för år 1945 (S. H. nr 3 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 44. **Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden m. m.**

Med skrivelse den 18 februari 1946 hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över *dels* oavgjorda stadsfullmäktigeärenden, *dels ock* över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av någon anledning ännu icke blivit verkställda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 4 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga förteckningen till handlingarna.

§ 45. **Fråga om anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskolåldern.**

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 30 augusti 1945, § 196, i anledning av en av fru Karin Kjelldahl med flera ingiven motion beslutat tillsätta en kommitté för utredning av frågan om anordnande av sommarkoloni för klena barn ur i ekonomiskt avseende mindre väl utrustade familjer i staden, hade nu nämnda kommitté i ett den 21 februari 1946 dagtecknat utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs förslag anordna en koloni för klena barn i förskolåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden, *att* uppdraga åt drätselkammaren att för detta ändamål inköpa fastigheten Järån 1^2 i Skinnskattebergs socken för 40.000 kronor, *att* anvisa drätselkammaren ett förslagsanslag å 18.500 kronor för reparationer och förbättringar å fastigheten, *att* åt barnstugestyrelsen anförtro uppgiften att handhava driften av kolonien, *att* till barnstugestyrelsens förfogande ställa dels ett förslagsanslag å 11.000 kronor för inköp av inventarier och dels ett förslagsanslag å 4.800 kronor för driften under två månader sommaren 1946, *att* bemyndiga barnstugestyrelsen att till vederbörande myndigheter ingiva ansökningar om statliga bidrag samt *att* enligt kommitténs förslag tillsätta en särskild kommitté med uppdrag att uttaga lämpliga barn till kolonien.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 5 ser. B) och sedan herr Sjöberg med instämmande av fru Holmström yrkat ärendets remitterande till drätselkammaren för yttrande samt herr Granér yttrat sig utan särskilt yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Sjöbergs yrkande.

§ 46. **Höjning av spänningen å ledningsnätet inom Badelunda från 3 kV till 6 kV.**

I skrivelse den 29 januari 1946 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt om ett anslag å 20.000 kronor för

utförande av erforderliga arbeten för höjning av spänningen å ledningsnätet inom Badelunda från 3 kV till 6 kV.

Drätselkammaren hade uti ett den 7 februari 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för angivna ändamål anvisa ifrågavarande anslag att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kung. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att i övrigt vidtaga erforderliga åtgärder för lånets utbekommande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 31 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 47. **Anskaffande av elektrisk utrustning till transformatorstationen i gamla hamnen.**

I skrivelse den 29 januari 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande av elektrisk utrustning till transformatorstationen i gamla hamnen ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 18.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel.

Genom utlåtande den 7 februari 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ändamålet anvisa det begärda anslaget att täckas på sätt verksstyrelsen föreslagit samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra ansökan om tillstånd till upptagande av lån å nämnda belopp ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 32 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 48. **Anläggande av vatten- och avloppsledningar i Aspvretsgatan och Bergslagsvägen (Övre Gideonsberg).**

I skrivelse den 29 januari 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för utförande av vatten- och avloppsledningar från Aspvretsgatan till Bergslagsvägen och vidare utmed denna fram till norra gränsen av kvarteret Aspvreten samt därifrån cirka 100 meter österut anvisa ett anslag av tillgängliga medel å 50.000 kronor att till 12.000 kronor täckas av inflytande anslutningsavgifter, till 22.000 kronor av lånemedel och till återstående 16.000 kronor ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Uti häröver den 7 februari 1946 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för angivet ändamål anvisa ifrågavarande anslag å 50.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas på sätt verksstyrelsen föreslagit samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 22.000 kronor ävensom att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 33 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 49. **Anläggande av vatten- och avloppsledningar för östra Hammarbyområdet.**

Genom skrivelse den 29 januari 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för utförande av ledningar för vatten och avlopp för östra Hammarbyområdet anvisa 106.000 kronor att utgå med 61.000 kronor av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets andel i kostnaden för huvudledningen, med 14.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel, med 5.000 kronor av lånemedel samt med 26.000 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Uti häröver den 7 februari 1946 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål bevilja anslag å 106.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt verksstyrelsen föreslagit samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 5.000 kronor ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 34 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 50. **Anslag för läkarjourtjänst under år 1946.**

I skrivelse den 3 december 1945 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för arvoden till jourhavande läkare under söndags- och helgjour 1946 anvisa ett förslagsanslag å 1.300 kronor.

Genom utlåtande den 7 februari 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för provisoriskt anordnande under år 1946

av läkarjourtjänst på sätt hälsovårdsnämnden föreslagit anvisa ett förslagsanslag å 1.300 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 35 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 51. Anslag till biträdeshjälp åt taxeringsnämndsordförande vid taxeringsarbete.

Uti skrivelse till drätselkammaren den 25 januari 1946 hade taxeringsnämndsordförandena i stadens olika distrikt på anförda skäl hemställt om anslag till biträdeshjälp åt taxeringsordförandena vid taxeringsarbete.

I yttrande till drätselkammaren den 26 januari 1946 hade magistraten tillstyrkt bifall till framställningen.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet hade drätselkammaren genom skrivelse den 7 februari 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för avlönande av biträden vid taxeringsarbetet bevilja ett anslag å 3.300 kronor för år 1946 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 36 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 52. Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson för år 1946.

På av drätselkammaren i skrivelse den 7 februari 1946 (S. H. nr 37 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olauson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1946 års början tillsvidare under samma år.

§ 53. Anslag till vissa hushållsbudgetundersökningar i staden.

I skrivelse till drätselkammaren den 8 februari 1946 hade Kungl. Socialstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag till vissa hushållsbudgetundersökningar i staden.

Med överlämnande av Kungl. Socialstyrelsens skrivelse hade drätselkammaren genom yttrande den 14 februari 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att förklara staden villig att på sätt i Kungl. Socialstyrelsens skrivelse förutsattes, medverka till ifrågavarande hushållsbudgetundersökningar samt *att* för bestridande av i anledning härav uppkommande kostnader anvisa ett anslag å 4.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 38 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 54. **Mottagande av donation av Maria och Axel Swedin.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 14 februari 1946 framfört förslag (S. H. nr 39 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att med tacksamhet emottaga av syskonen Maria och Axel Swedin i Västerås gjord donation för instiftande av en stipendiefond för kommunala flickskolan, benämnd "Brittas minne" att förvaltas i enlighet med gåvobrevets föreskrifter angående dispositionen av donationsmedlen.

§ 55. **Försäljning av mark av Malma egendom till skogsvårdsstyrelsen samt till byggmästare Olle Engkvist del av område väster om Djuphamnsvägen m. m.**

Uti skrivelse den 14 februari 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att *dels* till Skogsvårdsstyrelsen försälja ett område om c:a 6,20 hektar av Malma egendom till ett pris av 13.000 kronor, *dels* till byggmästaren Olle Engkvist försälja i skrivelsen angivna kompletterande markområden med en sammanlagd våningsyta av c:a 2.000 kvadratmeter efter ett nettopris av 13 kronor per kvadratmeter våningsyta, *dels* i övrigt med Engkvist träffa uppgörelse om exploatering av ifrågavarande områden väster om Djuphamnsvägen på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor, *dels ock* vidtaga alla för avtalens genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingarna för de av Engkvist till staden överlåtna områdena skulle bestridas av fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 40 ser. A) uppstod överläggning, varunder fru Gustavsson med instämmande av herr Hellman

hemställde, att ärendet måtte återremitteras till drätselkammaren för förnyad prövning samt herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan proposition ställts mellan å ena sidan återremissyrkandet, och å andra sidan yrkandet, att ärendet skulle omedelbart avgöras, beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning att omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 56. **Förslag till kvartersnamn och gatunamn å Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.**

I skrivelse den 10 december 1945 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa i skrivelsen angivna förslag till kvarters- och gatunamn å Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

Genom utlåtande den 13 februari 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 41 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Keijser, att ärendet skulle återremitteras till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet medan herr Eklund yrkade bifall till gatunamnsberedningens förslag.

Herrar C. W. Karlsson och Persson yttrade sig utan särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning återremittera ärendet till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet.

§ 57. **Förslag till kvartersnamn å Jakobsberg.**

I skrivelse den 10 december 1945 hade gatunamnsberedningen föreslagit stadsfullmäktige att bibehålla namnet Bergsprängaren för ett genom ändring av stadsplanen nytillkommet kvarter samt att ett väster om Drottninggatan föreslaget kvarter åsattes namnet Krysshammaren.

Genom utlåtande den 13 februari 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 42 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets föslag.

§ 58. **Förslag till ändrade kvartersnamn å Myggboområdet.**

Genom skrivelse den 10 december 1945 hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville med ändring av tidigare beslut såsom kvartersnamn å det område, vilket åsatts kvartersnamnen Korsängsskolan, Myggbo och Folkets park, fastställa namnet Myggbo.

I utlåtande den 13 februari 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 43 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 59. **Tillsättande av kommitté för utredning av vissa frågor i samband med ikraftträdande av uppbördsreformen.**

Uti skrivelse den 6 februari 1946 hade magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté för utredning av vissa frågor i samband med ikraftträdande av uppbördsreformen.

Genom utlåtande den 13 februari 1946 hade beredningsutskottet till ledamöter i nämnda kommitté föreslagit målerиföreståndaren Alb. Lundkvist, borgmästaren Olov Rylander, riksdagsmannen David Hall, kontorschefen Einar Keijser, avdelningschefen Filip Dahlström, ombudsmannen Erik Genell, taxeringsintendenten A. Westring, stadsdirektören Thjelvar Hedberg och kronouppbördskassören Oscar Karlsson med herr Lundkvist såsom sammankallande och med uppdrag för kommittén att verkställa skyndsam utredning av berörda frågor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 44 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 60. **Tillstånd för Olov Sixten Sjögren att idka handel med begagnade föremål.**

Genom resolution den 31 januari 1946 hade poliskammaren begärt stadsfullmäktiges yttrande över en av försäljaren Olov Sixten Sjögren till länsstyrelsen ingiven ansökan om tillstånd att i fastigheten Trädgårdsgatan 10 (Hotell Sture), Västerås, få idka handel med begagnade symaskiner och därtill hörande delar och artiklar.

I ett den 13 februari 1946 avgivet yttrande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke hava något att

erinra emot ifrågavarande ansökan under förutsättning att den lokal, som skulle för ändamålet användas, av vederbörande myndigheter godkändes.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 45 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 61. **Fastställande av med ordinarie polissysterbefattningen förenade avlöningsförmåner.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i änet resolution den 18 januari 1946 med fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 25 oktober 1945 angående inrättande av en ordinarie befattning som polissyster vid stadens polisverk i vad beslutet avsåge de med befattningen ifråga förenade avlöningsförmånerna.

§ 62. **Ang. inskränkning i tiden för öppethållande av rakstuga samt herr- eller damfrisérsalong.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 31 januari 1946, utvisande, att länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1945 angående viss inskränkning i tiden för öppethållande av rakstuga samt herr- eller damfrisérsalong.

§ 63. **Ang. ändrad lydelse av delar av reglementet för drätselkammaren i staden.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 12 februari 1946, utvisande, att länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1945 angående ändrad lydelse av vissa delar i reglementet för drätselkammaren i staden.

§ 64. **Ang. nybyggnadsförbud för vissa områden inom Gryta, Lundby, Hamre och Hälla m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 14 februari 1946, varigenom länsstyrelsen *dels* meddelat förbud mot nybyggnad utan tillstånd av länsstyrelsen inom vissa områden inom Gryta, Lundby, Hamre och Hälla, *dels ock* avslagit av byggnadsnämnden ingiven framställning om förlängning av avstyckningsförbud inom samma områden.

§ 65. **Fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för området väster om Djuphamnsvägen m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nådiga beslut den 15 februari 1946, varigenom *dels* med visst undantag fastställts ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 mars 1945 antaget förslag till ändring av stadsplanen beträffande området väster om Djuphamnsvägen, *dels ock* meddelats förbud mot nybyggnad för visst område av stadsplanen.

§ 66. **Fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för delar av Jakobsberg.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nådiga beslut den 15 februari 1946 med fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 28 juni 1945 antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden beträffande delar av Jakobsberg.

§ 67. **Tillstånd till försäljning av donationsjord.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nådiga beslut den 22 februari 1946 angående tillstånd för staden att till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget försälja ett område om c:a 300.000 kvadratmeter av stadsägan nr 2235, 2236, 2237 (Östra utmarken).

§ 68. **Motion ang. tillsättande av en Västerås stads musikstyrelse.**

Beslöto stadsfullmäktige till folkskolestyrelsen och drätselkammaren för yttrande remittera en av herr John Jacobsson ingiven motion med förslag angående tillsättande av en Västerås stads musikstyrelse med uppgift att utöva den centrala ledningen av stadens musikliv.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 mars 1946.

ALB. LUNDKVIST.

Wiktor Persson. *Ebba Holmström.*

Offentligen uppläst den 4 mars 1946, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1946 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 mars 1946.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jacobsson, E. W. Larsson och Filip Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Sjöberg, fru Berg, herr Nyman, fru Lindqvist, fröken Carlsson och herr Kihlgren.

Närvarande å magistratens vägnar: T. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 69. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Thorén och Löf att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 2 april 1946 klockan 18.00.

§ 70. **Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1945.**

Med skrivelse den 19 februari 1946 hade nykterhetsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1945 (S. H. nr 6 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 71. **Badhusstyrelsens årsberättelse för 1945.**

Med skrivelse den 25 februari 1946 hade badhusstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1945 (S. H. nr 7 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 72. **Utredning av ungdomsvårdsfrågan i Västerås.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 november 1943 i anledning av en den 26 oktober 1943 av byggmästaren Fritz Eklund till

stadsfullmäktige ingiven motion beslutat uppdraga åt en kommitté, bestående av nio ledamöter, att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan angående åtgärder för omhändertagande av ungdom i alla åldrar och därmed sammanhängande spörsmål och därvid övertaga det drätselkammaren genom tidigare beslut lämnade uppdrag i samma ärende, hade nu nämnda kommitté efter verkställd utredning i ärendet i ett den 22 februari 1946 avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* i princip godkänna kommitterades i skrivelsen angivna förslag angående inrättande, så snart förhållandena därtill medgåve, av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg, *att* uppdraga åt stadens fastighetsförvaltning att vidtaga åtgärder i syfte att så snart ske kunde tillförsäkra staden möjlighet att disponera fastigheterna för nu ifrågavarande ändamål, *att* utse en särskild styrelse bestående av fem personer att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna ävensom i fortsättningen följa ungdomsvårdsfrågans närmare utveckling samt till stadsfullmäktige avgiva de förslag, vartill styrelsen i anledning härav funne skäl, *att* uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter i nämnda styrelse, *att* ställa till styrelsens för Västerås ungdomsråd förfogande ett anslag för år 1946 å 15.000 kronor för utbildning av instruktörer och för anskaffande av lokaler till olika ungdomsorganisationer samt *att* genom nu nämnda förslag ej mindre förevarande motion skulle anses besvarad än även drätselkammaren befriad från fullmäktiges den 26 mars 1942 för drätselkammaren givna uppdrag att närmare utreda frågan om kommunalt bidrag till ungdomsorganisationer.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 8 ser. B) uppstod överläggning, varunder herrar Eklund, Matell, Granér, Nyström och Jonsson yttrade sig, herr Eklund med yrkande, att ärendet måtte remitteras *dels* till beredningsutskottet för avgivande av förslag till ledamöter i styrelsen för ungdomsgårdarna, *dels och* till drätselkammaren för beredning av frågan i övrigt.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med herr Eklunds förslag remittera ärendet till beredningsutskottet och drätselkammaren.

§ 73. **Ersättning för avlösning av frälseränta från ½ mantal Lundby nr 3 i Badelunda socken.**

I skrivelse den 7 mars 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för erläggande av den å staden fallande andel i föreskriven ersättning för avlösning av frälseränta från ½

mantal Lundby nr 3 i Badelunda socken anvisa ett anslag å 3.553 kronor 13 öre samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 46 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 74. **Mottagande av donation till hugfästande av framlidne stadsarkitekten Erik Hahrs minne.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 7 mars 1946 framfört förslag (S. H. nr 47 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* med tacksamhet emottaga donation till hugfästande av stadsarkitekten Erik Hahrs minne samt att donationsmedlen skulle av drätselkammaren förvaltas i enlighet med donators föreskrifter.

§ 75. **Utförande av varmvatteninstallation i apoteket Bävern.**

I skrivelse den 7 mars 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för utförande av varmvatteninstallation i apoteket Bävern anvisa ett anslag å 1.800 kronor samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 48 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 76. **Anordnande av ytterbelysning å ålderdomshemmet Karlslunds område.**

I skrivelse den 28 februari 1946 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett förslagsanslag å 1.150 kronor för anordnande av ytterbelysning å ålderdomshemmets område.

Genom yttrande den 7 mars 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ändamålet anvisa ett förslagsanslag å 1.150 kronor samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 49 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 77. **Motion ang. ökade dyrtidstillägg till Västerås stads pensionärer.**

På sammanträde den 30 augusti 1945 hade stadsfullmäktige till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för utredning remitterat en av tekniska verkens pensionärsklubb ingiven, av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Ernst Johansson och N. G. Löf såsom egen motion upptagen framställning angående ökade dyrtidstillägg till Västerås stads pensionärer.

Genom utlåtande den 25 februari 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja varje sådan i stadens pensionsstat upptagen före detta befattningshavare eller arbetare respektive efterlevande familj till avliden befattningshavare eller arbetare med undantag av lärarpersonalen vid folkskolorna samt stadssjuksköterskorna, vars sammanlagda pension från staden, inklusive rörligt tillägg icke överstege 1.500 kronor, ett pensionstillskott såsom kompensation för dyrtiden i form av en engångsersättning å 150 kronor, dock att tillskottet i intet fall finge utgå med högre belopp än att detsamma, jämte den utgående pensionen med därå beräknat dyrtidstillägg uppginge till 1.500 kronor.

Drätselkammaren hade uti ett den 7 mars 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* för bestridande av kostnaden härför bevilja ett anslag å 15.000 kronor att utgå av behållna medel å det i 1945 års stat upptagna extra reservationsanslaget å ursprungligen 275.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 50 ser. A) uppstod överläggning, varunder herrar Ernst Johansson, Engdahl och Pers yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i oförändrat skick samt herr Henning bifall till samma förslag allenast med den ändringen, att engångsersättningen skulle utgå med 200 kronor samt att stadsfullmäktige i anledning därav ville för ändamålet anvisa ett anslag av 20.000 kronor.

Sedan härefter proposition ställts mellan å ena sidan löne- och avtalsnämndens förslag, och å andra sidan herr Hennings förslag, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och verkställd votering med 26 röster mot 16, avgivna för bifall till herr Hennings förslag, att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

§ 78. **Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan.**

I skrivelse den 7 mars 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med ändring av sitt den 31 januari 1946 fattade beslut för påbyggnad av stadens garagefastighet

vid Pilgatan i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivna förslag bevilja ett anslag å 205.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av ett 20-årigt amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 51 ser. A och nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 79. **Iordningställande av Nordenhaags f. d. kontorsbyggnad i gamla hamnen.**

Sedan hamnstyrelsen i skrivelse till drätselkammaren den 4 januari 1946 hemställt om ett anslag å 2.000 kronor för vidtagande av vissa omändrings- och reparationsarbeten i Nordenhaags före detta kontorsbyggnad i gamla hamnen, hade nu drätselkammaren med överlämnande av hamnstyrelsens skrivelse i utlåtande den 7 mars 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett förslagsanslag å 2.000 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat för nästa år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 52 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 80. **Anslag för tryckning av arbetet Västerås stads kommunala historia.**

I skrivelse den 7 mars 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för tryckning av arbetet Västerås stads kommunala historia anvisa ett förslagsanslag å 20.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt upptagas till täckning i 1947 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 53 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 81. **Anslag till Tjänstemännens bildningsverksamhet för 1946.**

Sedan Västeråskommittén för Tjänstemännens Bildningsverksamhet i skrivelse den 25 februari 1946 hemställt att komma i åtnjutande av kommunalt bidrag å 1.000 kronor hade drätselkammaren med överlämnande

av skrivelsen i utlåtande den 7 mars 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja Västerås lokalkommitté av Tjänstemännens Bildningsverksamhet ett bidrag för år 1946 å nämnda belopp samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 54 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 82. **Anordnande av ytterligare båtplatser för segel- och motorbåtar.**

I skrivelse den 7 mars 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande av ytterligare båtplatser för segel- och motorbåtar anvisa 10.000 kronor att bestridas av behållna medel å i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000 kronor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 55 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 83. **Ändring av stadsplanen för kv. Halfdan och Heimer.**

Genom skrivelse den 11 mars 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 4 januari 1946 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Halfdan och Heimer samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

I utlåtande den 14 mars 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 56 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 84. **Stadsplan för Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo och Norrmalm samt del av Rikshuvudvägen.**

I skrivelse den 4 mars 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i april 1945 och sedermera i september och november samma år jämkat förslag till stadsplan för Aroslund, Akademi-

vreten, Borgmästarvreten, Blåsbo och Norrmalm samt del av Rikshuvudvägen ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Genom utlåtande den 14 mars 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 57 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 85. **Försäljning av mark till Statens Vattenfallsverk för uppförande av oljecistern.**

I skrivelse den 14 mars 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, drätselkammaren kunde finna skäliga, till Statens Vattenfallsverk försälja den intill kraftverkets mark gränsande del av stadsägan nr 2447, som erfordrades för uppförandet av oljecistern för kraftverkets räkning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 58 ser. A) och sedan herr Matell yrkat bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen att drätselkammarens bemyndigande avfattades så att därigenom inrymdes rätt för kammaren att antingen försälja eller i annan ändamålsenlig form upplåta ifrågavarande mark beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag med den av herr Matell sålunda yrkade ändringen.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor drätselkammaren kunde finna skäliga till Statens Vattenfallsverk försälja eller i annan ändamålsenlig form upplåta den intill kraftverkets mark gränsande del av stadsägan nr 2447, som erfordrades för uppförande av oljecistern för kraftverkets räkning.

§ 86. **Ändring av donationsbestämmelserna m. m. för Curry Treffenbergs fond.**

Genom resolution den 11 mars 1946 hade länsstyrelsen i Västmanlands län lämnat stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande angående ett av justitiekanslersämbetet i anledning av stadsfullmäktiges beslut den 25 oktober 1945, § 256, avgivet utlåtande med förslag till ändring av bestämmelserna för landshövdingen Curry Treffenbergs fond.

I skrivelse den 14 mars 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke hava något att erinra emot en sådan avfattning av bestämmelserna angående utdelningen ur fondens behållna årliga avkastning, som framginge av justitiekanslersämbetets yttrande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 59 ser. A/1946 och nr 202 ser. A/1945) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 87. **Inköp av ny skrivmaskin till stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 4 mars 1946 hade byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett belopp av 1.100 kronor för inköp av ny skrivmaskin till stadsingenjörskontoret.

Genom utlåtande den 14 mars 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja ifrågavarande anslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 60 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 88. **Arvode till ledamöterna i granskningsnämnden för bostadsräkning.**

I skrivelse den 14 mars 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag av 2.219 kronor för bestridande av arvoden till ledamöterna i den kommunala granskningsnämnden för allmän bostadsräkning samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 61 ser. A.) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 89. **Anordnande av trafiksäkerhetskampanj inom staden.**

I skrivelse den 14 mars 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig i princip beredda att bevilja bidrag till kostnaderna för anordnande inom staden av en trafiksäkerhetskampanj under våren 1946 samt att uppdraga åt beredningsutskottet att å stadsfullmäktiges vägnar utse ledamöter i en särskild

trafiksäkerhetskommitté med uppgift att inom staden leda och planera verksamheten ifråga.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 62 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 90. **Inrättande av en offentlig bekvämlighetsinrättning i Stadsparken.**

I skrivelse den 14 mars 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl beslutat tillstyrka stadsfullmäktige att godkänna i skrivelsen angivet förslag till inrättande av en offentlig bekvämlighetsinrättning i Stadsparken samt *att* för bestridande av kostnaderna därför ställa till drätselkammarens förfogande *dels* återstående del, cirka 27.000 kronor, av ett den 27 oktober 1938 för likartat ändamål beviljat anslag å 28.000 kronor, *dels ock* av stadsfullmäktige den 30 april 1942 beviljat ytterligare anslag å 9.000 kronor för dylikt ändamål.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 63 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 91. **Anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern.**

Sedan stadsfullmäktige på sätt framgår av fullmäktiges protokoll för den 28 februari 1946, § 45, till drätselkammaren för yttrande remitterat ett av kommittén för utredning av frågan om anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden den 21 februari 1946 avgivet utlåtande, så hade nu drätselkammaren i ett den 14 mars 1946 daterat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs förslag anordna en koloni för klena barn i förskoleåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden, *att* uppdraga åt drätselkammaren att för detta ändamål inköpa fastigheten Järån 1^2 i Skinnskattebergs socken för 40.000 kronor ävensom att vidtaga alla för köpets fullföljande erforderliga åtgärder, *att* anvisa drätselkammaren ett förslagsanslag å 41.000 kronor för reparationer och förbättringar å fastigheten, *att* uppdraga åt barnstugestyrelsen att handhava driften och förvaltningen av kolonien, *att* till barnstugestyrelsens förfogande ställa dels ett förslagsanslag å 11.000 kronor för inköp av inventarier och dels ett förslagsanslag å 4.800 kronor för driften under två månader sommaren 1946, *att* förenämnda anslag skulle täckas, anslaget för köpeskillingen av behållna medel å i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag å

ursprungligen 275.000 kronor, anslagen för förbättringsarbeten och för inventarier på sätt stadsfullmäktige i samband med fastställande av 1947 års budget närmare kunde komma att besluta, samt anslaget till bestridande av driftskostnaderna under sommaren 1946 av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, *att* bemyndiga barnstugestyrelsen att till vederbörande myndigheter ingiva ansökningar om statliga bidrag samt *att* uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter i särskild kommitté med uppdrag att uttaga lämpliga barn till kolonien.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 64 ser. A och nr 5 ser. B) och sedan herr Henning yttrat sig utan yrkande samt herr Jonsson yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 92. **Inrättande av en befattning på extra stat som hemvårdarinna vid fattigvårdsstyrelsen.**

I skrivelse den 4 mars 1946 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *dels* att hos fattigvårdsstyrelsen skulle inrättas en tjänst som hemvårdarinna, *dels ock* anvisa medel till avlöning för hemvårdarinnan för återstoden av år 1946 efter samma grunder som beträffar övriga hos staden anställda ”hemvårdarinnor”.

Genom utlåtande den 14 mars 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att tillsvidare på försök anställa en kvinnlig befattningshavare på extra stat med huvudsakligen de uppgifter, som i fattigvårdsstyrelsens skrivelse angivits samt *att* för bestridande av kostnaderna härför anvisa ett förslagsanslag å 4.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S . H. nr 65 ser. A) och sedan fru Hall yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 93. **Val av ledamöter och suppleanter i Västerås stads idrottsstyrelse samt godkännande av reglemente för styrelsen.**

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 31 januari 1946 uppdragit åt bland annat beredningsutskottet att inkomma med yttrande över ett av kommitterade för utredning av frågan om Arosvallens organisation och skötsel uppgjort förslag till reglemente för idrottsstyrelse ävensom med förslag till val av ledamöter och suppleanter i nämnda styrelse, hade beredningsutskottet i ett den 13 mars 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt

stadsfullmäktige besluta *att* dels godkänna kommitterades förslag till reglemente för Västerås stads idrottsstyrelse med i beredningsutskottets skrivelse angivna ändrade lydelse av §§ 2, 3 och 4 i reglementet, dels ock till ledamöter och suppleanter i idrottsstyrelsen för tiden intill 1947 års utgång utse för kommunen ombudsmannen Göte Juhlén, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ingenjören Erland Gustafsson, landssekreterare Ernst Holmqvist och kaptenen Axel Edström med journalisten Stig Löfstrand, kommunalarbetaren Karl Erik Lindvall och tjänstemannen Edvard Nordin såsom suppleanter, för Västerås Sportklubb redaktören Gunnar Ljungqvist, för Idrottsföreningen Kamraterna drätselassistenten Gunnar Ekberg, för Västerås Idrottsklubb typografen Carl-Anton Andersson och för Idrottsringen avsynaren Herbert Dahlberg samt till suppleanter för representanterna för idrottsorganisationerna herr Tage Lundgren, Tessingatan 12, och herr Erik Kraft, Relävägen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 66 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 94. **Ansökan från Annie Melchersson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 5 februari 1946 hade poliskammaren infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av fröken Annie Vilhelmina Melchersson om tillstånd att i lokaler i fastigheten Pilgatan 21 här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden intill den 30 september 1947.

Genom yttrande den 19 mars 1946 hade nykterhetsnämnden tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade i utlåtande den 19 mars 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka, att fröken Annie Melchersson beviljades tillstånd att intill den 30 september 1947 få utskänka pilsnerdricka klass II i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 67 ser. A) beslöto stadsfullmäktige i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 95. **Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplanen för del av kv. Igor i Västerås.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 22 februari 1946 med fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 28 juni 1945 antaget förslag till ändring av stadsplanen beträffande del av kvarteret Igor i Västerås.

§ 96. **Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring av stadsplanen för kv Knut.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 22 februari 1946 angående fastställelse med vissa undantag å ett av stadsfullmäktige den 31 maj 1945 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende ändrade stadsplanebestämmelser beträffande kvarteret Knut.

§ 97. **Kungl. Socialdepartementets skrivelse ang. inrättande av ett självständigt apotek i Västerås m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 15 mars 1946 till medicinalstyrelsen angående inrättande av ett självständigt apotek i Västerås m. m.

§ 98. **Nybyggnadsförbud inom kv. Manfred, Martin, Mats m. fl.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 28 februari 1946, varigenom länsstyrelsen meddelat förnyat förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen verkställa nybyggnad inom kvarteren Manfred, Martin, Mats, Melker, Nestor, Nimrod, Njord och Oden intill dess stadsfullmäktige antagit förslag till ändring av stadsplanen för ifrågavarande kvarter, dock längst till den 1 mars 1947.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 april 1946.

ALB. LUNDKVIST.

Herman Thorén. *N. G. Löf.*

Offentligen uppläst den 2 april 1946, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 april 1946.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, Turén, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Å. Johansson, Jacobsson, fröken A. Carlsson, herrar E. W. Larsson, Filip Larsson och O. Kihlgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Gunnar Larsson, Granér, fru Gustavsson och herr Matell.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 99. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Ebba Berg och herr Lundgren att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 2 maj 1946 klockan 13.30.

§ 100. **Fråga om uppförande av ny förvaltningsbyggnad.**

I skrivelse den 30 mars 1946 hade den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning av frågan angående ny förvaltningsbyggnad för staden, benämnd rådhuskommittén, på anförda skäl tillstyrkt att stadsfullmäktige ville i princip uttala sig för uppförande av central förvaltningsbyggnad för i huvudsak de i kommitténs skrivelse angivna förvaltningar och att denna byggnad förlades till kvarteret Nestor samt att stadsfullmäktige ville uppdraga åt kommittén att fortsätta utredningsarbetet och snarast möjligt till stadsfullmäktige inkomma med förslag till förvaltningsbyggnad på angivna område.

Genom utlåtande den 4 april 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla rådhuskommitténs förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 68 ser. A) och sedan herr Turén på närmare anförda skäl yrkat att frågan skulle bordläggas till ett kommande sammanträde beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan bordläggningsyrkandet och å andra sidan yrkandet att ärendet nu skulle företagas till avgörande att med 22 röster mot 21, avgivna för yrkandet angående ärendets omedelbara avgörande bifalla herr Turéns förslag.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat bordlägga ärendet till kommande sammanträde.

§ 101. **Bidrag av nöjesskattemedel för skötsel av Arosvallen.**

Sedan styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. i skrivelse till drätselkammaren hemställt om restitution beträffande kommunandelen av den nöjesskatt, som härflöte från idrottstillställningar å Arosvallen under år 1946 hade drätselkammaren uti ett den 4 april 1946 avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* medgiva ovannämnda förening rätt att av den nöjesskatt å idrottstillställningar som under år 1946 inflöte och fonderades för idrottsändamål, disponera 50 % till den direkta rörelsen för idrottsplatsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 69 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 102. **Inköp av additionsmaskiner till kronouppbördskontoret.**

I skrivelse den 4 april 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av trenne additionsmaskiner till det blivande uppbördsverket anvisa ett anslag å 5.200 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 70 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 103. **Uppdrag för Svenska Stadsförbundets styrelse samt dess förhandlingsdelegation att uppsäga avtal med arbetarnas huvudorganisation ang. förhandlingsregler.**

I skrivelse den 26 mars 1946 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att "uppdraga åt Svenska Stadsförbundets styrelse samt dess löne- och förhandlingsdelegation att med

förpliktande verkan för Västerås stad besluta om och uppsäga avtal med huvudorganisation av arbetare om regler för behandling och slitande av tvister — förhandlingsregler—".

Uti ett den 4 april 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 71 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 104. **Yttrande till länsstyrelsen ang. tjänstgöringsreglementets tilllämpning beträffande polispersonalen i staden.**

I skrivelse den 26 mars 1946 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt nämnden att å stadsfullmäktiges vägnar avgiva yttrande i anledning av landsfogdens den 1 mars 1946 avgivna utlåtande över framställning om länsstyrelsens fastställelse å tjänstgörings- och avlöningsreglemente samt löneplan och tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare m. m., såvitt avsåge polispersonal, tillsatt i den ordning, som stadgades i lagen om polisväsendet i riket.

Genom yttrande den 4 april 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 72 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 105. **Anställande av ytterligare en mätningstekniker å stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 4 mars 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för anställande av ytterligare en mätningstekniker å stadsingenjörskontoret anslå 1.200 kronor samt medgiva att återstående erforderligt belopp täcktes av besparingar i 1946 års stat.

Uti ett den 4 april 1946 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anställande av ytterligare en mätningstekniker på extra stat å stadsingenjörskontoret anvisa ett anslag

av 4.600 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 73 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 106. Uppflyttning av befattningen som förrådsman vid parkförvaltningen i högre lönegrad.

I skrivelse den 7 november 1945 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen som förrådsman vid parkstyrelsen från och med den 1 januari 1946 placerades i 7. lönegraden av för staden gällande lönestat.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 26 mars 1946 tillstyrkt bifall till parkstyrelsens förslag med den ändring, att befattningen ifråga först från och med den 1 april 1946 placerades i nämnda lönegrad.

Genom ett den 4 april 1946 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* befattningen som förrådsman vid parkförvaltningen från och med den 1 april 1946 placerades i lönegrad 7 av den för staden gällande löneplanen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 74 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 107. Uppflyttning av befattningen som installationsingenjör vid elektricitetsverket samt återbesättande av tjänsten.

I skrivelse den 26 februari 1946 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom installationsingenjör vid elektricitetsverket samt *att* befattningen ifråga måtte placeras i 13. lönegraden i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare.

Genom utlåtande den 26 mars 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till styrelsens förslag.

Uti ett den 4 april 1946 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren likaledes tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 75 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 108. **Omändring av befattningen som driftsingenjär vid vattenverket till en befattning som förste ingenjör och driftsingenjör.**

I skrivese den 26 februari 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, *att* befattningen som driftsingenjör vid vattenverket omändrades till befattning, benämnd förste ingenjör och driftsingenjör, samt *att* befattningen ifråga måtte placeras i 19. lönegraden i för ordinarie befattningshavare gällande löneplan.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 26 mars 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Genom yttrande den 4 april 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 76 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 109. **Jämkning av stadsplanen för kv. Livia.**

I skrivelse den 10 april 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 januari 1946 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Livia samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Uti yttrande den 11 april 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 77 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 110. **Val av kommitté för uttagning av barn till sommarkoloni.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 28 februari 1946 beslutat med bifall till av drätselkammaren i ärendet framlagt förslag att anordna en koloni för klena barn i förskoleåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden samt därvid uppdragit åt bland annat beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter i särskild kommitté med uppdrag att uttaga lämpliga barn till kolonien.

I skrivelse den 10 april 1946 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige *att* till ledamöter i nämnda uttagningskommitté utse, för diakonissorna syster Astrid Aronsson, för Föreningen Rädda Barnen fru Gertrud Lundkvist samt för barnstugestyrelsen doktor Paul W. Fritsch.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 78 ser. A, nr 64 ser. A och nr 5 ser. B beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 111. **Anslag till Västerås Ungdomsråd.**

Vid sammanträde den 28 mars 1946 beslöto stadsfullmäktige till bland annat drätselkammaren för yttrande remittera ett av ungdomsvårdskommittén den 22 februari 1946 avgivet utlåtande i vilket föreslagits bland annat anordnande av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg samt att stadsfullmäktige ville ställa till styrelsens för Västerås ungdomsråd förfogande ett anslag för år 1946 å 15.000 kronor för utbildning av instruktörer och för hyresbidrag till samlingslokaler.

Genom yttrande den 11 april 1946 hade drätselkammaren, som i övrigt bordlagt ärendets handläggning för närvarande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja styrelsen för Västerås ungdomsråd ett anslag å 3.500 kronor för utbildning av lämpliga personer till ledare för ungdomsvårdande verksamhet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 79 ser. A och nr 8 ser. B/1946) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 112. **Fråga om stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag.**

Uti skrivelse den 11 april 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om medgivande för staden att för tiden intill utgången av år 1947 få teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av Statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden mot säkerhet i inteckningar liggande från bot-

ten och uppåt inom högst samma procent av byggnadskostnaden, under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt på i skrivelsen angivna villkor i övrigt, *dels ock* i avbidan på Kungl. Maj:ts medgivande med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för HSB:s i Västerås stiftelse Familjebostäders nybyggen å stadsägan nr 1528 FK och tomten nr 1 i kvarteret Remmen intill belopp av högst 561.000 kronor och 540.000 kronor, för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Kronhagas nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Rembygeln intill belopp av högst 533.000 kronor, samt å Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 8 nybygge i kvarteret Tändstiftet intill ett belopp av högst 533.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom samma belopp.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 80 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 113. **Förvärv av fastigheten stadsägan nr 693.**

I skrivelse den 11 april 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 15.000 kronor samt i huvudsak på i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 693 här i staden samt *att* köpeskillingen skulle upptagas till täckning i 1947 års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 81 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 114. **Redogörelse för vedavverkningen under 1945.**

Genom skrivelse den 11 april 1946 hade drätselkammaren med överlämnande av en över vedavverkningen upprättad särskild redogörelse på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för täckande av underskott å den i kommunal regi under föregående sommar bedrivna vedavverkningen anvisa ett anslag å 14.215 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av behållna medel å i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 82 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 115. **Anläggning av vatten- och avloppsledningar inom del av Södra Skallberget.**

I skrivelse den 2 april 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att i enlighet med av verksstyrelsen uppgjort förslag anordna vatten- och avloppsledningar för den del av Södra Skallberget, vilken vore avsedd att bebyggas under senare halvåret 1946 samt att för ändamålet anvisa 86.000 kronor att utgå med 37.000 kronor av lånemedel samt med 49.000 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 11 april 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande av ifrågavarande vatten- och avloppsledningar anvisa ett anslag å 86.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas till ett belopp av 37.000 kronor av lånemedel och till ett belopp av 49.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 37.000 kronor ävensom bemyndiga kammaren att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 83 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 116. **Förslag till gatunamn (Oxbacksgatan och Jakobsbergsgatan).**

I skrivelse den 5 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att i anledning av företagen stadsplaneändring den del av Jakobsbergsgatan, som vore belägen mellan Stora Gatan och Kristinagatan, skulle åsättas namnet Oxbacksgatan ävensom Västmannagatan å delen mellan Hammarbygatan och Kristinagatan erhålla namnet Jakobsbergsgatan.

Uti ett den 10 april 1946 dagtecknat yttrande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 84 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 117. **Förslag till kvartersnamn och gatunamn (Thalia, Norna och Nelly samt Teatergatan).**

I skrivelse den 5 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl föreslagit, *dels* att i anledning av antagen ändring i stadsplanen det

kvarter, som utgjorde huvuddelen av det gamla kvarteret Norna, finge bibehålla samma namn, samt att de ytterligare två kvarter, i vilka det ursprungliga kvarteret uppdelats, erhölle, det ena, där teatern vore belägen, namnet Thalia och det andra kvarteret namnet Nelly, *dels ock* att en i gällande stadsplan upptagen gata mellan Västgötegatan och Källgatan skulle benämnas Teatergatan.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 april 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 85 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 118. **Förslag till kvartersnamn (Verkstaden och Tegnér).**

I skrivelse den 5 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, *att* det kvarter, inom vilket Metallverken och Aseas Arvids- och Emausverkstäder vore belägna, kallades Verkstaden samt *att* kvarteret omedelbart väster därom åsattes namnet Tegnér.

Uti ett den 10 april 1946 dagtecknat utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 86 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 119. **Förslag till kvartersnamn och gatunamn å Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.**

Sedan gatunamnsberedningen i skrivelse den 10 december 1945 föreslagit stadsfullmäktige namn å kvarter och vissa gator inom Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar, vilket förslag av beredningsutskottet tillstyrktes genom utlåtande den 13 februari 1946, så hade stadsfullmäktige vid samma sammanträde den 28 februari 1946 beslutat att till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet återremittera det sålunda framlagda förslaget.

Genom skrivelse den 5 april 1946 hade därefter gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville till alla delar fastställa av gatunamnsberedningen tidigare framlagt förslag till namn å kvarter och vissa gator inom området ifråga.

Uti ett den 10 april 1946 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* de kvarter, för vilka av gatunamnsberedningen föreslagits namnen Donatorn, Varggropen, Vågmästaren, Apotekaren, Borgaren, Hövitsmannen, Släktforskaren och Brukspatronen i stället skulle erhålla respektive namnen Arne, Assar, Hoffsta, Engelbrekt, Erling, Egon, Esaias och Erland samt *att* i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Emot beredningsutskottets förslag, vilket av utskottet beslutats med 5 röster mot 4, vilka avgivits för bifall till gatunamnsberedningens förslag, hade reservation anförts av ledamoten i beredningsutskottet herr G. Karlsson, under uttalande, att utskottet bort biträda gatunamnsberedningens förslag i oförändrat skick.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 87 ser. A och nr 41 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Sjöberg med instämmande av herr vice ordföranden yrkade bifall till beredningsutskottets förslag samt herr Eklund med instämmande av herr Nyman bifall till gatunamnsberedningens förslag.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan beredningsutskottets och å andra sidan gatunamnsberedningens förslag beslöto stadsfullmäktige med 25 röster mot 18, avgivna för bifall till först omförmälda förslag att bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

§ 120. **Återbesättande av befattningen som lantbruksinspektor.**

I skrivelse den 26 mars 1946 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva nämnden att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom inspektor vid lantbruket.

Genom utlåtande den 26 mars 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till framställningen.

Uti ett den 11 april 1946 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla lantegendomsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 88 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 121. **Fråga om tillstånd för Hj. J. A. Andersson att idka handel med begagnade föremål.**

Genom resolution den 14 mars 1946 hade poliskammaren i staden till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående en av

förmannen Hjalmar Johan Alexander Andersson till länsstyrelsen ingiven ansökan om tillstånd att i fastigheten Hantverkaregatan 3 här i staden få idka handel med begagnade föremål.

Poliskammaren och hälsovårdsnämnden hade i avgivna yttranden tillstyrkt bifall till framställningen under förutsättning att ben icke förvarades å den för rörelsen använda upplagsplatsen.

I utlåtande den 27 mars 1946 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* under den av poliskammaren och hälsovårdsnämnden angivna förutsättning förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 89 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 122. **Fråga om tillstånd för J. W. Persson att idka handel med begagnade föremål.**

Genom resolution den 14 mars 1946 hade poliskammaren i staden till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående en av köpmannen Johan Werner Persson till länsstyrelsen ingiven ansökan om tillstånd att i fastigheten Malmabergsgatan 4 här i staden få idka handel med begagnade föremål.

Poliskammaren och hälsovårdsnämnden hade i avgivna utlåtanden tillstyrkt bifall till framställningen.

I yttrande den 27 mars 1946 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 90 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 123. **Uppförande av hangarbyggnad å Johannisbergs flygfält.**

Sedan Aktiebolaget Aros-Flyg i skrivelse till drätselkammaren hemställt, att staden ville medverka till uppförande av en hangarbyggnad å Johannisbergs flygfält, hade drätselkammaren i ett den 11 april 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med Aktiebolaget Aros-Flyg träffa överenskommelse om uppförande av ny hangar å Västerås stads civila flygfält samt om uthyrande av hangarbyggnaden till bolaget, allt på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor, *att* för bestridande av kostnaden för hangarens upp-

förande anvisa ett anslag å 40.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas ur trafikfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 91 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 124. **Utförande av div. gatu- och vägarbeten inom staden.**

I skrivelse den 11 april 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för nedan angivna gatu- och vägarbeten anvisa följande anslag, nämligen

a) för omläggning av väg vid Lundby kyrka 30.000 kronor,
b) för framdragande av väg söder om och parallellt med järnvägen mellan Regementsallén och gamla hamnen 50.000 kronor,
c) för omläggning av nuvarande Regementsallén 100.000 kronor,
d) för utförande av förberedande arbeten för cykelbanor å den s. k. Bergslagsvägen 65.000 kronor och
e) för utläggande av gator inom djuphamnsområdet 50.000 kronor samt

att förenämnda anslag skulle täckas, de under a) och b) omförmälda av i 1946 års stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator och vägar å 450.000 kronor, det under c) omförmälda till ett belopp av 25.000 kronor av reserverade köpeskillingmedel samt till ett belopp av 75.000 kronor av nyssnämnda anslag för nyanläggningar av gator i 1946 års stat ävensom de under d) och e) omförmälda av behållna medel å i 1945 års stat upptaget reservationsanslag för nyanläggning av gator och vägar (8 B 1—468).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 92 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 125. **Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 5 april 1946 beträffande fastställelse med visst undantag av stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar här i staden.

§ 126. **Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplan betr. området mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 5 april 1946 beträffande fastställelse med vissa undantag av stads-

plan för området mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen här i staden.

§ 127. **Länsstyrelsens resolution med fastställelse av viss ändring i den för staden gällande brandordningen.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 27 mars 1946 med fastställelse av viss ändring i den för Västerås stad gällande brandordningen.

§ 128. **Ang. avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelse den 18 april 1946 hade stadsfullmäktigeledamoten herr Anton Berglund på anförda skäl avsagt sig uppdragen såsom suppleant i löne- och avtalsnämnden samt såsom suppleant i hälsovårdsnämnden.

Efter föredragning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *dels* godkänna herr Berglunds avsägelse, *dels ock* uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag å suppleanter i herr Berglunds ställe i löne- och avtalsnämnden samt i hälsovårdsnämnden.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 maj 1946.

ALB. LUNDKVIST.

E. Berg. *John Lundgren.*

Offentligen uppläst den 2 maj 1946, betygar.

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1946 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 maj 1946.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, ledamöterna Leontein, Keijser, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Persson, Gunnar Larsson, Granér, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Nyström, Turén, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Å. Johansson, Jacobsson, fröken Carlsson, herrar Filip Larsson och Kihlgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Robsahm, E. Johansson, Lundgren, Nyman, Welin-Berger, Pers, Berglund, fru Gustavsson och herr E. W. Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 129. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar David Johansson och Hellblom att jämte herr vice ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 5 juni 1946 klockan 17.30.

§ 130. **Hemhjälpsnämndens årsberättelse för 1945.**

Med skrivelse den 15 april 1946 hade hemhjälpsnämnden överlämnat sin årsberättelse för 1945 (S. H. nr 13 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 131. **Fråga om inrättande av en treårig kommunal realskolelinje vid kommunala flickskolan.**

På sammanträde den 30 augusti 1945, § 217, hade stadsfullmäktige till beredningsutskottet och drätselkammaren för utredning remitterat en av herr Ernst Johansson såsom egen motion upptagen framställning från

ordförandena i styrelserna för högre allmänna läroverket samt kommunala flickskolan angående inrättande av en treårig kommunal realskolelinje vid kommunala flickskolan i Västerås.

Beredningsutskottet hade i anledning av remissen genom utlåtande den 13 mars 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med ingången av nästa läsår vid kommunala flickskolan här i staden skulle inrättas en treårig kommunal realskolelinje, byggd på andra klassen av den sjuåriga flickskolan, *att* åtaga staden de kostnader, som bleve en följd av en dylik linjes inrättande samt *att* uppdraga åt styrelsen för kommunala flickskolan att dels hos vederbörande myndigheter hemställa om tillstånd till inrättande av linjen ifråga, dels ock för vederbörande myndigheter framlägga förslag till den ändring av reglementet för flickskolan, vilken kunde bliva en följd härav.

Genom yttrande den 2 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 93 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 132. **Inköp av bokföringsmaskin till stadskamrerarekontoret.**

I skrivelse den 2 maj 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en bokföringsmaskin av i skrivelsen angivet slag anvisa ett anslag å 15.100 kronor samt *att* anslaget skulle upptages till täckning i 1947 års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 94 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 133. **Bidrag till specialisttandvård för skolbarn.**

Genom skrivelse den 2 maj 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 1.500 kronor för bestridande av kostnaderna för konsultationer hos privat specialist angående sådana fall av tandställningsfel hos barn, vilka av vederbörande distriktstandläkare med tandvårdsinspektörens medgivande i vederbörlig ordning dit remitterats samt *att* kostnaderna härför skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 95 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 134. Yttrande över 1944 års nykterhetskommittés utlåtande i anledning av ungdomsvårdskommitténs betänkande del III om ungdomen och nöjeslivet.

Genom resolution den 3 april 1946 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat 1944 års nykterhetskommittés utlåtande i anledning av ungdomsvårdskommitténs betänkande del III om ungdomen och nöjeslivet.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 26 april 1946 hemställt, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte förorda tillstyrkande av 1944 års nykterhetskommittés förslag samt att därvid de av nykterhetsnämnden anförda synpunkterna beaktades.

Uti ett den 8 maj 1946 dagtecknat utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* som eget yttrande över ifrågavarande kommittés förslag åberopa vad stadens nykterhetsnämnd anfört med den ändring och de tillägg, som i beredningsutskottets utlåtande angivits.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 96 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 135. Ändring i instruktionen för överingenjören, driftingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk.

I skrivelse den 29 april 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* fastställa i skrivelsen angivna ändringar i instruktionen för överingenjören, driftingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk.

Genom utlåtande den 8 maj 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 97 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 136. Förslag till nytt reglemente för styrelsen för Västerås stads tekniska verk.

Med skrivelse den 30 april 1946 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk framlagt ett skrivelsen bifogat förslag till nytt reglemente för styrelsen.

Genom utlåtande den 8 maj 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* § 6 andra stycket i det föreslagna reglementet skulle erhålla följande ändrade lydelse: "Styrelsen äger dock att, då särskilda förhållanden därtill giva anledning, med abonnent träffa avtal om leverans på villkor avvikande från allmänt gällande taxor, dock att dylika avtal, som kunna anses vara av större ekonomisk eller principiell räckvidd, skola underställas stadsfullmäktiges prövning" samt *att* i övrigt till alla delar godkänna det framlagda förslaget.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 98 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 137. **Förslag till instruktion för hamnfogden.**

Med skrivelse den 2 november 1945 hade hamnstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat förslag till instruktion för befattningen såsom hamnfogde å hamnkontoret.

I ett den 8 maj 1946 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar godkänna hamnstyrelsens förslag till instruktion för hamnfogden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 99 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 138. **Ändring i reglementet för Västerås skoldistrikt.**

I skrivelse den 9 april 1946 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta viss föreslagen ändring i det för Västerås skoldistrikt gällande reglementet.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 8 maj 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* vidtaga sådan ändring i det för Västerås skoldistrikt gällande reglementet att föreskrifterna i §§ 5 och 12 av reglementet, att folkskolorna inom staden skulle omfatta sju obligatoriska årsklasser samt den årliga undervisningstiden, 39 veckor, komme att gälla även för skolorna i Badelunda samt *att* uppdraga åt folkskolestyrelsen att underställa beslutet härom vederbörlig myndighet för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 100 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 139. **Jämkat förslag till stadsplan för Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro.**

Genom skrivelse den 15 april 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 15 februari 1945 upprättat, den 15 januari och den 13 april 1946 jämkat förslag till stadsplan för Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Uti yttrande den 2 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 101 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 140. **Stadsplanejämkning för del av kv. Ludvig.**

I skrivelse den 6 maj 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 1 april 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Genom utlåtande den 16 maj hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 102 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 141. **Förlängning av nybyggnadsförbud för Apalbyområdet (Stadsägan 1117 m. fl.).**

I skrivelse den 6 maj 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om förbud att utföra nybyggnad inom Apalbyområdet (stadsägan nr 1117 m. fl.) utan tillstånd av länsstyrelsen under en tid av tre år.

Genom yttrande den 16 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 103 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 142. **Vidtagande av reparation i Badelunda kyrkskola.**

Genom skrivelse den 9 april 1946 hade folkskolestyrelsen på angivna skäl hemställt, att fullmäktige ville bevilja ett anslag å 60.725 kronor för utförande av erforderliga reparationer å kyrkskolan i Badelunda.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 16 maj 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av ifrågavarande reparationer anvisa det begärda anslaget å 60.725 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i 1947 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 104 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 143. **Anstånd med genomförandet av nytt sophämtningssystem.**

I skrivelse den 29 april 1946 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* medgiva anstånd med genomförande av beslutat sophämtningssystem för staden till den 1 juli 1947.

Genom utlåtande den 16 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla lantegendomsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 105 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 144. **Utbyggnad av transformatorstation i Rudbecksparken.**

I skrivelse den 29 april 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utbyggnad av transformatorstationen i Rudbecksparken samt därför erforderlig utrustning anvisa ett anslag å 23.000 kronor att täckas av lånemedel.

Uti ett den 16 maj 1946 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa det begärda anslaget å 23.000 kronor att täckas av lånemedel samt *att*

uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 106 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 145. **Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Tegnérgatan mellan Emausbäcken och Vikmansgatan.**

Genom skrivelse den 29 april 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för nedläggande av nya vatten-, gas- och avloppsledningar mellan Emausbäcken och Vikmansgatan bevilja ett anslag på 28.000 kronor samt att anslaget skulle täckas på sätt drätselkammaren kunde komma att föreslå.

I utlåtande den 16 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för nedläggande av ifrågavarande vatten-, gas och avloppsledningar bevilja ett anslag å 28.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget anslag under gatu- och parkförvaltningen för nyanläggning av gator (8 B—468).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 107 ser. A) och sedan herrar Engdahl och Eklund yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 146. **Inköp av skördetröska, traktor och halmrivare till lantbruket.**

I skrivelse den 29 april 1946 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anslå ett belopp av 22.000 kronor för inköp av skördetröska, traktor och halmrivare samt att anslaget måtte täckas med hälften av beräknad vinst å lantbruket på grund av högre skördeutfall och med återstoden i 1947 års stat.

Genom utlåtande den 16 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ändamålet ifråga anvisa det begärda anslaget å 22.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas på sätt drätselkammaren i samband med uppgörande av nästa års stat komme att föreslå.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 108 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 147. **Anskaffande av gatunamnsskyltar.**

Genom skrivelse den 16 maj 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande av gatunamnsskyltar anvisa ett anslag å 2.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 109 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 148. **Fråga om uppförande av ny förvaltningsbyggnad.**

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 25 april 1946 under § 100 i protokollet beslutat bordlägga ärende angående uppförande av ny förvaltningsbyggnad enligt förslag av rådhuskommittén, återupptogs nu ärendet till förnyad handläggning.

Stadsfullmäktige beslöto därvid utan omröstning bifalla förslaget.

§ 149. **Tecknande av borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 9 och Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10.**

I skrivelse den 16 maj 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att — tillsvidare med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt — teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för *dels* Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus' nr 9 nybygge i kvarteret Avtryckaren intill ett belopp av högst 416.500 kronor, *dels* ock för Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus' nr 10 nybygge i kvarteret Måltavlan intill ett belopp av högst 510.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom respektive nu angivna belopp.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 110 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 150. **Anskaffande av ny bogserbåt till hamnen.**

I skrivelse den 10 maj 1946 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande av ny bogserbåt till hamnen anvisa ett anslag å 385.000 kronor att täckas med 200.000 kronor av medel ur trafikfonden samt med 185.000 kronor av lånemedel.

Uti ett den 16 maj 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 385.000 kronor att täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att upptaga ett 20-årigt amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 111 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 151. **Motion ang. uppgörande av s. k. röstkort till underlättande av allmänna val.**

På sammanträde den 31 januari 1946, § 38, hade stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande remitterat en av herr Einar Jonsson ingiven motion med hemställan, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt magistraten att från och med år 1946 före allmänna val till kyrkofullmäktige, stadsfullmäktige, landsting och riksdag tillställa varje röstberättigad inom staden ett s. k. röstkort, innehållande de uppgifter, som kunde underlätta valhandlingen för såväl väljare som valförrättare.

Sedan drätselkammaren berett magistraten tillfälle att utlåta sig i ärendet, hade magistraten avgivit ett den 30 april 1946 dagtecknat yttrande.

Genom utlåtande den 16 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt kronouppbördskassören att från och med innevarande år före allmänna val till stadsfullmäktige, landsting och riksdag tillställa varje röstberättigad inom staden ett röstkort, innehållande de uppgifter och med den uppställning magistraten föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 112 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 152. **Framdragande av avloppsledning till CVV.**

Uti skrivelse den 14 maj 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna ett vid skrivelsen fogat, mellan Kungl. Flygförvaltningen samt Tekniska verken å stadens vägnar träffat avtal angående bortledande av spillvatten från fabriksanläggningarna vid CVV ävensom uppdraga åt styrelsen för

tekniska verken att vidtaga alla de åtgärder, som erfordrades för avtalets fullföljande samt *att* för täckande av stadens kostnader i anledning härav, *dels* medgiva att i skrivelsen angivet, ej i anspråk taget belopp av 20.000 kronor finge utnyttjas för ändamålet, *dels ock* av tillgängliga medel anvisa ett anslag å 20.000 kronor att slutligen täckas av lånemedel.

Genom yttrande den 16 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad styrelsen i ärendet föreslagit samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av lån å 20.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 113 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 153. **Inrättande av ett fastighetskontor i staden.**

Uti en till drätselkammaren ingiven, den 5 april 1946 dagtecknad promemoria hade stadsdirektören framlagt förslag till inrättande från och med den 1 augusti 1946 av ett fastighetskontor vid stadens förvaltning.

I anledning av förslaget hade drätselkammaren i ett den 16 maj 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 augusti 1946 vid stadens förvaltning skulle inrättas ett fastighetskontor huvudsakligen organiserat i enlighet med stadsdirektörens förslag, *att* inrätta följande nya ordinarie befattningar vid kontoret, nämligen *dels* en befattning såsom fastighetschef med placering i lönegrad 25, *dels* en befattning såsom fastighetsingenjör med placering i lönegrad 16, *dels* en befattning såsom tekniskt biträde med placering i lönegrad 12, *dels ock* en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass med placering i 3. lönegraden, *att* uppflytta befattningen såsom fastighetsförvaltare från lönegrad 12 till lönegrad 14, *att* godkänna skrivelsen bilagt förslag till instruktion för stadens fastighetskontor, *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta ovan angivna nyinrättade befattningar samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att gå i författning om iordningställande av erforderliga lokaler för fastighetskontoret samt anskaffande av möbler och övrig utrustning ävensom att till stadsfullmäktige i sinom tid inkomma med begäran om de anslag, som härför ävensom för kontorets inrättande överhuvudtaget kunde komma att visa sig erforderliga.

Genom utlåtande den 13 maj 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Emot löne- och avtalsnämndens förslag hade reservation anförts av ledamoten i nämnden, herr Wolff, under framhållande av *att* enligt förslaget fastighetskontoret för drätselkammarens räkning skulle följa pågående stadsplanearbete, avgiva erinringar emot och påkalla eventuella åtgärder beträffande under utarbetande varande stadsplaner, verka för att stadsplan i god tid lades på de områden, staden ämnade exploatera, *att* dessa uppgifter, vilka vore av stor betydelse för stadens framtida utveckling, skulle i första hand utföras av fastighetschefen samt *att* fastighetschefen därutöver även hade att följa utvecklingen på bostadsmarknaden och föreslå åtgärder för främjande av bostadsproduktionen, samt *att* i anledning härav det syntes nödvändigt att för befattningen såsom fastighetschef söka förvärva en högt kvalificerad byggnadstekniker eller stadsplanearkitekt, som förutom erforderlig teknisk utbildning förskaffat sig rutin och erfarenhet även på de ekonomiska och sociala områdena, och hemställt, att i anledning härav befattningen borde placeras i 26. lönegraden, enär möjligheter icke torde föreligga att förvärva en på dylikt sätt kvalificerad arbetskraft för lägre lön.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 114 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 154. **Inrättande av ett uppbördsverk i staden.**

Vid sammanträde den 28 februari 1946 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en kommitté för utredning av frågan om de ändringar i organisationen av stadens uppbörds- och mantalsskrivningsväsende, som föranleddes av förestående omläggning av uppbörds- och folkbokföringsväsendet.

Kommittén hade den 9 maj 1946 avgivit utlåtande i ärendet.

I ett den 13 maj 1946 avgivet yttrande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att med beaktande av i nämndens skrivelse gjord erinran bifalla kommitténs förslag.

Genom utlåtande den 16 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* inrätta ett uppbördsverk med i huvudsak den organisation, kommitterade föreslagit, *att* omändra befattningen såsom kronokassör till en befattning såsom kronokamrerare med placering i lönegrad 22 av stadens ordinarie löneplan, *att* vid uppbördsverket in-

rätta följande nya ordinarie befattningar, nämligen en befattning såsom förste assistent i lönegrad 13, en befattning såsom assistent i lönegrad 11, två befattningar såsom kanslibiträde i lönegrad 6, en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass i lönegrad 5, fyra befattningar såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass i lönegrad 3 samt en befattning såsom kontrollant i lönegrad 8, *att* vid verket i övrigt skulle anställas den extra arbetskraft, som av förslaget framginge, *att* bemyndiga drätselkammaren att vid lämpliga tidpunkter besätta de nyinrättade befattningarna med ordinarie innehavare, *att* bemyndiga drätselkammaren att handlägga frågor om anslag för uppbördsverket, om förordnande av biträdande personal även som om ledighet för kronokamreraren och övrig personal samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att uppgöra och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för uppbördsverket.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 115 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl med instämmande av fru Kjelldahl och herr Sjöblom under hänvisning till att för närvarande redan funnes en kanslibiträdesbefattning å kronokassörskontoret yrkade bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen att endast en ny kanslibiträdesbefattning borde inrättas vid uppbördsverket.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag med den av herr Engdahl sålunda yrkade ändringen.

§ 155. **Utförande av diverse gatuarbeten.**

Uti skrivelse den 16 maj 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för fullbordande av tidigare beslutade arbeten med avseende å omläggning av Skerikesvägen anvisa *dels* ett tilläggsanslag å 4.000 kronor, *dels ock* för utförande av gångbanor å Skerikesbron och utefter vägen öster därom anvisa ett anslag å 10.000 kronor, *att* härav föranledd utgift, tillhopa 14.000 kronor, skulle bestridas av i årets stat under gatuförvaltningen upptaget reservationsanslag för nyanläggning av gator och vägar (B 1—468), *att* för en första utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund anvisa ett anslag å 35.000 kronor samt *att* sistnämnda anslag skulle täckas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 116 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 156. **Uppflyttning av vissa befattningar i högre lönegrad.**

I skrivelse den 29 april 1946 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, *att* stadsfullmäktige ville från och med den 1 april 1946 uppflytta befattningarna såsom barnavårdsman och barnavårdsinspektris i lönegrad 7, befattningen såsom expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen i lönegrad 9, befattningen såsom 1. hälsovårdsinspektör i lönegrad 11, befattningen såsom stadsträdgårdsmästare i lönegrad 15, befattningen såsom hamnkapten i lönegrad 17 samt befattningarna såsom drätselassistent och 1. ingenjör å byggnadskontoret i lönegrad 19 samt *att* föreliggande framställningar i övrigt i detta ärende icke skulle föranleda vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Genom utlåtande den 16 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 117 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Granér med instämmande av herr Sjöberg på anförda skäl yrkade, att befattningarna såsom barnavårdsman och barnavårdsinspektris skulle uppflyttas i lönegrad 8 och fru Kjelldahl, att befattningen såsom 1. hälsovårdsinspektör skulle uppflyttas i lönegrad 12 samt herrar Engdahl och Sjöblom yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i oförändrat skick.

Sedan härefter till en början proposition ställts mellan å ena sidan herr Granérs yrkande angående uppflyttning av befattningarna såsom barnavårdsman och barnavårdsinspektris i lönegrad 8 och drätselkammarens samt löne- och avtalsnämndens förslag beträffande löneplaceringen av dessa befattningar, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering mellan nu nämnda yrkanden med 22 röster mot 15 avgivna för bifall till drätselkammarens samt löne- och avtalsnämndens förslag bifalla herr Granérs förslag.

Härefter ställdes proposition mellan å ena sidan drätselkammarens samt löne- och avtalsnämndens förslag beträffande uppflyttning av befattningen som 1. hälsovårdsinspektör i lönegrad 11 samt fru Kjelldahls yrkande, att samma befattning skulle placeras i lönegrad 12, därvid stadsfullmäktige utan omröstning beslöto bifalla drätselkammarens samt löne- och avtalsnämndens förslag angående befattningens löneplacering.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i övrigt bifalla drätselkammarens samt löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat bifalla drätselkammarens samt

löne- och avtalsnämndens förslag med den ändringen, att befattningarna såsom barnavårdsman och barnavårdsinspektris skulle placeras i lönegrad 8.

§ 157. **Inrättande av en assistent- och barnavårdsmannatjänst vid barnavårdsnämnden.**

I skrivelser den 18 mars och den 27 april 1946 hade barnavårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos barnavårdsnämnden inrätta en assistent- och barnavårdsmannatjänst samt att avlöningen för befattningshavaren finge utgå enligt 7. lönegradens 7. löneklass av den för stadens befattningshavare gällande löneplanen.

Genom utlåtande den 29 april 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva barnavårdsnämnden att inrätta en befattning å extra stat med i huvudsak de i barnavårdsnämndens skrivelse angivna arbetsuppgifter och med avlöning enligt 6. löneklassen i stadens löneplan samt *att* för ändamålet anvisa erforderligt anslag.

Uti ett den 16 maj 1946 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 118 ser. A) yrkade herr Engdahl under hänvisning till stadsfullmäktiges under föregående paragraf fattade beslut att placera befattningarna såsom barnavårdsman och barnavårdsinspektris i lönegrad 8, att stadsfullmäktige ville bifalla drätselkammarens samt löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet med den ändringen, att avlöningen till innehavaren av den föreslagna befattningen finge utgå enligt 7. löneklassen i stället för 6. löneklassen i stadens löneplan.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning med bifall till herr Engdahls yrkande medgiva barnavårdsnämnden att inrätta en befattning å extra stat med i huvudsak de i barnavårdsnämndens skrivelse angivna arbetsuppgifter och med avlöning enligt 7. löneklassen i stadens löneplan, att för ändamålet anvisa erforderligt anslag samt att härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

§ 158. **Återbesättande av en befattning som 1. ingenjör vid byggnadskontoret.**

I skrivelse den 2 maj 1946 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen som 1. ingenjör vid stadens byggnadskontor.

Genom yttrande den 13 maj 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 119 ser. A.) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 159. **Återbesättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å byggnadskontoret.**

I skrivelse den 11 april 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å byggnadskontoret.

Genom yttrande den 29 april 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 120 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 160. **Återbesättande av befattningar som husmoder och sjuksköterska vid ålderdomshemmet.**

I skrivelse den 1 april 1946 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva styrelsen rätt att återbesätta de från och med utgången av juli månad 1946 ledigblivna befattningarna såsom husmoder och sjuksköterska vid stadens ålderdomshem.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 29 april 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

I ett den 16 maj 1946 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 121 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 161. **Ordnande av pilsnerdricksförsäljningen i staden.**

På sammanträde den 28 juni 1945 hade stadsfullmäktige beslutat uppdraga åt Västerås Kaféaktiebolag att tillsammans med nykterhetsnämnden utreda frågan samt inkomma med förslag till pilsnerdricksförsäljningens ordnande i Västerås.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 8 maj 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna vissa bestämmelser angående handhavande av pilsnerdricksförsäljningen i staden, *att* hos länsstyrelsen föreslå indragning av nu gällande rättigheter i Västerås att upphöra med utgången av år 1946, *att* tillstyrka bifall till att verkställande ledamoten hos Västerås Kaféaktiebolag, ekonomichefen Karl Gösta Lundberg, erhölle rättighet att genom 15 biträden handhava pilsnerförsäljning till avhämtning från och med den 1 juli 1946 samt genom ytterligare 3 biträden (de nuvarande pilsnerförsäljarna) från den 1 januari 1947.

Genom yttrande den 8 maj 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till förevarande, av verkställande styrelseledamoten hos Västerås Kaféaktiebolag, ekonomichefen Karl Gösta Lundberg, ingivna ansökan om tillstånd att under den tid och från de olika försäljningsställen, som under punkterna a) och b) i skrivelsen angivits, handhava pilsnerdricksförsäljning till avhämtning inom staden, *att* tillstyrka att försäljningen finge äga rum på i huvudsak de villkor och med iakttagande av de bestämmelser för försäljningen, vilka i skrivelsen angivits, *att* hos länsstyrelsen föreslå indragning från och med utgången av år 1946 av de för Filip Carlssons speceriaffär, Hemdalsvägen 15, August Laags speceriaffär, Stora gatan 60 och Aktiebolaget S. Ahlgrens speceriaffär, Stora gatan 69 nu gällande försäljningsrättigheterna samt *att* hos länsstyrelsen avstyrka bifall till övriga föreliggande, i skrivelsen under punkt c) uppräknade ansökningar om tillstånd till utminutering av pilsnerdricka.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 122 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Kihlgren med instämmande av herrar Hellman och Engdahl yrkade bifall till beredningsutskottets förslag med den ändring att § 9 i de föreslagna särskilda bestämmelserna angående utminutering av pilsnerdricka genom Västerås Kaféaktiebolag helt skulle utgå. Herrar Sjöberg, Jacobsson, Lundberg samt vice ordföranden yrkade bifall till beredningsutskottets förslag i oförändrat skick.

Efter avslutad överläggning ställdes till en början proposition mellan

å ena sidan herr Kihlgrens yrkande angående avfattningen av bestämmelserna om utminutering av maltdrycker genom kaféaktiebolaget samt å andra sidan beredningsutskottets förslag i detta avseende.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige härefter med 22 röster mot 16 avgivna för bifall till beredningsutskottets förslag, att bifalla herr Kihlgrens yrkande i nu ifrågavarande del.

Stadsfullmäktige beslöto vidare utan omröstning i övrigt bifalla beredningsutskottets förslag i oförändrat skick.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet med den av herr Kihlgren yrkade ändringen.

§ 162. **Ansökan från Elna Hanna Maria Eskilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 28 mars 1946 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över pensionatsinnehavarinnan Elna Hanna Maria Eskilssons ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1949 i lokaler inom fastigheten Källgatan 29, Pensionat Hemgården, här i staden, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 16 april 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade i skrivelse den 28 mars 1946 likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 8 maj 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 123 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 163. **Ansökan från Nils Sture Håård om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 1 april 1946 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över disponenten Nils Sture Håårds ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1949 i lokaler inom fastigheten Smedjegatan 10 A, Ica-restauranten, här i staden, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 17 april 1946 tillstyrkt bifall till framställningen i vad avsåge tiden 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1947.

Poliskammaren hade i skrivelse den 1 april 1946 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 8 maj 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning i vad avsåge tiden 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1947.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 124 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 164. **Ansökan från Jenny Gustava Johnsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 28 mars 1946 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över fru Jenny Gustava Johnssons ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1949 i lokaler inom fastigheten Timmermansgatan 7, här i staden, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 16 april 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade i skrivelse den 28 mars 1946 likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 8 maj 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 125 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 165. **Ansökan från Åke Sörman om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 28 mars 1946 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över föreståndaren Åke Sörmans ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1948 i lokaler inom fastigheten Smedjegatan 14, Konsum, lilla matsalen, här i staden, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 16 april 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade i skrivelse den 28 mars 1946 likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 8 maj 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 126 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 166. **Ansökan från Gunhild Ingeborg Törnros om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 11 april 1946 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över ansökan av fru Gunhild Ingeborg Törnros om tillstånd att från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1949 i lokaler inom fastigheten Köpmangatan 10, Tians matsalar, här i staden, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 16 april 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade i skrivelse den 11 april 1946 likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 8 maj 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 127 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 167. **Val av kommunala förtroendemän.**

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 25 april 1946 bifallit av stadsfullmäktigeledamoten herr Anton Berglund gjord ansökning om entledigande från uppdragen såsom suppleant i löne- och avtalsnämnden och såsom suppleant i hälsovårdsnämnden samt anmodat beredningsutskottet att inkomma med förslag till återbesättande av de sålunda ledigblivna uppdragen, så hade utskottet genom skrivelse den 8 maj 1946 föreslagit stadsfullmäktige, att efter herr Berglund utse till suppleant i löne- och

avtalsnämnden för tiden intill 1946 års utgång ombudsmannen B. W. Alwestrand samt till suppleant i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1947 års utgång ombudsmannen Erik Pettersson.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 128 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 168. **Understöd ur allmänna arvsfonden till Västerås stad.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 26 april 1946 utvisande, att Kungl. Maj:t beviljat Västerås stad understöd ur allmänna arvsfonden med 43.500 kronor såsom bidrag till uppförande av daghem för barn å stadsägan nr 1789 A jämte anskaffande av inventarier till daghemmet.

§ 169. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av ändring av stadsplanen för del av kv. Ludvig.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev av den 3 maj 1946, varigenom Kungl. Maj:t fastställt ändring av stadsplanen för staden, avseende ändrade stadsplanebestämmelser beträffande del av kvarteret Ludvig.

§ 170. **Kungl. Maj:ts fastställelse av bestämmelser ang. förvaltningen och användningen av landshövdingen Curry Treffenbergs fond.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 3 maj 1946 varigenom Kungl. Maj:t fastställt bestämmelser angående förvaltningen och användningen av landshövdingen Curry Treffenbergs fond.

§ 171. **Kungl. Maj:ts brev med fastställelse av stadsplan för Viksängsgärdet (del av stadsägan nr 2239).**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 17 maj 1946, varigenom Kungl. Maj:t med visst undantag fastställt stadsplan för staden beträffande del av Viksängsgärdet (del av stadsägan nr 2239).

§ 172. **Ang. civilingenjören John Lundgrens avsägelse av ledamotskapen i stadsfullmäktige och civilförsvarsnämnden.**

I skrivelse den 29 maj 1946 hade stadsfullmäktigeledamoten herr John Lundgren hemställt att på grund av bristande tid bliva befriad från ledamotskapen i Västerås stadsfullmäktige och civilförsvarsnämnden.

Sedan stadsfullmäktige enhälligt beslutat att, ehuru ärendet icke funnes upptaget å föredragningslistan till dagens sammanträde, nu upptaga detsamma till prövning, beslöto stadsfullmäktige med godkännande av herr Lundgrens avsägelse *dels* i anledning av den härigenom uppkomna ledigheten inom stadsfullmäktige hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Lundgrens ställe, *dels ock* anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag å ny ledamot i civilförsvarsnämnden efter herr Lundgren.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 5 juni 1946.

CARL W. KARLSSON.

David Johansson. *O. M. Hellblom.*

Offentligen uppläst den 5 juni 1946, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 juni 1946.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, ledamöterna Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herr Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers (§§ 181—233), Nyström, Berglund, Turén, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Å. Johansson, E. W. Larsson och O. Kihlgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar C. W. Karlsson, Hellström, Lundgren, Thorén, fru Gustavsson, herr J. Jacobsson, fröken A. Carlsson och herr Filip Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Martin Lindheimer.

§ 173. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Nyman och Sjöberg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 5 juli 1946 klockan 12.30.

§ 174. **Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1945.**

Med skrivelse den 11 april 1946 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat räkenskapsberättelsen för år 1945 jämte styrelsens för tekniska verken skrivelse den 26 februari 1946 med förslag till bokslut för år 1945 och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* lägga räkenskapsberättelsen till handlingarna, *att* godkänna styrelsens för tekniska verken förslag att med ändring av stadsfullmäktiges den 31 januari 1946 fattade beslut kostnaden för inköp av två lastbilar upptoges till täckning i 1947 års stat samt *att* av tillgängligt överskott i 1945 års budget anvisa ett belopp av kr. 120.989:13 till täckning av i skrivelsen sär-

skilt omförmälda utgifter, varigenom sålunda det för 1947 års budget tillgängliga överskottet komme att utgöra kronor 135.526:88.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 129 ser. A och nr 9 ser. B) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr Engdahl utan omröstning bordlägga ärendet.

§ 175. **Tekniska verkens årsberättelse för 1945.**

Anmäldes och lades till handlingarna styrelsens för tekniska verken årsberättelse för år 1945 (S. H. nr 10 ser. B).

§ 176. **Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1945.**

Med skrivelse den 8 april 1946 hade hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat nämndens årsberättelse för år 1945 med bilagor (S. H. nr 11 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 177. **Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1945.**

Med en i april 1946 dagtecknad skrivelse hade fattigvårdsstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat berättelse över styrelsens verksamhet under år 1945.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 14 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 178. **Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1945.**

Med en i april 1946 dagtecknad skrivelse hade barnavårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens årsberättelse för 1945.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 16 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 179. **Brandstyrelsens årsberättelse för 1945.**

Med skrivelse den 11 juni 1946 hade brandstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat brandchefens den 1 mars 1946 upprättade berättelse angående brandkårens verksamhet under år 1945.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 17 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 180. **Redogörelse över Badelunda kommuns räkenskaper m. m. för 1945.**

Med skrivelse den 11 juni 1946 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat redogörelse över Badelunda kommuns räkenskaper för år 1945, balansräkning per den 31 december 1945 samt revisionsberättelse över räkenskaperna för samma år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 18 ser. B) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl yrkade, att handlingarna i ärendet skulle överlämnas till stadsrevisorerna för närmare granskning. Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan herr Engdahls remissyrkande och å andra sidan yrkandet att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande beslöto stadsfullmäktige med 23 röster mot 16 avgivna för bifall till herr Engdahls yrkande, att omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bevilja f. d. Badelunda kommuns kommunalnämnd och övriga förvaltningar ansvarsfrihet för verksamheten under år 1945.

§ 181. **Stadsplanejämkning för kv. Laura.**

I skrivelse den 20 maj 1946 hade byggnadsnämnden hemställt om godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 23 mars 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Laura ävensom om bemyndigande att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Mot byggnadsnämndens förslag hade tvenne ledamöter av nämnden, herrar David Johansson och Clarholm, reserverat sig under framhållande av bland annat av olägenheten av upprepade stadsplaneändringar under byggnadstiden utan tungt vägande skäl samt att de brandskyddssynpunkter som låge till grund för byggnadsbestämmelserna, åsidosattes genom vindsinredning av detta slag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga det föreliggande jämkningsförslaget samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 130 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr David Johansson med instämmande av herrar Berglind, Sjöberg, E. Johansson och Hellblom bifall till reservanternas inom byggnadsnämnden yrkande samt herrar Welin-Berger och Nyman bifall till byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan drätselkammarens förslag och å andra sidan reservanternas yrkande, beslöto stadsfullmäktige med 25 röster mot 15 avgivna för bifall till drätselkammarens förslag, att bifalla reservanternas yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat avslå drätselkammarens förslag.

§ 182. **Restitution av nöjesskatt till Västerås Teateraktiebolag.**

Västerås Teateraktiebolag hade i skrivelse till drätselkammaren den 15 maj 1946 hemställt, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1946 bevilja bolaget ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Genom utlåtande den 6 juni 1946 hade drätselkammaren med överlämnande av framställningen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för år 1946 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, uppgående till beloppet av under samma år vid föreställningar å teatern influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras, härför i årets stat upptaget anslag samt att vad bolaget sålunda erhölle i understöd till fullo skulle återgäldas innan utdelning till aktieägarna i bolaget finge ske.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 131 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 183. **Tilläggsanslag för uppförande av daghem å stadsägan 1789 A.**

I skrivelse den 6 juni 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av byggnadskostnaderna för uppförande av daghem för barn å stadsägan nr 1789 A anvisa ett tilläggsanslag å 20,000 kronor, *att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel, *att* bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt för utgiften ifråga upptaga och utkvittera ett femårigt amorteringslån samt att uppdraga åt barnstugestyrelsen att till vederbörande myndighet ingiva ansökan om ytterligare statsbidrag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 132 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 184. **Motion ang. inrättande av en Västerås stads musikstyrelse.**

På sammanträde den 28 februari 1946 hade stadsfullmäktige till drätselkammaren och folkskolestyrelsen remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten herr Jacobsson ingiven motion angående tillsättande av en

Västerås stads musikstyrelse på förslagsvis elva personer jämte suppleanter med uppgift att utöva den centrala ledningen av stadens musikliv i analogi med vad fallet torde komma att bli med den kommunala idrottsstyrelsen beträffande idrottslivet.

Genom utlåtande den 6 juni 1946 hade drätselkammaren med återgivande och åberopande av folkskolestyrelsens yttrande i ärendet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* den i ärendet väckta motionen icke skulle för närvarande föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 133 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 185. **Uppförande av serveringspaviljong vid Johannisbergs badplats.**

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 28 maj 1942 (S. H. nr 76) beslutat att för uppförande av serveringslokal och hjälpförbandsplats å badplatsen vid Johannisberg anvisa 5.000 kronor att utgå av 1942 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter, hade nu drätselkammaren i skrivelse den 6 juni 1946 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för uppförande av serveringspaviljong vid Johannisbergs badplats i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivet förslag anvisa ett tilläggsanslag å 11.000 kronor samt *att* detta anslag skulle upptagas till täckning i parkstyrelsens stat för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 133 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 186. **Utsträckning av området för tillämpning av hälsovårdsstadgans kap. I.**

I skrivelse den 10 maj 1946 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att jämlikt 30 § 1 mom. och 32 § hälsovårdsstadgan hos länsstyrelsen anhålla, att det område utom stadsplanen, vilket närmare utmärktes å en vid skrivelsen fogad karta, måtte i avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom planlagt område, med undantag dock för inom området belägna jordbruksfastigheter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* det av hälsovårdsnämnden föreslagna, å kartan inom blå linje liggande område utom stadsplanen måtte i avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom stadsplanelagt område, med un-

dantag dock för inom området belägna jordbruksfastigheter samt *att* hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse å detta beslut.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 135 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 187. **Inköp av två lastautomobiler till renhållningsverket.**

I skrivelse den 31 maj 1946 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt om ett anslag å 33.800 kronor till lantegendomsnämndens förfogande för inköp av två lastautomobiler för renhållningsverkets behov.

Genom yttrande den 6 juni 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av ifrågavarande lastbilar bevilja ett anslag å 33.800 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i lantegendomsnämndens stat för år 1947.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 136 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 188. **Inköp av en paketautomobil till parkförvaltningen.**

I skrivelse den 24 maj 1946 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 11.100 kronor för inköp av en paketautomobil, avsedd att användas för transport av materiel m. m.

Genom utlåtande den 6 juni 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål ställa ett anslag å 11.100 kronor till parkstyrelsens förfogande samt *att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och upptagas till täckning i parkstyrelsens stat för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 137 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 189. **Inköp av nya brandautomobil.**

I skrivelse den 17 maj 1946 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta medgiva brandstyrelsen rätt att för inköp av en ny brandautomobil disponera av Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod till staden överlämnade medel, för närvarande uppgående till 34.200 kronor samt att för täckande av merkostnaderna för bilen bevilja ett anslag å 800 kronor.

Genom utlåtande den 6 juni 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en ny brandautomobil anvisa ett anslag å 35.000 kronor, varav ett belopp av 34.200 kronor skulle täckas av förenämnda av Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod till staden överlämnade, till bestridande av utgifter för brandförsvaret avsedda medel samt återstående belopp, 800 kronor, skulle upptagas till täckning i brandstyrelsens stat för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 138 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 190. **Inköp av en mindre betongblandare till parkförvaltningen.**

I skrivelse den 24 maj 1946 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för inköp av en mindre betongblandare ställa ett anslag å 800 kronor till parkstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 13 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 800 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 139 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 191. **Tilläggsanslag för inköp av gripanordning för malmkübel.**

I skrivelse den 8 maj 1946 hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för gripanordning för malmkübel anvisa ett tilläggsanslag å 3.950 kronor.

Genom utlåtande den 13 juni 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ifrågavarande tilläggsanslag samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i hamnens stat för år 1947.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 140 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 192. **Inköp av en polypgripskopa.**

I skrivelse den 7 juni 1946 hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande av material för tillverkning av en polygripskopa anvisa ett anslag å 6.000 kronor, samt att bemyndiga

hamnstyrelsen att intill dess annat beslutades, utbetala arbetslöner för detta ändamål med anlitande av lönekontot för kranmaskinisterna.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat för år 1947.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 141 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 193. **Uppförande av ett nytt hamnmagasin.**

I skrivelse den 12 juni 1946 hade de av drätselkammaren tillsatta kommitterade för utredning av frågan om uppförande av nytt hamnmagasin föreslagit drätselkammaren, *att* kammaren måtte fatta ett principbeslut om uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse samt för uthyrning i huvudsaklig överensstämmelse med ett skrivelsen bifogat principförslag, *att* drätselkammaren ville uppdraga åt Byggnadstekniska Byrån i Göteborg att utarbeta erforderliga ritningar samt *att* för täckande av kostnaderna för sagda ritningar anvisa ett belopp å 40.000 kronor.

Med överlämnande av kommitterades skrivelse hade drätselkammaren i utlåtande den 13 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utarbetande av erforderliga ritningar för uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse anvisa ett anslag å 40.000 kronor samt *att* anslaget ifråga skulle täckas på sätt stadsfullmäktige efter därom av drätselkammaren senare framlagt förslag komme att besluta.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 142 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 194. **Anskaffande av laboratorieutrustning till högre folkskolans tekniska linje.**

I skrivelse den 7 juni 1946 hade styrelsen för högre folkskolan hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 5.516 kronor för inköp för högre folkskolans räkning av viss laboratorieutrustning.

Genom yttrande den 13 juni 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 5.516 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 143 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 195. **Ombyggnad av tekniska verkens förråds- och kontorslokaler vid reningsverket.**

I skrivelse den 28 mars 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville för ombyggnad av tekniska verkens förråds- och kontorslokaler vid reningsverket anvisa ett anslag å 7.500 kronor att upptagas till täckning i tekniska verkens stat för nästkommande år.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 144 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 196. **Anläggning av högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund.**

I skrivelse den 29 maj 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för anläggning av en 6 kV högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund anvisa 24.800 kronor att utgå med 15.400 kronor av lånemedel samt med 9.400 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Genom yttrande den 13 juni 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa 24.800 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt sedermera täckas med ett belopp av 15.400 kronor av lånemedel och med 9.400 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 15.400 kronor ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 145 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 197. **Anordnande av ytterligare högspänningskabel från kraftverket till norra stadsdelarna.**

I skrivelse den 28 maj 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anordnande av ytterligare högspänningskabel från kraftverket till norra stadsdelarna anvisa ett anslag å 100.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel.

Uti ett den 13 juni 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa det begärda anslaget att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 146 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 198. **Disposition av överskottsmedel från Badelunda Elektriska Distributionsförening u. p. a.**

I skrivelse den 28 maj 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga styrelsen att disponera ett å Badelunda Elektriska Distributionsförenings u. p. a. verksamhet uppkommet överskott å kronor 26.362:44 till förbättrande av det elektriska nätet inom förutvarande Badelunda socken.

Genom utlåtande den 13 juni 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 147 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 199. **Anslag för möblering av bostad åt hemvårdarinna.**

I skrivelse den 24 maj 1946 hade hemhjälpsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för möblering av bostad åt hemvårdarinna m. m. ställa ett anslag å 2.450 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 13 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa det begärda anslaget samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 148 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 200. **Iordningställande av golvet i hangar å Johannisbergs flygfält.**

I skrivelse den 13 juni 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av golvet i hangaren å Johannisbergs flygfält anvisa ett anslag å 2.000 kronor samt *att*

härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 149 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 201. **Omläggning av Hantverkargatan och Sturegatan.**

I skrivelse den 13 juni 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för omläggning av Hantverkargatan och Sturegatan utmed tomten Knut nr 14 samt Hantverkargatan utmed tomten Lennart nr 3 i huvudsaklig överensstämmelse med byggnadskontorets förslag anvisa ett anslag å 14.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggning av gator och vägar (8 B 1—468).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 150 ser. A) och sedan herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt herr Engdahl yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 202. **Höjning av stadens borgen å byggnadskreditiv för nybyggnad i kv. Skjutvallen.**

I skrivelse den 13 juni 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att — tillsvidare med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt — teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdars nybyggnad i kvarteret Skjutvallen för ytterligare ett belopp av 239.700 kronor intill ett belopp av högst 962.200 kronor mot säkerhet av inteckningar liggande mellan 722.500 kronor och 962.200 kronor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 151 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 203. **Anslag till trafiksäkerhetskampanj i staden.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 mars 1946 förklarat sig i princip beredda att bevilja bidrag till kostnaderna för anordnande inom staden av en trafiksäkerhetskampanj under våren 1946 samt beredningsutskottet med stöd av stadsfullmäktiges för utskottet lämnade upp-

drag utsett särskild trafiksäkerhetskommitté med uppgift att inom staden leda och planera verksamheten ifråga, så hade nu kommitterade i skrivelse den 7 juni 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville för bestridande av uppkomna kostnader anvisa ett anslag å 2.100 kronor.

Genom utlåtande den 13 juni 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 2.100 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 152 ser. A och nr 62 ser. A) och sedan herr Keijser yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 204. **Uppsättande av staket kring planen vid högre allmänna läroverkets gymnastikhus.**

Sedan rektor för högre allmänna läroverket i skrivelse till drätselkammaren den 8 juni 1946 hemställt, att drätselkammaren ville låta uppsätta skyddsstaket kring planen mellan Skolgatan och läroverkets gymnastikhus, hade drätselkammaren, med överlämnande av skrivelsen ifråga, genom yttrande den 13 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppsättande av erforderliga skyddsanordningar mellan Skolgatan och planen invid läroverkets gymnastikhus anvisa ett anslag å 1.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 153 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 205. **Anslag till Västerås Simsällskap för iordningställande av träningsbad i Svartån vid Hovdesta.**

I skrivelse den 13 juni 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av Västerås Simsällskaps träningsbad i Svartån vid Hovdesta anvisa ett anslag å 850 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 154 ser. A) och sedan herr Turén yttrat sig utan yrkande samt Herr Welin-Berger yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med samma förslag.

§ 206. **Iordningställande av kontorslokaler för fastighetskontoret och uppbördsverket.**

I skrivelse den 13 juni 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för erforderliga reparationsarbeten i samband med iordningställande av lokaler för fastighetskontoret och uppbördsverket samt i sammanhang därmed företagna omflyttningar anvisa ett förslagsanslag å 10.000 kronor samt *att* härav föranledda utgifter skulle bestridas av i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter å ursprungligen 275.000 kronor (20 D 792).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 155 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 207. **Återkallande av beslut ang. anslag för uppförande av hangarbyggnad å Johannisbergs flygfält.**

I skrivelse den 13 juni 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* återkalla sitt den 25 april 1946 fattade beslut om beviljande av anslag å 40.000 kronor för uppförande av hangarbyggnad å Västerås stads civila flygfält, i följd varav anslaget skulle återföras.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 156 ser. A och nr 91 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 208. **Inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å stadskamrerarekontoret.**

I skrivelse den 16 maj 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 juli 1946 å stadskamrerarekontoret inrätta två befattningar såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass med placering i lönegrad 5 av löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare, samt att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningarna ifråga.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 3 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 157 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta hemställan.

§ 209. **Tillfälligt lönetillägg till vissa övningslärare m. fl. vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning samt vid folkskolorna.**

I skrivelse den 13 april 1946 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville tillerkänna fyra slöjdlärare, nio slöjdlärarinnor, en timlärare i slöjd och två skolkökslärarinnor vid folkskolan ett tillfälligt lönetillägg för tiden 1 juli 1945 till 15 mars 1946 i enlighet med de i Kungl. Maj:ts kungörelse den 15 mars 1946 (nr 74) angivna grunder för folkskolans övriga lärare samt att stadsfullmäktige måtte för ändamålet anvisa ett anslag av kronor 4.687:50.

Yrkesskolestyrelsen hade i skrivelse den 15 maj 1946 till drätselkammaren hemställt, att sammanlagt tio befattningshavare vid yrkesskolorna, därav åtta yrkeslärare, en maskinist och en laboratorievaktmästare, erhölle nu nämnda tillfälliga lönetillägg och för att för ändamålet anvisades ett anslag å 3.000 kronor.

Genom utlåtande den 3 juni 1946 hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* medgiva att till de i folkskolestyrelsens och yrkesskolestyrelsens skrivelser angivna befattningshavare finge utgå sådant tillfälligt lönetillägg, varom förmäldes i Kungl. Maj:ts kungörelse den 15 mars 1946 (nr 74) i enlighet med de grunder, som i kungörelsen föreskreves samt *att* stadsfullmäktige för bestridande av i anledning härav uppkommande kostnader ville anvisa dels folkskolestyrelsen ett anslag av kronor 4.687:50, dels ock yrkesskolestyrelsen ett anslag å 3.000 kronor.

Med överlämnande av yrkesskolestyrelsens skrivelse hade drätselkammaren uti ett den 13 juni 1946 dagtecknat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 158 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 210. **Återbesättande av befattningen som kassörska vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån.**

I skrivelse den 8 maj 1946 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt om bemyndigande att i vederbörlig ordning få återbesätta ledigbliven befattning som kassörska vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Genom utlåtande den 3 juni 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till framställningen.

Uti ett den 6 juni 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 159 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 211. **Återbesättande av befattningen som gasverkseldare.**

I skrivelse den 29 april 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att i vederbörlig ordning med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning som eldare vid gasverket.

Genom utlåtande den 16 maj 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 3 juni 1946 avgivet yttrande likaledes tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 160 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens hemställan.

§ 212. **Återbesättande av befattningen som byggnadsinspektör.**

I skrivelse den 3 juni 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga nämnden att i vederbörlig ordning återbesätta befattningen såsom byggnadsinspektör med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 13 juni 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Uti ett den 13 juni 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren likaledes tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 161 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 213. Förslag till kvarters- och gatunamn för hamnområdet mellan Svartån och Sommarro.

I skrivelse den 29 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga vissa i skrivelsen föreslagna kvarters- och gatunamn för hamnområdet mellan Svartån och Sommarro.

Genom utlåtande den 12 juni 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 162 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Nyman återremiss av ärendet till beredningsutskottet och gatunamnsberedningen i vad avsåge de föreslagna namnen Gasverksgatan, Verksgatan och Kraftverksgatan samt i övrigt bifall till beredningsutskottets förslag samt herrar Eklund och Sjöberg bifall till sistnämnda förslag i oförändrat skick.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 31 röster mot 9 avgivna för bifall till herr Nymans yrkande, att till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 214. Förslag till kvarters- och gatunamn för Lilla Johanneslund.

I skrivelse den 29 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa i skrivelsen angivna kvarters- och gatunamn för Lilla Johanneslund.

Uti ett den 12 juni 1946 avgivet yttrande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 163 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 215. Förslag till kvartersnamn för området väster om Djuphamnsvägen.

I skrivelse den 29 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa i skrivelsen angivna kvartersnamn inom området väster om Djuphamnsvägen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 164 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 216. **Förslag till kvartersnamn för området norr om järnvägen mellan djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen.**

I skrivelse den 29 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga i skrivelsen föreslagna kvartersnamn för området norr om järnvägen mellan djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen.

Genom utlåtande den 12 juni 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efer föredragning av handlingarna (S. H. nr 165 ser. A) beslöto stadsfullmäktige i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 217. **Åsättande av gatunamn (Johanneslundsgatan, Kopparbergsvägen och Bergslagsvägen).**

I skrivelse den 29 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* Kopparbergsvägen mellan Norra Ringvägen och Krutkällarvägen skulle åsättas namnet Johanneslundsgatan, att den i stadsplanen nyupptagna gatan, vilken utgjorde en förlängning av Kopparbergsvägen från Norra Ringvägen till Riksvägen, skulle erhålla namnet Kopparbergsvägen, *att* Kristiansborgsallén skulle bibehålla sitt namn å nuvarande sträckning intill korsningen med Riksvägen samt *att* Kristiansborgsalléns förlängning på norra sidan om Riksvägen skulle kallas Bergslagsvägen.

Uti ett den 12 juni 1946 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 166 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Matell med instämmande av herr Pers yrkade återremiss av ärendet till gatunamnsberedningen samt herr Eklund yrkade bifall till beredningsutskottets förslag. Herr Engdahl yttrade sig utan yrkande.

Sedan proposition härefter anställts mellan å ena sidan herrar Matells och Pers yrkande om ärendets återremitterande och å andra sidan yrkan-

det, att ärendet denna dag upptoges till avgörande beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 22 röster mot 18, avgivna för bifall till sistnämnda yrkande, att återremittera ärendet till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet.

§ 218. **Åsättande av gatunamn (S:ta Ursulas väg samt Förstadsvägen).**

I skrivelse den 29 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga namnet S:ta Ursulas väg för nuvarande Blåsbovägen samt namnet Förstadsvägen för nuvarande S:t Ursulavägen.

Uti ett den 12 juni 1946 dagtecknat yttrande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 167 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 219. **Åsättande av gatunamn (Perlebogatan).**

I skrivelse den 29 april 1946 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för den norr om Djäkneberget belägna delen av Jakobsbergsgatan fastställda namnet Perlebogatan.

Genom yttrande den 12 juni 1946 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 168 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 220. **Ansökan från Erik Axel Wallin om tillstånd att försälja pilsnerdricka till avhämtning.**

Genom resolution den 19 juli 1945 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för utlåtande överlämnat handlingarna angående köpmannen Erik Axel Wallins ansökan om tillstånd till försäljning av pilsnerdricka i sökandens speceriaffär i fastigheten Vasagatan 13 här i staden.

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 31 maj 1946 beslutat hos länsstyrelsen tillstyrka, att Västerås Kaféaktiebolag genom bolagets verkställande styrelseledamot, ekonomichefen Karl Gösta Lundberg, erhölle tillstånd att under vissa närmare angivna villkor handhava pilsnerdricksförsäljning till avhämtning inom staden, så hade nykterhetsnämnden genom utlåtande den 12 juni 1946 avstyrkt bifall till framställningen.

Uti ett den 12 juni 1946 dagtecknat utlåtande hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen avstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 169 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 221. **Ansökan från Sven Emanuel Håkansson och Curt Arthur Wiberg om tillstånd att försälja pilsnerdricka till avhämtning.**

Genom resolution den 27 september 1943 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående Even Emanuel Håkanssons och Curt Arthur Wibergs ansökan om tillstånd att i fastigheten Pilgatan 33 här i staden få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 31 maj 1946 beslutat hos länsstyrelsen tillstyrka, att Västerås Kaféaktiebolag genom bolagets verkställande styrelseledamot, ekonomichefen Karl Gösta Lundberg, erhölle tillstånd att under vissa närmare villkor handhava pilsnerdricksförsäljning till avhämtning inom staden, så hade nykterhetsnämnden genom utlåtande den 12 juni 1946 avstyrkt bifall till framställningen.

Uti ett den 12 juni 1946 dagtecknat utlåtande hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen avstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragande av handlingarna (S. H. nr 170 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 222. **Vidtagande av reparations- och underhållsarbeten i Stadshotellet.**

I skrivelse den 13 juni 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av erforderliga renoveringsarbeten i Stadshotellet anvisa ett anslag av 20.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i 1945 års stat upptaget extra

rseervationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande å ursprungligen 275.000 kronor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 171 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 223. **Ordnade av ungdomsvårdsfrågan i staden.**

Ungdomsvårdskommittén hade i skrivelse den 22 februari 1946 framlagt förslag angående inrättande av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg (S. H. nr 8 ser. B).

Uti ett den 13 juni 1946 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna kommitterades förslag till inrättande, så snart förhållandena därtill medgåve, av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg, *att* uppdraga åt stadens fastighetsförvaltning att vidtaga åtgärder i syfte att så snart ske kunde tillförsäkra staden möjlighet att disponera fastigheterna för nu ifrågavarande ändamål, att uppdraga åt en särskild av stadsfullmäktige efter förslag av beredningsutskottet utsedd styrelse att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna, i fortsättningen följa ungdomsvårdsfrågans närmare utveckling, utöva uppsikt över såväl den slutna som den öppna ungdomsvården samt till stadsfullmäktige avgiva de förslag, vartill styrelsen i anledning härav funne skäl, *att* ställa till nämnda styrelses förfogande ett anslag för år 1946 å 11.500 kronor som bidrag till lokaler för olika ungdomsorganisationer, *att* anslaget ifråga skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, *att* i övrigt biträda Aseas och Metallverkens i skrivelse den 29 maj 1946 framlagda förslag samt *att* genom nu nämnda förslag ej mindre förevarande motion skulle anses besvarad än även drätselkammaren befriad från fullmäktiges den 26 mars 1942 för drätselkammaren givna uppdrag att närmare utreda frågan om kommunalt bidrag till ungdomsorganisationer.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 172 ser. A, nr 79 ser. A och nr 8 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 224. **Utseende av ledamöter i styrelsen för ungdomsgårdarna i staden.**

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 28 mars 1946 anmodat beredningsutskottet att avgiva förslag å ledamöter i en särskild styrelse med uppgift att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna ävensom

att i fortsättningen följa ungdomsvårdsfrågans närmare utveckling hade beredningsutskottet nu i ett den 12 juni 1946 dagtecknat utlåtande föreslagit stadsfullmäktige utse till ledamöter av styrelsen tjänstemannen Gösta Sjöberg, kontoristen Inge Jonsson, kontoristen Lilian Dufva, kaptenen A. Edström och pastor Sven Hansson samt till suppleant svetsaren Åke Johansson, journalisten Rune Blomkvist, fröken Anna Märta Åmel, pastorsadjunkten H. Ahlstedt samt tjänstemannen Evert Östlund varjämte utskottet föreslagit, att suppleanterna skulle vara personliga i den ordning de här ovan uppräknats.

Utskottet hade tillika föreslagit uppdrag för herr Sjöberg att tjänstgöra såsom sammankallande till konstituerande sammanträde.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 173 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 225. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 12 juni 1946 framfört förslag (S. H. nr 174 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot av civilförsvarsnämnden efter civilingenjören John Lundgren för tiden intill 1948 års utgång utse nuvarande suppleanten civilingenjören Arne Mattson samt till suppleant i herr Mattsons ställe ingenjören G. Rhodin.

§ 226. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse den 7 maj 1946 hade journalisten Axel Wennerling på grund av avflyttning från staden avsagt sig sina uppdrag såsom suppleant i gatunamnsberedningen samt ledamot i Västerås stads trafiksäkerhetskommitté av år 1946.

Beredningsutskottet hade uti ett den 12 juni 1946 avgivet yttrande med erinran att någon ny ledamot i trafiksäkerhetskommittén icke erfordrades enär kommittén numera fullgjort sitt uppdrag, föreslagit stadsfullmäktige besluta dels *att* godkänna herr Wennerlings avsägelse, dels ock att till ny suppleant i hans ställe i gatunamnsberedningen utse bankkamreraren A. Ridner här i staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 174 ser. A) och sedan herr Nyman föreslagit att till ny suppleant i gatunamnsberedningen efter herr Wennerling skulle utses konstnären David Söderholm, företogs val med slutna sedlar, därvid herr Söderholm erhöll 27 röster samt herr Ridner 10 röster. Två blanka röstsedlar avgåvos.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att till ny suppleant i gatunamnsberedningen efter herr Wennerling utse konstnären David Söderholm.

§ 227. **Yttrande över förslag till civilförsvarsområden.**

I skrivelse den 14 juni 1946 hade länsstyrelsen i Västmanlands län berett stadsfullmäktige tillfälle att före den 1 juli 1946 avgiva yttrande över ett inom länsstyrelsen uppgjort förslag till områden, där särskilt civilförsvar skulle organiseras ävensom å de anläggningar m. m. utanför dessa områden, vid vilka särskilt civilförsvar skulle organiseras.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att med hänsyn till ärendets brådskande art uppdraga åt civilförsvarsnämnden att å stadsfullmäktiges vägnar avgiva det begärda yttrandet.

§ 228. **Yttrande över Socialutbildningssakkunnigas förslag rörande statsvetenskapliga examina.**

Genom resolution den 31 maj 1946 hade länsstyrelsen i västmanlands län anmodat stadsfullmäktige att till länsstyrelsen inkomma med yttrande över ett av Socialutbildningssakkunniga framlagt betänkande, innehållande utredning och förslag rörande statsvetenskapliga examina m. m.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 229. **Yttrande över betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m.**

Genom resolution den 20 juni 1946 hade Kungl. Jordbruksdepartementet anmodat Västerås stad att avgiva yttrande över ett av Kungl. Skogsvårdsstyrelsen utarbetat betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m.

Stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt drätselkammaren att efter hörande av lantegendomsnämnden till stadsfullmäktige avgiva förberedande utlåtande i ärendet.

§ 230. **Fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för kv. Kol.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 24 maj 1946, varigenom Kungl. Maj:t fastställt ändring av stadsplanen för staden, avseende ändrade stadsplanebestämmelser beträffande del av kvarteret Kol.

§ 231. **Fastställelse av förslag till stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 14 juni 1946, varigenom Kungl. Maj:t fastställt förslag till stadsplan för del av staden, avseende området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen.

§ 232. **Motion ang. utredning om bostäder åt mindre bemedlade.**

Beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet och drätselkammaren remittera en av herr John Sjöblom ingiven motion med hemställan att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté med uppdrag att utreda frågan angående bostäder åt mindre bemedlade.

§ 233. **Motion ang. omändring av ålderdomshemmens karaktär.**

Beslöto stadsfullmäktige till fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren remittera en av fru Karin Kjelldahl ingiven motion vari hemställdes, *att* utredning företoges beträffande möjligheterna att där förutsättningarna funnes låta pensionärer i stadens ålderdomshem själva möblera sina rum, *att,* då genom den föreslagna åtgärden att där så befunnes lämpligt varje rum skulle disponeras av endast en person eller två äkta makar fråga uppstode om lokaliteternas otillräcklighet, utredning verkställdes beträffande möjligheten av till- eller nybyggnad samt *att* Karlslunds ålderdomshem gåves en annan benämning.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 5 juli 1946.

ALB. LUNDKVIST.

Gösta Sjöberg. *J. Ruben Nyman.*

Offentligen uppläst den 5 juli 1946, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1946 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 augusti 1946.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, ledamöterna Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Olsson, Pers, Turén, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herrar Hellman, E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jakobsson, E. W. Larsson, Filip Larsson, O. Kihlgren och A. Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Engdahl, Hellström, Sjöblom, Nyström, Berglund, fru Hall, fru Gustavsson och fröken A. Carlsson.

Närvarande å magistratens vägnar: rådmannen F. Höijer.

§ 234. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Gust. Karlsson och C. Henning att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 3 september 1946 kl. 13.

§ 235. **Val av stadsfullmäktigeledamot efter civilingenjören John Lundgren.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 25 juni 1946 utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter civilingenjören John Lundgren för tiden till den 1 januari 1947 förklarats vald verkmästaren Axel Carlsson.

§ 236. **Byggnadskontorets årsberättelse för 1945.**

Föredrogs och lades utan anmärkning till handlingarna byggnadskontorets årsberättelse för 1945 (S. H. nr 19 ser. B).

§ 237. **Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1945.**

Företogs till förnyad handläggning det under § 174 i stadsfullmäktiges protokoll för den 27 juni 1946 antecknade ärendet angående drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1945, uti vilket ärende drätselkammaren genom utlåtande den 11 april 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att lägga räkenskapsberättelsen till handlingarna, att godkänna styrelsens för tekniska verken förslag att med ändring av stadsfullmäktiges den 31 januari 1946 fattade beslut kostnaden för inköp av två lastbilar skulle upptagas till täckning i 1947 års stat samt att av tillgängligt överskott i 1945 års budget anvisa ett belopp av kronor 120.989:13 till täckning av i skrivelsen särskilt omförmälda utgifter, varigenom således det för 1947 års budget tillgängliga överskottet komme att utgöra kronor 135.526:88.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 238. **Stadsrevisionens berättelse för 1945.**

Med skrivelse den 29 juni 1946 hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat stadsrevisionens berättelse i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1945.

Till stadsfullmäktige hade jämväl inkommit infordrad förklaring från drätselkammaren ävensom från styrelsen för tekniska verken, vilken sistnämnda förklaring var så lydande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av stadsrevisionens berättelse för räkenskapsåret 1945 får styrelsen för Västerås stads tekniska verk avgiva följande förklaring över den del av berättelsen, som berör styrelsens förvaltning.

Betr. inrättande av finsk bastu i kontorsbyggnadens källare.

Ifrågavarande anordning kunde inrymmas i befintligt utrymme och färdigställas medelst obetydliga ändringsarbeten. Då anordningen ej kunde sägas ha karaktären av ett ny- eller ombyggnadsarbete och kostnaderna voro relativt obetydliga, ansåg styrelsen att dessa kunde täckas av de medel, stadsfullmäktige ställt till styrelsens förfogande för byggnadens underhåll."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 175 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bevilja drätselkammaren och stadens övriga styrelser ansvarsfrihet för 1945 års förvaltning.

I detta beslut deltogo icke de i 58 § lagen om kommunalstyrelse i stad omförmälda ledamöter.

§ 239. **Vidtagande av vissa åtgärder beträffande f. d. Badelunda kommuns räkenskaper.**

I skrivelse den 1 augusti 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga åtgärder dels för överförande av f. d. Badelunda kommuns egna fonders tillgångar å 13.455 kronor 44 öre till fonden för reserverade köpeskillingsmedel, *dels* uppdraga åt drätselkammaren att på sätt i skrivelsen närmare föreslagits inlösa från kommunen övertagna lån å 5.858:44 respektive 8.141:24 kronor *dels* ock i amorteringsplan, som senare kommer att upprättas, upptaga från kommunen övertaget lån å 43.400 kronor för amortering under den tid, som kunde finnas lämplig, samt att uppdraga åt drätselkammaren, folkskolestyrelsen och fattigvårdsstyrelsen att i fortsättningen förvalta de fonder, som tidigare omhänderhafts av respektive kommunalnämnden, folkskolestyrelsen och fattigvårdsstyrelsen i Badelunda kommun.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 176 ser. A och 20 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 240. **Reparations- och förbättringsarbeten i högre allmänna läroverkets byggnader.**

I skrivelse den 4 juli 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för utförande av reparations- och förbättringsarbeten i högre allmänna läroverkets byggnader anvisa ett tillläggsanslag å 2.000 kronor samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 177 ser. A), och sedan herrar Matell och Eklund yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 241. **Borgen å byggnadskreditiv för kommunalanställdas byggnadsförenings i Västerås u. p. a. nybygge å stadsägan 1200 (Agnegatan 9).**

I skrivelse den 4 juli 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att — tills vidare med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt — teckna

stadens borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas byggnadsförening i Västerås u. p. a. nybygge å fastigheten Agnegatan 9 intill ett belopp av högst 191.000 kronor mot säkerhet i inteckningar från botten och uppåt inom nu angivet belopp.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 178 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 242. **Inredande av källarvåningen i Sundinska huset till lokal för ungdomsvårdsverksamhet.**

Uti skrivelse den 12 juli 1946 hade ungdomsvårdsstyrelsen i staden på anförda skäl i de avseenden, varom här vore fråga, hemställt, att drätselkammaren ville *dels* föreslå stadsfullmäktige att bevilja ett anslag å 20.000 kronor för inredande av källarvåningen i Sundinska huset till lokaler för ungdomsvårdsverksamhet i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen framlagt förslag, *dels* ock upplåta nämnda lokal för verksamheten i fråga under ungdomsvårdsstyrelsens överinseende.

Med överlämnande av Ungdomsvårdsstyrelsens förenämnda skrivelse hade drätselkammaren genom utlåtande den 1 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för inredande av källarvåningen i Sundinska huset till lokaler för ungdomsvårdsverksamhet bevilja ett anslag å 20.000 kronor samt att beloppet upptoges till täckning i 1947 års utgifts- och inkomststat för ungdomsvårdsstyrelsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 179 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 243. **Förslag till sänkning av hamnavgiften för inkommande gods som sjöledes fraktas å reguljär trafik linjen Stockholm—Västerås.**

I skrivelse den 7 juni 1946 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att sänka hamnavgifterna för ankommande gods, som fraktas sjöledes å reguljär linje Stockholm—Västerås, till att utgå med samma belopp som för avgående gods och att sänkningen skulle tillämpas från den dag, varom hamnstyrelsen ägde närmare bestämma.

Genom utlåtande den 1 augusti 1946 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att till alla delar bifalla hamnstyrelsens

framställning samt att uppdraga åt hamnstyrelsen att hos vederbörande myndighet söka fastställelse av den sålunda föreslagna ändringen i hamntaxan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 180 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 244. **Inköp av lastbil och personbil för byggnadskontoret.**

I skrivelse den 1 augusti 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för inköp av en last- och en personautomobil för byggnadskontoret ställa ett anslag å 28.500 kronor till drätselkammarens förfogande samt att beloppet skulle täckas i utgifts- och inkomststaten för gatuförvaltningen för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 181 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 245. **Stadsplanejämkning för kvarteret Inge.**

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse den 17 juni 1946 hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 april 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Inge, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 4 juli 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga föreliggande förslag till stadsplanejämkning för kvarteret Inge samt att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 182 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 246. **Stadsplan för Vega.**

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse den 17 juni 1946 på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 18 mars 1946 upprättat förslag till stadsplan för Vega, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 4 juli 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga ifrågavarande förslag till stadsplan för Vega samt att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 183 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 247. **Stadsplanejämkning för del av kvarteret Sandstenen.**

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse den 17 juni 1946 på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 april 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Sandstenen, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 4 juli 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga ifrågavarande förslag till jämkning av stadsplan för del av kvarteret Sandstenen samt att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 184 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 248. **Stadsplanejämkning för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.**

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse den 1 juli 1946 på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 6 maj 1946 upprättat förslag till stadsplan för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 1 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga ifrågavarande förslag till stadsplan för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar samt att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 185 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Hult på anförda skäl yrkade återremiss av ärendet till drätselkammaren, medan herrar C. W. Karlsson och Eklund yttrade sig utan yrkanden.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning att återremittera ärendet till drätselkammaren för förnyat yttrande.

§ 249. **Stadsplanejämkning för del av området väster om Djuphamnsvägen.**

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse den 5 augusti 1946 på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 29 maj 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplan för del av området väster om Djuphamnsvägen, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 16 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige

besluta att antaga ifrågavarande förslag till jämkning av stadsplan för del av området väster om Djuphamnsvägen samt att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 186 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 250. **Försäljning av stadsägan nr 1914 samt del av stadsägan nr 1665 C.**

I skrivelse den 16 augusti 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara, försälja stadsägan nr 1914 ävensom i skrivelsen angiven del av stadsägan nr 1665 C.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 187 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 251. **Förvärv av tomterna n:ris 3 och 4 inom kvarteret Georg.**

I skrivelse den 16 augusti 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 162.500 kronor samt på i huvudsak de i skrivelsen angivna villkoren i övrigt förvärva tomterna n:ris 3 och 4 inom kvarteret Georg i Västerås samt att köpeskillingen skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas med 100.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel och med 62.500 kronor av uttaxerade medel.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 188 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 252. **Anläggande av en högtrycksledning för gas mellan gasverket och AB Svenska Metallverken m. m.**

I skrivelse den 21 juni 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av *dels* en högtrycksledning för gas mellan gasverket och AB Svenska Metallverkens område och *dels* en påbyggnad av inom gasverket befintliga reningskistor anvisa anslag å 41.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen täckas av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 41.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel ävensom att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för nämnda utgift.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 189 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 253. **Anslag för 1946 för skötsel av idrottsplatsen Arosvallen m. m.**

Stadens idrottsstyrelse hade i skrivelse den 24 juli 1946 hemställt att för bestridande av driftskostnaderna för anläggningarna å Arosvallen erhålla *dels* ett anslag å 10.000 kronor, *dels* medgivande att använda vid idrottstävlingar inflytande planhyror, *dels* ock återbäring av den kommunala delen av den nöjesskatt som härflöte från dylika tävlingar.

Genom utlåtande den 16 augusti 1946 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för bestridande av driftskostnaderna för ovan angivna idrottsanläggningar under innevarande år ställa till idrottsstyrelsens förfogande ett anslag å 13.000 kronor att utgå av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt att för enahanda ändamål medgiva idrottsstyrelsen att använda vid idrottstävlingar inflytande planhyror.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 190 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 254. **Tillägg till 31 § första stycket av särskilda ordningsstadgan för Västerås stad avseende vissa områden i Badelunda.**

I skrivelse den 26 juni 1946 hade magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att i 31 § första stycket i särskilda ordningsföreskrifter för Västerås stad måtte införas ett tillägg av den lydelse, som i magistratens skrivelse närmare angåves.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 14 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla magistratens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 191 ser. A) och sedan herr Eklund yrkat, att ärendet skulle återremitteras till beredningsutskottet för närmare utredning och korrigering av beteckningarna å de i ma-

gistratens förslag uppräknade tätbebyggda områdena utom stadsplanen samt herr t. f. borgmästaren yttrat sig utan särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till beredningsutskottet för ny utredning.

§ 255. **Yttrande över socialutbildningssakkunnigas utredning och förslag rörande statsvetenskapliga examina m. m.**

Genom resolution den 31 maj 1946 hade länsstyrelsen i länet anmodat stadsfullmäktige i Västerås att före den 15 september 1946 till länsstyrelsen inkomma med yttrande över ett av socialutbildningssakkunniga framlagt betänkande, del II, innefattande utredning och förslag rörande statsvetenskapliga examina m. m.

Sedan stadsfullmäktige den 27 juni 1946 remitterat ärendet till beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade utskottet i skrivelse den 14 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att såsom eget yttrande över socialutbildningssakkunnigas utredning och förslag rörande statsvetenskapliga examina m. m. åberopa vad beredningsutskottet i skrivelsen anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 192 ser. A) yrkade herr Eklund bifall till beredningsutskottets förslag med den ändring, att det stycke i utskottets utlåtande, vilket började med orden ”Enär ytterligt få möjligheter” och slutade med orden ”försöksobjekt för en ny examenstyp” utginge ur yttrandet.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning att bifalla beredningsutskottets förslag med den av herr Eklund föreslagna ändringen.

§ 256. **Inrättande av befattningar som kanslibiträde samt kontorsbiträde av I. och II. klass å stadskansliet.**

I skrivelse den 4 juli 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1947 *dels* nuvarande befattningen som I. klass kontorsbiträde å stadsombudsmannens expedition skulle omändras till en befattning som kanslibiträde, *dels* en av de nuvarande befattningarna som kontorsbiträde av II. klass å stadskansliet skulle omändras till en befattning som kontorsbiträde av I. klass, *dels* ock en ny ordinarie befattning som kontorsbiträde av II. klass å stadskansliet inrättades samt att bemyndiga drätselkammaren att från nämnda tidpunkt tillsätta de således nyinrättade befattningarna.

Genom utlåtande den 7 augusti 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 193 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 257. **Återbesättande av befattning såsom verkmästare vid elverket.**

I skrivelse den 21 juni 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning återbesätta befattningen såsom verkmästare vid elverket med nu ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 7 augusti 1946 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Genom utlåtande den 16 augusti 1946 hade drätselkammaren likaledes tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 194 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 258. **Ansökan från Ada Karolina Dahlberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 1 juni 1946 hade poliskammaren med tillstyrkan till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingar angående ansökan från Ada Karolina Dahlberg om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka till spisande gäster i fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolans matsalar, här i staden.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 18 juni 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning intill den 30 september 1947.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 14 augusti 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka att Ada Karolina Dahlberg beviljades tillstånd att intill den 1 oktober 1947 få utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 195 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottes förslag i ärendet.

§ 259. Länsstyrelsens resolution med fastställelse å stadsfullmäktiges beslut rörande hälsovårdsstadgans tillämpningsområde i staden.

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 26 juli 1946, varigenom länsstyrelsen meddelat fastställelse å ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 27 juni 1946 fattat beslut rörande hälsovårdsstadgans tillämpningsområde i staden.

§ 260. Kungl. Maj:ts resolution med fastställelse å förslag till ändring av stadsplanen beträffande Mariaberget m. m.

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga resolution den 12 juli 1946, varigenom meddelats fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 20 december 1945 antaget förslag till ändring av stadsplan för staden beträffande Mariaberget m. m., dock med visst i resolutionen angivet undantag.

§ 261. Kungl. Maj:ts resolution med fastställelse å förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Inge.

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga resolution den 12 juli 1946 med fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 20 december 1945 antaget förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Inge.

§ 262. Kungl. Maj:ts resolution med fastställelse å förslag till stadsplan för Gideonsberg med omgivningar m. m.

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga resolution den 28 juni 1945, varigenom Kungl. Maj:t *dels* med visst i resolutionen närmare angivet undantag fastställt ett av stadsfullmäktige den 27 september 1945 antaget förslag till stadsplan för Gideonsberg med omgivningar, *dels* ock jämlikt 16 § stadsplanelagen beträffande vissa i resolutionen angivna områden meddelat nybyggnadsförbud att gälla tills dess nytt förslag till stadsplan för dessa områden antagits, dock längst till den 1 januari 1951.

§ 263. Ang. tack för hedersbevisning vid jur. dr. Paul Grantes frånfälle.

Föredrogs och lades till handlingarna fru Ida-Stina Hanssons skrivelse den 3 juli 1946 med tack till staden för den hedersbevisning som ägnats framlidne jur. dr. Paul Grante vid hans bår.

§ 264. **Ang. reserverande av tomtområde för ny varmbadhusanläggning.**

Beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr Persson till byggnadsnämnden och drätselkammaren för yttrande remittera en av badhusstyrelsen den 16 augusti 1946 till stadsfullmäktige avgiven framställning, innebärande att den s. k. Lundahlska jorden måtte reserveras för ny varmbadhusanläggning.

§ 265. **Ang. avsägelse av stadsfullmäktigeuppdrag.**

I skrivelse den 27 augusti 1946 hade stadsfullmäktigeledamoten fru Greta Gustavsson på grund av avflyttning från orten avsagt sig uppdraget som ledamot i stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning *dels* godkänna den sålunda gjorda avsägelsen *dels ock* i anledning av den härigenom uppkomna ledigheten inom stadsfullmäktige hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i fru Gustavssons ställe.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 3 september 1946.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Henning. *Gust. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 3 september 1946, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 september 1946.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, ledamöterna Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Sjöberg, G. Karlsson, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Å. Johansson, J. Jakobsson, E. W. Larsson, Filip Larsson, O. Kihlgren och A. Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Sund, Henning, Granér, Turén, Matell, fröken A. Carlsson och herr Axel Eriksson.

Å magistratens vägnar var ingen närvarande.

§ 266. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Robsahm och Hellström att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 30 september 1946 klockan 13.30.

§ 267. **Val av stadsfullmäktigeledamot efter fru Greta Gustavsson.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 16 september 1946 utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter fru Greta Gustavsson för tiden intill den 1 januari 1947 förklarats vald bryggeriarbetaren Axel Eriksson.

§ 268. **Anslag för utredning ang. omläggning av stadskansliets registreringssystem m. m.**

I skrivelse den 6 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa ett förslagsanslag å 5.000 kronor för utförande av undersökningar i och för omlägg-

ning av registrerings- och annan kontorsteknisk verksamhet vid stadsförvaltningen i Västerås samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 196 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 269. **Anslag till stadsrevisionen.**

Sedan stadsrevisionen i skrivelse till stadsfullmäktige på anförda skäl hemställt om ett anslag för år 1946 med 3.000 kronor för anlitande av sakkunnigt tekniskt biträde vid vissa speciella utredningar, hade drätselkammaren genom utlåtande den 6 september 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa stadsrevisionen ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för anlitande av teknisk sakkunskap vid speciella utredningar samt *att* anslaget skulle täckas i 1947 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 197 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 270. **Inköp av kontorsmöbler till uppbördsverket.**

I skrivelse den 6 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av kontorsmöbler till uppbördsverket anvisa ett anslag å 3.000 kronor samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 198 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 271. **Inköp av nya gaskylare m. m. till gasverket.**

I skrivelse den 27 augusti 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av nya gaskylare jämte uppvärmningsanordning för karet till gasklockan anvisa ett belopp av 35.000 kronor att utgå av tillgängliga medel för att sedermera täckas i 1947 års stat.

Genom utlåtande den 6 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 199 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 272. **Förslag till flygplatstaxa.**

I skrivelse den 6 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna ett skrivelsen bifogat förslag till taxa å avgifter vid Västerås-Johannisbergs flygplats samt *att* till Kungl. Maj:t ingiva ansökan om tillstånd att upptaga avgifter för begagnande av flygplatsen i överensstämmelse med ovan angivna taxeförslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 200 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 273. **Förvärv av tomten nr 5 i kv. Finn.**

I skrivelse den 6 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 38.000 kronor samt på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva tomten nr 5 i kvarteret Finn i Västerås samt *att* köpeskillingen skulle täckas av fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 201 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 274. **Borgen å byggnadskreditiv för nybygge å stadsägorna 1528 FO och 1528 FP.**

I skrivelse den 6 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren *dels* att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om medgivande för staden att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Byggnadsaktiebolaget Mimers i Västerås nybygge å stadsägorna 1528 FO och 1528 FP intill ett belopp av 4.700.000 kronor mot säkerhet i inteckningar från botten och uppåt inom samma belopp under villkor att stadens borgensåtagande för byggnadsföretaget finge utsträckas att gälla högst 1½ år från den tid, kreditivmedlen börjat tagas i anspråk, samt på i skrivelsen angivna villkor i övrigt, *dels ock* å stadens vägnar ingå ifrågavarande borgensförbindelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 202 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 275. **Utläggande av gata från Kristiansborgsallén till område vid Södra Skallberget.**

I skrivelse den 6 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utläggande av gata från Kristiansborgsallén väster och norrut genom planerad bebyggelse vid Södra Skallberget anvisa ett anslag å 35.000 kronor att täckas på sätt drätselkammaren i samband med uppgörande av 1947 års budget komme att föreslå.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 203 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 276. **Reglering av löneförmånerna för stadsfogdetjänsten.**

I skrivelse den 28 augusti 1946 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* befattningen såsom stadsfogde i staden från och med den 1 januari 1947 skulle placeras i lönegrad 25 av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen, *att* alla för tiden efter den 1 januari 1947 av stadsfogdebefattningen inflytande sportler skulle tillfalla staden, dock att nuvarande innehavare av stadsfogdetjänsten, skulle, så länge han kvarstode i tjänst, äga tillgodogöra sig de s. k. dagbokssportlerna, *att* staden från och med nu nämnda tidpunkt skulle övertaga ansvaret för avlönandet av alla för stadsfogdetjänstens utövande erforderliga biträden, *att* till nuvarande innehavare av tjänsten skulle såsom ersättning för mistade sportelinkomster från och med den 1 januari 1947 intill tiden för hans avgång ur tjänsten utgå ett belopp av 4.000 kronor för varje helt år räknat, *att* pensionsåldern för stadsfogden skulle nedsättas från 67 till 65 år, *att* nuvarande tjänsteinnehavare skulle äga rätt att såsom tjänsteår för pension tillgodoräkna sig de två år, varmed pensionsåldern för befattningen sålunda nedsatts samt *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa stadsfullmäktiges nu angivna beslut Kungl. Maj:t för prövning och fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 september 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 204 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 277. **Inrättande av ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å stadsfogdekontoret.**

I skrivelse den 10 juli 1946 hade magistraten på anförda skäl tillstyrkt en av stadsfogden till magistraten ingiven framställning om inrättande av en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde av I. klass å stadsfogdekontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 28 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å stadsfogdekontoret samt att bemyndiga magistraten att med ordinarie innehavare tillsätta den sålunda inrättade befattningen.

Uti ett den 6 september 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 205 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 278. **Omändring av befattningar som kartriterska till befattningar som I. kartriterska å stadsingenjörskontoret och stadsarkitektkontoret.**

I skrivelse den 19 augusti 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, *att* en av de ordinarie befattningarna såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret samt den ordinarie befattningen såsom kartriterska å stadsarkitektkontoret från och med den 1 januari 1947 omändrades till befattningar, benämnda 1. kartriterska, samt *att* befattningarna i fråga placerades i 6. lönegraden uti gällande löneplan.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 28 augusti 1946 tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens sålunda avgivna förslag.

Genom yttrande den 6 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 206 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 279. **Omändring av befattningen som expeditionsbiträde å folkskolestyrelsens expedition till befattning som skolkamrer.**

I skrivelse den 26 augusti 1946 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att befattningen som expeditionsbiträde å folkskoleexpeditio-

nen från och med den 1 januari 1947 omändrades till en befattning som skolkamrer med placering i 12. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 28 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att såtillvida bifalla framställningen, att befattningen såsom biträde å folkskoleexpeditionen från och med den 1 januari 1947 skulle uppflyttas från lönegrad 9 till lönegrad 10 i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare.

Genom yttrande den 6 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* nuvarande befattningen såsom expeditionsbiträde vid folkskoleexpeditionen från och med den 1 januari 1947 skulle omändras till en befattning såsom skolkamrer med placering i lönegrad 12 i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 207 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag samt herr Leontein med instämmande av herr Welin-Berger och fru Ebba Berg bifall till drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 30 röster mot 10 avgivna för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Herr Eklund deltog ej i ärendets handläggning och däri fattade beslut.

§ 280. **Uppflyttning av befattningen som förman vid gaturenhållningen i högre lönegrad.**

I skrivelse den 28 augusti 1946 hade löne- och avtalsnämnden efter förordande av drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* befattningen såsom förman för gaturenhållningen under byggnadskontoret från och med den 1 januari 1947 uppflyttades från lönegrad 8 till lönegrad 9 i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 208 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 281. **Inrättande av ordinarie befattning som polisnotarie.**

I skrivelse den 31 oktober 1945 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att befattningen som polisnotarie från och med den 1 januari 1946 uppfördes å ordinarie stat med placering i 17. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 7 augusti 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning såsom polisnotarie med placering i lönegrad 17 samt att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet om löneförmånerna vederbörande myndighet för fastställelse.

Uti ett den 6 september 1946 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 209 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 282. **Inrättande av en ordinarie befattning som byråingenjör vid elverket.**

I skrivelse den 21 juni 1946 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt, att nuvarande extra befattningen som byråingenjör vid elverket från och med den 1 januari 1947 uppfördes å ordinarie stat med placering i lönegrad 16.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 28 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1947 omändra nuvarande byråingenjörsbefattningen å extra stat vid elverket till en ordinarie befattning såsom byråingenjör vid samma verk med placering i 16. lönegraden i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt *att* bemyndiga styrelsen för tekniska verken att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Genom utlåtande den 6 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 210 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 283. **Inrättande av ordinarie befattning som gatuförman vid byggnadskontoret.**

I skrivelse den 16 augusti 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med indragning av en befattning såsom extra gatuförman å byggnadskontoret från och med den 1 januari 1947 inrätta en befattning såsom gatuförman å byggnadskontoret med placering i lönegrad 10 uti den för staden gällande löneplanen.

Genom utlåtande den 28 augusti 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 211 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 284. **Uppflyttning av befattningen som förrådsförman vid drätselkammarens förråd i högre lönegrad samt återbesättande av befattningen.**

I skrivelse den 16 augusti 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville *dels* bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning med ny ordinarie innehavare tillsätta befattningen såsom förrådsförman vid drätselkammarens förråd *dels* uppflytta befattningen från 8 till 9 lönegraden i stadens löneplan från och med den 1 januari 1947.

Löne- och avtalsnämnden hade uti ett den 28 augusti 1946 dagtecknat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 212 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 285. **Inrättande av ordinarie befattning som telefonist vid stadsförvaltningen.**

I skrivelse den 6 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning såsom telefonist vid stadsförvaltningen med placering i lönegrad 5 av löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta den sålunda inrättade befattningen.

Genom utlåtande den 28 augusti 1946 hade löne- och avtalsnämnden förklarat sig biträda drätselkammarens sålunda avgivna förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 213 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 286. **Återbesättande av befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet.**

I skrivelse den 23 augusti 1946 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt om bemyndigande *att* få återbesätta ledigbliven befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 28 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Uti ett den 6 september 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 214 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 287. **Ang. provisoriskt lönetillägg till övningslärare vid folkskolan samt lärare och personal vid yrkesskolorna.**

I skrivelse den 19 augusti 1946 hade styrelsen för Västerås stads yrkesskolor på anförda skäl hemställt, att till åtta lärare, en maskinist och en laboratorievaktmästare vid yrkesskolorna finge från och med den 1 juli 1946 utgå provisoriskt lönetillägg med kronor 57:50 per månad efter de grunder, vilka i K. K. den 28 juni 1946 (nr 356 stadgades i fråga om bland annat folkskolans lärare.

Uti ett den 28 augusti 1946 avgivet yttrande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till de i yrkesskolestyrelsens skrivelse omförmälda befattningshavare ävensom de i folkskolestyrelsens statförslag för år 1947 avsedda övningslärare vid folkskolan finge utgå sådant provisoriskt lönetillägg, som i ovannämnda kungörelse omförmäldes i enlighet med de i kungörelsen föreskrivna grunder samt *att* bevilja de anslag, vilka i anledning härav av drätselkammaren kunde finnas erforderliga.

Genom utlåtande den 6 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet, *att* ställa till yrkesskolestyrelsens förfogande dels ett belopp av 3.090 kronor för sista halvåret 1946, dels ock ett belopp av 5.520 kronor för år 1947 samt till folkskolestyrelsens förfogande dels ett belopp av 5.865 kronor för sista halvåret 1946, dels ock ett belopp av 14.519 kronor för år 1947, allt för i skrivelsen nämnda ändamål, dock att anslagen för år 1947 i vad de avsåge senare hälften av detta år endast

finge tagas i anspråk i den mån det provisoriska lönetillägget till statens befattningshavare komme att även för sistnämnda tid utgå efter samma grunder och med samma belopp som för närvarande samt *att* nu angivna anslag skulle täckas, de som avsåge sista halvåret 1946 av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter och de som avsåge år 1947 på sätt av drätselkammaren komme att föreslås i samband med uppgörande av budgeten för sistnämnda år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 215 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 288. **Avlöning till vissa befattningshavare vid fullgörande av militärtjänstgöring.**

I skrivelse den 28 augusti 1946 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ordinarie befattningshavare under sådan värnpliktstjänstgöring enligt 27 § värnpliktslagen, som fullgjordes efter det år, varunder vederbörande fyllt 28 år, skulle äga uppbära 25 % av de vid tiden för inkallelsen utgående sammanlagda avlöningsförmånerna från staden.

Genom ett den 6 september 1946 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 216 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag samt herr Ernst Johansson yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 289. **Sammanslagning av tekniska verkens och stadskamrerarekontorets kassarörelse och bokföring.**

I skrivelse den 15 augusti 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med giltighet från och med den 1 januari 1947 antaga i skrivelsen framlagt förslag till omorganisation av stadskamrerarekontorets och tekniska verkens kassarörelse och bokföring, *att* med upphävande av befattningarna såsom kamrer och kassör samt en befattning såsom 1. avläsare, samtliga vid tekniska verken, i stället å stadskamrerarekontoret inrätta följande befattningar, nämligen avlöningskamrer, uppbördskassör och inkasserare med place-

ring uti respektive 16, 9 och 8 lönegraden i gällande löneplan, *att* å stadskamrerarekontoret inrätta en befattning såsom 2. stadsbokhållare i 9. lönegraden, *att* med indragning till stadskassan av med stadsbokhållartjänsten för närvarande förenad rätt till provision å nöjesskatt uppflytta befattningen såsom stadsbokhållare i 14 lönegraden samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vid tidpunkt, som av kammaren befunnes lämplig, i vederbörlig ordning dels återbesätta två befattningar som kontorsbiträde av II. klass vid stadskamrerarekontoret, dels ock med ordinarie innehavare tillsätta ovan angivna nyinrättade befattningar.

Uti ett den 28 augusti 1946 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 217 ser. A och nr 21 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta hemställan.

§ 290. **Anslag till förstärkning av vattenhuvudledning från Hässlö samt anordnande av infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö.**

I skrivelse den 27 augusti 1946 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för utförande av försöksanläggning för vatteninfiltrering vid vattenverket vid Hässlö anvisa 65.000 kronor att utgå med 30.000 kronor av driftsmedel, vilket belopp skulle upptagas till täckning i 1947 års stat, samt med 35.000 kronor av lånemedel ävensom att för anläggande av ny huvudvattenledning anvisa 210.000 kronor att utgå av lånemedel.

Genom utlåtande den 12 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* dels för utförande av ifrågavarande filtreringsanläggning anvisa ett anslag å 65.000 kronor att täckas till ett belopp av 30.000 kronor genom driftsmedel i 1947 års stat och till ett belopp av 35.000 kronor av lånemedel, dels ock för anläggande av ny huvudvattenledning anvisa ett anslag å 210.000 kronor att utgå av lånemedel samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i anledning härav hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å sammanlagt 245.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 218 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 291. **Utbyggnad av gasverket.**

I skrivelse den 10 september 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna av styrelsen den 4 september 1946 med AB Svenska Metallverken träffat preliminärt avtal om leverans av gas samt att för utbyggnad av gasverkets anläggningar anvisa ett anslag å 600.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade uti ett den 12 september 1946 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna det av styrelsen för tekniska verken den 4 september 1946 med AB Svenska Metallverken träffade preliminära avtal om leverans av gas, *att* för utbyggnad av gasverkets anläggningar i enlighet med i styrelsens skrivelse framlagt förslag anvisa ett anslag av 600.000 kronor att utgå av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd att för bestridande av utgiften upptaga ett 15-årigt amorteringslån ävensom vidtaga övriga för lånets upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 219 ser. A), och sedan herrar Engdahl och Hellblom yttrat sig utan yrkande samt herr Olsson yrkat bifall till verkstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 292. **Uppförande av nytt pensionärshem inom kv. Lodet i Västerås.**

I skrivelse den 8 september 1946 hade styrelsen för stadens pensionärshem hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att inom kvarteret Lodet i Västerås uppföra ett nytt pensionärshem för en beräknad kostnad av 280.000 kronor under förutsättning, att statsbidrag till byggnadens uppförande erhölles, att för ändamålet anvisa ett belopp av 210.000 kronor, samt att uppdraga åt styrelsen att ansöka om statsbidrag samt låta upprätta slutgiltiga ritningar och entreprenadhandlingar ävensom infordra anbud och uppföra byggnaden ifråga.

Genom utlåtande den 12 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* inom kvarteret Lodet i Västerås uppföra ett nytt pensionärshem för en beräknad kostnad av 280.000 kronor under förutsättning att statsbidrag till byggnadens uppförande erhölles, *att* för ändamålet anvisa ett belopp av 210.000 kronor att utgå av lånemedel samt *att* uppdraga *dels* åt styrelsen att ansöka om statsbidrag samt låta upprätta slutgiltiga ritningar och entreprenadhandlingar ävensom

infordra anbud och uppföra byggnaden ifråga, *dels ock* åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 210.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 220 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 293. **Försäljning av mark inom kv. Tegnér.**

I skrivelse den 12 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att i den mån stadsplan ej lade hinder härför försälja mark inom kvarteret Tegnér till det pris och på de villkor, drätselkammaren kunde finna skäliga.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 221 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 294. **Iordningställande av Hammarbygatan mellan Lantvärnsgatan och Västmannagatan.**

I skrivelse den 12 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för en första utbyggnad av Hammarbygatan å sträckan mellan Lantvärnsgatan och Västmannagatan anvisa ett anslag å 23.000 kronor samt *att* härv föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator (8 B 1 468).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 222 ser. A) och sedan herr Jacobsson yttrat sig med erinran om att Västmannagatans sydligaste del numera enligt beslut av stadsfullmäktige erhållit namnet Jakobsbergsgatan beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 295. **Anslag för underhåll av inventarier å Elba.**

I skrivelse den 12 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för översyn och renovering av i skrivelsen angivna inventarier å Elba

anvisa ett anslag av 1.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 223 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 296. **Anslag för anordnande av inhägnad omkring ålderdomshemmet.**

I skrivelse den 11 maj 1946 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt om ett anslag å 2.600 kronor för anordnande av inhägnad omkring ålderdomshemmet.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 12 september 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande av ifrågavarande inhägnad anvisa ett anslag å 2.600 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i 1947 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 224 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 297. **Motion ang. utredning av frågan om bostäder åt mindre bemedlade.**

Uti en den 26 juni 1946 till stadsfullmäktige ingiven motion hade stadsfullmäktigeledamoten John Sjöblom hemställt, att stadsfullmäktige ville utse en kommitté med uppdrag att verkställa utredning och framlägga förslag till bostäder åt mindre bemedlade.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut nämnda dag remitterat ärendet till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande, hade utskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 augusti 1946 till ledamöter i nämnda kommitté föreslagit motionären kyrkoskrivaren John Sjöblom, fru Ebba Berg, ombudsmannen Erik Pettersson, fastighetsförvaltaren Sten Wennerholm och blomsterhandlaren Karl Pettersson med herr Sjöblom som sammankallande.

Drätselkammaren hade i yttrande den 12 september 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt den av beredningsutskottet föreslagna kommittén att med beaktande av de synpunkter, vilka anförts i kammarens skrivelse, skyndsamt verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan angående bostäder till mindre bemedlade personer samt till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 225 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *dels* till ledamöter i ifrågavarande kommitté utse de av beredningsutskottet föreslagna personer, *dels ock* i enlighet med drätselkammarens förslag uppdraga åt kommittén att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om bostäder åt mindre bemedlade personer samt till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

§ 298. **Ansökan från Selim Olofsson om tillstånd till handel med begagnade föremål.**

Genom resolution den 14 augusti 1946 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående köpmannen Selim Olofssons ansökan om tillstånd att från bod och upplagsställe i fastigheten Ängsgatan 6 här i staden idka hadel med begagnade föremål.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet och hälsovårdsnämnden för utlåtanden, hade hälsovårdsnämnden tillstyrkt framställningen med erinran om att handel med eller förvaring av ben icke finge inom lokalen förekomma.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 11 september 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande ansökan på av hälsovårdsnämnden angivna villkor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 226 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 299. **Ansökan från Klas Birger Nilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 31 juli 1946 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående restaurantidkaren Klas Birger Nilssons ansökan om tillstånd att under en tid av 3 år från och med den 1 oktober 1946 eller den eventuellt kortare tid, som kunde bliva honom beviljad, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 11.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet och nykterhetsnämnden för förberedande utlåtanden hade nykterhetsnämnden på anförda skäl tillstyrkt bifall till framställningen för en tid av 6 månader från och med den 1 oktober 1946.

Poliskammaren hade tillstyrkt bifall till framställningen för samma tid som nykterhetsnämnden.

Genom utlåtande den 11 september 1946 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka att tillstånd meddelades Klas Birger Nilsson att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 mars 1947 i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 227 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 300. **Ansökan från Svea Vilhelmina Rehnberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 31 juli 1946 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Svea Vilhelmina Rehnbergs ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1946 och tillsvidare få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler i fastigheten Utanbygatan 19 här i staden.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nämnden tillstyrkt bifall till framställningen för tiden 1 oktober 1946—30 september 1949.

Poliskammaren hade för sin del lämnat ansökningen utan erinran.

Genom yttrande den 11 september 1946 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka att fru Svea Vilhelmina Rehnberg beviljades tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster uti ifrågavarande lokaler för tiden från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1949.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 228 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 301. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av stadsplan för Lilla Johanneslund m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 16 augusti 1946 angående fastställelse av stadsplan för Lilla Johanneslund m. m.

§ 302. **Kungl. Maj:ts medgivande att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 6 september 1946 angående Kungl. Maj:ts medgivande för staden att intill utgången av år 1947 teckna av stadsfullmäktige den 25 april 1946 beslutad borgen för byggnadskreditiv till belopp av sammanlagt 4.000.000 kronor.

§ 303. **Motion ang. upplåtande av idrottshallen för dans.**

Beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för utredning remittera en av herr Axel Hellman ingiven motion angående upplåtande av idrottshallen för dans eller eventuellt, därest hinder härför förelåge, kommunalisering av idrottshallen.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 30 september 1946.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Hellström. *Georg Robsahm.*

Offentligen uppläst den 30 september 1946, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1946 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 oktober 1946.

Närvarande: Herrar vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herr Thorén, fru Holmström, herrar Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, E. Jonsson, fru Bergsten, herrar Matell, Å. Johansson, Jacobsson, fröken Carlsson, herrar E. W. Larsson, Filip Larsson, Kihlgren, A. Carlsson och Axel Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar ordföranden Lundkvist, Löf, Nyman, Berglund, fru Lindqvist, fru Hall och herr Berglind.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 304. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Engdahl och Sund att jämte herr vice ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 7 november 1946 klockan 12.00.

§ 305. **Anslag för bestridande av fastighetskontorets verksamhet intill 1946 års slut.**

I skrivelse den 3 oktober 1946 hade drätselkammaren med överlämnande av en av fastighetsförvaltaren gjord sammanställning över beräknade utgifter för det nyinrättade fastighetskontorets verksamhet intill utgången av innevarande år, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för fastighetskontorets verksamhet intill innevarande års utgång anvisa ett förslagsanslag å 9.700 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 229 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 306. Tilläggsanslag för bestridande av extra kostnader i anledning av omorganisation vid avlöningskontoret m. m.

I skrivelse till drätselkammaren den 24 september 1946 hade stadskamreraren på anförda skäl hemställt om ett tilläggsanslag å 6.000 kronor för bestridande av de extra kostnader, vilka beräknades bliva en följd av dels organiserande av stadens avlöningskontor, dels drätselkontorets behov av extra arbetskraft för att före årsskiftet hinna slutföra arbetet med restlängderna och handräckningsärendena m. m.

Med överlämnande av skrivelsen hade drätselkammaren genom yttrande den 3 oktober 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av ifrågavarande kostnader anvisa ett tilläggsanslag å 6.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 230 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 307. Tecknande av borgen å tillfälligt lån till Västerås Omnibus AB.

Genom skrivelse den 3 oktober 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten ikläda staden borgen för ett Västerås Omnibus Aktiebolags tillfälliga lån å 90.000 kronor ävensom vidtaga de åtgärder, som för fullföljande av nämnda beslut erfordrades.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 231 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 308. Förvärv av tomten nr 7 i kv. Finn.

Uti skrivelse den 3 oktober 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor förvärva tomten nr 7 i kvarteret Finn i Västerås samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 232 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 309. **Omändring av befattningen som kamrersassistent vid tekniska verken till befattning som kontorschef samt en befattning som manligt kontorsbiträde vid samma verk till befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass m. m.**

I skrivelse den 27 augusti 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med giltighetstid från den 1 januari 1947 vid tekniska verken omändra dels befattningen såsom kamrersassistent till en befattning som kontorschef med placering i 15. lönegraden och dels en befattning som manligt kontorsbiträde till en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av I. klass i 5. lönegraden i gällande löneplan samt *att* bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna ifråga.

Genom utlåtande den 30 september 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Drätselkammaren hade genom ett den 3 oktober 1946 dagtecknat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 233 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med styrelsens för tekniska verken av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 310. **Ang. löneförmånerna för två brandmän under vistelse vid Statens brandskolas brandförmanskurs.**

I skrivelse den 12 september 1946 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* de bestämmelser som tidigare föreskrivits för brandman under och efter genomgången av Statens Brandskolas brandförmanskurs skulle gälla även de i skrivelsen föreliggande fall, *att* för avlöning till vikarier för tvenne brandmän under skolutbildning år 1946 bevilja ett anslag å 2.345 kronor samt *att* den brandman, som vore familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen, med godkända betyg tillerkändes ett stipendium å 150 kronor.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 30 september 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Uti ett den 3 oktober 1946 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens framställning, *att* för bestridande av kostnaderna i anledning härav anvisa ett anslag å

2.500 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 234 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 311. **Reglering av löneförmånerna för stadskamreraretjänsten.**

I skrivelse den 6 augusti 1946 till drätselkammaren hade stadskameraren på anförda skäl hemställt om reglering av löneförmånerna för sin befattning.

Genom utlåtande den 12 september 1946 hade drätselkammaren, med överlämnande av ifrågavarande skrivelse, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* befattningen såsom stadskamrer från och med den 1 januari 1947 skulle uppflyttas i lönegrad 22 av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt *att* pensionsåldern för befattningen skulle nedsättas från 67 år till 65 år, i följd varav nuvarande befattningshavaren skulle vara skyldig avgå med pension vid sistnämnda ålder.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 235 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 312. **Återbesättande av befattningen som bostadsinspektris.**

I skrivelse den 2 september 1946 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att *dels* bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom bostadsinspektris, *dels ock,* därest vid tiden för befattningens tillsättande sökande till befattningen ej anmält sig, medgiva hälsovårdsnämnden rätt att intill dess kvinnlig befattningshavare stode att erhålla, låta befattningen på vakans uppehållas av manlig innehavare.

Drätselkammaren hade uti skrivelse den 12 september 1946 tillstyrkt bifall till hälsovårdsnämndens förslag.

Genom utlåtande den 30 september 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hälsovårdsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 236 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 313. **Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å stadskamrerarekontoret.**

I skrivelse den 6 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å stadskamrerarekontoret.

Genom utlåtande den 30 september 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 237 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 314. **Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid uppbördsverket.**

I skrivelse den 6 september 1946 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom kontorsbiträde av II. klass vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 30 september 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 238 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 315. **Återbesättande av befattning som kartriterska vid stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 19 augusti 1946 hade byggnadsnämnden hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att i vederbörlig ordning med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Uti yttrande den 12 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens förslag.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 30 september 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 239 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 316. **Inrättande av en ordinarie befattning som ångbåtsbefälhavare.**

I skrivelse den 12 september 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning såsom befälhavare å stadens färjor med placering i lönegrad 10 av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen ifråga.

Genom utlåtande den 30 september 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 240 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 317. **Inrättande av ordinarie befattning som biträdande driftsingenjör vid vattenverket.**

Uti skrivelse den 27 augusti 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1947 uppföra befattningen såsom biträdande driftsingenjör vid vattenverket å ordinarie stat med placering i 15. lönegraden av stadens löneplan.

Genom utlåtande den 6 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* från och med den 1 januari 1947 uppföra nuvarande extra befattningen såsom biträdande driftsingenjör vid vattenverket å ordinarie stat med placering i 15. lönegraden uti gällande löneplan samt *att* bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare tillsätta den sålunda nyinrättade befattningen.

Löne- och avtalsnämnden hade uti ett den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 241 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 318. **Inrättande av två ordinarie befattningar som mätarejusterare vid elverket.**

I skrivelse den 27 augusti 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* inrätta två befattningar som mätarejusterare å ordinarie stat vid elverket med placering i 7. lönegraden i gällande löneplan samt *att* bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna ifråga.

Genom yttrande den 6 september 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till styrelsens förslag.

Löne- och avtalsnämnden hade uti skrivelse den 30 september 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 242 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 319. **Inrättande av en ordinarie befattning som avläsareförman samt ytterligare en befattning såsom avläsare.**

I skrivelse den 27 augusti 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1947 vid tekniska verken inrätta en befattning såsom avläsareförman samt ytterligare en befattning såsom avläsare, *att* befattningarna placerades i respektive 9. och 7. lönegraderna uti den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt *att* uppdraga åt styrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 september 1946 tillstyrkt bifall till styrelsens förslag.

Genom utlåtande den 30 september 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 243 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 320. **Inrättande av en ordinarie befattning som maskinist vid reningsverket m. m.**

I skrivelse den 27 augusti 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1947 inrätta en befattning såsom maskinist vid reningsverket med placering i 7. lönegraden uti gällande löneplan samt *att* bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta tjänsten.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 30 september 1946 tillstyrkt bifall till styrelsens förslag.

Uti ett den 3 oktober 1946 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 244 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 321. **Återbesättande av befattning som brandman.**

I skrivelse den 12 september 1946 hade brandstyrelsen hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom brandman vid stadens brandkår.

Genom utlåtande den 30 september 1946 hade löne och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till framställningen.

I skrivelse den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 245 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 322 **Fråga om uppflyttning av befattningarna som kronokamrerare, 1. assistent och assistent vid uppbördsverket i högre lönegrad.**

I en till stadsfullmäktige den 21 september 1946 avlåten skrivelse hade styrelsen för Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta placera befattningen såsom kronokamrerare i lönegrad 25, befattningen såsom 1. assistent å uppbördsverket i lönegrad 15 och befattningen såsom assistent vid samma verk i lönegrad 13 av stadens gällande löneplan eller eventuellt anmoda löne- och avtalsnämnden att upptaga nya förhandlingar med förbundet angående löneplaceringen av nämnda befattningar.

Genom utlåtande den 30 september 1946 hade löne- och avtalsnämnden med överlämnande av förbundets framställning på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville till alla delar avslå kommunaltjänstemannaförbundets framställning.

Uti ett den 17 oktober 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 246 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 323. **Bidrag till vikarierande poliskonstapel vid genomgång av Statens polisskolas lägre kurs.**

I skrivelse den 4 september 1946 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* vikarierande poliskonstapel, vilken under minst sex månader före kursens påbörjande tjänstgjort

härstädes med goda vitsord, vid genomgång av Statens polisskolas lägre kurs skulle erhålla ett stipendium av 205 kronor per månad räknat från och med den 1 oktober 1946, *att* dylik konstapel därest han inom fem år efter det han med bidrag från staden genomgått polisskolans lägre kurs, lämnade sin tjänst vid stadens polisverk, skulle vara skyldig återbetala staden berörda kostnader med avdrag för vad av nyssnämnda belopp belöpte på hälften av den tid, han efter slutad kurs tjänstgjort hos staden i förhållande till fulla fem års tjänstgöring samt att för innevarande år för ändamålet bevilja ett anslag å 3.000 kronor.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 30 september 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla polisnämndens förslag.

I ett den 17 oktober 1946 avgivet utåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla polisnämndens förslag, *att* för innevarande år för ändamålet bevilja ett anslag å 3.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Emot drätselkammarens förslag hade reservation anförts av herrar Eklund och Nyman under uttalande, att drätselkammaren av principiella skäl bort avstyrka bifall till polisnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 247 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Eklund yrkade avslag å drätselkammarens förslag medan herr Keijser med instämmande av herrar Engdahl, Hult och Welin-Berger yrkade bifall till samma förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 324. **Anslag för extra personal samt för anskaffande av inventarier till stadsfogdekontoret.**

I skrivelse den 1 oktober 1946 hade magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett tilläggsanslag *dels* å 2.000 kronor för anställande av två extra kontorsbiträden å stadsfogdekontoret redan från och med innevarande höst, *dels* å 940 kronor för inköp av diverse inventarier till stadsfogdekontoret, vilka blivit erforderliga till följd av utökningen av personalen å kontoret.

Genom utlåtande den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande extra arbetskraft under innevarande år samt för inköp av erforderliga inventarier till stadsfogdekontoret anvisa anslag å tillhopa 3.000

kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i innevarande års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 248 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 325. **Förvärv av tomten nr 1 i kv. Gagne.**

I skrivelse den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 100.000 kronor och på i skrivelsen i huvudsak angivna villkor i övrigt förvärva tomten nr 1 i kvarteret Gagne samt *att* köpeskillingen skulle bestridas till ett belopp av 50.000 kronor ur försäljningsmedelsfonden samt till återstående belopp av uttaxerade medel i 1948 års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 249 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 326. **Utläggande av huvudvattenledning från Regementsallén till Djuphamnen.**

I skrivelse den 24 september 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utläggande av en huvudvattenledning från Regementsallén till Djuphamnen anvisa ett anslag å 22.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel.

Uti ett den 17 oktober 1946 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd till upptagande av lån å 22.000 kronor för utgiften ifråga ävensom i övrigt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 250 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 327. **Anläggande av vatten- och avloppsledningar å Södra Skallberget.**

I skrivelse den 24 september 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anläggande av vatten- och avloppsledningar inom återstående del av be-

byggelseområdet å Södra Skallberget anvisa 83.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas med 61.400 kronor av lånemedel och med 21.600 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 oktober 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätsekammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd till upptagande av lån å 61.400 kronor för utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 251 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 328. **Anordnande av en högspänningsjordkabel från Haga till provisorisk transformatorstation i korsningen Lugna gatan—Släggargatan m. m.**

I skrivelse den 24 september 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av en högspänningsjordkabel från Haga transformatorstation till provisorisk transformatorstation i korsningen Lugna gatan—Släggargatan samt anordnande av reservförbindelse mellan den provisoriska stationen och befintlig kabel i hörnet av Tråddragargatan och Utmarksgatan anvisa ett anslag å 10.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel.

I yttrande den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 252 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 329. **Nedläggande av lågspänningsjordkabel öster om Bergslagsvägen.**

I skrivelse den 24 september 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om anslag å 29.000 kronor för nedläggande av en lågspänningsjordkabel öster om Bergslagsvägen, vilket belopp föresloges skola förskotteras av tillgängliga medel samt till ett belopp av 17.000 kronor täckas av lånemedel och till ett belopp av 12.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd till upptagande av lån för ifrågavarande utgift å 17.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 253 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 330. **Anslag för utvidgning av Biskopsgatans mynning mot Västra Kyrkogatan.**

I skrivelse den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utvidgning norrut av Biskopsgatans mynning mot Västra Kyrkogatan anvisa ett anslag å 4.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggning av gator (8 B 1—468).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 254 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 331. **Anslag till Västerås Hemvärn.**

I skrivelse den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning, ammunitions- och förrådsförvaltning samt expedition under arbetsåret 1 juli 1946—1 juli 1947 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 255 ser. A) och sedan herr Ernst Johansson yttrat sig utan yrkande samt herr Turén yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla samma förslag.

§ 332. **Anslag för anordnande av möteslokal i serveringsavdelningen i Folkets park.**

I skrivelse den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 10.000 kronor såsom bidrag till kostnaden för utbyggande av serveringsavdelningen i

Folkets park till möteslokal samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 256 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Matell yrkade att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren för förnyad utredning medan herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan herr Matells återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle upptagas till avgörande, beslöto stadsfullmäktige med 30 röster mot 9, avgivna för bifall till återremissyrkandet, att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 333. **Förbud mot nybyggnad å området Kyrkbacken.**

I skrivelse den 7 oktober 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om fortsatt förbud mot nybyggnad inom det område, som benämndes Kyrkbacken, intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt stadsplaneändring för området, dock längst till den 1 november 1947.

Genom utlåtande den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 257 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 334. **Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.**

I skrivelse den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga i skrivelsen omförmält bidrag å 11.200 kronor för år 1946 från Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod samt *att* beloppet skulle tillsvidare reserveras för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde bestämma, disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 258 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 335. **Förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 augusti 1946, § 248, beslutat till drätselkammaren för förnyat yttrande återremittera ärende angående byggnadsnämndens hemställan om godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 6 maj 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar så hade nu drätselkammaren, med överlämnande av inhämtat yttrande från byggnadsnämnden, genom utlåtande den 3 oktober 1946 på anförda skäl, med vidhållande av sitt förslag i ärendet, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga ifrågavarande jämkningsförslag samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörlig myndighet för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 259 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag, herr Ernst Johansson med instämmande av herr Jacobsson yrkade avslag å samma förslag samt herrar Hult, Turén och Nyström yttrade sig utan yrkande.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 23 röster mot 16, avgivna för herr Johanssons avslagsyrkande, att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 336. **Förslag till ändring av stadsplanen för kv. Laura.**

Genom resolution den 19 juli 1946 hade länsstyrelsen från byggnadsnämnden, drätselkammaren och stadsfullmäktige infordrat yttrande angående av Byggnadsfirman Anders Diös till länsstyrelsen ingivna besvär över stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1946, § 181, att avslå ett av byggnadsnämnden framlagt förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Laura, innebärande inredning av ateljévåningar med takkupa i det östligaste huset inom kvarteret.

Byggnadsnämnden hade i anledning av besvären genom att den 2 september 1946 dagtecknat utlåtande under framhållande, att de brandskyddssynpunkter, vilka lågo till grund för rådande byggnadsbestämmel-

ser, komme att åsidosättas genom en vindsinredning av ifrågavarande slag samt att densamma föranledde att hyresgästerna såsom förvaringsrum för sina persedlar måste använda därtill mindre lämpliga källarutrymmen, beslutat avstyrka bifall till de anförda besvären.

Emot byggnadsnämndens beslut hade reservationer anförts av ordföranden och en ledamot i nämnden.

Genom skrivelse den 3 oktober 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med ändring av sitt den 27 juni 1946 fattade beslut till alla delar godkänna det av byggnadsnämnden i skrivelse den 20 maj 1946 framlagda förslaget till jämkning av stadsplanen för kvarteret Laura, *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse, samt *att* hos länsstyrelsen hemställa, att länsstyrelsen ville med anledning av stadsfullmäktiges sålunda fattade beslut avskriva besvärsmålet från vidare handläggning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 260 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Hult med instämmande av herrar Sjöberg, Ernst Johansson och Persson att stadsfullmäktige ville bifalla förslaget till stadsplaneändring i vad detsamma innebure medgivande att utföra taken å ifrågavarande byggnader såsom sadeltak men avslå ändringsförslaget såvitt rörde inrättande av ateljévåningar, varemot herr Pers med instämmande av herrar Turén, Sjöblom och Kihlgren yrkade bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick. Herr Hellblom yttrade sig utan yrkande.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 24 röster mot 14, avgivna för bifall till herr Hults yrkande ,att till alla delar oförändrat bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 337. **Yttrande över Kungl. Skogsvårdsstyrelsens betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m.**

Genom resolution den 20 juni 1946 hade Kungl. Jordbruksdepartementet anmodat Västerås stad att avgiva yttrande över ett av Kungl. Skogsvårdsstyrelsen utarbetat betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 27 juni 1946 beslutat uppdraga åt drätselkammaren att, efter hörande av lantegendomsnämnden, till stadsfullmäktige avgiva förberedande utlåtande i ärendet, så hade lantegendomsnämnden uti en den 14 september 1946 dagtecknad, till drätselkammaren ingiven skrivelse framhållit, att nämnden icke hade något att erinra mot förslaget att städernas skogar inordnades under skogs-

vårdslagen men ifrågasatt om ej fordran på skogshushållningsplan vid större markinnehav, förslagsvis 100 hektar och däröver, borde för tillgodoseende av vissa trygghetssynpunkter, bibehållas.

Genom yttrande den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren, med överlämnande av lantegendomsnämndens skrivelse, föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* såsom yttrande över ifrågavarande betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m. åberopa vad lantegendomsnämnden i ärendet anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 261 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 338. **Motion ang. upplåtande av idrottshallen för dans.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 september 1946 beslutat till drätselkammaren för utredning remittera en av stadsfullmäktigeledamoten herr Axel Hellman ingiven motion angående upplåtande av idrottshallen för dans eller, eventuellt, därest hinder härför förelåge, att frågan om hallens kommunalisering bleve föremål för avgörande, hade drätselkammaren uti ett den 17 oktober 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hemställa hos Västerås Idrottshall Förening u. p. a. att föreningen ville upplåta sin idrottshall såsom lokal för allmän dans i den utsträckning, som kunde finnas lämpligt, samt *att* förklara sig i princip beredd att anslå de medel, som kunde erfordras för iordningställande av idrottshallen för nu nämnda ändamål.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 262 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Nyström med instämmande av herrar Engdahl, Jacobsson, Pers, Ernst Johansson och Turén, att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren för inhämtande av yttrande i ärendet från stadens idrottsstyrelse. Herr Persson med instämmande av herr Sjöberg, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Hult, Eklund, fru Berg samt herrar Keijser, Olsson och Sund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan herr Nyströms återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet skulle omedelbart avgöras, beslöto stadsfullmäktige med 31 röster mot 7, avgivna för bifall till återremissyrkandet, att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 339. **Åtagande jämlikt kungörelserna den 30 juni 1943 och den 29 juni 1946 om tertiär- och tilläggslån.**

I skrivelse den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* åtaga sig att i enlighet med bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 29 juni 1946 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus utan kostnad för statsverket eller låntagaren förmedla lån av ifrågavarande art, *att* i förhållande till statsverket göra de åtaganden i övrigt, som avsåges i nämnda kungörelse, *att* åtaga sig i 12 § 2 mom. Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggslån i dess lydelse enligt kungörelse den 30 juni 1943 omförmält borgensansvar intill ett högsta belopp av 100.000 kronor samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 263 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 340. **Tillstånd för Klas Birger Nilsson att utskänka pilsnerdricka.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 september 1946 beslutat hos länsstyrelsen tillstyrka, att tillstånd meddelades restaurantidkaren Klas Birger Nilsson att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler i fastigheten Utanbygatan 11 för tiden 1 oktober 1946—30 mars 1947, hade länsstyrelsen under framhållande, att länsstyrelsen såge sig förhindrad att meddela tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka under kortare tid än ett år, återremitterat ärendet för förnyat yttrande.

I skrivelse den 7 oktober 1946 hade nykterhetsnämnden efter förnyad prövning av ärendet tillstyrkt bifall till ifrågavarande ansökan under tiden till och med den 30 september 1947.

Genom utlåtande den 9 oktober 1946 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka, att Nilsson beviljades tillstånd att i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1947.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 264 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 341. **Ansökan om tillstånd till utskänkning av vin.**

Genom resolution den 21 september 1946 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en av Systemaktiebolaget i Västerås till länsstyrelsen ingiven framställning om tillstånd att under återstående

del av innevarande oktrojperiod eller intill den 30 september 1949 erhålla tillstånd til årsutskänkning av vin, vilken utskänkning vore avsedd att i samband med restaurantrörelse utövas i lokaler, som vore inrymda i fastigheten tomt nr 8 i kvarteret Inge med adress Smedjegatan 6 här i staden (S:t Örjans restaurant).

Poliskammaren och nykterhetsnämnden hade tillstyrkt bifall till framställningen.

Genom utlåtande den 9 oktober 1946 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande hemställan.

Emot beredningsutskottets beslut hade reservation anförts av utskottets ordförande, herr Sjöberg, vilken uttalade, att beredningsutskottet bort föreslå stadsfullmäktige att avstyrka bifall till Systemaktiebolagets framställning med hänsyn till de olägenheter ur nykterhetssynpunkt ett bifall till ansökningen skulle kunna förväntas medföra.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 265 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Sjöberg yrkade bifall till sin inom beredningsutskottet framförda reservation, medan herrar Hult och Pettersson samt fru Kjelldahl yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 342. **Budget för år 1947.**

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 14 oktober 1946 hade magistraten överlämnat ett av drätselkammaren den 1 oktober 1946 upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1947, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 9 oktober 1946 och därvid tillstyrkt drätselkammarens förslag.

Emot beredningsutskottets yttrande hade reservation anmälts av utskottets ordförande, herr Gösta Sjöberg, i vad avsåge drätselkammarens i budgetbetänkandet framlagda förslag att icke tillstyrka anslag i särskild ordning för Västmanlands läns distriktsloge av I. O. G. T., under framhållande, att beredningsutskottet med frångående av drätselkammarens förslag bort tillstyrka stadsfullmäktige att bevilja ett anslag å 500 kronor för distriktslogens verksamhet under år 1947 .

Efter föredragning av handlingarna i ärendet, vilka funnos intagna under nr 22 ser. B. och nr 23 ser. B i stadsfullmäktiges tryckta handlingar,

uppstod överläggning, varunder i de sammanhang, som framgå av det följande, yttrade sig herrar Engdahl, Eklund, Olsson, Jacobsson, Sjöberg och Matell.

Härefter fattade stadsfullmäktige nedan intagna beslut i ärendet.

ALLMÄN FÖRVALTNING.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick drätselkammarens förslag till stat under titeln Allmän förvaltning.

RÄTTS- OCH ORDNINGSVÄSENDE.

Magistrat och Rådhusrätt.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande statförslag för magistrat och rådhusrätt.

Polis- och åklagarväsende.

Godkändes polisnämndens föreliggande förslag till budget för Polis- och åklagarväsende i oförändrat skick.

MANTALSSKRIVNINGS- OCH BESKATTNINGSVÄSENDE.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens förslag godkänna föreliggande förslag till stat för Mantalsskrivnings- och beskattningsväsende med allenast de av kammaren föreslagna ändringar under titeln Exekutionsverk, som betingades av stadsfullmäktiges beslut den 29 september 1946 angående omregleringen av löneförmånerna för stadsfogdetjänsten.

BYGGNADS- OCH STADSPLANEVÄSENDE.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige *dels* antaga byggnadsnämndens förslag till budget för Byggnads- och stadsplaneväsen, med den ändring gentemot byggnadsnämndens förslag att stadsarkitektkontorets anslag till generalplan skulle sänkas från 22.000 kronor till 15.000 kronor, *dels ock* medgiva att outnyttjad del av anslaget i årets stat under stadsarkitektkontoret för generalplan finge reserveras för år 1947.

CIVILFÖRSVAR O. DYL.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna förslaget till stat för titlarna Civilförsvar samt utrymnings- och socialtjänst med de ändringar ifråga om

titeln Utrymnings- och socialtjänst att arvodet till utrymningschefen skulle upptagas såsom timersättning och en motsvarande inkomst upptagas å inkomstsidan i form av statsbidrag samt anslaget för oförutsedda utgifter sänkas från begärda 1.000 kronor till 500 kronor.

Fullmäktige beslöto vidare godkänna familjebidragsnämndens statförslag.

BRANDSKYDD.

Med iakttagande av den av drätselkammaren förordade ändringen avseende sänkningen av anslaget till oförutsedda utgifter från 1.000 kronor till 500 kronor beslöto stadsfullmäktige antaga brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat.

FASTIGHETSFÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna drätselkammarens förslag till stat under titeln Fastighetsförvaltning.

GATU- OCH PARKFÖRVALTNING.

Gatuförvaltning.

Sedan herrar Engdahl, Eklund och Olsson yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för Gatuförvaltningen.

Parkförvaltning.

Med iakttagande av de av drätselkammaren förordade ändringar gentemot parkstyrelsens statförslag avseende *dels* sänkning av anslaget för vissa parkanläggningar från 50.000 kronor till 45.000 kronor, *dels* höjning av anslaget för Elba, Östra Holmen m. fl. från 15.000 kronor till 17.000 kronor, *dels ock* avförande av i styrelsens budgetförslag upptaget anslag för förrådsarbeten jämte motsvarande inkomstpost beslöto stadsfullmäktige i övrigt fastställa statförslaget för Parkförvaltningen.

HAMNEN.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige *dels* i oförändrat skick fastställa hamnstyrelsens förslag till stat, *dels* medgiva att oförbrukad del av de i 1946 års stat upptagna anslag för stensättning vid Arosbygdens silosanläggning och för byggande av nytt hamnmagasin finge reserveras till kommande år, *dels ock* att bevilja tilläggs-

anslag å 22.000 kronor för uppförande av verkstadsbyggnad samt å 1.000.000 kronor för muddringsarbeten i djuphamnen att täckas av lånemedel.

KOMMUNIKATIONSFÖRETAG.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Kommunikationsföretag.

INDUSTRIELLA VERK.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för gas- och elverken med iakttagande av de av kammaren förordade ändringar avseende *dels* nedsättning av posten 11 A 1—110, gasverkets andel i gemensamma kostnader, *dels ock* smärre justeringar beträffande dyrtidstillägg och andel i gemensamma pensionsavgifter under elverkets stat.

Stadsfullmäktige beslöto vidare uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för täckande av anslag å 40.000 kronor för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1947.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna hälsovårdsnämndens förslag till stat för Hälso- och sjukvård.

ALLMÄN HYGIEN.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat under titeln Allmän hygien med de av drätselkammaren förordade ändringar ifråga om vatten- och avloppsverkets samt renhållningsverkets stater.

LIVSMEDELSHYGIEN OCH LIVSMEDELSTILLFÖRSEL.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande förslag till stat under titeln Livsmedelshygien och Livsmedelstillförsel.

UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSVERKSAMHET.

Sedan vid behandling av statförslaget för folkskolan herrar Jacobsson, Sjöberg, Engdahl och David Johansson yttrat sig utan yrkande samt vid handläggningen av budgettiteln Övriga ändamål herr Sjöberg yrkat bifall till sitt inom beredningsutskottet reservationsvis framförda förslag att

stadsfullmäktige måtte bevilja anslag å 500 kronor till Västmanlands läns distriktsloge av I. O. G. T. och herr Eklund på denna punkt yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning fastställa förslaget till stat under titeln Undervisnings- och bildningsverksamhet i enlighet med drätselkammarens förslag.

SOCIALVÅRD.

Med iakttagande av de av drätselkammaren förordade ändringar beträffande stat för ålderdomshem och för barnstugor och sedan herr Matell på anförda skäl yrkat att anslaget till Västerås-Reso skulle utgå samt herr Eklund på denna punkt yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till budget för Socialvården.

SOCIALFÖRSÄKRING.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande förslag till budget under titeln Socialförsäkring .

KRISTIDSFÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick fastställa Kristidsnämndens och Hyresnämndens statförslag.

FINANSFÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag i vad avsåge under huvudtiteln Finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster med undantag för den kommunala utdebiteringen samt hundskatten, varom stadsfullmäktiges beslut fattats i samband med granskningen av staten i dess helhet.

Sedan herr Matell framställt yrkande därom, att hundskatten måtte nedsättas från 50 kronor till 30 kronor per hund samt herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens förslag om bibehållande av hundskatten vid

ett belopp av 50 kronor beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag *att* fastställa hundskatten för år 1947 till 50 kronor per hund, *att* fastställa uttaxeringen för år 1947 till 7 kronor 15 öre per skattekrona, samt *att* godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 i dess helhet.

§ 343. **Ombud vid mantalsskrivningsförrättning för år 1947 i Badelunda.**

Till stadsfullmäktige hade från beredningsutskottet inkommit följande framställning:

”Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Å stadsfullmäktiges sammanträde i november månad föregående år utsågo stadsfullmäktige åtta ombud vid den mantalsskrivningsförrättning, som är avsedd att hållas innevarande år under november månad. Då huvuddelen av arbetet med mantalsskrivningsförrättningen faller å kronokamreraren och honom underlydande personal, äro ombudens funktioner av mera formell karaktär.

Samma förhållande gäller emellertid icke i lika hög grad f. d. Badelunda socken. Det måste därför anses lämpligt att särskilda ombud utses med uppgift att närvara vid den mantalsskrivningsförrättning som innevarande år skall företagas i vad förrättningen avser Badelunda.

Beredningsutskottet får till dylika ombud att närvara vid mantalsskrivningsförrättning för år 1947 i Badelunda församling föreslå kakelugnsmakaren August Manfred Kumlander, Tallbacksgatan 10, plåtarbetaren James Gideon Haasum, Berghamra 27, lantbrukaren Tore Andersson, Närlunda, och lantbrukaren Valter Pettersson, Vedby.

Västerås den 23 oktober 1946.

För beredningsutskottet:

Gösta Sjöberg

/ *Per Siösteen”*

Efter föredragning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige till en början enhälligt, att ärendet, ehuru icke upptaget å föredragningslistan, ändock finge upptagas till avgörande denna dag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 344. Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring av stadsplanen för kv. Livia.

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 20 september 1946, varigenom meddelats fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 25 april 1946 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Livia.

§ 345. Kungl. Socialdepartementets skrivelse ang. statslån till K. F. U. M. för samlingslokal i kv. Konrad 11.

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 18 oktober 1946 varigenom meddelades, att Kungl. Maj:t för en å tomten nr 11 i kvarteret Konrad, tillhörig Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås, anordnad allmän samlingslokal beviljat föreningen ett statslån uppgående till 50 procent av de verkliga kostnaderna för uppförandet, dock högst 57.500 kronor.

§ 346. Kungl. Maj:ts brev ang. bidrag ur arvsfonden för reparations- och förbättringsarbeten å fastigheten Järån 1².

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 20 september 1946 angående bidrag ur allmänna arvsfonden för reparations- och förbättringsarbeten m. m. å till barnkoloni avsedda fastigheten Järån 1² i Skinnskattebergs socken.

§ 347. Länsstyrelsens resolution ang. fastställelse av tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens befattningshavare.

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 18 oktober 1946 med fastställelse å stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1945 angående förslag till tjänstgörings- och avlöningsreglemente m. m. såvitt avsåge de befattningshavare vid stadens poliskår, vilka tillsatts eller tillsattes i den ordning som stadgades i lagen den 26 juni 1925 om polisväsendet i riket.

§ 348. **Motion ang. fråga om gemensam förvaltning av olika myndigheter underställda fonder.**

Beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande remittera en av herr Einar Jonsson ingiven motion angående utredning av fråga om gemensam förvaltning av de olika myndigheter underställda fonder.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 7 november 1946.

CARL W. KARLSSON.

Karl Engdahl. *Gustaf Sund.*

Offentligen uppläst den 7 november 1946, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 november 1946.

Närvarande: Herrar vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herrar Hellman, E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jacobsson, fröken A. Carlsson, herrar E. W. Larsson, Filip Larsson, Kihlgren, A. Carlsson och Axel Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall: herrar ordföranden Lundkvist, Nyman, Turén och fru Hall.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 349. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Eklund och Hult att jämte herr vice ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 4 december 1946 klockan 13.30.

§ 350. **Förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 november 1946 (S. H. nr 24 ser. B) hade magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga bilagda förslag till ändring av nu gällande arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten, att tillämpas från och med den 1 juli 1947 till och med den 31 december samma år, *att* för bestridande av avlöning till en assessor för tiden 1 juli—31 december 1947 till magistratens förfogande ställa ett anslag å 6.300 kronor, *att* magistratsrådmannen måtte från och med den 1 juli 1947 uppflyttas i lö-

negrad 26 samt *att* antaga skrivelsen bifogat förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten att tillämpas från och med den 1 januari 1948.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till drätselkammaren, beredningsutskottet samt löne- och avtalsnämnden för yttranden.

§ 351. **Sänkning av hamnavgiften för kol och koks.**

Uti skrivelse den 4 oktober 1946 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hamnavgifterna för kol och koks, som omlastades å järnvägsvagn för vidare befordran till stadens uppland, från dag, som hamnstyrelsen skulle närmare bestämma, skulle sänkas för såväl stenkol som koks till 20 öre per ton.

Genom utlåtande den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 266 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 352. **Fastställande av skogsaccis för år 1946.**

I skrivelse den 7 november 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fastställa skattesatsen för 1946 års skogsaccis till kronor 1:75 per 100 kronors rotvärde.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 267 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 353. **Fråga om inköp av Vallby egendom.**

Genom skrivelse den 7 november 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 300.000 kronor och på villkor i övrigt som i skrivelsen omförmälts förvärva fastigheten Vallby 1^1 och 1^2 samt *att* för ändamålet anvisa anslag med 300.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles kunde komma att besluta.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 268 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 354. **Omläggning och stensättning av Södra Esplanaden.**

I skrivelse den 7 november 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för omläggning och stensättning av Södra Esplanaden från Karlsgatan och 320 meter österut anvisa ett belopp av 56.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas med 24.000 kronor av bidrag från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget och med återstoden av det i årets stat under litt. 8 B 468 upptagna anslaget till nyanläggning av gator.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 269 ser. A) beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 355. **Omläggning av vatten-, gas- och avloppsledningarna inom viss del av Hammarbygatan.**

Uti skrivelse den 29 oktober 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för omläggning av vatten-, gas- och avloppsledningar inom viss del av Hammarbygatan anvisa ett anslag å 6.000 kronor att täckas på sätt drätselkammaren komme att föreslå.

Genom utlåtande den 7 november 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 6.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 270 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 356. **Ombyggnad av transformatorstation vid Oxbacken.**

I skrivelse den 29 oktober 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ombyggnad av transformatorstationen vid Oxbacken ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 21.000 kronor att utgå av lånemedel.

Genom utlåtande den 7 november 1946 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja ifrågavarande anslag å 21.000 kronor, *att* beloppet skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen bestridas av lånemedel samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd att upptaga lån å nyssnämnda belopp även som att vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 271 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 357. **Byggande av transformatorstation vid Vasagatan.**

I skrivelse den 29 oktober 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om ett anslag av lånemedel å 36.000 kronor för uppförande av en transformatorstation i fastigheten tomten nr 5 i kvarteret Inge vid Vasagatan.

Uti ett den 7 november 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 36.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd att upptaga lån å nämnda belopp ävensom att vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 272 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 358. **Förslag till jämkning av stadsplanen för del av Gideonsberg.**

Med skrivelse den 21 oktober 1946 hade byggnadsnämnden överlämnat ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 19 augusti 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av Gideonsberg jämte därvid fogad beskrivning och hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga förslaget ifråga samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Genom yttrande den 7 november 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens hemställan i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 273 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 359. **Förvärv av tomten nr 5 i kv. Fabian.**

Genom skrivelse den 14 november 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för en köpeskilling av 22.000 kronor förvärva tomten nr 5 i kvarteret Fabian samt *att* för ändamålet anvisa ett anslag å 22.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 274 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 360. **Plan över barnstugeverksamhetens framtida utveckling.**

Med överlämnande av en från styrelsen för Västerås stads barnstugor den 4 november 1946 till stadsfullmäktige inkommen plan för barnstugeverksamheten under de kommande åren hade drätselkammaren uti en den 14 november 1946 dagtecknad skrivelse hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* — med uttalande av sin principiella anslutning till den av barnstugestyrelsen framlagda planen — bemyndiga styrelsen att förhyra lokal för barnträdgårdsverksamhet i kvarteret Bergsprängaren nr 5, *att* till uppsättning och inredning av denna lokal anvisa ett belopp av 6.300 kronor att utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, *att* bemyndiga barnstugestyrelsen att underhandla om inrättande av en barnträdgårdslokal i ett av de planerade hyreshusen vid Skogsvägen samt *att* förklara sig i övrigt vilja från fall till fall taga ställning till de i barnstugestyrelsens skrivelse framförda förslagen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 275 ser. A och nr 25 ser. B) uppstod överläggning, varunder fru Holmström med instämmande av herrar Granér, Eklund, Engdahl, Jacobsson, Hellblom och Persson yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Herr Lundberg med instämmande av herr Jonsson yrkade, att frågan angående den av barnstugestyrelsen framlagda verksamhetsplanen skulle remitteras till Västerås stads parkstyrelse men i övrigt bifall till drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan herr Lundbergs sistnämnda yrkande, och å andra sidan yrkandet, att ärendet i nu ifrågavarande del skulle företagas till avgörande denna dag, beslöto stadsfullmäktige med 33 röster mot 11, avgivna för bifall till herr Lundbergs remissyrkande, att nu till avgörande upptaga ärendet i dess helhet.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Emot fullmäktiges nu fattade beslut anmäldes reservation av herr Lundberg under uttalande, att enär den av barnstugestyrelsen framlagda verksamhetsplanen delvis djupt ingrepe på parkförvaltningens område, planen bort remitteras till Västerås stads parkstyrelse för yttrande innan stadsfullmäktige uttalat sin principiella anslutning till densamma.

§ 361. **Inköp av kvitteringsmaskin till uppbördskassan.**

I skrivelse den 14 november 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en kvitteringsmaskin till uppbördskassan anvisa ett anslag å 5.000 kronor samt *att*

härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 276 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 362. **Provisoriskt pensionstillägg till stadens pensionärer.**

I skrivelse den 1 november 1946 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja varje sådan i stadens pensionsstat upptagen f. d. befattningshavare eller arbetare, respektive efterlevande familj till avliden befattningshavare eller arbetare, vars sammalagda pension från staden, inklusive rörligt tillägg, icke överstege 1.800 kronor, ett pensionstillskott såsom kompensation för dyrtiden i form av en ersättning å 200 kronor för år 1947, dock att tillskottet i intet fall finge utgå med högre belopp än att detsamma jämte den utgående pensionen med därå beräknat dyrtidstillägg uppginge till 1.800 kr. samt *att* dylikt pensionstillskott icke skulle utgå till sådana pensionärer, vilka uppbure huvuddelen av sin pension från Statens pensionsanstalt.

Genom utlåtande den 14 november 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet, *att* i anledning härav anvisa ett förslagsanslag å 24.000 kronor samt *att* nämnda anslag skulle täckas av behållna medel å i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000 kronor till stadsfullmäktiges förfogande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 277 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Henning med instämmande av fru Kjelldahl yrkade *dels* bifall till drätselkammarens föreliggande förslag, *dels ock* att stadsfullmäktige härutöver ville besluta att stadens pensionärer måtte retroaktivt för år 1946 tillerkännas utfyllnad av pensionstillägget, så att detsamma uppginge till samma belopp som det för år 1947 föreslagna. Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag ävensom att det av herr Henning väckta förslaget remitterades till drätselkammaren för närmare utredning.

I anledning av herr Eklunds sistnämnda yrkande yrkade herr Henning att det av honom väckta förslaget måtte företagas till avgörande denna dag.

Sedan överläggningen avslutats, beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning bifalla drätselkammarens föreliggande förslag i ärendet.

Sedan vidkommande herr Hennings förslag proposition ställts mellan å ena sidan herr Eklunds yrkande att förslaget skulle remitteras till drät-

selkammaren för utredning och å andra sidan herr Hennings yrkande att förslaget omedelbart skulle komma under avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning med bifall till herr Eklunds yrkande remittera herr Hennings förslag till drätselkammaren.

§ 363. **Bemyndigande att försälja mark inom Aroslund.**

Genom skrivelse den 14 november 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren kunde finna vara för staden godtagbara försälja mark inom det i stadsplanen för Aroslund, Akademivreten m. m. ingående, mellan Skogsvägen och den blivande Rikshuvudvägen belägna området.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 278 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 364. **Inköp av konstverk till Djäknebergsskolan.**

I skrivelse den 14 november 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av i skrivelsen omförmälda konstverk ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 3.000 kronor att utgå ur disponibel avkastning av Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 279 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 365. **Motion ang. byggande av bostäder i stadens egen regi.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 januari 1946 beslutat till drätselkammaren för utredning remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna Axel Hellman, Greta Gustavsson och Filip Larsson ingiven motion angående byggandet av bostäder i stadens egen regi, så hade nu drätselkammaren genom utlåtande den 7 november 1946 på i utlåtandet anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ifrågavarande motion icke skulle i detta sammanhang föranleda någon vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 280 ser. A) och sedan herr Hellman framställt yrkande om att stadsfullmäktige ville tillsätta en särskild kommitté för frågans närmare utredning samt herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla sistnämnda förslag i ärendet.

§ 366. **Inrättande av tomträttsinstitut i staden.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 december 1943 beslutat tillsätta en kommitté med uppgift att utreda frågan om en vidsträcktare användning av tomträttsinstitutet samt därmed sammanhängande frågor, så hade nu nämnda kommitté i skrivelse den 23 oktober 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* å stadens tomtmark för bebyggelse för bostads- och affärsändamål samt enligt vad i skrivelsen angivits för småindustri och hantverk skulle införas tomträtt från och med den 1 januari 1947, dock att tomträtt icke skulle tillämpas inom områden ,där exploateringskalkyler upprättats och försäljning av mark i enlighet med bemyndigande av stadsfullmäktige redan påbörjats, *att* godkänna framlagda förslag till allmänna bestämmelser avseende upplåtelse med tomträtt för bostads- och affärsändamål, *att* bemyndiga drätselkammaren att verkställa tomträttsupplåtelser för nyssnämnda ändamål i enlighet med i skrivelsen angivna huvudgrunder samt *att* likaledes bemyndiga drätselkammaren att närmare bestämma grunderna och villkoren för upplåtelser med tomträtt av tomter för småindustri och hantverk.

Uti ett den 14 november 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla kommitténs i ärendet framlagda förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 281 ser. A och nr 26 ser B) och sedan herr Sjöberg yttrat sig under yrkande om bifall till förslaget, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med kommitténs av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 367. **Utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle.**

Genom skrivelse den 29 oktober 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville taga ställning till frågan om en utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle på av styrelsen föreslagna grunder samt att stadsfullmäktige, därest stadsfullmäktige komme att ansluta sig till förslaget, ville besluta att uppdraga åt tekniska verken att utarbeta ett slutgiltigt förslag i ärendet för att sedermera underställas stadsfullmäktige.

I yttrande den 7 november 1946 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* styrelsens för tekniska verken framlagda förslag om en utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle för närvarande icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 282 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Welin-Berger med instämmande av herrar Olsson, Hult och Henning bifall till styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet samt herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag. Herr Thorén yttrade sig utan yrkande.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan herr Welin-Bergers yrkande och å andra sidan herr Eklunds, beslöto stadsfullmäktige med 30 röster mot 10, avgivna för bifall till sistnämnda yrkande, att bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet. En ledamot avstod från att rösta.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat bifalla styrelsens för tekniska verken hemställan i ärendet.

§ 368. **Motion ang. omändring av ålderdomshemmets karaktär.**

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 27 juni 1946 hade ledamoten av stadsfullmäktige fru Karin Kjelldahl uti en till fullmäktige ingiven motion hemställt, att utredning företoges beträffande möjligheterna att, där förutsättningarna funnes, låta pensionärerna i stadens ålderdomshem själva möblera sina rum, att, därest så befunnes lämpligt, varje rum å ålderdomshemmet skulle disponeras av endast en person eller två äkta makar, samt i anledning härav utredning verkställdes beträffande möjligheten till ombyggnad av ålderdomshemmet samt att åldersdomshemmet erhölle en annan benämning. Sedan stadsfullmäktige nämnda dag remitterat motionen till fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttrande, hade fattigvårdsstyrelsen avgivit dylikt yttrande den 4 november 1946.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 november 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* förevarande motion icke i detta sammanhang skulle till vidare stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 283 ser. A) och sedan fru Kjelldahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 369. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 november 1946 (S. H. nr 27 ser B) hade beredningsutskottet avgivit förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphörde med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Med ledning av detta förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val på sätt av §§ 370—401 här nedan närmare omförmäles. Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 370. **Hamnstyrelsen.**

Till ledamot av hamnstyrelsen för tiden intill 1951 års utgång i stället för ingenjören G. A. Wittbom, vilken avsagt sig uppdraget, valdes nuvarande suppleanten, direktören Sam Nyström.

Till suppleanter valdes, för tiden intill 1949 års utgång, ingenjören Fritz Granath, samt för tiden intill 1947 års utgång, i stället för herr Nyström, järnhandlaren Henning Larsson.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herr Åke Johansson skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hellström, Thorén och Björk, herr Granath vid förfall för herr Arne Mattson samt herr Larsson vid förfall för herr Nyström.

§ 371. **Löne- och avtalsnämnden.**

Till ledamöter i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1950 års utgång omvaldes avsynaren Martin Holmberg och vägdirektören A. I. Wolff. Till ledamot av nämnden för samma tid i stället för kamreraren Algot Broberg valdes järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, Emausgatan 29 D, här i staden.

Till suppleanter för samma tid omvaldes ombudsmannen B. W. Alwestrand, ingenjören Gust. Lindén och disponenten Herman Green.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Alwestrand och Larsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Holmberg, Thorén och Dahlström, herr Green vid förfall för herr Wolff samt herr Lindén vid förfall för herr Pers.

§ 372. **Byggnadsnämnden.**

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med beredningsutskottets förslag för tiden intill 1950 års utgång till ledamöter av byggnadsnämnden omvälja byggmästaren Fritz Eklund, verkmästaren David Johansson och civilingenjören Alb. Andersson. På förslag av herr Sjöberg beslöto stadsfullmäktige vidare att till ledamot av nämnden efter brandchefen O. Clar-

holm för samma tid utse nuvarande suppleanten byggnadskontrollanten Axel Eriksson i stället för, såsom beredningsutskottet föreslagit, ingenjören Erland Gustafsson.

Till suppleanter i nämnden för samma tid omvalde stadsfullmäktige byggnadssnickaren Fritz Nyberg och civilingenjören John Broberg. Till suppleanter i stället för herr O. Werngren och herr Axel Eriksson beslöto stadsfullmäktige vidare för samma tid utse respektive byggmästaren David Wennhall och ingenjören Erland Gustafsson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att av suppleanterna herr Nyberg skulle tjänstgöra vid förfall för herr Eklund, herr Erland Gustafsson vid förfall för herr David Johansson, herr Wennhall vid förfall för herr Axel Eriksson och herr Broberg vid förfall för herr Alb. Andersson.

§ 373. **Stadsplanerådet.**

Till ledamöter i stadsplanerådet för tiden intill 1948 års utgång omvaldes byggmästaren Fritz Eklund och ingenjören Erland Gustafsson. Till ledamot i stället för överingenjören Carl Henning valdes för samma tid verkmästaren David Johansson.

§ 374. **Brandstyrelsen.**

Till ledamöter i brandstyrelsen för tiden intill 1950 års utgång omvaldes byggnadssnickaren Fritz Nyberg samt nyvaldes, i stället för ombudsmannen Göte Juhlén, vilken avsagt sig uppdraget, nuvarande suppleanten muraren J. F. Polander.

Till suppleanter för samma tid omvaldes ingenjören Walter Åkerman och filaren Gustaf Hellsten, samt valdes till ny suppleant efter herr Polander för tiden intill 1948 års utgång ombudsmannen Georg Uhlin, Bomansgatan 26 här i staden.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herrar Uhlin, Hellsten och Berglind skulle tjänstgöra i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Hellblom, Nyberg och Polander samt herrar Åkerman och Andberger i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller båda herrar Robsahm och Alb. Andersson.

§ 375. **Lantegendomsnämnden.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter av lantegendomsnämnden för tiden intill 1949 års utgång omvälja lantbruksingenjören H. Welin-Berger och byggnadssnickaren Erik Lindström samt i enlighet med herr Welin-

Bergers därom nu framställda yrkande godsägaren Joh. Jansson. Till ledamot i stället för verkmästaren Gustav Karlsson utsågo stadsfullmäktige vidare för samma tid lantarbetaren D. J. Nilsson, Malma gård, samt i stället för smeden G. S. Berg kommunalarbetaren Karl Erik Lindvall, Norra Ringvägen 49, här i staden, båda för samma tid som de övriga.

Till suppleanter för tiden intill 1949 års utgång omvalde stadsfullmäktige ombudsmannen Erik Pettersson och i stället för sekreteraren K. Sjöfält lantbrukaren Karl Wässman i Tibble samt i stället för traktorköraren Olov Ridman arrendatorn Erik Agrell, Bjurhovda.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att av suppleanterna herr Pettersson skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Nilsson, Lindvall och Lindström, herr Wässman vid förfall för herr Welin-Berger och herr Agrell vid förfall för herr Joh. Jansson.

§ 376. **Badhusstyrelsen.**

Till ledamöter av badhusstyrelsen för tiden intill 1950 års utgång omvaldes f. drätseldirektören Theofil Öberg, förste stadsläkaren Gustaf Andrén och vägaren Georg Andersson.

Till suppleant för samma tid i stället för fru Gunborg Berg valdes fastighetsförvaltaren S. Vennerholm.

Tillika beslöto stadsfullmäktige på förslag av herr Sjöberg att av suppleanterna herr Oskar Andersson skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Persson, Georg Andersson och fru Hilda Bergsten, herr Wennerholm vid förfall för Herr Öbeg och herr Lindén vid förfall för herr Andrén.

§ 377. **Högre folkskolans styrelse.**

Till ledamöter i styrelsen för högre folkskolan för tiden intill 1950 års utgång omvaldes rektorn Folke Ericsson, muraren Martin Hellblom, baninspektoren Björn Björnsson, studieledaren G. Sund, affärschefen K. A. Friberg och redaktionssekreteraren Bengt Dahlander. Till ledamot för samma tid i stället för ingenjören Daniel Björk valdes fru Stina Barkman, Papegojvägen 10 här i staden.

Till suppleanter för samma tid i styrelsen omvaldes fru Elsa Engberg samt nyvaldes, i stället för verkmästaren Gustav Karlsson fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12, i stället för kamreraren Algot Broberg läroverksadjunkten Heimer Dahl, Utanbygatan 10, samt i stället för fru Sigrid Eriksson metallarbetaren Ruben Berg, Apalbyvägen 25.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna fru Margit Pettersson och herr Berg i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hellblom, Sund, Friberg och Dahlander, herr Dahl vid förfall för herr Björnsson och fru Engberg vid förfall för herr Ericsson.

§ 378. **Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.**

Till ledamöter av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för tiden intill 1950 års utgång omvaldes skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och förmannen C. F. Larsson samt valdes till ny ledamot i stället för teknologie doktorn Ivar Herlitz redaktionssekreteraren Bengt Dahlander.

§ 379. **Revisorer av stadens räkenskaper.**

Till ordinarie revisorer för år 1947 av stadens räkenskaper valdes förmannen Karl Engdahl, brandmästaren Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Gösta Holmén och ingenjören Gust. Lindén samt, i stället för länsjägmästaren Edvin Nyblom, valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid valdes kontoristen Göte Magnusson, folkskolläraren John Jacobsson, montören Herbert Hansson, civilingenjören G. Dahlby och ingenjören Paul Jansson samt, i stället för kontoristen Holger Tillman expeditören Eric R. Carlsson, Bomansgatan 20 B och i stället för direktören Edvard Johansson redaktören Stig Ek, Papegojvägen 7.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Magnusson, Jacobsson, Hansson och Carlsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Ernst Johansson, Holmberg och Thunell, herr Dahlby vid förfall för herr Holmén, herr Ek vid förfall för herr Hellman och herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

§ 380. **Revisorer av Arbetareinstitutets räkenskaper.**

Till revisor för år 1947 av arbetareinstitutets räkenskaper omvaldes banktjänstemannen Axel Lindell samt till suppleant för samma tid i stället för ekonomichefen Gösta Lundberg, vilken avsagt sig uppdraget, sociale kuratorn John Johansson, Relävägen 5 B här i staden.

§ 381. **Revisorer av Högre Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper.**

Till revisorer för år 1947 av Högre Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper i stället för verkmästaren Gustav Karlsson, vilken avsagt sig uppdraget, valdes nuvarande suppleanten föreståndaren Rudmar Thunell samt i stället för majoren G. Robsahm, vilken likaledes avsagt sig uppdraget, bankkamreraren A. Ridner.

Till suppleant för samma tid i stället för herr Thunell valdes kontoristen Inge Jonsson, Bomansgatan 24 D, här i staden.

§ 382. **Revisorer av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.**

Till revisor för år 1947 av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet omvaldes f. postexpeditören Erik Östlund samt till suppleant för samma tid i stället för majoren G. Robsahm, vilken avsagt sig uppdraget, bankkamreraren A. Ridner.

§ 383. **Revisorer av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.**

Till revisor för år 1947 av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet omvaldes f. postexpeditören Erik Östlund samt till suppleant för samma tid i stället för majoren G. Robsahm, vilken avsagt sig uppdraget, bankkamreraren A. Ridner.

§ 384. **Revisorer av I. O. G.T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.**

Till revisor för år 1947 av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper omvaldes f. postexpeditören Erik Östlund samt till suppleant för samma tid i stället för majoren G. Robsahm, vilken avsagt sig uppdraget, bankkamreraren A. Ridner.

§ 385. **Revisorer av styrelsens för Västerås Idrottshall förening u. p. a. räkenskaper.**

Till revisor för år 1947 av styrelsens för Västerås Idrottshall Förening u. p. a. räkenskaper omvaldes ingenjören Gust. Lindén samt till suppleant för samma tid kontoristen Einar Jonsson.

§ 386. **Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier.**

Till ledamot i styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier för tiden intill 1947 års utgång i stället för verkmästaren Gustav Karlsson, vilken avsagt sig uppdraget, valdes folkskolläraren Nils Stenvall, Engelbrektsgatan 32. Till suppleant för samma tid omvaldes häradshövdingen Sven Turén.

Till revisor för 1947 års räkenskaper omvaldes förmannen Karl Engdahl. Till suppleant omvaldes ingenjören Gust. Lindén.

§ 387. **Västerås Kaféaktiebolag.**

Till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för tiden intill 1947 års utgång omvaldes stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och ekonomichefen Gösta Lundberg. Till suppleanter för samma tid omvaldes verkmästaren David Johansson samt nyvaldes, i stället för förrådsförvaltaren John Beckman, ingenjören Curt Sjölin.

Till revisor för 1946 års räkenskaper omvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult med köpmannen Oscar Kihlgren såsom suppleant.

§ 388. **Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteaux och medelklassen samt arbetsklassen.**

Till ledamöter av nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen i stället för kontorschefen Einar Keijser och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, vilka med innevarande år avginge ur stadsfullmäktige, valdes för tiden intill 1947 års utgång i stället för herr Keijser fru Hilda Bergsten och i stället för herr Karlsson rektorn Knut Carlfors.

§ 389. **Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.**

Till ledamot av nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för tiden intill 1948 års utgång omvaldes majoren G. Robsahm och folkskolläraren G. Leontein. Till ledamöter i nämnden i stället för kontorschefen Einar Keijser och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, vilka med innevarande år avginge ur stadsfullmäktige, valdes i stället för herr Einar Keijser för tiden intill 1948 års utgång fru Hilda Bergsten och i stället för herr C. W. Karlsson för tiden intill 1947 års utgång rektorn Knut Carlfors.

§ 390. **Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.**

Till ledamöter av nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för tiden intill 1948 års utgång omvaldes målериföreståndaren Alb. Lundkvist och direktören Elow Eriksson.

§ 391. **Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.**

Till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond för tiden intill 1948 års utgång omvaldes
från tjänstemannaklassen: domprosten Ernst Enochsson,
från handlande- och hantverkareklassen: fabrikören Arvid Svensson och
från arbetsklassen: fru Ebba Berg.

Till ny ledamot representerande handlande- och hantverkareklassen i stället för köpmannen Erik Sjöquist valdes för samma tid köpmannen Sven Kihlgren. Till ny ledamot representerande samma kategori i stället för fabrikören Otto Petersson, vilken avsagt sig uppdraget, valdes för tiden intill 1947 års utgång handlanden Otto Jansson.

§ 392. **Maria Hallanders donationsfond.**

Till ledamöter i Maria Hallanders donationsfond för tiden intill 1950 års utgång omvaldes domprosten Ernst Enochsson och fru Alma Larsson.

§ 393. **Nämnden över Wahlbäckska välgörenhetsfonden.**

Till ledamöter av nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för tiden intill 1948 års utgång omvaldes fru Anna Vestberg och fabrikören Gust. Lindström.

§ 394. **Arbetslöshetsnämnden.**

Till ledamöter av arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1947 års utgång valdes studieledaren Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, överingenjören Folke Petrén, hyvlaren K. H. Thorén, förmannen Gunnar Larsson, ingenjören G. H. Zanders, fastighetsarbetaren Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson och valsverksarbetaren Axel Hellman. Till suppleanter för samma tid valdes ombudsmannen Eric Croner, sociale kuratorn John Johansson, fru Anna Larsson, mätningsmannen Karl Karlsson, tjänstemannen Evert Östlund och metallarbetaren Ivan Hellström, Bomansgatan 12 här i staden.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herr Johansson, fru Anna Larsson och herr Karlsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Sund, Thorén, Gunnar Larsson, Erik Andersson och Erik Pettersson, herr Croner vid förfall för någon eller några av herrar Liljeblad, Andberger och Zanders, herr Östlund vid förfall för herr Petrén och herr Ivan Hellstöm vid förfall för herr Axel Hellman.

Till revisorer i nämnden för tiden intill 1947 års utgång valdes bankkassören Harry Öjve och banktjänstemannen Axel Lindell samt till suppleanter för samma tid tjänstemannen Göte Magnusson och tjänstemannen K. Lönnroth.

Det bestämdes vidare, att herr Magnusson skulle tjänstgöra vid förfall för herr Öjve och herr Lönnroth vid förfall för herr Lindell.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige, att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1947 års utgång hos länsstyrelsen föreslå bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt till vice ordförande för samma tid förmannen Gunnar Larsson samt att till val av länsstyrelsen som revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert såsom suppleant.

§ 395. **Kristidsnämnden.**

Till ledamöter i kristidsnämnden för tiden intill 1947 års utgång omvaldes tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, f. blomsterhandlaren Karl Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick och köpmannen Oscar Kihlgren, samt valdes, i stället för disponenten Herman Green lagerföreståndaren Martin Lindberg, Malmabergsgatan 33 här i staden.

Till suppleanter för samma tid omvaldes fru Greta Sjödahl, kamreraren Verner Johansson, ingenjören Gust. Lindén och lantbrukaren Jakob Pettersson samt valdes, i stället för verkmästaren Gustav Karlsson, vilken avsagt sig uppdraget, metallarbetaren Gust. Öberg, Haga Parkgatan 3 D här i staden.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna fru Greta Sjödahl och herr Öberg i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sjöberg, Dahlström, Larsson och fru Hall, herr Johansson vid förfall för herr Kihlgren, herr Lindén vid förfall för herr Karl Pettersson och herr Jakob Pettersson vid förfall för herr Rörick.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige hos kristidsstyrelsen föreslå, att till ordförande i nämnden för år 1947 förordnades bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och till vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 396. **Hyresnämnden.**

Beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden utse följande personer:

till ledamot, *vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet* f. blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter direktören Mattias Pers och fanjunkaren Axel Lövgren att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet* ombudsmannen Eric Lindgren samt till suppleanter föreståndaren Rudmar Thunell och ombudsmannen Georg Uhlin att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning samt

till ledamot, *som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet* köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att uppdragen skulle avse tiden till och med den 30 september 1947 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av år 1947.

§ 397. **Hästuttagningsnämnden.**

Till ledamöter i hästuttagningsnämnden för tiden intill utgången av år 1950 valdes godsägaren Joh. Jansson, jordbruksförvaltaren I. Kjellberg och lantbrukaren C. P. Carlstedt.

Till suppleanter för samma tid valdes lantbrukaren Fabian Rörick, lantbruksinspektoren Lars Jansson och lantbrukaren Jakob Pettersson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att suppleanterna skulle inträda vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här ovan uppräknats.

§ 398. **Trafikkommittén.**

Till ledamot i trafikkommittén i stället för landssekreteraren Ernst Holmqvist, vilken avsagt sig uppdraget, valdes kontorschefen Einar Keijser.

§ 399. **Brandstodskommittén för fast egendom.**

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för tiden intill 1947 års utgång omvaldes verkmästaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner Johansson.

Till suppleanter för samma tid omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och byggmästaren E. Alb. Myrberg.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herr Olsson skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller båda herrar David Johansson och Hellblom samt herr Myrberg vid förfall för någon eller båda herrar Verner Johansson och Mattson.

§ 400. **Huvudmän i Västerås stads sparbank.**

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1947—1951 omvaldes folkskoleinspektören Em. Granér, expeditören C. G. Pettersson och majoren G. Robsahm.

Till huvudman i sparbanken för tiden intill 1947 års utgång i stället för häradsskrivaren Oscar Lewrö, vilken avflyttat från staden, valdes ombudsmannen Erik Pettersson.

§ 401. **Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.**

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, hamnfogden E. Bergqvist, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander och maskiningenjören G. Wallenius, samtliga för år 1947.

§ 402. **Ang. apotekens jourtjänst under år 1947.**

Genom resolution den 11 november 1946 hade magistraten anmodat stadsfullmäktige att efter hörande av hälsovårdsnämnden och förste stadsläkaren avgiva yttrande över en av apotekaren Lars Hultqvist till Kungl. Medicinalstyrelsen ingiven framställning angående ändrade bestämmelser för apotekens i Västerås öppethållande från och med den 1 januari 1947.

Hälsovårdsnämnden hade genom ett den 22 november 1946 dagtecknat yttrande åberopat vad förste stadsläkaren i skrivelse den 20 november 1946 i ärendet anfört.

I sistnämnda skrivelse hade förste stadsläkaren tillstyrkt, att bestämmelserna rörande öppethållandet av stadens apotek ändrades därhän, att det i början av år 1947 nyöppnade Apoteket Humlan finge deltaga i apoteksjourtjänsten. Därvid föresloges att för år 1947 söndags- och nattexpeditionen under januari handhades av Apoteket Bävern, under februari av Apoteket Hjorten, under mars av Apoteket Humlan, under april av Apoteket Bävern o. s. v. i förut nämnd ordning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser. B) beslöto stadsfullmäktige att, ehuru ärendet icke vore upptaget på föredragningslistan, enhälligt upptaga detsamma till avgörande denna dag, ävensom att därvid såsom eget yttrande åberopa vad av hälsovårdsnämnden och förste stadsläkaren i ovan angivna skrivelser anförts.

§ 403. **Kungl. Maj:ts brev ang. vägrad fastställelse av förslag till stadsplan för område vid Klockaretorp, del av Rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 1 november 1946, varigenom Kungl. Maj:t vägrat fastställelse å ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 november 1945 antaget förslag till stadsplan för staden beträffande område vid Klockaretorp, del av rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro.

§ 404. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av stadsplan för del av området väster om Djuphamnsvägen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 8 november 1946, varigenom Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 augusti 1946 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande del av området väster om Djuphamnsvägen.

§ 405. **Kungl. Maj:ts brev med fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 26 sept. 1946 om lönereglering för stadsfogden i staden.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 22 november 1946, varigenom Kungl. Maj:t fastställt den av stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 september 1946 beslutade löneregleringen för stadsfogden i staden.

§ 406. **Ang. donation av direktören J. Sigfrid Edström.**

Anmälde herr ordföranden, att direktören J. Sigfrid Edström genom ett den 21 november 1946 dagtecknat gåvobrev till staden överlämnat värdehandlingar såsom gåva under namn av "Ruth Randall Edströms Minnesfond" att förvaltas på sätt i gåvobrevet närmare uppgåves.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till drätselkammaren.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 december 1946

CARL W. KARLSSON.

Fritz Eklund. *R. V. Hult.*

Offentligen uppläst den 4 december 1946, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1964. Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 19 december 1946.

Närvarande: Herrar vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, Turén, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Å. Johansson, Jacobsson, fröken A. Carlsson, herrar E. W. Larsson, O. Kihlgren, A. Carlsson och Axel Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar ordföranden Lundkvist, Gunnar Larsson, Matell och Filip Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 407. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Keijser och Leontein att jämte herr vice ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 27 december 1946 klockan 13.00.

§ 408. **Inrättande av kommunal bostadsförmedling i staden.**

Uti skrivelse den 19 september 1945 hade hyresnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att från och med den 1 januari 1946 inrätta avgiftsfri kommunal bostadsförmedling, att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning att Kungl. kungörelsen den 3 december 1943 om skyldighet att anmäla hyresledighet m. m. från och med den 1 januari 1946 skulle tillämpas i Västerås stad, därvid anmälan enligt kungörelsen skulle avlämnas till Västerås stads bostadsförmedling, att för bestridande av kostnaderna för bostadsförmedlingen och därmed sammanhängande verksamhet anvisa ett anslag för år 1946 av 6.000 kronor

samt att uppdraga åt drätselkammaren att fastställa instruktion för bostadsförmedlingen samt vidtaga för anmälningsskyldighetens genomförande och verksamhetens bedrivande i övrigt erforderliga åtgärder.

Emot hyresnämndens förslag hade en ledamot av nämnden, blomsterhandlaren Karl Pettersson, anfört reservation och därvid på anförda skäl avstyrkt bifall till ifrågavarande förslag.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för utlåtande, hade kammaren anmodat sina tertiärlånedelegerade att avgiva förberedande utlåtande i ärendet, varefter tertiärlånedelegerade i ett den 30 november 1946 dagtecknat yttrande på anförda skäl föreslagit drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1947 inrätta avgiftsfri kommunal bostadsförmedling omfattande omöblerade bostadslägenheter, lokaler för hantverk, småindustri och dylikt samt överlåtelser av bostadsrätter, *att* hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning att Kungl. kungörelsen den 3 december 1943 om skyldighet att anmäla hyresledighet m. m. från och med den 1 januari 1947 skulle tillämpas i Västerås stad, därvid anmälan enligt kungörelsen skulle avlämnas till Västerås stads bostadsförmedling, *att* för bestridande av kostnaderna för bostadsförmedlingen och därmed sammanhängande verksamhet anvisa ett anslag för år 1947 av 6.000 kronor samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att fastställa instruktion för bostadsförmedlingen samt vidtaga för anmälningsskyldighetens genomförande och verksamhetens bedrivande i övrigt erforderliga åtgärder.

Med överlämnande av tertiärlånedelegerades skrivelse hade drätselkammaren genom utlåtande den 5 december 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla tertiärlånedelegerades här ovan angivna förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift, 6.000 kronor, skulle bestridas av i nästa års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Emot drätselkammarens förslag hade reservation anförts av drätselkammarledamöterna herrar Welin-Berger, Ericson och Pers, under uttalande, att drätselkammaren bort avstyrka inrättandet av kommunal bostadsförmedling.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 284 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Welin-Berger med instämmande av herrar Leontein, Kihlgren, Pers, Nyström och Turén yrkade bifall till reservantens inom hyresnämnden hemställan medan herrar Eklund, Berglind, Hult, Engdahl och Keijser yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan drätselkam-

marens förslag och å andra sidan herr Welin-Bergers yrkande, beslöto stadsfullmäktige med 30 röster mot 14, avgivna för bifall till sistnämndes yrkande, att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 409. **Fråga om förvärv av Västerås Kvarn.**

Genom skrivelse den 5 december 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att emot en köpeskilling av 194.000 kronor samt på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt under förutsättning av Kung. Maj:ts medgivande förvärva fastigheten Västerås Kvarn eller stadsägorna 1271, 1272, 1273 och 1274 ävensom fastigheten Gamla Kvarn nr 1, *att* av köpeskillingen 94.000 kronor skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden och återstoden genom upptagande av ett 20-årigt amorteringslån samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av nämnda lån ävensom att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 285 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 410. **Mottagande av donation av direktören J. Sigfrid Edström.**

Sedan vid sammanträde den 28 november 1946 för stadsfullmäktige anmälts, att direktören J. Sigfrid Edström genom ett den 21 november 1946 dagtecknat gåvobrev till staden överlämnat värdehandlingar såsom gåva att under namn av "Ruth Randall Edströms Minnesfond" förvaltas på i gåvobrevet omförmält sätt, så hade nu drätselkammaren med skrivelse den 5 december 1946 till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat avskrift av nämnda gåvobrev samt hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga förevarande av direktören J. Sigfrid Edström till staden överlämnade donation att förvaltas i enlighet med i gåvobrevet givna föreskrifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 286 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 411. Mottagande av donation av f. skolföreståndaren Hans Larsson och Augusta Larsson.

Med skrivelse den 23 november 1946 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning anmält, att förutvarande skolföreståndaren för centralslöjdskolan och tekniska skolan i Västerås, Hans Larsson, och hans maka, Augusta Larsson, född Sandgren, donerat en del av kvarlåtenskapen efter dem till Västerås stads skolor för yrkesundervisning att utgöra en stipendiefond, varav årliga räntan skulle såsom stipendier utdelas till elever vid dessa skolor. Vidare hade styrelsen överlämnat avskrifter av tvenne respektive den 8 oktober 1912 och den 5 januari 1945 upprättade testamenten, varigenom makarna Larsson närmare förordnat om sin kvarlåtenskap.

Genom utlåtande den 5 december 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med tacksamhet emottaga förevarande av Hans Larsson och Augusta Larsson lämnade donation att förvaltas i enlighet med därom i testamentet givna föreskrifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 287 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 412. Återbesättande av ordinarie befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

I skrivelse den 5 november 1946 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmets sjukhus.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 25 november 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Uti ett den 5 december 1946 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 288 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 413. Återbesättande av ordinarie befattning som mätningstekniker å stadsingenjörskontoret.

I skrivelse den 7 november 1946 hade byggnadsnämnden hemställt om bemyndigande att i vederbörlig ordning få återbesätta ledigbliven befattning såsom mätningstekniker å ordinarie stat vid stadsingenjörskontoret.

Genom utlåtande den 25 november 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till framställningen.

Uti yttrande den 5 december 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 289 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 414. **Återbesättande av ordinarie befattning såsom avläsare vid elverket.**

I skrivelse den 26 november 1946 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att i vederbörlig ordning få återbesätta ledigbliven befattning såsom avläsare vid elverket.

Uti ett den 4 december 1946 avgivet yttrande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till framställningen.

Genom utlåtande den 5 december 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 290 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 415. **Återbesättande av ordinarie befattning som maskinist vid reningsverket.**

Genom skrivelse den 25 november 1946 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom maskinist vid reningsverket.

I utlåtande den 4 december 1946 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 5 december 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 291 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 416. **Uppflyttning av befattningen som stadskassör i högre lönegrad.**

I skrivelse den 17 oktober 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1947 uppflytta befattningen såsom stadskassör i lönegrad 9 av den för staden gällande löneplanen.

Genom utlåtande den 25 november 1946 hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 292 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 417. **Förslag till ny brandordning för Västerås stad.**

Genom skrivelse den 23 augusti 1946 hade brandstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville med godkännande av ett av brandstyrelsen upprättat, skrivelsen bifogat förslag till brandordning för Västerås stad, överlämna detsamma till länsstyrelsen för fastställelse.

Uti ett den 13 november 1946 avgivet yttrande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att godkänna brandstyrelsens förslag till brandordning med vissa i beredningsutskottets skrivelse angivna ändringar.

Emot beredningsutskottets förslag hade reservationer anförts av utskottets vice ordförande, herr Georg Robsahm, samt ledamoten, herr C. W. Karlsson, vilka uttalat, att beredningsutskottet bort föreslå bibehållandet av bestämmelsen, att brandchef eller vice brandchef eller den som eljest vore anställd vid stadens brandväsen icke skall kunna vara ledamot av brandstyrelsen. Herr Robsahm hade därutöver reserverat sig för bibehållande av bestämmelsen, att den som är försatt i konkurstillstånd icke skall kunna vara ledamot av brandstyrelsen.

Genom yttrande den 5 december 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 293 ser. A och nr 28 ser. B) uppstod överläggning, varunder herr Robsahm yrkade bifall till hans inom beredningsutskottet framförda reservation samt herr Einar Jonsson bifall till beredningsutskottets och drätselkammarens förslag i ärendet. Herrar Welin-Berger och Turén yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 418. **Byte av mark å Malmaberg för genomförande av ny stadsplan.**

I skrivelse den 5 december 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna i skrivelsen omförmält markbyte och försäljningsavtal mellan staden och C. A. Fridlunds sterbhus på i huvudsak i ovannämnda skrivelse angivna villkor samt *att* härav föranledd kostnad skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 294 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 419. **Provisoriskt pensionstillägg till stadens pensionärer för år 1946.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 november 1946 med bifall till av löne- och avtalsnämnden framlagt, av drätselkammaren tillstyrkt förslag, beslutat bevilja varje sådan i staden pensionsstat upptagen f. d. befattningshavare eller arbetare, respektive efterlevande familj till avliden befattningshavare eller arbetare, vars sammanlagda pension från staden, inklusive rörligt tillägg, icke översteg 1.800 kronor, ett pensionstillskott såsom kompensation för dyrtiden i form av en ersättning å 200 kronor för år 1947, dock att tillskottet i intet fall finge utgå med högre belopp än att detsamma jämte den utgående pensionen med därå beräknat dyrtidstillägg uppginge till 1.800 kronor samt föreskrivit att dylikt pensionstillskott icke skulle utgå till sådana pensionärer, vilka uppbure huvuddelen av sin pension från Statens pensionsanstalt, hade vid ärendets handläggning i stadsfullmäktige en av fullmäktiges ledamöter, herr Henning, yrkat att ovan omförmälda bestämmelser skulle retroaktivt tillämpas även för år 1946 och hade stadsfullmäktige vid samma sammanträde beslutat remittera förslaget till drätselkammaren för yttrande.

Genom utlåtande den 5 december 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ifrågavarande av herr Henning väckta förslag icke skulle föranleda någon vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 295 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Henning med instämmande av herr Engdahl bifall till sitt vid stadsfullmäktiges förut omförmälda sammanträde framställda förslag samt hemställde därjämte, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa anslag å 9.000 kronor att täckas av i innevarande års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla herr Hennings förslag i ärendet.

§ 420. **Förslag till nytt pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare.**

Genom ett den 25 november 1946 dagtecknat utlåtande hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga vid skrivelsen fogat förslag till pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare att gälla från och med den 1 januari 1947, *att* godkänna reglementet såsom plan för anslutning till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa, *att* av nu anställda till kassan skulle anslutas de befattningshavare och arbetare, vilka vid 1947 års ingång hade minst 20 år kvar till pensionsåldern, *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa reglementet vederbörande statliga myndigheter för fastställelse, i den mån så vore erforderligt, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om medgivande till sådan ändring av reglementet för "Magistratens och Rådhusrättens i Västerås Ämbets- och Tjänstemäns reservfond" att fondens medel finge, i den ordning drätselkammaren efter närmare utredning kunde finna lämpligt, användas för framtida utjämning av stadens pensionskostnader.

I skrivelse den 5 december 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa skulle anslutas de befattningshavare och arbetare, vilka vid 1947 års ingång hade minst 25 år kvar till pensionsåldern, *att* 13 § av det föreslagna pensionsreglementet skulle hava följande lydelse: "Om och i vilken utsträckning dyrtidstillägg skola utgå å pensioner, vilka utbetalas på grund av detta reglemente, bestämmes av stadsfullmäktige efter prövning i särskild ordning.

Därest stadsfullmäktige besluta att dyrtidstillägg skola utgå å nämnda pensioner, skall i förekommande fall avdrag ske för dyrtids- och liknande tillägg å ersättningar på grund av obligatorisk försäkring o. dyl.", samt *att* i övrigt bifalla löne- och avtalsnämndens förslag till alla delar.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 296 ser. A och nr 29 ser. B) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl bifall till löne- och avtalsnämndens förslag utom i fråga om tredje att-satsen i löne- och avtalsnämndens skrivelse beträffande vilken herr Engdahl förklarade att löne- och avtalsnämnden icke hade något att erinra emot bifall till drätselkammarens förslag att endast de befattningshavare, vilka vid årsskiftet hade minst 25 år kvar till pensionsåldern, skulle anslutas till SKP. Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan herr ordföranden härefter ställt proposition mellan å ena sidan drätselkammarens förslag till avfattning av 13 § i pensionsreglementet, och å andra sidan löne- och avtalsnämndens förslag till formulering av motsvarande bestämmelse, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 26 röster mot 17, avgivna för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i denna del att godkänna drätselkammarens förslag till avfattning av paragrafen i fråga.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i övrigt.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 421. **Provisoriska lönetillägg till stadens befattningshavare.**

I skrivelse den 4 december 1946 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till samtliga stadens ordinarie befattningshavare ävensom icke ordinarie befattningshavare vilka hade en månadslön av minst 200 kronor exklusive dyrtidstillägg, dock med undantag av extra kontorsbiträden för vilka särskild provisorisk reglering av lönerna skulle äga rum, skulle utgå ett provisoriskt tillägg av 50 kronor per månad för tiden från och med den 1 oktober 1946 till och med den 1 juli 1947 utan dyrtidstillägg.

Genom utlåtande den 5 december 1946 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren kunde komma att i särskild ordning besluta.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 297 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar bifalla nämnda förslag.

§ 422. **Val av kommunala förtroendemän.**

I enlighet med av beredningsutskottet i skrivelse den 11 december 1946 (S. H. nr 31 ser. B) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige, *att* antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i envar av 1947 års taxeringsnämnder skulle vara tre jämte lika antal suppleanter med undantag av 12:te, 13:de, 14:de och 15:de distrikten, där antalet ledamöter bestämdes till fem med lika många suppleanter samt i taxeringsdistrikt 3 A, där antalet ledamöter bestämdes till fyra med lika många suppleanter, *att* supplean-

terna såsom hittills skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning, vari ledamöter och suppleanter nedan angåves samt *att* till ledamöter och suppleanter uti de olika taxeringsdistrikten utse följande personer.

1:sta distriktet.

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, f. överpostiljonen J. E. Wirén och järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, Emausgatan 29 D.

Suppleanter: Direktören O. Maunsbach, motormontören Erik E. W. Larsson och gjuteriarbetaren Karl Harry Andersson, kvarteret Ivar F. 1.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Thore Kättström, kontoristen Göte Magnusson och verkstadsarbetaren Harry Söder, Lovisebergsvägen 16.

Suppleanter: Majoren Hadar Leczinsky, Engelbrektsgatan 7, fru Greta Sjödahl och måleriarbetaren Börje Roos, Lovisebergsvägen 16.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Alrik Sollin och köpmannen Roland Forsberg.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, köpmannen Helmer Urby och kontoristen Kjell Branth.

3 A distriktet.

Ledamöter: Godsägaren Hugo Myrberg, cementarbetaren Sven Eriksson, kopplingsarbetaren Birger Grip, Bergsvägen 7, och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg, Funkisgatan 2.

Suppleanter: Arrendatorn Olof Jansson, kyrkovaktmästaren Ivar Johansson, fru Karin Berghök, Högby Skogsfjäll 3, och grovarbetaren Elis Björklund, Högby Skogsfjäll.

4:de distriktet.

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och verkstadsarbetaren Georg Karlsson.

Suppleanter: Kassören Oskar Rudén, metallarbetaren Stig Johansson och konditorn Ove Klingvall.

5:te distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Sigurd Ahl, föreståndaren Rudmar Thunell och tjänstemannen Axel Boberg.

Suppleanter: Köpmannen K. Torstensson, typografen Gustav Pettersson och metallarbetaren Ruben Karlsson, Tråddragargatan 13.

6:te distriktet.

Ledamöter: Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, avsynaren Martin Holmberg och metallarbetaren Ivan Hällström, Bomansgatan 12.

Suppleanter: Kamreraren S. Holmblad, trädgårdsarbetaren Olle J. Johansson och grovarbetaren Gustav Lindgren, Kristiansborgs gård.

7:de distriktet.

Ledamöter: Majoren G. Robsahm, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleanter: Fabrikören Carl Holmquist, fanjunkaren S. B. Knutsson och montören Fritz Södergren.

8:de distriktet.

Ledamöter: Arkitekten V. Segerstedt, avsynaren Helmer Törnblom och gjuteriarbetaren Gösta Andersson, Emausgatan 25 B.

Suppleanter: Folkskolläraren J. A. Eng, kontoristen Eivor Skarf och pressaren Valdemar Samuelsson, Relävägen 7 B.

9:de distriktet.

Ledamöter: Maskinisten Erik Karlsson, instruktören Tage Engelbrektsson och stationskarlen K. G. Johansson.

Suppleanter: Rörarbetaren Olle Berggren, Bondegatan 16, hattmakaren Bernt Billgren, Vallingatan 5 A, och järnhandlaren Henning Larsson.

10:de distriktet.

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Nils Pettersson och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, kontoristen Göte Melin och civilingenjören Erik Engberg.

11:te distriktet.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, köpmannen R. V. Rosén och förrådsarbetaren Bertil Lindh, Skultunavägen 46.

Suppleanter: Ombudsmannen Erik Berglind, folkskolläraren Elis Hedberg och kommunalarbetaren Helmer Barkman, Drottninggatan 37.

12:te distriktet.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, ingenjören Ferd. Wahlberg, lantbrukaren Jakob Pettersson, lokföraren E. H. Neijmer och metallarbetaren Nils Pettersson, Malmabergsgatan 53 C.

Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, Frihetsvägen 12, målaremästaren O. Hansson, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, kommunalarbetaren K. E. Lindvall och lagerföreståndaren Martin Lindberg, Malmabergsgatan 33.

13:de distriktet.

Ledamöter: Lokföraren Ernst Larsson, metallarbetaren Allan Skult, Råbygatan 10 B, muraren Ludvig Gräns, godsägaren Lars Jansson och metallarbetaren Elis Pettersson, Källhagsgatan 2 B.

Suppleanter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, laboratoriebiträdet Rune Gunnarsson, Gästgivarvägen 20, målaren Carl Axel Grönberg, Kronvägen 42, lantbrukaren Carl Axel Blomkvist och metallarbetaren Stig Berggren, Källhagsgatan 1, c/o Klintberg.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige, att åt detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Jansson skulle givas uppdrag att taga befattning med den virkestaxering, som omförmäldes i 81 § av taxeringsförordningen med herr Blomkvist såsom suppleant i detta särskilda uppdrag.

14:de distriktet.

Ledamöter: Köpmannen Oscar Kihlgren, handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, Linnégatan 2, byggnadssnickaren Hugo Eriksson och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, folkskolläraren John Jacobsson, brevbäraren Olle Haglind, butiksföreståndaren Lindor Kagg, Tessingatan 5 B, och ombudsmannen Carl Ölander.

15:de distriktet.

Ledamöter: Kontorschefen Einar Keijser, avsynaren Ragnar Kragge, Skrågatan 9, skomakaremästaren Martin Westberg, köpmannen Elis Sollin och direktören Ragnar Bosten.

Suppleanter: Kontoristen Isidor Larsson, Langenbergsgatan 6 D, ombudsmannen Erik Lindgren, Stora gatan 75, chauffören John Eriksson, Linnégatan 6, kamreraren Harry Liljenmalm och inspektoren Aug. E. Arborelius.

16:de distriktet.

Ledamöter: Byggnadsverkmästaren Erik Lindström, blomsterhandlaren Karl Pettersson och byggnadssnickaren Carl Viktorsson.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, byggnadsingenjören Oscar Ring, Langenbergsgatan 6 A, och mätningsmannen E. G. Hedman.

§ 423. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 31 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation till suppleant i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1949 års utgång i stället för fru Elin Ramqvist, vilken avsagt sig uppdraget, utse fru Astrid Johansson, Solvägen 1.

§ 424. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 31 ser. B) beslöto stadsfullmäktige att till roteombud för Badelunda församling för en tid av fyra år, räknat från den 1 april 1947, med acklamation utse följande personer, nämligen

för 1:sta roten

Ombud: Kakelugnsmakaren A. M. Kumlander, Tallbackagatan 10,

Suppleant: Verkstadsarbetaren Gustaf Hagström, Högby Skogsfjäll 16 A,

för 2:dra roten

Ombud: Plåtslageriarbetaren J. G. Haasum, Berghamra 27,

Suppleant: Trädgårdsarbetaren Lennart Karlsson, Hälla,

för 3:dje roten

Ombud: Lantbrukaren Thore Andersson, Närlunda,
Suppleant: Arrendatorn Valter Pettersson, Vedby.

§ 425. **Utseende av tillfällig ordförande i stadsfullmäktige.**

Beslöto stadsfullmäktige jämlikt § 5 i fullmäktiges arbetsordning utse herr Leontein att intill dess val av ordförande vid extra sammanträde i början av nästa månad skett utöva ordförandeskapet i fullmäktige.

§ 426. **Uppförande av sommarveranda vid Stadshotellet.**

I skrivelse den 13 december 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande och uppförande av en sommarveranda vid stadshotellet anslå 75.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av uttaxerade medel i den ordning drätselkammaren sedermera komme att föreslå stadsfullmäktige samt *att* anslå 31.500 kronor för i skrivelsen omförmälda förbättringar och omändringar inom Stadshotellets ekonomilokaler att täckas med ett belopp av 11.500 kronor från det i 1947 års budget upptagna anslaget till underhåll av stadshotellsbyggnaden och med ett belopp av 20.000 kronor från det i samma års budget upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 32 ser. B) beslöto stadsfullmäktige till en början enhälligt, att, ehuru ärendet icke upptagits på föredragningslistan upptaga ärendet till prövning.

Under den härpå följande överläggningen yrkade herr Ernst Johansson avslag å drätselkammarens förslag i första att-satsen av kammarens skrivelse angående anslag för uppförande av sommarverandan men bifall till kammarens förslag i andra att-satsen angående anslag till omändringsarbeten inom stadshotellet. Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 427. **Yttrande över betänkande med utredning om utbetalningar av barnbidrag.**

Genom resolution den 10 december 1946 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande före den 20 januari 1947 överlämnat ett av sakkunniga inom Kungl. socialdepartementet utarbetat betänkande med utredning om utbetalningar av barnbidrag.

Stadsfullmäktige beslöto till en början enhälligt att, ehuru ärendet icke upptagits på föredragningslistan denna dag, företaga ärendet till handläggning.

Stadsfullmäktige beslöto härefter med hänsyn till ärendets brådskande art uppdraga åt barnavårdsnämnden att å fullmäktiges vägnar direkt till länsstyrelsen avgiva det begärda yttrandet.

§ 428. **Yttrande över sakkunnigas betänkande angående kommunernas bidrag till folkpensionskostnaderna.**

Genom resolution den 17 december 1946 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat betänkande med förslag angående kommunernas bidrag till folkpensionskostnaderna.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till drätselkammaren för yttrande.

§ 429. **Kungl. Maj:ts fastställelse av ändrad stadsplan för del av kv. Sandstenen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 22 november 1946, varigenom Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 augusti 1946 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende ändrade stadsplanebestämmelser beträffande del av kvarteret Sandstenen.

§ 430. **Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring av stadsplanen för del av kv. Ludvig.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 22 november 1946 varigenom Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 maj 1946 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende ändrade stadsplanebestämmelser för del av kvarteret Ludvig.

§ 431. **Yttrande över besvär anförda över stadsfullmäktiges beslut angående utredning om utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle.**

Genom resolution den 18 december 1946 hade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående av byggmästaren Fritz Eklund anförda besvär över stadsfullmäk-

tiges den 28 november 1946, § 367, fattade beslut, varigenom stadsfullmäktige beslutat uppdraga åt tekniska verken att utarbeta slutgiltigt förslag till utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till tekniska verken och drätselkammaren för förberedande yttranden.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 27 december 1946.

CARL W. KARLSSON.

Georg Leontein. *Einar Keijser.*

Offentligen uppläst den 27 december 1946, betygar

Ex officio:

Anders Ahlström.

VÄSTERÅS 1947
Västmanlands Folkblads tryckeri

HANDLINGAR
Ser. A

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 31 januari 1946 Ser. A nr 1

Nr 1. Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Drätselkammaren har i en den 13 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 23 oktober 1945 hava Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod meddelat, att bolagens styrelser komme att efter bemyndigande av respektive bolagsstämmor lämna Västerås stad ett bidrag för år 1945 att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden. Beloppet hade preliminärt beräknats till 9.500 kronor.

I senare skrivelse hava bolagen meddelat att vederbörande styrelser på grundval av bolagens sammanlagda ansvarssumma inom Västerås vid utgången av 1944 samt inhämtade uppgifter angående stadens utgifter för brandväsendet under innevarande år bestämt det staden tillkommande bidraget till 10.200 kronor.

Bolagen hava som bekant under en följd av år beviljat staden dylika bidrag med varierande belopp. Under 1944 utgjorde bidraget 8.400 kronor.

Med anmälan härom får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga det i skrivelsen omförmälda bidraget för år 1945 om 10.200 kronor, samt

att beloppet i fråga skall tillsvidare reserveras för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna bestämma, disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Nr 2. Stadsplan för Södra Skallberget.

Byggnadsnämnden har uti en den 3 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 1 oktober 1945 upprättat samt den 3 december 1945 jämkat förslag till stadsplan för Södra Skallberget.

I fråga om förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot det ursprungliga förslaget, som varit i vederbörlig ordning utställt, har anmärkning inkommit från vägförvaltningen i Västmanlands län, som ansett en siktförbättring erforderlig, där vid södra sidan av det östligaste kvarteret inom planområdet en gata utmynnar i länshuvudvägen mot Sala.

Byggnadsnämnden anser den framställda anmärkningen berättigad, varför förslaget jämkats i enlighet därmed.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

Beskrivning till förslag till stadsplan över Södra Skallberget i Västerås.

Stadsplaneområdet begränsas i norr av dalsänkan mellan Mellersta och Södra Skallberget, i öster av Kristiansborgsallén, i söder av stadsplaneområdet för Karlsdal, Kristiansborg m. m. resp. Iggebyområdet samt i väster av Tunbyvägen.

Kring Vegagatan utgör förslaget i huvudsak en konfirmering av befintliga förhållanden.

Tvenne nya bostadsgator föreslås, den ena parallell med rikshuvudvägen, omedelbart norr om denna, den andra från Kristiansborgsallén i stigning upp mot Södra Skallbergets högsta parti, där den avslutas i en slinga runt ett mindre parkområde. På stadsplaneområdets högst belägna, vackert skogbevuxna del föreslås punkthusbebyggelse i 6 våningar, i övrigt lamellhusbebyggelse med 3—4 våningars höjd. Mellan punkthusbebyggelsen och lamellhusbebyggelsen föreslås ett parkbälte med vacker skog utsparat.

Invid korsningen mellan Kristiansborgsallén och rikshuvudvägen reserveras tomt för allmän bebyggelse med entré från gatan närmast norr om riksvägen.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

Med Tm betecknat område får användas endast för genomfartstrafik. Utfart får ej anordnas från angränsande tomter.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med B betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Område som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 4.

Hushöjd.

Å med I, II, III, IV och VI betecknat område får byggnad icke uppföras till större taklisthöjd än resp. 5.0, 7.6, 10.5, 13.4 och 19.2 meter.

§ 5.

Våningsantal.

Å med I, II, III, IV och VI betecknat område, får byggnad uppföras med högst en resp. två, tre, fyra och sex våningar.

§ 6.

Takfall.

Å med B betecknat område får takfall å byggnad givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområde skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 1 oktober 1945.

SVEN AHLBOM,
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 13 december 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Södra Skallberget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 3. Nybyggnadsförbud för kv. Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov samt för delar av kv. Martin och Mats.

Byggnadsnämnden har uti en den 3 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 18 juni 1943 beslöto stadsfullmäktige efter framställning från byggnadsnämnden att bemyndiga nämnden att, därest så skulle påfordras, hos länsstyrelsen göra framställning om nybyggnadsförbud för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov samt för delar av kvarteren Martin och Mats intill dess stadsfullmäktige därstädes antagit nytt förslag till stadsplan.

I skrivelse till länsstyrelsen den 6 september 1944 hemställde därefter byggnadsnämnden under åberopande av stadsfullmäktiges ovanberörda beslut och med hänsyn till att inom nämnden väckts förslag om jämkning av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för kvarteren Manfred, Martin, Mats, Melker, Nestor, Nimrod, Njord och Oden, avseende att möjliggöra bland annat förläggning till kvarteret Nimrod av en busstation samt till kvarteret Nestor av en förvaltningsbyggnad om att förbud måtte meddelas att verkställa nybyggnad inom ifrågavarande kvarter.

Genom resolution den 16 september 1944 biföll länsstyrelsen framställningen ifråga, därvid förbudets giltighet fastställdes intill dess stadsfullmäktige antagit förslag till ändring av stadsplanen för ifrågavarande kvarter, dock längst till den 15 september 1945.

Med hänsyn till att ändrade dispositioner ifråga om busstationens belägenhet vidtagits och då stadsplanefrågan ännu icke blivit slutgiltigt löst föreligger behov av en förlängning av berörda nybyggnadsförbud.

På grund av det anförda får byggnadsnämnden hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att hos länsstyrelsen göra framställning om att tidigare meddelat nybyggnadsförbud för kvarteren Manfred, Martin, Mats, Melker, Nestor, Nimrod, Njord och Oden måtte förlängas.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 13 december 1945 med åberopande av vad byggnadsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 4. Fråga om nybyggnad för högre allmänna läroverket i Västerås (konf. nr 19 ser. B/1945).

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 20 december 1945 till drätselkammaren remitterat en av kommitterade för utredning rörande högre allmänna läroverkets lokalbehov avlåten skrivelse rörande nybyggnad för högre allmänna läroverket i Västerås har *drätselkammaren* uti ett den 3 januari 1946 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av kommitterades skrivelse har en väsentlig omarbetning måst företagas av det ursprungliga byggnadsförslaget i enlighet med de önskemål, som framförts från Kungl. Skolöverstyrelsens och Kungl. Byggnadsstyrelsens sida. Emot förslaget i dess nu utformade skick har kammaren icke funnit någon anledning till erinran, varför kammaren vill förorda bifall till samma förslag.

Under senaste tiden har läroverkets lokalfråga kommit att ytterligare kompliceras med hänsyn till det av 1940 års skolutredning framlagda betänkandet, varigenom framförts förslag angående ytterligare utbyggnad av folkskolan såsom grundskola för all fortsatt undervisning. Huruvida nu föreliggande förslag till lösning av läroverkets lokalfråga i alla delar skall kunna tänkas stå sig även inför den ingripande omdaning av skolväsendets område, som ett genomförande av skolutredningens förslag skulle medföra, låter sig för närvarande icke med säkerhet bedöma. Det är därför ej uteslutet, att kommitténs förslag i vissa delar senare måste underkastas en överarbetning. Den första etappen i kommitténs förslag, varom nu närmast är fråga, innefattar emellertid uppförande av institutionsbyggnad och aula jämte större delen av realskolans avdelning ävensom den särskilda gymnastikbyggnaden för flickor jämte rivning av gamla annexet. Enligt vad som drätselkammaren erfarit torde dock under alla förhållanden de arbeten, vilka ingå i denna första etapp, böra komma till utförande.

I samband med fastställande av förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 beslöto stadsfullmäktige, att de uttaxerade medel, som i tidigare års stater avsatts till bibliotek, läroverk och förvaltningsbyggnad, tillhopa 1.050.000 kronor, skulle överföras till en särskild fond för kommunala byggnader. I tidigare års stater beslutade avsättningar till läroverksbyggnad uppgå till sammanlagt 500.000 kronor, vilket belopp ingår i nyssnämnda fond. Av anslaget bör sistnämnda belopp 500.000 kronor sålunda täckas ur fonden medan återstående del 1.500.000 kronor bör täckas genom ett 25-årigt amorteringslån.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att med upphävande av tidigare beslut i ärendet godkänna av kommitterade framlagt förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverket,

att för utförande av byggnadsföretagets första etapp bevilja ett reservationsanslag å 2.000.000 kronor,

att sistnämnda anslag till ett belopp av 500.000 kronor skall täckas av uttaxerade medel, ingående i den genom stadsfullmäktiges beslut den 20 december 1945 bildade särskilda fonden för kommunala byggnader, samt till återstående del av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån å 1.500.000 kronor samt att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder samt

att uppdraga åt utredningskommittén att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt under byggnadstiden företräda staden.

Nr 5. Fråga om till- och ombyggnad av kommunala flickskolan (konf. nr 20 ser. B/1945).

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 20 december 1945 till drätselkammaren remitterat en av kommitterade för utredning av fråga angående kommunala flickskolans lokalbehov avlåten skrivelse rörande om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan har *drätselkammaren* uti ett den 3 januari 1946 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Emot kommitterades förslag, vilket, såsom nämnts, i huvudsak blivit godkänt av Kungl. Skolöverstyrelsen, har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran.

I drätselkammarens skrivelse med motivering till budgetförslaget för år 1946 uttalade kammaren, att den funne det rättvist, att den nuvarande generationen påtoge sig att av skattemedel gälda en del av kostnaderna för vissa skisserade nybyggnadsföretag, däribland tillbyggnad av flickskolan. Kammaren framhöll därvid, att det vore en omdömessak, huru stor del som borde belasta skattebetalarna men att kammaren icke ansåge det obilligt om man räknade med att en fjärdedel av kostnaderna för företaget bestredes av skattemedel och tre fjärdedelar av lånemedel. Någon erinran mot kammarens uttalande gjordes icke vid stadsfullmäktiges handläggning av budgetförslaget. Fullmäktige beslöto vid samma tillfälle, att de uttaxerade medel, som tidigare avsatts för vissa byggnadsföretag, tillhopa 1.050.000 kronor, skulle överföras till en särskild fond för kommunala byggnader. I konsekvens med sin sålunda uttalade uppfattning vill drätselkammaren föreslå, att av kostnaderna ett belopp av 320.000 kronor bestrides av uttaxerade medel, ingående i sistnämnda fond, samt resterande belopp av lånemedel.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna det av kommitterade framlagda förslaget till om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan,

att för ändamålet anvisa ett belopp av 1.320.000 kronor,

att sistnämnda anslag till ett belopp av 320.000 kronor skall täckas av uttaxerade medel, ingående i den genom stadsfull-

mäktiges beslut den 20 december 1945 bildade särskilda fonden för kommunala byggnader samt till återstående del av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån å 1.000.000 kronor samt att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder samt

att uppdraga åt utredningskommittén att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt under byggnadstiden företräda staden.

Nr 6. Förslag till ny eltaxa.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i en den 29 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För den grupp av elverkets abonnenter, som normalt benämnes yrkesabonnenter, d. v. s. butiker, hantverkare, mindre industrier, bagerier, tvättstugor, fastigheternas trapp- och källarförbrukning och liknande finnes f. n. följande av stadsfullmäktige den 25 november 1937 antagna taxor nämligen:

Taxa 2.

Effekttariff för mindre industriabonnenter med regelbunden drift.

Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Effektavgift 80:— kronor pr kW.

Energiavgift 4 öre pr kWh.

Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 0,2 kilowatt.

Till grund för beräkning av effektavgiften lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Till kraftmätaren få lampor om högst 160 watt anslutas mot en avgift av 4 kr. per enhet om 40 watt.

Taxa 3.

En energitariff för kraftabonnenter med oregelbunden drift.

Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift 20 kronor.

Energiavgift:

för första 1.500 kWh 15 öre pr kWh.

för följande 1.500 kWh 13 öre pr kWh.

för övrig förbrukning 11 öre pr kWh.

Till kraftmätare få lampor om högst 160 watt anslutas mot en avgift av 4 kr. pr enhet om 40 watt. Lampa i hiss får anslutas utan särskild tilläggsavgift.

Taxa 4.

Enkel energitariff för alla ändamål.

Lågspänd ström.

För förbrukning under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Energiavgift:

för första 1.000 kWh 26 öre pr kWh.

för följande 2.000 kWh 22 öre pr kWh.

för övrig förbrukning 18 öre pr kWh.

för skylt- och reklambelysning för affärer under tiden kl. 18—7 10 öre pr kWh.

Garanti: minsta energiavgift pr år 8 kronor.

Priset för skylt- och reklambelysning får dock ej tillämpas för det fall affären hålles öppen efter kl. 18. Ström, uttagen enligt priset för skylt- och reklambelysning, får ej tillgodoräknas med avseende å den fallande skalan för övrig ström. För strömleveranser, som avse dylik belysning enbart under sommartid, må efter styrelsens beprövande priset för ström till skylt- och reklambelysning i vissa särskilda fall tillämpas. Har abonnent behov av mer än en mätare inom fastigheten erlägges för varje mätare därutöver 4 kronor.

Taxa 5.

Effekttariff för alla ändamål (universaltariff).

Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift 20 kronor pr år.

Effektavgift 130 kronor pr kW.

Energiavgift 5 öre pr kWh.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets 2 högsta månadsavläsningar.

Abonnent, som begagnar sig av denna taxa, är skyldig att ansluta hela sin belysningsinstallation till densamma.

Taxa 6.

Effekttariff med tidspärr för värmeändamål.

Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Effektavgift 40 kr. pr kW.

Energiavgift 4 öre pr kWh.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0,2 kW.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Spärrtid mellan kl. 14 och 22.

Samtliga dessa taxor äro avsedda för speciella ändamål. Taxa 2 är sålunda lämplig för motordrift för mindre industriabonnenter och liknande med relativt regelbunden drift. Taxa 3 är avsedd för andra abonnenter på motorkraft, taxa 4 får användas för alla ändamål men kan på grund av det höga priset endast tillämpas för högvärdig förbrukning, närmast då belysning. Taxa 5 får även användas för alla ändamål men är knappast på grund av prisläget användbar för annat än belysning i så-

dana lokaler där användningstiden för belysningen är lång. Taxa 6 användes för ett mindre antal abonnenter, huvudsakligen bagerier, men användningsområdet är starkt begränsat på grund av bestämmelsen om spärrtid. Någon taxa generellt lämplig för värmeändamål finnes ej. Styrelsen har därför tidigare i vissa fall medgivit användning av taxa 8, d. v. s. hushållstaxan för värmeändamål, som varit jämförliga med de som förekomma i bostäder med elektrifierade kök, varvid minimiavgiften kr. 12: — utgått som fast avgift.

Vid taxesättning kan man taga sikte på dels verkets självkostnad, dels det pris förbrukarna kunna betala. Båda dessa principer äro företrädda i nu gällande taxor. Detta har lett till mycket skiftande värdering av energien för olika användningsändamål. Taxesystemet medför vidare många allvarliga olägenheter av teknisk art. En och samma abonnent tvingas att dela upp sin elektriska installation i en anläggning för belysning en annan anläggning för motorkraft, en tredje för värmeändamål o. s. v. och för varje ändamål måste en särskild mätareanordning utföras. Några av taxorna äro uppbyggda som maximaltaxor eller spärrtidstaxor, vilka kräva specialmätare, som äro dyra i anskaffning.

Allt eftersom elkraften fått allmännare användning har man vunnit sådan erfarenhet av sammanlagringen mellan de olika abonnenteras kraftuttag att man kunnat basera taxesättningen härpå och därvid taga hänsyn till såväl självkostnadsprincipen som värderingsprincipen. Det största steget i denna riktning togs då de s. k. hushållstaxorna, taxa 9 och taxa 8 infördes. Dessa taxor, som antogs av stadsfullmäktige den 25 november 1937, äro formulerade på följande sätt.

Taxa 9.

Grundavgiftstariff för bostäder. Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Grundavgift 25 öre pr kvm. golvyta, lägst 10 kronor.

Energiavgift 15 öre pr kWh.

Vid beräkning av golvytan medräknas alla bostadsutrymmen med undantag av yttertrappa, garage, källare och vind.

Taxa 8.

Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns för bostäder.

Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas:

Grundavgift pr kvm golvyta av:

45 öre intill 120 kvm lägst 12: — kr.

44 öre	över 120	intill 140	kvm	lägst	54: — kr.
43 öre	„ 140	„ 160	„	„	61: 60 kr.
42 öre	„ 160	„ 180	„	„	68: 80 kr.
41 öre	„ 180	„ 200	„	„	75: 60 kr.
40 öre	„ 200	„ 220	„	„	82: — kr.
39 öre	„ 220	„ 240	„	„	88: — kr.
38 öre	„ 240	„ 260	„	„	93: 60 kr.
37 öre	„ 260	„ 280	„	„	98: 80 kr.
36 öre	„ 280	„ 300	„	„	103: 60 kr.
35 öre	„ 300	„		„	108: — kr.

Vid beräkningen av golvytan medräknas alla bostadsutrymmen med undantag av yttertrappa, garage, källare och vind.

Energiavgift 7 öre pr kWh för ett kWh-tal, motsvarande 4 gånger golvytans kvadratmetertal. Skulle kWh-talet överstiga nämnda gräns, vilken ej får sättas lägre än 300 kWh, erlägges för varje överskjutande kWh 5 öre.

Abonnent äger rätt att eventuellt även abonnera på viss effekt, i vilket fall dessutom betalas:

Effektavgift 100 kr. pr kW.

Energiavgift under effektgränsen 3 öre pr kWh,

samt över effektgränsen 7 resp. 5 öre enligt ovan.

Hushållstaxorna ha blivit en stor framgång och verksamt bidragit till elektricitetens allt allmännare användning i hushållen. Kraftavgiften uppdelas på en grundavgift beräknad att täcka verkets fasta kostnader, jämte en låg förbrukningsavgift beräknad att svara mot verkets ökningskostnad för kraften, d. v. s. den kostnad en ökad uttagning hos varje abonnent förorsakar verket. Taxan medgiver abonnenten möjlighet att på befintlig installation uttaga energi för vilka hushållsändamål som helst. Verkets kostnader för uppmätning och debitering bliva de minsta möjliga och abonnentens installation kan utnyttjas på effektivaste sätt.

På senare år ha försök gjorts att tillämpa liknande grunder för taxesättning även för gruppen yrkesabonnenter, och ingående utredningar ha verkställts härom, bl. a. av Svenska Elverksföreningens taxekommitté. Förhållandena ligga ogynnsammare till för yrkesabonnenter än för hushållsabonnenter. Yrkesabonnenternas lokaler utnyttjas på mycket skiftande sätt och effektbehovet hänfört till lokalernas golvarea varierar mycket starkt. En noggrann undersökning visar emellertid, att lokalerna kunna klassificeras på sådant sätt att olika lokaler inom samma klass visa god samstämmighet. Det är därför möjligt, att konstruera en taxa med grundavgiften hänförd till lokalernas golvarea varvid dock avgiften per m^2 golvarea varierar med hänsyn tagen till lokalernas användningsändamål. En taxa av dylik typ har sedan 9 år tillbaka tillämpats i Stockholm och vunnit mycket stor anslutning. Den har även vunnit efterföljd i ett flertal andra städer. Något olika principer ha tillämpats. I Stockholm bestämdes sålunda fasta avgiften endast av golvytans storlek och man tar hänsyn till installerade kraftbruksföremål blott så tillvida att om den installerade effekten överskrider en viss gräns lokalen hänföres lägst till en viss klass. Vid en del andra elverk har man gått in för att även basera grundavgiften på installerad motoreffekt. Denna metod medför att man måste hålla noga kontroll på alla förbrukningsobjekt som installeras. Det kan synas riktigt att grundavgiften även ställes i proportion till installerad effekt, men i vissa avseenden verkar beräkningsgrunden ogynnsamt. Den installerade effekten ger intet entydigt uttryck för kraftbehovet, och metoden kan verka utvecklingshämmande. Om t. ex. en verkstad vill i rationaliseringssyfte övergå från gruppdrift till enskild drift av sina maskiner ökas den installerade effekten då motorerna uppdelas på flera små enheter men i själva verket minskas i de flesta fall effektbehovet.

Undersökningar ha visat, att en taxa av den typ, som Stockholm använder torde bäst svara mot förhållandena i Västerås. Stockholms s. k. normaltaxa har 7 klasser med olika fasta avgifter räknat per m^2 golvarea. Vilken klass en lokal skall hänföras till bestämmes genom erfarenhetsmässig värdering av elkraftens användning inom den kategori lokalen hänföres till. Av praktiska skäl varieras den fasta avgiften ej kontinuerligt efter ytans storlek utan ökas stegvis efter en gruppindelning. Stockholms-

taxan är vidare konstruerad som en s. k. blocktaxa med tre avsnitt. Vid låg förbrukning placeras abonnenten i första avsnittet och betalar ett rent energipris, 25 öre per kWh, vid något större förbrukning kan abonnenten övergå till andra avsnitt och erlägga en grundavgift jämte ett lägre energipris, 10 öre per kWh, och vid ytterligare ökad förbrukning kan han övergå till tredje avsnittet och betala en dubbelt så stor grundavgift och ett ännu lägre energipris, 6 öre pr kWh.

Vid uppläggning av en liknande normaltaxa för Västerås måste hänsyn tagas till den redan befintliga hushållstaxan (taxa 8). I Stockholm ingår hushållstaxan som första klassen i normaltaxan, vilket medför avsevärda fördelar med hänsyn till det stora antal kombinationer som finnas mellan bostäder och lokaler för yrkesutövning. I vår hushållstaxa är energipriset i sista avsnittet 5 öre/kWh (I Stockholm 6 öre/kWh). Det finns intet skäl för ändring av detta pris eller för tillämpning av något annat pris för normaltaxans övriga klasser (d. v. s. yrkesabonnenterna). Taxa 8 innehåller vidare ett första avsnitt med energipriset 7 öre/kWh. Detta pris skiljer sig för litet från priset i sista avsnittet 5 öre/kWh. Ett lämpligare värde är 10 öre/kWh. Begynnelsepriset motsvarande första avsnittet i Stockholmstaxan är hos oss 26 öre/kWh. (taxa 4). Detta pris bör lämpligen i likhet med förhållandet i Stockholm avrundas till 25 öre/kWh. Grundavgiften enligt vår hushållstaxa ökar kontinuerligt med golvytan under det att i den motsvarande Stockholmstaxan ökningen sker stegvis enligt en gruppindelning. Det finns intet bärande skäl att frångå den i vår hushållstaxa tillämpade metoden utan densamma bör användas även för yrkesabonnenterna.

På basis av vad ovan anförts har följande förslag till normaltaxa utarbetats.

Normaltaxa.

Polygontariff för alla ändamål.

Avsnitt 1. Energiavgift 25 öre/kWh.
Avsnitt 2. Grundavgift enligt normer.
Energiavgift 10 öre/kWh.
Avsnitt 3. Grundavgift 2 ggr grundavgiften enl. avsn. 2.
Energiavgift 5 öre/kWh.

Anm. Abonnenten har att välja önskat avsnitt.
Garanti: Minimiavgift utgår med 8: — kr. pr år.

Grundavgiftsnormer.

Årsabonnemang.

Allmänt.

Grundavgiften bestämmes efter den totala golvytan eller då det gäller yttre bruksföremål efter effekten omräknad i s. k. ekvivalent yta samt föres därpå i viss klass (klassning) efter för olika slag av utrymmen gällande koefficienter.

För enligt elverkets bedömande skilda anläggningar med gemensam mätare bestämmes den resulterande grundavgiften som summan av de skilda anläggningarnas grundavgifter bestämda var för sig.

För energiens uppmätning erfordras endast en mätare, vilken utan särskild avgift tillhandahålles och avläses av Elverket. Önskar abonnent därutöver en eller flera mätare, tillhandahåller och avläser Elverket även denna eller dessa mot en årlig avgift, uppgående till 15 % av varje mätares anskaffningsvärde.

Grundavgiften hänföres odelad till anläggningens huvudmätare, även om någon annan än dess abonnent använder viss del av anläggningen.

Grundavgiftstabell.

Klass	Gundavgift i kr. pr år
1 (bostäder)	4: — + 0: 20 pr m^2 golvyta (ekv. yta)
2	8: — + 0: 25 „ „ „ „ „
3	12: — + 0: 35 „ „ „ „ „
4	16: — + 0: 50 „ „ „ „ „
5	20: — + 0: 70 „ „ „ „ „
6	24: — + 1: — „ „ „ „ „
7	32: — + 1: 40 „ „ „ „ „

Grundavgiften avrundas till närmast hela krontal.

För lägenhet med mindre än 25 m^2 golvyta utgår grundavgift som för 25 m^2. För lägenhet, som enbart användes som bostad för en familj och har större golvyta än 200 m^2, beräknas grundavgiften efter 0: 15 kr. pr m^2 för den del av lägenhetsytan, som överstiger 200 m^2.

Golvytan mätes mellan lägenhetens begränsningsväggar, varvid alla biutrymmen medräknas. För trappor mellan två våningsplan räknas den på resp. våningsplan projicerade ytan jämte eventuella viloplan och hisschakt.

Ekvivalenta ytan erhålles

för ljusbruksföremål genom att multiplicera watt-talet med 0,1,

för kraftbruksföremål genom att multiplicera den avgivna märkeffekten i hk eller den tillförda i kW med 10,

för reklamfönster genom att multiplicera bottenytan i m^2, dock lägst bredden i m (löpmetertalet) med 10.

Klassning.

Rumskoefficienter:

För rum med regelbunden användning efter kl. 19 (rum med deciderad användning under belysningstid) gälla de inom parentes satta koefficienterna.

Koeff. 10 (10) för specialbelyst rum och butik inkl. skyltfönster.

Koeff. 5 (10) för arbetslokal, behandlingsrum, förevisningsrum, servering och vestibul.

Koeff. 3 (5) för arbetsrum, föreläsningsrum och idrottsrum.

Koeff. 2 (3) för sällskapsrum.

Koeff. 2 (2) för arbetslager, boningsrum, trafik- och småutrymmen.

Koeff. 1 (1) för bostad, förvaringsrum, undervisningslokal i dagskola.

Anm. För rum med en installerad effekt för kraftbrukningsföremål av mera än 20 W/m^2 gäller dock lägst koeff. 5 och av mera än 120 W/m^2 koeff. 10.

Regler.

1) Anläggning, för vilken abonnenten icke önskar lämna för klassning erforderliga uppgifter, föres i klass 7.

2) Anläggning bestående av enbart yttre bruksföremål föres i klass 6.

3) Lägenhet, vars medelkoefficient 8,0—10,0 föres i klass 7, 5,6—7,2 i klass 6, 4,4—5,2 i klass 5, 3,5—4,1 i klass 4, 2,6—3,2 i klass 3, 1,7—2,3 i klass 2 och 1,0—1,4 i klass 1.

4) Lägenhet, som uteslutande användes som en familjs privata bostad, föres alltså i regel i klass 1.

5) Lägenhet, vars medelkoefficient har något utanför angivna gränser liggande värde, föres i den närliggande klass abonnenter inom samma kategori övervägande

tillhöra. Vid klassning iakttages vidare, att anläggning lägst bör föras i den klass, som ger samma grundavgift, som skulle gälla för huvuddelen av anläggningen, d. v. s. den del, som har största inflytandet på medelkoefficienten, tagen för sig, och högst i den klass, som ger en grundavgift = summan av de grundavgifter, som erhållas vid en uppdelning av anläggningen.

6) Till viss lägenhets mätare får utan inverkan på lägenhetens grundavgift anslutas till lägenheten ifråga hörande yttre bruksföremål motsvarande en ekv. yta av intill det m^2-tal, som erhålles genom att multiplicera lägenheternas grundavgift med 0,6. Överstiger anslutningens ekv. yta denna tolerans, föres anläggningen, då det gäller klass 1—6, med oförändrad ytberäkning i högre klass och då det gäller klass 7, höjes grundavgiften, så att toleransen innehålles.

För tillfälliga abonnemang och säsongsabonnemang äger Tekniska Verkens styrelse utfärda speciella grundavgiftsregler.

Normaltaxans klass 1 skall ersätta de nuvarande för hushållen tillämpade taxorna, nämligen taxa 4, taxa 9 och taxa 8, och är konstruerad så, att den så nära som möjligt ansluter till dessa. Abonnenter med låg uttagning få dock sitt pris sänkt från 26 till 25 öre/kWh. En del övriga hushållsabonnenter få mycket obetydligt ändrade avgifter, i de flesta fall nedåt. Inkomstminskningen för verket från samtliga hushållsabonnenter beräknas bliva högst 1 à 2 % vid oförändrad energiuttagning.

För yrkesabonnenter medför normaltaxan i de flesta fall inga större förändringar vid nuvarande energiuttagning. Taxans fördelar ligger i att ökning av konsumtionen kan ske till lågt pris, vilket verkar utvecklingsfrämjande. Vidare kan all förbrukning anslutas till samma mätare och samma installation, vilket förbilligar verkets mätningskostnader och förbilligar abonnentens anläggningskostnader. Båda dessa faktorer äro av stor betydelse. Ofta avskräckes nu en abonnent från installering av en ny strömförbrukande apparat, därför att den kräver ny mätaranordning och nya ledningar.

Normaltaxan kommer dock att för vissa kategorier av förbrukare medföra sänkning av kraftpriset. Så blir fallet för abonnenter, som förut varit missgynnade, särskilt sådana, som haft stor förbrukning för värmeändamål, för vilka ingen tillämpbar taxa funnits att tillgå. Sänkning få även sådana abonnenter, som uttagit t. ex. kraft till motordrift över mätare för belysning för att undvika en dyrbar installationsändring. Vidare få naturligt nog några mycket stora abonnenter på belysning sänkta avgifter genom att de kunna tillämpa det lägre fortsättningspriset i taxans tredje avsnitt. I samtliga fall äro sänkningarna mycket väl befogade.

För en del abonnenter skulle övergång till normaltaxan medföra ökade avgifter. Så är fallet med abonnenter, som haft mycket sparsam belysning efter taxa 4 och därjämte uttagit kraft för t. ex. kylanläggning med mycket lång användningstid efter taxa 2. Vidare för butiker med mycket sparsam inomhusbelysning och stor uttagning för skyltbelysning efter kl. 18, då de kunnat tillgodogöra sig bestämmelsen i taxa 4 om sänkt pris efter detta klockslag. Denna bestämmelse i taxa 4 är ej längre tekniskt motiverad, då verkets högsta belastning inträffar efter kl. 18. Höjningen kan i vissa fall te sig stor procentuellt räknat, men den absoluta höjningen rör sig dock vanligen om ett eller annat 10-tal kronor. De abonnenter, som utnyttja taxa 2, ha möjlighet att kvarstå på denna taxa och undvika höjningen. I de allra flesta fall komma dock även dessa abonnenter säkerligen att omedelbart övergå till normaltaxan för att utnyttja möjligheten till ökad förbrukning till lågt pris.

Taxeändringen kommer att beröra i runt tal 3.000 abonnenter med en sammanlagt årlig avgiftssumma av c:a 550.000: — kronor.

Jämförelse har gjorts mellan normaltaxan och de äldre taxorna genom behandling av c:a 5 % av abonnentantalet, vilka valts godtyckligt men huvudsakligen bland större förbrukare, så att de samlade avgifterna utgöra c:a 10 % av hela abonnentgruppens avgifter. Om endast de abonnenter, som få omedelbar fördel därav räknat på 1944 års förbrukning, överfördes till normaltaxan, skulle inkomstminskningen för verkets räkning bliva av storleksordning 5 %. Det är emellertid sannolikt, att inkomstminskningen omedelbart kommer att kompenseras av ökad förbrukning, så att övergången blir omärkbar. Vid uppgörande av 1946 års stat har emellertid hänsyn tagits till en ev. minskning i avgifter från denna kategori av abonnenter.

Normaltaxan kommer att kunna ersätta samtliga förut nämnda taxor, nämligen taxa 2, taxa 3, taxa 4, taxa 5, taxa 6, taxa 8 och taxa 9. Av dessa kunna taxa 4, taxa 8 och taxa 9 lämpligen upphöra att gälla omedelbart. Abonnenterna på dessa taxor böra omedelbart överföras till normaltaxan.

Enligt taxa 8 äger abonnenten rätt att abonnera på viss effekt och härför erlägga en effektavgift om 100: — kronor pr kW, varvid energiavgiften under effektgränsen sänkes till 3 öre/kWh. Endast ett 10-tal abonnenter ha begagnat sig av denna möjlighet, och någon ny abonnent har ej tillkommit på de senare åren. Det synes därför onödigt att bibehålla denna bestämmelse, då energipriset i normaltaxans 3:dje avsnitt blir så lågt som 5 öre/kWh. Om behov av liknande taxeform senare skulle uppstå, kommer styrelsen att efter prövning framlägga förslag härför.

Taxa 2, taxa 5 och taxa 6 böra däremot kvarstå t. v. för nu befintliga abonnenter, som ej önska omedelbart övergå till normaltaxan. Taxa 3 torde ej helt kunna ersättas av normaltaxan. Det finnes ett mindre antal abonnenter på kraft för motordrift, särskilt sådana av tillfällig karaktär, såsom för byggnadsplatser, för vilka normaltaxans grundavgiftsbestämmelser svårligen kunna tillämpas. Taxan bör därför kvarstå som speciell motortaxa, och av mättekniska skäl bör liksom förut ett mindre antal lampor få anslutas till kraftmätaren mot särskilt tillägg. För att ej för ett fåtal abonnenters skull behöva arbeta med ytterligare tre strömpris, vilket försvårar debiteringskontrollen, föreslås dock taxan få följande ändrade lydelse och beteckning:

Abonnentavgift 20: —/år.
Energiavgift för första 4.000 kWh/år 15 öre/kWh.
För övrig förbrukning 10 öre/kWh.

Till kraftmätaren få vid tillfälliga abonnemang ett mindre antal lampor anslutas mot en avgift av 10: — kronor per 100 watt och år.

Styrelsen har låtit förste ingenjören vid Stockholms elverks distributionsavdelning, civilingenjör G. Welmer, taga del av det uppgjorda taxeförslaget för granskning. Dennes yttrande bilägges. I yttrandet gjorda påpekande har beaktats vid den slutliga formuleringen av normaltaxan.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga ovan föreslagna normaltaxa att gälla från den första avläsningen år 1946,

att från samma tidpunkt de förutvarande taxorna n:r 4, n:r 8 och n:r 9 skola upphöra att gälla,

att från samma tidpunkt taxa n:r 3 skall betecknas "motortaxa" med ovan angigen ändrad lydelse,

att taxorna n:r 2, n:r 5 och n:r 6 skola t. v. kvarstå oförändrade, dock endast för nu befintliga abonnenter.

Det i styrelsens skrivelse omnämnda yttrandet från 1. ingenjören vid Stockholms elektricitetsverk är så lydande:

Yttrande

med anledning av ifrågasatt införande av nya grundavgiftstariffer för abonnenter anslutna till Västerås Stads Elektricitetsverk.

Västerås Stads Tekniska Verk har genom överingenjören John Sintorn anmodat mig om ett uttalande om ett inom elverket utarbetat förslag till taxeändringar, och jag får efter att ha tagit del av utredningsmaterialet och på platsen studerat förhållandena härmed anföra följande.

Utgångsläge.

Västerås elverks tarifförteckning upptager ett 10-tal olika taxor för lågspänd ström. Den allmänna prisnivån på elström, som dessa taxor representera, synes gynnsam i förhållande till genomsnittet för landets tätorter. För bostäder gäller ett s. k. polygontariffsystem, som skrivet under schematisk form, har följande utseende:

Avsnitt 1, 26 öre/kWh (taxa 4).
„ 2, 15 „ + grundavgift (taxa 9).
„ 3, 7 „ + „ (taxa 8).
„ 4, 5 „ + „ (taxa 8).

För yrkesabonnenter finnas flera olika tarifformer, som synbarligen tillkommit successivt för att tillgodose nya användningsområden för elektriciteten. Däremot saknas motsvarighet till bostädernas polygonsystem. Detta systems stora fördel ligger i att det verkar utvecklingsfrämjande samt i att elström för olika ändamål kan tillhandahållas genom en och samma mätare. Detta medför mätarbesparing för elverket och en enkel och billig installation för abonnenten. Frånvaron av ett polygonsystem för yrkesabonnenterna ställer dessa i ett sämre läge än bostäderna. Dessutom medför tillämpning av olika taxeprinciper för bostäder och yrkesabonnenter en irriterande dualism, särskilt då det gäller kombinationer. Yrkesabonnenternas prisnivå ligger för vissa kategorier betydligt mera över bostädernas än vad som kan vara nödvändigt ur självkostnadssynpunkt, och en viss nivellering till yrkesabonnenternas favör synes icke obillig. Det nu framlagda förslaget innebär införande av ett allmänt polygonsystem av följande form.

Avsnitt 1, 25 öre/kWh.
„ 2, 10 „ + G kr/år
„ 3, 5 „ + 2 G kr/år

där G är en grundavgift bestämd efter anläggningens storlek och art enligt särskilda normer. Genom detta förslag avses att åstadkomma ett enhetligt konsekvent taxesystem för alla abonnentkategorier med en samtidig förenkling av bostadstaxorna och elimination av flera nuvarande taxor.

Organisatoriska synpunkter på grundavgiftssystem.

Slutmålet att få fram en grundavgift på t. ex. 100: — kr. för en anläggning på 100 m² på räkningen kan nås på många olika vägar bl. a. på följande:

Direkt genom att anläggningen hänföres till en klass i ett skalsystem, vid vilken grundavgiften utgår,

antingen med 1: — kr/m2 (kontinuerlig skala) eller efter en trappstegsskala med 20: — kr. per 20-tal m2 (diskontinuerlig skala).

Indirekt genom att anläggningen mätes i s. k. tariffenheter (te), där varje te motsvarar t. ex. 10 m2 och sedan tariffenhetssumman, i detta fall 10 te multipliceras med ett à-pris 10: — kr/te.

Fördelen med en kontinuerlig skala är att avgifterna vid en ändring av anläggningen förändras i små steg, och nackdelen är den större noggrannhet och övervakning , som tillämpningen kräver. Fördelen med diskontinuerliga skalor (trappstegsskalor) är, att anläggningen kan få variera inom vissa gränser, utan att detta har inflytande på avgifterna. Nackdelen är att en liten förändring vid gränsvärdena kan få stor inverkan på avgiftsresultatet. En påtaglig fördel med diskontinuerliga skalor är slutligen, att man får ett mera begränsat antal talvärden, vilket underlättar upprättandet av hjälptabeller ("lathundar") och dylikt. Skillnaden mellan den direkta och indirekta huvudmetoden är i praktiken ungefär samma som mellan undermetoderna med trappstegsformiga och kontinuerliga skalor. Den indirekta metoden ger grundavgifter, som mera kontinuerligt följa förändringarna i anläggningen.

Stockholms Elektricitetsverk har tillämpat den direkta metoden med diskontinuerliga skalor för bostäder sedan år 1929 och för yrkesabonnenter sedan år 1937. Med en stor abonnentstock (c:a 250.000 abonnenter) följer stor personal och specialisering av arbetsuppgifterna. Stor vikt måste läggas vid att det valda systemet lämpar sig för rutintillämpning. Vid ett mindre verk klarar kanske en enda relativt högt kvalificerad person hela frågan vid sidan av andra uppgifter. Den omständigheten att man i Stockholm utan gnissel kunnat använda diskontinuerliga skalor i 9 år för c:a 44.000 yrkesabonnenter, av vilka tills vidare c:a 25.000 övergått till grundavgiftstaxor, bör sålunda icke föranleda den slutsatsen, att sådant system alltid är det bästa. Valet av den ena eller andra metoden har vållat rätt mycket diskussion, men det bör kraftigt understrykas, att detta icke är en fråga om rättvisa och dylikt utan uteslutande en fråga om vad som är praktiskt med hänsyn till verkets storlek, organisation och dylikt.

Normaltaxor.

Överingenjör Sintorn har nu efter att ha studerat olika system, som äro i praktisk drift, framlagt ett förslag för Västerås, som mycket nära ansluter sig till det system, som gäller Stockholm. Enligt vad jag vid besök hos elverket kunnat finna, förfogar detta över organisatoriska förutsättningar för en tillämpning av det föreslagna systemet, och jag kan i varje fall icke göra gällande att något annat system skulle passa bättre.

Avvikelserna från Stockholms system äro följande:

1) Över 25 m2 golvyta gälla kontinuerliga skalor.

2) Grundavgifternas prisläge ligger något högre.

3) Över 200 m2 golvyta gäller för bostäder med viss reducering i grundavgiften.

För dessa avvikelser finnas välgrundade skäl. Valet av kontinuerliga skalor är betingat av att en i huvudsak sådan skala redan existerar och tillämpas för ett stort antal bostäder (taxa 8). Att prisläget fixeras högre än i Stockholm synes välbetänkt med hänsyn till att Västerås har 5 öre/kWh som fortsättningspris mot Stockholms 6 öre/kWh. För bostäder i storleken 0—25 m2 är grundavgiften dock densamma som

i Stockholm, och smålägenheterna intaga sålunda en relativ förmånsställning. Bortsett från de sociala bevekelsegrunder, som kunna finnas för en sådan särställning, skulle en justering uppåt vara opsykologisk. Genom den starkare lutningen på grundavgiftsskalan har man en marginal för eventuell framtida omvärdering genom den mera tilltalande metoden att sänka grundavgiften för de större lägenheterna, en marginal, som för övrigt även kan användas för införandet av en diskontinuerlig skala, om erfarenheten skulle giva anledning till en sådan ändring. Reduceringen i grundavgift för de extremt stora bostäderna har enligt uppgift införts för att icke alltför mycket rubba bestående prisnivå för vissa representationsvåningar. Denna fråga löser man i Stockholm, i de sällsynta fall motiv finnas, tillämpningsvis så, att dylika abonnenter tillåtas avdela representationsdelen på en särskild mätare med ett annat avsnitt av normaltaxan än för den egentliga bostadsdelen. Ett annat sätt vore att behandla dessa våningar som de specialfall de äro och efter prövning fastställa individuella grundavgifter. Vilket som bör föredragas är en smakfråga eller kanske i någon mån en psykologisk fråga.

Grundavgiftsnormernas text sammanfaller praktiskt taget med Stockholms. Toleransen för yttre bruksföremål (regel 6) är liksom för Stockholms föreslagen till ¾ G. Med hänsyn till att grundavgiften G ligger något högre i Västerås, samtidigt som fortsättningspriset är lägre, kan det diskuteras, huruvida det icke vore klokt att åtminstone börja med en något lägre tolerans förslagsvis 0,6 à ⅔ G.

Stycket om tillfälliga abonnemang och säsongsabonnemang berör så speciella frågor, att det kan ifrågasättas, om det behöver intagas i den officiella taxetexten. Man skulle kunna tänka sig saken omnämnd i en kort mening, t. ex.: "För tillfälliga abonnemang och säsongsabonnemang äger styrelsen utfärda speciella regler."

Mätningsavgifter uttages i Västerås enligt ungefär samma praxis som i Stockholm. Efter övergång till grundavgiftstaxor erfordras i regel endast en mätare per abonnent och införandet av mätningsavgift för antalet därutöver är utan vidare befogat (i Stockholm är dylik mätningsavgift, oberoende av typen, lägst 12: — kr. per år).

I första avsnittet av den föreslagna normaltaxan finnes ingen abonnentavgift eller annan säkerhet mot att leveransen blir förlustbringande. I taxa 4, som är den närmaste motsvarigheten, hade man garderat sig genom en minimiavgift av 8: — kr. per år. I Stockholm finnes en garanti av 10: — kr. per år, ehuru den med hänsyn till förhållandena tillfälligt varit ur kraft under kriget. De förluster, det här kan röra sig om, ha givetvis ingen avgörande betydelse för ett elverk, men garantien har dessutom ett pedagogiskt syfte, nämligen att vara ett incitament till uppsägning av onödiga abonnemang, så att elverket får hem överflödiga mätare. Jag vill sålunda tillråda, att garantien i första avsnittet bibehålles (eventuellt suspenderad tills vidare). Det mest tilltalande vore en differentiering av garantien med förslagsvis 6: — kr. per år för bostäder och 12: — kr. per år för övriga abonnenter. Differentieringen är förutom av sociala skäl motiverad av de extra kostnader, som (åtminstone i Stockholm) ofta äro förknippade med att vid avläsning vinna tillträde till de obemannade lokaler, det mestadels är fråga om.

Övriga taxor.

Mot förslaget att låta taxorna 2, 5 och 6 kvarstå tillsvidare men endast medgiva tillämpning för befintliga fall för att på så sätt successivt avveckla dem, finnes intet att erinra. Taxa 3 är svårare att undvara. Om man åsyftar dess avveckling, bör dock icke dess fortsättningspris sänkas. Att taga bort rabattstegen 13 och 11

öre/kWh låter sig måhända icke göra, men åsyftad förenkling borde kunna nås genom att ersätta den med ett 12-öressteg. Taxa 4 ersättes för det övervägande antalet abonnenter av den tilltänkta normaltaxans olika avsnitt. För ett visst mycket litet antal abonnenter med så stor förbrukning att rabattstegen komma till användning, passar dock icke alltid normaltaxan. Här föreligger ett förhållande, som är analogt med det, som gäller för de extremt stora bostadsvåningarna. En grundavgiftsnorm kan icke på en gång göras så detaljerad, att den passar för alla specialfall. I Stockholm föreligger liknande problem. Vid därvarande belysningstaxa kvarstå c:a 250 abonnenter med förbrukning inom rabattstegen, alltså ett procentuellt mycket litet antal. Av dessa äro 100—150 st. icke utan avgiftshöjning överförbara till grundavgiftstaxa. Då denna belysningstaxa vid lämpligt tillfälle skall avvecklas, kommer man förmodligen att låta dessa abonnemang kvarstå som specialavtal. Om man kunnat överblicka denna fråga 1936 och gjort detta från början, skulle ett mycket stort antal abonnenter haft lättare att välja grundavgiftstaxa direkt utan "gästspel" på belysningstaxan, med ty åtföljande besvär och installationsuppdelningar (för kraft och belysning). Jag vill alltså tillråda en omedelbar avveckling av taxa 4 men med hänsyn tagen till specialfallen, förslagsvis på antytt sätt. Taxorna 8 och 9 synas saklöst kunna slopas. Effektgränstillsatsen vid taxa 8 förefaller med de priser, som gälla, icke ha någon nämnvärd funktion. Saken är icke aktuell i föreliggande förslag, men jag vill ändock nämna, att det icke är otroligt, att ett behov av en effektgränstaxa kan komma att göra sig gällande. Denna bör enligt mitt förmenande då göras helt fristående och avvägas för sin uppgift utan förutfattad mening, om priset över gränsen skall vara detsamma som i visst avsnitt av normaltaxan.

Ekonomiska konsekvenser.

Vid introduktion av en ny taxa är det för att denna skall få ett gynnsamt mottagande lämpligt att så långt som möjligt undvika tvångsöverföring. Vid frivillig övergång väljes givetvis den nya taxan endast av dem, som har fördel därav, och en viss inkomstminskning för bestående avsättning är därför ofrånkomlig. De spridningskurvor, som uppgjorts för c:a 5 % av yrkesabonnenterna, och ur vilka dessa förhållanden kunna utläsas, överensstämma förbluffande väl med dem, som på sin tid uppgjordes i Stockholm. Spridningen är snarare mindre än större, vilket betyder, att det framlagda förslaget ansluter sig bättre till bestående förhållanden. Ett närmare studium av de enstaka fall, där avgiftsnedsättningen kan förefalla anmärkningsvärd, kommer säkert att visa, att det i huvudsak rör sig om abonnenter, som tidigare i brist på lämpliga taxor varit missgynnade. Skulle man trots detta faktum finna dessa enstaka stora avgiftssänkningar besvärande ur psykologisk synpunkt, föreligger möjligheten att som en övergångsform låta tidigare erlagda avgifter enligt vissa regler få inflytande på klassningen. Enligt de erfarenheter, som gjorts i Stockholm, har det icke varit möjligt att spåra den teoretiskt beräknade inkomstminskningen i elverkets ekonomiska resultat, vilka tvärtom på grund av förbrukningsökning företett en ständig stegring. Ingenting talar för att någonting annat skulle bliva fallet i Västerås.

Sammanfattning.

Sammanfattningsvis ber jag att få uttala min anslutning till det av Västerås elverk förelagda taxeförslaget med följande totalomdöme:

1) Förslaget överensstämmer med undantag för vissa lokalt betingade avvikelser i princip med det system, som Stockholms Elektricitetsverk tillämpat i 9 år.

2) Avgifternas avvägning och det föreslagna systemets utformning med hänsyn till bestående förhållanden förefaller väl genomtänkt.

3) Några betänkligheter i anledning av uppträdande inkomstminskning genom förslagets genomförande behöva knappast hysas.

4) Vissa detaljspörsmål kunna alternativt lösas på annat sätt, än som föreslagits, men av mig gjorda erinringar härvidlag äro endast av rådgivande karaktär.

5) Det tagna initiativet till revidering av taxesystemet genom införandet av moderna utvecklingsfrämjande tariffer synes berömvärt och står i bästa samklang med Svenska Elektricitetsföreningens intentioner, sådana de kommit till uttryck i det betänkande rörande eltariffernas rationalisering, som dess tariffkommitté avgav år 1944.

Stockholm den 4 december 1945.

G. WELMER.
Civilingenjör.
1:e ingenjör vid Stockholms Elektricitetsverk.

Drätselkammaren har i en den 3 januari 1946 dagtecknad skrivelse tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga ovan föreslagna normaltaxa att gälla från den första avläsningen år 1946,

att från samma tidpunkt de förutvarande taxorna n:r 4, n:r 8 och n:r 9 skola upphöra att gälla,

att från samma tidpunkt taxa n:r 3 skall betecknas "motortaxa" med ovan angiven ändrad lydelse,

att taxorna n:r 2, n:r 5 och n:r 6 skola t. v. kvarstå oförändrade, dock endast för nu befintliga abonnenter.

Nr 7. Borgen för intressekontorsverksamhet.

Drätselkammaren har i en den 3 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Från och med år 1940 har i samarbete med Upplands Enskilda Bank Aktiebolag varit anordnad intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän i den formen, att banken åtagit sig att för tjänstemännens räkning ombesörja alla regelbundet återkommande utgifter såsom skatter, hyra, försäkringar, räntor, amorteringar, vatten, lyse etc. genom månatliga avdrag å vederbörande tjänstemans lön. Banken är numera godkänd som erkänd skatteförmedlingskassa. Staden har tidigare tecknat borgen å den checkräkningskredit, som upptagits av en för ändamålet bildad förening, Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening. Borgensåtagandet har under 1945 omfattat ett belopp av 25.000 kronor.

En liknande intressekontorsverksamhet har på grund av stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1942 även anordnats för stadens arbetare. Denna verksamhet om-

händerhaves av Västerås stads sparbank och staden har även här tecknat borgen intill ett högsta belopp av 10.000 kronor.

De till intresseverksamheten anslutna befattningshavarna få erlägga en mindre avgift för varje av banken verkställd utbetalning, varjämte gällande låneränta debiteras för eventuellt underskott å vederbörandes konto. Vanlig checkräkningsränta krediteras däremot under de tider, då behållning å kontot förefinnes. Banken får av vederbörande befattningshavare fullmakt att av lönen varje månad utkvittera ett belopp så avvägt, att summan av samtliga månadsavdrag under kalenderåret täcker de av befattningshavarna uppgivna uppgifterna, som skola av banken bestridas. Härvid kan emellertid icke undvikas, att vid vissa tillfällen det å ett konto innestående beloppet icke förslår till bestridande av de aktuella utgifterna. Banken förskotterar emellertid därvid erforderligt belopp, för vilket ändamål checkräkningskrediten upptagits.

Enligt kommunallagen äger som bekant staden inom ramen för den underställningsfria lånerätten upptaga lån och teckna borgen utan Kungl. Maj:ts prövning under förutsättning bl. a. beträffande borgen, att denna skall gälla ett år i taget.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta.

att bemyndiga drätselkammaren att för år 1946 teckna borgen *dels* för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank Aktiebolag intill ett högsta belopp av 25.000 kronor, *dels ock* för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås stads sparbank intill ett högsta belopp av 10.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

Nr 8. Yttrande över förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 20 december 1945 till beredningsutskottet för yttrande remitterat ett inom Kungl. Justitiedepartementet utarbetat förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt har beredningsutskottet i utlåtande till stadsfullmäktige den 9 januari 1946 anfört följande:

Enligt nya rättegångsbalken 1: 11 skall rådhusrätt vid huvudförhandling i mål om ansvar för brott, varå kan följa straffarbete i två år eller därutöver, bestå av en lagfaren domare och nämnd. Samma skall enligt processlagberedningens förslag till lag om ändring av lagen den 22 juni 1939 med vissa bestämmelser om mål rörande brott av underårig gälla ifråga om mål mot underårig om ansvar för brott, varå kan följa svårare straff än fängelse i ett år. Även när i annat fall förekommer anledning att döma underåriga till frihetsstraff eller till tvångsuppfostran eller meddela villkorligt anstånd med straffs ådömande bör enligt samma förslag nämnd deltaga i handläggning av målet.

Enligt nya rättegångsbalken 1: 12 skall Konungen bestämma huru många nämndemän, som skola finnas i stadens rådhusrätt. Minst sju och högst nio nämndemän

skola på en gång tjänstgöra i rätten. Enligt 4 kap. 5 § nya rättegångsbalken skall vid val av nämndeman för stad med rådhusrätt staden utgöra en valkrets. Valet förrättas av stadsfullmäktige i stad, där dylika finnas. Rådhusrätten har att då nämndeman skall väljas, göra anmälan därom till den som har att föranstalta om valet.

Nya rättegångsbalken har förutsatts skola träda i kraft från och med den 1 januari 1948, varför val av nu ifrågavarande nämndemän skall äga rum senast vid sista stadsfullmäktigesammanträdet under år 1947. Man har ansett att i god tid före nya rättegångsbalkens ikraftträdande föreskrifter angående val av nämndemän böra utfärdas och vissa förberedande åtgärder vidtagas.

Nu föreliggande förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt innebär, att i Västerås stad skall utses 27 nämndemän. Vid bestämmandet av antalet nämndemän har man utgått ifrån att varje nämndeman icke borde tjänstgöra mer än 20 dagar om året. Om årliga antalet nämndemål icke överstiger 20, skulle alltså endast en grupp om nio nämndemän erfordras. Med ledning av ett från Justitiedepartementet till rådhusrätterna utsänt frågeformulär har inhämtats erforderliga uppgifter till stöd för beräkning av nämndemäns antal, därvid för Västerås stads vidkommande ansetts, att tre tjänstgöringsomgångar med nämndemän borde finnas eller sålunda 27 nämndemän. Samma antal nämndemän har föreslagits i bl a. städerna Norrköping, Borås, Örebro, Linköping, Hälsingborg och Uppsala.

I förslaget har upptagits en särskild föreskrift om att rådhusrätten minst tre månader före sista ordinarie stadsfullmäktigesammanträdet under år 1947 skall göra anmälan om val av nämndemän till den som har att föranstalta om valet.

Ifråga om valet har ytterligare föreslagits, att valet skall avse en tid av 6 år, räknat från den 1 januari 1948, att till nämndeman valbar skall vara man eller kvinna, som inom staden äger rösträtt vid val av stadsfullmäktige och där har sitt hemvist samt fyllt 25 år, att lagfaren domare, befattningshavare vid domstol, åklagare, polisman eller advokat eller den som eljest har till yrke att föra andras talan inför rätta ej må vara nämndeman, att annan ej må vägra mottaga uppdrag som nämndeman än den som fyllt 60 år eller eljest uppgiver giltigt hinder, att klagan över nämndemannaval skall föras hos rådhusrätten, att om klagan föres, valet ändock skall lända till efterrättelse såvitt ej rådhusrätten förordnar annat, samt att rådhusrätten, ehuru klagan ej föres, skall pröva de valdas behörighet.

Beredningsutskottet har efter granskning av förslaget för sin del icke funnit anledning till erinran mot detsamma och får därför föreslå stadsfullmäktige att besluta.

att förklara sig icke hava något att erinra emot föreliggande förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt.

Nr 9. Ändring i brandordningen avseende stadens indelning i sotningsdistrikt.

Brandstyrelsen har i en den 18 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med hänsyn till stundande inkorporering av Badelunda kommun torde en ändring av stadens indelning i sotningsdistrikt böra verkställas och får brandstyrelsen med anledning därav anföra.

Enligt senast fastställda brandordning och däri av stadsfullmäktige den 29 oktober 1942 antagna och av länsstyrelsen den 25 november samma år fastställda ändringar är staden i enlighet med bestämmelserna i 26 § av nämnda brandordning indelad i två sotningsdistrikt med yttre och inre områden. Gränsen mellan de båda distriktens yttre områden går i Kristiansborgsallén och den nya Salavägen.

Inom Badelunda kommun, som föreslås skola ingå i östra distriktet, har uppstått och planeras en tätbebyggelse av den art, att sotningsfristerna för de inre områdena böra tillämpas för ifrågavarande byggnadsområden.

Inom västra distriktet har likaledes färdigställts och planerats ytterligare tätbebyggelse utanför nu gällande gräns mellan yttre och inre områden varför det även inom detta distrikt är behövligt verkställa en gränsreglering.

Genom införande av regelbundna sotningsturer kommer dessutom skorstensfejarmästarnas arbete att underlättas betydligt.

Tredje stycket i brandordningens 26 § bör därför erhålla följande ändrade lydelse.

"Till sotningsdistriktens inre områden räknas den del av staden, som ligger inom en linje dragen i Kapellbäcken—järnvägen till Dingtuna—Råby—Vallby—Svartån—Hovdesta—Tunby—Nordanby—Bjurhovda—Lundby—Hälla—Hässlö, dock att uppräknade lantgårdar hänföras till de yttre områdena."

Brandstyrelsen får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* godgodkänna förestående förslag till ändrad lydelse av tredje stycket i 26 § brandordningen samt hos länsstyrelsen anhålla om fastställelse av ifrågavarande ändring.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 januari 1946 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande med biträdande av brandstyrelsens framställning tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar godkänna brandstyrelsens förslag samt

att uppdraga åt brandstyrelsen att hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse å ifrågavarande ändring av 3:dje stycket i 26 § i brandordningen för Västerås stad.

N:r 10. Jämkning av stadsplanen för del av kv. Kol.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 januari 1946 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 17 november 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kol i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit i vederbörlig ordning utställt, hava några anmärkningar icke inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning i stadsplanen för del av kvarteret Kol i Västerås stad.

Ändringsförslaget har tillkommit för att bereda plats för nytt centralpostkontor i Västerås. Utmed Snickargatan föreslås A-området indraget 4 m., utmed Sturegatan 6

m. Härigenom förbättras sikten i korsningen mellan dessa gator, varjämte anordnandet av behövlig parkering underlättas. Det tidigare fastställda området för överbyggd gård föreslås framdraget intill A-området.

Nu gällande stadsplan för området har fastställts genom Kungl. Maj:ts beslut den 28 april 1944.

Följande bestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

§ 2.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområdet skall byggnad uppföras av sten.

§ 3.

Hushöjd.

A med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

§ 4.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 5.

Fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

Västerås den 17 november 1945.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 17 januari 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kol samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:r 11. Förslag till ändrade bestämmelser om tilläggsavgifter i elverkstaxorna 1 och 7.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i en den 2 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I elverkets taxa n:r 1 för elektrisk ström finnes för närvarande bestämmelser om tilläggsavgifter av följande lydelse:

"Energiavgiften pr kWh höjes med 0,02 öre för varje krona, varmed kolpriset överstiger 25 kronor pr ton. Därest under året medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 200, erlägges en tilläggsavgift av 0,25 % av kraftavgiften för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 200. Denna höjning skall dock ej beräknas på eventuellt koltillägg."

I taxa n:r 7 finnes följande bestämmelser om tilläggsavgifter:

"Därest under året medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 200, erlägges en tilläggsavgift av 0,25 % av kraftavgiften för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 200. Denna höjning skall dock ej beräknas på eventuellt koltillägg."

Vid sammanträde den 2 januari 1946 beslöt styrelsen att acceptera ett erbjudande från Kungl. Vattenfallsstyrelsen att ifråga om den med Vattenfallsstyrelsen kontrakterade kraftleveransen fr. o. m. år 1946 och för resterande kontraktstid övergå till en ny prisregleringsbestämmelse, som utgöres av en ren indexklausul, enligt vilken de kontraktsenliga grundavgifterna ökas med ett tillägg av formen 0,3 (I—180) %, där I utgör medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex med utgångspunkt från år 1914. Vid det kolpris av kronor 51: 50 per ton och den levnadskostnadsindex (239), som för närvarande gälla för tilläggsavgifter, innebär en tillämpning av den nya indexklausulen att tillägget kommer att minskas med cirka 9 %.

Då styrelsen anser det skäligt att motsvarande minskning av tilläggsavgiften jämväl bör komma av dylika avgifter berörda abonnenter till godo, och att därjämte bestämmelserna om tilläggsavgifter böra göras enhetliga, vill styrelsen föreslå stadsfullmäktige, att ovan angivna bestämmelser angående tilläggsavgifter i taxorna 1 och 7 givas en lydelse i enlighet med Kungl. Vattenfallsstyrelsens indexklausul enligt följande: "Därest under året medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 200, erlägges en tilläggsavgift av 0,3 % av kraftavgiften för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 180".

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* nuvarande bestämmelser i elverkets taxor 1 och 7 avseende indextillägg och kolpristillägg skola utgå och ersättas av en bestämmelse av följande lydelse: "Därest under året medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 200, erlägges en tilläggsavgift av 0,3 % av kraftavgiften för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 180".

Drätselkammaren har i häröver den 17 januari 1946 avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens för tekniska verken förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

N:r 12. Förslag till modifiering av vattentaxan.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i en den 2 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Det förslag till ändring av vattentaxan som styrelsen den 10 november 1942 avgav till stadsfullmäktige hade den avfattningen, att de större förbrukarna skulle erhålla något sänkta avgifter per kubikmeter räknat. Den taxa, som senare antogs av stadsfullmäktige fastställde emellertid samma pris, 23 öre per kubikmeter, oavsett förbrukningsmängden. Senare ha vid ett flertal tillfällen framställningar gjorts från de största förbrukarna om en ändring i sagda förhållande. Den formulering, vattentaxan erhållit, har verkat i den riktningen, att de största förbrukarna så långt möjligt eftersträvat att inskränka sina vatteninköp från vattenverket för att i stället anskaffa vatten på egen hand. Sålunda har en av de största förbrukarna med en tidigare förbrukning av 200.000—300.000 kubikmeter per år minskat sina vatteninköp från vattenverket till omkring en tredjedel.

Några av de största abonnenterna ha en förbrukning så stor, att den motsvarar den normala förbrukningen i en mindre stad med cirka 5.000 innevånare. Det ställer sig naturligt, att dessa stora förbrukare själva kunna täcka sitt behov av vatten till avsevärt lägre pris än som gäller vid inköp från vattenverket. Man bör jämväl beakta, att dessa stora förbrukare, vars anläggningar ligga utspridda inom ett större område redan nu ha att svara för anläggning och underhåll av distributionsledningar inom sina områden. Under hittills rådande kristid hava svårigheterna med att utföra nyanläggningar och att anskaffa maskiner härför verkat hämmande på tendensen att för dessa förbrukare ordna vattenförsörjningen själva. Sedan inom kort de med kristiden förbundna svårigheterna härutinnan alltmera upphöra, kan man förvänta att planerna på ett förbilligande av vattenförsörjningen genom ett anskaffande av egna vattenreningsanläggningar snabbt komma att aktualiseras. Om vattenverket därför skall kunna undvika att mista ett flertal större abonnenter,, är det nödvändigt att en justering av vattentaxan till deras förmån omedelbart vidtages. Såsom ovan nämnts har redan på grund av den gällande taxans olämpliga utformning en utveckling påbörjats, som kommer att lända vattenverket till stor ekonomisk förlust.

Vid ett bedömande av fördelningen av vattenavgifterna mellan stora och små avnämare böra förutom för en distribution av denna art generellt gällande faktorer ävenledes följande synpunkter beaktas. De gällande bestämmelserna om anslutning till stadens vattenledning verka så, att en liten abonnent i allmänhet får ledningarna framdragna till en servispunkt, belägen endast ett fåtal meter från förbrukningsstället. Abonnenten har sålunda allenast att själv anlägga och underhålla några få meter vattenledning. En större förbrukare däremot, som har sina anläggningar utspridda över ett större område, måste inom detta område själv anlägga och underhålla distributionsledningar, vilkas längd i en del fall uppgå till flera kilometer.

Därest den större abonnenten i stället hade sina förbrukningsställen uppdelade på ett flertal småabonnenter med allmänna gator framdragna inom sitt område, skulle vattenverket få anlägga och svara för underhållet av dessa ledningar. Det läckage som nödvändigtvis uppstår på ledningarna skulle i ett sådant fall inträffa framför mätaren och sålunda ej påverka förbrukningen. Såsom förhållandena nu äro måste de största abonnenterna betala för en del läckvatten. Det bör vidare anmärkas, att de stora abonnenterna icke i samma utsträckning som de små påverka vattenverkets maximala belastning, då deras förbrukning vanligen är mera jämnt fördelad under året. Vattenverkets maximala belastning inträder under de varmaste sommardagarna, då vatten i stor utsträckning användes i hushållen för kylning och framförallt för bevattning i trädgårdar. Sålunda inträdde under år 1945 toppbelastningen under tiden 17—20 juli. Under dessa dagar hade Svenska Metallverken, som är en av de allra största abonnenterna, driften inställd på grund av semester och hade sålunda praktiskt taget icke någon vattenförbrukning. I fall några av vattenverkets största abonnenter bortföllo, skulle verkets inkomster på grund därav minska med 15 à 20 procent, varemot vattenverkets maximalbelastning och den därav betingade utbyggnadstakten av verkets anläggningar icke märkbart skulle påverkas.

Styrelsen har för avsikt att inom kort uppgöra förslag till en omläggning av vattentaxan för samtliga förbrukare. Restriktionerna ifråga om varmvattenförbrukningen gör det emellertid mycket svårt att för närvarande få något bestämt begrepp om vattenverkets blivande inkomster ävensom om behovet av nybyggnader för verket. Det synes därför lämpligast att låta med större ändringar av vattentaxan bero till dess normala förhållanden inträda i nämnda hänseenden.

Styrelsen vill därför nu föreslå att allenast följande modifiering av vattentaxan sker för att möta kravet från de största abonnenterna samt för att motverka tendensen att egna vattenreningsanläggningar byggas:

För förbrukning	intill	10.000 m³				23	öre/m³
„ „	över	10.000	intill	20.000	m³/år	22	„ „
„ „	„	20.000	„	30.000	„	21	„ „
„ „	„	30.000	„	40.000	„	20	„ „
„ „	„	40.000	„	50.000	„	19	„ „
„ „	„	50.000				18	„ „

Denna modifiering av gällande vattentaxa skulle räknat på 1944 års vattenförsäljning medföra en inkomstminskning för vattenverket à 21.000 kronor. För 1946 års vidkommande torde inkomstminskningen bliva ungefär densamma. I statförslaget för år 1946 räknade styrelsen med en inkomstminskning beträffande dessa större abonnenter. Skulle den föreslagna taxeändringen icke företagas framstår det som mycket sannolikt, att inkomstminskningen för vattenverket kommer att bliva avsevärt större utan att därigenom någon nämnvärd utgiftsminskning kan påräknas.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta, *att* fastställa ovan angivna förslag till modifiering av gällande vattentaxa.

Drätselkammaren har i häröver den 17 januari 1946 dagtecknat yttrande anfört följande:

Drätselkammaren vill erinra därom att på hösten 1942 ett liknande förslag till ändring av vattentaxan framlades av styrelsen för tekniska verken. Den skillnaden mellan de båda förslagen förefinnes dock att i 1942 års förslag man räknade med

ett pris som låg genomgående 2 öre högre än de priser, som nu föreslås. Vid behandlingen i stadsfullmäktige fattades emellertid ett beslut som innebar en kompromisslösning, varigenom ett pris av 23 öre bestämdes för vattnet oberoende av förbrukningens storlek. I likhet med tekniska verken anser drätselkammaren det vara angeläget att åtgärder vidtagas för att förhindra ett bortfall av vattenverkets största abonnenter. Med hänsyn därtill och i betraktande av att styrelsen utlovat ett förslag till omläggning av vattentaxan för samtliga förbrukare, anser sig drätselkammaren böra tillstyrka det nu föreliggande förslaget.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa ifrågavarande förslag till ändring av gällande vattentaxa att tillämpas från och med första avläsningen 1946.

N:r 13. Försäljning av mark inom kv. Igor.

Drätselkammaren har uti en den 17 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom kvarteret Igor, d. v. s. det kvarter inom vilket bland annat polisstationen är belägen, äger Västerås stad en del mark belägen norr om Konsums fastighet fram till gränsen för de fastigheter som ägas av Hushållningssällskapet och Missionskyrkan. Enligt fastställd stadsplan får å stadens mark efter Vasagatan byggas ett fyravåningshus och å den innanför liggande tomtmarken är gårdsöverbyggnad i två våningar tillåten. Sedan flera år tillbaka föreligger en framställning från Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd att få förvärva del av denna stadens mark för utbyggnad av Konsumtionsföreningens affärsfastighet. Enligt ett nyligen upprättat förslag till tomtindelning som godkänts av byggnadsnämnden och drätselkammaren skall den östra delen av stadens ifrågavarande mark bilda en tomt, benämnd tomten n:r 3 om 1.794,1 kvadratmeter. Övriga delen av stadens mark kommer enligt tomtindelningsförslaget att bilda tomten n:r 5 om 2.082,2 kvadratmeter. På denna sistnämnda tomt är polisstationsbyggnaden och den s. k. Klockargården belägna. Konsumtionsföreningen avser med sin framställning att förvärva den föreslagna tomten n:r 3. Drätselkammaren har fört underhandlingar med föreningen och det vill synas som om en överenskommelse med för staden godtagbar köpeskilling kunde träffas. Då drätselkammaren emellertid saknar bemyndigande att försälja marken ifråga, får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor som kammaren kan finna vara för staden godtagbara försälja staden tillhörig tomtmark inom kvarteret Igor.

N:r 14. Godkännande av markbyte mellan Aktiebolaget Svenska Metallverken och Västerås stad.

Drätselkammaren har uti en den 17 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt av stadsfullmäktige antagen stadsplan för området mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen skall Tegnérgatan i dess nuvarande sträckning från järnvägen och väster ut utgå ur stadsplanen och ersättas med ett trafikområde, inom vilket plats beredes för den blivande riksvägen. Förbindelsen mellan Östra Ringvägen och den blivande riksvägen skall ske genom en ny sträckning på Bergslagsvägen. För att skaffa för riksvägens framdragande erforderlig mark har staden tidigare genom avtal med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget förvärvat visst markområde norr om nuvarande Tegnérgatan. Den antagna stadsplanen förutsätter emellertid att visst markbyte även äger rum med Aktiebolaget Svenska Metallverken. Sålunda skall bolaget förvärva från staden ett markområde om c:a 11.100 kvadratmeter att tilläggas bolagets industriområde. Häri ingår mark av nuvarande Tegnérgatan och av den mark staden genom ovan omförmälda avtal förvärvat från Asea. Staden å sin sida skall av Aktiebolaget Svenska Metallverken förvärva *dels* ett område om c:a 1.200 kvadratmeter att ingå i blivande riksvägen *dels ock* ett område om c:a 8.300 kvadratmeter avsett att ingå i den nya förbindelsevägen mellan Östra Ringvägen och riksvägen samt i ett väster därom beläget kvarter, som planerats för allmän bebyggelse. Metallverken skall sålunda förvärva av staden c:a 1.600 kvadratmeter mer än vad bolaget avstår till staden. I samband med riksvägens framdragande måste en mur anordnas mellan riksvägen och det söder om densamma liggande Metallverken tillhörande industriområdet. Metallverken kommer vidare att snarast möjligt uppföra en nybyggnad inom sitt industriområde, vilken byggnad delvis kommer att förläggas å den mark, som nu upptages av Tegnérgatan samt marken norr därom. Höjdförhållandena å denna mark äro sådana att en betydande schaktning måste företagas, vilket däremot icke hade varit fallet om Metallverken hade fått förlägga den planerade nybyggnaden enligt bolagets byggnadsplaner före stadsplaneändringen. Mellan bolaget och staden har nu under förutsättning av stadsfullmäktiges medgivande följande förslag till bytesavtal upprättats. Bolaget överlåter till staden ovan omförmälda områden om tillhopa c:a 9.500 kvadratmeter. Staden å sin sida överlåter till bolaget ett område om c:a 11.100 kvadrameter, varvid bolaget i mellanskillnad för överskjutande markareal erlägger ett belopp av 5.000 kronor. Staden åtager sig att svara för kostnaderna som sammanhänga med uppförande av mur i den blivande riksvägens södra begränsningslinje. Bolaget å sin sida åtager sig att ensamt svara för samtliga merkostnader på grund av schaktning.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det mellan drätselkammaren och Aktiebolaget Svenska Metallverken sålunda träffade preliminära avtalet om markbyte samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga samtliga de åtgärder, som erfordras för avtalets fullföljande.

N:r 15. Fråga om kommunalisering av idrottsplatsen (konf. ser. B n:r 1/1946).

Drätselkammaren har uti en den 17 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan drätselkammaren den 11 mars 1943 uppdragit åt en särskild kommitté att verkställa en förutsättningslös utredning av frågan om Arosvallens organisation och skötsel samt därmed sammanhängande spörsmål har nämnda kommitté den 17 december 1945 till drätselkammaren avlämnat ett betänkande till vilket fogats fyra bilagor. Betänkandet jämte bilagorna finnas intagna i stadsfullmäktiges tryckta handlingar ser. B n:r 1 1946. Kommitténs utredning utmynnar i förslag att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1947 övertaga Arosvallen, *att* åt drätselkammaren måtte uppdragas att verkställa erforderliga reparationer och omändringar å Arosvallen, *att* en särskild idrottsstyrelse måtte tillsättas, vilken skall förbereda stadens övertagande av Arosvallen samt *att* åt drätselkammaren måtte uppdragas att föranstalta om att fullständigt förslag till ny idrottsplats på Emaus utarbetas och förelägges stadsfullmäktige snarast möjligt. Drätselkammaren, som förehaft kommitténs utredning och förslag till behandling får i ärendet anföra följande.

I likhet med kommittén finner drätselkammaren det vara riktigt att staden övertager den nuvarande idrottsplatsen Arosvallen och att blivande idrottsplatser och träningsplaner anläggas och drivas i kommunal regi. Till följd härav bör även ett särskilt kommunalt organ tillskapas som skall handhava skötseln av stadens idrottsplatser samt handlägga övriga till idrotten hänförliga frågor. Emot kommitténs förslag att i närheten av Emaus gård tillskapa en ny idrottsplats har drätselkammaren intet att erinra. Kammaren understryker att utredningen om denna idrottsplats bör ske så snabbt som möjligt men finner det lämpligare att denna utredning anförtros åt den idrottsstyrelse som utredningskommittén föreslagit. På grund härav och då drätselkammaren anser att det förberedande arbetet med Arosvallens övertagande och den nuvarande administrationens avveckling bör ske i god tid före årsskiftet vill kammaren föreslå att idrottsstyrelsen tillsättes så snart stadsfullmäktige godkänt utredningskommitténs förslag i princip.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1947 eller den tidigare tidpunkt som kan befinnas lämplig övertaga Arosvallen samt uppdraga åt den blivande idrottsstyrelsen att snarast möjligt vidtaga de åtgärder som härav föranledas,

att de idrottsplatser och träningsplaner som framdeles komma att anläggas skola drivas i stadens regi och tillhöra idrottsstyrelsens förvaltning,

att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med yttrande över förslaget till reglemente för idrottsstyrelsen ävensom snarast möjligt inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i nämnda styrelse,

att uppdraga åt idrottsstyrelsen att föran-

stalta om att fullständigt förslag till ny idrottsplats på Emaus utarbetas och förelägges stadsfullmäktige snarast möjligt samt

att uppdraga åt drätselkammaren att med anlitande av de medel som finnas upptagna i innevarande års budget verkställa erforderliga reparationer och omändringar å Arosvallen.

N:r 16. Anslag till påbörjande av Rikshuvudvägen.

Drätselkammaren har uti en den 17 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I 1943 års stat beslöto stadsfullmäktige att anvisa reservationsanslag med 20.600 kronor till Arosvägens förlängning österut till Vasagatan samt med 24.000 kronor för iordningställande av Arosvägen mellan Vasagatan och Tunbyvägen. På grund av företagen stadsplaneändring har det förstnämnda arbetet allenast utförts till viss del och finnes för den skull ett överskott å anslaget om 10.712 kronor och 51 öre. Genom den slutligt beslutade sträckningen av rikshuvudvägen har det visat sig att Arosvägen mellan Vasagatan och Tunbyvägen kommer att sammanfalla med rikshuvudvägen, varför för iordningställandet av Arosvägen på denna del endast en del av därför beviljat anslag tagits i anspråk, och ett överskott därför finnes å 14.426 kronor och 62 öre. Med hänsyn till att arbetet på rikshuvudvägen nu skall igångsättas anser drätselkammaren såsom lämplig åtgärd att det sammanlagda överskottet å ovanberörda anslag eller 25.139 kronor och 13 öre får användas för påbörjande av arbetet med rikshuvudvägen.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa om stadsfullmäktiges medgivande att använda överskottet 25.139 kronor och 13 öre av beviljade reservationsanslag för Arosvägens förlängning österut till Vasagatan och dess iordningställande mellan sistnämnda gata och Tunbyvägen för påbörjande av rikshuvudvägen.

N:r 17. Utförande av transformatorstation vid Bergslagsvägen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 2 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För att kunna tillgodose den planerade bebyggelsen å övre Gideonsberg och vid Skallberget med elektrisk energi har det visat sig erforderligt att uppföra en transformatorstation vid Bergslagsvägen försedd med en transformator om 400 kVA samt högspännings- och lågspänningsställverk. Kostnaderna härför ha beräknats till 26.000 kronor.

Med hänsyn till att bebyggelsen å området ännu icke kommit igång, förefinnes icke möjlighet att förhyra lämplig lokal, vari stationen kan inrymmas. På grund härav tillkommer utöver ovan angivna summa ett belopp å 15.000 kronor för byggande av särskilt transformatorhus.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utförande av en transformatorstation jämte därför erforderlig byggnad vid Bergslagsvägen anvisa ett anslag å 41.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har uti ett den 17 januari 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för utförande av transformatoranläggning vid Bergslagsvägen anvisa ett anslag å 41.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att upptaga lån å nyssnämnda belopp ävensom att vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

N:r 18. Fråga om anslag till Västerås Reso.

Drätselkammaren har uti en den 17 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 22 oktober 1945 till drätselkammaren har Västerås Reso, lokalavdelning av Folkrörelsernas Resoorganisation, hemställt att komma i åtnjutande av ett årligt anslag av 1.500 kronor för bestridande av företagets verksamhet i Västerås.

Med överlämnande av skrivelsen får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Enligt vad drätselkammaren erfarit vid hänvändelse till ett antal med Västerås jämförliga städer ha i städerna Örebro och Eskilstuna under de senaste åren beviljats anslag till motsvarande företag med belopp varierande mellan 1.000 kronor och 3.000 kronor per år. Karlskrona stad har i staten för 1946 upptagit ett anslag å 300 kronor. I ett par andra städer, nämligen Kalmar och Karlskoga, har lokal genom stadens försorg utan ersättning ställts till företagets förfogande.

Den verksamhet, som av Folkrörelsernas Resoorganisation bedrives med stöd av bland andra Landsorganisationen i Sverige och Kooperativa förbundet, syftar till att möjliggöra för mindre bemedlade att utnyttja fritiden och semestertiden.

Västerås Reso, vilken är en lokalavdelning av Folkrörelsernas Resoorganisation, har sedan år 1937 bedrivit turistbyråverksamhet i staden. Verksamheten har bedrivits från Västmanlands Folkblads kontor. Antalet förmedlade kunder till Resos semesteranläggningar har under år 1945 uppgått till 160, jämte ett tiotal förmedlingar till privata pensionat. Företaget har även förmedlat biljettförsäljning, vilken under år 1945 uppgått till ett belopp av kronor 4.740: 75. Vidare har verksamheten omfattat förmedling av inkvartering och måltider för gruppresor, under föregående år, särskilt JUF:s riksstämma den 22—25 juni.

Lokalavdelningen av Reso anordnar flera gånger under varje månad utflykter antingen till stadens närmaste omgivningar eller till mer eller mindre närbelägna orter.

Fram till år 1945 fanns i staden tvenne Resoorganisationer, nämligen en Resoavdelning och en Resoklubb, därvid avdelningen stod för resebyråverksamheten och

därmed sammanhängande ekonomiska frågor samt klubben anordnade utflykter och handhade ren klubbverksamhet. Numera finnes blott en Resoorganisation, enär det visat sig svårt att i praktiken hålla isär nämnda arbetsuppgifter.

Västerås Reso är icke någon ekonomisk förening men planer finnas att ombilda föreningen till en sådan.

Vid organisationens start år 1942 tillsköto ett antal fackliga, politiska och ideella organisationer i staden engångsbelopp för verksamheten. Medlemsavgiften för enskild medlem utgör 4 kronor per år, varav hälften inbetalas till huvudorganisationen i Stockholm. Sistnämnda huvudorganisation brukar stå som garant då en lokalavdelning åtager sig en större uppgift såsom inkvarteringar vid kongresser eller dylikt.

Medlemsantalet utgör för närvarande 300—400. Även icke medlemmar få anlita resebyråtjänsten. Västerås Reso har hittills icke haft någon egen expeditionslokal utan har verksamheten såsom nämnts bedrivits från Västmanlands Folkblads kontorslokaler. Emellertid planerar företaget nu att hyra expeditionslokaler hos HSB vid Domkyrkoesplanaden tillsammans med Hyresgästföreningen, och är det meningen, att i detta fall särskild personal skulle anställas. Det är närmast för denna utökning av verksamheten, som anslag begäres av staden.

Då företaget utan tvivel nedlägger en samhälleligt gagnande insats på fritidsverksamhetens område, anser drätselkammaren, att företaget bör få komma i åtnjutande av ett bidrag till verksamheten under år 1946 med 1.500 kronor. Drätselkammaren förutsätter härvid, att företaget snarast möjligt ombildas till en ekonomisk förening och hos länsstyrelsen registreras såsom sådan.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att ställa till Västerås Resoklubbs förfogande ett anslag för innevarande år av 1.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skall utgå av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 19. Omändringsarbeten för arbetsförmedlingen.

Drätselkammaren har uti en den 17 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Arbetsförmedlingen, som förhyr lokaler i stadens fastighet vid Munkgatan, har gjort framställning om att vissa ändringsarbeten måtte göras där. Sålunda skulle ett större rum uppdelas i två rum, varigenom det skulle bliva erforderligt att uppsätta en avskiljande vägg ävensom att taga upp en ny dörr. De erforderliga omändringsarbetena ha å byggnadskontoret kostnadsberäknats till 1.200 kronor.

Då det synes nödvändigt att vidtaga åtgärder för att på ett ändamålsenligt sätt tillgodose arbetsförmedlingens lokalbehov, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att anslå medel för arbetets utförande. Samtidigt får drätselkammaren meddela att kammaren, därest stadsfullmäktige komma att bifalla framställningen, har för avsikt att höja den årliga hyran för lokalerna med 100 kronor.

Med vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av ovan omförmälda ändringsarbeten anvisa ett anslag å 1.200 kronor att utgå av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 20. Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan.

Drätselkammaren har uti en den 17 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har Västerås Omnibus Aktiebolag hemställt, att kammaren ville gå i författning om en påbyggnad på stadens garagefastighet vid Pilgatan, vilken fastighet förhyres av bolaget. Anledningen till denna framställning är att bolaget måste ordna utrymmen för omklädnads-, tvätt- och duschrum samt matsal för personalen. Drätselkammaren har låtit uppgöra förslag, som innebär en påbyggnad av den västra delen av byggnaden. Arbetet har kostnadsberäknats till 40.000 kronor. Med Omnibusbolaget har överenskommits om en höjning av hyran som är tillfyllest för att förränta och amortera det kapital som nedlägges för påbyggnaden.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 40.000 kronor samt

att anslaget må förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i 1947 års stat.

N:r 21. Inköp av lastautomobil till byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 januari 1946 anfört följande:

Byggnadskontoret förfogar för närvarande över två lastautomobiler, varav den ena befinner sig i mindre gott skick. Då det visat sig, att dessa bilar icke kunna motsvara det behov av körslor som föreligger för kontorets räkning, ha bilar i erforderlig utsträckning fått förhyras. Som en förhyrning av lastautomobiler emellertid för närvarande ställer sig mycket kostsam, anser drätselkammaren tiden lämplig att gå i författning om att inköpa ytterligare en bil för byggnadskontorets räkning. I och med att den militära beredskapen upphörde, beslöt Kronan att genom Kungl. Arméförvaltningens tygavdelning låta försälja för krigsmakten överflödiga lastmotorfordon till bl. a. städerna för att användas för eget bruk. Västerås stad anvisades därvid tre stycken bilar, vilka efter företagen besiktning befunnits vara i ett i förhållande till betingade priser mycket gott skick. För tekniska verken föreligger ett behov av två utav dessa bilar, för vilka anslag äskas i annat ärende denna dag. Den återstående bilen, en 4-tons lastbil av märket Ford, har visat sig synnerligen lämplig för byggnadskontorets del. Efter ommålning och sedan omställning för metangasdrift samt påmontering av tippanordning skett skulle bilen kosta 12.000 kronor.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av ifrågavarande 4-tonslastautomobil samt för å densamma erforderliga ändringsarbeten anvisa ett anslag å 12.000 kronor att utgå av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 22. Inköp av två lastautomobiler till tekniska verken.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 januari 1946 anfört följande:

I samband med den militära beredskapens hävande erbjöds staden att för eget behov från Kungl. Arméförvaltningens tygavdelning inköpa av krigsmakten begagnade lastmotorfordon. Vid sammanträde den 26 juni 1945 beslöt styrelsen i anledning härav att söka förvärva en lämplig lastbil för tekniska verkens räkning. Senare erhölls anvisning å två stycken lastbilar av märket Volvo, en 3-tons och en 4-tons vagn, vilka båda endast obetydligt använts i trafik och för den skull befinna sig i mycket gott skick. Priset för 3-tons-bilen är 8.500 kronor, vartill kommer en kostnad å 2.100 kronor för påmontering av tipp, målning samt omställning för drift med bilgas. 4-tons-bilen betingar ett pris av 8.330 kronor jämte motsvarande tilläggskostnad som för 3-tons-bilen belöpande sig till 2.070 kronor, varför de båda bilarna i för tekniska verken användbart skick sammanlagt uppgå till 21.000 kronor.

Då tekniska verken dragits med svårigheter att klara transportproblemet, och behov därför föreligger av att inköpa lastautomobiler, så anser styrelsen det lämpligt att inköpa de ifrågavarande bilarna, särskilt som priserna med hänsyn till bilarnas kvalitet måste anses mycket skäliga.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ändamålet ifråga ställa ett belopp å 21.000 kronor till styrelsens förfogande att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen täckas av körlega för bilarna.

Drätselkammaren har uti ett den 17 januari 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ändamålet ifråga anvisa ett anslag å 21.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen upptagas till täckning i samband med framläggande av 1945 års bokslut.

N:r 23. Reparation av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 januari 1946 anfört följande:

Hälsovårdsnämndens ambulans har enligt rapport av brandchefen visat sig vara i behov av omborrning, målning och en allmän översyn. Kostnaderna för repara-

tionen kunna icke på förhand fixeras men torde enligt preliminära beräkningar uppgå till cirka 1.400 kronor. Då under arbetets fortgång ytterligare smärre reparationer kunna visa sig erforderliga, bör man räkna med att kostnaderna sannolikt komma att något överstiga detta belopp. Med anledning härav får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för reparation av hälsovårdsnämndens ambulans anvisa ett förslagsanslag å 1.600 kronor.

Drätselkammaren har uti ett den 17 januari 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för reparation av hälsovårdsnämndens ambulans anvisa ett anslag av 1.600 kronor att utgå av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 24. Inköp av ny bokföringsmaskin för stadskamrerarekontoret.

Drätselkammaren har uti en den 17 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Å stadskamrerarekontoret finnes för närvarande en bokföringsmaskin, som togs i bruk år 1939. Med hänsyn till att denna maskin är synnerligen hårt belastad, och då det kan förväntas att bokföringsarbetet i fortsättningen kommer att öka än mera, är det nödvändigt att, därest arbetet skall kunna medhinnas, gå i författning om att anskaffa ytterligare en bokföringsmaskin. Såsom exempel på belastningen av den nuvarande maskinen kan anföras, att sammanlagda antalet kassa- och memorialverifikationer för år 1945 var 46.700 mot 20.400 under år 1939.

Drätselkammaren får för den skull tillstyrka stadsfullmäktige att besluta om inköp av ytterligare en bokföringsmaskin. Det synes vara lämpligt att inköpa en likadan maskin, som den hittillsvarande, en textskrivande maskin av märket National. En sådan maskin har offererats till ett pris av 14.000 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en bokföringsmaskin till stadskamrerarekontoret ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 14.000 kronor samt

att berörda anslag må utgå av tillgängliga medel för att slutligen upptagas till täckning i 1947 års stat.

N:r 25. Rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under år 1946.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 7 januari 1946 dagtecknad skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 24 februari 1944 beslöto stadsfullmäktige angående rörligt tillägg å stadens befattningshavares löner samt å från stadskassan utgående pensioner, allt för tiden intill 1944 års utgång.

Beslutet grundade sig på en mellan löne- och avtalsnämnden och befattningshavarnas förhandlingsberättigade organisationer träffad överenskommelse i huvudsaklig anslutning till det mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen den 16 januari 1944 träffade s. k. ramavtalet.

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 22 februari 1945 att för sistnämnda år rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer skulle utgå efter samma grunder som år 1944. Ifråga om de kollektivavtalsanställda arbetarna gäller som bekant enligt särskild träffad överenskommelse att ramavtalets bestämmelser automatiskt skola tillämpas på kollektivavtalen.

Beslutanderätten ifråga om rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer tillkommer emellertid stadsfullmäktige. Ramavtalet har icke från någondera parten blivit uppsagt, varför bestämmelserna i avtalet gälla oförändrade under år 1946.

Med hänsyn härtill anser löne- och avtalsnämnden, att till befattningshavarna och pensionärerna under år 1946 rörligt tillägg bör utgå enligt samma regler som gällde under år 1945. Då ett beslut, avseende fortsatt tillämpning av de under år 1945 gällande bestämmelser om rörligt tillägg, innebär oförändrade förmåner för befattningshavarna och pensionärerna, synes anledning icke föreligga att låta beslutet föregås av särskilda förhandlingar med befattningshavarna. För närvarande utgör indextalet 242.

Drätselkammaren har i häröver den 17 januari 1946 avgivet utlåtande med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att de regler angående rörligt tillägg ifråga om stadens befattningshavare, vilka hittills gällt, fortfarande skola tillämpas beträffande de tillägg, som för närvarande utgå, men en ytterligare höjning av dessa tillägg enligt nämnda regler icke äga rum;

att sålunda det rörliga tillägget å stadens befattningshavares löner skall utgå med 22 %, så länge indextalet ej uppgår till 249,

att från och med ingången av det kvartal, varunder index uppgår till lägst 249, det rörliga tillägget skall utgå med ytterligare 5 % eller sålunda med 27 %,

att därest tillägg skulle komma att utgå jämlikt föregående stycke och index därefter vid ingången av något kvartal faller till eller under 237, det angivna tillägget skall bortfalla från och med sagda kvartalsskifte,

att såväl tidigare utgående som nu ifrågavarande tillägg skola utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru icke upptagna i staten, fullgöra heltidstjänst,

att tilläggen skola utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstiga 800 kronor per månad och utbetalas månadsvis,

att tilläggen icke skola inräknas i befattningshavarnas pensionsunderlag,

att förevarande bestämmelser skola gälla tills vidare under år 1946 med befattningshavarna förbehållen rätt, att, därest index under året skulle komma att uppgå till lägst 257, begära förhandlingar om ytterligare tillägg, dock tidigast från och med ingången av det kvartal, då indextalet uppnått sistnämnda gräns, samt

att jämväl rörligt tillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg skall utgå i tillämpliga delar efter härovan angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast skall utgå å pension eller del av pension, som icke överstiger ett belopp av 500 kronor per månad.

N:r 26. Inrättande av ytterligare en befattning som kriminalkonstapel.

Polisnämnden har i en den 31 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Polisnämnden får härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta inrätta ytterligare en befattning som kriminalkonstapel vid kriminalavdelningen härstädes från och med den 1 januari 1946.

I samband med prövning av frågan om övertagande av polisgöromålen inom Badelunda kommun efter den stundande inkorporeringen har polismästaren i skrivelse till polisnämnden anhållit, att polisnämnden måtte medverka till att poliskåren i staden efter den 1 januari 1946 ökades med en kriminalkonstapel och tre ordningskonstaplar. Beträffande kriminalkonstapeln har polismästaren anfört, att antalet innevånare i staden efter inkorporeringen kommer att öka med c:a 2.300 personer men då brottmålsärendena inom Badelunda efter flygflottiljens överflyttning dit ökat i en grad som icke står i proportion till folkmängden kan man beräkna, att kriminalpolisens merarbete torde motsvara en ökning av den bofasta befolkningen med omkring 4.000 personer.

Ifråga om ordningspolisens arbete har polismästaren framhållit att inkorporeringen icke endast komme att medföra ökade krav på ordningshållningen utan även innebära mera arbete med delgivningar m. m. För bevakning av ett patrulleringsdistrikt dygnet om inom nu ifrågavarande område åtgår fyra man, men med hänsyn till bebyggelsens karaktär samt möjligheten att med radiobil avpatrullera det nya distriktet torde en utökning av ordningspolisen med tre man böra äga rum, vilken utökning ungefär motsvarar nu rådande proportioner mellan folkmängd och ordningspolis i Västerås.

Polisnämnden, som tagit del av i ärendet verkställd utredning, har funnit att en utökning av personalen å kriminalavdelningen torde vara erforderlig icke blott på grund av de i polismästarens framställning angivna skälen utan även för undvikande av det vid kriminalavdelningen förekommande övertidsarbetet, vilken olägenhet polisnämnden anser böra kunna bortfalla genom inrättande av ytterligare en befattning å avdelningen.

Beträffande den begärda utökningen av polispersonalen å ordningsavdelningen har polisnämnden icke funnit skäl att för närvarande vidtaga några åtgärder, då Bade-

lunda, som tidigare saknat patrulleringsdistrikt, tills vidare icke torde vara i behov av annan ordningshållning ,än den som kan vinnas genom en obetydlig utökning av stadens radiobilars patrulleringslinjer. Skulle särskilda skäl sedermera föranleda utökning av ordningspolisstyrkan kommer polisnämnden att då upptaga frågan till förnyad behandling.

Polisnämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1946 inrätta ytterligare en befattning som kriminalkonstapel vid härvarande kriminalavdelning samt

att ifrågavarande befattningshavare i lönehänseende placeras i 8. lönegraden av stadens nu gällande lönestat.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 7 januari 1946 dagtecknat utlåtande tillstyrkt bifall till polisnämndens förslag.

Drätselkammaren har i yttrande den 17 januari 1946 med biträdande av polisnämndens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1946 inrätta ytterligare en befattning som kriminalkonstapel vid härvarande kriminalavdelning samt

att ifrågavarande befattningshavare i lönehänseende placeras i 8. lönegraden av stadens nu gällande lönestat.

N:r 27. Anstånd med återbesättande av en exekutorstjänst.

Magistraten har i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 december 1945 anfört följande:

På framställning av magistraten meddelade stadsfullmäktige den 27 januari 1944 anstånd med återbesättandet av den efter exekutorn Richard Stéen, vilken beviljats avsked med pension, ledigblivna tjänsten, dock längst till den 1 januari 1946.

I samband med att magistraten i skrivelse den 4 juni 1942 till löne- och avtalsnämnden hemställde om pension åt exekutorn Hugo A. Carlsson ifrågasatte magistraten med hänsyn till en väntad uppbördsreform huruvida icke med återbesättandet av den lediga tjänsten efter honom borde anstå i avbidan på en sådan reforms genomförande, dock längst till den 1 juli 1944. Något svar å denna skrivelse inkom icke och efter vad magistraten erfarit synes frågan om besättande av tjänsten icke hava upptagits av nämnden. I väntan på nämndens yttrande lät emellertid magistraten tillsvidare anstå med återbesättandet. Av någon anledning kom magistraten därefter icke att, såsom bort ske, inhämta stadsfullmäktiges medgivande därtill. Det kan dock icke vara någon tvekan om att, därest frågan bragts under stadsfullmäktiges prövning, med återbesättandet av denna tjänst i likhet med Stéens skolat anstå i avbidan å en blivande uppbördsreform. Förslag till en sådan har såsom känt framlagts för nu pågående riksdag och är avsedd att träda i kraft den 1 januari 1947.

Med anledning härav och då viss erfarenhet måste vinnas rörande uppbördsreformens verkningar för att kunna taga ställning till frågan om exekutorstjänsterna får magistraten hemställa att med återbesättande av de lediga exekutorsbefattningarna måtte få anstå tillsvidare, dock längst till den 1 juli 1947.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 7 januari 1946 tillstyrkt bifall till magistratens förslag.

Drätselkammaren har i ett den 17 januari 1946 dagtecknat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla magistratens och löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

N:r 28. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i en den 9 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 2 december 1945 har stadsfullmäktigeledamoten häradsskrivaren O. Lewrö på grund av hälsoskäl och bristande tid hemställt om entledigande från ledamotskapet av stadsfullmäktige samt beredningsutskottet, polisnämnden, hyresnämnden ävensom från uppdraget såsom suppleant i folkskolestyrelsen.

På sammanträde den 20 december 1945 beslöto stadsfullmäktige hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny stadsfullmäktigeledamot i herr Lewrös ställe. Fullmäktige beslöto vidare anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående återbesättande av de övriga kommunala uppdrag, från vilka herr Lewrö sålunda begärt entledigande.

Vid nyssnämnda sammanträde ha stadsfullmäktige utsett ny ledamot i herr Lewrös ställe uti beredningsutskottet, polisnämnden och hyresnämnden, varför blott återstår att välja ny suppleant i folkskolestyrelsen.

Beredningsutskottet får till suppleant i folkskolestyrelsen för tiden intill 1947 års utgång i herr Lewrös ställe föreslå rektor K. Carlfors.

N:r 29. Val av kommitté för utredning av frågan angående yrkesskolornas, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov.

Beredningsutskottet har i en den 9 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I enlighet med ett av drätselkammaren i skrivelse den 15 november 1945 framfört förslag ha stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 i samma månad beslutat uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till ledamöter i en kommitté med uppdrag att utreda frågan angående yrkesskolornas, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov.

Beredningsutskottet får i anledning härav i ärendet anföra följande.

Utskottet har berett de olika skolstyrelserna tillfälle att inkomma med förslag å ledamot, som ansåges böra representera vederbörande styrelse i kommittén. Som ledamot i kommittén, representerande elektrotekniska fackskolan har därvid föreslagits rektor Folke Ericsson, för yrkesskolorna skorstensfejarmästaren C. W. Karlsson och för högre folkskolan muraren Martin Hellblom.

Beredningsutskottet delar för sin del drätselkammarens i skrivelsen framförda

uppfattning att nämnda tre styrelser representeras med endast en ledamot från var och en av styrelserna.

Utskottet anser, att kommittén sammanlagt lämpligen bör bestå av 7 ledamöter, däri inräknat de tre ledamöterna, som representera skolstyrelserna.

Till ledamöter i kommittén föreslås byggmästaren Fritz Eklund, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, ombudsmannen B. W. Alwestrand och civilingenjören Ralf Thorburn jämte de tre av skolstyrelserna föreslagna ledamöterna. Såsom sammankallande ledamot föreslås herr Eklund.

Beredningsutskottet föreslår sålunda stadsfullmäktige att besluta

att uppdraga åt en kommitté, bestående av byggmästaren Fritz Eklund, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, ombudsmannen B. W. Alwestrand, civilingenjören Ralf Thorburn, rektor Folke Ericsson, skorstensfejarmästaren C. W. Karlsson och muraren Martin Hellblom, de tre sistnämnda representerande respektive styrelserna för elektrotekniska fackskolan, för yrkesskolorna och för högre folkskolan med byggmästaren Fritz Eklund såsom sammankallande, att utreda frågan angående yrkesskolornas, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov samt att, sedan utredningen slutförts, till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

N:r 30. Borgen å byggnadskreditiv för H. S. B:s i Västerås stiftelse Familjebostäders nybygge i kv. Remmen n:r 2 samt H. S. B:s Bostadsrättsförening Hagadals nybygge i kv. Rembygeln n:r 2.

Drätselkammaren har uti en den 22 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 22 februari 1945 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att teckna borgen å byggnadskreditiv för *dels* H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdars nybygge inom kvarteret Remmen intill 85 % av den av Statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 522.750 kronor, *dels ock* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Rembygelns nybygge inom kvarteret Rembygeln intill likaledes 85 % av den av byrån fastställda byggnadskostnaden, dock högst 522.750 kronor, allt mot säkerhet av inteckningar och under förutsättning, att borgensåtagandet gällde under högst ett och ett halvt år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

I skrivelser den 21 januari 1946 ha nyssnämnda föreningar meddelat, Bostadsrättsföreningen Rembygeln, att ifrågavarande fastighet komme att uppföras av Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hagadal å tomten nr 2 i kvarteret Rembygeln och H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar, att dess fastighet efter överenskommelse med Statens byggnadslånebyrå skulle komma att uppföras och förvaltas i särskild regi av H. S. B:s i Västerås stiftelse Familjebostäder å tomten nr 2 i kvarteret Remmen. I anledning härav hemställes, att fullmäktiges nyssnämnda

beslut om borgensåtagande i stället måtte få gälla respektive Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hagadal och H. S. B:s i Västerås stiftelse Familjebostäder.

Drätselkammaren får med biträdande av framställningarna tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att med ändring av sitt den 22 februari 1945 fattade beslut bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för *dels* H. S. B:s i Västerås stiftelse Familjebostäders nybygge å tomten nr 2 i kvarteret Remmen intill 85 % av den av Statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 522.750, kronor *dels ock* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hagadals nybygge å tomten n:r 2 i kvarteret Rembygeln intill likaledes 85 % av den av byrån fastställda byggnadskostnaden, dock högst 522.750 kronor, allt mot säkerhet av inteckningar och under förutsättning, att borgensåtagandena gälla under högst ett och ett halvt år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 februari 1946 Ser. A nr 2

N:r 31. Höjning av spänningen å ledningsnätet inom Badelunda från 3—6 kV.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i en den 29 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I och med att Västerås stad i samband med inkorporeringen av Badelunda socken övertagit Badelunda Elektriska distributionsförenings anläggningar och distribution är det nödvändigt att en anslutningsledning anordnas så att den förutvarande föreningens högspänningsnät kan matas från elverkets ledningsnät. I samband därmed bör jämväl föreningens högspänningsnät förstärkas, då det på flera ställen råder överbelastning. Detta gäller i all synnerhet Skiljeboområdet och å Badelundaåsen, å vilken senare plats flera grusföretag fordra ett större effektbelopp. Föreningens nät har en spänning å 3 kV, vilken lämpligen bör höjas till densamma som å elverkets nät eller 6 kV. Därigenom ernås jämväl en önskvärd förstärkning av överföringsförmåga. En hopkoppling av de båda näten kan lämpligen ske vid Malma, Hamre och Skiljebo.

De arbeten som erfordras för en höjning av spänningen till 6 kV inom västra delen av föreningens tidigare område fram till Badelundaåsen, d. v. s. utförande av anslutningsledningar, utbyte av isolatorer på 3 kV-ledningarna, omlindning av transformatorer, insättande av mellantransformatorer för matning av kvarvarande delen av 3 kV-nätet m. m. måste ske under innevarande år och beräknas komma att draga en kostnad av 20.000 kronor.

Styrelsen får för den skull hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för verkställande av nyssberörda arbeten ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 20.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 7 februari 1946 avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens för tekniska verken förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för angivna ändamål anvisa ett anslag å 20.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att i övrigt vidtaga erforderliga åtgärder för lånets utbekommande.

N:r 32. Anskaffande av elektrisk utrustning till transformatorstation i gamla hamnen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i en den 29 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut å sammanträde den 28 juni 1945 beviljade stadsfullmäktige efter framställning från styrelsen för tekniska verken ett anslag å 12.000 kronor för utbyggnad av en inom gamla hamnen befintlig, äldre transformatorstation i samband med att stationen på grund av stadsplaneändring måste flyttas. Anledningen till den föreslagna utbyggnaden var närmast att transformatoreffekten måste utökas med hänsyn till två å östra kajen planerade lyftkranar. Styrelsen förklarade samtidigt sig hava för avsikt att, så snart beslut om anskaffande av lyftkranarna förelåge, framlägga förslag till instrumentering för stationen. Då kranarna numera beställts för att tagas i bruk i början av år 1947, anser styrelsen det lämpligt, att transformatorstationen snarast förses med erforderlig elektrisk utrustning, nämligen ett ställverk jämte en transformator om 300 kVA. Kostnaden härför har beräknats till 18.000 kronor.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för anskaffande av elektrisk utrustning till transformatorstation i gamla hamnen ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 18.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 7 februari 1946 avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens för tekniska verken förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ändamålet anvisa ett anslag å 18.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra ansökan om tillstånd till upptagande av lån å nämnda belopp ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

N:r 33. Anläggande av vatten- och avloppsledningar i Aspvretsgatan och Bergslagsvägen (övre Gideonsberg).

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i en den 29 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Å sammanträde den 27 september 1945 beslöto stadsfullmäktige att bevilja anslag för framdragande i Aspvretsgatan och övre delen av Gideonsbergsbergsgatan av vatten- och avloppsledningar för Övre Gideonsberg. Inom den längst norrut belägna delen av kvarteret Aspvreten komma emellertid ett antal fastigheter att ligga, vilka icke kunna beräknas bliva anslutna till dessa ledningar på grund av därstädes rådande lutningsförhållanden. Med hänsyn härtill har det visat sig nödvändigt att en ledning utdrages från Aspvretsgatan till Bergslagsvägen och vidare utmed denna fram till norra gränsen av kvarteret Aspvreten samt därifrån cirka 100 meter österut. För att den nordligaste delen av kvarteret Aspvreten skall kunna bliva föremål för bebyggelse måste nu berörda ledning utbyggas omedelbart. Ledningen är så dimensionerad att områdena väster om Bergslagsvägen belägna mellan Skallberget och Nordanby framdeles kunnna anslutas. Den har kostnadsberäknats till 50.000 kronor, varav i anslutningsavgifter beräknas komma att inflyta 12 000 kronor. Vins-

ten av försålt vatten anses kunna förränta och amortera ett belopp å 22.000 kronor. Återstående belopp 16.000 kronor bör såsom restkostnad utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledning i enlighet med av styrelsen här ovan angivet förslag anvisa ett anslag av tillgängliga medel å 50.000 kronor att till 12.000 kronor täckas av inflytande anslutningsavgifter, till 22.000 kronor av lånemedel och till återstående 16.000 kronor ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Drätselkammaren har i häröver den 7 februari 1946 avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens för tekniska verken förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för angivet ändamål anvisa ett anslag å 50.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas, till ett belopp av 12.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter, till ett belopp av 22.000 kronor av lånemedel och till återstående belopp 16.000 kronor av fonden för reserverade köpeskillingsmedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 22.000 kronor ävensom att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

N:r 34. Anläggande av vatten- och avloppsledningar för östra Hammarbyområdet.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i en den 29 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Från Asea har inkommit framställning om att staden måtte låta framdraga vatten- och avloppsledningar till ett av bolaget planerat bostadsområde på östra delen av Hammarby gårds ägor, vilken del är belägen omedelbart väster och nordväst om den nuvarande bebyggelsen i Västra förstaden.

I enlighet med av stadsfullmäktige den 30 mars 1944 fattat beslut har vatten- och avloppsledning lagts å området mellan Hyttan och Djuphamnen samt vidare i Spantgatan fram till Fröklängningsanstaltens område. Denna ledning dimensionerades så, att även vattnet från östra delen av Hammarbyområdet kan avbördas genom densamma. Jämlikt den i samband därmed uppgjorda kostnadsfördelningen skulle Asea bidraga till huvudledningarna fram till Hammarbyområdet med ett belopp å 61.000 kronor, mot att bolaget finge rätt att till ledningarna ansluta vatten och avlopp för ett område om cirka 100.000 kvadratmeter. Beloppet ifråga bör nu erläggas av Asea i samband med bebyggelsen å Hammarby.

För att vattnet från östra Hammarbyområdet skall kunna avbördas måste den nu aktuella ledningen framdragas över Fröklängningsanstaltens mark fram till Köpingsvägen. Kostnaderna för denna del av ledningen har beräknats till 32.000 kro-

nor. Vidare är det nödvändigt att en ny ledning utlägges från Köpingsvägen norrut genom en ny gata parallell med och väster om Ursulavägen, en sträcka på cirka 430 meter, ävensom på en längd av cirka 160 meter genom en norr härom tvärgående gata. Den beräknade kostnaden för denna ledning är 74.000 kronor. Ledningen över Fröklängningsanstaltens område, vilken såsom ovan nämnts beräknats till 32.000 kronor, kommer att kunna finansieras av anslutningsavgifter, inkomster av försålt vatten samt förut bestämd restkostnad å 12.000 kronor för Fröklängningsanstaltens område, så snart området ifråga blir föremål för bebyggelse. Kostnaderna böra emellertid nu täckas av tidigare upplånade lånemedel, därvid dock Asea bör erlägga ränta å beloppet efter 4 % intill dess området bebygges. Den kostnad å 74.000 kronor, som den norra delen av ledningen betingar, erlägges med 26.000 kronor av nu inflytande anslutningsavgifter, varjämte inkomsten av vattenförsäljning till de fastigheter, vilka omedelbart uppföras, beräknas komma att förränta och amortera en summa å 13.000 kronor, som sålunda kan täckas av lånemedel. Denna norra del av ledningen kan emellertid direkt betjäna ett tomtområde å cirka 20.000 kvadratmeter. Anslutningsavgifter och inkomst av försålt vatten från denna tomtmark beräknas täcka ett belopp å 21.000 kronor. Intill dess området i sin helhet bebygges, bör Asea svara för förräntning av beloppet efter 4 %. Det kan anmärkas, att området enligt föreslagen stadsplan ingår såsom del i en blivande idrottsplats. Skulle Asea överlåta området till staden för att disponeras såsom idrottsplats, beräknas nyss berörda summa å 21.000 kronor med 16.000 kronor inflyta som anslutningsavgift för idrottsplatsen samt med 5.000 kronor kunna förräntas och amorteras av inkomst för försålt vatten till de hygieniska anläggningar, vilka torde komma att uppföras å idrottsplatsen. Å ledningen över Aseas område uppstår då en restkostnad å 14.000 kronor, vilken kostnad emellertid huvudsakligen beror därav, att ledningen dimensionerats så, att den icke blott kan betjäna de områden, Asea nu planerar för bebyggelse utan även det av staden ägda området norr om västra förstaden och öster om Hammarbyområdet. För att få möjlighet att avvattna detta stadens område genom de ledningar, som nu utbyggas, bör staden deltaga med en kostnad, som motsvarar fördyringen eller 14.000 kronor, och bör gäldas med reserverade köpeskillingsmedel.

Det omedelbara medelbehovet blir sålunda sammanlagt 106.000 kronor, som i enlighet med vad ovan anförts bör täckas med 61.000 kronor av Aseas andel i huvudledningarna, vilket belopp tidigare förskotterats av tekniska verken av lånemedel, med 26.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter, med 14.000 kronor av köpeskillingsmedel samt med 5.000 kronor av lånemedel. Med hänsyn till att tekniska verken kommer att förskottera dels 32.000 kronor för ledningen över Fröklängningsanstaltens område till dess området bebygges dels ock 21.000 kronor för det i stadsplaneförslaget upptagna området för idrottsplatsen tills området bebygges eller överlåtes till staden bör Asea intill angivna tidpunkter erlägga ränta å de båda beloppen efter 4 %.

Av Aseas andel i huvudledningarna å 61.000 kronor beräknas cirka 60 % eller 36.500 kronor belöpa å det område, som nu bebygges, samt 40 % eller 24.500 kronor på det område, som enligt stadsplaneförslag avsetts till idrottsplats.

I kalkylen har icke medräknats skadestånd, som Fröklängningsanstalten eventuellt kan komma att kräva för att ledningarna nu måste framdragas över det av anstalten brukade området. Därest sådant skadestånd skulle utgå, bör det betalas av Asea.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av ledningar för vatten och avlopp för östra Hammarbyområdet anvisa 106.000 kronor att utgå med 61.000 kronor av Aseas andel i kostnaden för huvudledningen, med 14.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel, med 5.000 kronor av lånemedel samt med 26.000 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 7 februari 1946 avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens för tekniska verken förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål bevilja anslag å 106.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas till ett belopp av 61.000 kronor av å Asea fallande andel i kostnaden för huvudledningen, till ett belopp av 14.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel, till ett belopp av 5.000 kronor av lånemedel samt till ett belopp av 26.000 kronor av sedermera inflytande anslutningsavgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 5.000 kronor ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

N:r 35. Anslag för läkarjourtjänst under år 1946.

Hälsovårdsnämnden har i en den 3 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt den allmänna läkarinstruktionen och de för vissa städer gällande särskilda instruktionerna åligger det de flesta tjänsteläkarna att på begäran meddela läkarvård, vilken skyldighet givetvis omfattar hela dygnet. Det inses lätt, att tjänsteläkarna, särskilt i de större städerna och under tider av ökad sjuklighet, i längden icke kunna tjänstgöra dygnet runt både under vardagar och sön- och helgdagar. En arbetstidsreglering för läkarna måste således komma till stånd, varigenom helledighet kan beredas ett visst antal helger samt söckendagsnätter. Detta ordnas i regel så att man inför läkarjour i form av nattjour och helgjour. Nattjour brukar omfatta tiden mellan kl. 20 och 8 samt helgjour tiden mellan lördag eftermiddag och måndag förmiddag. Då tjänsteläkarna på en viss ort icke räcka till för jourtjänsten, pläga praktiserande läkare på platsen ställa sig till förfogande mot viss ersättning. Enligt en av Svenska Läkarförbundet företagen undersökning beträffande läkarjour i 24 städer förekommer jour varje natt i 10 städer, nämligen Stockholm, Göteborg, Malmö, Örebro, Borås, Eskilstuna, Karlstad, Solna, Östersund och Sundsvall. En del relativt stora städer såsom Hälsingborg, Linköping, Uppsala och Gävle ha blott sön- och helgdagsjour. I Västerås har sedan två år tillbaka sön- och helgdagsjour varit ordnad genom frivillig överenskommelse mellan läkarna i staden. Någon ersättning härför utgår icke från staden. Däremot bekostar staden från och med i år den av jourtjänsten föranledda annonseringen.

Beträffande ersättningen i de olika städerna kan följande nämnas:

Malmö: För helgdagsjour utgår arvode med 20 kronor. För nattjour utgår intet

arvode men staden garanterar ett arvode à 25 kronor för varje nattbesök. Det garanterade arvodet utbetalas av drätselkammaren, som söker ut beloppet av vederbörande patient.

Solna: För helgjour utgår arvode med 20 kronor. Vid nattjour garanteras vederbörande läkare av staden 20 kronor per besök jämte ersättning för resekostnad. Telefonförbindelse för jourtjänsten betalas av staden.

Karlstad: Staden betalar i arvode för jourtjänst från lördag em. till måndag fm. 25 kronor. Vid nattjour erhålla icke-tjänsteläkare ersättning enligt sjukkassetaxa för besök hos medellösa och stadens befattningshavare samt ersättning för resa.

Göteborg: Ersättning utgår med 18 kronor för nattbesök hos medellös samt garanti med samma belopp för andra nattbesök.

Östersund: För sön- och helgdagsjourdygn betalar staden 10 kronor till icke-tjänsteläkare.

Uddevalla: För sön- och helgdagsjourdygn lämnar staden en ersättning à 20 kronor, även till tjänsteläkare.

Borås: Staden betalar arvode med 10 kronor per natt jämte ersättning för resa till medellös.

Örebro: Arvode utgår med 15 kronor per natt jämte kostnader för resa till medellösa och stadsanställda. Staden bekostar namnanrop och telefonvakt. Årskostnaderna uppgå för staden till 4.700 kronor. Då Örebro har 4 stadsläkare och det sedan gammalt funnits bestämmelser om att dessa tjänsteläkare i tur och ordning skola ha helgjour, utgår icke ersättning till dem under sådan jour. Däremot erhålla de ersättning för nattjour i likhet med de praktiserande läkarna.

Frågan huruvida ersättning för jourtjänst skall utgå även till tjänsteläkarna har som synts lösts på olika sätt. Då nära nog alla övriga städernas befattningshavare hava söndagar och nätter fria, har det icke ansetts oskäligt, att arvode utgår till tjänsteläkare, då han står till förfogande nattetid eller på söndag. Härvid är att märka, att tjänsteläkaren vid helg- och nattjour får sin arbetsbörda ökad med samtliga övriga läkares patienter. På sina håll har det emellertid invänts, att då de praktiserande läkarnas jourtjänst innebär en lättnad för tjänsteläkarna i staden, jourarvode icke borde utgå till de senare.

Hälsovårdsnämnden såge helst, att såväl helgjour som nattjour funnes ordnad i Västerås. Förfrågningar hos stadens praktiserande läkare har emellertid givit till resultat, att dessa tills vidare på ett undantag när icke vill åtaga sig nattjour. Däremot är man villig att såsom hittills deltaga i helgjour. Enligt nämndens mening bör arvode utgå för denna jourtjänst, både för tjänsteläkare och praktiserande läkare. Arvodet bör utgå med 20 kronor för lördag-söndagjour samt därtill med 10 kronor för varje tillkommande helgdag, t. ex. 30 kronor för julaftonen—annandagen. Då man i runt tal har att räkna med 130 lördagar, helgdagsaftnar samt sön- och helgdagar per år, skulle kostnaderna för staden bliva 1.300 kronor. På grund härav får hälsovårdsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta *att* för arvoden till jourhavande läkare under söndags- och helgjour 1946 anvisa ett förslagsanslag à 1.300 kronor.

Drätselkammaren har i ett den 7 februari 1946 dagtecknat yttrande anfört följande:

Anledningen till att nu ifrågavarande ärende icke tidigare förelagts stadsfullmäktige för avgörande är den, att drätselkammaren velat avbida slutförande av för-

handlingar mellan staden och Sveriges Läkarförbund angående löne- och arbetsförhållanden för speciellt befattningen såsom 2:dre stadsläkare, en fråga, som i viss mån äger sammanhang med frågan om jourtjänstens ordnande. Då emellertid för närvarande icke kan med säkerhet bedömas, när nämnda förhandlingar kunna komma till stånd, har drätselkammaren efter framställning från hälsovårdsnämnden icke velat motsätta sig att ärendet nu föres fram till stadsfullmäktige. Kammaren vill emellertid understryka, att ett beslut om ersättning för jourtjänsten under alla förhållanden bör givas en rent provisorisk karaktär i avbidan på att klarhet vinnes angående stadsläkartjänsternas organisation och löneförhållanden. Det begärda anslaget bör sålunda uttryckligen beviljas endast för år 1946, varefter i händelse fråga senare uppkommer om fortsatt anslag det må ankomma på stadsfullmäktige att närmare pröva huruvida då föreliggande förhållanden föranleda förnyat anslag för ändamålet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för provisoriskt anordnande under år 1946 av jourtjänst för läkare på sätt hälsovårdsnämnden föreslagit anvisa ett förslagsanslag å 1.300 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 36. Anslag till biträdeshjälp åt taxeringsnämndsordförande vid taxeringsarbete.

Taxeringsnämndsordförandena i stadens olika distrikt ha uti en den 25 januari 1946 till drätselkammaren avlåten skrivelse anfört följande:

En taxeringsnämndsordförandes viktigaste arbete består i granskning av deklarationer och kommunicering med de skattskyldiga för åstadkommande av ett resultat, som i görligaste mån överensstämmer med vederbörandes inkomstförhållanden och skatteförmåga. Det åligger emellertid ordföranden att dessutom utföra en del mindre kvalificerat arbete såsom kontrollsummering av deklarationer, infordrande av felande deklarationer, sortering och inordnande av eftersläpande deklarationer och uppgifter, uträknande av beskattningsbara belopp, utskrift och utsändande av avvikelser, uppgörande av statistik m. m. Detta sistnämnda arbete är mycket tidsödande och måste utföras riktigt. En jämförelsevis kort tid står till ordförandens förfogande för fullgörande av taxeringen. Med hänsyn till nyssnämnda mindre kvalificerade arbete föreligger risk för, att ordförandens viktigaste uppgifter bliva eftersatta, då härför tillgänglig tid inskränkes. För ansvarskännande ordförande har det därför framstått som ett behov att anlita hjälp med det enklare arbetet. Det torde emellertid vara allmänt känt, att den ersättning ordföranden uppbär, icke ger skälig lön för mödan och icke ens per arbetstimme motsvarar den arbetslön, som ett timavlönat biträde påfordrar. Det är därför icke ägnat att förvåna, att ordföranden drager sig för att anlita biträde och själv betala kostnaden. Med hänsyn härtill har ett önskemål uppkommit om särskild gottgörelse för anlitat biträde med de enklare arbetsuppgifterna. Förfrågningar har gjorts i en del städer av

Västerås storleksordning, om denna fråga uppmärksammats. Det har därvid visat sig, att ett flertal i en eller annan form bekostar sådant biträde. Enligt inhämtade uppgifter betalar sålunda t. ex. Borås stad uträkning av beskattningsbara belopp m. m. med 12 öre per skattskyldig. Örebro stad betalar särskild ersättning som, innefattande jämväl viss längdföring, uppgår till 16—17 öre per skattskyldig. Vissa delar av det okvalificerade arbetet ombesörjes i Eskilstuna av taxeringskontoret, i Gävle av mantalskontoret och i Linköping av kronouppbördskontoret. Det torde även finnas andra städer som bistå med biträdeshjälp.

Vid sammanträde den 23 dennes med ordförandena och kronoombuden i staden för fastställande av värde av naturaförmåner m. m. väcktes fråga om framställning till Västerås stad om biträdeshjälp. Det framhölls därvid såsom sannolikt, att ett bättre taxeringsresultat skulle ernås, om ordförande finge ägna sin tid åt de viktigare uppgifterna, varigenom även staden skulle draga ekonomisk fördel. En lämplig ordning ansågs vara, att ordförandena själva anförtroddes att anlita de biträden, de ansåge erforderliga, samt att specificerad räkning, attesterad av ordföranden, ingåves till staden för utanordning. Beloppet borde för varje distrikt vara maximerat på grundval av antalet skattskyldiga, möjligen med någon jämkning distrikten emellan utan att slutsumman för samtliga överskredes.

I enlighet med vid sammanträdet erhållet uppdrag få undertecknade å samtliga närvarandes vägnar härmed vördsamt hemställa, att staden vid innevarande års taxering måtte bekosta anlitad biträdeshjälp enligt ovan. Kostnaden är svårbedömlig, då någorlunda tillförlitlig tidsberäkning icke kan uppgöras, med hänsyn till att nödigt underlag härför för närvarande saknas. Man torde dock kunna räkna med en högsta ersättning av 12 öre per skattskyldig. Då antalet skattskyldiga år 1945 i staden, inberäknat Badelunda, utgjorde 26 773 och för året med hänsyn till folkökningen torde uppgå till omkring 27 500, bör man således efter nyssnämnda beräkningsgrund räkna med omkring 3 300 kronor. Vi få därför vördsamt anhålla att detta belopp ställes till förfogande för ändamålet.

Västerås den 25 januari 1946.

C. A. SJÖSTEDT	HUGO GIRELL	OSCAR OLSSON
Ordf. i 11:te distr.	Ordf. i 9:de distr.	Ordf. i 1:a distr.

Magistraten har i yttrande till drätselkammaren den 26 januari 1946 anfört följande:

Sedan ordförandena i stadens taxeringsnämnder i skrivelse den 25 januari 1946 hemställt att till taxeringsordförandenas förfogande måtte ställas ett anslag å 3.300 kronor för år 1946 för avlönande av biträde vid taxeringsarbetet, får magistraten såsom yttrande anföra följande: Enligt gällande taxeringsförordning åligger det i princip kommunerna att bestrida kostnaderna för de lokala taxeringsnämndernas verksamhet. I enlighet härmed har av staden årligen anvisats anslag för bestridande av kostnaderna för den i Västerås särskilt inrättade deklarationsbyrån. Såsom taxeringsnämndsordförandena i sin skrivelse framhållit föreligger otvivelaktigt stort behov av skrivhjälp för utförande av enklare skrivarbeten utöver den som för närvarande ställes till förfogande i form av längdförare. Härigenom möjliggöres för taxeringsnämndsordförandena att i större utsträckning ägna sig åt det egentliga taxeringsarbetet, varigenom förbättrat taxeringsresultat torde kunna ernås. Magistra-

ten får på grund härav tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning. Magistraten vill i detta sammanhang erinra om den enligt 145 § 1 mom. 2 taxeringsförordningen föreliggande möjligheten för staden att hos Kungl. Maj:t göra framställning om bidrag för kostnadernas bestridande. Däremot torde enligt vad magistraten inhämtat ersättning för bestridande av ifrågavarande kostnader icke kunna erhållas jämlikt 145 § 1 mom. 3 taxeringsförordningen utan minskning i det redan nu mycket låga arvode som tillkommer ordförandena.

Drätselkammaren har i häröver den 7 februari 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande anfört följande:

Såsom magistraten framhållit åligger det i princip kommunerna att bestrida kostnaderna för de lokala taxeringsnämndernas verksamhet. Emellertid föreligger i viss utsträckning möjlighet för kommunerna att erhålla statsbidrag för taxeringsverksamheten. Enligt 145 § första momentet första stycket i taxeringsförordningen skall sålunda bland annat ersättning åt ordförandena och kronoombuden i taxeringsnämnderna bestridas av statsmedel.

Enligt andra stycket i samma moment ersättes av statsmedel likaledes bidrag till kostnader, som kommun åtagit sig för särskilda anstalter för taxeringsarbetet genom tillhandahållande av kommunens tjänstemän, som därtill godkännas av länsstyrelsen eller annorledes, därest Kungl. Maj:t finner dessa anstalter äga särskilt värde för det allmänna. Enligt 145 § första momentet tredje stycket skall dessutom gottgörelse utgå av statsmedel för biträde, som vid taxeringsarbetet lämnas av uppbörds- eller annan tjänsteman, vilken ställes till förfogande av magistraten. Någon ersättning enligt sistnämnda bestämmelse lärer enligt vad magistraten inhämtat icke kunna ifrågakomma utan nedsättning av ordförandenas redan nu mycket låga arvode. Den blygsamma ersättningen för arbetet är ett förhållande som torde medföra betydande svårigheter, då det gäller rekryteringen av kvalificerade ordförande i taxeringsnämnderna.

Då drätselkammaren finner det vara värdefullt att ordförandena i största möjliga grad avlastas från alla skrivgöromål för att i stället i större utsträckning ägna sig åt det rena granskningsarbetet, har kammaren funnit anledning tillstyrka bifall till framställningen. Det är emellertid kammarens avsikt att snarast, i den mån så är möjligt, söka utverka statsbidrag för bestridande av nu ifrågavarande kostnader.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för avlönande av biträden vid taxeringsarbetet bevilja ett anslag å 3.300 kronor för år 1946 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 37. Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson för år 1946.

Drätselkammaren har i en den 7 februari 1946 till stadsfullmäktige avgiven skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 14 januari 1946 har änkefru Olga Olauson hemställt, att hon i likhet med föregående år finge komma i åtnjutande av ett månatligt understöd av 100 kronor ur "Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka", ett understöd som på grund av hennes höga ålder och ekonomiska ställning vore oundgängligen nödvändigt.

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande.

Kammaren erinrar om att änkefru Olauson på grund av tidigare beslut av stadsfullmäktige allt sedan den 1 april 1935 årligen åtnjutit understöd ur fonden med nyssnämnda belopp.

Sökanden, som är född år 1870, torde enligt vad som inhämtats fortfarande vara i behov av understöd. Fondens medel lämnar även tillgång till understödet. Inberäknat det understöd, som under år 1945 utgick till fru Olauson utgjorde fondens utgifter samma år c:a 16.200 kronor, medan inkomsterna för året uppgingo till c:a 18.300 kronor.

I detta sammanhang må framhållas, att fru Olauson tidigare sammanbodde med sin svärmoder Sofia Vilhelmina Olauson och sin avlidne mans syster Märta Vilhelmina Olauson, vilka enligt uttrycklig föreskrift i testamente ägde uppbära understöd ur fonden. Härigenom tillfölle understödet det gemensamma hushållet. Efter Sofia Vilhelmina Olausons och Märta Vilhelmina Olausons frånfälle har det ansetts stå i överensstämmelse med andemeningen i testamentet att understöd även lämnades till Olga Olauson, ehuru frågan härom ansetts böra prövas år från år.

I anledning härav och då behov av understöd alltjämt föreligger får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olauson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1946 års början tills vidare under samma år.

N:r 38. Anslag till vissa hushållsbudgetundersökningar i staden.

Kungl. Socialstyrelsen har uti en den 8 februari 1946 till drätselkammaren avgiven skrivelse anfört följande:

Till Drätselkammaren i Västerås.

Åren 1913, 1923 och 1933 utförde Socialstyrelsen vissa större undersökningar rörande svenska folkets levnadsvillkor och hushållsvanor grundade på frivillig hushållsbokföring. Materialet från den senaste av dessa, som nu är 13 år gammalt, kan icke längre anses vara aktuellt, och då behovet av förnyade undersökningar gjort sig alltmer kännbart, har styrelsen funnit lämpligt att nu återupptaga dem.

I början av föregående år ingick Socialstyrelsen till Kungl. Maj:t med en preliminär plan om förnyade och väsentligt utvidgade undersökningar, vilken plan i princip godkändes av 1945 års riksdag[1]). Tidpunkten för undersökningarnas igångsättande lämnades dock med hänsyn till det ovissa försörjningsläget öppen.

Sedan Socialstyrelsen nu funnit hösten 1946 vara lämplig tidpunkt att börja undersökningarna, är det styrelsens avsikt att till Kungl. Maj:t ingå med en definitiv plan

i slutet av innevarande februari, så att proposition i ämnet kan avlåtas till den pågående riksdagen. Innan undersökningarnas omfattning kan fastställas, är det emellertid angeläget att utröna, om de berörda orterna vilja medverka till deras genomförande. Det kan nämnas, att kommunerna vid 1933 års undersökning i allmänhet själva organiserade undersökningarna på resp. ort och dessutom bidrogo med ungefär halva kostnaden för ersättning till de deltagande hushållen. Stockholm, Göteborg och Malmö bekostade dock hela materialanskaffningen på resp. ort. Dessutom erhöllos bidrag från arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen.

De nu planerade undersökningarna äro av två typer. Dels gäller det liksom tidigare en *budgetundersökning* med material bestående av hushållsräkenskaper förda under en viss period, dels gäller det en hushållsundersökning av helt ny typ, avseende innehavet av husgeråd, möbler och kläder m. m. vid en viss tidpunkt. Denna undersökning har betecknats som en *inventering* kombinerad med en *sociologisk* hushållsundersökning.

Den första undersökningen — budgetundersökningen — lämnar uppgifter om den löpande förbrukningen av livsmedel, kläder, hushållsartiklar o. s. v. inom familjer med olika antal barn, med olika inkomster och yrken och bosatta på olika orter samt om utgifterna härför liksom om utgifterna för bostad, skatter, försäkringar o. s. v. Dessa uppgifter äro nödvändiga för bl. a. den fortsatta beräkningen av levnadskostnadsindex.

Den andra undersökningen — inventeringen etc. — lämnar uppgifter om antal och beskaffenhet av möbler, kökssaker, servis, kläder o. s. v. inom ovannämnda grupper av hushåll. Denna undersökning är planerad som en allmän grundundersökning rörande hemmets funktioner och hushållsarbetet, och syftar som sådan till att ge en bild av hur de olika inventarierna utnyttjas av familjemedlemmarna, och vad de betyda för hushållsdriften. Till denna undersökning hör vidare en redogörelse för de lokala förutsättningarna för hushållsarbetet på de olika orterna, såsom tillvaron eller frånvaron av kollektiva anordningar till förmån för konsumenterna, avstånd, inköpsmöjligheter, inköpsvanor o. s. v. Denna undersökning torde bli av värde speciellt för bostadsbyggandet och överhuvud för samhällsplaneringen.

Bägge typerna av undersökningar ha betydelse för jämförelser av levnadsstandarden inom grupper av medborgare på land och i stad, i olika yrken, med olika barnantal o. s. v., för normgivning inom socialvården, för befolkningspolitiken m. m. och ge handeln och industrin ett underlag för marknadsundersökningar.

Undersökningarnas användbarhet gör dem visserligen i och för sig motiverade ur statens egna synpunkter men skäl tala för att även kommunerna och vissa intresseorganisationer böra bidraga till deras anordnande. Härigenom kunna de ges en större omfattning än som eljest skulle bli fallet, vilket i sin tur ökar slutsatsernas säkerhet. För kommunernas del betyder detta, att det från dem insamlade materialet kan få självständigt värde som källa till kunskaper om de lokala förhållandena på hithörande område (ortsmonografier).

För den skull riktar Socialstyrelsen en förfrågan till de orter, som utsetts att deltaga i undersökningarna, huruvida dessa äro intresserade av att medverka i desamma enligt följande plan.

Hushållsbudgetundersökningen inom städer och andra tätorter utföres efter två

[1]) Jfr. bifogade redogörelse för planen i Soc. Medd. 1945, n:r 1, särskilt tablåerna sid. 16 och 19.

linjer, den ena avseende detaljerad hushållsbokföring under ett helt års tid, den andra förenklad bokföring under kortare perioder. I allt syftar man till att från städer och andra tätorter erhålla 1 700 bearbetningsbara räkenskaper enligt den första och 2 100 (enligt den ursprungliga planen 2 700) räkenskaper enligt den andra linjen. Till följd bl. a. av bortfall under bokföringens gång måste dock det eftersträvade antalet deltagare vara något större.

Det förutsättes, att varje kommun i samråd med Socialstyrelsen organiserar hushållsbokföringen på orten och själv bestrider eventuella särskilda kostnader för den lokala kommitté eller de tjänstemän, som ha att utdela och insamla hushållsböckerna samt övervaka bokföringen. I styrelsens bifogade plan ha arvoden till kommunala ombud för assistans vid bokföringens anordnande förslagsvis upptagits till 15 kr. per hushåll vad angår den detaljerade bokföringen och 13 vad angår den förenklade.

Beträffande de orter, där antalet deltagande hushåll blir så stort, att resultatet kan antagas tillräckligt som underlag för ortsmonografier — och detta antages beträffande alla städer med minst 40 000 invånare — skulle kommunen ävenledes bestrida hela kostnaden för ersättning åt bokförarna, vilken ersättning i styrelsens plan beräknats till 50 kr. vid detaljerad och 30 kr. vid förenklad bokföring per hushåll. Dessa belopp, såväl som de eventuella arvodena till ombuden, torde dock få betraktas som minimibelopp.

För Västerås del skulle antalet deltagande hushåll enligt socialstyrelsens plan vara högst 35 vid den detaljerade och högst 45 vid den förenklade bokföringen, varför stadens kostnader för ersättning till bokförare med 50 resp. 30 kr. per fall skulle bli tillhopa 3 100 kr.

Beloppet skulle utbetalas med ungefär hälften under första och hälften under andra halvåret 1947.

Vad angår *inventeringen* och den *sociologiska* undersökningen, är det ännu icke slutgiltigt bestämt, vilka enskilda orter denna avser att beröra, varför styrelsen tills vidare låter frågan om Eder orts deltagande i densamma stå öppen.

I enlighet med ovanstående får Socialstyrelsen hemställa, att drätselkammaren ville till prövning upptaga frågan om medverkan från stadens sida vid de planerade hushållsbudgetundersökningarna innefattande bl. a. åtagande att bestrida de kostnader för ersättning åt bokförarna, som ovan angivits.

Svar härpå bör om möjligt vara Socialstyrelsen tillhanda senast den 25 innevarande februari. Om bindande svar icke hinner avgivas till nämnda datum, är även ett preliminärt meddelande om stadens intresse för frågan av värde.

Eventuella ytterligare upplysningar lämnas av t. f. aktuarien Erik Soop, tel. Socialstyrelsen 85.

THORWALD BERGQUIST.

Gillis Berggren.

Drätselkammaren har i häröver den 14 februari 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande anfört följande:

Stadsfullmäktige ha tidigare vid flera tillfällen lämnat bidrag för undersökningar av nu ifrågavarande art, senast för 1933 års undersökningar, då fullmäktige för ändamålet beviljade ett anslag å 1 350 kronor.

Då staden även denna gång synes böra medverka till undersökningen, och stadens

kostnader för en dylik torde sammanlagt uppgå till omkring 4 000 kronor, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att förklara staden villig att på sätt i Kungl. Socialstyrelsens skrivelse förutsatts medverka till ifrågavarande hushållsbudgetundersökningar samt

att för bestridande av i anledning härav uppkommande kostnader anvisa ett anslag å 4.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 39. Mottagande av donation av Maria och Axel Swedin.

Drätselkammaren har uti en den 14 februari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom gåvobrev den 18 september 1945 ha syskonen Maria och Axel Swedin i Västerås till styrelsen för kommunala flickskolan härstädes överlämnat ett belopp å 3.000 kronor för instiftande av en stipendiefond för skolan, benämnd "Brittas minne" och har styrelsen för kommunala flickskolan jämlikt beslut den 19 november 1945 överlämnat gåvobrevet till drätselkammaren för förvaring samt insatt beloppet å sparkasseräkning i Västerås stads sparbank.

Gåvobrevet är av följande lydelse:

Avskrift:

Undertecknade syskon, Axel och Maria Swedin, Djäknebergsgatan 23, Västerås, vilja härmed till åminnelse av framlidna fröken Anna-Britta Swedin instifta en fond benämnd "Brittas minne".

1. Fondens grundkapital, som tillskjutes av oss, utgör tretusen (3.000) kronor. Fondens kapital skall göras räntebärande genom insättning i Västerås stads sparbank eller annan bank.

2. Fonden skall vara en stipendiefond. Dess årliga avkastning skall vid varje vårtermins slut såsom stipendium tilldelas en mindre bemedlad, flitig och arbetsam elev vid Kommunala Flickskolan i Västerås. Stipendiet skall utgå i jämna tiotal kronor. Eventuellt överskjutande, udda belopp av avkastningen tillägges grundkapitalet.

Utdelning ur fonden skall börja vid vårterminens slut år 1947.

3. Fonden skall handhavas och förvaltas av styrelsen för Kommunala Flickskolan i Västerås, och tillkommer det sålunda styrelsen att bestämma, huru och till vem utdelning ur fonden i enlighet med här ovan givna föreskrifter skall ske.

Kontroll över styrelsens förvaltning av fonden skall ske på det sätt, som finnes föreskrivet angående kontrollen över styrelsens förvaltning i allmänhet.

4. Fondens grundkapital utbetalas av oss till styrelsen för Kommunala Flickskolan, så snart fonden och med densamma förenade villkor av Kommunala Flickskolan på vederbörligt sätt godkänts.

Västerås den 18 september 1945.

MARIA SWEDIN. AXEL SWEDIN.

Egenhändiga namnteckningarna bevittna:

R. V. Hult, Ombudsman, Källgatan 8, Västerås.

Mary Berntsen, Kontorist, Timmermansgatan 7, Västerås.

Rätt avskrivet intyga:

Ingrid Österberg. *Märta Svanberg.*

Med överlämnande av bifogade avskrift av gåvobrevet får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att med tacksamhet emottaga ifrågavarande donation för instiftande av stipendiefonden "Brittas minne" att förvaltas i enlighet med gåvobrevets föreskrifter angående dispositionen av donationsmedlen.

N:r 40. Försäljning av mark av Malma egendom till skogsvårdsstyrelsen samt till byggmästare Olle Engkvist del av område väster om Djuphamnsvägen m. m.

Drätselkammaren har uti en den 14 februari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 28 mars 1945 antogo stadsfullmäktige förslag till stadsplan för ett triangulärt område, beläget väster om Djuphamnsvägen i Västerås. I dagarna har Kungl. Maj:ts fastställelse å stadsplanen meddelats. Området är till den del staden varit ägare till detsamma ihuvudsak bebyggt. Emellertid ingår i exploateringsområdet även en del, innehållande en areal om cirka 22.500 kvadratmeter, beläget invid nuvarande Fröklängningsanstalten, till vilket område Skogsvårdsstyrelsen är ägare.

Sedan någon tid tillbaka ha underhandlingar förts mellan styrelsen och staden angående villkoren för att staden eventuellt skulle förvärva området. Någon för staden godtagbar överenskommelse har härvid icke kommit till stånd.

Efter det drätselkammaren erfarit, att byggmästaren Olle Engkvist, Stockholm, vore intresserad av att förvärva och exploatera området, har kammaren i anledning härav trätt i förbindelse med byggmästaren Engkvist och har därvid preliminärt träffats en uppgörelse enligt följande grunder. Sedan Engkvist av Skogsvårdsstyrelsen förvärvat nu ifrågavarande område (stadsägan n:r 267) skulle Engkvist till staden utan ersättning överlåta all gatumark inom området. Vidare skulle Engkvist överlåta all enligt stadsplanen till park avsedd mark efter avdrag av den areal, som han enligt stadsplanelagens bestämmelser är skyldig utan ersättning avstå. Nettoarealen utgör cirka 4200 kvadratmeter och det överenskomna priset härför 4 kronor per kvadratmeter.

För samma pris skulle Engkvist ytterligare till staden överlåta ett utanför stadsplanen beläget område om cirka 1.400 kvadratmeter.

Staden skulle å sin sida till Engkvist överlåta en del kompletterande mark med en sammanlagd våningsyta av cirka 2.000 kvadratmeter efter ett nettopris av 13 kronor per kvadratmeter våningsyta. Stadens kostnader för anläggning av gator och del av parkanläggning samt restkostnaden för ledningar, 49.500 kronor, skulle ersättas staden av Engkvist, vilken därjämte skulle erlägga sedvanlig ledningsanslutningsavgift. Staden skulle förbinda sig att till Skogsvårdsstyrelsen överlåta annan mark för fröklängningsanstalt. Engkvist skulle förbinda sig att så snart ske kan efter fröklängningens bortflyttning bebygga området enligt stadsplanen, till säkerhet varför Engkvist skulle utfästa ett lämpligt vitesbelopp. Tillträde av de å ömse sidor förvärvade områdena skulle ske vid den tidpunkt, då Engkvist tillträdde det av Skogs-

vårdsstyrelsen förvärvade området. Staden skulle berättigas att under våren 1946 framdraga vatten- och avloppsledning över Skogsvårdsstyrelsens mark.

Å de områden, som Engkvist sålunda skulle förvärva av Skogsvårdsstyrelsen och staden, skola enligt stadsplanen uppföras sju stycken tvåvåningshus utefter Köpingsvägen samt kring den över området löpande Spantgatan fem trevåningshus.

Det av staden till Skogsvårdsstyrelsen överlåtna området, hållande en areal om c:a 6,20 hektar, är beläget å Malma egendom och skulle betinga ett pris av 13.000 kronor.

Enär genom exploatering av ifrågavarande områden staden skulle tillföras ett välbehövligt tillskott av bostadslägenheter samt villkoren måste anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att *dels* till Skogsvårdsstyrelsen försälja ett område om c:a 6,20 hektar av Malma egendom till ett pris av 13.000 kronor, *dels* till byggmästaren Olle Engkvist försälja i skrivelsen angivna kompletterande markområden med en sammanlagd våningsyta av cirka 2.000 kvadratmeter efter ett nettopris av 13 kronor per kvadratmeter våningsyta, *dels* i övrigt med Engkvist träffa uppgörelse om exploatering av ifrågavarande områden väster om Djuphamnsvägen på i huvudsak ovan angivna villkor, *dels ock* vidtaga alla för avtalens genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingarna för de av Engkvist till staden överlåtna områdena skola bestridas av fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

N:r 41. Förslag till kvartersnamn och gatunamn å Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

Gatunamnsberedningen har uti en den 10 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Å sammanträde den 28 juni 1945 antogo stadsfullmäktige förslag till stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar. Med hänsyn härtill skola namn åsättas de föreslagna kvarteren. De inom området förekommande gatorna hava tidigare namnsatts med undantag av två, vilka jämväl skola givas namn.

Vid namnsättningen har gatunamnsberedningen låtit föreslagna namn anknyta till *dels* yrken, som framlidna, mera bemärkta borgare i staden utövat, *dels* vissa inom området befintliga gatunamn, *dels ock* därinom av ålder bestående namn.

Gatunamnsberedningen får i anslutning till bifogade karta därför föreslå följande kvartersnamn:

Grosshandlaren efter grosshandlare Boman, som tidigare givit upphov till den söder om kvarteret belägna Bomansgatan; *Bodbetjänten* i anknytning till föregående namn; *Lärlingen* intill Lärlingsgatan; *Donatorn* intill Sundinsgatan och hänsyftande å fabrikör Sundins på sin tid till staden gjorda donationer; *Gesällen* och *Mästaren* invid respektive Gesällgatan och Mästargatan; *Varggropen* efter en i närheten befintlig varggrop; *Persbo* med hänsyn till det med samma namn närbelägna området; *Vågmästaren* efter vågmästare Norelius, efter vilken den söder därom belägna Noreliigatan uppkallats; *Apotekaren* och *Brukspatronen,* belägna utmed Zimmermansgatan

och hänsyftande å apotekaren Zimmerman, som tillika var bruksägare; *Topografen* och *Släktforskaren* efter Hülphers, som skrev den första boken om Västmanlands topografi och ävenledes var släktforskare; *Borgaren* med hänsyftning å ovannämnda borgare; *Krutkällaren* efter den söder därom belägna Krutkällarvägen; *Trekanten* efter kvarterets figuration; *Hövitsmannen* och *Bergsmannen* anknytande till riksföreståndaren Engelbrekt, vars namn förekommer i den mellan de båda kvarteren löpande Engelbrektsgatan; *Tegelvreten, Johanneslund, Karlsdal* och *Katrinelund* efter å respektive områden vedertagna namn; *Loviseberg* efter gården med samma namn; *Fogden* intill Fogdegatan samt *Prelaten* och *Skalden* till hugfästande av Esaias Tegnérs namn, som jämväl förekommer i Tegnérgatan.

För de två ännu icke namngivna gatorna föreslås namnen *Patrons väg,* belägen mellan kvarteren Brukspatronen och Hövitsmannen, samt *Krutbacken* invid Krutkällarbacken.

Med anledning av vad sålunda förekommit får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa de föreslagna kvarters- och gatunamnen.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 februari 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

N:r 42. Förslag till kvartersnamn å Jakobsberg.

Gatunamnsberedningen har uti en den 10 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige den 28 juni 1945 antagit förslag till ändring av stadsplanen för bl. a. kvarteren Krysshammaren och Bergsprängaren, varigenom kvarteren ifråga sammanslagits till ett kvarter, får gatunamnsberedningen föreslå stadsfullmäktige att namnet Bergsprängaren bibehålles för det nyblivna kvarteret, samt att namnet Krysshammaren åsättes ett väster om Drottninggatan föreslaget kvarter, beläget, såsom av bifogad karta framgår, mittemot nyssnämnda kvarter.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 februari 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

N:r 43. Förslag till ändrade kvartersnamn å Myggboområdet.

Gatunamnsberedningen har uti en den 10 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige hava tidigare på förslag av gatunamnsberedningen fastställt kvartersnamnen Korsängsskolan, Myggbo och Folkets park. Enligt fastställd stadsplan utgöres emellertid det område som åsatts nämnda kvartersnamn av allenast ett kvarter.

I anledning härav får gatunamnsberedningen hemställa, att stadsfullmäktige med ändring av sitt tidigare fattade beslut ville låta namnen Korsängsskolan och Folkets park utgå samt fastställa namnet Myggbo å kvarteret ifråga.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 februari 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

N:r 44. Tillsättande av kommitté för utredning av vissa frågor i samband med ikraftträdande av uppbördsreformen.

Magistraten har uti en den 6 februari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt numera utfärdad uppbördsförordning träder den 1 januari 1947 uppbördsreformen i kraft. Redan dessförinnan skola sådana åtgärder hava vidtagits som erfordras för att uppbörd av preliminär skatt skall kunna äga rum från 1947 års ingång.

Med anledning av den sålunda ikraftträdande uppbördsreformen samt ändringarna beträffande folkbokföringen, vilka avses skola träda i kraft den 1 juli 1946, erfordras en genomgripande omorganisation av stadens uppbörds- och mantalsskrivningsväsende. Den härför erforderliga utredningen bör icke lämpligen handhavas av magistraten, vilken i fortsättningen icke kommer att taga någon befattning med dessa frågor. Med hänsyn till utredningens omfattning synes lämpligt att utredningen uppdrages åt en särskild av stadsfullmäktige utsedd kommitté. I kommittén torde böra ingå förutom kronouppbördskassören en representant för länsstyrelsen. Utredningen bör bedrivas så skyndsamt att förslag kan föreläggas stadsfullmäktige senast å stadsfullmäktiges sammanträde i juni 1946.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 februari 1946 avgivet yttrande anfört följande.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet, får utskottet såsom ledamöter i nämnda kommitté föreslå följande personer, nämligen måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, borgmästaren Olov Rylander, riksdagsmannen David Hall, kontorschefen Einar Keijser, avdeln.-chefen Filip Dahlström, ombudsmannen Erik Genell, taxeringsintendenten A. Westring, stadsdirektören Thjelvar Hedberg och kronouppbördskassören Oscar Karlsson med herr Lundkvist såsom sammankallande och med uppdrag för kommittén att verkställa skyndsam utredning av berörda frågor.

N:r 45. Tillstånd för Olov Sixten Sjögren att idka handel med begagnade föremål.

Genom resolution den 31 januari 1945 har poliskammaren i staden till stadsfullmäktige för yttrande remitterat ansökan till länsstyrelsen från försäljaren Olov Sixten Sjögren om tillstånd att i fastigheten Trädgårdsgatan 10 (Hotell

Sture) få idka handel med begagnade symaskiner och därtill hörande delar och artiklar.

Beredningsutskottet har i ett den 13 februari 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att förklara sig icke hava något att erinra emot ifrågavarande ansökan under förutsättning att den lokal, som skall för ändamålet användas, av vederbörande myndigheter godkännes.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 mars 1946 Ser. A n:r 3

Nr 46. Ersättning för avlösning av frälseränta från ½ mantal Lundby nr 3 i Badelunda socken.

Drätselkammaren har i en den 7 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Under mitten av 1800-talet upplät direktionen för Danviks hospital till rusthållaren Erik Andersson och dennes hustru Lovisa Andersson med städje- och besittningsrätt hospitalet tillhöriga frälsehemmanet ½ mantal Lundby nr 3 i Badelunda socken.

Genom köpehandling den 5 juli 1939 har hospitalsdirektionen till Hugo Myrberg, Greta Andersson, Erik Hamne med flera arvingar efter nyssnämnda makar Andersson försålt hemmanet under frälseskatterätt med skyldighet för dessa köpare ävensom blivande ägare av hemmanet att årligen före den 1 april till hospitalet erlägga för hemmanet fastställd frälseränta, innefattande vissa naturaförmåner. I överlåtelsehandlingen angives även efter vilka grunder förvandlingen av naturaförmåner till pengar skall ske. Västerås stad har efter förvärv av fastigheten den 6 mars 1940 erhållit lagfart å densamma. Efter stadens förvärv har skyldighet att utgiva frälseränta övergått till staden. I anledning härav har dylik frälseränta av staden årligen utgivits till Danviks hospital. Under tioårsperioden 1936—1945 har räntan utgått med i medeltal kr. 189: 50.

Enligt lag den 8 november 1912 må frälseränta avlösas mot ersättning av pengar om sådant före den 1 januari 1942 påkallas av bl. a. Kronan. Ersättningen för frälseräntan utgör tjugofem gånger räntans belopp, därest frälseräntan utgår i pengar. För det fall att frälseränteförmåner utgå i annan form än pengar och särskilda grunder för beräkning av räntans värde i pengar ej med laga verkan bestämts, beräknas räntans värde efter medeltalet av den årliga markegången för de sist förflutna tio åren med tillägg av en särskild ersättning, s. k. forsellönsersättning, där sådan skall utgå.

Av ersättningsbeloppet gäldas såsom regel en fjärdedel av statsmedel. Återstoden förskotteras av statsmedel men skall av fastighetens ägare årligen amorteras med ett för varje år lika belopp, så bestämt, att det förskjutna beloppet jämte fyra procent årlig ränta å vad vid varje tid återstår oguldet, efter fyrtio år till fullo inbetalats till statsverket. Därest fastighetens ägare så önskar, föreligger intet hinder att kontant på en gång inbetala den å fastighetens ägare fallande andelen av avlöningssumman.

Sedan kammaradvokatfiskalsämbetet hos länsstyrelsen hemställt om åtgärder för avlösning av ifrågavarande frälseränta, har drätselkammaren beretts tillfälle att yttra sig över framställningen och därvid förklarat sig icke hava något att erinra emot densamma. Drätselkammaren har dock härvid förbehållit staden rätt att på en gång inbetala hela den å staden fallande delen av lösesumman.

Genom utslag den 11 februari 1946 har länsstyrelsen i Västmanlands län prövat lagligt föreskriva, att frälseräntan skall avlösas i penningar med ett belopp av tjugofem gånger räntans årliga värde, utgörande efter medeltalet av den årliga marke-

gången för de sist förflutna tio åren kr. 189: 50 eller kr. 4 737: 50, varav en fjärdedel eller kr. 1 184: 37 skall gäldas av statsmedel och återstoden eller kr. 3 553: 13 på en gång erläggas av Västerås stad. Frälseräntan skall därmed upphöra att utgå från och med ingången av kalenderåret närmast efter det utslaget vunnit laga kraft, d. v. s. från och med den 1 januari 1947. Den på staden fallande delen av lösesumman torde lämpligen böra bestridas av fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

I anledning av vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för erläggande av den å staden fallande andel i föreskriven ersättning för avlösning av frälseränta från ½ mantal Lundby n:r 3 i Badelunda socken anvisa ett anslag å 3.553 kronor 13 öre samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

Nr 47. Mottagande av donation till hugfästande av framlidne stadsarkitekten Erik Hahrs minne.

Drätselkammaren har i en den 7 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Från en person, vilken uttryckt önskemål att förbliva okänd, har till drätselkammaren överlämnats ett belopp av 10.000 kronor att användas till något ändamål, erinrande om framlidne stadsarkitekten Erik Hahr eller något annat ändamål, som kan anses ha legat den avlidne om hjärtat, såsom stadens berikande med något konstverk eller dylikt. Donatorn har i samband härmed utsett stadsfullmäktiges ordförande, drätselkammarens ordförande och stadsarkitekten att fullfölja donators önskemål beträffande medlens användning.

Med anledning av vad sålunda förekommit får drätselkammaren föreslå stadsfullmäktige besluta

att med tacksamhet emottaga ifrågavarande donation till hugfästande av stadsarkitekten Erik Hahrs minne samt

att donationsmedlen skola av drätselkammaren förvaltas i enlighet med donators föreskrifter.

Nr 48. Utförande av varmvatteninstallation i Apoteket Bävern.

Drätselkammaren har i en den 7 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hos drätselkammaren har innehavaren av Apoteket Bävern här i staden hemställt, att staden ville låta utföra installation för beredande av varmvatten i apoteket. Kostnaden för en dylik installation belöper sig till 1 800 kronor. Den nuvarande apoteksinnehavaren, vilken avgår den 1 juli 1950, medan stadens hyreskontrakt ut-

löper med den 31 december 1948, har förbundit sig att amortera kostnaden för anläggningen under fyra år.

Då apoteket är i behov av ifrågavarande anläggning, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för utförande av varmvatteninstallation i Apoteket Bävern anvisa ett anslag å 1.800 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 49. Anordnande av ytterbelysning å ålderdomshemmet Karlslunds område.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 28 februari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enär någon tillfredsställande utomhusbelysning icke finnes inom ålderdomshemmets område, har därigenom föranletts olyckstillbud och en del andra olägenheter under mörkare årstider. Fattigvårdsstyrelsen har därför nödgats träffa åtgärder för ett tillfredsställande ordnande av denna angelägenhet. Tekniska verken, som därom anmodats, har upprättat förslag till lämplig belysningsanordning samt verkställt kostnadsberäkning å arbetets utförande. Enligt det sålunda upprättade förslaget skulle belysningen ordnas medelst fyra st. parkstolpar samt en st. belysning, anbragd å föreståndarebostaden. Erforderliga grävningsarbeten skola utföras av hemmets egen personal. Behovet av att få ifrågavarande belysning ordnad är visserligen icke aktuell förrän till nästkommande höst, men, då det är angeläget, att grävningsarbetena kunna utföras innan området besås med gräsfrö under instundande vår, är det önskvärt, att arbetet utföres snarast möjligt och senast före sådden.

Med vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige med bifall till förslaget om anordnande av ytterbelysning å ålderdomshemmets område måtte härför bevilja ett förslagsanslag på 1.150 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 7 mars 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ändamålet bevilja ett förslagsanslag å 1.150 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 50. Motion ang. ökade dyrtidstillägg till Västerås stads pensionärer.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 30 augusti 1945 föredrogs följande av Tekniska verkens pensionärsklubb ingivna, av herrar Ernst Johansson och N. G. Löf såsom egen motion upptagna framställning:

Med åberopande av nuvarande dyrtid får Tekniska Verkens Pensionärsklubb härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige ville i samband med översynen av lönerna för stadens befattningshavare till behandling upptaga frågan om ökade dyrtidstillägg till Västerås stads pensionärer.

En reglering av lönerna för stadens befattningshavare har på grund av rådande tider visat sig erforderlig. Detta måste i än högre grad vara fallet med pensionärerna, som fått sina inkomster minskade med minst en tredjedel. Pensionärerna äro därför i ekonomiskt hänseende hårt trängda. För många av dem kan man beteckna situationen som synnerligen svår.

Vi tillåta oss nämna, att Stockholms stad tilldelar sina pensionärer pension, beräknad efter fullt index. Denna grund för beräkningen skulle säkerligen ej förekomma, om icke utförliga utrednigar visat behovet härav — just för pensionärerna.

På grund av framförda önskemål att Tekniska Verkens Pensionärsklubb i en ansökan till stadsfullmäktige gjorde sig till talesman även för utom denna klubb stående pensionärer, har klubben tillåtit sig detta.

Pensionärsklubben hoppas på förståelse från stadsfullmäktige och förväntar med tacksamhet positiva åtgärder rörande denna sin vördsamma framställning.

Västerås den 13 aug. 1945.

För Tekniska Verkens Pensionärsklubb:

Gerh. Geston. **Ernst Widén.**

Denna framställning upptages som egen motion.

Västerås som ovan.

Ernst Johansson. **N. G. Löf.**

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 30 augusti 1945 remitterat motionen till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren för yttrande.

Löne- och avtalsnämnden har den 25 februari 1946 inkommit med följande yttrande:

I en av Tekniska Verkens Pensionärsklubb till stadsfullmäktige ingiven av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Ernst Johansson och N. G. Löf såsom egen motion upptagen framställning har hemställts, att stadsfullmäktige ville till behandling upptaga frågan om ökade dyrtidstillägg till Västerås stads pensionärer.

Sedan ärendet remitterats till bl. a. löne- och avtalsnämnden för yttrande, får nämnden i ärendet anföra följande.

Med framställningen synes närmast avses, att staden skulle bevilja pensionärerna dyrtidstillägg efter annat och högre procenttal än det som tillämpas för stadens befattningshavare. Enligt vad som inhämtats genom Svenska Stadsförbundet, förekommer endast i två städer, nämligen Stockholm och Örebro, att till pensionärer utgår högre dyrtidstillägg än till befattningshavare, vilka kvarstå i tjänst. I Stockholm sammanhänger detta förhållande med att där med befattningshavarna tillfälligt under kristiden träffats ett avtal om nedsättning av det till befattningshavarna utgående, osedvanligt höga dyrtidstillägget medan motsvarande överenskommelse med

pensionärerna icke träffats. I Örebro tillämpas högre dyrtidstillägg för pensionärerna efter ett system, som på sin tid kopierats efter statens äldsta indexreglerande tilläggsbestämmelser från åren 1920 och 1921. När riksdagen sedermera under år 1922 beträffande den statliga dyrtidstilläggsberäkningen genomförde bl. a. en sänkning av tillägget på nyreglerade statliga pensioner, kvarstodo de högre tilläggen på motsvarande pensioner i Örebro, och dessa tillägg ha sedermera för varje år där prolongerats. Emellertid lärer efter vad löne- och avtalsnämnden har sig bekant Örebro stad överväga att övergiva detta system.

Med hänsyn till nu angivna förhållanden och till önskemålet, att så enhetliga regler som möjligt tillämpas ifråga om dyrtidstillägg, har nämnden funnit sig böra avstyrka ett frångående av det nuvarande systemet med lika grunder för bestämmande av dyrtidstillägg för såväl befattningshavare som pensionärer.

Det låter sig emellertid icke bestridas, att vissa grupper av pensionärerna under rådande kristid leva under tämligen beträngda ekonomiska förhållanden. Detta gäller huvudsakligen ifråga om pensionerna för en del lägre befattningshavare och deras efterlevande familjer, medan för andra grupper pensionärer samma förhållande icke i lika hög grad kan sägas vara för handen.

Även om det i princip kan fastslås, att en kompensation för dyrtiden av något slag måste anses motiverad för vissa pensionstagaregrupper, inses utan vidare, att betydande svårigheter föreligga såväl att finna den lämpliga formen för en dylik kompensation som ock att finna en fullt rättvis avvägning därav. Även ifråga om de lägre pensionärerna kunna förekomma individuella fall, där behovet av ökad kompensation för dyrtiden icke gör sig gällande i lika hög grad som eljest. Variationer i avseende å försörjningsplikt och personlig ekonomi kunna härvid i stor utsträckning spela in. Samma förhållanden kunna givetvis även gälla före detta befattningshavare i högre inkomstställning och efterlevande familjemedlemmar till dylika befattningshavare. Ett hänsynstagande till nu nämnda omständigheter skulle emellertid förutsätta en ingående behovsprövning i varje särskilt fall och skulle medföra att en kompensation grundad å dylik prövning i viss mån skulle erhålla samma karaktär som fattigvård ehuru fallande utanför socialvårdslagstiftningen. Med hänsyn härtill även som till de praktiska svårigheter, varmed en dylik behovsprövning skulle vara förknippad, har löne- och avtalsnämnden icke ansett denna väg vara framkomlig.

Ur nu angivna synpunkter har löne- och avtalsnämnden i stället funnit det mera lämpligt, att samtliga de pensionstagare, vilka över huvud taget böra ifrågakomma, såsom någon kompensation för dyrtiden erhålla ett fixerat engångsbelopp. Nämnden har härvid ansett sig, såsom förutsättning för att vederbörande skall komma i fråga, böra föreskriva, att den från staden uppburna tjänstepensionen, respektive summan av de pensionsförmåner, som utgå till avliden befattningshavares familj, i båda fallen inräknat dyrtidstillägg, icke må överstiga 1.500 kronor. En granskning av stadens pensionsstat ger vid handen, att av stadens c:a 200 pensionstagare ungefär hälften eller omkring 100 uppbära pensionsbelopp från staden, vilka inklusive dyrtidstillägg ej överstiga 1.500 kronor. Av dessa 100 pensionärer hava, fortfarande inberäknat dylikt tillägg, omkring 10 en pension av 400 kronor, 30 en pension mellan 400 kronor och 800 kronor, 40 en pension mellan 800 kronor och 1.200 kronor samt 20 en pension mellan 1.200 kronor och 1.500 kronor. I medeltal utgör pensionen för dessa 100 pensionärer i de lägre inkomstgrupperna c:a 850 kronor. Nämndens förslag skulle sålunda innebära att c:a 50 % av pensionärerna skulle erhålla kompensation medan

återstoden skulle bli utan. Beträffande storleken av det engångsbelopp, som skulle tillerkännas nu nämnda pensionärer, har löne- och avtalsnämnden stannat för ett belopp av 150 kronor, dock skulle kompensationen i intet fall få utgå med högre belopp än att densamma, jämte hittillsvarande pension uppgår till 1.500 kronor. En pensionär, vilken åtnjuter t. ex. en pension, inberäknat dyrtidstillägg å 1.400 kronor skulle sålunda icke erhålla högre belopp än 100 kronor, en pensionär med 1.450 kronor 50 kronor och så vidare.

Bland de kategorier pensionärer, vilka kunna i detta sammanhang ifrågakomma ingå också ett 10-tal före detta befattningshavare, vilka jämlikt särskilt beslut av stadsfullmäktige erhållit s. k. pensionsunderstöd utan att hava någon reglementerad pensionsrätt. Däremot komma här ej i betraktande lärarna vid folkskolan och ej heller stadssjuksköterskorna, även om beloppet av den dem från staden tillkommande pensionen ej överstiger 1.500 kronor, enär dessa pensionärer uppbära huvudparten av sin pension från Statens Pensionsanstalt, varför de kommunala beloppen endast äro att betrakta såsom fyllnadspensioner.

Såsom tidigare nämnts föreslås kompensationen skola utgå i form av ett engångsbelopp. Anledningen härtill är den, att genom föreliggande förslag till ny lag om folkpensionering, folkpensionerna komma att avsevärt förbättras, och att staden i avvaktande å detta förslag icke torde böra binda sig för någon permanent lösning av denna fråga.

Kostnaderna för nu nämnda pensionstillskott skulle belöpa sig till i avrundat tal 15.000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bevilja varje sådan i stadens pensionsstat upptagen före detta befattningshavare eller arbetare respektive efterlevande familj till avliden befattningshavare eller arbetare med undantag av lärarpersonalen vid folkskolorna samt stadssjuksköterskorna, vars sammanlagda pension från staden, inklusive rörligt tillägg icke överstiger 1.500 kronor, ett pensionstillskott såsom kompensation för dyrtiden i form av en engångsersättning å 150 kronor, dock att tillskottet i intet fall må utgå med högre belopp än att detsamma, jämte den utgående pensionen med därå beräknat dyrtidstillägg uppgår till 1.500 kronor.

Drätselkammaren har i ett den 7 mars 1946 avgivet yttrande med tillstyrkande av löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet föreslagit stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att för bestridande av kostnaden härför bevilja ett anslag å 15.000 kronor att utgå av behållna medel å det i 1945 års stat upptagna extra reservationsanslaget å ursprungligen 275.000 kronor.

N:r 51. Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan (konf. n:r 20 ser. A/1946).

Drätselkammaren har uti en den 7 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 31 januari 1946 beslöto stadsfullmäktige att till drätselkammarens förfogande ställa ett anslag å 40.000 kronor för tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan samt att anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i 1947 års stat.

Förslaget avsåg närmast påbyggnad av västra delen av byggnaden och hade föranletts av önskemålet att ordna utrymmen för omklädnads-, tvätt- och duschrum samt matsal åt personalen vid Västerås Omnibus Aktiebolag, som förhyr fastigheten. Emellertid har det av olika skäl kommit att framstå såsom önskvärt, att påbyggnaden gåves en annan omfattning än den som ursprungligen varit avsedd. Sålunda har av estetiska skäl funnits lämpligt, att påbyggnad verkställes utefter byggnadens hela fasad emot Pilgatan. I samband härmed har man även velat utnyttja föreliggande möjlighet att verkställa påbyggnaden på sådant sätt, att utrymmen kunde beredas för hantverk och mindre industrier. Som bekant råder för närvarande en livlig efterfrågan å dylika lokaler, medan tillgången därå är knapp.

Drätselkammaren har i anledning härav låtit utarbeta ett helt nytt förslag till påbyggnad av garagefastigheten med den utformning, som framgår av bilagda ritningar. Förslaget innebär, att påbyggnaden skulle ske över en bredd av fastigheten om cirka 14 meter. Förutom erforderliga anordningar för personalen skulle i den tilltänkta påbyggnaden kunna inrymmas lokaler för hantverk och dylikt, med en effektiv sammanlagd golvyta av cirka 600 kvadratmeter ävensom en vaktmästarebostad om två rum och kök innehållande en golvyta om cirka 50 kvadratmeter.

Kostnaderna för en påbyggnad enligt detta förslag skulle utöver tidigare beviljat anslag belöpa sig till omkring 165.000 kronor och den totala kostnaden sålunda till omkring 205.000 kronor. Med den hyra, som skall erläggas av omnibusbolaget samt de hyresintäkter, som i övrigt kunna beräknas inflyta, skulle det i garagebyggnaden nedlagda totala kapitalet, däri inberäknat nyssnämnda kostnad, lämna en avkastning av 6 à 7 %. Då kostnaderna för påbyggnaden enligt nu föreliggande förslag är att betrakta såsom en kapitalinvestering, bör till täckande av desamma upptagas ett amorteringslån på förslagsvis 20 år.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med ändring av sitt den 31 januari 1946 fattade beslut för påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna förslag bevilja ett anslag å 205.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av ett 20-årigt amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Nr 52 Iordningställande av Nordenhaags f. d. kontorsbyggnad i gamla hamnen.

Hamnstyrelsen har uti en den 4 januari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hamnstyrelsen har för avsikt att uthyra Nordenhaags f. d. kontorsbyggnad i gamla hamnen, vilken byggnad numera tillhör staden. I anledning härav har det visat sig nödvändigt att företaga vissa omändrings- och reparationsarbeten inom fastigheten. Sålunda skall bl. a. installation av w. c.-anläggning ske. Arbetena ha av byggnadschefen kostnadsberäknats till cirka 2.000 kronor.

Med hänsyn till att berörda arbeten snarast måste igångsättas för att lokalerna kontraktsenligt skola kunna ställas till Arbetsförmedlingens förfogande den 1 april innevarande år, får hamnstyrelsen härigenom hemställa att drätselkammaren ville anvisa för ändamålet erforderligt anslag å 2.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 7 mars 1946 avgivet yttrande med biträdande av hamnstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett förslagsanslag å 2.000 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat för nästa år.

Nr 53. Anslag för tryckning av arbetet ”Västerås stads kommunala historia”.

Drätselkammaren har uti en den 7 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 18 december 1941 beviljade stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren ett anslag å 10.000 kronor såsom ett första bidrag till utarbetande av Västerås stads kommunala historia. Kammaren framhöll i skrivelsen till stadsfullmäktige att det vid ett flertal tillfällen framstått såsom en brist, att det saknades en sammanfattande redogörelse för den kommunala verksamheten i staden från tidpunkten för 1862 års kommunallagstifnings ikraftträdande och till våra dagar. Det syntes drätselkammaren därvid synnerligen önskvärt, om denna brist kunde fyllas, och drätselkammaren uttalade sin övertygelse, att en kommunal historia, avseende Västerås stad, skulle bliva till stort gagn för såväl enskilda som myndigheter i staden.

För ändamålet ha sedermera i följande års stater upptagits årliga anslag. För tiden till 1945 års utgång ha sålunda beviljats anslag med tillhopa 25.000 kronor, varav tagits i anspråk cirka 18.000 kronor, varför återstår ett belopp av 7.000 kronor, vartill kommer ett i 1946 års stat upptaget anslag å 5.000 kronor. Förenämnda anslag ha närmast avsett bestridande av utgifter för författandet av manuskriptet och i samband därmed uppkomna kostnader.

Arbetet har numera avancerat så långt, att detsamma kan tryckas. Anbud ha i anledning härav infordrats från olika tryckerifirmor. Kostnaderna för en upplaga av 2.000 exemplar skulle enligt lägsta anbudet utgöra ca 25.000 kronor.

Med hänsyn till kvarstående behållning å tidigare anslag torde för tryckningen erfordras ett förslagsanslag å 20.000 kronor, vilket lämpligen bör upptagas till täckning i 1947 års stat.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för tryckning av arbetet Västerås stads kommunala historia anvisa ett förslagsanslag å 20.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt upptagas till täckning i 1947 års stat.

Nr 54. Anslag till Tjänstemännens bildningsverksamhet för 1946.

Drätselkammaren har i en den 7 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 25 februari 1946 har Västeråskommittén för Tjänstemännens Bildningsverksamhet hemställt att komma i åtnjutande av kommunalt bidrag å 1.000 kronor.

Med överlämnande av skrivelsen får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Under år 1945 har bidrag till kursverksamheten lämnats av Västerås stad med 500 kronor, av Asea med 500 kronor och av Metallverken med 200 kronor, varjämte de anslutna föreningarna — förutom medlemsavgiften 10 kronor per registrerad medlem — lämnat ett bidrag med 2 kronor per studerande medlem. Totala antalet kursdeltagare uppgick under arbetsåret 1944—1945 till cirka 350. Tjänstemännens Bildningsverksamhet utgör enligt studieprogrammet i första hand ett instrument för tjänstemannaorganisationerna, avsett att meddela kunskaper om organisationens och samhällets struktur och skötsel, att väcka och stärka tjänstemännens solidaritetskänsla, sammanhållning och kamratskap samt att meddela kompletterande yrkesutbildning.

Kommitténs skrivelse är så lydande:

På Tjänstemännens Bildningsverksamhets (TBV) vägnar få undertecknade härmed vördsamt anhålla att även i år komma i åtnjutande av kommunalt ekonomiskt stöd, denna gång med 1.000 kr. (f. å. 500).

Anslaget behövs dels för täckande av utgifter för lokalhyror, lyse och städning, dels för inköp av vissa nödvändiga inventarier, dels för stöd av verksamheten som sådan, så att kursavgifterna kunna hållas så lågt som möjligt. Antalet studiegrupper har ökat avsevärt, varför förstnämnda utgiftsposter ökat i motsvarande grad.

Då vårt arbete, i likhet med övriga kommunalt understödda bildningsorganisationers här i staden, tar sikte på att väcka medborgarnas samhällsintresse och att ta vara på en del av ungdomens fritid, och då vi för detta arbete sakna egna fonder och egna lokaler, hoppas vi på Fullmäktiges välvilliga inställning till vår anhållan.

Drätselkammaren har i anledning härav tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bevilja Västerås lokalkommitté av Tjänstemännens Bildningsverksamhet ett bidrag för år 1946 å 1.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 55. Anordnande av ytterligare båtplatser för segel- och motorbåtar.

Drätselkammaren har uti en den 7 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Från olika håll ha uttalats önskemål, att staden ville anordna ytterligare antal båtplatser för segel- och motorbåtar. Antalet nu tillgängliga båtplatser torde icke motsvara behovet i betraktande av den ökning i särskilt motorbåtstrafiken, som under instundande sommar kan förväntas komma att inträffa.

Drätselkammaren har i anledning härav uppdragit åt byggnadschefen att utarbeta förslag till anordnande av dylika båtplatser. Som en första etapp i en större utbyggnadsplan har byggnadschefen föreslagit anordnande av en brygga i träkonstruktion med cirka 80 ankringsplatser, sträckande sig ungefär från nuvarande hamnpiren och cirka 100 meter västerut. Meningen är att sedermera dels förstärka denna träanläggning i betong och dels ytterligare utbygga anläggningen.

Kostnaderna för denna första etapp av arbetet utgöra enligt byggnadskontorets beräkningar omkring 10.000 kronor och kunna lämpligen bestridas av extra reservationsanslaget i föregående års stat, å vilket behållning finnes.

Då ett obestridligt behov av anläggningen förefinnes samt det är angeläget att arbetet påbörjas snarast möjligt, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ändamålet anvisa 10.000 kronor att bestridas av behållna medel å i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000 kronor.

Nr 56. Ändring av stadsplanen för kv. Halfdan och Heimer.

Byggnadsnämnden har uti en den 11 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 4 januari 1946 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Halfdan och Heimer i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING
till
förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren
Halfdan och Heimer i Västerås.

Det föreliggande ändringsförslaget för stadsplaneområdet kring Domkyrkan, begränsat i norr av Skolgatan, i öster av Vasagatan, i söder av Domkyrkoesplanaden och i väster av Domkyrkoplan och Västra Kyrkogatan, motiveras av önskemålet att

därå fixera tidigare mera schematiskt angivna områden för allmän bebyggelse i enlighet med senaste uppgjorda förslag till ny läroverksbyggnad och nytt landsbibliotek.

Den förskjutning mot öster av A-området i kv. Halfdan, som skett, betvingas av önskvärdheten att förlägga huvudentrén till läroverket i förlängningen av Östra Kyrkogatans mittaxel samtidigt som antalet klassrum (förlagda i byggnadens östra del) utökats efter senare bearbetning av förslaget. Nämnda förskjutning har till följd, att en mindre remsa av domkapitlets mark, nordväst om stiftsbiblioteket förutsättes skola utläggas till rastgård.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 25 juli 1941.

Följande bestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med Kn betecknat område skall utgöra kulturreservat.

§ 2.

Hushöjd och våningsantal.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), än siffran i romben angiver.

Å område, där våningsantal ej angivits, må byggnad efter byggnadsnämndens prövning uppföras med det antal våningar, som hushöjden medgiver.

§ 3.

Område som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 4.

Undantag.

Utan hinder av vad i § 1 föreskrives angående områdes användning, må bostäder för anläggningarnas tillsyn och bevakning uppföras eller inredas.

Västerås den 4 januari 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 14 mars 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Halfdan och Heimer samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 57. Stadsplan för Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo och Norrmalm samt del av Rikshuvudvägen.

Byggnadsnämnden har uti en den 4 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i april 1945 upprättat och sedermera i september och 10 november samma år jämkat förslag till stadsplan för Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo och Norrmalm samt del av Rikshuvudvägen.

I fråga om stadsplanens utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot det ursprungliga förslaget, som i vederbörlig ordning varit utställt, hava inkommit anmärkningar från ägaren av stadsägan nr 1165 m. fl. vilka anmärkningar närslutas.

I anledning av de sålunda inkomna anmärkningarna beslöt byggnadsnämnden vidtaga vissa ändringar i förslaget, därav berörda markägare bereddes tillfälle att taga del.

Emot det ändrade förslaget framställdes erinringar från ägarna till stadsägorna n:ris 1199, 1318, 1347 A, 2275 samt 1309.

Sedan byggnadsnämnden ansett sig böra taga viss hänsyn till de sålunda framställda anmärkningarna beslöt byggnadsnämnden att ånyo vidtaga ändring i förslaget, därom berörda markägare i vederbörlig ordning erhållit underrättelse.

Emot den senast vidtagna ändringen av förslaget har några anmärkningar icke anförts.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till stadsplan för Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo, Norrmalm samt del av rikshuvudvägen i Västerås.

Stadsplaneområdet, som i norr begränsas av Rocklunda ägor, i öster av Vasagatan, i söder av Norra Ringvägen samt i väster av Skultunavägen, omfattar i stort sett ett område som på gamla kartor betecknas som ”Kyrkbacksgärdet”.

Från detta började avstyckningar göras i mitten på 1800-talet, först med Borgmästarvreten, som köptes av staden för att ingå i borgmästarens löneförmåner. Sedermera bildades, liksom på många andra håll inom staden, s. k. byggnadsföreningar som inköpte delar av Kyrkbacksgärdet, och genom lantmätares försorg fick mer eller mindre vällyckade styckningsplaner uppgjorda. Så uppstod bl. a. Norrmalm i början av 1880-talet, Aroslund 1891 samt Blåsbo så sent som på 1920-talet.

På sina ställen är gatumarken ännu ej överlämnad till staden.

Denna primitiva form av stadsplanering har fått bestå och stadsplaneområdet har utbyggts till allra största delen med relativt stora enfamiljsfastigheter, som var för sig representera betydande värden.

Föreliggande förslag till stadsplan måste därför, med hänsyn till ovannämnda orsaker i huvudsak innebära ett konfirmerande av befintliga förhållanden.

Beträffande stadsplaneområdets södra del, utmed Skultuna- och Ringvägarna, samt den nordvästra och norra, utmed Skultunavägen och rikshuvudvägen, har ansetts lämpligt att bättre än hittills utnyttja dessa områdens belägenhet och samtidigt genomföra en behövlig sanering av nuvarande bebyggelse.

Vad beträffar områdets södra del sammanhänga de föreslagna ändringarna med en reglering av Norra Ringvägen. Denna trafikled som i sammanhang med Östra Ringvägen avsetts att utgöra en bekväm ringförbindelse genom staden från Stora gatan till Skultunavägen har länge varit i behov av en justering beträffande stigningsförhållandena mellan Vasagatan och Skultunavägen.

Föreliggande förslag innebär en sänkning av gatans krön med c:a 1.8 m samtidigt som dess sträckning förskjutits något mot sydost så att förbindelse med Blåsbovägen kan ordnas utan att stigningsförhållandena försämras. I samband härmed har ena trädraden i den befintliga björkallén i backen mot Skultunavägen slopats och den befintliga planteringen utbildats som slänt. Genom gatans förskjutning har en del av den överblivna gatumarken kunnat utläggas som tomtmark.

Den del av nya rikshuvudvägen som här avses att fastställas har utlagts i enlighet med det förslag som godkänts av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen.

I direkt förlängning av Arosvägen från Skultunavägen kan en förbindelse med goda stigningsförhållanden erhållas mellan stadsplaneområdet och Rocklunda under Vallbybron, tillhörande rikshuvudvägen.

Utredning om stadsplaneområdets östra del ovanför befintlig bebyggelse utmed Vasagatan pågår, varvid det kan tänkas att en del därav reserveras för skoltomt och resten för idrottsändamål. Möjligen kommer hela området att disponeras som idrottsområde. I avvaktan på utredningens slutförande har detta område utlagts till park.

Apalbyvägen kommer genom Vasagatans upptagande av huvudtrafiken i nordsydlig riktning över rikshuvudvägen att bli strängt taget obehövlig som trafikgata och föreslås framdragen endast till en vändplats i parkområdets centrum.

Mellan Arosvägen och Föreningsgatan och parallellt med dessa har en mindre gata föreslagits för att möjliggöra utnyttjandet av där befintlig tomtmark.

I övrigt har det befintliga gatunätet med smärre justeringar konfirmerats i stadsplaneförslaget.

Utmed Gränsgatan samt på bägge sidor om Föreningsgatan föreslås lamellhusbebyggelse i tre våningar samt utmed Skultunavägen närmast Ringvägskorsningen fyra våningar. Hela detta område är i stort behov av sanering och lämpar sig väl för tätare bebyggelse.

På krönet av Norra Ringvägen i korsningen med Blåsbogatan har föreslagits ett punkthus i nio våningar. Stadsplaneområdets nordvästra och norra del lämpar sig av samma skäl som den södra för tätare bebyggelse, varför även här föreslagits lamellhusbebyggelse i tre våningar. Härigenom kunna även de oproportionellt djupa kvarteren i områdets mitt bättre utnyttjas än vad hittills varit fallet.

Sedan lång tid tillbaka har stadsplaneområdets centrala delar haft karaktären av "bättre" villabebyggelse. De fastigheter, som kunna göra rätt för denna benämning har också bevarats för öppen bebyggelse.

Förutom ovan omtalade reservat för parkmark har ett smalt parkbälte reserverats på sluttningen mot väster ovanför Arosvägens början. Med tanke på stads-

planeområdets trädgårdsstadskaraktär torde ytterligare parkområden ej behöva reserveras.

Följande bestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B och BÖ betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk ävensom uppförande av mindre gårdsbyggnad för mindre hantverk och dylikt samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

Med G betecknat område får bebyggas endast för garageändamål.

Med Tm betecknat område får användas endast för genomfartstrafik. Utfart får ej anordnas från angränsande tomter.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras sammanbyggda.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

Med G betecknat område får bebyggas endast med garage.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med Ö betecknat område skola av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 4.

Byggnads läge å tomt.

Byggnad å med Ö betecknat område skall förläggas, om dess höjd överskrider fem meter, på minst sex meters avstånd från grannens tomtgräns och, om byggnad är lägre, på minst fyra och en halv meters avstånd därifrån.

Avståndet mellan hus å samma tomt skall vara minst tolv meter, byggnadsnämnden dock obetaget att i särskilda fall medgiva undantag härifrån.

§ 5.

Hushöjd.

Å med I, II, III, IV och IX betecknat område får byggnad icke uppföras till större taklisthöjd än resp. 5.0, 7.6, 10.5, 13.5 och 27.9 meter, räknat från angränsande gatas medelnivå.

§ 6.

Våningsantal.

Å med I, II, III, IV och IX betecknat område, får byggnad uppföras med högst en resp. två, tre, fyra och nio våningar.

§ 7.

Antal bostadslägenheter.

Inom område betecknat med Ö får byggnad inrymma högst tre bostadslägenheter.

§ 8.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med Ö må i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

I byggnad, som uppföres med endast en våning, må vind helt inredas med bonings- och arbetsrum.

§ 9.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Å byggnad, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

§ 10.

Byggnadsmaterial.

Å med BII, BIII, BIV och BIX betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås i april 1945.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 14 mars 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo och Norrmalm samt del av Rikshuvudvägen, ävensom

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 58. Försäljning av mark till Statens Vattenfallsverk för uppförande av oljecistern.

Drätselkammaren har uti en den 14 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 1 mars 1946 har Statens vattenfallsverk Västerås kraftverk hemställt att av staden få förvärva lämplig mark för uppförande av en oljecistern om 13.000 kubikmeter, avsedd för lagring av brännolja för Västerås

kraftverks behov. På grund av de dåliga grundförhållandena samt brandrisken finnes ingen möjlighet att förlägga cisternen i närheten av kolupplagen. Efter förhandlingar mellan drätselkammaren och kraftverket har samförstånd uppnåtts därom att oljecisternen lämpligen kunde förläggas intill den kraftverket tillhöriga stadsägan 2447 B, belägen ett par hundra meter öster om Notudden. Emellertid skulle därvid erfordras att staden till kraftverket upplåte ett område av stadsägan 2447, beläget omedelbart sydväst om kraftverkets område. Arealen av detta område skulle utgöra 7—8.000 kvadratmeter.

Då det är angeläget för kraftverket att snarast påbörja grundläggningsarbetena för att kunna färdigställa anläggningen i så god tid att oljan kan intagas senast i november månad, har kraftverket utbett sig ett snabbt avgörande av ärendet.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, drätselkammaren kan finna skäliga till Statens vattenfallsverk försälja den intill kraftverkets mark gränsande del av stadsägan nr 2447, som erfordras för uppförandet av oljecistern för kraftverkets räkning.

Nr 59. Ändring av donationsbestämmelserna m. m. för Curry Treffenbergs fond (konf. stfms handl. n:r 202 ser. A/1945).

Drätselkammaren har uti en den 14 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 25 oktober 1945 beslöto stadsfullmäktige föreslå vissa ändrade bestämmelser angående förvaltningen och användningen av landshövdingen Curry Treffenbergs fond samt att bemyndiga drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t de ändrade bestämmelserna för fastställelse.

Förslaget innebar i huvudsak, att staden till ”Stiftelsen Statsbanepersonalens pensions- och understödsfond” överlämnade kapitalbehållningen i landshövdingen Curry Treffenbergs fond, 2.000 kronor, jämte därå intill dagen för överlämnandet upplupen ränta ävensom att avkastningen av fondkapitalet årligen efter stiftelsens beprövande skulle utdelas till ett barn till en inom Västmanlands län bosatt och vid före detta Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägar tjänstgörande tjänsteman, vilket ej uppnått 21 års ålder och som med hänsyn till föräldrarnas ekonomiska villkor funnes därav vara i särskilt behov.

Sedan drätselkammaren underställt Kungl. Maj:t ärendet, har Kungl. Maj:t i anledning av ett av justitiekanslersämbetet i ärendet avgivet utlåtande, berett stadsfullmäktige tillfälle att inkomma med yttrande.

Justitiekanslersämbetet har ansett sig kunna tillstyrka, att Kungl. Maj:t förklarade hinder ej möta att fonden överlämnades till förvaltning av Stiftelsen Statsbanepersonalens pensions- och understödsfond samt att fondens behållna årliga avkastning utdelades till ett barn av tjänsteman vid Statens järnvägar, bosatt inom Västmanlands län och tjänstgörande vid järnvägslinje, som tillhört Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar. Ämbetet har emellertid härvid ifrågasatt, huruvida

icke företrädesrätt borde lämnas åt barn till tjänsteman, vilken redan före förstatligandet tjänstgjort vid järnvägslinje, som nyss sagts.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för förberedande yttrande får drätselkammaren förklara sig icke hava anledning till erinran emot att bestämmelserna uti ifrågavarande del avfattas så, som justitekanslersämbetet föreslagit.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att förklara sig icke hava något att erinra emot en sådan avfattning av bestämmelserna angående utdelning ur fondens behållna årliga avkastning, som framgår av justitiekanslersämbetets yttrande.

Nr 60. Inköp av ny skrivmaskin till stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har uti en den 4 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På stadsingenjörskontoret finnas för närvarande två skrivmaskiner, båda med kort vals. Den ena av dessa maskiner är av äldre typ och praktiskt taget utsliten. Då stadsingenjörskontorets stat för innevarande år gjordes upp övervägdes, att däri begära anslag för en ny skrivmaskin med lång vals med hänsyn till bl. a. att en sådan maskin vore erforderlig i de fall, då kartor skola förses med maskinskriven text. Man ansåg sig dock av sparsamhetsskäl böra låta berörda anslagsyrkande anstå ett år särskilt som den äldre maskinen efter företagen översyn förklarats användbar ett år framåt. Senare har det emellertid visat sig att den är utsliten, och att det vore oekonomiskt att ens låta nöjaktigt reparera den. Priset för en ny skrivmaskin av märket Halda med lång vals utgör 1.100 kronor.

Med vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa byggnadsnämnden ett belopp av 1.100 kronor för inköp av ny skrivmaskin till stadsingenjörskontoret.

Drätselkammaren har i häröver den 14 mars 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja ett anslag av 1.100 kronor för inköp av ny skrivmaskin till stadsingenjörskontoret samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 61. Arvode till ledamöterna i granskningsnämnden för bostadsräkning.

Drätselkammaren har uti en den 14 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt beslut av statsmakterna skall som bekant under år 1946 allmän bostadsräkning äga rum för att erhålla underlag för den statliga bostadspolitikens utformning och den lokala planeringen av bostadsbyggnadsverksamheten. För kommande

dyrortsgruppering erfordras även en speciell bearbetning av hyresuppgifterna i sådana tätorter i riket, där en hyresmarknad kan anses förekomma. Enligt Kungl. kungörelsen den 31 augusti 1945 nr 621 skall i anledning härav var och en som inom riket äger bebyggd fastighet eller byggnad å ofri grund vid mantalsskrivningen för år 1946 för fastigheten eller byggnaden avlämna bostadsuppgifter enligt formulär och anvisningar, som av socialstyrelsen fastställts. Kommunen åligger att efter av styrelsen utfärdade anvisningar ombesörja granskning och komplettering av bostadsuppgifterna. Enligt sistnämnda anvisningar bör för granskning i varje kommun tillsättas en särskild granskningskommitté, vilken utses i stad av drätselkammare.

Kammaren har den 4 oktober 1945 utsett sju ledamöter i dylik granskningskommitté och har i samband härmed förklarat sig beredd tillstyrka stadsfullmäktige besluta att till ledamöterna i kommittén skulle utgå samma arvode som till ledamöter i taxeringsnämnd, d. v. s. ett arvode av 2 kronor per ledamot och timme, dock högst 15 kronor per dag.

Sedan granskningskommitterades arbete i nu ifrågavarande del slutförts, har kommittén till drätselkammaren inkommit med specificerad uppgift angående arvoden till kommitténs ledamöter. Sammanlagda beloppet av arvodena till ledamöterna uppgår enligt specifikationen till 2.219 kronor.

Då medel icke finnas i årets stat tillgängliga för bestridande av dessa arvoden, får kammaren, som efter granskning av arvodesräkningarna funnit dessa utan erinran, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett anslag av 2.219 kronor för bestridande av arvoden till ledamöterna i den kommunala granskningsnämnden för allmän bostadsräkning samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 62. Anordnande av trafiksäkerhetskampanj inom staden.

Drätselkammaren har uti en den 14 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har verkställande utskottet för "1946 års trafiksäkerhetskampanj" och Nationalföreningens för trafiksäkerhetens främjande arbetsutskott hemställt, att för staden måtte utses en trafiksäkerhetskommitté med uppgifter, som närmare framginge av en av nämnda organisationer gemensamt utarbetad preliminär plan ävensom att från stadens sida beviljades erforderligt bidrag för genomförande av kampanjen.

Ovannämnda preliminära plan för verksamheten innebär i huvudsak, att trafiksäkerhetskampanjen skall genomföras under april och maj månader innevarande år i tre särskilda perioder 8—13 april, 6—11 maj och sista veckan i maj. Den propagandaverksamhet, som avses med kampanjen, skall i stort ledas centralt av ett verkställande utskott i Stockholm. Man har emellertid räknat med att respektive kommuner skola bekosta och låta genomföra största delen av erforderliga propagandamässiga, undervisande och upplysande åtgärder. Utan kostnad för kommunerna kommer genom verkställande utskottet att centralt bedrivas propaganda genom

press och radio varjämte utskottet kommer att bekosta tryckning och beträffande Västerås även uppsättning av affischer för den första perioden av trafiksäkerhetskampanjen. Kostnaderna för och uppsättning av affischer under de två följande perioderna skulle helt bestridas av respektive kommuner. Den lokala grenen av verksamheten skall bedrivas genom en särskild för staden tillsatt trafiksäkerhetskommitté, sammansatt av representanter för staden, polismyndigheten, skolorna, pressen, trafikvårdande organisationer (såväl för motor- som cykeltrafiken), nykterhetsrörelsen, ungdomsorganisationerna, idrottsrörelsen o. s. v. Representanterna böra sökas bland personer, som på ett eller annat sätt ådagalagt särskilt intresse för trafikfrågor och trafiksäkerhetsåtgärder. Inom kommittén bör utses en verkställande ledamot, som kan hålla kontakt med kampanjens verkställande utskott i Stockholm. Trafiksäkerhetskommittén skulle börja sin verksamhet snarast möjligt och i god tid planlägga de åtgärder, som äro avsedda att vidtagas under de olika perioderna av kampanjen. Kontakt skall härvid sökas med representanter för den lokala pressen samt den första periodens affischering förberedas genom utseende av lämpliga affischeringsplatser. I övrigt böra föredrag rörande trafiksäkerhetsfrågor ordnas, trafikundervisning i skolorna bedrivas samt förevisning av särskilda trafikfilmer ordnas etc.

Det låter sig ej bestridas, att behovet av planmässig propagandaverksamhet i syfte att hos allmänheten inskärpa bättre trafikkultur för närvarande framstår såsom i hög grad aktuellt, särskilt som under kriget med dess betydande inskränkningar av motortrafiken kännedomen om trafikreglerna på många håll fallit i glömska och känslan av ansvar bland trafikanterna i hög grad avtrubbats. Drätselkammaren finner under sådana förhållanden, att den föreslagna kampanjen, om den utföres på rätt sätt, skulle i avsevärd mån gagna trafiksäkerhetens intressen.

Drätselkammaren vill sålunda i första hand tillstyrka, att stadsfullmäktige i princip förklara sig beredda att bidraga till de lokala kostnaderna för den planerade kampanjen. Dessa kostnader kunna givetvis på ett nuvarande stadium icke fixeras men torde i varje fall knappast bliva av någon mera betydande storleksordning. Det torde böra ankomma på den tillsatta trafiksäkerhetskommittén att, när kostnaderna bliva kända, hos stadsfullmäktige hemställa om erforderligt anslag.

Med hänsyn till att trafiksäkerhetskampanjens första period skulle taga sin början redan under första veckorna av april, vill drätselkammaren föreslå, att beredningsutskottet erhåller bemyndigande att å stadsfullmäktiges vägnar utse det antal ledamöter i trafiksäkerhetskommittén, vilket kan anses erforderligt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att förklara sig i princip beredda att bevilja bidrag till kostnaderna för anordnande inom staden av en trafiksäkerhetskampanj under våren 1946 samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att å stadsfullmäktiges vägnar utse ledamöter i en särskild trafiksäkerhetskommitté med uppgift att inom staden leda och planera verksamheten i fråga.

Nr 63. Inrättande av en offentlig bekvämlighetsinrättning i Stadsparken.

Drätselkammaren har uti en den 14 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Som bekant har sedan lång tid tillbaka dryftats frågan angående anordnande av en offentlig bekvämlighetsinrättning i stadens centrum.

Vid sammanträde den 27 november 1938 anvisade stadsfullmäktige sålunda ett förslagsanslag av 28.000 kronor för anskaffande och uppförande av urinoarer å olika ställen inom staden. På grund av de anmärkningar, som sedermera framförts mot den tilltänkta placeringen av dessa inrättningar kom detta förslag aldrig till utförande.

Senare uppkom tanken att inreda bekvämlighetsinrättning i en lokal inom Sundinska huset. Stadsfullmäktige medgåvo vid sammanträde den 30 april 1942 att för anordnande av bekvämlighetsinrättning i Sundinska huset ställa till drätselkammarens förfogande återstående del, kronor 27.341: 76, av ovannämnda den 27 oktober 1938 beviljade anslaget å 28.000 kronor, dels ock ett ytterligare anslag om 9.000 kr.

Emellertid restes även emot detta förslag från många håll ett betydande motstånd. Bland annat ifrågsattes om det av estetiska skäl kunde anses tilltalande med en offentlig bekvämlighetsinrättning i en byggnad av den säregna art, som Sundinska huset utgör. Ej heller detta projekt har därför kommit till utförande. Under frågans fortsatta utredning har förslag väckts att förlägga bekvämlighetsinrättningen på andra sidan Stora gatan i Stadsparken. Efter hörande av parkstyrelsen har drätselkammaren tagit under övervägande ett förslag, enligt vilket bekvämlighetsinrättningen skulle placeras i sistnämnda park omedelbart invid Storbron. Den föreslagna anläggningen skulle genom att broräcket förlängdes samt stenmuren invid åkanten i viss utsträckning höjdes sammansmälta med omgivningen så, att anläggningen på ett tillbörligt sätt camouflerades och således parkens utseende icke stördes.

Förslagets närmare utformning framgår av här bilagda ritningar. Kostnaderna för detsamma skulle uppgå till c:a 35.000 kronor och således kunna täckas av redan anvisade medel.

Då det måste anses angeläget att en tidsenlig offentlig bekvämlighetsinrättning anordnas samt det föreslagna läget ur olika synpunkter får anses tillfredsställande, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att godkänna ovan angivna förslag till inrättande av en offentlig bekvämlighetsinrättning i Stadsparken samt

att för bestridande av kostnaderna därför ställa till drätselkammarens förfogande dels återstående del, c:a 27.000 kronor, av ett den 27 oktober 1938 för likartat ändamål beviljat anslag å 28.000 kronor, dels ock av stadsfullmäktige den 30 april 1942 beviljat ytterligare anslag å 9.000 kronor för dylikt ändamål.

Nr 64. Anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 februari 1946 till drätselkammaren remitterat en av kommittén för utredning av frågan om anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern avlåten skrivelse angående

förvärv av fastigheten Järån 1[2] i Skinnskattebergs socken för anordnande av sommarkoloni m. m. har *drätselkammaren* uti ett den 14 mars 1946 avgivet yttrande anfört följande:

I anledning av remissen får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Då syftet med motionen enligt kammarens åsikt måste anses synnerligen behjärtansvärt och då under förhandenvarande förhållanden svårigheter föreligga att uppbringa annan för ändamålet lämpligare tomt än den av kommittén föreslagna, vill kammaren ansluta sig till kommitterades förslag. Kommitterade ha vid kostnadsberäkningarnas uppgörande tydligen räknat enbart med att fastigheten skulle komma till användning under sommartid. Ur ekonomisk synpunkt torde emellertid i det långa loppet vara förmånligare för staden att även kunna för ändamål som kan befinnas lämpligt, utnyttja fastigheten under vintertid. Drätselkammaren har därför låtit verkställa ny beräkning av förbättringskostnaderna med hänsyn tagen även till fastighetens iordningställande för vinterbruk, enligt vilken beräkning kostnaderna skulle uppgå till 41.000 kronor.

För ändamålet skulle sålunda erfordras ett anslag å 40.000 kronor för inköp av fastigheten, ett anslag å 41.000 kronor för utförande av erforderliga förbättringsarbeten samt tvenne anslag å respektive 11.000 och 4.800 kronor för inköp av inventarier och för driften under två månader sommaren 1946. Härav torde köpeskillingen lämpligen böra täckas av behållna medel å det i 1945 års stat upptagna extra reservationsanslaget å 275.000 kronor, anslaget för förbättringsarbetena samt anslagen för inventarier i nästa års stat och anslaget för driften av reservationsanslaget för oförutsedda utgifter i 1946 års stat.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs förslag anordna en koloni för klena barn i förskoleåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden,

att uppdraga åt drätselkammaren att för detta ändamål inköpa fastigheten Järån 1[2] i Skinnskattebergs socken för 40.000 kronor ävensom att vidtaga alla för köpets fullföljande erforderliga åtgärder,

att anvisa drätselkammaren ett förslagsanslag å 41.000 kronor för reparationer och förbättringar å fastigheten,

att uppdraga åt barnstugestyrelsen att handhava driften och förvaltningen av kolonien,

att till barnstugestyrelsens förfogande ställa dels ett förslagsanslag å 11.000 kronor för inköp av inventarier och dels ett förslagsanslag å 4.800 kronor för driften under två månader sommaren 1946,

att förenämnda anslag skola täckas, anslaget för köpeskillingen av behållna medel å i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000 kronor, anslagen för förbättringsarbeten och för inventarier på sätt stadsfullmäktige i samband med fastställande av 1947 års budget närmare kunna komma att besluta, samt anslaget till bestridande av

driftskostnaderna under sommaren 1946 av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter,

att bemyndiga barnstugestyrelsen att till vederbörande myndigheter ingiva ansökningar om statliga bidrag samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter i särskild kommitté med uppdrag att uttaga lämpliga barn till kolonien.

Nr 65. Inrättande av en befattning på extra stat som hemvårdarinna vid fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 4 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde med fattigvårdsstyrelsen den 29 nästlidne januari väcktes fråga om anordnande av kurser eller annan vägledning i matlagning och hemvård för sådana husmödrar bland fattigvårdens klientel, som kunde anses vara i behov därav. Med anledning av detta beslut har utredning företagits rörande eventuellt föreliggande behov av sådan undervisning, varvid bland annat framgått, att för närvarande omkring 25 husmödrar med minderåriga barn bland fattigvårdsklientelet kunde anses vara i behov av vägledning i hushållsgöromål och hemvård.

Vid övervägande huruvida denna verksamhet borde bedrivas genom anordnandet av särskilda kurser eller genom rådgivning och handledning i husmödrarnas hem, har styrelsen funnit den sistnämnda linjen mest ändamålsenlig och lämplig. Genom praktisk handledning i hemmen ifråga om matlagning, lagning av kläder och renhållning m. m. kan säkerligen ett vida bättre resultat utvinnas än genom anordnandet av kurser i dessa ämnen. Ifrågavarande husmödrars möjlighet att lämna hemmen för deltagande i kurser är också starkt begränsad. I många fall kan även en viss obenägenhet härför befaras. Genom att handläggningen förlägges till hemmen kunna också barnen påverkas i gynnsam och önskvärd riktning.

För ernåendet av ett nöjaktigt resultat av verksamheten är emellertid anställandet av en särskild för uppdraget lämplig och kvalificerad arbetskraft erforderligt. Styrelsen har därför funnit behövligt att för fattigvårdens räkning anställdes en hemvårdarinna med huvudsakligen sagda arbetsuppgifter. Arbetets omfattning kommer säkerligen att väl motivera, att särskild arbetskraft anställes för uppgiften, särskilt som de nuvarande, i allmän kommunal tjänst anställda hemvårdarinnorna äro fullt sysselsatta.

Genom ifrågavarande särskilda art av hemvårdarinneverksamhet kan enligt fattigvårdsstyrelsens uppfattning åtskilligt vinnas ur flera synpunkter. Förutom att husmödrarna erhålla vidgad insikt och kunnighet i ett hems skötsel kunna även uppfostrings- och ekonomiska resultat utvinnas. Bland annat måste en verksamhet av detta slag vara ägnad att åstadkomma förbättrade kost-, miljö- och uppväxtförhållanden för barnen i dessa hem, vilket, om frågan ses på längre sikt, kan gynnsamt påverka kommande generationer. Genom att förefintliga resurser i ett hem effektivt tillvaratagas kan ekonomisk vinst ernås även ur samhällssynpunkt. Fattigvårdsstyrelsen erhåller därjämte ett verksamt stöd för sin i lag stadgade skyldighet

att tillse, att beviljade understöd komma till behörig användning.

Under hänvisning till vad sålunda i korthet anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville

dels besluta att hos fattigvårdsstyrelsen skall inrättas en tjänst som hemvårdarinna,

dels ock anvisa medel till avlöning åt hemvårdarinnan för återstoden av år 1946 efter samma grunder som beträffande övriga hos staden anställda hemvårdarinnor.

Drätselkammaren har i ett den 14 mars 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Av fattigvårdsstyrelsens skrivelse framgår, att ifrågavarande verksamhet närmast skulle avse rådgivning och handledning i husmödrarnas hem ifråga om matlagning och hemvård, klädbehandling o. d. för sådana husmödrar bland de ekonomiskt sämst ställda, vilka kunde anses vara i behov därav. Verksamheten ligger sålunda på ett delvis annat plan än den, som utövas av hemsystrarna.

Kammaren har efter granskning av framställningen funnit sig böra i princip biträda fattigvårdsstyrelsens förslag angående inrättande av en dylik tjänst. Emellertid finnes grundad anledning antaga, att vissa svårigheter komma att göra sig gällande att för ändamålet rekrytera lämplig och kvalificerad arbetskraft. Vid utseende av innehavare av dylik befattning torde man nämligen böra fästa avseende icke blott vid vederbörandes utbildning och meriter utan även och icke minst till rent personliga kvalifikationer, omständigheter som även influera på lönesättningen.

Under nu angivna förhållanden framstår det för drätselkammaren som lämpligast, att någon ordinarie befattning ej nu inrättas utan att fattigvårdsstyrelsen till en början på försök anställer en extra befattningshavare såsom hemvårdarinna. Först när tillräcklig erfarenhet vunnits angående befattningens lämpliga utformning, benämning och lönesättning för densamma, bör det övervägas att inrätta befattningen å ordinarie stat.

För anställande av en extra hemvårdarinna på sätt ovan föreslagits torde man böra räkna med ett anslag för tiden intill 1946 års slut å cirka 4.000 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att tillsvidare på försök anställa en kvinnlig befattningshavare på extra stat med huvudsakligen de uppgifter, som i fattigvårdsstyrelsens skrivelse angivits samt

att för bestridande av kostnaderna härför anvisa ett förslagsanslag å 4.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 66 Val av ledamöter och suppleanter i Västerås stads idrottsstyrelse samt godkännande av reglemente för styrelsen (konf. Stfms handl. nr 15 ser. A och 1 ser. B/1946).

Beredningsutskottet har uti en den 13 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 31 januari 1946 hava stadsfullmäktige uppdragit åt bland annat beredningsutskottet att inkomma med yttrande över ett av kommitterade för utredning av frågan om Arosvallens organisation och skötsel uppgjort förslag till reglemente för idrottsstyrelse ävensom med förslag till val av ledamöter och suppleanter i nämnda styrelse.

I anledning härav får beredningsutskottet anföra följande. Kommitterade hava föreslagit, att idrottsstyrelsen skulle bestå av sju ledamöter jämte fyra suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av två år, ävensom att tre ledamöter och en suppleant skulle utses inom ett av de inom staden verkande till Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas Riksförbund anslutna idrottsföreningar gemensamt upprättat förslag om åtta personer. Vidkommande först styrelsens sammansättning anser beredningsutskottet, att antalet ledamöter bör utgöra nio, detta för att möjliggöra dels att samtliga till Riksförbundet nu anslutna idrottsföreningar bliva representerade, dels att de för kommunen valda ledamöterna komma att bliva i majoritet inom styrelsen, sålunda att idrottsorganisationerna representeras av fyra och staden av fem ledamöter. Med hänsyn till de ekonomiska uppoffringar från stadens sida, vilka omorganisationsförslaget medför, synes det skäligt att styrelsens sammansättning tillförsäkrar staden ett avgörande medinflytande på förvaltningen av idrottsanläggningarna. I enlighet med de principer, vilka stadsfullmäktige så gott som genomgående hävdat ifråga om val av suppleanter i styrelser och nämnder bör dessa suppleanter, därest antalet ledamöter ökas till nio, utgöra fem. Av suppleanterna böra två utses bland idrottsorganisationerna och de övriga för kommunen. Oavsett den sålunda föreslagna utökningen av styrelsen torde enligt beredningsutskottets förmenande vara tillräckligt att stadsfullmäktiges val av representanter för idrottsorganisationerna sker inom ett förslag om åtta personer.

I anslutning till den sålunda föreslagna utökningen av styrelsen, bör föreskrivas, att styrelsen är beslutför när fem ledamöter äro närvarande.

Ifråga om sammansättningen av styrelsens arbetsutskott anser beredningsutskottet olämpligt att härutinnan binda styrelsen genom föreskrifter i reglementet utan bör styrelsen äga fria händer att bestämma härom. Utskottet har i övrigt icke funnit anledning till erinringar mot det föreslagna reglementet. Till ledamöter i styrelsen föreslås för kommunen filaren Göte Juhlén, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ingenjören Erland Gustafsson, landssekreteraren Ernst Holmqvist och kaptenen Axel Edström med journalisten Stig Löfstrand, kommunalarbetaren Karl Erik Lindvall och tjänstemannen Edvard Nordin såsom suppleanter. Såsom representanter för idrottsorganisationerna föreslås för Västerås Sportklubb redaktören Gunnar Ljungqvist, för Idrottsföreningen Kamraterna drätselassistenten Gunnar Ekberg, för Västerås Idrottsklubb klubbens ordförande typografen Carl-Anton Andersson och för Idrottsringen avsynaren Herbert Dahlberg. Till suppleanter för representanterna för idrottsorganisationerna föreslås herr Tage Lundgren, Tessingatan 12, och herr Erik Kraft, Relävägen.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att dels godkänna kommitterades förslag till reglemente för Västerås stads idrottsstyrelse med följande ändrade lydelse av §§ 2, 3 och 4:

"§ 2.

Styrelsen består av nio ledamöter jämte fem suppleanter, vilka av stadsfullmäktige väljas för en tid av två år. Fyra ledamöter och två suppleanter skola utses inom ett av de i staden verkande — — — — bundna av förslaget.

§ 3.

Styrelsen väljer — — — — löpande kalenderår.

Styrelsen äger utse arbetsutskott med den sammansättning och det antal ledamöter styrelsen finner lämpligt besluta. Av arbetsutskottet fattade beslut skola anmälas vid styrelsens nästpåföljande sammanträde.

§ 4.

Styrelsen sammanträder — — — — tre ledamöter.

Styrelsen är beslutför när fem ledamöter äro närvarande.

Beslut fattas — — — — följande sammanträde,"

dels ock till ledamöter och suppleanter i idrottsstyrelsen för tiden intill 1947 års utgång utse ovan angivna personer.

N:r 67. Ansökan från Annie Melchersson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 5 februari 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Annie Melchersson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Pilgatan 21 här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 19 mars 1946 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har fröken Annie Melchersson hemställt att i lokaler inom fastigheten Pilgatan 21, Västerås, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Av handlingarna framgår, att förutvarande innehavarinnan av matserveringen hade tillstånd till pilsnerutskänkning.

Av nämndens utredning framkommer ej någon anmärkning beträffade fröken Melcherssons skötsamhet. Beträffande matserveringens läge torde detta vara sådant att det kan bliva tillhåll för löst folk, varför rörelsen med sannolikhet icke kommer att bliva lätt att sköta på ett tillfredsställande sätt.

På grund av vad som anförts får nämnden hemställa

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till fröken Melcherssons framställning om pilsnerutskänkningsrättighet intill den 30 september 1947.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 19 mars 1946 anfört följande:

Beredningsutskottet får efter remiss med biträdande av nykterhetsnämndens förslag i ärendet föreslå stadsfullmäktige att besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka, att fröken Annie Melchersson beviljas tillstånd att intill den 30 september 1947 få utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 25 april 1946 Ser. A nr 4

Nr 68. Fråga om uppförande av ny förvaltningsbyggnad.

Rådhuskommittén har uti en den 30 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med anledning av den alltmer tilltagande bristen på lokaler för stadens olika förvaltningar har rådhuskommittén på nytt upptagit frågan om byggande av en central förvaltningsbyggnad. Denna fråga är, som stadsfullmäktige väl hava sig bekant, icke ny utan har stått på dagordningen länge. Bristen på tidsenliga tjänstelokaler har emellertid under den tid som gått blivit allt större och frågan om denna brists avhjälpande har alltmer aktualiserats. Stadens utveckling gör att de olika förvaltningarna svälla och nya områden för den kommunala verksamheten tillkomma snart sagt varje år, vilket gör att anspråk resas på nya lokaler. Den splittring av lokalerna, som karakteriserar förhållandena för närvarande är till men både för allmänhet och tjänstemän. En ur många synpunkter angelägen kontakt de olika tjänstemännen och förvaltningarna emellan hindras för närvarande och allmänheten, som i olika ärenden besöker stadens institutioner måste söka befattningshavarna och expeditionerna på olika håll, vilket är både tidsödande och opraktiskt. För kommittén framstår det därför som en synnerligen välbetänkt åtgärd att samla de spridda förvaltningarna i en gemensam byggnad. Och än mer, det är en tvingande nödvändighet att lokalfrågan för stadens förvaltningar får en snabb och definitiv lösning.

Den idétävlan om ny förvaltningsbyggnad, som anordnades 1937, ledde ju som bekant till att flera olika förslag framlades. Dessvärre kom denna tävlan att medföra, att de kommunala myndigheterna blevo tveksamma om platsen för en blivande förvaltningsbyggnad. Det framkom vid tävlingen flera olika förläggningsmöjligheter och under den tid som sedan gått har man icke kunnat åstadkomma ett principbeslut om platsen. Rådhuskommittén har därför ansett det vara en primär och viktig uppgift att framlägga ett förslag var den blivande förvaltningsbyggnaden bör ligga och i huvudsak angiva vilka förvaltningar, som där böra inrymmas. Har man väl fått beslut om platsen och lyckats åstadkomma enhällighet beträffande vilka delförvaltningar, som böra inrymmas i byggnaden, kan kommittén med allvar gripa sig an verket att i detalj planera byggnadens utformning, tidsschemat för dess uppförande samt övriga frågor som därmed sammanhänga. På uppdrag av kommittén verkställdes under 1945 genom hänvändelse till de olika förvaltningscheferna en utredning angående det aktuella lokalbehovet. Av denna utredning, som givetvis måste betraktas som rent preliminär och som icke varit föremål för någon bearbetning eller kritisk granskning inom kommittén, framgår emellertid med önskvärd tydlighet, att det lokalutrymme, som år 1937 ansågs tillfyllest, för dagen nära nog måste fördubblas. Kommittén anser sig icke i detta sammanhang ha anledning att i detalj redogöra för det sålunda framkomna, preliminära materialet. Man har då räknat med att följande förvaltningar successivt skulle beredas utrymme i den blivande förvaltningsbyggnaden, nämligen, stadsfullmäktige och drätselkammaren med dessa institutioners kansli, stadskamrerarekontoret, byggnadskontoret, kronokamrerarekontor, stadsfogde- och exekutionskontor,

stadsarkitekt- och stadsingenjörskontor, lantbruksförvaltning och renhållningsverk, parkförvaltning, hamnkontor, tekniska verk, hälsovårdsbyrå, dispensärbyrå, fattigvårds- och barnavårdsbyrå, socialvårdsbyrå, nykterhetsnämnd, pensionsnämnd och polisverk. I det angivna lokalutrymmet ingår sammanträdesrum för stadsfullmäktige, drätselkammaren, byggnadsnämnden, tekniska verken och fattigvårdsstyrelsen. Utöver dessa sammanträdesrum torde emellertid ytterligare sådana erfordras. Vidare måste lokaler ordnas för blivande fastighetskontor samt eventuellt för arbetslöshetsnämnd och taxeringsbyrå. I byggnaden bör utrymme reserveras även för väntrum, kapprum, toiletter, vaktmästarlägenheter, telefonväxel, lunchrum, bibliotek, stadsmuseum, centralgarage, cykelrum och till byggnadens skötsel hörande utrymmen. Kommittén anser sig på den grund böra räkna med att en blivande förvaltningsbyggnad redan från början bör innehålla cirka 6 000 m² nyttigt utrymme. Det må anmärkas, att man i ovan omförmälda beräkning icke tagit hänsyn till magistraten och rådhusrätten, enär man utgått ifrån att denna myndighet bör kunna utnyttja det nuvarande rådhuset. Magistraten har numera icke så mycket kontakt med den kommunala förvaltningen och utvecklingen går i den riktningen att magistraten mer och mer frigöres från kommunalförvaltningen. Ur denna synpunkt sett är det sålunda icke nödvändigt att i en central förvaltningsbyggnad plats beredes magistraten. Det bör dock nämnas, att om även magistraten skulle inrymmas i en dylik byggnad lokalbehovet stiger med cirka 550 m². Som jämförelse kan nämnas, att i programmet för 1937 års idétävlan räknades med ett utrymmesbehov av drygt 3.000 m². Det är då att märka, att magistraten ingick i den tänkta byggnaden men däremot ej polisen. Att kommittén redan på detta förberedande stadium räknat med möjligheten att inrymma även polisverket inom en central förvaltningsbyggnad har sin förklaring däri, att det *dels* vore en fördel och med centraliseringstanken för ögonen önskvärt om så kunde ske *dels ock* måste erkännas, att den tomtmark, som nu nyttjas för polishus, har ett sådant värde med hänsyn till sitt läge, att marken bättre skulle utnyttjas för affärsändamål. Det är icke uteslutet att ett rätt utnyttjande av denna mark skulle visa sig resultera i att det vore ekonomiskt lönande att verkställa en flyttning av polisverket. Det måste också betänkas, att polisen icke nu erhållit någon slutgiltig lösning på sin lokalfråga utan förr eller senare kommer spörsmålet upp om nya lokaler och då uppstår också svårigheten att finna någon lämplig plats.

Då kommittén haft att taga ställning till frågan om var en central förvaltningsbyggnad bör placeras har kommittén stannat för kvarteret Nestor, beläget vid Fiskartorget. Staden äger numera hela kvarteret. Kommittén har tidigare givit uttryck för sin önskan att få förvaltningsbyggnaden förlagd till kvarteret Nestor, nämligen i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 februari 1945 i samband med förslag om inköp av den återstående tomten inom kvarteret. Gentemot tanken att förlägga förvaltningsbyggnaden till detta kvarter har anmärkts, att man borde utnyttja det nuvarande stadshotellet och genom en om- och tillbyggnad förändra detsamma till förvaltningsbyggnad, i vilket fall ett nytt hotell skulle uppföras på annan plats. Kommittén har ingående diskuterat denna fråga och en utredning i ärendet har verkställts av stadsdirektören och stadsarkitekten, vilken utredning innefattas i bifogade skrivelse till kommittén. De synpunkter, som i denna utredning framkomma, delas av kommittén, som anser det tillfullo styrkt, att med det lokalbehov varmed man numera räknar, en om- och tillbyggnad av stadshotellet i avsikt att där skapa förvaltningslokaler icke lämpligen låter sig göra. Under sådana förhållanden har kommittén ansett att kvarteret Nestor erbjuder de bästa förutsättningarna att inom en rimlig tid kunna bebyg-

gas med en förvaltningsbyggnad, icke minst ur den synpunkten, att bebyggelsen inom kvarteret kan ske successivt och utan att under byggnadstiden de nu utnyttjade lokalerna behöva utrymmas. Kommittén är icke heller främmande för den tanken att det under utredningens gång skulle befinnas önskvärt att gå även utom kvarteret Nestor, en lösning som, såvitt kommittén kan finna, icke är omöjlig. Genom förvaltningsbyggnadens förläggning till kvarteret Nestor måste varmbadhuset inom tämligen kort tid försvinna från kvarteret. Kommittén, som är väl medveten om att badhuset snart måste anses ha tjänat ut, finner det vara en fördel att frågan om nybyggnad av detsamma genom denna åtgärd aktualiseras.

Med åberopande av vad kommittén härovan anfört och med hänvisning till bifogade utredning får kommittén sålunda hemställa

att stadsfullmäktige ville i princip uttala sig för uppförande av en central förvaltningsbyggnad för i huvudsak ovan angivna förvaltningar och att denna byggnad förlägges till kvarteret Nestor

samt att stadsfullmäktige ville uppdraga åt kommittén att fortsätta utredningsarbetet och snarast möjligt till stadsfullmäktige inkomma med förslag till förvaltningsbyggnad på ovan angivna område.

Den av rådhuskommittén omförmälda utredningen är så lydande:

Vid rådhuskommitténs sammanträde den 18 februari 1946 uppdrogs åt undertecknade att till kommittén inkomma med en redogörelse för de lokaler, som kunde inrymmas i Stadshotellet jämte tillbyggnad för den händelse man dit skulle förlägga en blivande förvaltningsbyggnad. Med anledning härav få vi anföra följande.

Då det gäller att taga ställning till frågan huruvida förvaltningsbyggnaden skall förläggas till kv. Jesper d. v. s. där Stadshotellet nu är beläget eller till annan plats bör man först göra klart för sig vad som talar *för* en placering av förvaltningsbyggnaden inom kv. Jesper. Detta kvarter har en areal av c:a 3.500 m². Stadshotellsbyggnaden är orienterad mot Stora torget och har en arkitektonisk utformning som i många avseenden förlänar densamma en framträdande plats i stadsbilden. Denna utformning på byggnaden samt dess centrala läge invid Stora torget i hjärtat av staden skulle otvivelaktigt i och för sig göra densamma lämplig som en förvaltningsbyggnad. Härtill bidrager även exteriörens karaktär av offentlig byggnad. Man bör vidare framhålla att det nuvarande Stadshotellet trots under årens lopp verkställda inre omändringar icke i nuvarande skick fyller de anspråk som man numera har rätt att ställa på en förstklassig hotell- och restaurantbyggnad i en stad av Västerås storlek. För att byggnaden skall kunna accepteras för detta ändamål erfordras alltså en om- och tillbyggnad av mer eller mindre genomgripande natur. Denna omständighet talar sålunda för att man lika väl skulle kunna verkställa en dylik om- och tillbyggnad, som ändå är av behovet påkallad, för att åstadkomma förvaltningslokaler i stället för restaurant- och hotellokaler. Under sådana förhållanden måste givetvis hotellet och restauranten nybyggas på annan plats.

Trots de synpunkter som enligt ovan skulle kunna motivera förvaltningsbyggnadens förläggande till kv. Jesper tala dock övervägande skäl *emot* en sådan placering. I det följande skola till behandling upptagas dessa skäl.

Enligt den utredning som gjordes i samband med idétävlan om ny förvaltningsbyggnad år 1937 ansågs förvaltningsbyggnaden böra inrymma drygt 3.000 m² nyttig golvyta och skulle då innehålla lokaler för stadsfullmäktige och drätselkammare samt

dessa institutioners kansli, för magistraten med stadsfogdekontor och kronouppbördskontor, för stadskamrerarekontor, stadsingenjörskontor, arkitektkontor, byggnadskontor, tekniska verk, fattigvårds- och barnavårdsbyrå, pensionsnämnd och hälsovårdsnämnd. Enligt en preliminär utredning av lokalbehovet som verkställts under 1945 uppgår det aktuella lokalbehovet till drygt c:a 6.000 m^2 nyttig golvyta. Häri ingår då förutom de i 1937 års program medräknade förvaltningarna även polisen och nytillkomna delförvaltningar. Medtages endast samma förvaltningar som 1937 skulle det nu aktuella lokalbehovet uppgå till c:a 4.900 m^2. Även om nämnda lokalbehov är rent preliminärt beräknat och viss reducering vid närmare behandling av frågan kan komma att göras, torde man dock på detta stadium kunna räkna med ett lokalbehov som är i det närmaste dubbelt så stort som det år 1937 aktuella. Den frågan uppställer sig då, i vilken utsträckning det nu aktuella lokalbehovet kan tillgodoses inom kv. Jesper. Inom den nuvarande Stadshotellsbyggnaden kunna genom omändring av befintliga utrymmen skapas förvaltningslokaler med en sammanlagd nyttig golvyta av c:a 1.900 m^2, källarlokalerna oräknade. Genom att tillbygga flygeln utefter Östra Kyrkogatan med en våning kan ytterligare c:a 60 m^2 nyttig golvyta åstadkommas. De lokaler, som sålunda erhållas, kunna givetvis bliva användbara för sitt ändamål men ur belysningssynpunkt och trivselsynpunkt torde de icke kunna rubriceras som förstklassiga. Den nuvarande Stadshotellsfastigheten kan vidare tillbyggas utefter Östra Kyrkogatan och än vidare mot norr mellan Östra och Västra Kyrkogatorna, sålunda på den plats, där man tänkt sig det blivande församlingshuset förlagt. Genom en dylik tillbyggnad skulle man kunna åstadkomma ytterligare förvaltningslokaler med en nyttig golvyta av c:a 2.000 m^2. Denna tillbyggnad är projekterad i två våningar. Inom kv. Jesper skulle man sålunda kunna åstadkomma förvaltningslokaler med en sammanlagd nyttig golvyta av c:a 4.000 m^2. Även om man skulle kunna inom detta kvarter eventuellt tolerera en intensivare bebyggelse — vilket emellertid ur vissa andra synpunkter förefaller orimligt — torde man icke kunna komma upp i det sammanlagda lokalutrymme, som för närvarande erfordras för en förvaltningsbyggnad, till vilken man vill centralisera såvitt möjligt stadens samtliga förvaltningsstyrelser. Härtill kommer, att man tager i anspråk den mark, som preliminärt avsetts för en blivande församlingsbyggnad. I detta sammanhang må hållas i minnet att staden medvetet sökt påverka de kyrkliga myndigheterna att förlägga församlingshuset till kv. Jesper. Det torde också vara svårt att för denna byggnad finna någon lämpligare plats. Bortsett emellertid från svårigheten härutinnan uppställer sig i detta sammanhang ett annat problem, nämligen frågan om utvidgningsmöjligheterna för en till kv. Jesper förlagd förvaltningsbyggnad. Kv. Jesper begränsas i norr av ett kulturhistoriskt sett oskattbart område, vars gräns icke kan överskridas. Övriga gränser för kvarteret utgöras av gatumark, som icke heller kan tagas i anspråk för bebyggande. Möjligheten att påbygga nuvarande Stadshotellsfastigheten och dess eventuella tillbyggnad i norr och öster på höjden är utesluten. Såväl grundförhållandena som grannskapet med det ömtåliga domkyrkoområdet omöjliggöra en sådan lösning. I detta sammanhang uppställer sig också spörsmålet om det rätta sättet att ordna Stadshotellets s.k. baksida d.v.s. den mot Domkyrkan vettande norra delen av kv. Jesper. Allting talar för att man på denna plats bör förlägga en byggnad som genom sin orientering mot Domkyrkan, sin till miljön passande arkitektur och sitt användningssätt väl ansluter sig till den kulturhistoriskt värdefulla platsbildningen med Domkyrkan i fonden. Någon lämpligare byggnad än en väl utformad församlingshusbyggnad kan svårligen tänkas. En förvaltningshuslänga, som under alla förhållanden kommer

att ingå som del i ett större byggnadskomplex med orientering mot Stora torget, måste på denna plats verka torr och enformig samt i viss mån främmande för miljön.

Av vad ovan sagts torde framgå att kv. Jesper icke erbjuder utrymme för en efter stadens nuvarande behov avpassad central förvaltningsbyggnad. Men även om man genom avkall på principen om centralisering och genom nedskärning av det preliminärt framkomna utrymmesbehovet skulle kunna inom kvarteret förlägga en förvaltningsbyggnad som kan anses tillgodose det aktuella lokalbehovet, kan man icke bortse från en annan faktor av betydelse. Då en sålunda tillkommen förvaltningsbyggnad saknar elasticitet kunna inre omdisponeringar icke vidtagas. I en nybyggd och från början väl planerad förvaltningsbyggnad kan man ordna så att enstaka tjänsterum genom borttagande eller tillsättande av enkla skiljeväggar förstoras eller förminskas och hela avdelningar kunna inom en sådan byggnad tämligen lätt förskjutas eller byta plats. Det må vidare anmärkas att stora svårigheter föreligga att aptera för hotell- och restaurantändamål ursprungligen planerade lokaler till arbetsrum i en förvaltningsbyggnad där de olika institutionerna ha olika krav på möjligheter till specialmöblering, dagsljusbelysning, central belägenhet etc. Stadshotellslokalerna, som i stor utsträckning användas i artificiell belysning, äro planerade på djupet med för en förvaltningsbyggnad oproportionellt höga, smala och glest placerade fönster, väldiga rumshöjder och en hel del onyttiga dörröppningar. Allt detta i förening med de rikt ornamenterade stucktaken, spisimitationer m. m. innebär en ökning av kostnaden för ändringsarbetena, och den väldiga luftkuben kräver stor kostnad för uppvärmning, varjämte man icke får bortse ifrån den mindre trevnad för arbetspersonalen, som uppkommer i en så konstruerad byggnad. Här må slutligen anföras ytterligare en omständighet av mer psykologisk art. En förvaltningsbyggnad kan aldrig på kvällen bli en "levande" byggnad på samma sätt som ett hotell. Stora torget kommer med säkerhet att verka ödsligt på ett helt annat sätt än nu om man låter hotellet försvinna därifrån. Det må erinras om den omvandling som övergick Gustaf Adolfs Torg i Stockholm då Hotell Rydberg försvann och lämnade plats för bankpalats. Härom har i många olika sammanhang vittnats.

Det bör sålunda kunna konstateras att det är ur utrymmessynpunkt omöjligt och — även om det ur denna synpunkt läte sig göra — oekonomiskt och opraktiskt att ombygga Stadshotellet till förvaltningsbyggnad då dess speciella utformning icke kan utnyttjas för detta ändamål utan endast blir till en belastning och ett hinder i funktionellt avseende. Ekonomiskt och praktiskt sett förefaller det vara riktigast om Stadshotellet fortfarande användes för sitt ursprungliga ändamål, givetvis efter de omändringar som erfordras för att nutidens krav på ett modernt hotell skola uppfyllas.

Med hänvisning till ovanstående anse vi oss ha konstaterat att ur alla synpunkter den blivande förvaltningsbyggnaden bör förläggas till annan plats än kv. Jesper. Den plats, som då kan komma ifråga är i första hand kv. Nestor som innehåller c:a 6.500 m^2 areal. Här torde en praktisk, estetiskt tilltalande och elastisk förvaltningsbyggnad kunna placeras med möjligheter till expansion för framtiden. Det vore lyckligt om rådhuskommittén nu kunde utverka stadsfullmäktiges principbeslut att den blivande förvaltningsbyggnaden förlägges till kv. Nestor och att kommittén sedan uppdrager åt stadsarkitekten att snarast möjligt inkomma med skissförslag till en lösning av förvaltningsbyggnaden på detta område.

Västerås den 28 februari 1946.

THJELVAR HEDBERG. SVEN AHLBOM.

Drätselkammaren har i häröver den 4 april 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande anfört följande:

Stadsfullmäktige ha som bekant tidigare beslutat att för en köpeskilling av 300.000 kronor förvärva tomten nr 1 i kvarteret Nestor och ha stadsfullmäktige i 1946 års stat anvisat täckning för köpeskillingen. Rådhuskommittén uttalade redan i den skrivelse, varigenom förslaget om inköp av nämnda fastighet framlades för stadsfullmäktige, som sin uppfattning, att kommittén ansåge övervägande skäl tala för kvarteret Nestor såsom den lämpligaste förläggningsplatsen för en ny förvaltningsbyggnad. Drätselkammaren förklarade sig i detta sammanhang dela den av kommittén sålunda uttalade meningen. Under den tid, som förflutit från stadsfullmäktiges beslut i fastighetsärendet, har kammaren ytterligare styrkts i sin åsikt angående lämpligaste förläggningsplatsen för förvaltningsbyggnad. Kammaren vill därför för sin del understryka vad rådhuskommittén i detta avseende nu anfört.

Vidkommande frågan, vilka förvaltningslokaler, som i första hand böra inrymmas i den nya förvaltningsbyggnaden, vill drätselkammaren framhålla, att den angivna uppräkningen måste anses såsom preliminär och att under utredningsarbetets fortsatta gång givetvis de justeringar kunna och böra vidtagas, vilka med ledning av senare vunna erfarenheter anses påkallade. Kammaren utgår härvid från, att det slutgiltiga förslaget vid utformningen förlänas tillräcklig elasticitet för möjliggörande av en smidig anpassning efter utvecklingen. Genom förvaltningsbyggnadens förläggning till kvarteret Nestor komma, såsom rådhuskommittén anfört, även möjligheterna till framtida utvidgning att tillvaratagas genom att i mån av behov även mark å östra sidan kvarteret skulle kunna ianspråktagas.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla rådhuskommitténs förslag i ärendet.

Nr 69. Bidrag av nöjesskattemedel för skötsel av Arosvallen.

Drätselkammaren har uti en den 4 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. hemställt om restitution beträffande kommunandelen av den nöjesskatt, som härflyter från idrottstillställningar å Arosvallen under år 1946 att i likhet med tidigare användas till idrottsplatsens förvaltning.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 28 augusti 1941, den 31 augusti 1942, den 26 mars 1943, den 5 maj 1944 och den 26 april 1945 beviljades föreningen restitution med 50 % av respektive års kommunala nöjesskattemedel för samma ändamål, varom här är fråga. Drätselkammaren tillstyrker att motsvarande beslut fattas även beträffande 1946 års nöjesskatt.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att medgiva Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. rätt att av den nöjesskatt å idrotttstillställningar som under år 1946 inflyter och fonderas för idrottsändamål, disponera 50 % till den direkta rörelsen för idrottsplatsen.

Nr 70. Inköp av additionsmaskiner till kronouppbördskontoret.

Drätselkammaren har uti en den 4 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har kronokassören hemställt om anslag för inköp av additionsmaskiner för utskrivning av debetsedlar enligt det nya skattesystemet. Å det blivande uppbördsverket, vilket är avsett att upprättas i staden från och med den 1 juli 1946, erfordras tre dylika additionsmaskiner. Å kronouppbördskontoret finnes för närvarande en äldre typ av additionsmaskin, vilken möjligen skulle kunna ombyggas så att den blir användbar vid den nya utskrivningen av debetsedlar. Kostnaderna för en dylik ombyggnad skulle uppgå till 525 kronor, medan kostnaden för en ny maskin enligt anbud skulle utgöra 1.675 kronor, exklusive omsättningsskatt, och med vedertagen rabatt.

Drätselkammaren ifrågasätter för sin del huruvida det kan anses ekonomiskt fördelaktigt att ombygga den äldre additionsmaskinen, och vill därför förorda, att tre nya additionsmaskiner anskaffas. Den äldre maskinen torde kunna få användning såsom reservmaskin eller eventuellt kunna lämnas i utbyte vid inköp av de nya maskinerna. För ändamålet erfordras sålunda ett anslag av c:a 5.200 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för inköp av trenne additionsmaskiner till det blivande uppbördsverket anvisa ett anslag å 5.200 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 71. Uppdrag för Svenska Stadsförbundets styrelse samt dess förhandlingsdelegation att uppsäga avtal med arbetarnas huvudorganisation ang. förhandlingsregler.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 26 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt 11 § i stadgan för Svenska städernas förhandlingsorganisation ägde organisationens ombudsmöte "att med förpliktande verkan för medlemmarna besluta om avtal med arbetarnas huvudorganisation om regler för behandling och slitande av tvister — förhandlingsregler — ävensom att i behörig ordning uppsäga dylikt avtal."

När Svenska Stadsförbundets kongress under föregående år fattade beslut angående inordnande av förhandlingsorganisationens verksamhet inom förbundet från och med år 1946 och inrättande inom förbundet av en särskild delegation för ledning av förhandlingsverksamheten m. m., förutsattes att denna möjlighet att centralt avtala om förhandlingsregler skulle bibehållas. Kongressen har beslutat bemyndiga förbundsstyrelsen och nämnda delegation att gemensamt besluta om och uppsäga avtal angående förhandlingsregler med förpliktande verkan för förbundsmedlem som därtill lämnat sitt medgivande. Formellt erfordras sålunda att varje till stadsförbundet

ansluten medlem lämnar ett dylikt bemyndigande för att besluten respektive uppsägningarna skola hava förpliktande verkan för förbundsmedlem.

I anledning härav har Svenska Stadsförbundet genom cirkulärskrivelse till sina medlemmar hemställt, att medlemmarna ville lämna stadsförbundets styrelse samt dess löne- och förhandlingsdelegation ett dylikt bemyndigande.

Då det tidigare lämnade bemyndigandet torde böra överflyttas å stadsförbundets styrelse och dess löne- och förhandlingsdelegation tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige att besluta

att "uppdraga åt Svenska Stadsförbundets styrelse samt dess löne- och förhandlingsdelegation att med förpliktande verkan för Västerås stad besluta om och uppsäga avtal med huvudorganisation av arbetare om regler för behandling och slitande av tvister — förhandlingsregler —."

Drätselkammaren har i ett den 4 april 1946 dagtecknat yttrande anfört följande.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för yttrande, får kammaren — med framhållande av att den begärda fullmakten endast avser de mellan kommunerna, å ena, samt Svenska Kommunalarbetareförbundet, å andra sidan, antagna regler angående förhandlingar om uppkomna meningsskiljaktigheter och tolkning av gällande avtal och sålunda icke avser de materiella bestämmelserna i kollektivavtalen, vare sig de allmänna eller speciella bestämmelserna, — tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 72. Yttrande till länsstyrelsen ang. tjänstgöringsreglementets tillämpning betr. polispersonalen i staden.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 26 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

Vid sammanträde den 26 april 1945 antogo stadsfullmäktige dels tjänstgörings- och avlöningsreglemente samt löneplan och tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare, dels bestämmelser angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare, dels ock ändring i viss del av pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

Stadsfullmäktiges beslut har, sedan beslutet vunnit laga kraft, den 30 maj 1945 underställts länsstyrelsens prövning, såvitt avser polispersonal, tillsatt i den ordning, som stadgas i lagen om polisväsendet i riket.

Sedan länsstyrelsen inhämtat landsfogdens yttrande i ärendet, har landsfogden genom utlåtande den 1 mars 1946 förklarat sig icke hava något att erinra emot lönegradsplaceringen för polispersonalen och ej heller i huvudsak mot bestämmelserna i tjänstgöringsreglementet. Dock har landsfogden i några fall uttalat tvekan, huruvida vissa bestämmelser i reglementet även äro tillämpliga på polispersonalen. Vidare har landsfogden ifrågasatt bland annat om icke även poliskommissarie borde vara berättigad till uniformsersättning samt förmånen av fri sjukvård borde tillkomma även

överkonstapel, biträdande kriminalöverkonstapel, kriminalöverkonstapel och poliskommissarie, ehuru dessa sistnämnda befattningshavare äro placerade i sådan lönegrad, att de enligt reglementets bestämmelser icke äro berättigade till fri sjukvård. Länsstyrelsen har remitterat landsfogdens yttrande till stadsfullmäktige för påminnelser.

Då stadsfullmäktige genom förutnämnda beslut den 26 april 1945 uppdragit åt löne- och avtalsnämnden att underställa reglementet vederbörande myndigheter för fastställelse, synes det av praktiska skäl lämpligt, att stadsfullmäktige uppdroge åt löne- och avtalsnämnden att avgiva det begärda yttrandet å stadsfullmäktiges vägnar.

Med åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att å stadsfullmäktiges vägnar avgiva yttrandet ifråga.

Drätselkammaren har i häröver den 4 april 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 73. Anställande av ytterligare en mätningstekniker å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har uti en den 4 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Då arbetsuppgifterna å stadsingenjörskontoret alltjämt öka, särskilt på grund av nymätningar och nivåavvägningar av ett flertal områden, får byggnadsnämnden anhålla, att stadsfullmäktige ville ställa medel till förfogande för anställande av ytterligare en mätningstekniker å extra stat. Årslönen för extra mätningstekniker utgör f. n. 5.000 kronor, exkl. dyrtidstillägg. För den återstående delen av år 1946 (räknat från 1 april) beräknas lönen skola utgå med 4.600 kronor, dyrtidstillägget inräknat. För täckning av detta belopp anhåller byggnadsnämnden *dels* att få tillgripa under de gångna månaderna av 1946 uppkomna besparingar å anslagen i årets stat, 2.400 kronor, enär den nyanställde ordinarie mätningsingenjören ej tillträder befattningen förrän den 1 april, samt 1.000 kronor, enär den i generalplanen upptagna kartriterskan ännu ej kunnat erhållas, *och dels* att stadsfullmäktige ville anslå därutöver erforderliga 1.200 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för anställande av ytterligare en mätningstekniker å stadsingenjörskontoret anslå 1.200 kronor samt medgiva att det återstående erforderliga beloppet täckes av besparingar i 1946 års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 4 april 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande anfört följande.

För närvarande finnas å stadsingenjörskontoret anställda sex mätningstekniker, varav tre på ordinarie stat (härav en förste mätningstekniker) och tre på extra stat.

Med hänsyn till stadsingenjörskontorets utökade arbetsuppgifter vill drätselkammaren tillstyrka förslaget om inrättande av en ny mätningsteknikertjänst. Kammaren finner emellertid mera lämpligt, att för ändamålet anvisas ett särskilt anslag att utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Med biträdande av byggnadsnämndens förslag i övrigt får drätselkammaren sålunda tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för anställande av ytterligare en mätningstekniker å extra stat å stadsingenjörskontoret anvisa ett anslag av 4.600 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 74. Uppflyttning av befattningen som förrådsman vid parkförvaltningen i högre lönegrad.

Parkstyrelsen har uti en den 7 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed hemställa, att befattningen som förrådsman, vilken nu är placerad i 6. lönegraden, måtte från och med den 1 januari 1946 placeras i 7. lönegraden.

I yttrande till löne- och avtalsnämnden den 14 november 1944 beträffande lönesättningen för parkstyrelsens ordinarie personal, däribland förrådsmannen, förutskickade parkstyrelsen att styrelsen, sedan förrådsfrågan ordnats på avsett sätt, i anslutning till förvaltningens synnerligen vidgade arbetsområde ämnade anhålla, att ifrågavarande befattningshavare skulle erhålla en mot arbetsuppgifterna och ansvaret svarande avlöning. Sedan förrådet numera utvidgats betydligt har personalen ökats för att kunna tillgodose behovet av reparationer och annan tillsyn av parkstyrelsens innehav av maskiner, redskap m. m. Det åligger därvid förrådsmannen att såsom förman omhänderhava bokföringen beträffande samtliga inventarier, virke m. m., kontrollera in- och utlämning av redskap och andra förnödenheter samt såsom arbetsledare för övriga förrådsanställda ombesörja reparationer av maskiner, redskap, soffor m. m. ävensom utföra en hel del snickeriarbeten, byggande av arbetskurar och dylikt.

En jämförelse med parkarbetarnas avlöningsförhållanden visar tydligt, att förrådsmannen med hänsyn till ansvar och arbetsuppgifter är för lågt avlönad. Medelinkomsten per månad för en parkarbetare under tiden januari—oktober 1945 visar nämligen en månadslön på kronor 410: 22 medan förrådsmannen under samma tid haft en månadslön av kronor 392: 84. Vissa parkarbetare har genom ackord och andra tillägg under nämnda tid haft en månadsinkomst å kronor 458: 80.

På grund av vad sålunda anförts får parkstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som förrådsman från och med den 1 januari 1946 placeras i 7. lönegraden av för staden nu gällande lönestat.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 26 mars 1946 anfört följande:

I samband med förarbetena till den nya löneplan för stadens ordinarie befattningshavare, vilken av stadsfullmäktige antogs den 26 april 1945, framhöll dåvarande planteringsnämnden, att befattningen såsom förrådsman borde placeras i 6. lönegraden men förutskickade, att nämnden, sedan frågan om stadens förråd senare ordnats på avsett vis, ämnade till förnyat övervägande upptaga frågan om befattningens löneplacering. Lönenämnden uttalade för sin del den uppfattningen, att då befattningen icke kunde betrakas såsom någon förmanstjänst, nämnden för det dåvarande icke ansåge sig böra föreslå någon förhöjning av löneförmånerna utöver den höjning, som en inplacering av befattningen i den mot lönegrupp 26 närmast svarande lönegraden i den nya planen innebure. Stadsfullmäktige beslöto även placera befattningen i nämnda lönegrad, d. v. s. lönegrad 6.

Sedan numera omorganisationen av parkförvaltningen blivit genomförd, har från parkstyrelsens sida ifrågasatts, huruvida icke befattningen ifråga borde omändras till en förmansbefattning och givas högre placering i lönehänseende. Av de undersökningar, vilka löne- och avtalsnämnden i anledning härav företagit, har framgått, att befattningen icke kan med avseende å arbetsuppgifter och ansvar anses likvärdig med en förmansbefattning. Å andra sidan torde det förhålla sig så, att befattningshavaren i vissa avseenden utför arbetsåligganden, vilka sträcka sig över dem, som pläga tillkomma en vanlig förrådsarbetare. Befattningshavaren torde sålunda intaga en mellanställning mellan en förrådsförman och en förrådsarbetare. Med hänsyn härtill samt till den omständigheten, att förrådsmannens nuvarande avlöning understiger medelinkomsten för parkarbetare, får nämnden förklara sig icke hava något att erinra emot att befattningen — med bibehållande av den nuvarande benämningen förrådsman — uppflyttas i 7. lönegraden från och med den 1 april 1946.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 6. utgöra inklusive dyrtidstillägg respektive 4.194 och 5.314 kronor vid nuvarande index samt i lönegrad 7. respektive 4.523 och 5.768 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att befattningen som förrådsman från och med den 1 april 1946 placeras i lönegrad 7. av för staden nu gällande löneplan.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 april 1946 med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att befattningen som förrådsman vid parkförvaltningen från och med den 1 april 1946 placeras i lönegrad 7. av den för staden gällande löneplanen.

Nr 75. Uppflyttning av befattningen som installationsingenjör vid elektricitetsverket samt återbesättande av tjänsten.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 26 februari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Innehavaren av befattningen såsom installationsingenjör vid elektricitetsverket, ingenjören Gunnar Bodlund, har till styrelsen för tekniska verken ingivit ansökan om

avsked från befattnigen från och med den 1 juni innevarande år, vilken ansökan av styrelsen bifallits å sammanträde den 26 februari 1946. I anledning härav vill styrelsen hemställa att befattningen får återbesättas med ordinarie innehavare.

I samband härmed får styrelsen föreslå stadsfullmäktige, att befattningen, som för närvarande är placerad i 11. lönegraden uti för ordinarie befattningshavare gällande löneplan, med hänsyn till arbetsuppgifter och ansvar samt erforderliga kvalifikationer måtte uppflyttas i 13. lönegraden, då styrelsen eljest befarar, att den under nu rådande knappa tillgång på duglig teknisk personal icke kommer att kunna tillsättas med verkligt kompetent person.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom installationsingenjör vid elektricitetsverket samt

att befattningen ifråga måtte placeras i 13. lönegraden uti den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 26 mars 1946 anfört följande:

Befattningen såsom installationsingenjör inrättades å ordinarie stat genom stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1945 i samband med antagandet av den nya löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare. Ursprungligen hade styrelsen för verken föreslagit tjänstens inrättande från och med den 1 januari 1945 med placering i 36. lönegruppen i den förutvarande löneplanen. Begynnelse- och slutlönerna i nämnda lönegrupp uppgingo vid nuvarande indextal inklusive rörligt tillägg till respektive 6.441 och 7.539 kronor. Enär arbetet med den nya löneplanen icke var avslutat, då sistnämnda framställning gjordes, blev befattningen aldrig inplacerad i den gamla löneplanen. I samband med frågan om den nya löneplanen föreslog styrelsen, att befattningen skulle inplaceras i 11. lönegraden med en begynnelselön inklusive rörligt tillägg av 6.265 kronor och en slutlön inklusive dylikt tillägg av 7.993 kronor. Styrelsens förslag, vilket biträddes av löne- och avtalsnämnden, grundade sig å det jämförelsematerial från andra städer, vilket då fanns tillgängligt. I anledning härav beslöto stadsfullmäktige placera befattningen i lönegrad 11.

Emellertid har, sedan den nya löneplanen antogs, lönereglеringar företagits i åtskilliga städer. Löneläget för installationsingenjörsbefattningen här i staden har härigenom kommit att ligga något lägre än för motsvarande befattning i en del andra städer. Med hänsyn härtill samt till svårigheten att under nuvarande konjunkturer anskaffa kvalificerad teknisk arbetskraft vill löne- och avtalsnämnden för sin del biträda styrelsens framställning.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 13. utgöra inklusive dyrtidstillägg vid nuvarande indextal respektive 7.400 och 9.179 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 april 1946 med biträdande av styrelsens samt löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga styrelsen för Västerås stads tekniska verk att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom installationsingenjör vid elektricitetsverket samt

att befattningen ifråga måtte placeras i 13. lönegraden uti den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen.

Nr 76. Omändring av befattningen som driftsingenjör vid vattenverket till en befattning som 1. ingenjör och driftsingenjör.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 26 februari 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med den snabba utvecklingstakt, som under senare år gjort sig gällande inom tekniska verken till följd av den relativt stora byggnationen i staden, har behovet av en befattning såsom 1:e ingenjör allt mer visat sig. Det är nödvändigt att det inom verken finnes en tjänsteman, som beredes tillfälle att sätta sig in i där förekommande förhållanden av ekonomisk, administrativ och allmän teknisk art för att vid förfall för överingenjören kunna inträda i dennes ställe samt även i övrigt biträda honom i hans arbetsuppgifter av nämnt slag. Då överingenjören enligt för honom gällande instruktion skall äga utbildning inom elektrotekniska facket vid teknisk högskola, synes det styrelsen lämpligt, att 1:e ingenjören har utbildning inom facket för väg- och vattenbyggnadskonst, alldenstund vattenverket är det efter elektricitetsverket största och mest arbetskrävande verket. Det ligger då närmast till hands att förena ställningen såsom 1:e ingenjör med den redan befintliga befattningen som driftsingenjör vid vattenverket. En förutsättning härför är dock, att till innehavare av denna befattning kan erhållas en ingenjör med tillräcklig erfarenhet på området, samt att lönen för befattningen placeras så, att denne ingenjör kan beräknas stanna tillräckligt länge för att kunna sätta sig in i och bliva förtrogen med föreliggande arbetsuppgifter, vilket hitintills icke varit förhållandet.

Med hänsyn till att de arbetsuppgifter, vilka tänktes förenliga med befattningen, äro av kvalificerad art vill styrelsen för sin del bestämt hävda, att befattningen icke bör sättas i lägre lönegrad än 19.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen såsom driftsingenjör vid vattenverket omändras till en befattning benämnd 1:te ingenjör och driftsingenjör samt

att befattningen ifråga måtte placeras i 19. lönegraden uti för ordinarie befattningshavare gällande löneplan.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 26 mars 1946 anfört följande:

För närvarande tjänstgöra såsom bekant närmast under överingenjören för tekniska verken en driftsingenjör såsom souschef för vart och ett av vatten-, gas- och elektricitetsverken. Befattningen såsom driftsingenjör vid vattenverket är för närvarande placerad i lönegrad 17, medan befattningarna såsom driftsingenjör vid gas- och elverken ha placerats i lönegrad 16. Redan i gamla löneplanen förekom en dylik skillnad i löneplaceringen mellan vattenverksingenjören, å ena, samt driftsingenjö-

rerna vid gas- och elverken, å andra sidan. Emellertid saknar överingenjören vid verken för närvarande någon ställföreträdare i egentlig mening. Behovet av en dylik befattningshavare, vilken vid förfall för överingenjören kan inrycka i dennes ställe, har såsom styrelsen påpekat alltmer trängt fram i förgrunden.

Löne- och avtalsnämnden får med anledning av vad nu framhållits ansluta sig till styrelsens förslag angående inrättandet av nu ifrågavarande befattning.

Nämnden har ej heller funnit anledning till erinran emot den föreslagna lönegradsplaceringen.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 19 utgöra inklusive dyrtidstillägg vid nuvarande index 10.958 respektive 12.552 kronor samt i lönegrad 17, där såsom nämnts befattningen som driftsingenjör vid vattenverket är placerad, 9.772 respektive 11.550 kronor.

Under hänvisning till det anförda får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 april 1946 med biträdande av tekniska verkens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som driftsingenjör vid vattenverket omändras till en befattning benämnd 1:e ingenjör och driftsingenjör samt

att befattningen ifråga måtte placeras i 19. lönegraden uti för ordinarie befattningshavare gällande löneplan.

Nr 77. Jämkning av stadsplanen för kvarteret Livia.

Byggnadsnämnden har uti en den 10 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 januari 1946 upprättat förslag till jämkning i stadsplanen för kvarteret Livia i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning i stadsplanen för kvarteret Livia i Västerås stad.

Förslaget avser att möjliggöra utnyttjandet av vissa utrymmen under gårdsplanet på tomt n:r 12.

Den gällande stadsplanen är fastställd av Kungl. Maj:t den 25 februari 1938.

Följande stadsplanebestämmelser, i huvudsak anslutande sig till nu gällande, föreslås till fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage och lokaler för handel.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

Med punkt- och ringprickning betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsbjälklag så utfört, att hinder ej uppstår för lämplig plantering. Gårdsplanet får ej förläggas högre än i ungefärlig jämnhöjd med gata invid tomt.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med I eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst en eller tre våningar.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 6.

Vindsinredning.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas.

§ 7.

Takfall.

Tak över oinredd vind får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med S betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 9.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

Västerås den 25 januari 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 11 april 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Livia samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 78. Val av kommitté för uttagning av barn till sommarkoloni (konf. stfms handl. n:r 5 ser. B/1946 och 64 ser. A/1946).

Beredningsutskottet har uti en den 10 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige hava vid sammanträde den 28 februari 1946 beslutat med bifall till av drätselkammaren i ärendet framlagt förslag att anordna en koloni för klena barn i förskolåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden samt därvid uppdragit åt bland annat beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter i särskild kommitté med uppdrag att uttaga lämpliga barn till kolonien.

Den för ärendets utredning av stadsfullmäktige tillsatta kommittén har i sitt den 21 februari 1946 till stadsfullmäktige avgivna utlåtande uttalat, att uttagningskommittén borde bestå av personer, som hade god kontakt med de mest nödlidande i staden och att i uttagningskommittén därför borde ingå en ledamot från diakonissorna, en från Föreningen Rädda Barnen samt en ledamot av barnstugestyrelsen.

Under hänvisning härtill får beredningsutskottet, som anser ett antal av tre ledamöter i uttagningskommittén vara tillräckligt, föreslå stadsfullmäktige att till ledamöter i sistnämnda kommitté utse för diakonissorna syster Astrid Aronsson, för Föreningen Rädda Barnen fru Gertrud Lundkvist samt för barnstugestyrelsen doktor Paul W. Fritsch.

Nr 79. Anslag till Västerås Ungdomsråd (konf. stfms handl. n:r 8 ser. B/1946).

Vid sammanträde den 28 mars 1946 beslöto stadsfullmäktige att till bland annat drätselkammaren för yttrande remittera ett av ungdomsvårdskommittén

den 22 februari 1946 avgivet utlåtande med förslag till anordnande av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg samt anslag för utbildning av instruktörer m. m.

Drätselkammaren har i häröver den 11 april 1946 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande anfört följande:

Efter det kommitténs utlåtande i ärendet avgivits ha Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget samt Aktiebolaget Svenska Metallverken i skrivelse den 4 april 1946 framhållit önskvärdheten av att innan definitivt avgörande av ungdomsvårdsfrågan träffades, ett sammanträffande komme till stånd mellan representanter för drätselkammaren och industrierna för överläggningar angående förhållandet mellan staden och industrierna i ungdomsvårdsfrågan. Därvid skulle närmast komma att diskuteras den fortsatta verksamheten i Stadsparken samt i den s. k. Brahegården ävensom frågan om eventuellt bedrivande av ungdomsvårdsverksamhet i lokal i Sundinska huset.

Enligt vad som under hand meddelats drätselkammaren utgör industriernas framställning icke något hinder för att redan nu beslut fattas angående anslag till styrelsen för Västerås ungdomsråd.

Kammaren har efter övervägande av innehållet i skrivelsen från Asea och Metallverken funnit, att ett sammanträffande med industrierna lämpligen bör komma till stånd, innan ärendet i sin helhet avgöres. Å andra sidan är det enligt vad kammaren inhämtat av stor betydelse, att frågan om anslag till styrelsen för ungdomsrådet avgöres snarast möjligt. I slutet av våren taga nämligen kurser för utbildning av ungdomsledare sin början och då anmälningar om deltagande i god tid dessförinnan böra vara ingivna, är det lämpligt att ungdomsrådet får tid på sig att utse de personer, vilka böra ifrågakomma till deltagande i kurserna.

Drätselkammaren, som icke har något att erinra emot att det begärda anslaget till ungdomsrådet beviljas, vill under angivna förhållanden tillstyrka stadsfullmäktige att för närvarande bevilja ett anslag på 3.500 kronor för utbildning av ungdomsledare och får drätselkammaren anledning att återkomma beträffande återstående del av anslaget i samband med huvudfrågans avgörande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bevilja styrelsen för Västerås ungdomsråd ett anslag å 3.500 kronor för utbildning av lämpliga personer till ledare för ungdomsvårdande verksamhet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 80. Fråga om stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag.

Drätselkammaren har uti en den 11 april 1946 till stadsfullmäktige avgiven skrivelse anfört följande:

I särskilda skrivelser till drätselkammaren har *dels* HSB:s i Västerås stiftelse Familjebostäder, *dels* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Kron-

haga, *dels ock* Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 8 hemställt, att staden i likhet med vad tidigare plägat ske tecknade borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag upp till 85 % av de beräknade byggnadskostnaderna. Familjebostäders framställning avser särskilda nybyggnader å *dels* stadsägan nr 1528 FK, *dels ock* tomten nr 1 i kvarteret Remmen, för vilka byggnadsföretag kostnaderna beräknats till resp. 661.000 kronor och 636.000 kronor, vilket skulle innebära, att stadens borgensansvar omfattade belopp av respektive 561.000 kronor och 540.000 kronor. Bostadsrättsföreningen Kronhagas nybygge skall uppföras å tomten nr 1 i kvarteret Rembygeln med en beräknad kostnad för byggnadsföretaget av 628.000 kronor, varför stadens borgen skulle gälla intill ett belopp av 533.000 kronor. Det av Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 8 planerade nybygget skall uppföras i kvarteret Tändstiftet. Kostnaden för byggnadsföretaget har beräknats till 627.000 kronor och skulle stadens borgen sålunda avse ett belopp av cirka 533.000 kronor.

Genom nu angivna byggnadsföretag skulle bostadsmarknaden tillföras sammanlagt cirka 130 lägenheter.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 17 november 1944 efter framställning av drätselkammaren medgivit staden att för tiden intill utgången av år 1945 få teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor mot villkor bland annat, att stadens borgensåtagande för byggnadsföretagen finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid kreditivmedel börjat tagas i bruk. Av de på grundval av nämnda Kungl. Maj:ts medgivande och tidigare ingångna borgensförbindelser å byggnadskreditiv ha åtskilliga under senaste året och innevarande år upphört, sedan byggnadsföretagarna reglerat sina lån till bankerna. Den sammanlagda summan av stadens borgensåtaganden för byggnadsföretag uppgår i närvarande stund till i avrundat tal cirka 1.200.000 kronor.

Fördelen för byggnadsföretagarna med stadens borgen å byggnadskreditiv är bland annat, att räntekostnaderna för lånen nedbringas i så hög grad som möjligt.

Med hänsyn till vad sålunda anförts finner drätselkammaren, att staden bör på samma villkor som tidigare ikläda sig borgen för ifrågavarande byggnadsföretag intill angivna belopp, dock att som ytterligare villkor bör föreskrivas att byggnadsföretag anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden. Då det är förenat med onödig tidsutdräkt att för varje särskilt fall behöva ingå till Kungl. Maj:t med begäran om tillstånd till borgen, synes liksom tidigare tillstånd böra sökas om medgivande för staden att förslagsvis intill utgången av år 1947 få teckna borgen å byggnadskreditiv till ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor. Då emellertid en viss tid kommer att förflyta, innan Kungl. Maj:ts tillstånd kan beviljas, bör under mellantiden borgen för nu nämnda byggnadsföretag tecknas med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om medgivande för staden att för tiden intill utgången av år 1947 få teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av

den av Statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden mot säkerhet i inteckningar liggande från botten och uppåt inom högst samma procent av hyreskostnaden, under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt på ovan angivna villkor i övrigt, *dels ock* i avbidan å Kungl. Maj:ts medgivande med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för HSB:s i Västerås stiftelse Familjebostäders nybyggen å stadsägan nr 1528 FK och tomt nr 1 i kvarteret Remmen intill belopp av högst 561.000 kronor och 540.000 kr., för Hyresgästföreningens i Västerås bostadsrättsförening Kronhagas nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Rembygeln intill belopp av högst 533.000 kronor, samt å Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 8 nybygge i kvarteret Tändstiftet intill ett belopp av högst 533.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom samma belopp.

Nr 81. Förvärv av fastigheten stadsägan nr 693.

Drätselkammaren har uti en den 11 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt gällande stadsplan skall stadsägan nr 693, vilken är belägen vid Vinkelgatan å Lustigkullaområdet, huvudsakligen utläggas till parkmark. Efter förhandlingar med fastighetsägaren, sterbhuset efter fru Maria Sofia Pettersson, har preliminärt träffats överenskommelse om förvärv av stadsägan, vilken i areal innehåller 1.185,5 kvadratmeter, för en köpeskilling av 15.000 kronor. Stadsägan skulle tillträdas den 2 maj 1946. Vidare skulle sterbhusdelägarna tillförsäkras rätt att tillsvidare, så länge staden icke för något sitt ändamål hade behov av fastigheten, dock högst fem år, få disponera densamma.

Då köpeskillingen får anses skälig, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 15.000 kronor samt i huvudsak på här ovan angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 693 här i staden samt

att köpeskillingen skall upptagas till täckning i 1947 års stat.

N:r 82. Redogörelse för vedavverkningen under 1945.

Drätselkammaren har uti en den 11 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt av Statens Bränslekommission under föregående vår lämnade direktiv måste Västerås stad med hänsyn till att det för riket uppgjorda programmet för vedavverk-

ningen icke visade sig hållbart, vidkännas en reduktion om cirka 40.000 kubikmeter i den för staden ursprungligen avsedda tilldelningen av ved.

Drätselkammaren beslöt i anledning härav vid sammanträde den 14 juni 1945 uppdraga åt styrelsen för tekniska verken att i samråd med kristidsnämnden verkställa skyndsam utredning angående de åtgärder, som borde vidtagas för att på lämpligaste sätt få till stånd vedavverkning i kommunal regi för bränslesäsongen 1945—1946.

Vid sammanträde med stadens vedhandlare framkom att något bidrag från deras sida icke kunde påräknas utan att den föreliggande vedbristen måste täckas genom stadens försorg. Styrelsen för tekniska verken anordnade därför erforderlig avverkning för kristidsnämndens räkning i kommunal regi efter i huvudsak följande grunder. Efter underhandlingar med olika skogsägare förvärvades på olika håll avverkningsrättigheter för skog. Genom att skjuta på vissa kommunala byggnadsarbeten, som ej voro överhängande, kunde ett antal kommunalarbetare lösgöras för skogsavverkning under sommaren 1945. Avtal träffades även mellan verksstyrelsen och kommunalarbetareförbundet om avlöningsgrunderna för kommunalarbetare, som deltogo i dylik avverkning.

Över vedavverkningen har nu överlämnats särskild redogörelse, vilken här i avskrift bilägges.

Såsom av redogörelsen framgår utgör underskottet av verksamheten per den 31 mars 1946 inklusive räntor och skatter kronor 18.175: 52, vilket belopp sålunda måste täckas. Vid avvecklingen av tidigare genom stadens försorg bedriven vedavverkning har uppkommit ett överskott, redovisat i drätselkammarens bokslut för år 1945, om cirka 3.960 kronor. Detta överskott bör i första hand tagas i anspråk för täckande av den nu uppkomna bristen. För återstoden av bristen, 14.215 kronor, erfordras särskilt anslag, som lämpligen torde kunna täckas av behållna medel å det i 1945 års stat upptagna extra reservationsanslaget å ursprungligen 275.000 kronor.

Redogörelsen är av följande lydelse:

”Till Styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk.

Härmed överlämnas redogörelse över den vedavverkning, som enligt drätselkammarens uppdrag av den 14 juni 1945 utförts för kristidsnämndens räkning.

Totalt har inköpts 31 st. avverkningsrätter omfattande 3.945 lm^3 och 9.242 fm^3 timmer- och vedskog till ett inköpspris av kronor 145.795: 57.

Avverkningskostnader samt övriga omkostnader har uppgått till kr. 181.288: 46.

Försäljningen har utgjorts av 18.554 lm^3 kastved, 662 lm^3 massaved samt ett mindre parti pålar. Sammanlagda inkomsten härav kr. 314.880: 71. Förlusten är alltså kr. 12.203: 32.

Rörelsen har finansierats av tekniska verkens tillgängliga rörelsemedel varför ränta bör gottskrivas verken. Enligt bifogade specifikation över utgifter och inkomster uppgår räntan t. o. m. den 31 mars 1946 till kr. 1.572: 20.

Härtill kommer skogsaccis och skogsvårdsavgift. På ett deklarerat värde av kr. 133.117: — kan skatten beräknas till c:a kr. 4.400: —.

I detta belopp ingår dock i Västerås kommun deklarerade kr. 53.883: —, varå skatten beräknas till c:a 1.800: —.

Underskott per den 31 mars 1946 inkl. ränta och skatter utgör alltså kronor 18.175: 52.

Tekniska verkens kostnader av administrativ art ingår icke i ovanstående sammanställning.

Västerås den 26 mars 1946.

E. Wennberg."

Drätselkammaren får under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för täckande av underskott å den i kommunal regi under föregående sommar bedrivna vedavverkningen anvisa ett anslag å 14.215 kronor samt

att anslaget skall täckas av behållna medel å i föregående års stat upptaget extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000 kronor.

Nr 83. Anläggning av vatten- och avloppsledningar inom del av Södra skallberget.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 2 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom tekniska verken har uppgjorts ett förslag till anordnande av vatten- och avloppsledningar för den del av Södra Skallberget, vilken beräknas bliva föremål för bebyggelse under senare halvåret 1946. Anläggningskostnaden för företaget uppgår till 86.000 kronor, varav 49.000 kronor beräknas komma att inflyta i anslutningsavgifter samt återstående belopp eller 37.000 kronor torde kunna amorteras och förräntas med inkomster å försålt vatten och förty bör utgå av lånemedel.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ifrågavarande vatten- och avloppsledningar utföras på av styrelsen föreslaget sätt samt

att för ändamålet anvisa 86.000 kronor att utgå med 37.000 kronor av lånemedel samt med 49.000 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har uti ett den 11 april 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av ifrågavarande vatten- och avloppsledningar anvisa ett anslag å 86.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas till ett belopp av 37.000 kronor av lånemedel och till ett belopp av 49.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 37.000 kronor ävensom bemyndiga kammaren att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 84. Förslag till gatunamn (Oxbacksgatan och Jakobsbergsgatan).

Gatunamnsberedningen har uti en den 5 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan kvarteren Kajsa och Karna genom företagen stadsplaneändring kommit att utgöra ett kvarter, benämnt kvarteret Kajsa, har den del av Jakobsbergsgatan, som ligger mellan Stora gatan och Kristinagatan, avskurits från den norra delen av gatan. I anledning härav får gatunamnsberedningen föreslå att berörda gatudel åsättes namnet Oxbacksgatan med tanke på närbelägenheten till den del av Stora gatan, som i dagligt tal benämnes Oxbacken.

Samtidigt får gatunamnsberedningen föreslå, att Västmannagatan till den del denna gata sträcker sig mellan Hammarbygatan och Kristinagatan erhåller namnet Jakobsbergsgatan, alldenstund gatudelen enligt gällande stadsplan utgör en direkt förlängning av Jakobsbergsgatan.

Beredningsutskottet har uti den 10 april 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 85. Förslag till kvartersnamn och gatunamn (Thalia, Norna och Nelly samt Teatergatan).

Gatunamnsberedningen har uti en den 5 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom företagen ändring i stadsplanen har kvarteret Norna uppdelats i tre kvarter. Med hänsyn härtill får gatunamnsberedningen hemställa att namn åsättas kvarteren ifråga.

Beredningen får i anslutning till bifogade karta föreslå, att det kvarter, inom vilket teatern är belägen, kallas Thalia, att det kvarter, som utgör huvuddelen av det gamla kvarteret bibehåller namnet Norna, samt att återstående kvarteret åsättes namnet Nelly.

I samband härmed får gatunamnsberedningen hemställa, att en i gällande stadsplan upptagen gata mellan Västgötegatan och Källgatan, vilken gata passerar mellan å ena sidan kvarteret Nelly och å andra sidan kvarteren Thalia och Norna benämnes Teatergatan.

Beredningsutskottet har uti ett den 10 april 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 86. Förslag till kvartersnamn (Verkstaden och Tegnér).

Gatunamnsberedningen har uti en den 5 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsplan för bland annat det område, varinom AB Svenska Metallverken och vissa av Aseas anläggningar äro belägna, har av stadsfullmäktige antagits å sammanträde den 28 juni 1945 och kan beräknas bliva av Kungl. Maj:t fastställd inom närmaste tiden. På grund härav får gatunamnsberedningen föreslå stadsfullmäktige att namn åsättas inom området upptagna tvenne kvarter, belägna väster om järnvägen.

Gatunamnsberedningen hemställer sålunda att det kvarter, inom vilket Metallverken och Aseas Arvids- och Emausverkstäder ligga, benämnes Verkstaden, samt *att* kvarteret omedelbart väster därom åsättes namnet Tegnér med hänsyn till att viss del av Tegnérgatan ingår i kvarteret.

Beredningsutskottet har uti ett den 10 april 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 87. Förslag till kvartersnamn och gatunamn å Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar (konf. stfms handl. n:r 41 ser. A/1946).

Sedan *stadsfullmäktige* den 28 februari 1946 till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet återremitterat ärendet ang. förslag till kvartersnamn och gatunamn å Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar hade nu från *gatunamnsberedningen* inkommit ett den 5 april 1946 dagtecknat yttrande så lydande:

I förekommande fall har gatunamnsberedningen i överensstämmelse med den av beredningen tidigare tillämpade principen låtit sig angeläget vara att tillvaratag och hugfästa inom området förefintliga, sedan gammalt brukliga namn. Sålunda hava namnen, Tegelvreten, Johannislund, Loviseberg, Karlsdal och Katrinelund såsom utgörande vedertagna namn å vissa områden åsatts däremot svarande kvarter. Av den år 1920 upprättade kartan över staden med omgivningar framgå förutom nyssberörda namn ävenledes följande, nämligen Arne, Assar, Hoffsta, Engelbrekt, Erling, Erland och Esaias. Efter vad som av gatunamnsberedningen utrönts äga dessa namn icke hävd inom området utan hava, allteftersom nuvarande bebyggelse framskridit, åsatts de olika bostadsområdena närmast till vägledning för postverket, innan förekommande gator namngivits.

Såsom av gatunamnsberedningens skrivelse till stadsfullmäktige den 10 december 1945 framgår har beredningen låtit de föreslagna kvartersnamnen anknyta förutom till av ålder bestående namn, till vissa yrken ävensom till redan befintliga gatunamn. Inom området finnas sammanlagt 26 kvarter. Fem av dessa hava åsatts hävdvunna namn, samt återstoden eller 21 kvarter namngivits efter i övrigt nyss antydda riktlinjer. Med hänsyn till att ovan angivna först under senare tid brukade namn allenast uppgå till sju stycken och då stadsfullmäktige vid tidigare företagen namnsättning av kvarter t. ex. inom södra delen av Jakobsberg och Hagaområdet icke tagit hänsyn till sådana namn, anser sig gatunamnsberedningen icke kunna förorda att nu aktuella namn antagas, enär det system enligt vilket beredningen icke minst ur orienteringssynpunkt arbetar härigenom lätt skulle kunna förryckas.

Slutligen vill gatunamnsberedningen framhålla, att beredningen icke kan finna

uttalade farhågor för olägenheter i olika hänseenden genom namnändring berättigade, alldenstund namnen i fråga i och med fastighetsregistrets uppläggning år 1923 kommit att sakna betydelse, då samtliga fastigheter därigenom åsatts stadsägobeteckning.

Med vad sålunda anförts får gatunamnsberedningen hemställa att stadsmäktige ville besluta

att till alla delar fastställa av gatunamnsberedningen tidigare framlagt förslag till namn å kvarter och å vissa gator inom Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

Beredningsutskottet har uti ett den 10 april 1946 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Vid ärendets behandling i stadsfullmäktige framkom, att inom området sedan länge brukats åtskilliga personnamn, nämligen Arne, Assar, Hoffsta, Engelbrekt, Erling, Erland och Esaias. I anslutning till den princip, som gatunamnsberedningen vid tidigare tillfällen uttalat, att man, därest möjligheter funnes, borde anknyta till redan bestående namn, har beredningsutskottet för sin del funnit, att de ovan angivna tidigare förekommande namnen böra givas företräde. Enligt vad beredningsutskottet erfarit äro dessa namn sedan lång tid tillbaka vedertagna och ha inpräglats i det allmänna medvetandet i sådan grad, att namnen icke utan vidare böra slopas. Vad speciellt beträffar namnet Erland synes detsamma böra åsättas det kvarter, som är beläget norr om gatan med det föreslagna namnet Patrons väg. För konsekvensens skull bör enligt beredningsutskottets mening det söder om Patrons väg belägna kvarteret, för vilket gatunamnsberedningen föreslagit namnet Hövitsmannen, även erhålla ett personnamn med begynnelsebokstaven E. Utskottet vill därför för detta kvarter föreslå namnet Egon.

Beredningsutskottet har i övrigt icke något att erinra mot gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att de kvarter, för vilka av gatunamnberedningen förelagits namnen Donatorn, Varggropen, Vågmästaren, Apotekaren, Borgaren, Hövitsmannen, Släktforskaren och Brukspatronen i stället skola erhålla respektive namnen Arne, Assar, Hoffsta, Engelbrekt, Erling, Egon, Esaias och Erland, samt

att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Reservation: Emot beredningsutskottets förslag, vilket beslutats med fem röster mot fyra, vilka avgivits för bifall till gatunamnsberedningens förslag, har reservation anförts av ledamoten i beredningsutskottet herr G. Karlsson, under uttalande, att utskottet bort biträda gatunamnsberedningens förslag i oförändrat skick.

Nr 88. Återbesättande av befattningen som lantbruksinspektor.

Lantegendomsnämnden har uti en den 26 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan inspektorsbefattningen vid lantbruket med placering i 11. lönegraden av

för staden gällande löneplan blivit vakant, får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta medgiva lantegendomsnämnden

att återbesätta ifrågavarande befattning med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 26 mars 1946 tillstyrkt bifall till lantegendomsnämndens förslag.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 11 april 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla lantegendomsnämndens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

Nr 89. Fråga om tillstånd för Hj. J. A. Andersson att idka handel med begagnade föremål.

Poliskammaren har genom resolution den 14 mars 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från förmannen Hjalmar Johan Andersson om tillstånd till handel med begagnade föremål i fastigheten Hantverkargatan 3 här i staden.

Hälsovårdsnämnden har i ett den 13 mars 1946 avgivet yttrande tillstyrkt framställningen under villkor, att ben icke förvarades å upplagsplatsen.

Poliskammaren har under enahanda förutsättning tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 27 mars 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att under den av poliskammaren och hälsovårdsnämnden angivna förutsättning förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till ifrågavarande framställning.

Nr 90. Fråga om tillstånd för J. W. Persson att idka handel med begagnade föremål.

Poliskammaren har genom resolution den 14 mars 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från köpmannen Johan Werner Persson om tillstånd till handel med begagnade föremål i fastigheten Malmabergsgatan 4 här i staden.

Hälsovårdsnämnden har i ett den 13 mars 1946 avgivet yttrande tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 27 mars 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till ifrågavarande framställning.

N:r 91. Uppförande av hangarbyggnad å Johannisbergs flygfält.

Drätselkammaren har uti en den 11 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

I skrivelse till drätselkammaren har Aktiebolaget Aros-Flyg hemställt, att staden ville medverka till uppförande av en hangarbyggnad å Johannisbergs flygfält. Bolaget, vilket övertagit firman Aerotjänsts verksamhet i Västerås, avser att under närmaste tiden börja driva flygverksamhet på flygfältet. Sålunda har bolaget förvärvat ett antal flygplan, vilka under den närmaste tiden väntas hit, varjämte bolaget anmält sig hava för avsikt att redan i maj månad igångsätta skolflygningar och längre fram även taxiflyg. I anslutning till flygverksamheten skulle upprättas en mindre reparations- och översynsverkstad, avsedd att betjäna ej blott bolagets plan utan även flygplan från andra orter. Emellertid saknas för närvarande erforderliga hangarer. Bolaget har tidigare förhandlat med representanter för staden angående möjligheten att uppföra såväl hangar- som verkstadsbyggnad å flygfältet. Drätselkammaren har emellertid icke slutgiltigt kunnat taga ställning till frågan, beroende därpå, att luftfartsstyrelsen ännu icke godkänt det förslag angående flygfältets utformning, som i detta hänseende framlagts. Enär den av staden ägda hangarbyggnaden disponeras av Västerås flygklubb och icke kan härbärgera ytterligare plan samt ej heller annorledes några utrymmen för förvaring av flygplan kunna anskaffas, måste, därest verksamheten skall kunna komma igång, en ny hangar uppföras snarast möjligt.

Drätselkammaren har under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande preliminärt träffat överenskommelse med bolaget av i huvudsak följande innehåll.

Bolaget skulle åtaga sig att intill Johannisbergs flygfält cirka 20 meter nordväst om den befintliga hangaren uppföra en ny hangar i samråd med Västerås stads byggnadskontor. Sedan hangaren blivit färdig och av staden godkänd skulle staden övertaga densamma till ett pris, motsvarande bolagets självkostnader, dock högst 40.000 kronor, varjämte staden skulle åtaga sig att uthyra hangaren till bolaget på en tid av fem år med automatisk förlängning på ett år i taget om icke kontraktet uppsäges minst sex månader dessförinnan. Den årliga hyran skulle utgöra 10 % av bolagets självkostnader för byggnadens uppförande, dock högst 4.000 kronor. I den mån hangaren eller del av densamma icke skulle behöva utnyttjas för bolagets rörelse, förbinder sig bolaget att upplåta ledigt utrymme till Västerås flygklubb, på de villkor, varom överenskommelse kan träffas mellan bolaget och flygklubben.

Då enligt drätselkammarens åsikt det för staden är av synnerligen stort intresse, att flygverksamheten snarast möjligt startas, synes staden icke böra undandraga sig att lämna bolaget stöd på sätt som ovan förutsatts.

Kostnaden för hangarens uppförande torde lämpligen böra bestridas ur trafikfonden.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med Aktiebolaget Aros-Flyg träffa överenskommelse om uppförande av ny hangar å Västerås stads civila flygfält samt om uthyrande av hangarbyggnaden till bolaget, allt på i huvudsak ovan angivna villkor,

att för bestridande av kostnaden för hangarens uppförande anvisa ett anslag å 40.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas ur trafikfonden.

N:r 92. Utförande av div. gatu- och vägarbeten inom staden.

Drätselkammaren har uti en den 11 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I det av byggnadschefen uppgjorda arbetsprogrammet för gatu- och vägarbeten under år 1946, vilket program av drätselkammaren i princip godkänts, ha upptagits åtskilliga nyanläggningsarbeten. Av dessa arbeten märkas även sådana, vilka redan nu äro avsedda att komma till utförande och för vilka medel måste anvisas av stadsfullmäktige.

A) Västerås Omnibusaktiebolag har hos länsstyrelsen hemställt om tillstånd till bedrivande av linjetrafik med personomnibus å vägsträckan Vallby—Skälby—Lundby kyrka—Hacksta—Saltängsbron—Västerås. Förutsättningen för att trafiken skall kunna medgivas är bland annat att nuvarande vägen vid Lundby kyrka helt och hållet omlägges. Kostnaderna för dylik omläggning ha beräknats till 30.000 kronor. Om arbetet skall kunna utföras under våren, vilket är förutsättning för att vägsträckan skall kunna upplåtas för trafik under innevarande sommar, måste kostnaderna helt bestridas av skattemedel. Drätselkammaren vill därför föreslå, att stadsfullmäktige för ändamålet ställa medel till förfogande ur anslaget i årets stat för nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1—468).

B) Enligt stadsplanen skall framdragas en ny väg mellan Regementsallén och gamla hamnen, vilken är avsedd att löpa söder om och parallellt med järnvägen. Kostnaderna för första etappen i utbyggandet av en dylik väg, vilka beräknas till 50.000 kronor, böra likaledes bestridas av nyssnämnda anslag.

C) Enligt föreliggande förslag till stadsplan skall den nuvarande Regementsallén i vissa delar omläggas samt breddas och iordningställas med cykelbanor. Sammanlagda kostnaden härför uppgår enligt verkställda beräkningar till omkring 150.000 kronor. Härav kan ett belopp av 50.000 kronor täckas av det anslag å samma belopp, vilket av stadsfullmäktige den 30 september 1943 anvisades för bestridande av stadens andel i kostnaderna för väg från Pilgatan ut till Hässlö. Stadens bidrag har emellertid icke behövt tagas i anspråk, enär utförandet genom flygförvaltningen icke kommit till stånd. Återstående del av kostnaden torde till ett belopp av 25.000 kronor böra bestridas av köpeskillingsmedel, vilka influtit vid försäljning av tomter invid Regementsallén samt till ett belopp av 75.000 kronor av anslaget i 1946 års stat för nyanläggningar av gator och vägar.

D) Sedan bebyggelsen å Gideonsbergsområdet numera avsevärt fortskridit, bör förlängningen av Kristiansborgsallén, även benämnd Bergslagsvägen, iordningställas. För närvarande skulle utföras vissa förberedande arbeten för iordningställande av cykelbanor. Kostnaderna härför ha beräknats till 65.000 kronor. Beloppet kan lämpligen bestridas av behållna medel av det i 1945 års stat upptagna anslag för nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1—468).

E) Stadsfullmäktige ha under år 1944 beviljat anslag för utdragande av ledningar för vatten och avlopp till Andelsslakteriet och djuphamnsområdet. Efter dessa arbetens slutförande skulle utläggning av gator inom området påbörjas. Kostnaden härför belöper sig till 50.000 kronor. Täckningen bör ske av reserverade medel å anslaget i 1945 års stat för nyanläggningar av gator och vägar.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för nedan angivna gatu- och vägarbeten anvisa följande anslag, nämligen

a) för omläggning av väg vid Lundby kyrka 30.000 kronor,

b) för framdragande av väg söder om och parallellt med järnvägen mellan Regementsallén och gamla hamnen 50.000 kronor,

c) för omläggning av nuvarande Regementsallén 100.000 kronor,

d) för utförande av förberedande arbeten för cykelbanor å den s. k. Bergslagsvägen 65.000 kronor och

e) för utläggande av gator inom djuphamnsområdet 50.000 kronor, samt

att förenämnda anslag skola täckas, de under a) och b) omförmälda av i 1946 års stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator och vägar å 450.000 kronor, det under c) omförmälda till ett belopp av 25.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel samt till ett belopp av 75.000 kronor av nyssnämnda anslag för nyanläggningar av gator i 1946 års stat ävensom de under d) och e) omförmälda av behållna medel å i 1945 års stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1—468).

Västerås 1946, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 31 maj 1946 Ser. A nr 5

Nr 93. Fråga om inrättande av en treårig kommunal realskolelinje vid kommunala flickskolan.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 30 augusti 1945 föredrogs följande av lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket och styrelsen för kommunala flickskolan avgivna av herr Ernst Johansson såsom egen motion upptagna framställning:

Å lokalstyrelsens för högre allmänna läroverket och styrelsens för kommunala flickskolan i Västerås vägnar få undertecknade härmed under åberopande av nedanstående omständigheter vördsamt föreslå, att vid kommunala flickskolan i Västerås inrättas en 3-årig kommunal realskolelinje, byggd på andra klassen av den 7-åriga flickskolan.

På grund av stadens snabba tillväxt och barnantalets ökning under de senaste åren har antalet inträdessökande till den 5-åriga linjen vid högre allmänna läroverket i Västerås varit så stort, att alla till inträde berättigade ej kunnat intagas, utan omkring ett 20-tal måst avvisas däribland en del gossar. För ev. avvisade flickor har möjlighet funnits att gå till flickskolan, medan gossarna varit tvungna att vänta ett eller två år.

När de kommunala flickskolorna inrättades, var det därför, att man ansåg ett behov av en särskild utbildningslinje för flickor föreligga och deras uppgift angavs vara att ge ”tillfälle att inhämta ett högre mått av allmän medborgerlig bildning med hänsyn till den kvinnliga ungdomens egenart och att därvid tillika i större eller mindre utsträckning förbereda lärjungarna för praktisk verksamhet, särskilt inom hemmets område”.

Då likväl så många flickor söka sig till realskolelinjen vid h. a. läroverket, dels för att avlägga realexamen, dels för att snabbare komma över på gymnasiet, tycks detta peka på att ett behov av en realskolelinje även för flickor förefinnes. Många föräldrar synas välja den 5-åriga realskolan för sina flickor just för att få dem fortare fram till en examen. Under de senaste åren har antalet i första klassen av den 5-åriga realskolan intagna flickor utgjort:

„ 1941: 15 „ „ 12 „ „
„ 1942: 37 „ „ 29 „ „
„ 1943: 36 „ „ 30 „ „
„ 1944: 30 „ „ 27 „ „
„ 1945: 24 „ av 37 anmälda, varav från Västerås 32 st., vilket ungefär motsvarar en årsklass.

Det förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverket, vilket utarbetats, räknar med 3 avdelningar av den 5-åriga realskolan och 2 av den 4-åriga; det antal alltså som läroverket f. n. har i de lägsta klasserna. Redan instundande läsår kunde ytterligare en klassavdelning av den 5-åriga realskolan inrättas. Eftersom nybyggnaden ej är påbörjad, förefinnes ju möjligheten att ytterligare förstora den uppgjorda ramen. Men då det ur många synpunkter, framförallt med hänsyn till att skolan också bör

ta sikte på karaktärsdaningen, ej är lämpligt med alltför stora skolor, är den lösningen knappast att förorda.

Frågan om möjligheten att få ytterligare ett statligt läroverk i Västerås ligger långt fram i tiden. Läget kräver emellertid, att något snarast göres för att åstadkomma en förbättring i skolförhållandena.

En förbättring med omedelbar verkan vore just inrättandet av en kommunal realskolelinje vid kommunala flickskolan, eftersom en dylik linje, enl. uttalande av Kungl. Skolöverstyrelsen, av vederbörande kommunala myndigheter kan omedelbart inrättas. Den ökning av elevantalet, som inrättandet av en sådan linje skulle medföra för flickskolan, skulle icke kräva några ytterligare lokaler utöver dem, som av styrelsen för kommunala flickskolan begärts i det redan framlagda förslaget till om- och tillbyggnad av skolan.

En tänkbar följd av att de flesta flickorna på realskolestadiet undervisades i flickskolan är, att det planerade nya gymnastikhuset vid h. a. läroverket icke behövdes.

Påpekas kan f. ö., att från flickskolans femte klass varje år ett antal flickor gå över till gymnasiet för att fortsätta till studentexamen.

De komm. realskolelinjer för flickor, som redan finnas i Karlstad och Uppsala, bygga på andra klassen av den 7-åriga flickskolan. Till de två första åren utgår alltså statsbidrag i vanlig ordning, medan däremot kostnaderna för de följande tre åren (enl. bifogad tablå uppgående till omkring 10.000 kr. per årsklass), (ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet) helt bestridas av kommunerna. En dylik realskolelinje kan omedelbart avvecklas, om förhållandena skulle föranleda detta.

Under förutsättning att den planerade om- och tillbyggnaden påbörjas, skulle komm. flickskolan, efter beslut därom, fr. o. m. hösten 1946 kunna mottaga de flesta flickor, vilka beräkna avlägga realexamen 1951.

Västerås i juli 1945.

KARL ERIKSSON
Ordförande i
lokalstyrelsen för högre allmänna
läroverket.

AGNES SÖDERQUIST
Ordförande i
styrelsen för kommunala
flickskolan.

Ovanstående upptages som egen motion.

ERNST JOHANSSON.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 30 augusti 1945 remitterat motionen till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande.

Beredningsutskottet har den 13 mars 1946 avgivit följande utlåtande:

Det är allmänt känt, att till följd av den under de senare åren inträdda ökningen av antalet barn i staden ävensom av andra skäl det högre allmänna läroverkets möjligheter att kunna i önskad utsträckning tillgodose det undervisningsbehov, läroverket avser att tillfredsställa, blivit alltmera kringskurna. Såsom rektorerna för läroverket och flickskolan i skrivelsen till stadsfullmäktige framhållit har detta förhållande medfört, att ett relativt betydande antal inträdessökande måst avvisas. Under sådana förhållanden måste det anses synnerligen värdefullt att läroverket på ett eller annat sätt beredes någon avlastning i avbidan på att frågan om inrättande av ett läroverk för flickor finner sin slutgiltiga lösning. Såvitt beredningsutskottet kunnat finna

skulle den föreslagna realskolelinjen vid flickskolan innebära en åtminstone temporär lättnad för läroverket, i det att härigenom åtskilliga kvinnliga elever, som eljest skulle konkurrera med pojkarna om inträde i läroverket, bereddes tillfälle att erhålla utbildning till realexamen vid flickskolan.

Jämsides med nu anfört skäl för upprättande av en realskolelinje för flickor har särskilt från skolhåll framhållits fördelen av att på det åldersstadium, det här gäller, kunna bereda möjlighet för flickorna till nu avsedd undervisning i en med hänsyn till deras speciella kynne och utveckling lämplig miljö. Från detta håll har särskilt understrukits, att samundervisning för kvinnliga och manliga elever i dessa åldrar enligt den pedagogiska sakkunskapens rön och erfarenheter visat sig mindre lämplig, då flickorna på detta stadium förete en tidigare mognad än sina jämnåriga manliga kamrater, ett förhållande som emellertid längre fram kommer att utjämnas.

Inom utskottet har delade meningar framförts huruvida detta skäl i och för sig ensamt kan anses bärande. Emellertid föreligger full enighet därom, att den planerade realskolelinjen under alla förhållanden måste anses motiverad med hänsyn till önskvärdheten att åstadkomma avlastning från läroverket.

Utskottet anser sig för den skull kunna fastslå att sist angivna skäl är av den styrka att det — oavsett vilken ställning man intar till principfrågan angående samundervisning eller ej — fullt ut motiverar realskolelinjens inrättande. Härför tala även de erfarenheter, som gjorts i andra städer, Karlstad och Uppsala, där dylik linje sedan några år finnes inrättad. Beredningsutskottet har i detta sammanhang även till övervägande upptagit frågan huru inrättande av realskolelinje vid flickskolan kan tänkas ställa sig med hänsyn till ännu pågående utredning angående folkskolans framtida organisation och arbetsuppgifter. Enligt vad under hand inhämtats från skolöverstyrelsen möter ej hinder för att denna fråga erhåller en separat lösning utan att man avbidar skolutredningens slutresultat. Rektor för flickskolan har vidare framhållit, att förslaget om inrättande av den treåriga realskolelinjen icke skulle medföra utökning av antalet ordinarie lärarkrafter vid flickskolan och därför en eventuell avveckling av linjen, därest en sådan ändock skulle i framtiden behöva företagas, friktionsfritt skulle låta sig genomföras.

Vidkommande de ekonomiska konsekvenserna för staden av linjens inrättande bliva dessa såsom i motionen antytts aktuella först efter två läsår. Någon möjlighet att erhålla statsbidrag för de härefter uppkommande kostnaderna föreligger enligt vad som inhämtats från skolöverstyrelsen ej, varför staden är hänvisad att helt bestrida dessa kostnader, utgörande enligt verkställda beräkningar omkring 10.000 kronor per årsklass. Vid bifall till förslaget kommer flickskolestyrelsen att, när behovet av anslag blir aktuellt, göra erforderlig framställning härom. Därest realskolelinjen kommer till stånd erfordras vissa ändringar i reglementet för kommunala flickskolan. Det torde härvid böra ankomma på flickskolestyrelsen att senare inkomma med förslag till dylika ändringar.

Utskottet finner sig på grund av det ovan anförda böra helt biträda föreliggande förslag, därvid dock utskottet uttryckligen förutsätter, att utökning av antalet ordinarie lärarkrafter vid flickskolan i anledning av linjens inrättande ej sker.

Beredningsutskottet vill sålunda under nu angiven förutsättning tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med ingången av nästa läsår vid kommunala flickskolan här i staden skall inrättas en treårig kommunal realskolelinje, byggd på andra klassen av den sjuåriga flickskolan,

att åtaga staden de kostnader som bliva en följd av en dylik linjes inrättande samt
att uppdraga åt styrelsen för kommunala flickskolan att dels hos vederbörande myndigheter hemställa om tillstånd till inrättandet av linjen ifråga, dels ock för vederbörande myndigheter framlägga förslag till den ändring av reglementet för flickskolan, vilken kan bliva en följd härav.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 2 maj 1946 anfört följande:

Enär den föreslagna realskolelinjen säkerligen har en mission att fylla, vill kammaren för sin del biträda motionärernas och beredningsutskottets förslag. Emellertid vill drätselkammaren understryka, att en förutsättning för att linjen skall kunna inrättas är att arbetet med flickskolans ombyggnad också drives fram. Därest ej arbetstillstånd skulle förvägras staden för ombyggnad, bör denna kunna igångsättas så tidigt, att ombyggnaden är färdigställd, när undervisningen i den första årsklassen av realskolelinjen skall taga sin början. Skulle genom omständigheter, varöver staden ej kan råda, ombyggnaden icke hinna bliva färdig före tid som nu sagts, synes staden på samma sätt som skett ifråga om läroverket kunna och böra provisoriskt anskaffa erforderliga lokaler för undervisningen.

Drätselkammaren har i detta sammanhang även ställt sig den frågan, vilka möjligheter, som föreligga för en elev, som avlagt realexamen å nu ifrågavarande linje men som avvisats vid inträdessökande till gymnasiet, att erhålla återinträde i flickskolan.

Enligt vad rektor för flickskolan upplyst förefinnes för dylik elev möjlighet att antingen utan inträdesprövning direkt komma in i sjätte klassen i kommunala flickskolan eller ock att efter godkänd inträdesprövning erhålla tillträde till sjunde klassen i flickskolan.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med ingången av nästa läsår vid kommunala flickskolan här i staden skall inrättas en treårig kommunal realskolelinje, byggd på andra klassen av den sjuåriga flickskolna,

att åtaga staden de kostnader som bliva en följd av en dylik linjes inrättande samt

att uppdraga åt styrelsen för kommunala flickskolan att dels hos vederbörande myndigheter hemställa om tillstånd till inrättandet av linjen ifråga, dels ock för vederbörande myndigheter framlägga förslag till den ändring av reglementet för flickskolan, vilken kan bliva en följd härav.

Nr 94. Inköp av en bokföringsmaskin till stadskamrerarekontoret.

Drätselkammaren har uti en den 2 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har stadskamreraren hemställt om anslag för inköp av en bokföringsmaskin att användas för utskrivning av avlöningslistor och statistikkort.

För att avlöningsarbetet för de till i runt tal uppgående 1.200 personer, vilka erhålla lön och pension från staden, skall kunna utföras på ett så snabbt och smidigt sätt som möjligt, är det önskvärt, att utskrivning av avlöningslistor och statistikkort sker för maskin. Härtill kommer att efter källskattens införande avdrag skall göras på utbetalda löner, ett arbete, vilket ställer ökade krav å den personal, som har att syssla med avlöningarnas utbetalande.

Från olika firmor ha därför infordrats anbud på lämplig maskin. Priset på en textskrivande bokföringsmaskin med två tangentbord, vilken i förevarande fall är mest lämplig, uppgår till cirka 15.100 kronor inklusive omsättningsskatt. Kostnaden härför torde böra upptagas till täckning i nästa års stat.

Med vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en bokföringsmaskin av angivet slag anvisa ett anslag å 15.100 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i 1947 års stat.

Nr 95. Bidrag till specialisttandvård för skolbarn.

Drätselkammaren har uti en den 2 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti en till kommunerna i Västmanlands län ställd den 7 februari 1946 dagtecknad cirkulärskrivelse har tandvårdsinspektören i länet på närmare anförda skäl hemställt, att staden ville bekosta undersökningar genom privatspecialist beträffande i skoltandvården förekommande fall av tandställningsfel.

Drätselkammaren får med överlämnande av tandvårdsinspektörens skrivelse i ärendet anföra följande.

Såvitt kammaren kan bedöma saken, är det av tandvårdsinspektören framförda uppslaget väl värt att av kommunen beaktas. Emellertid måste, såsom folkskolestyrelsen framhållit, ett slutgiltigt ställningstagande till frågan förutsätta, att kostnaderna för de ifrågasatta konsultationerna låter sig med större noggrannhet beräknas.

Detta synes dock icke kunna ske förrän närmare kännedom vunnits om antalet av de barn, vilka äro behäftade med tandställningsfel. Dylik kännedom torde kunna förvärvas först efter hand och i den mån undersökningarna av barnens tänder fortskrida.

Kammaren har under sådana förhållanden ansett ändamålsenligast att nu ett anslag å 1.500 kronor på försök anvisas för bekostande av konsultationer beträffande tandställningsfel, i sådana fall där vederbörande distriktstandläkare utställt remiss ävensom att stadens slutgiltiga ställningstagande uppskjutes till en senare tidpunkt då närmare erfarenhet vunnits beträffande verksamheten ifråga.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett anslag å 1.500 kronor för bestridande av kostnaderna för konsultationer hos privatspecialist angående så-

dana fall av tandställningsfel hos barn, vilka av vederbörande distriktstandläkare med tandvårdsinspektörens medgivande i vederbörlig ordning dit remitterats samt

att kostnaderna härför skola bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 96. Yttrande över 1944 års nykterhetskommittés utlåtande i anledning av ungdomsvårdskommitténs betänkande del III om ungdomen och nöjeslivet.

Genom resolution den 3 april 1946 har länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat 1944 års nykterhetskommittés utlåtande i anledning av ungdomsvårdskommitténs betänkande del III om ungdomen och nöjeslivet.

Utlåtandet är av följande lydelse:

Till Konungen.

1944 års nykterhetskommitté, som genom remiss den 4 september 1945 anbefallts att före den 1 december 1945 inkomma med yttrande över ungdomsvårdskommitténs betänkande del III angående ungdomen och nöjeslivet (S. O. U. 1945: 22), får härmed i underdånighet anföra följande.

Nykterhetskommittén har vid sin granskning ansett sig böra ta ställning endast till de delar av betänkandet, som behandlar inom kommitténs arbetsområde fallande frågor. Inom ifrågavarande område har ungdomsvårdskommittén *dels* föreslagit vissa utredningar, som enligt dess mening borde utföras av nykterhetskommittén, *dels* framställt vissa förslag, för vilkas realiserande ingen ytterligare utredning från nykterhetskommitténs sida ansetts behövlig. De utredningar, som enligt ungdomsvårdskommitténs mening bör utföras av nykterhetskommittén, gäller orsakerna till den konstaterade förskjutningen av alkoholmissbruket från äldre till yngre åldersgrupper, orsakerna till att vissa ungdomar lättare än andra hemfaller åt alkoholmissbruk, sambandet mellan det nuvarande restriktionssystemets verkningar och de yngre åldersgruppernas förhållande till alkoholseden samt frågan om höjning av åldersgränsen för utskänkning från 18 till 21 år och i samband därmed frågan om utskänkningskvantitetens storlek. Nykterhetskommittén har för sin del funnit, att dessa utredningar på ett naturligt sätt ingår under kommitténs allmänna utredningsuppdrag och har för avsikt att verkställa dem. Även beträffande några av de förslag, som ungdomsvårdskommittén ansett sig kunna ställa utan att påfordra fortsatt utredning, anser nykterhetskommittén ytterligare utredning behövlig, vilket framgår av den följande framställningen.

De förslag med nykterhetsfrämjande innebörd, som ungdomsvårdskommittén sålunda framlagt, kan sammanfattas på följande sätt:

1. Statsanslag med 60.000—80.000 kr. årligen för framställning av tre till fem kortfilmer med nykterhetstendens.

2. Skärpt övervakning av efterlevnaden av gällande bestämmelser om nykterhetsundervisning i skolor och läroanstalter.

3. Rekommendation från det allmännas sida till föreningslivets företrädare att i görligaste mån begränsa alkoholbruket vid föreningarnas sammankomster.

4. Upphävande av länsstyrelsernas befogenhet att meddela dispens från förbudet mot rusdrycksutskänkning i samband med offentlig dans.
5. Förbud mot utskänkning och förtäring av alkoholhaltiga drycker vid offentliga nöjestillställningar.
6. Bättre organisation av ordningshållningen vid offentliga nöjestillställningar.
7. Skärpt straff för motboksöverlåtelser och olovlig försäljning av rusdrycker till ungdom under 21 år.
8. Särskild utredning om drickspenningsystemets avskaffande.

Nykterhetskommitténs arbete befinner sig ännu på ett förberedande stadium. Det är därför omöjligt för kommittén att på grundval av några egna undersökningar nu ta definitiv ståndpunkt till de föreliggande förslagen. Ungdomsvårdskommittén har inte heller framlagt något mera ingående utredningsmaterial, som kan sägas belysa de föreslagna åtgärdernas sannolika inverkan på ungdomsfylleriet. Under sådana förhållanden kan nykterhetskommittén endast från allmänna utgångspunkter bedöma de olika frågorna. Endast i den mån kommittén haft en i huvudsak enhällig uppfattning, har kommittén ansett det lämpligt att yttra sig över de i betänkandet föreslagna åtgärderna och att på vissa punkter framlägga egna kompletterande förslag.

Den starka stegringen under de senaste sex åren av antalet fylleriförseelser, begångna av personer under 21 år, finner jämväl nykterhetskommittén oroväckande och anser det angeläget, att åtgärder för att bryta denna utveckling vidtas så snart som möjligt och utan att avvakta resultatet av nykterhetskommitténs utredningsarbete. I synnerhet om det inte krävs någon författningsändring utan endast bättre tillämpning och efterlevnad av redan gällande bestämmelser, bör ingen tvekan råda om vikten av ett snabbt ingripande. Sådana åtgärder, som har samband med utformningen av nykterhetslagstiftningens grundprinciper, särskilt om de inte kan väntas få någon omedelbar verkan på ungdomsfylleriet, torde däremot böra anstå till dess utredningsarbetet slutförts och den framtida nykterhetslagstiftningens allmänna grundlinjer uppdragits. Det är med utgångspunkt från denna allmänna uppfattning som nykterhetskommittén nu går att granska de ovan anförda förslagen.

1. Kommittén *tillstyrker* det föreslagna anslaget till kortfilmer med nykterhetstendens men vill samtidigt understryka vikten av att dessa filmer blir högklassiga och intresseväckande, så att de verkligen fångar ungdomens uppmärksamhet.

2. Kommittén vill likaledes *tillstyrka* att gällande bestämmelser om nykterhetsundervisning i skolor och läroanstalter blir föremål för ökad uppmärksamhet från skolmyndigheternas sida. Kommittén har i detta ärende samrått med 1940 års skolutredning och erfarit att denna har sin uppmärksamhet riktad på frågan. Med hänsyn till att skolutredningens förslag inte kan tänkas bli genomfört förrän efter åtskilliga år, torde dock redan nu åtgärder böra vidtas för att öka effektiviteten av nuvarande bestämmelser. Särskild uppmärksamhet bör även ägnas lärarnas utbildning och fortbildning samt förekomsten av lämpliga handböcker, läroböcker och undervisningsmateriel. Kommittén har uppmärksammat, att det för närvarande inte finns några bestämmelser om nykterhetsundervisning vid universitet och högskolor och har i denna fråga sökt kontakt med 1945 års universitetsberedning. Kommittén ämnar även söka kontakt med kommittén för utredning av samhällsvetenskapernas ställning vid universitetet och högskolor.

3. Kommittén *tillstyrker* den föreslagna rekommendationen från det allmänna till föreningslivets företrädare angående begränsning av alkoholbruket vid föreningarnas sammankomster och föreslår att denna rekommendation tar formen av ett cirkulär

från Kungl. Maj:t, eventuellt från lämplig myndighet, t. ex. Kungl. skolöverstyrelsen, vilket distribueras till ifrågakommande organisationers samtliga lokalavdelningar och samtidigt med pressens hjälp bringas till allmänhetens kännedom.

4. I den omstridda frågan om restaurangdansen anser sig kommittén inte böra ta ståndpunkt utan ytterligare utredning. Kommittén vill emellertid framhålla att nu gällande bestämmelser inte torde tillämpas med den "urskillning och varsamhet", som förutsattes av riksdagen vid författningens antagande. Kommittén finner det angeläget, att åtgärder vidtas för att bringa lagtillämpningen i bättre överensstämmelse med lagstiftarnas intentioner.

5. Beträffande frågan om försäljning och förtäring av alkoholhaltiga drycker vid nöjesplatser (dansbanor, folkparker etc.) och idrottsplatser har ungdomsvårdskommittén samrått med ordningsstadgeutredningen och därigenom medverkat till att i dennas förslag till ny ordningsstadga (S. O. U. 1944: 48) intagits bestämmelser om förbud mot förtäring av alkoholhaltiga drycker å allmän plats (19 §) och vid offentlig tillställning (47 §).

Nykterhetskommittén har inhämtat, att rättighet till försäljning av alkoholhaltiga drycker endast undantagsvis förekommer vid folkliga nöjesplatser. Länsnykterhetsnämnden i Malmöhus län har emellertid i sina årsrapporter anfört, att flera nykterhetsnämnder påtalat pilsnerserveringen vid nöjesplatserna som en bidragande orsak till ungdomsfylleriet. Under sådana förhållanden och med hänsyn till vad ungdomsvårdskommittén anfört i denna fråga vill nykterhetskommittén föreslå, att uttryckligt förbud mot utskänkning vid nöjesplatser och idrottsplatser snarast möjligt intas i rusdrycksförsäljningsförordningen och pilsnerdricksförsäljningsförordningen genom ändring av den förra förordningen 5 kap. 9 § och den senares 3 §. (Bilaga 1—2).

Detta förbud kan emellertid enligt kommitténs mening knappast göras undantagslöst. Utskänkning av rusdrycker äger för närvarande rum vid vissa restauranger inom större nöjesområden, såsom Liseberg i Göteborg och Folkets park i Malmö. Det finns också andra utskänkningsrättigheter, som blivit hävdvunna och som måhända bör undantagas från förbudet. Nykterhetskommittén föreslår, att det överlämnas åt Kungl. Maj:t att undantagsvis, när särskilda skäl finnes, meddela tillstånd till rusdrycksutskänkning även inom här åsyftade områden. Beträffande pilsnerdricka bör rättighet i vanlig ordning kunna beviljas till utskänkning åt spisande gäster inom särskild restauranglokal, där sådan finnes inom ett område av här åsyftad beskaffenhet.

Rättigheterna till utskänkning av alkoholdrycker på idrotts- och nöjesplatser torde emellertid medföra mindre olägenheter ur nykterhetssynpunkt än förtäringen av medhavda rusdrycker. Det finns för närvarande intet allmänt förbud mot spritförtäring på allmän plats, men sådant förbud förekommer i åtskilliga lokala ordningsstadgar, och det framgår av domstolarnas praxis, att sådan förtäring ofta betraktas som förargelseväckande beteende. Det torde också vara en allmän åsikt, att spritförtäring inte bör tolereras vid idrottstävlingar, dansbanetillställningar eller liknande tillfällen. Det är vidare uppenbart, att möjligheten att beivra och förhindra fylleri på dessa platser, där huvudsakligen ungdom samlas, skulle högst avsevärt utökas, om det funnes ett förbud mot förtäring och förvaring av rusdrycker, inte bara ett förbud mot att uppträda berusad, vilket senare är ett mångtydigt begrepp. Bland annat skulle man med en sådan bestämmelse kunna effektivt förhindra langare att på nöjesplatserna bjuda ut sina varor till de ungdomliga besökarna. Nykterhetskommittén vill därför föreslå, att ett förbud mot förtäring och förvaring av rusdrycker på

sådana platser fogas till rusdrycksförsäljningsförordningens 5 kap. 9 §. (Bil. 1). Bestämmelserna bör även omfatta förbud för arrangörer eller ledning att tillåta förtäring eller förvaring och alltså vara konstruerade på samma sätt som motsvarande förbud mot spritdrycksförtäring på vinrestauranger eller rusdrycksförtäring på ölkaféer och nykterhetskaféer.

Nykterhetskommittén anser att ett liknande förbud bör gälla även förtäring av pilsnerdricka. Kommittén föreslår därför, att i pilsnerdricksförsäljningsförordningen införes en ny paragraf (24 a §) med förbud mot förtäring av pilsnerdricka på nöjesplatser och idrottsplatser. (Bil. 2).

Förseelser mot de nytillkomna bestämmelserna anser kommittén böra straffas med böter i likhet med vad redan är fallet beträffande förutvarande bestämmelser av liknande slag. I ändringsförslagen har därför behövliga ändringar av straffbestämmelserna medtagits. (Bil. 1—2). I detta sammanhang vill kommittén påpeka att bötesminimum för dylika förseelser för närvarande är fem kronor i rusdrycksförsäljningsförordningen och tio kronor i pilsnerdricksförsäljningsförordningen. Kommittén föreslår att den förra bestämmelsen ändras så, att överensstämmelse vinnes på denna punkt.

6. Nykterhetskommittén tillstyrker förslaget om bättre organisation av ordningshållningen vid nöjestillställningar men vill framhålla, att bestämmelserna bör utformas så, att särskilt ungdomsföreningarnas verksamhet inte försvåras genom betungande utgifter för ordningsvakter.

7. Frågan om skärpt straff för motboksöverlåtelser till ungdom under 21 år anser kommittén stå i så nära samband med frågan om restriktionssystemets fortsatta bestånd, att kommittén inte för närvarande är beredd att föreslå någon speciell straffbestämmelse för sådana överlåtelser. Kommittén vill däremot föreslå, att i rusdrycksförsäljningsförordningen och pilsnerdricksförsäljningsförordningen bestämmelser införes, varigenom vid all olovlig försäljning och allt olovligt tillhandahållande av alkoholhaltiga drycker (alltså även vid motboksöverlåtelser) den omständigheten, att detta skett till personer under 21 år, skall anses som försvårande. (Bil. 1—2).

8. Det är uppenbart att dricksspenningsystemet innebär ett avsteg från den allmänt erkända principen om det enskilda vinstintressets avkoppling från alkoholhanteringen. Det är kommitténs förhoppning att önskemålet om systemets avskaffande måtte kunna tillgodoses genom förhandlingar mellan vederbörande parter på arbetsmarknaden.

Stockholm den 29 november 1945.

Underdånigst

för 1944 års nykterhetskommitté

SVEN INGVAR.
Ordförande.

|Åke Elmér.

Ärendet har remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtande.

Nykterhetsnämnden har i ett den 26 april 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Nämnden har funnit Nykterhetskommitténs förslag väl motiverat och ägnat att medverka till förverkligandet av i förslaget angivet syfte. Nämnden vill dock i anslutning till förslaget framhålla vissa önskemål.

Ifråga om anslag av statsmedel till filmer med nykterhetstendens, anser nämnden önskvärt, att nykterhetstendensen i filmerna ej allt för skarpt markeras såsom propaganda utan på ett mera naturligt sätt ingår i programmet, enär en klart uttalad propagandafilm sannolikt ej skulle få samma räckvidd och effekt. För att filmen skall kunna vinna gehör och komma till sin rätt anser nämnden det angeläget, att den förevisas i anslutning till en eljest högvärdig film.

I anslutning härtill vill nämnden särskilt framhålla önskvärdheten av att filmer med sprittendens i möjligaste mån tillbakahålles, enär den övervägande ungdomliga biopubliken ofta hämtar sina missriktade umgänges- och spritvanor från filmer, där spriten i förening med lyx och osunt nöjesliv glorifieras.

Punkt 3 rörande den föreslagna "rekommendationen från det allmänna till föreningslivets företrädare att i görligaste mån begränsa alkoholbruket vid föreningarnas sammankomster" vill nämnden även förorda, att jämväl företrädarna för kommunala och statliga myndigheter taga hänsyn till nykterhetsintresset genom att föredömligt i största möjliga utsträckning begränsa bruket av rusdrycker vid representations- och andra sammankomster.

Rörande förslaget vid punkt 6 om "bättre organisation av ordningshållningen vid offentliga nöjestillställningar" har nykterhetskommittén framhållit att bestämmelserna utformas så, att särskilt ungdomsföreningarnas verksamhet icke försvåras genom betungande utgifter för ordningshållningen. Detta anser nämnden riktigt, men vill framhålla att hänsynen till denna synpunkt icke få ske på bekostnad av en nöjaktig ordning vid nöjestillställningarna. Möjligen bör samhället ekonomiskt och eljest svara för denna angelägenhet.

Även om frågan rörande de bristande överensstämmelserna mellan motboks- och utskänkningsåldern strängt taget icke hör hemma i detta sammanhang, vill nämnden dock i anslutning till punkt 7 understryka önskvärdheten av att dessa bringas till överensstämmelse med varandra, så att utskänkningsåldern höjes till lägst 21 år, vilket säkerligen skulle medverka icke blott till ett förbättrat nykterhetstillstånd bland ungdomen i allmänhet utan även underlätta konstaterandet av överlåtelsen av spritdrycker till ungdom.

På grund av vad som anförts får nykterhetsnämnden härmed hemställa, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte förorda tillstyrkan av 1944 års Nykterhetskommittés förslag samt att därvid de av nykterhetsnämnden anförda synpunkterna beaktas.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 8 maj 1946 anfört följande:

Utskottet vill i allt väsentligt ansluta sig till de synpunkter, vilka av nykterhetsnämnden i ärendet anförts. På en punkt intager emellertid beredningsutskottet en något annan ståndpunkt än nykterhetsnämnden, nämligen ifråga om den av nämnden förordade appellen till kommunala och statliga myndigheter att begränsa bruket av rusdrycker vid representations- och andra sammankomster. 1944 års nykterhetskommittés rekommendation i förevarande hänseende avser nämligen närmast det enskilda föreningslivets företrädare och tankegången bakom rekommendationen synes vara att man på detta sätt önskar skapa ett föredöme för ungdomen, som ju ofta är engagerad i föreningsarbete av skilda slag. Beredningsutskottet hyser den uppfattningen

att motsvarande rekommendation till statliga och kommunala myndigheter icke kan anses särskilt påkallad, enär man har all anledning förutsätta, att de angivna synpunkterna ändock skänkes vederbörligt beaktande.

Utöver vad nykterhetsnämnden anfört vill beredningsutskottet särskilt understryka vikten av att nykterhetsundervisningen ej blott i folkskolorna utan i läroanstalterna överhuvudtaget bedrives på ett sådant sätt att undervisningen fyller därmed avsett ändamål. Det torde i det långa loppet visa sig mer effektivt att utnyttja skolornas fostrande inflytande å ungdomen till att i lämplig form för ungdomen klargöra de sociala, moraliska och andra olägenheter, som missbruket av alkohol för med sig och härigenom söka bibringa ungdomen en känsla av ansvar för dess handlande i detta avseende än att enbart genom en mängd olika förbud beskära ungdomens handlingsfrihet. En effektiv övervakning av att nykterhetsundervisningen meddelas på det sätt som avsetts därmed bör därför komma till stånd. Vidare bör särskilt utredas vilka åtgärder, som kunna vidtagas för att göra denna undervisning så intresseväckande som möjligt såväl för skolungdomen som för dem, som skola handha undervisningen.

Beredningsutskottet vill härjämte särskilt understryka vad nykterhetsnämnden anfört ifråga om ändring av gällande rusdryckslagstiftning i så måtto, att utskänkningsåldern höjes från 18 till 21 år. Utskottet anser för sin del, att denna fråga bör kunna utbrytas från 1944 års nykterhetskommittés utredning i övrigt och förslag till ändringen framläggas redan nu, så att den kan genomföras snarast möjligt. Utskottet tror liksom nykterhetsnämnden, att en dylik höjning av utskänkningsåldern skulle innebära ett verksamt medel i kampen mot ungdomsfylleriet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att som eget yttrande över 1944 års nykterhetskommittés förslag åberopa vad stadens nykterhetsnämnd anfört med den ändring och de tillägg, som ovan angivits.

Nr 97. Ändring i instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Å sammanträde den 25 april 1946 hava stadsfullmäktige efter framställning från styrelsen för tekniska verken beslutat att omändra befattningen såsom driftingenjör vid vattenverket till en befattning benämnd 1:te ingenjör och driftingenjör. I anledning härav har det visat sig vara av behovet påkallat att vidtaga vissa ändringar i instruktion för överingenjören, driftingenjörerna och kamreraren vid verken. Styrelsen får nu föreslå att stadsfullmäktige ville fastställa de av styrelsen sålunda beslutade ändringarna, nämligen:

2 § erhåller följande ändrade lydelse: "Hos tekniska verken äro anställda följande tjänstemän:

en överingenjör som föreståndare och chef,

en 1:e ingenjör och driftingenjör,

två driftingenjörer samt
en kamrerare
jämte personal etc. — — — — — — — — — — — — — — — — anslag."

3 § 1 st. erhåller följande ändrade lydelse: "Överingenjören, 1:e ingenjören och driftingenjörerna skola hava avlagt fullständig examen vid tekniska högskolan, överingenjören och en driftingenjör från fackavdelning för elektroteknik, 1:e ingenjören från fackavdelning för väg- och vattenbyggnadskonst samt en driftingenjör från fackavdelning för kemi, dock att beträffande etc. — — — — — kontorsgöromål."

6 § 1 st. erhåller följande ändrade lydelse: "1:e ingenjören har att i mån av behov biträda överingenjören i dennes under §§ 4 och 5 angivna åligganden samt att vid förfall för överingenjören tjänstgöra i dennes ställe. Han skall därjämte i egenskap av driftingenjör under överingenjörens inseende handhava skötseln av stadens vattenlednings- och avloppsverk med tillhörande reningsverk samt gasverkets ledningsnät och de anläggningar och arbeten, som sammanhänga därmed."

8 § 1 st. erhåller följande ändrade lydelse: "Vid förfall för både överingenjören och 1:e ingenjören förordnar styrelsen lämplig vikarie".

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa ovan berörda ändringar i instruktionen för överingenjören, driftingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 maj 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Nr 98. Förslag till nytt reglemente för styrelsen för Västerås stads tekniska verk.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 30 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Det reglemente, som nu gäller för styrelsen för stadens tekniska verk, fastställdes av Konungens Befallningshavande den 14 juli 1906. Reglementet, som är betitlat "Reglemente för Vatten- och Afloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken", innehåller bestämmelser av i hög grad föråldrad natur. I reglementet finnes förutom föreskrifter ifråga om styrelse och förvaltning samt om de olika verken jämväl bestämmelser om taxor samt instruktion för föreståndaren intagna. Sedan stadsfullmäktige den 31 oktober 1940 antagit instruktion för överingenjören och vissa andra högre tjänstemän inom verken, samt nya särskilda taxor efter hand tillkommit äga de ursprungliga bestämmelserna i angivna hänseenden icke längre aktualitet.

En särskilt tillsatt delegation inom styrelsen har på styrelsens uppdrag haft frågan om ett nytt reglemente, bättre avpassat efter nutida förhållanden, under utredning.

Resultatet av delegationens arbete föreligger i bifogade, av styrelsen godkända förslag till nytt reglemente.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att antaga föreliggande förslag till nytt reglemente för styrelsen för stadens tekniska verk.

Förslaget till reglemente är av följande lydelse:

Reglemente för Styrelsen för Västerås stads tekniska verk.

§ 1.

Västerås stads vatten- och avloppslednings- samt gas- och elektricitetsverk med allt, vad till dessa verk hör, förvaltas för stadens räkning av en styrelse, benämnd styrelsen för Västerås stads tekniska verk.

§ 2.

Styrelsen utgöres av fem ledamöter med lika många personliga suppleanter, vilka av stadsfullmäktige utses för en tid av fyra kalenderår.

Ur styrelsen avgå två ledamöter och två suppleanter samt tre ledamöter och tre suppleanter växelvis vartannat år. Avgår ledamot eller suppleant, innan den tid, för vilken han blivit vald, tilländagått, väljes annan person i hans ställe för den återstående tiden.

Suppleant skall kallas till styrelsens sammanträden och är, därest han icke inträtt i ledamots ställe, berättigad att deltaga i överläggning men icke i fattande av beslut.

§ 3.

Styrelsen sammanträder en gång i månaden samt eljest, så ofta anledning därtill förefinnes.

Styrelsen skall vid första sammanträdet varje år inom sig välja ordförande och vice ordförande, om vilka val stadsfullmäktige och drätselkammaren underrättas.

Därest både ordföranden och vice ordföranden äro förhindrade att närvara vid sammanträde, utses bland de närvarande ordförande för tillfället.

Kallelse till sammanträde skall av ordföranden utfärdas; och skola så vitt möjligt å kallelselistan angivas de ärenden, som vid sammanträdet skola förekomma.

Ärende må icke av styrelsen företagas till avgörande, där icke minst tre ledamöter äro tillstädes och äro om beslutet ense.

Vid val och vid tillsättande av tjänstebefattning sker, där så begäres, omröstning med slutna sedlar, och skilje lotten mellan dem, som erhållit lika röstetal.

I övriga frågor sker omröstning till beslut öppet och bliver den mening gällande, varom de flesta förenat sig. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträder.

§ 4.

Vid styrelsens sammanträden föres protokoll, upptagande närvarande ledamöter och suppleanter, ärenden, som förekommit till behandling, olika yrkanden, som framställts, samt fattade beslut.

Den, som deltagit i ärendets avgörande, äger vid sammanträdet anmäla reservation mot det fattade beslutet med rätt för reservant, som närmare vill utveckla sin reservation, att senast vid protokollets justering avlämna skriftligt yttrande, vilket bilägges protokollet.

Protokollet justeras genast eller vid nästa ordinarie sammanträde. Om så befinnes lämpligt må dock uppdragas åt ordföranden jämte en ledamot att dessförinnan verkställa justeringen.

Från styrelsen utgående skrivelser, kontrakt och andra expeditioner skola å styrelsens vägnar undertecknas av ordföranden eller vid förfall för honom av vice ordföranden med kontrasignation av överingenjören eller sekreteraren.

§ 5.

I utövningen av sin förvaltning har styrelsen:

att förvalta och vårda ovannämnda verk, underhålla såväl dessa som alla desamma tillhörande byggnader och övriga anläggningar samt utföra de ny- och tillbyggnader vid verken, vartill medel anvisas;

att enligt gällande taxor leverera vatten, gas och elektrisk ström;

att i enlighet med givna föreskrifter ombesörja den allmänna gatubelysningen;

att låta verkställa inköp av allt, som för verkens drift erfordras, ombesörja försäljning av vid verken uppkomna biprodukter samt handhava och utöva huvudkontrollen över verkens såväl tekniska som ekonomiska skötsel;

att hålla verkens byggnader, maskiner, inventarier, produkter, materiel och förråd m. m. brandförsäkrade till fulla värdet, därest icke särskilda skäl till undantag föreligga;

att inom föreskriven tid till drätselkammaren avlämna redovisning för de medel, styrelsen under föregående år omhänderhaft, för att i stadens allmänna räkenskaper upptagas och tillika med dem granskas;

att före den 1 juni varje år till stadsfullmäktige inkomma med särskilda redogörelser för de olika verkens drift under nästföregående år;

att i enlighet med gällande bestämmelser och inom ramen för beviljade anslag antaga och avskeda tjänstemän, förmän och arbetare;

att antaga nödigt antal kompetenta entreprenörer för installering och reparation av ledningar för vatten, gas och elektrisk ström samt för dessa fastställa erforderliga bestämmelser och övervaka deras efterlevnad;

att med avseende å grävning i och för nedläggning av ledningar samråda med byggnadschefen, så att arbetena planmässigt ordnas i förhållande till stadens övriga gatuarbeten, i följd varav anmälan i god tid bör göras hos byggnadschefen om nedläggande av ledning;

att uppgöra avtal och kontrakt om ledningar och anläggningar ävensom om inköp av materiel, som för verkens behöriga skötsel erfordras;

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som kunna komma att av stadsfullmäktige meddelas samt att verkställa de utredningar och avgiva de yttranden, vilka av stadsfullmäktige eller annan vederbörnde infordras.

§ 6.

Till stadsfullmäktiges avgörande har styrelsen att med eget yttrande hänskjuta frågor, som röra allmänna taxor för vatten, gas och elektrisk ström.

Styrelsen äger dock att, då särskilda förhållanden därtill giva anledning, med abonnent träffa avtal om leverans på villkor avvikande från allmänt gällande taxor.

§ 7.

Styrelsen är berättigad att från övriga kommunala myndigheter och styrelser infordra samt har skyldighet att på deras begäran meddela nödiga upplysningar.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 maj 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Beträffande avfattningen av § 6 andra stycket i reglementet vill emellertid utskottet framhålla, att stadsfullmäktige icke synas i så vidsträckt omfattning som av styckets avfattning framgår, böra avhända sig rätten att pröva avtal, vari stadgas avvikelse

från allmänt gällande taxor. Utskottet anser visserligen, att styrelsen i detta fall med hänsyn till tekniska verkens karaktär av affärsdrivande verk icke bör bindas inom allt för snäva gränser. Å andra sidan vill utskottet framhålla, att i åtskilliga fall avtal, vilka styrelsen skulle komma att sluta med stöd av bestämmelsen, kunna för staden medföra ekonomiska och andra konsekvenser i sådan utsträckning, att stadsfullmäktige i sista hand böra beredas tillfälle att pröva avtalen. Utskottet anser därför, att bestämmelsen bör kompletteras på det sätt, att styrelsen, när ärendet äger mera betydande ekonomisk eller principiell räckvidd, uttryckligen ålägges att underställa ärendet stadsfullmäktige.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att § 6 i andra stycket i det föreslagna reglementet skall erhålla följande ändrade lydelse: "Styrelsen äger dock att, då särskilda förhållanden därtill giva anledning, med abonnent träffa avtal om leverans på villkor avvikande från allmänt gällande taxor, dock att dylika avtal, som kunna anses vara av större ekonomisk eller principiell räckvidd, skola underställas stadsfullmäktiges prövning samt

att i övrigt till alla delar godkänna det framlagda förslaget.

Nr 99. Förslag till instruktion för hamnfogden.

Hamnstyrelsen har uti en den 2 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige å sammanträde den 27 september 1945 på framställning av hamnstyrelsen fattat beslut om inrättandet av en ordinarie befattning såsom hamnfogde å hamnkontoret från och med den 1 januari 1946, har i anledning därav förslag till instruktion för befattningshavaren uppgjorts, vilket härmed bilägges.

Med anledning av vad sålunda förekommit får hamnstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville fastställa den föreslagna instruktionen för hamnfogden.

Förslaget till instruktion är så lydande:

Instruktion för hamnfogden i Västerås.

Hamnfogden åligger:

att på de tider, som av hamnkaptenen bestämmas, vara tillstädes vid hamnen och, då han ej är förhindrad av sin tjänst, vistas å hamnkontoret;

att hålla sig förtrogen med arbetet och anordningarna i hamnen;

att under hamnkaptenen utöva närmaste tillsyn däröver;

att övervaka att föreskrifterna i hamnordningen noggrant efterlevas och, där han ej själv på lämpligt sätt kan rätta begångna förseelser, anmäla förhållandet hos hamnkaptenen;

att känna samtliga förordningar, reglementen, taxor och föreskrifter som beröra tjänsten;

att enligt order från hamnkontoret bereda kajplats för väntade eller anlända fartyg;

att ofördröjligen å hamnkontoret göra anmälan om fartyg, pråm eller annan farkost, som inom hamnen sjunkit eller stannat på grund;

att tillse ordningen å hamnens kajer och upplagsplatser samt å hamnplanen i övrigt samt övervaka att gods, barlast, redskap, sopor eller avfall icke därstädes otillbörligen uppläggas eller kvarligger längre tid, än som enligt hamnordningen medgives, ävensom till hamnkaptenen omedelbart rapportera överträdelser däremot;

att låta verkställa förhalningar och för den skull noga känna djupet vid olika vattenstånd inom hamnområdet och att icke någonstädes söka inlöpa med fartyg, där omständigheterna det icke medgiva;

att närmast under hamnkaptenen övervaka, att inom hamnområdet belägna spår ej belamras med gods eller föremål av något slag samt att upplag av gods eller föremål ej anbringas närmare spåret än som är tillåtet enligt Kungl. Järnvägsstyrelsens bestämmelser eller de särskilda bestämmelser, vilka eljest kunna vara i detta avseende utfärdade;

att dagligen lämna uppgift till hamnkontoret om anlända och avgående fartyg samt dessutom föra skriftliga anteckningar över allt gods som lossas eller lastas med kranar mot ackordsavgift;

att vikariera för bogserbåtsbefälhavaren vid förfall för denne ävensom att under vintertid då isbrytning förekommer, tjänstgöra såsom biträdande befälhavare på hamnens bogserbåt;

att även i andra fall än hamnordningen eller denna instruktion föreskriver fullgöra hamnkaptenens i tjänsten givna order;

§ 2.

Hamnfogden är skyldig att, då hamnstyrelsen så förordnar, vikariera för hamnkaptenen under dennes tjänstledighet och semester ävensom att vid tillfälligt förfall för denne jämte sin egen befattning bestrida jämväl hamnkaptenens tjänst, därvid skall gälla, vad i 36 § tjänstgörings- och avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare är stadgat.

§ 3.

Under tjänsteutövning skall hamnfogden bära av hamnstyrelsen fastställd uniform.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 maj 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Utskottet har icke funnit anledning till erinran emot förslaget. I förevarande sammanhang har utskottet emellertid velat ifrågasätta, huruvida icke lämpligen i instruktionen för hamnkaptenen bör intagas bestämmelse om skyldighet för denne att, då fråga uppstår om anbringande av gods eller föremål av något slag i närheten av spår inom hamnområdet samråda med järnvägsförvaltningen för inhämtande av de föreskrifter, som från denna sida kan lämnas. Enligt vad utskottet erfarit har hamnstyrelsen, vilken delgivits denna utskottets synpunkt, för avsikt att upptaga frågan härom till särskild prövning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar godkänna hamnstyrelsens förslag till instruktion för hamnfogden.

Nr 100. Ändring i reglementet för Västerås skoldistrikt.

Folkskolestyrelsen har uti en den 9 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan Badelunda kommun fr. o. m. innevarande år inkorporerats med Västerås, ha även Badelunda och Västerås skoldistrikt förenats till ett gemensamt. Detta nödvändiggör vissa ändringar av reglementet för Västerås skoldistrikt avseende utökning av lästiden för badelundadelen till 39 veckor pr läsår samt ett sjunde obligatoriskt läsår. Härigenom får folkskolan inom hela skoldistriktet en enhetlig organisation.

Då stadsfullmäktige har att besluta i dessa frågor, får folkskolestyrelsen hemställa om sådan ändring av det för Västerås skoldistrikt gällande reglementet, att samtliga folkskolor inom distriktet skola omfatta sju obligatoriska årsklasser med en årlig lästid av 39 veckor.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 maj 1946 avgivet utlåtande anfört följande:

Den föreslagna ändringen i reglementet avser att åstadkomma likformighet i nyssnämnda avseende mellan å ena sidan skolorna inom stadens jurisdiktion före inkorporeringen och skolorna i Badelunda socken. Formellt skulle ändringen innebära, att i § 2 av reglementet för stadens skoldistrikt bland de uppräknade skolorna tillägges skolorna i Badelunda. Någon annan ändring synes icke erforderlig, enär enligt avfattningen av §§ 5 och 12 i reglementet skolorna inom staden omfatta sju obligatoriska årsklasser samt den årliga undervisningstiden föreskrivits skola utgöra 39 veckor.

Med åberopande av vad folkskolestyrelsen i ärendet anfört, får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att vidtaga sådan ändring i det för Västerås skoldistrikt gällande reglementet att föreskrifterna i §§ 5 och 12 av reglementet, att folkskolorna inom staden skola omfatta sju obligatoriska årsklasser samt den årliga undervisningstiden 39 veckor kommer att gälla även för skolorna i Badelunda samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att underställa beslutet härom vederbörlig myndighet för fastställelse.

Nr 101. Jämkat förslag till stadsplan för Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 april 1946 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 15 februari 1945 upprättat samt den 15 januari och den 13 april 1946 jämkat förslag till stadsplan för Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro.

I fråga om stadsplanens utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot det ursprungliga förslaget, som i vederbörlig ordning varit utställt, hava inkommit anmärkningar från Konsumtionsföreningen i Västerås såsom ägare av stadsägan nr 2361, Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget såsom ägare av tomten nr 2 i kvarteret Mimer, tomten nr 1 i kvarteret Ottar, tomten nr 1 i kvarteret Sigurd och stadsägan nr 40, Aktiebolaget Svenska Metallverken såsom ägare av stadsägorna nris 1806, 1807, 2432 och 2433, AB Ivar Thulin såsom ägare av stadsägan nr 2256 A, Boställsstyrelsen i Västerås, S:t Ilians och Lundby församlingars pastorat såsom ägare av stadsägan nr 2018, Vägförvaltningen i Västmanlands län samt Kungl. Flygförvaltningen.

I fråga om de av Konsumtionsföreningen, AB Ivar Thulin och Boställsstyrelsen anförda erinringarna har byggnadsnämnden icke funnit dem böra föranleda någon åtgärd, vad Konsumtionsföreningen anginge av den anledningen, att nämnden ansett det önskvärt att åstadkomma ett så stort avstånd som möjligt mellan industriområdet söder om Pilgatan och bostadsområdet norr därom. Med föranledande av övriga anmärkningar beslöt byggnadsnämnden att vidtaga vissa jämkningar i förslaget, varefter det sålunda omarbetade förslaget vederbörligen utställts.

Efter utställningstidens slut hava mot det jämkade förslaget inkommit anmärkningar från Västerås Bilbolag såsom ägare till stadsägan nr 2239 L, Aktiebolaget Hakon Swenson såsom ägare till tomterna nris 2 och 3 i kvarteret Sigvald, Aktiebolaget Västeråsspedition såsom ägare till tomten nr 1 i kvarteret Sigvald, Västerås Kraftverk samt Kungl. Järnvägsstyrelsen.

I anledning av sistnämnda anmärkningar beslöt byggnadsnämnden ånyo jämka förslaget på sådant sätt, att hänsyn tagits till samtliga senast inkomna erinringar med undantag för den av Västerås Bilbolag anförda, vilken nämnden icke anser förtjäna avseende.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING TILL
Stadsplanekarta för Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro i Västerås.

Stadsplaneförslaget omfattar ett område, som i norr begränsas av Södra Esplanaden och Pilgatan, i öster av Sommarro samt Kungl. Västmanlands Flygflottilj och Statens Kraftverk tillhöriga områden, i söder av Mälaren samt i väster av gamla hamnen och Hamngatan.

Inom området äro belägna, dels kvarteren Sigvald och Sigurd, för vilka stadsplan fastställts den 21 febr. 1941, dels kvarteret Silon, för vilket stadsplan fastställts den 25 febr. 1937 samt ett område, utgörande del av "östra området", för vilket stadsplan fastställts den 26 febr. 1943.

Beträffande sistnämnda område, avsett för huvudsakligen öppen bebyggelse, har Viksängsgatan helt uteslutits och föreslagits att tillsammans med delar av bredvid belägen kvartersmark utläggas som parkmark (skyddsområde). För övrigt har i den fastställda stadsplanen endast smärre ändringar företagits.

Förslaget avser beträffande kvarteret Sigvald, att den för kvarteret fastställda gårdsöverbyggnaden slopas och ersättes med en bebyggelse (för handels- och kontorsändamål) i fyra våningar.

Den omedelbart norr om kvarteret Sigurd belägna delen av Järnvägsgatan föreslås att slopas för att delvis utläggas som järnvägsområde. Återstående del av gatans

bredd, 5 meter, utlägges som parkmark och är avsedd såsom brandgata. Samtidigt föreslås förlängning av kvarteret österut till det befintliga hamnspåret.

I samband med föreslagna gatusträckningar har kv. Silon utökats.

De befintliga hamn- och järnvägsområdena, för vilka stadsplan ej tidigare finnes, konfirmeras i stort sett, dock att det senare avsevärt utökats i enlighet med ett mellan S. J. och staden träffat avtal. Följande områden skola tilläggas det gamla järnvägsområdet:

1. Del av Södra Esplanaden mellan Kopparbergsvägen och Pilgatan.
2. Del av förutvarande Järnvägsgatan.
3. Del av "Kungsängen" (närmast avsedd för frilastning).

Återstående mark inom stadsplaneområdet är avsedd för industri eller därmed jämförligt ändamål. För att bereda industritomterna tillgång till järnvägsspår, har spårområden utlagts.

I samband med dessa och trafiklederna ha, genom inläggandet av parkmark och förgårdsområden, skyddsbälten skapats, vilka uppdela industriområdet i mindre enheter.

Följande bestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Områdets användning.

Med B och BÖ betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk samt beträffande BÖ även uppförande av mindre gårdsbyggnad för mindre hantverk och dylikt samt garage för de å tomten boendes privata behov.

Med H betecknat område får användas endast för handels- och kontors- eller därmed jämförligt ändamål.

Med I betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål. Bostäder må dock här inredas i den mån, som erfordras för egendomens skötsel och bevakning.

Med Tj betecknat område får användas endast för med järnvägstrafiken samhörigt ändamål, därav Tj^1 område för samma ändamål men som ej får bebyggas.

Med Th betecknat område får användas endast för hamnändamål. Mindre skjul och magasinsbyggnader liksom kontors- och vaktbyggnader må efter byggnadsnämndens prövning här uppföras.

Med L betecknat område får bebyggas endast för magasins- och lagerändamål. Kontorslokaler må dock här kunna inredas i den utsträckning, byggnadsnämnden efter prövning finner lämpligt. Med Z betecknat område skall till viss höjd över gata lämnas tillgänglig för körtrafik.

Å med D betecknat område får anordningar ej vidtagas, som förhindra underjordiska allmänna ledningars underhåll och framdragande.

Med Pn betecknat område är avsett till park eller plantering och får icke bebyggas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med B och H betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med Ö betecknat område skola av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 4.

Hushöjd.

Å med II, III och IV betecknat område får byggnad icke uppföras till större taklisthöjd än resp. 7,6, 10,5 och 13,4 meter, räknat från angränsande gatas medelnivå.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II, III och IV betecknat område får byggnad uppföras med högst resp. två, tre och fyra våningar.

§ 6.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med Ö må i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

I byggnad, som uppföres med endast en våning, må vind helt inredas med bonings- och arbetsrum.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högst tillåtna våningsantal får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Å byggnad, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med H, B och I betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 15 februari 1945.

SVEN AHLBOM
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 2 maj 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 102. Stadsplanejämkning för del av kvarteret Ludvig.

Byggnadsnämnden har uti en den 6 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 1 april 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig.

Ifråga om förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Förslaget har varit vederbörligen utställt utan att några erinringar däremot inom föreskriven tid framställts.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning i stadsplanen för del av kvarteret Ludvig i Västerås.

Efter framställning från ägaren till tomterna Ludvig nr 12 och Ludolf nr 10 inom kvarteret Ludvig föreslås följande jämkning.

Norra begränsningslinjen för det med ringprickning betecknade området förskjutes norrut och så, att den i sin sträckning utefter tomterna nr 6 och 7 kommer att sammanfalla med dessa tomters södra gränslinjer.

För kvarteret gällande stadsplan har fastställts den 26 juli 1940.

Jämkningsförslag har upprättats den 25 september 1945.

Följande bestämmelser för av jämkningen berörda områden föreslås bliva gällande.

§ 1.

Mark, som icke eller endast i mindre omfattning får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknad mark får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

Västerås den 1 april 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 103. Förlängning av nybyggnadsförbud för Apalbyområdet (stadsägan 1117 m. fl.).

Byggnadsnämnden har uti en den 6 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Av länsstyrelsen meddelat nybyggnadsförbud för stadsägan nr 1117 m. fl. (Apalbyområdet) utlöpte i och med februari månads utgång innevarande år.

Med hänsyn till att ett avgörande i fråga om Skultunavägens sträckning ännu icke träffats och då generalplanearbetet för området för närvarande pågår och icke kan förväntas bliva avslutat förrän om cirka tre år, är det erforderligt, att byggnadsförbudet förlänges för att under tiden förhindra att bebyggelse kommer till stånd.

På grund av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om förbud att utföra nybyggnad inom Apalbyområdet utan tillstånd av länsstyrelsen under en tid av tre år.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet yttrande med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 104. Vidtagande av reparation i Badelunda kyrkskola.

Folkskolestyrelsen har uti en den 9 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med anledning av att Kyrkskolan i Badelunda befinner sig i ett så dåligt skick, att reparation av densamma icke kan uppskjutas, har folkskolestyrelsens reparationsnämnd låtit utarbeta förslag till reparations- och omändringsarbeten av densamma. De härför erforderliga ritningarna ha uppgjorts av byggnadsingenjör Åke Andersson och ingenjör Karl Jansson vid stadens arkitektkontor samt arbetsbeskrivning av verkmästare D. Johansson.

Ändrings- och reparationsarbetenas omfattning framgår av bilagda arbetsbeskrivning, och kostnaderna ha beräknats sålunda:

1) Reparations- och omändringsarbeten enligt förslag av verkmästare D. Johansson	29.900: —
2) Värme- och sanitära installationer enligt av Västerås Rörledningsaffär uppgjort förslag	14.100: —
3) Om- och nyanläggning av elektriska ledningar samt armatur till samtliga rum och lokaler i källare och bottenvåning enligt förslag av Sigfr. Anderssons El. affär	2.950: —
4) Målningsarbeten i enlighet med av Västerås Måleriaffär uppgjort förslag	8.275: —
5) Vid reparations- och omändringsarbeten av sådan omfattning, där allt är i hög grad vanvårdat, kan svårligen allt på förhand beräknas. Till oförutsedda utgifter samt för uppsnyggande av skolgården har beräknats	5.500: —
Summa kronor	60.725: —

Folkskolestyrelsen, som godkänt förslaget, hemställer att stadsfullmäktige behagade för ovan angivna ändamål anvisa kr. 60.725: —.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet yttrande med biträdande av folkskolestyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för utförande av i folkskolestyrelsens skrivelse angivna reparationer å kyrkskolan i Badelunda anvisa ett anslag å 60.725 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i 1947 års stat.

Nr 105. Anstånd med genomförande av nytt sophämtningssystem.

Lantegendomsnämnden har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Lantegendomsnämnden, som på grund av rådande tidsläge och därmed sammanhängande materialbrist enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 mars 1944 erhållit anstånd till den 1 juli 1946 med genomförande av det av stadsfullmäktige den 29 augusti 1940 beslutade nya sophämtningssystemet för staden, får härmed anhålla, att nämnda anstånd måtte förlängas till den 1 juli 1947, då materialbristen för närvarande är om möjligt större än 1944. Erforderliga sopkärl kunna icke erhållas inom det närmaste året och ifråga om såväl bilar som bilgummi äro anskaffningsmöjligheterna synnerligen begränsade.

Lantegendomsnämnden får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta *att* medgiva anstånd med genomförande av beslutat sophämtningssystem för staden till den 1 juli 1947.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet utlåtande med biträdande av lantegendomsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla lantegendomsnämndens hemställan.

Nr 106. Utbyggnad av transformatorstationen i Rudbecksparken.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I Rudbecksparken finnes för närvarande en underjordisk transformatorstation. Stationen är utrustad med två stycken transformatorer om vardera 250 kVA, vilka äro så gott som fullbelastade. Lågspänningsställverket och förbindelsekablarna till det omkringliggande nätet äro redan överbelastade, varför under senaste år vid flera till-

fällen uppkommit störningar i driften. På grund av utrymmesskäl kan förstärkning av ställverket icke ske utan att stationslokalen utvidgas. Att verkställa en utbyggnad ovan jord lämpar sig icke å platsen ifråga, utan bör en ny lokal iordningställas bredvid den redan befintliga under jorden.

Tekniska verken har uppgjort en kostnadskalkyl för sådan ny lokal med nytt lågspänningsställverk samt förstärkning av anslutningsledningarna till kabelnätet omkring stationen. Kostnadsberäkningen slutar å 23.000 kronor och fördelar sig med 8.000 kronor för själva byggnaden, 11.000 kronor för ställverket, 1.500 kronor för anslutningskablar samt 2.500 kronor för montage m.m. Ett utbyte av transformatorerna torde kunna anstå ett à två år framåt, varför något anslag härför ännu icke erfordras.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta att för utbyggnad av transformatorstationen i Rudbecksparken samt därför erforderlig utrustning anvisa ett anslag å 23.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet yttrande med biträdande av styrelsens för tekniska verken förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 23.000 kronor att täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 107. Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Tegnérgatan mellan Emausbäcken och Vikmansgatan.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Till följd av att stadsplanen för området vid Tegnérgatan väster om järnvägen blivit ändrad i anledning av att Rikshuvudvägen kommer att gå fram där måste vatten-, gas- och avloppsledningarna i Tegnérgatan slopas och nya ledningar nedläggas i Rikshuvudvägen. Omläggningen måste till en del verkställas omedelbart med hänsyn till att AB Svenska Metallverken har en byggnad under uppförande, som sträcker sig över förutvarande Tegnérgatan. För att kunna tillhandahålla vatten och gas samt avleda spillvatten från Aseas isolationsfabrik och bebyggelsen vid Vikmansgatan måste ledningarna omedelbart omläggas mellan Emausbäcken och Vikmansgatan. Senare måste jämväl ledningarna väster om Vikmansgatan omläggas. Totala kostnaden för hela omläggningen av ledningarna har beräknats till 58.000 kronor. För närvarande behöver emellertid såsom ovan antytts endast ledningarna mellan Emausbäcken och Vikmansgatan omläggas och ha kostnaderna härför beräknats till 28.000 kronor, i vilket belopp jämväl ingår kostnad för en regnvattenledning för dränering av Rikshuvudvägen med 7.500 kronor.

Tekniska verken har icke någon fördel av ledningsomläggningen. Snarare inträder en försämring därigenom, att förbindelsen mellan vatten- och gasnäten från om-

rådena öster om järnvägen via Tegnérgatan till områdena väster om Kopparbergsvägen försvinner. Utgifterna äro direkt betingade av den verkställda stadsplaneändringen och bör sålunda icke bekostas av tekniska verken. Den omnämnda regnvattenledningen har icke någon annan funktion än att dränera Rikshuvudvägen, varför kostnaden för densamma torde böra ingå i kostnaderna för vägens anläggning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för nedläggande av nya vatten-, gas- och avloppsledningar mellan Emausbäcken och Vikmansgatan bevilja ett anslag à 28.000 kronor samt

att anslaget ifråga skall täckas på sätt drätselkammaren kommer att föreslå.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet yttrande anfört följande.

Kammaren biträder vad styrelsen anfört därom, att ifrågavarande utgift är en direkt följd av verkställd stadsplaneändring och att den föreslagna ledningsanläggningen icke medför någon fördel för tekniska verken utan snarare nackdel.

Omläggningsarbetena böra därför, som av styrelsen framhållits, icke bekostas av tekniska verken utan av i årets stat upptaget anslag för nyanläggning av gator.

Kammaren får sålunda med åberopande av vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för nedläggande av ifrågavarande vatten-, gas- och avloppsledningar bevilja ett anslag à 28.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget anslag under gatu- och parkförvaltningen för nyanläggning av gator (8 B-468).

Nr 108. Inköp av skördetröska, traktor och halmrivare till lantbruket.

Lantegendomsnämnden har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För inköp av skördetröska, traktor och halmrivare får lantegendomsnämnden hemställa om ett anslag à 22.000 kronor.

Ifrågavarande inköp ingår som ett led i rationaliseringen av stadens jordbruks skötsel varjämte bristen på arbetskraft vid lantbruket nödvändiggör användning av maskinell utrustning i största möjliga utsträckning.

Då innevarande års vinst på grund av högre skördeutfall av frö än som beräknats kommer att överstiga utgifterna med omkring 15.000 kronor hemställes, att hälften av det begärda anslaget täckes av innevarande års vinst och resten i staten för år 1947. Skulle täckning icke anses kunna verkställas på här ovan föreslaget sätt hemställes, att täckning får ske med hälften i 1947 års och hälften i 1948 års inkomst- och utgiftsstat.

Lantegendomsnämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av skördetröska, traktor och halmrivare ställa ett anslag à 22.000 kronor till lantegendomsnämndens förfogande samt *att* beloppet måtte täckas på sätt nämnden föreslagit.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren har icke något att erinra emot det begärda anslaget. Emellertid anser drätselkammaren icke lämpligt, att anslaget till någon del täckes av medel, vilka endast beräknas skola inflyta och som för närvarande sålunda icke finnas tillgängliga. Kammaren vill därför i stället förorda, att täckningen sker i nästa års stat på sätt drätselkammaren i samband med statförslagets uppgörande kommer att föreslå.

Med vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för inköp av skördetröska, traktor och halmrivare för stadens lantbruk anvisa ett anslag å 22.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas på sätt drätselkammaren i samband med uppgörande av nästa års stat kommer att föreslå.

Nr 109. Anskaffande av gatunamnsskyltar.

Drätselkammaren har uti en den 16 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Till följd av den utökade exploateringen av mark för bostadsbebyggelse och därav föranlett framdragande av nya gator erfordras anskaffande av ett antal gatunamnsskyltar av olika typ. Vidare har det visat sig att på sina håll nu befintliga gatunamnsskyltar måste utbytas mot nya skyltar. Kostnaderna för anskaffande av erforderligt antal gatunamnsskyltar uppgå till omkring 2.000 kronor.

Med anledning härav får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av gatunamnsskyltar anvisa ett anslag å 2.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 110. Tecknande av borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 9 och Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10.

Drätselkammaren har uti en den 16 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 25 april 1946 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om medgivande för staden att för tiden intill utgången av år 1947 få teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor,

motsvarande ett belopp av högst 85 procent av den av Statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden mot säkerhet av inteckningar liggande från botten och uppåt inom högst samma procent av byggnadskostnaderna, under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt på villkor bland annat, att vederbörande byggnadsföretagare anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Samtidigt bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren att i avbidan å Kungl. Maj:ts tillstånd med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bland annat Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 8 nybygge i kvarteret Tändstiftet intill ett belopp av högst 533.000 kronor.

I särskilda skrivelser den 11 maj 1946 har Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 9 och Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10 hemställt, att staden på enahanda villkor ville teckna borgen å byggnadskreditiv för nämnda föreningars nybyggen i kvarteren Avtryckaren och Måltavlan upp till belopp av respektive 416.500 kronor och 510.000 kronor. Inom kvarteret Avtryckaren skall uppföras ett bostadshus omfattande 24 lägenheter, varav 12 stycken om ett rum och kök, 6 stycken om två rum och kök samt 6 stycken om tre rum och kök samt inom kvarteret Måltavlan ett bostadshus om likaledes 24 lägenheter, varav 3 stycken om ett rum och kokvrå, 7 stycken om två rum och kök och 14 stycken om tre rum och kök samt en butiksgrupp för speceri-, charkuteri- och mjölkaffär.

Kostnaderna för nybyggnaden inom kvarteret Avtryckaren ha beräknats till 490.000 kronor och för nybygget inom kvarteret Måltavlan till 600.000 kronor.

Huset i kvarteret Avtryckaren är avsett att inrymma bostadsrättslägenheter medan det andra huset i kvarteret Måltavlan skall innehålla vanliga hyreslägenheter.

Stadens borgensansvar för tidigare av Riksbyggens dotterföreningar uppförda byggnadsföretag har numera avlyftats. För närvarande ansvarar staden endast för borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 8.

Efter framställning av Riksbyggens Lokalförening u. p. a. har drätselkammaren godkänt av föreningen anställd särskild kontrollant för nu ifrågavarande nybyggnadsföretag.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att — tillsvidare med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt — teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för *dels* Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 9 nybygge i kvarteret Avtryckaren intill ett belopp av högst 416.500 kronor, *dels ock* för Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10 nybygge i kvarteret Måltavlan intill ett belopp av högst 510.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom respektive nu angivna belopp.

Nr 111. Anskaffande av ny bogserbåt till hamnen.

Hamnstyrelsen har uti en den 10 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti den för den statliga isbrytarverksamheten gällande allmänna planen, vilken fastställts av chefen för marinen i samråd med isbrytarnämnden, stadgas i fråga om isbrytning i Mälaren och Södertälje kanal, att denna omfattar brytande av ränna från öppet vatten utanför Södertälje genom kanalen och Mälarens djupled till Västerås och Köping *dels* vid den tidpunkt, då isbildningen nått en sådan svårighetsgrad, att befintlig lokal isbrytare icke längre förmår hålla ränna öppen och *dels* vid lämplig tidpunkt före islossningen på våren. Förutsättningen för att staten skall biträda vid isbrytningen i Mälaren i nyss angiven omfattning är emellertid, att lokal isbrytare äger sådan isbrytande förmåga, att den, sedan rännan genom statens försorg brutits, kan hålla denna öppen någon tid. Under sådana förhållanden torde man kunna räkna med att sjöfarten på Västerås normala vintrar skall kunna pågå till mitten av januari för att sedan åter öppnas under första hälften av april.

Den genom statlig försorg företagna isbrytningen är endast avsedd för fartyg gående på utrikes hamnar, varför inrikes- och kusttrafiken, som för Västerås vidkommande är av stor betydelse, helt lämnas åt sitt öde. Såsom exempel härpå kan nämnas att i slutet av föregående år gjordes framställning om isbrytarassistens över Mälaren för ett fartyg från Göteborg om cirka 1.000 ton, vilken framställning avslogs under motivering att hamnen vore i avsaknad av tillräckligt kraftig lokalisbrytare samt att fartyget ifråga dessutom gick i kusttrafik.

Enligt vad som inhämtats från isbrytarnämnden skall en lokalisbrytare för att av de statliga myndigheterna kunna godkännas hava en maskinstyrka på 650 effektiva hästkrafter. Den båt, som hamnstyrelsen för närvarande har till förfogande för isbrytning, är bogserbåten Thor. Thor anskaffades år 1939 i avsikt att erhålla en för bogsering lämplig båttyp, som även skulle kunna användas för isbrytning inom hamnen, så länge isförhållandena icke vore alltför ogynnsamma. Båten, som drives med ånga, har en maskinstyrka på 252 effektiva hästkrafter och kan sålunda icke med hänsyn till nyssnämnda av de statliga myndigheterna uppställda fordringarna godkännas såsom lokalisbrytare. I övrigt lämpar sig Thor icke för isbrytning i Mälaren på grund av den för sådan brytning alldeles för svaga maskinstyrkan. Så snart isen nått en tjocklek överstigande 5 tum, måste båten stöta sig fram, vilket förutom tidsförlust medför stor slitning av materielen. På en isbrytare, som skall kunna hålla en ränna öppen i Mälaren, måste man ställa det kravet, att den med jämn fart skall kunna forcera is av 10 tums tjocklek. Då isen når en större tjocklek än 10 tum har en sådan båt möjlighet att öka sin isbrytningsförmåga genom stötning, något som dock sällan torde bliva behövligt, i följd av att issituationen vid kusten blir sådan, att trafiken automatiskt omöjliggöres i Mälaren och Södertälje kanal.

Av naturliga skäl anser hamnstyrelsen det vara synnerligen värdefullt att trafiken på Västerås kan upprätthållas så länge som möjligt under året, samt att alla fartyg, som önska trafikera hamnen vintertid vare sig det gäller fartyg på utrikes eller inrikes hamnar, få samma möjlighet ifråga om isrännor. Härigenom kommer hamnens dyrbara kranutrustning och övriga maskinella anordningar att genom större användning bliva ekonomiskt mera givande. Godskvantiteterna kunna fördelas över en längre tid av året, varigenom en mera kontinuerlig trafik kan upprätthållas.

Hamnstyrelsen har därför låtit utreda frågan om lämpligheten av att låta anskaffa en båt, som uppfyller de statliga fordringarna i fråga om lokal isbrytning, kostnaderna för en sådan båt ävensom huruvida en ångdriven eller med motor försedd båt vore ekonomiskt mest fördelaktig. Utredningen, som även omfattar ekonomiska kalkyler, giver till resultat, att det vore med hamnens intresse mest fördelaktigt att anskaffa ett motorfartyg med cirka 660 effektiva hästkrafters maskinstyrka, byggd för isbrytning samt försedd med Kamewapropeller. Båten, som därjämte lämpar sig synnerligen väl för bogsering, ställer sig billig i drift, då man i motsats till vad förhållandet är med ett ångfartyg vid stillaliggande slipper fyrhållning, samt besättningen vid vanligt arbete icke behöver överstiga 3 man. För ett ångfartyg av motsvarande storlek måste besättningen uppgå till 7 à 8 man. Kostnaden för ett dylikt fartyg uppgår enligt från Öresundsvarvet A.-B. i Landskrona, som är det enda varv inom landet som för närvarande bygger fartyg av denna typ, till 510.000 kronor. Huvudmotorn är sjucylindrig av märke Atlas-Diesel och mycket driftsäker. Manövern skötes av befälhavaren från styrhytten. I övrigt är båten utrustad med särskild salong för ett mindre antal passagerare. En bogserbåt av samma typ m/s "Hercules" finnes i Göteborg och är med sina 650 effektiva hästkrafters motor landets för närvarande kraftigaste motorbogserbåt. Efter vad som utrönts fungerar båten till full belåtenhet och har visat sig vara utomordentlig i fråga om isbrytning. En annan omständighet, som talar för lämpligheten av att anskaffa ett motorfartyg av nämnda typ, är att hamnens nuvarande bogserbåt Thor icke kommer att kunna fylla sin uppgift som bogserare, då man efter genomförandet av den planerade fördjupningen av Mälaren kan räkna med att fartyg på upp till 8.000 ton kunna komma att trafikera hamnen. För att kunna mottaga fartyg av denna fartygsklass måste tillgång finnas på bogserbåt med en maskinkraft av den storlek, som den föreslagna båten kommer att få.

I fråga om finansieringen av båten har hamnstyrelsen räknat med att vid en försäljning av den nuvarande bogserbåten Thor kunna erhålla 125.000 kronor med hänsyn till att stor efterfrågan råder på båtar av denna typ, då varven för närvarande icke tager emot några sådana beställningar. Resterande 385.000 kronor böra täckas av lånemedel. Hamnstyrelsen vill emellertid i detta sammanhang hemställa, att det tages under övervägande, huruvida icke bidrag till viss del av beloppet förslagsvis 200.000 kronor kunde utgå ur trafikfonden, då, efter vad det vill synas, bestämmelserna i reglementet för fonden icke borde utgöra hinder härför.

Under åberopande av det anförda får hanmstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för anskaffande av en bogserbåt av ovan angiven typ anvisa ett anslag å 385.000 kronor att täckas med 200.000 kronor av medel ur trafikfonden samt med 185.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren finner för sin del den av hamnstyrelsen förebragta utredningen på ett övertygande sätt motivera lämpligheten av att en bogserbåt av angivet slag anskaffas. Därest hamnen skall kunna hävda sig i den hårda konkurrens om sjöfarten med andra hamnar, vilken man i framtiden torde få räkna med, är det nödvändigt, att hamnen utnyttjas för sjöfarten under så stor del av året som möjligt. Drätsel-

kammaren, som vid nu angivna förhållande finner hamnstyrelsens förslag vara synnerligen välbetänkt, vill därför biträda styrelsens hemställan om anslag för ifrågavarande ändamål. Även om såsom hamnstyrelsen framhållit avfattningen av bestämmelserna för trafikfonden icke formellt lägga hinder i vägen för att medel anvisas ur trafikfonden, kan drätselkammaren likväl icke finna lämpligt, att anslaget till någon del täckes genom bidrag ur fonden. Rent principiellt måste hamnrörelsen betraktas såsom ett fristående affärsföretag, vilket har att av intäkterna å rörelsen bestrida de utgifter av olika slag som i rörelsen kunna förekomma.

En annan sak är, att staden, därest hamnrörelsen även under normala konjunkturer skulle gå med förlust, kan finna sig böra anvisa medel för täckning av bristen. Även för sådant fall bör täckning ske antingen genom lånemedel eller genom uttaxering.

I anslutning till vad nu anförts anser drätselkammaren, att anslaget i sin helhet bör täckas genom upptagande av ett 20-årigt amorteringslån.

Drätselkammaren får alltså tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av ny bogserbåt till hamnen anvisa ett anslag å 385.000 kronor att täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att upptaga ett 20-årigt amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 112. Motion ang. uppgörande av s. k. röstkort till underlättande av allmänna val.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 31 januari 1946 föredrogs följande av herr Einar Jonsson väckta motion:

Ur demokratisk synpunkt måste det anses som synnerligen viktigt, att allt göres för att underlätta medborgarnas deltagande i de allmänna valen. Enligt lagens föreskrift lämnas meddelande till vissa icke röstberättigade att de sakna rösträtt, men har nu på en del håll i landet även de röstberättigade meddelats att de äga rösträtt och var denna får utövas.

Undertecknad anser, att en sådan anordning kunde bli till stor hjälp vid valhandlingens fullgörande för de röstberättigade även i Västerås. Detta s. k. "röstkort" bör upptaga uppgift om att vederbörande har rösträtt, uppgift om dag och tid för valet, i vilken lokal vederbörande skall rösta samt uppgift om sida och radens nummer i röstlängden, där den röstberättigade finnes upptagen. Den röstande bör även uppmanas att medtaga kortet till vallokalen. Ett införande av sådana "röstkort" kommer också med all säkerhet att betydligt underlätta arbetet för valförrättarna, enär det nu ofta ganska tidsödande letandet i röstlängden skulle minskas. Detta i sin tur medför att valet kunde ske betydligt snabbare och köbildningen, som trots omregleringen av valdistrikten är ganska vanlig, måhända kunde undvikas.

Med hänvisning till vad som anförts får undertecknad föreslå att stadsfullmäktige måtte besluta

att uppdraga åt magistraten att fr. o. m. år 1946 före allmänna val till kyrkofullmäktige, stadsfulllmäktige, landsting och riksdag tillställa varje röstberättigad inom staden ett s. k. röstkort innehållande uppgifter, som kunna underlätta valhandlingen för såväl väljare som valförrättare.

Västerås den 30 januari 1946.

EINAR JONSSON.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 31 januari 1946 remitterat motionen för yttrande till drätselkammaren, som för sin del inhämtat utlåtande från magistraten.

Magistraten har i utlåtande till drätselkammaren den 30 april 1946 anfört följande:

Sedan drätselkammaren med begäran om yttrande till magistraten överlämnat en av ledamoten av stadsfullmäktige Einar Jonsson hos stadsfullmäktige väckt motion om att vid allmänna val röstberättigade personer före valen skulle med posten tillställas särskilda underrättelser om tid för valet, vallokal och uppgift om det ställe i röstlängden, där vederbörande återfinnes, får magistraten anföra följande.

Ett genomförande av förslaget skulle med säkerhet vara till gagn både för valförrättare och väljare. Med hänsyn till det ringa deltagandet vid kyrkofullmäktigeval torde det emellertid icke vara av behovet påkallat att sända underrättelser till dylika val. Vidare synes det magistraten vara tillfyllest att av sammanboende makar endast mannen underrättas.

Genom kronouppbördskassörens försorg har utredning företagits rörande de med förslaget förenade kostnaderna. Därvid har från postverket uppgivits att underrättelserna kräva vanligt porto, om nummer både å sida och rad i röstlängden skall angivas, medan de kunna sändas som masskorsband, om endast sidan uppgives. Då varje sida i röstlängden blott upptager 15 namn, torde det icke vara nödvändigt att underrättelsen även upptager radens nummer. Under förutsättning att endast den ene av sammanboende makar underrättas och att det är tillfyllest att blott angiva vederbörande sida i röstlängden beräknas med nuvarande folkmängd de ifrågavarande kostnaderna för ett val till riksdagens andra kammare eller ett kombinerat stadsfullmäktige- och landstingsmannaval uppgå till omkring 3.000 kronor, varav trycknings-kostnader 400 kronor, porton 1.050 kronor och avlöning till biträden för utskrivning av korten 1.550 kronor. Den sistnämnda posten torde väsentligt kunna nedbringas när folkbokföringsregistret blir färdigt.

Uppgiften att iordningställa och utsända korten bör anförtros åt den som handhar mantalsskrivningsdetaljen det vill säga kronouppbördskassören (från och med den 1 juli 1946 kronokamreraren) och icke åt magistraten.

Från kronouppbördskassören inkommet yttrande och remisshandlingarna i ärendet biläggas (ej tryckt finnes tillgängligt å stadskansliet).

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren vill för sin del vitsorda vad motionären anfört angående önskvärdheten av att valförrättarnas arbete med uppsökande av de röstberättigade i röstlängden underlättas. Såsom förhållandena nu äro går utan tvivel åtskillig tid till spillo vid

valförrättningarna därigenom, att väljarna icke äro vederbörligen underkunniga om beteckningarna å de fastigheter, där vederbörande äro uppförda i längderna. Ett röstkort, upptagande uppgift å sida i röstlängden, skulle därför säkerligen i hög grad kunna underlätta valproceduren.

Lika med magistraten anser drätselkammaren, att utsändande av röstkort före kyrkofullmäktigeval icke kan anses erforderligt. Efter vad drätselkammaren inhämtat torde motionären även vara införstådd härmed.

Med åberopande av vad magistraten i övrigt anfört får drätselkammaren sålunda tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt kronouppbördskassören att från och med innevarande år före allmänna val till stadsfullmäktige, landsting och riksdag tillställa varje röstberättigad inom staden ett röstkort, innehållande de uppgifter och med den uppställning magistraten föreslagit.

Nr 113. Framdragande av avloppsledning till CVV.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 14 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Å sammanträde den 31 maj 1945 beslöto stadsfulllmäktige på förslag av styrelsen för tekniska verken, att ett för bostadsbebyggelse avsett område omedelbart nordost om nya Björnövägen och mitt emot CVV skulle förses med vatten- och avloppsledningar för en beräknad kostnad av 180.000 kronor. Enligt styrelsens förslag skulle därvid spillvatten från området genom en pumpstation tillföras spillvattenledningen från Hässlö mot reningsverket.

Sedan någon tid tillbaka har Kungl. Flygförvaltningen tagit upp till behandling frågan om bortledande av spillvatten från fabriksanläggningarna vid CVV. Enligt den av Flygförvaltningen företagna utredningen framgår, att man tänkt sig att bygga en pumpstation vid CVV, placerad där nuvarande avloppsledningen från CVV utmynnar i Mälaren. Från pumpstationen skulle spillvattnet genom en tryckledning föras upp till spillvattenledningen från Hässlö samt insläppas däri på samma ställe som spillvattnet från ovanberörda område. Sedan förhållandet kommit till Tekniska verkens kännedom har man inom verken undersökt möjligheterna till att leda spillvatten från CVV i en kulvert utmed Mälaren fram till en tidigare utlagd spillvattenledning över Kraftverkets område, belägen i gamla Kraftverksvägen. Sistnämnda ledning är nämligen framdragen till infarten för kasernerna, vari Flygvapnets Centrala Skolor äro förlagda. Tekniska Verkens undersökning har givit vid handen att förefintliga lutningsförhållanden skulle möjliggöra direkt avlopp av spillvatten från CVV till berörda ledning i gamla Kraftverksvägen. Därest CVV anslötes till ledningen skulle denna sedan kunna fortsätta norrut i gatan mellan CVV och Framnäs-området fram till ovan omnämnda bostadsområde. Genom att framdraga ledningen på sätt föreslagits skulle den tidigare projekterade pumpstationen för spillvatten från bostadsområdet icke behöva komma till utförande.

Därjämte skulle genom detta förfaringssätt en annan fördel vinnas, nämligen att spillvatten från Framnäsområdet och där bakom liggande Hamreområdet kunde införas i denna ledning. Lutningsförhållandena mellan Kraftverket och CVV äro

endast 1,2 $^0/_{00}$ och sålunda mindre goda. Därest tryckledningen från Hässlö avleddes till den sålunda föreslagna ledningen vid bostadsområdet i stället för såsom förhållandet nu är vid FCS, så erhölles spolning av ledningen vid varje tillfälle pumpen i pumpstationen trädde ur funktion, och ledningen bleve då självrenande.

Kostnaderna för hela ledningen från gamla Kraftverksvägen över CVV till bostadsområdet ha beräknats till 115.000 kronor. Av kostnaden belöper sig 75.000 kronor på delen Kraftverksvägen—CVV och skulle bekostas av Flygförvaltningen, som till följd av ledningen skulle besparas kostnaden för anläggning av pumpstation och tryckledning, vilka anläggningar, efter hänsynstagande till de årliga driftskostnaderna för pumpstationen, torde betinga detta belopp. Stadens del i kostnaden skulle sålunda belöpa sig till 40.000 kronor. Härvid är att märka att av det tidigare beviljade anslaget om 180.000 kronor 20.000 kronor voro avsedda för pumpstation och tryckledning, vilka på grund av föreliggande förslag komma att bliva obehövliga. Beloppet ifråga borde därför tagas i anspråk för den nu föreslagna anläggningen, och skulle den verkliga merkostnaden för staden härigenom uppgå till 20.000 kronor. Ytterligare erforderliga 20.000 kronor borde enligt styrelsens mening lämpligen förskotteras av staden för att sedermera ingå i kostnaderna för en exploatering av områdena norr och öster om ledningen men bör av praktiska skäl utgå av lånemedel.

Underhandlingar i frågan hava förts mellan Kungl. Flygförvaltningen och Tekniska verken, vilka underhandlingar hava resulterat i att ett preliminärt avtal träffats mellan parterna på grundval av ovan av styrelsen framlagda förslag. Avtalets giltighet har gjorts beroende av Kungl. Maj:ts och stadsfullmäktiges godkännnade. I avtalet har Flygförvaltningens bidrag till kostnaden för ledningen angivits till 65.000 kronor beroende på att förvaltningen icke disponerar över större belopp för ändamålet ifråga, och då det skulle vara en allför tidsödande och omständig procedur för Flygförvaltningen att erhålla resterande belopp. Emellertid har uppgörelse med Flygförvaltningen träffats, varigenom staden, i händelse avtalet komme att godkännas, på annat sätt tillgodogöres resterande 10.000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får styrelsen, som finner det vara för staden fördelaktigt att ifrågavarande ledning kommer till utförande, härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade mellan Kungl. Flygförvaltningen samt Tekniska verken å stadens vägnar träffade avtal samt att uppdraga åt styrelsen för Tekniska verken att vidtaga alla de åtgärder, som erfordras för avtalets fullföljande samt

att för täckande av stadens kostnader för avtalets genomförande dels medgiva att ovan angivna icke i anspråk tagna 20.000 kronor få utnyttjas och dels av tillgängliga medel anvisa ett anslag å 20.000 kronor att slutligen täckas av lånemedel.

Det i styrelsens skrivelse omförmälda avtalet är av följande lydelse:

A V T A L.

Mellan Kungl. Flygförvaltningen för Kungl. Maj:t och Kronan å ena samt Västerås stad genom dess Tekniska verk å andra sidan är den 3 februari och 21 januari 1944 avtal träffat angående leverans av renvatten och bortledande av spillvatten från Kungl. Flygförvaltningens anläggningar vid F 1, CVV och FCS i Västerås, vilket avtal utgör tillägg till § 4 i den den 28/3 och 8/4 1930 mellan flygstyrelsen och staden ingångna överenskommelsen. I anslutning till § 5 i förstnämnda avtal är mellan parterna under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande och stadsfullmäktiges i Västerås bemyndigande följande tilläggsavtal träffat.

§ 1.

Vad som nedan i detta avtal stadgas gäller under förutsättning att bestämmelsen under § 2 i avtalet den 3 februari och 21 januari 1944 att Kungl. Flygförvaltningen skall inköpa hela sitt renvattenbehov från staden är uppfylld.

§ 2.

Staden förbinder sig att utföra en huvudavloppsledning mellan å bifogade ritning (bil. 1) angivna punkter A vid CVV och B vid östligaste änden av stadens befintliga avloppsledning inom Västerås Kraftverks område. Staden förbinder sig vidare att i samband med utförande av huvudledningen även utföra i bilagd specifikation (bil. 3) upptagna anslutningsledningar och andra arbeten vid CVV. Huvudledningen liksom anslutningsledningarna skola utföras i huvudsaklig överensstämmelse med å bifogade ritningar (bil. 1 och 2) angivna geografiska och tekniska uppgifter.

§ 3.

Huvudavloppsledningen förblir stadens egendom medan anslutningsledningarna med till dem hörande anläggningsdelar efter färdigställande och godkännande överlåtes till Kronan. Vardera parten svarar för framtida skötsel och underhåll av sina delar av anläggningen.

§ 4.

Staden åtager sig, att vid under § 2 omförmälda huvudavloppsledning mottaga spillvatten från CVV samt därifrån vidarebefordra detsamma till stadens avloppsnät och svara för dess rening i samma utsträckning som beträffande övrigt spillvatten från Västerås stad.

§ 5.

Staden äger att utan ersättning till Kronan utföra och bibehålla ovan angivna huvudavloppsledning å Kronan tillhörig mark samt äger för ledningens tillsyn, reparation och underhåll tillträde till Kronan tillhörig mark efter vederbörligt tillstånd av respektive statliga myndigheter på platsen.

§ 6.

Anläggningarna skola färdigställas under år 1946 under förutsättning att sådana hinder över vilka staden ej råder icke omöjliggöra färdigställande inom denna tid. Ett villkor för avtalets giltighet är att Kungl. Maj:ts godkännande av detsamma kan erhållas före den 1 juli 1946. Kungl. Flygförvaltningen lämnar sin medverkan till erhållande av byggnadstillstånd.

Som bidrag till under § 2 omförmälda huvudavloppsledning erlägger Kungl. Flygförvaltningen till staden när anläggningen blivit färdig att tagas i bruk ett belopp av kronor 60.000 (Sextiotusen kronor). Sedan i § 2 angivna anslutningsledningar och därmed sammanhängande arbeten vid CVV i enlighet med bilagda specifikation blivit färdigställda och av Kungl. Flygförvaltningen besiktigade och godkända erlägger Kungl. Flygförvaltningen till staden en ersättning härför av kronor 5.000 (Femtusen kronor).

§ 7.

Spillvattnet får ej innehålla sådana beståndsdelar eller kemikalier som kunna inverka skadligt på avloppsnätets pumpar och ledningsmateriel eller skadligt påverka reningsprocesserna vid reningsverket.

Dagvatten eller dräneringsvatten må icke utan stadens medgivande införas i spillvattenledningarna. Staden medgiver dock, att nu befintliga för spill- och dagvatten gemensamma ledningar må bibehållas, dock skall vid omläggning helt eller delvis av dessa ledningar separata ledningar anläggas för spillvatten respektive dag- och dräneringsvatten.

Det nuvarande kombinerade ledningssystemet må ej tillföras så stora mängder dagvatten att uppdämning sker i den nedanför bräddavloppet vid CVV varande utloppsledningen för dagvatten till Mälaren, varigenom för stora kvantiteter vatten skulle kunna tillföras huvudavloppsledningen.

§ 8.

Kronan medgives rätt, att till ifrågavarande huvudavloppsledning även avleda spillvatten från ev. tillkommande anläggningar så belägna vid eller i närheten av huvudavloppsledningen, att spillvattnet därifrån lämpligen kan direkt avledas till ledningen under förutsättning, att Kronans behov av renvatten för ifrågavarande anläggningar inköpes från staden och att vatten från annat håll t. ex. Mälarvatten ej utan stadens medgivande tillföres ledningen. Kronan skall därvid bekosta nytillkomna ledningar fram till huvudavloppsledningen men därutöver ej erlägga ytterligare avgifter för spillvattnets bortförande och rening.

Staden äger rätt, att till huvudavloppsledningen även ansluta ledningar för avledande av spillvatten från andra staden eller enskilda tillhöriga områden i den mån så kan ske utan att spillvattenavledningen från Kronans anläggningar äventyras. Ävenledes äger staden rätt att till huvudavloppsledningen ansluta tryckledning för transport av spillvattnet från F 1 vid Hässlö till stadens reningsverk utförd enligt avtalet den 3 febr. och 21 jan. 1944, varvid staden äger rätt att efter eget gottfinnande disponera den del av tryckledningen, som därefter ej längre behöves för nämnda spillvattentransport.

§ 9.

Detta avtal bygger på antagandet, att eventuellt överskott av anslutningsavgifter för de anslutningar, som kunna komma att äga rum jämlikt § 8 andra stycket, icke blir av större omfattning än att det i förening med genom den enligt detta avtal utförda avloppsledningen vunna besparingar å pumpverk högst täcka det från stadens sida i samband med avloppsledningens utförande investerade kapitalet jämte skälig förräntning och amortering därå. Skulle därutöver överskott uppkomma för staden, är denna beredd att av berörda överskott lämna Kronan rimlig andel enligt grunder, varom närmare överenskommelse må komma att träffas mellan Flygförvaltningen och staden.

Stockholm den 10 maj 1946.

Kungl. Flygförvaltningen:
N. SÖDERBERG.

/A. Norrman.

Västerås den 6 maj 1946.

Västerås Stads Tekniska Verk:
GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad styrelsen i ärendet föreslagit samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av lån å 20.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 114. Inrättande av ett fastighetskontor i staden.

På uppdrag av drätselkammaren har stadsdirektören uti en den 5 april 1946 dagtecknad promemoria framlagt förslag till inrättande av ett fastighetskontor. Promemorian med därtill hörande bilagor finnes intagen i stadsfullmäktiges handlingar 1946 ser. B nr 12.

Över promemorian ha yttranden avgivits av fattigvårdsstyrelsen, parkstyrelsen, lantegendomsnämnden, folkskolestyrelsen samt löne- och avtalsnämnden. De fyra förstnämnda styrelsernas yttranden finnas refererade i drätselkammarens nedanintagna utlåtande.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 13 maj 1946 anfört följande:

Nämnden, som understryker de av drätselkammaren anförda synpunkterna angående behovet av ett fastighetskontor, har icke funnit någon anledning till erinran emot den föreslagna organisationen eller mot förslaget i övrigt i vad detsamma faller under nämndens bedömande. Nämnden har icke heller något att erinra emot de av drätselkammaren förordade lönesättningarna.

Med anledning härav får löne- och avtalsnämnden från de synpunkter, nämnden har att företräda, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Emot löne- och avtalsnämndens yttrande har reservation anförts av herr Wolff under framhållande av *att*, enligt förslaget fastighetskontoret för drätselkammarens räkning skall följa pågående stadsplanearbete, avgiva erinringar emot och påkalla eventuella åtgärder beträffande under utarbetande varande stadsplaner, verka för att stadsplan i god tid lägges på de områden, staden ämnar exploatera, *att* dessa uppgifter, vilka vore av stor betydelse för stadens framtida utveckling, skulle i första hand utföras av fastighetschefen samt *att* fastighetschefen därutöver även hade att följa utvecklingen på bostadsmarknaden och föreslå åtgärder för främjande av bostadsproduktionen, samt *att* i anledning härav det syntes nödvändigt att för befattningen såsom fastighetschef söka förvärva en högt kvalificerad byggnadstekniker eller stadsplanearkitekt, som förutom erforderlig teknisk utbildning förskaffat sig rutin och erfarenhet även på de ekonomiska och sociala områdena, hemställt, att befattningen måtte placeras i 26. lönegraden, enär möjligheter icke torde föreligga att förvärva en på dylikt sätt kvalificerad arbetskraft för lägre lön.

Drätselkammarens den 16 maj avgivna utlåtande är av följande lydelse:

Drätselkammaren har i anledning av förslaget inhämtat yttrande från de olika

styrelser, vilka närmast skulle beröras därav, nämligen fattigvårdsstyrelsen, parkstyrelsen, lantegendomsnämnden och folkskolestyrelsen. Vidare har löne- och avtalsnämnden beretts tillfälle avgiva yttrande över förslaget i vad avser närmast lönesättningarna för de olika befattningarna.

Fattigvårdsstyrelsen framhåller i sitt yttrande, att ålderdomshemmet bör kvarstå utanför fastighetskontorets direkta förvaltning, enär ålderdomshemmets fastighet vore intimt förbunden med förvaltningen i övrigt, enär fattigvården hade egen förvaltningspersonal vid hemmet samt enär en stor del av löpande reparationer och dylikt kunde utföras av personal och intagna pensionärer.

Parkstyrelsen har icke något att erinra mot bifall till förslaget.

Folkskolestyrelsen har förklarat sig icke hava annan erinran mot förslaget än att bostadshuset Västgötegatan 11 ej bör läggas under fastighetskontorets förvaltning. Styrelsen framhåller, att hyresgästerna ha sina matkällare och sin tvättstuga i Skepparbacksskolan, vartill kommer att skolträdgården, som är direkt anknuten till bostadshuset, nödvändiggör ett visst urval av hyresgäster.

Slutligen har lantegendomsnämnden framhållit såsom sin mening att även de utarrenderade lantgårdarna liksom nu borde förvaltas av lantegendomsnämnden.

Såsom i stadsdirektörens promemoria framhållits gives icke möjlighet att mot fattigvårdsstyrelsens och folkskolestyrelsens bestridande överflytta förvaltningen av de under dessa styrelser lydande fastigheter till fastighetskontoret. Nämnda styrelser äro rättsligt sett att betrakta såsom självförvaltningsmyndigheter, vilka med stöd av gällande lag hava såväl rätt som skyldighet att i sista hand utöva förvaltningsfunktionerna beträffande dem tillhörig egendom. Emellertid bör detta ej hindra att fastighetskontoret i viss utsträckning anlitas för utförande särskilt av löpande underhåll och tillsyn. Vad särskilt beträffar fastigheten Västgötegatan 11 kan drätselkammaren ej finna, att några olägenheter i realiteten skulle vara förknippade därmed, att fastighetskontoret omhänderhade den löpande tillsynen och skötseln av denna fastighet. Givetvis förutsätter drätselkammaren härvid att vederbörligt samråd mellan kontoret och folkskolestyrelsen härvid äger rum. Om så sker, torde någon risk för den av folkskolestyrelsen befarade värdespolieringen helt visst ej föreligga.

Vidkommande förvaltningen av de utarrenderade lantgårdarna torde likaledes gälla att ett samarbete mellan fastighetskontoret och lantegendomsnämnden lika väl bör kunna etableras, om egendomarna förvaltas i fastighetskontorets eller i nämndens regi. Man får ej lämna ur sikte det förhållandet, att dessa egendomars egentliga ändamål ytterst ej är att användas såsom jordbruksfastigheter utan att vid en mer eller mindre avlägsen tidpunkt exploateras för bebyggelse. Under sådana förhållanden ligger det närmast till hands att fastighetskontoret, som ju skall handhava frågan angående dylik exploatering, under sin förvaltning har även dessa egendomar. Givetvis bör lantegendomsnämndens mening inhämtas och av fastighetskontoret vederbörligen beaktas när det gäller alla frågor av rent jordbruksteknisk karaktär.

Löne- och avtalsnämnden har ej funnit anledning till anmärkning mot de föreslagna löneplaceringarna.

Vad beträffar den inom löne- och avtalsnämnden av herr Wolff framförda reservationen vill drätselkammaren anföra följande. Oaktat det ur många synpunkter skulle te sig eftersträvansvärt med en tekniker å befattningen som fastighetschef, har drätselkammaren ej velat genom instruktionen för fastighetschefen binda sig för några särskilda fordringar ifråga om examina eller annan utbildning. Ytterst torde det nämligen komma an på att få tag i en befattningshavare med praktisk inställ-

ning till och erfarenhet av de olika frågor, som komma under befattningshavarens bedömande.

Drätselkammaren har vidkommande förslaget i övrigt funnit sig kunna skänka sin anslutning till de i förslaget framförda synpunkter.

Kammaren får i anledning av vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 augusti 1946 vid stadens förvaltning skall inrättas ett fastighetskontor huvudsakligen organiserat i enlighet med stadsdirektörens förslag,

att inrätta följande nya ordinarie befattningar vid kontoret, nämligen *dels* en befattning såsom fastighetschef med placering i lönegrad 25, *dels* en befattning såsom fastighetsingenjör med placering i lönegrad 16, *dels* en befattning såsom tekniskt biträde med placering i lönegrad 12, *dels ock* en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass med placering i 3. lönegraden,

att uppflytta befattningen såsom fastighetsförvaltare från lönegrad 12 till till lönegrad 14,

att godkänna bilagda förslag till instruktion för stadens fastighetskontor,

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta ovan angivna nyinrättade befattningar samt

att uppdraga åt drätselkammaren att gå i författning om iordningställande av erforderliga lokaler för fastighetskontoret samt anskaffande av möbler och övrig utrustning ävensom att till stadsfullmäktige i sinom tid inkomma med begäran om de anslag, som härför ävensom för kontorets inrättande överhuvudtaget kunna komma att visa sig erforderliga.

Nr 115. Inrättande av ett uppbördsverk i staden.

Vid sammanträde den 28 februari 1946 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en kommitté för utredning av frågan om omläggning av uppbörds- och folkbokföringsväsendet och i anledning därav föranledda ändringar i organisationen av stadens uppbörds- och mantalsskrivningsväsende. Kommittén har den 9 maj 1946 avgivit följande utlåtande vilket finnes intaget i stadsfullmäktiges handlingar 1946, ser. B nr 15.

Häröver ha yttranden avgivits av löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren.

Löne- och avtalsnämndens den 13 maj 1946 avgivna yttrande är av följande lydelse:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 maj 1946 har kommittén för utredande av frågan om ändringar i organisationen av stadens uppbörds- och mantalsskrivningsväsende hemställt, *dels att* befattningen såsom kronouppbördskassör måtte omändras till en befattning såsom kronokamrer samt uppflyttas från lönegrad 18, till löneklass 22, dels att följande nya befattningar måtte inrättas nämligen en befatt-

ning såsom förste assistent i lönegrad 13, en befattning såsom andre assistent i lönegrad 11, en befattning såsom kontrollant i lönegrad 8, en befattning såsom kanslibiträde i lönegrad 6, en befattning såsom kontorsbiträde av I klass i lönegrad 5, fyra befattningar såsom kontorsbiträden av II klass i lönegrad 3 ävensom en befattning å extra stat såsom kontrollant med en årslön av 4.500 kronor inklusive dyrtidstillägg.

Sedan ärendet remitterats till löne- och avtalsnämnden för yttrande får nämnden anföra följande.

Nämnden har icke något att erinra emot de av kommittén förordade lönesättningarna. Beträffande förslaget i övrigt har nämnden funnit sig böra påpeka att nybesättande av de två i organisationsplanen upptagna kanslibiträdesbefattningarna icke kan ske utan att därigenom organisationen ökas till att omfatta tre kanslibiträden, eftersom det nuvarande kanslibiträdet icke kan fråntagas sin lönegradsplacering. Under sådana förhållanden synes det nämnden, vilken för övrigt ställer sig skeptisk till kommitténs uttalande att nya tjänsteuppgifter och då särskilt sådana av förevarande art icke skulle kunna tilldelas en befattningshavare, enbart därför att denne icke har mer än 7 år kvar till pensionsåldern, lämpligt att blott den ena i organisationsplanen upptagna nya kanslibiträdestjänsten återbesättes samt att, likaledes till skillnad från kommitténs förslag, den nya befattningen såsom kontorsbiträde av I klass bör omedelbart tillsättas.

Löne- och avtalsnämnden får sålunda från de synpunkter nämnden har att företräda, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att med beaktande av nu gjord erinran bifalla kommitténs förslag.

Drätselkammaren har i sitt den 16 maj 1946 avgivna yttrande anfört följande:

Genom ett den 9 maj 1946 framlagt utlåtande har kommittén föreslagit, *att* för stadens vidkommande skulle organiseras ett uppbördsverk uppdelat på två avdelningar, nämligen en debiterings- och kontrollavdelning samt en mantals- och uppbördsavdelning, att i samband härmed befattningen såsom kronouppbördskassör skulle ombildas till en befattning såsom kronokamrerare, samt *att* vid uppbördsverket skulle inrättas följande nya ordinarie befattningar, nämligen två assistenter, två kanslibiträden, ett kontorsbiträde av I. klass, fyra kontorsbiträden av II. klass samt två kontrollanter. I samband härmed skulle antalet stadigvarande anställda extra skrivbiträden kunna reduceras med två.

Kommittén har vidare föreslagit de löneplaceringar för befattningarna, vilka närmare framgå av kommitténs skrivelse. Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för yttrande, får kammaren anföra följande.

Kammaren har vid sin granskning av kommitténs förslag för sin del icke funnit någon anledning till erinran mot den planerade organisationen och ej heller mot de föreslagna lönesättningarna.

Med åberopande av vad kommittén i ärendet anfört får drätselkammaren därför tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att inrätta ett uppbördsverk med i huvudsak den organisation, kommitterade förslagit,

att omändra befattningen såsom kronokassör till en befattning såsom kronokamrerare med placering i lönegrad 22 av stadens ordinarie löneplan,

att vid uppbördsverket inrätta följande nya ordinarie befattningar, nämligen en befattning såsom förste assistent i lönegrad 13, en befattning såsom assistent i lönegrad 11, två befattningar såsom kanslibiträden i lönegrad 6, en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass i lönegrad 5, fyra befattningar såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass i lönegrad 3 samt en befattning som kontrollant i lönegrad 8,

att vid verket i övrigt skall anställas den extra arbetskraft, som av förslaget framgår,

att bemyndiga drätselkammaren att vid lämpliga tidpunkter besätta de nyinrättade befattningarna med ordinarie innehavare,

att bemyndiga drätselkammaren att handlägga frågor om anslag för uppbördsverket, om förordnande av biträdande personal ävensom om ledighet för kronokamreraren och övrig personal, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att uppgöra och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för uppbördsverket.

Nr 116. Utförande av diverse gatuarbeten.

Drätselkammaren har uti en den 16 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 30 augusti 1945 beslöto stadsfullmäktige att för omläggning av Skerikesvägen mellan Skerikesbron och Trumslagargatan anvisa ett anslag å 19.000 kronor.

Förslaget innebar omläggning av vägen i rät linje med bron samt anläggning av gångbanor utmed västra sidan av vägen.

Det sålunda anvisade anslaget har emellertid visat sig otillräckligt, i det att kostnaderna uppgå till 4.000 kronor högre belopp än varmed tidigare räknats. För fullföljande av nämnda arbeten skulle därför erfordras ett tilläggsanslag å sistnämnda belopp. I samband härmed har vidare visat sig erforderligt att anlägga gångbanor utefter bron samt å ömse sidor av vägen öster om ån. Kostnaderna för sistnämnda arbeten uppgå enligt verkställda beräkningar till 10.000 kronor.

I anledning av planerad småstugebebyggelse öster om området Lilla Johanneslund måste vidare framdragas åtskilliga nya gator inom området. Sålunda böra iordningställas Äppelvägen, Skallbergsgatan ävensom en gata löpande parallellt med Tunbyvägen. En första utbyggnad av dessa gator, innefattande utläggande av körbana och gångbanor samt kantstensättning har beräknats draga en kostnad av 35.000 kronor. Täckningen av härför erforderligt anslag torde lämpligen böra utgå av fonden av reserverade köpeskillingsmedel.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren nu hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att för fullbordande av tidigare beslutade arbeten med avseende å omläggning av Skerikesvägen anvisa dels ett tilläggs-

anslag å 4.000 kronor *dels ock* för utförande av gångbanor å Skerikesbron och utefter vägen öster därom anvisa ett anslag å 10.000 kronor,

att härav föranledd utgift, tillhopa 14.000 kronor, skall bestridas av i årets stat under gatuförvaltningen upptaget reservationsanslag för nyanläggning av gator och vägar (8 B 1—468),

att för en första utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund anvisa ett anslag å 35.000 kronor samt

att sistnämnda anslag skall upptagas täckas av reserverade köpeskillingsmedel.

Nr 117. Uppflyttning av vissa befattningar i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Den 26 april 1945 antogo stadsfullmäktige en ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare. Beträffande en betydande grupp av dessa befattningshavare hade därvid innan löne- och avtalsnämndens förslag framlades för stadsfullmäktige förts förhandlingar mellan nämndens förhandlingsdelegerade och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund angående befattningarnas inplacering i den nya löneplanen. Ifråga om åtskilliga befattningshavare innebar stadsfullmäktiges beslut en lägre löneplacering än vad personalorganisationerna vid förhandlingarna begärt. I andra fall hade de styrelser, varunder befattningarna sorterade, påyrkat en högre lönesättning än den som av stadsfullmäktige slutligen fastställdes.

I skrivelse den 22 november 1945 hemställde kommunaltjänstemannaförbundet, att löne- och avtalsnämnden ville upptaga nya förhandlingar beträffande vissa av dessa tjänster, nämligen befattningarna såsom kvinnlig barnavårdsman, förste hälsovårdsinspektör, stadsträdgårdsmästare, driftsingenjör vid gasverket, hamnkapten, drätselassistent, förste ingenjör vid byggnadskontoret. Förbundet har vidare yrkat att befattningen som expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen skulle uppflyttas i högre lönegrad.

Såsom löne- och avtalsnämnden närmare utvecklat i sin skrivelse till stadsfullmäktige av den 13 januari 1945 (ser. B nr 1 år 1945 sid. 6) inneburo de då föreslagna lönejusteringarna icke någon allmän förhöjning av befattningshavarnas lönestandard utan voro enbart betingade av nödvändigheten att åvägabringa bättre överensstämmelse med lönenivån i jämförbara städer. Nämnden underströk vidare, att även efter förslagets genomförande lönerna för särskilt en del högre befattningshavare torde ligga något ogynnsammare till än på åtskilliga andra håll. Under den tid, som förflutit efter det nämnda skrivelse avläts till stadsfullmäktige, ha i flera städer genomgripande lönereglering ägt rum, vilka i en del fall medfört, att lönerna för vissa befattningar i stadens löneplan fortfarande kommit att ligga något i underkant i förhållande till lönenivån i andra städer. Med hänsyn härtill har löne- och avtals-

nämnden efter övervägande av de framställningar, som gjorts från olika förvaltningar samt de synpunkter, som vid förhandlingarna framförts, ansett sig böra föreslå justeringar av lönerna för vissa av de befattningar, varom förhandlingar förts. Kommunaltjänstemannaförbundets och verkens yrkanden samt löne- och avtalsnämndens förslag jämte motiveringar framgå av det följande.

1) **Kvinnlig barnavårdsman.**

Denna befattning är för närvarande placerad i lönegrad 6 i löneplanen. Barnavårdsnämnden framhöll på sin tid beträffande befattningen, att antalet barnavårdsmannaskap, som anförtrotts barnavårdsmännen, betydligt överstege medeltalet av vad som fallet vore i med Västerås jämförbara städer, varjämte framhölls att barnavårdsmännen här i staden handhade förmedlingen av barnafädernas respektive barnamödrarnas underhållsbidrag, medan i flera städer dessa in- och utbetalningar vore centraliserade till nämndernas kassarörelse. Barnavårdsnämnden föreslog i anledning härav att befattningen skulle placeras i lönegrad 8. Enahanda yrkande framställdes av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund. Löne- och avtalsnämnden framhöll för sin del, att genomsnittslönen för motsvarande befattning i andra jämförbara städer utvisade, att den av verket och organisationen föreslagna lönesättningen skulle medföra, att barnavårdsmännen uppflyttades högt över medelnivån. Löne- och avtalsnämnden stannade därför vid att föreslå befattningen i lönegrad 6, vilket även blev stadsfullmäktiges beslut.

Kommunaltjänstemannaförbundet har vid senast förda förhandlingar förklarat sig vidhålla sitt tidigare yrkande, att tjänsten bör placeras i lönegrad 8.

Vid förnyat övervägande har löne- och avtalsnämnden visserligen funnit, att en uppflyttning av befattningen icke kan anses motiverad enbart med hänsyn till jämförelsesiffrorna från andra städer. Emellertid torde det förhålla sig så, att städerna i allmänhet placerat barnavårdsmannabefattningen väl lågt i betraktande av de ansvarsfulla och grannlaga uppgifter, som åvila dessa befattningshavare. Under senaste tiden har även förmärkts en bestämd tendens att förbättra lönevillkoren för barnavårdsmännen. Den nuvarande löneplaceringen i lönegrad 6 eller samma lönegrad som t. ex. kanslibiträde måste med hänsyn till vad sålunda anförts få anses vara i lägsta laget. Löne- och avtalsnämnden har därför ansett sig böra gå en medelväg och föreslå befattningen i *lönegrad 7.*

Begynnelse- och slutlönerna utgöra inklusive rörligt tillägg vid nuvarande index i lönegrad 6 resp. 4.194 kronor och 5.314 kronor, i lönegrad 7 resp. 4.523 kronor och 5.768 kronor samt i lönegrad 8 resp. 4.919 kronor och 6.265 kronor.

2) **Barnavårdsinspektris.**

Denna befattning är för närvarande placerad i lönegrad 6 eller i samma lönegrad som kvinnlig barnavårdsman. Löne- och avtalsnämnden framhöll i samband med antagande av nya löneplaner, att nu ifrågavarande tjänst i likhet med vad fallet vore i de flesta andra jämförbara städer borde åtnjuta samma lön som barnavårdsman. Ehuru förhandlingar beträffande tjänsten icke begärts, finner löne- och avtalsnämnden konsekvensen fordra att, därest befattningen som kvinnlig barnavårdsman uppflyttas till lönegrad 7, även denna tjänst erhåller samma löneplacering.

3) **Expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen.**

Tjänsten är för närvarande placerad i lönegrad 8 eller i samma lönegrad som bokhållare vid tekniska verken och byggnadskontoret. Folkskolestyrelsen begärde

på sin tid, att befattningen skulle placeras i lönegrad 9 med hänsyn till löneläget för motsvarande befattningar å andra håll. Frågan om befattningens lönesättning var i samband med den nya löneplanens antagande icke föremål för några förhandlingar.

Kommunaltjänstemannaförbundet har emellertid sedermera yrkat, att befattningen skulle placeras i lönegrad 12. Under förhandlingarna har förbundet emellertid nedsatt yrkandet att gälla lönegrad 10.

Från folkskolestyrelsens sida har åberopats att befattningen skulle vara närmast jämförbar med den på andra håll förekommande befattningen såsom skolkamrer. Befattningen såsom den för närvarande är organiserad torde enligt löne- och avtalsnämndens uppfattning ej kunna anses till alla delar jämförlig med skolkamrerstjänst, ett förhållande som även vid förhandlingarna vitsordades av kommunaltjänstemannaförbundets representanter.

Enligt vad löne- och avtalsnämnden försport, är det emellertid folkskolestyrelsens avsikt att längre fram inkomma till stadsfullmäktige med framställning om att ifrågavarande befattning göres om till en skolkamrerstjänst. I avbidan härå har löne- och avtalsnämnden ansett sig för närvarande böra tillstyrka, att befattningen placeras i 9. lönegraden.

Begynnelse- respektive slutlönerna utgöra inklusive rörligt tillägg med nuvarande index i lönegrad 8 resp. 4.919 kronor och 6.265 kronor, i lönegrad 9 resp. 5.314 kronor och 6.807 kronor, i lönegrad 10 resp. 5.768 kronor och 7.400 kronor samt i lönegrad 12 resp. 6.807 kronor och 8.586 kronor.

4) **Förste hälsovårdsinspektör.**

Hälsovårdsnämnden hemställde på grundval av genom nämndens försorg infordrad utredning om löneläget i andra städer, att befattningen skulle placeras i lönegrad 10. Inom hälsovårdsnämnden hade emellertid en minoritet, bestående av två ledamöter, reserverat sig och förklarat sig anse, att befattningshavaren borde åtnjuta lön enligt 11. lönegraden. Löne- och avtalsnämnden anslöt sig till hälsovårdsnämndens förslag, därvid nämnden dock föreslog, att ett till befattningshavaren utgående personligt lönetillägg å 300 kronor skulle inräknas i lönen. Vid ärendets behandling i stadsfullmäktige framställdes tre olika yrkanden, nämligen *dels* att befattningen måtte placeras i lönegrad 11, med inräknande av nämnda personliga lönetillägg, *dels* att befattningen måtte placeras i lönegrad 10 med rätt för befattningshavaren att bibehålla det personliga lönetillägget, *dels ock* att befattningen måtte placeras i 10. lönegraden utan bibehållande av sistnämnda lönetillägg. I huvudvoteringen segrade sistnämnda förslag.

Förbundet har nu yrkat, att befattningen skulle placeras i lönegrad 12 och därvid åberopat de löneregleringar som på senaste tiden företagits i åtskilliga städer.

I här bifogade skrivelse till löne- och avtalsnämnden har hälsovårdsnämnden på anförda skäl yrkat tjänstens placering i lönegrad 12.

Löne- och avtalsnämnden har med hänsyn till vad förnyad utredning utvisat angående löneläget för befattningen i andra städer funnit sig böra tillstyrka att befattningen uppflyttas. Med hänsyn till att befattningen som kriminalöverkonstapel, vars innehavare här i staden fullgör arbetsåligganden, som närmast svara mot en kriminalkommissaries i andra städer, är placerad i lönegrad 11 har lönenämnden ej funnit sig kunna tillstyrka, att befattningen placeras högre än i nämnda lönegrad.

Begynnelse- respektive slutlönerna inklusive rörligt tillägg vid nuvarande index

utgöra i lönegrad 10 resp. 5.768 och 7.400 kronor, i lönegrad 11 resp. 6.265 och 7.993 kronor samt i lönegrad 12 resp. 6.807 kronor och 8.586 kronor.

5) **Stadsträdgårdsmästaren.**

Ifrågavarande befattning är för närvarande placerad i lönegrad 14. I samband med uppgörande av nuvarande löneplan hemställde parkstyrelsen, att befattningen skulle placeras i 16. lönegraden. Vid ärendets behandling i stadsfullmäktige yrkades dels bifall till parkstyrelsens förslag, dels bifall till drätselkammarens förslag att befattningen måtte placeras i lönegrad 15, dels ock bifall till löne- och avtalsnämndens förslag om befattningens placering i 14. lönegraden. I huvudvoteringen mellan de två sistnämnda förslagen beslöto stadsfullmäktige med 24 röster mot 14, avgivna för drätselkammarens förslag, att i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag inplacera befattningen i lönegrad 14.

Kommunaltjänstemannaförbundet har vid senast förda förhandlingar yrkat, att befattningen måtte placeras i lönegrad 16.

Parkstyrelsen har vidare i skrivelse den 23 oktober 1945, som här bifogas, på närmare anförda skäl förklarat sig vidhålla yrkandet, att befattningen placeras i 16. lönegraden.

Ehuru löne- och avtalsnämnden funnit, att den nuvarande löneplaceringen väl hävdar sig vid jämförelse med löneläget i andra städer har nämnden med hänsyn till utökningen av parkförvaltningens organisation och därmed förenade större ansvar för befattningshavaren stannat för att såsom en medelväg tillstyrka lönegrad 15.

Begynnelse- respektive slutlönerna inklusive rörligt tillägg vid nuvarande index utgöra i lönegrad 14 resp. 7.993 kronor och 9.772 kronor, i lönegrad 15 resp. 8.586 kronor och 10.365 kronor samt i lönegrad 16 resp. 9.179 kronor och 10.958 kronor.

6) **Hamnkaptenen.**

Denna befattning är för närvarande placerad i lönegrad 16. Hamnstyrelsen hade i samband med uppgörande av nya löneplanen tillstyrkt, att befattningen inplacerades i 17. lönegraden under motivering, att hamnkaptenen här i staden hade att utöver andra åligganden även svara för hamnens kranavdelning. Hamnstyrelsens förslag var under omröstning i stadsfullmäktige, därvid fullmäktige med 21 röster mot 17 biföllo löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag om inplacerande av befattningen i lönegrad 16.

Kommunaltjänstemannaförbundet har nu yrkat att befattningen inplacerades i lönegrad 17.

I skrivelse den 5 oktober 1945, vilken här bifogas, har hamnstyrelsen på närmare anförda skäl ånyo yrkat, att befattningen skulle placeras i lönegrad 17.

Löne- och avtalsnämnden har vid förnyat övervägande av frågan om hamnkaptenens löneplacering med hänsyn till den betydande extra arbetsbörda, som här i staden tillkommer hamnkaptenen genom föreståndarskapet för kranavdelningen i enlighet med förhandlingsdelegerades förslag beslutat tillstyrka att befattningen placeras i lönegrad 17.

7) **Drätselassistenten.**

Befattningen är för närvarande placerad i lönegrad 18. Drätselkammaren föreslog i samband med nya löneplanen, att befattningen skulle sättas i lönegrad 19. Även inom löne- och avtalsnämnden föreslog en betydande majoritet sistnämnda placering.

Stadsfullmäktige beslöto emellertid med 20 röster mot 17 att bifalla majoritetens inom löne- och avtalsnämnden förslag att tjänsten skulle inplaceras i lönegrad 18.

Kommunaltjänstemannaförbundet har nu begärt tjänstens inplacering i lönegrad 19.

Drätselkammaren uttalade i samband med nya löneplanens antagande:

"Drätselkammaren erinrar om att befattningen såsom kanslinotarie, vilken närmast motsvarar nuvarande biträdande stadsombudsmannabefattningen, av drätselkammaren i skrivelse den 11 juli 1941 föreslagits i 43. lönegruppen. I samma skrivelse föreslogs, att befattningen som drätselassistent skulle uppföras på ordinarie stat i 46. lönegruppen. Genom stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1941 blev emellertid sedermera kanslinotarietjänsten placerad i 44. lönegruppen men avslogo stadsfullmäktige framställningen beträffande drätselassistenten. Frågan om drätselassistentens löneplacering upptogs ånyo vid fullmäktiges sammanträde den 26 november 1942, då fullmäktige beslöto inrätta befattningen på ordinarie stat i 45. lönegruppen. Sedan numera befattningen såsom biträdande stadsombudsman jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1944 nyinrättats och placerats i 47-lönegruppen, varemot närmast svarar 19. lönegraden, har drätselkammaren ansett principiellt riktigast, att drätselassistentbefattningen i lönehänseende jämställes med förutnämnda befattning, så mycket hellre som den i drätselassistentens arbetsuppgifter ingående inköpsverksamheten under de senare åren i avsevärd grad ökats."

Löne- och avtalsnämndens majoritet ansåg emellertid vid samma tillfälle med hänsyn till att numera juris kandidatexamen erfordrades för befattningen som biträdande stadsombudsman, att drätselassistentbefattningen borde placeras en lönegrad under biträdande stadsombudsmannens eller sålunda i lönegrad 18.

Vid löne- och avtalsnämndens förnyade övervägande i ärendet har nämnden funnit sig böra taga hänsyn dels till vad drätselkammaren framhållit angående ökningen av drätselassistentens arbetsuppgifter beträffande inköpsverksamheten, dels ock till förhållandet, att denna befattning i motsats till befattningen som biträdande stadsombudsman utgör en sluttjänst. Under sådana förhållanden har löne- och avtalsnämnden nu velat ansluta sig till drätselkammarens tidigare förslag och föreslår därför, att tjänsten placeras i lönegrad 19.

Begynnelse- respektive slutlönerna inklusive rörligt tillägg utgöra vid nuvarande index resp. i lönegrad 18 10.365 och 12.066 kronor samt i lönegrad 19 10.958 kronor och 12.552 kronor.

8) **Förste ingenjör vid byggnadskontoret.**

Befattningen blev vid stadsfullmäktiges antagande av nya löneplanen på förslag av löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren inplacerad i lönegrad 18.

Kommunaltjänstemannaförbundet har hemställt, att befattningen skulle inplaceras i lönegrad 19. Med hänsyn till stadsfullmäktiges nyligen fattade beslut att placera den nyinrättade befattningen som förste ingenjör vid tekniska verken i lönegrad 19 och då befattningarna enligt löne- och avtalsnämndens förmenande böra jämställas i lönehänseende, tillstyrker nämnden, att befattningen placeras i sistnämnda lönegrad.

Begynnelse- respektive slutlönerna utgöra inklusive rörligt tillägg vid nuvarande index respektive i lönegrad 18 10.365 kronor och 12.066 kronor och i lönegrad 19 10.958 kronor och 12.552 kronor.

Vid förhandlingarna med kommunaltjänstemannaförbundet har detta yrkat, att befattningen som driftsingenjör vid gasverket, vilken för närvarande är placerad i lönegrad 16, skulle uppflyttas i lönegrad 18. Med hänsyn till de konsekvenser en

uppflyttning av befattningen skulle föra med sig ifråga om andra befattningshavare vid tekniska verken och då förhandlingsdelegerade icke för sin del kunnat finna annat än att avlöningen för befattningen ungefärligen ligger i nivå med motsvarande befattningar i andra städer med hänsyn taget till särskilt den omständigheten, att befattningshavaren för en låg hyra åtnjuter tjänstebostad (1.300 kronor inkl. värme och gas för en lägenhet om 3 rum, 2 hallar och kök) samt styrelsen för tekniska verken icke för sin del framställt krav om befattningens uppflyttande i högre lönegrad, har löne- och avtalsnämnden ej funnit sig nu kunna tillstyrka någon uppflyttning av befattningen. Löne- och avtalsnämnden har emellertid förklarat sig beredd medgiva, att nuvarande innehavare av befattningen från och med den 1 april 1946 erhåller ett ålderstillägg samt från och med den 1 januari 1947 ytterligare ett, varigenom befattningshavaren från sistnämnda tidpunkt skulle komma i åtnjutande av samma lön som begynnelselönen i lönegrad 18.

Vid förhandlingarna med kommunaltjänstemannaförbundet har enighet med förbundet icke kunnat uppnås angående löneplacering av befattningarna som kvinnlig barnavårdsman, expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen, förste hälsovårdsinspektör, stadsträdgårdsmästare samt drifsingenjör vid gasverket. Enligt överenskommelse vid förhandlingarna bifogas såsom särskild bilaga till denna skrivelse kommunaltjänstemannaförbundets motivering för lönesättningen av dessa befattningar.

Löne- och avtalsnämnden föreslår, att de angivna uppflyttningarna i högre lönegrad skola träda i kraft från och med den 1 april 1946 med hänsyn till att förhandlingarna fördes i början av april månad och att förbundet redan tidigare framställt de begärda löneökningarna.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 april 1946 uppflytta befattningarna såsom barnavårdsman och barnavårdsinspektris i lönegrad 7, befattningen såsom expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen i lönegrad 9, befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör i lönegrad 11, befattningen såsom stadsträdgårdsmästare i lönegrad 15, befattningen såsom hamnkapten i lönegrad 17 samt befattningarna såsom drätselassistent och förste ingenjör vid byggnadskontoret i lönegrad 19 samt

att föreliggande framställningar i övrigt i detta ärende icke skola föranleda vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Sveriges kommunaltjänstemannaförbunds i löne- och avtalsnämndens skrivelse omförmälda motivering är av följande lydelse:

Transumt.

Motivering för Kommunaltjänstemannaförbundets ståndpunktstagande beträffande vissa befattningshavares löneförmåner vid förhandlingar med delegerade för lönenämnden i Västerås den 8 april 1946.

1. *Kvinnlig barnavårdsman.* Barnavårdsnämnden har i sitt tidigare yttrande föreslagit 8:e lönegraden.

2. *Expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen.* Göromålen måste i stor utsträckning jämställas med "skolkamrers", vilket även framgår av vederbörandes instruktion. Lönegrad 10 är i så fall fullt motiverad.

3. *Förste hälsovårdsinspektör.* En jämförelse med andra städer pekar mot lönegrad 12. Lönenämnden synes vid jämförelse med t. ex. Eskilstuna hava rättat sig efter titlarna trots att 1:e hälsovårdsinspektören där är en underordnad tjänsteman medan han i Västerås är föreståndare för hälsovårdsbyrån.

4. *Stadsträdgårdsmästaren.* Planteringsnämnden har tidigare förordat 16:e lönegraden.

5. *Driftsingenjör vid gasverket.* En jämförelse med jämförbara städer pekar mot lönegrad 18 vartill kommer extra göromål för vatten- och reningsverkets räkning.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Gentemot lönenämndens ofta återkommande motivering för avslag på en framställning om löneförhöjning, att "vederbörande styrelse har icke föreslagit någon högre lönegrad", bör såsom en konsekvens anföras, att lönenämnden i de ovan anförda fallen bort, med stöd av vederbörande styrelses förslag, gå med på den föreslagna löneökningen.

Västerås den 8 april 1946.

SVERIGES KOMMUNALTJÄNSTEMANNAFÖRBUND

Avdelning 65

Västerås

W. Silfverhjelm

ordf. och förhandlingsdelegerad.

Hälsovårdsnämnden har uti skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 6 maj 1946 anfört följande:

Sedan hälsovårdsnämnden beretts tillfälle yttra sig över den framställning som genom Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund riktats till löne- och avtalsnämnden i Västerås angående uppflyttning av befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör från 10. till 12. lönegraden i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen, får hälsovårdsnämnden meddela följande.

I hälsovårdsnämndens yttrande den 4 december 1944 över förslaget till ny löneplan framhöll nämnden, att medellönen i andra städer för befattningar jämförliga med förste hälsovårdsinspektörens i Västerås exklusive dyrtidstillägg utgjorde 4.956 kronor i begynnelselön och 6.343 kronor i slutlön samt att med hänsyn därtill befattningen borde inplaceras i 10. lönegraden för att komma i nivå med gällande medellöner i andra städer. Vid denna jämförelse utgick emellertid hälsovårdsnämnden från lönerna å andra orter utan hänsynstagande till dyrtidstillägg och dyrortsgrupper. Enär i all synnerhet dyrtidstilläggen variera högst betydligt (mellan c:a 20 % och 50 %) blev jämförelsen icke fullt tillfredsställande för bedömande av de verkliga löneförmånerna. Därtill kom att titeln förste hälsovårdsinspektör icke har sin motsvarighet i de flesta andra städer. Vid genomgång av de olika hälsovårdsnämndernas instruktioner för sina tjänstemän, finner man att de befattningshavare, som ha arbetsuppgifter jämförliga med dem som tillkomma förste hälsovårdsinspektören i Västerås, benämnas exempelvis hälsovårdsinspektor, hälsovårdskommissarie, hälsovårdsassistent, bostadsinspektör eller byråföreståndare. På sina håll finnas under

dessa befattningar en tjänst såsom förste hälsovårdsinspektör, vilken tjänst sålunda trots likheten i titel icke är jämförlig med befattningen i Västerås. I hälsovårdsnämndens tidigare nämnda jämförelse beaktades icke denna olikhet ifråga om titlar. I jämförelsetablån upptogs sålunda befattningar mera med hänsynstagande till benämning än till arbetsuppgifter.

Hälsovårdsnämnden har nu införskaffat löneuppgifter och instruktioner för hälsovårdstjänstemännen i ett antal städer och därvid funnit att slutlönen jämte dyrtidstillägg för befattningar jämförliga med förste hälsovårdsinspektörstjänsten i Västerås utgör i Hälsingborg 10.100 kronor, i Borås 7.846 kronor, i Linköping 7.687 kronor, i Eskilstuna 9.184 kronor, i Uppsala 8.262 kronor, i Gävle 8.162 kronor, i Jönköping 9.644 kronor, i Karlskrona 8.377 kronor samt i Halmstad 6.530 kronor. I Örebro, Karlstad och Karlskoga finnes ingen särskild förman för hälsovårdsinspektörerna utan lyda dessa direkt under stadsläkaren, varför slutlönerna i dessa städer icke böra medtagas i jämförelsen. I Halmstad, Karlskrona, Uppsala och Borås pågå för närvarande förhandlingar angående uppflyttning av den här ifrågavarande tjänsten. Sålunda ha av lönenämnderna i dessa städer antagits förslag om slutlöner, utgörande i Karlskrona 9.184 kronor, i Uppsala 9.273 kronor och i Borås 8.674 kronor. Vid behandling av ärendet har hälsovårdsnämnden för uträkning av medeltalet icke tagit hänsyn till dessa löneförhöjningar, som dock med all sannolikhet komma att bliva gällande och vidare, förutom Örebro, Karlstad och Karlskoga, icke medtagit Karlskrona, där befattningshavaren tjänstgör såsom nämndens sekreterare och där särskilda kompetenskrav finnas intagna i instruktionen. Ej heller ha medtagits Hälsingborg, enär denna stad på grund av sin storlek knappast kan jämföras med Västerås samt Halmstad, enär folkmängden där är betydligt mindre än i Västerås. För de återstående sex städerna utgör medeltalet av slutlönerna 8.464 kronor. Begynnelselön och slutlön utgör i Västerås i lönegrad 10, där befattningen är placerad, 5.768 kronor resp. 7.400 kronor, i lönegrad 11 6.265 resp. 7.993 kronor samt i lönegrad 12 6.804 kronor resp. 8.586 kronor. Vid jämförelse med det erhållna medeltalet finner hälsovårdsnämnden sålunda, att slutlönen i lönegrad 12 närmast svarar mot de löneförmåner som befattningshavarna åtnjuta i andra med Västerås jämförliga städer. Såsom nämnts har hälsovårdsnämnden icke tagit hänsyn till de på olika håll vid förhandlingar överenskomna högre lönerna.

Med hänsyn till det nu anförda har hälsovårdsnämnden funnit, att befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör i Västerås skäligen bör placeras i lönegrad 12. Emot nämndens beslut har herrar Sjöblom och Berglind reserverat sig under framhållande av att befattningen icke borde placeras högre än i lönegrad 11.

Parkstyrelsen har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 23 oktober 1945 anfört följande:

Parkstyrelsen, som hos stadsfullmäktige tidigare gjort framställning om löneförbättring för stadsträdgårdsmästaren, får ånyo hemställa att stadsfullmäktige måtte taga under övervägande att höja ifrågavarande befattningshavares lön.

Ur skrivelsen till stadsfullmäktige den 6 oktober 1944 återges här följande:

"*Stadsträdgårdsmästarens* nuvarande löneplacering med en begynnelselön av 5.760 kronor motsvarar på intet sätt befattningshavarens kvalifikationer med högre specialfackutbildning samt det större ansvar, som åvilar honom på grund av de avsevärt ökade arbetsuppgifterna och därav följande personalökning.

Då stadsträdgårdsmästarens arbetsuppgifter tidigare i stor utsträckning voro begränsade till handhavandet av redan befintliga parker och planteringar kunde han även tjänstgöra som direkt arbetsledare, men då arbetsuppgifterna numera ökat avsevärt måste stadsträdgårdsmästaren dela sin tid mellan arbetet å det under föregående år nyinrättade ritkontoret och den omnämnda arbetsledningen, vilket givetvis blir till förfång för bådadera. Nämnden har därför ansett att stadsträdgårdsmästaren bör frigöras från detaljuppgifterna för att helt kunna ägna sig åt uppgifterna som förvaltningschef och därvid ansvara för de olika driftsområdena i stort sett samt effektivisera dessa genom god planläggning ävensom i övrigt leda allt förvaltningsarbete.

Förutom det ökade verksamhetsområdet har för stadsträdgårdsmästaren tillkommit nya krävande uppgifter, nämligen uppgörande av ritningar, förslag till utformning samt kostnadsberäkningar för arbetet i stadens park- och andra friluftsområden.

Vid jämförelse med lönerna för dylika befattningar i andra städer har det visat sig att dessa variera högst betydligt, men om man med hänsyn till arbetsuppgifterna jämför med t. ex. Uppsala, Lund och Halmstad finner nämnden, att tjänsten bör placeras i 45. lönegruppen med en begynnelselön av 7.830 kronor. Även med hänsyn till lönerna för stadens chefstjänstemän i övrigt finner nämnden att lönen bör höjas till den föreslagna gruppen."

Vid lönenämndens utredning angående införande av nytt tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare har parkstyrelsen i sitt den 14 november 1944 i ärendet avgivna yttrande under åberopande av ovanberörda skrivelse till stadsfullmäktige framhållit, att stadsträdgårdsmästaren, vilken föreslagits inplacerad i 45. lönegruppen av den då gällande lönestaten, enligt principerna för överföring till den nya lönestaten borde placeras i 17. lönegraden, men då slutlönen i 16. lönegraden mera överensstämde med den tänkta slutlönen föreslogs inplacering i sistnämnda lönegrad.

Utöver vad i ovan åberopade skrivelse sagts vill parkstyrelsen framhålla, att den nu genomförda omorganisationen beträffande parkstyrelsens verksamhetsområde ökat stadsträdgårdsmästarens arbete avsevärt mer än beräknat. Antalet nytillkomna parker och planteringar, friluftsområden och badplatser samt utökning av stadsträdgården har medfört en nära nog 100-procentig ökning av personalen, vilket givetvis bidrager till att öka stadsträdgårdsmästarens ansvar och arbete. I vissa städer torde visserligen stadsträdgårdsmästaren åtnjuta lägre avlöning än den nu föreslagna, men då uppgift om dessa befattningshavares åligganden, verksamhetsområdets omfattning, möjligheter till biinkomster m. m. saknas, torde det vara svårt att utan noggrannare utredning göra jämförelser. Med hänsyn till de förkunskaper, som fordras av befattningshavaren samt förvaltningens omfattning torde den föreslagna lönen, särskilt om jämförelse göres med vissa andra förvaltningschefer inom staden, icke kunna betraktas såsom varande för hög.

På grund av vad ovan anförts får parkstyrelsen sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som stadsträdgårdsmästare från och med den 1 januari 1946 placeras i 16. lönegraden av nu gällande lönestat i stället för nu innehavda 14. lönegraden.

Drätselkammaren har i häröver avgivet yttrande den 16 maj 1946 med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 april 1946 uppflytta befattningarna såsom barnavårdsman och barnavårdsinspektris i lönegrad 7, befattningen såsom expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen i lönegrad 9, befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör i lönegrad 11, befattningen såsom stadsträdgårdsmästare i lönegrad 15, befattningen såsom hamnkapten i lönegrad 17 samt befattningarna såsom drätselassistent och förste ingenjör vid byggnadskontoret i lönegrad 19 samt

att föreliggande framställningar i övrigt i detta ärende icke skola föranleda vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 118. Inrättande av en assistent- och barnavårdsmannatjänst vid barnavårdsnämnden.

Barnavårdsnämnden har uti en den 18 mars 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

Barnavårdsnämndens verksamhet rörande barn utom äktenskap har sedan år 1931 handhafts av två tjänsteanställda barnavårdsmän. Antalet barnavårdsmannaförordnanden utgjorde år 1931 674 st. Antalet sådana förordnanden ha sedermera ökat och utgjorde år 1945 862 st., delvis beroende på att barnavårdsman numera kan förordnas jämväl för barn inom äktenskap.

För inspektionen av de utackorderade barnen och av fosterbarn, utredningar rörande skyddsuppfostran och mödrahjälp m. m. har intill 1 jan. 1944 anlitats arvodesavlönad arbetskraft. Från och med den 1 jan. 1944 har särskild befattningshavare anställts för dessa arbetsuppgifter.

Barnavårdsnämndens övriga förvaltningstekniska arbetsuppgifter, som organisatoriskt inordnats i fattigvårdens förvaltning, ha självfallet även ökat i motsvarande grad.

Sedan den 1 jan. 1926, då lagen om samhällets barnavård och ungdomsskydd trädde i tillämpning, har tillämpningsområdet för densamma avsevärt ökat. Dessutom ha nya lagar och förordningar tillkommit, som inneburit betydande ökning av arbetsuppgifterna. Så har bland annat följande tillägg, lagar och förordningar tillkommit:

Tillägg i barnavårdslagen rörande omhändertagande av ungdom upp till 21 års ålder, utökning av området för fosterbarnsvården, tillägg i lagen om barn utom äktenskap rörande förordnande av barnavårdsman för vissa barn inom äktenskap, lag om bidragsförskott och förordning om mödrahjälp. Härigenom ha 130 nya barnavårdsmannaförordnanden tillkommit samt ytterligare omkring 350 arbetskrävande och tidsödande utredningar och därav föranledda följdarbeten. Dessa ökade arbetsuppgifter ha medfört behovet av ytterligare arbetskraft, som företrädesvis skulle ha till uppgift att handhava föresagda 130 barnavårdsmannaförordnanden rörande barn inom äktenskap, utredningar rörande mödrahjälp samt biträda i de övriga arbeten, som vid förefallande behov kunna ifrågakomma.

Då ifrågavarande tjänst förutsätter självständigt och moget omdöme av sin innehavare, måste befattningshavaren ifråga besitta goda kvalifikationer, helst examen från Socialinstitutet eller motsvarande utbildning. Lönevillkoren kunna därför icke

sättas för lågt, utan böra motsvara de löner, som gälla för övriga befattningshavare på området.

Barnavårdsnämnden förutsätter, att tjänsten inrättas som extra tills vidare med löneförmåner, som svara emot lönevillkoren i 6:te lönegraden 6:te löneklassen i löneplan för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

Enär den sålunda ifrågasatta tjänsten är omedelbart behövlig för att barnavårdsnämnden åliggande arbetsuppgifter skola kunna nöjaktigt utföras, hemställer barnavårdsnämnden, att stadsfullmäktige måtte besluta

att hos barnavårdsnämnden inrätta en assistent- och barnavårdsmannatjänst med huvudsakligen föresagda arbetsuppgifter samt

att för ändamålet anslå medel till avlöning efter 6:te lönegraden, 6:te löneklassen i löneplan för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 29 april 1946 avgivet yttrande anfört följande:

I skrivelse den 18 mars 1946 har barnavårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos barnavårdsnämnden inrätta en assistent- och barnavårdsmannatjänst med huvudsakligen de arbetsuppgifter, som i skrivelsen angåves, samt att för ändamålet anslå medel till avlöning efter 6. lönegraden 6. löneklassen i löneplanen för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

Sedermera har barnavårdsnämnden i skrivelse den 27 april 1946 till löne- och avtalsnämnden hemställt, att, enär löne- och avtalsnämnden efter förhandlingar med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund förklarat sig beredd tillstyrka, att den ordinarie befattningen som kvinnlig barnavårdsman uppflyttades från 6. till 7. lönegraden, nu ifrågavarande extra befattningshavare borde få åtnjuta lön enligt 7. lönegradens 7. löneklass.

Sedan ärendet remitterats till bland annat löne- och avtalsnämnden för yttrande, får nämnden anföra följande.

Nämnden, som anser sig böra vitsorda, att arbetsuppgifterna å barnavårdsbyrån under de senare åren allt mera ökats, har icke något att erinra emot att en extra befattning av den art, barnavårdsnämnden föreslagit, inrättas. Då emellertid enligt de principer, som löne- och avtalsnämnden plägar tillämpa ifråga om lönesättning för extra befattningshavare, lönen för dylik befattningshavare icke bör sättas högre än löneklassen närmast under begynnelselönen i motsvarande ordinarie befattning, finner löne- och avtalsnämnden, att lönen för ifrågavarande extra befattningshavare icke bör utgå med högre belopp än vad barnavårdsnämnden ursprungligen föreslagit eller sålunda enligt löneklass 6.

Avlöningen enligt löneklass 6. utgör exklusive dyrtidstillägg 3.438 kronor och inklusive dylikt tillägg 4.194 kronor. I löneklass 7 utgår avlöningen exklusive dyrtidstillägg med 3.708 kronor och inklusive dylikt tillägg med 4.523 kronor.

Ifråga om den av barnavårdsnämnden föreslagna benämningen å tjänsten vill löne- och avtalsnämnden för sin del ifrågasätta, huruvida man, så länge socialvårdens organisation ännu befinner sig i stöpsleven, bör binda sig vid någon särskild benämning å tjänsten. I varje fall torde detta icke vara påkallat, så länge befattningen är inrättad å extra stat. Det torde enligt löne- och avtalsnämndens förmenande under sådana förhållanden vara tillräckligt att barnavårdsnämnden erhåller stadsfullmäktiges bemyndigande att inrätta en extra befattning med de åligganden, som angivits och att stadsfullmäktige för ändamålet anslår medel för avlöning.

Enligt vad löne- och avtalsnämnden inhämtat skulle befattningen om möjligt tillsättas från och med den 1 juli innevarande år. Kostnaden för avlöning av befattningshavare till årets slut skulle då, inklusive dyrtidstillägg, uppgå till c:a 2.100 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att medgiva barnavårdsnämnden att inrätta en befattning å extra stat med i huvudsak de i barnavårdsnämndens skrivelse angivna arbetsuppgifter och med avlöning enligt 6. löneklassen i stadens löneplan, samt

att för ändamålet anvisa erforderligt anslag.

Drätselkammaren har i yttrande den 16 maj 1946 med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att medgiva barnavårdsnämnden att inrätta en befattning å extra stat med i huvudsak de i barnavårdsnämndens skrivelse angivna arbetsuppgifter och med avlöning enligt 6. löneklassen i stadens löneplan samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 119. Återbesättande av befattningen som 1. ingenjör vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har uti en den 2 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan 1. ingenjören vid stadens byggnadskontor, W. Silfverhjelm, som utsetts till byggnadschef i Uddevalla, hemställt om entledigande från sin befattning från och med den 15 instundande juli månad, får drätselkammaren härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har uti ett den 13 maj 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 120. Återbesättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 april 1946 hemställt om bemyndigande att återbesätta en ledigbliven ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 29 april 1946 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla drätselkammarens gjorda framställning.

Nr 121. Återbesättande av befattningar som husmoder samt sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 1 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

Husmodern Olga Maria Depotora Lundberg och sjuksköterskan, avdelningsföreståndarinnan Elin Karolina Ramqvist vid härvarande ålderdomshem komma båda att avgå från sina respektive tjänster med pension i och med utgången av juli månad 1946.

Då båda tjänsterna äro i fortsättningen oundgängligen erforderliga får fattigvårdsstyrelsen under åberopande av vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige måtte medgiva styrelsen rätt att återbesätta ifrågavarande tjänster.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 29 april 1946 tillstyrkt bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 16 maj 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla fattigvårdsstyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

Nr 122. Ordnandet av pilsnerdricksförsäljningen i staden.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 juni 1945 uppdrogs åt Västerås Kaféaktiebolag att tillsammans med nykterhetsnämnden utreda frågan om samt inkomma med förslag till pilsnerdricksförsäljningens ordnande i Västerås.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande till stadsfullmäktige den 8 maj 1946 anfört följande:

Kaféaktiebolaget och nykterhetsnämnden ha gemensamt utarbetat förslag till särskilda bestämmelser angående utminutering av maltdrycker klass II i Västerås genom Västerås Kaféaktiebolag.

I enlighet med dessa bestämmelser ha kontrakt och avtal träffats mellan å ena sidan Kaféaktiebolagets verkställande ledamot, ekonomichefen Karl Gösta Lundberg och å andra sidan 15 försäljningsbiträden. Med 3 nuvarande innehavare av pilsnerförsäljningsrättigheter, S. Ahlgren, Floragatan 21, Filip Karlsson, Solhem 6, och Aug. Laag, Stora gatan 60, ha jämväl avtal träffats. Med anledning härav föreslås att nämnda personers nuvarande rättigheter till pilsnerförsäljning måtte indragas.

Såväl Kaféaktiebolagets representant, förenämnda Lundberg, som föreslagna försäljningsbiträden äro kända för skötsamhet och pålitlighet samt äro lämpliga att på ett betryggande sätt handhava pilsnerförsäljning till avhämtning.

Nykterhetsnämnden får med överlämnandet av särskilda bestämmelser angående utminuteringen av pilsnerdricka i Västerås genom Västerås Kaféaktiebolag hemställa hos Stadsfullmäktige

att Stadsfullmäktige för sin del måtte godkänna sagda bestämmelser,

att hos Länsstyrelsen föreslå indragning av nu gällande rättigheter i Västerås att upphöra med utgången av år 1946,

att tillstyrka bifall till att verkställande ledamoten hos Västerås Kaféaktiebolag, ekonomichefen Karl Gösta Lundberg, erhåller rättighet att genom 15 biträden handhava pilsnerförsäljning till avhämtning från och med den 1/7 1946,

samt genom ytterligare 3 biträden (de nuvarande pilsnerförsäljarna) från den 1/1 1947.

Beredningsutskottet har i ett den 8 maj 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Innan beredningsutskottet går närmare in på frågan, anser sig utskottet till stadsfullmäktigeledamöternas information böra lämna en kortfattad orientering över vad som tidigare i ärendet förekommit.

Genom beslut den 24 februari 1944 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om pilsnerdricksförsäljningens ordnande inom staden och att till stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Kommittén, vars arbete omfattat bland annat undersökning av de olika system för utminutering av pilsnerdricka som tillämpades i andra med Västerås jämförbara städer, framlade den 11 maj 1945 ett utlåtande, varigenom kommitterade föreslogo stadsfullmäktige att utminuteringen av pilsnerdricka i princip skulle liksom hittills ske genom enskilda näringsidkare och att såsom villkor för stadsfullmäktiges tillstyrkan av eventuella ansökningar om tillstånd skulle uppställas krav angående tidsbegränsning av rättigheten samt erbjudande om medverkan till kontroll från nykterhetsnämndens sida.

Kommitterades utlåtande finnes intaget i stadsfullmäktiges handlingar nr 17 ser. B år 1945.

Två av ledamöterna inom kommittén, stadsfullmäktigeledamöterna herrar Lundberg och Sjöberg, reserverade sig mot kommittémajoritetens förslag och förordade — med framhållande av bland annat att det i Sundbyberg tillämpade systemet för utminutering av pilsnerdricka icke blott uteslöte enskilt vinstintresse utan även medförde ökade möjligheter till kontroll — att utminuteringen skulle ordnas enligt det i nämnda stad tillämpade systemet och anförtros åt Västerås Kaféaktiebolag, som borde anmodas att gemensamt med nykterhetsnämnden utarbeta förslag till utminuteringens ordnande och därefter ansöka om utminuteringstillstånd enligt förslaget.

Det s. k. sundbybergssystemet innebär, att utminuteringen omhänderhaves av ett från privata vinstintressen avkopplat halvkommunalt kafébolag, sålunda, att kafébolagets affärsledare personligen beviljats utminuteringsrättigheterna, vilka emellertid utövas i av privata näringsidkare förhyrda lokaler och med anlitande av dessa näringsidkare eller deras biträden enligt särskilda anställningskontrakt.

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 28 juni 1945 i enlighet med reservanternas förslag i princip, att utminuteringen skulle ske efter sundbybergssystemets linjer.

I överensstämmelse med sundbybergssystemet ha Västerås Kaféaktiebolag och nykterhetsnämnden jämlikt fullmäktiges för dem lämnade uppdrag nu träffat avtal med ett antal affärsidkare inom staden. Avtalen äro av två typer, *dels* ett hyreskontrakt, varigenom vederbörande innehavare av affärslokalen emot en årlig hyra av 200 kronor tillsvidare under en tid av ett år med tre månaders ömsesidig uppsägning medgivit kafébolaget att genom bolagets verkställande direktör inom lokalen bedriva utminutering av pilsnerdricka, *dels ock* ett avtal med vederbörande affärsinnehavare att tillsvidare mot en årlig ersättning av 400 kronor vara kafébolagets

verkställande ledamot behjälplig vid utminuteringens handhavande samt att härvid ställa sig till noggrann efterrättelse de anvisningar, som kunna lämnas.

Vidare ha kafébolaget och nykterhetsnämnden framlagt förslag med särskilda bestämmelser och ordningsföreskrifter ifråga om det sätt, varpå utminuteringen skall ske. Förslaget, vilket jämte avtalen på förhand granskats av länsstyrelsen och i princip vunnit dess godkännande, bifogas härmed såsom särskild bilaga.

Västerås Kaféaktiebolags verkställande ledamot, ekonomichefen Gösta Lundberg, har därjämte till länsstyrelsen ingivit ansökan om att för bolagets räkning från och med den 1 juli 1946 och tillsvidare få bedriva utminutering av maltdrycker klass II från följande 15 försäljningsställen i Västerås stad:

a) Hennings Livsmedel, Henning Johanssons Speceriaffär, Köpingsvägen 53,
Dan. Ekestens speceriaffär, Köpingsvägen 9,
Oscar Kihlgrens speceriaffär, Drottninggatan 9,
Ulf Larssons speceriaffär, Lustigkullagatan 7,
K. A. Ehrnströms speceriaffär, Engelbrektsgatan 5,
Gösta Berglunds speceriaffär, Arosvägen 32,
E. Holger Rönngrens speceriaffär, Malmabergsgatan 26,
Astrid Storms speceriaffär, Stockholmsvägen 11, och
Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd tillhöriga speceriaffärer, belägna Föreningsgatan 22, Norra Ringvägen 39, Mästargatan 5, Reläwägen 1, Tunbyvägen 42, Stora gatan 4 och Malmabergsgatan 55.

samt från den 1 januari 1947 tillsvidare från ytterligare följande tre försäljningsställen inom staden, nämligen

b) Filip Karlssons speceriaffär, Hemdalsvägen 15,
Aug. Laags speceriaffär, Hållgatan 15, och
Aktiebolaget S. Ahlgrens speceriaffär, Stora gatan 69.

Sistnämnda tre affärsidkare innehava för närvarande tillstånd att i enlighet med nu gällande system försälja pilsnerdricka. Avsikten är att dessa äldre försäljningstillstånd skola indragas från och med den 1 januari 1947, så att försäljningen i dessa affärer från och med nämnda tidpunkt skall kunna bedrivas genom kaféaktiebolaget.

Av de ovan under a) uppräknade företagen, med vilka träffats avtal, ha åtskilliga tidigare ingivit ansökningar om försäljningstillstånd enligt gamla systemet, vilka ansökningar emellertid bordlagts i avbidan å utminuteringsfrågans slutgiltiga lösning. I samtliga dylika fall ha emellertid vederbörande enligt uppgift nu återkallat sina ansökningar.

Vidare föreligga vilande ansökningar från följande företag om utminutering av pilsnerdricka i nedan angivna lokaler, nämligen av

c) Johan Hiller i mjölkbutik vid Stadshagsvägen 12,
Gustav Viktor Widlund i speceriaffär vid Köpingsvägen 43,
Karl Gunnar Falk i speceri-, mjölk- och brödaffär vid Ursulavägen 8,
Erik Hilmer Berglund i speceri- och mjölkaffär vid Stohagsvägen 28,
Erik Gustav Johansson i speceriaffär vid Tomtebovägen 10,
Sonja Margareta Jonsson i speceri- och mjölkaffär vid Tunbyvägen 72,
Erda Eugenia Persson i mjölkaffär vid Sundinsgatan 4,
Anna Elisabeth Junö i affärslokaler vid Sundinsgatan 10,
Karl Gösta Salomonsson i speceri-, charkuteri- och mjölkaffär vid Sundinsgatan 10 (Salomonsson har numera överlåtit affären till fru Junö),
Bror Ragnar Ahlgren i speceriaffär vid Tegnérgatan 7,

Franz Wallentin Johansson i speceriaffär vid Kopparbergsvägen 45,
Erik Lindkvist i speceriaffär vid Malmabergsgatan 14,
Karl Fritz Norling i speceri- och mjölkaffär vid Malmabergsgatan 32 A,
Erik Bertil Ullberg i frukt- och grönsaksaffär vid Malmabergsgatan 35,
Olof Gunnar Haglind i frukt- och grönsaksaffär vid Malmabergsgatan 47,
Nils Edvard Axelsson och Karl Tore Axelsson i speceriaffär vid Malmabergsgatan 53,
Anny Karolina Eriksson i frukt- och konfektyraffär vid Vasagatan 33,
Johan Herman Sörbom i Västerås Skeppshandel vid djuphamnen,
Nils Erik Fredriksson i speceri- och mjölkaffär vid Gustavsgatan 6,
Karl Folke Orrgard i speceriaffär vid Stora gatan 17,
Hanna Charlotta Danielsson i mjölk- och bageriaffär vid Knutsgatan 4 samt
Anna Alfrida Hammarström vid Stora gatan 2 C. Sistnämnda ansökan avser såväl partihandel med pilsnerdricka som försäljning av pilsnerdricka till avhämtning.

Såsom en konsekvens av stadsfullmäktiges principbeslut angående kommunalisering av pilsnerdricksförsäljningen böra nu sist under c) uppräknade ansökningar avstyrkas.

Enligt beredningsutskottets åsikt torde de av kaféaktiebolaget och nykterhetsnämnden föreslagna försäljningsställena i huvudsak kunna anses tillräckliga och har utskottet icke heller något att erinra emot försäljningsställenas fördelning på de olika stadsdelarna. Emellertid kan det ifrågasättas om icke även borde finnas ett eller ett par försäljningsställen invid den mera centralt belägna delen av Stora gatan. Efter vad utskottet erfarit är det kafébolagets avsikt att senare eventuellt i mån av behov utöka antalet försäljningsställen.

Enligt kafébolagets och nykterhetsnämndens förslag skulle, såsom ovan nämnts, varje innehavare av det företag, från vilkas lokaler försäljningen skulle äga rum, erhålla en sammanlagd ersättning av 600 kronor per år, varav 200 kronor i lokalhyra och 400 kronor såsom ersättning för biträde vid försäljningen. Enligt vad utskottet erfarit har man vid bestämmandet av dessa ersättningar icke utgått från den beräknade omsättningen av försäljningen, *dels* enär tillförlitligt material för bedömande härav icke föreligger, *dels ock* enär man icke velat bestämma ersättningen efter sådana grunder, att affärsinnehavarens förtjänst å försäljningen skulle bliva beroende å omsättningen. Då härigenom det enskilda vinstintresset från pilsnerdricksförsäljningen avkopplas, måste enligt utskottets förmenande en dylik anordning anses väl rimma med de principer för försäljningens ordnande, vilka stadsfullmäktige velat göra sig till tolk för.

Det i beredningsutskottets skrivelse omförmälda förslaget till särskilda bestämmelser är av följande lydelse:

Förslag till särskilda bestämmelser angående utminutering av maltdrycker klass II i Västerås genom Västerås Kaféaktiebolag.

§ 1.

Med pilsnerdricka förstås i det följande varje maltdryck, som enligt förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker är att hänföra till andra klassen.

§ 2.

Försäljning av pilsnerdricka till avhämtning utövas i Västerås av Västerås Kaféaktiebolag, som har att bedriva denna verksamhet på ett ur ordnings- och nykterhetssynpunkt tillfredsställande sätt samt med tillgodoseende så långt möjligt av allmänhetens intressen i fråga om prisbillighet. Rättighet sökes att gälla tills vidare och innehaves av bolagets verkställande direktör.

§ 3.

Kontrakt och avtal upprättas enligt fastställda formulär mellan kafébolagets verkställande direktör och den affärsinnehavare som upplåter utminuteringslokal och tjänstgör som biträde vid försäljningen. Dessa biträden skola godkännas av Länsstyrelsen.

§ 4.

Som biträde vid avhämtningsförsäljningen må endast antagas personer som äro omdömesgilla och kända för nykterhet och skötsamhet samt i övrigt äro lämpliga för uppdraget.

§ 5.

Ersättning för upplåtelse av lokal och avlöning utgår med belopp som mellan Västerås Kaféaktiebolags representant och vederbörande biträde avtalas.

Ordningsföreskrifter.

§ 6.

Pilsnerdricka får endast försäljas under ordinarie affärstid.

§ 7.

Vid leverans av pilsnerdricka skall bryggeriet medföra mottagningssedlar i två exemplar, som påtecknas av mottagaren. Bryggeriet och kafébolaget erhålla vardera ett exemplar.

§ 8.

Försäljning av pilsnerdricka får icke ske till personer som äro kända för alkoholmissbruk.

§ 9.

Säljaren skall föra förteckning över försäljningen å av Nykterhetsnämnden fastställd blankett, som tillhandahålles av kafébolaget. I förteckningen skall antecknas köparens namn och bostadsadress, dag för inköpet samt antalet inköpta flaskor pilsner.

Förteckningen skall månadsvis tillställas Nykterhetsnämnden.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet med biträdande av nykterhetsnämndens förslag tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till förevarande, av verkställande styrelseledamoten hos Västerås Kaféaktiebolag, ekonomichefen Karl Gösta Lundberg, ingivna ansökan om tillstånd att under den tid och från de olika försäljningsställen, som under a) och b) angivits, handhava pilsnerdricksförsäljning till avhämtning inom staden,

att tillstyrka att försäljningen må äga rum på i huvudsak de villkor och med iakttagande av de bestämmelser för försäljningen, vilka i det föregående angivits,

att hos länsstyrelsen föreslå indragning från och med utgången av år 1946 av de för Filip Karlssons speceriaffär, Hemdalsvägen 15, August Laags speceriaffär, Hållgatan 15, och Aktiebolaget S. Ahlgrens speceriaffär, Stora gatan 69 nu gällande försäljningsrättigheterna samt

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till övriga föreliggande, här under c) uppräknade ansökningar om tillstånd till utminutering av pilsnerdricka.

Nr 123. Ansökan från Elna Hanna Maria Eskilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 28 mars 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från pensionatsinnehavarinnan Elna Hanna Maria Eskilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Källgatan 29, Pensionat Hemgården här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 16 april 1946 tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 8 maj 1946 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till pensionatsinnehavarinnan Elna Hanna Maria Eskilssons hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1949 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Nr 124. Ansökan från Nils Sture Håård om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 1 april 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från disponenten Nils Sture Håård för ICA-restauranten om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i ICA-restauranten, Smedjegatan 10 A här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 17 april 1946 anfört följande:

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för ett år. Enär sökandens tidigare beviljade tillstånd icke begagnats på grund av att lokalerna icke varit iordningställda och nämnden därigenom icke erhållit kännedom om sökandens lämplighet att förestå ifrågavarande utskänkningsrörelse får nämnden med anledning härav hemställa

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till disponent Nils Sture Hårds framställning om pilsnerutskänkningsrättighet för ytterligare ett år från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1947.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 8 maj 1946 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till disponenten Nils Sture Håårds ansökan om tillstånd att intill den 30 september 1947 få utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler.

Nr 125. Ansökan från Jenny Gustava Johnsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 28 mars 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från fru Jenny Gustava Johnsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Timmermansgatan 7 här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 16 april 1946 tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 8 maj 1946 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Jenny Gustava Johnssons hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1949 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Nr 126. Ansökan från Åke Sörman om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 28 mars 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av föreståndaren för Konsum, Åke Sörman, om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i Konsums matsalar, Smedjegatan 14, här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 16 april 1946 tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 8 maj 1946 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till föreståndaren Åke Sörmans hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1948 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Nr 127. Ansökan från Gunhild Ingeborg Törnros om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 11 april 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från fru Gunhild Ingeborg Törnros om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Köpmangatan 10 här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 16 april 1946 tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 8 maj 1946 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Gunhild Ingeborg Törnros hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1949 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Nr 128. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har uti en den 8 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 25 april 1946 hava stadsfullmäktige i anledning av att stadsfullmäktigeledamoten herr Anton Berglund avsagt sig uppdragen såsom suppleant i löne- och avtalsnämnden samt såsom suppleant i hälsovårdsnämnden beslutat med godkännande av avsägelsen uppdraga åt beredningsutskottet att till fullmäktige inkomma med förslag å suppleanter i herr Berglunds ställe i sagda nämnder.

Beredningsutskottet får i anledning härav föreslå stadsfullmäktige att efter herr Berglund utse till suppleant i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1946 års utgång ombudsmannen B. W. Alwestrand samt i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1947 års utgång ombudsmannen Erik Pettersson.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 juni 1946 Ser. A nr 6

Nr 129. Drätselkammarens och tekniska verkens räkenskapsberättelse för 1945 (konf. Stfms handl. nr 9 och 10 ser. B/1946).

Drätselkammaren har uti ett den 11 april 1946 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren får härmed överlämna räkenskapsberättelse för år 1945 och i samband därmed anföra följande.

Såsom av berättelsen framgår lämnar 1945 års budget överskott å kr. 256.516:01. Motsvarande överskott i 1944 års budget uppgick till kr. 350.983:08. Genom täckning av vissa överskridanden m. m., varom redogörelse nedan lämnas kommer emellertid 1945 års disponibla bokslutsöverskott enligt drätselkammarens förslag att nedbringas till kr. 135.526:88. I samband härmed må dock anmärkas att i specifikationen till balansräkningen under rubriken *reserverade medel* finnas upptagna överskott å anslag till ett sammanlagt belopp av kr. 123.514:97, vilka överskott komma att intagas i 1947 års budget som inkomst. Vad budgetutfallet beträffar må följande kompletterande förklaringar lämnas.

Drätselkammaren vill först lämna den allmängiltiga upplysningen, att merkostnaden för tjänstemannaavlöningar under 1945 orsakad av den av stadsfullmäktige antagna löneregleringen i första hand påförts respektive avlöningsanslag. Vad som icke kunnat täckas inom ramen av dessa anslag har täckts med anlitande av det av stadsfullmäktige för ändamålet anvisade anslaget. Ett undantag utgör dock tekniska verken som direkt i sin stat täckt den ökade kostnaden för avlöningar. De ökade dyrtidstilläggen ha kunnat påföras direkt på budgetkontot för dyrtidstillägg utan ianspråktagande av extra anslag.

Anslaget för *resor och mindre utredningar* under 1 Ö har överskridits med nära 7.000 kr. beroende på ovanligt många kommunala studieresor under året samt deltagande i bl. a. Stadsförbundets kongress. Likaså har anslaget till *representation* överskridits, till stor del beroende därpå, att staden haft utgifter i samband med kongresser som förlagts till Västerås, t. ex. Svenska Hamnförbundet, Svenska Brandkårernas Riksförbund m. fl.

På *civilförsvarets* budget har en besparing uppkommit på cirka 85.000 kr. beroende på att anslaget för branddammar icke tagits i anspråk samt att kostnaden för ett reserv-elverk utgått. Beträffande *familjebidragsnämndens* verksamhet må anföras att där uppkommit en besparing på cirka 72.000 kr. Vidkommande *fastighetsförvaltningen* anmärkes att utgifterna för underhåll, renhållning och värme ökat, varemot på andra konton vissa besparingar kunnat göras. Beträffande *jordbruksegendomarna* utvisa dessa ett överskott gentemot den fastställda budgeten på cirka 3.000 kr. Inkomsterna ha visserligen ökat med cirka 60.000 kr. men häremot svara på sina håll väsentligt ökade utgifter. Det bättre resultatet beträffande *skogarna* härrör av den ökade avverkningen, framkallad av situationen på vedmarknaden. Beträffande budgettiteln *hyresfastigheter* anmärkes, att inkomsterna stigit med cirka 50.000 kr. Detta förhållande beror på avkastningen av under året inköpta fastigheter, vilka ännu icke belastats med interna räntedebiteringen efter 4 %. *Gatuförvaltningens* verkliga utgifter

överstiga de beräknade med cirka 66.000 kr. Orsaken härtill är främst att söka i större kostnad för underhåll av gator och vägar. Inkomsterna under denna budgettitel ha blivit betydligt mindre än i budgeten förutsetts beroende därpå, att några gatukostnadsbidrag icke under året influtit. *Hamnens* rörelse, vilken beräknats lämna underskott å 295.000 kr. har gått något bättre än beräknat i det att underskottet stannat vid cirka 286.000 kronor.

Beträffande *tekniska verkens* bokslut hänvisar drätselkammaren till verksstyrelsens särskilda skrivelse härom.

De verkliga utgifterna på *folkskolans* stat äro c:a 10.000 kr. lägre än de beräknade, varemot inkomsterna ökat med cirka 80.000 kr. beroende på ökade statsbidrag. Staterna för *ålderdomshem* och *yttre fattigvård* hava lämnat bättre resultat än beräknat, orsakat av ökad nettoinkomst på tvättinrättningen samt ökade bidrag till vårdavgifter och större statsbidrag och ersättning av folkpensioner än beräknat. Beträffande *barnstugorna* må anmärkas, att bland inkomsterna upptagits statsbidrag till verksamheten med cirka 8.000 kr., en inkomstpost som icke var beräknad i budgeten. Beträffande *finansförvaltningens* stat må anföras, att inkomstposten ränta å rörliga medel ökat med cirka 42.000 kr. beroende därpå att staden under 1945 haft en mycket god likvid ställning. Vidkommande kommunalutskylderna må anmärkas, att ett underskott uppkommit å cirka 193.000 kr. Å uppbördsstämmor har influtit 78,66 %. Därefter inbetalda restantier medföra att av de kommunalutskylder, som under 1945 förföllo till betalning inflöt 82,17 %. Härtill kommer under 1945 influtna restantier, hänförande sig till tidigare år.

Såsom drätselkammaren inledningsvis nämnde föreslås i samband med bokslutet täckning av vissa anslagsöverskridanden och oreglerade kostnader enligt följande.

Till anläggande av gator inom *småstugeområdet, å Tunby stadsgärde* ha stadsfullmäktige anvisat tillhopa 55.500 kr. Kostnaden för dessa gator ha hittills uppgått till kr. 86.344: 36, alltså ett underskott å kr. 30.844: 36. Anledningen till överskridandet är den att arbetet utförts under synnerligen ogynnsamma förhållanden i det att ledningsarbeten, gatuarbeten och husbyggnadsarbeten samtidigt pågingo. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta, att täcka ifrågavarande överskridande av tillgängligt bokslutsöverskott. Drätselkammaren har för avsikt att för de ytterligare kostnader som erfordras för arbetets färdigställande begära särskilt anslag.

Enligt anmälan till stadsfullmäktige den 20 december 1945 erfordras för fullföljande av *ombyggnadsarbeten vid ålderdomshemmet* ett tilläggsanslag av 23.500 kr. Detta belopp skall enligt stadsfullmäktiges beslut täckas i 1945 års bokslut.

Under rubriken *kostnader för vilka täckning ej beslutats* förekomma åtta utgiftsposter, som nu tarva täckning med ett sammanlagt belopp av kr. 40.693: 68. Även dessa belopp böra täckas av bokslutsöverskottet.

Under rubriken *underskott å anslag av skattemedel* finnas uppförda en del underskott å anslag för avslutade arbeten med sammanlagt kr. 17.922: 79. Drätselkammaren hemställer att jämväl dessa kostnader täckas av 1945 års bokslutsöverskott. Slutligen förekommer under rubriken *underskott å anslag av lånemedel* ett underskott å kr. 8.028: 30 å anslaget för ombyggnad av kajer vid Pråmån, för vilket underskott drätselkammaren hemställer om täckning av bokslutsöverskottet.

Det i drätselkammarens skrivelse omnämnda utlåtandet från styrelsen för Västerås stads tekniska verk daterat den 26 februari 1946 är av följande lydelse:

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk får härmed överlämna förslag till bokslut för år 1945 och därvid anföra följande:

De beräknade och verkliga resultaten för redogörelseåret framgå av nedanstående sammanställning.

Bokslut för år 1945.

		Beräknade		Verkliga
Intäkter:				
Gasverket		1.060.300: —		1.017.113: 74
Elverket	1.988.450: —		2.385.865: 81	
Gemensamma förvaltningen	404.312: 04	2.392.762: 04	463.216: 70	2.849.082: 51
Vattenverket		606.140: —		757.874: 14
		4.059.202: 04		4.624.070: 39
Kostnader:				
Gasverket		980.245: —		1.016.602: 37
Elverket	1.538.365: 04		1.799.288: 80	
Gemensamma förvaltningen	404.312: 04	1.942.677: 08	463.216: 70	2.262.505: 50
Vattenverket		677.788: —		818.143: 88
		3.600.710: 08		4.097.251: 75
Över- och underskott:				
Gasverket		80.055: —		511: 37
Elverket		450.084: 96		586.577: 01
Gemensamma förvaltningen		—: —		—: —
		530.139: 96		587.088: 38
Vattenverket		— 71.648: —		— 60.269: 74
	Nettovinst Kronor	458.491: 96		526.818: 64

Skillnad mellan beräknade och verkliga resultat:

Gasverket	— 79.543: 63
Elverket	+ 136.492: 05
Gemensamma förvaltningen	—: —
	+ 56.948: 42
Vattenverket	+ 11.378: 26
Kronor	68.326: 68

Inledningsvis får styrelsen meddela att samtliga lönekonton visa en ökning beroende på att under året antagits ny löneplan för ordinarie personal och slutits nytt avtal med arbetarna.

Elektricitetsverket.

1. *Gemensam förvaltning.*

Under kontot löner till extra personal har tillkommit en ny post avseende avlöning till telefonisterna vid den för stadens förvaltning gemensamma telefonväxeln. Med

hänsyn till att växeln anskaffades efter det tekniska verkens statförslag för år 1945 avlämnats hade posten ifråga icke medtagits däri. Anslaget för kontorsmateriel m. m. har måst överskridas huvudsakligen för inköp av erforderliga kontorsmöbler till följd av personalökning under året. Styrelsen har med hänsyn härtill ansett sig kunna verkställa inköpen utan att bringa förhållandet till stadsfullmäktiges kännedom förrän i bokslutet.

2. *Elverket.*

Liksom tidigare har omsättningen på elkraft blivit större än vad som beräknats. Sålunda har kontot (272) ökat med kronor 131.883: 57. Motsvarande ökning förefinnes å inkomstsidan, där inkomsterna av enskild strömförbrukning (511) uppgått till kronor 2.232.321: 93 mot beräknade kronor 1.850.000. Personalkostnaderna för distribution (311) har ökats i anledning av att en befattning såsom arbetsförman under året uppförts å ordinarie stat. Kostnaderna för underhåll av ledningsnätet visar en kraftig ökning. Till följd av den ökade omsättningen ha provisoriska åtgärder nämligen måst vidtagas för förstärkning av nätet. Ledningsnätet är på många punkter överbelastat och kräver fördenskull en omsorgsfull tillsyn till dess den för tillfället synnerligen knappa materialtillgången tillåter nödiga förstärkningar av varaktig karaktär. Kontot avseende gatubelysning (337) har ävenledes överskridits beroende på att även kostnaderna för uppsättning av ett flertal nya lampor — bl. a. ett 60-tal å Jakobsberg — efter samråd med drätselkammaren påförts detta konto. Som en följd av den livliga byggnadsverksamheten har åtgången å mätare blivit större än den beräknade. Driftsöverskottet å elverket har såsom framgår av ovan intagna sammanställning blivit kronor 586.577: 01 mot beräknade kronor 450.084: 96.

Gasverket.

Gasverkets drift har präglats av brist på kol, en omständighet som nödvändiggjort att ersättningsbränsle (ved och tjära) måst tillgripas, till följd varav driftskostnaderna avsevärt stegrats samtidigt som koksproduktionen och inkomsten av koksförsäljning kraftigt minskat. Kontona 231 och 234 ha sålunda överskridits på grund av att åtgärder måst vidtagas för drift med ved och tjära. Konto 244 (gaskol) har jämväl påförts kostnaderna för förbrukad ved och tjära. I anledning av att gasens värmevärde försämrats har det visat sig nödvändigt att företaga justeringar å abonnenternas gasbrännare. Härav betingade kostnader ha debiterats konto 332 (underhåll av ledningsnät). Inkomsterna av försåld koks och tjära ha beroende på rådande kokssituation endast uppgått till kronor 317.665: 43 mot beräknade kronor 405.000. Till följd av förhandenvarande driftförhållanden har gasverket icke kunnat lämna beräknat överskott kronor 80.055. Överskottet har allenast blivit kronor 511: 37.

Vattenverket.

Såsom i skrivelse till drätselkammaren tidigare anmälts ha vissa ej budgeterade utgifter upptagits till täckning i årets bokslut. Sålunda ha kostnader för utredning angående sjövattenverk påförts kontot avseende löner till extra personal (112), extra kostnader för revidering av vattenverkets maskinella anläggningar kontot för underhåll av maskiner och instrument (234) samt kostnader för anordnande av bräddavloppsledning i Norra Ringvägen kontot för underhåll av avloppsledningar (332: 2). De utgiftskonton, vilka beröra metangastillverkningen, ha överskridits till följd av att tillverkningen betydligt överstigit vad som beräknats. Försäljningsinkomsten av metangas har blivit kronor 118.873: 96 mot beräknade kronor 65.000.

Lönekontot för ordinarie personal (311) har förutom på grund av den allmänna löneökningen höjts därigenom, att under året en befattning såsom schaktmästare å ordinarie stat inrättats. Det beräknade driftsunderskottet för vattenverket kronor 71.648 har reducerats till kronor 60.269: 74.

Inkomsten av grävmaskin har blivit kronor 27.175: 55 mot beräknade kronor 13.000 och vill styrelsen föreslå att hela inkomstbeloppet användes för avskrivning å inköpssumman, varigenom maskinen i det närmaste komme att bliva avskriven.

Av lånemedel beviljade anslag kronor 228.000 för nyanläggningen ha utnyttjats kronor 205.208: 32, varför återstoden eller kronor 22.791: 68 icke behöva tagas i anspråk.

Beträffande kostnaderna för de två lastbilar, vilka inköpts från Kronan, föreslår styrelsen att de täckas genom att medel härför anslås i 1947 års stat.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta *att* med ändring av sitt den 31 januari 1946 fattade beslut att kostnaderna för inköp av tvenne lastbilar skulle upptagas till täckning i samband med framläggande av 1945 års bokslut sagda kostnader skola täckas i 1947 års stat.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att lägga räkenskapsberättelsen till handlingarna,

att godkänna styrelsens för tekniska verken förslag att med ändring av stadsfullmäktiges den 31 januari 1946 fattade beslut kostnaden för inköp av två lastbilar upptages till täckning i 1947 års stat samt

att av tillgängligt överskott i 1945 års budget anvisa ett belopp av kr. 120.989: 13 till täckning av här ovan särskilt omförmälda utgifter, varigenom sålunda det för 1947 års budget tillgängliga överskottet kommer att utgöra kronor 135.526: 88.

Nr 130. Stadsplanejämkning för kvarteret Laura.

Byggnadsnämnden har uti en den 20 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 23 mars 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Laura.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit i vederbörlig ordning utställt, har inkommit anmärkning från ägaren av tomten nr 20 i kvarteret Kerstin, vilken anmärkning bifogas.

I anledning av den inkomna anmärkningen får byggnadsnämnden framhålla, att insynen från kvarteret Laura mot bostadsrättsföreningen Kerstins fastighet redan enligt gällande stadsplan är av den omfattningen att ökningen av insynen efter enligt föreslagen jämkning kommer att sakna praktisk betydelse.

Mot byggnadsnämndens beslut om godkännande av förslaget ha ledamöterna David Johansson och Olof Clarholm reserverat sig med denna motivering:

"Emot byggnadsnämndens beslut om ändring av stadsplanen i kvarteret Laura få vi anmäla följande reservation.

Med framhållande av olägenheterna av upprepade stadsplaneändringar under byggnadstiden utan tungt vägande skäl anse vi, att de brandskyddssynpunkter, som ligga till grund för byggnadsbestämmelserna, åsidosättas genom en vindsinredning av detta slag och att vindsinredningen hänvisar hyresgästerna att som förvaringsrum för bohag och kläder använda därtill mindre lämpade källarutrymmen."

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

FÖRSLAG

till jämkning av stadsplanen för kvarteret Laura i Västerås.

Stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts den 17 maj 1940.

Följande bestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, lokaler för handel, samlingslokaler och garage.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffror i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffrorna i romben angiver.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffror i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffrorna i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å områden där särskilt våningsantal icke angivits, må efter byggnadsnämndens prövning byggnad uppföras med det antal våningar, den tillåtna hushöjden medgiver.

I byggnad får vindsbjälklagets golv ej förläggas högre än den medgivna hushöjden.
Å med v betecknat område får vinden inredas.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med S betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 23 mars 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har i häröver den 6 juni 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren, till vilken ärendet remitterats för yttrande, får för sin del under förutsättning att den ifrågasatta vindsinredningen utföres i brandhärdigt material, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande jämkningsförslag samt

att bemyndiga byggnadsnämnden underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 131. Restitution av nöjesskatt till Västerås Teateraktiebolag.

Västerås Teateraktiebolag har i skrivelse till drätselkammaren den 15 maj 1946 anfört följande:

Under åberopande av tidigare gjorda framställningar och av drätselkammaren och stadsfullmäktige fattade beslut samt av bifogade styrelseberättelse får Västerås Teateraktiebolag härmed vördsamt anhålla, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1946 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Drätselkammaren har uti en den 6 juni 1946 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Bolaget har alltsedan år 1929 erhållit kommunalt understöd för verksamheten. Under de två första åren utgick understödet i form av kontant bidrag och därefter i form av restitution av de till staden från teatern inbetalade nöjesskattemedlen. Av bolagets styrelseberättelse samt vinst- och förlusträkning framgår att de under år 1945 influtna och till bolaget restituerade nöjesskattemedlen uppgå till kronor 10.153: 79, att avskrivning skett av kostnaderna för fastighetens restaurering med

ytterligare 14.000 kronor, varigenom återstående del av restaureringskostnaderna utgör 42.000 kronor, vilket sistnämnda belopp ingår i fastighetens i balansräkningen upptagna värde, 262.000 kronor, samt att styrelsen har för avsikt att successivt ytterligare söka nedbringa fastighetsvärdet, vilket emellertid anses möjligt endast under förutsättning att staden även framgent lämnar understöd åt teaterbolaget.

Därest bolagets framställning bifalles, erfordras icke särskilt anslag, enär i årets budget under litt 20 H 721 finnes upptaget en utgiftspost å 30.000 kronor för restitution av nöjesskatt, i vilken post även ingår beräknad restitution till teaterbolaget.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för år 1946 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, uppgående till beloppet av under samma år vid föreställningar å teatern' influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag samt

att vad bolaget sålunda erhåller i understöd till fullo skall återgäldas innan utdelning till aktieägarna i bolaget må ske.

Nr 132. Tilläggsanslag för uppförande av daghem å stadsägan 1789 A.

Drätselkammaren har uti en den 6 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 31 maj 1945 ha stadsfullmäktige beslutat att för uppförande av daghem för barn å stadsägan nr 1789 A här i staden jämte anskaffande av inventarier därtill anvisa ett anslag av 147.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas till ett belopp av 17.000 kronor genom uttaxering i 1946 års stat och till ett belopp av 130.000 kronor, motsvarande byggnadskostnaderna, av lånemedel ävensom att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av ett femårigt amorteringslån å sistnämnda belopp.

Sedermera ha stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 såtillvida ändrat sitt beslut beträffande täckningen av den del av anslaget, som motsvarade byggnadskostnaderna, 130.000 kronor, att stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att upptaga lånet för nämnda byggnadskostnader med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt.

Kungl. Maj:t har genom nådigt beslut den 26 april 1946 numera under vissa villkor beviljat staden understöd ur allmänna arvsfonden till företagets utförande med dels 35.000 kronor som bidrag till byggnadskostnaderna, dels ock med 8.500 kronor såsom bidrag till kostnaderna för anskaffande av inventarier till daghemmet.

Emellertid har det numera visat sig, att byggnadskostnaderna komma att uppgå till högre belopp än vad man tidigare räknat med. Enligt verkställda beräkningar skulle sålunda för byggnadens uppförande erfordras ett tilläggsanslag å 20.000 kronor.

Anslaget torde böra täckas på samma sätt som huvudanslaget.

Då beräkningen av statsbidraget synes ha skett med utgångspunkt från de tidigare angivna byggnadskostnaderna, synes det ej uteslutet att ytterligare ett statsbidrag efter därom gjord ansökan skulle kunna utverkas. Åt barnstugestyrelsen bör uppdragas att ingiva dylik ansökan.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av byggnadskostnaderna för uppförande av ifrågavarande daghem å stadsägan nr 1789 A anvisa ett tilläggsanslag å 20.000 kronor,

att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel,

att bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt för utgiften ifråga upptaga och utkvittera ett femårigt amorteringslån samt

att uppdraga åt barnstugestyrelsen att till vederbörande myndighet ingiva ansökan om ytterligare statsbidrag.

Nr 133. Motion ang. inrättande av en Västerås stads musikstyrelse.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 februari 1946 föredrogs följande av herr John Jacobsson väckta motion:

Intresset för sång och musik är i Västerås stad liksom i vårt land i övrigt i stadigt stigande. Det har bl. a. kommit till synes under Musikens vecka.

I Västerås arbetar sedan många år åtskilliga sammanslutningar med sången och musiken som huvudsakligt intresse men även sådana med nämnda moment som delintresse. Ofta måste desamma med stora personliga uppoffringar arbeta på att stärka och utveckla de resurser, som redan finns musikaliskt och sångligt. Att sång- och musiklivet kan anses som en gemensam hushållsangelägenhet i lika hög grad som exempelvis idrotten torde vara ostridigt. Det är för den psykiska hälsan vad idrottandet är för den fysiska.

Västerås Musiksällskap har, för att nämna ett exempel, verkat i den riktning varom här är fråga. Genom Musikskolan har den även kommit att alltmer ägna sitt intresse åt rent pedagogiska uppgifter. Givetvis fordras nu, att det intresse, som väckts hos de unga för musik, vidmakthålles och utökas genom att ungdomen engageras i uppgifter i musikaliskt och sångligt avseende, som kan verka ungdomsvårdande. Möjligheter bör på alla sätt beredas de unga att efter avslutade skolstudier deltaga i förädlande sysselsättningar, och härvidlag anmäler sig genast de ljudande konsterna, som kan odlas i körer, musikkårer och orkestrar för ungdom. Nya sådana behöver ekonomiskt stöd liksom de redan existerande, inte minst för anskaffning av instrument. Vidare bör övervägas, om inte stipendier till obemedlad, musikbegåvad ungdom är ett medel att demokratisera och popularisera musikintresset.

Det ovan sagda aktualiserar ytterligare frågan om rationell ungdomsvård. Utan tvivel är sång och musik något, som i allra högsta grad kan avleda ungdomens uppmärksamhet från nöjesindustriens avarter och motverka en dragning till ett osunt nöjesliv.

Den goda början, som Västerås stad redan gjort genom att anslå dels kr. 10.000: — till Västerås Musikskola, dels kr. 6.000: — till frilufts- och folkkonserter, innebär ett värdefullt löfte om fortsatt bistånd till denna sida av stadens kulturella liv. Men angeläget är, att kommunen mera direkt engageras på detta område.

Med stöd av vad härovan anförts, får jag därför hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att låta verkställa en utredning om tillsättande av en *Västerås stads musikstyrelse* på förslagsvis elva personer jämte suppleanter. Denna kommunala musikstyrelse skall utöva den centrala ledningen av stadens musikliv i analogi med vad fallet torde komma att bli med den kommunala idrottsstyrelsen beträffande idrottslivet. — En av musikstyrelsens huvuduppgifter torde, vid sidan av de pedagogiska och ungdomsvårdande, komma att bli att arbeta på tillkomsten av ett konserthus, eventuellt kombinerat med ett konstmuseum, eller i varje fall sörja för att de större samlingslokaler, som äro planerade i andra sammanhang, blir utformade med hänsyn även till de musikaliska kraven.

Västerås den 27 februari 1946.

JOHN JACOBSSON.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 28 februari 1946 remitterat motionen till folkskolestyrelsen och drätselkammaren för yttrande.

Folkskolestyrelsens yttrande i ärendet daterat den 5 april 1946 är refererat i drätselkammarens nedan intagna skrivelse.

Drätselkammaren har i utlåtande den 6 juni 1946 anfört följande.

Sedan ärendet remitterats till folkskolestyrelsen och drätselkammaren för yttrande, har folkskolestyrelsen i ärendet avgivit följande yttrande: "De av motionären framförda önskemålen finner styrelsen icke blott beaktansvärda utan även i betydande utsträckning beaktade. Sedan något mer än ett år tillbaka verkar en av staden understödd musikskola härstädes. Enligt vad styrelsen har sig bekant har skolans verksamhet omfattats med stort intresse och fått en omfattning vida större än man vågat förvänta. Att tillsätta en kommunal styrelse för musiklivet vid sidan av den nuvarande skulle väl innebära överorganisation, och att redan nu göra ett utbyte synes ej välbetänkt.

Uppgiften att verka för tillkomsten av ett konserthus torde nog få lov att ställas på en oviss framtid med tanke på de omfattande och trängande behov av skilda slag av offentliga byggnader, som anmäla sig. I varje fall synes förslaget i denna del ej ha aktuellt intresse. Att man däremot vid planerandet av större samlingslokaler beaktar den synpunkten, att de så långt det är möjligt tjäna sång- och musiklivet, finner styrelsen vara i sin ordning, men någon särskild styrelse för detta ändamål torde ej vara behövlig. Med åberopande av vad styrelsen sålunda anfört beslöt den f. n. avstyrka motionen."

Drätselkammaren får efter remiss i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren vill erinra om att här i staden sedan längre tid är verksamt ett

musiksällskap, vilket har till ändamål att tillgodose den musikaliska konsten och främja dess utveckling inom staden. Sällskapet har i sina strävanden att främja musiken visat sig synnerligen livaktigt och efter vad drätselkammaren kunnat finna icke underlåtit att på allt sätt levandegöra och vidmakthålla intresset för musik och sång. En gren av sällskapets verksamhet är den sedan kortare tid i staden verksamma musikskolan, som särskilt avser att rationalisera och effektivisera musikundervisning i staden. Skolans styrelse, vilken utses av musiksällskapet i samråd med bildningsorganisationerna, innefattar i sig representanter för bland annat skolorna, A. B. F. och Tjänstemännens Bildningsverksamhet och måste sålunda anses vila på bred demokratisk grund.

Med allt erkännande åt motionärens synpunkter ifråga om musikens betydelse i andligt avseende vill drätselkammaren likväl för sin del ifrågasätta, huruvida en organisation av det slag motionären tänkt sig vid sidan av den nu bestående verksamheten skulle hava någon ytterligare mission att fylla. Drätselkammaren vill gärna understryka vad motionären anfört angående vikten av att samhällets intresse för musiken icke förtröttas och att musiklivet från stadens sida erhåller det stöd, som kan finnas lämpligt. Detta stöd torde dock såsom hittills lämpligast böra ske i form av anslag från stadens sida till de organisationer, som nu äro verksamma. Ett inrättande av en kommunal musikstyrelse torde under nuvarande förhållanden såsom folkskolestyrelsen framhållit sannolikt medföra en överorganisation.

Under åberopande av vad sålunda anförts får kammaren med biträdande av vad folkskolestyrelsen anfört föreslå stadsfullmäktige besluta

att den i ärendet väckta motionen icke må för närvarande föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 134. Uppförande av serveringspaviljong vid Johannisbergs badplats.

Drätselkammaren har uti en den 6 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 28 maj 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 76) beslöto stadsfullmäktige att för uppförande av serveringslokal och hjälpförbandsplats å badplatsen vid Johannisberg anvisa 5.000 kronor att utgå av 1942 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Med hänsyn till den brist å arbetskraft, som under dåvarande förhållanden förelåg beslöt drätselkammaren under sommaren 1942 att med kioskens uppförande finge anstå till lämplig tidpunkt.

Av samma skäl har under de följande krigsåren fått anstå med lokalens uppförande.

Frågan om upprättande av en särskild hjälpförbandsplats synes numera icke hava omedelbar aktualitet.

Efter anmodan av drätselkammaren har stadsarkitekten nu utarbetat förslag till uppförande utav en serveringskiosk med tillhörande överbyggd veranda å området ifråga. Själva kioskbyggnaden skulle utgöras utav ett försäljningsrum med försäljningslucka åt två håll och därinnanför ett kök samt personalrum. Paviljongen

skulle förses med inredd källare. Kostnaderna för uppförande av paviljongen skulle enligt verkställd beräkning uppgå till omkring 16.000 kronor.

Parkstyrelsen har för sin del hemställt, att serveringspaviljongen snarast möjligt komme till utförande i enlighet med det framlagda förslaget.

Kiosken bör av staden uthyras till lämplig person, som vill åtaga sig att förestå serveringsrörelsen vid Johannisberg.

Med hänsyn till den livliga besöksfrekvensen vid badplatsen synes staden icke i längden kunna uraktlåta att göra något åt serveringsförhållandena. Även om byggnaden icke till innevarande säsong hinner färdigställas har kammaren likväl ansett sig böra nu hemställa om anslag för att arbetet skall så snart arbetstillstånd erhållits i god tid före nästa sommarsäsong kunna påbörjas.

Då såsom ovan angivits för ändamålet redan finnes tillgängligt ett anslag på 5.000 kronor erfordras nu ett tilläggsanslag å 11.000 kronor, vilket lämpligen bör upptagas till täckning i parkstyrelsens stat för nästa år.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av serveringspaviljong vid Johannisbergs badplats i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivet förslag anvisa ett tilläggsanslag å 11.000 kronor samt

att detta anslag skall upptagas till täckning i parkstyrelsens stat för nästkommande år.

Nr 135. Utsträckning av området för tillämpning av hälsovårdsstadgans kap. I.

Hälsovårdsnämnden har uti en den 10 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt 32 § hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 gälla bestämmelserna i stadgans 1 kap. "Om allmänna hälsovården i stad" endast för stads planlagda område. För övriga delar av stad tillämpas föreskrifterna för allmänna hälsovården på landet, därest ej i särskild ordning beslutats att område utom stadsplanen skall i avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom planlagt område. Stadsfullmäktige beslöto den 29 juni 1922 om viss utsträckning av tillämpningsområdet för 1 kap. hälsovårdsstadgan samt för Västerås stad gällande renhållningsstadga och särskilda ordningsföreskrifter i hälsovårdshänseende, dock med undantag för inom området men utom stadsplanen belägna jordbruksfastigheter. Stadsfullmäktiges beslut fastställdes av länsstyrelsen den 30 augusti 1922. Sedan dess har tillämpningsområdet icke utsträckts annorledes än genom fastställande av nya stadsplaner. Det nuvarande området ligger å bifogade karta inom den röda begränsningslinjen.

På grund av införlivningen med staden av Badelunda socken, bebyggelsens utsträckning i övrigt samt inom vissa områden planerad bebyggelse har hälsovårdsnämnden ansett det nödvändigt att utsträcka tillämpningsområdet till att omfatta den del av staden, som å kartan, ligger inom den blå begränsningslinjen. Liksom tidigare bör undantag göras för jordbruksfastigheter. Hälsovårdsnämnden vill i detta sammanhang framhålla den möjlighet till lindring i bestämmelserna i vissa fall som

medgives nämnden enligt 26 § hälsovårdsstadgan. Enligt detta stadgande må nämnden för sådan lägenhet inom tillämpningsområdet, som ligger avlägset från tätare bebyggd del av staden, medgiva lindring i bestämmelserna rörande anordningar vid avträden, urinkurar, stall, fähus och svinhus. För sådan lägenhet må nämnden ock medgiva lindring i stadgandena i 15 § 1 och 2 mom. hälsovårdsstadgan angående köksavfall, sopor och dylik orenlighet, i 16 § angående flytande orenlighet, i 20 § angående bortforsling av orenlighet m. m. samt i 23 § 2 mom. ang. förläggning av allmän avstjälpningsplats. Sådant medgivande må av nämnden återkallas, då ändrade förhållanden därtill föranleda.

På grund av vad sålunda anförts, får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att jämlikt 30 § 1 mom. och 32 § hälsovårdsstadgan hos länsstyrelsen anhålla om fastställelse därå, att det å bifogade karta inom den blå linjen liggande området utom stadsplanen måtte i avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom planlagt område, med undantag dock för inom området belägna jordbruksfastigheter.

Drätselkammaren har i häröver den 6 juni 1946 avgivet utlåtande med biträdande av hälsovårdsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att det av hälsovårdsnämnden föreslagna, å kartan inom blå linje liggande område utom stadsplanen måtte i avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom stadsplanelagt område, med undantag dock för inom området belägna jordbruksfastigheter samt

att hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse å detta beslut.

Nr 136. Inköp av två lastautomobiler till renhållningsverket.

Lantegendomsnämnden har uti en den 31 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härigenom anhålla, att stadsfullmäktige för inköp av tvenne lastautomobiler för renhållningsverkets behov måtte bevilja ett anslag å 33.800 kronor.

Renhållningsverkets bilpark, som redan före kriget var tämligen knapp, måste på grund av det genom Badelundas inkorporering och stadens tillväxt i övrigt väsentligt större hämtningsområdet utökas. För närvarande har renhållningsverket till sitt förfogande fem stycken lastautomobiler, varav en är så bristfällig, att den måste utbytas så fort ske kan. Vid upprepade tillfällen har renhållningsverket därför varit nödsakad förhyra trafikbilar för hämtningen, vilket ur kostnadssynpunkt visat sig ofördelaktigt. En annan orsak till det ökade behovet av egna bilar är att stallet å Kungsängen genom markens försäljning till järnvägen skall nedrivas, vilket medför att de där nu stationerade hästarna måste överföras till någon av lantgårdarna eller säljas. Att använda hästar stationerade å någon av lantgårdarna för sophämtning inom staden är synnerligen oekonomiskt, då färden från och till verksamhetsområdet blir alltför tidsödande. De bilar, som äro avsedda att inköpas kunna med fördel använ-

dsa även vid genomförande av nytt sophämtningssystem eller om så skulle finnas vara lämpligare överföras till det planerade centralgaraget för stadens bilpark.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att för inköp av tvenne lastautomobiler ställa ett anslag å 33.800 kronor till lantegendomsnämndens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 6 juni 1946 avgivet utlåtande anfört följande:

Enär behov av ifrågavarande lastbilar synes föreligga, finner drätselkammaren ej anledning till erinran mot lantegendomsnämndens hemställan.

Med åberopande av vad lantegendomsnämnden i ärendet anfört får drätselkammaren därför tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för inköp av ifrågavarande lastbilar bevilja ett anslag å 33.800 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i lantegendomsnämndens stat för år 1947.

Nr 137. Inköp av en paketautomobil till parkförvaltningen.

Parkstyrelsen har uti en den 24 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla, att stadsfullmäktige för inköp av en paketautomobil för parkförvaltningens behov måtte ställa ett anslag å 11.100 kronor till parkstyrelsens förfogande. Som skäl för framställningen får parkstyrelsen anföra följande.

Vid upprepade tillfällen under de senaste åren har frågan om anskaffande av motorfordon varit synnerligen aktuell på grund av de synnerligen dryga utgifterna för lejda fordon. Senast i samband med innevarande års inkomst- och utgiftsstat framfördes frågan till stadsfullmäktige, varvid parkstyrelsen ifråga om anslaget för körslor framhöll, "att parkförvaltningen under 1946, om drivmedelsläget så medger, ämnar anhålla om anslag för inköp av en automobil för att därigenom förbilliga körselkostnaderna". Sistnämnda kostnader uppgingo under år 1945 till c:a 38.000 kronor, kostnaderna för utförda körslor vid nyanläggningsarbeten, vilka påföras vederbörande anslag, däri inräknade. Under innevarande år beräknas körselkostnaderna öka ytterligare och kan som exempel nämnas att under vår- och sommarsäsongen tre och ofta fyra lastbilar äro förhyrda varje dag.

Då det kommit till parkstyrelsens kännedom, att genom drätselkammarens försorg verkställts utredning angående bilbehovet i staden och därvid föreslagits inrättande av ett centralgarage med möjlighet för parkstyrelsen att därifrån rekvirera erforderliga lastbilar, nöjer sig styrelsen med att hos stadsfullmäktige anhålla om anslag för en snarast möjligt behövlig paketautomobil. För att provisoriskt ordna frågan om lättare transporter fick parkstyrelsen såsom en nödfallsåtgärd under år 1944 anskaffa en elcykel. Denna, som torde kunna betraktas som en kristidsföreteelse, är nu så gott som slutkörd och tarvar så dryga underhållskostnader, att det knappast

lönar sig offra några mer medel på densamma. På grund av de ständiga reparationerna, särskilt under senaste tiden, har densamma icke kunnat utnyttjas och då dessutom lastförmågan är obetydlig gentemot en paketautomobil, är sistnämnda fordon oundgängligen behövligt för att effektivisera arbetet och minska utgifterna för körslor. Ifrågavarande paketautomobil skall användas för transporter av materiel, redskap och växter m. m. från stadsträdgården och förrådet till de olika arbetsplatserna, vilka äro belägna inom skilda delar av stadens tämligen vidsträckta område. Den är dessutom avsedd att användas för transport av arbetare under vintern till de avlägsnare arbetsplatserna, för vilket ändamål vagnen är mycket lämplig då hytten förutom föraren rymmer fem personer. Från arbetareparten har vid flera tillfällen framförts krav på, att en täckt vagn vintertid ställdes till förfogande för deras resor till de avsides belägna arbetsplatserna såsom Johannisbergsbadet, Björnön m. fl. ställen.

På grund av vad ovan anförts får parkstyrelsen sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta att för inköp av en paketautomobil ställa ett anslag å 11.100 kronor till parkstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 6 juni 1946 avgivet utlåtande med biträdande av parkstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en paketautomobil för parkförvaltningens behov ställa ett anslag å 11.100 kronor till parkstyrelsens förfogande samt

att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel och upptagas till täckning i parkstyrelsens stat för nästkommande år.

Nr 138. Inköp av ny brandautomobil.

Brandstyrelsen har uti en den 17 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Brandstyrelsen får härmed anhålla att stadsfullmäktige *dels* måtte medgiva brandstyrelsen rätt att för inköp av en brandautomobil disponera av Städernas Brandstodsbolag m. fl. för brandförsvaret överlämnade medel, vilka nu uppgå till 34.200 kronor, och *dels* för täckande av merkostnaderna för bilen bevilja ett anslag å 800 kronor.

Behovet av ifrågavarande brandautomobil har länge varit trängande, men svårigheterna att under kriget anskaffa nödig materiel har gjort att frågan måst anstå tills nu, då Badelundas inkorporering och stadens tillväxt i övrigt nödvändiggjort anskaffning av ytterligare ett sådant fordon. Automobilen är avsedd att förses med pump och vattentank för 1.000 liter, varjämte å densamma skall monteras radioanläggning med anslutning till polisradionätet, vilken sistnämnda åtgärd medför att förbindelse från brandplatsen kan erhållas icke blott med polisstationen utan även med brandstationen. På så sätt kan order om inkallande av förstärkning av både manskap och redskap ske utan dröjsmål.

Brandstyrelsen hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta att medgiva brandstyrelsen rätt disponera ovanberörda 34.200 kronor för inköp av en ny brandautomobil ävensom bevilja ett anslag å 800 kronor för täckande av merkostnaderna.

Drätselkammaren har i häröver den 6 juni 1946 avgivet yttrande med biträdande av brandstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för inköp av ny brandautomobil anvisa ett anslag å 35.000 kronor, varav ett belopp av 34.200 kronor skall täckas av förenämnda av Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod till staden överlämnade till bestridande av utgifter för brandförsvaret avsedda medel samt återstående belopp, 800 kronor, skall upptagas till täckning i brandstyrelsens stat för nästkommande år.

Nr 139. Inköp av en mindre betongblandare till parkförvaltningen.

Parkstyrelsen har uti en den 24 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Parkstyrelsen får härigenom anhålla, att stadsfullmäktige måtte ställa ett anslag å 800 kronor till parkstyrelsens förfogande för inköp av en betongblandare av mindre typ och får styrelsen som skäl för framställningen framhålla, att ifrågavarande blandare är avsedd att användas vid de så gott som dagligen förekommande arbetena med betonggjutningar av olika slag varjämte densamma är synnerligen lämplig att användas vid blandning av gräsfrö, varav ganska stora mängder årligen användas. De betongarbeten, som förekomma äro bland andra, gjutning av trappor samt plintar för lekredskap, soffor, stolar, staket etc. ävensom vissa andra smäckrare konstruktioner, som fordra omsorgsfull blandning av gjutningsmaterielet.

Parkstyrelsen får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av mindre betongblandare ställa ett anslag å 800 kronor till parkstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet yttrande med biträdande av parkstyrelsens framställning, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 800 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 140. Tilläggsanslag för inköp av gripanordning för malmkübel.

Hamnstyrelsen har uti en den 8 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I september 1944 gjorde hamnstyrelsen hos Asea en beställning å gripanordning för en malmkübel. Asea, som förklarade sig villigt att åtaga sig leveransen på löpande räkning, beräknade kunna fullgöra denna omkring den 1 mars 1945 för en kostnad å cirka 3.000 kronor. Emellertid kunde leveransen icke ske förrän den 9 januari 1946 beroende

på svårigheter i samband med kriget och uppgick då kostnaden för gripanordningen till 6.950 kronor. För ändamålet ifråga finnes ett anslag å 3.000 kronor reserverat, vilket ursprungligen upptogs i hamnstyrelsens stat för år 1944. En överkostnad å 3.950 kronor har sålunda uppstått.

På grund av vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för täckande av kostnad för gripanordning för malmkübel anvisa ett tilläggsanslag å 3.950 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet yttrande med biträdande av hamnstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att anvisa ifrågavarande tilläggsanslag samt

att anslaget skall upptagas till täckning i hamnens stat för år 1947.

Nr 141. Inköp av en polypgripskopa.

Hamnstyrelsen har uti en den 7 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För ökning av hamnens lossningskapacitet har hamnstyrelsen ansett det nödvändigt, att kranutrustningen kompletteras med ytterligare polyper (gripskopor med krokiga griparmar) för skrotlossning. Enligt vad hamnstyrelsen erfarit beräknas tillförseln av järnskrot till bruken i Bergslagen att bliva av större omfattning än före kriget. Från importörshåll har förklarats att den hamn, som för närvarande ligger bäst till i lossningshänseende är Otterbäcken vid Vänern, där all skrotlossning sker med polyper. Emellertid är det önskvärt, att även en ostkusthamn, är väl rustad för denna trafik. De hamnar, som då komma närmast ifråga, äro Gävle, Stockholm, Oxelösund, Köping och Västerås. Av dessa hamnar anses Gävle, Stockholm och Köping för närvarande vara mindre väl rustade för ifrågavarande trafik medan Oxelösund förbereder sig för fredstrafiken genom att förbättra sin maskinella utrustning. Vad Västerås beträffar ligger hamnen ur trafiksynpunkt mycket lämpligt till, men lossningskapaciteten måste ökas. Detta kan ske genom anskaffande av två polyper för skrotlossning, varvid de enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1945 beställda båda kranarna tillsammans med de nuvarande få större möjligheter att effektivisera lossningskapaciteten, som bör ökas med närmare 100 procent.

Anbud har infordrats från det enda svenska företag, som tillverkar polyper, vilket anbud lydde å 12.200 kronor per polyp. Då detta pris förefallit hamnstyrelsen för dyrt samt hamnens verkstad beräknas bliva färdig denna sommar, har hamnstyrelsen efter gjorda kalkyler funnit, att tillverkningen kan ske å den egna verkstaden. Yrkeskunnigt folk finnes tillgängligt bland kranmaskinisterna. Erforderliga ritningar ha uppgjorts av en ingenjör å stadens byggnadskontor. Hamnstyrelsen har ansett det lämpligast att tills vidare blott låta tillverka den ena av de båda erforderliga polyperna för att senare, då den första är färdig, fatta beslut om tillverkning av den andra polypen av samma storlek och typ.

Materielkostnaden för en polyp har beräknats till högst 6.000 kronor. Arbetslönerna

ha icke beräknats, dels enär den egna av hamnen avlönade personalen skall utföra arbetena dels ock enär arbetslönerna ställa sig svårare att beräkna än materialkostnaderna. I varje fall kan emellertid sägas att den sammanlagda kostnaden kommer att avsevärt understiga den summa som skulle erfordras för beställning hos annat företag. Då arbetet utföres av kranmaskinisterna kommer under arbetets fortgång lönerna att belasta kontot för avlöning åt kranmaskinisterna i löpande utgiftsstat. Hamnstyrelsen vill därför begära stadsfullmäktiges bemyndigande att utbetala arbetslönerna från nämnda konto för att sedermera efter arbetets fullbordan då arbetskostnaderna kunna exakt uppgivas, begära anslag för att gottskriva lönekontot för kranmaskinisterna.

Med hänvisning till det nu anförda får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av material för tillverkning av en polypgripskopa anvisa ett anslag å 6.000 kronor samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att intill dess annat beslutas utbetala arbetslöner för detta ändamål med anlitande av lönekontot för kranmaskinisterna.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet yttrande med biträdande av hamnstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet samt

att anslaget skall upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat för år 1947.

Nr 142. Uppförande av nytt hamnmagasin.

Kommittén för utredning av frågan om nytt hamnmagasin har i skrivelse till drätselkammaren den 12 juni 1946 anfört följande:

Vid drätselkammarens sammanträde den 7 mars 1946 redogjorde stadsdirektören för det förberedande utredningsarbete, som utförts av en utav hamnstyrelsen tillsatt kommitté för utredning av frågan om uppförande av ett nytt hamnmagasin vid östra kajen i gamla hamnen. På förslag av stadsdirektören beslöt drätselkammaren vid nämnda sammanträde att uppdraga åt en kommitté bestående av herrar Hellström, A. Mattson, hamnkaptenen och byggnadschefen att ävenledes i fortsättningen handhava utredningen av frågan.

Kommittén får härmed med återgivande av innehållet i ovan berörda redogörelse framlägga nedanstående förslag.

År 1939 överlät staden till Asea ett större område söder om kvarteren Sigurd och Sigvald ingående i den s. k. hamnplanen och omfattande såväl gator som områden uthyrda för magasin, förråd, sågverk m. m. Området ifråga var avsett till utvidgning av nämnda kvarter för möjliggörande av en tillbyggnad av Aseas mekaniska verkstad. I förslaget till stadsplan för hamnområdet, vilket förslag nyligen antagits av stadsfullmäktige hade överlåtelsen konfirmerats och bestämmelser angivits för områdets bebyggande. I olika etapper har Asea realiserat sina tillbyggnadsplaner och tagit marken i anspråk österifrån t. o. m. det område, som förut disponerades av drätselkammaren för förråd. Väster därom hava sedan gammalt funnits sex trämaga-

sin i två våningar, vilka disponerats av olika firmor i staden för lagring av varor. Hyresgästerna till dessa magasin ha uppsagts till avflyttning till den 1 oktober innevarande år av Asea, som tillträtt marken, och ett av magasinen har för övrigt redan rivits.

Då andra magasinsutrymmen icke stå till förfogande, måste de nuvarande magasinen på något sätt ersättas i god tid före rivningen för att icke hyresgästerna skola hindras i sin rörelse. Med anledning härav påbörjade hamnstyrelsen i samråd med dessa hyresgäster under hösten år 1945 en utredning rörande utrymmesbehov och lämplig plats för ett nytt magasin. Den lämpligaste platsen synes hamnstyrelsen vara en fortsättning österut av de befintliga tre stenmagasinen vid östra kajen. Då emellertid de markområden, varå magasinen äro uppförda, äro uthyrda med långtidskontrakt, har det visat sig förenat med stora svårigheter att erhålla något lämpligt område.

Då det magasin, som var uppfört på av firman Axel Sundströms järnaffär och järnaffären Olssons Eftr. förhyrt område, under våren 1945 nedbrunnit har underhandlingar förts mellan drätselkammaren och dessa firmor angående sådan ändring i hyreskontrakten, att staden redan under år 1946 skulle kunna få disponera erforderlig mark för ett magasin, därvid annat område för förrådsändamål skulle upplåtas till dem vid Regementsallén.

Hamnstyrelsen har för preliminär utredning i frågan anlitat Byggnadstekniska byrån i Göteborg samt i samråd med blivande hyresgäster, nämligen Hakonbolaget och A.-B. Rudhe & C:o, utformat ett principförslag, vilket varit föremål för förberedande behandling i drätselkammaren och byggnadsnämnden och till vilket förslag hänsyn jämväl tagits i föreliggande stadsplaneförslag för hamnområdet. Den av drätselkammaren tillsatta kommittén har från Byggnadstekniska byrån infordrat kostnadsförslag för upprättande av fullständigt förslag samt tidsschema för projekteringsarbetet. Dessutom har kommittén beställt sådan utredning med kostnadsförslag och materielförteckning, att byggnadstillstånd skall kunna sökas. Detta senare förslag skall vara färdigt den 17 innevarande juni månad.

I Arbetsmarknadskommissionen har arbetet förberetts på sådant sätt, att sambandet med Aseas bygnadstillstånd och tillstånd för byggande av magasin klargjorts, varvid särskilt påpekats att en tidsskillnad av sex till åtta månader är nödvändig emellan dessa arbeten.

Kommittén har för sin del funnit det av Byggnadstekniska byrån betingade arvodet à 37.100 kronor skäligt. Kommittén får nu föreslå drätselkammaren att drätselkammaren måtte fatta ett principbeslut om uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse samt för uthyrning i huvudsaklig överensstämmelse med bilagda principförslag, vilket preliminärt kostnadsberäknats till 1.200.000 kronor och vilket för preliminär driftskalkyl bifogas; att drätselkammaren ville uppdraga åt Byggnadstekniska byrån i Göteborg att utarbeta erforderliga ritningar samt att för täckande av kostnaderna för sagda ritningar anvisa ett belopp à 40.000 kronor.

Drätselkammaren har i ett den 13 juni 1946 avgivet yttrande till stadsfullmäktige anfört följande:

Såsom av hamnstyrelsens skrivelse framgår är det nödvändigt att magasinsfrågan i gamla hamnen så snart sig göra låter erhåller sin lösning. Av denna anledning är det av vikt att den genom kommitterade påbörjade utredningen utan avbrott fullföljes. Närmaste etapp i utredningen är utarbetande av fullständiga ritningar. Då medel

härför icke finnas tillgängliga, har drätselkammaren velat hemställa till stadsfullmäktige om anslag för ändamålet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för utarbetande av erforderliga ritningar för uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse anvisa ett anslag å 40.000 kronor samt

att anslaget ifråga skall täckas på sätt stadsfullmäktige efter därom av drätselkammaren senare framlagt förslag komma att besluta.

Nr 143. Anskaffande av laboratorieutrustning till högre folkskolans tekniska linje.

Styrelsen för Västerås högre folkskola har uti en den 7 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde med styrelsen för Västerås högre folkskola den 27 maj 1946 upptogs frågan om nyanskaffning för högre folkskolan av diverse utrustning för laboratoriebruk vid den tekniska linjens elektrotekniska laborationer till behandling.

Högre folkskolan saknar f. n. både fysiklaboratorium och apparatsamling. För undervisningen i fysik har högre folkskolan hittills varit hänvisad till elektrotekniska fackskolans laboratorium med dess utrustning. Under de två år denna undervisning vid högre folkskolan pågått med tredje klassen ha dessa laborationer stött på avsevärda svårigheter, beroende dels på praktiska undervisningssvårigheter, dels på risken, som är förenad med användandet av den statliga skolans utomordentligt dyrbara och ömtåliga apparatutrustning, lämpad för ett betydligt högre stadium än det högre folkskolans undervisning avser. Rektor för högre folkskolan har därför i samråd med skolans lärare i fysik och föreståndaren för den elektrotekniska fackskolans fysikaliska institution efter infordrade offerter framlagt bifogade förslag till en första under alla förhållanden ofrånkomlig apparatutrustning uppgående till en summa av 5.516 kr., vilket förslag styrelsen för högre folkskolan vid ovan nämnda sammanträde enhälligt tillstyrkte.

Då leveranstiderna i regel för en laboratorieutrustning av detta slag äro mycket långa och utrustningen för den händelse att ett inköp kommer till stånd åtminstone delvis beräknas vara tillgänglig instundande hösttermin, ser sig högre folkskolans styrelse nödsakad att redan nu anhålla, att stadsfullmäktige behagade bifalla styrelsens förslag och anvisa medel att gälda ett inköp för högre folkskolans räkning av en laboratorieutrustning enligt bifogade specifikationsförslag till ett belopp av 5.516 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet yttrande med biträdande av styrelsens för högre folkskolan framställning tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 5.516 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i nästa års stat.

Nr 144. Ombyggnad av tekniska verkens förråds- och kontorslokaler vid reningsverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 28 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Det har visat sig vara av behovet påkallat att företaga en ombyggnad av tekniska verkens förråds- och kontorslokaler vid reningsverket. Ombyggnadsarbetet avser inredande av kall- och varmförråd, rör- och snickeriverkstad samt förrådskontor och rum för verkmästare. Av ett inom tekniska verken uppgjort kostnadsförslag framgår, att själva byggnadsarbetet skulle betinga en kostnad av 5.320 kronor, värme och sanitära installationer 1.380 kronor, elektriska installationer 500 kronor samt målningsarbeten 300 kronor eller sålunda tillhopa 7.500 kronor.

På grund av det anförda får styrelsen nu hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för ovan angivna ändamål anvisa ett anslag å 7.500 kronor att upptagas till täckning i tekniska verkens stat för nästkommande år.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet yttrande med biträdande av styrelsens för tekniska verken framställning tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 145. Anläggning av högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med hänsyn till att Lilla Johanneslundsområdet, som är beläget norr om och i omedelbar anslutning till småstugeområdet å Iggeby, inom närmaste tiden kommer att tagas i anspråk för bebyggelse, har inom tekniska verken upprättats förslag till anläggande av en 6 kV högspänningsjordkabel för ifrågavarande område. Utmed Äppelvägen i områdets norra del finnes för närvarande en luftledning, som samtidigt kommer att utbytas mot jordkabel.

Anläggningen avser att betjäna från väster räknat tjugotvå småstugor, fem tvåfamiljshus samt sju flerfamiljshus om tillsammans sextio lägenheter. Kostnaderna beräknas uppgå till 24.800 kronor, varav 9.400 kronor beräknas inflyta genom anslutningsavgifter.

På grund av det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för anläggning av en 6 kV högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund anvisa 24.800 kronor att utgå med 15.400 kronor av lånemedel samt med 9.400 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens för tekniska verken framställning tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa 24.800 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt sedermera täckas med ett belopp av 15.400 kronor av lånemedel och med 9.400 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 15.400 kronor ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 146. Anordnande av ytterligare högspänningskabel från kraftverket till norra stadsdelarna.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 28 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

De norr om Norra Ringvägen, Tegnérgatan och järnvägen belägna stadsdelarna tillgodoses för närvarande med el. ström genom två stycken högspänningskablar från kraftverket, därav den ena har 3×120 och den andra 3×35 mm² genomskärningsyta. Dessa kablar äro nu fullbelastade, varför det är nödvändigt att snarast möjligt utlägga flera kablar för att kunna tillgodose behovet av elkraft för den ständigt växande bebyggelsen. Inom tekniska verken har för den skull uppgjorts ett förslag, som innebär att ytterligare en högspänningskabel för 6 kV och med en genomskärningsyta av 3×120 mm² skulle utläggas från Kraftverket, över Kungsängen och vidare i Malmabergsgatan till Tegnérgatan samt därifrån genom den blivande Rikshuvudvägen och Emausgatan över transformatorstationen i Aseastaden fram till den transformatorstation, som är under uppförande vid Kristiansborgsalléns förlängning norrut ungefär mitt för Skallbergs-området. Från denna kabel skulle över Tegnérgatan avgrenas en kabel med en genomskärningsyta av 3×50 mm², vilken genom Metallgatan skulle dragas till transformatorstationen inom Hagaområdet. Vidare skulle en förbindelse åstadkommas med det nuvarande jordkabelnätet över en kabel av likaledes 3×50 mm² area från transformatorstationen vid Bomansgatan till nyssberörda station mitt för Skallbergs-området. Nuvarande luftledningen till landsbygdsområdet norr över passerar Gideonsbergs-området, som skall bebyggas, och måste i följd härav borttagas. Enligt förslaget skulle nämnda ledning ersättas med en jordkabel av 3×50 mm² area belägen utmed Kristiansborgsalléns förlängning mellan transformatorstationen framför Skallbergs-området och en punkt cirka 200 meter söder om Nordanby för att vid denna punkt anslutas till friledning över befintlig sektioneringstransformator om 6/6 kV, som flyttas dit.

Kostnaderna för hela anläggningen hava beräknats till 100.000 kronor och torde böra täckas av lånemedel.

Med vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för ovan angivna ändamål anvisa ett anslag av 100.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet utlåtande med biträdande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ändamålet anvisa ett anslag av 100.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 147. Disposition av överskottsmedel från Badelunda Elektriska Distributionsförening u. p. a.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i en den 28 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträdet den 20 december 1945 beslöto stadsfullmäktige att godkänna ett mellan Västerås stad genom styrelsen för tekniska verken å ena samt Badelunda Elektriska Distributionsförening u. p. a. å andra sidan upprättat preliminärt avtal om att staden fr. o. m. den 1 januari 1946 skulle övertaga föreningens verksamhet, därvid i avtalet bl. a. stadgades att föreningens tillgångar skulle överlåtas på staden samt att staden skulle övertaga ansvaret för föreningens skulder samt föreningen i övrigt åvilande förpliktelser.

Föreningen trädde sedan i likvidation. Av inom tekniska verken verkställd utredning framgår att föreningens verksamhet visar ett överskott å kronor 26.362: 44.

Då styrelsen för tekniska verken anser det vara skäligt att beloppet ifråga användes till förbättring av elnätet inom Badelunda får styrelsen härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att disponera ovan angivna belopp till förbättrande av det elektriska nätet inom förutvarande Badelunda socken.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse den 28 maj 1946 har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga styrelsen att disponera ett å Badelunda Elektriska Distributionsförenings u. p. a. verksamhet uppkommet överskott å kr. 26.362: 44 till förbättrande av det elektriska nätet inom förutvarande Badelunda socken.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för yttrande, får kammaren med biträdande av vad styrelsen anfört tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 148. Anslag för möblering av bostad åt hemvårdarinna.

Hemhjälpsnämnden har uti en den 24 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hemhjälpsnämnden får härmed anhålla, att stadsfullmäktige måtte ställa ett anslag å 2.450 kronor till nämndens förfogande för täckande av kostnaderna i samband med möblering av bostad åt nyanställd hemvårdarinna ävensom komplettering av bohaget för de tidigare anställda hemvårdarinnorna.

Vid uppgörande av innevarande års stat för hemhjälpsnämnden beräknades, att ytterligare en hemvårdarinna skulle anställas under innevarande år, men upptogs icke anslag för den staden åliggande skyldigheten att anskaffa fullständig utrustning för den nya hemvårdarinnans bostad, då meddelanden från hemsysterskolan i Uppsala givit vid handen, att någon hemvårdarinna icke kunde ställas till förfogande under innevarande år. Av en tillfällighet lyckades emellertid hemhjälpsnämnden att i början av året anställa en hemvårdarinna med av Kungl. Socialstyrelsen godkänd utbildning och har för denna hemvårdarinna bostad anskaffats inom Skiljeboområdet, vilken bostad nu möblerats för en kostnad av 1.700 kronor.

På grund av olägenheten att ha tvenne hemvårdarinnor boende å samma ställe beslöt hemhjälpsnämnden att anskaffa särskilda bostäder åt de två på Föreningsgatan 54 boende hemvårdarinnorna och ha dessa sedan den 1 april skilda bostäder. Denna åtgärd har medfört ökade utgifter för möblering av bostäderna, indragning av telefon m. m. till ett sammanlagt belopp av 750 kronor.

Hemhjälpsnämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att för möblering av bostad åt hemvårdarinna m. m. ställa ett anslag å 2.450 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet utlåtande med biträdande av hemhjälpsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 2.450 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 149. Iordningställande av golvet i hangar å Johannisbergs flygfält.

Drätselkammaren har uti en den 13 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt vad byggnadschefen meddelat, erfordras att golvet i hangaren å Johannisbergs flygfält prepareras genom indränkning med asfaltemulsion ävensom att golvet utsättes för viss ytbehandling. Kostnaderna för detta arbete ha av byggnadschefen beräknats till cirka 2.000 kronor.

Då medel för ändamålet ej finnas tillgängliga, får drätselkammaren med biträdande av byggnadschefens förslag tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av golvet i hangaren å Johannisbergs flygfält anvisa ett anslag å 2.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 150. Omläggning av Hantverkargatan och Sturegatan.

Drätselkammaren har i en den 13 juni 1946 till stadsfullmäktige avgiven skrivelse anfört följande:

Å byggnadskontoret har utarbetats förslag till omläggning av Hantverkargatan och Sturegatan utmed tomten nr 14 i kvarteret Knut ävensom av Hantverkargatan utmed tomten nr 3 i kvarteret Lennart. Arbetena avse i båda fallen bland annat borttagande av nu befintlig kantsten, makadamisering, anbringande av ny faskantsten och rännsten samt nysättning av smågatsten.

Enligt verkställda beräkningar skulle kostnaderna för dessa gatuarbeten sammanlagt uppgå till 14.000 kronor. Kostnaderna böra bestridas utav i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggning av gator och vägar till stadsfullmäktiges förfogande (8 B 1—468).

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för omläggning av Hantverkargatan och Sturegatan utmed tomten Knut nr 14 samt Hantverkargatan utmed tomten Lennart nr 3 i huvudsaklig överensstämmelse med byggnadskontorets förslag anvisa ett anslag å 14.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggning av gator och vägar (8 B 1—468).

Nr 151. Höjning av stadens borgen å byggnadskreditiv för nybyggnad i kv. Skjutvallen.

Drätselkammaren har uti en den 13 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 25 oktober 1945 ha stadsfullmäktige beslutat bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdars nybygge inom kvarteret Skjutvallen intill 85 % av den av Statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 722.500 kronor, mot säkerhet av inteckningar och under förutsättning att borgensåtagandet gällde under högst 1½ år från det kreditivmedlen börjat tagas i anspråk.

I skrivelse den 8 juni 1946 har nu stiftelsen under framhållande, att nybyggnadskostnaderna i sin slutgiltiga utformning, sedan byggnadsmöjligheterna å tomten av stiftelsen numera fullt utnyttjats, kalkylerats till sammanlagt 1.132.000 kronor, hemställt, att staden ville utöka sitt borgensåtagande intill ett belopp av 962.200 kronor motsvarande 85 % av sistnämnda kostnad.

Stadsfullmäktige ha genom särskilda beslut vid sammanträden den 25 oktober 1945, den 31 januari 1946 och den 25 april samma år bemyndigat drätselkammaren att ikläda sig borgen för byggnadskreditiv för olika av HSB uppförda nybyggnader intill ett belopp av 2.879.250 kronor, i vilket belopp ingår stadens förut omförmälda borgensåtagande för nybyggnad inom kvarteret Skjutvallen med ett belopp av 722.500 kronor.

Nu ifrågavarande tilläggsborgen torde tills vidare böra tecknas med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut i anledning av stadens framställning om tillstånd att få ikläda sig nu ifrågavarande borgensförbindelser intill ett belopp av 4 miljoner kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att — tills vidare med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt — teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdars nybyggnad i kvarteret Skjutvallen för ytterligare ett belopp av 239.700 kronor intill ett belopp av högst 962.200 kronor mot säkerhet av inteckningar liggande mellan 722.500 kronor och 962.200 kronor.

Nr 152. Anslag till trafiksäkerhetskampanj i staden (konf. stfm. handl. nr 62 ser. A/1946).

Trafiksäkerhetskommittén har uti en den 7 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Efter framställning av 1946 års trafiksäkerhetskampanjs verkställande utskott samt arbetsutskottet för Nationalföreningens för trafiksäkerhetens främjande hava stadsfullmäktige den 28 mars 1946 förklarat sig i princip beredda att bevilja bidrag till kostnaderna för anordnande inom staden av en trafiksäkerhetskampanj under våren 1946 samt uppdragit åt beredningsutskottet att å stadsfullmäktiges vägnar utse ledamöter i en särskild trafiksäkerhetskommitté med uppgift att inom staden leda och planera verksamheten ifråga.

I anledning härav utsåg beredningsutskottet vid sammanträde den 30 mars 1946 till ledamöter i dylik trafiksäkerhetskommitté kontorschefen Einar Keijser, advokaten J. Ruben Nyman, polismästaren Helge Hellekant, överkonstapeln Bertil Rydert, tjänstemannen Gösta Sjöberg, ingenjören Harry Källbeck, folkskolläraren Paul Runsten, avsynaren Tage Larsson, trafikchauffören John Eriksson, tjänstemannen Harald Stockberg, kaptenen Henric Fors, redaktören Axel Wennerling, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander samt intendenten Sven Drakenberg.

Kommittén har inom sig till ordförande antagit herr Keijser. Till verkställande ledamot har utsetts överkonstapeln Bertil Rydert.

Kommitterade få efter avslutat uppdrag lämna följande redogörelse för verksamheten inom kommittén.

Med kommittén hava hållits två sammanträden, varjämte sammanträden hållits med ett inom kommittén tillsatt arbetsutskott. Trafiksäkerhetskampanjen har under kommitténs överinseende bedrivits efter i huvudsak följande riktlinjer.

Trafikundervisning i skolorna har anordnats under c:a 125 timmar, därvid omkring 4.000 skolbarn åtnjutit teoretisk och delvis även praktisk undervisning. Vid de praktiska övningarna har även polisens medverkan lämnats. Undervisningen har berört alla skolklasser från och med 3:dje klassen i folkskolorna. Särskilt instruktionssammanträde har hållits med småskollärarinnorna angående riktlinjerna för trafikundervisningen i småskolorna. Till lärarpersonalen har utlämnats studiemateriel för fortsatt trafikundervisning.

Trafikundervisningen har avslutats med en s. k. tillförlitlighetstävling för de bästa skolbarnen fredagen den 17 och lördagen den 18 maj, därvid närmare 600 skolungdomar deltogo. Omkring 175 priser, skänkta av firmor, affärsmän och enskilda, samt ett vandringspris, skänkt av poliskåren, utdelades. Vid prisutdelningen, som förrättades inför en talrik idrottspublik av landshövdingen, hölls av landshövdingen ett kort trafikanförande till publiken.

Under två dagar i följd anordnades i början av maj månad filmförevisning av fyra instruktiva trafikfilmer, beledsagade av ett kortare trafikanförande. Under varje dag höllos tre föreställningar för skolungdom och en för allmänheten. Sammanlagt bevistades filmföreställningarna av ungefär 4.000 personer.

Under trafiksäkerhetskampanjen har vidare affischering förekommit i stor utsträckning å olika platser i staden. Affischer ha även distribuerats till skolor och fabriker.

Framställning har gjorts till vederbörande myndigheter inom staden för åstadkommande av bättre markering av övergångsställen för gående. Det har visat sig, att de gula linjerna icke äro av någon större varaktighet. Enligt kommitténs förmenande bör utredning verkställas genom vederbörande myndigheter om åstadkommande av markering för övergångsställena av mera permanent karaktär än de gula linjerna.

Vid kampanjens början utfärdades för polispersonalen föreskrifter angående polisens verksamhet under kampanjen. Polispersonalen beordrades genom dessa föreskrifter att skärpa sin uppmärksamhet i trafiken och på trafikanterna samt erinrades om sina skyldigheter att upplysa, tillrättavisa och i svårare fall rapportera trafikanter, vilka på något sätt uppträdde så att trafiksäkerheten sattes i fara.

Speciellt för trafikveckan utfärdades mera utförliga föreskrifter angående polispersonalens uppgifter i propagandasyfte. Under trafikveckan voro polisverkets radiobilar i livlig verksamhet och i bilarna befintliga orderhögtalare användes flitigt vid lämnande av upplysningar och tillrättavisningar i trafiken. För speciell trafikövervakning var den ordinarie patrulleringsstyrkan förstärkt under trafikveckan med polismän, som inkallats till extra tjänstgöring mot särskild ersättning. Särskilt livligt trafikerade platser i staden voro under trafikveckan föremål för polisens uppmärksamhet i större utsträckning än annars. Skolornas omgivningar besöktes av polismännen vid lämpliga tider på dagen. Härvid ägnades särskilt intresse åt undersökningen av skolbarnens cyklar på skolgårdarna. I enlighet med lärarpersonalens önskan ha skolbarnen under kampanjen ägnats särskild uppmärksamhet i trafiken, varvid de skolbarn, som överträtt trafikreglerna, blivit antecknade av polisen och rapporterade till vederbörande klassföreståndare. Detta förfarande kommer att tillämpas även i fortsättningen.

En kväll har anordnats en särskild trafikafton på Excelsiorsalen. En film, som utan ersättning ställts till förfogande, visades härvid, varjämte ett trafikanförande hölls.

Söndagen den 26 maj anordnades i samband med det s. k. Anundsloppet inför över 10.000 åskådare trafiksäkerhetspropaganda. En reklamkortege förekom även vid tillfället. Kortegen utgjorde ett uppmärksammat inslag i tävlingsarrangemangen. Tävlingens speaker propagerade i högtalaren för bättre trafikkultur genom att föredraga lämpliga inlägg då och då under tävlingen.

Jämsides med de lokala arrangemangen har centralt anordnats presskampanj i säkerhetsbefrämjande syfte.

Totalomdömet om den lokala trafiksäkerhetskampanjen under våren måste såvitt kommittén kunnat finna bliva det, att kampanjen fyllt det syfte, som med densamma varit avsett. Kommittén vill emellertid understryka vikten av att de olika myndigheter, som syssla med trafikfrågor icke slår sig till ro med det resultat, som vunnits utan att även i fortsättningen oavlåtligt vidtagas sådana åtgärder, som äro ägnade att hos allmänheten inskärpa vikten av en god trafikkultur. Detta är här i staden så mycket mera nödvändigt som trafikproblemet till följd av de smala trafiklederna i stadens centrala delar för stadens vidkommande måste anses särskilt besvärligt. I första hand torde det ankomma på polismyndigheten att med oavlåtligt intresse och vaksamhet följa utvecklingen på detta område. Kommittén vill emellertid framhålla, att polismyndigheten för att kunna åstadkomma goda resultat härutinnan, bör på allt sätt erhålla stadens stöd. Ett verksamt bidrag i detta avseende är vidtagande av sådana trafiksäkerhetsanordningar, som äro ägnade att underlätta trafikpolisens arbete. Kommittén, som emellertid funnit dessa frågor icke vara av beskaffenhet att falla under kommitténs närmare bedömande i detta sammanhang. förutsätter härvid att erforderliga framställningar göras av de organ, vilka närmast handhava trafikfrågor, framför allt poliskammaren samt den av stadsfullmäktige tillsatta trafikkommittén.

Kostnaderna för den lokala trafiksäkerhetskampanjen ha i runt tal uppgått till 2.100 kronor, därav för affischering 257 kronor, hyra av trafikfilmer 111 kronor, hyra av biograflokal och ersättning för vaktmästare 230 kronor, diverse lokalhyror 80 kronor, annonsering 70 kronor, arvoden till trafikundervisare i skolorna 385 kronor, extra polisförstärkning under trafikveckan 420 kronor, inköp av smärre tävlingspriser vid cykelproven 143 kronor samt övriga mindre utgifter, ej specificerade, c:a 400 kronor.

Kommitterade hemställa, att stadsfullmäktige ville för bestridande av nu angivna kostnader i samband med trafiksäkerhetskampanjen anvisa ett anslag av 2.100 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av kostnaderna för genomförande av 1946 års lokala trafiksäkerhetskampanj i staden anvisa ett anslag å 2.100 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 13 juni 1946 avgivet yttrande med biträdande av trafiksäkerhetskommitténs framställning tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för nu angivna ändamål anvisa ett anslag å 2.100 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 153. Uppsättande av staket kring planen vid högre allmänna läroverkets gymnastikhus.

Rektor för högre allmänna läroverket har uti skrivelse till drätselkammaren den 8 juni 1946 anfört följande:

Genom den starka tillväxten av elevantalet vid h. a. läroverket har en ganska kännbar brist på lekplatser gjort sig gällande, spec. för bollspel. Den egentliga skolplanen är i det knappaste laget. På södra sidan om gymnastikhuset finns en mindre plan, som skulle kunna användas, men av olika anledningar har den icke kunnat komma till användning för bollspel: Polismyndigheterna ha ansett sig nödsakade att förbjuda dylikt spel där, då bollen lätt rullar ned på gatan och risken för trafikolyckor därigenom ökas. Därjämte gränsar ju planen till gymnastikhuset, och risken för att fönsterrutor där skola krossas är stor. Då jag för några månader sedan besökte h. a. läroverket i Södertälje, där en liknande men större plan finns med ung. liknande läge, fann jag, att stadens myndigheter där låtit sätta upp ett c:a 3 m. högt nätstaket mot gatan. Här skulle dessutom behövas nät eller annan skyddsanordning för de mest utsatta fönstren.

Jag hemställer att drätselkammaren ville taga under övervägande och ev. under sommaren låta uppsätta dylika skyddsanordningar kring planen mellan Skolgatan och h. a. läroverkets gymnastikhus.

Drätselkammaren har i häröver avgivet yttrande den 13 juni 1946 anfört följande:

Kostnaderna för arbetets utförande skulle enligt vad drätselkammaren inhämtat belöpa sig till omkring 1.500 kronor.

Då uppförande av staketet på sätt rektor i skrivelsen framhållit skulle möjliggöra att den mindre, på södra sidan om gymnastikhuset belägna planen kunde användas för bollspel och åtgärden därför med hänsyn till bristen på lekplatser inom staden måste anses välbetänkt, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för uppsättande av erforderliga skyddsanordningar mellan Skolgatan och planen invid läroverkets gymnastikhus anvisa ett anslag å 1.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 154. Anslag till Västerås Simsällskap för iordningställande av träningsbad i Svartån vid Hovdesta.

Drätselkammaren har uti en den 13 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hos drätselkammaren har Västerås Simsällskap hemställt om ett anslag å 850 kronor för att till sommaren iordningställa och förbättra Simsällskapets träningsbad i Svartån invid Hovdesta.

Kostnaderna för iordningställandet av badet skulle uppgå till ungefärligen nämnda belopp. Arbetet avser dels anordnande av pontoner dels schaktning och upprensning av åkanten. I stor utsträckning avser Simsällskapet att självt utföra erforderligt arbete. Ifråga om en del snickeriarbeten är man emellertid nödsakad att anlita fackmän.

Staden har tidigare, nämligen under år 1941 ställt till sällskapets förfogande ett anslag å 200 kronor.

Men hänsyn till föreliggande bristfälligheter ifråga om friluftsbadanläggningar i Västerås synes det drätselkammaren, att staden i avbidan å friluftsbadfrågans slutgiltiga lösning icke bör undandraga sig att lämna ett ekonomiskt stöd till iordningställande av badanläggningen vid Hovdesta.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av Västerås Simsällskaps träningsbad vid Hovdesta anvisa ett anslag å 850 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 155. Iordningställande av kontorslokaler för fastighetskontoret och uppbördsverket.

Drätselkammaren har uti en den 13 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 31 maj 1946 fattat beslut om inrättande av ett fastighetskontor i staden och därvid uppdragit åt drätselkammaren att bland annat gå i författning om iordningställande av erforderliga lokaler för fastighetskontoret, så får drätselkammaren härmed framlägga nedan angivna förslag till iordningställande av lokaler för fastighetskontoret.

Avsikten är att fastighetskontoret skulle inrymmas i Fiskartorget 3 i första hand i en lägenhet å nedre botten, som nu är uthyrd till enskild person och av denne delvis i andra hand uthyrd till pensionsnämnden. Denna lägenhet blir ledig för inflyttning under juli månad 1946. Från den 1 oktober skulle fastighetskontoret dessutom kunna övertaga en lägenhet om två rum och kök, belägen en trappa upp i fastigheten. Pensionsnämnden avses skola övertaga en del av statspolisens nuvarande lokaler i fastigheten Munkgatan 20.

Den 1 juli 1946 bliva två bostadslägenheter om vardera ett rum och kök lediga i polishuset. Efter verkställda ändrings- och reparationsarbeten beräknas statspolisen kunna överflytta dit omkring den 20 juli.

Kostnaderna för iordningsställande av fastighetskontorets lokaler ha beräknats till 7.600 kronor och kostnaderna för ändringsarbetena för statspolisens blivande lokaler i polishuset till 2.500 kronor. Erforderliga reparationer beträffande de utrymmen i fastigheten Munkgatan 20, dit pensionsnämnden skall överflytta, ha beräknats till 100 kronor.

Vidare erfordras utökade utrymmen för det nyinrättade uppbördsverket. Meningen är att uppbördsverket skall övertaga hälsovårdsnämndens lokaler i nämnhuset omkring den 25 juli, vid vilken tidpunkt hälsovårdsnämnden skulle kunna få disponera större delen av statspolisens nuvarande lokaler i Munkgatan 20.

De reparationer, som i anledning av dessa omflyttningar skulle erfordras, belöpa sig till sammanlagt 400 kronor.

Inalles skulle sålunda dessa reparationer kosta 10.600 kronor. Härav kan ett belopp av 600 kronor lämpligen bestridas av vederbörande underhållsanslag.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för erforderliga reparationsarbeten i samband med iordningställande av lokaler för fastighetskontoret och uppbördsverket samt i sammanhang därmed företagna omflyttningar anvisa ett förslagsanslag å 10.000 kronor samt

att härav föranledda utgifter skola bestridas av i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter å ursprungligen 275.000 kronor (20 D 792).

Nr 156. Återkallande av beslut ang. anslag för uppförande av hangarbyggnad å Johannisbergs flygfält (konf. stfms handl. nr 91 ser. A/1946).

Drätselkammaren har uti en den 13 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 25 april 1946 beslöto stadsfullmäktige efter framställning av drätselkammaren att anvisa ett anslag å 40.000 kronor för uppförande av hangarbyggnad å Johannisbergs flygfält att täckas ur trafikfonden ävensom att bemyndiga drätselkammaren att till Aktiebolaget Aros-Flyg uthyra hangaren på vissa av drätselkammaren föreslagna villkor. Avsikten var att bolaget skulle låta uppföra hangaren, varefter staden skulle övertaga densamma till ett pris motsvarande bolagets självkostnader, dock högst 40.000 kronor, varjämte staden skulle åtaga sig att uthyra hangaren till bolaget på en tid av fem år med automatisk förlängning av kontraktet på ett år i taget, om icke kontraktet uppsades minst sex månader dessförinnan. Den årliga hyran skulle utgöra 10 procent av bolagets självkostnadspris för byggnadens uppförande, dock högst 4.000 kronor. I den mån hangaren eller del av densamma icke skulle behöva utnyttjas för bolagets rörelse, skulle bolaget förbinda sig att upplåta ledigt utrymme till Västerås Flygklubb på de villkor, varom överenskommelse kunde träffas mellan bolaget och flygklubben.

I sammanhang med en mellan Kronan och staden träffad överenskommelse angående framdragande av avloppsledning från CVV till stadens reningsverk, har Kronan emellertid numera till staden uthyrt den södra av de invid stadens flygfält belägna, Kronan tillhöriga flygplansladorna på ett års tid räknat från den 1 juni 1946 till den 31 maj 1947. För tiden därefter löper kontraktet med en månads ömsesidig uppsägningstid. Den årliga hyresavgälden skall utgöra 6.000 kronor och erläggas månadsvis i förskott med 500 kronor per månad. Under första året skall hyran dock endast utgöra 500 kronor. Genom avtalet har staden vidare berättigats att till annan person eller företag i sin ordning uthyra byggnaden, under förutsättning att vederbörande av Kronan godkännes.

På grundval av denna överenskommelse med Kronan har staden till Aktiebolaget Aros-Flyg uthyrt ifrågavarande flygplanslada på enahanda tid, som enligt stadens avtal med Kronan, varjämte bolaget tillförbundits att iakttaga de villkor, som stadgats i kontraktet mellan flygförvaltningen och staden.

Under nu angivna förhållanden föreligger icke längre behov av det av stadsfullmäktige beviljade anslaget å 40.000 kronor för hangarens uppförande.

Drätselkammaren får därför tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att återkalla sitt den 25 april 1946 fattade beslut om beviljande av anslag å 40.000 kronor för uppförande av hangarbyggnad å Västerås stads civila flygfält, i följd varav anslaget skall återföras.

Nr 157. Inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret.

Drätselkammaren har uti en den 16 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har stadskamreraren hemställt, att från och med den 1 januari 1946 å stadskamrerarekontoret skulle inrättas två nya befattningar såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass. För närvarande finnas å kontoret anställda följande ordinarie kontorsbiträden, nämligen ett manligt kontorsbiträde av I. klass, ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass ävensom tre kvinnliga kontorsbiträden av II. klass. Vidare finnas å kontoret tre extra skrivbiträden med varaktig anställning.

Med hänsyn till den ökning av göromålen å stadskamrerarekontoret, vilken under de senaste åren alltmera markant framträtt och då all anledning finnes att förvänta att kontorets arbetsbörda även i fortsättningen kommer att ökas måste enligt drätselkammarens förmenande behov av de ifrågasatta tjänsterna förefinnas.

Befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass är placerad i lönegrad 5, där begynnelse- respektive slutlönerna utgöra exklusive rörligt tillägg 3.204 kronor och 4.032 kronor samt inklusive rörligt tillägg 3.908 kronor och 4.919 kronor.

Tjänsterna böra enligt drätselkammarens åsikt inrättas från och med den 1 juli 1946.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 juli 1946 å stadskamrerarekontoret inrätta två befattningar såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass med placering i lönegrad 5 av löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare samt

att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningarna.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 3 juni 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 158. Tillfälligt lönetillägg till vissa övningslärare m. fl. vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning samt vid folkskolorna.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har uti en den 15 maj 1946 till drätselkammaren avlåten skrivelse anfört följande:

Vid Västerås stads skolor för Yrkesundervisning finnes ett antal befattningshavare, lärare, vilkas avlöning enligt regleringshandlingarna för deras tjänster utgår enligt det statliga avlöningssystemet. Ifrågavarande yrkeslärare äro ur avlöningssynpunkt principiellt helt likställda med folkskolans övningslärare. De avlönas sålunda av kommunen enligt statens avlöningsbestämmelser. Statsbidrag erhålles icke direkt till deras avlöning, utan till de kurser, där de undervisa. Anordningen med avlöning enligt statens bestämmelser torde ha vidtagits, för att de olika lärarkategorierna i stadens skola betalas likformigt.

Statsverket har under nu rådande förhållanden tid efter annan beviljat tillägg utöver den enligt lönetabellerna utgående avlöningen. Nu senast har enligt Svensk förf.-samling 74/1946 statstjänstemännen och tillsammans med dem de vanliga folkskollärarna för budgetåret 1945/46 erhållit ett tillägg på 300: — kronor. Tillägget torde nästa budgetår följas av ett månatligt tillägg.

Regleringshandlingarna för de reglerade tjänsterna vid yrkesskolorna stadga, att "befattningshavare är berättigad till tillägg å ovan angivna lön enligt samma grunder, som gälla för folk- och småskollärare" resp. "befattningshavare etc. — — —, som gälla för folkskollärare" (stadsfullmäktiges tryck 1941 sida 206 § 5 resp. sida 84 i stadsfullm. protokoll § 185). Den första här åsyftade regleringshandlingen avser en yrkeslärare och två yrkeslärarinnor, den andra avser tre yrkeslärare, ingenjörer.

Det synes styrelsen, som om de sex befattningshavare, varom här är fråga, skulle vara berättigade att erhålla det ifrågavarande tillägget på 300: — kronor.

Vid skolorna finnas emellertid ytterligare två lärare, som icke böra förbigås, då det gäller ifrågavarande tillägg, ehuru deras tjänster icke äro reglerade. De utföra båda arbete av precis samma art, som de lärare, vilka ha reglerade tjänster, och äro båda årsavlönade. Den ena är arkitekt Grane, som varit i skolans tjänst cirka 50 år och den andra matematikläraren Erdeman, som varit i skolans tjänst i nära 5 år, och som skolan är ytterst angelägen om att få behålla.

Vidare finnas vid skolan en maskinist och en laboratorievaktmästare, vilka båda utföra fulltidstjänst, men som genom sammankoppling ur arbets- och avlöningssynpunkt med elektrotekniska fackskolan icke ha fått reglerade befattningar. Enligt villkoren för statens bidrag till deras avlöning skola de av Västerås stad erhålla så stort arvode, att deras sammanlagda avlöning från staten och staden för var och en uppgår till vad en statlig befattningshavare i lönegrad eo 6 erhåller. Dessa båda befattningshavare torde vara berättigade att erhålla de tillägg, som motsvarande statstjänstemän erhålla, och synas sålunda böra var och en erhålla det nämnda tillägget på 300: — kronor.

Styrelsen får med stöd av det anförda sålunda vördsamt föreslå, att ifrågavarande tio befattningshavare var och en måtte erhålla det nämnda tillägget på 300: — kronor och att för ändamålet måtte anvisas 3.000: — kronor.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 april 1946 anfört följande:

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 15/3 1946 (nr 74) skall ett tillfälligt lönetilllägg utbetalas till bl. a. lärare och därmed likställd anställningshavare, som jämlikt folkskolans avlöningsreglemente åtnjuter lön enligt för detsamma gällande löneplan. Då lärare i övningsämne vid folkskolan, alltså manliga och kvinnliga slöjdlärare samt lärarinnor i hushållsgöromål enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1941 fått sin lönereglering ordnad i direkt anslutning till lönereglementet för folkskolans övriga lärare, torde lärarna i övningsämne vara berättigade att uppbära det tillfälliga lönetillägg à maximalt 300 kr., som utgår till varje lärare för tiden 1/7 1945 — 15/3 1946.

I tjänsteregleringsbestämmelserna för lärarna i övningsämne finns nämligen inryckt ett stadgande av innebörd, att såväl ordinarie som icke ordinarie befattningshavare är berättigad till tillägg å den bestämda lönen enligt samma grunder, som gälla för folk- och småskollärare. För lärare i övningsämne utgår emellertid detta lönetillägg icke av statsmedel.

Bidraget avser

4 slöjdlärare à 300: — kr.	1.200: —
9 slöjdlärarinnor à 300: — kr.	2.700: —
1 timlärarinna i slöjd med en tjänstgöring av 20 t:r i veckan	187: 50
2 skolkökslärarinnor à 300: — kr.	600: —
Summa kronor	4.687: 50

Med åberopande av vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa att tillfälligt lönetillägg för tiden 1/7 1945—15/3 1946 tillerkännes lärarna i övningsämne vid stadens folkskolor, varvid de bestämmelser tillämpas, som enligt förutnämnda Kungl. kungörelse gälla för folkskolans övriga lärare, samt att stadsfullmäktige för ändamålet behagade anvisa kr. 4.687: 50.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver avgivet yttrande den 3 juni 1946 anfört följande:

Jämlikt förenämnda kungl. kungörelse utgår tillfälligt lönetillägg enligt följande angivna bestämmelser till bl. a. lärare och därmed likställd anställningshavare, som på grund av folkskolans avlöningsreglemente åtnjuter lön enligt någon av vissa angivna statliga löneplaner. Tillägg utgår till *dels* sådan befattningshavare, vilken den 15 mars 1946 innehar nu nämnd anställning, *dels ock* till den som under tiden 1 juli 1945—15 mars 1946 avgått med pension från dylik anställning. Lönetillägget utgår med ett engångsbelopp av 300 kronor, om anställningshavaren för minst 150 dagar av tiden 1 juli 1945—15 mars 1946 antingen ägt uppbära lön eller därmed jämförlig avlöningsförmån i anställningen eller ock skulle hava ägt uppbära sådan förmån, därest han icke åtnjutit tjänstledighet av viss i författning närmare angiven art. Om anställningshavare, som är berättigad till tillfälligt lönetillägg på grund av minskning av tjänstgöringstiden av annan anledning än sjukdom, svag hälsas vårdande, havandeskap eller barnsbörd icke ägt uppbära avlöning med oavkortat belopp för minst 150 dagar av tiden 1 juli 1945—15 mars 1946 skola iakttagas vissa särskilda grunder för beräkningen av tillägget.

Nu angivna bestämmelser äga utan vidare tillämpning å folkskollärarna, folkskollärarinnorna och småskollärarinnorna vid stadens folkskolor.

Enligt av stadsfullmäktige den 29 maj 1941 antaget förslag till reglering av tjänster

i manlig och kvinnlig slöjd samt i hushållsgöromål vid stadens folkskolor gäller, att såväl ordinarie som icke ordinarie dylik befattningshavare är berättigad till tillägg å sina enligt civila statliga avlöningsreglementet utgående löneförmåner *enligt samma grunder, som gälla för folk- och småskollärare.* Enligt av stadsfullmäktige samma dag antaget förslag till reglering av övningslärartjänster i snickeri, hushållsgöromål och sömnad vid yrkesskolorna, skall motsvarande gälla även denna kategori av befattningshavare.

Vid en strikt tolkning av dessa regleringsbestämmelser skulle sålunda övningslärarna vid såväl folkskolorna som yrkesskolorna vara berättigade till det statliga tillfälliga lönetillägget. Även om någon juridisk rätt för befattningshavarna icke skulle anses föreligga, synes det dock löne- och avtalsnämnden med hänsyn till de speciella avlöningsförhållanden, som gälla för dessa befattningshavare, motiverat att de äga uppbära det tillfälliga lönetillägget.

Löne- och avtalsnämnden anser sig i detta sammanhang böra framhålla att det tillfälliga statliga lönetillägget efter vad man har anledning att förvänta torde komma att efterträdas av ett provisoriskt tillägg av mera fast karaktär. Vid bifall till folkskolestyrelsens och yrkesskolestyrelsens framställning får man sålunda såsom en konsekvens räkna med att anspråk komma att ställas på att även ett dylikt tillägg skall tillämpas för dessa befattningshavare.

Ifråga om de i yrkeskolestyrelsens angivna tvenne lärare, vilkas tjänster icke reglerats, samt maskinisten och laboratorievaktmästaren vill löne- och avtalsnämnden, ehuru saken för deras vidkommande ställer sig mera tveksam ändock tillstyrka, att det tillfälliga tillägget av likställighetsskäl även utgår till dem.

Under åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta att medgiva, att till de i folkskolestyrelsens och yrkesskolestyrelsens skrivelser angivna befattningshavare må utgå sådant tillfälligt lönetillägg, varom omförmäles i Kungl. Maj:ts kungörelse den 15 mars 1946 nr 74 i enlighet med de grunder, som i kungörelsen föreskrivas samt att stadsfullmäktige för bestridande av i anledning härav uppkommande kostnader ville anvisa dels folkskolestyrelsen ett anslag av kronor 4.687: 50, dels ock yrkesskolestyrelsen ett anslag å kronor 3.000.

Drätselkammaren har i yttrande den 13 juni 1946 anfört följande:

Det torde enligt drätselkammarens förmenande få anses synnerligen tveksamt, huruvida ifrågavarande befattningshavare kunna på den åberopade bestämmelsen i regleringshandlingarna grunda någon juridisk rätt till det extra lönetillägget. Visserligen angives i regleringshandlingarna, att befattningshavare äro berättigade till tillägg å sina enligt civila statliga avlöningsreglementet utgående löneförmåner enligt samma grunder, som gälla folk- och småskollärare. Med uttrycket tillägg torde emellertid enligt regleringshandlingarna endast hava avsetts statens dyrtidstillägg och kristillägg. Avfattningen av regleringsbestämmelserna i övrigt giver icke heller vid handen, att några andra tillägg än de nu nämnda skulle med bestämmelsen hava avsetts.

Drätselkammaren anser emellertid i likhet med löne- och avtalsnämnden att vissa billighetsskäl kunna tala för att nu ifrågavarande befattningshavare erhålla det extra lönetillägget, bland annat med hänsyn till att dessa befattningshavare icke kommit i åtnjutande av den löneökning, vilken genom antagande av den nya löneplanen föregående år i större eller mindre utsträckning bereddes andra stadens befattningshavare.

Drätselkammaren vill härvid emellertid uttryckligen understryka, att tillägget under alla förhållanden bör erhålla karaktären av en engångsersättning och att ett bifall till löne- och avtalsnämndens förslag under inga förhållanden må tillerkännas prejudicerande verkan ifråga om sådana tillägg, som i framtiden eventuellt kunna komma att beslutas för statens befattningshavare.

Drätselkammaren får under nu angiven förutsättning tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 159. Återbesättande av befattningen som kassörska vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 8 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse hemställt om bemyndigande att återbesätta en ledigbliven befattning som kassörska vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 3 juni 1946 tillstyrkt bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 6 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla fattigvårdsstyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

Nr 160. Återbesättande av befattning som gasverkseldare.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse hemställt om bemyndigande att få återbesätta en ledigbliven befattning som eldare vid gasverket.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 16 maj 1946 tillstyrkt bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag.

Löne- och avtalsnämnden har uti skrivelse den 3 juni 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Nr 161. Återbesättande av befattningen som byggnadsinspektör.

Byggnadsnämnden har uti en den 3 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse hemställt om bemyndigande att återbesätta befattningen som byggnadsinspektör.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 13 juni 1946 tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens förslag.

Drätselkammaren har i yttrande samma dag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

Nr 162. Förslag till kvarters- och gatunamn för hamnområdet mellan Svartån och Sommarro.

Gatunamnsberedningen har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Förslag till stadsplan för hamnområdet mellan Svartån och Sommarro kommer inom närmaste tiden att föreläggas stadsfullmäktige. I anledning därav har stadsingenjören föreslagit namn å kvarter och gator inom området, vilka namn huvudsakligen hänsyfta å vissa lokala företeelser.

Gatunamnsberedningen, som för sin del godkänt förslaget, får i anslutning till bifogade karta föreslå, *dels* att kvarteren åsättas namnen Kungsängen efter områdets benämning, Gasverket, Gasklockan, Gasugnen, Gastuben, Ångpannan, Tjärbrunnen, Koltornet och Retorten, samtliga hänsyftande å gasverksanläggningen, Värjan i anledning av att inom kvarteret finnes byggnad tillhörig en fastighetsförening med samma namn, Spårväxeln med hänsyn till kvarterets läge mellan ett flertal stickspår, Munkängen, Sjöhatten, Sjötullen och Magasinet, varav de båda först nämnda äro gamla namn å områden, därå kvarteren äro belägna, samt de senare äro namn åsatta med hänsyn till det närbelägna tullhuset och den i stadsplanen föreskrivna bebyggelsen, *dels* ock att gatorna benämnas Kungsängsgatan såsom utgörande huvudled inom området, Baldersgatan, en förlängning av den norr om Pilgatan belägna gatan med detta namn, Värjgatan, Gasverksgatan, Verksgatan, Sjötullsgatan, Spannmålsgatan och Kraftverksgatan, gränsande intill respektive kvarteren Värjan, Gasverket, Sjötullen och Silon samt intill Statens Ångkraftverk. I gällande stadsplan för Sommarro finnes såsom av kartan framgår en gata, för vilken stadsfullmäktige redan antagit namnet Viksängsgatan. I samband med föreliggande förslag till stadsplan har sagda gata föreslagits böra utgå, varför gatunamnsberedningen funnit det lämpligt att åsätta gatan söder om kvarteret Kungsängen detta namn.

Med vad sålunda anförts får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga ovan föreslagna kvarters- och gatunamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 juni 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 163. Förslag till kvarters- och gatunamn för Lilla Johanneslund.

Gatunamnsberedningen har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsplan för Lilla Johanneslund med omgivningar har antagits av stadsfullmäktige och kan beräknas bliva fastställd inom en nära framtid. Stadsfullmäktige hava tidigare fastställt namn å samtliga gator inom området utom en, vilken jämte där förekommande kvarter nu skola åsättas namn. Med hänsyn till att för gatorna fastställts namn anknytande till namn å vissa trädgårdsfrukter och då samma system tillämpats ifråga om namnsättningen av kvarter och gator inom intilliggande området Tunby stadsgärde i anledning av därstädes belägen handelsträdgård, har stadsingenjören förordat att kvarteren och ännu icke namngiven gata skola åsättas likartade namn.

Gatunamnsberedningen får i anledning härav för sin del i anslutning till bifogad karta föreslå, *dels* att kvarteren erhålla namnen Vinbäret, Krusbäret, Körsbäret, Äpplet, Klarbäret, Persikan, Smultronet, Jordgubben och Vindruvan, därvid de fyra första namnen åsatts de kvarter som gränsa intill gator med likalydande namn, vilka såsom ovan angivits tidigare fastställts av stadsfullmäktige, *dels ock* att återstående gata benämnes Växthusvägen.

Med anledning av vad sålunda förekommit får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige måtte fastställa föreslagna kvarters- och gatunamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 juni 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 164. Förslag till kvartersnamn för området väster om Djuphamnsvägen.

Gatunamnsberedningen har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan stadsplan numera fastställts för området väster om Djuphamnsvägen, skola namn åsättas kvarteren inom området.

Gatan inom området har av stadsfullmäktige tidigare åsatts namnet Spantgatan. Detta skedde för att få anknytning till den i söder belägna Djuphamnen och vid namngivning inom området kunna använda namn på ett fartygs olika delar och vad med fartyg kan förenas.

Med fortsatt tillämpning av denna grundtanke får gatunamnsberedningen i enlighet med förslag av stadsingenjören samt i anslutning till bifogad karta föreslå kvartersnamnen Skansen, Ankaret, Vågen, Lodet, Kölen, Relingen, Masten, Spantet och Lanternan. Det kan nämnas att inom de fyra förstnämnda kvarteren ligga bostadshus, tillhöriga bostadsrättsföreningar med namn såsom respektive kvarter.

Med anledning härav får gatunamnsberedningen hemställa, att stadsfullmäktige måtte fastställa ovan föreslagna kvartersnamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 juni 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 165. Förslag till kvartersnamn för området norr om järnvägen mellan djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen.

Gatunamnsberedningen har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige har den 26 april 1945 antagit förslag till stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen. Namn skola därför åsättas de inom området belägna kvarteren.

Gatunamnsberedningen får med anledning härav i enlighet med förslag av stadsingenjören i anslutning till bifogad karta föreslå, att kvarteren, räknade från öster till väster, åsättas namnen Kryddgården, Gästgivaren och Stohagen i anslutning till förefintliga namn å de gator, som gränsa till kvarteren såsom Kryddgårdsgatan, Gästgivarevägen och Stohagsvägen, samt Wilhelmsborg i anslutning till en inom kvarteret belägen gård med samma namn.

Med anledning av vad sålunda förekommit får gatunamnsberedningen hemställa, att stadsfullmäktige måtte fastställa ovan föreslagna kvartersnamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 juni 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 166. Åsättande av gatunamn (Johanneslundsgatan, Kopparbergsvägen och Bergslagsvägen).

Gatunamnsberedningen har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

En år 1688 upprättad karta över Västerås med omgivningar visar att stadens utfartsväg mot norr från den s. k. Tullen, som var belägen vid korsningen mellan Utanbygatan och dåvarande Smedjegatan, kallades Kopparbergsvägen samt att gatan från Tullen in mot staden benämndes Stenläggaregatan. I början på 1900-talet beslöt man att ändra namnet Stenläggaregatan till Kopparbergsvägen, då gatan utgjorde en direkt fortsättning på den utanför staden belägna landsvägen som benämndes Kopparbergsvägen, vilket förhållande jämväl framgår av 1902 års stadsplanekarta. Under senare år har stadens huvudutfart mot norr flyttats till Kristiansborgsallén med dess förlängning, som längre norrut anknyter till Kopparbergsvägen. Härigenom har den del av Kopparbergsvägen, som löper mellan berörda anknytningspunkt och Norra Ringvägen förlorat sin betydelse såsom utfartsväg.

Enligt stadsplanen för del av Gideonsbergsområdet samt kvarteren Tegnér och Verkstaden skall nyssberörda del av Kopparbergsvägen utgå med undantag av sträckan mellan Norra Ringvägen och Krutkällarvägen, som upptagits såsom gata. Samtidigt har en ny gata upptagits mellan kvarteren Tegnér och Verkstaden utgörande en direkt förlängning av Kopparbergsvägen från korsningen med Norra Ringvägen och fram till blivande Riksvägen.

Stadsingenjören har nu föreslagit *att* Kopparbergsvägen mellan Norra Ringvägen och Krutkällarvägen skall åsättas namnet Johanneslundsgatan, med hänsyn till att

den är belägen utmed östra sidan av kvarteret Johanneslund, *att* den i stadsplanen nyupptagna gatan som utgör en förlängning av Kopparbergsvägen från Norra Ringvägen till Riksvägen, skall benämnas Kopparbergsvägen, *att* Kristiansborgsallén skall bibehålla sitt namn till korsningen med Riksvägen samt *att* Kristiansborgsalléns förlängning skall kallas Bergslagsvägen.

Oaktat det måhända kunde synas naturligt, att Kristiansborgsalléns förlängning erhölle namnet Kopparbergsvägen med hänsyn till att vägen längre norrut anknyter till landsvägen, som sedan länge benämnts så, har detta likväl icke ansetts lämpligt med tanke på de olägenheter, som skulle bliva följden av att Kopparbergsvägen inne i staden för sådant fall måste åsättas annat namn.

Gatunamnsberedningen, som för sin del godkänt stadsingenjörens förslag, får härigenom hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa de sålunda föreslagna namnen.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 juni 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 167. Åsättande av gatunamn (S:ta Ursulas väg samt Förstadsvägen).

Gatunamnsberedningen har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Blåsbovägen och Blåsbogatan äro gator belägna i närheten av varandra. Blåsbovägen sträcker sig mellan Arosvägen och Norra Ringvägen och Blåsbogatan mellan Norra Ringvägen och Skolgatan. Till följd av gatornas likalydande namn uppstår lätt förväxling. I anledning därav får gatunamnsberedningen föreslå, att Blåsbovägen åsättes namnet S:ta Ursulas väg, hänsyftande å en i närheten belägen ruin efter S:ta Ursulas kapell.

Till undvikande av förväxling mellan det sålunda föreslagna namnet och S:t Ursulavägen, som ligger inom västra förstaden mellan Köpingsvägen och Stadshagsvägen, vill gatunamnsberedningen jämväl föreslå, att namnet S:t Ursulavägen utbytes mot Förstadsvägen. Till stöd för lämpligheten av den föreslagna åtgärden vill beredningen framhålla, att det synes mindre väl motiverat att bibehålla namnet S:t Ursulavägen på denna gata, då denna är belägen på ett allt för stort avstånd från ovanberörda kapellruin för att kunna anknyta till denna. Namnet Förstadsvägen lämpar sig dessutom synnerligen väl, då gatan är en av stadens västligaste gator inom tättbebyggt område.

På grund av det anförda får gatunamnsberedningen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga namnet S:ta Ursulas väg för nuvarande Blåsbovägen samt namnet Förstadsvägen för nuvarande S:t Ursulavägen.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 juni 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Utskottet finner för sin del välbetänkt, att Blåsbovägen erhåller det föreslagna namnet S:ta Ursulas väg med hänsyn till vägens närhet till ruinen efter S:ta Ursulas kapell.

Beträffande namnet S:t Ursulavägen å den gata, som sträcker sig i västra förstaden mellan Djuphamnsvägen och Stadshagsvägen, måste detsamma anses i två avseenden oegentligt. *Dels* är formen "S:t" Ursulas väg språkligt sett oriktig, *dels* saknar namnet med hänsyn till kapellruinens belägenhet i annan stadsdel erforderlig lokal anknytning. Upphovet till nyssnämnda namn å ifrågavarande gata inom västra stadsdelen torde ha varit den invid Köpingsvägen belägna ruinen efter S:ta Gertruds kapell, vilken man tidigare oriktigt antagit ha varit ruinerna efter S:ta Ursulas kapell.

Under hänvisning till vad nu anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 168. Åsättande av gatunamn (Perlebogatan).

Gatunamnsberedningen har uti en den 29 april 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Djäknebergsgatan, som sträcker sig mellan Lustigkullagatan i norr och Bondegatan i söder, får å viss del icke befaras med motorfordon, vilket har till föjd att förbindelse således icke finnes mellan den norr om Djäkneberget belägna delen av Djäknebergsgatan och den södra delen av gatan. Berörda förhållande har visat sig medföra betydande olägenheter för motorfordonsförare.

I anledning härav har stadsingenjören påtalat, att den norra, trafikabla delen av Djäknebergsgatan borde åsättas nytt namn och därvid föreslagit namnet Perlebogatan, hänsyftande å ett i närheten beläget område, som förr benämndes Perlebovreten.

Gatunamnsberedningen får med godkännande av förslaget för sin del i anslutning till bifogad karta hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för den norra delen av Djäknebergsgatan fastställa namnet Perlebogatan.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 juni 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 169. Ansökan från Erik Axel Wallin om tillstånd att försälja pilsnerdricka till avhämtning.

Poliskammaren har genom resolution den 19 juli 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från köpmannen Erik Axel Wallin om tillstånd att försälja pilsnerdricka i fastigheten Vasagatan 13 här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 12 juni 1946 avstyrkt ansökningen.
Beredningsutskottet har i utlåtande samma dag anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 maj 1946 beslutat hos länsstyrelsen tillstyrka, att Västerås Kaféaktiebolag genom bolagets verkställande styrelseledamot, ekonomichefen Carl Gösta Lundberg, erhölle tillstånd att under vissa närmare villkor handhava pilsnerdricksförsäljning till avhämtning inom staden, så har nykterhetsnämnden genom utlåtanden den 12 juni 1946 avstyrkt bifall till framställningen.

I anledning härav får nu beredningsutskottet föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till Wallins ifrågavarande framställning.

Nr 170. Ansökan från Sven Emanuel Håkansson och Curt Arthur Wiberg om tillstånd att försälja pilsnerdricka till avhämtning.

Poliskammaren har genom resolution den 27 september 1943 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Sven Emanuel Håkansson och Curt Arthur Wiberg om tillstånd att försälja pilsnerdricka i fastigheten Pilgatan 33 här i staden.
Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 12 juni 1946 avstyrkt ansökningen.
Beredningsutskottet har i utlåtande samma dag anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 maj 1946 beslutat hos länsstyrelsen tillstyrka, att Västerås Kaféaktiebolag genom bolagets verkställande styrelseledamot, ekonomichefen Carl Gösta Lundberg, erhölle tillstånd att under vissa närmare villkor handhava pilsnerdricksförsäljning till avhämtning inom staden, så har nykterhetsnämnden genom utlåtande den 12 juni 1946 avstyrkt bifall till framställningen.

I anledning härav får nu beredningsutskottet föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till Håkanssons och Wibergs ifrågavarande framställning.

Nr 171. Vidtagande av reparations- och underhållsarbeten i Stadshotellet.

Drätselkammaren har uti en den 13 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Till drätselkammaren har anmälts, att åtskilliga reparations- och renoveringsarbeten erfordras beträffande Stadshotellets olika lokaler. Sålunda måste tämligen genomgripande reparationer företagas inom hotellets festvåning, ekonomiavdelning och restaurantavdelning (1. klass restauranten) varjämte plattläggning å hotellgården bör påbättras samt grinden och järnstaketet vid hotellingången renoveras. Kostnaderna för dessa arbeten uppgå till cirka 20.000 kronor.

Vid besiktning av Vasa-källaren har befunnits, att även härvarande lokaliteter måste undergå reparationer. Kostnaderna härför uppgå till cirka 10.000 kronor. Utöver dessa arbeten tillkomma utvändiga målningsarbeten för en sammanlagd kostnad av cirka 10.000 kronor.

Sammanlagt skulle alltså kostnaderna för reparationsarbeten å Stadshotellet uppgå till omkring 40.000 kronor. Då härav ett belopp av 20.000 kronor finnes tillgängligt *dels* av underhållsanslaget, *dels och* i form av överskott från 1945 års bokslut, erfordras nu ett anslag å 20.000 kronor. Detta anslag bör lämpligen täckas av det i föregående års stat upptagna extra reservationsanslaget å ursprungligen 275.000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för utförande av erforderliga renoveringsarbeten i Stadshotellet anvisa ett anslag av 20.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande å ursprungligen 275.000 kronor.

Nr 172. Ordnande av ungdomsvårdsfrågan i staden. (Konf. stfms handl. nr 79 ser. A och nr 8 ser. B/1946.)

Drätselkammaren har uti en den 13 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom utlåtande den 22 februari 1946 har den av stadsfullmäktige tillsatta ungdomsvårdskommittén hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* i princip godkänna av kommittén framlagt förslag angående inrättande, så snart förhållandena därtill medgiva, av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg, *att* uppdraga åt stadens fastighetsförvaltning att vidtaga åtgärder i syfte att så snart ske kan tillförsäkra staden möjlighet att disponera fastigheterna för nu ifrågavarande ändamål, *att* utse en särskild styrelse bestående av fem personer att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna ävensom i fortsättningen följa ungdomsvårdsfrågans närmare utveckling samt till stadsfullmäktige avgiva det förslag, vartill styrelsen i anledning härav funne skäl, *att* uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter i nämnda styrelse, *att* ställa till styrelsens för Västerås ungdomsråd förfogande ett anslag för år 1946 å 15.000 kronor för utbildning av instruktörer och för lokaler till olika ungdomsorganisationer samt *att* genom kommitterades förslag ej mindre i ärendet föreliggande av byggmästaren Fritz Eklund ingiven motion skulle anses besvarad än även drätselkammaren befriad från fullmäktiges den 26 mars 1942 för kammaren givna uppdrag att närmare utreda frågan om kommunalt bidrag till ungdomsorganisationerna.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för yttrande, anförde drätselkammaren i skrivelse den 11 april 1946 följande.

"Efter det kommitténs utlåtande i ärendet avgivits ha Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget samt Aktiebolaget Svenska Metallverken i skrivelse den 4 april 1946 framhållit önskvärdheten av att innan definitivt avgörande av ungdomsvårdsfrågan

träffades ett sammanträffande komme till stånd mellan representanter för drätselkammaren och industrierna för överläggningar angående förhållandet mellan staden och industrierna i ungdomsvårdsfrågan. Därvid skulle närmast komma att diskuteras den fortsatta verksamheten i Stadsparken samt i den s. k. Brahegården ävensom frågan om eventuellt bedrivande av ungdomsvårdsverksamhet i lokal i Sundinska huset.

Enligt vad som under hand meddelats drätselkammaren utgör industriernas framställning icke något hinder för att redan nu beslut fattas angående anslag till styrelsen för Västerås ungdomsråd.

Kammaren har efter övervägande av innehållet i skrivelsen från Asea och Metallverken funnit, att ett sammanträffande med industrierna lämpligen bör komma till stånd, innan ärendet i sin helhet avgöres. Å andra sidan är det enligt vad kammaren inhämtat av stor betydelse, att frågan om anslag till styrelsen för ungdomsrådet avgöres snarast möjligt. I slutet av våren taga nämligen kurser för utbildning av ungdomsledare sin början och då anmälningar om deltagande i god tid dessförinnan böra vara ingivna, är det lämpligt att ungdomsrådet får tid på sig att utse de personer, vilka böra ifrågakomma till deltagande i kurserna.

Drätselkammaren, som icke har något att erinra emot att det begärda anslaget till ungdomsrådet beviljas, vill under angivna förhållanden tillstyrka stadsfullmäktige att för närvarande bevilja ett anslag på 3.500 kronor för utbildning av ungdomsledare och får drätselkammaren anledning att återkomma beträffande återstående del av anslaget i samband med huvudfrågans avgörande."

Med anledning härav beslöto stadsfullmäktige på därom av drätselkammaren framlagt förslag den 25 april 1946 att bevilja styrelsen för Västerås ungdomsråd ett anslag å 3.500 kronor för utbildning av lämpliga personer till ledare för ungdomsvårdsverksamhet.

Det i drätselkammarens skrivelse omförmälda sammanträffandet mellan representanter för staden och för industrierna har sedermera kommit till stånd, därvid representanterna å ömse sidor haft tillfälle att framlägga sina synpunkter å frågan.

I skrivelse till drätselkammaren den 29 maj 1946, vilken härmed överlämnas till stadsfullmäktige, ha Asea och Metallverken framhållit, att det även vid en provisorisk lösning av ungdomsvårdsproblemet skulle vara eftersträvansvärt att de olika formerna av ungdomsvård, den slutna såväl som den öppna ungdomsvården ställdes under överinseende utav den av ungdomsvårdskommittén föreslagna särskilda styrelsen och att styrelsen därför finge i uppdrag icke blott att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna och följa ungdomsvårdsfrågans närmare utveckling utan också att utöva uppsikt över såväl den slutna som den öppna ungdomsvården inom staden.

Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets och Aktiebolaget Svenska Metallverkens ovannämnda skrivelse är av följande lydelse:

Till Drätselkammaren, Västerås.

Under hänvisning till vår den 4 april 1946 dagtecknade skrivelse angående vissa frågor i samband med ungdomsvården här i staden tillåta vi oss härmed återkomma till detta ärende. Vi hava under mellantiden haft tillfälle till överläggning med de av Drätselkammaren utsedda kommitterade och därefter sinsemellan tagit ärendet till förnyat övervägande.

Våra båda bolag hysa alltjämt det största intresse för ungdomsvården och äro

beredda att ekonomiskt stödja densamma. Vi hava uppmärksammat, att ungdomsvårdskommittén i sin den 22 februari 1946 dagtecknade utredning särskilt vårdat sig om att finna en lösning av lokalspörsmålen för de i staden verksamma ungdomsorganisationerna, och förmoda, att denna avgränsning av problemet sammanhänger med den omständigheten, att våra båda bolag tidigare i viss kontakt med stadens representanter vidtagit åtgärder för omhändertagande av den s. k. föreningslösa ungdomen. Vi hålla före— och förmoda att vi härutinnan äro ense med ungdomsvårdskommittén — att det även vid en provisorisk lösning av ungdomsvårdsproblemet skulle vara eftersträvansvärt, att de olika formerna, den slutna såväl som den öppna ungdomsvården, ställdes under överinseende av ett och samma organ. Vi föreslå därför, att den av ungdomsvårdskommittén föreslagna särskilda styrelsen måtte erhålla uppdrag icke blott att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna och att följa ungdomsfrågans närmare utveckling utan också att utöva uppsikt över såväl den slutna som den öppna ungdomsvården.

Vi föreställa oss, att, därest så blir fallet, det av ungdomsvårdskommittén ifrågasatta anslaget kommer att visa sig otillräckligt. Vi äro därför beredda att ställa till den särskilda styrelsens förfogande under senare halvåret 1946 kr. 7.500: — och under år 1947 kr. 15.000: —, vilket ungefär motsvarar de belopp, som ungdomsvårdskommittén föreslår såsom anslag till styrelsen för Västerås ungdomsråd. Vår förhoppning är att med detta anslag det skall bliva den särskilda styrelsen möjligt att övertaga och fortsätta den *på vårt initiativ igångsatta öppna ungdomsvården i* Stadsparken och i den s. k. Brahegården. Vi äro beredda att utan vederlag å styrelsen överlåta de inventarier, som av oss anskaffats för utrustning av de nämnda lokalerna.

Beträffande lokalfrågorna utgå vi ifrån, att såväl ungdomsorganisationerna som den öppna ungdomsvård, vilken må befinnas önsklig, skola genom kommunens försorg bliva försedda med erforderliga lokaler. Detta utesluter emellertid icke, att vi, därest ungdomsvården utvecklas på ett lyckligt sätt och ökade lokalanspråk därigenom kunna uppkomma. äro villiga att taga frågan om finansiell medverkan till åstadkommande av tidsenliga och lämpligt belägna lokaler i välvilligt övervägande.

Vi följa med intresse ungdomsvårdsfrågans vidare utveckling och äro städse beredda att överlägga med det allmännas representanter om de ekonomiska åtgärder, som kunna befinnas önskliga för främjande av denna viktiga angelägenhet.

Västerås den 29 maj 1946.

ALLMÄNNA SVENSKA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET

Fritz Lillecreutz.

AKTIEBOLAGET SVENSKA METALLVERKEN

C. A. Jacobsson.

Drätselkammaren anför vidare:

Vidare ha bolagen i skrivelsen förklarat sig beredda att till ungdomsvårdsstyrelsens förfogande ställa *dels* för senare halvåret 1946 ett belopp av 7.500 kronor och *dels* för år 1947 15.000 kronor. Bolagen ha i samband härmed uttalat förhoppningen, att ungdomsvårdsstyrelsen med detta anslag skulle kunna övertaga och fortsätta den på bolagens initiativ igångsatta öppna ungdomsvården i Stadsparken och den s. k. Brahegården.

Beredningsutskottet har jämlikt utskottet lämnat uppdrag samtidigt härmed före-

lagt stadsfullmäktige förslag å ledamöter och suppleanter i styrelsen för ungdomsgårdarna.

Drätselkammaren får för sin del i förevarande sammanhang anföra följande.

Kammaren vill till en början uttala sin tillfredsställelse och tacksamhet för det intresse, som industrierna i staden visat denna för samhället viktiga fråga och för den beredvillighet, som från industrierna visats att ekonomiskt stödja verksamheten.

Kammaren vill därjämte uttala, att en samordning bör ske av och en rättvis avvägning företagas mellan å ena sidan de befintliga ungdomsorganisationernas intressen och den föreningslösa ungdomens. Efter vad kammaren anser sig ha skäl att antaga är ungdomsvårdskommittén även inne på denna linje.

Drätselkammaren vill därför biträda industriernas förslag att ungdomsvårdsstyrelsen erhåller i uppdrag att utöva uppsikt över såväl den slutna som den öppna ungdomsvården samt att staden övertager verksamheten i Stadsparken och den s. k. Brahegården.

Kammaren vill vidare föreslå stadsfullmäktige att bevilja resterande belopp av det av ungdomsvårdskommittén föreslagna anslaget å 15.000 kronor. Då industrierna uttryckt önskemål, att de från detta håll lämnade bidragen ställas till den av stadsfullmäktige utsedda styrelsens förfogande, finner drätselkammaren lämpligt, att även ifrågavarande resterande anslag från staden förvaltas av samma styrelse.

I övrigt vill drätselkammaren till alla delar biträda det av ungdomsvårdskommittén framlagda förslaget i ärendet.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna kommitterades förslag till inrättande, så snart förhållanden därtill medgiva, av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg,

att uppdraga åt stadens fastighetsförvaltning att vidtaga åtgärder i syfte att så snart ske kan tillförsäkra staden möjlighet att disponera fastigheterna för nu ifrågavarande ändamål,

att uppdraga åt en särskild av stadsfullmäktige efter förslag av beredningsutskottet utsedd styrelse att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna, i fortsättningen följa ungdomsvårdsfrågans närmare utveckling, utöva uppsikt över såväl den slutna som den öppna ungdomsvården samt till stadsfullmäktige avgiva de förslag, vartill styrelsen i anledning härav finner skäl,

att ställa till nämnda styrelses förfogande ett anslag för år 1946 å 11.500 kronor som bidrag till lokaler för olika ungdomsorganisationer,

att anslaget ifråga skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter,

att i övrigt biträda Aseas och Metallverkens i skrivelsen den 29 maj 1946 framlagda förslag samt

att genom nu nämnda förslag ej mindre förevarande motion skall anses besvarad än även drätselkammaren befriad från fullmäktiges den 26 mars 1942 för drätselkammaren givna uppdrag att närmare utreda frågan om kommunalt bidrag till ungdomsorganisationer.

Nr 173. Utseende av ledamöter i styrelsen för ungdomsgårdarna i staden.

Beredningsutskottet har uti en den 12 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 28 mars 1946 hava stadsfullmäktige med anledning av ett av ungdomsvårdskommittén framlagt förslag om inrättande av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg anmodat beredningsutskottet att avgiva förslag å ledamöter i en särskild styrelse med uppgift att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna ävensom att i fortsättningen följa ungdomsvårdsfrågans närmare utveckling.

Ungdomsvårdskommittén har föreslagit, att styrelsen för ungdomsgårdarna skulle bestå av fem ledamöter, därvid kommittén emellertid icke gjort något särskilt uttalande, huruvida suppleanter till ledamöterna böra utses. Utskottet finner för sin del, att dylika suppleanter böra utses till samma antal som ledamöterna och att suppleanterna böra vara personliga för ledamöterna.

Till ledamöter av styrelsen föreslår beredningsutskottet tjänstemannen Gösta Sjöberg, kontoristen Inge Jonsson, kontoristen Lilian Duva, kaptenen A. Edström och pastor Sven Karlsson samt till suppleanter svetsaren Åke Johansson, journalisten Rune Blomkvist, fröken Anna Märta Ånell, pastoratsadjunkten H. Ahlstedt samt tjänstemannen Evert Östlund och föreslår utskottet, att suppleanterna skola vara personliga för ledamöterna i den ordning de här ovan uppräknats.

Utskottet föreslår tillika uppdrag för herr Sjöberg att tjänstgöra såsom sammankallande till konstituerande sammanträde.

Nr 174. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i två särskilda skrivelser till stadsfullmäktige den 12 juni 1946 anfört följande:

I skrivelse den 7 maj 1946 har journalisten Axel Wennerling på grund av avflyttning från staden avsagt sig sina uppdrag såsom suppleant i gatunamnsberedningen samt ledamot i Västerås stads trafiksäkerhetskommitté av år 1946.

I anledning av avsägelsen får beredningsutskottet anföra följande.

Då trafiksäkerhetskommittén numera fullgjort sitt uppdrag, erfordras icke att någon ny ledamot efter herr Wennerling utses i denna kommitté.

Beträffande suppleantskapet i gatunamnsberedningen får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige att *dels* godkänna herr Wennerlings avsägelse, *dels ock* att till ny suppleant i hans ställe utse bankkamreraren A. Ridner här i staden.

På sammanträde den 31 maj 1946 ha stadsfullmäktige anmodat beredningsutskot-

tet att inkomma med förslag till ny ledamot av civilförsvarsnämnden i stället för civilingenjören John Lundgren, vilken på grund av bristande tid avsagt sig uppdraget.

I anledning av avsägelsen får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige att till ledamot av civilförsvarsnämnden efter herr Lundgren för tiden intill 1948 års utgång utse nuvarande suppleanten civilingenjören Arne Mattson samt till suppleant i herr Mattsons ställe ingenjören G. Rhodin.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 29 augusti 1946 Ser. A nr 7

Nr 175. Stadsrevisionens berättelse för 1945.

Med skrivelse den 29 juni 1946 har magistraten till stadsfullmäktige överlämnat revisionsberättelsen för år 1945, för infordrande av förklaringar och därefter besluts fattande.

Revisionsberättelsen är av följande lydelse:

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stadsrevision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1945, få härmed vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse av den 2 maj 1946 överlämnats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1945. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige ställda berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Kurt G. Lundgren, vilken tillika tjänstgjort såsom stadsrevisionens sekreterare.

Räkenskaperna ha under det löpande året siffergranskats av Kurt G. Lundgrens Revisionsbyrå. Stadsrevisionen har tagit del av granskningens resultat.

Kassa- och banktillgodohavanden ha vid upprepade tillfällen inventerats.

Stadens innehav av obligationer, aktier, reverser och andra värdehandlingar ha i samband med bokslutgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar ha särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per 31/12 1945 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

Principerna för upprättandet av stadens balansräkning äro enligt stadsrevisionens uppfattning i vissa betydelsefulla avseenden alltjämt oklara och delvis felaktiga. Stadens kapitalbehållning, som bokföres med 16.880.428: 73 kronor per 31/12 1945, synes sålunda vara oriktigt beräknad. Såsom kapitalökning har nämligen bokförts nyanskaffning av fastigheter med 3.244.048: 02 kronor, men då i detta belopp även sådana fastighetsförvärv ingå, för vilka lån ännu ej upptagits, har motsvarande kapitalminskning icke blivit bokförd. På detta sätt har stadens nettokapitalökning redovisats med cirka 2.000.000 kronor för stor summa.

I fråga om fastighetsaffärer synes oklarhet råda om när köpeavtalen skola bokföras i stadens räkenskaper. Som exempel kan nämnas, att avtalen med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget (stadsfullmäktigebeslut den 26 april 1945) och Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag (stadsfullmäktigebeslut den 30 augusti 1945) icke intagits i årets bokslut.

Vid granskningen av stadens fastighetsinköp har vidare uppmärksammats, att förvärvet av stadsägorna nr 65—68, 695, 1215—1219 och 1668 från stiftsnämnden i Västerås för en köpeskilling av 137.000 kronor icke i vederbörlig ordning förelagts stadsfullmäktige. Däremot har stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 oktober 1945 fattat beslut om lån för nämnda inköp i samband med anslagstäckning för en del tidigare godkända utgifter.

Vad fastighetsförsäljningarna beträffa har ju i regel generellt bemyndigande lämnats drätselkammaren att avyttra tomter inom vissa närmare angivna områden. De avtal, som slutits med stöd av dylikt bemyndigande, ha i allmänhet icke intagits i kammarens protokoll, vilket enligt stadsrevisionens mening vore önskvärt.

Redovisningen av tillgångarna för Västerås stads trafikfond och Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål ingår i stadens balansräkning. Sålunda återfinnas bland stadens rörelsetillgångar exempelvis järnvägsobligationer med 7.745.375 kronor, vilka tillhöra nämnda fonder. Summan för drätselkammarens bankräkningar, 1.860.776: 20 kronor, omfattar även fondmedel med betydande belopp. Genom denna redovisningsmetod har också såsom rörelsetillgång i stadens balansräkning kommit att upptagas stadens egen skuld till särskilda fonden med 430.433: 95 kronor. I reglementena för omskrivna fonder föreskrives, att fondernas medel skola hållas skilda från stadens övriga tillgångar, vilket väl torde innebära, att medlen även bokföringsmässigt skola redovisas avskilda. Förfaringssättet att på antydda sätt sammanblanda stadens och fondernas tillgångar är ägnat att försvåra överblicken av Västerås stads balansräkning. Stadsrevisionen förväntar en klarare redovisning i berörda avseenden.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har vid sammanträde den 28 november 1945 beslutat inrätta en finsk bastu i kontorsbyggnadens källare för verkets kontorspersonal och arbetare. Kostnaden, cirka 2.000 kronor, skall enligt verkstyrelsens protokoll påföras 1946 års underhållsanslag för kontorsbyggnaden. Stadsrevisionen har naturligtvis i princip ingenting att erinra mot sådana åtgärder, som äro ägnade att öka de anställdas trivsel i arbetet, men nämnda utgift torde vara av sådan karaktär, att särskilt anslag för ändamålet bort begäras hos stadsfullmäktige.

För övrigt har revisionen icke givit anledning till sådana anmärkningar, att de ansetts böra intagas i denna berättelse. Stadsrevisionen har emellertid funnit påkallat att i särskilda promemorior till drätselkammaren och styrelsen för Västerås stads tekniska verk intaga en del erinringar och påpekanden.

Stadsrevisionen tillstyrker hos stadsfullmäktige, att ansvarsfrihet beviljas drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1945.

Vid granskningen av löne- och avtalsnämndens förvaltning ha undertecknade Engdahl och Holmberg på grund av ledamotskap i nämnden icke deltagit. Av samma skäl har undertecknad Jonsson icke deltagit vid revisionen av fattigvårdsstyrelsen.

Västerås den 28 juni 1946.

Karl Engdahl. *Einar Jonsson.*

Martin Holmberg. *Gösta Holmén.*

Gust. Lindén. *Edvin Nyblom.*

Anna Carlsson.

Sedan drätselkammaren anmodats yttra sig över berättelsen har kammaren i ett den 1 augusti 1946 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Revisorerna anmärka på att som kapitalökning i balansräkningen bokförts nyanskaffning av fastigheter med kronor 3.244.048: 02, men att då i detta belopp även fastighetsförvärv ingå för vilka lån ännu ej upptagits, motsvarande kapitalminskning icke blivit bokförd. Drätselkammaren medgiver att här föreligger en oklarhet och att förfarandet medför otillfredsställande resultat. Det finns emellertid ingen möjlighet att bokföra ett beslutat med ännu icke upptaget lån pro forma som ett fast lån som påverkar kapitalbehållningen. Den möjligheten skulle kunna tänkas att man bokförde fastighetsförvärvet som kapitaltillgång inom linjen och först vid den tidpunkt då lån upptages bokförde såväl fastighetsförvärvet som lånet. Drätselkammaren kommer att ägna uppmärksamhet åt detta spörsmål.

Revisorerna påpeka vidare att oklarhet råder om vid vilken tidpunkt köpeavtalen skola bokföras i stadens räkenskaper. Även här föreligger ett spörsmål av betydelse, åt vilket drätselkammaren jämväl i fortsättningen kommer att ägna sin uppmärksamhet.

Vad beträffar förvärvet av viss kyrklig jord som icke underställts stadsfullmäktige förrän i samband med beslut om lån för inköpet kan väl medgivas, att frågan om inköp redan tidigare borde ha kommit under stadsfullmäktiges behandling. I samband med anvisande av lånemedelsanslag för inköpet ha emellertid stadsfullmäktige haft tillfälle att pröva frågan.

Revisorernas önskemål att samtliga avtal om förvärv och försäljning av fast egendom bör anmälas i drätselkammaren vill kammaren taga under övervägande.

Vad slutligen frågan om redovisningen av tillgångarna för Västerås stads två särskilda fonder angår, finnes möjlighet att i ett kommande års bokslut företaga redovisningen på ett mera tillfredsställande sätt.

Nr 176. Vidtagande av vissa åtgärder beträffande f. d. Badelunda kommuns räkenskaper.

Drätselkammaren har uti en den 1 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Drätselkammaren, som låtit verkställa utredning beträffande Badelunda kommuns räkenskaper för år 1945 och därvid funnit att vissa här nedan angivna bokförings- och andra åtgärder böra vidtagas, får i ärendet anföra.

I räkenskaperna ingå obligationer för nominellt 13.040 kronor och med ett bokfört värde av 8.991 kronor. I denna post ingående premieobligationer komma att av drätselkammaren försäljas och kursvinsten tillföras överskottet, varjämte de övriga obligationerna komma att säljas till någon av förutvarande Badelunda kommuns donationsfonder, exempelvis Skogsfonden, och bokvinsten tillföras överskottet.

De egna fondernas tillgångar å tillhopa 13.455 kronor 44 öre böra omedelbart tillföras Rk-medelfonden, varav följer att fondernas bankräkningar böra överföras till nyssnämnda medelsfonds bankräkning. Lånet till stiftelsen Skogsfonden kommer att inlösas, varvid fonden tillföres ränta enligt donationsbestämmelserna med 6 % för åren 1942—inlösningsdagen, enär ränta under nämnda tid icke erlagts till fonden.

I räkenskaperna redovisat överskott, vilket kommer att upptagas som inkomst i 1947 års stat för staden, kommer sålunda att utgöra 57.927 kronor 95 öre mot i räkenskaperna tidigare angivna 56.338 kronor 19 öre. (Se stfm. Ser. B nr 18/1946.)

Efter dessa transaktioner blir ställningen följande, därvid endast den rörliga delen i balansräkningen medtagits:

Tillgångar.

Fordringar		750: —
Kassamedel		46.005: 59
Bankräkning		11.172: 36
Anbragta fondmedel (bank)		13.455: 44
	Kr.	71.383: 39

Skulder.

Överskott att upptagas i 1947 års stat		57.927: 95
Fondmedel att tillföras Rk-medelsfonden		13.455: 44
	Kr.	71.383: 39

En mindre differens kan möjligen uppstå, då kursvinsten, beräknad till kronor 7: 20, givetvis kan bli annorlunda.

Följande tre amorteringslån finnas:

1) Ursprungligt lånebelopp kronor 16.500: — med Konungens tillstånd den 7/3 1930 för bestridande av Badelunda kommuns andel (11/30) i kostnaderna för ett kommunalförbunds ålderdomshem, som i anskaffning enligt uppgift kostat totalt kronor 60.538: 07 inklusive inventarier. Badelunda kommuns andel häri finnes ej upptagen som kapitaltillgång. Enligt bestämmelserna skall lånet vara slutamorterat på högst 25 år med en årlig amortering av kronor 1.200: —. Kommunen har icke följt denna plan utan amorterat godtyckligt.

2) Ursprungligt lånebelopp 20.000 kronor, vartill Kungl. Maj:ts tillstånd lämnats den 14 februari 1930 för uppförande av Berga skola. Låneskulden, som löper med 3 % ränta, uppgick den 1 januari 1946 till 8.141 kronor 20 öre. Lånet skall vara slutbetalt på högst 25 år med en årlig amortering av 1.350 kronor.

Drätselkammaren föreslår, att ovannämnda båda lån upptagas i finansförvaltningens utgifts- och inkomststat för år 1947 i och för inlösen under nämna år.

3) Ursprungligt lånebelopp 45.000 kronor. Lånet är upptaget av Badelunda byggnadsförening u. p. a. för inköp av lägenheten Gryta 1[8] (föreningslokalen) med kommunens borgen på 20.000 kronor och med inteckningar för 45.000 kronor. Lånet, som den 1 januari 1946 kvarstår med 43.400 kronor, bör formellt överföras på Västerås stad, varvid borgen och inteckningar skola överlämnas till staden. Därefter blir lånet ett vanligt kommunallån enligt de bestämmelser, som gälla för den underställningsfria lånerätten.

Drätselkammaren anser att detta lån bör kvarstå och i fortsättningen amorteras enligt plan, som kammaren i annat sammanhang kommer att upprätta.

Såsom bilagor närslutas donationsbreven för f. d. Badelunda kommuns stiftelser (se ser. B nr 20), vilka äro följande:

Under kommunalnämndens förvaltning.

1) Viktor Anderssons och hans hustrus donationsfond.

Behållningen den 1/1 1946 utgör 4.899: 08 kronor, vilket belopp innestår å sparkasseräkning med Västmanlands läns sparbank.

2) Badelunda sockens skogsfond.

Behållningen den 1/1 1946 utgör 11.423: 66 kronor, varav kronor 1.955: 31 innestå å sparkasseräkning med Västmanlands läns sparbank och kronor 9.468: 35 utlånats till kommunen. Lånet skall inlösas i enlighet med vad som tidigare sagts i denna skrivelse.

Under folkskolestyrelsens förvaltning.

3) Berglundska fonden.

Behållningen den 1/1 1946 utgör 4.654: 93 kronor, vilket belopp innestår på sparkasseräkning med Västmanlands läns sparbank.

Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning.

4) Törnblomska donationsfonden.

Behållningen den 1/1 1946 utgör 4.219: 64 kronor, vilket belopp innestår å sparkasseräkning med Västmanlands läns sparbank.

5) Engstedtska och Kjellbergska donationsfonden.

Behållningen den 1/1 1946 utgör 716: 86 kronor, vilket belopp innestår på sparkasseräkning med Västmanlands läns sparbank.

I fortsättningen bör uppdragas åt drätselkammaren, folkskolestyrelsen och fattigvårdsstyrelsen att förvalta de fonder, som omhänderhafts av respektive kommunalnämnden, folkskolestyrelsen och fattigvårdsstyrelsen i förutvarande Badelunda kommun.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren vidtaga åtgärder *dels* för överförande av de egna fondernas tillgångar å 13.455 kronor 44 öre till Rk-medelfonden, *dels* uppdraga åt drätselkammaren att på sätt ovan föreslagits inlösa lånen å 5.858 kronor 44 öre respektive 8.141 kronor 24 öre *och dels* i amorteringsplan, som senare kommer att upprättas upptaga lånet å 43.400 kronor för amortering under den tid som kan finnas lämplig samt

att uppdraga åt drätselkammaren, folkskolestyrelsen och fattigvårdsstyrelsen att i fortsättningen förvalta de fonder, som tidigare omhänderhafts av respektive kommunalnämnden, folkskolestyrelsen och fattigvårdsstyrelsen i Badelunda kommun.

Nr 177. Reparations- och förbättringsarbeten i högre allmänna läroverkets byggnader.

Drätselkammaren har uti en den 4 juli 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hos fastighetsförvaltaren hava rektor vid högre allmänna läroverket samt skolläkaren gemensamt framställt önskemål om vissa reparations- och förbättringsarbeten i läroverksbyggnaden. Förbättringsarbetena omfatta bland annat justering av samtliga lås och dörrar, inläggande av korkmattor i två klassrum, bättring av målning, lagning av vägg i omklädningsrum samt utbyte av trasiga glasskärmar, fernissning av vissa golv, utbyte och komplettering av ett 100-tal armaturer i klassrummen samt översyn av elektriska installationer. Kostnaden för arbetena har beräknats till 9.560 kronor, varav icke mindre än 6.000 kronor belöpa sig å de elektriska installationsarbetena.

Med hänsyn till att frågan om uppförande av ny läroverksbyggnad på senaste tiden alltmera aktualiserats, anser sig drätselkammaren kunna ifrågasätta lämpligheten av att staden nu ikläder sig den relativt betydande utgiften för de elektriska installationerna, särskilt som visshet icke synes kunna vinnas om eller i vilken utsträckning den nya armaturen kan komma till användning i den nya läroverksbyggaden. Drätselkammaren har därför ansett påkallat, att med de elektriska installationsarbetena tillsvidare får anstå.

Ifråga om övriga förbättringsarbeten, vilka representera en kostnad av 3.560 kronor, tillstyrker drätselkammaren att de nu komma till utförande.

Av kostnaderna kan ett belopp av 1.560 kronor täckas av tillgängliga medel å det ordinarie underhållsanslaget för läroverksbyggnaden. Sålunda erfordras tilläggsanslag å 2.000 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för utförande av reparations- och förbättringsarbeten i läroverksbyggnaderna anvisa ett tilläggsanslag å 2.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 178. Borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. nybygge Agnegatan 9 (å stadsägan 1200).

Drätselkammaren har uti en den 4 juli 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 29 juni 1946 till drätselkammaren har Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för bostadsbygge, vilket föreningen har för avsikt att uppföra å fastigheten Agnegatan nr 9 i Västerås.

Med överlämnande av föreningens skrivelse får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Som stadsfullmäktige torde hava sig bekant har drätselkammaren efter bemyndigande av stadsfullmäktige i varje särskilt fall brukat ikläda sig borgen av nu ifrågavarande slag intill ett belopp motsvarande högst 85 % av de av byggnadslånebyrån slutligen godkända byggnadskostnaderna. Såsom säkerhet för stadens borgensåtagande har härvid av byggnadsföretagarna överlämnats inteckningar från botten och uppåt till belopp motsvarande minst borgenssumman.

Hittills har dylik borgen tecknats endast för av HSB och Riksbyggen uppförda nybyggen. Med hänsyn till karaktären av ifrågavarande förening vill drätselkammaren tillstyrka att staden ikläder sig borgen för kreditiv under byggnadstiden, varigenom föreningen skulle vinna en besparing i form av nedsatt ränta.

Enligt föreningens stadgar har föreningen till ändamål att genom köp och nybyggnadsföretag anskaffa och överlåta bostäder åt sina medlemmar. Föreningens insatser lyda på 100 kronor, vilket belopp skall vara av medlem inbetalt inom ett år från det ansökan om inträde beviljats. Överskottet av föreningens verksamhet fördelas sålunda, att till föreningens reservfond avsättes 15 % av överskottet, varjämte det inbetalade insatskapitalet förräntas efter räntesats av högst 5 %. Återstående överskott tillföres en dispositionsfond. Därest föreningens fonder skulle uppgå till ett belopp, motsvarande 50 % av föreningens tillgångar vid närmast föregående räkenskapsavslutning med avdrag av andra skulder än fonden, äger föreningssammanträde besluta, att avsättningen till reservfonden skall upphöra.

Sammanlagda beloppet av de borgensförbindelser, staden iklätt sig för byggnadskreditiv, uppgår för närvarande till cirka 4,5 miljoner kronor. Vid bifall till föreningens framställning skulle denna summa utökas med ett belopp av 191.000 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att — tillsvidare med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt — teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. nybygge å fastigheten Agnegatan nr 9 intill ett belopp av högst 191.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom nu angivet belopp.

Nr 179. Inredande av källarvåningen i Sundinska huset till lokaler för ungdomsvårdsverksamhet.

Ungdomsvårdsstyrelsen har uti en den 12 juli 1946 till drätselkammaren avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 27 juni 1946 beslöto stadsfullmäktige att med godkännande av särskilt av kommitterade framlagt förslag, så snart förhållandena det medgåve, ungdomsgårdar skulle inrättas vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg samt att uppdraga åt en särskild styrelse att i fortsättningen handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna, i fortsättningen följa ungdomsvårdsfrågans närmare utveckling, utöva

uppsikt över såväl den slutna som den öppna ungdomsvården samt till stadsfullmäktige avgiva de förslag, vartill styrelsen i anledning härav funne skäl.

Stadsfullmäktige beslöto vid samma tillfälle, att staden skulle genom nämnda styrelse övertaga och fortsätta den på initiativ av Asea och Metallverken igångsatta ungdomsvården i stadsparken och i den s. k. Brahegården.

Den av stadsfullmäktige tillsatta styrelsen har vid konstituerande sammanträde antagit namnet ungdomsvårdsstyrelsen.

Av de föreslagna ungdomsgårdarna vid Emaus, Fridnäs och Kristinasborg lär endast den förstnämnda kunna tänkas bliva disponibel för ungdomsvårdsverksamheten under de närmaste åren. Hyresavtalet beträffande Emaus gård, vilket löper på ett år i sänder med tre månaders uppsägningstid, har den 28 juni 1946 av fastighetsförvaltaren uppsagts till upphörande från och med den 1 oktober detta år. Hyresgästen, vilken i fastigheten bedriver matserveringsrörelse, har emellertid inom föreskriven tid hos hyresnämnden hemställt om uppsägningens ogiltigförklarande. Utgången av detta mål, som ligger under hyresnämndens prövning, låter sig icke med bestämdhet förutsägas. Under hand har ungdomsvårdsstyrelsen förhandlat med hyresgästen och erbjudit denna en godvillig uppgörelse, enligt vilken hyresavtalet finge förlängas till den 1 juli nästa år, men har hyresgästen, som lovat att taga erbjudandet under övervägande, ännu icke lämnat definitivt besked i saken. Ungdomsvårdsstyrelsen har i anledning av vad nu sagts ansett försiktigheten bjuda att i varje fall räkna med den 1 juli 1947 såsom den tidigaste dag, då Emaus gård skulle kunna disponeras för de föreslagna omändringsarbetena, vilket åter skulle medföra, att verksamheten i dessa lokaler icke skulle kunna beräknas taga sin början förrän tidigast under år 1948.

Beträffande de två övriga föreslagna ungdomsgårdarna vill ungdomsvårdsstyrelsen framhålla, att Fridnäs icke kan bliva disponibelt förrän det dit förlagda finska barnhemmet antingen avvecklats eller beretts utrymmen i annan fastighet och att Kristiansborgs gård i avbidan å att lokalfrågan för stadens förvaltningsmyndigheter slutgiltigt vinner sin lösning måste reserveras för lantbruksförvaltningens behov.

Den utveckling, som den av industrierna startade verksamheten i stadspaviljongen företer och det intresse, som redan från första början visats verksamheten, tyder enligt ungdomsvårdsstyrelsens mening på att man slagit in på en rätt väg. Emellertid äro de lokaler, som finnas tillgängliga i stadspaviljongen, ingalunda tillfyllest för att möta det föreliggande lokalbehovet som uppstår, därest den ungdomsvårdande verksamheten skall utvecklas i önskvärd omfattning.

Den av stadsfullmäktige tillsatta utredningskommittén har i sitt betänkande särskilt uttalat önskemålet, att ungdomsgårdar eller i varje fall lokaler för ungdomsvårdsverksamheten tillskapades i stadens centrala delar. Ungdomsvårdsstyrelsen vill till alla delar biträda detta kommitténs uttalande och framhålla att erfarenheten måste anses utvisa, att det är särskilt värdefullt, om lokalerna äro belägna i närheten av de områden, där ungdomen under sin fritid företrädesvis vistas.

En lokal, som ur denna synpunkt men även i övrigt måste anses särskilt lämplig, är källarvåningen i Sundinska huset. Vid de överläggningar, som hållits mellan representanter för industrierna och staden beträffande ungdomsvårdsfrågan, har särskilt från industriernas håll poängterats dessa lokalers lämplighet.

Enligt å byggnadskontoret uppgjort kostnadsförslag, vilket här bifogas, skulle iordningställande av källarvåningen i Sundinska huset för ifrågavarande ändamål

betinga en kostnad av i runt tal 19.000 kronor. Om man såsom försiktigheten torde bjuda räknar med en marginal av omkring 1.000 kronor för oförutsedda utgifter, skulle därför erfordras ett anslag å sammanlagt 20.000 kronor. Styrelsen hemställer sålunda, att drätselkammaren ville låta iordningställa ifrågavarande lokaler och upplåta dessa till styrelsen för verksamheten.

Styrelsen vill i samband härmed hemställa till drätselkammaren, att medverka till att lokalerna i stadspaviljongen under tiden mitten av oktober till mitten av april i fortsättningen upplätes kostnadsfritt till styrelsen. Enligt vad styrelsen erfarit har tidigare ifrågasatts från restaurangaktiebolagets sida att hyra för upplåtelsen skulle utgå.

Under hänvisning till vad ovan anförts får ungdomsvårdsstyrelsen hemställa att drätselkammaren ville

dels föreslå stadsfullmäktige att bevilja ett anslag å 20.000 kronor för inredande av källarvåningen i Sundinska huset till lokaler för ungdomsvårdsverksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet framlagt förslag,

dels upplåta nyssnämnda lokal för verksamheten ifråga under ungdomsvårdsstyrelsens överinseende,

Drätselkammaren har uti skrivelse den 1 augusti 1946 med biträdande av ungdomsvårdsstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för inredning av källarvåningen i Sundinska huset till lokaler för ungdomsvårdsverksamheten bevilja ett anslag å 20.000 kronor samt

att beloppet upptages för täckning i 1947 års utgifts- och inkomststat för ungdomsvårdsstyrelsen.

Nr 180. Förslag till sänkning av hamnavgiften för ankommande gods, som fraktas å reguljär trafik linjen Stockholm—Västerås.

Hamnstyrelsen har uti en den 7 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Den reguljära fartygstrafiken mellan Stockholm och Västerås har stora svårigheter då det gäller att hävda sig i konkurrensen med landtransportmedlen. För Västerås stad är det emellertid av stort intresse att den reguljära trafiken kan upprätthållas och bestå för framtiden. För att stödja denna trafik har hamnstyrelsen ansett det önskvärt att kunna genomföra en sådan sänkning av hamnavgifterna att kostnaderna för ankommande gods bringas till nivå med kostnaderna för avgående gods. För flertalet varor äro nämligen avgifterna högre för ankommande än för avgående gods. En dylik sänkning skulle inskränkas till att blott komma reguljär sjöfart Stockholm—Västerås tillgodo.

Med anledning av det nu anförda får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att sänka hamnavgifterna för ankommande gods, som fraktas å reguljär linje Stockholm—Västerås till att utgå med samma belopp som för avgående gods, med tillämpning från dag varom hamnstyrelsen skall äga att närmare bestämma.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 1 augusti 1946 med biträdande av hamnstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens framställning samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen hos vederbörande myndigheter söka fastställelse av den sålunda föreslagna ändringen av hamntaxan.

Nr 181. Inköp av lastbil och personbil för byggnadskontoret.

Drätselkammaren har uti en den 1 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har byggnadschefen hemställt om anslag med tillhopa 28.500 kronor för inköp av en last- och en personautomobil.

Drätselkammaren, som finner de föreslagna inköpen välbehövliga och lämpliga, får i ärendet anföra.

I särskild skrivelse till drätselkammaren med utredning angående behovet av lastbilar för stadens olika verk har angivits att behovet för byggnadskontoret är 5—6 st. För närvarande finnas 3 st., varav 1 skrotfärdig. Vid den beställning av 3 st. lastbilar, som av inköpscentralen verkställts, har det visat sig förmånligt att i utbyte lämna denna sämsta av byggnadskontorets bilar, för vilken därvid erhållits 4.000 kronor, vilka skulle komma byggnadskontoret till godo vid inköp av ny lastbil.

Vid byggnadskontorets arbeten förekomma vissa tyngre körningar, för vilka en kraftigare vagn erfordras. Den bortbytta vagnen, som från början använts för dessa körningar, var av märket Scania-Vabis. En bil av detta märke synes lämplig att inköpa som ersättning för den gamla.

Enligt anbud till inköpscentralen erfordras härför 30.000 kronor, från vilket belopp avgår de för den gamla bilen erhållna 4.000 kronorna. Anslag erfordas sålunda med 26.000 kronor.

I personbilsfrågan kan framhållas, att under år 1945 inköptes en dylik vagn av märket Ford Eifel, vilken ombyggd för metangasdrift betingade ett pris av 2.500 kronor. Av detta belopp har 900 kronor amorterats av 1945 års anslag för bilskjutsar och 1.600 kronor upptagits i 1946 års stat.

Då bilen, som huvudsakligen var avsedd att användas för verkmästarens tjänsteresor, visat sig vara oekonomisk i drift, har vid nyligen verkställda inköp av lastbilar för stadens räkning inköpscentralen utnyttjat den nuvarande stora efterfrågan på småbilar och som byte lämnat nämnda personbil, för vilken därvid erhölls 3.750 kronor. Såsom ersättning för den sålunda försålda personbilen bör inköpas en ny vagn av märket Volvo, vilken betingar ett pris av 5.900 kronor + omsättningsskatt, vilket medför att ett ytterligare anslag å 2.500 kronor erfordras.

På grund av vad ovan sagts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en last- och en personautomobil för byggnadskontoret ställa ett anslag å 28.500 kronor till drätselkammarens förfogande samt att beloppet skall täckas i utgifts- och inkomststaten för gatuförvaltningen för nästkommande år.

Nr 182. Stadsplanejämkning för kvarteret Inge.

Byggnadsnämnden har uti en den 17 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 april 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Inge.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Förslaget har varit vederbörligen utställt utan att några erinringar däremot inom föreskriven tid framställts.

Den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Inge i Västerås.

Förslaget innebär ett tillmötesgående av önskemålet från fastighetsägare inom kvarteret att utöver det i gällande stadsplan tillåtna våningsantalet, åt gårdssidan få inreda vind för bostadsändamål. Ur brandsäkerhetssynpunkt har det ansetts lämpligt att låta jämkningen innebära rätt att i den mot gården vettande delen av bebyggelsen uppföra en bostadsvåning utöver vad mot omgivande gator tillåtes.

Då, enligt ett den 10 sept. 1945 uppgjort jämkningsförslag, hushöjden mot gatan ändock skulle överstiga mot gården vettande byggnadsdels höjd över gårdsplanet och då dettas planmått relativt omgivande gator är stort, har jämkningen ansetts motiverad.

För kvarteret gällande stadsplan har fastställts genom Kungl. brev den 6 oktober 1939.

Följande bestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler och lokaler för handel.

Med z betecknat område skall i höjd med angränsande gata vara tillgängligt för körtrafik, varvid den fria höjden under ovanför varande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv meter.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), är siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med II, III, IV och V betecknat område får byggnad uppföras med högst två, tre, fyra eller fem våningar.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får mot gata givas en lutning mot horisontalplanet av högst 45°.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med S betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 9.

Område, tillgängligt för gångtrafik.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv meter. Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst tre meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 cm.

Västerås den 25 april 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

Ändring av stadsplanen för kv. Inge, enligt ett den 10 september 1945 upprättat förslag, har fastställts genom Kungl. brev den 12 juli 1946.

Västerås den 24 juli 1946.

SVEN MOBERG.
T. f. stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 4 juli 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Inge samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 183. Stadsplan för Vega.

Byggnadsnämnden har uti en den 17 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 18 mars 1946 upprättat förslag till stadsplan för Vega.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget har inkommit erinringar dels från Svea Wedin, Thyra Rapp, Maj Hammarbäck, Greta Tiljander och Gunborg Hammarbäck såsom ägare av stadsägan nr 1479 och dels från Elof Emilsson såsom ägare av stadsägan nr 1489.

Byggnadsnämnden anser, att de framställda erinringarna icke förtjäna avseende.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING
till förslag till stadsplan för Vega i Västerås.

Stadsplaneområdet begränsas i norr av Tunby stadsgärde, i öster av Mellersta och Södra Skallbergen, i söder av stadplaneområdet för Södra Skallberget samt i väster av Tunbyvägen och Lilla Johanneslund.

Förslaget utgör i huvudsak en konfirmering av befintliga förhållanden.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås att gälla:

§ 1.

Områdets användning.

Med BÖ betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med BÖ betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

Å med BÖ betecknat område skola av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 3.

Område, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med Pn betecknat område skall bevaras som naturpark och får icke bebyggas.

§ 4.

Byggnads läge å tomt.

Byggnad å med BÖ betecknat område skall förläggas, om dess höjd överskrider fem meter, på minst sex meters avstånd från grannes tomtgräns och, om byggnad är lägre, på minst fyra och en halv meters avstånd därifrån. Avståndet mellan hus å samma tomt skall vara minst tolv meter, byggnadsnämnden dock obetaget att i särskilda fall medgiva undantag härifrån.

§ 5.

Hushöjd.

Å med II betecknat område får byggnad icke uppföras till större taklisthöjd än 7,6 meter räknat från angränsande gatas medelnivå.

§ 6.

Våningsantal.

Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar.

§ 7.

Antal bostadslägenheter.

Inom område betecknat med BÖ får byggnad inrymma högst fyra bostadslägenheter.

§ 8.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med BÖ må i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

I byggnad, som uppföres med endast en våning, må vind helt inredas med bonings- och arbetsrum.

§ 9.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Å byggnad, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

Västerås den 18 mars 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 4 juli 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Vega samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 184. Stadsplanejämkning för del av kv. Sandstenen.

Byggnadsnämnden har uti en den 17 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 april 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Sandstenen.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Förslaget har varit vederbörligen utställt utan att några erinringar däremot inom föreskriven tid framställts.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning av stadsplanen för del av kv. Sandstenen i Västerås.

Förslaget innebär en sådan jämkning av gällande stadsplan, att bebyggelsen härigenom skulle komma att bättre ansluta sig till rådande ägoförhållanden inom kvarteret.

Då genom den föreslagna jämkningen bättre förutsättningar för stadsplanens snara genomförande skapas, har den ansetts väl motiverad.

För kvarteret gällande stadsplan har fastställts genom Kungl. Maj:ts brev den 21 april 1944.

Följande bestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, beläget på mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Hushöjd.

Å med II och III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än resp. 7.6 och 10.8 meter.

§ 4.

Våningsantal.

Å med II och III betecknat område får byggnad uppföras med resp. högst två och tre våningar.

§ 5.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Områden, som icke få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Västerås den 25 april 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 4 juli 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Sandstenen samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 185. Stadsplanejämkning för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

Byggnadsnämnden har uti en den 1 juli 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 6 maj 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

I fråga om förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit i vederbörlig ordning utställt, har erinran endast framförts av fru Margit Eriksson såsom ägare av stadsägan nr 1751.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Krutkällaren, utgörande del av området Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund m. m. i Västerås.

Den för kvarteret gällande stadsplanen, fastställd den 5/4 1946, har visat sig icke kunna genomföras på grund av svårigheten att åstadkomma en för stadsplanens genomförande lämplig tomtindelning.

Med anledning härav har föreliggande jämkningsförslag, innebärande att kvarteret i sin helhet disponeras för öppen bebyggelse, upprättats.

§ 1.

Områdets användning.

Med BÖ betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk ävensom uppförande av mindre gårdsbyggnad för mindre hantverk och dylikt samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående eller ock två med varandra sammanbyggda i gemensam tomtgräns.

§ 3.

Område, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med Ö betecknat område skola av tomtens areal minst 4/5 lämnas obebyggda.

§ 4.

Hushöjd.

Å med II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7.6 meter.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar.

§ 6.

Vindsinredning.

Inom område, betecknat med Ö får i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

I byggnad, som uppföres med endast en våning, må vinden helt inredas.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med två våningar, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Västerås den 6 maj 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har i häröver den 1 augusti 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren, som intet har att erinra mot förslaget och i likhet med byggnadsnämnden anser de härvid fogade ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet av fru Margit Eriksson framförda anmärkningarna icke böra föranleda någon åtgärd, får hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 186. Stadsplanejämkning för del av området väster om Djuphamnsvägen i Västerås.

Byggnadsnämnden har uti en den 5 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 29 maj 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för område väster om Djuphamnsvägen.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit vederbörligen utställt, hava några anmärkningar icke inkommit.

Den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning av stadsplanen för del av området väster om Djuphamnsvägen i Västerås.

Från ett stadsplaneförslag, fastställt genom Kungl. Maj:ts beslut den 15 februari 1946, undantogs från fastställelse stadsplanebestämmelserna till ett med IB betecknat område utefter Djuphamnsvägen.

I samband med nytt förslag till bestämmelser för detta undantagna område har smärre jämkningar beträffande gränserna föreslagits. Samtidigt har ett norr därom beläget, för bostadsändamål avsett, område föreslagits att i stället utläggas som småindustriområde (tapp- och servicestation för bilar).

Följande bestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med IB betecknat område får användas endast för småindustri och därmed jämförligt ändamål. Där så med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske, må jämväl bostäder här kunna inredas.

Sådan byggnad må dock ej inom området uppföras, som kan väntas för närboende medföra brandfara, sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden.

§ 2.

Hushöjd.

A med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

§ 3.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 4.

Område, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Västerås den 29 maj 1946.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 16 augusti 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga det föreliggande förslaget till jämkning av stadsplanen för område väster om Djuphamnsvägen

samt att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 187. Försäljning av stadsägan nr 1914 samt del av stadsägan 1665 C.

Drätselkammaren har uti en den 16 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt nyligen fastställd stadsplan för området mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen får å stadsägan nr 1914 och å del av stadsägan nr 1665 C, vilka stadsägor äro belägna i hörnet mellan Odengatan och Malmabergsgatan och tillhöra staden, uppföras ett trevånings bostadshus. Ägaren till intilliggande stadsägorna n:ris 1915 och 1916 har anmält sig såsom spekulant å stadens markområde i avsikt att erhålla möjlighet att utmed Malmabergsgatan uppföra tre stycken trevåningshus, bakom vilket projekt en av stadens större industrier står såsom intressent. Då drätselkammaren icke äger stadsfullmäktiges bemyndigande att sälja markområdet, får kammaren därför hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara, försälja stadsägan nr 1914 och ifrågavarande del av stadsägan nr 1665 C.

Nr 188. Förvärv av tomterna n:ris 3 och 4 inom kvarteret Georg.

Drätselkammaren har uti en den 16 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan någon tid tillbaka har drätselkammaren varit inriktad på att söka förvärva tomterna n:ris 3 (Rektorsgatan 4) och 4 (Skolgatan 4) inom kvarteret Georg, vilka tomter med hänsyn till deras relativt centrala belägenhet mitt emot läroverket synas värdefulla för staden att hava i sin ägo. Efter förhandlingar har drätselkammaren med ägaren till tomterna, under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande, träffat avtal om förvärv av fastigheterna för en köpeskilling av 162.500 kronor. Fastigheterna skulle av staden tillträdas den 1 oktober 1948, då köpeskillingen skulle erläggas. Intill sagda dag skulle nuvarande ägaren få nyttja fastigheterna och uppbära avkastningen därav mot, att han under dispositionstiden bekostade löpande underhåll och skatter för fastigheterna samt vidmakthölle brandförsäkring.

Tomterna hava en sammanlagd areal av 1.551 kvm. Fastigheternas taxeringsvärde är 127.500 kronor, varav markvärde 27.500 kronor och byggnadsvärde 100.000 kronor. Hyrorna för lägenheterna i befintliga byggnader uppgå för år räknat till 12.332 kronor, motsvarande 7,6 % på den preliminärt överenskomna köpeskillingen om 162.500 kronor.

Drätselkammaren vill för sin del föreslå att av köpeskillingen 100.000 kronor bestridas med reserverade köpeskillingsmedel samt 62.500 kronor uttaxeras.

De den ifrågasatta köpeskillingen får anses för staden godtagbar samt, då staden såsom ovan framhållits har intresse av förvärvet, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 162.500 kronor samt på i huvudsak här ovan angivna villkor i övrigt förvärva tomterna n:ris 3 och 4 inom kvarteret Georg i Västerås stad ävensom

att köpeskillingen skall förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas med 100.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel och med 62.500 kronor av uttaxerade medel.

Nr 189. Anläggande av en högtrycksledning för gas mellan gasverket och Aktiebolaget Svenska Metallverken m. m.

Tekniska verken har uti en den 21 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Aktiebolaget Svenska Metallverken har till styrelsen för tekniska verken anmält, att bolaget av Statens bränslekommission meddelats tillstånd till att taga i bruk ytterligare en ugn, vilken för närvarande är under byggnad. Ugnen, som är avsedd att drivas med gas, beräknas komma att förbruka cirka 80 kubikmeter gas per timma. Med hänsyn till att redan befintliga gasledningar mellan gasverket och Metallverken äro överbelastade och icke tåla den ytterligare belastning, som en på-

koppling av nu ifrågavarande ugn skulle komma att medföra, är enda förutsättningen för att ugnen skall kunna tagas i bruk, att en ny högtrycksledning anlägges mellan gasverket och bolagets område.

Inom tekniska verken har uppgjorts förslag till anläggande av en dylik ledning med en längd av cirka 800 meter och med en diameter av 150 mm. Ledningen har kostnadsberäknats till 25.000 kronor, och styrelsen får nu föreslå stadsfullmäktige, att ledningen kommer till utförande, samt att härför erforderligt belopp utgår av lånemedel.

Tillhör ser. A nr 189.

(Att insättas å sid. 241 före Drätselkammarens yttrande.)

I samband härmed får styrelsen jämväl föreslå stadsfullmäktige, att en inom verken planerad påbyggnad av inom gasverket förefintliga reningskistor får komma till stånd för en beräknad kostnad av 16.000 kronor, vilket belopp ävenledes bör utgå av lånemedel. Orsaken till att den föreslagna påbyggnaden bör ske är dels nödvändigheten av att kunna möta en bl. a. för Metallverkens vidkommande alltmer ökad gaskonsumtion, dels ock den omständigheten att för gasframställningen för tillfället tillgängliga amerikanska kol hava en betydligt högre svavelhalt än andra kol, vilket, därest icke tillförlitliga reningsanordningar stå till buds, förutom våda för inom gasverket arbetande personal lätt medför frätning å ledningarna.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av dels en högtrycksledning för gas mellan gasverket och Aktiebolaget Svenska Metallverkens område och dels en påbyggnad av inom gasverket befintliga reningskistor anvisa ett anslag å 41.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1946 avgivet yttrande med biträdande av tekniska verkens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 41.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel ävensom

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för berörda utgift.

Nr 190. Anslag för 1946 för skötsel av idrottsplatsen Arosvallen m. m.

Idrottsstyrelsen har uti en den 24 juli 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Idrottsstyrelsen, som från och med den 1 innevarande månad övertagit skötseln av Arosvallen och en del andra idrottsanläggningar inom staden, får härmed anhålla, att stadsfullmäktige måtte ställa medel till förfogande för driften.

På grund av ekonomiska svårigheter har föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a., som intill den 1 juli omhänderhaft skötseln av Arosvallen och därinvid belägna träningsplaner, icke haft möjligheter att hålla planer, byggnader och inventarier i det skick som erfordras. Vissa mindre reparationer måste därför omedelbart vidtagas, en eller två fotbollplaner nysås i höst, nya vändkors inköpas för ingången till Arosvallen från Vallgatan varjämte viss maskinell utrustning måste anskaffas för skötseln av fotbollplaner och löparbanor. Enbart den omedelbart nödvändiga inventarieanskaffningen rör sig om ett belopp av c:a 5.000 kronor. Utöver utgifterna för här ovan angivna åtgärder komma även avlöningarna till vaktmästare och annan vid idrottsanläggningarna anställd personal.

För att finansiera driften erfordras därför *dels* ett anslag för innevarande år å 10.000 kronor, *dels* medgivande för idrottsstyrelsen att för nämnda ändamål använda vid idrottsevenemang inflytande planhyror och *dels* återbäring i likhet med tidigare av den kommnala delen av nöjesskatten för tävlingar m. m. å Arosvallen och andra idrottsanläggningar under idrottsstyrelsens förvaltning.

På grund av vad sålunda anförts får idrottsstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för i skrivelsen närmare angivna ändamål ställa ett anslag å 10.000 kronor till idrottsstyrelsens förfogande ävensom medgiva styrelsen att för finansierande av driften använda vid tävlingar inflytande planhyror samt bevilja återbäring av den kommunala delen av nöjesskatten för ovan angivna tävlingar.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren har intet att erinra emot det begärda anslaget och icke heller emot framställningen om att inflytande hyresbelopp för idrottsplaner får användas för bestridande av driftskostnaderna. Däremot anser drätselkammaren sig icke kunna biträda framställningen om återbäring av nöjesskatten, enär idrottsstyrelsen i likhet med övriga kommunala delförvaltningar bör redovisa sina verkliga inkomster och utgifter samt, därest behov av anslag föreligger, i vanlig ordning göra framställning därom. Drätselkammaren vill därför i stället föreslå att det begärda anslaget höjes till 13.000 kronor.

Drätselkammaren får under hänvisning till vad ovan anförts sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av driftskostnaderna för ovan angivna idrottsanläggningar under innevarande år ställa till idrottsstyrelsens förfogande ett anslag å 13.000 kronor att utgå av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt

att för enahanda ändamål medgiva idrottsstyrelsen att använda vid idrottstävlingar inflytande planhyror.

Nr 191. Tillägg till 31 § första stycket av särskilda ordningsstadgan för Västerås stad avseende vissa områden i Badelunda.

Magistraten har uti en den 26 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I samband med inkorporeringen av Badelunda kommun anbefallde Kungl. Maj:t en granskning av bland annat de med stöd av ordningsstadgan för rikets städer utfärdade särskilda föreskrifterna för Västerås stad med avseende å deras tillämpning inom det införlivade området.

Enligt 31 § första stycket i särskilda ordningsstadgan för Västerås stad skola stadgans bestämmelser endast i de fall, då så finnes i stadgan särskilt utsatt, gälla för andra delar än den egentliga staden. Till denna hänföres enligt samma paragraf stadens planlagda område och ett antal närmare angivna tätt bebyggda områden utom stadsplanen.

I sin motivering till 31 § anförde magistraten på sin tid att samtliga de områden som hava stadskaraktär borde inbegripas under ordningsstadgan. Magistraten finner denna motivering fortfarande bärande. Efter inhämtande av poliskammarens yttrande i saken får magistraten föreslå att ordningsstadgan skall hava tillämpning å följande tättbebyggda områden inom Badelunda socken nämligen Skiljebo, Branthovda, Framnäs och Bergshamra.

Under åberopande av vad sålunda anförts får magistraten därför hemställa att stadsfullmäktige för sin del ville besluta att i § 31 första stycket i ordningsstadgan för Västerås införes ett tillägg så att stycket erhåller följande lydelse:

"Bestämmelserna i denna stadga gälla endast för den egentliga staden och hava icke tillämpning på stadens område i övrigt i andra fall, än då sådant finnes i stad-

gan särskilt utsatt. Till den egentliga staden hänföres stadens planlagda område samt följande tätt bebyggda områden utom stadsplanen, nämligen Aroslund, Akademivreten, Norrmalm, Blåsbo, Tegelvreten, Hoffsta, Katrinelund, Karlsdal, Loviseberg, Johannislund, Nygård, Vega, Rosenhill, Kristiansborg, Haga, Malmaberg, Freja, Sandgärdet, Korsängsgärdet, Ängsgärdet, Hemdal, Sommarro, Lustigkulla, Almelund, Manneborg, Annedal, Sofieberg, Jakobsberg, Hammarby stadshage, Skiljebo, Branthovda, Framnäs och Bergshamra."

Beredningsutskottet har i häröver den 14 augusti 1946 avgivet yttrande med biträdande av magistratens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar godkänna magistratens förslag.

Nr 192. Yttrande över Socialutbildningssakkunnigas utredning och förslag rörande statsvetenskapliga examina m. m.

Beredningsutskottet har uti en den 14 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

Genom resolution den 31 maj 1946 har länsstyrelsen i länet anmodat stadsfullmäktige i Västerås att före den 15 september 1946 till länsstyrelsen inkomma med yttrande över ett av Socialutbildningssakkunniga framlagt betänkande, del II, innefattande utredning och förslag rörande statsvetenskapliga examina m. m.

Sedan stadsfullmäktige den 27 juni 1946 remitterat ärendet till beredningsutskottet för förberedande utlåtande, får beredningsutskottet anföra följande.

För innehållet i betänkandet finnes en redogörelse i Svenska Stadsförbundets tidskrift, häfte 3 för innevarande år, sid. 137, till vilken redogörelse närmare hänvisas.

Betänkandet upptager två huvuddelar. Dels föreslås nämligen nya bestämmelser rörande avläggande av statsvetenskapliga examina samt om utformningen av ämnessammansättningarna i dessa examina dels ock inrättandet av en allmän förvaltningspraktik för dem som avlagt statsvetenskaplig examen eller juris kandidatexamen och som ha för avsikt att ägna sig åt allmän förvaltningstjänst. Vid behandlingen av de föreslagna examensbestämmelserna och förvaltningspraktiken har beredningsutskottet främst tagit fasta på juridisk-politisk kandidatexamen. För en stad av Västerås storleksordning synes nämligen denna examensform vara av större intresse än filosofisk-politisk kandidatexamen. Denna sistnämnda examen med de däri ingående ämnena nationalekonomi, statistik och statskunskap med ett eller flera av ämnena geografi, historia, matematik och praktisk filosofi såsom frivilliga tillvalsämnen är enligt de sakkunniga avsedd för befattningshavare främst vid olika verks statistiska avdelningar men även för dem som syssla med undersökningar särskilt av ekonomisk och social natur. Bland uppgifter av kommunal natur har nämnts generalplaneutredningar och regionplanering. Det synes därför som om personer med fil. pol. kand.-examen komma att anställas huvudsakligen inom statsförvaltningen samt i de största städerna. De sakkunniga ha räknat med att ett fåtal fil. pol. kand.-examina komma att avläggas, 5—10 per år. I fråga om den andra av de båda examina, jur. pol. kand.-examen, ligger förhållandena annorlunda till. Ämnessammansättningen är här nationalekonomi, statistik, statskunskap, privaträtt I och II, förvaltningsrätt, finansrätt och processrätt med rätt att välja till

ett eller flera av de till den juridiska eller filosofiska fakulteten hörande ämnena. En dylik kombination av statsvetenskapliga och juridiska ämnen finner beredningsutskottet vara en mycket god grund för verksamhet icke enbart inom den statliga utan även inom den kommunala förvaltningen. På grund av det relativt ringa antalet allmänna kommunala förvaltningstjänster av här ifrågavarande art kommer väl även denna examensform att få sin största betydelse inom den statliga förvaltningen. För de mindre och medelstora städernas del måste med all sannolikhet stadsombudsmannatjänster och övriga jämförliga befattningar även för framtiden beklädas med jurister, då i arbetsuppgifterna ingå mångahanda åligganden av rent juridisk art. För städer av den storleksordningen åter att flera förvaltningstjänstemän med akademisk utbildning måste finnas anställda, bör emellertid jämte jurister även personer med jur. pol. kand.-examen med fördel kunna anställas. Beredningsutskottet anser att det skulle vara till gagn för arbetet inom städerna därest juridiskt utbildade befattningshavare finge samarbeta med statsvetenskapligt utbildade. En god komplettering skulle därmed uppnås. I de största städerna med där förekommande specialisering av arbetsuppgifterna är det i än högre grad lämpligt med befattningshavare som erhållit den föreslagna utbildningen för jur. pol. kand.-examen.

De sakkunniga ha föreslagit inrättandet av en allmän förvaltningspraktik, som skulle omfatta två år och fördelas med åtta månaders tjänstgöring vid länsstyrelse, åtta månaders tjänstgöring vid centralt ämbetsverk och/eller departement och åtta månaders tjänstgöring i en större stads förvaltning, i nu nämnd ordning. Man har velat skapa denna praktiktjänstgöring för att bereda de statsvetenskapligt utbildade en praktik, som tidigare saknats och som skulle motsvara juristernas tingsmeritering. Till praktiktjänstgöringen skulle emellertid även jurister få tillträde. Beredningsutskottet ger sin fulla anslutning till den av de sakkunniga sålunda utformade praktiken, fördelad på olika grenar av förvaltningen. För städerna är det onekligen en stor tillgång därest någon eller några av deras befattningshavare ha inblick i de kommunala ärendenas behandling hos länsstyrelser, centrala ämbetsverk och departement. Å andra sidan skulle det för såväl staten som kommunerna vara av den största betydelse om i framtiden en stor del av statens ämbetsmän under sin utbildningstid kommit i kontakt med kommunalförvaltningen och på så sätt fått inblick i de problemställningar som förekomma inom kommunerna. Samarbetet och förhållandet mellan stat och kommun skulle i hög grad gagnas av en dylik ömsesidig praktikanttjänstgöring. Såsom redan framhållits erfordras jämte tjänstemän med statsvetenskaplig examen och förvaltningspraktik för vissa göromål inom städernas förvaltningar också jurister med tingsmeritering. Även för de tingsmeriterade jurister, som ämna söka sig in i kommunalförvaltningen vore det av största betydelse att erhålla praktik inom den statliga förvaltningen. Det är sålunda ett angeläget önskemål att lämplig praktik skall kunna erbjudas blivande kommunaljurister, både med tingstjänstgöring och med tjänstgöring inom statlig förvaltning. Hur denna dubbla praktik skall kunna vinnas utan alltför lång tidsutdräkt är emellertid ett svårlöst problem. Det är varken ur det allmännas eller ur den enskildes synpunkter önskvärt med en lång praktiktid i relativt framskriden levnadsålder mot en tämligen ringa ersättning.

Rörande förvaltningspraktiken må i detta sammanhang nämnas, att drätselkammaren den 3 maj 1945 avgivit yttrande till Svenska Stadsförbundet över en av socialutbildningssakkunniga till styrelsen för stadsförbundet avlåten skrivelse om

anordnande av praktikanttjänstgöring av här ifrågavarande slag. Drätselkammaren förklarade därvid, att kammaren i princip icke hade något att erinra emot att praktikanter emottogos å stadskansliet för tjänstgöring i huvudsak efter de riktlinjer, som uppdragits av socialutbildningssakkunniga. Dock ansåg drätselkammaren, att det då föreslagna arvodet, max. 6.000 kronor per år, vore för högt tilltaget med hänsyn till att vederbörande praktikant icke torde kunna göra så mycket nytta. Till drätselkammarens yttrande hade stadsdirektören fogat ett uttalande av följande lydelse: "För egen del vill jag meddela, att jag i princip intet har att invända emot en så beskaffad differentierad förvaltningspraktik som de sakkunniga skisserat. Det bör dock påpekas, att stadskanslierna i de olika städerna äro organiserade på olika sätt och att den värdefullaste utbildningen givetvis erhålles från ett stadskansli dit de olika nämndernas sekretariat är mer eller mindre centraliserat. I den mån ett stadskansli endast handhaver sekretariat och utredning för drätselkammaren och ev. stadsfullmäktige får enligt mitt förmenande auskultanten ej en så vid syn på det kommunala arbetet, som önskligt vore. För de städer som komma i fråga för praktikanttjänstgöring innebär givetvis anordningen en viss förstärkning i arbetskraften. Man får dock ej överskatta denna fördel, då det dels tager en viss tid i anspråk innan vederbörande blir "varm i kläderna" och dels ett ständigt byte av folk givetvis kommer att i viss utsträckning förrycka det normala arbetet och medför extra arbete för de ordinarie tjänstemännen, då det gäller handledning och instruktion. Det är möjligt att praktikanterna ej böra tjänstgöra som direkt ansvariga sekreterare i nämnderna utan som biträdande sekreterare under den ordinaries ledning. Dylika detaljer torde emellertid på detta stadium ej behöva upptagas till närmare diskussion.

Vad beträffar avlöningen förefaller även mig en avlöning av 6.000 kronor per år, vilket belopp i de sakkunnigas skrivelse angives som maximum, för närvarande ligga något i överkant. Skulle emellertid tingsnotariernas avlöning komma att uppgå till detta belopp synes mig dock vissa skäl tala för att här ifrågavarande praktikanter erhålla samma arvode. Vad som talar däremot är, att en tingsnotarie tjänstgör på samma ställe hela tiden och sålunda kommer att under årens lopp bättre och bättre behärska sitt arbetsområde. En förvaltningspraktikant tjänstgör under samma tid på tre olika ställen och hinner väl knappast mer än att på varje ställe få en flyktig beröring med de förekommande ärendena." Beredningsutskottet ansluter sig till de synpunkter som anförts av drätselkammaren.

Sedan tingsnotariernas löneförhållanden numera reglerats ha socialutbildningssakkunniga föreslagit att praktikanterna inom den allmänna förvaltningspraktiken skulle erhålla samma lön som tingsnotarierna under de första sex månaderna kr. 368: 85 per månad, under de därpå följande tolv månaderna. kr. 453: 50 samt under de sista sex månaderna kr. 555: 90. På praktikkommunen skulle under den kommunala praktiktiden falla hälften av genomsnittsbeloppet, d. v. s. kr. 228: 97 per månad, medan staten skulle svara för resten av lönekostnaden. Emot denna lönesättning samt den på kommunen fallande andelen har beredningsutskottet intet att erinra. Utskottet anser att det är en relativt ringa kostnad som städerna böra åtaga sig, dels för att bidraga till utbildningen av framtida innehavare av statliga och kommunala förvaltningstjänster och dels för erhållande av förstärkning av arbetskraften inom de kommunala förvaltningarna, särskilt som praktikanterna då de börja den kommunala tjänstgöringen redan ha 16 månaders erfarenhet från statlig förvaltning.

Enär ytterligt få möjligheter torde yppa sig för en person att efter avlagd statsvetenskaplig examen erhålla anställning annorstädes än inom allmän förvaltning samt endast ett visst antal praktikantplatser komma att stå till förfogande, vill beredningsutskottet ifrågasätta huruvida det icke vore önskvärt att endast ett begränsat antal studerande per år mottagas till studier för statsvetenskapliga examina. Samhället bör på så sätt förhindra att de studerande kosta på sig en lång och dyrbar utbildning, som de senare finna sig sakna möjligheter att utnyttja på grund av den begränsade platstillgången. Det är vidare av vikt att man vid skapandet av en helt ny examen ger denna en sådan utformning och från början försäkrar sig om garantier för examens användbarhet, på det att vederbörande icke efter avlagd examen skola känna sig såsom samhällets försöksobjekt för en ny examenstyp.

Sammanfattningsvis får beredningsutskottet sålunda i princip ansluta sig till socialutbildningssakkunnigas förslag, i all synnerhet till förslaget om en allmän förvaltningspraktik.

Under åberopande av vad nu anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att såsom eget yttrande över socialutbildningssakkunnigas utredning och förslag rörande statsvetenskapliga examina m. m. åberopa vad beredningsutskottet här ovan anfört.

Nr 193. Inrättande av befattningar som kanslibiträde samt kontorsbiträde av I. och II. klass å stadskansliet.

Drätselkammaren har uti en den 4 juli 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På stadskansliet finnas för närvarande anställda följande kvinnliga biträden, nämligen ett kanslibiträde, ett kontorsbiträde av I. klass och två kontorsbiträden av II. klass. Dessutom äro stadigvarande anställda två extra kvinnliga biträden, varav det ena delvis sysselsättes med korrekturläsning av det under utgivande varande arbetet Västerås Kommunala Historia. Vid förekommande behov anlitas dessutom ytterligare ett extra kvinnligt biträde, för närvarande såsom regel 10—14 dagar per månad.

Biträdenas arbete är fördelat på i huvudsak följande sätt.

Kanslibiträdet är stadsdirektörens sekreterare och ombesörjer under stadsombudsmannens överinseende att stadsfullmäktiges handlingar befordras till tryck samt redigering, korrekturläsning, kontakt med tryckeriet m. m., ombesörjer diarieföring för drätselkammaren och stadsfullmäktige, svarar för arkivet, för drätselkammarens och stadsfullmäktiges kortregister samt ombesörjer annonsering och protokollföring m. m. för fonderna.

Kontorsbiträdet av I. klass är stadsombudsmannens sekreterare och skriver efter diktamen av stadsombudsmannen eller dennes anvisningar stadsfullmäktiges, drätselkammarens och beredningsutskottets protokoll samt skrivelser från drätselkammaren och beredningsutskottet till stadsfullmäktige, för beredningsutskottets diarium ävensom stadsombudsmannens inkasso- och rättegångsdiarium, utskriver kravbrev, uppsätter lagsöknings- och vräkningsansökningar och diverse andra legala handlingar, vilka förekomma å stadsombudsmannens expedition, för register över de stadens

befattningshavare, vilka erhålla sjukersättning genom sjukkassa, samt skriver protokoll och skrivelser för kommittéer, där stadsombudsmannen är sekreterare.

Ett kontorsbiträde av II. klass sköter i huvudsak bokföring och registrering för inköpsavdelningen samt skriver protokoll för lantegendomsnämnden, brandstyrelsen, polisnämnden och parkstyrelsen samt övriga nämnder och kommittéer, där drätselassistenten är sekreterare.

Ett kontorsbiträde av II. klass ombesörjer diarieföring och registrering beträffande tertiärlån samt skriver protokoll för hamnstyrelsen, tekniska verken, hälsovårdsnämnden m. m.

Av de extra biträdena skriver det ena protokoll för löne- och avtalsnämnden med flera nämnder samt deltager i utskrivandet av protokoll och skrivelser m. m. medan det andra biträdet, i den mån hon ej är upptagen med arbete för Västerås Kommunala Historia, samt utskrivande av protokoll och skrivelser, deltager i korrekturläsning och kollationering.

Genom inrättande av fastighetskontoret kan en viss avlastning av kontorsbiträdenas arbete förväntas inträda. Med hänsyn till den från år till år alltmera ökade arbetsbelastningen å stadskansliet måste dock oavsett nyssnämnda förhållanden anses av behovet påkallat, att ytterligare en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde inrättas. Framförallt är det angeläget att avlasta en del arbete från kanslibiträdet, som nu icke har tid att fullfölja det utomordentligt viktiga arbetet med registrering av handlingar och beslut. En arbetsbalans föreligger så gott som ständigt härvidlag. Drätselkammaren vill därför föreslå, att en ny befattning som kontorsbiträde av II. klass inrättas och att till detta biträde överföres arbetet med stadsfullmäktigetrycket under stadsombudsmannens ledning. Detta biträde skulle dessutom sysselsättas med protokollsskrivning samt övrigt kontorsarbete i erforderlig utsträckning.

Drätselkammaren har vidare tänkt sig att kanslibiträdets befattning med diarieföring av stadsfullmäktiges ärenden skulle överföras till kontorsbiträdet av I. klass å stadsombudsmannens expedition. Med hänsyn till arten och omfattningen av sistnämnda biträdes arbetsåligganden, vilka måste anses kvalifikativt fullt jämförbara med kanslibiträdets göromål, vill drätselkammaren i samband härmed föreslå att befattningen som I. klass kontorsbiträde å stadsombudsmannens expedition omändras till en befattning såsom kanslibiträde. I samband härmed bör lämpligen ett av nuvarande kontorsbiträdena av II. klass befordras till kontorsbiträde av I. klass. Den kvinnliga ordinarie personalen skulle härigenom komma att utgöras av två kanslibiträden, ett kontorsbiträde av I. klass och två kontorsbiträden av II. klass. I mån av behov skulle dessutom såsom hittills extra arbetskraft anlitas. Kanslibiträdesbefattningen är placerad i lönegrad 6 av löneplanen med en begynnelselön inklusive rörligt tillägg av 4.194 kronor och en slutlön av 5.314 kronor. Befattningen såsom I. klass kontorsbiträde är placerad i lönegrad 5 med begynnelse- och slutlön inklusive rörligt tillägg av respektive 3.908 kronor och 4.919 kronor. Befattningen såsom kontorsbiträde av II. klass är placerad i lönegrad 3 med begynnelse- och slutlön inklusive rörligt tillägg uppgående till respektive 3.396 kronor och 4.194 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1947 *dels* nuvarande befattning som I. klass kontorsbiträde å stadsombudsmannens expedition skall omändras till en befattning såsom

kanslibiträde, *dels* en av de nuvarande befattningarna som kontorsbiträde av II. klass å stadskansliet skall omändras till en befattning som kontorsbiträde av I. klass, *dels ock* en ny ordinarie befattning som kontorsbiträde av II. klass å stadskansliet inrättas samt

att bemyndiga drätselkammaren att från nämnda tidpunkt tillsätta de sålunda nyinrättade befattningarna.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 7 augusti 1946 anfört följande:

Enär den av drätselkammaren förebragta utredningen givit vid handen att stadigvarande behov av en ny befattning såsom kontorsbiträde av II. klass föreligger samt att i övrigt föreslagna omändringar av befattningar synas väl motiverade, får löne- och avtalsnämnden, som är fullt underkunnig om arbetsbördan å stadskansliet, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 194. Återbesättande av befattning såsom verkmästare vid elverket.

Tekniska verken har uti en den 21 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse hemställt om bemyndigande att återbesätta befattningen såsom verkmästare vid elverket.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 7 augusti 1946 tillstyrkt bifall till tekniska verkens förslag.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 16 augusti 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla tekniska verkens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

Nr 195. Ansökan från Ada Karolina Dahlberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 4 juni 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Ada Karolina Dahlberg om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolans matsalar här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 18 juni 1946 anfört följande:

Den tidigare innehavarinnan, fröken Vanda Karlsson, innehade Länsstyrelsens tillstånd till pilsnerutskänkning.

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nämnden veterligt ingen anmärkning att anföra.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången

beviljats för en kortare tid, omkring ett år, varför nämnden nu förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter till den 1 oktober 1947.

På grund av vad som anförts hemställer nykterhetsnämnden

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till fröken Ada Karolina Dahlbergs hemställan om tillstånd att intill 30 september 1947 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 14 augusti 1946 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att fröken Ada Karolina Dahlberg beviljas tillstånd att intill den 1 oktober 1947 få utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 26 september 1946 Ser. A nr 8

Nr 196. Anslag för utredning ang. omläggning av stadskansliets registreringssystem m. m.

Drätselkammaren har i en den 6 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Jämlikt åtskilliga för stadens olika styrelser och förvaltningar gällande reglementen skall genom vederbörande förvaltnings kansli verkställas registrering och diarieföring av alla till styrelsen inkomna ärenden. Dylik registrering och diarieföring äger bland annat rum beträffande stadsfullmäktiges, drätselkammarens, tekniska verkens, hamnstyrelsens, löne- och avtalsnämndens, byggnadsnämndens, hälsovårdsnämndens, nykterhetsnämndens, barnavårdsnämndens och fattigvårdsstyrelsens ärenden.

Vad beträffar särskilt registrering av stadsfullmäktiges och drätselkammarens ärenden har den nuvarande registreringsmetoden med åren visat sig icke vara i alla avseenden fullt tillfredsställande. För närvarande uppläggas för ett och samma ärende ett flertal registerkort, vilket medfört att kartoteket tillväxt i en hastigare takt än antalet ärenden, varigenom möjligheten att finna ett speciellt ärende i registret försvåras. Med nuvarande system sker registerföringen av stadsfullmäktiges och drätselkammarens ärenden först då protokollet föreligger. Ur registerkorten och diarieböckerna kan icke inhämtas annat än hänvisningssiffror till protokoll och övriga handlingar. Varken korten eller diarierna lämna direkt upplysning om vilka åtgärder, som i ärendet vidtagits.

På drätselkammarens uppdrag har aktuarien Nils Lagerström vid Stockholms stads statistiska kontor gjort upp utkast till ett förslag angående omläggning av registreringssystemet i syfte att åstadkomma en rationalisering och förenkling av detsamma.

Även beträffande registrering och arkivering av kartor och ritningar föreligger behov av ändrade arbetsmetoder.

Under hand har ock uppkommit tanke på att utgiva en årlig publikation med statistiska uppgifter om Västerås stad i likhet med vad fallet är i vissa större städer i stället för nuvarande uti förvaltningsberättelser och andra handlingar av skilda slag lämnade uppgifter. En dylik samlad kodifiering av statistiska uppgifter skulle enligt drätselkammarens förmenande vara av betydligt större värde än de nuvarande förvaltningsberättelserna.

Aktuarie Lagerström har förklarat sig villig att för stadens räkning utföra de undersökningar, vilka kunna vara erforderliga för en rationalisering av nu nämnda grenar av expeditionsarbetet.

Drätselkammaren, som av ovan angivna skäl finner det vara synnerligen värdefullt, att nu ifrågavarande uppslag fullföljes, vill härigenom föreslå, att ett anslag å förslagsvis 5.000 kronor ställes till kammarens förfogande för påbörjande av det organisationsarbete, som kan finnas erforderligt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att anvisa ett förslagsanslag à 5.000 kronor för utförande av undersökningar i och för omläggning av registrerings- och annan kontorsteknisk verksamhet vid stadsförvaltningen i Västerås samt;

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 197. Anslag till stadsrevisionen.

Stadsrevisionen har i en till stadsfullmäktige den 22 augusti 1946 inkommen skrivelse anfört följande:

För att vid behov kunna förstärka stadsrevisionen med tillfälligt anlitad teknisk expertis för sådana speciella utredningar, som stadsrevisionens ledamöter eller den av stadsrevisionen engagerade räkenskapssakkunnige icke utan medverkan äro i stånd att effektivt genomföra, hemställer stadsrevisionen om ett *tilläggsanslag för år 1946 med 3.000 kronor.* Stadsrevisionen är av den uppfattningen, att ett sådant anslag — även om dess storlek icke förslår till några större utredningsarbeten — redan genom sin förekomst kan verka i positiv riktning.

Om stadsfullmäktige bifaller denna stadsrevisionens hemställan om tilläggsanslag för år 1946 och om den föreslagna anordningen skulle utfalla väl, avser stadsrevisionen att nästa år inkomma till stadsfullmäktige med begäran om tilläggsanslag för samma ändamål för år 1947.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren erinrar till en början om att jämlikt gällande reglemente för Västerås stadsrevision det åligger stadsrevisionen att för varje verk och inrättning genom antingen räkenskaper, protokoll och förvaltningsberättelser samt andra handlingar eller medelst de närmare undersökningar, som finnas lämpliga, söka inhämta upplysningar om verkets och inrättningens förvaltning under den tid uppdraget avser, med den noggrannhet och fullständighet, att därpå kan grundas tillförlitligt omdöme i ämnet. Stadsrevisionen har jämlikt samma reglemente att i sin granskande verksamhet tillse bland annat att lämnat förvaltningsuppdrag behörigen fullgjorts, så att det därmed avsedda ändamålet uppfyllts samt att tillbörlig omtanke samt sparsamhet iakttagits i förvaltningen.

Under revisionens verksamhet kunna tänkas uppkomma fall, då revisionen kan behöva anlita teknisk sakkunskap för bedömandet av huruvida ett visst arbete är tekniskt och ekonomiskt planmässigt utfört. Medel härför finnas för närvarande icke till stadsrevisionens förfogande.

Med biträdande av stadsrevisionens förslag får drätselkammaren, som anser, att anslaget bör upptagas i 1947 års stat, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att anvisa stadsrevisionen ett anslag à 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för anlitande av teknisk sakkunskap vid speciella utredningar samt

att anslaget skall täckas i 1947 års stat.

Nr 198. Inköp av kontorsmöbler till uppbördsverket.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Kronokamreraren har till drätselkammaren anmält, att behov föreligger att inköpa diverse kontorsmöbler till det nyinrättade uppbördsverket. Sålunda erfordras två skrivbord till uppbördsassistenterna, två bokhyllor, fem skrivbord avsedda för skrivbiträdena, två skrivbord för blivande kontrollanter ävensom diverse skrivstolar och bordslampor. Kostnaderna för möbelanskaffningen ha beräknats till 3.000 kronor.

Anslaget härför torde böra bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Drätselkammaren får under hänvisning till vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för inköp av kontorsmöbler till uppbördsverket anvisa ett anslag å 3.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 199. Inköp av nya gaskylare m. m. till gasverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 27 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Till följd av att gaskylarna i gasverkets apparathus äro starkt anfrätta och dessutom äro av sådan konstruktion, att de mycket lätt tätna av tjäran, fungera de icke på ett tillfredsställande sätt. Kylarna måste sålunda allt som oftast rensas, vilket förutom att det för personalen är ett mycket obehagligt arbete medför stora kostnader.

I anledning därav har inom tekniska verken uppgjorts förslag till anbringande av nya kylare, däri samtidigt en anordning vidtagits så att kylarvattnet passerar karet till gasklockan för att där uppvärmas. Genom detta förfaringssätt blir den hittills under vintertid nödvändiga eldningen till förhindrande av att vattnet i karet skall frysa obehövlig. Kostnaderna för sådan eldning uppgå till omkring 1.000 kronor per år. De nya kylarna jämte uppvärmningsanordningen för klockkaret ha kostnadsberäknats till 35.000 kronor. Med hänsyn till att de föreslagna anordningarna få anses vara att betrakta såsom åtgärder av underhållskaraktär vill styrelsen föreslå att berörda kostnader upptagas till täckning av driftsmedel i nästa års stat.

På grund av vad sålunda anförts hemställer styrelsen för tekniska verken att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av nya gaskylare jämte uppvärmningsanordning för karet till gasklockan anvisa ett belopp av 35.000 kronor att utgå av tillgängliga medel för att sedermera täckas i 1947 års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 200. Förslag till flygplatstaxa.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt vad som inhämtats äger stad, som förvaltar civil flygplats, att enligt särskild taxa upptaga avgifter för flygplatsens begagnande. Förslag till dylik taxa skall antagas av stadsfullmäktige och för prövning ingivas till Konungen jämte ansökan om tillstånd att upptaga dylika avgifter.

Drätselkammaren får härmed för stadsfullmäktiges prövning överlämna bifogade förslag till taxa å avgifter vid Västerås—Johannisbergs flygplats. Taxeförslaget ansluter sig i huvudsak till den taxa, som är gällande vid Stockholm-Bromma, Göteborg-Torslanda och Malmö-Bulltofta flygplatser.

Aktiebolaget Aros Flyg, som under hand beretts tillfälle att taga del av taxeförslaget, har icke funnit anledning till erinran mot detsamma.

Förslaget till flygplatstaxa är så lydande.

Taxa å avgifter vid Västerås—Johannisberg flygplats.

1. För flygplans begagnande av Västerås-Johannisberg flygplats utgå avgifter i enlighet med föreskrifterna i denna taxa.

Avgifterna utgöras av:
landningsavgift,
hangaravgift och
förankringsavgift.

2. Landningsavgift erlägges för flygplans landning. Avgiften beräknas efter flygplanets högsta tillåtna flygvikt och utgår med 20 öre för varje påbörjat 100-tal kilogram av nämnda vikt, dock med lägst 50 öre. Företager flygplan start- och landningsövningar i omedelbar följd, utan att därvid flygplanets bemanning eller last förändras, avgiftsbelägges endast den sista landningen. För flygplans start erlägges icke någon avgift.

3. Landningsavgiften nedsättes.
 a) med 25 % för flygplan, vilket i reguljär trafik angör flygplatsen enligt fastställd tidtabell;
 b) med 50 % för flygplan, som användes för rundflygning.
 c) med 50 % för flygplan, som ej användes i reguljär trafik och som har en högsta tillåten flygvikt ej överstigande 1.000 kilogram. För här nämnt flygplan erlägges högst 5 landningsavgifter under ett och samma kalenderdygn.

4. Befriat från landningsavgift är:
 a) Svenska staten tillhörigt flygplan ävensom annat av svenska staten använt med militär bemanning försett flygplan, som icke nyttjas för bedrivande av yrkesmässig luftfart;
 b) flygplan, som företager föranmäld provflygning på uppdrag av luftfartsmyndigheten eller statens besiktningsman för luftfartyg;
 c) flygplan, för vilket befrielse från dylik avgift åtnjutes jämlikt internationella luftfartskonventionen; samt
 d) glid- och segelflygplan.

5) Mom. 1. *Hangaravgift* erlägges för flygplan, som intagits i hangar. Avgiften beräknas efter flygplanets yta och efter tiden för dess förvaring i hangar på sådant sätt, att för varje påbörjat 50-tal kvm av den yta, som bildas av produkten av flygpla-

nets största längd och största bredd i meter, erlägges 3 kronor per period av 24 timmar, eller del därav. För flygplan, som med hopfällda vingar förvaras i hangar, beräknas avgiften efter den härigenom reducerade ytan. Under tiden den 15 oktober —15 april utgår hangaravgift med 25 % förhöjning i hangar, som är försedd med uppvärmningsanordning. Avgiften berättigar ej till fri disposition av hela den yta, som legat till grund för avgiftens beräknande, utan endast av så stor yta, som erfordras för flygplanets riskfria förvaring.

Mom. 2. För flygplan med en högsta tillåten flygvikt ej överstigande 1.000 kilogram nedsättes hangaravgiften med 25 %.

6. *Förankringsavgift* erlägges för flygplan, som förankrats eller uppställts under bar himmel, och utgår för varje period av 24 timmar eller del därav, dock minst 3 timmar, med 50 öre för varje påbörjat 50-tal kvm av den yta, som beräknas enligt punkt 5 mom. 1.
7. Glid- och segelflygplan äro i mån av plats befriade från hangar- och förankringsavgifter.
8. Avgifter enligt denna taxa skola, om flygplatsförvaltningen så fordrar, erläggas före flygplans avgång från flygplatsen.
9. Lindring i eller befrielse från avgifter enligt denna taxa medgives ej viss trafikant utan skall efter bestämd, på förhand kungjord och luftfartsmyndigheten delgiven grund tillkomma envar trafikant under lika förhållanden.

Anm. 1. Med flygplan förstås enligt denna taxa varje luftfartyg enligt systemet tyngre än luften.

Drätselkammaren får under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att godkänna bifogade förslag till taxa å avgifter vid Västerås-Johannisbergs flygplats samt

att till Kungl. Maj:t ingiva ansökan om tillstånd att upptaga avgifter för begagnande av flygplatsen i överensstämmelse med ovan angivna taxeförslag.

Nr 201. Förvärv av tomten nr 5 i kvarteret Finn.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Under de sista åren har staden som bekant förvärvat vissa tomter å den s. k. Kyrkbacken. Senast vid sammanträdet den 29 augusti 1946 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att förvärva tomterna n:ris 3 och 4 inom kvarteret Georg med adressnummer respektive Rektorsgatan 4 och Skolgatan 4.

Tillfälle har nu yppat sig för staden att förvärva jämväl tomten nr 5 i kvarteret Finn (Djäknegatan 12), belägen mellan Norra Ringvägen i norr och Kyrkobacksgatan i söder. Efter förhandlingar med ägaren har drätselkammaren under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande preliminärt träffat avtal om förvärv av fastigheten för en köpeskilling av 38.000 kronor. Fastigheten skulle av staden tillträdas den 1 oktober 1946.

Tomten, vilken håller en areal av 1.005,6 kvadratmeter är taxerad för 33.000 kronor, varav markvärde 10.000 kronor och byggnadsvärde 23.000 kronor.

Då staden med hänsyn till tomtens läge har intresse av att förvärva tomten

samt den föreslagna köpeskillingen måste anses skälig får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 38.000 kronor samt på i huvudsak här ovan angivna villkor i övrigt förvärva tomten nr 5 i kvarteret Finn i Västerås samt

att köpeskillingen skall täckas av fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

Nr 202. Borgen å byggnadskreditiv för nybygge å stadsägorna 1528 FO och 1528 FP vid Södra Skallberget.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I framställning till drätselkammaren har Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås hemställt, att staden ville ikläda sig borgen å byggnadskreditiv för bolagets planerade nybygge å stadsägorna 1528 FO och 1528 FP vid Södra Skallberget här i staden intill ett belopp av 4.700.000 kronor.

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande.

Bolaget har för avsikt att å nyssnämnda område påbörja uppförande av nio st. bostadshus med sammanlagt 222 hyreslägenheter samt värmecentral och centraltvättstuga. I ett av husen skola inredas butiker i bottenvåningen. Sammanlagda byggnadskostnaden har beräknats till ovannämnda belopp 4.700.000 kronor. Tidigare har stadens borgensåtagande i liknande fall gällt 85 % av byggnadskostnaderna. Med hänsyn till ändrade bestämmelser om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus, som uppföres av allmännyttigt bostadsföretag, skall i här ifrågavarande fall icke räknas med någon insats av bolaget, varför borgensåtagandet skall omfatta hela summan av byggnadskostnaderna.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 25 april 1946 bemyndigat drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att för tiden intill 1947 års utgång få teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor. Drätselkammaren har med stöd av detta bemyndigande gjort framställning till Kungl. Maj:t. I avbidan å Kungl. Maj:ts beslut, som ännu icke meddelats, har borgen för olika byggnadsföretag tecknats med anlitande av drätselkammarens underställningsfria borgensrätt intill förut nämnda belopp. Bifall till bolagets framställning förutsätter därför, att ny framställning göres till Kungl. Maj:t om tillstånd att teckna borgen intill ett belopp av 4.700.000 kronor.

Liksom tidigare bör stadens borgensåtagande kunna utsträckas att gälla högst 1½ år från den tid kreditivmedlen börjat tagas i anspråk samt såsom ytterligare villkor föreskrivas, att företaget anlitar av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren *dels* att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om medgivande för staden att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Byggnadsaktiebolaget Mimers i Västerås nybygge å stadsägorna 1528 FO och 1528 FP intill ett belopp av 4.700.000 kronor mot säker-

het i inteckningar från botten och uppåt inom samma belopp under villkor att stadens borgensåtagande för byggnadsföretaget må utsträckas att gälla högst 1½ år från den tid, kreditivmedlen börjat tagas i anspråk samt på ovan angivna villkor i övrigt, *dels och* å stadens vägnar ingå ifrågavarande borgensförbindelse.

Nr 203. Utläggande av gata från Kristiansborgsallén till område vid Södra Skallberget.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Såsom framgår av denna dag till stadsfullmäktige i annat ärende avlåten skrivelse har Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås för avsikt att vid Södra Skallberget uppföra nio st. bostadshus. I anledning av den sålunda planerade nybebyggelsen har frågan om utläggande av gata från Kristiansborgsallén genom området väster och norrut blivit aktuell. Kostnaderna för den första etappen i utbyggnaden av denna gata ha av byggnadskontoret beräknats till 35.000 kronor. Gatudelen skall till en början utläggas med makadamiserad körbana och grusade gångbanor.

Drätselkammaren kommer att föreslå täckning av anslaget i samband med uppgörande av 1947 års budget.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för utläggande av gata från Kristiansborgsallén väster och norrut genom planerad bebyggelse vid Södra Skallberget anvisa ett anslag å 35.000 kronor att täckas på sätt drätselkammaren i samband med uppgörande av 1947 års budget kommer att föreslå.

Nr 204. Reglering av löneförmånerna för stadsfogdetjänsten.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 28 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I samband med den utredning, som föregick stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1945 angående ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare framhöll magistraten, att en omreglering av stadsfogdens löneförmåner så snart möjligt borde genomföras, därvid de av tjänsten härflytande sportlerna borde indragas till staden och den fasta lönen höjas.

Löne- och avtalsnämnden, som redan dessförinnan förehaft en dylik omreglering till övervägande, uttalade i anledning härav, att nämnden i princip anslöte sig till det av magistraten framförda förslaget men att enligt nämndens mening med omregleringen borde anstå i avbidan å genomförande av uppbördsreformen och en därav föranledd eventuell omorganisation av stadsfogdekontoret.

Sedan uppbördsväsendet numera i huvudsak fått sin organisation fastställd, har tiden ansetts mogen att utreda möjligheterna för en avveckling av det föråldrade system, efter vilket löneförmånerna till stadsfogden utgå.

Löne- och avtalsnämnden erinrar i detta sammanhang om att systemet med avlöning genom sportler under senare år successivt varit ställt på avskrivning. Medan tidigare sportler i större eller mindre omfattning utgingo till åtskilliga befattningshavare, däribland magistratens, är det nu med undantag för exekutorerna praktiskt taget endast stadsfogden, som ännu uppbär sportler. Kronokamreraren har emellertid fortfarande efter den lönereglering, som verkställdes i våras, rätt att uppbära lösen för taxeringsbevis. Inkomsterna härav utgöra dock endast omkring 300 kronor per år.

I syfte att åstadkomma efter modernare principer anpassade grunder för stadsfogdetjänstens avlönande ha nämndens förhandlingsdelegerade jämte representant för magistraten inlett förhandlingar med stadsfogden, vilka förhandlingar resulterat i en preliminär överenskommelse, för vars innehåll i fortsättningen skall redogöras.

Befattningen såsom stadsfogde var före år 1945 placerad i lönegrupp 41. av stadens tidigare löneplan. Begynnelselönen utgjorde där exklusive dyrtidstillägg 6.540 kronor och inklusive dylikt tillägg 7.978 kronor. Slutlönen utgjorde exklusive dyrtidstillägg 7.584 kronor och inklusive dylikt tillägg 9.252 kronor. Utom denna jämförelsevis låga fasta lön tillkom sportler. Av sportlerna har stadsfogden de senare åren avstått 8.507 kronor till staden för avlöning av skrivbiträden.

För närvarande är befattningen inplacerad i lönegrad 14 av den nya löneplanen, innebärande en begynnelselön exklusive dyrtidstillägg av 6.552 kronor och inklusive tillägg av 7.993 kronor. Slutlönen utgör resektive 8.010 och 9.772 kronor.

Genom antagandet av 1945 års löneplan gjordes icke någon ändring i stadsfogdens rätt att åtnjuta sportelinkomster. Fortfarande är han således berättigad att uppbära dessa med undantag av nyssnämnda belopp av omkring 8.000 kronor.

Sportelinkomsterna hava brutto uppgått till följande belopp under nedan angivna år:

1935	11.236: —
1936	11.168: —
1937	12.160: —
1938	14.003: —
1939	15.706: —
1940	18.277: —
1941	23.611: —
1942	25.950: —
1943	25.557: —
1944	29.109: —
1945	35.136: —

Under första halvåret 1946 ha sportlerna brutto uppgått till 22.449 kronor. Om man beräknar, att sportlerna under sista halvåret uppgå till minst samma belopp, skulle sammanlagda sportelinkomsterna under detta år brutto utgöra 44.898 kronor. Under åren 1935—1939 har av sportlerna varje år inlevererats ett belopp av 5.540 kronor. Från 1940 och följande år har till staden årligen inlevererats 8.507 kronor. Sålunda inlevererade belopp ha av staden använts till bestridande av kostnader för avlöning till kontorsbiträden å stadsfogdekontoret.

Utöver nu angivna sportler har stadsfogden ägt uppbära sportler av de s. k. dagboksärendena, huvudsakligen utmätningar, med följande belopp:

1935	420: —
1936	450: —
1937	450: —
1938	500: —
1939	600: —
1940	750: —
1941	700: —
1942	999: —
1943	1.251: —
1944	800: —
1945	1.570: —

Medeltalet av sportelinkomsterna (bortsett från dagbokssportlerna) ha utgjort:

1936—1945	14.147: —
1935—1939	7.314: —
1940—1945	17.766: —

Medeltalet av dagbokssportlerna för åren 1936—1945 uppgå till omkring 800 kronor.

Av siffrorna framgå, att sportelinkomsterna under de senaste åren uppvisat en kraftig stegring.

Beträffande stadsfogdens pensionsförhållanden må anmärkas, att för närvarande hel egenpension för honom utgår med 6.390 kronor exklusive dyrtidstillägg. Pensionen beräknas på ett underlag som utgöres av slutlönen i 14. lönegraden jämte ett belopp av 2.500 kronor, tillhopa sålunda 10.510 kronor. Familjepensionen (änka och ett barn) utgår med ett belopp av 2.755 kronor. Med dyrtidstillägg utgöra beloppen respektive 7.710 kronor och 3.360 kronor.

Stadsfogden har i första hand hemställt att bliva inplacerad i 25:e lönegraden med en slutlön av 14.340 kronor utom och 16.452 kronor med dyrtidstillägg samt att under sin återstående tjänstetid äga att uppbära av sportlerna ett garanterat belopp av 8.000 kronor per år, jämte härutöver de s. k. dagbokssportlerna uppgående som nämnts till omkring 800 kronor per år.

Efter förhandlingar har stadsfogden emellertid förklarat sig nöjd med en ersättning av 4.000 kronor per år jämte rätt att i full utsträckning uppbära dagbokssportlerna.

Därest sistnämnda förslag bifalles, skulle stadsfogden få sin fasta lön ökad med skillnaden mellan 16.452 och 8.010 kronor eller med i runt tal 8.400 kronor, varjämte han skulle få rätt att ytterligare såsom ersättning för indragna sportler uppbära 4.000 kronor under återstående tjänstetid jämte dagbokssportlerna. Hans sammanlagda kompensation för indragna sportler skulle då uppgå till omkring 12.400 kronor per år.

Vidare skulle en omreglering av löneförmånerna för tjänsten enligt dessa grunder även medföra förbättrade pensionsförmåner för stadsfogden. Egenpensionen för befattningshavare i 25. lönegraden uppgår till 7.074 och familjepensionen (änka och ett barn) till 3.050 kronor. Med dyrtidstillägg komma beloppen att utgöra respektive cirka 8.630 och cirka 3.720 kronor.

Vid avvägande av ersättningen för mistade sportelinkomster inställer sig framför allt svårigheten att beräkna huru stora belopp som framdeles kunna inflyta i sportler. Med säkerhet kan endast fastslås, att sportlerna efter uppbördsreformens genomförande komma att kraftigt minskas. Under de första åren torde emellertid denna minskning icke bliva alltför påtaglig. Det torde icke vara möjligt att för närvarande göra någon siffermässig uppskattning av storleken av de blivande sportelintäkterna. Nämnden har emellertid all anledning räkna med att den träffade överenskommelsen skall visa sig skälig både ur stadens och befattningshavarens synpunkt.

Påpekas bör att vid nytillsättning av stadsfogdetjänsten efter nuvarande innehavarens avgång även dagbokssportlerna dragas in till staden.

Stadsfogden har för närvarande allt som allt intjänat något mer än 22 tjänsteår. Då stadsfogden är född den 28/5 1887 och pensionsåldern för närvarande är satt till 67 år, skulle han vid pensionsålderns inträde ha intjänat 30 tjänsteår. För full pension erfordras 30 tjänsteår. I samband med omregleringen av stadsfogdetjänstens löneförmåner vill löne- och avtalsnämnden föreslå, att pensionsåldern för befattningen sänkes från 67 till 65 år, vilken sistnämnda pensionsålder numera är den vanliga. Stadsfogden har förklarat sig icke hava något att erinra häremot under förutsättning att han såsom tjänsteår får tillgodoräkna de två år, varmed pensionsåldern sänkes. Lönenämnden, som finner detta skäligt, föreslår sålunda, att stadsfullmäktige i detta sammanhang föreskriver en sänkning av pensionsåldern under angivna villkor.

I och med att sportlera indragas övertager staden självfallet hela ansvaret för avlöning av stadsfogdens biträden.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att befattningen såsom stadsfogde i staden från och med den 1 januari 1947 skall placeras i lönegrad 25. av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplan,

att alla för tiden efter den 1 januari 1947 av stadsfogdebefattningen inflytande sportler skola tillfalla staden, dock att nuvarande innehavare av stadsfogdetjänsten skall, så länge han kvarstår i tjänst, äga att tillgodogöra sig de s. k. dagbokssportlerna,

att staden från och med nu nämnda tidpunkt skall övertaga ansvaret för avlönandet av alla för stadsfogdetjänstens utövande erforderliga biträden,

att till nuvarande innehavare av tjänsten skall såsom ersättning för mistade sportelinkomster från och med den 1 januari 1947 intill tiden för hans avgång ur tjänsten utgå ett belopp av 4.000 kronor för varje helt år räknat,

att pensionsåldern för stadsfogden skall nedsättas från 67 till 65 år,

att nuvarande tjänsteinnehavare skall äga rätt att såsom tjänsteår för pension tillgodoräkna sig de två år, varmed pensionsåldern för befattningen sålunda nedsatts, samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa stadsfullmäktiges nu angivna beslut Kungl. Maj:t för prövning och fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1946 avgivet yttrande anfört följande:

I likhet med löne- och avtalsnämnden anser drätselkammaren, att en avveckling av sportelsystemet bör ske och att en dylik avveckling bör genomföras snarast möjligt. Drätselkammaren har icke något att erinra mot skäligheten av den med stadsfogden träffade preliminära överenskommelsen, vilken synes vara baserad på en rättvis avvägning mellan stadens och befattningshavarens intressen.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren med instämmande i vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 205. Inrättande av ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å stadsfogdekontoret.

Magistraten har uti en den 10 juli 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 22 juni 1946 till magistraten har stadsfogden i staden hemställt att å stadsfogdekontoret tjänstgörande extra skrivbiträdet fru Gun Lennqvist måtte överföras å ordinarie stat och därvid hänföras till kontorsbiträde av I klass, löneklass 6. Stadsfogden har tidigare i framställningar den 19 september 1944 till magistraten, den 22 november samma år till löne- och avtalsnämnden, den 28 maj 1945 till magistraten och löne- och avtalsnämnden ävensom i september 1945 i samband med uppgörande av förslag till stat för kontoret till magistraten begärt inrättande av ordinarie befattning för sagda biträde. Magistraten har med hänsyn till det pågående arbetet med en uppbördsreform och svårigheten att överblicka exekutionsväsendets framtida behov av arbetskraft icke ansett sig kunna tillstyrka berörda framställningar. Arbetet på uppbördsreformen har emellertid nu fortskridit så långt att behovet av arbetskraft å stadsfogdekontoret torde kunna med ganska stor säkerhet bedömas. Det är sålunda uppenbart, att arbetet med indrivning av restförda utskylder efter en övergångstid på tre à fyra år kommer att väsentligt minskas. Under övergångstiden torde detta arbete däremot komma att ökas och föranleda behov av ytterligare extra arbetskraft. Det är att märka att genom reformen åtskilliga ärenden, vilka nu icke handläggas av stadsfogden, komma att för framtiden överföras till dennes arbetsområde. Sålunda skall arbetet med handräckning för uttagande av böter och restförda krono- och kommunalutskylder, upprättandet av avkortnings- och avskrivningslängder beträffande böter och utskylder och upprättande av balanslängder beträffande olika slag av utskylder att i fortsättningen ankomma på stadsfogden. Enligt vad magistraten inhämtat från Kungl. finansdepartementet är det vidare avsett, att månadsräkningarna beträffande den statliga medelsförvaltningen i huvudsaklig del skola upprättas av stadsfogden. Efter samråd med kronokamreraren, som hittills handhaft ifrågavarande arbetsuppgifter, såvitt angår kronoutskylder och den statliga medelsförvaltningen, har magistraten uppskattat behovet av kontorsbiträdeshjälp för sålunda nytillkommande ärenden i deras nuvarande omfattning till ett kontorsbiträde hela året om samt ytterligare ett kontorsbiträde under minst nio månader om året. I samband med överförandet av ärendena torde under en övergångstid uppstå särskild arbetsanhopning och svårighet att bemästra arbetet,

enär vissa arbetsuppgifter skola fullgöras under föreskrivna kortare perioder. Sedan uppbördsreformen efter berörda övergångstid kommit i full tillämpning och indrivning av äldre utskylder icke längre förekommer, torde även arbetet med dessa stadsfogdens nytillkommande uppgifter komma att kvantitativt minskas. Det synes emellertid magistraten uppenbart, att för framtiden förefinnes ständigt behov av minst två ordinarie biträden å kontoret, detta så mycket mer som genom inkorporering av Badelunda socken och stadens raskt fortgående utveckling stadsfogdens arbetsuppgifter å andra områden än här förut nämnts under de senare åren ständigt i avsevärd mån ökats och för framtiden torde komma att ytterligare ökas. Att i fortsättningen fylla hela behovet av arbetskraft utöver kanslibiträdet å stadsfogdekontoret genom anlitande av extra biträden synes icke möjligt, dels på grund av bristen på arbetskraft i allmänhet och dels på grund av den långa tid som måste åtgå innan ett biträde blir insatt i arbetsuppgifterna.

På grund av vad sålunda anförts vill magistraten nu tillstyrka stadsfogdens framställning om inrättande av en ordinarie kontorsbiträdestjänst å kontoret. Med hänsyn till att de arbetsuppgifter, som i fortsättningen komma att åvila stadsfogdekontoret, till största delen äro av kvalificerad art finner magistraten ifrågavarande kontorsbiträdestjänst böra hänföras till klass I. Det må i detta sammanhang anmärkas att kontorsbiträdet bör kunna vid semester eller förfall ersätta det å kontoret anställda kanslibiträdet.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 28 augusti 1946 anfört följande:

Å stadsfogdekontoret finnes för närvarande endast en ordinarie biträdesbefattning såsom kanslibiträde i 6. lönegraden. Övriga skrivbiträden, till antalet sju stycken, äro på extra stat. Av dessa biträden tjänstgör ett hos stadsfogden, ett å handräckningsavdelningen och fem hos exekutorerna.

Även om genom uppbördsreformens ikraftträdande i vissa avseenden en avlastning kommer att ske i de nuvarande göromålen, kommer denna avlastning att mer än uppvägas av de nya arbetsuppgifter, vilka efter reformens genomförande komma att tilldelas kontoret. Såsom magistraten framhållit torde därför behov förefinnas av ytterligare ett ordinarie kontorsbiträde å kontoret utöver kanslibiträdet. Det torde icke vara lämpligt att i längden behovet av arbetskraft tillgodoses uteslutande genom extra biträden. Av nu anförda skäl vill löne- och avtalsnämnden biträda magistratens förslag i ärendet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å stadsfogdekontoret samt

att bemyndiga magistraten att med ordinarie innehavare tillsätta den sålunda inrättade befattningen.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 206. Omändring av befattningar som kartriterska till befattningar som I. kartriterska å stadsingenjörskontoret och stadsarkitektkontoret.

Byggnadsnämnden har uti en den 19 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Å stadsingenjörskontoret äro för närvarande fyra stycken kartriterskor anställda, av vilka två äro placerade å ordinarie stat i 5. lönegraden och två äro extra befattningshavare. Deras huvudsakliga arbetsuppgifter bestå i renritning av förrättningskartor och renskrivning av därtill hörande protokoll. Den ena av de ordinarie kartriterskorna utför emellertid ett betydligt ansvarsfullare och mera kvalificerat arbete än de övriga. Hon handhar nämligen uppritning av kartor och renskrivning av protokoll, då fråga är om tomtindelningar och laga förrättningar av mera omfattande slag. Dessutom ombesörjer hon allt rit- och skrivarbete, som sammanhänger med fastighetsregistreringen, såsom redovisningar å registerkartan och i fastighetsregistret av fastighetsförändringar till följd av fastställda stadsplaner och tomtindelningar. Hon sköter även all å kontoret förekommande diarieföring samt utfärdar kallelser till olika förrättningar. En inom byggnadsnämnden i början av år 1945 tillsatt kommitté, som hade till uppgift att utreda frågan om viss omorganisation å stadsingenjörskontoret, och vars förslag härutinnan resulterade i att en mätningsingenjörstjänst inrättades, framförde i samband därmed även tanken på att en av de ordinarie befattningarna såsom kartriterska borde omändras till en befattning såsom 1. kartriterska i anseende till de avsevärt mera kvalificerade arbetsuppgifter, som voro förknippade med befattningen. Emellertid förordade kommittén, att frågan härom borde anstå tills vidare. Byggnadsnämnden är nu av den uppfattningen, att man lämpligen icke bör dröja längre med att omändra befattningen, och vill därför hemställa, att befattningen från och med den 1 januari 1947 ändras till en befattning, benämnd 1. kartriterska med placering i 6. lönegraden uti gällande löneplan.

I samband härmed vill byggnadsnämnden föreslå att jämväl ordinarie befattningen såsom kartriterska å stadsarkitektkontoret ändras på nämnda sätt. Stadsarkitektkontoret sysselsätter för närvarande två kartriterskor, varav en ordinarie med placering i 5. lönegraden och en extra. Med hänsyn till de stora arbetsuppgifter, som åvila kontoret och vilka uppgifter tendera att växa för var dag, är det uppenbart, att antalet kartriterskor är alldeles för litet och — liksom i fråga om andra befattningar — med det snaraste bör utökas. För den skull har också en kommitté tillsatts inom byggnadsnämnden för att avgiva förslag till utökning av personalen i den omfattning, som är erforderligt, för att stadsarkitektkontoret skall stå rustat att möta förestående uppgifter. För att icke föregripa kommitténs förslag har byggnadsnämnden icke ansett sig böra komma med några yrkanden om inrättande av nya befattningar eller med framställningar om löneförhöjningar förrän denna organisationsplan föreligger. Nämnden har dock ansett sig böra göra ett undantag för befattningen såsom kartriterska, alldenstund det redan nu med full klarhet framstår, att en befattning som 1. kartriterska kommer att ingå i kommitténs förslag, samt då den nuvarande befattningshavaren handhaver förutom ritningsarbete arbetsuppgifter av så skiftande och kvalificerad art, att en omändring är fullt motiverad.

I anledning av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att en av de ordinarie befattningarna såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret samt den ordinarie befattningen såsom kartriterska å stadsarkitektkontoret från och med den 1 januari 1947 omändras till befattningar benämnda 1. kartriterska samt

att befattningarna ifråga placeras i 6. lönegraden uti gällande löneplan.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 28 augusti 1946 anfört följande:

Med hänsyn till att de kartriterskor, vilka med byggnadsnämndens skrivelse avses, utföra ett arbete, som delvis måste anses såsom mera kvalificerat än det, varmed övriga kartriterskor äro sysselsatta, och då ifrågavarande kartriterskor i viss mån kommit att intaga en mera ansvarsfylld ställning än de övriga, vill löne- och avtalsnämnden icke motsätta sig byggnadsnämndens förslag angående inrättande av befattning såsom 1. kartriterska.

Då den nuvarande befattningen såsom kartriterska är placerad i lönegrad 5., finner nämnden ej heller anledning till erinran mot förslaget att befattningen såsom 1. kartriterska placeras en lönegrad högre. Sistnämnda befattning kommer härigenom att i lönehänseende jämställas med kanslibiträdesbefattningarna.

Begynnelse- respektive slutlönen i lönegrad 6. utgöra exklusive dyrtidstillägg 3.438 och 4.356 kronor samt inklusive dylikt tillägg vid nuvarande indextal 4.194 och 5.314 kronor. Motsvarande löner i lönegrad 5. utgöra exklusive dyrtidstillägg 3.204 och 4.032 kronor samt inklusive dylikt tillägg 3.908 och 4.919 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag i ärendet.

Nr 207. Omändring av befattningen som expeditionsbiträde å folkskolestyrelsens expedition till befattning som skolkamrer.

Folkskolestyrelsen har i en den 26 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till folkskolestyrelsen har expeditionsbiträdet Lennart Eklund hemställt om att bli placerad i lönegrad 12 av för Västerås stad gällande löneplan samt att befattningens titel ändras till skolkamrer.

Folkskolestyrelsen har med anledning härav införskaffat uppgifter från andra med Västerås jämförliga städer rörande motsvarande befattningshavare.

Deras avlöning inklusive dyrtidstillägg samt titel framgår av följande tablå:

Stad	Titel	Grundlön	Slutlön	Dyrort	
Linköping	skolkamrer	6.775	8.205	F-ort	
Uppsala	„	7.671	9.726	„	
Örebro	„	8.238	9.806	„	
Eskilstuna	„	6.484	8.402	E-ort	
Gävle	„	6.705	8.674	F-ort	
Västerås	„	6.808	8.586	„	lönegrad 12

Enligt uppgift av folkskoleinspektören i Linköping pågår underhandling om höjning av lönen för skolkamreraren därstädes.

Det är folkskolestyrelsens bestämda mening att, om man skall ha utsikt att få behålla en dugande kraft, avlöningen måste sättas i paritet med motsvarande befattningar på andra håll. Det är även meningen att förutom de kamerala göromålen utnyttja skolkamreraren för sekreteraruppdrag i de ekonomiska och sociala nämnderna.

Med åberopande av vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att befattningen som biträde på folkskoleexpeditionen ändras till skolkamrer och att tjänsten ifråga placeras i 12:e lönegraden fr. o. m. 1/1 1947.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 28 augusti 1946 anfört följande:

Befattningen såsom expeditionsbiträde på folkskoleexpeditionen inplacerades genom stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1945 i lönegrad 8. eller samma lönegrad, där bokhållare vid tekniska verken och vid byggnadskontoret äro placerade.

Sedan Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund vid förhandlingar under april månad innevarande år påyrkat förhöjning av löneförmånerna för befattningen, beslöto stadsfullmäktige den 31 maj samma år på förslag av löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren att uppflytta befattningen i lönegrad 9. Vid förhandlingarna hade förbundet ursprungligen hemställt, att befattningen finge placeras i lönegrad 12. Emellertid nedsatte förbundet sitt yrkande att avse lönegrad 10. Anledningen till detta var att förbundet icke ansåg sig kunna driva den meningen, att befattningen, sådan den då var organiserad, kunde anses fullt jämförlig med skolkamrers-befattningar i andra städer.

Enligt gällande instruktion för expeditionsbiträdet på folkskoleexpeditionen skall befattningshavaren bl. a. infordra anbud å samt efter folkskoleinspektörens bestämmande rekvirera läroböcker, rit- och skrivmateriel samt diverse förbrukningsartiklar för skolkök, barnbespisning m. m., biträda med rekvisitioner av undervisningsmaterial till skolornas förråd, öva kontroll över inbetalning av hyresavgifter för skollokaler, som upplåtas till föreningar eller enskilda, ävensom inkassera och till skolkassören överlämna avgifterna ifråga, inkassera och till skolkassören inleverera terminsavgifter för barn, som undervisas vid Västerås folkskolor men tillhör annat skoldistrikt, ävensom vissa andra inflytande avgifter, biträda vid det socialpedagogiska arbetet och närvara vid bespisnings- och beklädnadsnämndernas sammanträden, biträda folkskoleinspektören vid uppgörande av statförslag, samt vid upprättande av avlöningslistor för folkskoleväsendets befattningshavare, upprätta ansökningar om statsbidrag till avlöning av lärare, föra tjänstematrikel och uppgöra undervisningsstatistik samt vid förfall för folkskoleinspektören förestå folkskoleexpeditionen.

Såsom framgår av folkskolestyrelsens skrivelse är avsikten att i fortsättningen utnyttja expeditionsbiträdet även för sekreterareuppdrag i de ekonomiska och sociala nämnderna.

I betraktande av de utökade arbetsåligganden, vilka sålunda komma att åvila befattningshavaren, finner löne- och avtalsnämnden skäligt, att en höjning av löneförmånerna för befattningen kommer till stånd.

Vidkommande den föreslagna omändringen av befattningen till en skolkamrerstjänst vill löne- och avtalsnämnden anföra följande synpunkter.

De senaste åren ha kännetecknats av en allt mera tilltagande utveckling å skolväsendets område, en utveckling, som efter vad man nu kan se, torde komma att framgent fortskrida och medföra en utökning av arbetsuppgifterna med därav föranledd

ansvällning av folkskoleväsendets organisation. För närvarande torde det därför vara svårt att med större säkerhet kunna överblicka behovet av arbetskraft å folkskoleexpeditionen och bedöma vilken organisationsform, som kan komma att bliva den slutligen bestående. I avbidan å att större klarhet i detta avseende vinnes anser löne- och avtalsnämnden, att med inrättande av den föreslagna skolkamrersbefattningen bör anstå och att befattningen såsom expeditionsbiträde tills vidare bibehålles men placeras i lönegrad 10. eller den lönegrad, som av kommunaltjänstemannaförbundet vid förhandlingarna slutligen påyrkades.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 10. utgöra exklusive dyrtidstillägg respektive 4.728 och 6.066 kronor samt inklusive dylikt tillägg 5.768 och 7.400 kronor. Motsvarande löner äro i lönegrad 9. exklusive dyrtidstillägg respektive 4.356 och 5.580 kronor samt inklusive dyrtidstillägg 5.314 och 6.807 kronor ävensom i lönegrad 12. exklusive dyrtidstillägg 5.580 och 7.038 kronor samt inklusive dylikt tillägg 6.807 och 8.586 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att befattningen såsom biträde å folkskoleexpeditionen från och med den 1 januari 1947 skall uppflyttas från lönegrad 9. till lönegrad 10. i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Enär, även om ifrågavarande befattningshavare icke handhaver någon bokföring hans arbetsåligganden med avseende å omfattning och ansvar måste anses närmast jämförliga med dem, som tillkomma skolkamrer i andra städer samt de i folkskolestyrelsens skrivelse angivna städer, där dylik befattning finnes inrättad, i fråga om folkmängd och antalet skolbarn äro jämförbara med Västerås, anser drätselkammaren, att befattningen som expeditionsbiträde vid folkskoleexpeditionen i enlighet med folkskolestyrelsens förslag bör omändras till befattning som skolkamrer med placering i 12. lönegraden av stadens löneplan.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att nuvarande befattningen såsom expeditionsbiträde vid folkskoleexpeditionen från och med den 1 januari 1947 skall omändras till en befattning såsom skolkamrer med placering i lönegrad 12. i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen.

Nr 208. Uppflyttning av befattning som förman vid gaturenhållningen i högre lönegrad.

Drätselkammaren har i en den 16 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

A sammanträde den 3 juni 1946 har löne- och avtalsnämnden beslutat att till drätselkammaren för yttrande remittera av förmannen för gaturenhållningen under byggnadskontoret, Gustav Lindvall, gjord framställning om att hans befattning måtte uppflyttas en lönegrad.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får däri anföra följande. Uti gällande löneplan är befattningen ifråga placerad i 8. lönegraden medan tjänsten såsom gatuförman är inrymd i 10. lönegraden. Drätselkammaren, som anser en skillnad i lönehänseende mellan de båda befattningarna motiverad med hänsyn till att ur utbildningssynpunkt större krav får ställas på gatuförmannen, finner dock att nuvarande differens är för stor. Enligt drätselkammarens förmenande bör befattningen såsom förman för gaturenhållningen vara placerad i 9. lönegraden.

Med vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka bifall till den av Lindvall gjorda framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 28 augusti 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 placerades nu ifrågavarande befattning i lönegrupp 30. av den gamla löneplanen. Samtidigt beslöto stadsfullmäktige inplacera befattningen såsom gatuförman i lönegrupp 31. Ursprungligen hade drätselkammaren på byggnadschefens hemställan föreslagit förstnämnda befattning i lönegrupp 31. och sistnämnda befattning i lönegrupp 34. Med hänsyn till den vid denna tidpunkt pågående utredningen om ny löneplan frånträdde drätselkammaren emellertid detta ursprungliga förslag. Vid inplacering av befattningarna i den nya löneplanen avvägdes lönen för befattningen såsom förman för gaturenhållningen så, att den skulle motsvara den närmast intill lönegrupp 30. svarande lönegraden i den nya löneplanen, d. v. s. lönegrad 8. I samma lönegrad föreslogs och inplacerades även befattningen såsom renhållningsförman vid renhållningsverket. Befattningen såsom gatuförman inplacerades i lönegrad 10., vars slutlön med cirka 400 kronor översteg slutlönen i den av drätselkammaren för denna tjänst ursprungligen föreslagna 34. lönegruppen.

Skillnaden mellan slutlönerna i 31. och 30. lönegrupperna, där såsom nämnts ifrågavarande befattningar placerades genom stadsfullmäktiges beslut i november 1944, uppgår till 228 kronor under det att skillnaden mellan slutlönerna i 10. och 8. lönegraderna i nuvarande löneplanen utgör 1.135 kronor.

Då, även om kraven å större utbildning för gatuförmannen motiverar en viss skillnad i lönesättningen mellan befattningarna, så stor skillnad som den mellan 10. och 8. lönegraden icke kan anses befogad, finner sig löne- och avtalsnämnden böra biträda drätselkammarens framställning i ärendet.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegraderna 8., 9., och 10. utgöra inklusive dyrtidstillägg respektive

i 8. lönegraden 4.919 och 6.265 kronor,
i 9. lönegraden 5.314 och 6.807 kronor samt
i 10. lönegraden 5.768 och 7.400 kronor.

Exklusive dyrtidstillägg utgöra begynnelse- och slutlönerna respektive

i 8. lönegraden 4.032 och 5.136 kronor,
i 9. lönegraden 4.356 och 5.580 kronor samt
i 10. lönegraden 4.728 och 6.066 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att befattningen såsom förman för gaturenhållningen under byggnadskontoret från och med den 1 januari 1947 uppflyttas från lönegrad 8. till lönegrad 9. i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare.

Nr 209. Inrättande av ordinarie befattning som polisnotarie.

Polisnämnden har uti en den 31 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I här nedan intagna skrivelse till polisnämnden har polismästaren hemställt att befattningen som polisnotarie måtte från och med den 1 januari 1946 uppföras å ordinarie stat.

"Vid årsskiftet 1945—1946 blir det två år sedan polisnotariebefattningen inrättades. Instruktion har fastställts av Kungl. Maj:t och särskilda tilläggsbestämmelser angående behörigheten ha utfärdats av länsstyrelsen. Erfarenheterna under den gångna tiden visa, att behovet av en biträdande jurist på poliskammaren icke beror på tillfälliga krisföreteelser. Liksom andra delar av stats- och stadsförvaltningen förändras och utökas på grund av samhällets utveckling, ha arbetsuppgifterna för polis- och åklagarmyndigheten ökat undan för undan.

Polismästaren är tillika stadsfiskal och civilförsvarschef. För att avlasta polismästarens arbetsbörda är det nödvändigt med en biträdande jurist, vilken är behörig att på eget ansvar handlägga ärenden, som icke kunna avgöras av polistjänstemän utan juridisk utbildning och erfarenhet. Icke minst viktigt är att å poliskammaren finnes en jurist, vilken kan lämna upplysningar till allmänheten samt på eget ansvar meddela beslut i ärenden, vilkas brådskande natur kräva skyndsam handläggning, då polismästaren på grund av tjänsteåligganden eller eljest icke är anträffbar.

Den nya processreformen kommer att medföra, att polismästaren får ägna alltmera tid åt åklagartjänsten. Den muntliga processen torde komma att medföra, att brottmålen måste handläggas vid två rättegångsdagar per vecka i stället för en såsom nu är fallet. Antingen måste det ske en uppdelning av brottmålen mellan polismästaren och biträdande juristen, eller också måste denne ansvara för arbetet på poliskammaren de dagar polismästaren uppvaktar i rådhusrätten, då det bör finnas ställföreträdare för polismästaren dessa dagar. Redan innevarande höst kommer rådhusrätten att på prov tillämpa det nya rättegångsförfarandet även i brottmål, och under våren 1946 beräknas en uppdelning ske på två rättegångsdagar.

Polismästarens arbete såsom civilförsvarschef kommer visserligen att minskas, men den väntade ökningen av arbetet såsom åklagare accentueras ytterligare genom att trafikmålen väntas öka i mycket stor omfattning, när motorfordonstrafiken åter kommer igång.

Enligt instruktionen är polisnotarien skyldig att utan särskild ersättning tjänstgöra såsom vikarie för polismästaren vid förfall för denne. Under år 1944 innehade polisnotarien förordnande såsom polismästare och stadsfiskal sammanlagt 111 dagar och innevarande år hittills 68 dagar. Bortsett från svårigheten att erhålla vikarie vid kortare tjänstledigheter är det av största betydelse, att vikarien är väl insatt i löpande arbeten samt känner till personalen och arbetsförhållandena.

På grund av vad ovan anförts och åberopande de skäl, som jag anförde vid inrättandet av polisnotariebefattningen på extra stat och vad de av stadsfullmäktige tillsatta polissakkunniga anförde i sitt yttrande, som låg till grund för polisens omorganisation och inrättandet av här ifrågavarande befattning, får jag hemställa, att befattningen göres till ordinarie tjänst från och med den 1 januari 1946.

Kompetenskraven för polisnotariebefattningen återfinnes i 8 § i instruktionen. På grund av de höga fordringar, som uppställas och med hänsyn till det ansvarsfulla arbetet föreslås, att befattningen placeras i 19. lönegraden, vilken även omfattar biträdande stadsombudsmannen.

För jämförelse kan nämnas, att innevarande år inrättades motsvarande befattning å extra stat i Eskilstuna mot ett årsarvode av 10.080 kronor.

Västerås i polismästarens expedition den 10 oktober 1945.

HELGE HELLEKANT."

Efter utredning i ärendet har polisnämnden funnit att nu ifrågavarande befattning är behövlig och lämplig och vill därför tillstyrka, att befattningen uppföres å ordinarie stat från och med den 1 januari 1946 utan ändring i den för befattningen nu gällande instruktionen. Polisnotarien bör således tillförbindas att även efter det tjänsten blivit ordinarie vara skyldig att vid förfall för polismästaren utan särskild ersättning uppehålla polismästare- och stadsfiskalstjänsterna härstädes.

Beträffande lönesättningen har polisnämnden av den verkställda utredningen funnit att nu ifrågavarande befattning vid jämförelse med poliskommissarietjänster och med denna befattning jämställda tjänster i med Västerås likartade städer bör placeras i 17. lönegraden av stadens nu gällande lönestat.

Polisnämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som polisnotarie härstädes från och med den 1 januari 1946 uppföres å ordinarie stat med placering i 17. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 7 augusti 1946 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har låtit ärendet vila en längre tid i avbidan på att erfarenhet vunnes av den från och med innevarande år delvis påbörjade tillämpningen vid rådhusrätten av det nya rättegångsförfarandet i brottmål. Den av polisnämnden anförda uppdelningen av brottmålen på två rättegångsdagar i veckan har ännu ej införts vid rådhusrätten. Bortsett från detta förhållande har emellertid åklagarens verksamhet vid handläggningen av brottmål under detta år betydligt ökats med hänsyn till de krav, som numera ställas på muntlighet i processen, därvid åklagaren har att på ett helt annat sätt än tidigare förbereda sig för rättegången. Det åligger sålunda numera åklagaren att lämna muntliga framställningar av händelseförloppet vid utförandet av sin talan samt att delvis själv förhöra vittnen. Det sålunda tillämpade förfarandet medför att handläggningen tar en betydligt längre tid i anspråk än tidigare ävensom att åklagarens arbete med förberedelser ökats. Sedan den nya rättegångsbalken trätt i kraft och förfarandet enligt denna till fullo skall tillämpas kommer åklagarens arbetsbörda och kraven på denne att ytterligare ökas.

Löne- och avtalsnämnden finner att den av polisnämnden förebragta utredningen ger vid handen att stadigvarande behov av befattningen som polisnotarie förefinnes,

varför löne- och avtalsnämnden ej finner anledning till erinran mot att befattningen inrättas såsom ordinarie med placering i föreslagen lönegrad.

Lönen i lönegrad 17. utgör, vid begynnelselön 8.010 kronor och vid slutlön 9.468 kronor samt med dyrtidstillägg 9.772 kronor resp. 11.550 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinaire befattning såsom polisnotarie med placering i lönegrad 17 samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet om löneförmånerna vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 210. Inrättande av ordinarie befattning som byråingenjör vid elverket.

Styrelsen för tekniska verken har uti en den 21 juni 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom elverket finnes för närvarande en befattning såsom byråingenjör å extra stat. Styrelsen har tidigare övervägt att göra framställning till stadsfullmäktige om att befattningen ifråga finge överflyttas å ordinarie stat. Emellertid lät styrelsen frågan förfalla med hänsyn till då rådande goda tillgång å för befattningen i fråga kvalificerade sökande. Även om innehavaren av befattningen, som betraktats såsom en språngbräda till högre tjänster, blott stannade kvar en kortare tid, fanns dock alltid möjlighet att erhålla en fullgod efterträdare.

Förhållandena härutinnan hava emellertid å sistone ändrats. Till följd av den för tillfället stora bristen på teknisk personal har det visat sig stöta på synnerliga svårigheter att med befattningen såsom extra kunna erhålla kompetent person, som åtnöjes med för densamma utgående löneförmåner.

Sedan befattningen helt nyligen blivit vakant och varit utannonserad till ansökan ledig, har det visat sig, att endast ett fåtal av de sökande innehava för befattningen erforderliga kvalifikationer, samt att de hava löneanspråk, som vida överstiga den med befattningen utgående lönen. Den sökande, som styrelsen funnit vara mest lämpad och skickad för befattningen har för att tillträda densamma uppställt såsom villkor, att den uppföres å ordinarie stat, med hänsyn till att sökanden i fråga är 36 år gammal och har familj.

Då styrelsen för sin del hyser den bestämda uppfattningen, att man genom att göra befattningen ordinarie, skulle hava stora utsikter att få behålla vederbörande en längre tid, samt då ett ständigt behov av befattningen kommer att förefinnas, vill styrelsen föreslå stadsfullmäktige, att densamma fr. o. m. den 1 januari 1947 omändras till en byråingenjörsbefattning å ordinarie stat. Enligt styrelsens förmenande bör denna befattning icke sättas lägre än i 16. lönegraden eller den lönegrad, vari driftingenjörerna vid el- och gasverken äro placerade.

Under hänvisning till det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta.

att nuvarande byråingenjörsbefattningen å extra stat vid elverket fr. o. m. den 1 januari 1947 omändras till en ordinarie befattning såsom byråingenjör vid bemälda verk med placering i 16. lönegraden uti den för ordinarie personal gällande löneplanen.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 28 augusti 1946 anfört följande:

Innehavaren av nuvarande extra befattningen har åtnjutit en lön av 6.600 kronor per år exklusive och 8.052 kronor per år inklusive dyrtidstillägg. Begynnelse- och slutlönerna uti 16. lönegraden utgöra exklusive dyrtidstillägg respektive 7.524 och 8.982 kronor samt inklusive dylikt tillägg vid nuvarande indextal 9.179 och 10.958 kronor.

Befattningshavarens åligganden avse bl. a., att biträda med utredningar angående nyanläggningar för verket, med ekonomiska uppgörelser beträffande fastigheter, vilka kunna bliva för verkets drift erforderliga, planerande av inköp samt delvis övervakande av arbetenas utförande. Enligt vad överingenjören vid tekniska verken meddelat, erfordras såsom kvalifikationer för befattningen minst lägre teknisk examen jämte flerårig väl vitsordad praktik.

Med vitsordande av styrelsens uppgift att stadigvarande behov av befattningen föreligger får löne- och avtalsnämnden tillstyrka, att befattningen inrättas såsom ordinarie. Nämnden finner den föreslagna inplaceringen i 16. lönegraden riktigt avvägd med hänsyn till de kvalifikationer, som krävas i fråga om befattningen.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 januari 1947 omändra nuvarande byråingenjörsbefattningen å extra stat vid elverket till en ordinarie befattning såsom byråingenjör vid samma verk med placering i 16. lönegraden i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag i ärendet.

Nr 211. Inrättande av ordinarie befattning som gatuförman vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har uti en den 16 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Å stadens byggnadskontor finnas för närvarande två befattningar såsom gatuförman å ordinarie stat. Sedan tre år tillbaka finnes dessutom till följd av omfattningen och storleken av gatuarbetena en extra gatuförman anställd, som är sysselsatt med nybyggnadsarbeten. Med hänsyn till att stora gatuarbeten förestå och då någon nedgång i gatubyggnadsverksamheten icke torde vara att förvänta, för så vitt

icke en inskränkning däri på grund av särskilda förhållanden skulle anbefallas, synes det drätselkammaren klart att ett bestående behov förefinnes av ytterligare en ordinarie befattning såsom gatuförman.

I anledning av det anförda får drätselkammaren därför hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att med indragning av en befattning såsom extra gatuförman å byggnadskontoret från och med den 1 januari 1947 inrätta en befattning såsom gatuförman å ordinarie stat med placering i 10. lönegraden uti den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver avgivet utlåtande den 28 augusti 1946 anfört följande:

Innehavaren av den nuvarande befattningen såsom extra gatuförman åtnjuter en lön av 4.620 kronor per år exklusive dyrtidstillägg och 5.636 kronor inklusive dylikt tillägg. Begynnelse- och slutlönen i lönegrad 10 utgöra exklusive dyrtidstillägg respektive 4.728 och 6.066 kronor samt inklusive dylikt tillägg vid nuvarande indextal 5.768 och 7.400 kronor.

Då behov av befattningen såvitt nu kan bedömas även i framtiden kommer att föreligga, får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 212. Uppflyttning av befattningen som förrådsförman vid drätselkammarens förråd i högre lönegrad samt återbesättande av befattningen.

Drätselkammaren har uti en den 16 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Den ordinarie befattningen såsom förrådsförman vid drätselkammarens förråd har alltsedan den 1 juni 1944 uppehållits på vakans. Anledningen till att drätselkammaren icke gjort framställning till stadsfullmäktige om att erhålla bemyndigande att återbesätta befattningen med ny ordinarie innehavare har varit den, att kammaren med hänsyn till den beslutade flyttningen av förrådet till Kungsängen icke varit på det klara med vilka befattningshavare som skulle behövas vid det nya förrådet. Oaktat förrådet, till följd av rådande svårigheter att för närvarande kunna erhålla byggnadstillstånd, ännu icke kunnat utbyggas i avsedd omfattning, framstår det redan nu, sedan verksamheten på det nya stället fortgått någon tid, klart, att befattningen såsom förrådsförman även i fortsättningen kommer att bliva behövlig. Drätselkammaren vill därför anhålla om bemyndigande att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare. Upplysningsvis vill drätselkammaren i detta sammanhang meddela, att det synes bliva av behovet påkallat, att, när förrådet står helt färdigt, inrätta en befattning såsom förrådsbokhållare.

Befattningen såsom förrådsförman är placerad i 8. lönegraden uti gällande löneplan. Förrådsförmannen vid tekniska verkens förråd däremot åtnjuter lön enligt 9. lönegraden. Då löne- och avtalsnämnden föregående år överlämnade sitt förslag till

ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare till stadsfullmäktige motiverades denna skillnad i lönesättningen de båda befattningshavarna emellan av nämnden därmed, att tekniska verkens förråd under dåvarande förhållanden var av sådan art, att det för sin skötsel krävde större kvalifikationer av befattningshavaren än drätselkammarens. Sedan det nya förrådet nu tilkommit, och förrådsverksamheten i samband därmed ökat, anser drätselkammaren berörda skillnad i lönehänseende mellan de båda förrådsförmännen icke motiverad, alldenstund deras arbetsuppgifter torde vara fullt likvärdiga ifråga om såväl ansvar som omfattning. I anledning därav vill drätselkammaren förorda att befattningen såsom förådsförman vid drätselkammarens förråd från och med den 1 januari 1947 uppflyttas i 9. lönegraden.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning med ny ordinarie innehavare tillsätta befattningen såsom förrådsförman vid drätselkammarens förråd samt

att befattningen ifråga från och med den 1 januari 1947 uppflyttas från 8. till 9. lönegraden i stadens lönestat.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 28 augusti 1946 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

Nr 213. Inrättande av ordinarie befattning som telefonist vid stadsförvaltningen.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 28 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Till löne- och avtalsnämnden har drätselkammaren under hand anmält, att kammaren har för avsikt ingå till stadsfullmäktige med en framställning om inrättande av en ordinarie befattning såsom telefonist vid stadsförvaltningen med placering i lönegrad 5. av löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare.

I anledning av drätselkammarens hänvändelse får löne- och avtalsnämnden anföra följande.

Vid stadsförvaltningen finnas för närvarande anställda två telefonister (kvinnliga) å extra stat. Avlöningsförmånerna utgå med för den i tjänsten äldsta telefonisten 275 kronor per månad och för den andra telefonisten 220 kronor per månad, i båda fallen jämte dyrtidstillägg.

Löne- och avtalsnämnden, som vitsordar, att stadigvarande behov förefinnes av åtminstone en telefonistbefattning, har intet att erinra emot att en ordinarie dylik befattning inrättas.

Beträffande den föreslagna löneplaceringen får löne- och avtalsnämnden framhålla, att densamma måste anses motiverad med hänsyn till svårigheterna att för närvarande förvärva dylik arbetskraft.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 5. utgöra exklusive dyrtidstillägg 3.204 och 4.032 kronor samt inklusive dylikt tillägg vid nuvarande indextal respektive 3.908 och 4.919 kronor.

Under hänvisning till vad nu anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäkige

att bifalla drätselkammarens ovan nämnda förslag.

Drätselkammaren har i ett den 6 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning såsom telefonist vid stadsförvaltningen med placering i lönegrad 5. av löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta den sålunda inrättade befattningen.

Nr 214. Återbesättande av befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 23 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse hemställt om bemyndigande att återbesätta en ledigbliven befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 28 augusti 1946 tillstyrkt bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag.

Drätselkammaren har i yttrande den 6 september 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla fattigvårdsstyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

Nr 215. Ang. provisoriskt lönetillägg till övningslärare vid folkskolan samt lärare och personal vid yrkesskolorna.

Yrkesskolestyrelsen har uti en den 19 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 15 maj 1946 gjordes en framställning till stadsfullmäktige om ett tillfälligt lönetillägg till 8 lärare och 2 av personalen vid stadens skolor för yrkesundervisning. Motiveringen var i korthet, att lärarna borde ur avlöningssynpunkt likställas med folkskolans lärare och att villkor för statsbidrag till de två personerna av personalen är, att de skola betalas efter statens avlöningssystem. Framställningen bifölls av stadsfullmäktige på sammanträdet i juni.

Det nämnda tillfälliga lönetillägget har innevarande statliga budgetår efterföljts av ett provisoriskt lönetillägg enligt svensk förf.-saml. 356/1946. Det utgår bl. a. till folkskollärarna.

Provisoriskt lönetillägg har funnits förut, men det har då endast utgått till de lägst avlönade befattningshavarna. De två nämnda personerna av personalen ha haft dylikt tillägg, sammanlagt 60 kr. i månaden, som utbetalats av staden, för att vill-

koret för statsbidrag till deras avlönande skulle vara uppfyllt. Hela deras sammanlagda avlöning har kontoförts på nr 114 "diverse personal".

Det nya provisoriska lönetillägget utgår i samtliga löneklasser, som finnas vid skolorna för yrkesundervisning, med 57: 50 kr. per månad.

På fullständigt samma grunder som beträffande det tillfälliga lönetillägget i skrivelsen den 15 maj 1946 anhålles härmed vördsamt, att provisoriskt lönetillägg måtte få utgå till de ifrågavarande tio personerna med anställning vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, och att erforderligt belopp måtte anslås för täckande av kostnaderna sista halvåret 1946. Det erforderliga beloppet blir 57: 50×6×10 — 6×60 = 3.090 kr., vilket belopp alltså äskas som tilläggsanslag för innevarande år.

I statförslaget för nästa år finnes anslag äskat till då beräknade kostnader för provisoriskt lönetillägg.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 28 augusti 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Nämnden erinrar om stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1946, varigenom stadsfullmäktige medgav, att till ifrågavarande befattningshavare finge utgå sådant tillfälligt lönetillägg om 300 kronor, vilket omförmäldes i K. K. den 15 mars 1946 (nr 74). Nämnden framhöll i sin skrivelse till stadsfullmäktige i sistnämnda ärende, att sist omförmälda lönetillägg kunde förväntas komma att efterträdas av ett nytt provisoriskt tillägg. Detta tillägg är detsamma, som det, vilket med yrkesskolestyrelsens nu ifrågavarande framställning avses.

På de skäl, som av nämnden i det tidigare ärendet anfördes (S. H. nr 158 ser. A innevarande år), får nämnden för sin del förorda, att nu ifrågavarande befattningshavare medgivas rätt att uppbära jämväl det provisoriska tillägget enligt K. K. den 28 juni 1946.

Vid förutnämnda stadsfullmäktigesammanträde bifölls även en framställning från folkskolestyrelsen om provisoriskt tillägg med 300 kronor för folkskolans övningslärare. Enligt vad nämnden erfarit har folkskolestyrelsen uti statförslaget för 1947 begärt anslag för bestridande av kostnaderna för utbetalning av provisoriska lönetillägg till skolans övningslärare i enlighet med de grunder, som angivas i meromnämnda kungörelse av den 28 juni 1946.

Löne- och avtalsnämnden vill i detta sammanhang på förut anförda skäl tillstyrka, att tillägget får utgå även till dessa övningslärare.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till de i yrkesskolestyrelsens skrivelse omförmälda befattningshavare ävensom de i folkskolestyrelsens statförslag för år 1947 avsedda övningslärare vid folkskolan må utgå sådant provisoriskt lönetillägg, som omförmäles i K. K. den 28 juni 1946 (nr 356) i enlighet med de i kungörelsen föreskrivna grunder samt

att bevilja de anslag, vilka i anledning härav av drätselkammaren kan finnas erforderliga.

Drätselkammaren har i utlåtande den 6 september 1946 anfört följande:

Ifrågavarande provisoriska tillägg skall utgå under det statliga budgetåret 1946/1947 d. v. s. under tiden 1 juli 1946—1 juli 1947. Yrkesskolestyrelsen har för sista halvåret 1946 hemställt om anslag för detta ändamål med 3.090 kronor, varjämte

folkskolestyrelsen i framställning till drätselkammaren hemställt om anslag för samma tid med 5.865 kronor.

I folkskolestyrelsens stat har för nästa år för nu angivna ändamål upptagits ett anslag å 14.519 kronor och i yrkesskolestyrelsens stat 5.520 kronor. Sistnämnda två anslag avse emellertid hela kalenderåret 1947, medan som nämnts det provisoriska lönetillägget avser tiden 1 juli 1946 till 1 juli 1947. Anledningen till att anslagen beräknats för hela år 1947 är den att man för närvarande icke kan med bestämdhet yttra sig om, huruvida lönetillägget till statens befattningshavare kommer att utgå under senare halvåret 1947. Drätselkammaren förutsätter givetvis, att anslagen i vad de avse sista hälften av år 1947 endast får tagas i anspråk för den händelse det provisoriska lönetillägget till statens befattningshavare kommer att utgå under denna tid.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet,

att ställa till yrkesskolestyrelsens förfogande dels ett belopp av 3.090 kronor för sista halvåret 1946, dels ock ett belopp av 5.520 kronor för år 1947 samt till folkskolestyrelsens förfogande dels ett belopp av 5.865 kronor för sista halvåret 1946, dels ock ett belopp av 14.519 kronor för år 1947, allt för nu nämnda ändamål, dock att anslagen för år 1947 i vad de avse senare hälften av detta år endast få tagas i anspråk i den mån, det provisoriska lönetillägget till statens befattningshavare kommer att även för sistnämnda tid utgå efter samma grunder och med samma belopp som för närvarande samt

att nu angivna anslag skola täckas de som avse sista halvåret 1946 av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter och de som avse år 1947 på sätt av drätselkammaren kommer att föreslås i samband med uppgörande av budgeten för sistnämnda år.

Nr 216. Avlöning till vissa befattningshavare vid fullgörande av militärtjänstgöring.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 28 augusti 1946 till stadfsullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom stadsfullmäktiges antagande av det nya tjänstgörings- och avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare upphävdes de föreskrifter angående ersättning till befattningshavare under fredstjänstgöring, vilka förekommo i de s. k. "Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929". Det nya reglementet innehåller inga särskilda bestämmelser om ersättning under militärtjänstgöring utan hänvisar endast till de av stadsfullmäktige år från år antagna bestämmelserna om ersättning under förstärkt försvarsberedskap. Vid tiden för det nya tjänstgöringsreglementets anta-

gande avsågo nämligen alla inkallelser till militärtjänstgöring och således även inkallelse till första tjänstgöring beredskapstjänstgöring. Såsom löne- och avtalsnämnden framhöll i kommentaren till det nya reglementet, saknades anledning att i detta intaga bestämmelser om ersättning under fredstjänstgöring, detta så mycket hellre som avfattningen av dylika bestämmelser komme att bestämmas av en del faktorer, varom kännedom i dåvarande läge ej förelåg, bl. a. värnpliktstidens längd.

Sedan den förstärkta försvarsberedskapen under år 1945 upphört, ha stadsfullmäktige icke förnyat sitt tidigare för varje år givna beslut om ersättning under militärtjänstgöring. I följd härav finnas sålunda för närvarande inga som helst bestämmelser, varå befattningshavare kan grunda rätt till dylik ersättning.

Till löne- och avtalsnämnden ha under sista tiden inkommit sammanlagt 5 framställningar från befattningshavare, vilka inkallats till militärtjänstgöring under kortare tid (i allmänhet omkring 1 månad). Av dessa befattningshavare är en officer och två underofficerare i reserven medan de två andra äro värnpliktiga, vilka inkallats jämligt 27 § värnpliktslagen till s. k. efterutbildningsövningar.

Beträffande två av befattningshavarna (reservofficeraren samt den ene av reservunderofficerarna), vilka äro befattningshavare lydande under magistraten, har sistnämnda myndighet förordat, att löneavdraget för dem icke borde bestämmas till högre belopp än som svarade emot stadens kostnader för tjänstens uppehållande.

Löne- och avtalsnämnden har före sitt ställningstagande till frågan inhämtat yttrande från Svenska Stadsförbundets lönedelegation.

Delegationen har beträffande avlöning till reservofficer hänvisat till att det genom Stadsförbundet upprättade, städerna till efterföljd rekommenderade normallönereglementet icke medgåve avlöning under tjänstledighet för reservofficer under nu ifrågavarande tjänstgöring. Delegationen har vidare uttalat, att vid de förhandlingar, vilka föregingo normallönereglementets upprättande, parterna utgingo ifrån att de förmåner, en reservofficer åtnjöte under dylik tjänstgöring, ävensom hans pensionsrätt uppvägde nackdelarna av tjänstgöringen, varför skäl icke ansågs föreligga för kommunen att låta befattningshavare härunder bibehålla någon del av avlöningen.

Det må i detta sammanhang nämnas, att reservofficer äger skyldighet att vart tredje år fullgöra en befälskurs om tio dagar jämte repetitionsövning om 25 dagar.

Vidkommande värnpliktstjänstgöring finnes i normallönereglementet endast den bestämmelsen, att sådan tjänstgöring enligt 27 § värnpliktslagen (tjänstgöring i fredstid), vilken fullgöres efter det år, varunder befattningshavare fyllt 28 år, skall för befattningshavare medföra rätt att under den tid tjänstgöringen varar uppbära 25 % utav avlöningen.

Med hänsyn till Stadsförbundets lönedelegations här ovan återgivna uttalande ävensom innehållet i normallönereglementet har löne- och avtalsnämnden, som funnit, att de städerna sålunda lämnade rekommendationerna böra i största utsträckning iakttagas, icke ansett sig kunna förorda, att ersättning under militärtjänstgöring utgår i större omfattning än vad i normallönereglementet förutsättes.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att ordinarie befattningshavare under sådan värnpliktstjänstgöring enligt 27 § värnpliktslagen, som fullgöres efter det år, varunder han fyllt 28 år, skall äga uppbära 25 % utav de vid tiden för inkallelsen utgående sammanlagda avlöningsförmånerna från staden.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1946 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 217. Sammanslagning av tekniska verkens och stadskamrerarekontorets kassarörelse och bokföring. (Se ser. B nr 21).

Drätselkammaren har uti en den 15 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Efter att på vederbörligt uppdrag hava verkställt en undersökning om möjligheterna till en sammanslagning av stadskamrerarekontorets och tekniska verkens kassarörelser och bokföring ha stadskamrersassistenten, stadsbokhållaren och kamrersassistenten vid tekniska verken i en den 11 juni 1946 dagtecknad promemoria framlagt förslag i frågan. I det följande kommer att till en början lämnas en kortfattad redogörelse för hur stadens kassarörelse och bokföring för närvarande är ordnad samt för innebörden i det nya förslaget.

Stadens kassarörelse och bokföring är om man bortser från familjebidragsnämnden, som över eget postgirokonto ombesörjer utbetalning av därå insatta statsbidrag, enligt nuvarande organinsation fördelad å tre håll, nämligen stadskamrerarekontoret, tekniska verken och fattigvårds- och barnavårdsbyrån. Av förvaltningarna ifråga svarar tekniska verken helt för både sin kassarörelse och bokföring, varemot fattigvårds- och barnavårdsbyrån endast delvis omhänderhaver dessa uppgifter, vilka till återstående del skötas av stadskamrerarekontoret, som med ovannämnda undantag handhaver all stadens kassarörelse och bokföring i övrigt. Stadskamrerarekontorets och tekniska verkens kassor och bokföring äro inrymda i samma byggnad, där de arbeta helt oberoende av varandra bortsett från att kassorna tjänstgöra för varandra under vissa tider dagligen.

Det framlagda förslaget till omorganisation avser en sammanslagning av stadskamrerarekontorets och tekniska verkens huvudbokföring, därvid man räknar med att vinna vissa i promemorian påpekade fördelar. Huvudbokföringen och i viss utsträckning även dagbokföringen skulle ombesörjas av stadskamrerarekontoret. Även kassarörelsen skulle helt underställas stadskamrerarekontoret, som enligt förslaget skulle hava två kassor, nämligen en uppbördskassa och en stadskassa. I uppbördskassan, där inga utbetalningar komme att verkställas, skulle inbetalning av el-, gas- och vattenräkningar, renhållningsavgifter, hundskatt och räkningar av andra slag komma att ske. Stadskassan skulle ombesörja samtliga utbetalningar samt mottaga likvid för räkningar av annat slag än dem, som betalas i uppbördskassan. Någon kassakontrollant skulle icke erfordras vid uppbördskassan, enär avsikten vore, att redan från början placera en kvitteringsmaskin där. Intill dess sådan maskin kunde levereras för stadskassans räkning, skulle en kassakontrollant tillsvidare fordras där. Den sålunda föreslagna omorganisationen hade man tänkt sig träda i funktion fr. o. m. den 1 januari 1947.

Enligt därom redan föreliggande beslut skall från nämnda datum inrättas ett för

stadens olika förvaltningar gemensamt avlöningskontor, underställt stadskamrerarekontoret och med uppgift att ombesörja allt avlöningsarbete.

Med hänsynstagande till nu föreliggande förslag till omorganisation skulle alltså stadskamrerarekontoret komma att bestå av uppbördskassan, stadskassan, bokföringsavdelningen samt avlöningskontoret.

Av naturliga skäl föreligger ett stort behov att med hänsyn till de omfattande arbetsuppgifter, som till följd av omorganisationen framgent komma att åvila stadskamrerarekontoret såväl kvantitativt som kvalitativt förstärka kontorets nuvarande personal. Förslag härom har också förutom i promemorian den 11 juni 1946 framlagts av stadskamrerarekontoret i en till drätselkammaren den 24 juli 1946 avlåten skrivelse. Berörda förslag avser *dels* att nuvarande vid tekniska verken med kassa-, bokförings- och avlöningsverksamhet sysselsatt personal, som genom sammanslagning blir obehövlig för verkens del överflyttas till stadskamrerarekontoret och *dels* att vissa befattningar nyinrättas vid stadskamrerarekontoret. Sålunda föreslås att kamrersbefattningen vid tekniska verken indrages och att nuvarande befattningshavaren placeras å en provisorisk befattning såsom avlöningskamrer i 16. lönegraden vid avlöningskontoret. Till detta kontor överflyttas även en bokhållare och ett kontorsbiträde av II klass från tekniska verkens avlöningskontor. Kassörsbefattningen vid verken, som för närvarande bestrides av ett manligt kontorsbiträde av I klass, omändras till en befattning benämnd uppbördskassör med placering i 9. lönegraden vid uppbördskassan. Vidare föreslås att från tekniska verken överflyttas tvenne befattningar såsom kontorsbiträde av I klass med placering vid respektive bokföringen och uppbördskassan samt en befattning såsom 1:ste avläsare, vilken befattning framgent benämnes inkasserare, ävensom ett kontorsbiträde å extra stat.

Än vidare har föreslagits att en befattning såsom 2:dre stadsbokhållare nyinrättas. De två I klass kvinnliga kontorsbiträdesbefattningarna vid stadskamrerarekontoret om vilkas inrättande stadsfullmäktige fattade beslut den 27 juni 1946, hava tillsatts med två II klass kontorsbiträden, varför sistnämnda båda befattningarna äro vakanta. I promemorian av den 11 juni har förslag framlagts om att man med indragning av den ena befattningen såsom kontorsbiträde av II klass borde inrätta en befattning som 2:dre stadsbokhållare. Å sistone har emellertid från stadskamrerarekontorets sida gjorts framställning om *dels* att befattningen såsom 2:dre stadsbokhållare måtte inrättas snarast möjligt med placering i 9. lönegraden eller i samma lönegrad, kassörsbefattningen vid tekniska verken är placerad med en begynnelselön av 5.314 kronor och en slutlön av 6.807 kronor med inberäknat dyrtidstillägg av 22 %, *dels* ock att de båda kontorsbiträdesbefattningarna av II klass med hänsyn till att avlöningskontorets personalbehov för tillfället icke med säkerhet kunde bedömas tillsvidare finge stå öppna för kontorets räkning för att tillsättas vid senare lämplig tidpunkt.

Slutligen har framställning gjorts om att den provision stadsbokhållaren åtnjuter å till stadskassan influten nöjesskatt måtte inarbetas i dennes lön. Det påpekas, att frågan vid flera tillfällen varit uppe till behandling men icke lett till något resultat. Stadskamrerarekontoret föreslår nu att denna fråga företages till avgörande, då en lönereglering för stadsbokhållaren är aktuell med hänsyn till att hans ställning efter sammanslagningen av kassorna och bokföringen kommer att bliva mera ansvarsfull. Stadsbokhållaren är placerad i lönegrad 11, där begynnelselön och slutlön inberäknat dyrtidstillägg utgör respektive 6.265 kronor och 7.993 kronor, vartill kommer nöjesskatteprovisionen, som under senare år tillfört honom

i runt tal 1.200 kronor årligen. Stadskamrerarekontoret, som gjort en utredning beträffande storleken av stadsbokhållarens provision under tiden 1940—1945, finner att den årliga medelsumman härav utgör 970 kronor. Med utgångspunkt från att provisionen liksom under de senaste åren kommer att hålla sig vid ett årligt belopp av 1.200 kronor vill stadskamrerarekontoret föreslå att befattningen som stadsbokhållare uppflyttas i 14. lönegraden samt att nuvarande innehavaren av befattningen tillerkännes samtliga ålderstillägg d. v. s. placeras i 17. löneklassen, med en lön inklusive dyrtidstillägg av 9.772 kronor, vilket för honom skulle medföra en löneökning jämfört med hans nuvarande i löneförmåner å 579 kronor för år.

Tekniska verkens styrelse har i de delar förslaget berör verken förklarat sig vilja biträda detsamma. Styrelsen har för avsikt att i särskild skrivelse till stadsfullmäktige göra de framställningar i olika hänseenden, vilka såsom en följd av det föreliggande förslaget kunna bliva erforderliga för verkens del.

Drätselkammarens delegerade för tillsyn av räkenskapsväsendet som förehaft ärendet för yttrande har i ett den 5 augusti 1946 dagtecknat utlåtande funnit sig till alla delar vilja tillstyrka det framlagda förslaget.

Drätselkammaren, som för sin del icke heller ansett anledning till erinran emot förslaget föreligga, får nu hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att med giltighet fr. o. m. den 1 januari 1947 antaga föreliggande förslag till omorganisation;

att med upphävande av befattningarna såsom kamrer och kassör samt en befattning såsom förste avläsare, samtliga vid tekniska verken, i stället å stadskamrerarekontoret inrätta följande befattningar, nämligen avlöningskamrer, uppbördskassör och inkasserare med placering uti respektive 16., 9. och 8. lönegraden i gällande löneplan;

att å stadskamrerarekontoret inrätta en befattning såsom andre stadsbokhållare i 9. lönegraden;

att med indragning till stadskassan av med stadsbokhållaretjänsten för närvarande förenad rätt till provision å nöjesskatt uppflytta befattningen såsom stadsbokhållare i 14. lönegraden samt

att bemyndiga drätselkammaren att vid tidpunkt, som av kammaren befinnes lämplig i vederbörlig ordning, dels återbesätta två befattningar som kontorsbiträde av II klass vid stadskamrerarekontoret, dels ock med ordinarie innehavare tillsätta ovan angivna nyinrättade befattningar.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 28 augusti 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande anfört följande:

Nämnden har intet att erinra emot inrättandet av de nya befattningarna eller mot de föreslagna lönesättningarna och ej heller mot förslaget i övrigt i vad detsamma faller under nämndens bedömande.

I detta sammanhang vill nämnden erinra om att nuvarande befattningen såsom kamrer vid tekniska verken är placerad i lönegrad 16, varför den föreslagna omändringen av befattningen till befattning såsom avlöningskamrer icke medför någon förändring av löneförmånerna, samt att slutlönen i lönegrad 8, där befattningen såsom inkasserare skulle inplaceras, inklusive dyrtidstillägg utgör 6.265 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 218. Anslag till förstärkning av vattenhuvudledning från Hässlö samt anordordnande av infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö.

Styrelsen för tekniska verken har uti en den 27 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 februari 1942 avgav styrelsen en utförlig redogörelse för den successiva utbyggnaden av stadens vattenverk och därmed sammanhängande problem såsom vattentäktens beskaffenhet, pumpanläggningarnas utförande, vattenhuvudledningarnas kapacitet, m. m. Samtidigt framlades en prognos för den framtida sannolika utvecklingen av vattenförbrukningen i staden, därvid erforderliga anslag äskades för anläggning av fyra nya rörbrunnar samt förbättring av vattenhuvudledningen. Genom beslut av stadsfullmäktige den 26 mars 1942 anslogos erforderliga medel och de föreslagna utbyggnaderna kommo därefter omedelbart till utförande.

Utvecklingen har under de sedan 1942 förflutna åren i stort sett följt de i nämnda redogörelse uppdragna linjerna. Stadens folkmängd har dock ökat i snabbare takt än man då kunde förutse, och även vattenförbrukningen har stegrats i motsvarande mån. Som en följd härav ha de ytterligare utbyggnader, som år 1942 beräknades närmast komma i fråga, blivit aktuella något tidigare än vad man då ansåg sig böra räkna med.

Under hänvisning till sina i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 februari 1942 anförda synpunkter, vilka fortfarande äga full giltighet, får styrelsen nu framlägga följande förslag till åtgärder för vattenförsörjningens tryggande:

Vattentäkten.

Som en följd av den ökade pumpningen har grundvattenytan i vattentäkten nu nått en så låg nivå, att gränsen för centrifugalpumparnas sugförmåga uppnåtts även vid drift med endast en av pumparna. Förnyade försök ha gjorts att genom uppmuddring vid strandlinjen, där grusåsen möter Mälaren, öka den naturliga infiltrationen, men liksom vid tidigare dylika försök ha endast obetydliga och tillfälliga förbättringar ernåtts. Tiden synes därför nu vara inne att vidtaga åtgärder för konstgjord infiltrering.

I Vattenbyggnadsbyråns år 1931 utförda utredningar har tre platser angivits såsom mest lämpade för anläggande av bassänger för konstgjord infiltrering, nämligen en belägen cirka 400 m söder om pumpstationen, en cirka 200 m västsydväst därom och en cirka 400 m norr om densamma. I avtal med Kronan som markägare har även rätt till mark för infiltrationsanläggningar och tillförselledningar på dessa platser förvärvats.

Även mycket grundliga markundersökningar kunna svårligen ge absolut säkert underlag för ett bedömande av hur en konstgjord infiltration i detalj kommer att påverka vattenförhållandena inom vattentäkten eller vattnets beskaffenhet. Det synes därför riktigast att, innan en större och dyrbar anläggning utföres först företaga prov i något mindre skala. Förslag till en dylik provanläggning har uppgjorts och kostnadsberäknats till 65.000 kronor. Den är avsedd att placeras på den mellersta av de ovan såsom lämpliga angivna platserna för infiltrering, belägen cirka 200 m västsydväst om pumpstationen. Denna placering ger det billigaste utförandet och synes även ur andra synpunkter vara den som i första hand bör komma i fråga.

Som i skrivelse den 24 februari 1942 angivits har en fullständig infiltrationsanläggning beräknats draga en kostnad av cirka 350.000 kronor. Därvid har räknats med en infiltrerad vattenmängd av cirka 100 l/sek. Den nu projekterade försöksanläggningen har en kapacitet av cirka 50 l/sek. Denna vattenmängd beräknas vara tillfyllest för att verkningarna av infiltreringen tillräckligt noggrant skall kunna bedömas. För försöksanläggningen har ej räknats med någon snabbfiltrering av mälarvattnet innan det tillföres infiltrationsbassängerna. Detta har till följd, att bassängerna oftare måste rensas men torde i övrigt ej medföra några större olägenheter vid infiltrering under en kortare tid.

Av de till 65.000 kronor beräknade kostnaderna för försöksanläggningen kommer ungefär hälften att belöpa sig på sådan materiel, som kan återvinnas vid anläggningens slopande eller utnyttjas vid utförande av en permanent anläggning, under det andra hälften utgör arbetskostnader eller kostnader för materiel, som senare ej kan användas för annat ändamål. Med hänsyn härtill vill styrelsen föreslå att av det erforderliga beloppet, 65.000 kronor, 30.000 kronor upptagas till täckning av driftsmedel i 1947 års stat, medan 35.000 kronor anslås av lånemedel.

Huvudvattenledningen.

Den år 1942 utförda förstärkningen av huvudvattenledningen omfattade ett nytt rör med 400 mm diameter på en sträcka av c:a 1700 m från pumpstationen mot staden. Denna förstärkning beräknades då vara tillräcklig för två à tre år framåt med år 1943 såsom utgångspunkt. Den oförutsett snabba förbrukningsstegringen har gjort, att ledningen redan år 1945 var fullt utnyttjad och innevarande sommar har vattenförbrukningen kunnat tillgodoses endast genom att tillfälligt taga i anspråk de gamla vattenbassängerna vid vattenborgen på Djäkneberget, vilka fyllts med vatten nattetid och på söndagar medan vattnet under högbelastningstid medelst en provisoriskt anordnad tryckstegringspump inpumpats i vattenledningsnätet. Orsaken till att styrelsen ej, som motiverat varit, tidigare föreslagit förstärkning av huvudvattenledningen är, att lämpliga rör ej kunnat anskaffas. Då utsikt nu finnes att erhålla rör bör utbyggnaden ofördröjligen komma till stånd.

Den äldre huvudvattenledningen går från pumpstationen vid Hässlö över Hamre gårds ägor och f. d. Västmanlands regementes mark mot staden, där den inkommer längs med regementsallén och ansluter till stadens vattenledningsnät vid Pilgatan. Hela sträckan är c:a 5000 m. Förstärkningen år 1942 omfattade som nämnts en sträcka av 1700 m från Hässlö räknat eller c:a en tredjedel. Då räknade man med att närmast följande utbyggnad skulle omfatta nästa tredjedel. Sedan dess har emellertid stadens rörnät utvidgats österut genom Klockartorpsgatan, vartill kommer att Badelunda inkorporerats och utbyggnad av vattenledningsnät för bebyggelsen vid Skiljebo blivit aktuell. Det ställer sig då ur alla synpunkter betydligt fördelaktigare att i fortsättningen icke följa den gamla ledningens sträckning med det nya huvudvattenröret utan i stället vika av mot norr och förbi Talltorp lägga röret genom dalsänkan mot Skiljebo, där det över Åbygatan och Furulundsgatan anslutes till befintlig ledning i Klockartorpsgatan. Det nya röret erhåller samma dimension som det år 1942 utlagda eller 400 mm diameter fram till Furulundsgatan samt i fortsättningen 300 mm diameter. Vid Furulundsgatan beräknas framdeles en huvudledning avgrena norrut för att norr om lasarettsområdet ansluta till vattenledningsnätet vid Malmaberg.

Den nya huvudvattenledningens definitiva sträckning är avsedd att fastställas

efter samråd med byggnadsnämnden med hänsyn till eventuell stadsplanering av ifrågavarande markområden.

Hela ledningsanläggningen har kostnadsberäknats till 210.000 kronor och beloppet bör utgå av lånemedel.

På grund av vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av försöksanläggning för vatteninfiltrering vid vattentäkten vid Hässlö anvisa 65.000 kronor att utgå med 30.000 kronor av driftsmedel, vilket belopp upptages till täckning i 1947 års stat och med 35.000 kronor av lånemedel samt

att för anläggande av ny huvudvattenledning anvisa 210.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att dels för utförande av ifrågavarande filtreringsanläggning anvisa ett anslag å 65.000 kronor att täckas till ett belopp av 30.000 kronor genom driftsmedel i 1947 års stat och till ett belopp av 35.000 kronor av lånemedel, dels ock för anläggande av ny huvudvattenledning anvisa ett anslag å 210.000 kronor att utgå av lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att i anledning härav hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å sammanlagt 245.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 219. Utbyggnad av gasverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 10 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Efter några års uppehåll har en ökning av förbrukningen av lysgas inom staden åter gjort sig märkbar. Orsaken härtill är att söka i en större efterfrågan från industri och hantverk. I bostadshus däremot har någon installering av gasförbrukande apparater icke förekommit under de senaste åren. Utvecklingen synes komma att gå i den riktningen att hushållsförbrukningen av gas stagnerar eller rent av minskar, medan industriens förbrukning ökar.

Gasverkets produktion av gas uppgår för närvarande till cirka 4 miljoner kubikmeter per år. Denna tillverkning innebär full belastning av verkets produktionsanläggning om hänsyn därvid tages till nödvändigheten av att hava tillräcklig ugnsreserv för att kunna taga en ugn ur drift under cirka ett halvt års tid vid förekommande behov av ommurning. Gasverket har nu fyra ugnar med vardera tre kammare samt en ugn med sex kammare eller sålunda sammanlagt aderton kammare. Av dessa ha hittills normalt tolv kammare varit i drift under det att sex stått i reserv. I dagarna ha emellertid även reservkamrarna måst tagas i drift med hänsyn till dels en väntad ökning i belastningen och dels att ommurning av en trekammarugn inom kort måste verkställas.

Aktiebolaget Svenska Metallverken har gjort en framställning till styrelsen för

tekniska verken om att få öka sin gasförbrukning till att omfatta en årskonsumtion av 3 miljoner kubikmeter. För att kunna tillgodose detta behov måste gasverket kunna öka sin årsproduktion från nuvarande 4 miljoner till sammanlagt 6,5 à 7 miljoner kubikmeter. En så väsentlig ökning av produktionen är givetvis icke möjlig att åstadkomma utan en avsevärd utbyggnad och komplettering av gasverksanläggningen. Omfattningen av erforderliga utbyggnader ävensom beräknade kostnader härför framgå av följande specifikation:

2 stycken fyrakammarugnar	280.000	kronor
Laddningsvagn	8.000	,,
Tömningsvagn	8.000	,,
Släckningstorn	7.000	,,
Räls och spår för släckningsvagn	1.000	,,
Iordningställande av koksupplag	4.000	,,
Lyft- och transportanordningar för koksupplag	30.000	,,
Järnvägsspår	3.000	,,
Exhauster	6.000	,,
Gaskylare	18.000	,,
Ammoniaktvätt	14.000	,,
Gasbehållare med tillhörande maskineri	215.000	,,
Administration	6.000	,,
Summa	600.000	kronor

Utom de nu nämnda anläggningsdelarna kommer även ett nytt kokssorteringsverk att inom kort visa sig behövligt. Då emellertid detta skulle hava blivit fallet även om en utvidgning av själva gasproduktionsanläggningen icke komme till stånd, bör ett dylikt verk betraktas som en anläggning för förädling av koks och kostnaden härför sålunda icke medtagas i ovanstående kalkyl.

Styrelsen har ingående övervägt de konsekvenser en utbyggnad av nu föreslagen omfattning skulle kunna medföra för gasverket och staden. Av naturliga skäl innebär företaget, att man ikläder sig risker. De därmed förenade fördelarna äro emellertid påtagliga och stora. Ökad omsättning utgör en viktig förutsättning för förbilligad framställning av gas och koks. Möjligheten för stadens industrier att erhålla ett i många avseenden överlägset bränsle till konkurrenskraftigt pris synes ävenledes vara i hög grad beaktansvärd. Den projekterade anläggningen medgiver en viss marginal för ökad försäljning även till andra förbrukare. Det är styrelsens avsikt att, så snart koltillgången åter bliver normal, framlägga förslag till ett reviderat taxesystem, avpassat även för mindre och medelstora konsumenter.

Av de invändningar, som kunna riktas mot förslaget, torde den betydelsefullaste vara den, att gasverket till stor del blir beroende av leveransen till en enda abonnent. De risker, vilka kunna bliva en följd härav, har styrelsen emellertid sökt förebygga genom att, med förbehåll för stadsfullmäktiges godkännande, träffa ett avtal (närslutet såsom bilaga) med Svenska Metallverken, vilket förpliktar bolaget att under en tid av femton år uttaga en kvantitet om minst 2 miljoner kubikmeter gas årligen, eller, om avtalet dessförinnan uppsäges, erlägga ett årligt belopp av sådan storlek, att staden i stort sett erhåller täckning för sina av utbyggnaden föranledda utgifter.

I fråga om det avtalade priset för kubikmeter gas ställer det sig givetvis synnerligen svårt för att icke säga omöjligt att förutse prisutvecklingen under så pass lång

tid framåt. Styrelsen har likväl ansett, att avtalet icke bör gälla kortare tid än femton år, detta med hänsyn till angelägenheten av att erhålla lämplig amorteringstid för gasverkets anläggningar. Såsom motvikt mot eventuella framtida penningvärdesförändringar har i avtalet intagits en prisindexklausul, varjämte vissa möjligheter till en justering av priset förutsetts, för den händelse rent exceptionella förhållanden skulle inträda ifråga om priserna på bränslemarknaden. Beträffande det avtalade priset kan vidare påpekas, att det ungefärligen ligger i nivå med förkrigspriset (år 1939) i Västerås vid en förbrukning över 80.000 kubikmeter per år, om hänsyn därvid icke tages till förändringar i prisindex, samt i stort sett i höjd med förkrigspriset i Stockholm om indexklausulen tillämpas. Det bör dock framhållas att det varken i Stockholm eller Västerås år 1939 fanns eller nu finnes någon tillnärmelsevis så stor förbrukare, som Metallverken har för avsikt att bliva. Slutligen bör beaktas att Metallverkens läge i närheten av gasverket gör, att ledningskostnaderna komma att bliva mycket små. Distributionskostnaderna för gasen, vilka för småbrukare med ogynnsamt läge äro betydligt större än tillverkningskostnaderna, beräknas för nu ifrågavarande leverans allenast uppgå till några tiondels öre per kubikmeter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna av styrelsen med Aktiebolaget Svenska Metallverken den 4 september 1946 träffat preliminärt avtal om leverans av gas samt

att för utbyggnad av gasverkets anläggningar enligt ovan föreliggande förslag anvisa ett anslag av 600.000 kronor att utgå av lånemedel.

Kontraktet är av följande lydelse:

KONTRAKT.

Mellan Västerås Stads Tekniska Verk, här nedan kallat gasverket, och AB Svenska Metallverken, Västerås, här nedan kallat abonnenten, är under förutsättning av stadsfullmäktiges i Västerås godkännande följande avtal träffat angående leverans av lysgas.

§ 1.

På i detta avtal angivna villkor förbinder sig gasverket att leverera och abonnenten att mottaga lysgas med värmevärde av c:a 4200 kcal per m^3 (med m^3 avses här och nedan metrisk m^3 gas vid en temperatur av 15°C och ett tryck av c:a 760 mm Hg). Leveransen fullgöres vid abonnentens tomtgräns, där abonnentens servisledning nu är ansluten till gasverkets distributionsnät omedelbart väster om järnvägsspåret c:a 110 m norr om Pilgatan.

Abonnenten förbinder sig att ej till annan försälja enligt detta avtal mottagen gas.

§ 2.

Gasverkets skyldighet att leverera gas begränsas till en kvantitet av högst 16000 m^3 per dygn eller högst 90000 m^3 per kalendervecka. Abonnenten äger ej rättighet att utan gasverkets skriftliga medgivande uttaga större kvantiteter gas än ovan angivna. Sin dygnsförbrukning äger abonnenten fördela efter eget gottfinnande.

Gasleveransen enligt detta avtal skall påbörjas den 1/1 1948. Hindras gasverket av strejk, lockout, krig, eldsvåda eller andra förhållanden över vilka gasverket ej råder från utförande av gasverkets projekterade för gasleveransen erforderliga anläggningar eller föreligger fortfarande hinder att erhålla för gasverkets drift lämp-

liga stenkol i erforderlig mängd framflyttas tidpunkten för gasleveransens påbörjande i motsvarande mån.

Skulle under någon del av kontraktstiden på grund av förhållanden som ovan sagts gasframställningen ej kunna upprätthållas i tillräcklig omfattning upphör eller inskränkes gasverkets åtagande i motsvarande mån.

§ 3.

Gasen levereras vid ett tryck, som med hänsyn till abonnentens förbrukningsapparater och tryckfallet i fördelningsledningarna inom abonnentens fabriksområde är tillräckligt, dock är gasverket ej skyldigt hålla högre tryck uppmätt vid leveranspunkten vid abonnentens tomtgräns än 0,2 kg/cm^2 övertryck. Abonnenten äger rättighet att på sin bekostnad vid leveranspunkten uppsätta skrivande mätare, som av gasverket kan godkännas, för kontroll av gasens tryck.

Vid varje utvidgning eller ändring av abonnentens gasanläggning är abonnenten skyldig underställa gasverket förslag för granskning och godkännande innan arbetet med anläggningen påbörjas.

§ 4.

För uppmätning av abonnentens gasförbrukning uppsätter och underhåller gasverket på sin bekostnad mätare, vilka skola placeras i lämpligt utrymme inom abonnentens fabrikslokaler. Abonnenten tillhandahåller utan kostnad för gasverket lämpligt uppvärmt utrymme för placering av mätarna och anordnar på sin gasrörsinstallation efter gasverkets anvisningar uttag för anslutning av mätarna.

Abonnenten äger rättighet att, om han så önskar, på sin bekostnad uppsätta och underhålla egna mätare, som av gasverket kunna godkännas, anslutna i serie med gasverkets mätare.

Mätarna skola avläsas av gasverket omkring den sista i varje månad varvid abonnenten äger rätt att närvara. Dessa avläsningar skola ligga till grund för debiteringen. Dessutom skall abonnenten avläsa mätarna varje måndag kl. 7, och omedelbart rapportera mätarställningarna till gasverket. Vardera kontrahenten äger rätt att plombera båda kontrahenternas mätare. Abonnenten medgiver gasverket rätt att på lämplig tid erhålla tillträde till abonnentens lokaler för att besiktiga och avläsa mätarna.

Till grund för beräkningen av de i § 8 omförmälda avgifterna skola läggas det antal m^3, som angives av gasverkets mätare, eller för det fall att även abonnenten uppsatt mätare medelvärdet av det antal m^3, som enligt gasverkets och abonnentens mätare uttagits.

Gasverket är skyldigt hålla ett värmevärde på gasen så nära 4200 kcal per m^3 som med hänsyn till driftstekniska förhållanden är möjligt. Om under någon avläsningsperiod gasens värmevärde kan visas ha i medeltal avvikit med mer än 100 kcal per m^3 från detta värde, skall den för avläsningsperioden ifråga uppmätta gaskvantiteten ökas respektive minskas med samma procenttal, som värmevärdet genomsnittligt överskridit respektive underskridit 4200.

§ 5.

Var och en av gasverkets respektive abonnentens mätare skall anses vara rättvisande, såvida icke genom kontrollering eller på annat sätt visats, att den av mätarna angivna gasmängden med mer än 3 % avviker från det rätta värdet.

Om det finnes anledning antaga större felvisning än den ovan angivna hos någon mätare eller om större avvikelser mellan gasverkets och abonnentens motsvarande mätare än 5 % konstateras, anordnar gasverket snarast möjligt kontrollering av ifrågavarande mätare. Vid dylik kontrollering äger abonnenten rätt att närvara. Vardera kontrahenten bekostar därvid kontrollering av sin mätare. Om vid kontrollering av gasverkets mätare, som påfordrats av abonnenten, det visar sig att felvisningen ej överstiger 3 % skall abonnenten bekosta kontrolleringen. Motsvarande gäller vid kontrollering av abonnentens mätare, som påfordrats av gasverket.

Om endast gasverket uppsatt mätare och det genom kontrollering påvisats en felvisning hos mätaren av mer än 3 % skall mätvärdet för den period mätaren kan anses ha felvisat, dock högst fr. o. m. närmast föregående debiteringsavläsning, korrigeras med ledning av den vid kontrolleringen konstaterade procentuella felvisningen. Skulle det vid kontrolleringen framgå, att mätaren varit helt obrukbar skall förbrukningen sedan närmast föregående debiteringsavläsning bestämmas på basis av medelförbrukningen under närmast föregående och närmast efterföljande kalendermånad under vilken gasförbrukningen varit jämförbar med den, som rådde under den period mätaren varit obrukbar, såvida ej kontrahenterna enas om annan beräkningsgrund.

Om såväl gasverket som abonnenten uppsatt mätare och vid kontrollering visats att någon av mätarna felvisat mer än 3 %, skall för avläsningsperioden näst före den då missvisningen påvisades förbrukningen bestämmas efter det värde, som angives av den rättvisande mätaren. Om båda mätarna missvisat mer än 3 % eller om båda mätarna visat sig helt obrukbara, skall förbrukningen beräknas på sätt som ovan angivits för det fall endast gasverket uppsatt mätare.

§ 6.

För kontroll av gasens värmevärde uppsätter gasverket en skrivande mätare, vilken placeras i gasverkets produktionsanläggning och registrerar värmevärdet hos den från verket utgående gasen. Abonnenten äger rättighet, att om han så önskar på sin bekostnad uppsätta och underhålla en skrivande mätare, som kan av gasverket godkännas, för registrering av gasens värmevärde. Denna mätare uppsättes i lämpligt utrymme i abonnentens fabrikslokaler.

Beträffande avläsning och kontroll av värmevärdemätarna skall i tillämpliga delar förfaras på liknande sätt som ovan under §§ 4 och 5 angivits beträffande gasvolymmätarna, dock skall värmevärdemätarna anses vara rättvisande såvida icke genom kontrollering eller på annat sätt visats, att det av mätarna angivna värmevärdet med mer än 2 % avviker från det rätta värdet. Kontroll av värmevärdemätarna skall dock alltid utföras på mätarens uppställningsplats och under användande av samma gas som mätaren normalt arbetar med.

§ 7.

Abonnenten är skyldig sorgfälligt underhålla gasledningarna inom sitt tomtområde och noggrant tillse att inga gasläckor förefinnas före mätarna. Har gasverket anledning antaga att läcka förefinnes å abonnentens ledning före mätarna äger gasverket rätt avbryta gasleveransen tills skadan reparerats. Har genom läcka på abonnentens ledningar gas bortgått före mätarna har abonnenten skyldighet till gasverket erlägga betalning för den kvantitet gas som med sannolikhet bortgått.

§ 8.

Avgifterna för den levererade gasen utgå med

a) en fast avgift av 20.000 (tjugotusen) kronor per kalenderår.

b) en förbrukningsavgift av 6 (sex) öre per m^3 förbrukad gas.

Förbrukningsavgift erlägges för minst 2 milj. m^3 gas per kalenderår vare sig denna gasmängd uttagits eller ej.

c) Därest under något kalenderår medelvärdet av socialstyrelsens levnadskostnadsindex med år 1914 som basår överstiger 220 erlägger abonnenten för ifrågavarande år för varje hel överskjutande enhet en tilläggsavgift av ½ % av de ordinarie avgifterna enligt a) och b) ovan.

Därest under något kalenderår nämnda medelvärde av levnadskostnadsindex understiger 220 erhåller abonnenten ifrågavarande år för varje hel underskridande enhet ett avdrag av ½ % av de ordinarie avgifterna enligt a) och b) ovan.

För den händelse gasverket under kontraktstiden skulle tillämpa någon allmänt gällande gastaxa, som medför lägre avgifter än i denna § angivna, skola avgifterna för ifrågavarande tid utgå efter denna taxa.

§ 9.

Skulle under kontraktstiden sådana exeptionella förhållanden inträda, som medföra att det under § 8 avtalade gaspriset ställer sig oskäligt högt i förhållande till andra jämförbara och för abonnentens användningsändamål lämpliga bränslen, skall abonnenten för den tid nämnda förhållanden fortvara äga rätt påfordra sådan reducering av gaspriset, som kan visas möjlig utan att därvid gasverkets självkostnad för gasen underskrides. Skulle å andra sidan under kontraktstiden av liknande skäl sådana prisförhållanden uppkomma att det under § 8 fastställda gaspriset uppenbarligen ej täcker gasverkets självkostnad för gasen, skall gasverket under motsvarande tid äga påfordra sådan höjning av gaspriset, som kan visas möjlig utan att detta för abonnenten ställer sig oskäligt högt i förhållande till andra jämförbara och för abonnenten lämpliga bränslen. Vid bedömande av dylik justering av gaspriset uppåt eller nedåt skall den principen gälla, att en ofrånkomlig förlust skall bäras lika av gasverket och abonnenten.

Sådan reducering respektive höjning av gaspriset som i föregående stycke förutsättes skall för varje gång ske för en tid av ett kalenderår och avse förbrukningsavgiften enligt § 8 b men ej fasta avgiften enl. § 8 a. Den av parterna, som vill påfordra ändring av priset under ett gånget kalenderår, har att under närmast påföljande januari månad därom hos andra parten göra skriftlig framställan. Gasverkets ovan i denna § omförmälda självkostnad för gasen skall bestämmas i följande formel:

$$6\,(1 + \frac{I - 220}{100} \cdot 0{,}5) + \frac{K_1 - 0{,}7\,K_2}{350} \cdot 100 \text{ öre/m}^3$$

Där I = medelvärdet för året ifråga av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex med år 1914 som basår.

K_1 = medelvärdet under kalenderåret ifråga av prisen i kronor per metrisk ton kokskol cif svensk ostkusthamn enligt Kommerskollegie kommersiella meddelanden och

K_2 = medelvärdet under kalenderåret ifråga av prisen i kronor per metrisk ton värmeledningskoks cif svensk ostkusthamn enligt Kommerskollegie kommersiella meddelanden.

§ 10.

Betalningen för den levererade gasen erlägges i efterskott senast 30 dagar efter mottagandet av gasverkets räkning. Efter utgången av varje kalendermånad erlägges

dels 1/12 av fasta avgiften,

dels förbrukningsavgift för den under debiteringsperioden uttagna gaskvantiteten.

Efter utgången av december månad varje år erlägges eventuella tilläggsavgifter eller göres eventuella avdrag i enlighet med bestämmelserna under §§ 8 c och 9.

§ 11.

Utöver vad i detta avtal säges gäller för gasleveransen i tillämpliga delar de allmänna bestämmelser, som finnas intagna i av stadsfullmäktige fastställt reglemente för gasverket.

§ 12.

Tvister i anledning av detta kontrakt samt tvister rörande däri omförmälda eller därav härflytande rättsförhållanden med vad därmed äger samband skola med tilllämpning av bestämmelserna i gällande skiljemannalag slitas genom skiljemän, vilka skola tillsättas av styrelsen för Sveriges Tekniskt-Industriella Skiljedomsinstitut så länge detsamma existerar.

§ 13.

Detta avtal träder i kraft den 1 januari 1948 och upphör att gälla den 31 december 1962, såvida skriftlig uppsägning från någondera partens sida äger rum senast ett år före kontraktets utgång. Sker ej dylik uppsägning förlänges kontraktet med fem år för varje gång. För varje förlängd kontraktsperiod gäller samma uppsägningstid.

Oavsett vad i föregående stycke sagts äger abonnenten rätt att när som helst under första kontraktsperioden uppsäga kontraktet till upphörande ett år efter skriftligen gjord uppsägning. Abonnenten är dock skyldig att under återstående delen av första kontraktsperioden fram till den 31 december 1962 för varje år till gasverket erlägga ett med hänsyn till gasverkets av för leveransen erforderlig utbyggnad föranledda utgifter överenskommet belopp av 50.000 (femtiotusen) kronor att betalas inom en månad efter utgången av varje kalenderår.

Västerås den 4 september 1946.

Västerås Stads Tekniska Verk	AB Svenska Metallverken
GUSTAF OLSSON.	INGEMAR FOLLIN.
/John Sintorn.	

Drätselkammaren har i häröver den 12 september 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Såsom i styrelsens skrivelse antytts företer förbrukningen av gas för hushållsändamål en viss stagnation, då däremot industriens krav å gas allt mera ökar. Redan nu sker en betydande del av gasdistributionen till industrien. Därest gasverkets kapacitet skulle avpassas endast för hushållsförbrukningen, skulle, så vitt man nu kan bedöma saken, gaspriset komma att hålla sig på en sådan nivå, att många konsumenter skulle få vidkännas svårigheter att erlägga avgifterna. Om staden ställer

sig avvisande till industriens, i detta speciella fall Metallverkens önskemål att stadens gasverk tillhandahåller gas i erforderlig omfattning, har man anledning räkna med att Metallverken komma att bygga eget gasverk och därifrån helt tillgodose sitt behov av gas. Den föreslagna utbyggnaden skulle förutom de fördelar, vilka för staden uppstå därigenom, att stadens industrier kunna erhålla bränsle till förmånligt pris, även medföra ett förbilligande av produktionskostnaden för såväl gas som koks.

Genom det preliminära avtalet med Metallverken har styrelsen sökt i görligaste mån eliminera de risker, som för staden uppstå därigenom, att staden blir i hög grad beroende av leveransen till en enda abonnent. Kammaren, som finner att styrelsen genom avtalet sökt tillvarataga stadens intressen i detta avseende så långt möjligt, har icke någon anledning till erinran mot avtalet.

Kostnaderna för utbyggnad av gasverket, 600.000 kronor, böra bestridas genom lånemedel och amorteras under en tid av 15 år eller samma tid, under vilken avtalet är gällande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att godkänna det av styrelsen för tekniska verken den 4 september 1946 med AB Svenska Metallverken träffade preliminära avtal om leverans av gas,

att för utbyggnad av gasverkets anläggningar i enlighet med i styrelsens skrivelse framlagt förslag anvisa ett anslag av 600.000 kronor att utgå av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd att för bestridande av utgiften upptaga ett 15-årigt amorteringslån ävensom vidtaga övriga för lånets upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Nr 220. Uppförande av ett nytt pensionärshem inom kvarteret Lodet i Västerås.

Styrelsen för stadens pensionärshem har uti en den 8 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem får härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja medel för uppförande av ytterligare ett pensionärshem. Hemmet avses bliva uppfört inom kvarteret Lodet söder om Spantgatan. Inom detta område äger staden större delen av en blivande tomt, avsedd för ett trevåningshus, och enligt ett den 13 mars 1946 med byggmästare Olle Engkvist träffat och av stadsfullmäktige godkänt avtal har staden rätt att förvärva kompletteringsmark för att bilda full tomt. Till upplysning i ärendet må följande anföras.

Staden har hittills uppfört sex stycken pensionärshem inrymmande sammanlagt 134 pensionärslägenheter samt 3 vaktmästarebostäder. Hos pensionärshemsstyrelsen ligger fortfarande inne ett stort antal ansökningar från personer, som önska bostad i pensionärshem. Många av dessa ansökningar äro av sådan art att trängande behov av bostad föreligger för vederbörande. Styrelsen har därför icke velat underlåta att genom uppförande av ytterligare ett pensionärshem försöka lätta situationen, men styrelsen är medveten om att i framtiden behov alltjämt kommer att föreligga av nya pensionärshem. Det nu planerade pensionärshemmet är ritat av stadsarkitekt

Sven Ahlbom och inrymmer en portvaktlägenhet om 2 rum och kök, matvrå, tambur och badrum, 2 pensionärslägenheter om rum, kammare, kokvrå, tambur och toilettrum, 3 stycken pensionärslägenheter om rum, alkov, kokvrå, tambur och toilettrum samt 17 stycken pensionärslägenheter om rum, kokvrå, tambur och toilettrum. Anledningen till att styrelsen i detta fall låtit anordna ett förhållandevis stort antal lägenheter för ensamstående pensionärer är den, att dylika sökande äro de ojämförligt flesta. I källarvåningen anordnas maskintvättstuga med stryk- och torkrum, 2 badrum med omklädningsrum samt ett större samlingsrum med thékök, kapprum och toilett. Vinden inredes med vindskontor. Byggnaden uppföres av sten. Byggnadskostnaderna ha, exklusive värdet av tomten, beräknats till 280.000 kronor. På dessa kostnader kan staden beräkna erhålla statsbidrag med 25 %. Stadens utgifter för byggnaden kan således beräknas till 210.000 kronor, vilket belopp bör täckas av lånemedel.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen för Västerås stads pensionärshem hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att inom kvarteret Lodet i Västerås uppföra ett nytt pensionärshem för en beräknad kostnad av 280.000 kronor under förutsättning att statsbidrag till byggnadens uppförande erhålles,

att för ändamålet anvisa ett belopp av 210.000 kronor samt

att uppdraga åt styrelsen att ansöka om statsbidrag samt låta upprätta slutgiltiga ritningar och entreprenadhandlingar ävensom infordra anbud och uppföra byggnaden ifråga.

Drätselkammaren har i häröver den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren får efter granskning av styrelsens förslag med vitsordande av styrelsens uttalande angående behovet av nytt pensionärshem till alla delar biträda förslaget. Kostnaderna för företaget, i den mån de icke kunna bestridas genom statsbidrag, torde böra täckas genom upptagande av amorteringslån.

Kammaren får i anledning härav tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att inom kvarteret Lodet i Västerås uppföra ett nytt pensionärshem för en beräknad kostnad av 280.000 kronor under förutsättning att statsbidrag till byggnadens uppförande erhålles,

att för ändamålet anvisa ett belopp av 210.000 kronor att utgå av lånemedel samt

att uppdraga dels åt styrelsen att ansöka om statsbidrag samt låta upprätta slutgiltiga ritningar och entreprenadhandlingar ävensom infordra anbud och uppföra byggnaden i fråga, dels ock åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 210.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 221. Försäljning av mark inom kvarteret Tegnér.

Drätselkammaren har uti en den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt föreliggande stadsplan skall inom det intill Aktiebolaget Svenska Metallverkens område gränsande kvarteret Tegnér ett område om cirka 4.000 kvadratmeter användas för småindustri och andra därmed jämförliga ändamål, medan det norr därom belägna området i stadsplanen är avsett för allmänt ändamål.

Staden har genom bytesavtal med Metallverken den 8 mars 1946 förvärvat ett område om 8.300 kvadratmeter av stadsägan nr 1672, ingående i nyssnämnda kvarter och är tidigare ägare till övrig mark i kvarteret. Drätselkammaren vill härigenom hemställa om bemyndigande att vid lämplig tidpunkt få försälja mark inom kvarteret i den mån marken icke jämlikt stadsplanebestämmelserna är reserverad för allmänt ändamål. Priset torde drätselkammaren böra få bestämma efter de grunder, som tillämpats tidigare vid försäljning av liknande mark.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i den mån stadsplan ej lägger hinder härför försälja mark inom kvarteret Tegnér till det pris och på de villkor drätselkammaren kan finna skäliga.

Nr 222. Iordningställande av Hammarbygatan mellan Lantvärnsgatan och Västmannagatan.

Drätselkammaren har uti en den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt vad byggnadskontoret anmält avses att under den närmaste tiden Hammarbygatan å sträckan mellan Lantvärnsgatan och Västmannagatan skall iordningställas i en första utbyggnad med makadamiserad körbana och grusade gångbanor.

Kostnaderna härför ha beräknats till 23.000 kronor.

I anledning av vad nu sagts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för ifrågavarande gatuarbete anvisa ett anslag å 23.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator (8 B 1 468).

Nr 223. Anslag för underhåll av inventarier å Elba.

Drätselkammaren har uti en den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I årets stat finnes intet anslag upptaget för underhåll av inventarier å Elba.

Emellertid har under året måst verkställas målning och översyn av de till den yttre serveringen å Elba hörande möbler och andra inventarier. Kostnaderna för renoveringsarbetena ha uppgått till 1.500 kronor, med vilket belopp drätselkammaren nu vill hemställa om anslag.

Drätselkammaren får sålunda tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för bestridande av kostnaderna för översyn och renovering av ovan angivna inventarier å Elba anvisa ett anslag av 1.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 224. Anslag för anordnande av inhägnad omkring ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 11 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För att bereda de å avd. III vid ålderdomshemmet intagna pensionärerna större möjlighet att vistas utomhus, har fattigvårdsstyrelsen funnit erforderligt att vid sjukavdelningens norra gavel anordna en inhägnad inom vilken pensionärerna kunna vistas utan att risk föreligger att de försvinna från hemmet.

Inhägnaden har tänkts utförd av trådnät med 50 mm. maskor samt plantering av någon lämplig slingerväxt så att det hela blir så omärkligt som möjligt.

I samband härmed måste ett nytt plank uppföras utmed Skerikesvägen, enär det gamla är uppruttet och så gott som i sin helhet fallfärdigt. Därtill kommer att Skerikesvägen skall omläggas, vilket gör att staketet måste flyttas längre in på ålderdomshemmets område. Avsikten är att utföra detsamma såsom förut av lämpliga bräder.

Kostnadsberäkningar å dessa arbeten ha verkställts å stadens byggnadskontor och belöpa sig kostnaderna på respektive 880 och 1.720 eller sammanlagt 2.600 kronor.

Med vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa om ett anslag till sagda ändamål på 2.600 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av inhägnad omkring ålderdomshemmet anvisa ett anslag å 2.600 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i 1947 års stat.

Nr 225. Motion ang. utredning av frågan om bostäder åt mindre bemedlade.

Uti en den 26 juni 1946 till stadsfullmäktige ingiven motion vilken remitterats till beredningsutskottet och drätselkammaren har stadsfullmäktigeledamoten herr John Sjöblom hemställt, att stadsfullmäktige ville utse en kommitté med uppdrag att verkställa utredning angående framläggande av förslag till bostäder åt mindre bemedlade.

Motionen är så lydande:

Motion.

I den bostadssociala utredningens betänkande framlägges olika förslag om förbättringar av bostäder till mindre bemedlade. Hyresbidrag, i form av graderad subvention efter ekonomi och familjestorlek, synes vara den linje, som kommittén starkast vill förorda. Kommunerna få sedan framskapa lämpliga prövningsorgan för att utse de bäst behövande. Innan vi kunna vänta på denna utrednings slutgiltiga utformning och därav följande praktisk byggnadsverksamhet, måste vi här i staden göra något för de människor, som nu bo i av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder. I Västerås finnes för närvarande c:a hundratalet sådana lägenheter. Man frågar sig kanske, hur dessa bostadstagare bo för närvarande, och vilka de äro som befolka de gamla rucklen.

Fastigheterna äro behäftade med alla möjliga brister. De äro trånga, låga, mörka, och oftast med otillräckliga uppvärmningsanordningar. I vissa fall ligga golven under omkringliggande marknivå direkt på jorden. Vatten och avlopp saknas på många håll. Flera av dessa hus ha genom hälsovårdsnämndens tidigare beslut varit avfolkade, men måst tagas i bruk igen då det visat sig, att det över huvud taget inte funnits möjligheter att skaffa vissa kategorier någonstans att bo för närvarande.

Hyresgästerna bestå oftast av folk, som genom sjukdom, dödsfall i familjen, partiell arbetsoförmåga, söndrade äktenskapsförhållanden eller allmänt obestånd inte ha ekonomiska möjligheter att hyra i den öppna marknaden.

Här kan alltså konstateras, att en sanering av bostäderna för just detta klientel, måste vara en första ordningens angelägenhet för staden.

Vi veta alla, att under de förhållanden, som varit rådande i världen de senaste åren, det inte stått i vår makt, att på ett tillfredsställande sätt ordna dessa bostadsproblem, men nu måste tiden vara inne, då staden kan planera denna sak och allvarligt taga itu med att skaffa de ekonomiskt sämst ställda bättre bostäder. Andra städer, vars utredningar på detta område här bifogas i bilagor, har på vissa håll, bland annat Eskilstuna, redan färdiga förslag till sådan bebyggelse.

Undertecknad tillåter sig föreslå stadsfullmäktige, att utan dröjsmål tillsätta en kommitté med direktiv om skyndsam utredning och framläggande av förslag till bostäder åt mindre bemedlade.

Västerås den 26 juni 1946.

John Sjöblom.

Beredningsutskottet har i häröver avgivet yttrande den 14 augusti 1946 anfört följande:

I motion den 26 juni 1946 har kyrkoskrivaren John Sjöblom på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté med uppdrag att utreda frågan angående bostäder åt mindre bemedlade.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet, får utskottet såsom ledamöter i nämnda kommitté föreslå följande personer, nämligen

kyrkoskrivaren John Sjöblom,
fru Ebba Berg,
ombudsmannen Erik Pettersson,

fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och
blomsterhandlaren Karl Pettersson
med herr Sjöblom såsom sammankallande och med uppdrag för kommittén att verkställa skyndsam utredning av berörda fråga.

Drätselkammaren har uti en den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med hänsyn till rådande situation å bostadsmarknaden och det jämförelsevis betydande hyresgästklientel, som med nuvarande hyror icke hava ekonomiska möjligheter att hyra lägenheter i nybyggda fastigheter utan äro hänvisade till äldre, bristfälligt underhållna och utrustade eller rent av utdömda bostadslägenheter finner kammaren en utredning i det av motionären angivna syftet väl motiverad. Utan att föregripa kommitténs utredning vill drätselkammaren i detta sammanhang göra det uttalandet, att kommitténs utredning icke ensidigt bör inriktas på åstadkommande av särskild bostadsbebyggelse för denna kategori av hyresgäster utan omfatta även de andra möjligheter, vilka stå till buds i detta sammanhang.

Med det ovan anförda får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att uppdraga åt den av beredningsutskottet föreslagna kommittén att med beaktande av de synpunkter ovan anförts skyndsamt verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan angående bostäder till mindre bemedlade personer samt till stadsfullmäktige inkomma med det förslag vartill utredningen kan föranleda.

Nr 226. Ansökan från Selim Olofsson om tillstånd till handel med begagnade föremål.

Poliskammaren har genom resolution den 14 augusti 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Selim Olofsson om tillstånd till handel med begagnade föremål i fastigheten Ängsgatan 6 här i staden.

Hälsovårdsnämnden har i ett den 2 augusti 1946 avgivet yttrande tillstyrkt framställningen under villkor, att handel med eller förvaring av ben icke finge förekomma.

Poliskammaren har biträtt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 11 september 1946 föreslagit stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande ansökan på av hälsovårdsnämnden angivna villkor.

Nr 227. Ansökan från Klas Birger Nilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 31 juli 1946 hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Klas Birger Nilsson om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i fastigheten Utanbygatan 11 här i staden under en tid av 3 år från den 1 oktober 1946 eller den eventuellt kortare tid, som kunde komma att beviljas.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 21 augusti 1946 anfört följande:

Några direkta påvisbara anmärkningar kan ej riktas mot innehavaren Nilsson. Men emedan platsen kring restauranten blivit ett tillhåll för mer eller mindre onyktra personer har klagomål anförts av intill restauranten boende personer. Med anledning härav, och för att få det utrönt huruvida restauranten är lämplig för utskänkning av pilsner, ävensom att erfarenheter skall vinnas om Nilssons lämplighet att förestå den ifrågavarande utskänkningsrörelsen, får nämnden i likhet med poliskammaren föreslå att tillståndet endast förlänges tills vidare på en tid av 6 månader under vilken tid särskild kontroll utövas.

Med anledning härav får nykterhetsnämnden föreslå

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka restaurantidkare Klas Birger Nilssons hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 mars 1947.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 11 september 1946 med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört föreslagit stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka, att tillstånd meddelas Klas Birger Nilsson att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 mars 1947 i ifrågavarande lokaler.

Nr 228. Ansökan från Svea Vilhelmina Rehnberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 31 juli 1946 hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Svea Vilhelmina Rehnberg om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i fastigheten Utanbygatan 19 här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 21 augusti 1946 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen har fru Svea Vilhelmina Rehnberg hemställt att från och med den 1 oktober 1946 och tills vidare få i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster. Av skrivelsen framgår att sökanden tidigare beviljats sådant tillstånd för samma lokaler och att detta tillstånd utlöper den 30 september detta år.

Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit, föreslår nykterhetsnämnden

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Svea Vilhelmina Rehnbergs hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1949.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 11 september 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att fru Svea Vilhelmina Rehnberg beviljas tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster uti ifrågavarande lokaler för tiden från och med den 1 oktober 1946 till och med med den 30 september 1949.

Västerås 1946, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 31 oktober 1946 Ser. A nr 9

Nr 229. Anslag för bestridande av fastighetskontorets verksamhet intill 1946 års slut.

Drätselkammaren har uti en den 3 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I här bilagda skrivelse den 27 september 1946 har fastighetsförvaltaren uppgjort en sammanställning över beräknade utgifter för det nyinrättade fastighetskontorets verksamhet intill utgången av innevarande år.

Utgifterna ha beräknats till 9.660 kronor.

Uppställningen är så lydande:

Beräknade utgifter för fastighetskontoret intill den 31 december 1946.

Personalkostnader:			
Lön till fastighetschef 1/10—31/12	3.060: —		
Lön till fastighetsingenjör 1/11—31/12	1.254: —		
Lön till kontorsbiträde av II klass 1/10—31/12	696: —	5.010: —	
Dyrtidstillägg		1.200: —	6.210: —
Administrationskostnader:			
Kontorskostnader		500: —	
Facklitteratur		100: —	
Annonsering och trycksaker		200: —	
Bilresor		300: —	
Telefoner		450: —	
Postavgifter		75: —	
Lokalhyra		625: —	
Lyse, värme och städning		800: —	3.050: —
Underhållskostnader:			
Försäkringspremier		200: —	
Övriga utgifter:			
Oförutsedda utgifter		200: —	400: —
		Summa driftutgifter	9.660: —

Avlöningar för fastighetsförvaltare, tekniskt biträde och skrivbiträde till fastighetsförvaltaren har icke medtagits, då anslag härför redan finns.

Västerås den 27 september 1946.

Sven Söderström.

Med åberopande av innehållet i uppställningen får drätselkammaren, som icke funnit anledning till erinran mot de däri upptagna utgiftsposterna, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för fastighetskontorets verksamhet för tiden intill innevarande års utgång anvisa ett förslagsanslag å 9.700 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 230. Tilläggsanslag för bestridande av extra kostnader i anledning av omorganisation vid avlöningskontoret m. m.

Stadskamrerarekontoret har uti en den 24 september 1946 till drätselkammaren avlåten skrivelse anfört följande:

I årets stat har för extra personal anslagits totalt 32.400 kronor inklusive dyrtidstillägg. Kostnaderna per dags dato uppgå till i runt tal 26.000 kronor.

Fram till årsskiftet beräknas kostnaderna stiga till totalt 38.400 kronor, vilket innebär ett anslagsöverskridande med 6.000 kronor.

Anledningen härtill är dels organiserandet av stadens avlöningskontor vilket medfört personalökningar, dels behov av extra arbetskraft för att före årsskiftet hinna slutföra allt arbete med restlängder, handräckningsärenden m. m.

Under hänvisning till det ovan sagda får stadskamrerarekontoret anhålla om ett tilläggsanslag på 6.000 kronor för extra och tillfälliga biträden att utgå av reservationsanslaget i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 3 oktober 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av ifrågavarande kostnader anvisa ett tilläggsanslag å 6.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 231. Tecknande av borgen å tillfälligt lån till Västerås Omnibus Aktiebolag.

Drätselkammaren har uti en den 3 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 2 oktober 1946 har Västerås Omnibus Aktiebolag hemställt, att staden ville teckna borgen å ett tillfälligt lån å 90.000 kronor, vilket bolaget avser att upptaga. Anledningen till lånebehovet framgår av följande redogörelse.

Som bekant är staden ägare till samtliga aktier i bolaget. Då bolaget bildades år 1940 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å ett lån å 300.000 kronor för täckande av bolagets förväntade skulder i och för rörelsen. Detta lån har efter successiva amorteringar numera av bolaget inbetalts, varigenom staden befriats från sitt borgensansvar för lånet ifråga.

För att tillgodose det ökade behovet av omnibussar har bolaget under år 1946 inköpt fyra omnibussar från arméförvaltningen för ett sammanlagt pris av 66.000 kronor.

Vidare ha inköpts sex omnibussar till ett pris av omkring 58.000 kronor per styck, av vilka två omnibussar nu äro färdiga för leverans. Av köpeskillingen för sistnämnda sex omnibussar har bolaget betalt 133.000 kronor. Resterande belopp skall betalas under sista delen av innevarande år och första delen av nästa.

Lånet kommer att av bolaget återbetalas efter hand som medel inflyta genom trafikrörelsen.

Ifrågavarande borgen bör kunna tecknas med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten ikläda staden borgen för ett Västerås Omnibus Aktiebolags tillfälliga lån å 90.000 kronor ävensom vidtaga de åtgärder, som för fullföljande av nämnda beslut erfordras.

Nr 232. Förvärv av tomten nr 7 i kvarteret Finn.

Drätselkammaren har uti en den 3 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 26 september 1946 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att förvärva tomten nr 5 i kvarteret Finn med adress Djäknegatan 12 här i staden.

Tillfälle har nu yppat sig för staden att förvärva även den söder om nämnda tomt invid Kyrkobacksgatan belägna tomten nr 7 i samma kvarter. Fastigheten, som innehåller en areal av 270,1 kvadratmeter, har ett taxeringsvärde av 7.700 kronor, varav markvärde 2.700 kronor och byggnadsvärde 5.000 kronor. Efter förhandlingar har drätselkammaren preliminärt träffat överenskommelse om förvärv av fastigheten på följande villkor.

Staden erlägger en köpeskilling av 7.700 kronor jämte härutöver ett belopp motsvarande nuvarande ägarens kostnader för lagfart samt tillträder fastigheten den 1 januari 1947. Nuvarande ägaren, blomsterhandlaren Oscar Adén, Katrineholm, har inköpt fastigheten av en släkting, fru Edla Pettersson, med förbehåll att denna skulle få hyresfritt kvarbo i fastigheten till hennes död. Med hänsyn till denna uppgörelse har Adén förbehållit fru Petterssson, som är över 80 år gammal, rätt att hyresfritt förfoga över lägenheten till hennes död eller till dess hon frivilligt avflyttar.

Då staden med hänsyn till tomtens läge har intresse av att förvärva densamma samt de föreslagna köpevillkoren måste anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak här ovan angivna villkor förvärva tomten nr 7 i kvarteret Finn i Västerås samt

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 233. Omändring av befattningen såsom kamrersassistent vid tekniska verken till befattning som kontorschef samt en befattning som manligt kontorsbiträde vid samma verk till befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass m. m.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 27 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I det förslag till sammanslagning av stadskamrerarekontorets och tekniska verkens kassarörelser och bokföring, vilket drätselkammaren med biträdande av tekniska verkens styrelse framlagt för stadsfullmäktige, har förutsatts att i stort sett hela den vid tekniska verkens kamerala avdelning verksamma personalen skulle överflyttas till stadskamrerarekontoret. Kvarstående befattningar äro bl. a. befattningarna såsom kamrersassistent och manligt kontorsbiträde, av vilka den sistnämnda under senare år varit vakant och uppehållits av ett kvinnligt kontorsbiträde.

Med hänsyn till den sålunda föreslagna överfiyttningen av verkens kamerala uppgifter har styrelsen för sin del funnit det ändamålsenligt att den nuvarande befattningen såsom kamrersassistent omändras till en befattning såsom kontorsföreståndare. Befattningshavarens åligganden skulle då utgöra att närmast under överingenjören förestå tekniska verkens kontor och försäljningen av verkens biprodukter. Kamrersassistentbefattningen är placerad i 9. lönegraden, där begynnelse- och slutlönen inklusive dyrtidstillägg utgör respektive 5.314 och 6.807 kronor. Dessutom åtnjuter nuvarande innehavaren enligt av stadsfullmäktige fattat beslut ett personligt lönetillägg å 1.500 kronor, varå dyrtidstillägg jämväl utgår. Då de med den föreslagna befattningen förenade göromålen såväl kvantitativt som kvalitativt torde få anses likvärdiga med kamrersassistentens nuvarande arbetsupgifter, vill styrelsen för sin del föreslå att befattningen, som bör benämnas kontorschef, placeras i 15. lönegraden, där begynnelselönen är 8.586 kronor och slutlönen 10.365 kronor, inklusive dyrtidstillägg.

Samtidigt hemställer styrelsen att den manliga kontorsbiträdesbefattningen, som är placerad i 7. lönegraden och för närvarande uppehålles å vakans, måtte ändras om till en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av I. klass med placering i 5. lönegraden.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen för stadens tekniska verk hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att med giltighetstid från den 1 januari 1947 vid tekniska verken omändra dels befattningen såsom kamrersassistent till en befattning som kontorschef med placering i 15. lönegraden och *dels* en befattning som manligt kontorsbiträde till en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av I. klass uti 5. lönegraden i gällande löneplan samt

att bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 30 september 1946 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver avgivet yttrande den 3 oktober 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Nr 234. Ang. löneförmånerna för två brandmän under vistelse vid Statens brandskolas brandförmanskurs.

Brandstyrelsen har uti en den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan tvenne brandmän vid Västerås stads brandkår blivit antagna till elever vid Statens brandskolas brandförmanskurs i Stockholm, får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville medgiva, att nämnda brandmän under sin vistelse vid skolan får åtnjuta samma förmåner i fråga om lön och stipendium som de brandmän, vilka tidigare genomgått nu ifrågavarande kurs samt att stadsfullmäktige för avlöning av vikarier under den tid av cirka 4 månader skolutbildningen pågår ville bevilja ett anslag å 2.345 kronor.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1942 erhöllo de brandmän, som tidigare genomgått kursen full lön under skoltiden samt i händelse de äro familjeförsörjare och genomgått skolan med godkända betyg ett stipendium å 150 kronor. I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 25 november 1943 är kursdeltagare skyldig att under skoltiden uttaga viss del av sin semester och skall därjämte på av stadsfullmäktige tidigare bestämda grunder till staden återbetala stadens kostnader för skolutbildningen, därest de icke kvarstå i tjänst under 5 år efter avslutad brandförmanskurs.

Statens brandskola har grundats år 1942 och tillkommit för att tillgodose det ökade behov av befäls- och underbefälsutbildning, som gjort sig gällande genom brandväsendets allt mera ökade verksamhetsområde samt eldsläckningsmaterielens tekniska utveckling.

Kommittén för utredning angående omorganisation av rikets brandväsende har föreslagit, att genomgången brandförmanskurs vid Statens brandskola i lag fastställes som kompetensfordran vid tillsättning av brandförmansbefattning, varför det är nödvändigt, att Västerås brandkår sänder elever till skolan.

Med hänsyn till de ovannämnda kompetenskraven för befordran samt vikten av att inom kåren hava tillgång till väl skolat befäl, finner brandstyrelsen det synnerligen angeläget, att nu ifrågavarande brandmän beredas tillfälle genomgå kursen. Vid kommande befordringar kan eljest följden bliva, att brandförman icke står att erhålla inom egna kåren utan dylik från annan kår måste anställas.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att de bestämmelser, som tidigare föreskrivits för brandman under och efter genomgång av Statens brandskolas brandförmanskurs skola gälla även i nu föreliggande fall;

att för avlöning av vikarier för tvenne brandmän under skolutbildning år 1946 bevilja ett anslag å 2.345 kronor samt

att den brandman, som är familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen med godkända betyg tillerkännes ett stipendium å 150 kronor.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 30 september 1946 anfört följande:

Beslut angående grunderna för avlöning till brandmän och brandförmän vid genomgång av Statens brandskola har av stadsfullmäktige fattats den 29 januari, den 31 augusti och den 21 december 1942. Stadsfullmäktiges beslut den 25 november 1943

innebär att kursdeltagare skall vidkännas avdrag å semestern med så stor del av densamma, som svarar mot den tid, vederbörande är tjänstledig för bevistande av dylik utbildningskurs.

Löne- och avtalsnämnden får under erinran om vad sålunda framhållits tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 oktober 1946 med åberopande av vad brandstyrelsen samt löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning,

att för bestridande av kostnaderna i anledning härav anvisa ett anslag å 2.500 kronor samt

att anslaget skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 235. Reglering av löneförmånerna för stadskamreraretjänsten.

Drätselkammaren har uti en den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 6 augusti 1946 till drätselkammaren har stadskamreraren på anförda skäl hemställt om reglering av löneförmånerna för sin befattning.

Skrivelsen är så lydande:

Sedan undertecknad tillträdde befattningen som stadskamrerare i Västerås har många förändringar och förbättringar i organisationen blivit genomförda. Stadens rörelse har på grund av folkmängdens ökning i det närmaste fördubblats. Kassan och huvudbokföringen för stadens samtliga förvaltningar, utom tekniska verken, äro sedan flera år tillbaka centraliserade till stadskamrerarekontoret. Fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden omhänderha fortfarande, på grund av lokala förhållanden, kassarörelsen för sin verksamhet. Huvudbokföringen är centraliserad till stadskamrerarekontoret.

För närvarande föreligger förslag om att stadskamrerarekontoret från och med nästa år skall övertaga kassa och huvudbokföringen för tekniska verken. Om detta förslag vinner respektive styrelsers och nämnders bifall, torde Västerås stad med sina c:a 50.000 innevånare förmodligen vara den enda av rikets städer av denna storleksordning, som sammanfört och centraliserat kassa och huvudbokföring för alla stadens förvaltningsgrenar.

Med genomförandet av denna organisation för stadens huvudkontor, kommer givetvis innehavaren av stadskamreraretjänsten att få ökat arbete och större ansvar. På grund härav och till följd av det ständigt försämrade penningvärdet får jag vördsamt anhålla om förbättrade lönevillkor. Som ytterligare skäl för denna min anhållan, ber jag få åberopa vad stadskamrerarna i här nedan angivna och med Västerås stad jämförbara städer under år 1946 åtnjuta i löneförmåner pr år:

	Begynnelse-lön	Ålders-tillägg	Summa slutlön	Dyrtids-tillägg	S:ma löne-förmåner
Örebro stad	11.100: —	2.652: —	13.752: —	3.183: 72	16.935: 72
Linköpings stad	11.025: —	2.003: 40	13.028: 40	3.908: 52	17.916: —
Eskilstuna stad	10.605: —	1.485: —	12.090: —	4.020: —	15.438: —
Gävle stad	9.468: —	1.800: —	11.268: —	3.312: —	14.580: —
Karlstads stad	10.830: —	1.980: —	12.810: —	3.348: —	16.158: —
Lunds stad	10.356: —	1.908: —	12.264: —	3.410: —	15.674: —
Jönköpings stad	12.500: —	1.400: —	13.900: —	1.863: —	15.763: —
Karlskrona stad	9.490: —	1.605: —	11.095: —	3.346: —	14.441: —
Västerås stad	9.468: —	1.572: —	11.040: —	2.112: —	13.152: —

Västerås den 6 augusti 1946. *Oscar Arnstorp.*

Med överlämnande av stadskamrerarens skrivelse får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Befattningen ifråga är för närvarande placerad i 20. lönegraden av stadens löneplan med en slutlön, inklusive dyrtidstillägg av 13.152 kronor. Vid jämförelse med löneläget för befattningen i andra med Västerås jämförbara städer framgår, att stadskamreraretjänsten här i staden ligger å en lägre lönenivå än annorstädes. Sett i relation till andra befattningar å stadens löneplan kan en jämförelse göras närmast med kronokamrerstjänsten, vilken är placerad i lönegrad 22. Det synes drätselkammaren rimligt, att stadskamrerarebefattningen i lönehänseende jämställes med förutnämnda tjänst.

Slutlönen i lönegrad 22. utgör inklusive dyrtidstillägg 14.352 kronor.

I sammanhang med reglering av löneförmånerna för stadskamrerarebefattningen bör i likhet med vad som skett beträffande stadsfogdetjänsten pensionsåldern sänkas från 67 till 65 år, vilken sistnämnda ålder numera är den allmänt tillämpade pensionsåldern.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att befattningen såsom stadskamrer från och med den 1 januari 1947 skall uppflyttas i lönegrad 22 av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt

att pensionsåldern för befattningen skall nedsättas från 67 till 65 år, i följd varav nuvarande befattningshavare sålunda skall vara skyldig avgå med pension vid sistnämnda ålder.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 september 1946 avgivet yttrande med biträdande av vad drätselkammaren i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 236. Återbesättande av befattningen som bostadsinspektris m. m.

Hälsovårdsnämnden har uti en den 2 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Då den nuvarande innehavaren av befattningen såsom bostadsinspektris, fröken Astrid Berg, till hälsovårdsnämnden ingivit ansökan om avsked från befattningen

fr. o. m. den 1 november 1946, vilken ansökan av nämnden beviljats, får nämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen samt

att, därest vid tiden för befattningens tillsättande sökande till befattningen ej anmält sig, medgiva hälsovårdsnämnden rätt att intill dess kvinnlig befattningshavare står att erhålla, låta befattningen på vakans uppehållas av manlig innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 september 1946 tillstyrkt bifall till nämndens förslag.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla hälsovårdsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Nr 237. Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å stadskamrerarekontoret.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan kvinnliga kontorsbiträdet av I. klass å stadskamrerarekontoret Margareta Beskow utsetts till kassörska å fattigvårdsbyrån, har hennes befattning blivit vakant.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta sålunda ledigbliven befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å stadskamrerarekontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 238. Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å uppbördsverket.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan kvinnliga kontorsbiträdet av II. klass vid uppbördsverket Inga Lisa Andersson hemställt om entledigande från sin befattning, får drätselkammaren med vitsordande av att stadigvarande behov av befattningen fortfarande föreligger, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 239. Återbesättande av befattning som kartriterska vid stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har uti en den 19 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På därom av kartriterskan å stadsingenjörskontoret fru Ingegerd Lindgren gjord framställning har byggnadsnämnden vid sammanträde denna dag entledigat henne från hennes befattning från och med den 1 december 1946.

I anledning härav får nu byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning återbesätta befattningen ifråga med ny ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 september 1946 tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens förslag.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Nr 240. Inrättande av ordinarie befattning som ångbåtsbefälhavare.

Drätselkammaren har uti en den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid stadens färjor tjänstgöra för närvarande såsom befälhavare *dels* ångbåtsbefälhavaren Joel Andersson, vilken vintertid, då färjorna äro upplagda, är sysselsatt med tillsyn och reparationer av desamma, *dels* ock Karl Andersson, vilken sommartid tjänstgör som befälhavare å ena färjan och vintertid såsom kontorsbud å stadskamrerarekontoret. Båda dessa befattningshavare äro å extra stat. Dessutom finnes vid färjorna en ordinarie maskinistbefattning.

Befälhavaren å stadens bogserbåt samt maskinisten å samma båt, vilka sortera under hamnstyrelsen, äro båda ordinarie tjänstemän.

I samband med Joel Anderssons förestående avgång ur tjänsten har drätselkammaren funnit lämpligt, att en ordinarie befattning såsom ångbåtsbefälhavare vid Elbafärjorna inrättas, då tvivel ej föreligger därom, att stadigvarande behov av en dylik befattning föreligger. Drätselkammaren föreslår, att denna befattning placeras i lönegrad 10 eller samma lönegrad som befälhavaren å bogserbåten.

Begynnelse- och slutlönen i lönegrad 10 utgör exklusive dyrtidstillägg respektive 4.728 och 6.066 kronor samt inklusive dylikt tillägg respektive 5.768 och 7.400 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning såsom befälhavare å stadens färjor med placering i lönegrad 10 av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 241. Inrättande av ordinarie befattning som biträdande driftsingenjör vid vattenverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 27 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid vattenverket finnes sedan något mera än fem år tillbaka en befattning å extra stat såsom biträdande driftsingenjör. De med verkets tillväxt alltmera ökade arbetsuppgifterna nödvändiggör, att denna befattning blir bestående. Det synes därför styrelsen för tekniska verken lämpligt, att befattningen nu uppföres å ordinarie stat.

För blivande innehavare av den sålunda föreslagna befattningen bör i utbildningshänseende fordras minst teknisk studentexamen inom facket för väg- och vattenbyggnad eller med denna examen jämförlig utbildning jämte flerårig erfarenhet av driften vid vattenverk och därmed sammanhängande arbeten. Med hänsyn till att biträdande driftsingenjören ofta sättes att leda en stor arbetsstyrka måste därjämte stora krav ställas på hans rent personliga kvalifikationer. Styrelsen anser på nu anförda skäl, att befattningen icke bör placeras lägre än i 15. lönegraden med en begynnelselön av 8.586 kronor och en slutlön av 10.365 kronor med inberäknat dyrtidstillägg à 22 %.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med den 1 januari 1947 uppföra befattningen såsom biträdande driftsingenjör vid vattenverket å ordinarie stat med placering i 15. lönegraden uti gällande löneplan.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 september 1946 anfört följande:

Oaktat den föreslagna lönesättningen innebär, att befattningen placeras endast en lönegrad under driftsingenjörsbefattningarna vid gas- och elverket, vill kammaren med hänsyn till vad styrelsen anfört angående kravet å befattningshavarens utbildning och personliga kvalifikationer samt till svårigheterna att under nu rådande förhållanden på arbetsmarknaden förvärva teknisk arbetskraft biträda styrelsens förslag.

Med åberopande av vad sålunda framhållits får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1947 uppföra nuvarande extra befattningen såsom biträdande driftsingenjör vid vattenverket å ordinarie stat med placering i 15. lönegraden uti gällande löneplan samt

att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare tillsätta dén sålunda nyinrättade befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 242. Inrättande av två ordinarie befattningar såsom mätarejusterare vid elverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 27 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid elverket finnas fyra mätarejusterare, av vilka två äro äldre och hava en längre utbildningstid än de båda andra. Dessa två justerare ha hos styrelsen för tekniska verken hemställt att de måtte bliva placerade å ordinarie stat. De åtnjuta för närvarande en lön av 320 kronor för månad enligt 1945 års kommunalarbetareavtal för Västerås stad.

Enligt styrelsens förmenande äro befattningarna av den art, att det vore lämpligast att uppföra dem å ordinarie stat. Arbetet med justering av mätare ökas nämligen år från år allt eftersom elverkets mätarstock växer, varför ett bestående behov av minst två befattningar såsom mätarejusterare föreligger. Arbetet i fråga kräver specialutbildad arbetskraft, och det är därför icke möjligt att företaga omflyttning eller utbyte mellan dessa befattningshavare och andra inom verket.

I fråga om placering i lönegrad bör tjänsterna närmast jämföras med befattningarna såsom mätareavläsare och förste montör. Utbildningstiden för en mätarejusterare utgör normalt sex år eller samma tid som för en montör vid elverket. Den är något längre än vad som i vanliga fall anses nödvändigt för en mätareavläsare. De anspråk, man i övriga hänseenden måste ställa på en mätarejusterare, äro minst lika stora som på en avläsare. Enligt gällande kollektivavtal erhåller mätarejusterare full lön först efter sex års arbete inom facket efter fyllda 18 år. Styrelsen anser för sin del att de föreslagna befattningarna icke böra placeras lägre än i 7. lönegraden, där begynnelselönen är 4.523 kronor och slutlönen 5.768 kronor, däri dyrtidstillägg inberäknats.

Med vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta två befattningar såsom mätarejusterare å ordinarie stat vid elverket med placering i 7. lönegraden uti gällande löneplan samt

att bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna ifråga.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 september 1946 tillstyrkt bifall till styrelsens förslag.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

Nr 243. Inrättande av ordinarie befattning som avläsarförman samt ytterligare en befattning såsom avläsare.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 27 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid tekniska verken finnas för närvarande två befattningar såsom förste avläsare och fem befattningar som avläsare. Befattningarna äro uppförda å ordinarie stat och placerade i respektive 8. och 7. lönegraderna. Dessutom sysselsättas tre avläsare å extra stat. Denna organisation, som tillkom år 1938, har på det stora hela taget visat sig fungera på ett tillfredsställande sätt.

Av de båda första avläsarna ombesörjer en uppmätning av golvytor och införskaffande av för taxesättning erforderliga uppgifter i övrigt. Han organiserar dessutom uppläggningen av olika avläsningsdistrikt och abonnentnummerserier samt leder avläsningsarbetet i stort. Den andre har full sysselsättning med inkassering av restavgifter. Arbetet för den förste avläsare, som omhänderhar uppmätning och taxesättning m. m. är naturligtvis beroende på tillkomsten av nya abonnenter. Dessa har sedan år 1939 ökat från omkring 28.000 till cirka 35.000 och stiger nu med över 1.000 om året. Likaledes har hans arbetsuppgifter såväl kvantitativt som kvalitativt tilltagit såsom en följd av att normaltaxa införts, vilket medför att uppmätning och klassificering måste ske av alla lokaler. På grund härav har han under det senaste året icke kunnat medhinna sina arbetsuppgifter, varför den andre förste avläsaren måste biträda honom så gott som ständigt. Därvid har denne i sin tur fått avkopplas från inkasseringsarbetet, vilket ombesörjts utav en av de ordinarie avläsarna. Sålunda ha endast fyra ordinarie avläsare kunnat deltaga.

Det kan förutsättas att arbetsuppgifterna för den förste avläsare, som handhar uppmätning och taxesättning m. m., framgent komma att stegras i rätt väsentlig grad beroende på såväl den ökade byggnationen och distributionsområdenas utvidgning som även på den omständigheten, att effektiv kontroll måste ordnas över uppmätningarna, så att samtliga lokaler kunna kontrollmätas åtminstone vart femte år. Av största vikt är även att avläsarnas arbete organiseras och kontrolleras på sådant sätt, att största effektivitet ernås. I det förslag till sammanslagning av stadskamrerarekontorets och tekniska verkens kassor och bokföring, som drätselkammaren förelagt stadsfullmäktige, förutsättes att inkasseringsuppgifterna i fortsättningen skall lyda under stadskamrerarekontoret, varför den förste avläsarebefattningen, varmed dessa uppgifter nu äro förenade skulle indragas, samt en befattning såsom inkasserare skulle inrättas vid stadskamrerarekontoret. Med hänsyn till härovan anförda synpunkter ifråga om arbetsuppgifterna för avläsarna anser styrelsen det vara befogat, att en befattning såsom avläsarförman inrättas vid verken i stället för den förste avläsarebefattningen som sålunda indrages. Befattningen ifråga bör placeras i lönegrad 9. där befattningen som arbetsförman vid verken redan är införd. Innehavaren av den kvarstående befattningen som förste avläsare kommer enligt styrelsens avsikt att biträda förmannen i dennes tjänstgöring.

Den tidigare här ovan berörda ökningen av abonnentstocken medför även, att antalet avläsare å ordinarie stat nu bör utökas. Styrelsen vill därför samtidigt föreslå att ytterligare en sådan befattning inrättas med placering i 7. lönegraden, eller den grad övriga avläsare tillhöra.

Under åberopande av vad sålunda anförts får styrelsen nu hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1947 vid tekniska verken inrätta en befattning såsom avläsarförman samt ytterligare en befattning såsom avläsare,

att befattningarna placeras i respektive 9. och 7. lönegraden uti för stadens ordinarie befattningshavare gällande lönestat samt

att uppdraga åt styrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 september 1946 tillstyrkt bifall till styrelsens förslag.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 september 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

Nr 244. Inrättande av ordinarie befattning som maskinist vid reningsverket m. m.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 27 augusti 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I samband med att elverkets maskincentral år 1943 nedlades indrogos de fyra maskinistbefattningar, som funnos där. Ifrågavarande maskinister hade jämväl dygnet runt tjänstgjort såsom telefonvakter för anmälningar om förekommande fel. Då det efter indragningen av dessa tjänster visade sig nödvändigt att även i fortsättningen ha tillgång till telefonvakt för mottagande av felanmälningar från allmänheten inrättades i stället sådan vakttjänst vid stadens reningsverk för avloppsvatten, dit ävenledes kontrollen över vattenverkets pumpar förlades. Denna kontroll handhades förut av maskinisterna vid elverkets maskincentral.

Då det nuvarande reningsverket år 1939 trädde i funktion funnos där två maskinister å extra stat. När det sedermera visade sig vara av behovet påkallat att införa skiftgång dygnet om vid verket, och det till följd därav erfordrades ett större antal maskinister, inrättades tre maskinistbefattningar å ordinarie stat av vilka en påfördes elverkets avlöningskonto. Dessutom bibehöll man en maskinist å extra stat, som endast hade att fullgöra tre skift per vecka.

Då den ene av de ordinarie maskinisterna visat sig synnerligen lämpad för handhavandet av förekommande justering av maskiner ävensom skötseln av de automatiska anläggningarna och dessa uppgifter bereder honom full sysselsättning, vill tekniska verken, alldenstund ett bestående behov av minst fyra maskinister vid reningsverket föreligger, härigenom hemställa att ytterligare en befattning såsom maskinist å ordinarie stat måtte inrättas där fr. o. m. den 1 januari 1947.

Med vad sålunda anförts får styrelsen härigenom hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 jaunari 1947 inrätta en befattning såsom maskinist vid reningsverket med placering i 7. lönegraden uti gällande löneplan samt

att bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta tjänsten.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver avgivet yttrande den 30 september 1946 anfört följande:

Den nuvarande extra befattningshavaren åtnjöt enligt uppgift en lön inberäknat dyrtidstillägg för år 1945 å 5.018 kronor. Löneförmånerna i 7. lönegraden utgöra inklusive rörligt tillägg vid begynnelselön 4.523 kronor och vid slutlön 5.768 kronor.
Löne- och avtalsnämnden får med biträdande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrka stadsfullmäktige besluta
att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 oktober 1946 med åberopande av vad styrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta
att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 245. Återbesättande av ordinarie befattning som brandman.

Brandstyrelsen har uti en den 12 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I anledning av att brandmannen Nils Severin Lundberg den 31 oktober 1946 på grund av uppnådd pensionsålder lämnar sin befattning vid stadens brandkår, får brandstyrelsen, då befattningen ifråga fortfarande är behövlig, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta
att bemyndiga brandstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen såsom brandman.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 30 september 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i häröver avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta
att bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 246. Fråga om uppflyttning av befattningarna som kronokamrerare, förste assistent och assistent vid uppbördsverket i högre lönegrad.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har uti en den 21 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid de den 12 ds med lönenämndens i Västerås delegerade förda förhandlingarna angående lönegradsplacering av kronokamreraren, 1:e assistenten och assistenten å uppbördsverket i Västerås uppgåvo sig delegerade icke kunna biträda Sveriges Kommunaltjänstemannaförbunds yrkande om placering av kronokamreraren i lönegrad 25, 1:e assistenten i lönegrad 15 och assistenten i lönegrad 13 i den till Västerås' tjänste- och avlöningsreglemente hörande löneplanen. Förbundet vill därför till stadsfullmäktige framföra några synpunkter på ifrågavarande ärende.

Då det av uppbördsberedningens betänkande syntes framgå, att de tjänster, varom här är fråga, voro jämförbara å alla de orter, där uppbördsverk enligt beredningens förslag skulle inrättas, och då därför en enhetlig lönesättning syntes vara till för-

del för såväl befattningshavarna som resp. städer, gjordes frågan om tjänsternas lönegradsplacering till föremål för centrala förhandlingar mellan Svenska stadsförbundet och Sveriges kommunaltjänstemannaförbund. Vid dessa förhandlingar träffades överenskommelse om en klassificering av uppbördsverken i huvudsak efter städernas innevånarantal, varefter lönerna sedan anpassades. Vidare innebar uppgörelsen, att resp. förhandlingsparter var för sig skulle rekommendera sina medlemmar att följa densamma. De överenskomna lönerna för uppbördsverket i Västerås voro för kronokamreraren lönegrad A 30, 1:e assistenten lönegrad A 20 och assistenten lönegrad A 16 i civila avlöningsreglementet, vilka lönegrader närmast motsvaras av de ovan angivna i Västerås stads löneplan.

Det är utan tvivel så att en uppgörelse av Stadsförbundet icke medför tvång för förbundets medlemmar att följa densamma. Man bör dock icke förbise de även för städerna stora fördelar, som dessa centrala förhandlingar innebära. Stadsförbundets deltagande torde borga för allsidigt och objektivt bedömande av förhandlingsfrågorna. En central uppgörelse har längre giltighetstid än de lokala och i allmänhet anse sig parterna förpliktade att icke lokalt begära ändringar i lönegradsplaceringarna. Det ligger å andra sidan i öppen dag att, därest stadsförbundets medlemmar icke följa den centrala uppgörelsen kommunaltjänstemannaförbundet icke heller kan anse sig förpliktat att så göra, varför förbundet har fria händer att söka ernå bättre uppgörelser än den centrala. Genom ett sådant förfarande skulle dock centrala förhandlingar så småningom komma att bli helt utan värde.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund får under hänvisning till ovanstående hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta om placering av kronokamreraren i lönegrad 25, 1:e assistenten i lönegrad 15 och assistenten i lönegrad 13 i Västerås' stads löneplan eller i förekommande fall återremittera ärendet till lönenämnden för förnyade förhandlingar.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 30 september 1946 med överlämnande av förbundets skrivelse anfört följande:

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 31 maj 1946 beslöts att ett uppbördsverk skulle inrättas i staden. Som bekant placerades därvid befattningen såsom kronokamrerare i lönegrad 22 i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt befattningen såsom förste assistent i lönegrad 13 och befattningen såsom assistent i lönegrad 11. Dessa lönesättningar hade föreslagits av den särskilda kommitté, som tillsatts för utredande av frågan om ändringar i organisationen av stadens uppbörds- och mantalsskrivningsväsende och tillstyrkts av såväl löne- och avtalsnämnden som drätselkammaren.

Med anledning av den nya uppbördsorganisationen, som trädde i kraft den 1 juli 1946, ha centrala förhandlingar förts mellan Svenska stadsförbundets löne- och förhandlingsdelegation samt Sveriges kommunaltjänstemannaförbund angående möjligheten att rekommendera städerna enhetliga principer för inplacering av de nya uppbördsverkens befattningshavare. Då befattningshavarna måste anses ha mera omfattande och ansvarsfyllda arbetsuppgifter ju större städernas invånarantal är, uppdelades de städer, som kunde ifrågakomma, i 4 grupper. Överenskommelsen innebär för Västerås vidkommande, att staden av stadsförbundet rekommenderades att inplacera befattningen såsom kronokamrer i den lönegrad, som motsvarade lönegrad 30 i städernas normallönereglemente, samt befattningen såsom förste assistent och

assistenten i lönegrader motsvarande lönegraderna 20 respektive 16 i normallönereglementet. I den för Västerås stad gällande löneplanen motsvara dessa placeringar i nu nämnd ordning lönegraderna 25, 15 och 12.

Lönegrad 25 innebär en grundlön av 12.240 kronor och en slutlön av 14.340 kronor, vilket med nuvarande dyrtidstillägg utgör respektive 14.352 och 16.452 kronor. Lönegrad 15 medför en grundlön av 7.038 kronor och en slutlön av 8.496 kronor; med dyrtidstillägg respektive 8.586 och 10.365 kronor. I lönegrad 12 utgör grundlönen 5.580 kronor och slutlönen 7.038 kronor; med dyrtidstillägg respektive 6.807 och 8.586 kronor.

De av stadsfullmäktige den 31 maj 1946 beslutade lönesättningarna innebära för kronokamreraren en grundlön av 10.440 kronor och en slutlön av 12.240 kronor, med dyrtidstillägg respektive 12.552 och 14.352 kronor, för förste assistenten en begynnelselön av 6.066 kronor och en slutlön av 7.524 kronor, med dyrtidstillägg respektive 7.400 och 9.179 kronor samt slutligen för assistenten en begynnelselön av 5.136 kronor och en slutlön av 6.552 kronor, med dyrtidstillägg respektive 6.265 och 7.993 kronor.

Med hänvisning till överenskommelsen med stadsförbundet har Sveriges kommunaltjänstemannaförbund dels i skrivelse till löne- och avtalsnämnden hemställt, att nämnden skulle föreslå stadsfullmäktige att med ändring av tidigare beslut placera kronokamreraren i stadens lönegrad 25 ävensom hemställt om förhandlingar, därest löne- och avtalsnämnden icke vore beredd att ingå till stadsfullmäktige med ett dylikt förslag, dels ock i särskild härvid fogad till stadsfullmäktige ställd skrivelse närmare motiverat sin ståndpunkt.

Förhandlingar i frågan ha förts med kommunaltjänstemannaförbundet den 12 september 1946, därvid förbundet framhöll att även assistenterna borde placeras i de lönegrader, som rekommenderats av stadsförbundet. Förhandlingarna avslutades utan att enighet kunde uppnås mellan parterna. Löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade förklarade sig nämligen icke kunna för närvarande tillstyrka ett frångående av de löner, som beslutats av stadsfullmäktige så sent som den 31 maj 1946, innan tillräcklig erfarenhet vunnits av den nya uppbördsorganisationen. Löne- och avtalsnämnden har sedermera godkänt sina förhandlingsdelegerades uttalande. Nämnden har vid motiveringen för sitt ståndpunktstagande tagit fasta på i huvudsak tvenne omständigheter, nämligen *dels* att en placering av kronokamreraren i lönegrad 25 skulle medföra en förryckning av gällande löneplan med hänsyn till andra stadens befattningshavare, som äro placerade i denna och närliggande lönegrader, såsom rådmännen och stadsombudsmannen, *och dels* att den föreslagna placeringen skulle motsvara statens nuvarande lönegrad 30, som innefattar bland annat kansliråds-, hovrättsråds-, byråchefs, landskamrerare- och landssekreteraretjänster. Nämnden anser icke kronokamrerarebefattningen jämförlig med dessa statliga befattningar. Vidare bör såsom redan nämnts den nya organisationen få verka under någon tid innan frågan om lönesättningen kan upptagas till förnyad prövning på grundval av de erfarenheter som vunnits. Nämnden finner att de anförda synpunkterna för Västerås vidkommande starkt tala för att icke för närvarande följa stadsförbundets rekommendation.

Beträffande assistenten har lönenämnden tillmötesgått kommunaltjänstemannaförbundets önskemål på det sätt, att assistenterna tilldelats var sitt ålderstillägg från och med den 1 januari 1947. Förste assistenten kommer sålunda i och med 1947 års ingång att erhålla lön enligt lönegrad 13: 15, då han redan tidigare tilldelats ett

ålderstillägg, samt assistenten enligt lönegrad 11: 12. Assistenternas löner kommer på så sätt att utgå med de belopp, som av stadsförbundet rekommenderats såsom grundlöner.

Enligt lönenämndens utfästelse till kommunaltjänstemannaförbundet framlägger nämnden härmed förbundets framställning till stadsfullmäktiges prövning. Med hänvisning till vad ovan anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå kommunaltjänstemannaförbundets framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 17 oktober 1946 avgivet yttrande anfört:

Kronokamreraren har i tvenne till drätselkammaren den 17 oktober 1946 ingivna skrivelser, vilka, ej tryckta, finnas tillgängliga å stadsfullmäktiges kansli, med åberopande av de skäl, förbundet anfört hemställt om bifall till förbundets framställning.

Drätselkammaren kan i likhet med löne- och avtalsnämnden icke finna de begärda löneplaceringarna motiverade med hänsyn till löneläget för stadens övriga befattningshavare samt till den lönesättning, vilken ännu så länge gäller i fråga om de av löne- och avtalsnämnden angivna högre befattningshavarna i statens löneplan. Efter vad drätselkammaren erfarit torde förhållandena på lönemarknaden, sedan uppgörelse träffats angående väsentliga löneökningar för statstjänstemännen och andra större befattningsgrupper, hava utvecklat sig därhän, att staden inom en icke alltför avlägsen framtid nödgas ånyo taga ställning till frågan om en översyn av stadens befattningshavares löner. I avbidan härå synes det drätselkammaren oklokt att föregripa utvecklingen genom att företaga löneregleringar för enstaka befattningshavare eller grupper av befattningshavare.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren med åberopande i övrigt av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 247. Bidrag till vikarierande poliskonstapel vid genomgång av Statens polisskolas lägre kurs.

Polisnämnden har uti en den 4 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Polisnämnden, som i skrivelse den 23 januari 1945 hos stadsfullmäktige tidigare anhållit att vikarierande konstaplar vid härvarande poliskår, som genomgå statens polisskolas lägre klass, under vissa förutsättningar skulle erhålla bidrag från staden, får härmed ånyo inkomma med framställning i ärendet, trots att stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 februari 1945 beslutat avslå framställningen.

Som skäl för den förnyade framställningen får polisnämnden anföra.

Vid upprepade tillfällen har polismästaren under de gångna åren till polisnämnden anmält, att stora svårigheter föreligga ifråga om poliskårens rekrytering, vilka svårigheter på grund av nu rådande förhållanden på arbetsmarknaden ytterligare skärpts. Trots annonser i facktidningar och tidningar å skilda orter i landet är det nästan omöjligt erhålla sökande av den art, som är önskvärd. Såväl nu som tidigare söka sig de bäst kvalificerade sökandena givetvis till de städer, där bidrag erhålles vid genomgång av nu ifrågavarande klass vid polisskolan.

Då det för såväl polisverket som staden i sin helhet är av synnerligen stor betydelse att bästa möjliga befattningshavare kunna erhållas har polisnämnden funnit det nödvändigt, att frågan ånyo upptages till omprövning. Med anledning därav har polisnämnden införskaffat utredning från Svenska Stadsförbundet, vilken visar, att ersättning vid genomgång av statens polisskolas lägre klass utbetalas på ett flertal ställen i landet med belopp varierande från full lön — till 50 % av densamma. Oavkortad lön erhålles i bl. a. följande städer: Stockholm, Göteborg, Malmö Norrköping, Hälsingborg, Örebro, Eskilstuna, Uppsala, Kristianstad, Sundsvall medan med c:a 30 % reducerad lön utbetalas i Linköping, Ludvika, Jönköping, Uddevalla m. fl. varjämte i ett par städer, däribland Landskrona och Södertälje ersättning motsvarande halva lönen utgått. I andra fall ha bidrag i form av stipendier utgått såsom från Karlskrona (70 % av lönen), Visby (500 kronor för hela kursen), Lund (halva lönen).

För att polisverket härstädes vid rekrytering av kåren skall ha samma möjligheter att erhålla god arbetskraft som de förut berörda städerna är det därför av vikt, att ersättning i någon form utbetalas även härstädes under skoltiden.

Polisnämnden anser frågan vara av stor betydelse även ur den synpunkten, att de ifrågavarande konstaplarna, vilka i allmänhet måste låna medel för genomgång av skolan och ofta därvid anlita borgensmän inom staden, genom erhållande av bidrag bliva fria från denna nödtvungna beroendeställning gentemot långivarna eller borgensmännen.

En vikarierande konstapel härstädes erhåller en månatlig avlöning av 292:80 kronor inklusive dyrtidstillägg och har polisnämnden funnit, att ett stipendium motsvarande 70 % av månadslönen, c:a 205 kronor, kan beräknas täcka större delen av vederbörande elevs kostnader för uppehället vid genomgång av polisskolan. Då kursen omfattar en tid av något över fem månader erfordras sålunda ett stipendium av omkring 1.000 kronor per elev. Vanligen deltaga i varje kurs 2 à 3 elever härifrån, men antalet kan variera, då intagningen förutom på här föreliggande behov är beroende av tjänstgöringsbetyg och utlåtande i övrigt från polischefen i staden och landsfogden samt av platsmöjligheterna vid polisskolan. För närvarande äro 5 elever med omkring ett års tjänstgöring härstädes kallade till kursen och detta antal täcker icke behovet, då 6 befattningar förutom den föreslagna utökningen av kåren äro vakanta.

Då det är av stor betydelse att rekryteringsmöjligheterna snarast möjligt förbättras på sätt ovan föreslagits vill polisnämnden föreslå, att bestämmelserna måtte träda i kraft från och med den 1 instundande oktober, varigenom möjligheter yppas att från den kurs, som avslutas vid nyår, erhålla väl kvalificerade befattningshavare för att fylla de vakanser, som nu finnas i kåren.

Såsom ett villkor för stipendiets utbetalning bör emellertid liksom för de polismän härifrån, som genomgå högre kursen vid polisskolan, föreskrivas, att vikarierande konstapel, därest han inom fem år efter det han med bidrag från staden genomgått polisskolans lägre klass lämnar sin tjänst vid stadens polisverk, skall vara skyldig återbetala staden berörda kostnader, med avdrag för vad av nyssnämnda kostnader belöper på hälften av den tid han efter slutad kurs tjänstgjort hos staden i förhållande till fulla fem års tjänstgöring.

För erhållande av vissa garantier för vederbörandes lämplighet bör dessutom föreskrivas, att nu ifrågavarande befattningshavare före skolans påbörjande skall med goda vitsord hava tjänstgjort minst 6 månader vid härvarande polisverk.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att vikarierande konstapel, vilken under minst 6 månader före kursens påbörjande tjänstgjort härstädes med goda vitsord vid genomgång av statens polisskolas lägre kurs erhåller ett stipendium av 205 kronor per månad räknat från den 1 oktober 1946;

att dylik konstapel, därest han inom fem år efter det han med bidrag från staden genomgått polisskolans lägre kurs lämnar sin tjänst vid stadens polisverk, skall vara skyldig återbetala staden berörda kostnader med avdrag för vad av nyssnämnda belopp belöper på hälften av den tid han efter slutad kurs tjänstgjort hos staden i förhållande till fulla fem års tjänstgöring samt

att för innevarande år för ändamålet bevilja ett anslag à 3.000 kronor.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 30 september 1946 anfört följande:

Såsom framhållits i polisnämndens skrivelse avslog stadsfullmäktige den 25 februari 1945 en liknande framställning från polisnämnden. Vid remissbehandlingen av sistnämnda framställning beslöt löne- och avtalsnämnden tillstyrka bifall till polisnämndens förslag. Nämnden anförde därvid i sitt den 6 februari 1945 avgivna utlåtande, att nämnden hyste en viss tvekan inför det principiellt riktiga i att staden bekostade utbildning av personal, som avsåge att vinna stadigvarande anställning i stadens tjänst, men att nämnden ej ville motsätta sig polisnämndens förslag, då detta syntes giva vissa garantier för att endast sådana aspiranter, vilkas anlag och personliga kvalifikationer gjorde dem lämpliga för ordinarie anställning, borde komma i fråga.

Vid förhandlingar den 13 september innevarande år framfördes från Svenska polisförbundet i samband med behandlingen av vissa anställningsfrågor rörande polispersonalen i staden önskemål om ersättning till de vikarierande poliskonstaplar, som genomgå polisskolans lägre klass. Utan att taga ställning till frågan hänvisade löne- och avtalsnämndens delegerade till den här föreliggande framställningen i ärendet, vilken då ännu icke behandlats av löne- och avtalsnämnden.

Löne- och avtalsnämnden finner de av polisnämnden påtalade svårigheterna med avseende å poliskårens rekrytering, som uppkomma därest staden icke i likhet med flertalet jämförliga städer medgiver ersättning till de ifrågavarande polisskoleeleverna värda allt beaktande.

Löne- och avtalsnämnden får sålunda med vidhållande av sin i frågan tidigare intagna ståndpunkt tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla polisnämndens förslag.

Drätselkammaren har i häröver den 17 oktober 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren erinrar till en början om att kammaren i anledning av en liknande framställning, som under föregående år prövades av stadsfullmäktige, av principiella skäl icke ansåg sig kunna tillstyrka att staden lämnade bidrag till sådan utbildning, varom här är fråga. Kammaren framhöll därvid, att framställningen icke avsåge hos staden redan anställd ordinarie personal som, för att i stadens intresse förkovra sig i yrket, bereddes tillfälle att på stadens bekostnad genomgå viss utbildning, utan personal, som rent tillfälligt tjänstgjorde hos staden och vars möjligheter till anställning i stadens tjänst vore direkt beroende av utbildningen.

Av ärendet verkställd utredning framgår emellertid, att numera åtskilliga av sådana städer, som äro jämförbara med Västerås, och även andra städer i en eller

annan form lämnar extra polispersonal bidrag för genomgående av polisskolans lägre kurs. Anledningen härtill synes vara, att städerna sett sig nödsakade att garantera nyrekryteringen av poliskårerna och på detta sätt säkerställa tillgången å polismän med fullgod utbildning.

Även om drätselkammaren fortfarande ur principiell synpunkt finner det mindre tilltalande, att staden ekonomiskt bidrager till utbildning av extra arbetskraft, har drätselkammaren med hänsyn till vad löne- och avtalsnämnden anfört angående rekryteringssvårigheterna icke velat motsätta sig bifall till förslaget.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren därför tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla polisnämndens förslag,

att för innevarande år för ändamålet bevilja ett anslag å 3.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

RESERVATION.

Emot drätselkammarens förslag har reservation anförts av herrar Eklund och Nyman under uttalande, att drätselkammaren av principiella skäl bort avstyrka bifall till polisnämndens förslag.

Nr 248. Anslag för extra personal vid samt för anskaffande av inventarier till stadsfogdekontoret.

Magistraten har uti en den 1 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 14 augusti 1946 innefattande förslag till stat för år 1947 för, bl. a., exekutionsverket, har magistraten på grund av att genom uppbördsreformen nya arbetsuppgifter tillkommit å stadsfogdekontoret ansett erforderligt att under år 1947 å kontoret anställa två extra kontorsbiträden samt att därutöver stadsfogden beviljas anslag för extra skrivhjälp med 2.500 kronor.

På framställning av stadsfogden får magistraten, som funnit nödigt att i sammanhang med uppbördsreformens ikraftträdande anställa två extra kontorsbiträden å stadsfogdekontoret, ett redan från och med den 1 september och ett från och med den 12 september detta år mot en avlöning av 250 kronor i månaden, inklusive dyrtidstillägg, hemställa, att stadsfullmäktige måtte för ändamålet bevilja ett extra anslag för innevarande budgetår å 2.000 kronor.

På grund av utökningen av personalen å stadsfogdekontoret erfordas vidare, utöver vissa inventarier, för vilkas inköp anslag upptagits i staten för år 1947, redan nu 1 st. additionsmaskin för en kostnad av 840 kronor och 2 st. bordslampor för en kostnad av 100 kronor. Magistraten får därför hemställa, att stadsfullmäktige för anskaffande av dessa inventarier måtte bevilja ett extra anslag för innevarande år å 940 kronor.

Från stadsfogden inkomna framställningar bifogas. (Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet.)

Drätselkammaren har i häröver den 17 oktober 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande extra arbetskraft under innevarande år samt för inköp av erforderliga inventarier till stadsfogdekontoret anvisa anslag å tillhopa 3.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i innevarande års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 249. Förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Gagne.

Drätselkammaren har uti en den 17 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan tillfälle yppat sig för staden att förvärva tomten Gagne nr 1 (Skolgatan 12) eller den s. k. Drottijska gården, har drätselkammaren med vederbörande ägare upptagit förhandlingar angående köpevillkoren för ett eventuellt förvärv.

Förhandlingarna hava resulterat i att mellan drätselkammaren och markägarna under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande preliminärt upprättats köpeavtal, varigenom staden förvärvar tomten emot en köpeskilling av 100.000 kronor med tillträde den 1 januari 1947. Fastigheten, som håller en areal av 1.078,3 kvadratmeter, har ett åsatt taxeringsvärde av 61.000 kronor och är bebyggd med bostadshus, innehållande 10 lägenheter. Den sammanlagda hyressumman utgör 6.325 kronor.

Drätselkammaren föreslår att av köpeskillingen halva beloppet skall bestridas av försäljningsmedelsfonden samt återstoden av skattemedel i 1948 års stat.

Då staden har intresse av att förvärva fastigheten samt köpevillkoren få anses godtagbara, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 100.000 kronor och på här ovan i huvudsak angivna villkor i övrigt förvärva tomten nr 1 i kvarteret Gagne samt

att köpeskillingen skall bestridas till ett belopp av 50.000 kronor ur försäljningsmedelsfonden samt till återstående belopp av uttaxerade medel i 1948 års stat.

Nr 250. Utläggande av en huvudvattenledning från Regementsallén till Djuphamnen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 24 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

Vid sammanträde den 29 november 1945 beslöto stadsfullmäktige godkänna ett av styrelsen för tekniska verken framlagt förslag till utläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar inom äldre hamnområdet samt anvisade härför erforderligt anslag 66.700 kronor.

Då ärendet förbereddes inom tekniska verken diskuterades jämväl frågan om att samtidigt framlägga förslag om att framdraga en huvudvattenledning från Hässlöledningen i Regementsallén till Djuphamnen för ett tillgodoseende av framtida vattenbehov för områdena på väster. Detta skulle nämligen vara till fördel därigenom att man på en gång kunde utföra schaktningsarbetet för samtliga ledningar, då dessa hade samma sträckning inom äldre hamnområdet. Eljest skulle det bliva nödvändigt att senare på nytt göra en ledningsgrav för enbart vattenhuvudledningen, vilket med hänsyn till de inom området rådande dåliga grundförhållandena skulle ställa sig synnerligen dyrbart. Det fanns emellertid icke möjlighet att vid denna tidpunkt erhålla rör av den dimension som erfordrades, varför frågan icke fördes fram.

Sedan tillgången på rör å sistone avsevärt förbättrats och erforderliga 10 tums rör nu stå till buds har styrelsen ansett det lämpligt att, med hänsyn till att schaktningsarbetet för övriga ledningar för närvarande pågår, föreslå att berörda huvudvattenledning utföres samtidigt. Enligt ett inom tekniska verken uppgjort förslag har kostnaden för ledningen i sin helhet beräknats till 22.000 kronor. Då arbetet är att betrakta såsom en förstärkning av ledningsnätet torde kostnaden böra bestridas av lånemedel.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utläggande av en huvudvattenledning från Regementsallén till Djuphamnen på av styrelsen föreslaget sätt anvisa ett anslag å 22.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 17 oktober 1946 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd till upptagande av lån å 22.000 kronor för utgiften ifråga ävensom i övrigt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 251. Anläggande av vatten- och avloppsledningar å Södra Skallberget.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 24 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med hänsyn till den fortsatta bebyggelsen av Södra Skallberget, som är att förvänta under följande år, har inom tekniska verken uppgjorts förslag till anläggande av vatten- och avloppsledningar för resterande del av området, som huvudsakligen omfattar den längst upp planerade höghusbebyggelsen.

Det kan omnämnas att stadsfullmäktige å samanträdet den 25 april 1946 anvisade medel för enahanda ändamål för den nedre delen av området, där Byggnads AB. Mimer för närvarande har vissa byggnader under uppförande.

Anläggningskostnaden för nu ifrågavarande ledningar uppgår till 83.000 kronor, därav 21.600 kronor beräknas komma att inflyta i anslutningsavgifter samt återstående belopp 61.400 kronor torde kunna amorteras och förräntas av inkomster å försålt vatten och därför bör utgå av lånemedel.

Under åberopande av det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anläggande av vatten- och avloppsledningar inom återstående del av bebyggelseområdet å Södra Skallberget anvisa 83.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas med 61.400 kronor av lånemedel och med 21.600 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 17 oktober 1946 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd till upptagande av lån å 61.400 kronor för utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 252. Anordnande av en högspänningsjordkabel från Haga till provisorisk transformatorstation i korsningen Lugna gatan—Släggargatan m. m.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 24 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För att kunna tillgodose behovet av elektrisk ström för den av H. S. B. planerade bebyggelsen inom kvarteret Skjutbanan väster om Lugna gatan å Haga-området har inom tekniska verken uppgjorts förslag till utläggande av en högspänningsjordkabel från Haga transformatorstation till en provisorisk transformatorstation i korsningen mellan Lugna gatan och Släggargatan. Samtidigt har det ansetts vara av behovet påkallat att anordna en reservförbindelse mellan den provisoriska stationen och befintlig kabel i hörnet av Tråddragargatan och Utmarksgatan.

Kostnaden för anläggningen har enligt förslaget beräknats till 10.000 kronor och torde böra utgå av lånemedel.

Med vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av en högspänningsjordkabel på ovan föreslaget sätt anvisa ett anslag å 10.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver avgivet yttrande den 17 oktober 1946 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 253. Nedläggande av en lågspänningsjordkabel öster om Bergslagsvägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 24 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

På sammanträde den 31 januari innevarande år anvisade stadsfullmäktige medel till uppförande av en transformatorstation vid Bergslagsvägen för att tillgodose

behovet av elektrisk energi för de nya bebyggelseområdena å övre Gideonsberg och å Södra Skallberget.

Då byggnationen inom Gideonsbergsområdet nu är i full gång, har man inom tekniska verken utarbetat förslag till nedläggande av en lågspänningsjordkabel för de sexton hus, som komma att ligga omedelbart öster om Bergslagsvägen. Anläggningskostnaden för denna kabel, som kommer att matas med ström från transformatorstationen vid Bergslagsvägen, beräknas uppgå till 29.000 kronor, varav 12.000 kronor anses komma att inflyta i anslutningsavgifter.

Styrelsen vill hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 29.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt till ett belopp av 17.000 kronor täckas av lånemedel och till ett belopp av 12.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver avgivet yttrande den 17 oktober 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd till upptagande av lån för ifrågavarande utgift å 17.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 254. Anslag för utvidgning av Biskopsgatans mynning mot Västra Kyrkogatan.

Drätselkammaren har uti en den 17 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I anledning av genomförd enkelriktning av fordonstrafiken å Köpmangatan har omnibustrafiken å linje 2 som bekant omlagts därhän, att trafiken i stället framgår å Stora gatan—Källgatan—Biskopsgatan—Västra Kyrkogatan. Detta har medfört att åtgärder snarast möjligt måste vidtagas för att åstadkomma bättre siktförhållanden vid Biskopsgatans mynning i Västra Kyrkogatan. Siktförbättringen måste ske därigenom att gatumynningen utvidgas norr ut mot Biskopsgårdens trädgård.

Kostnaderna för vidgningen ha av byggnadschefen beräknats till 4.500 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för utvidgning norrut av Biskopsgatans mynning mot Västra Kyrkogatan anvisa ett anslag å 4.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator (8 B 1 — 468).

Nr 255. Anslag till Västerås Hemvärn.

Drätselkammaren har uti en den 17 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 24 september 1946 har hemvärnsområdesbefälhavaren hemställt, att drätselkammaren ville utverka ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnader för Västerås Hemvärns skjututbildning ävensom ammunitions- och förrådsförvaltning samt hemvärnsexpedition under budgetåret 1946—1947.

Enligt vad drätselkammaren inhämtat är hemvärnet, som för sin skjututbildning så gott som uteslutande måste lita till hemvärnsmännens egna uppoffringar och eventuella gåvomedel, icke i stånd att bekosta vissa i samband med skjututbildningen uppkommande kostnader, såsom för markering, förvaring och transport av ammunition m. m.

Staden har från och med år 1941 och därpå följande år beviljat hemvärnet anslag för olika verksamhetsgrenar.

Såsom drätselkammaren tidigare framhållit för stadsfullmäktige har fråga om kommuns rätt att anslå medel till hemvärn prövats genom ett utslag av regeringsrätten år 1941, varigenom fastslogs att beviljande av anslag till hemvärn icke tillhörde de angelägenheter, varför kommunen äger bevilja anslag. Det förslag till lag om rätt för kommuner att anslå medel till hemvärnet, som föregående sommar framlagts av 1945 års hemvärnskommitté, har ännu icke föranlett annan åtgärd än att yttrande över förslaget inhämtats från olika myndigheter. Förslaget har omnämnts i direktiven för de sakkunniga, som skola företaga översyn av kommunallagstiftningen, varav torde kunna dragas den slutsatsen att denna fråga skall ånyo behandlas i större sammanhang.

Av städer med 30.000 invånare eller däröver ha följande beviljat anslag för hemvärnet, nämligen Stockholm, Norrköping, Örebro, Borås, Västerås, Uppsala, Jönköping, Solna, Karlstad och Karlskrona.

Med hänsyn till sistnämnda förhållande och då staden tidigare beviljat anslag för ändamålet finner sig drätselkammaren böra tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning, ammunitions- och förrådsförvaltning samt expedition under arbetsåret 1 juli 1946—1 juli 1947 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 256. Anslag för anordnande av möteslokal i serveringsavdelningen i Folkets Park.

Drätselkammaren har uti en den 17 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 4 september 1946 har Föreningen Folkets Hus och Park i Västerås hemställt, att staden ville bidraga med ett belopp av 10.000 kronor till utbyggande av nya serveringsavdelningen i Folkets Park åt söder såsom möteslokal.

Med överlämnande av föreningens skrivelse får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren har undersökt möjligheten för föreningen att i lämplig form erhålla subvention av statsmedel enligt gällande författning om statliga lån och bidrag för möteslokaler. Det förhåller sig emellertid så, att blott kommuner kunna erhålla statsbidrag härför medan enskilda företag endast äga möjligheter att erhålla lån på de i författningen angivna villkor. Till säkerhet för dylikt lån skall överlämnas inteckning i fastigheten. Då föreningen även har andra tillbyggnadsplaner, anser sig föreningen icke hava möjlighet att prestera den inteckningssäkerhet, som skulle erfordras för erhållande av ett statligt lån.

Enär inom staden onekligen råder brist å lämpliga mötes- och föreningslokaler samt det måste anses utgöra ett samhälleligt intresse att stödja föreningsverksamheten genom att tillgodose lokalbehovet, har drätselkammaren funnit sig böra tillstyrka bifall till framställningen. Drätselkammaren förutsätter emellertid härvid, att föreningen på skäliga villkor upplåter den nya möteslokalen till de inom staden verksamma politiska och ideella föreningarna av skilda slag.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett anslag å 10.000 kronor såsom bidrag till kostnaden för utbyggande av serveringsavdelningen i Folkets Park till möteslokal samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 257. Förbud mot nybyggnad å området Kyrkbacken.

Byggnadsnämnden har uti en den 7 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Efter framställning från byggnadsnämnden beslöto stadsfullmäktige å sammanträde den 30 augusti 1945 bemyndiga nämnden att hos länsstyrelsen hemställa om utfärdande av förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen verkställa nybyggnad inom det område av staden, som benämnes Kyrkbacken och som begränsas av Skolgatan, Västra Kyrkogatan, Norra Ringvägen och Vasagatan. Framställningen föranleddes av uppkommen fråga om ändring av gällande stadsplan för området. Länsstyrelsen meddelade sedermera det begärda förbudet att gälla längst till den 1 oktober 1946.

Med hänsyn till att tiden för det sålunda meddelade nybyggnadsförbudet numera utlöpt och då stadsplanefrågan ännu icke fått sin slutgiltiga lösning får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om fortsatt förbud mot nybyggnad inom det område, som benämnes Kyrkbacken, intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt stadsplaneändring för området dock längst till den 1 november 1947.

Drätselkammaren har i häröver den 17 oktober 1946 avgivet yttrande på de av byggnadsnämnden anförda skälen tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Nr 258. Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Drätselkammaren har uti en den 17 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 11 oktober 1946 hava Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod meddelat, att bolagen beslutat lämna Västerås stad bidrag för år 1946 å tillhopa 11.200 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden.

Bolagen hava som bekant under en följd av år beviljat staden dylikt bidrag med varierande belopp. Bidragen utgjorde under år 1944 8.400 kronor och under år 1945 10.200 kronor.

Med anmälan härom får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga det i skrivelsen omförmälda bidraget för år 1946 om 11.200 kronor samt

att beloppet skall tillsvidare reserveras för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna bestämma, disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Nr 259. Förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund (Konf. nr 185 ser. A).

Drätselkammaren har uti en den 3 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 1 juli 1946 hemställde byggnadsnämnden hos stadsfullmäktige om godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 6 maj 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

Emot förslaget, som utställts i vederbörlig ordning, framfördes erinringar endast av fru Margit Eriksson såsom ägare till stadsägan nr 1751.

Margit Eriksson framhöll i anmärkningsskriften, att jämkningsförslaget innebar mycket stora inskränkningar i de möjligheter till utnyttjande av nämnda stadsäga för bebyggelse, vilka den gällande stadsplanen medgåve.

Drätselkammaren tillstyrkte genom yttrande den 1 augusti 1946 stadsfullmäktige att antaga nämnda jämkning.

Vid ärendets handläggning i stadsfullmäkige den 29 augusti 1946 beslöto stadsfullmäktige efter kortare diskussion återremittera ärendet till drätselkammaren för förnyat yttrande.

Drätselkammaren har inhämtat yttrande från byggnadsnämnden, vilken den 16 september 1946 avgivit här bifogade utlåtande.

För egen del får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Den stadsplan för området, vilken av stadsfullmäktige antogs den 28 juni 1945 och av Kungl. Maj:t fastställdes den 5 april 1946, har visat sig icke kunna realiseras på grund av svårigheten att åstadkomma en för stadsplanens genomförande lämplig tomtindelning. Med anledning därav upprättades ifrågavarande jämkningsförslag, vilket i stort sett innebär, att kvarteret i sin helhet disponeras för öppen bebyggelse. Enligt förstnämnda stadsplan skall bebyggelse av stadsägorna nris 1751 och 1752 ske så att husen sammanbyggas i gränsen mellan fastigheterna. Ett genomförande av en dylik bebyggelse skulle emellertid medföra, att stadsplanen icke inom lång tid skulle kunna realiseras. Å stadsägan nr 1752 finnes nämligen för närvarande en byggnad, i relativt gott skick, belägen på ett avstånd av cirka 4,5 meter från den planerade byggnaden å stadsägan nr 1751 och försedd med fönster åt detta håll.

Enligt 14 § stadsplanelagen gäller nybyggnadsförbud för område, i fråga om vilket stadsfullmäktige beslutat antaga eller ändra stadsplan. Dock må länsstyrelsen meddela tillstånd till nybyggnad, såvida genomförande av beslutet icke därigenom försvåras.

Ägaren av stadsägan nr 1751, ovannämnda fru Margit Eriksson, har innan Kungl. Maj:ts fastställelse å den av stadsfullmäktige den 28 juni 1945 antagna stadsplanen meddelades, hos länsstyrelsen hemställt om dispens från nybyggnadsförbudet och anhållit om tillstånd att få uppföra nybyggnad i full överensstämmelse med nämnda stadsplaneförslag.

Byggnadsnämnden avstyrkte bifall till dispensansökningen och framhöll att visserligen ur fastighetsbildningssynpunkt hinder mot tillstyrkande av framställningen icke förelåge men att ett genomförande av den föreslagna bebyggelsen skulle komma att medföra att stadsplaneförslaget icke inom lång tid bleve realiserat och att under en avsevärd tid skulle komma att förefinnas ett öppet prång mellan å ena sidan den nuvarande, å cirka 4,5 meters avstånd från grannfastigheten belägna byggnaden å stadsägan nr 1752 och å andra sidan den tilltänkta nybyggnaden å stadsägan nr 1751, vilken sistnämnda ju enligt stadsplaneförslaget skulle byggas fram till tomtgränsen. Byggnadsnämnden ansåge sig av estetiska skäl icke vilja medverka till ett dylikt prång.

Länsstyrelsen meddelade genom resolution den 25 maj 1946 fru Eriksson den begärda dispensen.

Byggnadsnämnden har anfört besvär över länsstyrelsens nyssnämnda beslut under yrkande, att fru Erikssons ansökan om dispens skulle avslås. Byggnadsstyrelsen har emellertid i avgivet yttrande förordat bifall till ansökningen. Kungl. Maj:ts beslut i ärendet har ännu icke meddelats.

Den föreslagna jämkningen av stadsplanen vilken var föremål för stadsfullmäktiges behandling vid sammanträde den 29 augusti 1946, avser att undanröja de olägenheter i estetiskt och andra avseenden, som skulle uppkomma därest bebyggelse av stadsägan nr 1751 komme att äga rum ända ut till tomtgränsen. Förutsättningen för att en tillfredsställande bebyggelse skall kunna äga rum enligt den av stadsfullmäktige den 28 juni 1945 antagna fastställda stadsplanen är att tomtindelningen kan upprättas så att gränsen mellan stadsägorna nris 1751 och 1752 åt ena eller andra hållet förflyttas. Sistnämnda stadsplaneförslag har av planförfattaren uppgjorts med tanke på att en dylik tomtindelning skulle kunna genomföras. Då

efter vad det vill synas emellertid en sådan tomtindelning icke med hänsyn till vederbörande markägares inställning synes realiserbar återstår endast att vidtaga sådan jämkning av stadsplanen, att byggnadskvarteret på sätt som skett reserveras för öppen bebyggelse.

Såsom stadsarkitekten framhållit i sitt den 21 januari 1946 dagtecknade tjänsteutlåtande förutsätter den gällande stadsplanen i övrigt en till övervägande del öppen bebyggelse.

Under nu angivna förhållanden anser sig drätselkammaren böra vidhålla sitt tillstyrkande av den föreslagna stadsplanejämkningen.

Under ärendets tidigare handläggning har fru Eriksson bland annat framhållit, att hon nedlagt åtskilliga kostnader å ritningar för nybyggnad i enlighet med den gällande stadsplanen. Med instämmande i vad byggnadsnämnden härutinnan anfört vill drätselkammaren framhålla, att dessa kostnader kunnat undvikas om fastighetsägaren i god tid vänt sig till vederbörande tjänstemän för närmare diskuterande av bebyggelsens ordnande. Om så hade skett, hade fastighetsägaren givetvis kunnat erhålla erforderliga informationer om nu gällande stadsplans innebörd och därigenom undgått att nedlägga onödiga kostnader på ritningar.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att antaga ifrågavarande av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 6 maj 1946 upprättade förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörlig myndighet för fastställelse.

Nr 260. Förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Laura (Konf. nr 130 ser. A).

Drätselkammaren har uti en den 3 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom resolution den 19 juli 1946 har länsstyrelsen från byggnadsnämnden, drätselkammaren och stadsfullmäktige för infordrat yttrande angående av Byggnadsfirman Anders Diös till länsstyrelsen ingivna besvär över stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1946 att avslå ett av byggnadsnämnden framlagt förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Laura, innebärande inredning av ateljévåningar med takkupa i det östligaste huset inom kvarteret.

I anledning av remissen får drätselkammaren härmed avgiva följande redogörelse och yttrande i ärendet.

Uti en den 20 maj 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse hemställde byggnadsnämnden om fullmäktiges godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 23 mars 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Laura. Beträffande förslagets utformning hänvisades till en vid skrivelsen fogad beskrivning över jämkningsförslaget (S. H. nr 130 serie A år 1946). Förslaget avsåg att tillskapa möjligheter för vederbörande byggherre att i kvarteret Laura uppföra byggnader med inredda vindsvåningar.

Emot förslaget, som i vederbörlig ordning hade utställts, inkom anmärkning från Bostadsrättsföreningen Kerstin såsom ägare av tomten nr 20 i kvarteret Kerstin, vari framhölls bland annat, att enligt gällande stadsplan taken å ifrågavarande byggnader skulle utföras såsom plana tak medan jämkningsförslaget innebure att sadeltak och delvis inredda vindar finge anordnas, vilket medförde, att insyn från praktiskt taget ytterligare en våning skedde mot bostadsrättsfastighetens gatufasad. Med anledning härav hemställde föreningen, att jämkningsförslaget icke av byggnadsnämnden godkändes.

Byggnadsnämnden framhöll gentemot den inkomna anmärkningen, att insynen från kvarteret Laura mot Bostadsrättsföreningen Kerstins fastighet redan enligt gällande stadsplan vore av den omfattningen, att den ökning av insynen, vilken den föreslagna jämkningen kunde medföra, komme att sakna praktisk betydelse.

Två av byggnadsnämndens ledamöter, herrar David Johansson och Olof Clarholm, reserverade sig emot jämkningsförslaget och yttrade därvid: ”Med framhållande av olägenheterna av upprepade stadsplaneändringar under byggnadstiden utan tungt vägande skäl anse vi, att de brandskyddssynpunkter, som ligga till grund för byggnadsbestämmelserna, åsidosättas genom en vindsinredning av detta slag och att vindsinredningen hänvisar hyresgästerna att som förvaringsrum för bohag och kläder använda därtill mindre lämpade källarutrymmen.”

Drätselkammaren förklarade för sin del, att den icke hade något att erinra mot förslaget under förutsättning, att den ifrågasatta vindsinredningen utfördes av brandhärdigt material.

Vid sammanträde den 27 juni 1946 beslöto stadsfullmäktige med 25 röster mot 15, avgivna för bifall till byggnadsnämndens förslag, att med biträdande av reservanternas inom byggnadsnämndens yrkande avslå nämndens framställning.

Över detta stadsfullmäktigebeslut har Byggnadsfirman Anders Diös i en den 18 juli 1946 till länsstyrelsen inkommen skrivelse anfört besvär under yrkande, att länsstyrelsen ville med undanröjande av stadsfullmäktiges beslut fastställa sådan jämkning av stadsplanen att ifrågavarande ateljévåningar finge utföras i enlighet med av såväl byggnadsnämnden som drätselkammaren tillstyrkta förslag.

I besvärsskriften framhåller byggnadsfirman bland annat, att det övre huset i kvarteret Laura byggdes år 1942 och att materialsituationen då icke medgav att plana tak utfördes på ett tillfredsställande sätt, varför byggnadsnämnden tillät att vanliga sadeltak med tegel utfördes. Vid planerande av de två nedre husen inom kvarteret hade i viss mån samma synpunkter gjort sig gällande, varför stadsarkitekten ansett, att enahanda takkonstruktion skulle användas för samtliga hus inom kvarteret, i anledning varav byggnadsnämnden även beslutade på detta sätt i samband med nämndens meddelande av byggnadslov. Ett sadeltak bleve icke mera skymmande för kringliggande fastigheter än det plana taket, enär i senare fall särskilt uppbyggande måste ske för skorstenar, fläktrum, hissmaskinerier, trapphus, bröstvärn m. m. Då sadeltaket med en förhållandevis liten utbyggnad åt väster å den lägre delen av huskropparna med en längsgående indragen takkupa skulle möjliggöra att å vinden kunde inredas s. k. ateljévåningar för t. ex. rit- och arkitektkontor, konstnärsateljéer o. dyl. och då behovet av sådana lokaler i Västerås vore synnerligen stort, hemställde byggnadsfirman om bifall till besvären.

Vid besvären har av firman fogats ett av stadsarkitekten den 11 juli 1946 avgivet utlåtande, varigenom stadsarkitekten instämt i de av firman framförda synpunkterna och därvid framhållit att utsikten från angränsande fastigheter icke bleve försämrad

samt att farhågorna för insyn förefölle överdrivna, då insyn i långt högre grad förekomme från högre belägna byggnader inom kvarteret Laura.

Byggnadsnämnden har i anledning av besvären vid sammanträde den 2 september 1946 under framhållande, att de brandskyddssynpunkter, vilka lågo till grund för rådande byggnadsbestämmelser, komme att åsidosättas genom en vindsinredning av ifrågavarande slag samt att densamma föranledde att hyresgästerna såsom förvaringsrum för sina persedlar måste använda därtill mindre lämpliga källarutrymmen, beslutat avstyrka bifall till de anförda besvären.

Emot det sålunda fattade beslutet ha reservationer anförts av byggnadsnämndens ordförande, herr Rylander, och herr Andersson, vilka för sin del ville tillstyrka bifall till besvären.

I en av Byggnadsfirman Anders Diös till drätselkammaren den 24 augusti 1946 ingiven skrivelse har byggnadsfirman under framhållande att firman vidhölle sina besvär, förklarat sig vilja tillmötesgå Bostadsrättsföreningen Kerstin därhän, att firman avstode från ateljévåningarna i mellersta huset i kvarteret under förutsättning att drätselkammaren ville tillstyrka den ifrågasatta jämkningen av stadsplanen i vad avsåge nedre huset mot Hållgatan. Sistnämnda hus låge nämligen bäst till för det ifrågasatta ändamålet.

För egen del får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Vad först beträffar de formella grunderna till besvären, vill drätselkammaren ifrågasätta huruvida byggnadsfirmans besvärstalan, för den händelse stadsfullmäktige vidhålla sitt avslagsbeslut, kan föranleda till annat än att länsstyrelsen, därest skäl härför anses föreligga, upphäver stadsfullmäktiges beslut. Däremot torde länsstyrelsen såsom besvärsmyndighet icke kunna positivt ingripa och ålägga stadsfullmäktige att antaga jämkningsförslaget. Den enda möjligheten att mot den kommunala myndighetens vilja framtvinga en stadsplan respektive jämkning av stadsplan torde vara den, som omförmäles i 4 § av stadsplanelagen den 29 maj 1931.

Beträffande själva sakfrågan vill drätselkammaren framhålla:

Vad bostadsrättsföreningen anfört därom att den föreslagna stadsplanejämkningen skulle medföra försämring av utsikten från byggnaden å tomten Kerstin nr 20 och öka insynen mot denna fastighet från ifrågavarande byggnader inom kvarteret Laura synes drätselkammaren icke förtjäna avseende. Oavsett om de av bostadsrättsföreningen påtalade olägenheter i nämnda avseenden verkligen föreligga i så hög grad som föreningen gjort gällande, något som drätselkammaren betvivlar, torde dylika synpunkter icke kunna tillmätas avgörande betydelse gentemot det allmänna intresset att bebyggelsen inom kvarteret Laura erhåller en sådan utformning, att byggnadsmöjligheterna inom kvarteret utnyttjas i största möjliga utsträckning. För den händelse vindsinredningen utföres i brandhärdigt material, kan drätselkammaren för sin del icke finna annat än att den befarade risken ur brandskyddsynpunkt är i erforderlig grad eliminerad.

Drätselkammaren finner alltså sådana skäl icke hava förebragts, som föranleda kammaren att frånträda sin tidigare inställning i ärendet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att med ändring av sitt den 27 juni 1946 fattade beslut till alla delar godkänna det av byggnadsnämnden genom skrivelse

den 20 maj 1946 framlagda förslaget till jämkning av stadsplanen för kvarteret Laura,

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse, samt

att hos länsstyrelsen hemställa, att länsstyrelsen ville med anledning av stadsfullmäktiges sålunda fattade beslut avskriva besvärsmålet från vidare handläggning.

Nr 261. Yttrande över Kungl. Skogsvårdsstyrelsens betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m.

Genom resolution den 20 juni 1946 har Kungl. Jordbruksdepartementet anmodat Västerås stad att avgiva yttrande över ett av Kungl. Skogsvårdsstyrelsen utarbetat betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m.

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 27 juni 1946 uppdraga åt drätselkammaren att efter hörande av lantegendomsnämnden till stadsfullmäktige avgiva förberedande utlåtande i ärendet.

Lantegendomsnämnden har uti en den 14 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härmed avgiva begärt yttrande över skogsstyrelsens "Betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m." av den 27 maj 1946.

Nämnden vill erinra om, att drätselkammaren på nämndens tillstyrkan i yttrande till skogsstyrelsen i juli 1943 uttalade sig för att städernas skogar infördes under den allmänna skogsvårdslagen med vederbörande skogsvårdsstyrelse som övervakande organ. Bestämmelserna om skogshushållningsplan förordades bibehållna, dock med uteslutning av mindre skogshushållningsenheter.

Nu föreliggande förslag till allmän skogsvårdslag inbegriper jämväl städernas skogar och för dessa upptagas inga särbestämmelser gentemot enskilda skogar, vare sig plantvång eller skyldighet att låta skogshögskoleutbildad person handhava skogsskötseln eller att till skogsvårdsstyrelsen avgiva årsredogörelse. Skogsstyrelsen förutsätter, att städerna i allt fall skola finna det ändamålsenligt, att, då skogsinnehavet är jämförelsevis stort, bibehålla nuvarande ordning med skogshushållningsplaner och kvalificerad rådgivning.

Skogslagsförslaget innebär viss skärpning av gällande skogsvårdslag men ej så i förhållande till stadsskogsförordningen. Kravet på skogshushållningsplan inskränker tvärtom rörelsefriheten i långt högre grad, då denna bl. a. fixerar avverkningskvantiteten för viss tidsperiod.

Lantegendomsnämnden har icke något att erinra mot förslaget, att städernas skogar inordnas under skogsvårdslagen, men vill ifrågasätta, om ej fordran på skogshushållningsplan vid större markinnehav, förslagsvis 100 hektar och däröver, bör bibehållas. Det torde nämligen innebära en viss trygghet för stadens myndigheter att få dylik plan, som ur kontinuitetssynpunkt bör upprättas, granskad och godkänd av skoglig myndighet. Nämnden vill framhålla att i Lag om häradsallmänningar av år 1933 stadgas upprättande av skogshushållningsplan för häradsallmänning utan arealbegränsning. Dylik plan skall uppgöras av förrättningsman, som godkänts av skogsvårdsstyrelsen, och fastställes till efterrättelse av denna.

Drätselkammaren har i häröver den 17 oktober 1946 avgivet yttrande med instämmande i vad lantegendomsnämnden i ärendet anfört föreslagit stadsfullmäktige besluta

att såsom yttrande över ifrågavarande betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m. åberopa vad lantegendomsnämnden i ovannämnda skrivelse anfört.

Nr 262. Motion ang. upplåtande av idrottshallen för dans.

Vid sammanträde den 26 september 1946 beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för utredning remittera en av stadsfullmäktigeledamoten herr Axel Hellman ingiven motion angående upplåtande av idrottshallen för dans eller eventuellt, därest hinder härför förelåge, att frågan om hallens kommunalisering bleve föremål för avgörande.

Motionen är så lydande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bland ungdomen i Västerås råder ett berättigat missnöje över bristen på danslokaler. Av de danslokaler som tidigare stått till buds återstår praktiskt taget endast Folkets hus. Då denna lokal endast rymmer 375 personer är det uppenbart att skyndsamma åtgärder måste vidtagas för att i möjligaste mån tillgodose ungdomens legitima behov av danslokaler.

Frågan om anskaffandet av dylika lokaler måste därför betraktas som synnerligen aktuell, och i väntan på att lämpliga danslokaler bygges, måste frågan om upplåtandet för dans i redan befintliga lokaler undersökas.

Med hänvisning till vad ovan sagts hemställer undertecknad

att fullmäktige måtte besluta att upplåta Idrottshallen för dans, och

att därest hinder härför reses av den nuvarande ledningen för Idrottshallen, frågan om hallens kommunalisering blir föremål för avgörande.

Västerås den 26 september 1946.

AXEL HELLMAN.

Drätselkammaren har uti en den 17 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto under våren 1937 att på förslag av drätselkammaren till Kristliga Föreningen av Unge Män härstädes kostnadsfritt med äganderätt överlåta en tomt i kvarteret Konrad under villkor bland annat att föreningen å tomten läte uppföra en sporthall för gymnastik och inomhusidrott. I samband härmed bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren att på vissa villkor till föreningen försälja tre andra tomter i samma kvarter. Realiserandet av idrottshallsprojektet överläts emellertid senare på en särskild för ändamålet bildad organisation Västerås Idrotthall Förening u. p. a. Som en följd härav beslöto stadsfullmäktige den 30 september 1937 att med upphävande av sitt tidigare beslut å Västerås Idrottshall Förening u. p. a. kostnadsfritt överlåta ifrågavarande tomtområde under villkor att föreningen därå uppförde en idrottshall för gymnastik och inomhusidrott i huvud-

saklig överensstämmelse med framlagt förslag. Vidare beslöto stadsfullmäktige efter framställning av idrotthallsföreningen vid nyssnämnda sammanträde tillförbinda staden att teckna andelar i föreningen till ett belopp av 35.000 kronor. Den 27 mars 1941 beslöto stadsfullmäktige att teckna ytterligare andelar i föreningen till ett belopp av 30.000 kronor. Staden har alltså tecknat andelar för tillhopa 65.000 kronor. Hela andelskapitalet utgör 134.900 kronor. Stadsfullmäktige beslöto vidare den 21 juni 1939 teckna stadens borgen för ett lån till föreningen intill ett belopp av 75.000 kronor. Staden är sålunda i avsevärd omfattning ekonomiskt engagerad i föreningen.

De närmare omständigheterna vid överlåtande av tomtmarken åt föreningen och i sammanhang härmed träffade dispositioner framgå av stadsfullmäktiges handlingar nr 130 år 1937.

Drätselkammaren vitsordar till alla delar vad motionären anfört angående angelägenheten av att snarast möjligt provisoriska anordningar vidtagas för att tillgodose behovet av lämpliga danslokaler inom staden. Det är allmänt känt, att de möjligheter, som i detta avseende för närvarande stå ungdomen till buds, äro otillräckliga och att de för offentlig dans upplåtna lokalerna icke fylla de krav, som ur olika synpunkter måste ställas å dem.

Enligt vad drätselkammaren inhämtat har man i andra städer med fördel utnyttjat idrottshallar såsom danslokaler. I Jönköpings idrottshus har man förfarit så, att vid danstillställningar golven tillfälligt beläggas med något täckande material, som efter dansens slut borttages. Golvbeläggningen utgöres av masonitskivor, som vila på ett lager av tjockt papper. Kostnaderna för utrullningen av papperet och påläggandet av masonitskivorna ha belöpt sig till omkring 85 kronor för varje gång. I Jönköping har man då andra än idrottsorganisationer anlita lokalerna för danstillställningar tillämpat en hyra motsvarande 25 % av bruttoinkomsten medan idrottsorganisationerna betalat 15 % på bruttot, i vissa fall 10 %. Inkomsten av de danstillställningar, som hållits i idrottshusets egen regi, ha i Jönköping uppgått till i genomsnitt 600 kronor per gång.

Genom stadens fastighetsförvaltning har preliminärt uppgjorts en beräkning av kostnaderna för anbringande av provisoriskt dansgolv i idrottshallen. Kostnaderna för beläggande av hallens golv med 5 mm. träfiberplattor samt oljning och paraffinering av plattorna belöpa sig till omkring 6.000 kronor, häri inräknat kostnaden för inpassning av skivorna och diverse arbeten.

Möjlighet föreligger även att använda sig av parkettbeläggning å en del av golvet och i övrigt ett lamellgolv med luckor om cirka en kvadratmeter, spåntade och inspända med ram.

Enligt vad intendenten för idrottshuset i Jönköping uppgivit har erfarenheten av enbart masonitbeläggning varit god.

Idrottshallens läge i staden och dess byggnadstekniska utformning torde enligt drätselkammarens förmenande göra lokalen särskilt lämpad att upplåtas för allmän dans.

Drätselkammaren anser därför motionärens uppslag värt allt beaktande och vill för sin del tillstyrka att i den mån så kan ske idrottshallen förses med de anordningar, som kunna erfordras för hallens utnyttjande vid särskilda tillfällen såsom danslokal. Drätselkammaren erinra om att den formella beslutanderätten angående idrottshallens upplåtande för dans utövas av föreningsstämman, hos vilken sålunda stadsfullmäktige torde böra göra framställning härom.

I samband med upplåtelsen kunna uppkomma en del frågor angående olika anordningar, som behöva vidtagas för tillgodoseende av brandskydd och sanitära krav. Drätselkammaren utgår från att dessa och andra hithörande frågor skola kunna på tillfredsställande sätt lösas.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att hemställa hos Västerås Idrottshall Förening u. p. a. att föreningen ville upplåta sin idrottshall såsom lokal för allmän dans i den utsträckning, som kan finnas lämplig, samt

att förklara sig i princip beredd att anslå de medel, som kunna erfordras för iordningställande av idrottshallen för nu nämnda ändamål.

Nr 263. Åtagande jämlikt kungörelserna den 30 juni 1943 och den 29 juni 1946 om tertiär- och tilläggslån.

Drätselkammaren har uti en den 17 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom Kungl. kungörelse den 29 juni 1946 (SFS nr 551/1946) ha utfärdats nya bestämmelser i avseende å den statliga tertiär- och tilläggslånegivningen för flerfamiljshus att gälla från och med den 1 juli 1946. Med flerfamiljshus förstås enligt kungörelsen byggnad som innehåller minst tre bostadslägenheter. De nya bestämmelserna skola tillämpas å alla preliminära låneansökningar, som komma Statens byggnadslånebyrå tillhanda från och med sistnämnda datum. Tidigare beträffande flerfamiljshus gällande bestämmelser uti Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942, ha med vissa undantag av övergångskaraktär, upphört att gälla från den 1 juli 1946.

Enligt den nya kungörelsen må av statsmedel beviljas tertiärlån dels för ny- eller ombyggnadsföretag och dels åt kommun och av byggnadslånebyrån såsom allmännyttigt erkänt bostadsföretag för förvärv av flerfamiljshus, som uppförts med stöd av lån enligt förevarande kungörelse. Tilläggslån må jämväl beviljas för nybyggnadsföretag under förutsättning att antingen byggnaden uppföres å ort, som av Kungl. Maj:t förklarats höra till sådan grupp av orter, där tilläggslån utgår, eller, då fråga är om byggnad å annan ort, byggnadslånebyrån finner synnerliga skäl föreligga för att dylikt lån lämnas. Ytterligare förutsättningar för att tilläggslån skall kunna utgå är att liksom hitintills lånesökanden avgiver särskild förbindelse samt att den kommun, inom vilket byggnadsföretaget är beläget, åtager sig att bidraga till kostnaden för företaget med belopp, motsvarande 25 % (tidigare 20 %) av tilläggslånet. Enligt inhämtade upplysningar från statens byggnadslånebyrå komma tilläggslån framgent icke att beviljas byggnadsföretag i Västerås till följd av att staden icke tillhör sådan grupp av orter, där sådant lån utgår. Härav följer att staden icke heller, såsom hittills varit förhållandet, i fortsättningen behöver lämna kontanta bidrag (kommunal andel av tilläggslån) till byggnadsföretag avseende flerfamiljshus. De orter, där tilläggslån komma i fråga äro sådana, där hyresläget för närvarande är så lågt och inkomstsituationen dessutom sådan att risk förefinnes för att nyproduktion av bostäder helt kommer att hämmas, om icke subvention

lämnas. Dit torde främst räknas kommuner inom de lägsta dyrortsgrupperna. Det är Kungl. Maj:t, som bestämmer, å vilka orter tilläggslån utgår.

Tertiärlån må ej överstiga nedan angivna andel av det avkastningsvärde, som byggnadslånebyrån åsätter fastighet:

a) byggnad, som uppföres, ombygges eller förvärvas av kommun eller allmännyttigt bostadsföretag, 30 procent;

b) byggnad, som uppföres eller ombygges av kooperativt organiserat företag, vilket arbetar utan enskilt vinstsyfte och under kontroll, som av byggnadslånebyrån befinnes vara betryggande, 25 procent, samt

c) annan byggnad 15 procent eller, därest lånet efter byggnadslånebyråns prövning må säkerställas av inteckning liggande inom 90 procent av avkastningsvärdet, 20 procent.

Vid ombyggnadsföretag får tertiärlånet icke överstiga halva kostnaden för ombyggnaden.

Såsom under a) omnämnt allmännyttigt bostadsföretag må byggnadslånebyrån godkänna bolag, förening eller stiftelse, som arbetar utan enskilt vinstsyfte samt under samverkan med och tillsyn av vederbörande kommun under förutsättning tillika att kommunen åtagit sig att i den utsträckning, som nedan angives, gentemot staten svara för vissa förluster.

Om, då låneärende slutligen avgöres, summan av primär- och sekundärlånen uppgår till mindre än 70 procent av avkastningsvärdet kan tertiärlånet efter byggnadslånebyråns prövning i ovan under a—c angivna fall höjas till respektive 40 procent, 35 procent och 25 procent eller 30 procent.

Till säkerhet för tertiärlån skall, utom då kommun är låntagare, lämnas inteckning i fastigheten liggande i fråga om under a) omförmäld byggnad inom 100 procent, under b) nämnd inom 95 procent, annan byggnad inom 85 procent eller i särskilda fall inom 90 procent av avkastningsvärdet. Inteckningen skall jämväl vara belägen inom summan av brandförsäkrings- och tomtvärdena.

Tertiärlånet löper med tre procent ränta från den dag, det utbetalas av statskontoret, och skall årligen amorteras med 1/40-del, om det är fråga om byggnad av sten eller därmed likvärdigt material och eljest med 1/30-del av det ursprungliga lånebeloppet. Utöver denna amortering skall annan låntagare än kommun, allmännyttigt bostadsföretag eller kooperativt organiserat företag utan enskilt vinstsyfte och under lånebyråns särskilda kontroll, under de tio första åren erlägga en årlig amortering, som uppgår till 1½ procent av lånets ursprungliga belopp. Ränteeftergift lämnas låntagaren, om han under något av de tio första åren nödgas erlägga högre ränta än 3 procent för primärkredit och däremot svarande ränta för sekundärkredit.

Uppkommer förlust vid förvaltning av flerfamiljshus tillhörigt kommun eller allmännyttigt bostadsföretag, och har förlusten uppstått till följd av vårdslöshet eller försummelse vid förvaltningen, åligger det kommunen att svara för förlusten. Uppstår eljest förlust vid förvaltningen av sådant flerfamiljshus och är förlusten av den art att hänsyn till densamma icke bort tagas vid hyrornas bestämmande, skall förlusten täckas av kommunen, som emellertid äger åtnjuta gottgörelse härför av statsmedel med fyra femtedelar, om sådan förlust förelegat under tre på varandra följande år samt förlusten icke kan täckas av tidigare uppkomna överskott.

Såsom en förutsättning för nu relaterade statliga låneverksamhet gäller, att den kommun, inom vilken byggnadsföretaget är avsett att komma till stånd, åtagit sig

att utan kostnad för statsverket eller låntagaren förmedla lån enligt den nya kungörelsen.

Det må erinras om att stadsfullmäktige å sammanträde den 31 augusti 1942 beslöto att åtaga sig att i enlighet med föreskrifterna i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsföretag utan kostnad för statsverket eller låntagaren förmedla dylika lån.

Drätselkammaren vill nu föreslå stadsfullmäktige att fatta beslut om åtagande att efterkomma den nya kungörelsens föreskrifter i fråga om förmedlingsverksamheten.

I samband härmed vill drätselkammaren erinra om att det medgivande, Kungl. Maj:t den 8 december 1944 lämnade Västerås stad att intill den 1 juli 1946 teckna ansvarsförbindelse enligt bestämmelserna i 12 § 2 mom. Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 (SFS nr 569/1942 med däri vidtagna ändringar i SFS nr 739/1942 och 592/1943) till ett högsta belopp av 100.000 kronor, på grund av sin tidsbegränsning icke längre äger giltighet. Åtagandet har för stadens vidkommande inneburit att teckna borgen för den räntefria stående delen, då fråga varit om tertiärlån för enfamiljs- och tvåfamiljshus, vilken del icke överstigit 10 procent av den utav byggnadslånebyrån godkända anskaffningskostnaden för byggnadsföretaget, kostnaden för anskaffning av tomtmark inbegripen.

Då det även i fortsättningen är erforderligt att staden ikläder sig nyssnämnda åtagande vill drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige hos Kungl. Maj:t gör framställning om nytt medgivande för staden att få teckna dylik borgen.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att åtaga sig att i enlighet med bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 29 juni 1946 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus utan kostnad för statsverket eller låntagaren förmedla lån av ifrågavarande art,

att i förhållande till statsverket göra de åtaganden i övrigt, som avses i nämnda kungörelse,

att åtaga sig i 12 § 2 mom. Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggslån i dess lydelse enligt kungörelse den 30 juni 1943 omförmält borgensansvar intill ett högsta belopp av 100.000 kronor samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse.

Nr 264. Tillstånd för Klas Birger Nilsson att utskänka pilsnerdricka.

Vid sammanträde den 26 september 1946 beslöto stadsfullmäktige på poliskammarens och nykterhetsnämndens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag att hos länsstyrelsen tillstyrka att tillstånd meddelades restaurantidkaren Klas Birger Nilsson att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler i fastigheten Utanbygatan 11 för tiden 1 oktober 1946—30 mars 1947.

Länsstyrelsen har under framhållande, att länsstyrelsen såge sig förhindrad att meddela tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka under kortare tid än ett år, återremitterat ärendet för förnyat yttrande.

Nykterhetsnämnden har uti en den 7 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På grund av särskilda skäl har nykterhetsnämnden i Västerås i avgivet yttrande den 21 augusti 1946 föreslagit, att Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka restaurantidkaren Klas Birger Nilssons hemställan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under en tid av 6 månader från och med den 1 oktober 1946 i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 11, Västerås, Restaurant Lucky.

Enär ett sådant tillstånd icke kan beviljas under kortare tid än ett år, får nämnden efter förnyad prövning av ärendet härmed hemställa

att Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka restaurantidkaren Klas Birger Nilssons hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster till och med den 30 september 1947.

Beredningsutskottet har i häröver avgivet yttrande den 9 oktober 1946 med biträdande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att Nilsson beviljas tillstånd att i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1947.

Nr 265. Ansökan om tillstånd till utskänkning av vin.

Poliskammaren har genom resolution den 21 september 1946 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Systemaktiebolaget i Västerås angående tillstånd till utskänkning av vin å S:t Örjans restaurant.

Poliskammaren har för egen del tillstyrkt framställningen.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 20 september 1946 anfört följande:

Hos länsstyrelsen i Västmanlands län har Systemaktiebolaget i Västerås hemställt att under återstående del av innevarande oktrojperiod, som utgår den 30 september 1949, erhålla tillstånd till årsutskänkning av vin, avsett att i samband med restaurantrörelse utövas i lokaler inom fastigheten kvarteret Inge 8, Smedjegatan 6, Västerås, Restaurant S:t Örjan. Med anledning härav får nykterhetsnämnden anföra.

Ifrågavarande restaurant har så hög klass att denna enligt nämndens mening bör kunna utgöra garanti mot missförhållanden. I varje fall synes uteslutet, att den kommer att besökas av personer i berusningssyfte. Någon menlig inverkan på nykterhetstillståndet i staden kan sålunda enligt nämndens mening icke heller bli följden av bifall till den begärda vinutskänkningen. I den mån restauranten kommer att frekventeras av personer, som begagna vin till måltid, torde den komma att medverka till minskad spritkonsumtion å stadens övriga restauranter. Stadens nuva-

rande storlek synes jämväl motivera en restaurant av ifrågavarande karaktär. Med hänsyn härtill har nykterhetsnämnden funnit skäl att enhälligt tillstyrka bifall till den av Systembolaget gjorda framställningen.

På grund härav får nämnden föreslå

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen tillstyrker bifall till Systemaktiebolagets i Västerås framställning om vinutskänkning under återstående del av innevarande oktrojperiod som utgår den 30 september 1949 å Restaurant S:t Örjan, Smedjegatan 6, Västerås.

Beredningsutskottet har i häröver avgivet yttrande den 9 oktober 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande hemställan.

RESERVATION.

Emot detta beslut har reservation anförts av beredningsutskottets ordförande, herr Sjöberg, vilken uttalade, att beredningsutskottet bort föreslå stadsfullmäktige att avstyrka bifall till Systemaktiebolagets framställning med hänsyn till de olägenheter ur nykterhetssynpunkt ett bifall till ansökningen skulle kunna förväntas medföra.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 november 1946 Ser. A nr 10

Nr 266. Sänkning av hamnavgifterna för kol och koks.

Hamnstyrelsen har uti en den 4 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt gällande taxa för hamnavgifter i Västerås utgår avgifter för stenkol med 25 öre för ton samt för koks med 40 öre för ton. Motsvarande avgifter äro i närliggande hamnar lägre. Då konkurrensen mellan hamnarna om kol- och kokstrafiken till upplandet nu efter kriget ånyo börjar göra sig kännbar, är det omöjligt att med nuvarande hamnavgifter i staden i någon större omfattning kunna draga trafiken med kol och koks över Västerås hamn. Sagda förhållanden framstår icke blott för hamnen såsom sådan som oroväckande utan även för företag i staden, därest dessa i konkurrenshänseende för framtiden skola nödgas se sig distanserade av företag på andra orter, som genom lägre hamnavgifter komma i ett fördelaktigare läge.

För att söka vidmakthålla hamnens möjligheter i fråga om kol- och kokstrafiken, för vilken avgifterna visat sig särskilt höga, har hamnstyrelsen beträffande kol och koks som omlastas å järnvägsvagn för vidare befordran till stadens uppland (s. k. transitogods) dels sänkt kranavgifterna och dels ansett sig böra föreslå en sänkning av hamnavgifterna.

På grund av vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att hamnavgiferna för kol och koks, som omlastas å järnvägsvagn för vidare befordran till stadens uppland, från dag, som hamnstyrelsen skall äga att närmare bestämma, skola sänkas för såväl stenkol som för koks till 20 öre per ton.

Drätselkammaren har i häröver den 17 oktober 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 267. Fastställande av skogsaccis för år 1946.

Drätselkammaren har uti en den 7 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Jämlikt lagen den 28 september 1928 om skogsaccis utgår vid avverkning av skog med visst i lagen omförmält undantag till den kommun, inom vilken skogen är belägen, för det avverkade virket skogsaccis i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde.

Skattesatsen fastställes i stad av stadsfullmäktige. Accisen utgår å det taxerade rotvärdet efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör 1/4 av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna 5 åren utdebiterades inom kommunen, därvid emellertid nämnda skattesats jämkas till närmast högre 5-tal ören.

Utdebiteringen inom kommunen för de sista 5 åren har i medeltal uppgått till kronor 6: 87 och 1/4 härav uppgår till kronor 1:7175. Efter förut omförmäld jämkning till närmast högre 5-tal ören skall skogsaccisen för år 1946 sålunda utgöra kronor 1: 75 per 100 kronors rotvärde.

Skogsaccisen för år 1945 uppgick, beräknad efter enahanda grunder, till kronor 1: 70 per 100 kronors rotvärde.

Åberopande vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att fastställa skattesatsen för 1946 års skogsaccis till kronor 1: 75 per 100 kronors rotvärde.

Nr 268. Fråga om inköp av Vallby egendom.

Drätselkammaren har uti en den 7 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige frågan om inköp av Vallby egendom (Vallby 1[1] och 1[2]). I ärendet får drätselkammaren anföra följande.

Med anledning av det oerhört ökade bostadsbyggandet inom staden har drätselkammaren funnit det angeläget vara att i god tid se till att staden kommer i besittning av mark lämpad för exploatering. Staden äger visserligen nu icke oväsentliga arealer mark, som ännu icke exploaterats men det har för drätselkammaren framstått angeläget att ytterligare förbättra situationen i detta avseende. Den nu till inköp föreslagna egendomen är belägen väster om Skerikesvägen och gränsar i norr till Bjärby och i söder till den av Uppsala Akademi ägda Råby egendom. Arealen uppgår till cirka 151 tunnland, dvs. 75,5 hektar. Taxeringsvärdet utgör 65.000 kronor. Drätselkammaren har tecknat preliminärt avtal med egendomens ägare lantbrukaren C. J. Andersson om förvärv av egendomen för en köpeskilling av 300.000 kronor med tillträde den 14 mars 1947. Från försäljning har undantagits mangårdsbyggnaden med flygel samt därtill hörande tomtområde beläget i korsningen av Skerikesvägen och Bälbyvägen. I förhållande till taxeringsvärdet måste den överenskomna köpeskillingen betecknas som hög. Drätselkammaren är också medveten därom att priset är i högsta laget men har ändock ansett sig böra tillstyrka köpet med hänsyn till egendomens belägenhet och lämplighet, åtminstone i vissa delar, till bostadsbebyggelse. Det må anmärkas att det överenskomna priset utslaget per kvadratmeter exakt motsvarar det pris, som staden betalade vid förvärv av Rocklunda egendom. Beträffande finansieringen av köpet har drätselkammaren för avsikt att sedermera återkomma.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 300.000 kronor och på villkor i övrigt som ovan omförmälts förvärva fastigheten Vallby 1[1] och 1[2] samt

att för ändamålet anvisa anslag med 300.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles komma att besluta.

Nr 269. Omläggning och stensättning av Södra Esplanaden.

Drätselkammaren har uti en den 7 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets nybyggnad invid Södra Esplanaden numera blivit färdigställd har byggnadskontoret upprättat förslag till iordningställande av Södra Esplanaden från Karlsgatan och 320 meter österut. Arbetet omfattar en höjning av gatuprofilen, utläggande av ordentlig underbädd, ny stensättning samt diverse justeringar. Kostnaden har beräknats till 56.000 kronor, av vilket belopp Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget förbundit sig att erlägga 24.000 kronor med hänsyn bl. a. därtill, att gatuprofilens höjning betingas av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets utlagda järnvägsspår. Återstående belopp, 32.000 kronor skall gäldas av staden och föreslås täckas av det i årets stat under litt. 8 B 468 upptagna anslaget för nyanläggning av gator.

Drätselkammaren får således hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för omläggning och stensättning av Södra Esplanaden från Karlsgatan och 320 meter österut anvisa ett belopp av 56.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas med 24.000 kronor av bidrag från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget och med återstoden av det i årets stat under litt. 8 B 468 upptagna anslaget till nyanläggning av gator.

Nr 270. Omläggning av vatten-, gas- och avloppsledningarna inom viss del av Hammarbygatan.

Tekniska verken har uti en den 29 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom en av Kungl. Maj:t den 21 april 1944 fastställd ändring av stadsplanen har viss del av Hammarbygatan kommit att läggas till kvartersmark i korsningen mellan denna gata och Västmannagatan. Till följd härav är det nödvändigt att företaga en omläggning av vatten-, gas- och avloppsledningarna å viss del i Hammarbygatan. Kostnaden för omläggningen av ledningarna har beräknats till 6.000 kronor. Med hänsyn till att utgiften ifråga är direkt betingad av den verkställda stadsplaneändringen, bör den icke bekostas av tekniska verken.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för omläggning av vatten-, gas- och avloppsledningarna inom viss del av Hammarbygatan anvisa ett anslag å 6.000 kronor samt

att anslaget ifråga skall täckas på sätt drätselkammaren kommer att föreslå.

Drätselkammaren har i häröver avgivet yttrande den 7 november 1946 anfört följande:

Drätselkammaren, som efter remiss förehaft ärendet till behandling, får med instämmande i vad styrelsen gör gällande därom att ledningsomläggningarna äro en direkt följd av verkställd stadsplaneändring och för den skull icke böra bekostas av tekniska verken föreslå stadsfullmäktige, att den av omläggningarna betingade kostnaden skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för omläggning av vatten-, gas- och avloppsledningarna inom viss del av Hammarbygatan bevilja ett anslag å 6.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 271. Ombyggnad av transformatorstationen vid Oxbacken.

Tekniska verken har uti en den 29 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I anledning av att ställverken inom transformatorstationen vid Oxbacken, vilken station för närvarande är belägen i flickskolan, äro överbelastade, har inom tekniska verken uppgjorts förslag till en ombyggnad av stationen. Med hänsyn till den förestående ombyggnaden av flickskolan och då lämpliga lokalutrymmen stå till förfogande inom de i kvarteret Laura nyligen uppförda bostadshusen, har styrelsen funnit det lämpligt att flytta stationen dit.

Ombyggnadsförslaget, som omfattar nya högspännings- och lågspänningsställverk, har kostnadsberäknats till 21.000 kronor, vilken utgift torde böra bestridas av lånemedel. De nuvarande båda transformatorerna å vardera 250 kVA beräknas vara tillräckliga ännu någon tid framåt, varför något utbyte icke nu föreslås.

Under hänvisning till det anförda får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för ombyggnad av transformatorstationen vid Oxbacken på av styrelsen föreslaget sätt anvisa ett anslag av tillgängliga medel å 21.000 kronor att sedermera täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver till stadsfullmäktige den 7 november 1946 avgivet yttrande med biträdande av tekniska verkens förslag hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ifrågavarande anslag å 21.000 kronor,
att beloppet skall förskotteras av tillgängliga medel och slutligen bestridas av lånemedel samt
att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd att upptaga lån å nyssnämnda belopp ävensom att vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 272. Byggande av transformatorstation vid Vasagatan.

Tekniska verken har uti en den 29 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För att öka effekten från nuvarande 225 kVA till 500 kVA har inom tekniska verken uppgjorts förslag till ny transformatorstation vid Vasagatan, vilken station är avsedd att förläggas till nybyggnaden å tomten n:r 5 i kvarteret Inge. Förslaget, som omfattar två stycken transformatorer om 500 kVA jämte högspänningsställverk och lågspänningsställverk, har kostnadsberäknats till 36.000 kronor, vilken utgift bör täckas av lånemedel.

Med vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för byggande av en transformatorstation vid Vasagatan på av styrelsen föreslaget sätt anvisa ett anslag å 36.000 kronor att utgå av tillgängliga medel för att slutligen täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 7 november 1946 till stadsfullmäktige avgivet yttrande med bifall till styrelsens framställning hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 36.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt
att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd att upptaga lån å nämnda belopp ävensom att vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 273. Förslag till jämkning av stadsplanen för del av Gideonsberg.

Byggnadsnämnden har uti en den 21 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 19 augusti 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av Gideonsberg.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till bifogade beskrivning.

Emot förslaget, som varit i vederbörlig ordning utställt under tiden från och med den 25 september till och med den 8 oktober 1946, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING
till förslag till jämkning av stadsplanen för del av Gideonsberg i Västerås.

§ 1.

Beskrivning.

Området kommer att bebyggas i ett sammanhang av en företagare.

Jämkningsförslaget innebär att en envåningsbyggnad inlagts mellan två bostadshus. Denna avses att huvudsakligen utnyttjas för panncentral, centraltvättstuga och butiker. I samband härmed har mindre justeringar ifråga om byggnadernas bredder och längder gjorts för åstadkommande av bättre anslutning till föreslagna planlösningar.

Den som parkmark fastställda delen av området har i samråd med företagaren utlagts till kvartersmark.

För området gällande stadsplan fastställdes genom Kungl. brev den 28 juni 1946.

Följande bestämmelser föreslås till fastställelse.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de inom kvarteret boendes privata behov.

§ 2.

Område, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Hushöjd.

Å med I och III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 4,5 resp. 10,8 meter.

§ 4.

Våningsantal.

Å med I och III betecknat område får byggnad uppföras med en resp. högst tre våningar.

§ 5.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Byggnadsmaterial.

Å med B betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 18 september 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 7 november 1946 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av Gideonsberg samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 274. Förvärv av tomten nr 5 i kvarteret Fabian.

Drätselkammaren har uti en den 14 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige förslag om inköp av tomten nr 5 i kv. Fabian. Tomten ifråga är belägen i hörnet av Blåsbogatan och Djäknegränd och har adress Blåsbogatan 8. Arealen av tomten är 318 m^2 och taxeringsvärdet å mark och byggnader utgör sammanlagt 18.000 kronor. Fastigheten inrymmer 6 lägenheter, som tillhopa lämnar en hyresavkastning av 1.900 kronor. Enligt överenskommelse med fastighetens ägare har drätselkammaren under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande fått rätt att förvärva fastigheten för ett pris av 22.000 kronor.

Något omedelbart behov för staden att förvärva fastigheten ifråga föreligger visserligen icke, men på förslag av drätselkammaren ha stadsfullmäktige tidigare vid skilda tillfällen inköpt mark å Kyrkbacken. Med hänsyn till detta områdes speciella struktur och i betraktande av den stadsplaneutredning, som för närvarande företages beträffande området, synes det drätselkammaren önskvärt, om staden kan, då tillfälle därtill erbjudes, förvärva mark inom området. Då dessutom i detta speciella fall köpesumman för fastigheten får anses ur stadens synpunkt acceptabel, vill drätselkammaren förorda ett inköp av fastigheten.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för en köpeskilling av 22.000 kronor förvärva tomten nr 5 i kv. Fabian samt

att för ändamålet anvisa ett anslag å 22.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 275. Plan för barnstugeverksamhetens framtida utveckling.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har till stadsfullmäktige den 1 november 1946 inkommit med en plan för barnstugeverksamheten under de kommande åren.

Barnstugestyrelsens utlåtande med bilagor finnes intaget i stadsfullmäktiges handlingar *serie B nr 25* för innevarande år.

Drätselkammaren har uti en den 14 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Drätselkammaren vill erinra om att stadsfullmäktige den 28 mars 1940 på förslag av drätselkammaren beslutat att tillsvidare reservera sydöstra delen av Korsängsskolans område för en blivande byggnad för barnavårdande institutioner eller annat liknande ändamål. Tanken var därvid att till denna plats förlägga den centrala byggnaden för barnstugestyrelsens verksamhet. I den plan, som nu av styrelsen framlagts, har styrelsen frånträtt denna uppfattning och i stället förordat en decentralisering av verksamheten. Drätselkammaren hälsar med tillfredsställelse denna utveckling och anser, att styrelsen härigenom är inne på rätt väg. I styrelsens skrivelse till stadsfullmäktige har föreslagits, att stadsfullmäktige redan nu skulle taga ställning till och i princip besluta en hel del projekt, som först framdeles kunna realiseras. Drätselkammaren är av den uppfattningen, att dylikt beslut på sakens nuvarande ståndpunkt icke lämpligen bör fattas. Vad som uppenbarligen ur barnstugeverksamhetens synpunkt är mest angeläget är att åstadkomma en byggnad för barnträdgårdar på väster samt att få fram en ersättning för de lokaler i Herrgårdsskolans administrationsbyggnad, som barnstugestyrelsen för närvarande nyttjar men som erfordras för skolbarnsbespisningen. Beträffande den förstnämnda frågan har drätselkammaren i dagarna uppdragit åt en arkitekt att utföra ritningar för en byggnad på Ragvalds Backe, och beträffande ersättning för lokalerna i Herrgårdsskolan har kammaren anmodat fastighetskontoret att i samråd med stadsarkitekten inkomma med förslag. Drätselkammaren har således icke tagit ställning till huruvida en byggnad bör förläggas till den ena eller andra av de platser som barnstugestyrelsen framfört. Beträffande av barnstugestyrelsen begärda lokaler i kv. Bergsprängaren nr 5 vill drätselkammaren förorda, att styrelsen får bemyndigande att förhyra lokalen liksom även att styrelsen erhåller det begärda anslaget om 6.300 kronor till uppsättning och inredning av denna lokal. Drätselkammaren tillstyrker jämväl, att styrelsen får bemyndigande att i ett planerat hyreshus vid Skogsvägen söka träffa överenskommelse om anordnande av en barnträdgårdslokal.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att — med uttalande av sin principiella anslutning till den av barnstugestyrelsen framlagda planen — bemyndiga styrelsen att förhyra lokal för barnträdgårdsverksamhet i kv. Bergsprängaren nr 5,

att till uppsättning och inredning av denna lokal anvisa ett belopp av 6.300 kronor att utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter,

att bemyndiga barnstugestyrelsen att underhandla om inrättande av en barnträdgårdslokal i ett av de planerade hyreshusen vid Skogsvägen samt

att förklara sig i övrigt vilja från fall till fall taga ställning till de i barnstugestyrelsens skrivelse framförda förslagen.

Nr 276. Inköp av kvitteringsmaskin till uppbördskassan.

Drätselkammaren har uti en den 14 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 26 september 1946 ha stadsfullmäktige godkänt ett förslag angående sammanslagning av tekniska verkens och drätselkontorets kassarörelse och bokföring från och med den 1 januari 1947.

Förslaget innebär bland annat, att kassarörelsen uppdelas på två särskilda kassor, en stadskassa och en uppbördskassa. Uppbördskassan skall handhava endast inbetalningar för el-, gas- och vattenräkningar ävensom för debiterade nyttigheter i allmänhet. Däremot skola inga utbetalningar från uppbördskassan ske. Stadskassan skall handhava alla utbetalningar ävensom vissa inbetalningar, vilka icke ske till uppbördskassan.

I den utredning, som föregick stadsfullmäktiges beslut, uttalades, att arbetet i kassorna kunde effektiviseras och förenklas genom anskaffande av särskilda kvitteringsmaskiner.

I 1946 års stat har anslagits ett belopp av 15.600 kronor för inköp av en kvitteringsmaskin. Denna maskin, som beställts i november 1945 men kommer att levereras tidigast under första kvartalet av nästa år, är avsedd att tilldelas stadskassan. Nämnda kvitteringsmaskin av märket National har en synnerligen stor kapacitet. Den är bland annat utrustad med 27 räkneverk.

En enklare kvitteringsmaskin av svensk tillverkning finnes numera att tillgå i marknaden. Denna maskin, som är utrustad med 8 räkneverk, varav två för kassörerna och fem för olika konton samt ett summeringsräkneverk, kostar 5.000 kronor. Maskinen är särskilt lämpad för uppbördskassan.

Drätselkontoret har framhållit, att ännu snabbare och effektivare system för kvittering sannolikt efter ytterligare några år komma att saluföras i marknaden. Den nu föreslagna kvitteringsmaskinen kommer emellertid enligt vad drätselkontoret angiver icke att härigenom bliva överflödig, enär användning för maskinen kommer att finnas i en tredje kassa, t. ex. fattigvårdsbyråns kassa eller i specialkassor för vissa inbetalningar.

Då den föreslagna kvitteringsmaskinen möjliggör avsevärd besparing av arbetskraft, vill drätselkammaren föreslå, att en kvitteringsmaskin av angivet slag anskaffas.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige att besluta

att för inköp av en kvitteringsmaskin till uppbördskassan anvisa ett anslag å 5.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 277. Provisoriskt pensionstillägg till stadens pensionärer för år 1947.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 1 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 28 mars 1946 beslöto stadsfullmäktige efter förslag av löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren att bevilja vissa pensionärer ett pen-

sionstillskott i form av en engångsersättning å 150 kronor samt att härför bevilja erforderliga medel. Nämnda pensionstillskott avsåg att i någon mån kompensera vissa pensionärer med låga pensionsbelopp för den genom dyrtiden förorsakade stegringen av levnadskostnaden. I motiveringen för beslutet framhölls, att nu ifrågavarande grupper bland pensionärerna leva under tämligen beträngda ekonomiska förhållanden, medan för andra pensionstagare med högre pensioner samma förhållande i varje fall icke i lika hög grad kunde sägas vara för handen. En gränsdragning verkställdes mellan dessa olika kategorier av pensionstagare så, att kompensationen tilldelades endast dem, vilkas sammanlagda pension från staden inklusive rörligt tillägg icke överstege 1.500 kronor. Pensionstillskottet avvägdes vidare så, att det i intet fall finge utgå med högre belopp än att detsamma jämte den utgående pensionen med därå beräknat dyrtidstillägg uppginge till 1.500 kronor. Detta innebar sålunda, att en pensionär vilken åtnjöt t. ex. en pension, inberäknat dyrtidstillägg, å 1.400 kronor icke fick högre belopp än 100 kronor, en pensionär med 1.450 kronor 50 kronor o. s. v.

Från två av stadens pensionärer, f. d. skolvaktmästaren Hilda Johansson och f. d. kontorsbiträdet Hulda Klingwall, har å samtliga pensionärers vägnar ingivits en framställning om att pensionärerna även under år 1947 måtte komma i åtnjutande av ett pensionstillskott.

Löne- och avtalsnämnden får i anledning av denna framställning anföra följande.

Nämnden hänvisar till den utredning och den motivering, som från nämndens sida framlades vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 mars 1946 (S. H. nr 50 ser. A år 1946). Därutöver vill nämnden framhålla följande.

De skäl, vilka föranledde stadsfullmäktige att bevilja pensionärerna pensionstillskott för år 1946, föreligga allt fortfarande. Under den senaste tiden har levnadskostnaderna i vissa fall stigit ytterligare, vilket, eftersom prisstegringen omfattar nödvändighetsvaror, blivit särskilt kännbart för pensionärerna. Nämnden finner under sådana förhållanden skäligt, att inkomststrecket flyttas upp till 1.800 kronor och att storleken av pensionstillskottet för år 1947 får höjas till 200 kronor. I avbidan å den nya folkpensioneringslagens ikraftträdande år 1948 böra sålunda nu ifrågavarande pensionärer även för i år erhålla ett pensionstillskott, beräknat på sätt förut angivits.

Löne- och avtalsnämnden erinrar om att en höjning av gränsen till 1.800 kronor skulle innebära, att omkring 110 av stadens cirka 200 pensionstagare skulle erhålla den föreslagna kompensationen. Om gränsen sättes till 1.500 kronor skulle omkring 90 pensionärer komma i åtnjutande av kompensationen.

Liksom tidigare skola lärarna vid folkskolorna och stadssjuksköterskorna icke bliva delaktiga av pensionstillskotten även om beloppet av de av dem från staden uppburna pensionsbeloppen ej överstiger 1.800 kronor. Anledningen härtill är givetvis den att dessa pensionärer uppbära huvudparten av sin pension från Statens pensionsanstalt, varför de kommunala beloppen endast äro att betrakta såsom fyllnadspensioner.

Stadens kostnader för de föreslagna pensionstillskotten skulle uppgå till omkring 24.000 kronor mot 15.000 kronor för innevarande år.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bevilja varje sådan i stadens pensionsstat upptagen f. d. befattningshavare eller arbetare, respektive efterlevande familj till avliden befattningshavare eller ar-

betare, vars sammanlagda pension från staden, inklusive rörligt tillägg, icke överstiger 1.800 kronor ett pensionstillskott såsom kompensation för dyrtiden i form av en ersättning å 200 kronor för år 1947, dock att tillskottet i intet fall må utgå med högre belopp än att detsamma jämte den utgående pensionen med därå beräknat dyrtidstillägg uppgår till 1.800 kronor samt att dylikt pensionstillskott icke skall utgå till sådana pensionärer, vilka uppbära huvuddelen av sin pension från Statens pensionsanstalt.

Drätselkammaren har i häröver den 14 november 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Med vitsordande av vad löne- och avtalsnämnden anfört angående svårigheten för åtskilliga pensionstagare med låg inkomst att under nuvarande konjunkturer få inkomsterna att räcka till sitt uppehälle vill kammaren biträda löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet. Kammaren vill emellertid därvid förutsätta, att 1947 blir det sista år, varunder pensionstillskotten komma att utgå, enär genom ikraftträdande av den nya folkpensioneringslagen från och med den 1 januari 1948 pensionärernas försörjningsmöjligheter i allmänhet komma att förbättras.

Kostnaderna för pensionstillskotten torde böra bestridas av i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000 kronor. Å nämnda anslag finnes en behållning å cirka 120.000 kronor.

Med åberopande av vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet,

att i anledning härav anvisa ett förslagsanslag å 24.000 kronor samt

att nämnda anslag skall täckas av behållna medel å i 1945 års stat upptaget extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000 kronor till stadsfullmäktiges förfogande.

Nr 278. Bemyndigande att försälja mark inom Aroslund.

Drätselkammaren har uti en den 14 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 28 mars 1946 ha stadsfullmäktige antagit upprättat förslag till stadsplan för Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo och Norrmalm samt del av Rikshuvudvägen.

I norra delen av detta stadsplaneområde ingår en del av den staden numera tillhöriga Rocklunda egendom. På ifrågavarande mark norr om Skogsvägen har förlagts en bostadsbebyggelse rymmande sammanlagt cirka 125 lägenheter. Vid den fördelning av 1947 års byggnadskvot, som drätselkammaren i början av sommaren detta år företog, räknade man med en bebyggelse under 1947 på detta område, och lägenheterna därstädes fördelades mellan två byggnadsföretagare i staden. På grund av avloppsförhållanden kunna för närvarande icke de två västligaste husen byggas men i övrigt kunna de i Skogsvägen befintliga avloppsledningarna betjäna

den här planerade bebyggelsen. Då drätselkammaren emellertid saknar bemyndigande att försälja marken, vill drätselkammaren härmed hemställa om dylikt bemyndigande. Det må framhållas, att den av stadsfullmäktige antagna stadsplanen av länsstyrelsen återremitterats till byggnadsnämnden för vissa kompletteringar och att man icke torde kunna räkna med att få stadsplanen fastställd inom det närmaste halvåret. Vid sådant förhållande och då en upplåtelse med tomträtt förutsätter en fastställd stadsplan och antagen tomtindelning synes enda möjligheten att kunna genomföra den planerade bebyggelsen vara, att tomterna inom här ifrågavarande område upplåtas med äganderätt.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren kan finna vara för staden godtagbara, försälja mark inom det i stadsplanen för Aroslund, Akademivreten m. m. ingående mellan Skogsvägen och den blivande Rikshuvudvägen belägna området.

Nr 279. Inköp av konstverk till Djäknebergsskolan.

Drätselkammaren har uti en den 14 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har folkskolestyrelsen anhållit om drätselkammarens medgivande att disponera tillgängliga medel å det i folkskolestyrelsens stat för innevarande år upptagna anslaget till inventarier för inköp av en tavla av konstnärinnan fru Elsa Celsing, vilken tavla placerats i trapphallen till Djäknebergsskolan. Priset å tavlan utgör 3.000 kronor.

Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot att folkskolestyrelsen inköper ifrågavarande konstverk men anser det vara principiellt felaktigt att för ändamålet disponera inventarieanslaget. Kammaren föreslår i stället, att medel anvisas från den disponibla avkastningen av Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av här ovan omförmälda konstverk ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 3.000 kronor att utgå ur disponibel avkastning av Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Nr 280. Motion ang. byggande av bostäder i stadens regi m. m.

Vid sammanträde den 31 januari 1946 beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för utredning remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna Axel Hellman, Greta Gustavsson och Filip Larsson ingiven motion angående byggandet av bostäder i stadens egen regi.

Motionen är så lydande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I den pågående diskussionen om efterkrigsplaneringen intager bostadsfrågan en mycket framskjuten plats. Med hänsyn till den låga bostadsstandarden och bristen på bostäder framförallt i landets tätorter är detta mer än väl motiverat.

Läget på bostadsmarknaden i Västerås måste betecknas som mycket otillfredsställande. I den undersökning om det framtida bostadsbeståndet i Västerås som verkställts av statens byggnadslånebyrås utredningsavdelning i samråd med kanslinotarie Arne Nilsson, Västerås, framgår, att det inte bara råder brist på bostäder, utan de flesta lägenheterna saknar den standard som erfordras för hyresgästernas allmänna trevnad och som ur social synpunkt måste anses nödvändig.

Enligt det förslag till plan för bostadsförsörjningen åren 1946—1955 som förekommer i denna utredning förordas en nyproduktion av 4 000 lägenheter, varvid produktionen till en början skulle omfatta 900 lägenheter per år. Vidare förordas i planen att 2- och 3-rumslägenheter bör byggas i en sådan utsträckning, att familjer med 1—2 barn skall kunna disponera över lägenheter om minst 2 rum och kök, familjer om 3—4 barn en lägenhet om minst 3 rum och kök, etc.

Undertecknade ansluter sig i huvudsak till de förslag som här framlagts. Vi anser emellertid att det är stadens plikt att lösa bostadsfrågan på ett sådant sätt, att en nyproduktion av bostadslägenheter kommer till stånd i en sådan omfattning att bostadsbehovet täckes på kortast möjliga tid, att lägenheternas standard motsvarar nutida krav, samt att hyressättningen blir sådan att lägenheterna blir överkomliga även för mindre inkomsttagare.

Då det visat sig att den s. k. enskilda företagsamheten inte förmått lösa denna fråga på ett tillfredsställande sätt, främst på grund av att de enskilda byggnadsproducenterna i huvudsak siktar till att profiten skall bli den största möjliga, är det angeläget att staden själv tar hand om produktionen av bostadshus.

HSB, Riksbyggen och med dem jämställda bostadsrättsföreningar har inte heller lyckats skapa bostäder till överkomligt pris för den stora massan av bostadsbehövande. Den kontantinsats som fordrats för att få tillträda en sådan lägenhet är för de flesta ett oöverkomligt hinder. Visserligen har HSB producerat lägenheter där kontantinsats inte tillämpas, men hyrorna utgör här för 2-rumslägenheter ca 1.500 kronor. Inkomsterna för arbetarna i staden ligger i regel mellan 4- och 5.000 kronor och då den högsta procenten av lönen som beräknas kunna avvaras till hyra är 20 procent, är det uppenbart, att dessa lägenheter inte kan bebos av arbetarna i allmänhet. Det torde inte heller vara möjligt för en familj med 2 eller flera barn att avvara ens 20 procent av lönen till hyra.

Genom att staden ställer tomtmark gratis till förfogande kan hyrorna nedbringas en hel del, då de höga tomtkostnaderna som råder i Västerås bidrager till de höga hyrorna. Genom massproduktion bör man också kunna erhålla billigare priser på byggnadsmaterial, större möjligheter till rationalisering, o. s. v., vilket bidrager till att hyrorna kan nedbringas.

En del kommuner har löst frågan om byggandet av hälsobostäder till rimligt pris genom att kommunerna bygger i egen regi där alla privata vinstintressen bortfaller. Sålunda har ex. Sundbyberg planerat massproduktion av bostadslägenheter där man kalkylerar med att kunna väsentligt nedbringa hyrorna genom att staden själv producerar bostäder. Stadsfullmäktige i Gävle har beslutat att, utan att utnyttja statens

stöd, taga byggnadsfrågan i egna händer. Staden ställer tomter gratis till förfogande för ett helkommunalt byggnadsföretag och lämnar borgen för inteckningslån liggande mellan 60 och 100 procent av anskaffningskostnaderna. Dessa lån kan då erhållas till en ränta av 3 procent, vilket är 1 procent billigare än vad staten betingar sig. Bolaget skall därtill tillvaratag alla möjligheter till rationaliseringar vid fastigheternas byggande och förvaltning, och beräknas därmed kunna nedbringa hyrorna med omkring 25 procent.

Då hyresnivån i Västerås ligger på tredje plats bland rikets städer är det väl motiverat att inga utvägar lämnas oprövade när det gäller att nedbringa hyreskostnaderna.

Med hänvisning till vad här ovan anförts föreslå undertecknade:

att fullmäktige måtte besluta ge drätselkammaren i uppdrag att skyndsamt utreda frågan om byggandet av bostäder i stadens egen regi för uthyrning till självkostnadspris,

att för detta ändamål upplåta tomtmark gratis,

att undersöka möjligheterna för snar sanering av någon av stadens centralare delar och där uppföra bostadsfastigheter,

att undersöka möjligheterna för att utan statens stödlån lösa bostadsfrågan för att därigenom göra sig oberoende av byggnadslånebyråns hyressättning och för att om möjligt erhålla billigare räntor än vad staten betingar, samt

att denna utredning igångsättes omedelbart och att resultatet föreläggges fullmäktige innan 1946 års utgång.

Västerås den 31 januari 1946.

AXEL HELLMAN. GRETA GUSTAVSSON. FILIP LARSSON.

Drätselkammaren har uti en den 7 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Drätselkammaren delar motionärernas uppfattning, att läget på bostadsmarknaden här i staden måste betecknas som otillfredsställande såväl med hänsyn till rådande brist å bostäder som till beskaffenheten av det nuvarande bostadsbeståndet. Drätselkammaren känner det självfallet som en plikt att oavlåtligt följa bostadsfrågans utveckling och att med alla till buds stående medel söka lösa den mångfald av olika problem som föreligga i samband med byggnadsverksamheten. Av olika skäl, vilka äro fullmäktige välbekanta, äro kommunernas möjligheter dock tyvärr i detta avseende för närvarande ganska begränsade.

Sedan tiden för motionens tillkomst ha, såsom i det följande skall närmare utvecklas, en del förhållanden inträtt, vilka delvis bringat bostadsförsörjningsproblemet i ett förändrat läge.

Beträffande det av motionärerna väckta förslaget om byggande av bostäder i stadens egen regi vill drätselkammaren till en början framhålla den byggnadsverksamhet, som redan ägt rum och är avsedd att ytterligare äga rum genom Byggnadsaktiebolaget Mimer, vars aktier helt ägas av staden. Detta bolag disponerar för närvarande över icke mindre än omkring en fjärdedel av byggnadskvoten för år 1947. Drätselkammaren har för avsikt att även i fortsättningen vid fördelning av byggnadskvoten, giva behörigt utrymme åt denna del av byggnadsverksamheten.

Drätselkammaren vill i detta sammanhang framhålla, att enligt de erfarenheter kammaren hittills gjort i fråga om kommunal byggnadsverksamhet genom enskilda

entreprenörer, någon tendens till monopolbildning icke kunnat förmärkas beträffande huvudentreprenörerna. Däremot kunna vissa tecken anses tyda på ett annat förhållande beträffande vissa sanitära och elektriska entreprenader. Kammaren ämnar med vaksamhet följa utvecklingen på detta område och är ej främmande för tanken att, för den händelse en monopolbildning bland dessa entreprenörer kommer att kunna konstateras, låta verkställa dylika arbeten helt i kommunens egen regi.

Motionärerna ha vidare föreslagit, att staden skulle ställa tomtmark kostnadsfritt till förfogande för nybyggnad i syfte att härigenom nedbringa hyrorna. Drätselkammaren vill i anledning härav påpeka, att den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning om utvidgad användning av tomträttsinstitutet i dagarna framlagt ett förslag av innebörd, att i fortsättningen stadens tomtmark, i vad gäller bebyggelse för bl. a. bostadsändamål, skall upplåtas med tomträtt emot en tomträttsavgäld uppgående till högst 4,5 % av det uppskattade markvärdet. Därest kommitténs förslag vinner stadsfullmäktiges bifall, skulle det av motionärerna åsyftade resultatet åstadkommas, då härigenom den hyresfördyrande faktor, som utgöres av tomtpriset, skulle i viss utsträckning elimineras.

Vidkommande ifrågasatta åtgärder för sanering av några av stadens centralare delar i och för bostadsbebyggelse vill drätselkammaren framhålla, att enligt den ståndpunkt, vilken än så länge intages av de statliga myndigheterna, sanering av fastigheter i stadens centrum för enbart bostäder icke må ifrågakomma. Under alla förhållanden torde enligt drätselkammarens åsikt resultatet av den pågående saneringsutredningen böra avvaktas, innan från stadens sida mera ingripande åtgärder i detta avseende vidtagas.

Beträffande slutligen den av motionärerna framförda tanken att söka åstadkomma billigare räntor genom att staden lämnar borgen för inteckningslån mellan 60 och 100 % av anskaffningskostnaderna för fastighet, vill drätselkammaren understryka att efter motionens tillkomst inträtt en väsentlig förändring i fråga om byggnadskrediten. Genom Kungl. kungörelse den 29 juni 1946 (S. F. S. nr 551/1946) har nämligen, såsom drätselkammaren i annat sammanhang för stadsfullmäktige anmält, utfärdats nya bestämmelser i fråga om tertiär- och tilläggslån för flerfamiljshus. Dessa bestämmelser, vilka gälla från och med den 1 juli 1946, innebära, att tertiärlån må beviljas kommun och såsom allmännyttigt erkänt bostadsföretag för såväl uppförande som ombyggnad och förvärv av flerfamiljshus intill 30 % av det av byggnadslånebyrån åsatta avkastningsvärdet, samt i fråga om byggnader, uppförda eller ombyggda av kooperativt organiserat företag, arbetande utan enskilt vinstsyfte intill 25 % av samma värde. Om, då låneärende slutligen avgöres, summan av primär- och sekundärlån uppgår till mindre än 70 % av avkastningsvärdet, kan tertiärlånet efter prövning av byggnadslånebyrån höjas till 40 % av avkastningsvärdet i fråga om byggnad som uppföres, ombygges eller förvärvas av kommun eller allmännyttigt företag. Detta innebär sålunda, att såväl kommun som dylikt allmännyttigt företag kan erhålla lån upp till 100 % av avkastningsvärdet. Säkerheten för tertiärlån utgöres av inteckningar, i nyss omförmälda fall inom 100 %. Vidare har räntefoten för tertiärlånet genom författningen fastställts till 3 % ränta från den dag, lånet utbetalas av statskontoret. Den årliga amorteringen uppgår till en fyrtiondedel, därest fråga är om byggnad av sten och därmed likvärdigt material, och eljest till en trettiondedel av det ursprungliga lånebeloppet.

De nya bestämmelserna om tertiärlån ha sålunda tillskapat de förbättrade kreditmöjligheter, vilka motionärerna avsett.

Med hänsyn till de inom ramen av motionens syftemål angivna, av stat och kommun redan vidtagna åtgärder och i avbidan å resultatet av den pågående statliga bostadsutredningen finner drätselkammaren, att de av motionärerna föreslagna åtgärderna böra tills vidare anstå.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att ifrågavarande motion icke skall i detta sammanhang föranleda någon vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 281. Inrättande av tomträttsinstitut i staden.

Den 27 januari 1944 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté med uppgift att utreda frågan om en vidsträcktare användning av tomträttsinstitut samt därmed sammanhängande frågor.

Kommittén har i skrivelse den 23 oktober 1946 framlagt förslag i frågan. Kommitténs utlåtande finnes intaget i stadsfullmäktiges handlingar *serie B nr 26* för innevarande år.

Drätselkammaren har i häröver den 14 november 1946 avgivet yttrande anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 23 oktober 1946 har den av stadsfullmäktige den 27 januari 1944 tillsatta kommittén med uppgift att utreda frågan om en vidsträcktare användning av tomträttsinstitutet samt därmed sammanhängande frågor föreslagit stadsfullmäktige *att* besluta, att å stadens tomtmark för bebyggelse för bostads- och affärsändamål samt i enlighet med vad i skrivelsen anförts för småindustri och hantverk skall införas tomträtt från och med den 1 januari 1947, dock att tomträtt icke skall tillämpas inom områden, där exploateringskalkyler upprättats och försäljning av mark i enlighet med bemyndigande av stadsfullmäktige redan påbörjats, *att* godkänna framlagt förslag till allmänna bestämmelser avseende upplåtelse med tomträtt för bostads- och affärsändamål, *att* bemyndiga drätselkammaren att verkställa tomträttsupplåtelser för nyssnämnda ändamål i enlighet med i skrivelsen angivna huvudgrunder samt *att* likaledes bemyndiga drätselkammaren att närmare bestämma grunderna och villkoren för upplåtelser med tomträtt av tomter för småindustri och hantverk.

Då de föreslagna bestämmelser, för den händelse de komma att vinna stadsfullmäktiges gillande, äro avsedda att träda i tillämpning från och med den 1 januari 1947, har kommittén med hänsyn till den redan långt framskridna tiden hemställt, att drätselkammaren ville yttra sig över förslaget, innan det framlägges å stadsfullmäktiges bord.

Drätselkammaren, som behandlat ärendet, har icke funnit anledning till någon erinran emot förslaget.

I anledning därav får drätselkammaren för sin del tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla kommitténs i ärendet framlagda förslag.

Nr 282. Utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle.

Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom Hökåsens egnahemsområde i Hubbo kommun äro de sanitära förhållandena för närvarande synnerligen otillfredsställande. I länsutredningen beträffande vatten- och avloppsledningar har också förslag uppgjorts för samhället, vars folkmängd, som nu är cirka 360 personer fördelade på över 100 bostadshus, är under stark tillväxt och framdeles beräknas komma att uppgå till 1.000 personer. På grund av den synnerligen dåliga tillgången å recipienter för avloppsvatten ställer sig emellertid ett utförande av länsutredningens förslag med exempelvis höggradig rening av avloppsvattnet i utjäsningskammare dels tekniskt mindre tillfredsställande och dels ekonomiskt synnerligen betungande. Likväl har samhället gått in för att snarast möjligt lösa sin vatten- och avloppsfråga. Från Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har preliminärt utlovats statsbidrag med 60 % av anläggningskostnaderna.

Från Hökåsens väg-, vatten- och avloppsförening u. p. a. har nyligen hos tekniska verkens styrelse gjorts en förfrågan, huruvida möjligheter förefinnas för en anslutning av samhället till Västerås stads vatten- och avloppsnät. Med anledning därav har inom tekniska verken gjorts en preliminär utredning i frågan. Av denna utredning framgår, att en sådan lösning av problemet skulle ur teknisk-hygienisk och förmodligen även ur ekonomisk synpunkt ställa sig fördelaktigare än länsutredningens förslag. Det inom tekniska verken skisserade förslaget innebär, att vatten- och avloppsledningar skulle framdragas till två punkter nedanför Hökåsens samhälle, varifrån avloppet kan avledas med fritt fall genom en ledning längs landsvägen till Nordanby och därefter genom avloppsledningen inom östra Gideonsbergsområdet. Ett vattentorn bör även uppföras inom samhället, då därigenom vattenförsörjningen avsevärt förbättras. Kostnaderna för tornet torde komma att intjänas genom att man annars nödgas lägga en betydligt grövre vattenledning för att en ur brandskyddssynpunkt tillräcklig vattenmängd skall kunna erhållas.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har vid där under hand gjord förfrågan visat sig synnerligen intresserad av det inom tekniska verken uppgjorda förslaget och för sin del ansett, att statsbidrag om 60 % av anläggningskostnaderna även torde kunna påräknas för nu angiven lösning av vatten- och avloppsfrågorna för Hökåsens samhälle.

Därest Västerås stad skulle åtaga sig att utdraga ledningar till område inom annan kommun på angivet sätt, bör detta givetvis endast ske på sådana villkor, att staden erhåller full täckning för samtliga utgifter för såväl ledningarnas nedläggning och framtida underhåll som även för distribution av vatten och mottagande, transport och rening av avloppsvatten. Under förutsättning att dessa villkor uppfyllas vill det synas styrelsen som om staden ej borde vägra sin medverkan till att ordna vatten- och avloppsfrågan för ett samhälle beläget utanför stadens gränser särskilt om en sådan medverkan medgiver en ur tekniska och ekonomiska synpunkter avsevärt gynnsammare lösning än som eljest skulle bliva fallet. I förevarande fall tillkommer dessutom den omständigheten, att ledningarna framdeles möjligen kan komma att även nyttjas för de områden inom staden, vilka de passera, för den händelse bebyggelse där skulle komma till stånd.

Styrelsen har redan nu velat underställa stadsfullmäktige frågan för att, därest stadsfullmäktige skulle vilja besluta om en utbyggnad av ledningarna på föreslaget sätt låta utarbeta ett definitivt förslag beträffande såväl anläggningens tekniska utförande som därmed sammanhängande ekonomiska frågor.

Med vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville taga ställning till frågan om en utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle på av styrelsen föreslagna grunder samt för den händelse stadsfullmäktige komme att ansluta sig till förslaget ifråga ville besluta

att uppdraga åt tekniska verken att utarbeta ett definitivt förslag i ärendet för att sedermera underställas stadsfullmäktige.

Drätselkammaren har i häröver den 7 november 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren vill rent principiellt ifrågasätta lämpligheten av att Västerås stad inlåter sig på att lämna sin medverkan till lösandet av vatten- och avloppsfrågorna inom annan kommun. Då det aktuella fallet dessutom enligt drätselkammarens åsikt åtminstone icke för närvarande är av särskilt intresse för stadens del anser sig drätselkammaren, med tanke på att det inom stadens jurisdiktionsområde finnas områden, där vatten- och avloppsfrågorna ännu icke fått sin lösning och då ett förfaringssätt i enlighet med det av styrelsen för tekniska verken förordade kan komma att verka prejudicerande, för sin del icke kunna tillstyrka stadsfullmäktige att för närvarande besluta om en anslutning av Hökåsens samhälle till stadens vatten- och avloppsnät.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att styrelsens för tekniska verken framlagda förslag om en utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle för närvarande icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Nr 283. Motion ang. omändring av ålderdomshemmets karaktär.

Uti en den 27 juni 1946 till stadsfullmäktige ingiven motion har stadsfullmäktigeledamoten fru Karin Kjelldahl hemställt, att utredning företoges beträffande möjligheterna att, där förutsättningarna funnes, låta pensionärerna i stadens ålderdomshem själva möblera sina rum, att, därest så befunnes lämpligt, varje rum i ålderdomshemmet skulle disponeras av endast en person eller två äkta makar, samt i anledning härav utredning verkställdes beträffande möjligheten till ombyggnad av ålderdomshemmet samt att ålderdomshemmet erhölle en annan benämning.

Motionen är så lydande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då stor efterfrågan föreligger från ålderstigna personer att erhålla rum i stadens pensionärshem men tillgången icke på långt när motsvarar efterfrågan (f. n. synas c:a 400 ansökningar ligga inne om pensionärsrum) tar undertecknad sig fri-

heten framlägga följande reflexioner och förslag till dryftande och ev. åtgärder.

För människor, som på grund av åldersskäl se sig nödsakade att upphöra med förvärvsarbete och för vilka, trots en idog och strävsam levnad, det icke varit möjligt att bilda kapital, som på gamla dar i någon nämnvärd utsträckning kan bidraga till deras försörjning om ens något kapital kunnat hopsparas, måste det kännas tungt att få sluta sina dagar på en av kommunen driven anstalt. Att denna uppfattning är utbredd bland åldringarna synes mig det förhållandet peka på att ett så stort antal ansökningar om pensionärsrum föreligger. Det synes mig som om de gamla till varje pris vill försöka sköta sig själva och framför allt — de vilja icke ryckas upp från sin hemmiljö för att inrätta sig i helt ny omgivning. Sedan må utomstående tala hur varmt som helst om att de gamla ha det så bra på ålderdomshemmet.

För att emellertid i största möjliga utsträckning eliminera ålderdomshemmens karaktär av anstalt och därigenom få de vårdbehövande att utan olustkänsla söka sig till ålderdomshemmet skulle jag såsom en första åtgärd vilja föreslå, att de av de gamla, som måste bryta upp från sina hem för att etablera sig på ålderdomshemmet, få medföra så mycket av sitt bohag att de kunna möblera upp ett rum. Under de betryggande anordningar, som numera finnas, bör detta icke behöva stöta på några större svårigheter. Ett sådant rum skall sålunda disponeras endast av en person eller två äkta makar. Sedan finnas helt naturligt en kategori av vårdtagare, som icke disponera över egna möbler eller där möblerna äro av den beskaffenhet, att pensionären föredrar ålderdomshemmets möbler. Även i sådana fall synes det behjärtansvärt, att man, där förhållandena så medgiva, disponerar över eget rum.

Såsom en andra åtgärd skulle jag vilja föreslå, att benämningen *ålderdomshem* utbytes. Även Karlslund synes mig kunna rubriceras som *pensionärshem*. Den väsentliga skillnaden är väl att man på ålderdomshemmet går till dukat bord och har förmånen av läkarvård på platsen. Ett hem sålunda, därtill såsom Karlslund utomordentligt vackert beläget, där en gamling borde kunna känna stor trivsel.

Med hänsyn till ovanstående får undertecknad sålunda hemställa

att utredning företages betr. möjligheterna att där förutsättningarna finnas låta pensionärerna själva möblera sina rum,

att då genom den föreslagna åtgärden att där så befinnes lämpligt varje rum skall disponeras av endast en person eller två äkta makar fråga uppstår om lokaliteternas otillräcklighet, utredning verkställes betr. möjligheten av till- eller nybyggnad,

att Karlslunds ålderdomshem gives en annan benämning.

Västerås den 27 juni 1946.

KARIN KJELLDAHL.

Fattigvårdsstyrelsen har i häröver den 4 november 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Med anledning av en av Fru Karin Kjelldahl i Stadsfullmäktige den 27 juni 1946 väckt, till fattigvårdsstyrelsen för yttrande, remitterad motion om utredning angående förutsättningarna och möjligheterna att i stadens ålderdomshem *dels* inrätta enkelrum för vårdtagarna, *dels* låta vårdtagarna själva möblera sina rum med egna möbler samt *dels* ändra benämningen ålderdomshem till pensionärshem, får fattigvårdsstyrelsen meddela, att, som ett av Socialvårdskommittén i nyligen avgivet betänkande med utredning och förslag angående ålderdomshem m. m. syftar till lö-

sandet av ifrågavarande angelägenhet delvis i sådan riktning motionen avser, ärendet för närvarande icke kan föranleda något positivt yttrande och förslag från fattigvårdsstyrelsens sida.

Drätselkammaren får med åberopande av vad fattigvårdsstyrelsen i ärendet anfört hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att förevarande motion icke i detta sammanhang skall till vidare stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 19 december 1946 Ser. A nr 11

Nr 284. Inrättande av kommunal bostadsförmedling i staden.

Hyresnämnden i Västerås har uti en den 19 september 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 21 juni 1944 hava stadsfullmäktige i samband med framställning till Kungl. Maj:t om att Kungl. kungörelsen den 14 april 1944 om skyldighet att lämna uppgift om uthyrning av möblerad bostad skulle tillämpas inom Västerås stad hemställt att hyresnämnden måtte utreda frågan om kommunal bostadsförmedling samt till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Med anledning härav får hyresnämnden efter verkställd utredning anföra följande: De rådande krisförhållandena på bostadsmarknaden ha aktualiserat frågan om kommunal bostadsförmedling. Syftet med dylik bostadsförmedling är att skapa bättre förhållanden på bostadsmarknaden. Beträffande innebörden av kommunal bostadsförmedling vill hyresnämnden till en början understryka, att kommunal bostadsförmedling icke innebär något monopol på bostadsförmedling. Ej heller medför den någon inskränkning i hyresvärdarnas val av hyresgäster. Införande av kommunal bostadsförmedling medför således icke att viss eller vissa kategorier av hyressökande tvångsvis kunna beredas företrädesrätt till förhyrande av lägenheter, utan endast att en institution inrättas med uppgift att sammanföra parterna på hyresmarknaden. Att anlita en dylik förmedling eller ej står allmänheten fritt. Om den kommunala bostadsförmedlingen göres avgiftsfri — vilket måste förutsättas — kommer den emellertid härigenom att erhålla ett visst övertag över den enskilda företagsamheten. I syfte att främja den kommunala bostadsförmedlingen har tillkommit Kungl. kungörelsen den 3 december 1943 om skyldighet att anmäla hyresledighet m. m. Enligt denna äger Kungl. Maj:t föreskriva att hyresvärdar inom viss ort, där lagen om hyresreglering gäller, skola vara skyldiga att till den kommunala bostadsförmedlingen eller liknande institution anmäla uppkommande ledigheter. Härigenom underlättas uppenbarligen möjligheterna för den kommunala bostadsförmedlingens verksamhet.

Då den kommunala bostadsförmedlingen sålunda arbetar utan maktbefogenheter beror dess framgång helt på i vad mån den lyckas vinna båda parternas förtroende. Lyckas detta, bör den, särskilt under nuvarande förhållanden, hava större förutsättningar än den privata bostadsförmedlingen att skapa bättre förhållanden på hyresmarknaden. Den kan således bidraga till att de bland de hyressökande, som äro i största behov av bostad eller som varit utan bostad längsta tiden, först bli hjälpta. Genom förmedlingsverksamhetens koncentration till en och samma institution möjliggöres även ett rationellare utnyttjande av det förefintliga bostadsbeståndet och ökad rörlighet å bostadsmarknaden.

Det är emellertid av största vikt att strävandena att hjälpa de mest nödställda göres på sådant sätt att hyresvärdarnas förtroende för institutionen ej undergräves.

Vid anvisningen av hyresgäster måste förmedlingen sålunda beakta hyresvärdens berättigade intresse att få skötsamma och solida hyresgäster. Om förmedlingen hos hyresvärdarna anbefaller någon eller några hyressökande, måste detta ske genom att fullt öppet åberopa de skäl, som motivera ett sådant företräde. Förtroendet för förmedlingen från de hyressökandes sida är i sin tur beroende av hur förmedlingen lyckas vinna anslutning från hyresvärdarna. Om de hyressökande få det intrycket att den kommunala förmedlingen icke har grepp över hyresmarknaden, komma de att för anskaffande av bostad anlita enskilda förmedlingsorgan eller privata förbindelser med hyresvärdar, vice värdar, portvakter o. s. v., varigenom den kommunala institutionen förfelar sitt syfte.

Lyckas den kommunala bostadsförmedlingen tillvinna sig parternas förtroende är det särskilt ett område där den bör hava större förutsättningar än den privata förmedlingsverksamheten att få till stånd ett gott resultat, nämligen i fråga om byte av lägenheter. I nuvarande läge är bytesmarknaden en av de få möjligheter, som erbjuda sig, att anpassa hyresmarknaden efter de bostadssökandes verkliga behov. Att stort behov av byte föreligger vittna de talrika annonserna i tidningarna otvetydigt om. Genomförande av dylikt byte på enskild väg genom annonsering eller anlitande av privata byråer erbjuder stora svårigheter, då man har svårt att komma i kontakt med lämplig byteskontrahent. Självfallet underlättas denna verksamhet ju större överblick förmedlingsorganet har över marknaden och en kommunal bostadsförmedling, som verkligen slår igenom, har särskilda förutsättningar att här göra en insats.

Införande av kommunal bostadsförmedling medför härjämte avsevärda fördelar ur statistisk synpunkt genom den överblick över bostadsmarknaden eller i varje fall efterfrågade lägenheter av olika slag, som erhålles. Detta gäller icke blott bostadslägenheter utan även lokaler av annat slag, exempelvis hantverkslokaler, lokaler för småindustri m. m., å vilka brist råder. Uppenbart är att dylik statistik för planering av nybebyggelsen är av stort värde.

Några nackdelar av betydenhet torde införande av kommunal bostadsförmedling icke medföra. Den uthyrningsverksamhet, som här i staden f. n. bedrives genom mäklare, torde icke vara av den omfattning att dess bortfallande kommer att i någon avsevärd mån inverka på vederbörandes ekonomi. Däremot innebär införande av uppgiftsskyldighet beträffande hyreslediga lägenheter onekligen ett visst besvär för fastighetsägarna. Denna uppgiftsskyldighet torde dock såsom framgår av den redogörelse, som nedan kommer att lämnas, icke vara alltför betungande. Härtill kommer att införande av en kostnadsfri bostadsförmedling medför såväl kostnadsbesparingar som minskat arbete för de hyresvärdar, som anlita densamma. Kostnaderna för den kommunala bostadsförmedlingen torde ej heller komma att bliva av den storleksordning att de böra tillmätas avgörande betydelse.

Erfarenheterna från andra städer, särskilt Malmö, varest kommunal bostadsförmedling bedrivits sedan 1913, visar att en kommunal bostadsförmedling, som lyckats vinna båda parternas förtroende, har en betydande uppgift att fylla. Intresset för inrättande av kommunala bostadsförmedlingar har även i andra städer under de senare åren varit stort. Sålunda ha utom i Malmö och Landskrona, där sedan lång tid tillbaka funnits kommunala bostadsförmedlingar, sådana under de senare åren inrättats i Örebro, Linköping, Solna, Lund, Mölndal, Sundbyberg och Piteå. I Stockholm och Göteborg har man intagit en avvaktande ställning i det att stadskollegiet fått i uppdrag att söka få till stånd kommunal bostadsförmedling om och när läget

på bostadsmarknaden kan ge anledning därtill. I några städer, där frågan varit uppe, däribland Borås och Sundsvall, ha stadsfullmäktige ställt sig avvisande. I ett stort antal städer pågår f. n. utredning. Såsom framgår av den lämnade redogörelsen kan inrättande av kommunal bostadsförmedling, om den skötes rätt, medföra avsevärda fördelar. På grund härav och då intet synes böra underlåtas för att lätta det svåra läget på bostadsmarknaden, anser hyresnämnden att kommunal bostadsförmedling bör inrättas, förslagsvis från och med den 1 januari 1946.

Verksamheten synes icke böra inskränkas till att avse omöblerade bostadslägenheter utan bör även omfatta möblerade rum samt lokaler för hantverk, handel och småindustri o. d. Även överlåtelser av bostadsrätt böra förmedlas. Bostadsförmedlingen synes lämpligen böra handhavas av drätselkammaren och närmast sortera under fastighetsförvaltningen. Förmedlingen bör kompletteras med anmälningsskyldighet beträffande hyresledighet enligt Kungl. kungörelsen den 3 december 1943 (Svensk Författningssamling 831). Syftet med denna kungörelse är i första hand att på de orter, där kommunal bostadsförmedling finns, giva denna ett fullständigare material att arbeta med. Förmedlingen blir därigenom icke hänvisad endast till de anmälningar om lediga lägenheter, som hyresvärdarna självmant göra, utan får författningsenligt in ett uppgiftsmaterial, som ger upplysning om var lediga lägenheter finnas eller kunna beräknas bli tillgängliga. Anmälningsskyldigheten avser endast omöblerade bostadslägenheter. Däremot omfattar anmälningsskyldigheten såväl hyreslägenheter som bostadsrättslägenheter. Kungörelsens syfte fullföljes genom införskaffande av uppgifter i tre hänseenden, nämligen 1) om uppkommande ledigheter i förut uthyrda hus, 2) ledigheten i s. k. föreningshus samt 3) uthyrning i nybyggda hus. Beträffande förut uthyrda hus omfattar anmälningsskyldigheten alla de fall då en lägenhet blir hyresledig. Anmälan skall i regel göras tre dagar efter det hyresgästen sagt upp avtalet eller hyresvärden fått vetskap om att lägenheten blir ledig. Har hyresvärden sagt upp hyresgästen till avflyttning är anmälningstiden dock tre veckor från uppsägningen. Anledningen till att fristen i detta fall förlängts är att hyresgästen har möjlighet att inom 14 dagar från uppsägningen hos hyresnämnden göra framställning om att uppsägningen skall förklaras ogiltig. Anmälningsskyldigheten bortfaller i samtliga fall, om lägenheten hyrs ut före fristens utgång. Hyrs lägenheten ut sedan anmälan redan är gjord, skall detta meddelas till förmedlingen. Beträffande föreningshus åvilar anmälningsskyldigheten föreningen. Anmälan skall ske dels när föreningen själv förvärvar en bostadsrätt (exempelvis då medlem ej kan betala stadgade avgifter) och dels när föreningen får reda på att en enskild bostadsrättshavare vill sälja sin lägenhet. Anmälan skall ske utan dröjsmål. I fråga om nybyggnader och ombyggnader förutsätter kungörelsen att förmedlingen för att kunna fullgöra sin uppgift i god tid skaffar sig kännedom om planerade och påbörjade byggnader och söker förbindelse med dem som handha uthyrningen därav. För detta ändamål bör förmedlingen samarbeta med byggnadsnämnden och med kommunens organ för den statliga och kommunala verksamheten till bostadsbyggandets befrämjande.

För att underlätta förmedlingens arbete i denna del stadgar kungörelsen skyldighet för fastighetsägaren att anmäla, när lägenhet i nybyggt eller ombyggt hus första gången uthyres eller upplåtes med bostadsrätt. Ur dessa anmälningar kan förmedlingen avläsa, hur uthyrningen av huset fortskrider och i vad mån det ännu kan beräknas finnas kvar något outhyrt, till vilket bostadssökande kunna hänvisas.

Anmälan enligt kungörelsen skall göras enligt formulär, som fastställes av hyresrådet. Blanketter till anmälan skola kostnadsfritt tillhandahållas av den institution, som har att mottaga anmälan. Det förutsättes, att vederbörande kommun ikläder sig kostnaden härför liksom för verksamheten i övrigt.

Innan anmälningsskyldigheten införes på viss ort bör samråd äga rum mellan Statens hyresråd och den institution, som skall handhava verksamheten i orten, angående bl. a. formulär.

Beträffande de åtgärder, som vid anmälningsskyldighetens införande böra vidtagas för spridande av kännedom om bestämmelserna samt beträffande frågan om uppgiftsmaterialets ordnande m. m. hänvisas till en redogörelse, som intagits i en av Statens hyresråd nyligen utgiven handbok för hyresnämnderna sid. 236 o. f. Lämpligt är att i samband med förmedlingens startande kännedom sprides om densamma genom utsändande av reklambroschyrer till fastighetsägare m. fl.

För skötseln av förmedlingen torde erfordras ett kvinnligt biträde å extra stat. Då för detta ändamål erfordras en kvalificerad kraft torde härför erfordras ett anslag av 3.000 konor per år.

Kostnaderna för utrustning, tryck m. m. beräknas till 2.000 kronor.

Erforderligt anslag skulle uppgå till:

1) utrustningskostnad	2.000 kr.
2) personalkostnad för år cirka	3.000 kr.
3) hyra och kontorskostnader per år cirka	1.000 kr.

De årliga omkostnaderna frånsett engångskostnaderna kunna således beräknas till cirka 4.000 kronor per år.

Hyresnämnden får på grund härav hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med med 1 januari 1946 inrätta avgiftsfri kommunal bostadsförmedling, *att* hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning att Kungl. kungörelsen den 3 december 1943 om skyldighet att anmäla hyresledighet m. m. från och med den 1 januari 1946 skall tillämpas i Västerås stad, därvid anmälan enligt kungörelsen skall avlämnas till Västerås stads bostadsförmedling, *att* för bestridande av kostnaderna för bostadsförmedlingen och därmed sammanhängande verksamhet anvisa ett anslag för år 1946 av 6.000 kronor *samt* att uppdraga åt drätselkammaren att fastställa instruktion för bostadsförmedlingen samt vidtaga för anmälningsskyldighetens genomförande och verksamhetens bedrivande i övrigt erforderliga åtgärder.

Emot förestående förslag, vilket innefattar ordförandens i hyresnämnden, rådmannen F. Höijers, samt ledamotens, ombudsmannen Erik Lindgrens mening, har reservation anmälts av ledamoten, blomsterhandlaren Karl Pettersson, vilken avgivit följande yttrande:

"Till Västerås stads hyresnämnds beslut, att föreslå stadsfullmäktige införande av kommunal bostadsförmedling i Västerås får jag anmäla min reservation.

Utredningen har nämligen visat — på ett undantag när —, att där kommunal

bostadsförmedling införts, denna ej kunnat fylla den avsedda uppgiften att lätta bostadsmarknaden — brist råder på lägenheter men ingalunda på förmedlare. Här i Västerås uthyres det ojämförligt största antalet lägenheter av fastighetsägarna själva direkt utan förmedlande organ med dess kostnader. Detta system synes vara det för båda parterna mest lämpliga. Av utredningen framgår också att där kommunal bostadsförmedling införts, såväl antalet bostadssökande som antalet uthyrda lägenheter oavbrutit sjunkit, särskilt det förra förhållandet tyder på att allmänheten icke omfattar anordningen såsom tillskyndarna tänkt sig.

I Örebro har sålunda antalet hyressökande minskat från 690 till 361 (räknat per kvartal) och för förmedlade (uthyrda) lägenheter har siffrorna varit i 4 på varandra följande kvartal 57, 48, 24, 27, varav cirka 25 % omfattar stadens egna fastigheter. Kostnaden per förmedlad lägenhet uppgår här till cirka 30 kr. I Lund var förmedlade lägenheternas antal i 4 på varandra följande kvartal 58, 53, 31, 24. I Mölndal ett 30-tal sökande med 5 förmedlade lägenheter under 6 månader. I Göteborg har den kommunala bostadsförmedlingen upphört med sin verksamhet, enligt uppgift i Sv. Stadsförbundets tidskrift.

Ett statistiskt material som detta torde också sakna större värde för bedömande av bostadsmarknaden i stort på sätt som hyresnämndens majoritet tänkt sig då den skriver att "förmedlingen medför avsevärda fördelar ur statistisk synpunkt genom den överblick över bostadsmarknaden eller i varje fall efterfrågade lägenheter av olika slag, som erhålles. Detta gäller icke blott bostadslägenheter utan även lokaler av annat slag, exempelvis hantverkslokaler, lokaler för småindustri m. m., å vilka brist råder. Uppenbart är att dylik statistik för planeringen av nybebyggelsen är av stort värde."

Skyldigheten för fastighetsägarna att anmäla lediga lägenheter utgör ett betänkligt ingripande i den personliga friheten och blir en källa till misstämning och irritation mellan hyresvärd och hyresgäst.

Ett mycket stort antal fastighetsägare är också äldre personer för vilka anmälningsskyldigheten blir högst betungande. Försummelse medför bötesansvar, vilket säkerligen kommer att förorsaka pinsamma situationer för dessa gamla och för myndigheten ökade utredningskostnader. Då sålunda, enligt min uppfattning, bostadsförmedling blir för samhället dyrbar, för fastighetsägarna besvärlig och för hyresgästerna till ytterst litet gagn kan jag för min del icke biträda hyresnämndens förslag."

Drätselkammarens tertiärlånedelegerade har i yttrande den 30 november 1946 anfört följande:

Som bekant är bostadsfrågan ett av de mest trängande sociala problem, varmed den kommunala förvaltningen för närvarande har att taga befattning. Förhållandena å bostadsmarknaden ha sedan några år tillbaka varit krisartade och någon ljusning synes — åtminstone efter vad för tillfället kan bedömas — icke vara att förvänta inom en bestämbar framtid. För den skull bör det givetvis vara kommunen angeläget att med alla till buds stående medel söka vidtaga åtgärder, som äro ägnade att främja ett underlättande av bostadsförsörjningen. Ett betydelsefullt led i dessa strävanden torde vara att inrätta en bostadsförmedling, som sköttes i kommunens egen regi. Ehuru man därigenom icke förmår tillskapa någon ökning av antalet bostadslägenheter, så erhåller dock kommunen enligt delegerades åsikt ett instru-

ment, som ur andra synpunkter har viktiga uppgifter att fylla å det bostadssociala området.

En sådan uppgift är otvivelaktigt den att verka såsom en central uppsamlingsplats för uppgifter om hyreslediga bostäder, dit den bostadssökande allmänheten kan hänvisas för att erhålla upplysningar om några lägenheter överhuvudtaget finnas lediga och varthän man i så fall kan vända sig. Därigenom skulle även den fördelen vinnas att de stadens förtroendemän och tjänstemän, vilka icke direkt ha med bostadsverksamheten att göra, kunde avlastas en ofta ganska tidsödande upplysningsverksamhet i hithörande frågor. En annan uppgift av betydelse för den kommunala bostadsförmedlingen är att skapa ett fortlöpande och tillräckligt omfattande statistiskt material rörande förhållandena på bostadsmarknaden för att utvecklingen på detta område skall kunna följas i olika hänseenden såsom beträffande t. ex. efterfrågans omfattning och inriktning, varigenom goda möjligheter erbjudas kommunen att på ett riktigt sätt avväga bostadsproduktionen.

Delegerade dela helt hyresnämndens uppfattning, att en framgångsrik verksamhet för en kommunal bostadsförmedling, som givetvis bör vara avgiftsfri, i största utsträckning är beroende av det förtroende, den lyckas tillvinna sig från allmänhetens sida. En förutsättning härför i förhållandet till de bostadssökande anser delegerade vara, att Kungl. kungörelsen den 3 december 1943 om skyldighet att anmäla hyresledighet m. m. blir tillämplig. Oaktat sådan anmälningsplikt torde man icke kunna räkna med att den allmänna bostadsmarknaden kommer att tillföras lediga lägenheter i någon större utsträckning, såvitt gäller redan befintliga och tidigare uthyrda lägenheter. Däremot vinner man med en sådan anordning den stora fördelen, att uppgifter om antalet lediga lägenheter i hus under byggnad bliva tillgängliga för allmänheten.

I fråga om omfattningen av förmedlingsverksamheten äro delegerade så tillvida ense med hyresnämnden, som delegerade anse att omöblerade bostadslägenheter, lokaler för hantverk, handel och småindustri o. dyl ävensom överlåtelser av bostadsrätter böra förmedlas. Däremot hysa delegerade den uppfattningen att förmedling av möblerade rum icke bör ingå i verksamheten på grund av att dels anmälningsskyldighet härvidlag redan föreligger till hyresnämnden och dels till följd av ofta förekommande täta ombyten av hyresgäster uppgiftsskyldigheten lätt kan medföra onödigt stort besvär såväl för hyresvärden som för förmedlingsorganet.

Då delegerade, som i likhet med hyresnämnden anser det ställt utom allt tvivel, att en väl skött kommunal bostadsförmedling bör kunna medföra stora fördelar, förutsätta att en sådan institution icke bör tillskapas såsom en kristidsföreteelse utan handhavas av ett permanent organ, finna delegerade med hänsyn härtill att förmedlingsverksamheten av lämplighetsskäl bör handhavas av fastighetskontoret. En bidragande orsak till att delegerade icke tidigare besvarat remissen har just varit, att delegerade ansett sig vilja avvakta tillkomsten av ett stadens fastighetskontor, dit förmedlingsverksamheten kunde förläggas.

Inom fastighetskontorets lokaler finns möjlighet att ställa erforderligt och lämpligt utrymme till förfogande. Med hänsyn till omfattningen av fastighetskontorets arbetsuppgifter är det icke tänkbart, att förmedlingsverksamheten kan handhavas av någon av den där befintliga personalen, utan måste med nödvändighet någon anställas speciellt för denna uppgift. Delegerade skulle för sin del vilja föreslå, att man tillsvidare anställde ett kvinnligt biträde å extra stat med halvtidstjänstgöring, alldenstund själva förmedlingen icke torde behöva fortgå längre tid än två timmar

dagligen, och då arbetsuppgifterna i övrigt såsom t. ex. förande av statistik icke torde kunna bereda vederbörande full sysselsättning under återstoden av dagen. Då handhavandet av förmedlingen säkerligen kommer att visa sig vara en ganska ömtålig sak, som fordrar takt, gott omdöme och ett bestämt uppträdande för att verksamheten skall vinna det förtroende hos allmänheten, som är önskvärt, vilja delegerade förorda att man till innehavare av befattningen söker förvärva en person, som icke är allt för ung.

Det av hyresnämnden angivna anslagsbehovet ha delegerade funnit skäligt. Beträffande tidpunkten för inrättande av kommunal bostadsförmedling i staden har hyresnämnden, som avgav sitt utlåtande under år 1945, förslagsvis angivit den 1 januari 1946. Delegerade hemställer nu att dylik förmedling inrättas från och med den 1 januari 1947.

Under åberopande av det ovan anförda och med biträdande av vad hyresnämnden — utom i vad avser tidpunkten för inrättandet av kommunal bostadsförmedling — anfört få tertiärlånedelegerade föreslå drätselkammaren att tillstyrka stadsfullmäktige att besluta *att* från och med den 1 januari 1947 inrätta avgiftsfri kommunal bostadsförmedling, *att* hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning att Kungl. kungörelsen den 3 december 1943 om skyldighet att anmäla hyresledighet m. m. från och med den 1 januari 1947 skall tillämpas i Västerås stad, därvid anmälan enligt kungörelsen skall avlämnas till Västerås stads bostadsförmedling, *att* för bestridande av kostnaderna för bostadsförmedlingen och därmed sammanhängande verksamheten anvisa ett anslag för år 1947 av 6.000 kronor *samt att* uppdraga åt drätselkammaren att fastställa instruktion för bostadsförmedlingen samt vidtaga för anmälningsskyldighetens genomförande och verksamhetens bedrivande i övrigt erforderliga åtgärder.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 5 december 1946 anfört följande:

Med överlämnande av tertiärlånedelegerades skrivelse får drätselkammaren, som vid sin prövning av ärendet funnit, att den föreslagna bostadsförmedlingsverksamheten måste anses hava en synnerligen viktig mission att fylla och, därest den organiseras och bedrives på rätt sätt, komma att vara till gagn för kommunen i dess strävan att underlätta bostadsförsörjningen, förorda, att kommunal bostadsförmedling inrättas i enlighet med de av tertiärlånedelegerade föreslagna grunder. Drätselkammaren delar härvid tertiärlånedelegerades åsikt, att förmedling av möblerade rum icke bör ingå i verksamheten.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla tertiärlånedelegerades här ovan angivna förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift, 6.000 kronor, skall bestridas av i nästa års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 285. Fråga om förvärv av Västerås kvarn.

Drätselkammaren har uti en den 5 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Västerås Kvarn, eller stadsägan 1271, 1272, 1273 och 1274, innehaves med fideikommissrätt av greve Henric Georg Falkenberg. I fideikommisset ingår även fastigheten Gamla Kvarn nr 1 om 865 kvadratmeter, belägen vid sydöstra hörnet av den väster om Västra Kyrkogatan belägna delen av Gamla Kyrkogården. Sistnämnda fastighet arrenderas av staden för ett belopp av 200 kronor per år. Sedan flera år tillbaka har drätselkammaren haft planer på att förvärva dessa fastigheter för stadens räkning och i anledning härav fört underhandlingar med markägaren.

Under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande samt Kungl. Maj:ts medgivande till försäljning av fideikommissegendomen har mellan drätselkammaren och greve Falkenberg träffats ett preliminärt köpeavtal av följande innebörd:

För ovan nämnda fastigheter jämte fideikommisset tillhöriga vid kvarnen befintligt fasta maskiner och inventarier skulle staden erlägga en köpekilling av 194.000 kronor. Staden skulle vidare bekosta en av greve Falkenberg kontrakterad ombyggnad av sumpen vid kvarnen till ett belopp av högst 13.900 kronor. Tillträde skulle äga rum den 1 januari 1947 med rätt dock för Falkenberg att i avbidan å Kungl. Maj:ts godkännande fortfarande ombesörja utgifter och uppbära inkomster från fastigheten mot skyldighet att till staden redovisa utgifter och inkomster, som hänföra sig till tiden efter den 1 januari 1947. Utan stadens medgivande skulle emellertid efter nämnda dag nuvarande ägare icke få verkställa utgifter beträffande fastigheten med mindre utgiften är av sådan art att dylikt godkännande icke lämpligen kan inhämtas. Taxeringsvärdet å Västerås Kvarn utgör 166.000 kronor, därav markvärde 36.000 kronor och byggnadsvärde, inklusive särskilt maskinvärde, 130.000 kronor.

Då staden har intresse av att förvärva egendomen samt de föreslagna köpevillkoren få anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att emot en köpeskilling av 194.000 kronor samt på i huvudsak här ovan angivna villkor i övrigt under förutsättning av Kungl. Maj:ts medgivande förvärva fastigheten Västerås Kvarn eller stadsägorna 1271, 1272, 1273 och 1274 ävensom fastigheten Gamla Kvarn nr 1.

att av köpeskillingen 94.000 kronor skall bestridas av försäljningsmedelsfonden och återstoden genom upptagande av ett 20-årigt amorteringslån samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av nämnda lån ävensom att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 286. Mottagande av donation av direktören J. Sigfrid Edström.

Drätselkammaren har uti en den 5 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 28 november 1946 anmäldes för stadsfullmäktige, att direktören J. Sigfrid Edström genom ett den 21 november 1946 dagtecknat gåvobrev till staden överlämnat värdehandlingar såsom gåva att under namn av "Ruth Randall Edströms Minnesfond" förvaltas på sätt i gåvobrevet omförmäldes.

Drätselkammaren får nu till stadsfullmäktige för kännedom överlämna avskrift av nämnda gåvobrev med hemställan om stadsfullmäktiges mottagande av gåvan.

Dagsvärdet å de till staden överlämnade värdehandlingarna, vilka utgöras av 250 aktier i Stockholms Enskilda Bank Aktiebolag och 150 aktier i Stora Kopparbergs Bergslags Aktiebolag, uppgår till omkring 150.000 kronor.

Gåvobrevet är så lydande:

GÅVOBREV.

Till Västerås stad överlämnar jag härmed följande gåva att förvaltas och användas på nedan angivet sätt:

250 aktier i Stockholms Enskilda Bank A.-B.
150 aktier i Stora Kopparbergs Bergslags A.-B.
jämte tillhörande kuponger.

Denna gåva skall under namn av "Ruth Randall Edströms Minnesfond" förvaltas av en kommitté bestående av:

Stadens stadsdirektör eller, om sådan ej finnes, annan av stadsfullmäktige utsedd stadens ledande tjänsteman;
en av styrelsen för Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget utsedd person; samt
en av landshövdingen i Västmanlands län utsedd högre landsstatstjänsteman.

Den årligen erhållna avkastningen av fonden skall användas sålunda:

1/10 skall tillföras fondens kapitalbelopp;
av resten skall en fjärdedel av stadens diakonissor (eller motsvarande tjänstemän) användas för julklappar åt tio barnrika, hjälpbehövande familjer;
en fjärdedel av stadens diakonissor användas för annat välgörande ändamål; och
hälften överlämnas till stadens parkförvaltning att användas för förskönande av parkerna Stallhagen och Djäkneberget samt vart tredje år med svartfärg ifylla de inskriptioner, som fru Edström låtit utföra å ett antal stenar i Villa Aseas trädgård samt å Browningstenen å Djäkneberget.

Jag vill i detta sammanhang fästa stadens parkförvaltnings uppmärksamhet på att de kalla stenbänkarna å Djäkneberget ej locka till någon ro samt att de skröpliga fågelholkarna äro värda en eftertanke.

Stockholm den 21 november 1946.

J. S. Edström.

Direktör J. Sigfrid Edströms egenhändiga namnteckning bevittna:

Inga av Sandeberg. Charlotta Storm.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga förevarande av direktören J. Sigfrid Edström till staden överlämnade donation att förvaltas i enlighet med i gåvobrevet givna föreskrifter.

Nr 287. Mottagande av donation av f. skolföreståndaren Hans Larsson och Augusta Larsson.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har uti en den 23 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I testamente den 8 oktober 1912 donerar dåvarande skolföreståndaren för Centralslöjdskolan och Tekniska skolan i Västerås, Hans Larsson och hans maka Augusta Larsson, född Sandgren, en del av den kvarlåtenskap, som finnes efter bådas frånfälle, till Västerås stads skolor för yrkesundervisning att användas till stipendier.

Skolföreståndare Larsson avled 1912 och fru Augusta Larsson 1945.

Till boutredningsman hade fru Larsson i ett senare testamente den 5 januari 1945 utsett v. hovauditören Nils Erdmann.

På Västerås stads skolors för yrkesundervisning del kommer enligt boutredningen och verkställt skifte kontant 21.800 kronor och i svenska statens obligationer nominellt 14.000 kronor. Dessutom är vid skiftet en mindre summa avsatt till skatter.

De här nämnda skolan tillkommande donationsmedlen äro mottagna av skolans styrelse och överlämnade till drätselkammaren för förvaltning.

I testamentet finnas en del bestämmelser om legat, men samtliga förmånstagare äro döda, varför legatsbestämmelserna numera icke medföra någon förpliktelse för testamentstagarna.

Då donationen är av stor betydelse för skolan och icke medför några förpliktelser utom att en del av avkastningen skall användas till stipendier, föreslås härmed vördsamt, med överlämnande av avskrifter av de båda testamentena, att stadsfullmäktige behagade mottaga donationen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 december 1946 anfört följande:

Enligt donationsvillkoren skall, sedan en tiondel av räntan årligen tillförts fonden, återstående ränteavkastning användas såsom stipendier till sådana välartade, behövande yrkesskoleelever från Västmanlands län, vilka i skolan visat synnerlig flit och gjort goda framsteg. Stipendiebeloppen kunna bestämmas till lägst 30 kronor och högst 150 kronor per år. Särskilt böra komma i åtanke sådana elever, som hava full sysselsättning med skolarbete under terminerna i sådan utsträckning, att de icke samtidigt kunna förtjäna något till sitt uppehälle.

Testamentet av den 8 okt. 1912 är så lydande:

INBÖRDES TESTAMENTE.

Undertecknade äkta makar förordna härmed såsom vår yttersta vilja och testamente, att den af oss, som den andre öfverlefver, skall med full eganderätt erhålla

den först aflidnes såväl enskilda egendom som andel i vårt gemensamma bo af hvad slag och beskaffenhet det vara må.

Efter bådas vårt frånfälle skall med den qvarlåtenskap, som då i boet finnes, förfaras så som här nedan säges.

Samtliga tillgångar, som icke utgöras af penningar eller räntebärande värdehandlingar, skola på lämpligt sätt realiseras, dock får den fasta egendomen 15/512 mantal Lundby Biskopsgård af Göteborgs stad, derest densamma ej redan före bådas vår död blifvit afyttrad, icke försäljas utan mina Hans Larssons systrars, förra lärarinnorna Johanna Larsson och Lovisa Larsson, båda i Lundby Biskopsgård, samtycke, så länge någon af dem lefver. De behållna tillgångarna skola fördelas så som följer:

1:o) Hälften deraf skall tillfalla Centralslöjdskolan och Tekniska Skolan i Vesterås, hvilken läroanstalt undertecknad Hans Larsson i nära 31 år förestått, och skall utgöra en stipendiefond, hvaraf årliga räntan skall såsom stipendier utdelas vid sagda skola till välartade, behöfvande elever från Vestmanlands län, hvilka i skolan visat synnerlig flit och gjort goda framsteg. Ingen må, innan han fyllt 16 år eller minst 2 terminer varit elev vid skolan, kunna erhålla stipendium. Beloppet deraf må nu till en början sättas till från och med 30 kr. till och med 150 kronor för år, allt efter som hvar och en stipendietagare är förtjent och i behof af understöd. Särskildt böra komma i åtanke sådana, som hafva full sysselsättning med skolarbete under terminerna, så att de icke samtidigt kunna förtjena något till sitt uppehälle, såsom förhållandet vid skolans hittills varande organisation varit med de s. k. dageleverna, hvilka begagnat undervisningen både i Centralslöjdskolan och i Tekniska skolan. Vid i öfrigt lika förhållanden i afseende på flit och framsteg i skolan samt behof bör företräde lemnas sådana elever från Vestmanlands län, som icke hafva sitt hem i Vesterås stad eller dess omedelbara närhet och derföre få vidkännas större ekonomisk uppoffring för att kunna vid skolan uppehålla sig. Stipendiefonden förvaltas af Centralslöjdskolans och Tekniska skolans styrelse, som utdelar stipendierna sedan föreståndaren efter lärarnas hörande afgifvit förslag derom.

Skulle denna läroanstalt komma att ombildas i ungefärlig överensstämmelse med det förslag, som afgifvits af den af Kungl. Maj:t den 4 oktober 1907 tillsatta kommittén för den lägre tekniska undervisningens ordnande, och skulle här sålunda inrättas lärligsskola, en eller flera yrkesskolor och möjligen fackskola, då skall af den Centralslöjdskolan och Tekniska skolan tilldelade stipendiefonden en tredjedel tillfalla lärlingsskolan, en tredjedel yrkesskolan och en tredjedel fackskolan. Skulle ingen fackskola här komma till stånd utan blott lärlingsskola och yrkesskola, då skall af stipendiefonden hälften tillfalla lärlingsskolan och andra hälften yrkesskolan. Medlen förvaltas af respektive skolors styrelser, och årliga räntan utdelas såsom stipendier i enlighet med de grunder, som här ofvan för Centralslöjdskolan och Tekniska skolan sagdt är, och så att stipendiebeloppet må vara i lärlingsskolan 30—50 kronor, i yrkesskolan 50—150 kronor och i fackskolan 100—200 kronor, allt för år räknadt.

Skolstyrelse må dock vara obetaget att i fråga om storleken af stipendiebelopp vidtaga de jämkningar, hvilka af tidsförhållandena kunna komma att kräfvas.

2:o) En sjettedel tillfaller Göteborgs landskapsförening vid Upsala universitet till en stipendiefond, hvaraf årliga räntan skall såsom stipendium gifvas åt en

förtjent, medellös studerande tillhörande samma Göteborgs landskapsförening. Stipendiet må af studerande behållas i högst 3 år och tillsättas af landskapsföreningens inspektor, sedan inom föreningen förslag upprättats å 3 dertill förtjenta medlemmar.

3:o) En sjettedel tillfaller Vestmanlands läns landsting att förvaltas såsom en fond, hvaraf årliga räntan skall användas till kostnadsfri vård vid länets tuberkulossanatorium å Skogsfjellet invid Vesterås stad af behöfvande men icke fattigvårdsunderstöd åtnjutande personer från Vestmanlands län.

4:o) En sjettedel tillfaller Göteborgs och Bohusläns landsting att förvaltas såsom en fond, hvaraf årliga räntan skall användas till kostnadsfri vård vid länets tuberkulos-sanatorium å Svenshögen af behöfvande men icke fattigvårdsunderstöd åtnjutande sjuka från sagda län, med företräde för sådana från Qville härad vid i öfrigt lika förhållanden i fråga om behov. Skulle landstinget framdeles komma att i norra delen af länet anordna vårdanstalt för tuberkulossjuka då må, om sådant anses lämpligt, här omskrifna fonds ränta användas till vård af sjuka, med villkor som ofvan sagts, vid denna nya anstalt, som möjligen kan komma att ligga bättre till för sjuka från Qville härad.

Sedan nu genom bestämmelserna i ofvanstående punkter, n:r 1, 2, 3 och 4, hela boets behållning blifvit disponerad, vilja vi tillägga, att för samtliga dessa fyra donationsfonder gäller, att en tiondedel (1/10) af räntan årligen lägges till respektive fond för dennas vidmakthållande i värde.

Beträffande de ofvan under punkterna n:r 1, 2, 3 och 4 omförmälda donationer skola de dock icke genast efter bådas vårt frånfälle träda i full kraft, utan skola i fråga om dem gälla följande särskilda bestämmelser och förbehåll.

Förvaltningen af samtliga donerade tillgångar med undantag likväl af ofvan omförmälda fasta egendom, om densamma icke vid begges vårt frånfälle redan är försåld, öfverlemnas till en början till styrelsen för Centralslöjdskolan och Tekniska Skolan i Vesterås, eller, om denna läroanstalt skulle komma att ombildas, till en blifvande styrelse för lärlings- och yrkesskolan härstädes; styrelsen utbetalar af den sammanlagda årliga afkomsten följande årliga belopp i efterskott halfårsvis:

till mina, Hans Larssons, systrar Johanna Larsson och Lovisa Larsson, så länge de båda lefva, tillsammans åtta hundra (800) kronor; till den af dem båda, som den andra öfverlefver, sex hundra (600) kronor;

till min, Augusta Larssons, syster Mathilda Sandgren i Stockholm åtta hundra (800) kronor.

Derjemte skola mina, Hans Larssons, ofvannämnda systrar eller den sist efterlefvande af dem under sin lifstid erhålla nyttjanderätten till den fasta egendomen 15/512 mantal Lundby Biskopsgård af Göteborgs stad, derest densamma icke före bådas vårt frånfälle är försåld, till dess den derefter tilläfventyrs med deras samtycke försäljes och sedermera räntan å köpeskillingen. Är denna fasta egendom redan före bådas vår död försåld, skola jemväl mina, Hans Larssons, bemälda systrar eller den sist efterlevande af dem under sin återstående lifstid uppbära räntan å ett mot den för egendomen betingade köpeskillingen svarande belopp. At styrelsen för Centralslöjdskolan och Tekniska Skolan i Vesterås, eller en blifvande styrelse för lärlings- och yrkesskolan, härstädes, uppdrages att för testamentsstagarnes, enligt punkterna n:r 1, 2, 3 och 4, räkning, med ofvan

nämnda förbehåll om mina, Hans Larssons, systrars bifall, verkställa eventuell försäljning af meromnämnda fasta egendom samt förvalta köpeskillingen och till mina, Hans Larssons, systrar årligen utbetala den dem tillkommande räntan derå.

Hvad som af den årliga afkastningen af qvarlåtenskapen finnes i behåll, sedan ofvan angifna lifräntor utgått, skall af styrelsen för Centralslöjdskolan och Tekniska Skolan härstädes fördelas och överlämnas till testamentstagarne enligt punkterna n:r 1, 2, 3 och 4 i förhållande till de andelar i qvarlåtenskapen, som tilldelats hvar och en af dem, d. v. s. testamentstagaren enligt n:r 1 erhåller hälften (1/2) och testamentstagarne enligt punkterna 2, 3 och 4 erhåller hvardera en sjettedel (1/6) av den öfverblifna årliga afkastningen.

Efter samtliga lifräntetagares död, och sedan den fasta egendomen blifvit realiserad, skall kapitalbehållningen vederbörligen fördelas på samtliga testamentstagarne enligt punkterna n:r 1, 2, 3 och 4.

Detta vårt testamente hafva vi i nedanskrifne vittnens samtidiga närvaro egenhändigt undertecknat, hvilket skedde i

Vesterås den 8 oktober 1912.

HANS LARSSON.

AUGUSTA LARSSON,
född Sandgren.

Att skolföreståndaren Hans Larsson och hans Hustru Augusta Larsson, född Sandgren, hvilka vi personligen känna, ofvanskrifne dag med sundt och fullt förstånd samt af fri vilja förklarat förestående handling, som de vid tillfället egenhändigt undertecknat och hvars innehåll vi icke känna, innehålla deras yttersta vilja och testamente, intyga undertecknade på en gång närvarande och för ändamålet särskilt anmodade vittnen.

Västerås som ofvan.

AND. SVENSON
Slöjdlärare, Västerås

CARL MALMBERG
Teckningslärare, Västerås

§ 440. År 1912 den 25 november, vid Rådstufvu Rätten i Västerås, hördes Slöjdläraren Anders Svenson och Teckningsläraren Carl Ernst Malmberg i Västerås för dödsfalls skull angående tillkomsten af detta testamente; betygar

På Rådstufvu Rättens vägnar:

J. W. ÖDMAN

§ 110. År 1912 den 25 november vid Rådstuvu Rätten i Västerås, blef detta testamente för laga bevakning efter aflidne Skolföreståndaren Hans Larsson ingifvet samt utställdt till delgifning med den aflidnes närmaste arfvingar; betygar.

På Rådstuvu Rättens vägnar:

J. W. ÖDMAN

§ 308. År 1913 den 31 mars har Rådstuvurätten, på grund af detta testamente, beviljat Enkefru Augusta Larsson, född Sandgren, lagfart å 15/512 dels mantal Lundby Biskopsgården, dock med undantag af den till 1/192 dels mantal hörande vassmark; betygar:

Göteborgs Rådhus, som ofvan.

På Rådstufvurättens vägnar:

GUDM. AKERMARK

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att med tacksamhet emottaga förevarande av Hans Larsson och Augusta Larsson lämnade donation att förvaltas i enlighet med därom i testamente givna föreskrifter.

Nr 288. Återbesättande av ordinarie befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 5 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan sjuksköterskan vid ålderdomshemmets sjukhus fröken Ingeborg Hellåsen hemställt om entledigande från denna sin befattning vid sjukhuset fr. o. m. 1 febr. 1947, får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att, som tjänsten alltfort är oundgängligen erforderlig, om behörighet att i vederbörlig ordning återbesätta densamma.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 25 november 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i yttrande den 5 december 1946 med biträdande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Nr 289. Återbesättande av ordinarie befattning som mätningstekniker å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har uti en den 7 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enär byggnadsnämnden på därom av Lennart Svensson gjord framställning från och med den 10 januari 1947 entledigat honom från en befattning såsom mätningstekniker å ordinarie stat å stadsingenjörskontoret får byggnadsnämnden härigenom hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning återbesätta befattningen med ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 25 november 1946 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i yttrande den 5 december 1946 med biträdande av byggnadsnämndens samt löne- och avtalsnämndens yttranden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 290. Återbesättande av ordinarie befattning som avläsare vid elverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 26 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I anledning av att avläsaren å ordinarie stat vid elverket Georg Högberg från och med den 1 januari 1947 utsetts till innehavare av den å drätselkontoret nyinrättade befattningen såsom inkasserare, får styrelsen för tekniska verken härigenom hemställa att, då behov fortfarande föreligger av befattningen såsom avläsare, stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning återbesätta densamma med ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 4 december 1946 tillstyrkt bifall till tekniska verkens förslag.

Drätselkammaren har i yttrande den 5 december 1946 med biträdande av vad styrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Nr 291. Återbesättande av ordinarie befattning som maskinist vid reningsverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 25 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I anledning av att maskinisten å ordinarie stat vid stadens reningsverk avlidit den 17 november 1946 får styrelsen för stadens tekniska verk härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen såsom maskinist vid reningsverket med ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 25 november 1946 tillstyrkt bifall till tekniska verkens förslag.

Drätselkammaren har i yttrande den 5 december 1946 med åberopande av vad styrelsen samt nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken förslag.

Nr 292. Uppflyttning av befattningen såsom stadskassör i högre lönegrad.

Drätselkammaren har uti en den 17 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har stadskassören Hildur Lundborg med åberopande av *dels* sin långa tjänstgöringstid, *dels* det merarbete som för henne uppkommit genom sammanslagningen av drätselkontorets och tekniska verkens kassarörelse hemställt att bliva uppflyttad från 8. till 10. lönegraden i stadens löneplan.

I anledning av framställningen får drätselkammaren efter hörande av stadskamreraren i ärendet anföra följande.

Genom den av stadsfullmäktige beslutade centraliseringen av stadens kassa- och räkenskapsväsende kommer den gemensamma stadskassan att uppdelas i en huvudkassa och en uppbördskassa. Huvudkassan förestås då av stadskassören, som verkställer alla utbetalningar och mottager de dagliga inkomsterna i sammandrag samt för stadens huvudkassabok. Uppbördskassan förestås av uppbördskassören, vilken uppbär i huvudsak alla inkomster och verkställer kvitteringen därav.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1946 har uppbördskassören placerats i 9. lönegraden av stadens löneplan.

Med hänsyn till stadskassörens och uppbördskassörens likartade uppgifter anser drätselkammaren, att stadskassören från och med den 1 januari 1947 skäligen bör erhålla samma lönegradsplacering som uppbördskassören.

Begynnelse- och slutlönerna utgöra inklusive rörligt tillägg efter nuvarande indextal respektive i lönegrad 8 4.919 kronor och 6.265 kronor, i lönegrad 9 5.314 kronor och 6.807 kronor samt i lönegrad 10 5.768 kronor och 7.400 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1947 uppflytta befattningen såsom stadskassör i lönegrad 9 av den för staden gällande löneplanen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 25 november 1946 avgivet yttrande anfört följande:

I likhet med drätselkammaren finner löne- och avtalsnämnden att befattningarna såsom stadskassör och uppbördskassör med avseende å befattningshavarnas arbetsuppgifter äro så likartade, att det icke kan anses motiverat, att stadskassörsbefattningen skall vara placerad en lönegrad under befattningen såsom uppbördskassör. Då den av drätselkammaren föreslagna uppflyttningen av stadskassörsbefattningen även måste anses motiverad med hänsyn till de löneförmåner, vilka i andra med Västerås jämförbara städer och av enskilda bank- och affärsföretag utbetalas till innehavare av liknande befattningar, vill löne- och avtalsnämnden till alla delar biträda drätselkammarens förslag.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 293. Förslag till ny brandordning för Västerås stad. (Konf. ser B nr 28.)

Genom skrivelse den 23 augusti 1946 har *brandstyrelsen* hemställt, att stadsfullmäktige ville med godkännande av ett av brandstyrelsen upprättat, skrivelsen bifogat förslag till brandordning för Västerås stad överlämna detsamma till länsstyrelsen för fastställelse. (Brandstyrelsens skrivelse med förslag till brandordning finnes intagen i stadsfullmäktiges handlingar nr 28 ser. B.)

Beredningsutskottet har uti en den 13 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Föreliggande förslag till brandordning grundar sig i väsentliga delar å det inom kommunikationsdepartementet upprättade normalförslaget till brandordning för städerna.

Utskottet har vid granskning av förslaget i stort sett kunnat lämna detsamma utan erinran. På en del punkter har emellertid utskottet ansett sig böra föreslå ändringar.

Uti § 1 första stycket av förslaget föreskrives, att brandstyrelsen skall bestå av fem ledamöter och tre suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för fyra kalenderår. Enligt nu gällande brandordning består brandstyrelsen av fem ledamöter med lika många suppleanter, valda för samma tid. Utskottet erinrar om att stadsfullmäktige så sent som vid sammanträde den 29 november förra året i samband med prövning av väckt motion angående enhetliga normer för tillsättande och inkallande av suppleanter i de kommunala nämnderna och styrelserna fastslagit den principen att antalet suppleanter i allmänhet bör vara lika stort som antalet ordinarie ledamöter i sådana stadens styrelser och nämnder, där sistnämnda antalet icke överstiger fem. Stadsfullmäktige beslöto även i överensstämmelse härmed, att någon ändring av brandstyrelsens sammansättning icke borde ske. Då anledning ej synes föreligga för fullmäktige att frångå detta beslut, föreslår utskottet, att antalet suppleanter i styrelsen bibehålles vid nuvarande antal.

I andra stycket av samma paragraf stadgas, att suppleanterna skola inkallas i den ordning, som mellan dem blivit vid valet bestämd. Vid stadsfullmäktiges ovan angivna sammanträde beslutades även, att suppleanterna genomgående, alltså även då fråga ej vore om förfall för ordinarie ledamot, skulle kallas till sammanträdena och att suppleanterna skulle äga rätt att alltid deltaga i överläggningarna men ej i besluten i annat fall än då de tjänstgjorde för ordinarie ledamot. I anledning av detta stadsfullmäktiges beslut vill utskottet föreslå, att formuleringen av andra stycket av denna paragraf förtydligas på följande sätt: "Suppleanterna skola vid förfall för ordinarie ledamöter i deras ställe inträda i tjänstgöring i den ordning, som mellan suppleanterna blivit vid valet bestämd."

Tredje stycket av § 1 innehåller föreskrift om villkoren för valbarhet såsom ledamot eller suppleant i brandstyrelsen. Såsom hinder för valbarhet angives bland annat konkurstillstånd samt anställning vid stadens brandväsen. Då enligt gällande lag och författning något hinder icke synes föreligga för en person, som är försatt i konkurs respektive är vid stadens brandväsen anställd, att kunna utses till ledamot eller suppleant av brandstyrelse samt inom andra stadens styrelser, t. ex. folkskolestyrelsen och parkstyrelsen, utan olägenhet förekommer att under förvaltningen sorterande anställd är ledamot av styrelsen och med hänsyn härtill skäl för bibehål-

lande av dylik föreskrift ej ansetts föreligga, förmenar utskottets majoritet, att bestämmelsen bör erhålla följande lydelse: "Ledamöter och suppleanter i brandstyrelsen utses bland de inom kommunen bosatta myndiga personer, som äro svenska medborgare och fyllt 23 år."

I övrigt har utskottet intet att erinra mot avfattningen av § 1.

I § 3 mom. 7 ha införts bestämmelser angående befogenhet för brandstyrelsen att ådöma brandchefen, vice brandchefen samt avlönad medlem av brandstyrkan disciplinär bestraffning för förseelse i tjänsten, därest förseelsen icke anses vara av beskaffenhet att åtal vid domstol bör äga rum.

Härutöver har brandchefen tillagts rätt att meddela underlydande personal varning för mindre förseelse. I normalförslaget finnes icke intagen någon dylik föreskrift om rätt för brandchef att utöva disciplinär bestraffning. Utskottet erinrar om att i 8 § av tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare finnas detaljerade bestämmelser om disciplinära åtgärder mot befattningshavare. Där föreskrives, att befattningshavare, som gör sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten må, där rättelse icke kan ske genom närmaste förmans försorg, av *vederbörande myndighet* tilldelas skriftlig varning. Låter sig den felande icke därav rätta eller har han i tjänsten begått svårare fel eller försummelse, må han på viss tid, dock högst sex månader, eller, oberoende av eljest gällande uppsägningstid, för alltid skiljas från tjänsten. Beslut om varning, suspension eller avsked må icke fattas utan att befattningshavaren beretts tillfälle till förklaring. Då med uttrycket "vederbörande myndighet" avses den förvaltningsstyrelse, varunder tjänstemannen sorterar, innebära bestämmelserna sålunda, att bestraffningsrätten uteslutande tillkommer styrelsen. Utskottet kan icke finna skäl föreligga att i fråga om brandkårens personal på denna punkt gå längre än vad som gäller beträffande stadens befattningshavare i allmänhet. Utskottet föreslår därför, att mom. 7 i förevarande paragraf formuleras sålunda: " att i enlighet med bestämmelserna i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare ådöma brandchef, vice brandchef samt avlönad medlem av brandstyrkan disciplinär bestraffning i tjänsten, därest förseelsen icke anses vara av beskaffenhet att åtal vid domstol bör äga rum".

I § 6 föreskrives, att brandchef och vice brandchef samt medlem av yrkesbrandkåren och borgarbrandkåren anställas på obestämd tid med tre månaders uppsägning och att med borgarbrandkåren uppgöres kontrakt. I fråga om brandchef, vice brandchefen och övrig personal inom yrkesbrandkåren gäller beträffande anställningstid och anställningsvillkor samma föreskrifter, som i tjänstgöringsreglementet stadgas angående andra stadens befattningshavare. Enligt 7 § i tjänstgöringsreglementet skall sålunda befattningshavare, därest ej särskilt annorlunda stadgas, tillsättas med en ömsesidig uppsägningsrätt av tre månader. Bestämmelsen i brandordningen härom synes utskottet därför vara tämligen överflödig, särskilt som man numera i enlighet med Svenska Stadsförbundets rekommendationer strävar efter att om möjligt ej belasta de särskilda reglementena och instruktionerna med föreskrifter om befattningshavarnas anställningsförhållanden, vilka anses böra, såvitt lagligen möjligt, regleras enhetligt i ett för stadens befattningshavare gemensamt tjänstgöringsreglemente. Beredningsutskottet vill därför föreslå, att paragrafen formuleras på följande sätt:

"§ 6. Ifråga om anställningsvillkoren för brandchef, vice brandchef samt med-

lemmar av yrkesbrandkåren skall gälla vad i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare är stadgat.

Medlemmar av borgarbrandkåren anställas på obestämd tid med tre månaders uppsägning. Med borgarbrandmännen uppgöres kontrakt.

Medlemmar av reservbrandstyrkan uttagas för en tid av fyra år."

I § 7 mom. 3 böra orden "i vilken han är föredragande" utgå, enär tidigare i § 2 mom. 6 redan uttalats, att brandchefen är föredragande vid brandstyrelsens sammanträden.

I mom. 15 av samma paragraf stadgas skyldighet för brandchefen att närvara vid byggnadsnämndens och stadsplanerådets sammanträden. Då stadsplanerådet granskar stadsplanerna huvudsakligen ur estetisk synpunkt samt brandchefen genom sin närvaro vid byggnadsnämndens sammanträden har skyldighet och möjlighet att bevaka stadsplanerna ur brandskyddssynpunkt, synes det beredningsutskottet överflödigt, att föreskriva *skyldighet* för brandchefen att närvara vid stadsplanerådets sammanträden. Skulle brandchefens närvaro vid något stadsplanerådets sammanträde undantagsvis påkallas, kan denna sak säkerligen ordnas även utan särskild föreskrift därom i brandordningen.

§ 9 innehåller föreskrift om att uniformer och tjänstetecken för personalen vid brandstyrkan skola anskaffas och underhållas på stadens bekostnad. Avfattningen av denna paragraf måste i viss mån anses stridande mot nu gällande bestämmelser. Enligt 18 § av tjänstgöringsreglementet tillhandahåller staden uniformskläder åt brandmästare, brandförmän, brandmän och vice brandmän. Värdet av ifrågavarande förmåner beräknas för varje år med hänsyn till de olika persedlarnas anskaffningskostnad, varaktighet och underhållskostnader av löne- och avtalsnämnden, varefter stadsfullmäktige på nämndens förslag lämna anslag för ändamålet. Detta anslag gottgöres, i den del det belöper å vederbörande befattningshavare, denne i särskilt med honom av vederbörande chef fört beklädnadskonto, varemot av staden havda kostnader för hans beklädnadsförmåner debiteras å kontot. Kontot avslutas varje år. Uppstår då brist, överföres densamma till följande år. Behållningen överlämnas kontant till befattningshavaren. Skulle vid avgång ur tjänsten befattningshavare häfta i skuld å beklädnadskontot, äger han till skuldens utjämnande överlämna behållna persedlar, som efter värdering föras honom tillgodo, samt kontant gälda återstående skuld. Brandchefen och vice brandchefen erhålla enligt tjänstgöringsreglementet en viss kontant beklädnadsersättning. Grunden till nyss angivna bestämmelser är uppenbarligen den att man velat stimulera brandpersonalen till särskild aktsamhet om sina tjänstekläder. Liknande system gäller även vid poliskåren. Den föreslagna bestämmelsen skulle i viss mån innebära en ändring av löneförmånerna för brandkåren, en fråga, vartill beredningsutskottet icke har att taga ställning. Då utskottet förutsätter, att nuvarande system, vilket visat sig i praktiken medföra många fördelar, i fortsättningen bör bibehållas, föreslås att paragrafen erhåller följande formulering:

"§ 9. Angående tillhandahållande av uniformer och tjänstetecken för personalen vid brandstyrkan gäller vad därom stadgas i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare".

Enligt § 12 av förslaget skall semester och tjänstledighet för brandchefen beviljas av brandstyrelsen; dock må brandchefen efter anmälan till brandstyrelsens ordförande taga ledighet under två dygn åt gången. Vidare föreskrives, att brandchefen för övriga medlemmar av brandstyrkan äger bevilja tjänstledighet intill två dygn. I

nu gällande reglemente för stadens brandväsende stadgas i fråga om tillfällig tjänstledighet för brandchefen och vice brandchefen, att dessa befattningshavare efter tillstånd av brandstyrelsens ordförande äga att vistas utom staden under högst tre dygn, dock sammanlagt icke mera än 21 dagar under året. Här föreskrives sålunda maximering beträffande rätten för brandstyrelsens ordförande att bevilja brandchefen och vice brandchefen tjänstledighet. Utskottet inser till fullo, att fog finnes för att brandstyrelsens ordförande skall äga rätt att i viss omfattning bevilja nu nämnda tjänstemän tillfällig tjänstledighet. Emellertid kan utskottet icke finna annat än att denna rätt bör på något sätt maximeras. Det undandrar sig beredningsutskottets bedömande, huruvida en begränsning av rätten såsom nu till 21 dagar är för snävt tilltagen eller om skäl finnas för att höja maximumgränsen. Utskottet anser för sin del, att avgörandet i detta hänseende bör tillkomma brandstyrelsen, som har att bestämma i vilken utsträckning styrelsens rätt att bevilja tjänstledighet skall delegeras å brandchefen. I fråga om tillfällig tjänstledighet för övriga medlemmar av brandstyrkan har beredningsutskottet intet att erinra mot att brandchefen erhåller befogenhet att intill viss gräns bevilja tjänstledighet. Emellertid torde i brandordningen böra intagas en erinran om att tjänstledighet för dylik personal, i den mån densamma överstiger två dygn, bör beviljas av brandstyrelsen ävensom att i båda fallen till löne- och avtalsnämnden hänskjutes att i enlighet med bestämmelsen i tjänstgörings- och avlöningsreglementet avgöra i vilken omfattning vederbörande skall äga uppbära lön under tjänstledigheten.

I sista stycket av paragrafen stadgas, att brandchefen och vice brandchefen icke utan brandstyrelsens *hörande* samtidigt få vara borta från staden. Utskottet anser för sin del att ett enbart hörande icke är tillfyllest utan att brandstyrelsen för sådant fall skall lämna ett uttryckligt medgivande.

Utskottet föreslår i anledning av vad nu sagts följande formulering av § 12:

"Semester och tjänstledighet för brandchefen och vice brandchefen beviljas av brandstyrelsen, dock må brandchefen och vice brandchefen efter anmälan till brandstyrelsens ordförande därutöver erhålla ledighet under två dygn åt gången, dock högst det antal dygn per kalenderår, vilket brandstyrelsen kan finna skäl föreskriva. Därest uppbådare etc. — — — meddelande därom.

För övriga medlemmar av brandstyrkan äger brandchefen bevilja tjänstledighet intill två dygn varemot tjänstledighet utöver nämnda tid beviljas av brandstyrelsen, allt med iakttagande av bestämmelserna i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens befattningshavare.

Utan brandstyrelsens tillstånd må icke brandchefen och vice brandchefen samtidigt vara borta från staden."

§ 13. I denna paragraf föreskrives, att den som tillhör brandstyrkan skall äga rätt till skälig ersättning för deltagande i de utbildningskurser, i vilka han efter brandstyrelsens bestämmande deltager. Som bekant ha stadsfullmäktige i särskild ordning efter förslag av löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren brukat besluta angående ersättning till brandpersonal, som deltager i utbildningskurser. Då den föreslagna formuleringen kan giva upphov till meningsskiljaktigheter beträffande frågan vad som skall förstås med skälig ersättning och prövningen härav synes böra även i fortsättningen tillkomma stadsfullmäktige, föreslår beredningsutskottet följande omformulering av paragrafen:

§ 13. "Angående rätt för medlem av brandstyrkan till ersättning för deltagande i utbildningskurser skall gälla vad därom är särskilt av stadsfullmäktige föreskrivet".

§ 19, sista punkten stadgar att brandbesiktning av bostadshus och därmed ur brandfaresynpunkt jämförliga byggnader skall ske minst vart tredje år, om byggnaderna äro belägna inom stadens centrala delar och eljest minst vart femte år. Då uttrycket "stadens centrala delar" är tämligen tänjbart och enligt vad utskottet inhämtat med bestämmelsen avses att denna vart tredje år återkommande besiktning skall äga rum beträffande byggnader belägna i stadens *tätbebyggda* delar, föreslår beredningsutskottet, att bestämmelsen omformuleras i överensstämmelse härmed.

I normalbrandordningen har intagits föreskrift, som ålägger skorstensfejare att efter anmälan av byggnadsnämnden undersöka, huruvida rökgångar, eldstäder, imrör, ventilationsrör m. m. äro författningsenligt utförda. Motsvarande bestämmelse har icke medtagits i föreliggande förslag till brandordningen. I enlighet med förslag av Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund förordar utskottet, att i brandordningen såsom § 29 införes en bestämmelse av följande lydelse: "Beträffande skorstensfejare åvilande besiktningsskyldighet å eldstäder, rökgångar, imrör, ventilationsrör m. m. gäller, vad i 73 § byggnadsstadgan, sådan denna lyder enligt Kungl. kungörelsen den 15 juni 1945 samt av Kungl. byggnadsstyrelsens anvisningar 1946: 1 sagt är." I överensstämmelse därmed bör nuvarande § 29 och följande §§ erhålla ändrad numrering.

§ 53 av förslaget innehåller föreskrift om att brandchef, vice brandchef eller avlönad medlem av brandstyrkan, vilken gör sig skyldig till förseelse i tjänsten, må av brandstyrelsen kunna tilldelas varning eller i svårare fall avskedas. Genom den av beredningsutskottet ovan föreslagna omformulering av § 3 mom. 7 blir denna bestämmelse överflödig, varför föreslås att paragrafen helt utgår.

I övriga, här ej särskilt angivna delar, har utskottet icke funnit anledning till erinran mot förslaget.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna föreliggande förslag till brandordning för staden med ovan angivna ändringar samt

att underställa förslaget länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Reservationer.

Emot förestående förslag, vilket omfattats av beredningsutskottets flertal ha reservationer anförts, såvitt avser avfattningen av § 1 tredje stycket, av beredningsutskottets vice ordförande, herr G. Robsahm, samt ledamoten, herr C. W. Karlsson, vilka uttalat, att utskottet bort föreslå bibehållande av bestämmelsen att brandchef eller vice brandchef eller eljest anställd vid stadens brandväsen icke skall kunna vara ledamot av brandstyrelsen. Herr Robsahm har därutöver reserverat sig även mot beredningsutskottets förslag att den som är försatt i konkurstillstånd skall kunna vara ledamot av brandstyrelsen.

Herr Robsahm har motiverat sin reservation på följande sätt:

"Det är visserligen såsom utskottets flertal framhållit riktigt att något hinder i lag icke finnes för den som är försatt i konkurs att vara ledamot i brandstyrelse. Enligt min mening tala dock lämplighetsskäl emot att frånträda kravet på att en ledamot av brandstyrelsen skall äga full handlingskapacitet i ekonomiskt avseende. Enligt gällande lag kan till ledamot eller suppleant i byggnadsnämnd, hälsovårdsnämnd, fattigvårdsstyrelse, barnavårdsnämnd, polisnämnd, folkskolestyrelse, civil-

försvarsnämnd, nykterhetsnämnd m. fl. icke utses person, som befinner sig i konkurstillstånd. Samtliga nu uppräknade styrelser äro liksom brandstyrelsen s. k. självförvaltningsorgan, beträffande vilka bestämmelserna för organens verksamhet och gränserna för deras befogenhet noggrant utstakats genom lag och författning. Anledningen till att motsvarande bestämmelser icke upptagits i brandlagen eller brandstadgan är mig icke bekant. Vilken anledningen än kan ha varit anser jag, att det lika litet kan anses lämpligt att till ledamot i brandstyrelsen välja en person under den tid han är försatt i konkurs som till ledamot i t. ex. byggnadsnämnden eller civilförsvarsnämnden.

Ännu mindre tilltalande finner jag det ur principiell synpunkt vara att tillåta en vid brandväsendet anställd person att vara medlem av brandstyrelsen. Vad beredningsutskottets flertal till stöd för den motsatta åsikten anfört är icke övertygande. Beträffande folkskolestyrelsen är det visserligen riktigt, att folkskollärare valts till ledamöter i styrelsen. Här föreligger dock speciella förhållanden. Folkskollärarna, vilkas tjänstgörings- och avlöningsförhållanden regleras genom statlig författning, intager nämligen icke sådan ställning gentemot styrelsen att deras medlemskap i styrelsen kan sägas medföra någon olägenhet. Helt annorlunda ställer sig förhållandet med parkstyrelsen, där det enligt min åsikt lika litet som i brandstyrelsen kan anses lämpligt att en anställd, vilken i fråga om sina tjänstgöringsförhållanden och avlöningsförmåner är omedelbart underställd styrelsen är medlem av styrelsen.

Enligt vad jag inhämtat från riksbrandinspektören har icke heller på något annat håll ifrågasatts att frångå normalbrandordningens förslag på denna punkt.

Jag kan icke heller finna att de anställdas intressen på något sätt skulle kränkas genom den föreslagna bestämmelsen. Därest en anställd önskar för brandstyrelsen framlägga sina synpunkter på viss fråga, finnas möjligheter härtill utan att vederbörande är medlem av brandstyrelsen. Brandchefen och vice brandchefen, vilka närvara vid brandstyrelsens sammanträden, ha redan härigenom möjlighet att inför brandstyrelsen framlägga sina synpunkter. Om annan av brandkårens personal vill framföra sina synpunkter å någon fråga som berör brandväsendet — eller i förekommande fall — något hans eget intresse finnas flera olika möjligheter för honom att göra sin röst hörd, t. ex. genom skriftlig framställning till styrelsen eller genom hänvändelse via hans organisation. Jag vill i detta sammanhang även erinra om den utredning, vilken inom Svenska Stadsförbundet pågår angående möjligheterna att bereda anställda medinflytande med avseende å förvaltningsfrågorna (företagsdemokratin). På denna väg öppnas ytterligare en väg för de anställda till medbestämmanderätt. Under alla förhållanden synes det mig, att resultatet av denna utredning bör avvaktas, innan Västerås stad — såsom det synes skäligen ensam bland städerna — avviker från normalförslagets bestämmelser på denna punkt.

Jag hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta att tredje stycket 1 § i brandordningen skall erhålla följande lydelse:

”Ledamöter och suppleanter vid brandstyrelsen utses bland de inom kommunen bosatta personer, som äro svenska medborgare och fyllt 23 år. Ledamot eller suppleant kan ej den vara, som

a) är omyndig;

b) är i konkurstillstånd eller

c) är brandchef eller vice brandchef eller eljest anställd vid stadens brandväsen.”

Drätselkammaren har i häröver den 5 december 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren vill till en början erinra om att med frågan om antagande av den föreslagna brandordningen är nära förknippad även en ekonomisk fråga, av väsentlig betydelse. I § 5 av den föreslagna brandordningen givas nämligen föreskrifter om minimum av den styrka. som ständigt skall finnas disponibel för omedelbar utryckning samt om storleken av yrkesbrandkåren över huvud taget. Brandstyrelsen har i särskild framställning, vilken remitterats till drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden för yttrande, hemställt att i anledning av innehållet i nyssnämnda paragraf skall inrättas ytterligare ett antal befattningar vid yrkesbrandkåren ävensom att tjänstgöringsförhållandena för manskapet avpassas efter kravet å disponibel minimumstyrka för utryckning. Sistnämnda framställning är föremål för närmare utredning som emellertid ännu ej hunnit avslutas. Drätselkammaren avser att återkomma till denna fråga under nästa år.

Beträffande förslaget i övrigt har drätselkammaren funnit sig böra biträda beredningsutskottets förslag till alla delar. Kammaren delar sålunda även beredningsutskottets uppfattning, att i brandordningen icke bör — utöver vad i gällande lag stadgas — införas förbud för den som är försatt i konkurstillstånd eller är vid stadens brandväsende anställd att vara ledamot i brandstyrelsen.

I § 15 mom. 4 föreskrives, att brandskåpens placering bestämmes av brandchefen, som också skall hålla polismyndigheten underrättad om var brandskåpen utsatts. Drätselkammaren förutsätter, att denna bestämmelse tillämpas så, att vid placering av brandskåp och sådana signallampor, varigenom patrullerande polispersonal kan kallas till brandskåp, polischefens mening inhämtas.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

Nr 294. Byte av mark å Malmaberg för genomförande av ny stadsplan.

Drätselkammaren har uti en den 5 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt ett av stadsarkitekten den 15 november 1946 upprättat förslag till stadsplan för Malmaberg skola å stadsägorna nris 2382 A, 2382 B och 2382 C uppföras hyreshus. Emellertid ha å stadsägorna redan påbörjats byggnadsföretag för uppförande av tre villabyggnader, vilka byggnadsföretag sålunda icke kunna fullföljas. I anledning härav har med markägaren, C. A. Fridlunds sterbhus, under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande preliminärt träffats ett avtal, varigenom staden skulle övertaga nämnda tre stadsägor och i utbyte till sterbhuset överlåta tre närbelägna byggnadstomter, på vilka de avsedda villabyggnaderna skulle uppföras, då sterbhuset genom bytet skulle erhålla mark till mindre areal än den mark, sterbhuset frånhänder sig, skulle staden befria sterbhuset från skyldighet att utgiva bidrag till gatumark och gatukostnad såsom ett vederlag härför. Sterbhuset skulle vidare av staden erhålla ersättning för de kostnader, sterbhuset redan nedlagt i fråga om grundschakt-

ningsarbeten m. m. å ovannämnda stadsägor med ett belopp av 7.500 kronor. Vidare skulle staden till sterbhuset för ett pris av 5 kronor per kvadratmeter, inkluderande bidrag till gatumark och gatukostnad försälja ett tomtområde om cirka 2.580 kvadratmeter av stadsägoområdet nr 2233—2237.

Det staden åvilande ersättningsbeloppet, 7.500 kronor, bör bestridas ur försäljningsmedelsfonden.

Då bytesavtalet avser att möjliggöra genomförande av ny stadsplan samt avtalsvillkoren få anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna ifrågavarande markbyte och försäljningsavtal mellan staden och C. A. Fridlunds sterbhus på i huvudsak här ovan angivna villkor samt

att härav föranledd kostnad skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 295. Provisoriskt pensionstillägg till stadens pensionärer för år 1946.

Drätselkammaren har uti en den 5 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 28 november 1946 beslöto stadsfullmäktige att med bifall till av löne- och avtalsnämnden framlagt förslag, vilket tillstyrkts av drätselkammaren, bevilja varje sådan i stadens pensionsstat upptagen f. d. befattningshavare eller arbetare, respektive efterlevande familj till avliden befattningshavare eller arbetare, vars sammanlagda pension från staden, inklusive rörligt tillägg, icke överstege 1.800 kronor, ett pensionstillskott såsom kompensation för dyrtiden i form av en ersättning å 200 kronor för år 1947, dock att tillskottet i intet fall finge utgå med högre belopp än att detsamma jämte den utgående pensionen med därå beräknat dyrtidstillägg uppginge till 1.800 kronor samt att dylikt pensionstillskott icke skulle utgå till sådana pensionärer, vilka uppbure huvuddelen av sin pension från Statens pensionsanstalt.

Vid ärendets handläggning i stadsfullmäktige yrkade en av fullmäktiges ledamöter, herr Henning, att nu ifrågavarande bestämmelser skulle retroaktivt tillämpas även för år 1946, för vilket år stadsfullmäktige tidigare beviljat pensionärer med en sammanlagd pension från staden, inklusive dyrtidstillägg, av högst 1.500 kronor ett pensionstillskott av 150 kronor. Stadsfullmäktige beslöto vid sistnämnda sammanträde remittera nu angivna förslag till drätselkammaren för yttrande.

I anledning av remissen får drätselkammaren härmed anföra följande.

Såsom nämndes ha stadsfullmäktige på skäl, vilka anförts av löne- och avtalsnämnden fastställt pensionstillskottet för år 1946 till 150 kronor att utgå efter nyss angivna grunder. Löne- och avtalsnämnden har med utgångspunkt från de förhållanden, vilka förelågo vid 1946 års början icke funnit sig kunna föreslå högre pensionstillskott för detta år samt utförligt motiverat sitt ståndpunktstagande. Genom stadsfullmäktiges beslut måste fullmäktige anses ha accepterat löne- och avtalsnämndens motivering.

Då icke något nytt förhållande inträffat av beskaffenhet att föranleda en ny prövning av frågan, finner sig drätselkammaren icke kunna tillstyrka bifall till förslaget.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att förevarande, av herr Henning väckta förslag, icke skall föranleda någon vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 296. Förslag till nytt pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare (Konf. ser B nr 29 1946).

Drätselkammaren har uti en den 5 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom ett den 25 november 1946 dagtecknat utlåtande har löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga vid skrivelsen fogat förslag till pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare att gälla från och med den 1 januari 1947, att godkänna reglementet såsom plan för anslutning till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa, att av nu anställda till kassan skola anslutas de befattningshavare och arbetare, vilka vid 1947 års ingång ha minst 20 år kvar till pensionsåldern, att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa reglementet vederbörande statliga myndigheter för fastställelse, i den mån så är erforderligt, samt att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om medgivande till sådan ändring av reglementet för "Magistratens och Rådhusrättens i Västerås Ämbets- och Tjänstemäns reservfond" att fondens medel finge, i den ordning drätselkammaren efter närmare utredning kunde finna lämpligt, användas för framtida utjämning av stadens pensionskostnader.

(Löne- och avtalsnämndens skrivelse med bil. finnes intaget i stadsfullmäktiges handlingar nr 29 ser. B.)

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för yttrande, får kammaren anföra följande.

Drätselkammaren har vid sin granskning av detta ärende, som sedan flera år tillbaka varit föremål för kammarens och nu senast löne- och avtalsnämndens utredning, i huvudsak icke funnit annan erinran mot nämndens förslag än att gränsen mellan den äldre gruppen av anställda, vilka fortfarande skulle direkt pensioneras genom staden, och den yngre gruppen, som skulle anslutas till S. K. P., bör dragas så, att anslutning sker endast av de nu anställda, som hava minst 25 år kvar till pensionsåldern. Ehuru drätselkammaren i och för sig funnit önskvärt att även äldre befattningshavare kunnat anslutas till kassan, måste dock de kraftiga utgiftsökningar, som härav skulle blivit följden, ingiva drätselkammaren betänkligheter. Med hänsyn härtill och då det ur befattningshavarnas synpunkt är likgiltigt huruvida de anslutas till S. K. P. eller ej, finner sig drätselkammaren böra föreslå, att till S. K. P. anslutas endast sådana befattningshavare och arbetare, som hava 25 tjänsteår eller mera kvar till pensionsåldern.

Med tillfredsställelse har drätselkammaren noterat, att möjligheter finnas för staden att kunna helt till S. K. P. överlämna administrationen beträffande även sådana pensioner, vilka fortfarande skulle utbetalas direkt från staden. Staden skulle härigenom i huvudsak frikopplas från arbetet med uträkningen och utbetalningen av pensionsbeloppen samt frågor om tolkning och tillämpning av pensionsreglementet. Enligt drätselkammarens åsikt bör staden icke underlåta att begagna sig av dessa möjligheter.

Kammaren vill i detta sammanhang framhålla, att enligt vad som inhämtats från S. K. P., stadens andel i pensionsavgifterna för år 1947 icke, därest så staden önskar, behöva erläggas förrän år 1948 och således icke behöver belasta 1947 års budget. Kammaren har emellertid icke ansett sig böra för dagen taga definitiv ställning till frågan huruvida denna möjlighet skall utnyttjas eller ej utan ämnar återkomma härom.

I § 13 av reglementsförslaget stadgas, att för den händelse staden utgiver dyrtids- eller liknande tillägg å löner, staden jämväl skall utgiva däremot svarande tillägg å pensioner i den mån de belöpa å anställning i stadens tjänst. Bestämmelserna innebär sålunda att staden förpliktar sig att under alla förhållanden utgiva dyrtidstilllägg å pensioner så länge över huvud taget dyrtidstillägg å löner skola utgå. I tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens befattningshavare förekommer beträffande dyrtidstillägg endast en hänvisning till vad därom av stadsfullmäktige är eller kan bliva stadgat. Dyrtidstilläggen ha hitintills som bekant av stadsfullmäktige för såväl befattningshavare och arbetare som pensionstagare beslutats från år till år. Kammaren anser det i princip oriktigt, att i pensionsreglementet inrycka en bestämmelse om *skyldighet* för staden att utgiva dyrtidstillägg. Stadsfullmäktige böra liksom hittills ha fullt fria händer att besluta härom. Drätselkammaren föreslår därför, att § 13 i reglementet skall erhålla följande lydelse:

"§ 13. Om och i vilken utsträckning dyrtidstillägg skola utgå å pensioner, vilka utbetalas på grund av detta reglemente, bestämmes av stadsfullmäktige efter prövning i särskild ordning.

Därest stadsfullmäktige besluta att dyrtidstillägg skola utgå å nämnda pensioner, skall i förekommande fall avdrag ske för dyrtids- och liknande tillägg å ersättningar på grund av obligatorisk försäkring o. dyl."

I övrigt godkänner drätselkammaren löne -och avtalsnämndens förslag.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa skola anslutas de befattningshavare och arbetare, vilka vid 1947 års ingång ha minst 25 år kvar till pensionsåldern,

att 13 § av det föreslagna pensionsreglementet skall hava hava följande lydelse: "Om och i vilken utsträckning dyrtidstillägg skola utgå å pensioner, vilka utbetalas på grund av detta reglemente, bestämmes av stadsfullmäktige efter prövning i särskild ordning.

Därest stadsfullmäktige besluta att dyrtidstillägg skola utgå å nämnda pensioner, skall i förekommande fall avdrag ske för dyrtids- och liknande tillägg å ersättningar på grund av obligatorisk försäkring o. dyl.", samt

att i övrigt bifalla löne- och avtalsnämndens förslag till alla delar.

Nr 297. Provisoriska lönetillägg till stadens befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 4 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Som bekant antogo stadsfullmäktige i början av år 1945 en ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare. Antagandet av löneplanen innebar i första hand övergång från en äldre, ur rent teknisk synpunkt olämpligt konstruerad löneplan till en ny löneplan, byggd på samma principer som de statliga löneplanerna. Stadens nya löneplan utformades på sådant sätt, att vid inplaceringen av befattningshavarna i den nya löneplanen, dessa utan undantag erhöllo mindre löneökningar, därvid befattningshavarna som regel inplacerades i den lönegrad i det nya systemet, som närmast motsvarade den lönegrupp, där befattningshavare tidigare varit placerad.

Löne- och avtalsnämnden underströk i sin den 13 januari 1945 till stadsfullmäktige avlåtna skrivelse i ärendet, att de sålunda företagna lönejusteringarna icke innebure någon allmän höjning av befattningshavarnas lönestandard utan endast vore betingade av nödvändigheten att åvägabringa bättre överensstämmelse med lönenivån i jämförliga städer. Löne- och avtalsnämnden uttalade även, att den vore medveten om att även efter den nya löneplanens antagande lönerna för vissa grupper befattningshavare, särskilt de högre, fortfarande låge ogynnsammare till än på andra håll.

Sedan stadsfullmäktige i april 1945 fastställde den nya löneplanen, ha avsevärda ändringar inträffat i det allmänna löneläget. Redan för budgetåret 1945—1946 beviljades de statliga befattningshavarna ett provisoriskt lönetillägg av generell karaktär med 300 kronor och för budgetåret 1 juli 1946 till den 1 juli 1947 har i avvaktan å en kommande statlig lönereglering statstjänarna erhållit ett provisoriskt tillägg, uppgående å F-ort till i allmänhet 690 kronor per år. 1945 års statliga lönekommitté har numera framlagt ett förslag till lönereglering för statens befattningshavare, medförande betydande löneförhöjningar till dessa. Förslaget har föranlett en proposition till riksdagen. Vidare ha efter antagande av 1945 års löneplan i åtskilliga med Västerås jämförbara städer lönerelgeringar företagits. Sålunda ha lönereglering verkställts att gälla från och med den 1 juli 1946 i Norrköping samt från och med den 1 januari 1946 i Borås, Linköping, Eskilstuna och Uppsala. I Gävle, där allmän lönereglering skedde under år 1943, ha stadsfullmäktige beslutat om ett provisoriskt generellt lönetillägg av 500 kronor att utgå till samtliga befattningshavare för år 1946 med vissa modifikationer i fråga om nyligen anställda befattningshavare.

Löneregleringar ha under året även vidtagits för tjänstemän tillhörande enskilda företag. Nämnden vill här blott erinra om den relativt nyligen träffade uppgörelsen angående banktjänstemännen.

Det är uppenbart, att löneläget här i staden icke kunnat undgå att röna påverkan av nu angivna förhållanden. Såväl från befattningshavareorganisationerna som från ett flertal befattningshavare enskilt ha framställningar tid efter annan ingivits till löne- och avtalsnämnden angående löneförhöjningar.

Löne- och avtalsnämnden har på grund härav ansett sig icke kunna underlåta att ånyo upptaga lönefrågan till närmare behandling. Enligt vad som försports kommer man inom Svenska Stadsförbundet att längre fram under nästa år, när frågan om den statliga löneregleringen definitivt avgjorts, till central behandling upptaga även städernas lönefrågor. För närvarande tillämpas inom de flesta med Västerås jämförbara städer en av Svenska Stadsförbundet upprättad normallöneplan, vilken i

huvudsak är densamma som den nu gällande löneplanen för statens civila befattningshavare (den s. k. A-planen). Även beträffande dyrtidstilläggen följa dessa städer statens bestämmelser. Sannolikt kommer man att överväga ett omarbetande av normallöneplanen till överensstämmelse med den blivande statliga löneplanen. Man är heller inte främmande för tanken att genom centrala förhandlingar söka lösa lönefrågorna för vissa grupper befattningshavare med likartade arbetsuppgifter i alla städer, t. ex. kontorsbiträden, polispersonal, brandkårspersonal m. fl.

För städernas vidkommande skulle det utan tvekan vara synnerligen värdefullt, därest nu angivna projekt i större utsträckning bleve realiserat, så att en någorlunda jämn lönesättning i städerna kunde åstadkommas.

I avbidan å den utredning, som i nyss angivna syfte kan förväntas komma till stånd, vore det enligt löne- och avtalsnämndens mening synnerligen olyckligt att bryta sönder den nu gällande löneplanen eller att rubba den inbördes placerigen av befattningshavarna genom att företaga uppflyttningar av vissa befattningshavare inom gällande löneplan. Ej heller kan det anses välbetänkt med en generell uppflyttning av befattningshavarna en eller flera lönegrader i gällande löneplan, då man icke nu med säkerhet kan förutsäga något om den kommande löneplanens utseende och uppbyggnad.

Under sådana förhållanden har för löne- och avtalsnämnden icke återstått annat val än att i avbidan å en kommande allmän översyn av stadens löner söka kompensera befattningshavarna genom provisoriska lönetillägg.

I anledning av inkomna framställningar ha förhandlingar förts med Svenska Kommunalarbetareförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Svenska Elektriska Arbetareförbundet, Sveriges Arbetsledarförbund, Svensk Sjuksköterskeförenings Centralstyrelse, Sveriges Socialtjänstemannaförbund, Föreningen Sveriges Yngre Jurister samt tidigare vid särskilda förhandlingssammanträden med Svenska Polisförbundet.

Med utgående från principen att de provisoriska tilläggen böra bestämmas så, att staden har möjligheter att förutsättningslöst — under iakttagande av en rättvis avvägning mellan de olika befattningshavarnas löneanspråk — företaga inplaceringar i en blivande normallöneplan, har löne- och avtalsnämnden känt sig synnerligen tveksam beträffande lämpligheten av ett genomgående ograderat provisoriskt tillägg.

Löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerades försök att vid förhandlingarna vinna befattningshavareorganisationernas gehör för dylika synpunkter ha emellertid misslyckats, då man från de anställdas sida med skärpa framhållit, att de, som vore i största behov av tilläggen, vore just de lägsta befattningshavarna, vilka genom graderingen skulle erhålla ett lägre tillägg.

Nämndens förhandlingsdelegerade hava anmält, att de förklarat sig beredda tillstyrka nämnden att förorda ett provisoriskt tillägg å 450 kronor utgående för tiden 1 oktober 1946 till den 1 juli 1947 eller sålunda med ett belopp av 50 kronor per månad.

Ehuru löne- och avtalsnämnden finner ett tillägg av angiven storleksordning måhända tilltaget i överkant för att nämnden skall vara fullt säker på att icke hava bundit sig på förhand vid den kommande översynen, har nämnden — om och med tvekan — velat med tillstyrkande framföra förhandlingsdelegerades förslag. Då detta sker, har det varit, därför att löne- och avtalsnämnden vid granskningen av lönesättningen för de lägst avlönade befattningshavarna funnit att, motsvarande befattningshavare i statens och landstingets tjänst redan erhållit eller kunna förväntas erhålla löneökningar till belopp, som överstiger det föreslagna provisoriska lönetillägget. Det provisoriska tillägget synes nämnden skäligen böra utgå även till sådana icke

ordinarie befattningshavare, vilkas löner inrymmas i löneplanen för de ordinarie befattningshavarna, d. v. s. sådana icke ordinarie befattningshavare, vilka hava en månadslön av minst 200 kronor exklusive dyrtidstillägg, dock med undantag av extra kontorsbiträden. I fråga om extra kontorsbiträden samt övriga icke ordinarie befattningshavare pågår inom löne- och avtalsnämnden utredning till utrönande av möjligheten av särskild provisorisk lönereglering även för dessa befattningshavare med retroaktiv verkan från den 1 oktober 1946. I fråga om avlöningsgrunderna för de extra kontorsbiträdena gälla särskilda av löne- och avtalsnämnden fastställda tabeller, vilka rekommenderats förvaltningarna till efterföljd. Utan att i detalj ingå å denna utredning vill löne- och avtalsnämnden dock härvid för undvikande av missförstånd framhålla, att de extra kontorsbiträden, vilka för närvarande hava en lön överstigande 200 kronor per månad, skulle erhålla ett tillägg, som jämte dyrtidstillägg därå i det närmaste motsvarar tillägget å 50 kronor per månad.

Jämlikt K. K. den 28 juni 1946 (nr 356) skall det statliga provisoriska tillägget utgå till bl. a. folkskollärarna. Enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige utgår provisoriskt lönetillägg efter samma grunder även till vissa yrkesskollärare. Nämnden erinrar här om att nu ifrågavarande tillägg självfallet icke skall utgå till dessa befattningshavare.

Därest en allmän översyn av lönerna skulle hinna företagas med verkan från tidigare dag än den 1 juli 1947, skola nu angivna tillägg från den tid, löneregleringen sålunda träder i kraft avräknas å de enligt löneregleringen utgående lönerna.

Under hänvisning till vad ovan anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att — med ovan angivet undantag — besluta

att till samtliga stadens ordinarie befattningshavare ävensom icke ordinarie befattningshavare vilka hava en månadslön av minst 200 kronor exklusive dyrtidstillägg, dock med undantag av extra kontorsbiträden för vilka särskild provisorisk reglering av lönerna skall äga rum, skall utgå ett provisoriskt tillägg av 50 kronor per månad för tiden från och med den 1 oktober 1946 till den 1 juli 1947 utan dyrtidstillägg.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 5 december 1946 anfört följande:

Kammaren inser, att såsom löne- och avtalsnämnden framhållit löneläget numera blivit sådant, att staden ej kan undgå att redan nu på ett eller annat sätt medgiva löneökningar till sina befattningshavare. Kammaren finner den lämpliga formen härför vara ett provisoriskt lönetillägg i avbidan å en kommande allmän översyn av lönerna, vilken synes ofrånkomlig. Emellertid har drätselkammaren icke kunnat undgå att finna det föreslagna provisoriska tillägget väl högt, särskilt med hänsyn till att tillägget skall utgå generellt med samma belopp till alla befattningshavare. Kammaren ifrågasätter även lämpligheten av att tillägget utgår retroaktivt. Kammaren hade vidare helst sett att överenskommelsen träffats att gälla för helt år. Då emellertid löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade med befattningshavareorganisationerna träffat uppgörelse om ett tillägg av angiven omfattning och karaktär, vill drätselkammaren icke motsätta sig löne- och avtalsnämndens förslag. Drätselkammaren förutsätter dock därvid, att, i avbidan å en kommande allmän lönereglering icke några separata lönehöjningar för enstaka befattningshavare eller grupper av befattningshavare företagas utan att alla nu ingivna eller senare inkommande framställningar om löneregleringar bordläggas för att upptagas till behandling i ett sammanhang. Från

denna princip bör undantag icke göras i annat fall än då något alldeles speciellt förhållande föreligger.

Kostnaderna för de provisoriska lönetilläggen för tiden 1 oktober 1946—1 juli 1947 uppgå i runt tal till 200.000 kronor, varav cirka 70.000 kronor belöper sig å innevarande år. Drätselkammaren har för avsikt att senare inkomma med förslag till täckning av beloppet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att härav föranledd kostnad skall täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren kan komma att i särskild ordning besluta.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

HANDLINGAR
Ser. B

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 1

N:r 1. Förslag till kommunalisering av idrottsplatsen.

Till drätselkammaren i Västerås.

Den 11 mars 1943 uppdrog drätselkammaren åt en kommitté, bestående av bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ekonomichefen Gösta Lundberg och stadsdirektören Thjelvar Hedberg, att verkställa en förutsättningslös utredning av frågan om Arosvallens organisation och skötsel, eventuella åtgärder från stadens sida för främjande av idrotten samt därmed sammanhängande spörsmål. Kommittén, som inom sig utsett herr Olsson till ordförande och undertecknad Hedberg till sekreterare, får efter fullgjort uppdrag avlämna följande redogörelse och förslag.

I. Nuvarande organisation.

Västerås stad har för närvarande en idrottsplats, Arosvallen, vilken färdigställdes 1931. Arosvallen äges och förvaltas av en särskild förening, Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. i vilken förening staden är största andelsägaren och i vars styrelse staden är representerad. Arosvallen användes både för bandyspel och fotboll samt för fri idrott. Några egentliga träningsplaner utom Arosvallen finnas icke, dock att väster om Arosvallen under 1944 iordningställts en enklare träningsplan för fotboll. Inom Arosvallens område finnas, förutom stora planen, två träningsplaner, av vilka den ena vintertid användes för ishockeyspel. En redogörelse för Arosvallens tillkomst, dess förvaltning samt stadens kostnader för densamma återfinnes i *bil. 1* till denna skrivelse. Av densamma framgår, att staden under årens lopp gjort betydande ekonomiska uppoffringar för idrottsplatsen och att styrelsen för skötseln av idrottsplatsen varit i hög grad beroende av staden. En genomgång av föreningens räkenskapsberättelser för de 10 sista åren ger vid handen, att så gott som varje år förlust uppstått på rörelsen och att endast den omständigheten att staden restituerat nöjesskatt och lämnat direkta anslag medfört, att föreningen kunnat fortbestå. Genom de dåliga driftresultaten har icke heller avsättning i stadgad ordning kunnat ske till reservfonden, vilken för närvarande endast uppgår till 209 kr. 30 öre och rätteligen borde utgöra 10 procent av insatskapitalet eller cirka 10.400 kronor. Anläggningarna å Arosvallen äro enligt senaste bokslut upptagna till 223.582 kronor, varvid dock högtalaranläggningen och inventarierna äro helt avskrivna. Föreningens likvida medel den 31 december 1944 utgöras av banktillgodohavanden 1.305 kronor samt oguldna fordringar och planhyror 9.481 kronor. Skulderna, bortsett från insatskapitalet och fonder samt den i *stadens räkenskaper* avskrivna stadens fordran på föreningen utgöres av 5.510 kronor. Härtill kommer att 3.000 kronor äro reserverade för reparation av läktartaket.

II. Kommitténs utredning.

För att bilda sig en uppfattning om hur man i andra städer ordnat organisationen av idrottsanläggningar har kommittén från Svenska stadsförbundet infordrat en utredning härom. Denna utredning, upprättad i april 1943, fogas till kommitténs skrivelse som *bil. 2*. Dessutom har kommittén från ett antal städer infordrat redogörelser och reglementen, berörande idrottsanläggningarna, varjämte två av kom-

mitténs ledamöter företagit en studieresa till Halmstad och besett därvarande idrottsplatser samt varit i kontakt med de ledande inom denna stad å idrottens område. Det framgår av de verkställda undersökningarna, att städerna ha organiserat sitt förhållande till idrotten på i huvudsak tre sätt. Ett sätt är att kommunen själv bekostat och anlagt idrottsplatserna, vilka sedan förvaltas av en särskild kommunal styrelse (idrottsstyrelse, idrottsnämnd e. d.). Ett annat sätt är att idrottsplatserna anlagts och ägas av en särskild juridisk person men att kommunen ekonomiskt bidragit till deras anläggning samt lämnar bidrag till den årliga driften, varvid kommunen i regel förbehållit sig rätten att utse vissa ledamöter i idrottsstyrelsen eller på annat sätt säkrat kommunens medbestämmanderätt till idrottsplatserna. Det tredje typfallet slutligen är det att kommunen icke annat än genom tillfälliga bidrag medverkar till driften av idrottsplatserna, vilka anlagts och ägas av en idrottsförening, en idrottsplatsförening eller annan dylik privat sammanslutning.

Idrottsplatser av det förstnämnda slaget, d. v. s. helt kommunala idrottsplatser med en kommunal styrelse, finnas i Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg, Gävle, Uppsala, Karlskrona, Halmstad, Lund, Karlskoga, Landskrona, Sundsvall, Trollhättan, Växjö, Skövde, Härnösand, Lidingö, Vänersborg, Falköping, Oskarshamn, Arvika, Mariestad, Eslöv och Djursholm. Idrottsplatsstyrelser av det andra slaget, d. v. s. där ledamöter väljas både av staden och idrottsorganisationerna och där staden verksamt bidragit till idrottsplatsens tillkomst finnas i Kalmar, Karlstad, Nyköping, Kristinehamn, Sundbyberg, Varberg, Söderhamn, Eksjö, Åmål, Enköping, Värnamo, Filipstad och Vaxholm. Städer av det sistnämnda slaget, d. v. s. där styrelsen för idrottsföreningen eller idrottsplatsföreningen utgör det förvaltande organet äro Borås, Eskilstuna, Linköping, Kristianstad, Södertälje, Visby, Ystad, Skellefteå, Skara, Örnsköldsvik, Strängnäs, Lysekil, Lindesberg och Kungsbacka.

Kommittén har vidare vid flera tillfällen haft sammanträden med representanter för de i staden verkande idrottsföreningarna samt med styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. De mest betydande idrottsföreningarna i staden äro Västerås Sportklubb, Idrottsföreningen Kamraterna och Västerås Idrottsklubb. Förutom dessa finnas ett flertal mindre föreningar och klubbar, av vilka de flesta äro sammanslutna i den s. k. Idrottsringen. Genom att de tre stora idrottsföreningarna bidragit till Arosvallens tillkomst och på den grund att de äro representerade i idrottsplatsens styrelse komma de att intaga en viss särställning då det gäller att disponera idrottsplatsen. Det har framför allt från de Idrottsringen tillhörande föreningarnas sida framförts önskemål att möjligheter till träning i fotboll och fri idrott kunde ordnas på andra ställen än å Arosvallen, önskemål som även understrukits av de tre stora idrottsföreningarna. Man har framhållit, att för dylik träning skulle duga enkla träningsplaner, belägna i olika stadsdelar. Om någon eller några av dessa träningsplaner iordningställdes med tillbörlig omsorg borde här mindre fotbollsmatcher kunna försiggå, särskilt då det gällde småklubbarna och juniorlagen. Det vore av stor vikt, att tillfälle till ordentlig träning kunde erhållas, enär eljest standarden komme att sjunka och rekryteringen till lagen att stagnera. Under diskussionen med idrottsföreningarnas representanter har kommittén fått en livlig uppfattning om att fotbollen intager en särställning. Det är fotbollen, som kan åstadkomma inkomsterna och intresset för fotbollen hos allmänheten synes vara synnerligen stort. Det har sagts, och detta förhållande har bestyrkts av erfarenheter från annat håll, att en stad med ett välspelande och känt fotbollslag, knappast behöver hysa några farhågor för sin idrottsplats ekonomi, enär publiktillslutningen

till fotbollsmatcherna är så stor, att de inkomster, som därigenom inflyta, förmå att bära omkostnaderna. Den fria idrotten är aldrig så publikdragande och därför, sett ur en idrottsplats ekonomiska synpunkt, mindre åtråvärd. Beträffande bandyn är förhållandet ungefär detsamma som med fotbollen, dock att bandysäsongen är så mycket kortare och omkostnaderna för planen rätt stora. Från idrottsföreningarnas sida har framhållits, att den omständigheten, att den stora planen på Arosvallen användes både som bandyplan och fotbollsplan har gjort, att gräsväxten blir dålig och planen icke lämplig för förstklassig fotboll. Idealet borde vara, att den plan som användes för de mer kvalificerade fotbollsmatcherna, icke brukades för annat ändamål.

Med idrottsföreningarnas representanter och företrädarna för idrottsplatsstyrelsen har även diskuterats frågan om formen för idrottsplatsens administration. Det har därvid framkommit, att ringa utsikter förefinnas för att man i nuvarande form skall kunna fortsätta driften av idrottsplatsen. Dels tarvar Arosvallen omfattande och dyrbara reparationer och dels är det osäkert om de årliga inkomsterna förslå att täcka utgifterna även om staden icke utkräver sin fordran på föreningen. Å andra sidan kan man icke låta Arosvallen vara i sitt nuvarande skick utan snara och kostbara förbättringar och omändringar äro av nöden, vartill medel ej kan erhållas utan stadens mellankomst. I en särskild skrivelse har styrelsen för Arosvallen hemställt om ett bidrag från staden om 144.500 kronor. Yttrande över denna framställning har avgivits av drätselkammaren i samband med framläggande av 1946 års budget, varvid kammaren på vissa villkor tillstyrkt, att ett belopp om 120.000 kronor reserveras för ändamålet och ställes till kammarens förfogande. Slutligen torde varken idrottsföreningarna eller styrelsen för Arosvallen ha ekonomiska möjligheter att ordna de träningsplaner, som väl behövas.

III. Erforderliga åtgärder.

Av den föregående utredningen framgår, att följande åtgärder äro av behovet påkallade:

1) En komplettering av stora planen å Arosvallen så att för fotbollen reserveras en plan, som ej användes jämväl för bandy.

2) Anordnande av träningsplaner i olika delar av staden,

3) Modernisering och tillbyggnad av läktaren å Arosvallen m. fl. åtgärder för att ställa Arosvallen i värdigt skick,

4) Ekonomiskt bidrag från staden till driften av såväl Arosvallen som de träningsplaner, som kunna komma att anläggas, samt eventuellt även ett mer markerat kommunalt deltagande i administrationen.

Kommittén kommer att nedan behandla de olika punkterna var för sig.

1) Då det gällt att lösa frågan om separata planer för fotboll och bandy har först undersökts frågan om man inom nuvarande Arosvallens område med tillägg av de väster därom belägna områden staden äger kan tillgodose behovet. Utredningen har emellertid visat, att så icke lämpligen låter sig göra. Resultatet blir ur både estetisk och idrottslig synpunkt mindre lyckat och stadsarkitekten, som härvidlag samrått med kommittén, har på det bestämdaste varnat för en utvidgning av Arosvallen. Stadsarkitekten har i stället tänkt sig att Arosvallen så småningom skall försvinna och den centrala idrottsplatsen i stället förläggas till Hammarby, där ett område om cirka 175.000 kvadratmeter i ett nyligen uppgjort stadsplaneförslag reserverats för ändamålet. Kommittén delar till fullo dessa synpunkter även om kommittén är fullt medveten om att det kommer att dröja avsevärd tid innan ett dylikt

projekt kan realiseras. Under tiden måste Arosvallen bibehållas och underhållas. Kommittén har även undersökt möjligheten att till Emanusområdet norr om Tegnérgatan och väster om järnvägen förlägga en idrottsplats, och sedan stadsfullmäktige anslagit medel för utredningen, har arkitekten Ahlgren i Stockholm tillsammans med Riksidrottsförbundet utarbetat ett principförslag till en idrottsplats, beräknad för 10.000 åskådare och kostnadsberäknad till cirka 400.000 kronor. Förslaget är icke i detalj utarbetat utan kräver ytterligare överarbetning. Kommittén vill livligt tillstyrka att denna idrottsplats kommer till stånd så snart som möjligt. Avsikten är då att denna nya idrottsplats, förslagsvis benämnd Emausvallen, skall reserveras för de större matcherna i fotboll samt mindre tävlingar i fri idrott. Inom planområdet finns även plats för en ordentlig träningsplan. Arosvallen kan i så fall användas som bandyplan, för mindre framträdande matcher i fotboll, för fri idrott och för träning. Genom att förlägga fotbollen till den nya idrottsplatsen undviker man en kostbar omläggning av Arosvallens gräsplan och kan härigenom inbespara ett betydande belopp. Om den nya idrottsplatsen på Hammarby kommer till stånd skulle Arosvallen försvinna och dess område användas för bebyggelse — publik eller enskild — och huvudidrottsplatsen blir då den vid Hammarby, dit synnerligen goda kommunikationer med bil, buss och järnväg kan ordnas och inom vars område plats kan beredas även för tennis m. m. Emausvallen blir då kvar som en andra rangs idrottsplats och för träning, särskilt för de östra stadsdelarna, varifrån avståndet till Hammarby är tämligen stort. Som kommittén redan tidigare uttalat torde det dröja avsevärd tid innan projektet med Hammarby kan realiseras, men med den av kommittén föreslagna kompletterande idrottsplatsen vid Emaus kommer stadens behov av idrottsplatser att vara väl tillgodosett.

2) Som ett komplement till Arosvallen och Emausvallen erfordras träningsplaner i olika delar av staden. På väster är det icke uteslutet att man inom området för den blivande idrottsplatsen å Hammarby kan ordna en enklare träningsplan. I stadens centrum finnes väster om Arosvallen en träningsplan anordnad, och där kan ytterligare en dylik iordningställas. I samband med anläggande av Emausvallen ordnas, som tidigare sagts, även en träningsplan där, och det torde ej heller vara uteslutet att man inom Sommarroområdet eller någonstans i trakten däromkring kan ordna ytterligare en. Dessa träningsplaner behöva ej vara några dyrbara anordningar utan torde kunna åstadkommas med enkla medel och för en skälig kostnad. Kommittén har härvidlag icke ansett sig böra framlägga detaljerade förslag utan inskränker sig till att peka på de möjligheter som finnas. Det är emellertid kommittén angeläget att understryka, att dessa träningsplaner böra komma till stånd snarast möjligt, enär ett verkligt behov av desamma föreligger.

3) De åtgärder som snarast behöva vidtagas å Arosvallen bestå av en ombyggnad och modernisering av omklädningsrummen, anordnande av toiletter, utökning av läktarbyggnaden, målning av planket m. m., vilket närmare framgår av idrottsplatsstyrelsens skrivelse i ärendet till stadsfullmäktige. Därest stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag i ärendet får man räkna med att de värsta bristerna, som nu vidlåda Arosvallen, komma att bliva avhjälpta.

4) Som av det föregående torde framgå har Arosvallen hittills icke ekonomiskt kunnat bära sig utan avsevärda bidrag från stadens sida, och det förefinnas övervägande skäl som tala för att så ej heller i fortsättningen kan ske. Vid sådant förhållande har man att överväga antingen om staden skall fortsätta att dels vid olika tillfällen lämna engångsbidrag till ombyggnader, förbättringar och anordnande av

nya idrottsplatser och träningsplaner, dels ock genom årliga bidrag lämna sitt stöd till driften, vilken i så fall fortfarande skall omhänderhavas av den nuvarande idrottsplatsstyrelsen, eventuellt utökad med fler kommunala representanter, *eller* om man skall taga steget fullt ut och låta staden helt taga hand om idrottsplatserna, vilka därefter komma att förvaltas av en kommunal styrelse, låt vara att i denna även kunna inrymmas representanter för idrottsföreningarna. För den förra lösningen talar att man bör sträva efter att vidmakthålla det privata initiativet och intresset för idrotten och icke utan tvingande skäl lägga över huvudansvaret härför å kommunen och därmed även ytterligare belasta kommunens budget. För den senare lösningen åter talar den omständigheten att idrotten blivit en faktor i samhället som man ej kan bortse ifrån och som rätt bedriven har en stor uppfostrande betydelse samt är av stor vikt för folkhälsan. Kommunen bör därför från denna synpunkt sett icke ställa sig passiv i förhållande till idrotten utan aktivt verka för att densamma kan bedrivas under så billiga, värdiga och sunda former som möjligt. Härtill kommer att det torde finnas ringa utsikter att en privat organisation ekonomiskt kan gå i land med uppgiften att tillhandahålla idrotts- och träningsplaner av den standard som är önskvärd. Erfarenheterna från de håll där idrottsplatserna kommunaliserats giva även vid handen att man där ansett sig valt den rätta lösningen.

Kommittén har vid övervägande av dessa alternativ kommit till den uppfattningen, att den enda riktiga lösningen är att staden tager hand om idrottsplatserna. Alla andra former komma enligt kommitténs uppfattning att innebära en halvmesyr. Staden kommer i alla fall icke att kunna undandraga sig att verksamt bidraga till idrotten inom samhället och saknar ändock möjlighet att utöva ett avgörande inflytande på sättet för idrottens utövning och driften av idrottsplatserna. Kommittén tillstyrker alltså att staden från och med den 1 januari 1947 övertager Arosvallen och i fortsättningen själv anordnar nya idrottsplatser och träningsplaner samt svarar för deras skötsel.

Enligt 17 § av stadgarna för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. skola vid föreningens upplösning dess återstående tillgångar sedan eventuella skulder, vartill dock ej hänföras insatskapitalet eller föreningens egna fonder, guldits, överlämnas till Västerås stad eller den institution eller organisation, som staden kan godkänna som övertagare av idrottsplatsens förvaltning. Kommittén föreslår, att under loppet av år 1946 föreningen upplöses och vid årsskiftet 1946/47 föreningens anläggningar och övriga tillgångar överlämnas till staden. Kommittén har grundad anledning räkna med att de idrottsföreningar, som äro medlemmar i idrottsplatsföreningen lojalt skola foga sig häri och ej begära ersättning för sina insatser, något som staden givetvis kan förhindra, då staden är huvuddelägare i föreningen.

Från och med den 1 januari 1947 bör tillsättas en kommunal *idrottsstyrelse,* i vilken även på visst sätt bör beredas plats för representanter för idrottsföreningarna. Kommittén har utarbetat förslag till reglemente för en sådan styrelse, vilket förslag fogas till denna skrivelse som *bil. 3.* Det är angeläget att denna kommunala idrottsstyrelse tillsättes i god tid, möjligen redan under första halvåret 1946, för att verkställa de utredningar och förslag, som erfordras med anledning av kommunaliseringen, samt uppgöra statförslag för de kommunala idrottsplatserna för 1947 samt i övrigt taga den befattning med frågan som stadsfullmäktige besluta. Idrottsstyrelsen bör inom sig tillsätta ett arbetsutskott samt utse funktionärer. Styrelsens bokföring och kassarörelse bör omhänderhavas av drätselkammaren.

För att bilda sig en uppfattning om de årliga kostnaderna för en kommunal drift

har kommittén infordrat bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för Arosvallen för 1946. *Bil. 4.* Härav framgår att man räknar med en brist å cirka 13.000 kronor. Kommittén har ingen möjlighet att bedöma om denna beräkning är riktig eller icke men vill i detta sammanhang påpeka, att genom utökning av åskådarläktaren å Arosvallen och förbättring av serveringslokalerna möjligheter till ökade inkomster uppstå. Kommittén anser sig böra räkna med en årlig nettoutgift för Arosvallen å cirka 15.000 kronor. Härtill komma sedan de årliga kostnaderna för träningsplanerna samt eventuellt årskostnaden för den nya Emausvallen. Med fullt utbyggt program torde man få räkna med en kommunal nettoutgift av 35—40.000 kronor årligen. Det är omöjligt att nu nämna några exakta summor, enär inkomsterna för en idrottsplats äro synnerligen beroende på de idrottstävlingar som där hållas. Bara den omständigheten att inom staden ett fotbollslag kommer att kvalificera sig för någon högre serie kan inverka så att publiktillströmningen till fotbollsmatcher kommer att öka i hög grad och därmed även inkomsterna. Inkomsterna såväl som utgifterna röna inflytande även av väderleken och kunna också på den grund i hög grad variera.

IV. Kommitténs förslag.

Sammanfattningsvis får kommittén föreslå följande åtgärder:

a) Stadsfullmäktige fatta beslut om övertagande av Arosvallen från och med den 1 januari 1947 samt besluta i princip att hädanefter i kommunal regi anlägga och driva även övriga idrottsplatser och träningsplatser.

b) Åt drätselkammaren uppdrages att med anlitande av de medel, som finnas upptagna i budgeten för 1946 verkställa erforderliga reparationer och omändringar å Arosvallen samt tillse att Föreningen Västerås Nya Idrottsplats upplöses och dess tillgångar överlämnas till Västerås stad.

c) Åt beredningsutskottet uppdrages att närmare granska förslaget till reglemente för idrottsstyrelsen samt före utgången av juni månad 1946 inkomma med förslag till val av ledamöter i denna styrelse.

d) Åt drätselkammaren uppdrages att föranstalta om att fullständigt förslag till ny idrottsplats å Emaus utarbetas och föreläggs stadsfullmäktige snarast möjligt.

e) Åt den blivande idrottsstyrelsen uppdrages att på sätt stadsfullmäktige besluta förbereda stadens övertagande av Arosvallen samt uppgöra statförslag för 1947.

Västerås den 17 december 1945.

GUSTAF OLSSON.

Gösta Lundberg. Thjelvar Hedberg.

Bilaga 1.

P. M.

ang. Arosvallens tillkomst och stadens insatser därvidlag.

År 1907 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté för utredning av frågan om ny idrottsplats. Kommittén avgav ett utlåtande 1920, vari föreslogs, att staden för ny idrottsplats skulle upplåta ett område av Kristiansborg, beläget öster om egendomens huvudgård att iordningställas med anslag av staden och bidrag av bl. a. de större industribolagen. Industribolagen hade för sitt bidrag uppställt villkoret att idrottsplatsfrågan skulle lösas enligt kommitténs förslag ifråga om plats och att det skulle

ske under år 1920. Stadsfullmäktige behandlade kommitténs utlåtande den 29 april 1920 och remitterade då ärendet till beredningsutskottet och drätselkammaren. I sitt yttrande över förslaget, vilket förelåg vid stadsfullmäktiges sammanträde den 25 maj 1920, avstyrkte drätselkammaren upplåtande av det föreslagna området även med risk att bolagens erbjudande om bidrag förfölle. Stadsfullmäktige beslöto då återremittera ärendet till idrottsplatskommittén och drätselkammaren för gemensam beredning. Kommittén och drätselkammaren tillsatte en gemensam delegation för frågans ytterligare utredning och denna delegation avgav till stadsfullmäktiges sammanträde den 28 december 1920 ett yttrande, vari föreslogs, att stadsfullmäktige, under förutsättning att det villkor ifråga om plats och tid, som vore fäst vid bolagens erbjudande om bidrag, bortfölle, ville förklara staden villig att lösa frågan om anordnande av ny idrottsplats genom att under år 1921 ställa lämpligt område till förfogande. Ärendet remitterades av stadsfullmäktige till drätselkammaren med uppdrag för kammaren att efter förhandlingar med bolagen rörande nyssnämnda villkor inkomma med utlåtande till stadsfullmäktiges sammanträde i januari 1921. I sitt remissvar hemställde drätselkammaren att stadsfullmäktige ville dels besluta tillförbinda staden att under förutsättning, att bidrag av bolagen lämnades, lösa idrottsplatsfrågan under 1921 i huvudsaklig överensstämmelse med idrottsplatskommitténs förslag, dock utan bestämmande av idrottsplatsens läge, *dels ock* bemyndiga drätselkammaren att inleda och fullfölja underhandlingar med bolagen om bidrag för idrottsplatsens iordningställande. Förslaget godkändes av stadsfullmäktige den 27 januari 1921. Sedan emellertid bolagen förklarat anbudet ang. bidrag förfallet, enär vid detsamma fäst villkor icke från stadens sida vore uppfyllt, avsade sig idrottsplatskommittén den 18 februari 1922 vidare befattning med frågan och uppdrogo stadsfullmäktige härefter vid sammanträde den 23 februari 1922 åt drätselkammaren att fortsätta utredningen. Det må anmärkas, att bland villkoren för bolagens erbjudande om bidrag även var fäst det villkoret, att marken av staden skulle upplåtas med evärderlig nyttjanderätt. Ordförande i idrottsplatskommittén var direktör J. S. Edström.

Den 26 januari och den 23 februari 1922 beslöto stadsfullmäktige, att den nöjesskatt, som inflöte vid tävlingar i icke professionell idrott, med vissa undantag, skulle fonderas för att användas för idrottens befrämjande inom samhället.

Sedan drätselkammaren, som ovan sagts, övertagit idrottsplatskommitténs uppdrag att utreda frågan om ny idrottsplats, tillsatte kammaren en särskild kommitté för frågans vidare utredning. På grundval av ett av denna kommitté framfört förslag hemställde drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktiges sammanträde den 28 mars 1923, att stadsfullmäktige ville besluta dels att bemyndiga kammaren att under en tid av 20 år från den 1 april 1923 till idrottsorganisation, som kammaren funne lämplig bestämma, i och för anläggande av och nyttjande som idrottsplats upplåta det staden tillhöriga området av egendomen Kristiansborg, som låge mellan vägen till Kristiansborg, vägen till Rosenhill och Persbobäcken om cirka 4 tunnlands areal ävensom ett ytterligare område om cirka 11.000 kvm. som gränsade därintill och som drätselkammaren hemställde att få inköpa från P. O. Flodins sterbhus (köpet kom sedermera icke till stånd enär staden förvärvade hela den Flodinska jorden), *dels ock* fastställa vissa i skrivelsen närmare omförmälda bestämmelser för områdets upplåtande för idrottsändamål. Stadsfullmäktige bifölle förslaget.

Med anledning av stadsfullmäktiges nyssnämnda beslut tecknade drätselkamma-

ren kontrakt med Västerås Sportklubb, varigenom på vissa villkor marken på 20 års tid utarrenderades till klubben för anläggande av en idrottsplats. Beslutet att utarrendera marken till Sportklubben föregicks enligt drätselkammarens utsago "av en undersökning av möjligheten att upplåta området till samtliga idrottsorganisationer inom staden eller en av dessa bildad samorganisation men befanns härunder uteslutet att få frågan löst på denna bog på grund av oenighet de olika idrottsorganisationerna emellan". Drätselkammaren hade emellertid garderat sig mot missbruk genom bestämmelser i upplåtelsekontraktet.

Sedan Sportklubben av Centralföreningen för idrottens främjande erhållit erbjudande om ett lån å 25.000 kronor hemställde drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 oktober 1925 att staden skulle teckna borgen å detta lån. Vid stadsfullmäktiges behandling av frågan den 29 oktober 1925 mötte förslaget emellertid visst motstånd, och stadsfullmäktige beslöto därför återremittera frågan till drätselkammaren. Ärendet behandlades sedan av en särskild delegation, bestående av ledamöter från stadsfullmäktige och drätselkammaren, och i sitt yttrande framhöllo delegerade, att de sökt utreda möjligheten för en överlåtelse av det till Västerås Sportklubb upplåtna området å en för stadens större idrottsorganisationer gemensam förvaltning och i detta syfte haft överläggningar med representanter för idrottsföreningarna i staden. Delegerade kunde därvid konstatera förståelse för vikten av idrottsföreningarnas samgående, och Sportklubben förklarade sig på vissa villkor vilja avstå från nyttjanderätten till området, och de andra idrottsföreningarna — I. F. K. och Västerås Idrottsklubb — utfäste sig att söka uppfylla dessa villkor. De utfästa villkoren innebure, att envar av I. F. K och Västerås Idrottsklubb skulle för vinnande av likställighet i avseende å skyldigheter och rättigheter i en blivande samorganisation, avsedd att övertaga förvaltningen av idrottsplatsen, fullgöra samma prestationer, som varit förenade med Sportklubbens iordningställande av del av densamma, eller träningsplanen, samt att härför ställa betryggande garantier. Sportklubben hade vid detta tillfälle tillskjutit kontanter och utfört arbete för cirka 8.500 kronor. Efter konstaterande härav uttalade delegerade som sin åsikt, att förvaltningen av idrottsplatsen i framtiden borde övertagas av en ekonomisk förening, vari staden skulle tillerkännas medinflytande. Delegerade tillstyrkte härefter stadens borgen å lånet om 25.000 kronor. Sedan ärendet jämväl behandlats av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige den 26 november 1925 bemyndiga drätselkammaren att teckna den ifrågasatta borgen med Västerås Sportklubb som formell låntagare, under villkor att lånebeloppet överlämnades till drätselkammaren att förvaltas under räntegottgörelse och tillhandahållas vederbörande i mån av redovisning för å idrottsplatsen framdeles havda kostnader och med skyldighet för Västerås Sportklubb att i och med bildande av en samorganisation för förvaltningen av idrottsplatsen överlåta den nya idrottsplatsen å denna samorganisation.

Arbetet med idrottsplatsens iordningställande fortsatte härefter. De i arbetet deltagande föreningarna hade emellertid stora svårigheter att kunna finansiera arbetet, vilket resulterade i att stadsfullmäktige vid skilda tillfällen under åren 1927—1930 beslöto tillskjuta medel. Sålunda utbetalades av stadskassan under dessa år sammanlagt kr. 86.965: 76.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 30 oktober 1930 förelåg ett förslag till slutligt ordnande av idrottsplatsfrågan såväl organisatoriskt som ekonomiskt. Kostnaden beräknades härvid till 210.000 kronor. Detta belopp skulle, enligt förslag av drätselkammaren, täckas så att idrottsföreningarna genom arbete och arbetsin-

satser tillsköto sammanlagt 30.000 kronor och staden 74.800 kronor, vilka belopp tillsammantagna skulle utgöra den blivande ekonomiska föreningens insatskapital. Härutöver skulle finansieringen ske genom lånet från Centralföreningen å 25.000 kronor och lån från Västerås stad å 75.000 kronor samt upplupen ränta å depositionen av de från Centralföreningen bekomna 25.000 kronor, uppgående till cirka 5.200 kronor. Drätselkammaren hemställde i detta sammanhang om anslag med dels 7.125 kronor 69 öre, motsvarande vad staden som borgensman fått betala å lånet från Centralföreningen, dels med ytterligare 68.034 kronor 24 öre för slutbetalning av kostnaden. Stadsfullmäktige biföllo förslaget. Vid detta tillfälle beräknades stadens insats sålunda uppgå till cirka 155.000 kronor jämte inbetalning på grund av borgen å 7.125 kronor 69 öre. Vid samma tillfälle fastställdes följande stadgar för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a., vilken förening skulle övertaga och driva idrottsplatsen:

§ 1.

Föreningen "Västerås Nya Idrottsplats u. p. a." har till ändamål att förvalta den av Västerås stad till idrottsplats upplåtna marken å området Rosenhill och handhava den ekonomiska driften å den på denna mark uppförda idrottsplatsen, benämnd "Arosvallen" samt i övrigt verka för idrottslivets utveckling inom Västerås stad.

§ 2.

Föreningens firma är: "Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.".

§ 3.

Föreningens firma tecknas av den eller dem bland styrelsens ledamöter, som styrelsen därtill utser.

§ 4.

Föreningens styrelse har sitt säte i Västerås.

§ 5.

Medlemmar i föreningen äro: Västerås stad, Västerås Sportklubb, Västerås Idrottsklubb och Idrottsföreningen Kamraterna i Västerås samt de korporativa eller enskilda ledamöter i övrigt, vilka i vederbörlig ordning däri vinna inträde. För intagande av ny medlem erfordras styrelsens enhälliga beslut.

§ 6.

Medlem skall deltaga i föreningen med en eller flera insatser å 50 kronor. Insatserna skola gäldas kontant inom en månad efter det medlem vunnit inträde i föreningen, dock äga Västerås stad, Västerås Sportklubb, Västerås Idrottsklubb och Idrottsföreningen Kamraterna i Västerås att såsom fullgjord likvid för tecknade insatser tillgodoräkna sig utlagda kontanta medel för idrottsplatsens iordningställande samt värdet av in natura av idrottsföreningarna genom deras medlemmar för samma ändamål nedlagt arbete, uppskattat efter den grund, som kan av föreningens styrelse godkännas.

§ 7.

För föreningens förbindelser häfta allenast föreningens tillgångar.

§ 8.

Av föreningens årsvinst skall minst en tiondedel avsättas till reservfond. När reservfonden uppgår till ett belopp, motsvarande en tiondedel av insatskapitalet, må vidare avsättning för detta ändamål kunna upphöra. Uppkommande vinstmedel i övrigt skola avsättas till en förnyelsefond, och må därmed icke upphöra förr än densamma motsvarar sammanlagda beloppet av föreningens skulder till utomstående personer och insatskapitalet.

§ 9.

Föreningens styrelse består av 6 ledamöter med 6 suppleanter. Av dessa utse Västerås Stadsfullmäktige 3 ledamöter med 3 suppleanter samt de ovan i § 5 omförmälda idrottsföreningarna eller de sammanslutningar, vilka i deras ställe kunna vinna ledamotskap i föreningen, var sin ledamot jämte suppleant. Ledamöter och suppleanter väljas för två kalenderår i sänder. Första gången val sker avser det dessutom återstoden av det kalenderår, under vilket valet förrättas. Avgår ledamot eller suppleant under löpande mandatstid, anställes så snart ske kan fyllnadsval för återstoden av samma tid.

För att styrelsen skall vara beslutför skola minst 5 ledamöter vara närvarande eller 4, om dessa äro om beslutet ense.

§ 10.

Styrelsen utser bland de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna ordförande och vice ordförande samt i övrigt inom sig sekreterare, kassaförvaltare och eventuellt verkställande direktör. Två eller flera av dessa uppdrag kunna, om styrelsen så finner lämpligt, förenas hos en och samma person. I övrigt må styrelsen som den finner för gott inom sig fördela detaljerna av det på styrelsen ankommande arbetet.

För handhavande av löpande ärenden efter de riktlinjer styrelsen anvisar må styrelsen inom sig kunna utse ett verkställande utskott, bestående av ordföranden eller vid förfall för honom vice ordföranden samt de tre av idrottsföreningarna valda ledamöterna och deras suppleanter.

§ 11.

För granskning av styrelsens förvaltning och räkenskaper utses av föreningen årligen för tiden intill nästföljande års ordinarie sammanträde 2 revisorer jämte 2 suppleanter för dem.

§ 12.

Avslutning av föreningens räkenskaper skall ske för kalenderår och vara verkställd före februari månads utgång. Räkenskaperna jämte styrelsens förvaltningsberättelse skall för granskning vara till revisorerna överlämnade före 15 mars.

Revisorernas berättelse skall före den 25 mars avlämnas till föreningens styrelse.

§ 13.

Ordinarie årssammanträde med föreningen hålles före den 15 april å ställe, som av styrelsen bestämmes. Kallelse till föreningssammanträde så ock andra meddelanden till föreningens medlemmar sker genom tillkännagivande i en i Västerås utkommande tidning, kallelse till sammanträde minst 8 dagar före sammanträdet.

§ 14.

Vid sammanträde med föreningen äger medlem en röst för varje insats.

§ 15.

Å ordinarie sammanträde skall styrelsen framlägga förvaltningsberättelse jämte räkenskapsberättelse för det förflutna verksamhetsåret tillika med utlåtande av revisorerna över den av dem verkställda granskningen.

§ 16.

Förutom andra ärenden, som kunna till avgörande å ordinarie årssammanträdet upptagas, skall därvid förekomma:

1) Val av ordförande och sekreterare för sammanträdet.

2) Val av två personer att justera protokollet.

3) Föredragande av styrelse- och revisionsberättelse.

4) Fråga om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelsen för det gångna räkenskapsåret.

5) Bestämmande om användning av uppkommen årsvinst.

6) Val av revisorer och suppleanter för dem.

§ 17.

Vid föreningens upplösning skola dess återstående tillgångar, sedan eventuella skulder, vartill dock i detta sammanhang ej må hänföras insatskapitalet eller föreningens egna fonder, guldits, överlämnas till Västerås stad eller den institution eller organisation, som Västerås stad kan godkänna såsom övertagare av idrottsplatsens förvaltning.

§ 18.

Alla tvister mellan föreningen och styrelsen eller ledamot därav eller föreningsmedlem skola hänskjutas till avgörande av skiljemän enligt gällande lag därom.

§ 19.

För föreningen skola i övrigt gälla de bestämmelser, som för ekonomiska föreningar finnas stadgade i lagen av den 22 juni 1911 eller annan lag, som helt eller delvis kan komma att träda i dess ställe.

Arosvallen stod färdig att tagas i bruk år 1931.

Genom beslut av stadsfullmäktige den 24 september 1936 upplåts till Föreningen Västerås Nya Idrottsplats ett markområde om cirka 6.000 kvm. för utvidgning av träningsplanen, varjämte stadsfullmäktige lämnade anslag med 23.000 kronor som bidrag till kostnaden för igenläggande av Persbobäcken inom sagda område.

Genom beslut den 25 augusti 1938 lämnade stadsfullmäktige ett ytterligare anslag av 22.500 kronor till utvidgning av idrottsplatsen.

Under 1943 har stadsfullmäktige anvisat 15.000 kronor till bestridande av vissa löpande utgifter för Idrottsplatsstyrelsen samt för inlösen av ett till styrelsen utlämnat kassalån. Under 1944 har styrelsen av staden erhållit ett anslag å 10.000 kronor för likviderande av skulder å driftrörelsen samt för iordningställande av skridskobanor ävensom för iordningställande av taket å åskådarläktaren å idrottsplatsen. Under 1945 har styrelsen beviljats ett anslag å 10.000 kronor för inköp av

ny högtalaranläggning, för likvidering av skulder samt för åstadkommande av rörelsemedel. Dessutom har under år 1945 anslagits 2.300 kronor till iordningställande av en träningsplan väster om Arosvallen. Slutligen må nämnas, att staden i samband med bokslutet för 1943 av tillgängliga överskottsmedel i 1943 års stat i stadens böcker avskrivit sin fordran å idrottsplatsstyrelsen jämte ränta, uppgående till 119.282 kronor 88 öre.

Under ett vart av åren 1941, 1942, 1943, 1944 och 1945 har på hemställan av idrottsplatsstyrelsen medgivits, att av influtna nöjesskattemedel för idrottstävlingar å Arosvallen 50 % finge restitueras och användas för den direkta driften. Dessutom har i varje fall under 1942 medgivits, att nöjesskatten från Idrottsmässan skulle tillföras de från idrottstävlingar å Arosvallen inflytande och fonderade nöjesskattemedlen.

Västerås i november 1945.

THJELVAR HEDBERG.

Bilaga 2.

P. M.

rörande kommunala insatser beträffande anläggande av idrottsplatser, förvaltningen av dylika anläggningar samt i samband därmed tillsättande av kommunala idrottsstyrelser i städer med över 30.000 invånare.

STOCKHOLM. Staden är ägare av samtliga idrottsplatser inom stadsområdet utom Stadion och Östermalms, Johanneshovs, och Hammarby idrottsplatser. De kommunala anläggningarna förvaltas och drivas av Stockholms stads idrotts- och friluftsstyrelse. Ordförande i styrelsen är borgarrådet för kulturroteln, och övriga 6 ledamöter utses samtliga av stadsfullmäktige. Stadion, som förvaltas av Stadionstyrelsen, utsedd av kungl. maj:t, är liksom Östermalms idrottsplats anlagd av Sveriges centralförening för idrottens främjande. Den senast nämnda idrottsplatsen förvaltas av en särskild styrelse, i vilken stadskollegiet utser ordförande samt idrotts- och friluftsstyrelsen och centralföreningen vardera två ledamöter. Johanneshovs idrottsplats har anlagts av Stockholms idrottsförbund och Hammarby idrottsplats av en enskild förening. Samtliga nu senast nämnda anläggningar utom Stadion understödes av staden i ena eller andra formen.

GÖTEBORG. Sedan år 1924, då staden från Göteborgs idrottsförbund övertog Ullevi idrottsplats, äro samtliga idrottsanläggningar inom stadsområdet i kommunens ägo. Före år 1934 förvaltades Slottskogvallen av särskild styrelse och övriga idrottsanläggningar av sällskapet för friluftslekar. Nyssnämnda år beslöto stadsfullmäktige tillsätta en för stadens idrottsväsen gemensam styrelse, Styrelsen för Göteborgs stads idrottsplatser. Man sammanslog därvid styrelserna för Slottsskogvallen och för stadens gymnastik- och exercishus. Vid omorganisationen övertog den nya styrelsen från sällskapet för friluftslekar ledningen och förvaltningen över lek- och idrottsverksamheten å de allmänna lek- och idrottsplatserna samt de inhägnade lekplatserna för småbarn ävensom de kommunala skridskobanorna och kälkbackarna. Styrelsen består av sju ledamöter jämte fyra suppleanter, av vilka stadsfullmäktige utse fem ledamöter med två suppleanter, Göteborgs distrikts idrottsförbund och Göteborgs fotbollsförbund vardera en ledamot jämte en suppleant. Styrelsens bokföring och kassarörelse handhaves sedan 1936 av drätselkammaren.

MALMÖ. År 1912 upplät staden för tiden till den 14 mars 1926 till aktiebolaget Malmö idrottsplats avgiftsfritt besittningsrätten till visst jordområde i och för anläggande av idrottsplats där. År 1926 förnyades avtalet att avse ytterligare 25 år. Utöver den av bolaget uppförda idrottsanläggningen tillkom efter hand en del kommunala lek- och idrottsplatser, vilka till år 1931 förvaltades av Föreningen för friluftslekar. Då man så småningom fann denna organisationsform mindre lämplig, tillsatte stadsfullmäktige nyssnämnda år en kommunal idrottsnämnd med uppgift såväl att till behandling upptaga och förbereda med idrottsrörelsen i staden förenade spörsmål som att förvalta i staden befintliga och framdeles tillkommande idrottsplatser och lekfält. Nämnden, som består av sju av stadsfullmäktige valda ledamöter, sorterar under drätselkammarens andra avdelning. År 1937 träffade staden en överenskommelse med ovannämnda bolag om återgång till staden av dispositionsrätten av det till bolaget upplåtna området samt, mot en summa av 160.000 kr., överlåtelse till staden av till idrottsplatsen hörande anläggningar m. m. Förvaltningen av idrottsplatsen ifråga skulle liksom övriga idrottsanläggningar handhavas av idrottsnämnden.

NORRKÖPING. Norrköpings idrottspark anlades 1903 av ett för ändamålet bildat bolag. Staden upplät mark och lämnade då liksom senare vissa bidrag till anläggningskostnaderna. En ny idrottsplats anlades 1935, denna gången av staden (statskommunalt reservarbete). Driften utarrenderades till visst bolag under för staden gynnsamma villkor. Förvaltningen torde senare till stor del ha överskjutits till det först nämnda idrottsparkbolaget. Särskild kommunal idrottsnämnd finnes icke tillsatt.

HÄLSINGBORG. År 1909 anlade staden idrottsplatsen Olympia. För skötseln av denna tillsattes en av 5 ledamöter och 2 suppleanter bestående idrottsnämnd. År 1929 beslöt man avsätta i varje års budget av nöjesskattemedel 7.000 kr. till nya idrotts- och lekplatser. Samtidigt erhöll idrottsnämnden i uppgift att förutom förvaltningen av Olympiaanläggningen "bevaka samhällets folkhygieniska intressen genom främjandet av friluftsidrotter och lekar". Den befintliga Olympiaplatsen utökades år 1931, då stadsfullmäktige beslöto anlägga det s. k. Olympiafältet. Båda anläggningarna utarrenderades sedermera av idrottsnämnden till ett enskilt idrottsförbund. Ytterligare tre idrottsplatser anlades efter hand av staden med idrottsnämnden som förvaltare. Systemet med utarrendering upphörde att gälla 1942. Beslut fattades nämligen av stadsfullmäktige i oktober 1941 att samtliga offentliga idrottsanläggningar skulle förvaltas och skötas av idrottsnämnden, som därigenom frigjordes från stadens fastighetskontor. Viss personalomläggning vidtogs samtidigt. Idrottsnämnden består alltjämt av fem ledamöter och två suppleanter, samtliga valda av stadsfullmäktige.

ÖREBRO. Staden erhöll år 1901 som gåva visst för lek- och sportplats avsett markområde vid Örnsro. Staden anslog sedermera vid skilda tillfällen medel för olika anläggningar därstädes. Förvaltningen omhänderhades från början av en styrelse tillsatt av de idrottsföreningar, som begagnade idrottsplatsen; i styrelsen utsåg från 1917 drätselkammaren en ledamot. Den senare i staden anlagda Eyravallen har drivits av Örebro sportklubb. Till anordnande av en ny idrottspark ställde sig staden på vissa villkor i borgen år 1922 å ett lån å 25.000 kr. År 1931 beslöto stadsfullmäktige anslå dels 25.000 kr. till ny åskådarläktare m. m. vid Örnsro idrottsplats, dels 18.500 kr. till vissa omändringsarbeten där. Det stadgades som villkor för dessa insatser, att en för driften av idrottsplatsen bildad ekonomisk förening med av sta-

den godkända stadgar skulle åtaga sig att för dispositionen av anläggningen under en tid av 25 år erlägga en årlig avgift till stadskassan av 1.000 kr. Med hänsyn till svårigheterna för föreningen att få verksamheten att gå ihop fann drätselkammaren år 1940 det ur stadens synpunkt nödvändigt att underhållet av idrottsplatsen och dess byggnader övertoges av staden. I anledning av motion tillsatte stadsfullmäktige i januari 1943 en kommitté med uppdrag att utreda frågan om tillsättande av en fritids- eller idrottsnämnd samt inrättande av en befattning som idrotts- och fritidskonsulent.

BORÅS. Genom samarbete mellan staden och centralföreningen för idrottens främjande i Borås har under årens lopp åtskilliga idrottsplatser anlagts. Staden har bidragit med gratis markupplåtelse, med borgensförbindelser och med kontanta bidrag, bl. a. till uppförande av Ramnavallen åren 1919—1933 c:a 42.500 kr. och till den år 1941 uppförda åtskilligt större Ryavallen 175.000 kr. samt borgen å lån till högst 100.000 kr. Kommunal förvaltning av idrottsanläggningarna har icke förts på tal, utan har förut nämnda centralförening omhänderhaft desammas närmare vård och skötsel. I föreningens styrelse har staden alltsedan begynnelsen av samarbetet varit representerad med en ledamot och en revisor och revisorssuppleant.

ESKILSTUNA. Till Tunavallens tillkomst har staden vid flera tillfällen lämnat anslag och ställt sig i borgen för lån. Anläggningen förvaltas av en särskild styrelse, i vilken staden inväljer två ledamöter. Kommunal idrottsstyrelse är icke tillsatt. Diskussion har på sistone förts om uppförande av ett flertal lek- och träningsplaner i staden.

LINKÖPING. År 1916 upplät staden mark till den blivande Folkungavallen, till vilkens iordningställande kommunen senare bidrog med kontanta medel, borgensförbindelse, anslag för gratis upplåtelse av idrottsplatsen till skolungdom etc. Anläggningen förvaltas av styrelsen för föreningen för idrottens främjande, i vilken staden representeras av en ledamot. Staden har icke tillsatt särskilt kommunalt idrottsorgan.

GÄVLE. Före år 1936 fanns i staden en ”styrelse för Gefle stads kommunala idrotts- och lekplatser”, som förvaltade bl. a. idrottsplatsen Strömvallen. Det kommunala inslaget i styrelsen inskränkte sig till att stadsfullmäktige utsåg ordförande och vice ordförande samt revisorer. Till Strömvallens anläggande hade staden bidragit med 41.355 kr. av det totala kostnadsbeloppet 260.433 kr.; de överskjutande medlen hade hopbringats medelst gåvor av enskilda, anslag från idrottshåll, tävlingar, eldfester o. d. samt statsanslag (till nödhjälpsarbeten). Idrottsstyrelsen fick även åtaga sig förvaltningen och skötseln av viss träningsplats vid Näringen mellan staden och Strömsbro. I motion i stadsfullmäktige år 1926 påyrkades viss omorganisation av stadens idrottsstyrelse. Det ifrågasattes i motionen huruvida den dåvarande organisationen överensstämde med moderna synpunkter på idrottsrörelsen och dess betydelse för ungdomens fysiska fostran. Det framhölls vidare, att ett flertal kommuner inom landet tagit konsekvenserna av idrottens utveckling och överfört förvaltningen av idrottsplatser m. m. till en av kommunen tillsatt idrottsstyrelse, som var likställd med övriga kommunala styrelser och nämnder. Drätselkammaren fann i sitt yttrande över motionen ingenting i sak att invända mot motionärens förslag. Den förväntade emellertid, liksom också uttalats i motionen, att den nya styrelsen skulle på sätt ditills skett i görligaste mån söka ombesörja sin förvaltning med tanke på att så litet som möjligt belasta stadskassan, m. a. o. att den strävan att reda sig själv som förnummits icke skulle förminskas i och med att

förvaltningen av idrottsanläggningarna övertoges av en av kommunen vald styrelse. Förslaget bifölls av stadsfullmäktige i oktober 1926, varvid även reglemente för den nya styrelsen antogs. Styrelsen, vars kassarörelse och bokföring omhänderhaves av drätselkammaren, består av sju ledamöter och tre suppleanter, av vilka fyra ledamöter och två suppleanter utses av stadsfullmäktige. Övriga tre ledamöter jämte en suppleant väljas av stadsfullmäktige inom ett av de i staden verkande, till gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund anslutna idrottsföreningar gemensamt upprättat förslag om sex personer.

UPPSALA. På grund av bristen på lek- och idrottsplatser i staden — till år 1930 synes man endast, i obetydlig utsträckning, haft att tillgå universitetets och Upplands regementes idrottsplaner — motionerades från tvenne håll i stadsfullmäktige om åtgärder från stadens sida för åstadkommande av anläggningar för idrottens främjande. I samband därmed framkom även förslag om en stadens idrottsnämnd med uppdrag också att avgiva yttrande över de nämnda motionerna. Fullmäktige beslöto i april 1931 tillsätta en idrottsnämnd, som skulle bl. a. yttra sig över framställningar som röra idrottsfrågor, uppgöra förslag till inrättande m. m. av idrotts- och övriga anläggningar för lek och idrott. Instruktion för nämnden antogs vid samma tillfälle. Enligt denna utse stadsfullmäktige samtliga styrelsens sju ledamöter och tre suppleanter. Från år 1931 har staden vid olika tillfällen anslagit medel till lek- och idrottsplatser i Luthagen och Svartbäcken. Förvaltningen av idrottsplatserna synes, försåvitt den ej uppdragits åt någon eller några enskilda föreningar, åligga drätselkammaren.

JÖNKÖPING. För iordningställande av gamla idrottsplatsen i Stadsparken till en tidsenlig lek- och sportanläggning bildades 1924 föreningen för fysisk fostran. För de första arrangemangens realiserande ställde sig staden som borgensman för lån. Staden deltog i styrelsen för föreningen i fråga med två ledamöter och en suppleant. Med bl. a. kontanta bidrag och hjälp med annuiteter ha sedermera stadsmyndigheterna trätt emellan för utvidgningar m. m. av Stadsparksvallen, som idrottsplatsen benämndes. I egen regi har staden sedan 1934 anlagt ytterligare tre tränings- och lekfält. Förvaltningen av Stadsparksvallen har omhänderhafts av föreningen för fysisk fostran, under det att övriga idrottsplatsers skötsel synes ha ombesörjts av drätselkammaren. År 1938 motionerades i stadsfullmäktige om utredning angående ordnande av idrottsplatsernas i staden förvaltning m. m., gående bl. a. ut på åstadkommande av en för staden och idrottsföreningarna gemensam idrottsnämnd el. dyl. samt en ingående undersökning om vilka åtgärder som böra vidtagas för att sätta tillgängliga idrottsplatser i gott stånd och för eventuellt anläggande av ytterligare lek- och idrottsplatser. Stadsfullmäktige beslöto i juni 1938 tillsätta en kommitté på sju personer för verkställande av en sådan utredning. Kommittén torde ännu ej ha avlämnat något betänkande i frågan.

KARLSKRONA. Före år 1918 saknade staden idrottsplats. En idrottsplatsförening bildades emellertid för åstadkommande av en idrottsanläggning. Staden beviljade föreningen utan avgift dispositionsrätt till visst markområde och bidrog i övrigt med anslag och borgen å lån för anläggningens utförande. Årliga kommunbidrag till amortering av lån beviljades. Idrottsplatsen, som invigdes 1925, blev emellertid ej underhållen så som nödigt var. År 1939 ansåg sig föreningen vara tvungen anhålla hos stadsfullmäktige om stadens övertagande av idrottsplatsen och dess iordningställande i fullgott skick. En utredning i ärendet verkställdes och med utgångspunkt av denna föreslogs ansökan om tipsmedel, anslag ur av staden förvaltad fond

samt dessutom tillsättandet av en kommunal idrottsplatsstyrelse, vars ledamöter skulle väljas av stadsfullmäktige med representanter för idrottsfolket. Detta förslag blev även fullmäktiges beslut.

KARLSTAD. Tingvalla idrottsplats anlades åren 1918—1919. Kostnaderna uppgingo till över 50.000 kr. mot beräknade 20.000 kr. Staden tillsköt mark samt beviljade, dock först efter anläggningens färdigställande, 10.000 kr. till täckande av uppkommen skuld. En idrottsnämnd tillsattes för förvaltningen av idrottsplatsen. I nämnden invaldes representanter för idrottsföreningarna och staden. Nämnden omorganiserades 1936. I nämndens ställe valdes en styrelse för Tingvalla-anläggningen. Denna styrelse skulle utgöras av fyra ledamöter, valda av stadsfullmäktige, och fem ledamöter, utsedda av stadens idrottsföreningar. Från och med år 1930 har staden årligen anslagit medel till idrottsplatsens vård och underhåll.

Bilaga 3.

Förslag till reglemente för Västerås stads idrottsstyrelse.

§ 1.

Idrottsstyrelsen har till uppgift att handhava förvaltningen av stadens idrottsanläggningar ävensom att handlägga andra därmed sammanhängande frågor, vilka av stadsfullmäktige för sådant ändamål hänskjutas till styrelsen.

§ 2.

Styrelsen består av sju ledamöter jämte fyra suppleanter, vilka av stadsfullmäktige väljas för en tid av två år. Tre ledamöter och en suppleant skola utses inom ett av de i staden verkande, till Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas Riksförbund anslutna idrottsföreningar gemensamt upprättat förslag om åtta personer. Idrottsföreningarna skola senast den 1 november det år då val skall förrättas inkomma med förslag till styrelsekandidater. Sker så ej ha stadsfullmäktige full frihet vid valet.

Avgår ledamot eller suppleant före mandattidens utgång förrättas nyval för återstående tid. Därvid skall iakttagas att om den avgångne valts inom det av idrottsföreningarna upprättade förslaget tillfälle skall beredas föreningarna att inkomma med förslag till ny ledamot eller suppleant. Förslaget skall omfatta dubbelt så många kandidater som antalet lediga platser, och stadsfullmäktige äro bundna av förslaget.

§ 3.

Styrelsen väljer årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Vidare äger styrelsen att inom eller utom sig utse sekreterare och planchef likaledes för löpande kalenderår.

Ordföranden, planchefen och ytterligare en ledamot utgöra styrelsens arbetsutskott, som äger att handlägga löpande ärenden. Av arbetsutskottet fattade beslut skola anmälas vid styrelsens nästpåföljande sammanträde.

§ 4.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden, då denne finner omständigheterna därtill föranleda eller begäran framställes av minst tre ledamöter.

Styrelsen är beslutför, när fyra ledamöter äro närvarande. Beslut fattas med enkel röstövervikt. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträder. Vid sammanträde äger planchefen närvara även om han ej är ledamot i styrelsen, med rätt att deltaga i överläggning och framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Vid sammanträdet skall föras protokoll, som justeras senast vid näst därpå följande sammanträde.

§ 5.

Styrelsens kassarörelse och bokföring omhänderhaves av drätselkammaren.

§ 6.

Styrelsen åligger bl. a.

1) att under behörigt tillvaratagande av stadens ekonomiska intressen söka på ett verksamt och i förhållande till olika sammanslutningar opartiskt sätt stödja och befrämja sund idrott och fysisk fostran i allmänhet;

2) att efter prövning i varje särskilt fall ställa under styrelsens förvaltning stående idrottsanläggningar till förfogande för allmänna tillställningar, anordnade av myndigheter och organisationer inom staden, samt jämväl för andra sammankomster eller tillställningar, allt mot av styrelsen fastställd ersättning, dock att dylik upplåtelse må ske endast för det fall, att hinder därigenom icke möter för idrottstillställning, som redan beslutats eller som eljest kan av styrelsen förutses;

3) att i vad på styrelsen ankommer tillse, att tävlingar och andra tillställningar bedrivas på ett värdigt sätt och med iakttagande av god ordning;

4) att ansvara för att idrottsanläggningarna med byggnader och materiel städse befinna sig i ett gott skick;

5) att fastställa bestämmelser för idrottsanläggningarnas användning, taxor för deras begagnande samt allmänna ordningsföreskrifter för desamma:

6) att fastställa instruktioner för planchefen och övriga funktionärer;

7) att anordna betryggande kontroll över de avgifter som inflyta;

8) att uppgöra och inom därför utsatt tid till drätselkammaren inkomma med förslag till utgifts- och inkomststat för följande år;

9) att före den 1 mars avlämna redogörelse för sistförflutna verksamhetsåret.

Bilaga 4.

Förslag till utgifts- och inkomststat för Arosvallen år 1946.

UTGIFTER.

Personalkostnader.		
Löner för vaktmästare	7.950: —	
Dyrtidstillägg	1.650: —	
Vakthållning och avlöningar, extra personal	6.000: —	
Arvoden	2.100: —	17.700: —
Administrationskostnader.		
Trycksaker, kontorsmaterial, annonser etc.	800: —	
Telefonabonnemang, rikssamtal	550: —	
Resekostnader, kursavgifter etc.	400: —	
Sjukvårdare och sjukv.-material	400: —	2.150: —

Rörelsekostnader.

Förbrukningsmaterial	600: —	
Vattenavgifter	700: —	
Värme	3.200: —	
Belysning	2.000: —	
Renhållning	500: —	7.000: —

Underhållskostnader.

Byggnader	1.500: —	
Inventarier	1.000: —	
Fotbollplaner	4.000: —	
Löparbanor	900: —	
Isbanor	10.000: —	
Försäkringspremier	250: —	17.650: —

Diverse utgifter.

Utskylder	200: —	
Oförutsedda	300: —	500: —
	Summa	45.000: —

INKOMSTER.

Planhyror.

Bandy	8.500: —	
Ishockey	1.500: —	
Fotboll	15.000: —	
Allmän idrott	1.000: —	26.000: —
Skridskobanan	2.000: —	
Träningskort	700: —	
Träningsavgifter	600: —	
Arrende för serveringsrättigheterna	2.500: —	5.800: —
Restitution av komm. nöjesskatt		3.200: —
Anslag av Västerås stad		10.000: —
	Summa	45.000: —

Västerås 1946 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 2

N:o 2. Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna berättelse rörande styrelsens verksamhet för år 1945.

Västerås stads barnstugor.

Årsberättelse för 1945.

Styrelsens ledamöter: Doktor P. W. Fritsch, ordförande.
Fru Ebba Holmström, vice ordförande.
Major G. Robsahm.
Folkskollärare John Jacobsson.
Fru Anna Larsson.

Suppleanter: Förrådsförvaltare Ivar Engström.
Personalkonsulent Inez Mallander.
Fru Alice Boström.

Enligt styrelsebeslut av den 13 juni 1944 har barnstugornas föreståndarinna fröken Brita Bohlin fungerat som styrelsens sekreterare. Fröken Bohlin vars vikariat inom barnstugorna utgick med den 15 juli beviljades då avsked. Därefter har fröken Harriet Lindahl enligt styrelsebeslut av den 12 mars 1945 tjänstgjort som sekreterare.

Anställd personal:

Föreståndarinna för verksamheten i sin helhet:
Fröken Brita Bohlin, vik. 1/1—15/7 1945.
Fröken Harriet Lindahl fr. o. m. den 16/7 1945.

Herrgärdets barnträdgårdar, 2 avdelningar:
Frk. Ingrid Lundberg.

Korsängens barnträdgårdar, 2 avdelningar:
Frk. Irma Forsman.

Jakobsbergs barnträdgårdar, 3 avdelningar:
I: Frk. Mimmi Lundeheim, 2 avdelningar.
vårterminen II: Fru Märta Nilsson.
höstterminen: Frk. Ester Hansson.

Hallens barnträdgårdar, 2 avdelningar:
vårterminen: Frk. Hillevi Erlandsson.
höstterminen: Frk. Ann-Margret J:son Blidberg.

Gideonsbergs barnträdgårdar, 2 avdelningar:
vårterminen: Frk. Elisabet Romanus.
höstterminen: Frk. Ann-Louise Nilsson.

Tunby barnträdgårdar, 2 avdelningar:
vårterminen: Frk. Harriet Lindahl.
Frk. Märtha Andersson.
höstterminen: Frk. Märtha Andersson.

Herrgärdets eftermiddagshem:
vårterminen: Frk. Brita Bohlin.
Frk. Märtha Andersson.
Fru Signe Sundqvist, husmor.
höstterminen: Frk. Ester Hansson.
Fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna.
Fru Signe Sundqvist, husmor.

Tunby skolbarnsklubbar:
vårterminen: Frk. Harriet Lindahl, 3 avdeln.
höstterminen: Frk. Harriet Lindahl, 4 avdeln.
Frk. Märtha Andersson.
Frk. Karin Klingvall, småskollärarinna.

Under den gemensamma beteckningen Västerås stads barnstugor har under 1945 bedrivits

1. Barnträdgårdar för 4—7-åringar.
2. Eftermiddagshem för skolbarn.
3. Dagkoloni på Östra holmen.
4. Lekplatser vid Korsängsskolan och på Djäkneberget.
5. Skolbarnsklubbar vid Tunby barnstuga och Korsängen.

1. **Barnträdgårdsverksamheten** började vårterminen med 13 avdelningar för sammanlagt 325 barn. Den 21 januari invigdes Tunby barnstuga, barnträdgård i denna stadsdel fyllde ett länge känt behov, då barnrikedomen i småstuguområdet är mycket stort och H. S. B. dessutom har uppfört hus för barnrika familjer i närheten. Trots dessa två nya avdelningar har efterfrågan på platser betydligt ökats, vilket siffrorna vid höstens inskrivningar visa. Barnstugorna ha i sin helhet emottagit 451 nyanmälningar till 142 lediga platser och måste således avvisa 309 barn, av vilka ett hundratal redan varit anmälda ett år tidigare. I medeltal avvisades 50 barn vid varje barnträdgård.

Korsängens barnträdgård, som under flera år varit hänvisad till en provisoriskt iordningställd källarlokal, har genom tillmötesgående av Byggnads A.-B. Mimer erhållit en bättre och ljusare lokal i Haga Parkgat. 5 D., vilken tyvärr också den är ett provisorium. Lokalen är i nivå med marken och då den är till ytinnehållet mindre än den förra har det blivit en nödvändighet att nedskära barnantalet i grupperna till 15 barn per grupp.

Från och med höstterminen sökte styrelsen begränsa barngrupperna enl. Socialstyrelsens anvisningar till 20 barn per grupp, men med den stora mängden ansökningar som f. n. inkommer till alla institutionerna har detta icke varit möjligt att helt genomföra.

Hälsotillståndet har på det hela taget varit otillfredsställande och har övervakats av barnstugornas läkare. Vid terminens början ha samtliga barn undersökts och varje nyintaget barn tuberkulinprövats. Difteriympning företogs dels på alla förut ej ympade barn i maj och nov. dels på åtskilliga, som tidigare ympats blott en gång.

Av epidemiska sjukdomar ha enstaka fall av röda hund, kikhosta och scharlakansfeber förekommit.

Föräldramöten har under året hållits vid samtliga barnträdgårdar med syfte att diskutera uppfostringsfrågor och stärka samarbetet med hemmen. I november anordnade barnträdgårdslärarinnorna för föräldrar och allmänhet en utställning av barnens fritt skapade arbeten från samtliga barnträdgårdar. Det var första gången en dylik utställning förekom och den hade till uppgift att visa något av vad barn under inspirerande ledning självständigt åstadkommer under sin dag i barnträdgården.

Som ett led i samarbetet med skolan hade i samband med utställningen stadens småskollärarinnor inbjudits till samkväm, där barnstugornas föreståndarinna berättade om barnens fria skapande och uppfostringsfrågor togs upp till diskussion.

Från och med höstterminen slopades det dagliga mellanmålet i barnträdgårdarna. Med hänsyn till dess pedagogiska värde behålles det alltjämt en gång i veckan.

Statistiska uppgifter från barnträdgårdarna.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal per dag	avgifter
Herrgärdet	6.464	167	39	1.786:—
Korsängen	5.530	166	34	1.406:—
Jakobsberg I	5.852	169	37	1.860:—
Hallen	6.042	170	37	1.600:—
Gideonsberg	6.818	169	40	1.276:10
Tunby	5.981	165	36	1.377:—
Jakobsberg II	2.339	169	18	1.074: —
				10.379: 10

2. **Herrgärdets eftermiddagshem** har fortsatt sin verksamhet som föregående år. Även här har ledningen sökt nedbringa barnantalet i enlighet med Socialstyrelsens anvisningar till 30 barn i 2 grupper. Såsom tidigare ha barnen indelats i klubbar och kvarstannat vissa kvällar i veckan för olika sysselsättningar. Dessutom har en slöjdlärare två kvällar i veckan undervisat flickor såväl som pojkar i träslöjd.

Statistiska uppgifter för eftermiddagshemmet.

Antal besök:	3.526.
Antal arbetsdagar:	146.
Medeltal per dag:	24
Avgifter:	Kr. 1.098: 35

3. **Dagkolonien på Östra holmen** pågick under tiden 26 juni till 17 aug.. Sedan de två lekplatserna i staden ordnats har tillströmningen till dagkolonien inte varit så stor som tidigare. Då barnantalet alltid varit i överkant och för att tillförsäkra barnen trygghet vid baden och trevnad under dagen har en minskning av barnantalet endast varit av godo. Barnen vistas på holmen 4½ tim. i sträck, resorna inberäknade, och varje barn serveras ⅓ lit. mjölk till medhavda smörgåsar. Två av barnstugornas lärarinnor samt två (några dagar tre) extra anställda ledare tjänstgjorde vid dagkolonien.

Statistiska uppgifter för dagkolonien.

Antal besök 2.523. Kostnad per barn och dag 23 öre.
Antal baddagar 27
Medeltal barn per dag 93
Badresorna måste helt inställas 12 dagar på grund av regn.

4. Lekplatserna. Verksamheten vid Korsängsskolans och Djäknebergets lekplatser pågick under tiden 26 juni till 17 augusti och har mottagit de barn styrelsen avsett, nämligen i huvudsak de yngre årsgrupperna (3—8 år), vilka få för lång väg till hamnen för att kunna utnyttja badresorna. Lekplatserna ha hållits öppna mellan kl. 9 och 12 och 1.30 och 4 em. och har på grund av regn varit inställda 5 hela dagar på Djäkneberget och 3 dagar vid Korsängen. Lärarinnor ur barnstugorna ha stått för verksamheten å båda lekplatserna. I år liksom föregående år har Djäknebergets lekplats icke varit inhägnad. Barnen vistas där under tillsyn av ledarinna, men då området ej är begränsat kan hon icke åläggas samma ansvar för barnen som är vanligt vid en "sluten" lekplats. Erfarenheterna ha emellertid varit goda även av denna typ.

Statistiska uppgifter för lekplatserna.

Korsängen
Fm.-avdeln. Antal besök 1.805, antal arbetsdagar, 43, medeltal barn per dag 42.
Em.-avdeln. „ „ 1.522 „ „ 36 „ „ „ „ 42.

Djäkneberget
Fm.-avdeln. Antal besök 1.867, antal arbetsdagar 42, medeltal barn per dag 44.
Em.-avdeln. „ „ 1.502 „ „ 36 „ „ „ „ 42.

5. Skolbarnsverksamhet med fritidsklubbar, som inom barnstugorna varit en länge önskad påbyggnad av uppfostringsarbetet, har detta år förverkligats närmast tack vare den nya småstugan vid Tunby. Då stugan är av standardtyp har källarutrymmet kunnat utnyttjas till klubblokal och inretts med öppen spis, verktygsskåp samt i övrigt gjorts i mesta möjliga mån hemtrevlig. F. ö. användes även barnträdgårdsrummet och det möblerade köket för skolbarnsklubbarna. Under vårterminen arbetade 3 klubbar i veckan med 32 inskrivna barn. Verksamheten ökades ut till att under höstterminen omfatta 4 klubbar med tillsammans 57 barn.

Även i Korsängens barnträdgårdslokal har under hösten börjat en skolbarnsklubb med 15 inskrivna barn, vilka samlas en gång i veckan.

Två av barnstugornas lärarinnor ha med styrelsens vetskap och gillande lett skolbarnsklubbar å Aseas hemgård med vardera en kväll i veckan. Denna verksamhet är upplagd efter samma linjer som f. ö. gälla för skolbarnsarbetet inom barnstugorna.

Statistiska uppgifter för skolbarnsverksamheten.

Tunby.
Antal besök 790, antal arbetsdagar 21, medeltal per dag och klubb 10.
Avgifter: 89: — kr.

Korsängen.
Antal besök 81, antal arbetsdagar 6, medeltal per dag 14.
Avgifter: 15: — kr.

Det har visat sig synnerligen lyckligt att på detta sätt uppdela skolbarnen i mindre grupper, uppmuntra deras självverksamhet, ge dem utlopp för sina olika intressen samt införa goda vanor i deras umgänge med jämnåriga kamrater och vuxna, såväl som i deras förhållande till gemensam egendom såsom klubblokaler och deras inventarier. Att arbetet på endast ett år har givit ett så gott resultat är styrelsen särskilt mån att framhålla, då hela verksamheten vid Tunby barnstuga från början varit ett första försök i den vägen. Tyvärr ha lokalerna visat sig för små att helt kunna tillfredsställa kraven på rörelsefrihet, men det är styrelsens varma förhoppning att dylik verksamhet får möjligheter att växa ut, helst i samband med **varje** barnträdgård, något som framhölls i styrelsens förslag till den planerade barnstugan i Ragvalds backe.

Några timmar varje söndag har styrelsen upplåtit Tunby barnstuga för Baptistkyrkans söndagsskolverksamhet.

Under sommaren utfördes reparation av Herrgärdets barnträdgårdslokal, vilken under den tid barnträdgården och eftermiddagshemmet pågått, ej förut undergått någon restaurering.

Tomten invid Tunby barnstuga har på ett synnerligen förtjänstfullt sätt under hösten iordningställts av Parkstyrelsen, utrustats med sandlåda, planterats med fruktträd och delvis inhägnats med staket.

Västerås stads barnstugor har med tacksamhet mottagit 1.000: — kronor av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening. Kungl. Socialstyrelsen beviljade på därom gjord framställan ett löne- och kostbidrag för tiden 1 januari—1 juli med tillhopa 4.330:— kronor.

I maj månad framlade styrelsen ett förslag till byggnad av ett daghem å stadsägan 1789 A för barn till förvärvsarbetande mödrar vilket godkändes av stadsfullmäktige. Även Socialstyrelsen har uttryckt sin stora tillfredsställelse över daghemmets planering. Daghemmet beräknas vara färdigt hösten 1946.

Samtidigt inkom styrelsen med en begäran att i den nu outnyttjade Ragvalds backe få placera en större barnstuga med dubblerade barnträdgårdsavdelningar och rymliga lokaler för fritidsverksamhet. Då platsbristen inom barnstugorna är svårare än någonsin räknar styrelsen med att denna barnstuga inom en snar framtid kommer till stånd. Detta är desto angelägnare, som det är ovisst huru länge lokalerna i Jakobsbergs gamla skola få disponeras. Styrelsen hyser en varm förhoppning att stadsfullmäktige på ett lyckligt sätt må kunna lösa tomtfrågan för denna barnstuga å väster.

Västerås den 5 februari 1946.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor

PAUL W. FRITSCH.

N:o 3. Familjebidragsnämndens årsberättelse 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads familjebidragsnämnd får härmed överlämna

BERÄTTELSE

över nämndens verksamhet under år 1945.

Under året har utbetalats familjebidrag, hemortslöner och avvecklingsersättningar med ett sammanlagt belopp av kr. 705.711: 48
varav i statsbidrag erhållits „ 678.016: 46

och kommunandelen utgör alltså kronor 27.695: 02

Huru beloppen fördelar sig på de olika månaderna och bidragsformerna framgår av bifogade sammandrag.

Övriga utgifter ha varit:

Löner och arvoden, inkl. dyrtidstillägg	kr. 24.991: 65	
Porton och telefon	„ 1.834: 45	
Hyra, lyse och städning	„ 2.496: 49	
Kontorsmateriel och trycksaker	„ 604: 13	
Inventarier	„ 427: 03	
Oförutsedda utgifter	„ 1.133: 14	31.486: 89
	tillhopa kronor	59.181: 91

Den av Stadsfullmäktige fastställda staten för nämndens verksamhet för år 1945 upptog:

Kommunandel å familjebidrag	kr. 80.000: —
Övriga utgifter	„ 50.825: —
tillhopa	kr. 130.825: —

För år 1945 har alltså uppstått ett överskott å statsanslaget med *kronor 71.643: 09*. Dessutom har till staden under året inlevererats kommunandelen av återbetalt familjebidrag för år 1944 med *kronor 210: 19*.

Antalet utsända postgiroutbetalningskort under året utgör 20525, mot 57038 för år 1944.

Angående nämndens verksamhet i övrigt kan nämnas:

Nämnden har under året hållit 16 sammanträden. Arbetsutskottet har under första halvåret sammanträtt varje vardag och därefter en och två gånger i veckan.

Till och med utgången av år 1945 registrerade akter utgjorde 9768, varav tillkommit under år 1945 463, mot 1218 under år 1944. Inkomna ansökningar utgör 1640 och anmälningar om återinträde 1525.

Under året ha fattats 2.237 beslut i familjebidragsärenden, 552 i hemortslöneärenden och 17 angående avvecklingsersättning.

Nämnden har under året yttrat sig över 14 besvär, avgivit yttranden till värnpliktslånenämnden och arbetsmarknadskommissionen över 17 ansökningar om värnpliktslån och till utmätningsmannen över 190 ansökningar om skatteanstånd samt till länskommitténs understödsnämnd över 58 ansökningar om bidrag av de av denna nämnd handhavda medlen.

Västerås den 8 februari 1946.

På Familjebidragsnämndens vägnar:

ELSA HULTGREN,
v. ordf.

/K. E. Ericsson.

SAMMANDRAG

över utbetalda familjebidrag, hemortslöner och avvecklingsersättningar under år 1945.

Månad	Familjepenning		Bostadsbidrag		Näringsbidrag		Sjuk- & Begr.-bidr.		Hemorts-lön	Avveck-lingser-sättning	Statsbidr.	Kommun-andel	Summa Kronor
	Statsbidr.	Kom.andel	Statsbidr.	Kom. andel	Statsbidr.	Kom. andel	Statsbidr.	Kom. andel					
Jan.	40 601: 94	648: 43	23 472: 34	2 608: 04	663: 88	68: 47	250: — 341: 60	85: 40	14 880: —	—: —	80 209: 76	3 410: 34	83 620: 10
Febr.	41 907: 22	801: 53	23 440: 15	2 604: 46	407: 45	63: 05	553: 79	138: 45	14 985: 50	—: —	81 294: 11	3 607: 49	84 901: 60
Mars	69 937: 74	1 156: 12	26 194: 22	2 910: 47	616: 08	60: 32	583: 21	145: 80	14 616: —	—: —	111 947: 25	4 272: 71	116 219: 96
April	61 201: 40	940: 75	30 787: 22	3 420: 80	439: 10	37: 40	606: 70	151: 68	21 263: 50	—: —	114 297: 92	4 550: 63	118 848: 55
Maj	54 214: 02	828: 98	30 459: 95	3 384: 44	234: 31	32: 89	565: 62	141: 41	20 218: 50	—: —	105 692: 40	4 387: 72	110 080: 12
Juni	31 550: 59	645: 81	14 965: 13	1 662: 79	70: 25	9: 55	543: 06	135: 77	13 843: 50	—: —	60 972: 53	2 453: 92	63 426: 45
Juli	21 411: 48	512: 97	10 580: 89	1 175: 66	91: 20	4: 80	263: 18	65: 80	12 652: 50	361: 70	45 360: 95	1 759: 23	47 120: 18
Aug.	9 440: 11	296: 39	3 753: 12	417: 02	82: 66	20: 67	44: 06	11: 01	5 579: —	72: 46	18 971: 41	745: 09	19 716: 50
Sept.	8 398: 57	227: 23	3 922: 98	435: 89	13: 32	3: 33	64: 22	16: 05	1 738: —	1 311: 30	15 448: 39	682: 50	16 130: 89
Okt.	9 430. 01	263: 14	3 927: 09	436: 34	—: —	—: —	34: 44	8: 60	3 093: —	690: 05	17 174: 59	708: 08	17 882: 67
Nov.	6 805: 97	147: 33	3 422: 05	380: 23	—: —	—: —	108: 06	27: 02	2 566: 50	1 682: 56	14 585: 14	554: 58	15 139: 72
Dec.	7 499: 61	169: 84	3 264: 98	362: 78	—: —	—: —	120: 46	30: 11	438: 01	738: 95	12 062: 01	562: 73	12 624: 74
S:a Kr.	362 398: 66	6 638: 52	178 190: 12	19 798: 92	2 618: 25	300: 48	4 078: 40	957: 10	125 874: 01	4 857: 02	678 016: 46	27 695: 02	705 711: 48

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 4

Nr 4. Förteckning över oavgjorda ärenden i stadsfullmäktige.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt § 13 i den av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 antagna arbetsordningen för fullmäktige skall före den 1 mars varje år genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg upprättas och i fullmäktiges tryckta handlingar intagas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsätta särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 18 februari 1946.

PER SIÖSTEEN.

Stadfullmäktiges sekreterare.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. inrättande av friluftsbad.	Återremiss till drätselkammaren.	Under åren 1937—1939 ha anordningar vidtagits för förbättrade badanordningar å Östra holmen, Elba samt norra Björnön. Åren 1941—1943 har ny badplats vid Johannisberg iordningställts och upplåtits. Genom ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 augusti 1945 godkänt markbytesavtal har staden tillförsäkrat sig förvärv av hela det nuvarande lokstationsområdet, vilket område ingår såsom del i en av stadsarkitekten uppgjord generalplan, vilken avser anordnande av fritidsområde med friluftsbad invid Mälaren.

Dag, då senastebeslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1936 26/3	Nya lokaler för pastorsexpeditionen.	Remiss till rådhuskommittén.	Beroende på utredning. Under år 1943 har pastorsexpeditionen inflyttat i arbetsförmedlingens förra lokaler.
1936 28/5	Uppförande av nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ärendet.	Stadsfullmäktige ha den 28 mars 1945 på förslag av rådhuskommitten beslutat förvärva tomten Nestor nr 1. Utredning pågår.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn.	Remiss till hamnstyrelsen och drätselkammaren.	Framställning om statsbidrag gjord i januari 1938. Drätselkammaren har hösten 1943 uppdragit åt byggnadskontoret att verkställa ny utredning och kostnadsberäkning. Dylik har under sommaren 1945 framlagts. Ärendet för närvarande på remiss hos hamnstyrelsen m. fl. styrelser.
1939 30/3	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.	Ansökan till Kungl. Maj:t om proposition till Riksdagen.	Sedan bibliotekskommittén under år 1944 framlagt förslag till biblioteksbyggnad, vilket förslag emellertid icke blivit av vederbörande myndigheter godkänt, har kommittén i september 1945 framlagt förnyat förslag, vilket efter några påpekanden av byggnadsstyrelsen för närvarande är föremål för bearbetning hos kommittén.
1939 30/11	Om- och tillbyggnad till högre allmänna läroverket.	Ny utredning genom den förutvarande kommittén.	Sedan stadsfullmäktige den 26/3 1943 godkänt ett förslag till nybyggnad, ha stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 januari 1946 med ändring av tidigare beslut beslutat antaga ett nytt förslag till nybyggnad samt uppdraga åt kommittén att såsom byggnadskommitté vidare fullfölja ärendet.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkning
1941 29/5	Högre folkskolans ombildning till praktisk mellanskola.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår. Den 26/3 1942 beslöto stadsfullmäktige inrätta en teknisk linje vid högre folkskolan. Se i övrigt nedan antecknade ärende ang. ny- och tillbyggnad vid tekniska skolan.
1942 26/3	Anslag till KFUM:s ungdomshem.	Återremiss till drätselkammaren.	Utredning pågår i samband med utredning om ungdomsvården. Se nedan.
1942 26/11	Utredning av fråga om kommunala tvättstugor.	Remiss till särskild kommitté.	Sedan kommitterade den 6 november 1945 framlagt förslag i ärendet, ha stadsfullmäktige den 20 december 1945 uppdragit åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för frågans fortsatta lösande. Drätselkammaren har remitterat ärendet till badhusstyrelsen, som för närvarande har ärendet för yttrande.
1943 18/6	Inventering och översyn av namnen å gator och kvarter m. m.	Uppdrag åt gatunamnsberedningen att föranstalta om inventering och översyn.	Utredning pågår.
1943 26/8	Upplåtelse av tomt till Västerås Hantverks- och Industriförening för uppförande av pensionärshem.	Återremiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.
1943 25/11	Motion ang. utredning av frågan ang. ungdomsvården i staden.	Remiss till särskild kommitté för utredning.	Utredningen i det närmaste avslutad. Förslag kommer att framläggas inom den närmaste tiden.
1943 25/11 1944 27/1	Motion ang. utredning av frågan om inrättande av hem för ensamma mödrar.	Remiss till beredningsutskottet.	Efter förslag av beredningsutskottet ha stadsfullmäktige tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att utreda frågan. Preliminärt förslag i frågan har utarbetats inom kommittén, vilket för närvarande är föremål för kostnadsberäkning.

Dag, då senastebeslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1943 $^{20}/_{12}$ 1944 $^{27}/_{1}$	Utredning av frågan om en vidsträcktare användning av tomträttsinstitutet inom staden m. m.	Remiss till beredningsutskottet.	Efter förslag av beredningsutskottet ha stadsfullmäktige $^{27}/_{1}$ 1944 tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att utreda ärendet. Kommittén kommer inom den närmaste tiden att framlägga förslag i ärendet.
1944 $^{26}/_{10}$	Utgivande av kommunal författningssamling.	Remiss till beredningsutskottet och drätselkammaren.	För närvarande pågår inom olika styrelser och nämnder översyn av olika kommunala reglementen och stadgar. Ärendet vilar i avbidan å denna översyn.
1945 $^{22}/_{2}$	Utredning ang. omorganisation betr. skrivbiträden å stadsfogdekontoret.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.
1945 $^{28}/_{3}$	Motion ang. inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.
1945 $^{30}/_{8}$	Motion ang. ökade dyrtidstillägg till Västerås stads pensionärer.	Remiss till drätselkammaren och löne- och avtalsnämnden.	Utredning pågår. Förslag kommer att föreläggas stadsfullmäktige vid marssammanträdet.
1945 $^{30}/_{8}$	Motion ang. inrättande av 3-årig realskolelinje vid kommunala flickskolan.	Remiss till beredningsutskottet och drätselkammaren.	Utredning pågår.
1945 $^{25}/_{10}$	Motion ang. kommunal hyreshjälp till barnrika familjer.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.
1945 $^{29}/_{11}$	Utredning av fråga om ny- och tillbyggnad vid tekniska ~~verken.~~ skolan.	Remiss till beredningsutskottet.	Stadsfullmäktige hava den $^{31}/_{1}$ 1946 tillsatt särskild kommitté med uppdrag att utreda frågan.

B. Ej verkställda beslut.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1938 25/8 1939 31/8	Anordnande av plaskdamm i planteringen söder om Östra Kyrkogården.	Arbetet har på grund av mellankommande orsaker ännu ej verkställts.
1938 27/10 1942 30/4	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar.	Byggnadschefen har till drätselkammaren ingivit förslag ang. anordnande av bekvämlighetsinrättning i Stadsparken, vilket förslag av drätselkammaren den 6 december 1945 remitterats till parkstyrelsen, där ärendet för närvarande ligger.
1938 24/11	Om- och tillbyggnad till högre allmänna läroverket.	Stadsfullmäktige ha den 31 januari 1946 antagit nytt förslag till nybyggnad. Se ovan under A.
1939 25/5	Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen vid Långängskrogen.	Omläggningen färdig. Stensättningsarbetet har ej kunnat färdigställas, enär ansökan om arbetstillstånd avslagits. Ny ansökan kommer att ingivas under året.
1942 28/5	Serveringskiosk vid Johannisberg.	Drätselkammaren har den 14 juni 1945 beslutat att med uppförande av kiosken skulle tills vidare bero samt uppdragit åt byggnadschefen att ordna de sanitära förhållandena vid badplatsen.
1942 9/6	Utbyggnad av djuphamnen.	Framställning om rätt att upptaga lån har av Kungl. Maj:t avslagits dels 1942 och dels 1943. Ny ansökan ingiven i december 1944. Ligger för närvarande hos byggnadsberedningen.
1943 29/4	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet.	Arbetet ej utfört på grund av stadsplanehinder.
1943 27/5	Inrättande av skyddsrum i pensionärshem.	Arbetet verkställt i den omfattning gällande bestämmelser medgiva.
1943 30/9	Bidrag till anordnande av väg till Hässlö och Björnön.	Arbetet, som påbörjades våren 1944, har till största delen utförts.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1943 30/9	Förbättring av skyddsrum i fastigheten Munkgatan 7.	Arbetet färdigställt i den omfattning gällande bestämmelser medgiva.
1943 30/9	Förbättrings- och reparationsarbeten i svinhuset vid Malma.	Arbetet pågår men har ej kunnat helt färdigställas på grund av materialbrist.
1943 28/10	Ombyggnad av portalkran vid djuphamnen.	Arbetet till största delen utfört.
1943 28/10	Framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till och inom Hagaområdet samt iordningställande av gator inom samma område.	Arbetena pågå.
1944 30/3	Uppförande av skolbyggnad å Herrgärdsskolans tomt samt utbyggnad av Korsängsskolan.	Arbetet pågår.
1944 21/6	Anläggande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till småstugeområdet inom Tunby stadsgärde.	Arbetet pågår.
1944 21/6	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Andelsslakteriet.	Arbetet pågår.
1944 26/10	Uppförande av verkstadsbyggnad i djuphamnen.	Arbetet pågår.
1944 30/11	Anläggande av nya branddammar.	Med hänsyn till nuvarande läge har anläggningen av branddammar ansetts kunna tills vidare anstå.
1944 30/11	Byggnads- och reparationsarbeten vid ålderdomshemmet Karlslund.	Sista etappen av arbetena påbörjad och beräknas bliva avslutad under de närmaste månaderna.
1944 20/12	Iordningställande av Källhagsparken och Iggebyparken.	Arbetena ännu ej påbörjade på grund av bristande tillgång på arbetskraft förorsakad av den kommunala vedavverkningen.
1945 25/1	Utbyggnad av transformatorstation och utsträckning av högspänningsledning inom Gideonsbergsområdet.	Arbetet pågår.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1945 22/2	Utbyggnad av vågbrytaren vid djuphamnen.	Byggnadstillstånd sökt och torde komma att under närmaste tiden beviljas.
1945 22/2	Framdragande av elektriska ledningar och transformator i Sommarro.	Arbetet pågår.
1945 28/3 1945 27/9	Utläggande av gator och anordnande av gatubelysning å Gideonsbergs- och Sommarroområdena.	Arbetena pågå.
1945 28/3	Förstärkning av transformatorstation vid Kopparbergsvägen.	Arbetet pågår.
1945 26/4 1945 31/5	Iordningställande av Kronvägen å delen Hammarbygatan — Grindstuvägen samt Grindstuvägen fram till Garpgatan på västra sidan och Götgatan på östra sidan ävensom iordningställande av Metallgatan inom Sandgärdet samt av Grindstuvägen å delen Kronvägen — Drottninggatan.	Arbetena pågå.
1945 31/5	Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom ett område nordost om nya Björnövägen mitt emot CVV.	Arbetet pågår.
1945 31/5	Iordningställande av körvägen söder om magasinen å östra kajen i gamla hamnen.	Arbetet pågår.
1945 28/6	Iordningställande av Djäknebergsgatan mellan Kristinagatan och vattentornet.	Arbetet pågår.
1945 28/6	Iordningställande av Montörgatan.	Arbetet ej påbörjat.
1945 28/6	Iordningställande av Vargbogatan.	Arbetet i det närmaste färdigt.
1945 30/8	Omläggning av Skerikesvägen mellan Skerikesbron och Trumslagargatan.	Arbetet i huvudsak färdigt.
1945 30/8	Uppförande av nytt hamnmagasin.	Ansökan om byggnadstillstånd avslagen. Arbetet ej påbörjat.
1945 30/8	Stensättning av kajen utmed spannmålslagerhuset vid gamla hamnen.	Ansökan om byggnadstillstånd avslagen. Arbetet ej påbörjat.
1945 27/9	Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom område å övre Gideonsberg.	Arbetet pågår.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1945 29/11	Iordningställande av Kryddgårdsgatan å delen Gästgivarvägen — Nedre Hyttvägen.	Arbetet ej påbörjat.
1945 29/11	Framdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar å äldre hamnområdet.	Arbetet pågår.
1945 20/12	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skallbergsgatan samt del av Tunbyvägen.	Arbetet pågår.

Västerås 1946
Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 5

N:r 5. Fråga om anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 juni 1945 väcktes av stadsfullmäktiges samtliga kvinnliga ledamöter en motion om tillsättande av en kommitté för att utreda frågan om anordnande av en sommarkoloni för klena barn i förskolåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden. Med anledning härav beslöto stadsfullmäktige den 30 augusti 1945 att tillsätta en kommitté bestående av fru Gertrud Lundkvist, fru Karin Kjelldahl, tjänstemannen Gösta Sjöberg, folkskolläraren Helmer Gustafsson och kontoristen Einar Jonsson. Kommittén har till ordförande valt herr Sjöberg. Under utredningsarbetet har kommittén såsom särskilt tillkallade sakkunniga anlitat ordföranden i styrelsen för stadens barnstugor doktor Paul Fritsch samt föreståndarinnan för barnstugorna fröken Harriet Lindahl. Sedan kommitténs arbete numera slutförts får kommittén härmed framlägga följande redogörelse och förslag.

För barn i skolåldern driver föreningen Västerås skollovskolonier som bekant en icke obetydlig koloniverksamhet. Det är emellertid av stor vikt att även barn i förskolåldern beredas förmånen att under några sommarmånader få lämna staden för att på landet få njuta av sol och bad, få sund och närande föda samt i övrigt föra ett frisk och härdande friluftsliv. Det kan vara grundläggande för ett barns hela utveckling och hälsa, att det redan från sin spädaste ålder beredes tillfälle att under någon del av året få komma ut till landet. Barnkolonierna giva barnen tillfälle till ombyte av miljö och skapa förutsättningar för sunda levnadsvanor. Kolonierna utgöra alltså en betydelsefull del i den förebyggande barnavården. Det finns en annan sida av denna fråga, som icke får förglömmas, nämligen att barnens föräldrar och i all synnerhet deras mödrar kunna vara i behov av någon tids vila, befriade från alla omsorger om och bekymmer för sina barn. I många hem beredas de skolpliktiga barnen tillfälle till sommarvistelse, under det att de icke skolpliktiga barnen få stanna kvar i hemmet under hela sommaren. I dessa hem blir det ingen påtaglig lättnad för husmödrarna, då de minsta barnen stanna kvar. Det är just dessa barn, som tarva den mesta tillsynen och omvårdnaden. Dessa mödrar, som ofta ha stora barnskaror, äro i behov av vila och avkoppling och detta kan icke beredas dem med mindre de under några månader bli befriade från barnen. Värdet av koloniverksamhet är så utomordentligt stort och välbekant att kommittén efter nu gjorda erinringar icke torde behöva mera än fastslå sakförhållandet. Därmed är också sagt, att samhället har anledning att ägna verksamheten sitt stöd och intresse.

Koloniverksamhet för barn i förskolåldern drives för Västerås vidkommande dels av Asea och dels av tuberkulosföreningen, i båda fallen å västkusten. Under sommaren 1945 hade föreningen Rädda Barnen i Västerås på försök en koloni för 25 barn i trakten av Arboga. Den sålunda bedrivna verksamheten har emellertid varit av alltför ringa omfattning för att kunna tillgodose önskemålen i alla de ömmande fall där föräldrar sökt få ut sina barn på sommarkoloni. Under de senare åren ha statsmakterna på olika sätt, främst genom fria resor, medverkat till att

ett allt större antal barn kunnat beredas möjlighet till sommarvistelse i enskilda hem på landet. Trots dessa statens behjärtansvärda insatser till förmån för barnens lantvistelse och trots de enskilda barnkolonier, som redan drivas, kvarstår i Västerås ett stort antal småbarn, som icke ha möjlighet att lämna staden under de heta sommarmånaderna. Dessa icke skolpliktiga barn få icke vistas å folkskolans barnkolonier. Föräldrarna sakna ofta anhöriga å landet, som äro villiga att taga emot barnen hos sig. Ekonomien är oftast sådan att föräldrarna icke hava råd att giva barnen något utöver det allra nödtorftigaste.

Under åren 1939—1943 föddes i Västerås 3.532 barn. Enligt uppgift från diakonissorna torde det här i staden finnas i runt tal 400 barn mellan 2½—7 år, som befinna sig i sådant hälsotillstånd och komma från en sådan hemmiljö, att vistelse å sommarkoloni skulle vara av största betydelse för dem. I var och en av de med Västerås jämförliga städerna Linköping och Eskilstuna har man räknat med att cirka 200 barn i förskoleåldern skulle vara i behov av kolonivistelse. Kommittén kan sålunda konstatera, att det i Västerås föreligger ett stort behov av att koloniverksamheten för småbarn utvidgas. Staden bör härvid träda in och räcka en hjälpande hand till gagn för det uppväxande släktet.

I flera av de större städerna har man, särskilt under de senaste åren, beslutat anordna koloniverksamhet för barn i förskoleåldern. På somliga håll såsom i Hälsingborg, Karlskrona, Karlstad och Lund bevilja städerna anslag till enskilda föreningars koloniverksamhet. I Norrköping, Örebro, Eskilstuna, Uppsala, Solna och Sundsvall drives däremot verksamheten av städerna själva. Verksamheten drevs i Norrköping och Sundsvall för första gången under sommaren 1945 och då i relativt liten omfattning. Dessa städer komma att fortsätta verksamheten under sommaren 1946. I Örebro, Eskilstuna och Uppsala synes verksamheten ha kommit i gång i ganska stor skala. Kommittén har från de olika städerna införskaffat uppgifter rörande organisation och vunna erfarenheter. De beräkningar som i det följande lämnas beträffande kostnaderna för drift och inventarier ha till en del uppgjorts vid jämförelse med kostnaderna på andra håll.

Kommittén inriktade till en början sitt arbete på att söka finna en lämplig plats för koloni i stadens omedelbara närhet, särskilt å Björnön. Sedan kommittén rådgjort med läkare rörande Björnöns lämplighet samt det därvid framhållits att kolonien borde ligga på ett väl tilltaget avstånd från staden, sökte kommittén på olika sätt efter möjligheter att finna någon lämplig plats i det sjörika Bergslagen. Det ställer sig för närvarande synnerligen svårt att förvärva eller förhyra lämpliga fastigheter. Dock erhöll kommittén kännedom om en fastighet i Bergslagen, som utbjöds till försäljning, nämligen fastigheten Järån 1² i Skinnskattebergs socken. Kommitténs samtliga ledamöter ävensom doktor Fritsch och fröken Lindahl ha besökt fastigheten och ha samtliga funnit densamma synnerligen lämplig för koloniverksamhet. Preliminärt avtal har träffats om förvärv av fastigheten med tillträde den 1 april 1946 under förutsättning att drätselkammaren och stadsfullmäktige före nämnda dag lämnar sitt medgivande. Fastigheten, som äges av fru Iris Ström, är belägen ett par kilometer från Baggbrons samhälle i en naturskön skogrik trakt på näset mellan sjöarna Lilla Soten ocvh Storsjön. Det kan framhållas att i trakten däromkring finnas flera andra barnkolonier, vilket tyder på traktens lämplighet för koloniverksamhet. Arealen utgör enligt uppgift från länets lantmäterikontor 3,24 hektar. Å fastigheten finnes ett hus av tegel innehållande femton rum, två hallar, kök, serveringsrum, bad- och toalettrum, stor glasveranda m. m. Vatten- och av-

loppsledningar finnas, likaså elektriskt ljus, centralvärme och w. c. Till huset hör stor trädgård, som gränsar till Storsjön. Rymliga uthusbyggnader finnas ävensom ett mindre bostadshus om ett rum och kök utanför den egentliga tomten. Huvudbyggnaden har under de senaste åren använts av Statens Utlänningskommission såsom förläggning för utlänningar. Hyreskontraktet med kommissionen utlöper den 1 april 1946, då det åligger kommissionen att ersätta å fastigheten uppkomna skador. Enligt det preliminära köpeavtalet tillkommer det staden att utkräva skadeersättningen. Staden har sålunda att räkna med ett icke obetydligt bidrag till kostnaderna för reparation av fastigheten. Storleken av detta bidrag kan ännu ej angivas, då förhandlingar därom pågå med utlänningskommissionen. Före 1943 har under ett 20-tal år pensionatsrörelse drivits å fastigheten, pensionat Udden. För fastigheten begäres 40.000 kronor. Taxeringsvärdet är 25.000 kronor, därav markvärde 3.000 kronor och byggnadsvärde 22.000 kronor. Tidigare var taxeringsvärdet 36.000 kronor. Sänkningen av värdet torde ha haft sin grund däri att man på obestämd tid räknat med att fastigheten skulle nyttjas till utlänningsförläggning. Enligt uppskattning av sakkunnig person å byggnadskontoret är huvudbyggnaden i sådant skick, att 40.000 kronor borde vara ett för staden fördelaktigt pris. De erforderliga reparationerna ha å byggnadskontoret kostnadsberäknats till 15.000 kronor. I detta pris ingå korkmattor i samtliga rum. Såsom nämnts har man här att räkna med ersättningen från utlänningskommissionen. Utöver de egentliga reparationerna erfordras vissa förbättringar såsom inredande av tvättrum för barnen, staket mot stranden, iordningställande av tomten och badplatsen, elektrisk kokspis m. m. Kostnaderna för dessa förbättringar ha beräknats till 3.500 kronor. Det är att märka, att fastigheten erbjuder stora möjligheter till framtida utvidgning av verksamheten genom nybyggnader.

Vid 1945 års riksdag antogs en lag angående ändring av barnavårdslagen innebärande bland annat, att socialstyrelsen från och med den 1 januari 1946 är tillsynsmyndighet över all barnkoloniverksamhet inom riket. Kommittén har med anledning härav överlämnat ritningar över fastigheten samt beskrivning till socialstyrelsen för yttrande. I sitt utlåtande har socialstyrelsen meddelat, att styrelsen icke funnit något skäl tala emot att fastigheten Järån 1[2] inköpes för iordningställande av sommarkoloni för barn i förskoleåldern under förutsättning att fastigheten icke tages i anspråk för flera än högst tjugofem barn samt att vissa ändringar och förbättringar vidtagas.

Som synes har socialstyrelsen godkänt fastigheten för tjugofem barn. För att bereda ett större antal barn tillfälle att vistas å den föreslagna kolonien kan man taga ut barn i två omgångar under sommaren. Emellertid anses det att kolonivistelsen bör sträcka sig över en tid av minst två månader för att barnen skola få tillräckligt med tid för att hämta hälsa och krafter. Kommittén föreslår därför att verksamheten under sommaren 1946 försöksvis ordnas för tjugofem barn under två månader. Utgifterna för driften under dessa två månader ha uppskattats till 4.800 kronor. I denna summa ingå kostnaderna för kosthåll med 3.000 kronor, löner med 800 kronor samt övriga utgifter såsom för tvätt, elektrisk ström, frakter, telefon, läkare, försäkringar m. m. med 1.000 kronor. Personalen beräknas omfatta sex personer nämligen föreståndarinna, biträdande föreståndarinna, kokerska, köksbiträde, städerska och praktikant. Kommittén förutsätter, att utbildade barnträdgårdslärarinnor från stadens barnstugor anlitas till befattningarna såsom föreståndarinna och biträdande föreståndarinna. Därest så icke sker, ökas utgifterna för

löner med 1.200 kronor. Till anskaffningen av inventarier såsom möbler, sängkläder, gardiner, husgeråd m. m. har kommittén beräknat 11.000 kronor.

Beträffande kostnaderna för inköp av fastigheten och dess iordningställande ävensom för anskaffning av inventarier torde det icke vara uteslutet att erhålla bidrag ur allmänna arvsfonden. Från socialdepartementet har kommittén erhållit besked att, därest sådant bidrag skulle beviljas, detsamma icke komme att överstiga två tredjedelar av kostnaderna. Bidrag ur fonden skall sökas före den 1 april varje år. Även i fråga om driftskostnaderna föreligger det en viss möjlighet att få ersättning av statsmedel. Statsbidraget sökes hos socialstyrelsen före den 1 juli varje år och utgår med högst en krona per barn och dag. Tilläggas bör att staten bekostar barnens resor till och från kolonien.

Uppgiften att handhava förvaltningen av koloniverksamheten bör anförtros styrelsen för stadens barnstugor, som underhand förklarat sig vilja mottaga uppdraget. Den verksamhet som nu bedrives vid barnstugorna och den som kommer att bedrivas vid sommarkolonien, är av så likartad natur, att en helt ny förvaltningsstyrelse ej bör tillsättas för driften av kolonien. Denna är ju avsedd för barn i samma åldersgrupper som barnen i barnstugorna. Därtill kommer att barnstugestyrelsen förfogar över utbildade barnträdgårdslärarinnor, som lämpligen kunna förestå kolonien. Såsom nämnts skulle ett sådant förfarande innebära en besparing på 1.200 kronor under två månader. Vidare kan en del av barnstugornas leksaker och inventarier under sommaren flyttas ut till kolonien.

Kommittén vill slutligen förorda, att en särskild kommitté får i uppdrag att bestämma vilka barn, som skola få komma ut på kolonien. Det är av stor vikt, att det verkligen blir de mest behövande barnen, som få åtnjuta denna förmån. Uttagningskommittén bör bestå av personer, som ha god kontakt med de mest nödlidande i staden. I uttagningskommittén bör därför ingå en representant för diakonissorna, en från föreningen Rädda Barnen samt en ledamot av barnstugestyrelsen.

Med hänvisning till det nu anförda får kommittén föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta,

att i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs förslag anordna en koloni för klena barn i förskolåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden,

att uppdraga åt drätselkammaren att för detta ändamål inköpa fastigheten Järån 1[2] i Skinnskattebergs socken för 40.000 kronor,

att anvisa drätselkammaren ett förslagsanslag å 18.500 kronor för reparationer och förbättringar å fastigheten,

att åt barnstugestyrelsen anförtro uppgiften att handhava driften av kolonien,

att till barnstugestyrelsens förfogande ställa dels ett förslagsanslag å 11.000 kronor för inköp av inventarier och dels ett förslagsanslag å 4.800 kronor för driften under två månader sommaren 1946,

att bemyndiga barnstugestyrelsen att till vederbörande myndigheter ingiva ansökningar om statliga bidrag samt

att enligt kommitténs förslag tillsätta en särskild kommitté med uppdrag att uttaga lämpliga barn till kolonien.

Västerås den 21 februari 1946.

För kommittén:
GÖSTA SJÖBERG.

/Sven Martiin.

Västerås 1946, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 6

Nr 6. Nykterhetsnämndens årsberättelse 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva berättelse för år 1945 och i sådant avseende anföra:

Under år 1945 har nämnden hållit 11 ordinarie sammanträden. Mellan sammanträdena ha på nämndens uppdrag en del ärenden handlagts av delegerade eller av ordföranden. Antalet in- och utgående expeditioner ha varit 1092. (Skrivlser från alkoholistanstalter eller uppgifter från Systembolaget ej medräknade.)

Tablå över avgivna yttranden under åren 1939—1945.

År	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
In- och utgående expeditioner	227	217	296	491	625	811	1092
Avgivna yttranden:							
Ang. utskänkning av pilsnerdricka	15	15	9	12	12	17	16
Ang. försäljning av rödsprit	5	2	2	3	3	4	4
Ang. nykterhetsintyg för körkort:							
där nämnden tillstyrkt	515	146	75	138	193	179	274
där nämnden tillstyrkt med tvekan				2	1	2	5
där nämnden avstyrkt	14	3	2	3	3	5	9
Ang. ifrågasatt återkallelse av körkort eller anmälan jäml. 21 § 5 mom. Mff.							
där nämnden förordat varning	15	11	42	34	27	25	24
där nämnden förordat återkallelse	13	7	17	9	12	14	14

Därutöver har nämnden under året 1945 avgivit 132 yttranden nämligen:

Påminnelser och förklaringar till länsstyrelsen, och yttranden angående försökspermissioner, inköp av kläder och tandvård åt å alkoholistanstalt intagna, utskänkningsförbud, motboksärenden, tillfälliga spritutskänkningar och förvandling av böter för fylleriförseelser.

År	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Västerås folkmängd	37.848	38.597	39.433	40.798	42.749	44.349	48.630
Uppgifter från Systembolaget i Västerås för 1939—1945							
Motböcker, män	19.190	19.491	19.922	20.677	21.464	22.544	20.756*
d:o , kvinnor	1.316	1.316	1.357	1.410	1.491	1.595	1.650
Utskänkt l. spritdrycker	46.066	39.015	43.393	57.230	58.230	56.994	57.992
d:o l. vin	11.653	7.450	8.242	9.130	8.616	7.492	7.703
Utmin. l. spritdrycker	408.512	325.519	327.727	343.549	369.597	386.492	399.558
d:o l. vin	53.347	20.125	26.347	33.222	43.554	54.939	61.815

* Minskningen är beroende på öppnandet av filialen i Fagersta d. 1/12-45.

Tablå över alkoholmissbruk samt av nämnden vidtagna åtgärder 1939—1945.

År	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Alkoholistvårdsärenden, ej antal personer	172	335	400	373	380	376	492
därav anmälan från enskilda personer		31	50	69	65	83	103
Uppgift från polismyndigheten i Västerås							
fylleriförseelser	412	341	413	472	477	512	435
därav förseelser av västeråsbor	295	213	260	259	250	290	269
Rattfylleriförseelser	17	2		2	4	11	8
Olovlig försäljning och tillverkning av rusdrycker och pilsnerdricka	13	34	18	7	1	6	9
Åtgärder:							
Muntliga varningar				280	295	270	311
Skriftliga varningar	123	247	380	75	30	18	12
Avstängningar från utskänkning	38	47	46	70	80	91	76
Förordnades militär övervakning					9	20	5
Ärendet rem. t. annan nykterhetsnämnd	2	3	3	3	5	15	51
Kallades vederbörande inför nämnden	2	2	2	11	8	15	12
Vidtogs inga åtgärder	3	3		4	6	9	3
Övervakningar:							
Från föregående år kvarstående	22	32	49	51	61	71	76
Under året tillkomna	30	42	47	66	72	86	70
Summa övervakningar under året	52	74	96	117	133	157	146
Under året avförda	20	25	44	56	62	81	81
Kvarstående vid årets slut	32	49	52	61	71	76	65
Hos Länsstyrelsen gjorda framställningar om intagning å alkoholistanstalt	7	12	17	14	9	21	27
Av K.-B. utfärdade förordnande	7	9	15	13	8	20	25
Verkställda förordnande	4	7	11	12	11	8	19
Frivilligt ingångna å alkoholistanstalt	3	2	2	1	2	4	4
På alkoholistanstalt intagna:							
Vid årets början inskrivna	11	10	10	16	17	25	23
Under året intagna	6	9	13	13	13	12	23
Summa intagna	17	19	23	29	30	37	46
Under året utskrivna	7	9	7	12	5	14	17
Vid årets slut inskrivna å anstalt	10	10	16	17	25	23	29
Därav försökspermitterade 31/12.	3	1	5	3	9	10	8

Till nykterhetsnämnden har inkommit 103 (83/1944) anmälningar om alkoholmissbruk. 282 västeråsbor ha i Västerås och på annan ort haft 397 fylleriförseelser, därav 69 ej dömda och 10 förseelser i militärtjänst. 37 västeråsbor ha haft 2 eller flera

förseelser. Det sammanlagda antalet uppdelat på åldersgrupper är följande: 54 (31) personer äro födda 1894 och före, 130 (147) födda under åren 1895—1914, 79 (92) födda under åren 1915—1924 och 18 (23) äro födda 1925 och senare.

Kostnaderna för nämndens verksamhet under året hava uppgått till 10.636: 04 varav återlevererats 30: 50 (1944 9.946: 86), varav 3.600 kr. till löner och arvoden, kronor 5.151: 86 (4.924: 22) avgifter för anstaltsvård samt 1.026: 92 till eftervård. Övriga utgifter: Annonsering och trycksaker 251: 26, telefon 129: 55, postavgifter 227: 25 och oförutsedda utgifter 249: 20.

Nämnden har under året erhållit statsbidrag med 1.000 kronor för 1944 års verksamhet. Dessutom har av statsmedel influtit kronor 427: 85 för reseersättning.

Av den föreliggande årsberättelsen framgår att nykterhetstillståndet under år 1945 ej varit gott. Antalet anmälningar om alkoholmissbruk från enskilda personer har i motsats till fylleriförseelserna visat en tendens att stiga år från år. Under 1945 103, 1944 83 och 1943 63 enskilda anmälningar. Det ökade antalet anmälningar visar också att allmänheten alltmer börjar inse betydelsen av nykterhetsnämndens verksamhet. Härigenom har nämnden i flera fall givits tillfälle att på ett tidigare stadium än eljest kunna ingripa och förebygga fortsatt alkoholmissbruk.

Allt efter som alkoholmissbruket tilltagit i omfattning har nämnden intensifierat sitt nykterhetsvårdande arbete. Detta har dock i hög grad motverkats genom rådande överlåtelser av motbokssprit samt det under krigsåren tilltagande missbruket av tekniska preparat, hårvatten, rödsprit och dylikt, som förtäres i berusningssyfte.

För att stävja överlåtelser av motbokssprit har nämnden hos Systembolaget hemställt att efterkontrollen av utgivna motböcker skall skärpas, och beträffande missbruket av hårvatten o. d. har nämnden efter begärd undersökning av kontrollmyndighet erhållit besked att det efter den 1/1 1946 vid tillverkning av hårvatten m. fl. dylika preparat endast får användas med kolokvinttinktur denaturerad sprit, vilket anses vara ett effektivt denatureringsmedel.

I syfte att förstärka intresset för och effekten av nämndens nykterhetsvårdande arbete ha till biträdande övervakare utsetts ett tiotal därför lämpade personer, som frivilligt anmält sig för uppdraget.

Samtliga alkoholmissbrukare, som nämnden kunnat nå, ha kallats inför nämndens inspektör. En del yngre personer har dessutom kallats att inställa sig inför nämnden i och för förmaning och varning.

Även om en stor del av nämndens klientel återfallit i alkoholmissbruk har dock en stor procent låtit sig rätta av nämndens förebyggande hjälpåtgärder, varför resultatet kan betecknas såsom relativt tillfredsställande.

Västerås den 19 februari 1946.

För nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/K. A. Bergvall.

Nr 7. Badhusstyrelsens årsberättelse 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens badhus under år 1945 avgiva följande berättelse:

A. VARMBADHUSET.

Badhuset har hållits öppet alla vardagar under året med undantag för två och en halv vecka efter midsommar, då det var stängt för reparation. Simhallsavdelningen var vid samma tid stängd sex veckor på grund av omfattande målningsarbeten.

Antalet baddagar har varit 286 och antalet serverade bad 124.777. Motsvarande siffror för 1944 voro 292 baddagar och 107.166 bad. Antalet bad har alltså ökat med 17.611. Årets siffra är den högsta hittills. Största antalet bad tidigare uppvisades 1943 med 111.356.

Hur baden fördela sig på olika badformer framgår av följande tabell med jämförelsesiffror för 1944:

Utgifter och inkomster under år 1945 jämförda med i stat upptagna belopp.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:	Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
111 Löner enligt lönestat	29.132: —	36.308: 34
112 Dyrtidstillägg	7.283: —	7.768: 98
113 Övriga löner och arvoden	4.000: —	4.138: 45
121 Pensioner enligt pensionsstat	4.752: —	5.673: 75
122 Dyrtidstillägg	1.188: —	1.248: 30
191 Olycksfallsförsäkring	175: —	194: 14
192 Sjukvård	200: —	267: 29
Administrationskostnader, Fa:		
211 Kontorskostnader	100: —	11: 42
221 Annonsering och trycksaker	1.200: —	1.362: 16
241 Telefon	200: —	145: 30
Rörelsekostnader, Fa:		
321 Förbrukningsmateriel	7.000: —	7.890: 05
331 Kraftström	600: —	541: 70
332 Bränsle	35.000: —	34.347: 21
333 Tvätt, extra hjälp	500: —	562: 37
351 Lyse, städning och renhållning	2.800: —	4.387: —

Underhållskostnader, Fa:	Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
411 Badhusbyggnaden	4.000: —	4.466: 86
411 A —„—		149: 07
412 Pannor och ledningar	4.000: —	3.840: 82
421 Inventarier	1.000: —	1.689: 48
422 Linne	300: —	159: 73
491 Försäkringspremier	300: —	305: 10
Särskilt anslag för reparations- och förbättringsarbeten (Stfm. 28/6 1945)	10.000: —	12.773: 97
Räntor:		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kronor 300.000: —	12.000: —	12.000: —
Diverse utgifter:		
721 Utskylder, Fa	500: —	378: 87
791 Oförutsedda utgifter, Fa h	280: 07	63: 80
Summa utgifter	126.510: 07	140.674: 16

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster	Verkliga inkomster
931 Personalens bostadsförmåner	2.580: —	2.535: —
951 Badavgifter	105.000: —	126.372: 61
952 Simundervisningsbad	5.062: 50	5.062: 50
953 Riksförsäkringsanstalten		105: —
Summa inkomster	112.642: 50	134.075: 11

Utgifterna ha alltså med 14.164: 09 överstigit de beräknade. Främst beror detta på att lönerna för de anställda höjts under året. Lönekontot har alltså ökat med drygt 7.000 kr. En baderska har förtidspensionerats under året, vilket gör att pensionsstaten överskridits. På grund av den ökade frekvensen och höjda timlöner för städerskor har kontot för lyse, städning och renhållning betydligt överskridits och slutligen har reparationen av badhusbyggnaden dragit större kostnader än beräknat.

Den stora frekvensen har emellertid också gjort att inkomsterna stigit och med 21.432: 61 överstigit de beräknade. Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet är alltså drygt 7.000 kr. bättre än i staten beräknade, trots att merkostnaden för de särskilt beslutade reparationerna med nära 3.000 kr. belastat driften.

Badhusets kapacitet har under året varit till bristningsgränsen utnyttjad. Då någon utbyggnad av badhuset icke synes böra ifrågasättas blir frågan om ett nytt varmbadhus alltmer aktuell.

B. KALLBADHUS.

Badhuset öppnades den 20 juni och stängdes den 30 augusti. Antalet baddagar var 72. Antalet badande har varit: Betalande 11.690; fribad för skolungdom 1.236. Samma siffror 1944 voro 11.770 resp. 1.442.

Utgifter och inkomster jämförda med i stat upptagna belopp:

Driftsutgifter:

	Beräknade	Verkliga
Personalkostnader	1.010: —	1.159: 32
Administrationskostnader	75: —	85: 64
Underhållskostnader	2.080: —	4.299: 83
Räntor	3.200: —	3.200: —
Diverse utgifter	35: —	14: —
Summa utgifter	6.400: —	8.758: 79

Driftsinkomster:

Badavgifter	1.500: —	2.052: 79
Städernas allmänna brandstodsbolag	—: —	400: —
Summa inkomster	1.500: —	2.452: 79

Utgifterna ha blivit större än beräknat beroende på att skadegörelsen på badhusbyggnaden under vintern blev större än beräknat. Även inkomsterna ha något överträffat de i staten beräknade.

Västerås den 25 februari 1946.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 8

Nr 8. Utredning av ungdomsvårdsfrågan i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti en den 26 oktober 1943 till stadsfullmäktige ingiven motion har drätselkammarens ordförande, byggmästaren Fritz Eklund, på närmare anförda skäl föreslagit tillsättande av en särskild kommitté med uppdrag att utreda frågan om och i vilken utsträckning samt under vilka former staden borde vidtaga anstalter för att omhändertaga ungdom i olika åldrar. I samband därmed borde kommittén enligt motionärens mening även fullgöra det uppdrag, som stadsfullmäktige den 26 mars 1942 givit drätselkammaren att i hela dess vidd utreda frågan om kommunalt bidrag till organisationer med ungdomsvårdande syfte.

I anledning av motionen beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 november 1943 att uppdraga åt en kommitté, bestående av nio ledamöter, att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan angående åtgärder för omhändertagande av ungdom i alla åldrar och därmed sammanhängande spörsmål och därvid övertaga det drätselkammaren genom tidigare beslut lämnade uppdrag i samma ärende samt efter verkställd utredning till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Till ledamöter i kommittén utsågos motionären, byggmästaren Fritz Eklund, tjänstemannen Gösta Sjöberg, journalisten Rune Blomkvist, kontoristen Inge Jonsson, fröken Gertrud Olsson, direktören Karl-Erik Eriksson, rektorn K. Carlfors, ingenjören A. V. Thorsén samt komministern Simon Forshem, med byggmästaren Fritz Eklund som sammankallande. Sedan fröken Gertrud Olsson på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget, ha stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 augusti 1944 utsett fru Ebba Berg att i fröken Olssons ställe vara ledamot av kommittén.

Under kommittéarbetet hava till kommittén från olika organisationer, företag och från enskild person överlämnats skilda framställningar i frågan.

Västerås Ungdomsråd har sålunda i skrivelse den 1 december 1943 till drätselkammaren, vilken skrivelse av kammaren överlämnats till ungdomsvårdskommittén, påpekat, dels en möjlighet för stadens ungdom att bedriva slöjdverksamhet å eftermiddagarna i stadens folkskolor, dels ock understrukit vikten av att samhället genom en snar lösning av idrottsplatsfrågan, främjade förutsättningarna för idrottslivets utveckling inom staden. Beträffande slöjdverksamheten får ungdomskommittén anledning återkomma i det följande. Vidkommande idrottsplatsfrågan vill kommittén inskränka sig till att erinra om att denna fråga för närvarande utredes av en annan kommitté, idrottsplatskommittén, och att frågan om idrottsplats numera genom av denna kommitté framlagt och av drätselkammaren i dagarna tillstyrkt förslag bringats åtskilliga steg närmare sin lösning. Ungdomsvårdskommittén har därför ansett sig sakna anledning i förevarande sammanhang närmare ingå på denna fråga.

Styrelsen för Västerås Fackliga Centralorganisation har i skrivelse till kommittén den 14 februari 1944 framhållit, bland annat, att behovet av lämpliga samlingsloka-

ler torde vara det mest aktuella och för ungdomsorganisationerna mest svårlösta problemet. Styrelsen anser, att kommittén borde utreda möjligheten av att samlingslokaler inrymmas i lämpliga fastigheter antingen i äldre sådana eller i nyuppförda. Styrelsen har vidare framhållit, att samlingslokaler böra finnas på olika platser i staden och överläggningar upptagas med representanter för ungdomsorganisationerna för att få utrett deras möjligheter att genom lokalhyror bidraga till de löpande kostnaderna. Styrelsen har även påtalat angelägenheten av att idrottsplatsfrågan erhåller en snar lösning.

Vita Bandets lokalavdelning i Västerås har i skrivelse den 14 mars 1944 till drätselkammaren, vilken skrivelse överlämnats till kommittén, föreslagit inrättandet av en särskild ungdomsgård.

En enskild förslagsställare har framfört ett uppslag innebärande, att särskild praktisk yrkesskola skulle inrättas av mera fri karaktär än den allmänna yrkesskolan. Det skulle här röra sig om en institution, som vore ett slags mellanting mellan praktisk yrkesskola och hobbylokal.

Slutligen har styrelsen för Västerås Ungdomsråd uti skrivelse den 31 oktober 1945 hemställt att för ungdomsrådets allmänna verksamhet och för hjälp till ledarutbildning måtte ställas till förfogande ett anslag å 3.500 kronor för år 1946 och till fördelning bland de olika föreningarna som bidrag till lokalkostnader ett anslag å kronor 11.500.

Innan ungdomsvårdskommittén går närmare in på att redogöra för utredningens resultat, vill kommittén inledningsvis i korthet anföra några allmänna synpunkter å ungdomsvårdsfrågan.

Man kan utan överdrift påstå, att ungdomsvårdsfrågan utgör ett av samtidens mest brännande problem. Den ständigt stegrade ungdomsbrottsligheten, det alltmera tilltagande spritmissbruket bland ungdomen och de nedslående uppgifterna i barnavårdsnämndens årliga redogörelser äro fakta, vilka tala sitt tydliga språk.

Problemet ungdomen och nöjeslivet är icke av färskt datum. Hos de äldre generationerna har alltid funnits och kommer väl måhända även framgent att kunna spåras en viss misstro till ungdomen med avseende å dess nöjesliv. Trots detta har ur den klandrade ungdomen framväxt en generation, som å sina skuldror övertagit ansvaret från äldre generationer för samhällets utveckling, utan att den äldre generationens farhågor visat sig bliva besannade.

All tidigare erfarenhet måste ge vid handen, att ungdomens inställning till nöjeslivet i princip är densamma från den ena generationen till den andra. Man må först och främst, innan ungdomens nöjesproblem angripes, göra klart för sig, att man icke får intaga en negativ inställning häremot. Att genom en massa förbud och restriktiva föreskrifter skapa fram en bättre tingens ordning torde säkerligen på förhand komma att misslyckas. Ungdomen behöver nöjen och bör ha nöjen. Det bör blott sörjas för att dessa nöjen bringas upp på en nivå, som står i bättre samklang med den utveckling, vårt folk i kulturellt avseende under de senaste decennierna undergått.

Man bör vidare akta sig för att uppdraga någon gränsskillnad mellan de så att säga mera ideellt betonade nöjena och andra nöjen utan denna karaktär. Även om det anses eftersträvansvärt, att ungdomens behov av förströelse och avkoppling finge en mera intellektuell eller i varje fall ideell inriktning, måste ett dylikt önskemål under nu rådande samhällsförhållanden vara att hänföra till utopiens område. Det är ur denna synpunkt man har att betrakta bland annat t. ex. den moderna dansen,

vilken säkerligen många gånger med orätt fått taga åt sig skulden för ungdomens förflackning.

Om man sålunda å ena sidan bör göra klart för sig att de missförhållanden, som onekligen vidlåda det nuvarande nöjeslivet, icke ytterst är att hänföra till ungdomen själv, kan man å andra sidan ej underlåta att konstatera, att de samhällsförhållanden, varunder den nuvarande ungdomen uppväxer, måste ha en avgörande inverkan på ungdomens allmänna inställning till nöjeslivet. Ekonomiska och sociala förhållanden, trångboddhet, familjens och föräldraauktoritetens alltmer bristande grepp över ungdomen, den hårdare kampen för tillvaron, allt detta är faktorer, som bidraga till att tidigare driva ut ungdomarna i samhällslivet från hemmets mera skyddande och ombonade miljö. Ytterst har fritidsproblemet sålunda sin rot i samhällets utveckling. Från samhällets synpunkt måste därför framstå såsom en uppgift av allra största betydelse, att, särskilt under de ömtåliga år, vilka beteckna övergången från den unge samhällsmedborgarens utträde ur hemmet och till dess den egna familjebildningen skett eller i varje fall till dess han växt in såsom en självansvarig medlem av samhället, detta söker så långt sig göra låter framskapa betingelserna för sunda fritidssysselsättningar. Allt tvång bör givetvis här vara bannlyst. Samhällets uppgift bör vara att tillhandahålla de yttre medlen och förutsättningarna, som anses lämpliga för att befrämja självverksamhet bland ungdomen. En värdefull hjälp i denna samhällets strävan, är de ungdomsorganisationer av olika slag, vilka satt som sitt mål att i sig sammanlänka ungdom kring något gemensamt intresse. Emellertid finnes tyvärr fortfarande och kommer måhända alltid att finnas ungdom, som av olika skäl antingen på grund av överdrivet stark individualistisk inställning eller på grund av allmän håglöshet icke kan förmås att fatta intresse för föreningslivet. I första hand torde det bliva de verksamma ungdomsorganisationernas egen sak att genom propaganda bland ungdomen söka taga sig an den föreningslösa ungdomen. Enligt vad utredningen i det följande kommer att visa torde emellertid ungdomsorganisationernas ekonomiska förhållanden i allmänhet icke vara sådana, att de helt utan understöd av samhället i större utsträckning kunna gå i land med denna uppgift. Efter vad erfarenheterna visat på andra håll torde i viss utsträckning möjlighet finnas för samhället att genom lämpliga åtgärder komma i direkt kontakt även med sådan ungdom, som av ett eller annat skäl icke kan nås av ungdomsorganisationerna.

Sammanfattningsvis ha kommitterade trott sig kunna framlägga följande allmänna riktlinjer för åtgärder ifråga om sanering av ungdomens nöjesliv.

Samhällets arbete å ungdomsvårdens område bör inriktas i första hand ej på ensidiga förbud och restriktioner utan på skapande av ett nöjesliv, vilket befrias från mindervärdiga moment men dock i ungdomens egen uppfattning behåller karaktären av ett nöje. I första hand bör det ankomma på ungdomen själv att ordna sin fritidssysselsättning. Då såsom förut framhållits de problem, vilka i förevarande sammanhang tränga sig i förgrunden, delvis äro sådana, att de icke helt kunna lösas enbart av ungdomsorganisationerna eller av ungdomen själv, bör samhället träda stödjande emellan.

Enligt så gott som samstämmiga uttalanden från ungdomsorganisationerna är det i synnerhet två frågor, som äro för ungdomsvårdsverksamheten av särskilt vital betydelse, nämligen dels lokalfrågan, dels ock ledare- och instruktörsfrågan.

Innan kommittén övergår till att framlägga närmare förslag till olika åtgärder, som kunna anses påkallade i syfte att stödja ungdomsvården, vill kommittén lämna

en översikt över dels de olika former, vari ungdomsvårdsverksamheten för närvarande arbetar här i staden, dels i huvuddrag de verksamhetsformer, som återfinnas i en del andra städer, dels de önskemål, som från ungdomsorganisationerna i Västerås framställts i olika avseenden, dels ock vad som från stadens sida hittills åtgjorts för att stödja ungdomsvården.

Såsom ett centralt organ för ungdomsföreningarna här i staden fungerar Västerås Ungdomsråd. Ungdomsrådet bildades i april 1940 närmast till följd av det samarbete, som redan tidigare inleddes mellan ungdomsorganisationerna i staden i syfte att vidtaga förebyggande åtgärder emot den tilltagande ungdomsbrottsligheten. I september 1940 antogos stadgar och valdes styrelse. I styrelsen har under de gångna åren suttit en representant för vardera av nykterhetsförningarna, kyrkan, de frireligiösa organisationerna, K. F. U. M., de politiska ungdomsföreningarna, idrottsföreningarna, scoutkårerna, vissa specialföreningar samt industriföretagen. Ungdomsrådets uppgift är att främja arbetet bland ungdomen i staden. Rådet vill förverkliga denna uppgift genom att taga hand om sådana arbetsuppgifter, som svårligen kunna lösas av de skilda ungdomsorganisationerna var för sig, genom att träda i förbindelse med de kommunala organen i första hand i sociala frågor, och tjänstgöra som förbindelselänk mellan dessa och ungdomsorganisationerna och genom att taga initiativ i ungdomsfrämjande frågor. Ungdomsrådet iakttager partipolitisk neutralitet. Enligt för ungdomsrådet år 1944 antagna stadgar utgöres rådet av två ombud vardera för vissa huvudorganisationer, vilka sistnämnda indelas i följande grupper: Nykterhetsorganisationer, kristliga organisationer, bildningsorganisationer, politiska organisationer, idrottsorganisationer, scoutorganisationer samt övriga organisationer. Kommunala institutioner och företag i staden kunna även inbjudas att utse ombud i rådet. Styrelsen skall bestå av nio ledamöter, varav sju skola representera de ovan nämnda huvudgrupperna. De anslutna företagen ha gemensamt en representant, varjämte Västerås stad utser en representant i styrelsen.

Ungdomsrådet har främst tagit sig an sådana arbetsuppgifter, vilka ansetts som gemensamma. Vid flera tillfällen ha anordnats fortlöpande ledarkurser. Broschyr med upplysningar om föreningsverksamheten har tryckts och den har tillsammans med en förteckning över i staden verkande ungdomsorganisationer varje år utdelats till eleverna i skolornas avgångsklasser. I samband med av rådet arrangerade lekaftnar ha olika ungdomsorganisationer i staden beretts tillfälle att presentera sin verksamhet. För att sprida kännedom bland ungdomen om ungdomsföreningarnas arbete har genom rådets försorg ungdomsaftnar med omväxlande program anordnats. Till ungdomsrådet äro anslutna nedan angivna organisationer:

A. Nykterhetsföreningar.

1. *I. O. G. T:s* ungdomsverksamhet uppdelas på en S. G. U.-avdelning, en ungdomsloge och en scoutkår. S. G. U.-avdelningens arbete är uppdelat på idrottsförening, teatergrupp, folkdanslag, syförening, studiecirklar, sångkör, musikcirkel m. m. Avdelningen har möte en gång i veckan och dessutom anordnas större fester, promenader, cykelturer m. m. Ungdomslogen sammanträder varje söndag, då medlemmarna få medverka som mötesledare. Föreningen disponerar godtemplarlokalen för de olika grenarna av verksamheten. En sportstuga hyres i Skerike, och gymnastiksalen i Djäknebergsskolan hyres för gymnastik. S. G. U.-avdelningen betalar en årshyra av c:a 100 kronor till fastighetsföreningen, medan de övriga verksamhetsgrenarna utnyttja lokalen gratis. För sportstugan betalas en hyra av kronor 200 per år.

2. *N. T. O:s* ungdomsverksamhet. Denna verksamhet är uppdelad på ungdomsföreningen Heimdal, scoutkåren och flickscoutkåren. Heimdal bedriver arbete bestående av sång, musik, amatörteater, idrott m. m. Inom flickscoutkåren arbetar en avdelning för de yngsta (blåvingarna) med lekar och praktiskt arbete. Flickscoutkåren arbetar med prov i vissa praktiska ämnen. Heimdal och flickscouterna disponera NTO:s s. k. Hobbylokal. Kostnaden är ingen. Scoutkåren har en egen lokal, vilken kostar 260 kronor per år. Herrgärdsskolan utnyttjas för kurs i sjukvård.

3. *Vita Bandets ungdomsavdelning.* Avdelningen bedriver nykterhetsarbete och social verksamhet bland unga kvinnor. Avdelningen hyr KFUK:s lokal för samkväm 6—8 ggr årligen för en kostnad av 30—40 kronor. Herrgärdsskolan utnyttjas två gånger i månaden.

4. *S. S. U. H.-föreningen Veritas.* Föreningen vill samla den studerande ungdomen till arbete för nykterhet och för lösande av sociala spörsmål. Läroverket och flickskolan disponeras för sammanträden ungefär en gång i veckan utan kostnad.

B. Kristliga ungdomsföreningar:

1. *Missionsförsamlingens ungdomsverksamhet.* Verksamheten är uppdelad på en ungdomsförening, en juniorförening samt pojk- och flickavdelningar. Ungdomsföreningens arbete omfattar biblioteks- och studieverksamhet, socialt arbete, program- och arbetsaftnar, kamrataftnar, friluftsliv, sång och musik samt mission. Juniorföreningen arbetar med friluftsliv, läger, studieverksamhet, kamrataftnar och mission. Pojk- och flickavdelningarna syssla med läger och friluftsliv, praktiskt arbete, idrottsprov, lek, andaktsstunder m. m. Ungdomsverksamheten är förlagd till Missionskyrkans ungdomshem, vilket kostar i hyra 4.000 kronor per år. Dessutom disponeras två mindre salar i Missionskyrkan till en kostnad av 1.000 kronor per år samt ett pojkrum i källaren för 200 kronor per år. Två gånger i veckan disponeras Östra missionskapellet vid Nybomsgatan 5 för 500 kronor per år.

2. *Baptistförsamlingens ungdomsverksamhet.* Verksamheten är uppdelad i en ungdomsförening, en juniorförening, samt pojk- och flickavdelningar. Verksamheten bedrives med särskild inriktning på det religiösa livet. Lokaler, som disponeras, äro Baptistkyrkan, en lokal vid Malmabergsgatan 46 samt sommarhemmet vid Notudden, som ställas till förfogande c:a 10 timmar per vecka utan särskild kostnad. För gymnastik förhyres tillfälligtvis Idrottshallen och Djäknebergsskolans gymnastiksal.

3. *K. F. U. M.* Arbetet är uppdelat på olika slag av scoutverksamhet, kamratkrets, hobbyavdelning och idrottsavdelning m. m. Inom varje verksamhetsform söker föreningen erhålla ett program, som syftar till karaktärsdaning, fysisk, intellektuell och andlig fostran. Inom de olika avdelningarna anordnas föredrag, samkväm, studieaftnar, diskussionsmöten, utfärder etc. Föreningen bedriver numera sin verksamhet i lokaler i egen fastighet (Kopparbergsvägen 16). Föreningen driver även sommarhemmet Lövudden.

4. *Kristliga Föreningen Unga Kvinnor.* Verksamheten är uppdelad i olika avdelningar. Inom avdelningen förekomma föredrag, sällskaplig samvaro, handarbete, studier, sång, lek m. m. Även utomstående flickor få deltaga. Föreningen har lokal vid Östermalmsgatan 25 med fem rum om sammanlagt c:a 120 kvadratmeter. Årskostnaden är 2.760 kronor.

5. *Västerås Kyrkliga Ungdomskrets.* Det kyrkliga ungdomsarbetet följer i allmänhet icke föreningslinjen. Varje präst samlar under och efter konfirmationstiden sina

läsbarn. Allmänna ungdomsaftnar anordnas i regel en gång i månaden. Anslutningen till detta öppna ungdomsarbete är i allmänhet god. Vid sidan av detta arbete finnas även smärre ungdomsgrupper av föreningsliknande karaktär. Särskild söndagsskoleverksamhet bedrives.

Till ungdomsrådet är ansluten även metodistförsamlingens ungdomsverksamhet, varom uppgifter om arbetet emellertid ej erhållits.

C. **Politiska ungdomsföreningar.**

1. *Västerås Socialdemokratiska ungdomsklubbar.* Verksamheten är uppdelad i två klubbar, Aros med stadens centrala delar som huvudsakligt arbetsfält, och Östra med östra stadsdelarna som arbetsområde. Medlemmarna samlas till gruppmöten, studiecirklar, kommittésammanträden m. m., varigenom man genom föredrag, diskussioner, studier och praktiskt organisationsarbete söker väcka deras intresse för samhälleliga spörsmål. Klubbarna ha gemensam lokal om tre små rum vid Timmermansgatan 1 B, vilka betinga c:a 1.350 kronor per år. För klubbmöten hyr Aros Folkets hus A-sal två gånger i månaden för en kostnad av c:a 300 kronor per år, och Östra hyr Lägerhyddan två gånger i månaden för c:a 250 kronor per år.

2. *Västerås Ungsvenska förening.* Föreningen samlar medlemmarna till månatliga sammanträden med föredrag, huvudsakligen av politisk karaktär samt diskussioner. Vanligtvis ordnas även underhållning och samkväm. Studiecirklar och söndagsutflykter ingå även i verksamheten. Föreningen disponerar lokal vid Köpmangatan 2 II.

3. *Folkpartiets ungdomsavdelning.* Verksamheten, som är av politisk art, bedrives huvudsakligen efter samma riktlinjer som övriga politiska klubbar. Föreningen abonnerar vid sammanträden någon lokal, t. ex. hotell, konditori el. dyl.

D. **Idrottsföreningar.**

1. *Västerås Idrottsklubb,* 2. *Västerås Sportklubb,* 3. *Idrottsföreningen Kamraterna,* 4. *Idrottsföreningen Aros,* 5. *Västerås Kanotförening.* Till ungdomsrådet äro även anslutna Idrottsföreningen Bard och Västerås handbollsförening. Idrott bedrives även i fast organiserad form inom K. F. U. M. och i godtemplarorden, men denna verksamhet redovisas under resp. huvudgrupper. Idrottsföreningarnas verksamhet inriktas givetvis i första hand på idrottslig fostran och träning. Västerås Idrottsklubb och Västerås Sportklubb hyra klubbrum i Idrottshallen för 375 kronor per år, Idrottsföreningen Kamraterna hyr en sportstuga i Skerike för 400 kronor per år, brandstationens gymnastiksal disponeras två gånger i veckan för fotbollsträning och Djäknebergsskolans gymnastiksal två gånger i veckan för övrig idrott. Sammanlagda kostnaden härför är c:a 200 kronor per termin. Herrgärdsskolan utnyttjas för instruktionskurser i orientering. Idrottsföreningen Aros disponerar kafé Linnéa en gång i veckan gatis. Västerås Kanotförening har ett kanothus om två rum samt hyr gymnastiksal i Djäknebergsskolan två gånger i veckan, vilket betalas av medlemmarna själva.

E. **Scoutkårer.**

1. *Västerås scoutkår,* 2. *Västerås flickscoutkår,* 3. *Västerås kyrkliga seniorscoutkår,* 4. *Västerås kyrkliga flickscoutkår,* 5. *Aroslunds flickscoutkår.* Scoutverksamhet bedrives vidare av I. O. G. T., N. T. O. och K. F. U. M. Samtliga uppräknade kårer driva scoutverksamhet, och denna verksamhet har som bekant till uppgift att genom lekar, övningar samt friluftsliv åstadkomma en sund fritidssysselsättning för ung-

domar med huvudvikten lagd vid en karaktärsdanande uppfostran och framalstrande av ett gott kamratskap. Västerås scoutkår disponerar en lokal vid Blåsbogatan 3 om c:a 100 kvadratmeter för 650 kronor per år. Dessutom disponeras utrymme vid Hallsta gård för utflykter gratis en gång i veckan. Herrgärdsskolans gymnastiksal får användas vid behov. Västerås flickscoutkår disponerar flickskolans korridorer och gymnastiksal en kväll i veckan utan kostnad. Västerås kyrkliga seniorscoutkår disponerar kyrksalen varje vecka utan kostnad. Västerås kyrkliga flickscoutkår disponerar kyrksalen för möten en kväll per vecka utan kostnad. Aroslunds flickscoutkår disponerar Aroslunds kyrksal utan kostnad.

F. Övriga organisationer.

1. *Västerås Unga Örnar.* Verksamheten är uppdelad på 4 grupper, vilka ha olika delar av staden som arbetsområden. Grupperna benämnas Aktiv för stadens centrala delar, Östra, Västra och Aseastaden. Varje grupp arbetar självständigt under ledning av på gruppens årsmöte valda ledare och styrelse. Grupperna äro sammanförda i en avdelning med styrelse vald på gemensamt möte. De minsta enheterna äro arbetsgrupper och ungdomscirklar. Arbetsgrupperna och ungdomscirklarna äro anslutna till ABF. För övrigt förekomma på somrarna en betydande frilufts- och lägerverksamhet samt anordnas året om övningar av olika slag. Föreningen hyr en lokal vid Brahegatan 10 om tre rum för c:a 2.400 kronor per år. Dessutom hyres Lägerhyddan och Stensborg vardera två gånger i månaden för gruppmöten för en kostnad av c:a 200 kronor per år. Aseas hemgård disponeras två gånger i månaden samt ett rum för arbetsgrupper två gånger i veckan utan kostnad. I stadens skolor hyras gymnastiksalar samt en slöjdsal för viss verksamhet.

2. *Westerås Segelsällskaps junioravdelning.* Samtliga medlemmar äro pojkar och fem av dem tjänstgöra som ledare. Nya medlemmar få följa med sådana medlemmar, vilka ensamma få föra sällskapets segelbåtar och av dem få lära sig segling såväl praktiskt som teoretiskt. Efter avlagda godkända prov kan medlem erhålla rätt att själv föra sällskapets båtar. Vintertid anordnas kurser i navigering. Avdelningen disponerar WSS klubbhus på Kedjeön en gång i veckan sommartid utan kostnad.

3. *Västerås folkdansgille.* Föreningen har till uppgift att främst bland ungdom genom framförande av folkdanser, folkvisedanser och lekar, folklig musik och sång samt genom hemslöjd och vandringar sprida intresse för och kännedom om vår folkkultur samt hos ungdomen ingjuta kärlek till hembygden och frammana en enande och förädlande kamratanda. Föreningen har förhyrt NTO:s lokal en gång i veckan för en kostnad av 220 kronor per år, men denna är nu såld, varför föreningen måste se sig om efter ny.

Vissa uppgifter ha lämnats av Västerås Rödakorskår samt av Skidfrämjandets västeråskommitté. Då dessa organisationer knappast äro av utpräglad ungdomskaraktär, ha de ej medtagits här. Även bildningsorganisationernas verksamhet har ansetts falla utom ramen för undersökningen, varför närmare uppgifter om dem här ej lämnas.

Sammanlagda medlemsantalet i de olika föreningar, från vilka uppgifter enligt ovan lämnats, utgjorde under år 1944 4.333. Medlemmarna fördelade sig med 864 på åldersgruppen under 13 år, med 1.014 på åldersgruppen 13—18 år, med 1.136 på gruppen 18—25 år och med 1.319 på gruppen över 25 år.

Kommitterade ha den 18—21 mars 1945 i två olika omgångar företagit studiebesök i några städer för att till frågans lösande hämta närmare impulser och uppslag från

andra håll. De städer, vilkas ungdomsverksamhet därvid närmast studerats, äro Stockholm, Göteborg, Norrköping, Gävle, Linköping och Karlskoga.

Nedan följer en kortfattad redogörelse för verksamhetens ordnande i nämnda städer.

A. Stockholm.

Vid sidan av den indirekta form av ungdomsvårdsstödjande verksamhet, som tar sig uttryck i beviljande av anslag, har man i Stockholm slagit in på en mera direkt linje i form av kommunalt drivna ungdomsgårdar. Som allmän princip har man velat förorda en spridning av ungdomsgårdarna över huvudstadens olika stadsdelar men ännu endast delvis lyckats förverkliga detta önskemål. Man har företrädesvis inriktat sig på att anordna ungdomsgårdar i anslutning till barnrikehusen och där befintliga lekgårdar. Dessa lekgårdar har man på eftermiddagarna, när de icke tagas i anspråk av de mindre barnen, upplåtit åt äldre ungdom. Ungdomsorganisationerna ha emellertid framfört kritik emot dessa lokalers lämplighet. Vissa svårigheter ha yppat sig när det gäller omhändertagande av den föreningslösa ungdomen. Lekgårdarna äro principiellt öppna för alla och envar, såväl den föreningslösa ungdomen som den organiserade. I Stockholm har man sökt inrikta sig på att intressera den föreningslösa ungdomen för idrott. Ur idrotten ha sedermera understundom utvecklat sig andra intressen t. ex. för teatergrupper men även i mindre utsträckning för studieverksamhet. Ledarna rekryteras från olika håll, dels bland ungdomarna själva och dels bland K. F. U. M.-ledare. I Stockholm finnas sammanlagt 10 barnstugor, vilkas lokaler på eftermiddagarna upplåtas för äldre ungdom. Vid upplåtelsen har i första hand den föreningslösa ungdomen tillgodosetts. Emellertid bedrives i åtskilliga andra lokaler en mera accentuerad verksamhet för mognare ungdom. Dessa lokaler äro öppna både för befintliga organisationer och för den föreningslösa ungdomen. Ungdomsgårdar av denna typ äro t. ex. Kristinebergsgården, Svandammsgården, Hammarbygården etc. Dessa ungdomsgårdar innehålla i allmänhet minst ett eller två större rum samt några små rum. Av de större rummen brukar ett användas såsom hörsal för teateruppvisningar etc. och ett såsom sällskapsrum, medan de mindre rummen i allmänhet användas till studiecirklar och sammanträden. I anslutning till ungdomsgårdarna, vanligen i källarlokalerna, bruka finnas anordningar för olika slag av slöjd, och i ett par av ungdomsgårdarna har man gjort försök med modern dans i samlingssalarna någon kväll i veckan, ett försök, som lär ha slagit väl ut. På sina håll har man också i anslutning till ungdomsgårdarna anordnat kaférörelse med lägsta möjliga priser. Vid dansaftnarna, vilka använts såsom lockbete för den föreningslösa ungdomen, har man strävat efter att utom dansen anordna någon programpunkt med mera allvarligt inslag. Man har på detta sätt försäkrat sig om kontakt med ungdomen och försökt intressera dem för någon särskild verksamhetsform och även värva dem såsom medlemmar i någon förening. Ungdomsgårdens ledning står helt neutral i förhållande till de olika organisationerna.

Mäster-Olofsgården eller Stockholms Kristliga Studentförbunds settlement avser med sin verksamhet att förena människor med olika arbetsfält och i olika åldrar i en levnadsgemenskap på religiös grundval. Mäster-Olofsgården är en privat institution men har för sin verksamhet erhållit anslag från Stockholms stad. Förutom religiösa samkväm äro de olika verksamhetsformerna av sedvanligt slag, teater, sång, hobbyverksamhet, studiecirklar och dyl.

Med några ord kan i detta sammanhang lämpligen beröras även den fritidsverk-

samhet som anordnas vid Stockholms stads folkskolor. Denna fritidsverksamhet, som bedrivits sedan 3 à 4 år tillbaka, har ordnats i växelverkan mellan Stockholms stads idrottsstyrelse och stadens folkskoledirektion på det sättet, att idrottsstyrelsen tar hand om fritidsverksamheten på sommaren och folkskoledirektionen på vintrarna. Minimiåldern för deltagande i fritidsverksamheten är 14 år och maximiåldern 18 år. Man håller dock ej särskilt strängt på dessa gränser. Kontakt med eleverna knytes redan under de två sista skolåren, och man söker sedan efter deras avgång ur skolan kvarhålla dem i fritidsverksamheten. Verksamheten föregicks av en reklamkampanj, i det att genom förmedling av skolorna och ungdomsvården en broschyr utgavs. Även större industriföretag engagerades genom företagens fritidskonsulenter. Av de olika verksamhetsformerna under vintern har slöjdverksamheten visat sig mest livskraftig och intresseväckande för ungdomen. Kombinationen av olika sysselsättningar har också försökts och givit goda resultat. Försök med studiekurser ha däremot medfört mindre goda resultat. Det har visat sig svårt att hålla ungdomen kvar i studiecirklarna. Fritidsverksamheten under vintern är organiserad av överlärarna, vilka engagerat skolans lärare som ledare för olika grupper. Till dessa lärare utgår ett arvode med ett belopp av 4 kronor per timme. Det har visat sig omöjligt att kunna uppbringa kostnadsfri arbetskraft för denna verksamhet. Man har även sökt etablera samarbete med ungdomsorganisationerna. Dessa använda härvid sina egna ledare, vilka erhålla samma arvode som folkskolornas. De ungdomsorganisationer, vilka önska deltaga i fritidsverksamheten, få anmäla sig till överlärarna.

Under vårterminen 1943 voro i Stockholm 995 pojkar och 516 flickor utanför folkskolan sysselsatta i fritidsverksamheten. Denna omfattar sådana ämnen som träslöjd, metallslöjd, sömnad och klädvård, gymnastik, lek och idrott, teckning, matlagning och hemvård, barnavård, hemskyddsvård, musik, laborationer i fysik och kemi, dramatiska övningar, folklekar och folkdanser, maskinskrivning, modellplanbygge etc.

Idrottsverksamheten vidtager på våren, när skolan slutat. Stockholms stad har kostnadsfritt upplåtit ett antal idrottsplatser med utbildade instruktörer för träning till olika organisationer och klubbar. Som ett led i verksamheten ingår även friluftsgymnastik med friluftsbad. Särskilda kurser anordnas för utbildning av gymnastiklärare. All sportledareverksamhet sorterar under idrottsstyrelsen. För att komma i kontakt med den klubblösa ungdomen ha särskilda manliga och kvinnliga sportledare utsetts med uppdrag att driva propaganda bland ungdomen. Den närmare kontakten uppnås genom s. k. ungdomsträffar, till vilka ungdomen inbjudits och med något lockande program. Besökarna ha registrerats och undersökning verkställts om de äro med i någon särskild förening. Någon konkurrens med den organiserade ungdomsrörelsen förekommer ej. Tvärtom ha organisationerna uppmanats att söka ta hand om den ungdom, som deltager i idrottsövningarna, varjämte den föreningslösa ungdomen anmodats att söka sig in i någon lämplig organisation. Såsom ett huvudmål för verksamheten har uppställts att ungdomarna skulle komma i beröring med de organiserade ungdomsrörelserna. Många håglösa ungdomar, särskilt bland den manliga ungdomen, ha på detta sätt värvats för ungdomsrörelserna. Med flickorna har man däremot icke lyckats lika bra.

B. Göteborg.

Den förebyggande ungdomsverksamheten i kommunal regi handhaves i Göteborg

av barnavårdsnämnden och har tagit formen av inrättande av arbetsstugor, inrättande av ungdomsgårdar, bildande av barn- och ungdomsråd samt utbildning av ungdomsledare. I Göteborg finnas nio barn- och ungdomsråd, som vartdera består av sju eller åtta ledamöter, utsedda av barnavårdsnämnden. Varje ungdomsråds verksamhetsområde omfattar en eller två församlingar. Barn- och ungdomsråden äro barnavårdsnämndens lokala organ beträffande dess förebyggande verksamhet. De utöva en allmän uppsikt över och följa med uppmärksamhet sådana förhållanden, som ta sikte på barns och ungdoms fostran och vård. Barn- och ungdomsråden avgiva till barnavårdsnämnden de förslag, vartill verksamheten kan giva anledning.

Ungdomsgårdarnas verksamhet är i Göteborg av gammalt datum och tillkom främst som en motvikt mot ligabrottsligheten, vilken en tid tog oroväckande proportioner i staden. I Göteborg finnas för närvarande sju ungdomsgårdar, tillkomna under åren 1934—1944, och förlagda till olika stadsdelar. De förvaltas i de flesta fall av de inom resp. stadsdelar verksamma ungdomsråden. Verksamheten i ungdomsgårdarna omfattar i allmänhet alla åldrar. För de yngsta finnas i anslutning till de flesta ungdomsgårdarna barnträdgårdar och för barn i skolåldern förekommer klubbverksamhet och praktiskt betonad gruppverksamhet. För de äldre anordnas studiecirklar i såväl teoretiska som praktiska ämnen, samkväm o. s. v. Genom mödraklubbar och föräldraföreningar söka ungdomsgårdarna samarbeta med hemmen. Verksamheten vid ungdomsgårdarna i Göteborg är till övervägande delen av s. k. sluten karaktär, innebärande, att de ungdomar, som önska deltaga i verksamheten, måste skriva in sig i någon eller några av klubbarna, grupperna eller cirklarna. Samarbete med redan befintliga ungdomsorganisationer förekommer i allmänhet ej i ungdomsgårdarna i Göteborg. Vid vissa av ungdomsgårdarna ha ungdomsorganisationerna fått utrymmen upplåtna för sin verksamhet, men vederbörande organisations medlemmar ha i så fall varit tvungna att skriva in sig som deltagare i ungdomsgårdens arbete. Ungdomsgårdarna innefatta liksom i Stockholm i allmänhet någon stor samlingssal jämte ett flertal mindre rum.

C. Norrköping.

I Norrköping har från kommunens sida endast i obetydlig utsträckning åtgärder företagits inom förebyggande ungdomsvården. Staden har huvudsakligen lämnat stöd till en del initiativ, vilka väckts inom stadens ungdomsråd, sammansatt av representanter för olika ungdomsorganisationer.

På privat initiativ har tillkommit en hemgård, som ursprungligen avsett att samla företrädesvis de kvinnliga arbetarna vid textilindustrien men som så småningom växt ut att omfatta även andra kategorier. Hemgården arbetar med praktiskt taget alla åldrar. Under arbetsåret 1943—1944 voro ett stort antal studiecirklar och klubbar med sammanlagt över 700 deltagare i verksamhet. Fester och samkväm, lekaftnar och dylikt anordnas, och en barnträdgård finnes i anslutning till hemgården. Denna är ansluten till Hemgårdarnas Riksförbund och åtnjuter ekonomiskt stöd av industrier och enskilda samt av kommunen.

D. Linköping.

Linköping har för den förebyggande ungdomsvården bildat en särskild stiftelse, stiftelsen Linköpings ungdoms- och hemgård, vilken konstituerades under år 1942. Stiftelsens styrelse tillsattes av Linköpings ungdomsråd, ett samarbetsorgan för praktiskt taget samtliga ungdomsorganisationer i Linköping, Intressekretsen för

social kurator i Linköping, bildad av bland annat representanter för flertalet kvinnoföreningar i staden, samt av Linköpings barnavårdsnämnd.

Stiftelsens verksamhet går fram efter tre linjer:

1. Ungdomsgårdar, 2. ungdomshem och 3. social kuratorverksamhet. Ungdomsgårdsverksamheten är i sin tur uppdelad på tre linjer, en öppen linje med läsrum, studierum och sällskapsrum och med möjligheter till fri samvaro under ansvarig ledning, en grupplinje för teoretiskt och praktiskt arbete och en ungdomsaftonslinje, genom vilken också stadens föreningar intresserats för att anordna regelbundna ungdomsaftnar med värdefulla program.

Stiftelsen betraktar som en av sina viktigaste uppgifter att skapa kontakt mellan de befintliga ungdomsorganisationerna och den föreningslösa ungdomen, och därför bedrives ett intimt samarbete mellan stiftelsen och organisationerna.

Den äldsta av stadens ungdomsgårdar, Folkungagården, är inrymd i en äldre fastighet belägen i centrum av staden i moderniserade och ändamålsenligt inredda lokaler. Verksamheten vid Folkungagården är uteslutande av öppen karaktär, d. v. s. arbetet bygger företrädesvis på fri samvaro ungdomarna emellan. Lokalerna hållas öppna varje kväll. I Folkungagården finnes en större samlingssal med tidskrifter och litteratur jämte angränsande smårum. Linköpings nyaste hemgård Risbrinksgården, är inrymd i en för ändamålet inköpt villa om sexton rum i utkanten av staden, och denna villa har utan några mera omfattande ändringsarbeten visat sig väl fylla sin uppgift. En större samlingssal förekommer men i övrigt huvudsakligen små rum. Verksamheten är till övervägande delen praktiskt betonad, men även teoretiska grupper förekomma. Arbetet bedrives i intim samverkan med ABF-avdelningen i Linköping, och alla studiecirklar planeras tillsammans med ABF och rapporteras dit.

Stiftelsen Linköpings Ungdoms- och hemgårdar åtnjuter för sin verksamhet stöd från ett flertal företag och organisationer i staden, varjämte Linköpings stad tillskjuter betydande belopp.

E. Gävle.

I Gävle har frågan angående den förebyggande ungdomsvården varit på dagordningen sedan år 1943. Utredning pågår i frågan. En av stadsfullmäktige tillsatt kommitté har i maj 1944 framlagt förslag, syftande till en central ungdomsgård i en staden tillhörig fastighet. Tanken har varit, att ytterligare ungdomsgårdar så småningom skulle uppväxa i förortssamhällena. Ungdomsgården skulle förestås av en särskild nämnd, stadens fritidsnämnd för ungdom, bestående av nio ledamöter, varav tre utsedda av ungdomsrådet. Drätselkammaren i Gävle har efter granskning av kommitténs förslag framlagt ett kompromissförslag, innebärande, att man tills vidare skulle närmare utbygga den verksamhet som bedrives av en redan nu befintlig institution, benämnd Gävle Hemgård. I samband härmed övervägdes viss ändring i stadgarna för Hemgården. För verksamheten skulle upplåtas en staden tillhörig fastighet. Drätselkammarens kompromissförslag har remitterats till olika stadens styrelser, men ärendet är ännu icke (mars 1945) slutbehandlat. ABF i Gävle har i stort sett gått in för samma tankegång som drätselkammaren. Även i Gävle användes folkskolans lokaler, särskilt slöjdlokalerna, i största möjliga utsträckning för fritidssysselsättning. Kostnaderna härför äro jämförelsevis små.

Hemgården i Gävle förestås av en särskild stiftelse. Syftet med Hemgården är att i hemliknande omgivning söka bereda tillfälle för manlig och kvinnlig ungdom att

deltaga i studiecirklar, teoretiska och praktiska kurser samt klubbaftnar m. m. Hemgården vänder sig i första hand till ungdom men hälsar alla åldersgrupper välkomna. Den utgöres av en stor äldre våning på sex rum med serveringsrum och kök. På vinden finnes snickarverkstad och vävkammare. Under arbetsåret 1943—1944 ha kurser anordnats i skolkök, sömnad och klädvård, handarbete, knyppling, vävning, träslöjd, målning, engelsk nybörjarcirkel, föreläsnings- och diskussionscirklar, modellbåtsbygge samt pojk- och flickklubbar av olika slag.

F. Bofors.

Bofors Ungdomsgård, vilken torde vara en av de modernaste och mest tidsenliga i landet, står under tillsyn av en särskild stiftelse, kallad Bofors ungdomsgård, vars styrelse utses av Karlskoga stadsfullmäktige med två representanter, Karlskoga sociala ungdomsråd med fyra representanter, samt Aktiebolaget Bofors, Karlskoga barnavårdsnämnd, Karlskoga stads yrkes- och lärlingsskola och Bofors lärlingsverkstad med vardera en representant. Byggnaden är uppförd i tre våningar med inredd källarvåning, i huvudsak belägen över markens nivå. I källarvåningen finnas bland annat större slöjdsal, vävrum, lekrum, omklädningsrum, toalettrum och duschrum. I våningen en trappa upp finnas förutom bostad och expeditionsrum för föreståndaren, en större kafélokal med tillhörande läsrum och utrymmen samt lokaler för skolkök. Ytterligare en trappa upp ligga bland annat syrum, bibliotek, teckningssal, läs- och skrivrum samt ett studierum. I översta våningen finnas samlingssal med c:a 225 sittplatser, fullständigt scenutrymme, ljudfilmsapparat m. m. Fastigheten har uppförts på Aktiebolaget Bofors' bekostnad. För driften lämnas anslag såväl av bolaget som av Karlskoga stad. Verksamheten uppdelas dels i verksamhet för vuxen ungdom med en minimiålder av 15 år, dels i klubbar för barn i åldern 10—16 år och omfattar bland annat engelska, flygteknik, heminredning, praktiska grupper, med ämnen sådana som amatörteater, bokbinderi, folkdanser, gammal dans, fotoklubb, knyppling, systuga, teckning och målning, träslöjd, ungdomsorkester etc. samt yrkesskoleundervisning omfattande lärlingskurser i klädsömnad, linnesömnad, hushållsgöromål etc. Barnklubbarna är t. ex. modellflygklubbar, motorklubbar, slöjdklubbar m. m. För ungdomsgården är anställd en föreståndare, vilken har att bland annat ur ordningssynpunkt övervaka det sätt, varpå sammankomster, fester och enskilda rådplägningar anordnas och utföras ävensom att söka anskaffa lämpliga medarbetare och att åstadkomma gott samarbete mellan de olika verksamhetsgrenarnas medarbetare.

Samarbete äger rum med ungdomsorganisationerna.

I syfte att utröna behovet av och önskemålen ifråga om lokaler för ungdomsorganisationernas verksamhet ha kommitterade under hand låtit verkställa förfrågningar hos de olika organisationerna. Därunder har inhämtats i huvudsak följande.

Såsom ett allmänt önskemål har framförts, att lokaler upplätes i västra, östra och norra stadsdelarna i någon lämplig byggnad inom respektive stadsdelar. I varje lokal önskas en större sal med plats för c:a 100 personer (med en golvyta av 75—100 kvm.) och försedd med rymligt podium för sång, musik och annat uppträdande. Härutöver önskas å varje plats några rum om c:a 30 kvm. för grupper med 25—30 deltagare, några rum om c:a 20 kvm. för mindre grupper, scoutpatruller och dylikt med 10—15 deltagare, tillgång till kök för ordnande av samkväm, slöjdrum för träslöjd, eventuellt även metallslöjd samt lokal för anordnande av vävkurser. Det har

vidare framhållits, att isoleringen mellan de olika rummen bör vara så god att olika föreningar samtidigt kunna utnyttja lokalerna. Ifråga om inventarier har påpekats önskvärdheten av att i den stora samlingssalen funnes tillgång till piano samt ifråga om övriga inventarier stapelbara stolar, fällbara bord samt svart tavla. I övrigt har understrukits, att inredningen bör ordnas, så att i lokalerna skapas en trivsam och hemliknande miljö. Det har även framhållits, att det vore synnerligen värdefullt om i de föreslagna lokalerna även kunde ordnas ett läsrum med tidningar och sällskapsspel för föreningslös ungdom och överhuvud taget såsom samlingsplats för sällskaplig samvaro före mötena.

Beträffande de olika nu befintliga ungdomsorganisationernas speciella behov av lokaler ha följande önskemål anmälts för kommitterade:

Socialdemokratiska ungdomsklubbarna:

I varje stadsdel önskas ett mindre rum minst en kväll i veckan och ett större rum (samlingssal) med tillgång till mindre scen och piano å någondera stadsdelen.

Västerås Ungsvenskars förening:

Enligt vad ordföranden i föreningen meddelat, har föreningen endast behov utav samlingssal vid enstaka tillfällen. Önskemål beträffande denna samlingssal är, att den rymmer åtminstone 200 personer.

Folkpartiets ungdomsavdelning:

Enligt uppgift från föreningens ombudsman önskar folkpartiets ungdomsavdelning i första hand tillgång till någon lokal, belägen i stadens centrum. Emellertid föreligger behov av lokaler för studiecirklar, omfattande c:a 15 personer i regel var 14:de dag. En större samlingslokal skulle erfordras ungefär en gång i månaden.

Västerås Unga Örnar:

På samtliga ställen önskas en större samlingslokal en gång i veckan. Dessutom begäres för ungdomscirklar och arbetsgrupper en mindre lokal (studierum) 2 à 3 gånger varje vecka.

Godtemplarordens ungdomsverksamhet: (S. G. U.)

Å varje stadsdel önskas en gång i veckan ett mindre rum för teoretiska övningar av olika slag (närmast för idrottsverksamheten). Olika scoutpatruller önska var för sig ett mindre rum en gång i veckan. Man har även framhållit önskvärdheten av ett större samlingsrum med tillgång till piano och mindre estrad.

Syföreningen behöver också någon kväll i veckan en lokal.

ABF och Arosgården:

Mindre rum för studiecirklar och ett något större rum för ungdomssamkväm någon kväll i veckan.

Missionsförsamlingen:

Å varje ställe en samlingssal och 2 rum (c:a 30 personer) en kväll varje vecka.

Metodistförsamlingen:

Å Emaus ett rum (c:a 30 personer) en kväll i veckan. Söndag förmiddag för söndagsarbete.

Baptistförsamlingen:

Å varje ställe ett rum (30 personer) en kväll i veckan. Dessutom önskas lokal för söndagsskola, ett större rum å Kristiansborg, därest denna byggnad kommer att inredas för ungdomsverksamhet.

Kyrkliga Ungdomsgillet:

Å varje ställe ett rum en kväll varje vecka (c:a 30 personer).

KFUM och KFUK:

Å varje ställe dels en större samlingssal en gång i månaden, dels ock ett större och ett mindre rum en kväll varje vecka.

Västerås scoutkår:

Å varje ställe en samlingssal en à två gånger i månaden samt ett stort och ett mindre rum fyra kvällar i veckan.

I samtliga fall har framförts det önskemålet, att lokalerna upplätes till stadens självkostnadspris. Genomgående framhålles, att ungdomsorganisationernas ekonomi icke är sådan, att de kunna bära några större utlägg för lokalhyror. Även från andra ungdomsorganisationer än de här ovan angivna har framställts önskemål om ökad tillgång å lokaler. Då från detta håll mera detaljerade uppgifter om lokalbehovet ej lämnats, ha de ej i detta sammanhang särskilt redovisats.

I 1946 års stat finnas upptagna i huvudsak följande anslag för verksamhet, vilken mer eller mindre anknyter till ungdomsvården.

KFUM:s studie- och sociala verksamhet	1.000	kronor
Arosgården	4.000	„
ABF:s biblioteksverksamhet	8.000	„
Västerås Nykterhetsföreningars Centralförsamling	500	„

varjämte under år 1945 beviljats restitution av nöjesskatt för bland annat KFUM, SGU, Unga Örnar, Västerås Sportklubb och föreningen Västerås Nya Idrottsplats, med tillhopa c:a 2.000 kronor.

För olika idrottsändamål ha beviljats anslag med 10.000 kronor till föreningen Västerås Idrottshall, 10.000 kronor för inköp av högtalaranläggning till Arosvallen, 3.000 kronor till Västerås Gymnastikförening och 120.000 kronor för diverse ombyggnadsarbeten vid Arosvallen. Under år 1945 har föreningen Västerås Nya Idrottsplats dessutom erhållit restitution av nöjesskattemedel med c:a 9.700 kronor, varav hälften återbetalats kontant och hälften fonderats för idrottsändamål.

Föreningen Västerås Idrottshall har för år 1945 erhållit dylik restitution med c:a 5.200 kronor, vilket belopp använts för likviderande av stadens andelsteckning i föreningen.

Sammanlagda summan av sålunda beviljade anslag och restitutioner av nöjesskattemedel uppgår till c:a 170.000 kronor.

Ungdomsvårdsverksamheten kan i en vidare mening sägas omfatta även all vårdverksamhet för barn i skolåldern och för minderåriga barn överhuvud taget. Anslagen för dylik verksamhet, t. ex. barnstugor, skollovskolonier och dylikt ha icke medtagits i ovannämnda redogörelse.

En sammanfattning av de olika linjer, enligt vilka bidrag till ungdomsvårdsfrågans lösande kan lämnas, ger i huvudsak vid handen följande.

1. Slöjdverksamhet under eftermidagarna i folkskolorna.

Enligt vad som inhämtats från folkskolestyrelsen möter intet hinder, att folkskolornas slöjdsalar ett par gånger i veckan om kvällarna upplåtas för slöjd. Lokalerna såsom sådana ställas utan avgift av folkskolestyrelsen till förfogande men särskild ersättning måste utgå för lyse och städning. Härtill komma kostnaderna för slöjdlärare och material.

Med hänsyn bl. a. till de dyrbara verktygen torde en dylik slöjdverksamhet endast böra utövas under behörig tillsyn av lärare. Enligt vad som inhämtats föreligger möjlighet att en gång i veckan slöjdlokal upplåtes under två kvällstimmar i t. ex. Djäknebergsskolan, Herrgärdsskolan och Korsängsskolan. Timlönen för lärare kan ej beräknas understiga 4 kronor i timmen, och för städning torde man böra räkna med lägst 2 kronor i timmen.

2. Ett annat sätt att stödja ungdomsverksamheten är att staden tillhandahåller ungdomsorganisationerna anslag i form av bidrag till lokalhyror och för anställande av instruktörer. Det är denna tankegång styrelsen för Västerås ungdomsråd är inne på i förut omnämnda skrivelse av den 31 oktober 1945. Ungdomsrådet har tydligen härvid förutsatt, att dylik stödverksamhet genom anslag skulle utgöra endast ett led i stadens verksamhet för ungdomsvården och att staden dessutom skulle direkt tillhandahålla lämpliga lokaler för verksamheten. Rent principiellt föreligger givetvis emellertid icke något hinder att staden uteslutande genom anslag befrämjar ungdomsvården. Det blir härvid en omdömes- och kostnadsfråga, huru anslagen lämpligen skola avvägas och fördelas mellan de olika organisationerna och i vilken utsträckning staden bör tillförsäkra sig kontroll eller rent av medbestämmanderätt över anslagens användande.

3. Återstår slutligen den mera direkta form för stöd åt ungdomsverksamheten, vilken kommer till uttryck därutinnan, att staden direkt tillhandahåller lokaler för denna verksamhet, antingen i nybyggda företag eller i äldre fastigheter, som eventuellt för ändamålet särskilt iordningställas. Såsom framgår av utredningen torde man numera i allmänhet i städerna ha slagit in på denna linje såsom den ur flera synpunkter lämpligaste.

Beträffande möjligheten att i nybyggnad inreda lokaler för ungdomsverksamhet torde kunna hänvisas till de försök, man gjort i Stockholm att vid nybyggnad av lekstugor och barnstugor reservera även lokaler för den äldre ungdomens fritidsverksamhet. Från barnstugustyrelsens sida har framhållits, att man principiellt är villig att vid kommande nybyggnader för barnstuguverksamheten medverka till en sådan planlösning av vederbörande byggnadsföretag, att lämpliga lokaler iordningställdes även för den äldre ungdomen, ehuru man velat betona, att ett sammanförande av verksamheten för yngre och äldre ungdom i samma lokaler medförde åtskilliga komplikationer av mer eller mindre svårlösbar art.

Av de staden tillhöriga fastigheter, vilka skulle lämpa sig att iordningställas för nu ifrågavarande ändamål, torde för närvarande kunna ifrågakomma huvudsakligen följande, nämligen Stora Fridnäs, Kristiansborg och Emaus.

Under hänsynstagande till de förut angivna av olika organisationer framförda önskemålen ha verkställts preliminära kostnadsberäkningar för iordningställande av nämnda fastigheter. De olika förslagen, som givetvis endast få betraktas såsom skissförslag, innebära i huvudsak följande.

Stora Fridnäs.

Alt. 1. I bottenvåningen borttages en vägg mellan matsal och salong för åstadkommande av en större samlingssal med scen, värmeanläggning utföres i hela byggnaden, varjämte elektriska ledningar indragas och armatur uppsättes i alla rum. Tapetsering och målning utföres i alla rum i byggnaden.

Genom dessa ändringsarbeten skulle åstadkommas en samlingssal för c:a 90 personer å nedre botten, en stor hall användbar såsom läsrum jämte ett antal mindre

rum å övre och nedre botten, lämpade som klubbrum, inalles 8 à 10 stycken, oräknat kök och serveringslokal. Kostnaderna för detta alternativ skulle uppgå till 21.000 kronor.

Alt. 2. Samma som alt. 1 med tillägg av inrättande av 4 stycken toaletter samt iordningställande av en särskild vaktmästarebostad. Kostnaderna för detta alternativ skulle utgöra 29.800 kronor.

Därest det anses lämpligt, att i övriga rum utom samlingssalen inlägges parkett eller linoleum, kan detta ske för en ungefärlig kostnad av 7.000—8.000 kronor.

Emaus gård.

I bottenvåningen skulle genom borttagande av en vägg mellan två rum kunna inredas en samlingssal för c:a 60 personer. Kostnaderna för iordningställande av fastigheten, däri inräknat bl. a. indragande av värmeanläggning, belysning och armatur, parkettgolv och samlingssal, två toaletter, tapetsering och målning skulle belöpa sig till 23.500 kronor. Därest även golven i övriga rum utom samlingssalen beläggas med linoleum eller parkett, tillkommer en kostnadsökning av 5.000 kronor.

Förutom omnämnda samlingssal skulle kunna till ungdomsverksamhetens förfogande i denna fastighet ställas å nedre botten kapprum, ett större och ett mindre sammanträdesrum samt å övre våningen tre sammanträdesrum av ordinär storlek och en hall, vartill å nedre botten kommer kök och serveringsrum. Någon möjlighet att inreda vaktmästarebostad i Emaus gård utan att i alltför hög grad inkräkta å övriga utrymmen torde icke finnas. Möjligheter föreligga emellertid att genom avtal med någon närboende person tillförsäkra sig vederbörlig tillsyn över lokalerna.

Kristiansborg.

Kostnaderna för iordningställande av Kristiansborgs gård, vilken av nu nämnda byggnader givetvits i och för sig är den bäst lämpade för ändamålet, både med hänsyn till byggnadens läge och beskaffenhet, skulle utgöra c:a 25.000 kronor, däri inräknat indragande av värme, erforderlig elektrisk armatur, parkettgolv i salen, målning och tapetsering samt övriga reparationer. I byggnaden skulle kunna på detta sätt åstadkommas såväl en samlingssal som lämplig vaktmästarebostad och ett större antal rum av olika storleksordningar för sammanträden och klubbverksamhet.

En nackdel är att Kristiansborgs gård för närvarande som bekant disponeras utav lantbruket och ianspråktagande av densamma för ungdomsverksamhetens räkning skulle förutsätta, att lantegendomsnämndens lokalfråga i ett sammanhang löstes. Emaus gård är uthyrd på årskontrakt med 3 månaders uppsägning, medan Stora Fridnäs av staden tillfälligt upplåtits som barnhem för finska barn.

I samtliga fallen tillkomma kostnader för erforderliga inventarier, vilka kostnader givetvis variera efter den standard, som i varje fall anses lämplig. En överslagsberäkning av inventariebehovet för Stora Fridnäs och Emaus gård har givit vid handen att kostnaderna härför skulle belöpa sig till ifråga om förstnämnda fastighet 21.300 kronor och ifråga om sistnämnda fastighet till 17.300 kronor. Genomsnittligen torde man kunna räkna med en inventariekostnad för varje särskild fastighet av c:a 20.000 kronor.

Genom fastighetsförvaltarens försorg har på grundval av den hyresfrekvens, som beräknats med ledning av de olika ungdomsorganisationernas uppgifter och med utgående från en medelhyra för samlingssal av c:a 15 kronor per gång och

för mindre rum c:a 3 kronor per gång, verkställts en beräkning av inkomster och utgifter för drivande av eventuell ungdomsgårdsverksamhet vid nu nämnda fastigheter. Enligt vad beräkningen utvisar skulle utgifterna komma att överstiga inkomsterna ifråga om rörelsen vid Kristiansborg med c:a 4.000 kronor, ifråga om Emaus gård med c:a 3.400 kronor och ifråga om Stora Fridnäs med c:a 3.700 kronor. Härvid är att märka, att bland utgiftsposterna då även medtagits den hyra, vilken beräknats inflyta, därest fastigheterna i fortsättningen skulle uthyras. I beräkningarna ha därvid icke medtagits ersättning till eventuella ledare. Driftskostnaderna måste sålunda ökas med häremot svarande belopp.

Till sist må i detta sammanhang även något beröras de möjligheter, vilka kunna föreligga att anskaffa lämpliga ungdomsledare.

Ledarefrågan torde i första hand beröra den icke organiserade ungdomen. Rekrytering av lämpliga ledare torde kunna ske antingen genom ungdomsrådets förmedling eller ock genom förmedling av annan kommunalstyrelse. Enligt vad som inhämtats från barnstugestyrelsen torde vissa möjligheter föreligga att för speciellt den yngre ungdomen utnyttja barnstugerörelsens personal. Emellertid har barnstugestyrelsen särskilt påpekat, att man icke i någon större utsträckning kan räkna med dylik arbetskraft med hänsyn till att denna personals arbetskraft redan genom det ordinarie arbetet kraftigt utnyttjas.

Vid övervägande av de olika möjligheter, vilka sålunda stå till buds för lösande av ungdomsvårdsfrågan ha kommitterade till en början ansett, att särskilt stor vikt bör fästas vid frågan angående utbildande av lämpliga ledare för ungdomsverksamheten. För att skapa tillgång å lämpliga ledarekrafter torde erfordras, att särskilda instruktörskurser för utbildning av ledare anordnas. Därjämte anse kommitterade att staden, på sätt ungdomsrådet i sin skrivelse anfört, bör för innevarande år lämna ett ekonomiskt bidrag till de olika ungdomsorganisationerna till förhyrande av lokaler för verksamheten. Kommitterade vilja därför tillstyrka, att till ungdomsrådets förfogande ställes det begärda anslaget å 15.000 kronor. Av anslaget har ungdomsrådet beräknat ett belopp av 3.500 kronor för rådets allmänna verksamhet och för hjälp till ledarutbildningen samt återstoden såsom bidrag till lokalkostnader. Kommitterade vilja för sin del ifrågasätta, huruvida en dylik avvägning av anslaget är den lämpligaste. Utan att vilja slutgiltigt binda ungdomsrådet härutinnan, få kommitterade uttala det önskemålet, att högre belopp än det av ungdomsrådet avsedda användes för utbildning av ledare och återstoden till hyresbidrag för samlingslokaler.

Vidkommande frågan angående anordnande av ungdomsgårdar, vilja kommitterade såsom ett allmänt önskemål uttala, att i den mån förhållandena göra så möjligt i en framtid såväl stadens centrum som de mera perifera delarna av staden erhålla särskilda ungdomsgårdar. Kommitterade erinra i detta sammanhang om de initiativ, som tagits av industrierna i staden och varigenom tills vidare inrättats en ungdomsgård i stadspaviljongen. Att för närvarande åstadkomma en ungdomsgård av mera permanent karaktär i stadens centrum torde icke låta sig göra. Frågan om en dylik ungdomsgård synes lämpligen böra upptagas till lösning i sammanhang med frågan om anordnande av ett allmänt medborgarhus i stadens centrum. Beträffande övriga stadsdelar torde för närvarande endast Fridnäs, Kristiansborg

och Emaus gård kunna komma ifråga, för såvitt man vill hålla sig till sådana fastigheter, vilka av staden inom de närmaste åren kunna för ändamålet disponeras. Med hänsyn härtill och till den utredning, som pågår genom den särskilda, av representanter för staden och industrierna bestående kommittén har denna kommitté ansett sig böra stanna vid dessa förslag. Såsom tidigare antytts torde vissa möjligheter föreligga att i samband med inrättande av nya barnstugor även kunna inreda lokaler för ungdomsverksamheten. Kommitterade vilja i anslutning härtill uttrycka den förhoppningen, att föreliggande planer å uppförande av ytterligare barnstugor å väster och öster snarast möjligt realiseras.

Av de tre föreslagna ungdomsgårdarna torde den vid Emaus närmast böra ifrågakomma till utförande. I betraktande av stadens kraftiga utvidgning åt öster torde också denna stadsdel vara den, som har särskilt behov av samlingslokaler för ungdomsverksamheten. Därtill kommer att denna fastighet snabbast kan frigöras för ändamålet. Så snart förhållandena medgiva staden att disponera även de andra fastigheterna, torde dessa böra iordningställas för nu ifrågavarande ändamål. I samband härmed bör lämpligen uppdragas åt fastighetsförvaltningen att snarast möjligt träffa anstalter i syfte att frigöra lokalerna. Som ovan nämnts torde man böra sikta till att åstadkomma särskilda ungdomsgårdar inom alla eller åtminstone de flesta av stadsdelarna.

I samband med landsbibliotekets uppförande har på en del håll dryftats frågan angående anordnande av filialer till landsbiblioteket i stadens periferier. Kommitterade vilja med anledning härav förorda, att det närmare undersökes, huruvida icke dylika filialer till biblioteket lämpligen skulle kunna förläggas till ungdomsgårdarna.

Ett särskilt spörsmål är huru den närmare tillsynen av ungdomsgårdarna och uthyrningen av lokalerna till de olika organisationerna skall organiseras. Kommitterade ha efter moget övervägande funnit, att dessa frågor ävensom överhuvud taget förvaltningen av ungdomsgårdarna bör uppdragas åt en särskild styrelse, bestående av högst 5 ledamöter. Åt denna styrelse bör även uppdragas att följa frågan i fortsättningen och att i ärendet taga de initiativ och väcka de förslag, vartill en kommande utveckling kan föranleda.

Vad slutligen beträffar slöjdverksamhet i folkskolorna, ha kommitterade kommit till den uppfattningen, att intresset för en dylik verksamhet torde böra närmare utrönas, innan verksamheten igångsättes. Kommitterade ha för den skull nöjt sig med de allmänna anvisningar, vilka lämnats ifråga om dylik verksamhets ordnande, utan att för fullmäktige framlägga något formligt förslag därom. Det synes böra ankomma å den för ungdomsgårdarna tillsatta styrelsen att närmare taga ställning till huruvida detta uppslag kan anses böra fullföljas.

Under hänvisning till vad sålunda anförts få kommitterade hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip godkänna kommitterades här ovan angivna förslag angående inrättande, så snart förhållandena därtill medgiva, av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg,

att uppdraga åt stadens fastighetsförvaltning att vidtaga åtgärder i syfte att så snart ske kan tillförsäkra staden möjlighet att disponera fastigheterna för nu ifrågavarande ändamål,

att utse en särskild styrelse bestående av fem personer att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna ävensom i fortsättningen följa ungdomsvårdsfrågans

närmare utveckling samt till stadsfullmäktige avgiva de förslag, vartill styrelsen i anledning härav finner skäl,

att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter i nämnda styrelse,

att ställa till styrelsens för Västerås Ungdomsråd förfogande ett anslag för år 1946 å 15.000 kronor för utbildning av instruktörer och för anskaffande av lokaler till olika ungdomsorganisationer samt

att genom nu nämnda förslag ej mindre förevarande motion skall anses besvarad än även drätselkammaren befriad från fullmäktiges den 26 mars 1942 för drätselkammaren givna uppdrag att närmare utreda frågan om kommunalt bidrag till ungdomsorganisationer.

Västerås den 22 februari 1946.

Å ungdomsvårdskommitténs vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösten.

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1946 Ser. B nr 9

Nr 9

REDOGÖRELSE

ÖVER

VÄSTERÅS STADS RÄKENSKAPER

FÖR ÅR 1945

Skattestatens utgifter och inkomster för år 1945 jämförda med i stat upptagna belopp.

	Anslag enl. stat:	Förslags-anslag:	Summa beräknade utgifter:	Verkliga utgifter: Drift-utgifter:	Verkliga utgifter: Kapital-utgifter:	Summa verkliga driftutgifter och kapital-utgifter:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster: Drift-inkomster:	Verkliga inkomster: Kapital-inkomster:	Summa verkliga driftinkomster och kapital-inkomster:	I förhållande till budgeten uppkomna: Överskott:	I förhållande till budgeten uppkomna: Underskott:
1. Allmän förvaltning.												
1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar	770: —		770: —	770: —		770: —						
1 B. Stadsrevision	13.750: —		13.750: —	14.601: 75		14.601: 75	7.550: —	7.550: —		7.550: —		851: 75
1 C. Drätselkammare												
1. Gemensamma kostnader	6.270: —		6.270: —	6.222: 08		6.222: 08					47: 92	
2. Stadskansli	145.542: 50	5.354: 35	150.896: 85	157.257: 96		157.257: 96	1 000: —	1.000: —		1 000: —		6.361: 11
3. Stadskamrerarekontor	83.008: 75	5.933: 25	88.942: —	95.691: 83		95.691: 83	2.100: —	2.450: 25		2.450: 25		6.399: 58
4. Byggnadskontor	203.514: 25	12 667: 60	216.181: 85	219.023: 71		219.023: 71	86.000: —	86.042: —		86.042: —		2.799. 86
1 Ö. Övriga ändamål	27.660: 10	2.300: —	29.960: 10	47.229: 68		47.229: 68						17.269: 58
2. Rätts- och ordningsväsen.												
2 A. Magistrat och rådhusrätt	127.499: 25	11.623: 11	139.122: 36	142.088: 58		142.088: 58	31.000: —	46.725: 33		46.725: 33	12.759: 11	
2 BC. Polis- och åklagarväsen samt fångvård	615.615: 75	5.934: 88	621.550: 63	586.969: 28	22.327: 87	609.297: 15	57.778: 26	62.469: 47		62.469: 47	16.944: 69	
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.												
3 AB. Mantalsskrivnings- och uppbördsverk												
1. Kronouppbördskontor	56.038: 75	5.144: 43	61.183: 18	61.246: 02		61.246: 02	22.000: —	27.733: 19		27.733: 19	5.670: 35	
2. Taxeringskontor	9.400: —		9.400: —	9.092: 31		9.092: 31					307: 69	
3 C. Exekutionsverk	81.890: 80	5.738: 85	87.629: 65	85.932: 73		85.932: 73	17.507: —	13.943: 25		13.943: 25		1.866: 83
4. Byggnads- och stadsplaneväsen.												
4 A. Byggnadsnämnd												
1. Stadsarkitektkontor	75.638: —	17.559: —	93.197: —	99.323: 96		99.323: 96	13.900: —	22.619: 85		22.619: 85	2.592: 89	
2. Stadsingeniörskontor	124.688: —	6.677: 70	131.365: 70	129.455: 78		129.455: 78	20.000: —	19.690: 15		19,690: 15	1.600: 07	
5. Civilförsvar o. d.												
5 A. Luftskydd	137.375: —	3.300: —	140.675: —	35.972: 43	18.113: 94	54.086: 37	13.270: —	13.816: 25		13.816: 25	87.134: 88	
5 B. Utrymning och inkvartering	5.585: —		5.585: —	4 060: 72		4.060: 72					1.524: 28	
5 C. Familjebidrag	2.050.825: —		2.050.825: —	737.198: 37		737.198: 37	1.920.000: —	678.226: 65		678.226: 65	71.853: 28	
6. Brandskydd.												
6 AB. Brand- och sotningsväsen	335.061: 75	8.686: 84	343.748: 59	350.416: 99	11.100: —	361.516: 99	15.500: —	28.327: 14		28.327: 14		4 941: 26
7. Fastighetsförvaltning.												
7 A. Gemensam förvaltning	46.182: 50		46.182: 50	39.213: 01		39.213: 01					6.969: 49	
7 B. Förvaltningsfastigheter	317.465: —	39.100: —	356.565: —	227.347: 61	150.000: —	377.347: 61	130.864: 15	138.629: 37		138.629: 37		13.017: 39
7 C. Exploateringsfastigheter	139.611: 48		139.611: 48	120.749: 09	20.600: —	141.349: 09	4.700: —	4.623: 72		4.623: 72		1.813: 89
7 D. 1. Jordbruksegendomar	341.315: 57		341.315: 57	332.097: 30	65.144: —	397.241: 30	278.840: 27	338.172: 10		338.172: 10	3.406: 10	
2. Skogar	21.840: —		21.840: —	19.458: 05		19 458: 05	32.100: —	45.702: 85		45.702: 85	15 984: 80	
4. Grustag	21.923: 56		21.923: 56	24.123: 89		24 123: 89	40.000: —	30.776: 28		30.776: 28		11.424: 05
5. Fritidsreservat	36.208: —	480: —	36.688: —	43.319: 74		43.319: 74	36.208: —	42.839: 74		42.839: 74		
7 E. Hyrsfastigheter	548.183: 08	10.902: —	559.085: 08	442.835: 01	120.000: —	562.835: 01	396.437: 18	447.219: 45		447.219: 45	47.032: 34	
7 F. 1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	36.615: —		36.615: —	36.810: —		36.810: —						195: —
2. Pensionärshem	92.875: —		92.875: —	90.664: 36		90 664: 36	28.970: —	29.222: 25		29.222: 25	2.462: 89	
7 Ö. Övriga ändamål	182.000: —		182.000: —	182.000: —		182.000: --	15.000: —	15.000: —		15.000: —		
Transport	5.884.352: 09	141.402: 01	6.025.754: 10	4.341.172: 24	407.285: 81	4.748.458: 05	3.170.724: 86	2.102.779: 29		2.102.779: 29	276.290: 78	66.940: 30

	Anslag enl. stat:	Förslags-anslag:	Summa beräknade utgifter:	Verkliga utgifter — Drift-utgifter:	Verkliga utgifter — Kapital-utgifter:	Summa verkliga driftutgifter och kapital-utgifter:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster — Drift-inkomster:	Verkliga inkomster — Kapital-inkomster:	Summa verkliga driftinkomster och kapital-inkomster:	I förhållande till budgeten uppkomna — Överskott:	I förhållande till budgeten uppkomna — Underskott:
Transport	5.884.352: 09	141.402: 01	6.025.754: 10	4.341.172: 24	407.285: 81	4.748.458: 05	3.170.724: 86	2.102.779: 29		2.102.779: 29	276.290: 78	66.940: 30
8. *Gatu- och parkförvaltning.*												
8 B. Gatuförvaltning												
1. Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	898.400: —	6.000: —	904.400: —	970.890: 07		970.890: 07	132.700: —	94.059: 25		94.059: 25		105.130: 82
2. Gatubelysning	100.000: —	22.200: —	122.200: —	140.503: 81		140.503: 81	840: —	840: —		840: —		18.303: 81
3. Gaturenhållning	69.368: —		69.368: —	76.811: 97		76.811: 97	2.800: —	2.800: —		2.800: —		7.443: 97
4. Drätselkammarens förråd	298.044: 52	506: 40	298.550: 92	320.388: 61	50.000: —	370.388: 61	190.000: —	293.360: 94		293.360: 94	31.523: 25	
5. Automobiler	45.210: —		45.210: —	45.093: 88		45.093: 88	44.000: —	33.288: 43		33.288: 43		10.595: 45
6. Bekvämlighetsinrättningar	4.405: —		4.405: —	5.077: 62		5.077: 62	1.400: —	1.359: 15		1.359: 15		713: 47
8 C. Parkförvaltning	307.639: —	18.589: —	326.228: —	350.626: 09		350.626: 09	25.715: —	23.223: 40		23.223: 40		26.889: 69
9. *Hamnförvaltning.*												
9 A. Hamnar	629.786: 45		629.786: 45	543.360: 94	61.719: 23	605.080: 17	629.786: 45	605.080: 17		605.080: 17		
10. *Kommunikationsföretag.*												
10 C. Johannisbergs flygfält		2.500: —	2.500: —	2.804: 09		2.804: 09						304: 09
10 D. Färjor och ångslupar	35.826: —	627: —	36.453: —	40.119: 66		40.119: 66	30.150: —	27.427: 25		27.427: 25		6.389: 41
10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.040: 40		8.040: 40	8.040: 40		8.040: 40						
10 Ö. Övriga ändamål	5.000: —		5.000: —	5.000: —		5.000: —						
11. *Industriella verk.*												
11 A. Gasverk	980.245: —		980.245: —	1.016.602: 37		1.016.602: 37	1.132.937: —	1.017.113: 74	68.614: 84	1.085.728: 58		83.565: 79
11 B. Elektricitetsverk	2.030.177: 08		2.030.177: 08	2.262.505: 50	87.500: —	2.350.005: 50	2.476.313: 04	2.849.082: 51	84.376: 21	2.933.458: 72	137.317: 26	
12. *Hälso- och sjukvård.*												
12 A. 1. Allmän hälsovård	85.068: 07	11.461: —	96.529: 07	95.361: 61		95.361: 61	4.050: —	4.976: 48		4.976: 48	2.093: 94	
3. Poliklinik	5.400: —	200: —	5.600: —	5.850: —		5.850: —	3.000: —	3.250: —		3.250: —		
5. Bostadsinspektion	5.340: —	511: 05	5.851: 05	5.704: 93		5 704: 93	75: —				71: 12	
12 Ö. Övriga ändamål	7.000: —		7.000: —	5.924: —		5.924: —					1.076: —	
13. *Allmän hygien.*												
13 A. Vatten- och avloppsverk	677.788: —		677.788: —	818.143: 88		818.143: 88	781.213: —	757.874: 14	171.003: 26	928.877: 40	7.308: 52	
13 C. 1. Renhållningsverk	228.743: 75	6.113: 11	234.856: 86	247.218: 57		247.218: 57	107.866: 75	110.434: 41		110.434: 41		9.794: 05
2. Svingård	49.027: 50		49.027: 50	59.444: 24		59.444: 24	49.627: 50	57.601: 68		57.601: 68		2.442: 56
13 D. Varmbadhus	116.510: 07	17.176: 34	133.686: 41	140.674: 16		140.674: 16	112.642: 50	134.075: 11		134.075: 11	14.444: 86	
13 E. 1. Kallbadhus	6.400: —		6.400: —	8.758: 79		8.758: 79	1.500: —	2.452: 79		2.452: 79		1.406: —
2. Anordningar för friluftsliv	41.128: —		41.128: —	47.731: 86		47.731: 86						6.603: 86
14. *Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.*												
14 A. Salutorg och saluhall	1.300: —		1.300: —	1.249: 49		1.249: 49	4.000: —	3.726: —		3.726: —		223: 49
14 C. Köttbesiktningsbyrå	20.420: —	867: —	21.287: —	21.099: 24		21.099: 24	12 529: —	12.043: 20		12.043: 20		298: 04
15. *Undervisnings- och bildningsverksamhet.*												
15 A. 1. Folkskola	1.426.349: 74	7.759: 96	1.434.109: 70	1.424.085: 47		1.424.085: 47	747.241: —	828.420: 25		828.420: 25	91.203: 48	
2. Fortsättningsskola	17.400: —		17.400: —	14.572: 43		14.572: 43	8.100: —	7.951: 50		7.951: 50	2.679: 07	
15 B. Högre folkskola	93.610: 50		93.610: 50	83.961: 79		83.961: 79	53.237: —	53.678: 65		53.678: 65	10.090: 36	
Transport	14.077.979: 17	235.912: 87	14.313.892: 04	13.108.777: 71	606.505: 04	13.715.282: 75	9.722.448: 10	9.026.898: 34	323.994: 31	9.350.892: 65	574.098: 64	347.044: 80

	Anslag enl. stat:	Förslags-anslag:	Summa beräknade utgifter:	Verkliga utgifter Drift-utgifter:	Kapital-utgifter:	Summa verkliga driftutgifter och kapital-utgifter:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster Drift-inkomster:	Kapital-inkomster:	Summa verkliga driftinkomster och kapital-inkomster:	I förhållande till budgeten uppkomna Överskott:	Underskott:
Transport	14.077.979: 17	235.912: 87	14.313.892: 04	13.108.777: 71	606.505: 04	13.715.282: 75	9.722.448: 10	9.026.898: 34	323.994: 31	9.350.892: 65	574.098: 64	347.044: 80
15 D. Kommunal flickskola	205.671: 18	627: —	206.298: 18	207.584: 97		207.584: 97	143.873: 85	144.405: 30		144.405: 30		755: 34
15 G. 1. Statliga läroverk	28.900: —	1.600: —	30.500: —	34.901: 47		34.901: 47						4.401: 47
2. Elektrotekniska fackskolan	2.900: —		2.900: —	2.900: —		2.900: —						
15 H. Yrkesundervisning	177.913: —	471: —	178.384: —	181.770: 67		181.770: 67	91.990: —	105.229: 82		105.229: 82	9.853: 15	
15 Ö. Andra undervisnings- o. bildningsanstalter	122.500: —	13.200: —	135.700: —	137.308: 09		137.308: 09						1.608: 09
16. Socialvård.												
16 B. 2. Ålderdomshem	383.498: —	22.308: 22	405.806: 22	431.265: 30		431.265: 30	209.808: —	273.301: 64		273.301: 64	38.034: 56	
3. Yttre fattigvård	433.253: —	2.370: 46	435.623: 46	423.972: 09		423.972: 09	127.200: —	154.944: 19		154.944: 19	39.395: 56	
16 C. 2. Barnhem	24.954: —	2.486: 86	27.440: 86	26.828: 58		26.828: 58	3.500: —	4.616: 70		4.616: 70	1.728: 98	
3. Yttre barnavård	120.423: —	1.518: —	121.941: —	125.650: 52		125.650: 52	58.700: —	52.642: 23		52.642: 23		9.767: 29
4. Barnstugor	81.812: —	1.500: —	83.312: —	55.096: 84	25.203: 49	80.300: 33	23.800: —	33.437: 70		33.437: 70	12.649: 37	
16 E. Arbetslöshetsunderstöd	1.000: —	17.000: —	18.000: —	10.143: 50		10 143: 50					7.856: 50	
16 F. Nykterhetsvård	9.700: —		9.700: —	10.760: 19		10.760: 19	1.350: —	1.427: 85		1.427: 85		982: 34
16 H. Hemhjälpsnämnd	11.030: —		11.030: —	8.784: 17		8.784: 17	4.900: —	4.802. 40		4.802: 40	2.148: 23	
16 Ö. Övriga ändamål	26.300: —	15.800: —	42.100: —	47.887: 26		47.887: 26						5.787: 26
18. Socialförsäkring.												
18 A. Folkpensionering	275.490: —		275.490: —	273.596: 39		273.596: 39					1.893: 61	
18 B. Sjukförsäkring	17.625: —		17.625: —	17.625: —		17.625: —						
19. Kristidsförvaltning.												
19 A. Kristidsnämnd	54.325: —		54.325: —	66.825: 75		66.825: 75						12.500: 75
19 B. Hyresnämnd	9.350: —		9.350: —	8.889: 46		8.889: 46					460: 54	
20. Finansförvaltning.												
20 a. Överskott och underskott (mot skattestat)							511.897: 86	512.183: 41		512.183: 41	285: 55	
20 b. Räntor och lånekostnader	765.728: 36		765.728: 36	761.398: 44		761.398: 44	1.624.175: 89	1.659.661: 02		1.659.661: 02	39.815: 05	
20 c. Anslag till särskilda ändamål	316.348: 94		316.348: 94	315.896: 57		315.896: 57					452: 37	
20 d. Medel till oförutsedda utgifter	125.613: 59		125.613: 59	119.931: 59		119.931: 59					5.682: —	
20 e. Egna fonder	288 401: 69		288.401: 69		302.620: 21	302.620: 21						14.218: 52
20 f. Upplånat kapital	939.508: 54		939.508: 54		926.581: 56	926.581: 56	151.855: 57	151.864: 46		151.864: 46	12.935: 87	
20 g. Utlånat kapital							25.148: 67		57.974: 75	57.974: 75	32.826: 08	
20 h. Skatter och rättigheter	603.000: —		603.000: —	591.951: 39		591.951: 39	6.717.370: 94	6.556.827: 85		6.556.827: 85		149.494: 48
20 i. Statsbidrag								22.960: 29		22.960: 29	22.960: 29	
	19.103.224: 47	314.794: 41	19.418.018: 88	16.969.745: 95	1.860.910: 30	18.830.656: 25	19.418.018: 88	18.705.203: 20	381.969: 06	19.087.172: 26	803.076: 35	546.560: 34
Överskott i årets stat						256.516: 01						256.516: 01
Summa kronor	19.103.224: 47	314.794: 41	19.418.018: 88	16.969.745: 95	1.860.910: 30	19.087.172: 26	19.418.018: 88	18.705.203: 20	381.969: 06	19.087.172: 26	803.076: 35	803.076: 35

Specialstater.

1. ALLMÄN FÖRVALTNING.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	700: —	700: —
Administrationskostnader:		
241 Telefon	70: —	70: —
Summa utgifter kronor	770: —	770: —

1 B. Stadsrevision.

Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
113 Arvode till ledamöter i stadsrevisionen	1.050: —	1.050: —
114 Arvode till revisionsfirma	12.500: —	12.500: —
115 Kontorskostnader	200: —	110: 84
Diverse utgifter:		
792 Inköp av inventarier		940: 91
Summa utgifter kronor	13.750: —	14.601: 75

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster:		
991 Andelar i revisionsarvoden	7.550: —	7.550: —
Summa inkomster kronor	7.550: —	7.550: —

1 C. Drätselkammare.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1 Gemensamma kostnader.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	1.200: —	1.200: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
241 Telefon	70: —	70: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	5.000: —	4.952: 08
Summa utgifter kronor	6.270: —	6.222: 08

2. Stadskansli.

Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	61.209: —	61.209: —
112 Dyrtidstillägg	12.917: —	12.189: 85
113 Extra löner och arvoden	12.000: —	12.779: 54
114 Dyrtidstillägg	3.000: —	2.669: 80
121 Pensioner enligt pensionsstat	13.678: 50	13.678: 56
122 Dyrtidstillägg	2.513: —	2.739: 36
191 Olycksfallsförsäkring	75: —	95: —
192 Sjukvård	150: —	123: 25
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.500: —	3.267: 72
212 Böcker och tidskrifter	500: —	589: 80
221 Annonsering och trycksaker	18.000: —	20.166: 06
231 Bilresor	500: —	505: 80
241 Telefon	2.500: —	2.845: 34
242 Post	1.000: —	949: 70
251 Lokalhyra	5.000: —	5.000: —
252 Andel i gemensam kostnad för lyse, värme och städning	5.500: —	7.924: 26
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	1.000: —	1.465: 02
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	155: 77
792 Inköp av inventarier	3.000: —	3.549: 78
	145.542: 50	151.903: 61

Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.

Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	5.354: 35	5.354: 35
Summa utgifter kronor	150.896: 85	157.257: 96

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
3. Stadskamrerarekontor.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	35.670: 75	35.670: 75
112 Dyrtidstillägg	8.918: —	8.176: 08
113 Övriga löner och arvoden	12.000: —	18.123: 99
114 Dyrtidstillägg	3.000: —	2.156: 45
191 Olycksfallsförsäkring	70: —	75: —
192 Sjukvård	100: —	95: 63
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.000: —	2.982: 98
221 Annonsering och trycksaker	3.000: —	3.083: 06
241 Telefon	600: —	1.497: 79
242 Post	1.200: —	1.479: 56
251 Lokalhyra inkl. andel i värme, lyse och städning	10.000: —	10.000: —
252 Hyra för uppbördslokal	1.000: —	800: —
291 Inbrotts- och garantiförsäkring	150: —	45: 65
292 Distribuering av debetsedlar	1.000: —	993: 40
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	1.000: —	1.176: 55
491 Försäkringspremier	200: —	69: 16
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	
792 Inköp av inventarier	3.000: —	3.332: 53
	83.008: 75	89.758: 58
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	2.933: 25	2.933: 25
20 d-792 Tilläggsanslag för avlöning av extra och tillfälliga biträden å stadskamrerarekontoret	3.000: —	3.000: —
Summa utgifter kronor	88.942: —	95.691: 83

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
4. Byggnadskontor.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	71.187: —	71.187: —
112 Dyrtidstillägg	16.891: —	14.051: 55
113 Övriga löner och arvoden	32.000: —	36.589: 66
114 Dyrtidstillägg	8.000: —	7.742: 14
121 Pensioner enligt pensionsstat	31.433: —	31.970: 66

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
122 Dyrtidstillägg	7.003: 25	6.809: 70
191 Olycksfallsförsäkring	150: —	235: —
192 Sjukvård	150: —	227: 10
193 Begravningshjälp		400: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.000: —	3.944: 17
213 Facklitteratur	300: —	348: 30
221 Annonsering	200: —	285: 91
231 Bilskjutsar	5.000: —	5.491: 39
241 Telefon	1.500: —	2.305: 31
242 Postavgifter	300: —	223: 85
251 Lokalhyra	2.000: —	2.000: —
252 Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning	2.000: —	2.884: —
262 Hantlangning för utredningar	6.000: —	2.716: 49
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	400: —	373: 37
422 Hästar	7.000: —	6.540: 46
423 Körredskap	1.200: —	1.270: 16
491 Försäkringspremier	300: —	237: 68
Diverse utgifter:		
791 Resor och oförutsedda utgifter	1.000: —	568: 89
792 Inköp av inventarier	7.500: —	7.977: 32
	203.514: 25	206.380: 11
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse utgifter:		
20 d-791 Lönekostnad för ordnande av byggnadskontorets arkiv	1.000: —	976: —
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	11.667: 60	11.667: 60
Summa utgifter kronor	216.181: 85	219.023: 71

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
2. Stadskansli.		
991 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	1.000: —	1.000: —
Summa inkomster kronor	1.000: —	1.000: —

	Beräknade inkomster:	verkliga inkomster:
3. Stadskamerarekontor.		
991 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	2.000: —	2.000: —
999 Diverse inkomster	100: —	450: 25
Summa inkomster kronor	2.100: —	2.450: 25

4. Byggnadskontor.		
991 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	1.000: —	1.000: —
992 Andel i administrationskostnader från gatu- och väghållning	65.000: —	65.000: —
993 Fastighetsförvaltningens andel i löner	20.000: —	20.000: —
994 Riksförsäkringsanstalten		42: —
Summa inkomster kronor	86.000: —	86.042: —

1 Ö. Övriga ändamål.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Administrationskostnader:		
231 Resor och mindre utredningar	5.000: —	11.880: 62
232 Representation	6.000: —	15.959: 65
242 Reklam	10.000: —	10.000: —
243 Flaggning å offentliga platser	500: —	839: 81
291 Föreningsavgifter	5.125: 10	5.125: 10
292 Övriga administrationskostnader	1.035: —	1.095: —
	27.660: 10	44.900: 18
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Underhållskostnader:		
20 d-791 Tecknande av ansvarighetsförsäkring för stadens risker	1.300: —	1.300: —
Administrationskostnader:		
20 d-791 Anslag för bestridande av kostnaderna för utredande av frågan om ett nytt varmbadhus	1.000: —	1.029: 50
Summa utgifter kronor	29.960: 10	47.229: 68

2. RÄTTS- OCH ORDNINGSVÄSEN.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	73.516: —	73.516: —
112 Dyrtidstillägg	13.388: 25	12.218: 29
113 Anslag för beredande av semester åt borgmästare och rådmän	3.150: —	2.585: 24
114 Anslag för beredande av semester åt kontorsbiträden	700: —	809: 40
115 Tillfälliga biträden	1.000: —	2.190: 65
116 Rörligt tillägg åt tillfälliga biträden		241: 12
121 Pensioner enligt pensionsstat	6.610: —	7.527: 97
122 Dyrtidstillägg	2.525: —	1.102: 92
191 Olycksfallsförsäkring	60: —	61: 70
192 Sjukvård för kontorsbiträden och magistratsvaktmästaren	150: —	104: 49
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.800: —	2.766: 15
221 Annonsering och trycksaker	1.500: —	2.799: 34
241 Telefon	1.300: —	1.517: 35
251 Lokalhyror	4.000: —	4.000: —
252 Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning	5.000: —	7.222: —
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	163: 15
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	300: —	626: 92
792 Inköp av inventarier	11.000: —	11.012: 78
	127.499: 25	130.465: 47
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	11.623: 11	11.623: 11
Summa utgifter kronor	139.122: 36	142.088: 58

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
951 Löseninkomster från:	30.500: —	
Borgmästaren		27.877: 50
Civilrådmannen		11.725: 33
Brottmålsrådmannen		1.004: —
Magistratsrådmannen		3.738: 50
952 Avgifter för registrering av handelsfirmor	500: —	2.380: —
Summa inkomster kronor	31.000: —	46.725: 33

2 B—C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	312.232: 50	312.232: 50
112 Dyrtidstillägg	77.515: —	69.911: 17
113 Övriga löner och arvoden	33.835: —	25.580: 12
121 Pensioner enligt pensionsstat	61.384: 25	59.946: 50
122 Dyrtidstillägg	14.809: —	13.189: 13
191 Olycksfallsförsäkring	1.500: —	1.276: 72
192 Sjukvård och gymnastik	2.000: —	2.464: 98
193 Beklädnad och slitningsersättning	21.780: —	18.394: 75
194 Beklädnad och slitningsersättning för vikarier	2.000: —	1.284: 49
195 Stipendium	200: —	200: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.900: —	4.362: 59
221 Annonsering och trycksaker	1.200: —	1.262: 52
231 Bilar, radio och transporter	13.400: —	15.865: 77
241 Telefon	6.000: —	7.246: 95
251 Lokalhyror	10.260: —	10.118: 65
252 Värme	6.500: —	8.374: 93
253 Lyse	3.000: —	4.857: 69
254 Städning	4.200: —	5.777: 65
291 Föreningsavgifter	225: —	225: —
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	2.000: —	1.574: 19
422 Utrustningspersedlar och övningsmateriel	5.700: —	5.068: 02
423 Anskaffning av vapen och andra persedlar för nyanställd personal	1.900: —	1.821: 30
491 Försäkringspremier	475: —	189: 44

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kostnader för vård och förplägnad:		
691 Fångar å straffängelset	500: —	170: 92
692 Anhållna	1.400: —	1.471: 36
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	1.467: 37
792 Inköp av inventarier	7.200: —	7.337: 04
	595.115: 75	581.671: 75
Kapitalutgifter.		
821 Andel i kostnad för polistelefon	20.500: —	22.327: 87
	615.615: 75	603.999: 62
Driftutgifter.		
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-791 Anslag för avlönande av telefonist vid polisverkets telefonväxel	2.500: —	1.862: 65
Diverse utgifter:		
20 d-791 Anslag för bestridande av kostnaderna för en av auktoriserad revisor verkställd utredning	3.411: —	3.411: —
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	23: 88	23: 88
Summa utgifter kronor	621.550: 63	609.297: 15

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Statsbidrag för stats- och reservpolisen:		
941 Avlöning av statspolis	33.000: —	31.684: 87
942 Dyrtidstillägg	8.200: —	7.200: 72
943 Avlöning av reservpolis	2.150: —	3.796: 64
944 Pensioneringskostnader	5.488: 26	7.582: 95
945 Beklädnad och diverse	2.640: —	2.310: —
946 Olycksfallsförsäkring och sjukvård	200: —	313: 31
947 Lokalkostnader, telefon och diverse	3.700: —	3.626: 95
Avgifter:		
951 Polismästarens och stadsfiskalens sportler	2.400: —	3.611: 55
952 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		431: —
953 Ersättning för tillsyn av trafik och ordning		48: —
954 Behållning av influtna medel för polisbevakning		1.863: 48
Summa inkomster kronor	57.778: 26	62.469: 47

3. MANTALSSKRIVNINGS- OCH BESKATTNINGS-VÄSEN.

3 A—B. Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Kronouppbördskontor.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	22.785: —	22.785: —
112 Dyrtidstillägg	5.696: 25	6.066: 60
113 Löner och arvoden	12.400: —	12.622: 43
114 Dyrtidstillägg för stadigt anställda extra biträden	1.863: 75	1.885: 71
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.755: —	1.755: —
122 Dyrtidstillägg	438: 75	386: 16
191 Olycksfallsförsäkring	60: —	67: 94
192 Sjukvård för skrivbiträden	90: —	70: 78
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.000: —	1.419: 54
221 Annonsering och trycksaker	2.000: —	1.939: 28
241 Telefon	500: —	499: —
251 Lokalhyra	3.300: —	3.160: —
252 Värme	600: —	356: 24
253 Lyse	200: —	189: 24
254 Städning och renhållning	1.000: —	902: 82
291 Distribution av debetsedlar	1.100: —	1.101: 52
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	250: —	404: 18
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	4: 50
792 Inköp av inventarier	900: —	485: 65
	56.038: 75	56.101: 59
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	5.144: 43	5.144: 43
Summa utgifter kronor	61.183: 18	61.246: 02
2. Taxeringskontor.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	2.300: —	2.535: 80
113 Traktamentsersättning till ledamöter i årliga taxeringsnämnder	3.000: —	2.884: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
114 Traktamentsersättning till ledamöter i fastighetstaxeringsnämnder	2.750: —	2.262: —
191 Olycksfallsförsäkring		3: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	400: —	202: 72
212 Kontorskostnader för fastighetstaxering	700: —	646: 55
221 Annonser	150: —	405: 40
251 Lokalkostnader	100: —	152: 84
Summa utgifter kronor	9.400: —	9.092: 31

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
1. Kronouppbördskontor.		
951 Debetsedelslösen, ersättning för värnskattedebitering och provision å landstingsmedel	22.000: —	27.733: 19
Summa inkomster kronor	22.000: —	27.733: 19

3 C. Exekutionsverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	27.936: —	27.936: —
112 Dyrtidstillägg	6.984: —	6.448: 17
113 Löner och arvoden	18.660: —	18.388: 74
114 Dyrtidstillägg åt stadigt anställda extra biträden och extra exekutorer	4.590: —	3.846: 96
121 Pensioner enligt pensionsstat	5.538: —	5.538: —
122 Dyrtidstillägg	1.384: 50	1.218: 48
191 Olycksfallsförsäkring	75: —	67: 94
192 Sjukvård för exekutorer och ordinarie skrivbiträden	100: —	141: 48
193 Garantiförsäkring	345: 30	170: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.300: —	2.902: 47
221 Annonsering och trycksaker	900: —	1.908: 50
231 Kostnader för resor i tjänsten	940: —	1.302: 68
241 Telefon	850: —	557: 02
251 Lokalhyra	3.198: —	3.198: —
252 Värme	750: —	474: 63
253 Lyse	100: —	211: 02
254 Städning och renhållning	1.200: —	1.180: 65

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	100: —	31: 24
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	119: 84
792 Inköp av inventarier	5.840: —	4.552: 06
	81.890: 80	80.193: 88

Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.

Diverse utgifter:		
20 d-791 För bestridande av vissa kostnader i anledning av föreslagna åtgärder för effektiviserande av indrivningen av äldre kommunutskylder	4.365: —	4.365: —

Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.

Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	1.373: 85	1.373: 85
Summa utgifter kronor	87.629: 65	85.932: 73

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
952 Stadsfogdens sportler	8.507: —	8.508: 03
953 Sportler å handräckningsavdelningen	9.000: —	5.302: 22
954 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		133: —
Summa inkomster kronor	17.507: —	13.943: 25

4. BYGGNADS- OCH STADSPLANEVÄSEN.

4 A. Byggnadsnämnd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Stadsarkitektkontor.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	33.531: —	33.531: —
112 Dyrtidstillägg	7.807: —	7.359: —
113 Övriga arvoden	8.600: —	9.908: 64
114 Dyrtidstillägg	2.000: —	2.130: 06
191 Olycksfallsförsäkring	25: —	80: —
192 Sjukvård	25: —	15: 02

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
211 Rit- och skrivmateriel, tryckning av kartor, fotomateriel	3.000: —	5.578: 30
212 Stadsplanemodeller	500: —	868: 69
213 Facklitteratur	300: —	163: 52
221 Annonser	300: —	953: 20
231 Bilskjutsar	100: —	85: 25
232 Ersättning till stadsarkitekt och byggnadsinspektör för hållande av egen bil i tjänsten	1.200: —	1.200: —
241 Telefon	400: —	456: 28
242 Postavgifter	400: —	618: 70
251 Lokalhyra	2.000: —	2.000: —
252 Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning	2.000: —	2.884: —
291 Resolutioner, kallelsekostnader m. m.	350: —	332: 90
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	100: —	117: 47
491 Försäkringspremier		100: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter, resor m. m.	600: —	952: 80
792 Generalplanen	12.000: —	12.000: —
793 Inköp av inventarier	400: —	430: 13
	75.638: —	81.764: 96
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-791 Anställande av tillfällig arbetskraft å stadsarkitektkontoret	15.000: —	15.000: —
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	2.559: —	2.559: —
Summa utgifter kronor	93.197: —	99.323: 96

2. Stadsingenjörskontor.

Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	31.941: —	31.941: —
112 Dyrtidstillägg	7.867: —	7.959: 31
113 Övriga löner och arvoden	18.000: —	17.069: 32
113 Dyrtidstillägg	3.600: —	2.945: 66
121 Pensioner enligt pensionsstat	4.704: —	4.704: —
122 Dyrtidstillägg	1.176: —	1.034: 88
191 Olycksfallsförsäkring	100: —	80: —
192 Sjukvård	50: —	69: 58

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
211 Rit- och skrivmateriel	1.500: —	2.469: 88
213 Facklitteratur	100: —	129: 52
221 Annonser	200: —	1.168: 90
231 Bilskjutsar	400: —	353: 40
241 Telefon	350: —	557: 19
242 Postavgifter	200: —	148: 95
251 Lokalhyra	2.500: —	2.500: —
252 Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning	2.300: —	3.320: —
262 Hantlangning och materiel	15.000: —	13.145: 44
263 Nya polygonpunkter	500: —	362: 70
291 Resolutioner, kallelsekostnader, porto m. m.	700: —	650: 25
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	326: 03
491 Brandförsäkringspremier		281: 25
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter, resor m. m.	500: —	434: 56
792 Generalplanen	28.500: —	28.500: —
793 Inköp av inventarier	2.000: —	1.981: 77
794 Tomtindelning av främmande mark	2.000: —	661: 55
	124.688: —	122.795: 14
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse utgifter:		
20 d-791 Inköp av inventarier till stadsingenjörskontoret	1.000: —	982: 94
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	5.677: 70	5.677: 70
Summa utgifter kronor	131.365: 70	129.455: 78

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
1. Stadsarkitektkontor.		
951 Avgifter för byggnadslov och protokollslösen	13.000: —	21.508: 50
952 Kopiering m. m.	900: —	1.111: 35
Summa inkomster kronor	13.900: —	22.619: 85

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
2. Stadsingenjörskontor.		
951 Mätningsförrättningar m. m.	20.000: —	19.689: 60
952 Fastighetsregisterföraren, lösenmedel		—: 55
Summa inkomster kronor	20.000: —	19.690: 15

5. CIVILFÖRSVAR O. D.

5 A. Luftskydd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Luftskyddsbyrån.		
113 Löner och arvoden	18.840: —	14.101: 20
114 Dyrtidstillägg	4.710: —	3.019: 98
191 Avgifter till Riksförsäkringsanstalten	25: —	21: —
221 Trycksaker och skrivmateriel	800: —	403: 69
222 Tidskrifter och litteratur	100: —	82: —
231 Transportkostnader	300: —	182: 55
232 Underhåll av skyddsmateriel	300: —	214: 45
241 Telefoner	490: —	269: 03
251 Hyra av förrådslokaler	3.275: —	3.028: 80
252 Städning och belysning i expeditionslokaler	350: —	10: —
491 Försäkringspremier	200: —	143: 65
2. Utbildning.		
231 Utbildning av beredskapsavdelningar, anordnande av instruktionskurser m. m.	2.000: —	738: 40
232 a Utbildning av tjänstegrenschefer för det allmänna luftskyddet	200: —	
232 b Studiebesök vid luftskyddsövningar å annan ort	300: —	163: 50
3. Luftskyddscentralen.		
113 Ersättning till eldare	540: —	
241 Telefon till luftskyddscentralen, förläggningsplatserna för aktiv personal samt rapportställena	975: —	1.353: 20
252 Värme	3.000: —	607: 02
253 Elektrisk ström för kraft, belysning och värme	900: —	434: 57
411 Underhåll av belysningsbatterier	500: —	178: 61
491 Försäkringspremier		22: 50
791 Oförutsedda utgifter	200: —	147: 55
792 Inköp av inventarier	1.350: —	
793 En markeringstavla för orientering av flygföretag	400: —	400: —
794 Fjärrmanöveranordning, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel	2.000: —	2.000: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
4. Blockgrupperna.		
331 Bränsle och olja till motorsprutor	600: —	208: —
421 Underhåll av motorsprutor, slang- och annan redskap	300: —	20: 08
791 22 st. handpumpar med tillbehör	6.270: —	5.519: 16
792 Diverse materiel för blockgrupperna	5.000: —	
5. Branddammar.		
791 6 st. branddammar	52.100: —	
6. Skyddsrummen.		
253 Elektrisk ström	250: —	125: 88
791 Oförutsedda utgifter	200: —	27: 21
793 Yttre alarmeringsanordningar	200: —	14: —
Kapitalutgifter.		
821 Omändring av luftskyddscentralen	6.600: —	6.600: —
822 Reservelektricitetsverk	12.600: —	350: —
823 Luftskyddstelefoner	11.500: —	11.163: 94
	137.375: —	51.549: 97
Driftutgifter.		
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
1. Luftskyddsbyrån.		
20 d-791 Tilläggsanslag till civilförsvarsnämnden för hyra av förvaringslokaler	1.000: —	1.004: 59
2. Utbildning.		
20 d-791 Utbildning i civilförsvarstjänst	2.300: —	1.531: 81
Summa utgifter kronor	140.675: —	54.086: 37

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
941 Bidrag från Badelunda kommun för planläggning av luftskydd i Skiljebo	470: —	470: —
942 Beräknat statsbidrag till luftskyddscentralens omändring	4.400: —	4.400: —
943 Beräknat statsbidrag till reservelverket	8.400: —	
944 Ersättning för försåld materiel		5.989: 78
945 Statsbidrag för civilförsvarets telefoner		2.956: 47
Summa inkomster kronor	13.270: —	13.816: 25

5 B. Utrymning och inkvartering.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
113 Löner och arvoden	3.280: —	2.795: 25
114 Dyrtidstillägg	570: —	325: 69
Administrationskostnader:		
241 Telefon	110: —	43: 30
251 Hyra för förrådslokal	425: —	425: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	1.200: —	471: 48
Summa utgifter kronor	5.585: —	4.060: 72

5 C. Familjebidrag.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
113 Löner och arvoden	32.340: —	21.399: 02
114 Dyrtidstillägg	5.985: —	3.592: 63
191 Olycksfallsförsäkring		23: 40
Administrationskostnader:		
211 Porton och telefon	1.500: —	1.834: 45
212 Hyra, lyse och städning	4.000: —	2.496: 49
213 Kontorsmateriel och tryckningskostnader	3.000: —	604: 13
Övriga utgifter:		
711 Familjebidrag	2.000.000: —	705.711: 48
791 Oförutsedda utgifter	2.000: —	1.109: 74
792 Inköp av inventarier	2.000: —	427: 03
Summa utgifter kronor	2.050.825: —	737.198: 37

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
941 Statsbidrag	1.920.000: —	678.016: 46
942 Återbetalt familjebidrag		210: 19
Summa inkomster kronor	1.920.000: —	678.226: 65

6. BRANDSKYDD.

6 A—B. Brand- och sotningsväsen.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	144.894: 75	144.894: 75
112 Dyrtidstillägg	36.288: —	35.708: 89
113 Övriga löner och arvoden	16.875: —	22.495: 55
121 Pensioner enligt pensionsstat	19.956: —	18.901: 85
122 Dyrtidstillägg	4.989: —	4.158: 54
191 Olycksfallsförsäkring	1.600: —	1.562: 52
192 Sjukvård	850: —	842: 82
193 Beklädnad	10.580: —	8.984: 72
194 Beklädnadsersättning till brandchef och vice brandchef	600: —	600: —
195 Teknisk utbildning	300: —	138: 75
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	300: —	526: 09
221 Annonsering och trycksaker	300: —	411: 13
241 Telefon	1.380: —	1.680: 15
251 Hyra för fastighetsförvaltningen	34.349: —	34.349: —
Material och driftkostnader:		
321 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	2.000: —	4.553: 34
322 Snickareverkstaden	500: —	1.051: 61
323 Skräddareverkstaden	100: —	168: 60
325 Arbeten, diverse	100: —	899: 20
326 Motordrivmedel till smörjoljor	4.000: —	5.519: 43
327 Skumsläckningsmateriel	200: —	190: 61
328 Rökskyddsmateriel	700: —	691: 17
331 Kraftström	700: —	1.085: 77
352 Värme	13.000: —	12.196: 18
353 Lyse	2.500: —	3.751: 55
354 Hyra för reservbelysning	200: —	200: —
355 Tvätt och städning	3.500: —	5.788: 78
356 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur för manskapsmässen	200: —	176: 58
391 Verkstadsarbeten för brandkårens behov	1.000: —	6.706: 46
392 Brandsynekostnader	100: —	75: 60
Underhållskostnader:		
411 Brandtelegraf och ringledningar	1.300: —	1.203: 95
421 Brandredskap	2.500: —	3.654: 57
422 Övriga inventarier	600: —	780: 54
491 Försäkringsavgifter	500: —	376: 01

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	712: 43
792 Inköp av inventarier	16.500: —	16.500: —
	323.961: 75	341.537: 14
Kapitalutgifter.		
821 Anskaffning av 10 st. brandskåp jämte ledningar	11.100: —	11.100: —
Driftutgifter.		
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-791 Avlöning m. m. till brandförmän vid genomgång av Statens brandskolas brandmästarekurs	2.400: —	2.592: 91
Diverse utgifter:		
20 d-791 Anslag till bestridande av kostnaderna för utbildningskurs i första vården vid olycksfall för brandmän	150: —	150: 10
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	6.136: 84	6.136: 84
Summa utgifter kronor	343.748: 59	361.516: 99

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Verkstadsarbeten:		
921 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	4.000: —	6.300: 55
922 Snickareverkstaden	1.500: —	690: 35
923 Skräddareverkstaden	100: —	40: 50
924 Diverse arbeten	300: —	3.146: 28
925 Brandväsendets egna arbeten	1.000: —	6.706: 46
Övriga arbeten:		
926 Skötsel och körning av ambulansautomobilen	8.000: —	8.000: —
928 Skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp	600: —	612: 50
929 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		1.116: 50
930 Ersättning för uppsättning av brandtelegrafanläggning		1.714: —
Summa inkomster kronor	15.500: —	28.327: 14

7. FASTIGHETSFÖRVALTNING.

7 A. Gemensam förvaltning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
113 Del i byggnadskontorets avlöning till fastighetsförvaltare, byggnadsförman och skrivbiträde	20.000: —	20.000: —
121 Pensioner enligt pensionsstat	2.946: —	2.946: —
122 Dyrtidstillägg	736: 50	648: 12
123 Försvarsberedskapsbidrag till kommunalarbetare	3.000: —	
191 Olycksfallsförsäkring av kommunalarbetare	1.500: —	1.500: —
192 Sjukvård och sjukavlöning för kommunalarbetare	3.000: —	3.000: —
Avgifter:		
354 Arrenden och avgälder	3.000: —	2.656: 67
Diverse utgifter:		
711 Luftskyddsmateriel	10.000: —	7.532: 46
791 Oförutsedda utgifter	2.000: —	929: 76
Summa utgifter kronor	46.182: 50	39.213: 01

7 B. Förvaltningsfastigheter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Rådhus med annex:		
351 Renhållning och städning	8.500: —	10.255: 11
352 Sotning	100: —	151: 74
353 Vatten	100: —	277: 61
354 Värme	7.500: —	10.640: 46
355 Elektrisk ström	1.500: —	3.338: 69
411 Underhåll av byggnaderna	3.000: —	9.681: 08
412 Ändringsarbeten	5.000: —	9.203: 40
491 Försäkringspremier	525: —	483: 76
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000: —	12.000: —	12.000: —
721 Utskylder		33: 12
791 Oförutsedda utgifter	500: —	149: 55
2. Byggnad i kv. Njord nr 1:		
113 Lön till gårdskarl och eldare	2.350: —	2.350: 84
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållnig	100: —	272: 76
352 Sotning	100: —	60: 17
353 Vatten	500: —	49: 91
354 Värme	7.500: —	6.372: 01

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
355 Elektrisk ström	1.000: —	1.516: 85
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —	1.563: 50
491 Försäkringspremier	300: —	279: 02
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 615.000: —	24.600: —	24.600: —
721 Utskylder		375: 50
3. Polisstation.		
351 Renhållning	900: —	1.204: 33
352 Sotning	100: —	59: 46
353 Vatten	300: —	375: 48
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —	2.553: 77
412 Ändringsarbeten	15.000: —	15.032: 66
491 Försäkringspremier	200: —	184: 34
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 167.500: —	6.700: —	6.700: —
4. Brandstation:		
351 Renhållning	150: —	276: 62
352 Sotning	200: —	175: 82
353 Vatten	600: —	1.177: 14
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —	1.929: 07
412 Särskilda förbättringsarbeten	12.000: —	12.000: —
491 Försäkringspremier	300: —	392: 90
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 967.000: —	38.680: —	38.680: —
5. Tullhus:		
241 Telefon	70: —	75: —
351 Renhållning	50: —	39: 60
352 Sotning	50: —	47: 20
353 Vatten	100: —	139: 14
411 Underhåll av byggnaden	500: —	1.173: 83
421 Underhåll av inventarier	100: —	271: 78
491 Försäkringspremier	100: —	88: 84
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 278.000: —	11.120: —	11.120: —
6. Mariabergets arkiv:		
355 Elektrisk ström	800: —	622: 42
411 Underhåll	200: —	
	167.465: —	188.044: 48
Kapitalutgifter.		
811 Förvaltningsbyggnad	150.000: —	150.000: —
	317.465: —	338.044: 48

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
1. Rådhus med annex:		
20 d—791 Reparationer å fastigheten Nestor 4	1.200: —	1.217: 98
20 d—791 Inredande av ett rum för byggnadskontorets förmän	2.600: —	2.785: 15
2. Byggnad i kv. Njord nr 1:		
20 d—791 Uppsättande av markiser till fönstren i de av stadens förvaltningar i fast. Munkgatan 7 disponerade lokalerna	2.300: —	2.300: —
5. Tullhus:		
20 d—791 Anordnande av vatten och avlopp samt tvättställ och toalett i tullvaktstugan vid djuphamnen	3.000: —	3.000: —
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse förvaltningsfastigheter.		
20 d—792 Iordningställande av skollokaler i Östra Kyrkogatan 10	30.000: —	30.000: —
Summa utgifter kronor	356.565: —	377.347: 61

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
1. Rådhus med annex:		
931 Hyror	33.056: 15	40.490: 26
2. Byggnad i kv. Njord nr 1:		
931 Hyror	45.073: —	44.163: 25
3. Polisstation:		
931 Hyror	10.200: —	10.630: 46
4. Brandstation:		
931 Hyror	40.930: —	41.520: —
5. Tullhus:		
931 Bostadshyror	780: —	780: —
932 Magasinshyror		88: 40
6. Mariabergets arkiv:		
931 Hyror och arrenden	825: —	957: —
Summa inkomster kronor	130.864: 15	138.629: 37

7 C. Exploateringsfastigheter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
353 Vatten och sotning	375: —	404: —
411 Underhåll av byggnader	2.900: —	888: 07
412 Underhåll av väg till Johannisberg	500: —	837: 37
491 Försäkringspremier	150: —	270: 49
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 2.634.662: —	105.386: 48	105.386: 48
711 Tomtmätning och tomtindelning av egen mark	1.000: —	2.857: 05
721 Utskylder	8.700: —	10.105: 63
	119.011: 48	120.749: 09
Kapitalutgifter.		
811 Inköp av st.-äg. 887 C och 887 J	20.600: —	20.600: —
Summa utgifter kronor	139.611: 48	141.349: 09

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
931 Hyror och arrenden	4.700: —	4.200: —
932 Markskadeersättning, Lundby egendom		423: 72
Summa inkomster kronor	4.700: —	4.623: 72

7 D. Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Jordbruksegendomar.		
Personalkostnader:		
101 Andel i renhållningsverkets kostnader	10.866: 75	11.255: 92
102 Direkta kostnader	7.658: 75	12.006: 07
Administrationskostnader:		
241 Telefon	500: —	423: —
Driftkostnader:		
311 Arbetareavlöningar	105.000: —	133.312: 53
321 Utsäde	10.000: —	9.027: 47
322 Fodervaror till ladugården	12.000: —	20.495: 43
323 Gödningsämnen	10.000: —	11.209: 95
324 Förbrukningsmateriel och diverse	5.200: —	7.623: 84
331 Elektrisk ström	3.500: —	8.118: 48
332 Ved, avverkningskostnad	2.000: —	559: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
333 Driftkostnad för traktorer	3.000: —	3.384: 78
351 Arrenden	2.015: —	1.955: —
353 Vatten och sotning	50: —	299: 83
354 Ved till gårdar och arrendatorer under år 1945		2.706: 40
391 Utfodring av hästar, svin och får	21.000: —	13.469: 88
Underhållskostnader:		
411 Byggnader	10.100: —	15.248: 07
412 Hägnader	500: —	115: 11
413 Grundförbättringar	5.000: —	9.616: 73
421 Hästar	2.000: —	2.198: 88
422 Seldon	1.200: —	1.608: 53
423 Fordon och redskap	5.500: —	9.297: 45
491 Försäkringspremier	2.550: —	2.563: 79
Räntor:		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 809.376: 65	32.375: 07	32.375: 07
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	4.400: —	5.930: 57
722 Arvode till ledamöter	100: —	130: —
723 Kartering och kartläggning	2.000: —	568: 60
724 Resor och representation	500: —	184: 65
725 Mjölkkontrollkostnader	300: —	430: 33
726 Inköp av inventarier	5.000: —	3.981: 94
792 Inköp av jordbrukstraktor	12.000: —	12.000: —
	276.315: 57	332.097: 30
Kapitalutgifter:		
822 Uppförande av nya lantarbetarebostäder samt ombyggnad av äldre bostäder vid Nordanby och Malma gårdar	65.000: —	65.144: —
Summa utgifter kronor	341.315: 57	397.241: 30

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
2. Skogar.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	1.050: —	1.050: —
121 Pensioner enligt pensionsstat	2.472: —	2.472: —
122 Dyrtidstillägg	618: —	543: 84
191 Riksförsäkringsanstalten, provisorisk avgift		117: 04
Underhållskostnader:		
411 Hägnader	400: —	442: 25
412 Dikning	200: —	
413 Diverse underhåll	300: —	

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
414	Skogsodling	1.500: —	1.595: 45
415	Avverkningskostnad	14.000: —	10.425: 81
416	Jaktvård	200: —	153: 43
417	Försäkringar	100: —	306: 14
	Diverse utgifter:		
721	Utskylder	1.000: —	518: 30
	Skillnad i in- och utgående lager		1.833: 79
	Summa utgifter kronor	21.840: —	19.458: 05

4. Grustag.

	Personalkostnader:		
111	Löner enligt lönestat	3.864: —	3.864: —
112	Dyrtidstillägg	966: —	850: 08
192	Sjukvård	30: —	30: —
	Driftkostnader:		
311	Arbetareavlöningar	5.000: —	6.251: 12
331	Elektrisk ström	3.000: —	2.537: —
332	Avgäld och grustäkt	1.500: —	1.500: —
391	Övriga driftkostnader	2.000: —	2.915: 79
	Underhållskostnader:		
421	Underhåll av maskiner	3.500: —	4.260: 51
431	Underhåll av väg till grustaget	1.200: —	1.144: 33
432	Försäkringspremier	100: —	
	Räntor:		
531	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 16.589: —	663; 56	663: 56
	Diverse utgifter:		
721	Utskylder	100: —	107: 50
	Summa utgifter kronor	21.923: 56	24.123: 89

5. Fritidsreservat.

	Björnön:		
111	Avlöning till ordningsman enligt lönestat	3.390: —	2.958: —
112	Dyrtidstillägg	848: —	756: 36
241	Telefon	140: —	140: —
411	Underhåll av byggnader	1.000: —	1.329: 29
412	Reparation av brygga vid Vinterviken	3.000: —	6.094: 74
491	Försäkringspremier	250: —	234: 18
531	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 250.000: —	10.000: —	10.000: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
711 Avverkningskostnad	800: —	283: 55
712 Skogsodling	600: —	7: —
721 Utskylder	200: —	122: 20
Hästholmarna.		
111 Arvode till ordningsmän	2.500: —	2.676: —
121 Pension enligt pensionsstat	360: —	360: —
122 Dyrtidstillägg	90: —	79: 20
411 Underhåll av byggnader	6.000: —	10.636: 42
491 Försäkringspremier	550: —	476: 52
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 147.000: —	5.880: —	5.880: —
721 Utskylder	600: —	806: 28
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—792 Lönereglering	480: —	480: —
Summa utgifter kronor	36.688: —	43.319: 74

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
1. Jordbruksegendomar.		
Försäljning:		
912 Jordbruksprodukter, Malma	47.600: —	42.976: 58
913 Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Emaus, Gideonsberg och Johannisberg	104.040: 27	114.554: 58
914 Mejeriprodukter	42.000: —	45.853: 50
915 Djur	25.000: —	31.920: 55
916 Trädgårdarna Malma och Johannisberg	2.800: —	2.835: —
Utförda arbeten:		
921 Körningar och diverse arbeten	20.000: —	19.381: 88
Hyror och arrenden:		
931 Hyror	25.400: —	33.902: 60
932 Arrenden	6.000: —	7.756: 68
Övriga inkomster:		
941 Bidrag till inköp av traktor	6.000: —	6.000: —
942 Diverse inkomster		3.201: 40
Skillnad i in- och utgående lager		29.789: 33
Summa inkomster kronor	278.840: 27	338.172: 10

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	2. Skogar:		
911	Skogsprodukter	32.000: —	45.342: 85
931	Hyra för benupplag	50: —	50: —
932	Hyra för upplag av explosiv vara	50: —	50: —
933	Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		260: —
	Summa inkomster kronor	32.100: —	45.702: 85
	4. Grustag:		
911	Försäljning av grus och sten	40.000: —	27.044: 58
	Skillnad i in- och utgående lager		3.731: 70
	Summa inkomster kronor	40.000: —	30.776: 28
	5. Fritidsreservat.		
	Björnön:		
932	Arrenden	5.205: —	5.230: —
933	Skogsprodukter	2.000: —	317: —
940	Nettokostnad, överföres till titel 13 E 2	13.023: —	16.378: 32
	Hästholmarna:		
931	Hyror	4.875: —	5.416: 50
940	Nettokostnad, överföres till titel 13 E 2	11.105: —	15.497: 92
	Summa inkomster kronor	36.208: —	42.839: 74

7 E. Hyresfastigheter.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Driftutgifter.		
	1. Diverse fastigheter:		
351	Renhållning	15.000: —	17.810: 27
352	Sotning	2.200: —	2.582: 57
353	Vatten, värme och belysning	15.000: —	18.384: 46
355	Avgifter till bostadsrättslägenheter	4.000: —	5.487: 10
411	Underhåll av byggnader	60.000: —	50.887: 07
412	Underhåll av "kreaturstorg" och tivoliplatser	500: —	704: 10
491	Försäkringspremier	7.300: —	7.735: 88
531	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 2.596.956: —	103.878: 24	103.878: 24
721	Utskylder	13.000: —	12.302: 43
	2. Stadshotell:		
111	Löner enligt lönestat	3.306: —	3.306: —
112	Dyrtidstillägg	827: —	815: 76
121	Pensioner enligt pensionsstat	2.109: —	2.109: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
122 Dyrtidstillägg	525: —	464: 04
351 Renhållning	2.500: —	4.523: 37
352 Sotning	500: —	403: 56
353 Vatten	3.000: —	4.131: 12
354 Värme	36.000: —	30.926: 61
411 Underhåll av byggnaden	10.000: —	15.119: 19
412 Reparation	17.000: —	17.000: —
421 Underhåll av inventarier	1.000: —	429: 01
491 Försäkringspremier	1.700: —	1.074: 27
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 1.105.571: —	44.222: 84	44.222: 84
721 Utskylder	4.500: —	4.860: 50

3. Sundinska huset:

351 Renhållning	500: —	415: 91
352 Sotning	100: —	107: 62
353 Vatten och elström	300: —	408: 48
355 Hyra till Sundinska fonden	10.000: —	10.000: —
411 Underhåll av byggnader	1.500: —	1.812: 55
491 Försäkringspremier	300: —	303: 39
721 Utskylder	300: —	315: 50

4. Paviljongen i Stadsparken:

351 Renhållning	300: —	721: 20
352 Sotning	100: —	99: 12
354 Värme	2.000: —	1.926: 86
411 Underhåll av byggnaden	3.000: —	3.293: 44
491 Försäkringspremier	400: —	355: 76
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 225.000: —	9.000: —	9.000: —
721 Utskylder	1.000: —	900: 50

5. Varumagasin o. dyl.

351 Renhållning	50: —	121: 19
352 Sotning	50: —	42: 30
353 Vatten	150: —	1.158: 33
411 Underhåll av byggnader	2.500: —	4.063: 86
412 Underhåll av järnvägsspår	2.000: —	5.570: 24
431 Underhåll av magasinsgator	2.000: —	1.332: 25
491 Försäkringspremier	800: —	878: 63
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 455.000: —	18.200: —	18.200: —
721 Utskylder	2.250: —	2.138: 24

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
6. Omnibusstation:		
411 Underhåll av byggnaden	500: —	239: —
491 Försäkringspremier	50: —	56: 10
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 30.000: —	1.200: —	1.200: —
721 Utskylder	350: —	375: 50
7. Omnibusgarage:		
411 Underhåll	500: —	1.483: 88
491 Försäkringspremier	100: —	75: 22
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 248.000: —	9.920: —	9.920: —
721 Utskylder	1.000: —	1.065: 50
8. Karlsberg och Stensborg:		
353 Vatten och sotning	75: —	83: 87
411 Underhåll av byggnader	2.000: —	348: 39
491 Försäkringspremier	200: —	194: 55
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 163.000: —	6.520: —	6.520: —
721 Utskylder	900: —	826: —
	428.183: 08	434.710: 77
Kapitalutgifter.		
811 Inköp av tomten nr 5 i kv. Gerhard	80.000: —	80.000: —
Del av köpeskilling för fastigheten nr 8 i kv. Knut	40.000: —	40.000: —
	548.183: 08	554.710: 77
Driftutgifter.		
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
1. Diverse fastigheter:		
20 d—791 Omändring av stallbyggnad vid remontplatsen	6.000: —	3.222: 24
2. Stadshotell:		
20 d—791 Reparationer m. m.	4.500: —	4.500: —
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
2. Stadshotell:		
20 d—792 Lönereglering	402: —	402: —
Summa utgifter kronor	559.085: 08	562.835: 01

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
1. Diverse fastigheter:		
931 Hyror och arrenden	201.354: 83	251.151: 24
932 Brandskadeersättningar		4.004: —

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
2. Stadshotell:		
931 Hyror	57.007: 60	56.425: 10
932 Avgifter för vatten och värme	35.000: —	32.841: —
3. Sundinska huset:		
931 Hyror	13.748: —	13.694: —
4. Paviljong i Stadsparken:		
931 Hyror	15.000: —	15.000: —
5. Varumagasin o. dyl.:		
931 Hyror och arrenden	57.346: 75	57.124: 11
6. Omnibusstation:		
931 Hyra	3.280: —	3.280: —
7. Omnibusgarage:		
931 Hyra	10.000: —	10.000: —
8. Karlsberg och Stensborg:		
931 Hyror och arrenden	3.700: —	3.700: —
Summa inkomster kronor	396.437: 18	447.219: 45

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
691 Värdet av st.-äg. 1665 BÄ överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för barnrikehus	36.615: —	36.615: —
791 Oförutsedda utgifter		195: —
Summa utgifter kronor	36.615: —	36.810: —

7 F 2. Pensionärshem.

Driftutgifter.

a) Tenngatan:		
113 Löner och arvoden	850: —	810: —
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållning	100: —	103: 50
352 Sotning	80: —	56: 05
353 Lyse och vatten	500: —	600: 04
354 Värme	3.500: —	3.476: 12
411 Underhåll av byggnaden	1.500: —	803: 45

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
491 Försäkring	370: —	374: 75
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 235.000: —	9.400: —	9.400: —
791 Oförutsedda utgifter	300: —	9: —
821 Inköp av mangel	250: —	238: 63
b) Föreningsgatan:		
113 Löner och arvoden	495: —	495: —
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållning	50: —	59: 01
352 Sotning	50: —	23: 60
353 Lyse och vatten	200: —	170: 43
354 Värme	1.300: —	1.256: 02
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —	1.065: 01
412 Anordnande av toaletter och badrum	18.000: —	18.000: —
491 Försäkring	100: —	98: 20
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 98.000: —	3.920: —	3.920: —
791 Oförutsedda utgifter	100: —	18: 88
c) Malmabergsgatan:		
113 Löner och arvoden	495: —	495: —
241 Telefon	70: —	80: —
351 Renhållning	50: —	72: 17
352 Sotning	50: —	44: 84
353 Lyse och vatten	350: —	379: 63
354 Värme	1.800: —	2.882: 88
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —	651: 03
491 Försäkring	120: —	120: 22
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 130.000: —	5.200: —	5.200: —
791 Oförutsedda utgifter	100: —	122: 60
821 Inköp av mangel	250: —	250: —
d) Jakobsberg:		
113 Löner och arvoden	1.350: —	1.381: 46
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållning	150: —	64: 57
352 Sotning	50: —	44: 93
353 Lyse och vatten	500: —	1.038: 03
354 Värme	4.000: —	4.084: 90
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —	594: 98
491 Försäkringspremier	120: —	117: 19
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 225.000: —	200: —	
791 Oförutsedda utgifter	200: —	
821 Inköp av mangel	250: —	238: 63

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
e) **Kullen:**		
113 Löner och arvoden	1.750: —	1.584: 20
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållning	150: —	124: 25
352 Sotning	75: —	27: 50
353 Lyse och vatten	500: —	982: 17
354 Värme	5.000: —	3.883: 80
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —	343: 11
491 Försäkringspremier	200: —	159: 95
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 380.000: —	15.200: —	15.200: —
791 Oförutsedda utgifter	300: —	
821 Inköp av mangel	250: —	238: 63
Summa utgifter kronor	92.875: —	90.664: 36

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
a) **Tenngatan:**		
931 Hyror	7.670: —	7.807: 50
b) **Föreningsgatan:**		
931 Hyror	3.150: —	3.330: —
c) **Malmabergsgatan:**		
931 Hyror	3.150: —	3.262: 50
d) **Jakobsberg:**		
931 Hyror	6.150: —	6.060: —
e) **Kullen:**		
931 Hyror	8.850: —	8.760: —
Övriga inkomster:		
932 Diverse inkomster		2: 25
Summa inkomster kronor	28.970: —	29.222: 25

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
531 Ränta å bokfört värde å aktieinnehav	32.000: —	32.000: —
691 Till fond för bostadssubvention	150.000: —	150.000: —
Summa utgifter kronor	182.000: —	182.000: —

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
971 Utdelning å aktier	15.000: —	15.000: —
Summa inkomster kronor	15.000: —	15.000: —

8. GATU- OCH PARKFÖRVALTNING.

8 B. Gatuförvaltning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar.		
Personalkostnader:		
123 Försvarsberedskapsbidrag till kommunalarbetare	7.000: —	1.089: 40
191 Olycksfallsförsäkring för kommunalarbetare	3.500: —	7.515: 89
192 Sjukvård och sjukavlöning för kommunalarbetare	7.000: —	17.905: 54
Administrationskostnader:		
201 Andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader	65.000: —	65.000: —
Underhållskostnader:		
431 Underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	86.000: —	128.729: 29
432 Underhåll och mindre förbättringar av övriga vägar och gator	84.000: —	105.265: 52
433 Rensning av gatubrunnar, avgift till Tekniska verken	5.000: —	5.000: —
Nyanläggningar:		
461 Strandskoning, västra och södra sidan av Svartåns mynning	45.000: —	45.000: —
462 Tunby stadsgärde, gator, del av kostnad	25.500: —	25.500: —
463 Stohagsvägen, Gästgivarevägen—Djuphamnsvägen, del av kostnad	30.000: —	30.000: —
464 Lasarettsvägen, stensättning av del av	27.000: —	29.177: 20
465 Vågbrytare norr om Kallbadhuset, ombyggnad	10.000: —	10.935: 83
466 Stohagsvägen, N. Hyttvägen—Gästgivarevägen, del av kostnad	7.400: —	7.400: —
467 Mur vid Komministergården	13.000: —	11.998: 02
468 Övriga nyanläggningar:	400.000: —	
Kronvägen, delen Hammarbygatan—Garpgatan å västra sidan och Götgatan å östra sidan (Stfm. 26/4 och 31/5 1945) ... 39.500: —		

			Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Grindstuvägen, delen Kronvägen—Drottninggatan (Stfm. 26/4 1945, anslag 13.700: —)	12.416: 29		
	Jakobsbergsgatan, delen Kristinagatan—Götgatan (Stfm. 28/6 1945)....	29.000: —		
	Metallgatan inom Sandgärdet (Stfm. 26/4 1945, anslag 24.000: —)	27.046: 79		
	Iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen (Stfm. 31/5 1945)	49.000: —		
	Hållgatan, delen Skepparbacken—Stora gatan (Stfm. 28/6 1945)	16.000: —		
	Djäknebergsgatan, delen Kristinagatan—Vattentornet (Stfm. 28/6 1945)	14.000: —		
	Floragatan, delen Stora gatan—Västra Bergsgatan (Stfm. 28/6 1945, anslag 6.300: —)	4.338: 14		
	Västra Bergsgatan (Stfm. 28/6 1945, anslag 6.900: —)	4.772: 13		
	Montörgatan (Stfm. 28/6 1945)	7.000: —		
	Vargbogatan (Stfm. 28/6 1945)	37.000: —		
	Omläggning av Skerikesvägen mellan Skerikesbron och Trumslagargatan (Stfm. 30/8 1945)	19.000: —		
	Förstärkning av strandskoningen å västra sidan av Svartåns mynning (Stfm. 26/4 1945, anslag 20.000: —)	19.457: 99		
	Rest. del av 1945 års anslag reserveras	121.468: 66		400.000: —
469	Anslag till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren:		50.000: —	
	Iordningställande av Tenngatan (Dk 5/5 1945, § 204, anslag 8.100: —) ..	8.054: 86		
	Anordnande av cykelparkering å Vasagatan invid Missionskyrkan (Dk 15/3 1945, § 174, anslag 1.840: —)	2.565: 98		
	Ordnande av planen framför hangaren vid Johannisbergs flygfält (Dk 7/6 1945, § 362)	6.200: —		
	Omläggning av gångbanan i Stora gatan mellan Slottsgatan och Köpmangatan (Dk 5/7 1945, § 451, anslag 2.700: —)	3.062: 09		
	Ersättning för anläggningskostnad av passage i fastigheten Jorund nr 13 vid Smedjegatan (Dk 11/1 1945, § 52) ..	1.000: —		

			Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Iordningställande av vägen mellan Kopparbergsvägen och Malma grusgrop (Dk 13/9 1945, § 566)	2.800: —		
	Förbättring av vägen till Johannisbergs badplats (Dk 13/9 1945, § 566)	3.400: —		
	Stensättning av Badhusgatan utanför telegrafverkets ingång (Dk 1/11 1945, § 689, anslag 1.500: —)	1.562: 33		
	Iordningställande av Pilbogatan (Dk 13/12 1945, § 809)	2.521: 05		
	Plattläggning av trottoaren vid fastigheten Norra Ringvägen 16—18 (Dk 13/12 1945, § 809, anslag 800: —)....	720: 24		
	Iordningställande av Målargatans förlängning (Dk 15/3 1945, § 175)	2.500: —		
		34.386: 55		
	Avgår likvid för ved, fälld och upphuggen å skog efter Stockholmsvägen	684: —		
		33.702: 55		
	Rest. del av anslag till nyanläggningar av gator och vägar att disponeras av drätselkammaren reserveras	16.297: 45		50.000: —
470	Inköp av cykelställ		10.000: —	10.000: —
	Marklösen:			
471	Biskopsgatan		14.000: —	5.373: 38
472	Björnövägen		5.000: —	5.000: —
	Diverse utgifter:			
731	Uppläggning av äganderättskarta och gatumarksregister ...		4.000: —	4.000: —
			898.400: —	964.890: 07
	Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.			
	Nyanläggningar:			
20 d—791	Förvärv av gatumark för utvidgning av Östermalmsgatan och Östra Ringvägen enligt gällande stadsplan		6.000: —	6.000: —
	Summa utgifter kronor		904.400: —	970.890: 07
	2. Gatubelysning:			
391	Elektrisk belysning		80.000: —	98.303: 81
792	Belysningsanläggningar		20.000: —	20.000: —
			100.000: —	118.303: 81

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
20 d-791 Anslag för gatubelysning vid Sommarroområdet	7.200: —	7.200: —
20 d-791 Anslag för gatubelysning vid Gideonsbergsområdet	15.000: —	15.000: —
Summa utgifter kronor	122.200: —	140.503: 81
3. Gaturenhållning:		
391 Sopning å allmänna platser (kapitelhjon)	4.368: —	4.368: —
392 Övriga renhållningskostnader	65.000: —	72.443: 97
Summa utgifter kronor	69.368: —	76.811: 97
4. Drätselkammarens förråd.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	3.540: —	3.540: —
112 Dyrtidstillägg	885: —	887: 04
113 Övriga löner (förrådspersonal och motorskötare)	35.000: —	45.407: 55
121 Pensioner enligt pensionsstat	2.220: —	2.220: —
122 Dyrtidstillägg	555: —	488: 40
192 Sjukvård	30: —	30: —
Materiel och driftkostnader:		
321 Materialier	115.000: —	163.374: —
322 Verktyg m. m.	10.000: —	13.204: 45
331 Elektrisk ström	800: —	1.726: 06
332 Smörjoljor, drivmedel m. m.	12.000: —	20.371: 85
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av maskiner och övriga inventarier	20.000: —	20.931: 98
491 Försäkringspremier	700: —	922: 63
Räntor:		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 57.863: —	2.314: 52	2.314: 52
Diverse utgifter:		
792 Inköp av inventarier:		
Div. arbetsmaskiner (Stfm. 30/3 1944)	17.000: —	17.005: 01
Div. arbetsmaskiner	28.000: —	27.458: 72
	248.044: 52	319.882: 21
Kapitalutgifter.		
811 Ny förrådsbyggnad	50.000: —	50.000: —
	298.044: 52	369.882: 21

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—792 Lönereglering	506: 40	506: 40
Summa utgifter kronor	298.550: 92	370.388: 61
5. Automobiler:		
113 Löner och arvoden	16.500: —	12.546: 61
241 Telefon	310: —	140: —
351 Drivmedel och smörjoljor	12.500: —	8.160: 66
421 Underhåll av automobiler	4.500: —	13.044: 88
491 Bilskatt och försäkring	2.400: —	2.201: 73
493 Inköp av paketbil	9.000: —	9.000: —
Summa utgifter kronor	45.210: —	45.093: 88
6. Bekvämlighetsinrättningar.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	3.000: —	3.510: 17
121 Pensioner enligt pensionsstat		549: —
192 Sjukvård	50: —	
Driftkostnader:		
351 Lokalkostnader, bränsle, lyse och diverse kostnader	800: —	522: 34
391 Vattenavgift	50: —	37: 95
392 Försäkringspremier	35: —	31: 90
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av kabinettet	150: —	106: 26
Räntor:		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 8.000: —	320: —	320: —
Summa utgifter kronor	4.405: —	5.077: 62

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
1. Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar:		
941 Statsbidrag till underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	81.700: —	81.700: —
942 Gatukostnadsbidrag	45.000: —	
943 Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	4.000: —
951 Avgifter för utnyttjande av allmänna platser	2.000: —	1.900: —
991 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		6.459: 25
Summa inkomster kronor	132.700: —	94.059: 25

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
2. Gatubelysning:		
991 Hamnens andel i elektrisk gatubelysning	840: —	840: —
Summa inkomster kronor	840: —	840: —
3. Gaturenhållning:		
951 Avgifter för renhållning	2.800: —	2.800: —
Summa inkomster kronor	2.800: —	2.800: —
4. Drätselkammarens förråd:		
941 Inkomst av rörelsen	190.000: —	243.756: 73
991 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		231: —
Skillnad i in- och utgående lager av förrådsartiklar		49.373: 21
Summa inkomster kronor	190.000: —	293.360: 94
5. Automobiler:		
921 Körningar	44.000: —	33.288: 43
Summa inkomster kronor	44.000: —	33.288: 43
6. Bekvämlighetsinrättningar:		
951 Avgifter	1.400: —	1.359: 15
Summa inkomster kronor	1.400: —	1.359: 15

8 C. Parkförvaltning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	14.061: —	14.061: —
112 Dyrtidstillägg	3.514: —	3.663: —
113 Trädgårdskonsulentarvode	1.050: —	1.050: —
114 Semesterersättning för timavlönad personal	7.100: —	4.719: 34
121 Pensioner enligt pensionsstat	4.929: —	4.929: —
122 Dyrtidstillägg	1.232: —	1.084: 44
191 Olycksfallsförsäkring	900: —	861: 32
192 Personalens sjukvård	1.000: —	572: 46
193 Sjuk- och olycksfallsavlöningar	2.500: —	2.912: 38
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	800: —	859: 65
213 Facklitteratur och tidningar	300: —	290: 56
221 Annonser och trycksaker	500: —	965: 03
231 Bilskjutsar	300: —	653: 95
241 Telefon	650: —	906: 43

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
242 Postavgifter		52: 20
251 Hyra för tjänstelokal	1.000: —	1.089: 94
291 Föreningsavgifter	100: —	68: 75
Materiel och driftkostnader:		
311 Växthus, bänk- och plantskolearbeten	32.000: —	30.549: 39
312 Parkvakt	1.500: —	1.500: —
321 Förbrukningsmateriel	4.500: —	5.641: 29
332 Bränsle	5.500: —	5.334: 13
333 Gödsel	2.000: —	1.713: 64
353 Vatten, lyse och elkraft	400: —	1.000: 47
354 Städning och renhållning	800: —	388: 73
Underhållskostnader.		
Inventarier och lokaler:		
421 Maskiner och redskap	1.500: —	3.455: 49
423 Soffor (målning och lagning)	2.000: —	2.082: 33
424 Växthus, drivbänkar och plantskola	6.000: —	5.558: 23
425 Förråds- och personallokaler	3.000: —	3.680: 40
429 Försäkringspremier	400: —	458: 09
Materiel och transporter:		
431 Växtmateriel och frövaror	10.000: —	9.993: 91
432 Grus	1.500: —	1.552: 65
433 Virke	1.500: —	1.930: 85
434 Körslor	13.000: —	23.242: 36
Parker och fåglar:		
441 Vasaparken och parken vid Aseas kontor	10.575: —	10.579: 33
442 Stadsparken	4.000: —	5.338: 35
443 Gamla kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan	3.600: —	3.287: 49
444 Parkerna vid Mästermans källa, Biskopstäppan, Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Svartån, Hammarbytorg, Krutkällarbacken, Träddragareplan, Frejahöjden, esplanaderna och övriga mindre park- och gatuområden	30.000: —	36.689: 69
445 Rudbecksparken	3.500: —	3.829: 71
446 Djäkneberget	8.000: —	9.314: 52
447 Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvalds backe	7.000: —	7.534: 35
448 Elba, Östra och Västra holmarna, Kattskär och Amundsgrund	15.000: —	13.870: 14
449 Björnön	2.000: —	1.985: 48
450 Johannisbergsbadet	5.000: —	6.291: 78
451 Botaniska trädgården	1.800: —	1.354: 85
452 Slottsparken	500: —	1.104: 39

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
453 Fågelsången, Kullen och Åshagen	4.000: —	3.816: 14
454 Folkets park	1.200: —	1.200: —
455 Fåglarna i Svartån	3.000: —	3.407: 94
456 Anslag för underhåll och anläggningar åt andra kommunala förvaltningar	10.000: —	17.586: 45
Nyanläggningar:		
461 Iggebyparken	11.000: —	11.000: —
462 Hagaparken	7.500: —	7.500: —
463 Fågelsången	4.000: —	4.000: —
464 Kullen	5.000: —	5.000: —
465 Odentorget	4.000: —	798: 89
466 Utanbyparken	7.000: —	7.000: —
467 Stallhagen	6.000: —	6.000: —
468 Ragvaldsbacke	1.000: —	1.278: 95
469 Källhagsparken	9.000: —	9.000: —
Räntor:		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 103.200: —	4.128: —	4.128: —
Diverse utgifter:		
721 Utskylder		454: 25
791 Oförutsedda utgifter	500: —	500: —
792 Inköp av inventarier	13.800: —	13.740: 22
	307.639: —	334.412: 33
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-791 Avlönande av extra befattningshavare inom parkförvaltningen	13.000: —	10.624: 76
Diverse utgifter:		
20 d-791 Inköp av diverse inventarier för parkförvaltningen	3.000: —	3.000: —
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	2.589: —	2.589: —
Summa utgifter kronor	326.228: —	350.626: 09

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Försäljning:		
911 Blommor och dekorationer	3.000: —	1.337: 45

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Ersättning för anläggningar och underhållsarbeten:		
941 Kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan	3.600: —	3.600: —
942 Slottsparken	250: —	250: —
943 Parkområdet vid Aseas kontor	575: —	575: —
944 Folkets park	1.200: —	1.200: —
945 Bidrag från Flodinska fonden för fågelparken i Svartån	90: —	69: 33
946 Kostnader för Björnön överföres till titel 13 E 2	2.000: —	1.985: 48
947 Kostnader för Hästholmarna överföres till titel 13 E 2	15.000: —	13.870: 14
948 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		336: —
Summa inkomster kronor	25.715: —	23.223: 40

9. HAMNFÖRVALTNING.

9 A. Hamnar.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	31.538: 25	36.129: 50
112 Dyrtidstillägg	7.890: —	7.948: 49
113 Övriga löner och arvoden	9.800: —	7.433: 80
191 Olycksfallsförsäkring	1.100: —	745: 55
192 Olycksfallsersättning	48: —	48: —
193 Sjukvård	400: —	323: 16
194 Beklädnad till kranmaskinister	350: —	347: 33
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	500: —	463: 36
221 Annonsering och trycksaker	600: —	592: 41
231 Resor och transporter	200: —	171: 95
232 Ersättning för bil till tjänstebruk	800: —	799: 73
241 Telefoner	1.500: —	1.373: 70
242 Postavgifter	100: —	117: 85
251 Lokalkostnader	3.300: —	3.612: —
291 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4.000: —	4.000: —
292 Provision å hamnavgiftsuppbörden	1.050: —	1.186: 08
293 Övriga administrationskostnader	2.000: —	1.737: 97
Driftkostnader:		
311 Kranskötare, äldre hamnen	15.000: —	12.984: 88
312 Kranskötare, djuphamnen	40.000: —	34.203: 58
313 Besättningsmän, bogserbåten	5.000: —	2.321: 14
314 Dyrtidstillägg	1.250: —	433: 02

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
351 Belysning	5.140: —	5.053: 67
352 Renhållning	1.800: —	1.800: —
353 Värme i verkstaden, äldre hamnen	800: —	726: 43
391 Övriga kostnader, kranar i äldre hamnen	5.000: —	5.123: 95
392 Övriga kostnader, kranar i djuphamnen	20.000: —	11.037: 79
393 Kostnader för bogserbåten	8.000: —	4.603: 36
394 Kostnader för motorbåten	500: —	1.361: 02
Underhåll av hamnanläggningar:		
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken	15.000: —	24.180: 29
412 Hamnskjul	500: —	577: 67
413 Järnvägsspår	6.000: —	5.170: 70
414 Grusning	500: —	554: 53
Underhåll av maskiner och inventarier:		
421 Hamnmaskiner, äldre hamnen	2.600: —	2.003: 25
422 Hamnmaskiner, djuphamnen	20.000: —	9.291: 11
423 Övriga inventarier	200: —	208: 93
424 Säkerhetsanordningar	300: —	51: 71
425 Reparationer av gripskopa	3.000: —	3.000: —
426 Nya kauser för kranlinor	1.700: —	1.365: —
427 Reparation av bogserbåten	1.500: —	2.245: 39
428 Bilvåg	300: —	197: 57
Nyanläggningar:		
461 Anslutningsavgift för vatten- och avloppsledningar till området mellan hyttan och djuphamnen	12.000: —	12.000: —
Övriga underhållskostnader:		
491 Brandförsäkring	250: —	403: 91
492 Sjöförsäkring	3.937: 50	3.937: 50
Avgifter till finansförvaltningen:		
531 Ränta å lån med Kungl. Maj:ts tillstånd	99.312: 41	99.303: 52
532 Amortering å lån med Kungl. Maj:ts tillstånd	151.855: 57	151.864: 46
533 Hamnens andel i anslag för flerårig uttaxering	68.764: 72	68.764: 72
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	400: —	366: 99
791 Isbrytning	10.000: —	8.243: 82
792 Oförutsedda utgifter	2.000: —	2.950: 15
	567.786: 45	543.360: 94

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalutgifter.		
821 Inköp av ett skrapspel för djuphamnen	8.000: —	7.719: 23
822 Versktadsmaskiner	30.000: —	30.000: —
825 Inköp av en kontorsbyggnad	24.000: —	24.000: —
Summa utgifter kronor	629.786: 45	605.080: 17

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Hyror:		
931 Båtplatser	5.000: —	4.795: —
932 Upplagsplatser	20.000: —	11.633: 90
933 Varuskjul	2.355: —	2.221: 67
934 Markhyror för fasta upplag	12.136: —	17.674: 75
935 Kranhyror, äldre hamnen	20.000: —	25.186: 19
936 Kranhyror, djuphamnen	100.000: —	110.646: 62
937 Övriga hyror	2.100: —	3.817: 79
Hamnavgift för varor:		
951 Ångfartyg i regelbunden trafik	15.000: —	16.944: 14
952 Andra fartyg	70.000: —	63.802: 12
Hamnavgift för fartyg:		
953 Ångfartyg	60.000: —	22.771: —
954 Segelfartyg	2.000: —	1.247: 12
955 Pråmfartyg	3.000: —	10.324: 80
Andra avgifter:		
956 Bogsering	20.000: —	18.123: 38
957 Motorbåtstransporter	1.000: —	1.324: 50
958 Bilvåg	1.000: —	3.593: 50
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster	1.000: —	4.297: 18
992 Överskjutande utgifter att regleras å finansförvaltningens stat	295.195: 45	286.676: 51
Summa inkomster kronor	629.786: 45	605.080: 17

10. KOMMUNIKATIONSFÖRETAG.

10 C. Johannisbergs flygfält.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse utgifter:		
20 d—791 Upprättande av fullständig nivåkarta över flygfältet vid Johannisberg	2.500: —	2.804: 09
Summa utgifter kronor	2.500: —	2.804: 09

10 D. Färjor och ångslupar.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personal- och administrationskostnader:		
111 Löner enligt lönestat	8.301: —	8.301: —
112 Dyrtidstillägg	2.075: —	1.964: 16
113 Övriga löner	10.900: —	12.439: 58
191 Olycksfallsförsäkring	300: —	280: 09
192 Sjukvård	50: —	25: 54
221 Annonsering och trycksaker	300: —	132: 60
Driftkostnader:		
331 Bränsle	7.000: —	6.939: 57
332 Smörjoljor, fotogen och diverse	1.400: —	1.392: 46
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av fartyg	2.000: —	4.564: 28
422 Underhåll av inventarier	100: —	59: 72
491 Försäkringspremier	3.000: —	3.000: —
Diverse utgifter:		
711 Oförutsedda utgifter	400: —	393: 66
	35.826: —	39.492: 66
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—792 Lönereglering	627: —	627: —
Summa utgifter kronor	36.453: —	40.119: 66

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Avgifter:		
951 Persontrafik	30.000: —	27.251: 50
952 Godstrafik	150: —	175: 75
Summa inkomster kronor	30.150: —	27.427: 25

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
531 4 % ränta å 2.000 aktier à nom. 100: — (bokfört värde 201.010: —) i Västerås Omnibus A.-B.	8.040: 40	8.040: 40
Summa utgifter kronor	8.040: 40	8.040: 40

10 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.		
741 Värdet av till S. V. B. överlåtet område vid Finnslätten	5.000: —	5.000: —
Summa utgifter kronor	5.000: —	5.000: —

11. INDUSTRIELLA VERK.

11 A. Gasverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Förvaltning.		
Personalkostnader:		
112 Löner till extra personal	8.920: —	9.179: 28
110 Andel i gemensamma kostnader	84.500: —	91.275: —
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	1.100: —	3.740: —
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	9.600: —	17.410: —
Materielkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	3.600: —	5.075: —
Allmänna kostnader:		
153 Annonser och reklam	500: —	853: 10
154 Resor och representation	1.000: —	1.381: 68
158 Utskylder	11.400: —	14.164: 97
159 Övriga allmänna omkostnader:		
Föreningsavgifter	800: —	870: —
150 Andel i gemensamma kostnader	4.300: —	5.385: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:		
Kundförluster	1.000: —	507: 75
180 Andel i gemensamma kostnader	15.000: —	11.750: —
2. Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	33.810: —	48.199: 28
212 Löner till extra personal	25.435: —	11.033: 46
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	2.800: —	2.800: —
222 Uppvärmning	1.500: —	1.578: 42
224 Städning och renhållning	2.000: —	2.351: 67
Underhållskostnader:		
231 Byggnader, ommurning av ugnar	34.000: —	43.646: 46
233 Övriga fasta transportanläggningar	15.000: —	14.565: 27
234 Maskiner och apparater, utbyte av kolkross	28.000: —	39.790: 12
235 Verktyg och inventarier	2.000: —	3.590: 16
239 Utökning av bostaden vid gasverket (Stfm. 28/9 1944)	4.600: —	4.600: —
Materielkostnader:		
241 Oljor	2.000: —	4.143: 83
242 Förbrukningsmateriel	1.500: —	5.540: 92
244 Gaskol	510.000: —	503.366: 78
245 Reningsmassa	2.500: —	3.337: 55
246 Vatten	3.000: —	1.885: —
248 Gas från reningsverket		911: 20
Allmänna kostnader:		
257 Laboratoriekostnader	1.000: —	1.107: 04
Kraftinköp:		
272 Kraftström	6.000: —	5.846: 48
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på fasta tillgångar	14.080: —	13.478: 92
282 Avskrivningar på fasta tillgångar	46.620: —	42.593: 72
3. Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	5.550: —	9.965: 92
312 Löner till extra personal	5.200: —	365: 85

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Lokalkostnader:		
322 Uppvärmning av gasmätarjusteringen		788: —
Underhållskostnader:		
332 Ledningsnät	25.000: —	29.571: 85
335 Verktyg och inventarier	2.000: —	2.823: 18
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	3.000: —	1.484: 66
362 Underhåll av mätare	6.000: —	4.698: 27
363 Anskaffning av mätare	5.000: —	
364 Gaspolletter	2.500: —	2.032: 25
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på fasta tillgångar	18.913: —	18.913: 12
382 Avskrivning på fasta tillgångar	26.017: —	26.021: 12
Installationsverksamhet:		
413 Arbetslöner	2.000: —	1.162: 12
414 Materiel	1.500: —	2.810: 22
415 Transporter		7: 75
Summa utgifter kronor	980.245: —	1.016.602: 37

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Förbrukningsavgifter:		
511 Gasavgifter från enskilda	650.000: —	693.083: 55
Försäljningsinkomster:		
521 Egen tillverkning:		
Koks och tjära	405.000: —	317.665: 43
523 Utförda installationsarbeten	4.000: —	4.926: 76
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående		130: —
533 Från befattningshavare	1.300: —	1.308: —
Summa driftinkomster	1.060.300: —	1.017.113: 74
Kapitalinkomster.		
Avskrivningar å fasta tillgångar:		
981 Tillverkning	46.620: —	42.593: 72
982 Distribution	26.017: —	26.021: 12
Summa inkomster kronor	1.132.937: —	1.085.728: 58

11 B. Elektricitetsverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Gemensam förvaltning för Tekniska Verken.		
Personalkostnader:		
11 Löner till personal på stat	112.394: —	123.951: 87
12 Löner till extra personal	39.800: —	51.514: 71
13 Sjukavlöningar	14.000: —	24.592: 43
14 Läkare, sjukvård, medicin	4.800: —	6.855: 75
15 Olycksfallsförsäkring	10.000: —	6.363: 82
16 Pensioner	88.038: —	81.930: 74
17 Arvode till styrelse och revisorer	5.600: —	5.500: —
18 Beredskapsersättningar	6.000: —	3.545: 39
Lokalkostnader:		
21 Hyror	300: —	271: 50
22 Uppvärmning och vatten	5.000: —	5.612: 71
23 Belysning	2.000: —	1.477: 50
24 Städning och renhållning	7.500: —	17.645: 64
Underhållskostnader:		
31 Byggnader	5.000: —	14.313: 62
34 Maskiner	4.000: —	5.797: 93
35 Verktyg och inventarier	13.000: —	27.553: 03
39 Ombyggnad av torkgården vid reningsverket till förrådslokal (Stfm. 25/5 1944)	10.000: —	10.364: 90
Materielkostnader:		
47 Kontorsmateriel och trycksaker, ritmateriel	12.000: —	16.915: 45
Allmänna kostnader:		
51 Post	1.600: —	4.124: 95
52 Telefon och telegram	8.000: —	9.586: 89
53 Annonser	1.500: —	921: 90
54 Resor och representation	2.400: —	2.082: 88
55 Tidningar och tidskrifter	500: —	477: 09
56 Inkassokostnader	300: —	354: 55
59 Busskort för avläsare		402: 32
Räntor och avskrivningar:		
81 Ränta på fasta tillgångar	6.188: 04	6.187: 68
82 Avskrivning på fasta tillgångar	7.612: —	7.685: 61
83 Ränta på rörelsemedel:		
Ränta å förlagsmedel	10.000: —	405: 84
84 Ränta på av finansförvaltningen förskotterade medel	780: —	780: —
85 Andel i finansförvaltningens amortering på förskotterade medel (förrådsbyggnad för Tekniska Verken)	26.000: —	26.000: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
2. Elektricitetsverk.		
1. Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	10.320: —	18.372: 31
112 Löner till extra personal	16.975: —	12.198: 96
110 Andel i gemensamma kostnader	153.932: —	167.339: 71
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	2.200: —	6.850: 84
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	17.600: —	31.919: 48
Materielkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	6.600: —	9.305: 45
Allmänna kostnader:		
153 Annonser och reklam	10.000: —	8.775: 26
154 Resor och representation	2.000: —	2.725: 75
158 Utskylder	27.000: —	26.071: 45
159 Övriga allmänna kostnader: Föreningsavgifter	1.000: —	950: 65
150 Andel i gemensamma kostnader	7.900: —	9.875: 58
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar: Kundförluster	2.000: —	2.117: 76
180 Andel i gemensamma kostnader	27.230: 04	21.549: 36
2. Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	5.130: —	4.222: 42
212 Löner till extra personal	1.000: —	2.923: 73
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	5.000: —	4.500: —
222 Uppvärmning	300: —	
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	1.000: —	1.192: 66
234 Maskiner och instrument	1.000: —	182: 08
235 Apparater för destillerat vatten		486: 89
Materielkostnader:		
241 Oljor	100: —	510: 98
242 Förbrukningsmateriel	100: —	119: 41

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kraftinköp:		
272 Elkraft	780.000: —	911.883: 57
273 Elkraft för vattendestillering	200: —	92: 14
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på fasta tillgångar	707: —	707: 46
282 Avskrivning på fasta tillgångar	2.193: —	2.139: 95
3. Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	42.060: —	54.541: 32
312 Löner till extra personal	5.918: —	2.360: 64
Lokalkostnader:		
321 Hyror och arrenden	1.000: —	1.162: 50
Underhållskostnader:		
331 Byggnader	1.000: —	3.229: 59
332 Ledningsnät	90.000: —	135.030: 16
339 Omläggning till växelström	25.000: —	26.395: 14
333 Övriga fasta anläggningar:		
Ställverk	15.000: —	7.807: 73
334 Transformatorer	10.000: —	13.820: 26
335 Verktyg och inventarier	7.000: —	15.483: 39
337 Gatubelysning	30.000: —	46.243: 04
Materielkostnader:		
341 Oljor	100: —	
342 Förbrukningsmateriel	500: —	837: 66
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	3.000: —	5.925: 86
362 Underhåll av mätare	15.000: —	14.412: 21
363 Anskaffning av mätare	40.000: —	64.122: 01
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på fasta tillgångar	45.054: —	45.533: 27
382 Avskrivning på fasta tillgångar	73.746: —	74.550: 65
4. Installationsverksamhet:		
413 Arbetslöner	17.000: —	16.690: 38
414 Materiel	34.500: —	22.891: —
415 Transporter	1.000: —	1.238: 14
Summa driftutgifter	1.942.677: 08	2.262.505: 50

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalutgifter.		
Gemensam förvaltning:		
86 Elverkets ombyggnad till kontor (Stfm. 26/11 1942 och 30/9 1943)	87.500: —	87.500: —
Summa utgifter kronor	2.030.177: 08	2.350.005: 50

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
1. Gemensam förvaltning.		
Hyresinkomster:		
890 Hyra för kontorslokaler för Stadskamrerarekontoret inkl. bränsle och städning	10.000: —	10.000: —
Hyra för stadsträdgårdsmästarens kontor	1.000: —	1.000: —
Länsarbetsnämnden		1.037: 50
Övriga		509: 01
905 Ränta på utestående anslutningsavgifter	3.010: —	1.879: 77
Fördelning av gemensamma nettoutgifter:		
891 Personalkostnader:		
Vattenverket	42.200: —	45.640: —
Gasverket	84.500: —	91.275: —
Elverket	153.932: —	167.339: 71
892 Lokalkostnader:		
Vattenverket	500: —	1.870: —
Gasverket	1.100: —	3.740: —
Elverket	2.200: —	6.850: 84
893 Underhållskostnader:		
Vattenverket	4.800: —	8.700: —
Gasverket	9.600: —	17.410: —
Elverket	17.600: —	31.919: 48
894 Materielkostnader:		
Vattenverket	1.800: —	2.535: —
Gasverket	3.600: —	5.075: —
Elverket	6.600: —	9.305: 45
895 Allmänna kostnader:		
Vattenverket	2.100: —	2.690: —
Gasverket	4.300: —	5.385: —
Elverket	7.900: —	9.875: 58
896 Räntor och avskrivningar:		
Vattenverket	5.340: —	5.880: —
Gasverket	15.000: —	11.750: —
Elverket	27.230: 04	21.549: 36

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	2. Elektricitetsverk.		
	Förbrukningsavgifter:		
511	Enskild strömförbrukning	1.850.000: —	2.232.321: 93
512	Allmänna belysningen	80.000: —	98.186: 96
	Försäljningsinkomster:		
523	Utförda installationsarbeten	57.000: —	54.278: 53
521	Destillerat vatten	1.000: —	1.078: 39
	Hyresinkomster:		
531	Från utomstående	450: —	
	Summa driftinkomster	2.392.762: 04	2.849.082: 51
	Kapitalinkomster.		
	Avskrivning på fasta tillgångar:		
981	Gemensam förvaltning	7.612: —	7.685: 61
982	Tillverkningen	2.193: —	2.139: 95
983	Distributionen	73.746: —	74.550: 65
	Summa inkomster kronor	2.476.313: 04	2.933.458: 72

12. HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Driftutgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner enl. lönestat	28.671: —	28.671: —
112	Dyrtidstillägg	7.167: 75	6.959: 04
113	Övriga löner och arvoden	13.669: —	12.691: 50
121	Pensioner enl. pensionsstat	8.053: 32	8.703: 46
122	Dyrtidstillägg	1.680: —	1.435: 58
191	Olycksfallsförsäkring	100: —	97: 86
192	Läkare och sjukvård	100: —	59: 97
	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader		128: 07
221	Annonsering och trycksaker	700: —	878: 17
231	Resor och transporter	1.070: —	1.003: 65
241	Telefon	990: —	1.165: 89
242	Postavgifter	50: —	69: 75
251	Lokalkostnader	1.500: —	1.544: 70

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftkostnader för ambulansautomobilen:		
391 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	4.000: —	4.000: —
392 Övriga driftkostnader	3.000: —	3.839: 45
Underhållskostnader:		
491 Försäkringspremier	5: —	5: 28
492 Reparationer och dylikt	200: —	132: 67
Övriga utgifter:		
691 Skyddsympning	1.000: —	512: —
692 Kostnader för profylaktiska åtgärder	300: —	202: 51
693 Desinfektion	300: —	151: 26
694 Analyser	900: —	458: 55
695 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning	11.412: —	11.412: —
791 Oförutsedda utgifter	200: —	419: 67
	85.068: 07	84.542: 03
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—791 Inrättande av en befattning såsom hälsovårdsinspektör å extra stat	3.600: —	2.869: 43
Övriga utgifter:		
20 d—791 Bidrag till kostnaderna för en allmän råttutrotning inom stadens bostadsområden under år 1945	5.000: —	5.089: 15
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—792 Lönereglering	2.861: —	2.861: —
Summa utgifter kronor	96.529: 07	95.361: 61

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Bidrag:		
942 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	950: —	677: 08
943 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssjuksköterskorna	500: —	500: —
Avgifter:		
951 Ambulansutryckningar	2.000: —	2.669: 40
952 Protokollslösen	600: —	1.130: —
Summa inkomster kronor	4.050: —	4.976: 48

12 A 3. Poliklinik.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter:		
112 Lön till läkare	3.000: —	3.250: —
113 Arvode till poliklinikssköterska	1.000: —	1.000: —
651 Lokalkostnader	1.200: —	1.200: —
691 Övriga utgifter	200: —	200: —
	5.400: —	5.650: —
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—791 Tilläggsanslag för avlönande av poliklinikssköterska	200: —	200: —
Summa utgifter kronor	5.600: —	5.850: —

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
941 Medicinalstyrelsen	3.000: —	3.250: —
Summa inkomster kronor	3.000: —	3.250: —

12 A 5. Bostadsinspektion.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter:		
Personalkostnader:		
111 Löner enl. lönestat	3.540: —	3.540: —
112 Dyrtidstillägg	885: —	867: 96
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader		50: 84
221 Annonsering och trycksaker	75: —	111: 57
231 Resor och transporter	100: —	100: —
241 Telefon	180: —	90: 51
251 Lokalkostnader	560: —	433: —
	5.340: —	5.193: 88
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—792 Lönereglering	511: 05	511: 05
Summa utgifter kronor	5.851: 05	5.704: 93

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
951 Ohyresinspektioner	75: —	
Summa inkomster kronor	75: —	

12 Ö. Övriga ändamål.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
691 Västerås stads förening mot tuberkulos	3.000: —	3.000: —
692 Fri tandvård (Stfm. 20/12 1943)	4.000: —	2.924: —
Summa utgifter kronor	7.000: —	5.924: —

13. ALLMÄN HYGIEN.

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	10.290: —	13.657: 16
112 Löner till extra personal	13.000: —	25.038: 89
110 Andel i gemensamma kostnader	42.200: —	45.640: —
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	500: —	1.870: —
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	4.800: —	8.700: —
Materielkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	1.800: —	2.535: —
Allmänna kostnader:		
154 Resor och representation	1.100: —	1.147: 97
158 Utskylder	2.100: —	5.330: 76
150 Andel i gemensamma kostnader	2.100: —	2.690: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:		
Kundförluster	600: —	378: 15
180 Andel i gemensamma kostnader	5.340: —	5.880: —
185 Andel i finansförvaltningens anslag för flerårig uttaxering (amortering av förskotterade medel för grävmaskin)	13.000: —	27.175: 55
2. Tillverkningen.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	5.130: —	5.768: 16
212 Löner till extra personal	1.000: —	1.755: 74
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	375: —	675: —
222 Uppvärmning	1.205: —	670: —
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	2.000: —	5.206: 07
234 Maskiner och instrument	1.500: —	12.666: 11
235 Verktyg och inventarier	500: —	514: 85
Materielkostnader:		
241 Oljor	500: —	255: 60
242 Förbrukningsmateriel	200: —	173: 77
Allmänna kostnader:		
257 Laboratoriekostnader	1.000: —	983: 09
Kraftinköp:		
272 Kraftström	37.000: —	38.878: 91
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på fasta tillgångar	11.270: —	12.432: 93
282 Avskrivning på fasta tillgångar	17.330: —	18.365: 72
3. Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	12.010: —	20.909: 23
312 Löner till extra personal	27.688: —	27.791: 39
Lokalkostnader:		
321 Hyror och arrenden	3.000: —	3.000: —
322 Uppvärmning	5.000: —	6.997: 77
Underhållskostnader:		
331 Byggnader och fasta anläggningar	4.000: —	5.506: 83
332 Ledningsnät	96.000: —	136.814: 86
334 Maskiner och instrument	13.000: —	15.480: 16
335 Verktyg och inventarier	8.000: —	10.686: 03

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Materielkostnader:		
341 Oljor	1.500: —	660: 70
342 Förbrukningsmateriel	1.000: —	2.097: 81
342 9. För bilgastillverkning	1.000: —	1.724: 02
348 9. Gas från gasverket		21.667: 84
Allmänna kostnader:		
357 Laboratoriekostnader	500: —	684: 74
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	1.800: —	1.265: —
362 Underhåll av mätare	5.000: —	2.713: 68
363 Anskaffning av mätare	9.000: —	6.323: 20
Kraftinköp:		
372 Kraftström	14.000: —	12.936: 34
9. För bilgastillverkning	4.000: —	14.717: 40
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på fasta tillgångar	127.707: —	121.012: 64
382 Avskrivningar på fasta tillgångar	157.743: —	152.637: 54
4. Installationsarbeten:		
413 Arbetslöner	4.000: —	536: 62
414 Materiel	6.000: —	13.327: 02
415 Transporter		263: 63
Summa utgifter kronor	677.788: —	818.143: 88

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Förbrukningsavgifter:		
511 Vattenavgifter	510.000: —	580.651: 38
Försäljningsinkomster:		
521 Metangasförsäljning (bilgas)	65.000: —	118.873: 96
523 Utförda installationsarbeten	11.000: —	23.747: 30
524 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar	5.000: —	5.000: —
525 Grävmaskin	13.000: —	27.175: 55
529 Slam		425: —
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	1.300: —	1.300: 94
533 Från befattningshavare	840: —	700: 01
Summa driftinkomster	606.140: —	757.874: 14

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Kapitalinkomster.		
Avskrivningar å fasta tillgångar:		
981 Tillverkning	17.330: —	18.365: 72
982 Distribution	157.743: —	152.637: 54
Summa inkomster kronor	781.213: —	928.877: 40

13 C 1. Renhållningsverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	63.090: 75	63.090: 75
112 Dyrtidstillägg	15.775: —	14.744: 96
113 Övriga löner och arvoden	8.550: —	8.455: 23
121 Pensioner enl. pensionsstat	18.057: —	18.765: —
122 Dyrtidstillägg	4.071: —	4.152: 60
191 Olycksfallsförsäkring	1.000: —	1.172: 59
192 Personalens sjukvård	800: —	770: 53
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.000: —	1.622: 69
241 Telefon	500: —	549: 90
251 Lokalkostnader	1.900: —	1.627: 62
Rörelsekostnader:		
311 Extra arbetare och gatusopnnig	51.000: —	60.837: 02
321 Torvmull	4.000: —	3.923: 65
331 Kraftström	600: —	617: 14
351 Lokalkostnader	2.500: —	3.125: 79
332 Bilskatt och försäkring	3.000: —	2.987: 32
391 Drivmedel och smörjmedel för bilar	10.000: —	14.152: 33
392 Utfodring av hästar	4.500: —	4.185: 71
Underhållskostnader:		
411 Fabriksbyggnad och maskiner	800: —	255: 34
412 Underhåll av avstjälpningsplatser	15.000: —	10.751: 38
421 Hästar och fordon	1.200: —	1.590: 27
422 Automobiler	3.000: —	10.993: 71
423 Kärl	6.000: —	3.613: 30
424 Beklädnadspersedlar	2.000: —	2.279: 29
425 Övriga inventarier	3.000: —	3.725: 44
491 Försäkringspremier	300: —	247: 23

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Räntor:		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 10.000: — (pudrettfabrik)	400: —	400: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	700: —	438: 68
792 Svinmatshämtning	6.000: —	2.034: 13
	228.743: 75	241.109: 60
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Rörelsekostnader:		
20 d—791 Anskaffande och uppsättning av varmvattenberedare i renhållningsarbetarnas tvättrum	2.000: —	1.995: 86
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—792 Lönereglering	4.113: 11	4.113: 11
Summa utgifter kronor	234.856: 86	247.218: 57

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Försäljning:		
911 Stallströ och sopor	1.800: —	1.237: 40
912 Torvmullspudrett	2.500: —	2.920: 75
913 Torvmull	200: —	476: 50
Utförda arbeten:		
921 Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	6.500: —
922 Försäljning av svinmat	3.000: —	1.017: 06
Avgifter:		
951 Hämtningsavgifter	82.000: —	84.361: 15
Övriga inkomster:		
991 Lantbrukets andel i löner och pensioner	10.866: 75	11.255: 92
992 Diverse inkomster	1.000: —	2.665: 63
Summa inkomster kronor	107.866: 75	110.434: 41

13 C 2. Svingård.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
121 Pensioner enl. pensionsstat	1.302: —	1.302: —
122 Dyrtidstillägg	325: 50	286: 44
191 Olycksfallsförsäkring	25: —	59: 91
192 Sjukvård	25: —	4: 83

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Rörelsekostnader:		
311 Arbetareavlöningar	5.000: —	8.416: 77
321 Inköp av grisar	1.000: —	6.374: 50
322 Kraftfoder	25.000: —	26.598: 63
323 Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	7.517: 06
341 Körningar	1.500: —	840: —
351 Hyra	1.000: —	1.000: —
352 Bränsle och lyse	1.150: —	1.531: 25
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av inventarier och hus	1.500: —	912: 49
491 Försäkringspremier	100: —	55: 91
492 Veterinärkostnader	100: —	130: 20
Räntor:		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 110.000: —	4.400: —	4.400: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	14: 25
Summa utgifter kronor	49.027: 50	59.444: 24

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
911 Försäljning av svin	49.627: 50	57.601: 68
Summa inkomster kronor	49.627: 50	57.601: 68

13 D. Varmbadhus.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	29.132: —	29.132: —
112 Dyrtidstillägg	7.283: —	7.768: 98
113 Övriga löner och arvoden	4.000: —	4.138: 45
121 Pensioner enl. pensionsstat	4.752: —	5.673: 75
122 Dyrtidstillägg	1.188: —	1.248: 30
191 Olycksfallsförsäkring	175: —	194: 14
192 Sjukvård	200: —	267: 29
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	100: —	11: 42
221 Annonsering och trycksaker	1.200: —	1.362: 16
241 Telefon	200: —	145: 30

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Rörelsekostnader:		
321 Förbrukningsmaterial	7.000: —	7.890: 05
331 Kraftström	600: —	541: 70
332 Bränsle	35.000: —	34.347: 21
333 Tvätt, extra hjälp	500: —	562: 37
351 Lyse, städning och renhållning	2.800: —	4.387: —
Underhållskostnader:		
411 Badhusbyggnaden	4.000: —	4.615: 93
412 Pannor och ledningar	4.000: —	3.840: 82
421 Inventarier	1.000: —	1.689: 48
422 Linne	300: —	159: 73
491 Försäkringspremier	300: —	305: 10
Räntor:		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000: —	12.000: —	12.000: —
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	500: —	378: 87
791 Oförutsedda utgifter	280: 07	63: 80
	116.510: 07	120.723: 85
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Underhållskostnader:		
20 d—791 Reparationsarbeten	10.000: —	12.773: 97
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—792 Lönereglering	7.176: 34	7.176: 34
Summa utgifter kronor	133.686: 41	140.674: 16

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
931 Personalens bostadsförmåner	2.580: —	2.535: —
951 Badavgifter	105.000: —	126.372: 61
952 Simundervisningsbad	5.062: 50	5.062: 50
953 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		105: —
Summa inkomster kronor	112.642: 50	134.075: 11

13 E 1. Kallbadhus.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	1.000: —	1.158: —
191 Olycksfallsförsäkring	10: —	1: 32

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	75: —	85: 64
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten	2.000: —	4.220: 92
491 Försäkringspremier	80: —	78: 91
Räntor:		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 80.000: —	3.200: —	3.200: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	35: —	14: —
Summa utgifter Kronor	6.400: —	8.758: 79

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster:		
951 Badavgifter	1.500: —	2.052: 79
991 Städernas Allmänna Brandstodsbolag brandskadeersättning		400: —
Summa inkomster kronor	1.500: —	2.452: 79

13 E 2. Anordningar för friluftsliv.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Fritidsreservat.		
Björnön:		
221 Fastighetsförvaltningens andel i kostnader	13.023: —	16.378: 32
222 Parkförvaltningens andel i kostnader	2.000: —	1.985: 48
Hästholmarna:		
223 Fastighetsförvaltningens andel i kostnader	11.105: —	15.497: 92
224 Parkförvaltningens andel i kostnader	15.000: —	13.870: 14
Summa utgifter kronor	41.128: —	47.731: 86

14. LIVSMEDELSHYGIEN OCH LIVSMEDELS-TILLFÖRSEL.

14 A. Salutorg och saluhall.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
111 Kostnad för utsättande av bord på salutorg	100: —	
113 Arvode till torguppsyningsman	1.200: —	1.200: —
791 Oförutsedda utgifter		49: 49
Summa utgifter kronor	1.300: —	1.249: 49

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster:		
951 Torgavgifter	4.000: —	3.726: —
Summa inkomster kronor	4.000: —	3.726: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enl. lönestat	4.269: —	4.269: —
112 Dyrtidstillägg	1.070: —	1.129: 92
113 Övriga löner och arvoden	5.560: —	5.395: —
121 Pensioner enl. pensionsstat	4.461: —	4.461: —
122 Dyrtidstillägg	900: —	981: 48
191 Olycksfallsförsäkring	75: —	48: 88
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	100: —	17: 91
241 Telefon	200: —	180: 50
251 Bränsle, lyse, kraftström och vatten	500: —	510: 39
252 Övriga lokalkostnader	3.150: —	3.027: 09
291 Övriga administrationskostnader	100: —	180: 93
Underhållskostnader:		
491 Brandförsäkringar	35: —	30: 14
	20.420: —	20.232: 24
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d—792 Lönereglering	867: —	867: —
Summa utgifter kronor	21.287: —	21.099: 24

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
941 Ersättning för lokal för mjölkkontroll	250: —	250: —
951 Besiktningsavgifter	8.000: —	7.892: 22
952 Vågavgifter	540: —	270: 60
991 Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön	3.419: —	3.419: —
992 Analysavgifter (mjölk)	120: —	120: —
999 Diverse inkomster	200: —	91: 38
Summa inkomster kronor	12.529: —	12.043: 20

15. UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGS-VERKSAMHET.

15 A 1. Folkskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner till lärare i läs- och skrivämnen enl. lönestat	816.803: —	821.305: 85
112 Löner till lärare i övningsämnen enl. lönestat	88.184: —	85.871: 62
113 Andra löner enl. lönestat	27.024: —	27.024: —
114 Dyrtidstillägg	6.342: —	6.037: 76
115 Övriga arvoden	23.909: —	16.802: 19
121 Pensioner enl. pensionsstat	21.757: 24	22.367: 74
122 Dyrtidstillägg	5.927: —	4.617: 35
191 Olycksfallsförsäkring	785: —	729: 77
192 Personalens sjukvård	300: —	304: 55
193 Hyra för en vaktmästarebostad	1.300: —	1.298: 50
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	3.500: —	3.921: —
241 Post	350: —	445: —
242 Telefon	2.050: —	2.235: 90
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av byggnader	50.000: —	40.120: 87
421 Underhåll av inventarier	7.000: —	11.539: 69
491 Försäkringspremier	1.830: —	1.797: 74
Räntor:		
531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 3.092.900: —	123.716: —	123.716: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Sjukvård:		
631 Arvode till skolläkare	7.250: —	7.041: 26
632 Arvode till läkare för behandling av defekter å syn-, hörsel- och talorgan m. m.	3.000: —	1.434: —
633 Sjukgymnastik	1.500: —	827: —
634 Ersättning till skolsköterskan för bostad och bränsle	1.010: —	1.133: 09
635 Extra skolsköterska	3.350: —	3.350: —
636 Medicin, förbandsartiklar m. m.	1.000: —	953: 03
Tandvård:		
637 Avgifter till folktandvården	11.500: —	10.452: —
Lokalkostnader:		
651 Lokalhyra	2.000: —	2.000: —
652 Arvode till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning	17.700: —	18.775: 56
653 Dyrtidstillägg	4.425: —	4.455: 23
654 Skurning och rengöring	13.000: —	12.905: 30
655 Renhållning	3.000: —	2.799: 23
656 Sotning	700: —	628: 35
657 Uppvärmning	55.000: —	53.079: 60
658 Belysning	7.500: —	7.685: 11
659 Vatten	4.000: —	3.908: 06
Fri undervisningsmateriel till skolbarnen:		
661 Materiel i läs- och skrivämnen	23.000: —	24.311: 18
662 Slöjdmateriel för gossar	7.000: —	5.471: 62
663 Slöjdmateriel för flickor	8.000: —	6.259: 97
664 Materiel i skolköken	4.000: —	3.091: 26
Övrig undervisningsmateriel:		
666 Materiel till skolornas förråd	4.500: —	4.676: 40
667 Lärarepersonalens bibliotek	400: —	399: 99
668 Lärjungebiblioteket	1.500: —	1.649: 56
669 Skomakerislöjd	2.000: —	775: 79
Skolträdgårdar:		
671 Västgötegatan	1.750: —	2.057: 16
672 Herrgårdsskolan	2.100: —	2.078: 60
673 Korsängsskolan	2.250: —	2.112: 42
674 Hammarbyskolan	650: —	667: 09
675 Jakobsbergsskolan	300: —	480: 69
676 Lundby skola	200: —	248: 15
677 Rosenlunds skola	200: —	96: 34

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Simundervisning:		
681 Arvoden	5.000: —	5.061: 57
682 Dyrtidstillägg	1.250: —	803: 04
683 Övriga lokalkostnader	5.437: 50	4.578: 18
Bidrag till diverse ändamål:		
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser	500: —	475: —
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor	1.000: —	1.000: —
693 Bidrag till barnbespisning	18.000: —	27.970: 67
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång	7.000: —	6.699: 06
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	600: —	536: 75
791 Oförutsedda utgifter	2.000: —	1.925: 89
792 Inköp av inventarier	11.000: —	11.289: 10
	1.426.349: 74	1.416.277: 83
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Sjukvård:		
20 d-791 Anslag för bestridande av kostnaderna för skolhälsovården inom staden	4.000: —	4.047: 68
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	3.759: 96	3.759: 96
Summa utgifter kronor	1.434.109: 70	1.424.085: 47

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Försäljnings- och hyresinkomster:		
911 Slöjdmateriel för flickor	2.000: —	3.021: 67
912 Skomakerislöjd	1.000: —	535: 60
931 Hyror och arrenden	11.727: —	12.637: 58
Statsbidrag:		
941 Bidrag till lärarelöner	675.325: —	753.119: 81
942 Bidrag till andra löner	33.070: —	33.178: 42
943 Bidrag till lärjungebiblioteket	800: —	955: —
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler	750: —	750: —
945 Hyresbidrag	400: —	400: —
946 Underhålls- och materialbidrag	3.025: —	3.111: —
947 Tjänstebostadsbidrag	13.560: —	14.033: 26
947 a Skolläkare	1.812: —	1.721: 87

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Övriga bidrag:		
948 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning	2.000: —	2.000: —
949 Småskollärarinnornas ersättning till slöjdlärarinna (ht.)	1.082: —	1.440: —
Avgifter:		
951 Terminsavgifter	290: —	275: —
952 Avgifter för tennisspelning m. m.	400: —	1.241: 04
Summa inkomster kronor	747.241: —	828.420: 25

15 A 2. Fortsättningsskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	12.600: —	10.631: 25
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	100: —	25: 72
Lokalkostnader:		
651 Städning och renhållning	500: —	436: 31
Undervisningskostnader:		
661 Fri undervisningsmateriel	3.200: —	2.849: 96
662 Materiel till förråden	400: —	323: 12
671 Understöd till behövande lärjungar	600: —	288: 57
672 Diverse utgifter		17: 50
Summa utgifter kronor	17.400: —	14.572: 43

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
941 Statsbidrag	8.100: —	7.951: 50
Summa inkomster kronor	8.100: —	7.951: 50

15 B. Högre folkskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enl. lönestat	28.153: 50	24.473: 40
112 Rörligt tillägg	4.118: —	3.591: 30

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
113 Kristillägg	4.392: —	3.831: 65
114 Övriga arvoden	38.022: —	34.574: 84
121 Pensioner enl. pensionsstat	1.380: —	1.380: —
122 Dyrtidstillägg	345: —	303: 60
191 Olycksfallsförsäkring	500: —	405: 77
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	100: —	92: 11
221 Annonsering och trycksaker	900: —	905: 70
241 Post och telefon	300: —	307: 25
251 Lokalkostnader	650: —	541: 67
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	650: —	669: 18
491 Brandförsäkring	100: —	49: 27
Sjukvård:		
631 Skolläkare	450: —	402: 50
Lokalkostnader:		
651 Hyra (Stora torget 4)	2.500: —	2.500: —
652 Hyra (Yrkesskolornas byggnad)	750: —	750: —
653 Hyra för gymnastiklokaler	990: —	672: —
654 Städning och eldning (Stora torget 4)	1.510: —	1.508: 80
655 Skurning och rengöring (Stora torget 4)	300: —	355: 95
656 Uppvärmning (Stora torget 4)	1.400: —	558: 48
657 Belysning (Stora torget 4)	150: —	136: 53
Undervisningsmateriel:		
661 Undervisningsmateriel	3.250: —	3.280: 67
662 Förbrukningsmateriel	600: —	584: 93
663 Bibliotek	400: —	398: 96
Diverse utgifter:		
791 Diverse och oförutsedda utgifter	200: —	307: 50
792 Inköp av inventarier	1.500: —	1.379: 73
Summa utgifter kronor	93.610: 50	83.961: 79

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Statsbidrag:		
941 Bidrag till avlöningar	46.030: —	47.333: 65
942 Bidrag till rörligt tillägg	3.212: —	2.865: 41
943 Bidrag till kristillägg	3.425: —	3.057: 09
944 Bidrag till bibliotek	300: —	200: —
945 Bidrag till skolläkare	225: —	

Avgifter:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Terminsavgifter	45: —	142: 50
952 Kungl. Järnvägsstyrelsen m. fl. hyra		31: —
953 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		49: —
Summa inkomster kronor	53.237: —	53.678: 65

15 D. Kommunal flickskola.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Lärarelöner enl. lönestat	118.308: —	123.009: 55
112 Andra löner enl. lönestat	4.101: —	4.101: —
113 Rörligt tillägg, kristillägg och ersättning till lärarelöner	35.120: 01	36.363: 43
114 Dyrtidstillägg	902: 22	1.040: 16
115 Övriga löner och arvoden	1.636: 25	1.400: 61
116 Huvudmansavgift för pensionering av lärare	4.986: 20	4.743: 20
117 Hälsovård	1.310: —	1.297: 50
191 Olycksfallsförsäkring	170: —	93: 25
192 Sjukvård	25: —	36: 78
193 Hyra för vaktmästarebostad	1.150: —	1.167: 75
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	2.100: —	2.108: 82
241 Post	150: —	75: —
242 Telefon	500: —	348: 75
291 Övriga administrationskostnader	300: —	212: 28
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av byggnader	2.000: —	2.804: 08
421 Underhåll av inventarier	1.000: —	299: 63
491 Försäkringspremier	300: —	310: 06
Räntor:		
531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 192.500: —	7.700: —	7.700: —
Sjukvård:		
631 Sjukgymnastik	300: —	224: —
Lokalkostnader:		
652 Städning	3.100: —	3.118: 50
653 Dyrtidstillägg	700: —	567: 60
654 Skurning och rengöring	2.000: —	1.340: 21
655 Renhållning	200: —	61: 48

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
656 Sotning	300: —	141: —
657 Uppvärmning	7.000: —	5.018: 43
658 Belysning	800: —	839: 20
659 Vatten	150: —	126: 04
Undervisningsmateriel:		
661 Materiel i läs- och skrivämnen	2.000: —	1.950: 30
662 Slöjdmateriel	200: —	15: 68
663 Materiel i skolköket	2.000: —	1.696: 22
664 Materiel i övriga övningsämnen	200: —	136: 98
668 Biblioteket	600: —	630: 87
669 Materiel till värnsjänsten	200: —	
Övriga undervisningskostnader:		
671 Skolbad	562: 50	562: 50
672 Föredrag	100: —	175: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	130: 68
792 Inköp av inventarier	3.000: —	2.961: 43
793 Stipendiemedel		150: —
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	627: —	627: —
Summa utgifter kronor	206.298: 18	207.584: 97

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Försäljnings- och hyresinkomster:		
Elevavgifter:		
912 Terminsavgifter	19.000: —	20.325: —
913 Skolköksavgifter	1.000: —	1.050: 81
931 Hyra för lokaler	300: —	820: —
932 Hyra för bostad åt vaktmästare	945: —	945: —
Statsbidrag:		
941 Bidrag till lärarelöner	119.673: 85	118.116: 36
942 Statsbidrag till elevbiblioteket	300: —	300: —
943 Statsbidrag till hälsovård	655: —	623: 13
Övriga bidrag:		
944 Landstingsbidrag	2.000: —	2.000: —
945 Karlsbrödraförbundet, bidrag till stipendier		75: —
999 Brandskadeersättning		150: —
Summa inkomster kronor	143.873: 85	144.405: 30

15 G. Statliga läroverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Allmänt läroverk.		
Personalkostnader:		
112 Hyresbidrag för rektor	2.400: —	2.400: —
113 Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnaden	1.800: —	1.800: —
Administrationskostnader:		
251 Lokalkostnader	2.200: —	4.225: —
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av fastighet	4.000: —	6.249: 13
Räntor:		
531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 435.000: —	17.400: —	17.400: —
Simundervisning:		
681 Arvode för simundervisning	430: —	544: 96
682 Dyrtidstillägg	107: 50	119: 88
683 Övriga kostnader	562: 50	562: 50
	28.900: —	33.301: 47
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Underhållskostnader:		
20 d-791 Inrättande av läkarmottagning och sköterskerum för högre allmänna läroverket	1.600: —	1.600: —
Summa utgifter kronor	30.500: —	34.901: 47
2. Elektrotekniska fackskolan.		
112 Hyresbidrag till rektor	2.000: —	2.000: —
251 Hyra för gymnastiksal	900: —	900: —
Summa utgifter kronor	2.900: —	2.900: —

15 H. Yrkesskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Lärarearvoden	76.000: —	78.831: 26
112 Löner enl. lönestat	2.967: —	2.967: —
113 Dyrtidstillägg	15.050: —	13.712: 09
114 Övriga arvoden	6.500: —	7.064: 24

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
121 Pensioner enl. pensionsstat	1.625: —	1.609: 08
122 Dyrtidstillägg	406: —	354: 12
191 Olycksfallsförsäkring	450: —	494: 69
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	200: —	175: 21
221 Annonsering och trycksaker	1.500: —	2.558: 16
241 Post och telefon	800: —	858: 35
291 Övriga administrationskostnader	100: —	55: 03
Underhållskostnader:		
411 Byggnader och fast inredning	1.500: —	1.975: 33
412 Försäkringspremier	275: —	250: 22
421 Inventarier	650: —	910: 30
Räntor:		
531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 580.000: —	23.200: —	23.200: —
Lokalkostnader:		
651 Bränsle, lyse och vatten	12.000: —	13.537: 53
652 Övriga lokalkostnader	1.900: —	2.325: 45
Undervisningsmateriel:		
661 Stadigvarande undervisningsmateriel	1.500: —	256: 90
662 Förbrukningsmateriel	5.750: —	4.844: 61
663 Bibliotek	640: —	649: 56
664 Produktionsmateriel	12.000: —	10.494: 57
Premier och stipendier:		
671 Arbetspremier	1.000: —	932: 50
672 Övriga premier och stipendier (inklusive statsstipendier)	10.250: —	11.614: 70
673 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser	150: —	113: 90
792 Inköp av inventarier	1.500: —	1.514: 87
	177.913: —	181.299: 67
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	471: —	471: —
Summa utgifter kronor	178.384: —	181.770: 67

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Försäljning:		
911 Försäljning av elevernas produkter	13.000: —	12.461: 18

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Bidrag:		
941 Statsbidrag	46.570: —	51.281: 54
942 Landstingsbidrag	4.000: —	4.000: —
943 Bidrag av föreningar och enskilda	1.000: —	1.000: —
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier	250: —	240: —
Avgifter:		
951 Lärjungeavgifter	19.500: —	27.949: 55
952 Ersättning av Elektrotekniska fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och diverse inkomster	7.670: —	8.297: 55
Summa inkomster kronor	91.990: —	105.229: 82

15 Ö. Övriga ändamål.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Diverse bildningsanstalter:		
691 Arbetareinstitut	30.000: —	30.000: —
691 Pension		177: 95
692 Arosgården	4.000: —	4.000: —
693 Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet	6.000: —	6.000: —
694 Västerås Konstförening	3.000: —	3.000: —
695 Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet	1.000: —	1.000: —
696 Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	1.000: —	1.000: —
Diverse anslag:		
732 Inköp av konstverk	1.500: —	1.500: —
733 För utarbetande av Västerås stads kommunala historia	10.000: —	10.000: —
734 Västerås Gymnastikförening	2.000: —	2.000: —
735 Västmanlands Fornminnesförening	8.000: —	8.000: —
736 Föreningen Västerås Skollovskolonier	30.000: —	30.000: —
737 Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandkliniken	11.000: —	10.824: 90
738 Frilufts- och folkkonserter	5.000: —	4.900: —
739 Föreningen Västerås Idrottshall	10.000: —	10.000: —
	122.500: —	122.402: 85
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse anslag:		
20 d-791 Anslag till bestridande av kostnaderna för uppgörande av förslag till idrottsplats	1.500: —	1.500: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
20 d-791 Anslag till idrottsföreningarnas samarbetskommitté till stadsmatch i fri idrott mellan Västerås och Lahti	500: —	500: —
20 d-791 Västmanlands Sångarförbund	500: —	500: —
20 d-791 Badelunda filmkommitté	500: —	500: —
20 d-791 Västerås Arbetarsångkör, anordnande av konsert tillsammans med sångkör från annan ort	300: —	300: —
20 d-791 Anslag till lokalkommittén för Tjänstemännens bildningsverksamhet	500: —	500: —
20 d-791 Riksteaterns Publikorganisation lokalavdelning	200: —	200: —
20 d-791 Anslag till Västerås Musikskola	2.000: —	2.000: —
20 d-791 Bestridande av Svenska Flaggans Dag i Västerås	500: —	176: 60
20 d-791 Restaurering av den s. k. Proban	3.000: —	3.000: —
20 d-791 Anslag för bestridande av kostnaden för iordningställande av bandyplan vid Emaus	1.000: —	1.381: 06
20 d-791 Iordningställande av träningsplaner på området beläget utanför Arosvallen mellan Blåsboområdet och Vasagatans förlängning	2.300: —	3.947: 58
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse anslag:		
20 d-792 Västerås Domkyrkokör	400: —	400: —
Summa utgifter kronor	135.700: —	137.308: 09

16. SOCIALVÅRD.

16 B. Fattigvård.

16 B 2. Ålderdomshem.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	69.134: —	69.134: —
112 Dyrtidstillägg	17.291: —	17.302: 88
113 Vikarier och extrahjälp	9.000: —	13.160: 87
114 Kostpengar under semester och ledigheter	4.700: —	2.513: 38
115 Diverse arvoden	750: —	750: —
116 Begravningshjälp		400: —
121 Pensioner enligt pensionsstat	4.786: —	7.359: 80
122 Dyrtidstillägg	1.197: —	1.264: 97

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
123 Pensionsavgift för husmodern och sjuksköterskor	1.030: —	888: 08
191 Olycksfallsförsäkring	300: —	314: 21
192 Personalens sjukvård	400: —	230: 40
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	400: —	851: 23
241 Telefon	800: —	1.058: 59
291 Övriga administrationskostnader	100: —	44: 65
Rörelsekostnader.		
Tvättinrättningen:		
311 Värdet av pensionärernas arbeten	5.000: —	5.350: —
312 Extra hjälp	800: —	1.135: 75
321 Tvättmedel	3.800: —	1.538: 86
331 Kraftström	500: —	891: 85
332 Vattenavgifter	1.000: —	450: —
391 Övriga kostnader	1.500: —	2.312: 64
Övriga rörelsekostnader:		
311 Värdet av pensionärernas arbeten	3.300: —	3.175: —
323 Utsäde och gödningsämnen för trädgården	500: —	753: 17
341 Driftkostnader för bil	2.300: —	3.429: 87
351 Arrende för trädgårdsjord	50: —	42: 12
391 Övriga kostnader för trädgård	300: —	224: 46
392 Övriga kostnader för stall	1.000: —	560: 04
Underhåll av byggnader:		
411 Reparationer	38.000: —	37.562: 58
419 Försäkringspremier	560: —	554: 24
Underhåll av maskiner och inventarier:		
421 Maskinrummet	1.000: —	1.798: 06
422 Maskiner å tvättinrättningen	600: —	907: 17
423 Linne och sängkläder	1.500: —	1.596: 64
424 Möbler	500: —	553: 73
425 Glas, porslin och köksattiralj	1.000: —	896: 92
426 Värdet av pensionärernas arbeten	500: —	480: —
429 Försäkringspremier	300: —	315: 24
Räntor:		
531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 1.220.000: —	48.800: —	48.800: —
Sjukvård och begravningskostnader:		
631 Sjukvård	5.000: —	7.289: 62
632 Begravningskostnader	1.800: —	1.961: 75

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Hushåll, tvätt och beklädnad:		
641 Hushåll	75.000: —	85.561: 29
642 Tvätt och rengöring	11.900: —	15.344: 08
643 Beklädnad	5.500: —	4.718: 59
Lokalkostnader:		
651 Renhållning	2.100: —	3.169: 49
652 Bränsle, lyse och vatten	43.000: —	42.513: 97
Diverse utgifter:		
711 Diverse förbrukningsartiklar	500: —	1.594: 54
712 Flitpengar	3.700: —	4.516: —
713 Del av folkpensioner och livräntor m. m. till pensionärerna	5.800: —	6.309: 30
714 Böcker och tidningar	300: —	265: 79
721 Utskylder	200: —	210: 12
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	1.058: 46
792 Inköp av inventarier	5.000: —	5.842: 68
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse utgifter:		
20 d-791 Inrättande av stekskåp och värmeskåp i ålderdomshemmets köksavdelning	3.000: —	3.000: —
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	16.358: 22	16.358: 22
Diverse utgifter:		
20 d-792 Inköp och inmontering av en ny tvättmaskin till ålderdomshemmets tvättinrättning	2.950: —	2.950: —
Summa utgifter kronor	405.806: 22	431.265: 30

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Försäljning och utförda arbeten:		
911 Produkter från trädgården	5.800: —	5.508: 05
913 Tvättinrättningen	48.000: —	50.326: 77
914 Pensionärernas arbeten	19.900: —	22.195: 15
Hyror:		
931 Hyra av polisväsendet för bårhus	300: —	300: —
932 Personalens bostadsförmåner	3.608: —	11.708: 69

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Bidrag och ersättningar:		
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner ..	5.000: —	4.524: 15
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda	45.000: —	57.268: 49
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen	2.800: —	13.595: 22
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer	3.200: —	5.665: 84
947 Vårdavgifter, ersatta av pensioner	76.000: —	102.106: 99
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster	200: —	102: 29
Summa inkomster kronor	209.808: —	273.301: 64

16 B 3. Yttre fattigvård.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	33.312: —	33.312: —
112 Dyrtidstillägg	8.332: —	7.827: 36
113 Diverse arvoden	3.200: —	4.049: 29
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.347: —	1.347: —
122 Dyrtidstillägg	337: —	296: 40
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader för personal	125: —	293: 41
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.850: —	1.582: 38
221 Annonsering och trycksaker	1.000: —	941: 89
231 Resor och transporter	300: —	217: 20
241 Post och telefon	2.350: —	2.499: 77
251 Hyror	5.100: —	5.100: —
252 Städning, bränsle och lyse	3.500: —	4.788: 73
291 Övriga administrationskostnader	950: —	618: 14
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av inventarier	200: —	66: 65
422 Försäkringspremier	400: —	243: 50
Understöd med karaktär av fattigvård:		
611 Ordinarie understöd	60.000: —	62.013: 78
612 Tillfälliga understöd	40.000: —	35.438: 02
613 Understöd in natura	60.000: —	57.305: 91
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	45.000: —	41.766: 61

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Understöd utan karaktär av fattigvård:		
615 Bidrag till yrkesutbildning	2.000: —	702: 84
616 Kommunalt pensionstillskott	45.000: —	32.919: 41
Anstaltsvård:		
621 Hospitalsvård	72.000: —	83.067: 29
622 Lasarettsvård	5.000: —	6.324: 75
623 Sanatorievård	5.500: —	8.143: 08
Sjukvård och begravningskostnader:		
631 Sjukvård	15.000: —	9.170: 11
632 Medicin	4.000: —	2.844: 82
633 Begravningskostnader	1.500: —	2.233: 55
Övriga sociala utgifter:		
691 Diakoniverksamhet	12.000: —	11.750: —
692 Bidrag till Västmanlands läns Samhjälp	1.500: —	1.500: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	1.800: 05
792 Inköp av inventarier	1.450: —	1.437: 69
	433.253: —	421.601: 63
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	2.370: 46	2.370: 46
Summa utgifter kronor	435.623: 46	423.972: 09

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Bidrag och ersättningar:		
941 Statsbidrag	8.000: —	14.127: 40
942 Landstingsbidrag	22.000: —	21.496: 68
943 Ersättning av enskilda	26.000: —	28.295: 76
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor	65.000: —	85.016: 22
Övriga inkomster:		
991 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader	5.700: —	5.700: —
992 Diverse inkomster	500: —	308: 13
Summa inkomster kronor	127.200: —	154.944: 19

16 C. Barnavård och ungdomsskydd.

16 C 2. Barnhem.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	4.647: —	4.647: —
112 Dyrtidstillägg	1.162: —	1.509: 29
113 Vikarieersättning och extra löner	750: —	880: 08
191 Sjukvård	40: —	
192 Pensionsavgift	165: —	162: 12
Administrationskostnader:		
241 Telefon	140: —	128: 10
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av inventarier	800: —	863: 32
Sjukvård:		
631 Tandvård och medicin	150: —	105: 68
Hushåll, tvätt och beklädnad:		
641 Hushåll	7.000: —	6.488: 11
642 Tvätt	900: —	773: 50
643 Beklädnad	2.400: —	2.778: 41
Lokalkostnader:		
651 Hyra	2.500: —	2.500: —
652 Bränsle, lyse och vatten	2.200: —	2.102: 02
Diverse utgifter:		
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader	1.600: —	896: 94
792 Inköp av inventarier	500: —	507: 15
	24.954: —	24.341: 72
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	2.486: 86	2.486: 86
Summa utgifter kronor	27.440: 86	26.828: 58

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Avgifter:		
931 Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner		1.200: —
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda	3.500: —	3.416: 70
Summa inkomster kronor	3.500: —	4.616: 70

16 C 3. Yttre barnavård.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	14.082: —	14.082: —
112 Dyrtidstillägg	3.521: —	3.432: 04
113 Övriga löner och arvoden	6.800: —	7.392: 43
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.150: —	1.340: 16
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader	200: —	52: 60
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	900: —	595: 54
231 Resor och transporter	300: —	49: 70
231 a Resor, kongresser och studiebesök	500: —	
241 Telefon och post	1.100: —	1.257: 74
251 Lokalkostnader	2.200: —	2.200: —
291 Övriga administrationskostnader	690: —	616: 80
Utackorderingskostnader:		
611 Utackordering i enskilda hem och barnhem	21.000: —	22.406: 45
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem och barnhem	3.500: —	5.631: 83
613 Utackordering i skyddshem	5.500: —	2.989: 65
Övriga bidrag:		
614 Bidragsförskott	30.000: —	31.335: 78
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn	18.500: —	21.473: 84
Anstaltsvård:		
621 Lasarettsvård	600: —	202: —
622 Sanatorievård	300: —	
623 Vanföre- och sinnesslövård	7.000: —	7.932: 60
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn	1.000: —	
Sjukvård och begravningskostnader:		
631 Sjukvård	800: —	731: 53
632 Medicin	100: —	164: 70
633 Begravningskostnader	180: —	
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	245: 13
	120.423: —	124.132: 52
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
20 d-792 Lönereglering	1.518: —	1.518: —
Summa utgifter kronor	121.941: —	125.650: 52

Driftinkomster.	Beräknade	Verkliga
Bidrag och ersättningar:	inkomster:	inkomster:
941 Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	28.000: —	20.658: 27
942 Statsbidrag enligt 63 § i barnavårdslagen	2.000: —	1.889: 21
943 Landstingsbidrag	4.500: —	7.536: 95
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	24.000: —	22.531: 34
992 Diverse inkomster	200: —	26: 46
Summa inkomster kronor	58.700: —	52.642: 23

16 C 4. Barnstugor.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	12.390: —	11.984: 29
112 Övriga löner och arvoden	13.960: —	14.529: 74
113 Dyrtidstillägg	5.978: —	5.718: 66
114 Sjukvård	100: —	49: 59
121 Pensioner enligt pensionsstat	875: —	875: 04
122 Dyrtidstillägg	219: —	192: 48
Administrationskostnader:		
221 Annonser och trycksaker	245: —	376: 46
241 Telefon	640: —	646: 10
242 Post	70: —	110: —
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av inventarier	350: —	458: 35
491 Försäkringspremier	170: —	73: 77
Sjukvård:		
631 Sjukvårdsartiklar	140: —	21: 35
Lokalkostnader:		
651 Lokalhyra	1.100: —	1.300: —
652 Uppvärmning, vatten och belysning	1.950: —	2.099: 80
653 Städning och tvätt	3.825: —	4.166: 07
Undervisningsmateriel:		
661 Lek- och skrivmateriel	3.200: —	2.631: 47
Diverse utgifter:		
691 Bespisning	8.800: —	6.037: 45
792 Dagkoloniverksamhet å Östra holmen	1.400: —	1.263: 41
793 Oförutsedda utgifter	800: —	606: 40
794 Inköp av inventarier	600: —	456: 41
	56.812: —	53.596: 84

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalutgifter.		
821 Anslag till barnstuga å Vegaområdet	25.000: —	25.203: 49
	81.812: —	78.800: 33
Driftutgifter.		
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse utgifter:		
20 d-792 Inköp av korkmattor till Tunby barnstuga	1.500: —	1.500: —
Summa utgifter kronor	83.312: —	80.300: 33

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
941 Gåvor från enskilda	1.000: —	2.000: —
942 Bidrag från fonder	500: —	377: 75
943 Statsbidrag		7.984: 25
951 Avgifter	11.000: —	11.718: 45
952 Av donationsmedel till barnstuga på Vegaområdet	11.300: —	11.357: 25
Summa inkomster kronor	23.800: —	33.437: 70

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
731 Arbetslöshetsnämndens kontorskostnader m. m.	1.000: —	923: 10
	1.000: —	923: 10
Extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
20 d-792 Anslag till utbildnings- och omskolningsverksamhet för arbetslösa under år 1945 samt till bestridande av kostnaderna för hyresbidrag till ovana skogsarbetare	17.000: —	9.220: 40
Summa utgifter kronor	18.000: —	10.143: 50

16 F. Nykterhetsvård.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker		251: 26
241 Telefon		129: 55
242 Postavgifter	150: —	227: 25

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Anstaltsvård:		
621 Vårdavgifter för alkoholister	5.000: —	5.306: 51
622 Eftervård	600: —	1.026: 92
Diverse utgifter:		
791 Ersättning till Västmanlands läns Samhjälp för övervakning och sekreterareuppdrag	3.600: —	3.600: —
792 Oförutsedda utgifter	250: —	218: 70
793 Flitpengar	100: —	
Summa utgifter kronor	9.700: —	10.760: 19

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Flitpengar	100: —	
942 Statsbidrag	650: —	1.052: 55
943 Statsbidrag, reseersättning	600: —	375: 30
Summa inkomster kronor	1.350: —	1.427: 85

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	5.100: —	5.100: —
112 Dyrtidstillägg	1.275: —	1.055: 88
113 Kostersättning under semester	180: —	180: —
114 Deltidsanställda hemvårdarinnor och sjukvikarier	1.000: —	
191 Sjuk- och olycksfallsförsäkring	150: —	134: 93
192 Hyra för bostad åt hemsystrarna jämte vatten och lyse	2.500: —	1.941: 88
Administrationskostnader:		
241 Telefon	200: —	122: 50
242 Ersättning för cykelslitage och busskort	225: —	225: —
243 Övriga utgifter	400: —	23: 98
Summa utgifter kronor	11.030: —	8.784: 17

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
911 Ersättning för lämnad hemhjälp i familjer	700: —	903: —
912 Landstingsbidrag	1.500: —	1.319: 40
913 Bidrag från Asea	2.700: —	2.580: —
Summa inkomster kronor	4.900: —	4.802: 40

16 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
691 Fasta anslag:		
Barnkrubban	6.000: —	6.000: —
Barnhemmet för flickor	4.500: —	4.500: —
Natthärbärget	1.000: —	1.000: —
Barnhemmet Sparvboet	2.500: —	2.500: —
Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	1.200: —
692 Västmanlands läns Husmoderssemesternämnd	500: —	500: —
693 Anslag till I. O. G. T. storloges möte	2.000: —	2.000: —
694 Barnhemmet Stora Fridnäs	8.600: —	9.747: 60
695 Fadderortsbidrag till Lahti för inköp av sättpotatis		2.000: —
696 Hyresförmån för sociala inrättningar		2.800: —
	26.300: —	32.247: 60
Reservationsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse anslag:		
20 d-791 Kostnader för reparationer och nyanskaffningar vid Barnhemmet för flickor	12.500: —	12.500: —
20 d-791 Frälsningsarméns slumstation	500: —	500: —
20 d-791 NTO:s Ungdomsråd	300: —	300: —
20 d-791 Västerås Rödakorskår	500: —	500: —
20 d-791 Västerås Hyresgästförening	500: —	500: —
20 d-791 Iordningställande av en lada vid Nordanby såsom förvaringslokal för Föreningen Barnens Dag	1.500: —	1.339: 66
Summa utgifter kronor	42.100: —	47.887: 26

18. SOCIALFÖRSÄKRING.

18 A. Folkpensionering.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	4.700: —	4.959: 63
112 Dyrtidstillägg	800: —	775: 48
Administrationskostnader:		
221 Annonser och trycksaker	140: —	93: 40
222 Trycksaker och diverse	400: —	678: 14
241 Telefon	200: —	212: 69
251 Lokalhyra och städning	950: —	908: 48
291 Läkarundersökningar	300: —	156: 40

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Övriga bidrag:		
611—612 Tilläggspensioner och barnbidrag jämte tillfällig förhöjning	268.000: —	265.600: 47
Diverse utgifter:		
792 Inköp av inventarier		211: 70
Summa utgifter kronor	275.490: —	273.596: 39

18 B. Sjukförsäkring.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
691 Erkända sjukkassor i Västerås	17.625: —	17.625: —
Summa utgifter kronor	17.625: —	17.625: —

19. KRISTIDSFÖRVALTNING.

19 A. Kristidsnämnd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
112 Löner och arvoden	26.460: —	27.612: 24
113 Dyrtidstillägg	6.315: —	5.758: 30
114 Kortutdelningar och tillfälliga arvoden	10.000: —	17.898: 30
191 Olycksfallsförsäkring	50: —	23: 41
192 Sjukvård		22: 02
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.000: —	2.238: 52
221 Annonsering	800: —	842: —
241 Telefon	700: —	746: 62
251 Lokalhyra för expeditionen	3.000: —	2.948: 37
252 Lokalhyra för kortutdelningar	2.000:—	4.085: —
253 Städning och lyse	1.000: —	846: 60
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	39: 87
792 Lagringsersättning för ved	2.000: —	1.000: —
793 Inköp av inventarier	500: —	
794 Understödjande av köksväxt- och potatisodling		2.764: 50
Summa utgifter kronor	54.325: —	66.825: 75

19 B. Hyresnämnd.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
113 Övriga löner och arvoden	3.900: —	4.105: —
114 Arvode till sekreterare	1.800: —	1.800: —
115 Expeditions- och skrivbiträde	900: —	1.225: 90
116 Sakkunniga	300: —	275: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	300: —	177: 91
231 Bilskjutsar	350: —	339: 35
242 Postavgifter	400: —	882: 60
Diverse utgifter:		
791 Kostnader i anledning av anmälningsplikt betr. möblerad bostad	1.200: —	50: —
792 Oförutsedda kostnader	200: —	33: 70
Summa utgifter kronor	9.350: —	8.889: 46

20. FINANSFÖRVALTNING.

Driftutgifter.		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
20 b. Räntor och lånekostnader:			
511 Räntor å stadens lån med Kungl. Maj:ts tillstånd		557.319: 84	549.649: 92
512 Räntor å stadens övriga lån		208.408: 52	211.748: 52
20 c. Anslag till särskilda ändamål:			
731 Anslag till avskrivning av fordringar		1.000: —	515: 28
732 Avsättning till hamnrörelsen		150.000: —	150.000: —
733 Del av kostnad för inköp av traktor		6.000: —	6.000: —
734 Årets andelar i anslag för flerårig uttaxering		159.348: 94	159.381: 29
20 d. Medel till oförutsedda utgifter:			
791 Reservationsanslag:			
1945 års anslag enl. stat	165.408: —		
Å resp. utgiftstitlar specificerade anslag	159.726: —	5.682: —	
792 Extra reservationsanslag:			
1945 års anslag enl. stat	275.000: —		
Å resp. utgiftstitlar specificerade anslag	155.068: 41	119.931: 59	119.931: 59

			Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	20 h. Skatter och rättigheter:			
	I. Särskilda skatter och rättigheter:			
	Nöjesskatt:			
721	Restitutioner av kommunandelen av nöjesskatt ..		25.000: —	34.485: 91
722	Kostnader för nöjesskattekontroll		3.000: —	3.532: 63
	II. Allmän kommunalskatt:			
723	Restitutioner och avkortningar å kommunalutskylder		25.000: —	3.932: 85
724	Avskrivning å kommunalutskylder		550.000: —	550.000: —
			1.810.690: 89	1.789.177: 99
	Kapitalutgifter.			
	20 e. Egna fonder:			
841	Avsättning till fonder:		288.401: 69	
	Trafikfonden	44.047: 01		
	Pensionsfonden	15.737: 61		
	Donationsjordsfonden	564: 14		
	Särskilda fonden	242.271: 45		302.620: 21
	20 f. Upplånat kapital:			
831	Avbetalningar å stadens lån med Kungl. Maj:ts tillstånd	965.289: 60		
832	Avgår i anspråk taget belopp ur finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lån	25.975: 04	939.314: 56	910.548: 80
281	a Extra amortering å bostadslån			15.837: 03
833	Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond		193: 98	195: 73
	Summa utgifter kronor		3.038.601: 12	3.018.379: 76

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Driftinkomster.		
	20 a. Överskott å skattestat:		
911	Överskott å drätselkammarens vedförsäljningsrörelse ..	585: 96	871: 51
991	Förvaltningarnas överskott från år 1943	495.952: 14	495.952: 14
992	Överskott å reserverade anslag	15.359: 76	15.359: 76
	20 b. Räntor och lånekostnader:		
971	Ränta å fasta tillgångars bokförda värde	994.604: 15	988.951: 13
972	Avgift från hamnen för ränta å hamnens lån	99.312: 41	99.303: 52
973	Ränta å elverkets förlagsmedel	10.000: —	405: 84
974	Ränta å elverkets förskotterade medel	780: —	780: —
975	Räntor å utlämnade bostadslån	21.586: 27	21.271: 40

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
975	a Ränta å lån för köp av bostadsrättslägenheter..		3.131: 61
976	Ränta å oguldna köpeskillingar	3.000: —	3.534: 29
977	Ränta å statsobligationer	462.701: 25	445.279: 17
977	a Kursvinst vid försäljning av järnvägsobligationer		13.412: 76
977	b Ränta å lån av särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål		9.408: 62
978	Landstinget, 3 % ränta å rest. köpeskilling	2.191: 81	2.191: 81
979	Ränta å andra rörliga medel	30.000: —	71.990: 87
	20 f. Upplånat kapital:		
921	Avgift från hamnen för amortering å hamnens lån	151.855: 57	151.864: 46
	20 h. Skatter och rättigheter:		
	I. Särskilda skatter och rättigheter:		
941	Källarfrihetsmedel	349: 89	349: 89
961	Hundskatt à kr. 50: — per hund	25.000: —	27.150: —
962	Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt)	600: —	1.225: 25
963	Skogsaccis	1.000: —	579: 53
964	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	73: 62	73: 62
965	Nöjesskatt, kommunala delen	150.000: —	179.711: 63
966	Bötesmedel	1.000: —	1.326: 24
	II. Allmän kommunalskatt:		
969	Äldre restantier 423.064: 85		
	1944 års kommunalutskylder:		
	Inbetalt vid uppbörds-stämma 5.143.763: 84		
	Inbetalt å restlängd 229.583: — 5.373.346: 84		
	5.796.411: 69		
	Avskrivning å kommunalutskylder .. 550.000: —	6.539.347: 43	6.346.411: 69
		9.005.300: 26	8.880.536: 74
	Kapitalinkomster.		
	20 g. Utlånat kapital:		
831	Amortering å utlämnade bostadslån	25.148: 67	25.137: 72
831	a Extra amortering å utlämnade bostadslån......		15.837: 03
832	Amortering av Kyrkorådets lån av år 1928		17.000: —
	20 i. Statsbidrag:		
941	Byggnadsbidrag för Nya Jakobsbergsskolan......		14.094: 29
942	Statsbidrag för luftskyddsrum i Nya Jakobsbergs-skolan		8.866: —
	Summa inkomster kronor	9.030.448: 93	8.961.471: 78

LÅNE- OCH FONDSTATENS UTGIFTER OCH INKOMSTER 1945.

DEBET.

Utgifter.

Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:

Köp av 81 kvm. mark av st.-äga nr 622 F		445: 50	
Köp av 65,15 kvm. gatumark i Norra Ringvägen och Rektorsgatan		456: —	
Ersättning för 25,5 kvm. gatumark avstyckad från st.-äga nr 766 A		127: 50	
Köp av mark av tomten nr 12 i kvart. Naima		556: 50	
Köp av mark av tomten nr 6 i kvart. Ida		3.007: 50	
Mellanavgift vid byte av mark (köp av 200,8 kvm. av st.-äga nr 769, försäljning av 123,4 kvm. av st.-äga nr 817)		387: —	
Återbetalning av för mycket utbekommen gatumarksersättning jämte ränta därå		381: 80	
Köp av 75 kvm. gatumark av st.-äga nr 1475 A jämte ersättning för intrång		575: —	
Anläggande av gator inom Hagaområdet (Stfm. 28/10 1943)		307.700: —	
Andel i kostnad för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet (Stfm. 28/10 1943)		75.000: —	
Inköp av tomten nr 8 i kvart. Knut, del av anslag kr. 120.000: — (Stfm. 27/1 1944)		80.000: —	
Utförande av bräddavloppsledning vid oljekajen öster om djuphamnen (Stfm. 27/4 1944)		23.000: —	
Igenläggande av ett dike och avdränering av sumpigt område norr om Bomansgatan (Stfm. 25/5 1944)		3.500: —	
Anläggande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde, del av anslag kr. 44.000: — (Stfm. 21/6 1944)		30.000: —	
Omläggning av Stohagsvägen mellan Gästgivarevägen och Djuphamnsvägen, del av anslag kr. 39.000: — (Stfm. 31/8 1944)		9.000: —	
Iordningställande av Gästgivarevägen mellan Stohagsvägen och Kryddgårdsgatan (Stfm. 28/9 1944)		3.700: —	
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1943—30/9 1944:			
Gatuarbeten m. m. å tomtindelat område av Lundby egendom	210: —		
Iordningställande av plantering vid Borgmästarevreten	488: 12		
Arrende för jord å Iggebygärde	37: —		
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. dyl.	6.799: 10		
Avgifter för avstyckningar av tomtmark tillhörande Västerås stad	6.436: 65	13.970: 87	551.807: 67

Anslag ur Trafikfonden:			
Inköp av 49 st. aktier i Västerås Omnibus A.-B. (Stfm. 21/6 1944)			5.900: 70
Anslag ur Finansförvaltningens fond:			
Avbetalning å stadens lån med Kungl. Maj:ts tillstånd till den del de utgå ur finansförvaltningens fond för amortering av Tekniska verkens lån			33.241: 73
Avsättning till egna fonder :			
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden		659.204: 26	
Donationsjordsfonden		24.780: 60	
Trafikfonden		1.102.569: 88	
Särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål		7.556.420: 01	
Lånemedelsfond av överskott å anslag av lånemedel		13.882: 87	9.356.857: 62
Anslag ur lånemedel:			
Pensionärshem:			
Del av anslag för uppförande av pensionärshem å st.-äga nr 1528 ET (Stfm. 26/11 1942)		285.000: —	
Hamnar:			
Anskaffande av en 12-tons brokran med tillbehör i stadens djuphamn, tilläggsanslag (Stfm. 30/9 1943)	157.700: —		
Tillbyggnad av djuphamnen (vågbrytare m. m.) Förskotterade kostnader per den 30/9 1943 kr. 118.907: 44 (Stfm. 25/11 1943)	120.000: —		
Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom djuphamnen, del av anslag kr. 59.000: — (Stfm. 21/6 1944)	49.500: —		
Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen (Stfm. 26/10 1944)	150.000: —		
Ombyggnad av kaj vid pråmån i äldre hamnen (Stfm. 26/10 1944)	70.000: —	547.200: —	
Gasverk:			
Anordnande av spårförbindelse mellan statens kraftverk och gasverket (Stfm. 25/2 1943)		25.000: —	
Elektricitetsverk:			
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1943 (Stfm. 21/12 1942)	40.000: —		
Transformatorstation och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943)	19.000: —		
Transformatoranläggning vid Vegagatan (Stfm. 27/5 1943)	18.000: —		

Förstärkning av elektriska ledningar till Hesslö (Stfm. 18/6 1943)	15.000: —		
Transformatorstation i elektricitetsverkets källare (Stfm. 30/9 1943)	28.000: —		
Transformatorstation och elektriska ledningar vid Hagaområdet (Stfm. 28/10 1943)	60.000: —		
Anläggande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde, del av anslag kr. 44.000: — (Stfm. 21/6 1944) ..	14.000: —		
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1945 (Stfm. 20/12 1944)	40.000: —		
Ersättning för rätt att inrymma transformatorstation i nybyggnad å st.-äg. nr 264 K (Stfm. 21/6 1944	8.000: —	242.000: —	
Vatten- och avloppsverk:			
Vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden (Stfm. 25/2 1943)	20.200: —		
Vatten- och avloppsledningar i området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943)	42.000: —		
Utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, del av anslag kr. 120.000: — — 74.400: — (Stfm. 28/10 1943)	45.600: —		
Framdragande av vatten- och avloppsledningar för området mellan Hyttan och djuphamnen, del av anslag kr. 135.000: — (Stfm. 30/3 1944)	123.000: —		
Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom djuphamnen, del av anslag kr. 59.500: — (Stfm. 21/6 1944)	10.000: —		
Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Andelsslakteriet, del av anslag kr. 104.000: — (Stfm. 21/6 1944)	74.000: —		
Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom del av Gideonsbergsområdet (Stfm. 26/10 1944)	35.000: —	349.800: —	1.449.000: —
		Kronor	11.396.807: 72

Kredit.

Inkomster.

Inkomster av försålda fastigheter att tillföras egna fonder.

Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:		
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1943—30/9 1944	614.078: 82	
Tomträttsavgälder 1/10 1943—30/9 1944	3.510: 44	
Värdet av st.-äg. nr 1665 BÄ överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för barnrikehus	36.615: —	
Värdet av till S. V. B. överlåtet område vid Finnslätten (Stfm. 31/8 1944)	5.000: —	659.204: 26

Inkomster att tillföras Donationsjordsfonden:

Försäljning av tomtmark av st.-äg. 2235		24.780: 60

Inkomst av försålda S. V. B.-aktier att tillföras:

Trafikfonden	1.102.569: 88	
Särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål ..	7.556.420: 01	8.658.899: 89

Disposition ur:

Reserverade köpeskillingsmedelsfonden	551.807: 67	
Trafikfonden	5.900: 70	
Finansförvaltningens fond för amortering av Tekniska verkens lån	33.241: 73	590.950: 10

Lån och investeringar:

Upptagande av nytt amorteringslån med Kungl. Maj:ts tillstånd ..	875.500: —	
Förskotterade medel att täckas av lån vartill Kungl. Maj:ts tillstånd ännu icke erhållits	573.500: —	
Överskott å anslag av lånemedel att fonderas:		
Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1943	13.882: 87	1.462.882: 87
	Kronor	11.396.807: 72

Balansräkning per den 31 december 1945.

Tillgångar.

Fastigheter:

Under drätselkammarens omedelbara förvaltning	16.133.237: —	
Folkskolans fastigheter	3.008.000: —	
Fattigvårdens fastigheter	1.220.000: —	
Hamnbyggnad	4.604.700: —	
Tekniska verkens fastigheter, ledningar och maskiner	5.337.860: 46	30.303.797: 46

Inventarier:

Under drätselkammarens omedelbara förvaltning		40: —	
Folkskolans inventarier		1: —	
Fattigvårdens inventarier		2: —	
Barnavårdens inventarier		2: —	
Hamnens inventarier		1: —	
Tekniska verkens inventarier		4: —	50: —

Investeringar:

Aktier och andelar:			
Aktiebolaget Arbetarebostäder 2 950 st. à nom. 100: —	300.000: —		
Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter 10.000 st. à nom. 100: —	1.000.000: —		
Byggnadsaktiebolaget Mimer 9.996 st. à nom. 50: —	499.800: —		
Västerås Teater A.-B. 1.454 st. à nom. 100: —	2: —		
Västerås Omnibus A.-B 1.996 st. à nom. 100: —	199.600: —		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. Andelsteckning 74.800: —	1: —		
Västerås Idrottshall Förening u. p. a. Andelsteckning 65.000: —	37.386: 44	2.036.789: 44	
Reversfordringar mot säkerhet i aktier		80.600: —	
Reversfordringar mot säkerhet i inteckningar		438.125: 51	2.555.514: 95
		Summa kapitaltillgångar kronor	32.859.362: 41

Rörelsetillgångar:

Kassamedel:		
Kontant:		
Drätselkammaren	2.234: 21	
Fattigvården	9.596: 53	
Tekniska verken	1.100: 76	12.931: 50
Bankräkningar:		
Drätselkammaren		1.860.776: 20
Postgiro:		
Drätselkammaren	38.279: 44	
Fattigvården	30.525: 57	
Tekniska verken	17.543: 14	86.348: 15
Obligationer:		
Svenska Statens Järnvägars 3 % obligationer:		
Inskrivna i statsskuldboken	7.745.375: —	
Placerade i Postsparbanken som säkerhet för lån	6.763.000: —	14.508.375: —

Diverse fordringar:			
Fordringar mot säkerhet i inteckningar	447.039: 56		
Lån för insats i bostadsrättslägenheter	80.266: 94		
AB Arbetarebostäder för Västerås Masugns AB	213.000: —		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3.000: —		
Upplupen ränta å järnvägsobligationer	217.625: 63		
Särskilda fondens utlåning till:			
Västerås stad	430.433: 95		
Byggnads AB Mimer	478.500: —		
Fordran av statsbidrag för:			
Polisväsendet	14.226: 35		
Utbildning i civilförsvarstjänst	3.063: 60		
Luftskyddscentralens omändring	24.395: —		
Luftskyddsrum i nya Jakobsbergsskolan	2.217: —		
Köpingsvägens omläggning	177.500: —		
Stensättning av Köpingsvägen:			
delen Fröklängningen—stadsgränsen	150.808: —		
delen Djuphamnsvägen — Fröklängningen	6.800: —		
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan	10.660: —		
Stensättning av Engelbrektsplan	6.040: —		
Fordran av gatukostnadsbidrag	1.500: —		
Förskotterade gatukostnader att gäldas av diverse personer	10.376: 44		
Inkomstrester	415.224: 25		
Förskotterade kostnader för år 1946	57: —		
Drätselkammarens fordringar	88.629: 55		
Fattigvårdens fordringar	103.481: 39		
Barnavårdsnämndens fordringar	29.923: 66		
Tekniska verkens fordringar	1.493.520: 16	4.408.288: 48	
Lager och förråd	683.178: 44		
Tekniska verkens maskiner och inventarier	37.732: 48	720.910: 92	21.597.630: 25

Förskotterade medel:

Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten att täckas av anslag i:	
1945 eller tidigare års stater	1.546.142: 25
1946 års stat	1.605.405: 90
Balanserade kostnader för arbeten för vilka täckning ej beslutats	40.693: 68
Tekniska verkens balanserade kostnader	589.786: 09
Förskotterade kostnader att täckas av fondmedel	695.097: 20
Förskotterade anslag att täckas av lånemedel	711.900: —
Förskotterade medel att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år	360.880: 90
Underskott å anslag av skattemedel	640.785: 08

Underskott å anslag av fondmedel	18.463: 96	
Underskott å anslag av lånemedel	8.028: 30	6.217.183: 36
Summa tillgångar kronor		60.674.176: 02

Skulder och kapital.

Lån:		
Amorteringslån	14.898.933: 68	
Lån mot säkerhet i aktier	1.080.000: —	15.978.933: 68
Kapitalbehållning		16.880.428: 73
Rörelseskulder:		
Lån:		
Västerås m. fl. städers hypoteksförening, inteckningslån i fastigheten Heimer nr 1	59.228: 80	
Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter, lån mot säkerhet i obligationer	6.880.346: 50	
Ur förvaltade fonder:		
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	
Folkskolans förvaltade fonder	12.000: —	
Torngrenska fonden	9.075: —	
Maria Hallanders donationsfond	5.115: —	
Avräkningskonto	12.253: 70	6.983.019: —
Oguldna köpeskillingar och kostnader:		
Knut Lewenhaupt, resterande köpeskilling för Björnön	96.000: —	
Kungl. Maj:t och Kronan, resterande köpeskilling för Johannisbergs gård	165.000: —	
Fastighetsföreningen Karl u. p. a., köpeskilling för stadsäga nr 761	35.000: —	
J. K. Gustafsson, resterande köpeskilling för fastigheten Nestor nr 1	5.000: —	
C. A. Eriksson och B. Th. Forslund, resterande gatumarksersättning	250: —	
Linnéa Holmgren, resterande gatumarksersättning	305: —	
Demag A. G., Duisburg, ogulden likvid för en 12-tons brokran vid djuphamnen	19.655: 98	
Statens Pensionsanstalt, pensionsavgifter för:		
Lärarepersonalen vid folkskolan	15.220: 06	
„ „ kommunala flickskolan	2.286: 87	
„ „ yrkesskolorna	4.216: 50	
Västerås Fackföreningars Byggnadsproduktion, innestående entreprenadbelopp	11.863: 80	
Västerås Luftskyddsförening, ogulden ersättning för utbildning i civilförsvarstjänst	4.595: 41	

Resterande del av 1945 års revisionsarvode		1.000: —	
Kungl. Flygförvaltningen, bidrag till anordnande av flygfält		40.000: —	400.393: 62
Erhållna förskott och transitoriska poster:			
A. och Einar Hedberg, erlagd handpenning för tomtmark		320: —	
Kungl. Statskontoret, annuitet å tertiärlån		46.202: 68	
Kungl. Statskontoret, ränta å bostadsanskaffningslån		127: 42	
Kungl. Statskontoret, familjebidrag för H. S. B:s stiftelse Solgårdar		11.005: 85	
Västerås Strå- och Filthattfabrik, förskottslikvid för reparations- och inredningsarbeten i fastigheten Lovisa nr 2		35.000: —	
I förskott inbetalda hyror för år 1946		28.951: 83	
I förskott inbetalda hundskatter		50: —	121.657: 78
Depositioner:			
Deponerade belopp för entreprenadhandlingar			725: —
Diverse:			
Projekterade planeringsarbeten vid pensionärshemmet Kullen		1.896: 04	
Renhållningsverket, försålda sopkärl i kommission ..		5.171: 12	
Kostnad för sten avsedd för Köpingsvägen		13.695: —	20.762: 16
Fattigvårdens skulder:			
Främmande fattigvårdsnämnder			406: 16
Barnavårdsnämndens skulder:			
Främmande barnavårdsnämnder			272: 62
Tekniska verkens skulder			932.547: 79
Utgiftsrester:			
Drätselkammaren		382.418: 10	
Fattigvården		77.713: 04	460.131: 14
			8.919.915: 27
Reserverade medel:			
Reserverade skatteanslag för pågående arbeten	2.066.625: 42		
Reserverade skatteanslag för ännu ej påbörjade arbeten	563.152: 78		
Reserverade låneanslag	589.000: —		
Reserverade fondanslag	417.700: —	3.636.478: 20	

Reserverade överskott å anslag av skattemedel:		
Allmänt överskott i 1944 års stat......		199.623: 55
Dito i 1945 års stat		256.516: 01
Överskott å anslag upptaget i 1946 års stat		5.306: 18
Överskott å anslag att upptagas i 1947 års stat:		
Inköp av möbler till Dk:s sessionsrum (Stfm. 24/2 1944)	72: 93	
Skärmbildsundersökning av stadens befattningshavare och arbetare (Stfm. 20/12 1944)	224: —	
Anskaffande av kontorsutrustning till exekutionsverket (Stfm. 21/6 1944)	467: 36	
Ändringsarbeten i exekutionsverkets lokaler (Dk 6/7 1944)	20: 58	
Upprättande av triangel- och polygonnät (Stfm. 29/4 1937)	743: 25	
Iordningställande av branddammar (1943 års skattestat)	138: 08	
Reservbelysning i skyddsrum (1942 års skattestat)	2.914: 93	
Splitterskydd vid rapportställen (1943 och 1944 års skattestater)	7.321: 10	
Anordnande av 9 st. offentliga skyddsrum (1943 års skattestat)	4.859: 32	
Anskaffning av inventarier och utrustningsmateriel för luftskyddet (1943 års skattestat)	10.814: 06	
Skyddsrum i stadens hyresfastigheter (Stfm. 31/8 1942)	4.353: 77	
Installation av diskmaskin i Vasakällarens kök (Stfm. 26/3 1943)	2.086: 29	

Inredande av skyddsrum i pensionärshemmen vid Malmabergsgatan och Tenngatan (Stfm. 27/5 1943)	583: 80
Iordningställande av Bomansgatan mellan Sundinsgatan och Mobergsgatan (Stfm. 18/6 1942) ..	3.386: 95
Nyanläggning av Biskopsgatan mellan Västra Kyrkogatan och Östra Kyrkogatan (1944 års skattestat)	16.867: 34
Iordningställande av gatan framför fastigheten nr 2 Östermalmsgatan (Dk 8/6 1944)	71: 36
Inköp av nya gatuskyltar (Stfm. 29/4 1943)	274: 97
Iordningställande av platsen vid Mästermans källa (1943 och 1944 års skattestater)	459: 23
Iordningställande av Rudbecksparken (1944 års skattestat)	472: 72
Fri tandvård i landstingets tandpoliklinik för inom staden mantalsskrivna barn (Stfm. 20/12 1943)..	2.785: —
Iordningställande av lokaler för teknisk linje vid högre folkskolan (Stfm. 26/3 1942 och 31/8 1944)	870: 22
Anordnande av skyddsrum i stadens skolor	8.591: 51
Anordnande av inhägnad kring flickskolans område (Stfm. 28/8 1941)	1.140: 14
Anskaffning av inventarier till fattigvårdsbyrån (1944 års skattestat)	380: 88
Ej i anspråk tagna anslag:	
Utrustning av blockgrupperna. Rest. del av 1942 års skatteanslag	16.339: 06

Inmontering av ett luftreningsaggregat och anordnande av torrklosetter i skyddsrum i Njord nr 1 (Stfm. 30/9 1943)	2.400: —		
Anordnande av skyddsrum för aktiv luftskyddspersonal i polishuset (Stfm. 20/12 1943)	623: 33		
Anordnande av skyddsrum för polispersonalen samt i polishuset inneboende personer (Stfm. 20/12 1943)	1.950: —		
Iordningställande av 1 st. branddamm. Av anslag i 1944 års skattestat	11.000: —		
Anordnande av större förbandsplats. Av anslag i 1944 års skattestat	5.000: —		
Inköp av skumsläckningsmateriel. Anslag i 1944 års stat	200: —		
Marklösen för Köpingsvägens omläggning:			
Rest. del av 1943 års anslag 2.002: 79			
Anslag i 1944 års stat 8.600: —	10.602: 79		
Plantering samt igenläggande av del av Katrinelundsvägen. Anslag i 1943 års skattestat	3.600: —		
Omläggning av planteringar vid stadshotellet. Anslag i 1940 års stat	1.200: —		
Anordnande av enkel lekplats på området mellan Sandgärdet och Haga. Anslag i 1943 års stat	500: —		
Utredning angående inrättande av kommunal desinfektionsanstalt (Dk 13/4 1939)	200: —	123.514: 97	584.960: 71
Reserverade överskott å anslag av lånemedel:			

Att tillföras Lånemedelsfonden i 1946 års låne- och fondstat:			
Tekniska verkens nyanläggningar fullbordade år 1944	3.291: 36		
Folkskolebyggnad å Jakobsberg	133.036: 13		
Pensionärshem å stadsäga 1528 ET	25.979: 52	162.307: 01	
Att tillföras Lånemedelsfonden i 1947 års låne- och fondstat:			
Tekniska verkens nyanläggningar fullbordade år 1945		22.791: 68	185.098: 69
Reserverade överskott å anslag av fondmedel:			
Överskott å anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:			
Upptaget i 1946 års låne- och fondstat:			
Framdragande av Vegagatan inom området öster om Tunbyvägen		780: 09	
Att upptagas i 1947 års låne- och fondstat:			
Igenläggande av ett dike och dränering av sumpigt område norr om Bomansgatan (Stfm. 25/5 1944)	2.096: 96		
Iordningställande av Gästgivarevägen mellan Stohagsvägen och Kryddgårdsgatan (Stfm. 28/9 1944)	1.410: 80	3.507: 76	4.287: 85
Reserverade inkomstmedel:			
Inkomster att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden för:			
Fastighetsförsäljningar 1/10 1944—30/9 1945		814.008: 65	
Fastighetsförsäljningar 1/10—31/12 1945		179.316: 85	
Tomträttsavgälder 1/10 1944—30/9 1945		6.485: 47	
Tomträttsavgälder 1/10—31/12 1945 ..		1.583: 61	

Inkomster av försålda fastigheter att tillföras Donationsjordsfonden i:				
1946 års låne- och fondstat	21.563: 35			
1947 års dito	7.004: 55	28.567: 90		
Reserverad del av köpeskilling för ett garage inom det till Asea överlåtna området å hamnplan		36.845: 50		
Överskott vid avvecklingen av centrallagret av ved		3.959: 99		
Reserverat bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod		34.200: —	1.104.967: 97	
Reserverade statsbidrag för:				
Stensättning av Köpingsvägen, delen Djuphamnsvägen—Fröklängningen ..		34.000: —		
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan		34.100: —		
Stensättning av Engelbrektsplan		17.000: —	85.100: —	
Avsatta medel för:				
Särskilda fonden, disponibel avkastning		285.736: 60		
Hamnrörelsen		250.000: —		
Idrottens främjande		10.227: 22		
Kommunala byggnader		1.050.000: —		
Kommunalt stöd till bostadsbyggande enligt Kungl. Kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån:				
Reserverade skatteanslag..	500.000: —			
Avgår utbetalda bidrag	113.667: —	386.333: —	1.982.296: 82	7.583.190: 24
Fondmedel:				
Västerås stads pensionsfond			559.463: 29	
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden			564.112: 82	
Donationsjordsfonden			232.950: 53	
Skatteutjämningsfonden			700.000: —	
Finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lånemedel			29.547: 57	
Tillfällig fond av överskott å anslag av lånemedel			17.958: 63	
Västerås stads trafikfond			1.579.821: 10	
Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål			7.627.854: 16	11.311.708: 10
Summa skulder och kapital kronor				60.674.176: 02

Västerås den 27 mars 1946.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Arnstorp.

SPECIFIKATIONER TILL BALANSRÄKNING.

Specifikation å förskotterade och reserverade medel den 31/12 1945.

Förskotterade medel.

Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten.

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Kostnader att täckas av anslag i 1945 eller tidigare års stater.				
Uppläggning av ny fastighetsbok för rådhusrätten (Stfm. 31/10 1940). Av 1940 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter 4.500: — Av skatteanslag i 1942 års stat 1.500: — Dito i 1944 års stat 3.500: —	7.976: 83	9.500: —	1.523: 17	
Fm 2 A.				
Inventering och översyn av namn å gator, kvarter m. m. (Stfm. 18/6 1943). Av skatteanslag i 1943 års stat. Fm 4 A 1	3: 86	500: —	496: 14	
Omändring av luftskyddscentralen. Av skatteanslag i 1943 års stat 8.000: — Dito i 1944 års stat 22.000: — Dito i 1945 års stat 6.600: —	34.740: 16	36.600: —	1.859: 84	
Fm 5 A 3—44.				
Rådhuskommitténs utredningskostnader. Av skatteanslag i 1937 års stat .. 15.000: — Dito i 1939 års stat 10.000: —	18.722: 39	25.000: —	6.277: 61	
Fm 7 B.				

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Bibliotekskommitténs utredningskostnader. Av skatteanslag i 1939 års stat 5.000: — Av 1943 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter 2.500: — Fm 7 B.	7.244: 56	7.500: —	255: 44	
Särskilda förbättringsarbeten i brandstationen. Av skatteanslag i 1945 års stat. Fm 7 B 4—81	7.252: 21	12.000: —	4.747: 79	
Anordnande av toiletter och badrum i pensionärshemmet vid Föreningsgatan. Av skatteanslag i 1945 års stat. Fm 7 F 2 b—81	13.243: 66	18.000: —	4.756: 34	
Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen (Stfm. 25/5 1939). Anslag i 1940 års skattestat 355.000: — Av 1944 års bokslutsöverskott. Fm 8 B 1—2 69.951: 29	424.951: 29	424.951: 29		
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan (Stfm. 29/4 1943). Av 1940 års skatteanslag till nyanläggningar enl. behovsplan .. 27.900: — Att utgå av beräknat statsbidrag 34.100: — Fm 8 B 1—23.	62.764: 65	62.000: —		764: 65
Stensättning av Vasagatan, delen Norra Ringvägen—Persbovägen. Anslag i 1944 års skattestat. Fm 8 B 1—24	9.758: 82	40.700: —	30.941: 18	

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Stensättning av Engelbrektsplan (Stfm. 29/4 1943). Av 1943 års skatteanslag till övriga nyanläggningar 23.300: — Att utgå av beräknat statsbidrag 17.000: — Fm 8 B 1—26.	36.123: 32	40.300: —	4.176: 68	
Stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och fröklängningen (Stfm. 29/4 1943). Av 1940 års skatteanslag till nyanläggningar enligt behovsplan .. 6.000: — Att utgå av beräknat statsbidrag. Fm 8 B 1—27 34.000: —	37.975: 63	40.000: —	2.024: 37	
Stensättning av Köpingsvägen, delen Fröklängningen—stadsgränsen. Anslag i 1944 års stat .. 232.200: — Av reserverade medel enl. behovsplan i 1940 års stat. Fm 8 B 1—28....... 22.800: —	102.649: 29	255.000: —	152.350: 71	
Väg till Johannisbergs badplats (Dk. 13/9 1945). Av 1945 års skatteanslag till nyanläggningar att disp. av drätselkammaren. Fm 8 B 1—47	2.716: 62	3.400: —	683: 38	
Iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen (Stfm. 31/5 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar. Fm 8 B 1—89	37.418: 26	49.000: —	11.581: 74	

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Anläggande av gator inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde (Stfm. 21/6 1944). Av 1944 års skatteanslag till övriga nyanläggningar 30.000: — Av anslag i 1945 års skattestat under litt. 8 B 1—462. Fm 8 B 1—61 .. 25.500: —	86.344: 36	55.500: —		30.844: 36
Nyanläggning av Östra Ringvägen mellan Trefasgatan och Stora gatan. Av skatteanslag i 1944 års stat. Fm 8 B 1—62	35.634: 61	68.000: —	32.365: 39	
Rikshuvudvägen: Provisorisk anslutning av Tegnérgatan (Stfm. 31/1 1946). Av överskott å anslag för Arosvägens förlängning till Tunbyvägen i 1943 års skattestat. Fm 8 B 1—77	744: 89	25.139: 13	24.394: 24	
Kronvägen, delen Hammarbygatan—Garpgatan å västra sidan och Götgatan å östra sidan (Stfm. 26/4 och 31/5 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar. Fm 8 B 1—81	30.714: 70	39.500: —	8.785: 30	
Djäknebergsgatan, delen Kristinagatan — Vattentornet (Stfm. 28/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar. Fm 8 B 1—82	6.794: 26	14.000: —	7.205: 74	
Vargbogatan (Stfm. 28/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar Fm 8 B 1—83	36.944: 63	37.000: —	55: 37	
Omläggning av Skerikesvägen mellan Skerikesbron och Trumslagargatan (Stfm.				

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
30/8 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar. Fm 8 B 1—84	18.815: 70	19.000: —	184: 30	
Ordnande av planen framför hangaren vid Johannisbergs flygfält (Dk 7/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar att disp. av drätselkammaren. Fm 8 B 1—85	4.565: 44	6.200: —	1.634: 56	
Iordningställande av vägen mellan Kopparbergsvägen och Malma grusgrop (Dk 13/9 1945). Av 1945 års skatteanslag till nyanläggningar att disp. av drätselkammaren. Fm 8 B 1—86	1.298: 14	2.800: —	1.501: 86	
Ny förrådsbyggnad. Av skatteanslag i 1944 års stat 100.000: — Dito i 1945 års stat 50.000: — Dito i 1946 års stat 100.000: —	148.892: 07	250.000: —	101.107: 93	
Fm 8 B 1—88.				
Hållgatan, delen Skepparbacken—Stora gatan (Stfm. 28/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar. Fm 8 B 1—90	14.564: 02	16.000: —	1.435: 98	
Bidrag till ombyggnad av Hesslövägen. Av anslag i 1944 års skattestat. Fm 8 B 1—91	3.220: —	50.000: —	46.780: —	
Jakobsbergsgatan, delen Kristinagatan—Götgatan (Stfm. 28/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar. Fm 8 B 1—92	17.491: 40	29.000: —	11.508: 60	
Inköp av cykelställ. Av skatteanslag i 1945 års stat. Fm 8 B 1—98.	5.023: 04	10.000: —	4.976: 96	

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar (Stfm. 27/10 1938). Av skatteanslag i 1938 års stat 5.000: — Dito i 1939 års stat 23.000: — Dito i 1942 års stat 9.000: — Fm 8 B 6.	711: 12	37.000: —	36.288: 88	
Iordningställande av lekplats i Fågelsången. Av anslag i 1944 års skattestat 500: — Dito i 1945 års skattestat 4.000: — Fm 8 C.	435: 80	4.500: —	4.064: 20	
Utanbyparken. Av skatteanslag i 1945 års stat 7.000: — Dito i 1946 års stat 3.000: — Fm 8 C—66.	9.067: 46	10.000: —	932: 54	
Iggebyparken. Av 1945 års skatteanslag till parkförvaltningens nyanläggningar. Fm 8 C—81	4.584: 61	11.000: —	6.415: 39	
Hagaparken. Av 1945 års skatteanslag till parkförvaltningens nyanläggningar. Fm 8 C—82	6.821: 67	7.500: —	678: 33	
Kullen. Av 1945 års skatteanslag till parkförvaltningens nyanläggningar. Fm 8 C—83	2.421: 29	5.000: —	2.578: 71	
Stallhagen. Av 1945 års skatteanslag till parkförvaltningens nyanläggningar. Fm 8 C—84	1.509: 75	6.000: —	4.490: 25	
Uppförande av vågbrytare m. m. vid djuphamnen (Stfm. 25/11 1943 och 22/2 1945).				

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Av lånemedel i 1944 års låne- och fondstat 120.000: — Av lånemedel i 1946 års dito .. 30.000: — Fm 9 A—5.	124.566: 54	150.000: —	25.433: 46	
Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen (Stfm. 26/10 1944). Av lånemedel i 1945 års låne- och fondstat. Fm 9 A—61	8.874: 93	150.000: —	141.125: 07	
Ombyggnad av en 5-tons portalkran vid djuphamnen (Stfm. 28/10 1943). Av anslag i 1944 års låne- och fondstat att amorteras under åren 1944—1948 40.000: — Tilläggsanslag (Stfm. 24/2 1944) att amorteras under åren 1945—1948 15.000: — Fm 9 A—65.	39.230: 02	55.000: —	15.769: 98	
Ombyggnad av svinhus. Av skatteanslag i 1944 års stat. Fm 13 C 2	8.082: 55	16.000: —	7.917: 45	
Kostnader för utredningsarbeten angående nybyggnad för högre allmänna läroverket (Stfm. 26/3 1943). Av tidigare reserverade skatteanslag för läroverkets om- och tillbyggnad. Fm 15 G 1—1	31.749: —	75.000: —	43.251: —	
För utarbetande av Västerås stads kommunala historia. Av skatteanslag i 1942 års stat 10.000: — Dito i 1944 års stat 5.000: — Dito i 1945 års stat 10.000: —				

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Dito i 1946 års stat. Fm 15 Ö.. 5.000: —	18.282: 12	30.000: —	11.717: 88	
Byggnads- och underhållsarbeten vid ålderdomshemmet. Av skatteanslag i 1945 års stat 35.000: — Tilläggsanslag enligt Stfm:s beslut den 20/12 1945, § 318, att täckas i 1945 års bokslut 23.500: — Fm 16 B—81.	52.943: 96	58.500: —	5.556: 04	
Markundersökningar inom området öster om djuphamnen (ICA-kajen) (Stfm. 31/8 1944). Av 1944 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter. Fm 20 d—48	3.511: 07	10.000: —	6.488: 93	
Iordningställande av skolollokaler i Östra Kyrkogatan 10. Av extra reservationsanslag i 1945 års stat. Fm 20 d—66	10.878: 05	30.000: —	19.121: 95	
Utförande av vissa reparationsarbeten i Stadshotellet (Stfm. 30/8 1945, § 190). Av 1945 års reservationsanslag till oförutsedda utgifter 4.500: — Av rest. skatteanslag i: 1944 års stat för reservutgång m.m. i Stadshotellet .. 5.236: 02 1945 års stat för reparation (Stfm. 31/8 1944) 2.193: 81 Fm 20 d—67.	7.615: 27	11.929: 83	4.314: 56	
Anslag för bestridande av kostnaderna för uppgörande av förslag till idrottsplats. Av reservationsanslag i 1945 års stat. Fm 20 d—71	268: 23	1.500: —	1.231: 77	
Kronor	1.546.142: 25	2.315.520: 25	800.987: 01	31.609: 01

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Anslag i 1946 års stat	Anslagna medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver anslagna medel (underskott)
Kostnader att täckas av anslag i 1946 års stat.				
Rivning och inkörning av skyddsrumsmateriel. Litt. 5 A 5—794	412: 62	11.000: —	10.587: 38	
Gardiner till stadsfullmäktiges plenisal. Litt. 7 B 1—412 ..	1.260: —	1.260: —		
Inredning av mörkrum i polishuset. Litt. 7 B 3—412	1.140: 20	2.000: —	859: 80	
Köp av fastigheterna st.-äg. 1813—1822 och 1914 från A.-B. Svenska Metallverken (Stfm. 26/4 1945). Av Rk-medel i 1946 års låne och fondstat	250.000: —	250.000: —		
Förvärv av fastigheten nr 1 i kv. Nestor (Stfm. 28/3 1945). Av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat	300.000: —	300.000: —		
Köp av diverse ecklesiastik mark (Stfm. 25/10 1945). Av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat	137.000: —	137.000: —		
Inköp av jordbruksfastigheten Gränsta nr 8 (Stfm. 31/5 1945). Av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat	32.000: —	32.000: —		
Köp av Rocklunda egendom (Stfm. 28/3 1945). Av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat	401.000: —	401.000: —		
Köp av fastigheten st.-äg. nr 1900 (Stfm. 31/5 1945). Av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat	10.000: —	83.000: —	73.000: —	
Uppförande av nytt pensionärshem å st.-äg. 1765 (Stfm. 22/2 1945). Av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat 142.500: — Beräknat statsbidrag 47.500: —	11.842: 40	190.000: —	178.157: 60	

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Anslag i 1946 års stat	Anlsagna medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver anslagna medel (underskott)
Inköp av begagnad personbil. Del av kostnad. Litt. 1 C 4—794	1.000: —	1.600: —	600: —	
Ordnande av stadsträdgårdens nya odlingsområde. Litt. 8 C—468	6.036: 36	15.000: —	8.963: 64	
Del av kostnader för reparation av gripskopa. Litt. 9 A—424	5.040: —	5.500: —	460: —	
Iordningställande av kranspåren å östra kajen (Stfm. 26/4 1945). Litt. 9 A—427 och 427 a	9.836: 53	10.000: —	163: 47	
Iordningställande av kajplanen vid Pråmån (Stfm. 26/4 1945). Litt. 9 A—417	8.313: 85	8.400: —	86: 15	
Anordnande av belysning vid småbåtshamnen m. m. (Stfm. 31/5 1945). Litt 9 A—416	1.275: —	1.595: —	320: —	
Stensättning av kaj vid gamla hamnen (Stfm. 30/8 1945). Litt. 9 A—419	5.840: —	18.000: —	12.160: —	
2 st. 5-tons brosvängkranar (Stfm. 27/9 1945). Av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat	128.020: —	400.000: —	271.980: —	
Utredning om nytt renhållningssystem. Litt. 13 C 1—711	830: 15	1.000: —	169: 85	
Inköp av linne till varmbadhuset. Litt. 13 D—422	3.167: 93	4.500: —	1.332: 07	
Uppförande av nytt skolhus å Herrgärdsskolans tomt (Stfm 20/12 1944). Av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat	249.151: 65	374.500: —	125.348: 35	
Uppförande av tillbyggnad av Korsängsskolan (Stfm. 20/12 1944). Av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat	8.029: —	385.500: —	377.471: —	

	Balanserade kostnader den 31/12 1945	Anslag i 1946 års stat	Anslagna medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver anslagna medel (underskott)
Inköp av 40 st. stapelbara stolar till Högre Allmänna Läroverket (Dk. 4/10 1945). Litt. 15 G—792	540: —	600: —	60: —	
Högtalaranläggning m. m. för Arosvallen (Stfm. 28/6 1945). Litt. 15 I—711	10.000: —	10.000: —		
Reparation av ålderdomshemmets radioanläggning (Stfm. 30/8 1945). Litt. 16 B 2—427	2.052: 72	2.200: —	147: 28	
Inköp av inventarier till ett daghem å st.-äg. 1789 A (Stfm. 31/5 1945). Litt. 16 C 4—795	257: 49	17.000: —	16.742: 51	
Iordningställande av tomt å Tunby (Stfm. 30/8 1945). Litt. 16 C 4—796	5.000: —	5.000: —		
Värdet av överlåten tomtmark å tomten nr 1 i kv. Kolven till HSB:s stiftelse Solgårdar (Stfm. 25/1 1945). Av fondmedel i 1946 års stat ..	4.545: —	4.545: —		
Värdet av överlåten tomtmark i kv. Skjutvallen till HSB:s stiftelse Solgårdar (Stfm. 25/10 1945). Av fondmedel i 1946 års stat	11.815: —	11.815: —		
Kronor	1.605.405: 90	2.684.015: —	1.078.609: 10	

Kostnader för vilka täckning ej beslutats.

Utredningskostnader angående Badelundas införlivning	1.200: —
Arvode till ledamöter i granskningskommittén för mantalsskrivningen (Dk 4/10 1945, § 630)	1.754: —
Smågatstensättning Norra Ringvägen, delen Karlsgatan—Lovisebergsvägen. Fm 8 B 1-59	831: 30
Provisoriska vägar vid djuphamnen. Fm 8 B 1-73	8.643: 77
Gatumarksarbeten å Stora gatan vid kv. Laura. Fm 8 B 1-74	712: —
Gatumarksarbeten å Hållgatan—Bondegatan vid kv. Laura. Fm 8 B 1-75	735: —
Ordnande av gator vid bostadsområde vid CVV. Fm 8 B 1-78	322: 80
Tillbyggnad av kaj vid djuphamnen. Fm 9 A 4	26.494: 81
Kronor	40.693: 68

Balanserade kostnader för Tekniska verken.

Tekniska verkens balanserade kostnader för ofullbordade arbeten m. m. enligt specifikation	589.786: 09
Kronor	589.786: 09

Förskotterade kostnader att täckas av fondmedel.

Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10 1944—30/9 1945 upptagna i 1946 års stat:		
Inköpta fastigheter	235.181: —	
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	11.738: 75	
Iordningställande av infart till tomt vid:		
Djuphamnsvägen	725: 87	
Arosvägen	213: 60	
Arrende för jord å Iggebygärde	37: —	
Avgifter för avstyckningar av tomtmark tillhörande Västerås stad	3.461: 80	251.358: 02
Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10—31/12 1945 att upptagas i 1947 års stat:		
Inköpta fastigheter	1.775: —	
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	4.387: 50	
Avstyckningar och tomtindelningar för tomtmark tillhörande Västerås stad	128: 80	6.291: 30
Anläggning av gator å småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940). Reserverat anslag av Rk-medel kr. 110.000: —. Fm 8 B 1-8		85.306: 71
Anläggande av gator inom Hagaområdet (Stfm. 28/10 1943). Reserverat anslag av Rk-medel kr. 307.700: —. Fm 8 B 1-41		212.472: 52
Nyanläggning av gator å Gideonsbergsområdet (Stfm. 28/3 1945) kr. 133.000: — att täckas av Rk-medel i 1946 års stat. Fm 8 B 1-53		79.145: 86
Nyanläggning av gator å Sommarroområdet (Stfm. 28/3 1945) kr. 72.000: — att täckas av Rk-medel i 1946 års stat. Fm 8 B 1-56		48.464: 09

Inköp av en samling porträtt målade av Johan Henrik Scheffel (Stfm. 30/8 1945). Av fondmedel i 1946 års låne- och fondstat kr. 12.000: —		12.058: 70
	Kronor	695.097: 20

Förskotterade anslag att täckas av lånemedel:

Förskotterade anslag att täckas av lånemedel upptagna i 1944 års låne- och fondstat:		
Anläggningar av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1944 (Stfm. 20/12 1943)		40.000: —
Förskotterade anslag att täckas av lånemedel upptagna i 1945 års låne- och fondstat:		
Vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)	74.400: —	
Vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)	3.000: —	
Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom djuphamnen, del av anslag kr. 59.500: — (Stfm. 21/6 1944)	49.500: —	
Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen (Stfm. 26/10 1944)	150.000: —	
Ombyggnad av kaj vid Pråmån i äldre hamnen (Stfm. 26/10 1944)	70.000: —	
Anläggande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde, del av anslag kr. 44.000: — (Stfm. 21/6 1944)	14.000: —	
Anläggande av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1945 (Stfm. 20/12 1944)	40.000: —	
Ersättning för rätt att inrymma transformatorstation i nybyggnad å st.-äg. 264 K (Köpingsvägen 55) (Stfm. 21/6 1944)	8.000: —	
Framdragande av vatten- och avloppsledningar för området mellan Hyttan och djuphamnen, del av anslag kr. 135.000: —	123.000: —	
Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom djuphamnen, del av anslag kr. 59.500: — (Stfm. 31/6 1944)	10.000: —	
Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Andelsslakteriet, del av anslag kr. 104.000: — (Stfm. 21/6 1944)	74.000: —	
Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom del av Gideonsberg (Stfm. 26/10 1944)	35.000: —	650.900: —
Förskotterade anslag till nyanläggningar, fullbordade år 1945, att täckas av lånemedel i 1946 års låne- och fondstat:		
Utbyggnad av transformatorstation och ledningsnät för bostadsområdet väster om Djuphamnsvägen	13.500: —	

Utsträckning av en högspänningsledning från transformatorstation i Aseastaden c:a 450 m. norrut samt anläggning av en provisorisk sektionstransformator (Stfm. 25/1 1945, § 15)	7.500: —	21.000: —
	Kronor	711.900: —

Förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år.

Bidrag till anordnande av flygfält vid Johannisberg kr. 100.000: —, amorteras på 10 år ..		40.000: —
Inköp av norra delen av Björnön (Stfm. 20/12 1937) kr. 180.000: —, amorteras på 15 år ..		96.000: —
Förbättringsarbeten i äldre hamnen, amorteras på 10 år, ursprungligt belopp kr. 187.884: 11	37.576: 83	
Utbyggnad av kübelvagnspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 och 18/12 1941) kr. 18.165: 03, amorteras åren 1942—1951	10.800: —	
Inköp av gripskopa för djuphamnen (Stfm. 29/10 1942) kr. 17.088: 21, amorteras på 5 år	7.608: 21	
Ombyggnad av en 5-tons portalkran i djuphamnen (Stfm. 28/10 1943 och 24/2 1944) kr. 55.000: —, amorteras åren 1944—1948	34.000: —	
Reparation av vågbrytare i djuphamnen (Stfm. 20/12 1943) kr. 47.509: 42, amorteras på 4 år	27.509: 42	
Rälsspår för kranmaskiner vid östra kajen kronor 44.638: 71, amorteras åren 1945—1949	35.600: —	
Utbyggnad av östra kajen kr. 42.889: 70, amorteras åren 1945—1949 ...	34.400: —	187.494: 46
Andelsteckning i Västerås Idrottshall kr. 65.000: — att gäldas av nöjesskattemedel (Stfm. 30/9 1937)		37.386: 44
	Kronor	360.880: 90

Underskott å anslag av skattemedel.

Underskott i hamnens stat, regleras med taxor		622.862: 29
Att gäldas i kommande års skattestater:		
Anskaffande av inventarier (telefonväxel m. m.) till polisen (Stfm. 26/8 1943)	2.133: 55	
Uppförande av övningsbyggnad till hemvärnet i Malmabergsskogen samt framdragande av el. ledningar (Stfm. 30/11 1944)	225: —	
Utbildning av vapenfria värnpliktiga i brandtjänst (Stfm. 25/11 1943)	43: 50	
Omläggning av Stohagsvägen mellan Gästgivarevägen och Djuphamnsvägen (Stfm. 31/8 1944)	1.617: 87	
Iordningställande av Stohagsvägen mellan Nedre Hyttvägen och Gästgivarevägen (Stfm. 28/9 1944)	2.950: 18	

Förbättring av stensättningen av Stora gatan mellan Kopparbergsvägen och Källgatan (1938 års skattestat)	4.401: 83	
Stensättning av Malmabergsgatan, delen Nybomsgatan—Släggargatan (Stfm. 26/8 1943)	3.797: 83	
Läggning av kantsten och justering av Biskopsgatan (1944 års skattestat)	440: 45	
Anläggande av gator å Frejahöjden (1944 års skattestat, Dk:s disp.)	1.563: 88	
Iordningställande av gator å Blåsboområdet (1944 års nyanläggningsanslag)	12: 89	
Uppsättande av nya gatulampor å lekplatsen vid flickskolan, Emausvägen och Jakobsbergsområdet (1944 års skattestat)	288: 76	
Utökning och förbättring av lekplatser (Stfm. 25/8 1938)	447: 05	17.922: 79
	Kronor	640.785: 08

Underskott å anslag av fondmedel.

Underskott att gäldas av Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:

Framdragande av Bomansgatan väster om Kristiansborgsallén		1.836: 22
Framdragande av del av gata å området väster om Djuphamnsvägen		16.142: 39
Omläggning av Stohagsvägen mellan Gästgivarevägen och Djuphamnsvägen (Stfm. 31/8 1944)		485: 35
	Kronor	18.463: 96

Underskott å anslag av lånemedel.

Ombyggnad av kaj vid Pråmån i äldre hamnen (Stfm. 26/10 1944)		8.028: 30
	Kronor	8.028: 30

Reserverade medel.

Reserverade skatteanslag för pågående arbeten.

Uppläggning av ny fastighetsbok för rådhusrätten (Stfm. 31/10 1940):		
Av 1940 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	4.500: —	
1942 års skatteanslag	1.500: —	
1944 års skatteanslag	3.500: —	9.500: —
Inventering och översyn av namn å gator, kvarter m. m. (Stfm. 18/6 1943). 1943 års skatteanslag		500: —
Omändring av luftskyddscentralen:		
1943 års skatteanslag	8.000: —	
1944 års skatteanslag	22.000: —	
1945 års skatteanslag	6.600: —	36.600: —

Rådhuskommitténs utredningskostnader:		
1937 års skatteanslag	15.000: —	
1939 års skatteanslag	10.000: —	25.000: —
Bibliotekskommitténs utredningskostnader:		
1939 års skatteanslag	5.000: —	
Av 1943 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	2.500: —	7.500: —
Särskilda förbättringsarbeten i brandstationen. 1945 års skatteanslag		12.000: —
Anordnande av toiletter och badrum i pensionärshemmet vid Föreningsgatan. 1945 års skatteanslag		18.000: —
Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen (Stfm. 25/5 1939):		
1940 års skatteanslag	355.000: —	
Av 1944 års bokslutsöverskott	69.951: 29	424.951: 29
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan (Stfm. 29/4 1943). Av 1940 års skatteanslag till nyanläggningar enligt behovsplan		27.900: —
Stensättning av Vasagatan, delen Norra Ringvägen—Persbovägen. 1944 års skatteanslag		40.700: —
Stensättning av Engelbrektsplan (Stfm. 29/4 1943). Av 1943 års skatteanslag till övriga nyanläggningar		23.300: —
Stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och Fröklängningen (Stfm. 29/4 1943). Av 1940 års skatteanslag till nyanläggningar enl. behovsplan		6.000: —
Stensättning av Köpingsvägen, delen Fröklängningen —stadsgränsen:		
1944 års skatteanslag	232.200: —	
Av reserverade medel enl. behovsplan i 1940 års stat	22.800: —	255.000: —
Anläggande av gator inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde (Stfm. 21/6 1944):		
Av 1944 års skatteanslag till övriga nyanläggningar	30.000: —	
1945 års skatteanslag	25.500: —	55.500: —
Nyanläggning av Östra Ringvägen mellan Trefasgatan och Stora gatan. 1944 års skatteanslag		68.000: —
Rikshuvudvägen: Provisorisk anslutning av Tegnérgatan (Stfm. 31/1 1946). Av överskott å anslag för Arosvägens förlängning till Tunbyvägen i 1943 års skattestat		25.139: 13
Kronvägen, delen Hammarbygatan—Garpgatan å västra sidan och Götgatan å östra sidan (Stfm. 26/4 och 31/5 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar		39.500: —
Djäknebergsgatan, delen Kristinagatan—Vattentornet (Stfm. 28/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar		14.000: —
Vargbogatan (Stfm. 28/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar		37.000: —

Omläggning av Skerikesvägen mellan Skerikesbron och Trumslagargatan (Stfm. 30/8 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar		19.000: —
Ordnande av planen framför hangaren vid Johannisbergs flygfält (Dk 7/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar att disp. av drätselkammaren		6.200: —
Iordningställande av vägen mellan Kopparbergsvägen och Malma grusgrop (Dk 13/9 1945). Av 1945 års skatteanslag till nyanläggningar att disp. av drätselkammaren		2.800: —
Väg till Johannisbergs badplats (Dk 13/9 1945). Av 1945 års skatteanslag till nyanläggningar att disp. av drätselkammaren		3.400: —
Ny förrådsbyggnad		
1944 års skatteanslag	100.000: —	
1945 års skatteanslag	50.000: —	150.000: —
Iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen (Stfm. 31/5 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar		49.000: —
Hållgatan, delen Skepparbacken—Stora gatan (Stfm. 28/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar		16.000: —
Bidrag till ombyggnad av Hesslövägen. 1944 års skatteanslag		50.000: —
Jakobsbergsgatan, delen Kristinagatan—Götgatan (Stfm. 28/6 1945). Av 1945 års skatteanslag till övriga nyanläggningar		29.000: —
Inköp av cykelställ. 1945 års skatteanslag		10.000: —
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar (Stfm. 27/10 1938)		
1938 års skatteanslag	5.000: —	
1939 års skatteanslag	23.000: —	
1942 års skatteanslag	9.000: —	37.000: —
Iordningställande av lekplats i Fågelsången		
1944 års skatteanslag	500: —	
1945 års skatteanslag	4.000: —	4.500: —
Utanbyparken. 1945 års skatteanslag		7.000: —
Iggebyparken. 1945 års skatteanslag		11.000: —
Hagaparken. 1945 års skatteanslag		7.500: —
Kullen. 1945 års skatteanslag		5.000: —
Stallhagen. 1945 års skatteanslag		6.000: —
Ombyggnad av en 5-tons portalkran vid djuphamnen (Stfm. 28/10 1943). Av anslag i 1944 års låne- och fondstat att amorteras under åren 1944—1948	40.000: —	
Tilläggsanslag (Stfm. 24/2 1944) att amorteras under åren 1945—1948	15.000: —	55.000: —
Ombyggnad av svinhus. 1944 års skatteanslag		16.000: —

Kostnader för utredningsarbeten angående nybyggnad för högre allmänna läroverket (Stfm. 26/3 1943). Av tidigare reserverade skatteanslag för läroverkets om- och tillbyggnad		75.000: —
För utarbetande av Västerås stads kommunala historia		
1942 års skatteanslag	10.000: —	
1944 års skatteanslag	5.000: —	
1945 års skatteanslag	10.000: —	25.000: —
Byggnads- och underhållsarbeten vid ålderdomshemmet. 1945 års skatteanslag		35.000: —
Markundersökningar inom området öster om djuphamnen (ICA-kajen) (Stfm. 31/8 1944). Av 1944 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter		10.000: —
Iordningställande av skollokaler i Östra Kyrkogatan 10. Av extra reservationsanslag i 1945 års stat		30.000: —
Utförande av vissa reparationsarbeten i Stadshotellet (Stfm. 30/8 1945, § 190).		
Av 1945 års reservationsanslag till oförutsedda utgifter	4.500: —	
Av rest. skatteanslag i 1944 års stat för reservutgång m. m. i Stadshotellet	5.236: 02	
Av skatteanslag i 1945 års stat för reparation (Stfm. 31/8 1944)	2.193: 81	11.929: 83
Anslag för bestridande av kostnaderna för uppgörande av förslag till idrottsplats. Av reservationsanslag i 1945 års stat		1.500: —
Tekniska verkens reserverade anslag		218.321: 45
Resterande del av anslag (Stfm. 22/2 1945, § 37) för bestridande av kostnader för effektiviserad indrivning av äldre kommunalutskylder	2.587: 97	
Resterande del av 1943 års anslag för anställande av ytterligare arbetskraft å stadsarkitekt- och mätningskontoren (generalplanen)	9.318: 09	
Resterande del av 1945 års anslag för generalplanen		
Stadsarkitektkontoret	7.071: 61	
Stadsingenjörskontoret	8.703: 75	
Resterande del av 1945 års anslag för anställande av tillfällig arbetskraft å stadsarkitektkontoret	2.095: 16	
Resterande del av 1945 års anslag för anskaffning av 10 st. brandskåp jämte ledningar	486: 24	
Resterande del av anslag i 1945 års stat för anskaffning av inventarier för brandväsendet	2.269: 70	
Resterande del av anslag i 1945 års stat för uppläggning av gatumarksregister och äganderättskartor	4.763: 82	
Resterande del av 1945 års anslag för anskaffning av inventarier för parkförvaltningen	491: 83	
Resterande del av 1945 års anslag för inköp av verkstadsmaskiner för hamnarna	11.595: 55	49.383: 72
	Kronor	2.066.625: 42

Reserverade skatteanslag för ännu ej påbörjade arbeten.

Bidrag till undersökning av ortsnamn inom staden		600: —
Reklam. Av anslag i 1945 års stat		10.000: —
Inköp av ediphonanläggning för magistrat och rådhusrätt. Av anslag i 1945 års stat		10.000: —
Utrustning till fotorum för polisnämnden. Av anslag i 1943 års stat		900: —
En markeringstavla för orientering av flygföretag. Anslag i 1945 års stat		400: —
Fjärrmanöveranordning, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel. Anslag i 1945 års stat		2.000: —
Uppsättande av markiser, kv. Njord nr 1 (Stfm. 30/8 1945)		2.300: —
Anordnande av vatten, avlopp samt toalett i tullvaktmästarestugan vid djuphamnen (Stfm. 22/2 1945)		3.000: —
Inköp av mangel till pensionärshemmet vid Malmabergsgatan. Anslag i 1945 års stat		250: —
Parkeringsplats vid Östermalmsgatan. Av anslag i 1944 års stat		3.900: —
Väg till Björnön i anslutning till Hesslövägen, 1:sta utbyggnad. Av anslag i 1944 års stat		35.000: —
Beläggning av gångbanorna i Köpmangatan mellan Stora torget och Stora gatan (Stfm. 31/8 1939)		5.400: —
Iordningställande av Montörgatan (Stfm. 28/6 1945)		7.000: —
Iordningställande av Målargatans förlängning (Dk 15/3 1945)		2.500: —
Anskaffande av ytterligare belysningsanläggningar. Rest. del av 1940 års skatteanslag kr. 16.430: —		11.890: —
Uppsättande av 3 st. lampor utefter gångvägen mellan Västmannagatan och Valhallavägen. Av anslag i 1944 års stat		1.330: —
Utökning av gatubelysning å Östra Ringvägen mellan Kopparbergsvägen och Stora gatan. Av anslag i 1945 års stat		9.000: —
Anordnande av utökad gatubelysning å Mariaberget samt området kring kommunala flickskolan (Dk 5/4 1945)		4.050: —
Del av anslag för anordnande av gatubelysning å Hagaområdet (Dk 15/11 1945)		4.154: 29
Anslag för gatubelysning vid Gideonsbergsområdet (Stfm. 28/3 1945)	15.000: —	
Dito Sommarroområdet (Stfm. 28/3 1945)	7.200: —	22.200: —
Marklösen av Björnövägen. Anslag i 1945 års stat		5.000: —
Inköp av paketbil. Anslag i 1945 års stat		9.000: —
Anslag till nyanläggningar av gator och vägar att disponeras av drätselkammaren:		
Rest. del av 1945 års anslag reserveras		16.207: 45
Övriga nyanläggningar av gator och vägar:		
Rest. del av 1945 års anslag reserveras		121.468: 66
För trädplantering å Köpingsvägen. Av anslag i 1943 års stat		2.000: —
Plantering av området norr om Övre Rosenhill utmed Persbobäcken vid Iggebyområdet. Anslag i 1942 års stat		1.500: —
Källhagsparken, Trefaldighetskällan. Anslag i 1945 års stat		9.000: —
Reservkübel för malm. Av anslag i 1944 års stat		4.000: —

Gripanordning för kübel. Anslag i 1944 års stat		3.000: —
Uppförande av serveringskiosk m. m. å badplatsen vid Johannisberg (Stfm. 28/5 1942)	5.000: —	
Ytterligare arbeten vid Johannisberg. Av anslag i 1944 års skattestat	5.000: —	10.000: —
Inköp av konstverk. Av anslag i 1945 års stat		100: —
Restaurering av den s. k. Proban (Stfm. 27/9 1945)		3.000: —
Inrättande av stekbord och värmeskåp i ålderdomshemmets köksavdelning (Stfm. 31/5 1945)		3.000: —
Inköp och inmontering av en ny tvättmaskin till ålderdomshemmets tvättinrättning (Stfm. 20/12 1945)		2.950: —
Inköp av korkmattor till Tunby barnstuga (Stfm. 20/12 1945)		1.500: —
Resterande del av 1945 års extra reservationsanslag till oförutsedda utgifter		235.462: 38
	Kronor	563.152: 78

Reserverade låneanslag för pågående arbeten.

Tillbyggnad av djuphamnen, vågbrytare m. m. (Stfm. 25/11 1943)		120.000: —
Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen (Stfm. 26/10 1944)		150.000: —
Tekniska verkens reserverade anslag		319.000: —
	Kronor	589.000: —

Reserverade fondanslag för pågående arbeten.

Anslag att gäldas av Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:		
Anläggning av gator inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940)		110.000: —
Anläggning av gator inom Hagaområdet (Stfm. 28/10 1943)		307.700: —
	Kronor	417.700: —

Redogörelse över tillgångar och skulder för Västerås stads hamnar år 1945.

Balansräkning per den 31 december 1945.

Tillgångar.

Hamnanläggningar		4.604.700: —
Inventarier		1: —
Kostnader för pågående ännu ej fullbordade anläggningar:		
Vågbrytare m. m. till djuphamnen (kr. 120.000: — ingår i 1944 års lån)	124.566: 54	
Tillbyggnad av kaj vid djuphamnen	26.494: 81	
Ombyggnad av 5-tons portalkran	39.230: 02	

2 st. 5-tons el. brosvängkranar	128.020: —	
Reparation av gripskopa (del av kostnad)	5.040: —	
Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen	8.874: 93	
Iordningställande av kranspåren å östra kajen	9.836: 53	
Iordningställande av kajplanen vid pråmån	8.313: 85	
Anordnande av belysning vid småbåtshamnen m. m.	1.275: —	
Stensättning av kaj vid gamla hamnen	5.840: —	357.491: 68
Ännu ej i anspråk tagna anslag eller del av anslag:		
Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen	141.125: 07	
Ombyggnad av 5-tons portalkran	15.769: 98	
Reservkübel för malm	4.000: —	
Gripanordning för kübel	3.000: —	
Inköp av verkstadsmaskiner	11.595: 55	175.490: 60
	Kronor	5.137.683: 28

Skulder.

Amorteringslån			2.527.057: 43
Lån av staden:			
Anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år		187.494: 46	
Förskotterade anslag för fullbordade anläggningar att täckas av lånemedel:			
Ombyggnad av kaj vid pråmån	70.000: —		
Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom djuphamnen	49.500: —	119.500: —	
Underskott å anslag för ombyggnad av kaj vid pråmån		8.028: 30	
Reserverade anslag för pågående anläggningar:			
Uppförande av verkstadsbyggnad		150.000: —	
Reserverade anslag för ännu ej påbörjade arbeten:			
Reservkübel för malm	4.000: —		
Gripanordning för kübel	3.000: —		
Inköp av verkstadsmaskiner	11.595: 55	18.595: 55	
Förskotterade kostnader att täckas av anslag i 1946 års stat:			
Vågbrytare m. m. vid djuphamnen (anslag av lånemedel 30.000: —)	4.566: 54		
2 st. 5-tons el. brosvängkranar (anslag av lånemedel 400.000: —)	128.020: —		
Reparation av gripskopa, del av kostnad (anslag 5.500: —)	5.040: —		
Iordningställande av kranspåren å östra kajen (anslag 10.000: —)	9.836: 53		
Iordningställande av kajplanen vid pråmån (anslag 8.400: —)	8.313: 85		
Anordnande av belysning vid småbåtshamnen (anslag 1.595: —)	1.275: —		

Stensättning av kaj vid gamla hamnen (anslag 18.000: —)	5.840: —	162.891: 92	
Förskotterade kostnader för vilka täckning ej beslutats:			
Tillbyggnad av kaj vid djuphamnen		26.494: 81	
Underskott från tidigare år	336.185: 78		
1945 års underskott	286.676: 51	622.862: 29	1.295.867: 33
Tillgångar utöver skulder			1.314.758: 52
		Kronor	5.137.683: 28

Avsatta medel för hamnrörelsen:

Uttaxerat i 1944 års stat	100.000: —
Uttaxerat i 1945 års stat	150.000: —
Kronor	250.000: —

Västerås Stads Tekniska Verk.

Ofullbordade arbeten den 31 december 1945.

Bräddavloppsledning vid gasverket	31.635: 65
Avlopp, pumpstation och tryckledning från F 1 H	4.253: 90
Va-ledning Hagaområdet	249.623: 59
„ „ Sommarroområdet	67.347: 90
„ „ Tunby stadsgärde	50.172: 95
„ „ Norra Gideonsberg	91.767: 91
„ „ Andelsslakteriet	55.383: 47
„ „ Djuphamnen	71.397: 18
„ „ Gamla hamnen	12.592: 83
„ „ Bostadsområdet vid C. V. V.	59.757: 50
„ „ Lilla Johanneslund	2.883: 31
„ „ Jakobsgatan—Lekgatan	5.708: 19
Ombyggnad av elverksbyggn. till kontor	57.662: 37
Anskaffning av rökgasångpanna	17.538: 14
Inköp av gasklocka	10.000: —
Jordkabel Sommarroområdet	18.253: 56
„ Gideonsberg	30.139: 58
Elledning Almelunds gård	1.515: 27
„ Bergvalla gård	1.331: 19
„ Häljebo gård	896: 75
Transformatorstation Kopparbergsvägen	34.139: 30
„ Gamla hamnen	12.350: —
Transformatorstation och elledn. Hagaområdet	59.653: 22
Elektrisk gatubelysning	31.414: 51
Pågående installationsarbeten	13.842: 16
	971.260: 43
Avgår anslutningsavgifter för ledningar	381.474: 34
Kronor	589.786: 09

Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1945.

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	
3	År 1916	118.456: 07
4	„ 1917	126.520: 53
5	„ 1918	187.907: 29
6	„ 1918	195.256: 66
7	„ 1920	135.553: 18
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)	
8	År 1920	45.575: 67
9	„ 1921	13.934: 28
10	„ 1925	15.891: 21
11	„ 1926	21.312: 79
12	„ 1927	3.186: 08
13	„ 1928	24.733: 70
14	„ 1929	13.366: 89
15	„ 1930	22.436: 44
16	„ 1931	4.620: 50
	Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- och Begravningskassa	
17	År 1937 (År 1926)	101.766: 27
	Sveriges Allmänna Understödsförening	
18	År 1937 (År 1926)	101.766: 27
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	
19	År 1926	172.731: 58
	Kungl. Postsparbanken	
29	År 1931	424.771: 42
	Västmanlands läns Landsting	
31	År 1932	157.228: 24
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	
50	År 1934	438.802: 96
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	
51	År 1934	696.180: 96
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	
52	År 1935	196.541: 95
	Kungl. Postsparbanken	
59	År 1936	1.212.302: 44
	Riksförsäkringsanstalten	
60	År 1937	824.345: 70
	Kopparbergs läns Sparbank	
61	År 1938	101.336: 88
	Svenska Livförsäkringsbolaget	
62	År 1938	28.907: 92
	Bollnäs Sparbank	
63	År 1938	5.054: 69

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
	Gävle stads Sparbank	
64	År 1938	20.342: 08
	Kungl. Postsparbanken	
65	År 1938	101.094: 72
	Kungl. Postsparbanken	
72	År 1939	1.767.000: —
	Kungl. Järnvägsstyrelsen	
74	År 1940	308.270: 55
	Västerås stads fonder	
75	År 1940	365.829: 09
	Sörmland-Västmanlands erkända Centralsjukkassa	
76	År 1940	247.678: 13
	Västmanlands läns Landsting	
77	År 1940	101.135: 23
	Fonder under Fattigvårdsstyrelsens förvaltning	
78	År 1940	103.199: 22
	Kungl. Pensionsstyrelsen	
81	År 1941	628.623: 87
	Svenska Personal-Pensionskassan	
82	År 1941	770.180: —
	Kungl. Postsparbanken	
84	År 1942 (År 1932)	393.999: 67
	Fonder under drätselkammarens förvaltning	
85	År 1942 (År 1932)	597.230: 32
	Försäkringsaktiebolaget Skandia	
86—89	År 1943	865.236: —
90	År 1943	658.596: —
	Livförsäkringsbolaget Framtiden	
91	År 1943	646.449: 12
	Försäkringsbolaget Skandia	
92	År 1943	634.719: —
	Kungl. Generalpoststyrelsen	
93	År 1944	844.542: 50
94	Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål	430.433: 95
		14.875.048: 02
	Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond mot säkerhet i inteckningar	23.885: 66
	Kronor	14.898.933: 68

Västerås stads donationsjordsfond.

DEBET.

Utgående Balans Konto.

Fonderade medel av försåld donationsjord:			
Bokförda å fondens konto		232.950: 53	
Att tillföras fonden enligt 1946 års låne- och fondstat		21.563: 35	
Dito enligt 1947 års dito		7.004: 55	261.518: 43
Fondmedlens placering:			
Innestående medel å kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken	194.249: 13		
Västmanlands läns landsting, rest. köpeskilling för ett område av Östra utmarken	64.269: 30		
Carl Gösta Hellman, rest. köpeskilling för st.-äg. 2235 X av Östra utmarken	3.000: —		
	261.518: 43		
		Kronor	261.518: 43

KREDIT.

Ingående Balans Konto.

Fonderade medel av försåld donationsjord			232.386: 39

Inkomster.

Avsättning till fonden motsvarande 1/10 av årets ränteavkastning å fondkapitalet		564: 14	
Försåld och överlåten tomtmark av Östra utmarken (Hagaområdet) att tillföras fonden enligt:			
1946 års låne- och fondstat	21.563: 35		
1947 års „ „ „	7.004: 55	28.567: 90	29.132: 04
		Kronor	261.518: 43

Reserverade köpeskillingsmedel.

DEBET.

Utgifter.

Enligt 1945 års låne- och fondstat:		
Köpeskilling för inköpta fastigheter ..	85.936: 80	
Nyanläggning av gator	320.400: —	
Anläggning av vatten- och avloppsledningar	128.000: —	
Dränering av sumpigt område norr om Bomansgatan	3.500: —	
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1943—30/9 1944	13.970: 87	551.807: 67

Enligt 1946 års låne- och fondstat:				
Köpeskilling för inköpta fastigheter ..	485.181: —			
Nyanläggning av gator	256.000: —			
Anläggning av vatten- och avloppsledningar	27.000: —			
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1944—30/9 1945	16.177: 02	784.358: 02		
Att upptagas i 1947 års låne- och fondstat:				
Köpeskilling för inköpta fastigheter	76.775: —			
Nyanläggning av gator	169.000: —			
Anläggning av vatten- och avloppsledningar	30.000: —			
Diverse fastighetsutgifter 1/10—31/12 1945	8.069: 43	283.844: 43	1.620.010: 12	
Utgående Balans Konto.				
Behållning till år 1946		564.112: 82		
Tillkommer skillnaden mellan å fondens konto ännu ej bokförda utgifter och inkomster		11.832: 13	575.944: 95	
		Kronor	2.195.955: 07	
KREDIT.				
Ingående Balans Konto.				
Behållning från år 1944 ..			456.716: 23	
Inkomster:				
Enligt 1945 års låne- och fondstat:				
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1943—30/9 1944	614.078: 82			
Tomträttsavgälder 1/10 1943—30/9 1944	3.510: 44			
Värdet av tomtmark överlåten till H. S. B:s stiftelse Solgårdar	36.615: —			
Värdet av till S. V. B. överlåtet område vid Finnslätten	5.000: —	659.204: 26		
Enligt 1946 års låne- och fondstat:				
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1944—30/9 1945	814.008: 65			
Tomträttsavgälder 1/10 1944—30/9 1945	6.485: 47			
Värdet av tomtmark överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar	78.640: —	899.134: 12		
Att upptagas i 1947 års låne- och fondstat:				
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10—31/12 1945	179.316: 85			
Tomträttsavgälder 1/10—31/12 1945..	1.583: 61	180.900: 46	1.739.238: 84	
		Kronor	2.195.955: 07	

REDOGÖRELSE

över Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål den 31 december 1945.

DEBET.

Utgifter.

Av årets räntemedel kr. 242.271: 45 avsättes 4/5 att disponeras av stadsfullmäktige för utsmyckning av offentliga platser och byggnader		193.817: 16

Utgående Balans Konto.

Fondkapital placerat i:		
Svenska statens järnvägars 3 % obligationer	6.640.805: —	
Lån till Västerås stad à 3½ % enl. revers av den 1/1 1945	430.433: 95	
Lån till Byggnads AB Mimer à 3,25 % enl. revers av den 28/9 1945	478.500: —	
Sparkasseräkning	6.681: 06	
	7.556.420: 01	
Fonderade räntemedel utgörande 1/5 av fondkapitalets avkastning	71.434: 15	7.627.854: 16
	Kronor	7.821.671: 32

KREDIT.

Ingående Balans Konto.

Fondkapital placerat i:			
Svenska statens järnvägars 3 % obligationer		6.920.805: —	
Lån till Västerås stad à 3½ % enl. revers		430.433: 95	
Stadens rörelse		205.181: 06	
		7.556.420: 01	
Fonderade räntemedel för tiden 1/7—31/12 1944		22.979: 86	7.579.399: 87

Inkomster.

1945 års ränta å:			
järnvägsobligationer	206.212: 91		
lån till Västerås stad	14.168: 45		
fondmedel placerade i stadens rörelse	3.853: 01		
lån till Byggnads AB Mimer	4.028: 19		
sparkasseräkning	596: 13	228.858: 69	
Kursvinst vid försäljning av obligationer		13.412: 76	242.271: 45
		Kronor	7.821.671: 32

Avsatta medel ur särskilda fonden, disponibel avkastning.

Avsatta medel under år 1944	91.919: 44
„ „ „ „ 1945	193.817: 16
Kronor	285.736: 60

Anslag att gäldas av särskilda fondens disponibla avkastning upptagna i 1946 års låne- och fondstat.

Inköp av en samling porträtt, målade av Johan Henrik Scheffel (Stfm. 30/8 1945)	12.000: —	
Konservering och restaurering av den Scheffelska tavelsamlingen (Dk 4/10 1945, § 639)	1.250: —	
Del av ersättning enligt avtal av den 14 och 18 juni 1945 med S. V. B:s Nya Järnvägsaktiebolag kr. 400.000: — att med 80.000: — under vart och ett av åren 1945—1949 gäldas av särskilda fonden för stadens förskönande	80.000: —	93.250: —
Disponibla medel den 31/12 1945		192.486: 60
	Kronor	285.736: 60

REDOGÖRELSE

över Västerås stads trafikfond den 31 december 1945.

DEBET.

Utgifter.

Inköp av 49 st. aktier i Västerås Omnibus Aktiebolag		5.900: 70
Utgående Balans Konto.		
Fondkapital placerat i:		
Svenska statens järnvägars 3 % obligationer	1.104.570: —	
Kapitalräkning	397.855: 47	
Sparkasseräkning	39.249: 32	
	1.541.674: 79	
Årets räntemedel, som tillförts fonden	38.146: 31	1.579.821: 10
	Kronor	1.585.721: 80

KREDIT.

Ingående Balans Konto.

Fondkapital placerat i:		
Svenska statens järnvägars 3 % obligationer	1.102.570: —	
Stadens rörelse	410.258: 48	
	1.512.828: 48	
1944 års räntemedel, som tillförts fonden	28.846: 31	1.541.674: 79
Inkomster.		
1945 års ränta å:		
järnvägsobligationer	33.107: 10	
fondmedel placerade i stadens rörelse	6.249: 98	
kapitalräkning	3.939: 93	
sparkasseräkning	750: —	44.047: 01
	Kronor	1.585.721: 80

Anslag att gäldas av Västerås stads trafikfond upptaget i 1946 års låne- och fondstat.

Tryckning av arbetet "Västerås som handels- och sjöfartsstad" (Stfm. 25/10 1945, § 276)	12.000: —
Kronor	12.000: —

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av stadens donationsfonder år 1945.

Under Drätselkammarens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning		1.962.978: 70
Inkomster under året.		
Influtna räntor	60.961: 41	
Utdelning å aktier	9.062: 90	
Hyresmedel	10.000: —	
Inbetalda pensionsavgifter	1.323: —	81.347: 31
Skulder vid årets slut.		
Fonder enligt specifikation		1.972.332: 70
Kronor		4.016.658: 71

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation			1.962.978: 70
Utgifter under året.			
Pensioner och understöd åt enskilda		43.120: 72	
Premier till skolbarn		128: —	
Bidrag till fågelparken i Svartån		69: 33	
Anslag och bidrag till sociala inrättningar:			
Fattiga skolbarns beklädnad	3.913: 76		
Fattiga skolbarns bespisning	2.000: —		
Barnhemmet för flickor	446: 46		
Natthärbärget	135: —		
Västerås Arbetsstuga	377: 75		
Västerås Frivilliga Skarpskytteförening	22: 33		
Västmanlands läns Landsting	15.000: —		
Föreningen Västerås Skollovskolonier	765: 26		

Ålderdomshemmet	1.868: 63			
Västerås stads Förening mot Tuberkulos	33: 75			
Sällskapet Västerås Jultomtar	33: 75			
Församlingsdiakonissorna	162: 94			
Västerås Arbetareförening	383: 22	25.142: 85		
Annonskostnader		149: 60		
Administrationskostnader		170: 94		
Skötsel av gravar		50: —		
Underhåll av fastighet		3.161: 87	71.993: 31	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna			9.354: —	81.347: 31

Tillgångar vid årets slut.

Fastigheter			74.900: —	
Aktier:				
403 st. aktier i A. S. E. A.		38.748: —		
541 ,, ,, ,, AB Svenska Handelsbanken		128.664: —		
9 ,, ,, ,, AB Sv. Metallverken		585: —		
2 ,, ,, ,, Västerås Teater AB		2: —		
43 ,, ,, ,, Skandinaviska Banken AB		8.600: —	176.599: —	
Obligationer:				
57 st. Teaterobligationer		535: —		
4 ,, Svenska statens 3½ % obligationer av år 1943		4.150: —		
1941 års 3 % statslån enligt certifikat nr 41547	27.000: —			
1945 års dito enligt certifikat nr 12715	10.000: —	37.000: —	41.685: —	
På kapitalräkning insatta medel			597.486: —	
På sparkasseräkning insatta medel			103.636: 73	
Utlånade medel:				
Västerås stad				
Andel i 1942 års lån		597.230: 32		
,, ,, 1940 ,, ,,		359.536: 83		
Lån från Sundinska fonden		5.000: —		
,, ,, Torngrenska fonden		9.075: —		
,, ,, Maria Hallanders donationsfond		5.115: —	975.957: 15	
Andel i fondernas gemensamma behållning			2.068: 82	1.972.332: 70
			Kronor	4.016.658: 71

Under Folkskolestyrelsens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning			42.458: 28
Inkomster under året.			
Influtna räntor			5.527: 96
Skulder vid årets slut.			
Fonder enligt specifikation			42.590: 29
		Kronor	90.576: 53

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation			42.458: 28
Utgifter under året.			
Utbetalda premier till elever	673: 90		
Understöd till skolbarn	4.672: 15		
Skötsel av grav	33: —		
Kyrkorådet	16: 90	5.395: 95	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		132: 01	5.527: 96
Tillgångar vid årets slut.			
På depositionsräkning insatta medel		7.126: 50	
På kapitalräkning insatta medel		3.821: 03	
På sparkasseräkning insatta medel		13.314: 14	
Utlånade medel:			
Västerås stad:			
Västerås stad, andel i 1940 års lån	6.292: 26		
Lån från Sundinska fonden	10.000: —		
„ „ Lindquists testamentsfond	2.000: —	18.292: 26	
Andel i fondernas gemensamma behållning		36: 36	42.590: 29
		Kronor	90.576: 53

Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning		9.479: 77
Inkomster under året.		
Influtna räntor	223: 02	
Utgifter utöver inkomster	16: 98	240: —

Skulder vid årets slut.		
Fonder enligt specifikation	9.462: 79	
Skuld till fondernas gemensamma behållning	20: 74	9.483: 53
	Kronor	19.203: 30

KREDIT.

Skulder vid årets början.		
Fonder enligt specifikation		9.479: 77
Utgifter under året.		
Utbetalda premier till elever		240: —
Tillgångar vid årets slut.		
På sparkasseräkning insatta medel	5.295: 71	
På kapitalräkning insatta medel	4.187: 82	9.483: 53
	Kronor	19.203: 30

Under Kommunala flickskolans förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.		
Enligt föregående års balansräkning		28.535: 31
Inkomster under året.		
Influtna räntor	758: 72	
Utdelning å aktier	54: —	
Donerade medel	3.013: —	3.825: 72
Skulder vid årets slut.		
Fonder enligt specifikation		31.542: 03
	Kronor	63.903: 06

KREDIT.

Skulder vid årets början.		
Fonder enligt specifikation		28.535: 31
Utgifter under året.		
Utbetalda premier till skolbarn	819: —	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna	3.006: 72	3.825: 72

Tillgångar vid årets slut.

Aktier:

6 st. aktier i A. S. E. A. 500: —

Obligationer:

2 st. Svenska statens 3½ % obligationer av år 1941 600: —

5 st. Svenska statens 2¾ % obligationer av år 1939	500: —			
2 st. Svenska statens 3½ % obligationer av år 1939	2.000: —			
2 st. Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3½ % obligationer av år 1939....	2.000: —			
1 st. Svenska statens 3½ % obligation av år 1943	5.000: —	10.100: —		
På kapitalräkning insatta medel		6.110: 78		
På sparkasseräkning insatta medel		14.704: 38	31.415: 16	
Andel i fondernas gemensamma behållning			126: 87	31.542: 03
			Kronor	63.903: 06

Under Drätselkammarens förvaltning.
(f. d. Arbetsstugan)

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning		12.488: 49

Inkomster under året.

Influtna räntor	367: 22	
Utgifter utöver inkomster	10.990: 03	11.357: 25

Skulder vid årets slut.

Fonder enligt specifikation ...		1.498: 46
	Kronor	25.344: 20

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation ...		12.488: 49

Utgifter under året.

Västerås stad, till barnstuga å Vegaområdet		11.357: 25

Tillgångar vid årets slut.

På sparkasseräkning insatta medel		1.498: 46
	Kronor	25.344: 20

Under Fattigvårdsstyrelsens förvaltnig.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning		214.869: 56

Inkomster under året.

Influtna räntor		7.678: 82	
Utgifter utöver inkomster		69: 88	7.748: 70
Skulder vid årets slut.			
Fonder enligt specifikation			214.799: 68
		Kronor	437.417: 94

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation			214.869: 56
Utgifter under året.			
Utbetalda understöd		7.694: 70	
Skötsel av grav		20: —	
Annonser		34: —	7.748: 70
Tillgångar vid årets slut.			
Västerås stad, andel i 1940 års lån	103.199: 22		
Birger Rollins sterbhus, lån mot inteckning i fastigheten Lustigkullagatan 10	6.000: —		
På kapitalräkning insatta medel	2.534: 61		
På sparkasseräkning insatta medel	93.023: 46	204.757: 29	
Andel i fondernas gemensamma behållning		10.042: 39	214.799: 68
		Kronor	437.417: 94

SPECIFIKATION

å av Västerås stad förvaltade donationsfonder år 1945.

Under drätselkammarens förvaltning:	Behållning 1/1 1945	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1945
Sundinska fonden för pauvres honteux	29.519: 42	1.680: 58	1.200: —	30.000: —
Dito för arbetsklassen	15.025: 55	574: 45	600: —	15.000: —
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	250: —	250: —	5.000: —
Curry Treffenbergs fond	2.000: —	66: 52	33: 57	2.032: 95
Gustaf Wahlbecks gåva	3.019: 74	101: 25	80: —	3.040: 99
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	44: 65	44: 65	1.000: —
Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond	95.955: 76	7.277: 88	5.954: 88	97.278: 76
Engvallska pensionsfonden	31.650: 05	1.087: 57	1.072: —	31.665: 62
Altinska fonden	4.009: 20	132: 94	131: —	4.011: 14

	Behållning 1/1 1945	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1945
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10.000: —	446: 46	446: 46	10.000: —
Ol. Norelii testamentsfond ..	31.561: 65	1.132: 40	1.132: 40	31.561: 65
A. Engströms donationsfond	10.000: —	363: 37	363: 37	10.000: —
Zimmermanska slöjdskolefonden	73.545: 47	2.415: —	1.536: 12	74.424: 35
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	177.472: 77	14.257: 21	12.501: 98	179.228: —
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: —	22: 33	22: 33	500: —
Bilschierska testamentsfonden	1.335: 47	50: 67		1.386: 14
Natalia Anderssons stipendiefond	1.046: 94	44: 69	44: —	1.047: 63
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	191.684: 97	6.571: 41	7.623: —	190.633: 38
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11.000: —	383: 22	383: 22	11.000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3.000: —	101: 25	101: 25	3.000: —
Torngrenska fonden	476.425: 54	18.288: 13	16.200: 20	478.513: 47
Ålderdomshemmets Kapitalmedel	46.894: 69	3.071: 19	3.161: 87	46.804: 01
Carolina Hygrells donationsfond	65.456: 54	2.195: 77		67.652: 31
Mark Modins minne	649: 26	22: 36		671: 62
P. O. Linds fond	10.000: —	338: 54	338: 54	10.000: —
Katarina Molls fond	4.994: 18	176: 03		5.170: 21
Mobergska guldbröllopsfonden	37.374: 02	1.315: 14	1.671: —	37.018: 16
Johanna Fryklunds donationsfond	10.314: 74	351: 93	351: —	10.315: 67
Orströms donationsfond	9.324: 07	317: 99	200: —	9.442: 06
J. G. Berglunds testamentsfond	15.000: —	507: 31	507: 31	15.000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	33.076: 76	1.157: 86	1.220: —	33.014: 62
Abraham Hülphers testamentsfond	6.467: 07	223: 60		6.690: 67
Vretmanska donationsfonden	1.112: 79	48: 96	48: 96	1.112: 79
Anna Norbergs stipendiefond	1.840: 66	87: 80	84: —	1.844: 46
Ekelundska sjukvårdsfonden	20.000: —	677: 08	677: 08	20.000: —
Lotten Ekelunds donationsfond	50.000: —	1.692: 71	1.692: 71	50.000: —
G. R. Lagerquists donationsfond	29.546: 33	1.016: 95	1.015: —	29.548: 28
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	3.865: 86	79: 43		3.945: 29

	Behållning 1/1 1945	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1945
Major Meurlings fond	4.716: 75	166: 83	166: 83	4.716: 75
G. Sällings donationsfond	3.000: —	101: 25	101: 25	3.000: —
Karin Möllers donationsfond..	4.914: 17	175: 92	175: 92	4.914: 17
Emelie Bergströms donationsfond	18.013: 52	1.080: —	1.080: —	18.013: 52
Bernhard Carlssons donationsfond	51.531: 09	1.626: 03	1.626: 03	51.531: 09
Theresia Möllers donationsfond	4.625: —	162: 94	162: 94	4.625: —
Hanna & P. W. Werkelins donationsfond	22.000: —	755: 51	755: 51	22.000: —
Augusta Berglunds vängåva..	25.345: 60	654: 27	700: —	25.299: 87
Maria Hallanders donationsfond	156.110: 09	4.427: 76	2.926: —	157.611: 85
Amanda Petterssons donationsfond	20.050: 83	515: 33	512: —	20.054: 16
Systrarna Hedmans understödsfond	129.309: 91	3.039: 29	3.029: 60	129.319: 60
Stina Flodins donationsfond..	2.692: 24	69: 55	69: 33	2.692: 46
Kronor	1.962.978: 70	81.347: 31	71.993: 31	1.972.332: 70

Under Folkskolestyrelsens förvaltning:

Fabriks- och Hantverksföreningens premiefond	1.058: 49	27: 31	30: —	1.055: 80
Hammarby skoltomt	2.806: 36	72: 50		2.878: 86
Funkerska donationsfonden ..	153: —	3: 95		156: 95
Hygrellska fonden för skollovskolonier	3.947: 42	101: 97		4.049: 39
Änkan Sjöbergs testamentsfond	500: —	10: 28	10: 28	500: —
Lundquists testamentsfond ..	4.000: —	141: 12	141: 12	4.000: —
Änkan Scherdins testamentsfond	500: —	10: 28	10: 28	500: —
Änkan Ströms donationsfond	200: —	4: 12	4: 12	200: —
Änkan Nordgrens donationsfond	2.200: —	45: 24	45: 24	2.200: —
Menlöska donationsfonden ..	691: 90	13: 90	16: 90	688: 90
J. G. Wahlströms donationsfond	53: 24	1: 05	1: —	53: 29
Johanna Redins donationsfond	1.025: 07	20: 56	25: —	1.020: 63
Domprost och domprostinnan Fåhræus stipendiefond	3.764: 13	73: 33	78: —	3.759: 46
Sundinska premiefonden	10.000: 10	500: —	504: 90	9.995: 20

	Behållning 1/1 1945	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1945
Johannisbergs gårds donationsfond	205: 71	4: 13	5: —	204: 84
Folkskolans premiefond......	357: 06	9: 21		366: 27
Fattiga skolbarns beklädnads Konto	9.945: 50	4.461: 90	4.494: 11	9.913: 29
AB Svenska Metallverkens premiefond	1.050: 30	27: 11	30: —	1.047: 41
Kronor	42.458: 28	5.527: 96	5.395: 95	42.590: 29

Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning:

Sundinska premiefonden	5.155: 13	133: 08	155: —	5.133: 21
Wilhelmsstipendiet	1.322: 16	27: 30	25: —	1.324: 46
Karlsbrödernas premiefond ..	2.862: 26	59: 10	60: —	2.861: 36
Yrkesskollärarnas stipendiefond	140: 22	3: 54		143: 76
Kronor	9.479: 77	223: 02	240: —	9.462: 79

Under Kommunala flickskolans förvaltning:

Sundinska fonden	5.091: 18	175: —	175: —	5.091: 18
21-septemberfonden	1.238: 78	69: 16	71: —	1.236: 94
Th. af Billbergs fond	2.017: 67	57: 57	60: —	2.015: 24
Karlsbrödrafonden nr 1	3.174: 26	86: 24	86: —	3.174: 50
Karlsbrödrafonden nr 2	2.871: 97	80: 29	74: —	2.878: 26
Wilhelmsstipendiet	1.278: 36	26: 41	29: —	1.275: 77
Eric & Mat:a Anderssons fond	1.015: 64	26: 25	28: —	1.013: 89
Lina Gröndahls fond	2.035: 17	70: —	70: —	2.035: 17
Elsa Andréns minnesfond	448: 08	9: 24	10: —	447: 32
Premiefonden	2.086: 67	43: 10	48: —	2.081: 77
Johan och Aug:a Högstedts stipendiefond	2.311: 69	47: 75	53: —	2.306: 44
Anna Löfgrens fond	2.938: 30	60: 36	68: —	2.930: 66
Anna Löfgrens minnesfond ..	2.027: 54	54: 77	47: —	2.035: 31
Stipendiefonden ”Brittas minne”		3.019: 58		3.019: 58
Kronor	28.535: 31	3.825: 72	819: —	31.542: 03

	Behållning 1/1 1945	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1945
Under Arbetsstugans förvaltning:				
Knyppelsällskapets i Västerås gåva	804: 02	20: 77		824: 79
Otto Oests gåva	656: 71	16: 96		673: 67
L. M. Ströms gåva	7.017: 28	209: 66	7.226: 94	
Besparade medel till byggnadsfond	4.010: 48	119: 83	4.130: 31	
Kronor	12.488: 49	367: 22	11.357: 25	1.498: 46
Under Fattigvårdsstyrelsens förvaltning:				
Anna Helena Almströms fond	4.000: —	143: 39	142: —	4.001: 39
Ulrika Anderssons fond	500: —	19: 02	19: 02	500: —
J. G. Berglunds fond	118.923: 20	4.244: 69	4.034: —	119.133: 89
Ulrika Godenius fond	2.000: —	72: 44	72: 44	2.000: —
Johanna Hallströms fond	2.538: 16	81: 96	81: 96	2.538: 16
Hedda Hoffmans m. fl. fonders räntebehållning	123: 90	122: 73	124: 03	122: 60
Fanny Johanssons fond	5.001: 02	179: 97	180: —	5.000: 99
Johanna Mat:a Janssons fond	548: 78	20: 50	20: —	549: 28
Fanny och Olivia Kolméns fond	42.668: 85	1.436: 86	1.800: —	42.305: 71
Malmströms fond	10.000: —	359: 25	359: 25	10.000: —
Alex. Mossbergs fond	642: 76	24: 14	18: 10	648: 80
R. Möllers fond	5.000: —	179: 99	179: 99	5.000: —
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4.500: —	161: 71	161: 71	4.500: —
Beate Louise Voughts fond	10.000: 17	384: 13	384: —	10.000: 30
Vretmans fond	4.343: 86	97: 30	50: —	4.391: 16
Anders Nordlöfs fond	649: 46	24: 87	18: 65	655: 68
P. Bilschiers fond	1.195: 73	43: 90	32: 92	1.206: 71
Anna Sofia Sjöbergs fond	393: 42	14: 65	10: 99	397: 08
Hedda Hoffmans fond	840: 25	30: 73	23: 05	847: 93
Anders Petter Ljunglöfs fond	1.000: —	36: 59	36: 59	1.000: —
Kronor	214.869: 56	7.678: 82	7.748: 70	214.799: 68
Sammandrag.				
Under Drätselkammarens förvaltning	1.962.978: 70	81.347: 31	71.993: 31	1.972.332: 70
Under Folkskolestyrelsens förvaltning	42.458: 28	5.527: 96	5.395: 95	42.590: 29
Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning	9.479: 77	223: 02	240: —	9.462: 79

	Behållning $^{1}/_{1}$ 1945	Inkomster	Utgifter	Behållning $^{31}/_{12}$ 1945
Under Kommunala flickskolans förvaltning	28.535: 31	3.825: 72	819: —	31.542: 03
Under Drätselkammarens förvaltning (f. d. Arbetsstugan)	12.488: 49	367: 22	11.357: 25	1.498: 46
Under Fattigvårdsstyrelsens förvaltning	214.869: 56	7.678: 82	7.748: 70	214.799: 68
Kronor	2.270.810: 11	98.970: 05	97.554: 21	2.272.225: 95

Västerås den 27 mars 1946.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Arnstorp.

Av staden tecknade borgensförbindelser.

N:r	Stadsfullmäktiges beslut	Kungl.Maj:ts stadfästelse	Låntagare	Ursprungl. belopp	Belopp vid senaste årsskifte
1.	28/11 1918, § 280	31/1 1919	AB Arbetarebostäder i Västerås (Pensionsförsäkringsfonden)	300.000: —	179.289: 24
2.	20/12 1937, § 283	29/4 1938	AB Västeråsbanans Intressenter	8.300.000: —	6.761.519: 90
3.	25/8 1938, § 132		Västerås Teater AB (Västerås stads Sparbank)	125.000: —	50.000: —
4.	21/6 1939, § 163		Västerås Idrottshall Förening u. p. a. (Uplands Enskilda Bank AB)	75.000: —	75.000: —
5.	24/4 1941, § 68	30/10 1941	Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 1 (Kungl. Generalpoststyrelsen)	156.000: —	131.040: —
6.	26/8 1943, § 159	22/10 1943	Borgensåtagande enligt Kungl. Maj:ts kungörelse om tertiär- och tilläggslån för vissa bostadsföretag enligt 12 §	100.000: —	69.560: —
	30/9 1943, § 205	15/11 1943	Dito	100.000: —	
7.	31/8 1944, § 170	17/11 1944	Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 6 för st.-äg. nr 2484 (AB Jordbrukarbanken)	2.140.000: —	840.000: —
8.	31/8 1944, § 170	17/11 1944	H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för st.-äg. nr 1665 BÄ (Uplands Enskilda Bank AB)	378.000: —	178.000: —
9.	31/8 1944, § 170	17/11 1944	Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Berghaga för st.-äg. nr 2485 A (AB Jordbrukarbanken)	322.000: —	322.000: —
10.	31/8 1944, § 170	17/11 1944	Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hagaborg för st.-äg. nr 2485 (AB Jordbrukarbanken)	567.000: —	567.000: —

N:r	Stadsfullmäktiges beslut	Kungl. Maj:ts stadfästelse	Låntagare	Ursprungl. belopp	Belopp vid senaste årsskifte
11.	25/1 1945, § 8		Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening checkkredit (Uplands Enskilda Bank AB)	25.000: —	
12.	25/1 1945, § 8		Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet (Västerås stads Sparbank)	10.000: —	141: 88
13.	26/10 1944, § 228	8/12 1944	Borgensåtagande enligt Kungl. Maj:ts kungörelse om tertiär- och tillläggslån enligt 12 § enfamiljshus	100.000: —	
			Dito enligt 14 § flerfamiljshus	100.000: —	13.985: —
14.	25/1 1945, § 11	17/11 1944	H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för kv. Kolven nr 1 (AB Jordbrukarbanken)	552.000: —	424.500: —
15.	22/2 1945, § 30		H. S. B:s i Västerås stiftelse Familjebostäder för kv. Remmen nr 2 (AB Jordbrukarbanken)	522.750: —	340.750: —
16.	22/2 1945, § 30		Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Rembygelns nybyggnad inom kv. Rembygeln	522.750: —	
17.	30/8 1945, § 187		Byggnads AB Mimers nybygge inom kv. Läskstången	950.000: —	
18.	25/10 1945, § 255		H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar nybyggnader i kv. Skjutvallen	722.500: —	

Västerås den 31 december 1945.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

[/Oscar Arnstorp.]

REGISTER

Sammandrag av skattestatens utgifter och inkomster 2
Specifikation av skattestatens utgifter och inkomster 3
Låne- och fondstatens utgifter och inkomster 90
Balansräkning .. 93
Specifikation å förskotterade och reserverade medel 103
Balansräkning för Västerås stads hamnar 122
Specifikation å tekniska verkens ofullbordade arbeten 124
Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1945 125
Redogörelse över Västerås stads donationsjordsfond 127
Redogörelse över Reserverade köpeskillingsmedelsfonden 127
Redogörelse över Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål .. 129
Redogörelse över Västerås stads trafikfond 130
Redogörelse över förvaltningen av stadens donationsfonder 131
Specifikation å av Västerås stad förvaltade donationsfonder 136
Förteckning å av staden tecknade borgensförbindelser 142

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 10

Nr 1. Styrelsens för tekniska verken årsberättelse för 1945.

11 A. Gasverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Förvaltning.		
Personalkostnader:		
112 Löner till extra personal	8.920: —	9.179: 28
110 Andel i gemensamma kostnader	84.500: —	91.275: —
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	1.100: —	3.740: —
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	9.600: —	17.410: —
Materialkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	3.600: —	5.075: —
Allmänna kostnader:		
153 Annonser och reklam	500: —	853: 10
154 Resor och representation	1.000: —	1.381: 68
158 Utskylder	11.400: —	14.164: 97
159 Övriga allmänna omkostnader:		
Föreningsavgifter	800: —	870: —
150 Andel i gemensamma kostnader	4.300: —	5.385: —
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:		
Kundförluster	1.000: —	507: 75
180 Andel i gemensamma kostnader	15.000: —	11.750: —
2. Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	33.810: —	48.199: 28
212 Löner till extra personal	25.435: —	11.033: 46
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	2.800: —	2.800: —
222 Uppvärmning	1.500: —	1.578: 42
224 Städning och renhållning	2.000: —	2.351: 67

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
231 Byggnader, ommurning av ugnar	34.000: —	43.646: 46
233 Övriga fasta transportanläggningar	15.000: —	14.565: 27
234 Maskiner och apparater, utbyte av kolkross	28.000: —	39.790: 12
235 Verktyg och inventarier	2.000: —	3.590: 16
239 Utökning av bostaden vid gasverket (Stfm. 28/9 1944)	4.600: —	4.600: —
Materialkostnader:		
241 Oljor	2.000: —	4.143: 83
242 Förbrukningsmaterial	1.500: —	5.540: —
244 Gaskol	510.000: —	503.366: 78
245 Reningsmassa	2.500: —	3.337: 55
246 Vatten	3.000: —	1.885: —
248 Gas från reningsverket		911: 20
Allmänna kostnader:		
257 Laboratoriekostnader	1.000: —	1.107: 04
Kraftinköp:		
272 Kraftström	6.000: —	5.846: 48
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på fasta tillgångar	14.080: —	13.478: 92
282 Avskrivningar på fasta tillgångar	46.620: —	42.593: 72
3. Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	5.550: —	9.965: 92
312 Löner till extra personal	5.200: —	365: 85
Lokalkostnader:		
322 Uppvärmning av gasmätarjusteringen		788: —
Underhållskostnader:		
332 Ledningsnät	25.000: —	29.571: 85
335 Verktyg och inventarier	2.000: —	2.823: 18
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	3.000: —	1.484: 66
362 Underhåll av mätare	6.000: —	4.698: 27
363 Anskaffning av mätare	5.000: —	
364 Gaspolletter	2.500: —	2.032: 25
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på fasta tillgångar	18.913: —	18.913: 12
382 Avskrivning på fasta tillgångar	26.017: —	26.021: 12

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Installationsverksamhet:		
413 Arbetslöner	2.000: —	1.162: 12
414 Materiel	1.500: —	2.810: 22
415 Transporter		7: 75
Summa utgifter kronor	980.245: —	1.016.602: 37

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Förbrukningsavgifter:		
511 Gasavgifter från enskilda	650.000: —	693.083: 55
Försäljningsinkomster:		
521 Egen tillverkning:		
Koks och tjära	405.000: —	317.665: 43
523 Utförda installationsarbeten	4.000: —	4.926: 76
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående		130: —
533 Från befattningshavare	1.300: —	1.308: —
Summa driftinkomster	1.060.300: —	1.017.113: 74
Kapitalinkomster.		
Avskrivningar å fasta tillgångar:		
981 Tillverkning	46.620: —	42.593: 72
982 Distribution	26.017: —	26.021: 12
Summa inkomster kronor	1.132.637: —	1.085.728: 58

11 B. Elektricitetsverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Gemensam förvaltning för Tekniska Verken.		
Personalkostnader:		
11 Löner till personal på stat	112.394: —	123.951: 87
12 Löner till extra personal	39.800: —	51.514: 71
13 Sjukavlöningar	14.000: —	24.592: 43
14 Läkare, sjukvård, medicin	4.800: —	6.855: 75
15 Olycksfallsförsäkring	10.000: —	6.363: 82
16 Pensioner	88.038: —	81.930: 74
17 Arvode till styrelse och revisorer	5.600: —	5.500: —
18 Beredskapsersättningar	6.000: —	3.545: 39

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Lokalkostnader:		
21 Hyror	300: —	271: 50
22 Uppvärmning och vatten	5.000: —	5.612: 71
23 Belysning	2.000: —	1.477: 50
24 Städning och renhållning	7.500: —	17.645: 64
Underhållskostnader:		
31 Byggnader	5.000: —	14.313: 62
34 Maskiner	4.000: —	5.797: 93
35 Verktyg och inventarier	13.000: —	27.553: 03
39 Ombyggnad av torkgården vid reningsverket till förrådslokal (Stfm. 25/5 1944)	10.000: —	10.364: 90
Materielkostnader:		
47 Kontorsmateriel och trycksaker, ritmateriel	12.000: —	16.915: 45
Allmänna kostnader:		
51 Post	1.600: —	4.124: 95
52 Telefon och telegram	8.000: —	9.586: 89
53 Annonser	1.500: —	921: 90
54 Resor och representation	2.400: —	2.082: 88
55 Tidningar och tidskrifter	500: —	477: 09
56 Inkassokostnader	300: —	354: 55
59 Busskort för avläsare		402: 32
Räntor och avskrivningar:		
81 Ränta på fasta tillgångar	6.188: 04	6.187: 68
82 Avskrivning på fasta tillgångar	7.612: —	7.685: 61
83 Ränta på rörelsemedel:		
Ränta å förlagsmedel	10.000: —	405: 84
84 Ränta på av finansförvaltningen förskotterade medel	780: —	780: —
85 Andel i finansförvaltningens amortering på förskotterade medel (förrådsbyggnad för Tekniska Verken)	26.000: —	26.000: —
		463.216: 70

2. Elektricitetsverk.

1. Förvaltning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	10.320: —	18.372: 31
112 Löner till extra personal	16.975: —	12.198: 96
110 Andel i gemensamma kostnader	153.932: —	167.339: 71
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	2.200: —	6.850: 84
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	17.600: —	31.919: 48

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Materialkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	6.600: —	9.305: 45
Allmänna kostnader:		
153 Annonser och reklam	10.000: —	8.775: 26
154 Resor och representation	2.000: —	2.725: 75
158 Utskylder	27.000: —	26.071: 45
159 Övriga allmänna kostnader:		
Föreningsavgifter	1.000: —	950: 65
150 Andel i gemensamma kostnader	7.900: —	9.875: 58
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:		
Kundförluster	2.000: —	2.117: 76
180 Andel i gemensamma kostnader	27.230: 04	21.549: 36
2. Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	5.130: —	4.222: 42
212 Löner till extra personal	1.000: —	2.923: 73
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	5.000: —	4.500: —
222 Uppvärmning	300: —	
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	1.000: —	1.192: 66
234 Maskiner och instrument	1.000: —	182: 08
235 Apparater för destillerat vatten		486: 89
Materialkostnader:		
241 Oljor	100: —	510: 98
242 Förbrukningsmaterial	100: —	119: 41
Kraftinköp:		
272 Elkraft	780.000: —	911.883: 57
273 Elkraft för vattendestillering	200: —	92: 14
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på fasta tillgångar	707: —	707: 46
282 Avskrivning på fasta tillgångar	2.193: —	2.139: 95
3. Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	42.060: —	54.541: 32
312 Löner till extra personal	5.918: —	2.360: 64

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Lokalkostnader:		
321 Hyror och arrenden	1.000: —	1.162: 50
Underhållskostnader:		
331 Byggnader	1.000: —	3.229: 59
332 Ledningsnät	90.000: —	135.030: 16
339 Omläggning till växelström	25.000: —	26.395: 14
333 Övriga fasta anläggningar:		
Ställverk	15.000: —	7.807: 73
334 Transformatorer	10.000: —	13.820: 26
335 Verktyg och inventarier	7.000: —	15.483: 39
337 Gatubelysning	30.000: —	46.243: 04
Materialkostnader:		
341 Oljor	100: —	
342 Förbrukningsmaterial	500: —	837: 66
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	3.000: —	5.925: 86
362 Underhåll av mätare	15.000: —	14.412: 21
363 Anskaffning av mätare	40.000: —	64.122: 01
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på fasta tillgångar	45.054: —	45.533: 27
382 Avskrivning på fasta tillgångar	73.746: —	74.550: 65
4. Installationsverksamhet:		
413 Arbetslöner	17.000: —	16.690: 38
414 Material	34.500: —	22.891: —
415 Transporter	1.000: —	1.238: 14
Summa driftutgifter	1.942.677: 08	2.262.505: 50
Kapitalutgifter.		
Gemensam förvaltning:		
86 Elverkets ombyggnad till kontor (Stfm. 26/11 1942 och 30/9 1943)	87.500: —	87.500: —
Summa utgifter kronor	2.030.177: 08	2.350.005: 50

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
1. Gemensam förvaltning.		
Hyresinkomster:		
890 Hyra för kontorslokaler för Stadskamrerarekontoret inkl. bränsle och städning	10.000: —	10.000: —
Hyra för stadsträdgårdsmästarens kontor	1.000: —	1.000: —

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Länsarbetsnämnden		1.037: 50
Övriga		509: 01
905 Ränta på utestående anslutningsavgifter	3.010: —	1.879: 77
Fördelning av gemensamma nettoutgifter:		
891 Personalkostnader:		
Vattenverket	42.200: —	45.640: —
Gasverket	84.500: —	91.275: —
Elverket	153.932: —	167.339: 71
892 Lokalkostnader:		
Vattenverket	500: —	1.870: —
Gasverket	1.100: —	3.740: —
Elverket	2.200: —	6.850: 84
893 Underhållskostnader:		
Vattenverket	4.800: —	8.700: —
Gasverket	9.600: —	17.410: —
Elverket	17.600: —	31.919: 48
894 Materielkostnader:		
Vattenverket	1.800: —	2.535: —
Gasverket	3.600: —	5.075: —
Elverket	6.600: —	9.305: 45
895 Allmänna kostnader:		
Vattenverket	2.100: —	2.690: —
Gasverket	4.300: —	5.385: —
Elverket	7.900: —	9.875: 58
896 Räntor och avskrivningar:		
Vattenverket	5.340: —	5.880: —
Gasverket	15.000: —	11.750: —
Elverket	27.230: 04	21.549: 36
		463.216: 70
2. Elektricitetsverk.		
Förbrukningsavgifter:		
511 Enskild strömförbrukning	1.850.000: —	2.232.321: 93
512 Allmänna belysningen	80.000: —	98.186: 96
Försäljningsinkomster:		
523 Utförda installationsarbeten	57.000: —	54.278: 53
521 Destillerat vatten	1.000: —	1.078: 39
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	450: —	
Summa driftinkomster	2.392.762: 04	2.849.082: 51
Kapitalinkomster.		
Avskrivning på fasta tillgångar:		
981 Gemensam förvaltning	7.612: —	7.685: 61
982 Tillverkningen	2.193: —	2.139: 95
983 Distributionen	73.746: —	74.550: 65
Summa inkomster kronor	2.476.313: 04	2.933.458: 72

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	10.290: —	13.657: 16
112 Löner till extra personal	13.000: —	25.038: 89
110 Andel i gemensamma kostnader	42.200: —	45.640: —
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	500: —	1.870: —
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	4.800: —	8.700: —
Materialkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	1.800: —	2.535: —
Allmänna kostnader:		
154 Resor och representation	1.100: —	1.147: 97
158 Utskylder	2.100: —	5.330: 76
150 Andel i gemensamma kostnader	2.100: —	2.690: —
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar: Kundförluster	600: —	378: 15
180 Andel i gemensamma kostnader	5.340: —	5.880: —
185 Andel i finansförvaltningens anslag för flerårig uttaxering (amortering av förskotterade medel för grävmaskin)	13.000: —	27.175: 55
2. Tillverkningen.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	5.130: —	5.768: 16
212 Löner till extra personal	1.000: —	1.755: 74
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	375: —	675: —
222 Uppvärmning	1.205: —	670: —
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	2.000: —	5.206: 07
234 Maskiner och instrument	1.500: —	12.666: 11
235 Verktyg och inventarier	500: —	514: 85
Materialkostnader:		
241 Oljor	500: —	255: 60
242 Förbrukningsmaterial	200: —	173: 77

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Allmänna kostnader:		
257 Laboratoriekostnader	1.000: —	983: 09
Kraftinköp:		
272 Kraftström	37.000: —	38.878: 91
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på fasta tillgångar	11.270: —	12.432: 93
282 Avskrivning på fasta tillgångar	17.330: —	18.365: 72
3. Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	12.010: —	20.909: 23
312 Löner till extra personal	27.688: —	27.791: 39
Lokalkostnader:		
321 Hyror och arrenden	3.000: —	3.000: —
322 Uppvärmning	5.000: —	6.997: 77
Underhållskostnader:		
331 Byggnader och fasta anläggningar	4.000: —	5.506: 83
332 Ledningsnät	96.000: —	136.814: 86
334 Maskiner och instrument	13.000: —	15.480: 16
335 Verktyg och inventarier	8.000: —	10.686: 03
Materialkostnader:		
341 Oljor	1.500: —	660: 70
342 Förbrukningsmaterial	1.000: —	2.097: 81
342 9. För bilgastillverkning	1.000: —	1.724: 02
348 9. Gas från gasverket		21.667: 84
Allmänna kostnader:		
357 Laboratoriekostnader	500: —	684: 74
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	1.800: —	1.265: —
362 Underhåll av mätare	5.000: —	2.713: 68
363 Anskaffning av mätare	9.000: —	6.323: 20
Kraftinköp:		
372 Kraftström	14.000: —	12.936: 34
9. För bilgastillverkning	4.000: —	14.717: 40
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på fasta tillgångar	127.707: —	121.012: 64
382 Avskrivningar på fasta tillgångar	157.743: —	152.637: 54

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
4. Installationsarbeten:		
413 Arbetslöner	4.000: —	536: 62
414 Material	6.000: —	13.32:7 02
415 Transporter		263: 63
Summa utgifter kronor	677.788: —	818.143: 88

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Förbrukningsavgifter:		
511 Vattenavgifter	510.000: —	580.651: 38
Försäljningsinkomster:		
521 Metangasförsäljning (bilgas)	65.000: —	118.873: 96
523 Utförda installationsarbeten	11.000: —	23.747: 30
524 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar	5.000: —	5.000: —
525 Grävmaskin	13.000: —	27.175: 55
529 Slam		425: —
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	1.300: —	1.300: 94
533 Från befattningshavare	840: —	700: 01
Summa driftinkomster	606.140: —	757.874: 14

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Kapitalinkomster.		
Avskrivningar å fasta tillgångar:		
981 Tillverkning	17.330: —	18.365: 72
982 Distribution	157.743: —	152.637: 54
Summa inkomster kronor	781.213: —	928.877: 40

Nyanläggningar, fullbordade år 1945.

Vatten- och avloppsledningar:	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Hyttan—Djuphamnen				
Anslagskalkyl	30/3-1944	135.000: —	12.000: —	123.000: —
Verklig kostnad		135.744: 99	12.670: 80	123.074: 19
Gideonsberg				
Anslagskalkyl	26/10-1944	76.000: —	41.000: —	35.000: —
Verklig kostnad		80.446: 58	45.849: 10	34.597: 48

Jordkablar:				
Tunby stadsgärde				
Anslagskalkyl	21/6-1944	17.000: —	8.000: —	9.000: —
Verklig kostnad		16.246: 85	7.668: 56	8.578: 29
Området väster om Djuphamnsvägen				
Anslagskalkyl	25/1-1945	13.500: —		13.500: —
Verklig kostnad		13.500: —		13.500: —
Aseastaden—norrut				
Anslagskalkyl	25/1-1945	7.500: —		7.500: —
Verklig kostnad		6.574: 85		6.574: 85
Sammandrag:				
Summa anslag		249.000: —	61.000: —	188.000: —
Summa kostnad		252.513: 27	66.188: 46	186.324: 81
Serviser och mindre ledningsutsträckningar år 1945:				
Anslagskalkyl	20/12-1944			40.000: —
Verklig kostnad		37.545: 39	18.661: 88	18.883: 51
Sammandrag:				
Summa anslag ...				228.000: —
Summa kostnad ...				205.208: 32
Överskott på lånemedelsanslag				22.791: 68

SAMMANSTÄLLNING

av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1945 samt amortering under åren 1912—1945.

	Anläggningsvärde kr.	Amortering kr.	Bokfört värde kr.
Vattenledningsverk	2.827.346: 98	1.256.425: 45	1.570.921: 53
Avloppsledningar	2.976.544: 42	1.220.958: 14	1.755.586: 28
Gasverk	2.221.492: 80	1.480.306: 70	741.186: 10
Elverk	2.893.639: 17	1.770.474: 94	1.123.164: 23
Kontors- och förrådsbyggnader	370.236: 60	223.230: 28	147.006: 32
Kronor	11.289.259: 97	5.951.395: 51	5.337.864: 46

VATTENVERKET

Vattenförbrukning m. m.

		1944	1945	Ökn. resp. minskn. jämf. med föreg. år i %
Årsproduktion total	m^3	4.073.000	4.093.000 [2]	+ 0,5
Förbrukning:				
För hushållsbehov	m^3	2.470.000	2.634.000	+ 6,6
För industriella behov	m^3	819.000	1.009.000	+ 23,2
Övrigt [1]	m^3	784.000	450.000 [2]	— 42,6
Procentuell fördelning:				
För hushållsbehov	%	60,6	64,4	
För industriella behov	%	20,1	24,6	
Övrigt [1]	%	19,3	11,0	
Antal vattenförbrukare		42.500	44.000	+ 3,5
Dygnsförbrukning:				
Medeltal	m^3/d	11.160	11.220	+ 0,5
Maximum (20/7)	m^3/d	13.000	13.590	+ 4,5
Minimum (2/4)	m^3/d	7.000	6.500	— 7,1
Specifik förbrukning:				
Medeltal	l/p.d.	263	255	— 3,2
Maximum (20/7)	l/p.d.	306	309	+ 1,0
Minimum (2/4)	l/p.d.	165	147	— 10,9
Elkraftförbrukning, total	kWh	1.521.440	1.623.070	+ 6,7
Per 1000 m^3 pumpad vattenm.	kWh	372	396	+ 6,5

Undersökning av vattnets bakteriehalt har verkställts en gång per månad. Av dessa undersökningar har framgått, att vattnet i bakteriologiskt hänseende är tillfredsställande.

Vattnets hårdhet och manganhalt har undersökts c:a 2 ggr per månad.

Hårdheten har varit högst 11,1 och lägst 10,1 tyska grader.

Manganhalten har varierat mellan 0,00 och 0,13 milligram per liter.

1) För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning m. m. samt läckage.

2) Den uppmätta vattenmängden har ökats med c:a 2 % av årsförbrukningen utgörande en uppskattning av vid vattenverket omätt vattenmängd.

Vattenledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1944		106.952
Under året lagda ledningar	1818	
Under året kasserade ledningar	—	1.818
Sammanlagda längden den 31 december 1945		108.770
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1944		563
Under året lagda ledningar	1244	
Under året kasserade ledningar	—	1.244
Sammanlagda längden den 31 december 1945		1.807
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1944		3.293
Under året lagda ledningar	147	
Under året kasserade ledningar	—	147
Sammanlagda längden den 31 december 1945		3.440
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 december 1945		114.017
Enskildas:		
Gjutjärnsledningar ej under 4″ diam.	1436	
Smidesjärnsledningar, ej servisledningar	143	1.579
Vattenledningsnätets sammanlagda längd d. 31 dec. 1945		115.596

År 1945 lagda vattenledningar.

Gjutjärnsrör.

	Meter					S:a
	250	200	175	150	100	meter
Från Andelsslakteriet till Djuphamnens kloakpumpstation				1106		1106
Haga Parkgata				240		240
Metallgatan				173		173
Lekgatan från Jakobsgatan söderut				97		97
Klockartorpsgatan	202					202
	202			1616		1818

Stålrör.

	Meter					S:a
	250	200	175	150	100	meter
Gideonsbergsgatan från Smalbäcksgatan till Aspvretsgatan			346			346
Aspvretsgatan från Emausgatan norrut				326		326
Emausgatan från Smalbäcksgatan västerut						
Gideonsbergsgatan från Smalbäcksgatan söderut				38	64	102
Smalbäcksgatan från Gideonsbergsgatan västerut			150			150
Vid Andelsslakteriet				33		33
Från Aseastigen till Gideonsbergsgatan över tomt					134	134
Kungsängen norr B. K:s förråd					153	153
			496	397	351	1244

Galvrör.

	Meter	S:a
	50 mm	meter
Arlagatan från Annedalsgatan mot Öv. Hyttvägen	71	71
Jakobsbergsgatan från Västermalmsgatan till kv. Kajsa 6	56	56
Från Lekgatan till Jakobsgatan	20	20
	147	147

Antal vattenmätare den 31 dec. 1944	2.824	st.
Ökning under året	62	„
Antal vattenmätare den 31 dec. 1945	2.886	„
Antal brandposter den 31 dec. 1944	657	„
Ökning under året	23	„
Antal brandposter den 31 dec. 1945	680[2])	„
Vattenserviser: Under året anlades	120	„

Vatten utlämnades under år 1945 till Hamre gård och Hässlö Flygfält, belägna utanför staden.

AVLOPPSVERKET.

Avloppsledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1944		100.477
Under året lagda ledningar	1937	
Under året kasserade ledningar	—	1.937
Sammanlagda längden den 31 december 1945		102.384
Spillvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1944		227
Under året lagda ledningar	2180	
Under året kasserade ledningar	—	2.180
Sammanlagda längden den 31 december 1945		2.407
Regnvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1944		250
Under året lagda ledningar	2618	
Under året kasserade ledningar	—	2.618
Sammanlagda längden den 31 december 1945		2.868
Enskildas:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1944		251
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda dängden den 31 december 1945		251
Avloppsnätets totala längd den 31 december 1945		107.910

2) Därav 101 st. enskilda.

År 1945 lagda avloppsledningar.

Kombinerade spill- och regnvattenledningar.

	Meter								S:a meter
	1200 mm	800 mm	700 mm	600 mm	450 mm	375 mm	300 mm	225 mm	
Haga Parkgata från Urhagsgatan till Gjutargatan								240	240
Metallgatan						42	131		173
Lekgatan fram till Jakobsgatan							97		97
Östra Ringvägen från Tessingatan till Karlsgatan			57	145	16[1])				218
Sturegatan från Smedjegatan norrut								22	22
Smedjegatan från Sturegatan västerut								21	21
Jakobsbergsgatan från Västermalmsgatan till Kajsa 6								56	56
Hållgatan från Stora gatan norrut								45	45
Stora gatan från Hållgatan österut								15	15
Vid Malmabergsgatan från Pilgatan till Tegnérgatan ..	578								578
Gamla Hamnen vid Nordenhaags								108	108
Klockartorpsgatan							40	80	120
Arlagatan från Annedalsgatan mot Övre Hyttvägen								71	71
Kungsängen vid B. K:s förråd							153		153
Från Lekgatan till Jakobsgatan								20	20
	578		57	145	16	42	421	678	1937

1) Gjutjärnsrör.

Separata spillvattenledningar.

	Meter								S:a meter
	900 mm	800 mm	700 mm	600 mm	450 mm	375 mm	300 mm	225 mm	
Emausgatan från Smalbäcksgatan västerut								117	117
Gideonsbergsgatan från Smalbäcksgatan söderut								102	102
Aspvretsgatan från Emausgatan norrut								326	326
Gideonsbergsgatan från Smalbäcksgatan till Aspvretsgat.								362	362
Över tomt från Aseastigen till Gideonsbergsgatan								134	134
Från Andelsslakteriet t. Djuphamnens kloakpumpstation							1139		1139
							1139	1041	2180

Separata regnvattenledningar.

	Meter 900 mm	800 mm	700 mm	600 mm	450 mm	375 mm	300 mm	225 mm	S:a meter
Från Gideonsbergsgatan till Emausbäcken	212								212
Emausgatan från Smalbäcksgatan västerut			31	86					117
Smalbäcksgatan		150							150
Gideonsbergsgatan från Smalbäcksgatan söderut		205							205
Aspvretsgatan från Emausgatan norrut				269				57	326
Gideonsbergsgatan från Smalbäcksgatan till Aspvretsgat.							193	169	362
Gamla Hamnen vid Nordenhaags								62	62
Från Andelsslakteriet t. Djuphamnens kloakpumpstation					470	135	331	248	1184
	212	355	31	355	470	135	524	536	2618

Avloppsserviser: Under året anlades 119 st.
Antal vattenklosetter den 31 december 1944 12.279 „
Ökning under året 1.343 „
Antal vattenklosetter den 31 december 1945 13.622 „

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 7.755.400 m^3. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 21.247 m^3.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 14.562 m^3 eller i medeltal 39.9 m^3 per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 5.669 m^3 utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 279.475 m^3 eller i medeltal 766 m^3 per dygn, har efter rening (borttvättande av kolsyra) till större delen komprimerats på stålflaskor och försålts som bränsle för motorfordon. Försäljningssumman av den komprimerade gasen har under året uppgått till 128.873: 96 kronor.

Driftresultat.

Månad	Uppump. vatten m³	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m³	Rötk.-temp. °C	Gasproduktion: Rågas m³	Gasproduktion: Ren. gas v. e.	Gasproduktion: Kompr. bilgas m³	pH-värde	Slam till: Rötk. m³	Slam till: torkg. m³
Januari	487.100	35.600		25	17 543		19.843	6,8	1.232	476
Februari	410.000	33.500	24,0	26	20.342		18.680	7,3	961	513
Mars	781.000	50.330	32,0	29	18.348		19.401	7,3	829	140
April	603.200	38.120	24,0	30	24.280		17.584	7,3	1.129	446
Maj	713.000	44.180	14,0	29	23.780		20.648	7,3	1.300	527
Juni	750.000	37.660	14,5	30	26.050		21.490	7,3	1.295	656
Juli	537.500	34.550	15,5	33	24.913		26.067	7,3	1.314	412
Augusti	653.900	36.740	24,0	33	25 410		28.163	7,3	1.237	480
September	787.500	38.080	24,0	32	27.396		24.640	7,3	1.366	618
Oktober	685.600	37.530	25,0	29	25.603		24.676	7,3	1.375	541
November	561.400	44.260	28,5	27	21.737		16.917	7,3	1.215	396
December	785.200	40.450	16,0	27	24.073		9.721	7,3	1.319	464
S:a värde	7.755.400	471.000	241,5		279.475		247.830		14.562	5.669
Medelvärde pr dygn	21.247	1.290	0,66	29	766	7.700		7,3	39,9	15,5

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg.

GASVERKET.

Driftresultat.

		1944	1945	Ökn. eller minskn. i %
Förgasade kol	ton	10.243	7.108	— 30,6
Tillverkad gas	m³	3.622.000	4.047.750	+ 11,8
Gasutbyte per 1.000 kg. kol	„	354	585	+ 39,4
Koks från ugnarna	hl.	157.996	96.700	— 38,8
Koks till försäljning	„	122.266	79.088	— 35,3
„ „ „ (pr 1.000 kg. kol)	„	11,9	11,1	— 6,7
„ „ undereldning	„	42.250	44.650	+ 5,7
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol	%	23,3	31,4	
Erhållen tjära	ton	417	318	— 23,8
„ „ (pr 1.000 kg. kol)	kg.	40,6	44,7	+ 10,1
Antal laddningar	st.	5.735	3.984	— 30,5
Kol per laddning	kg.	1.790	1.784	— 0,3
Förgasad ved	m³	—	2.916	—
Avgasad stubbugnstjära	ton	—	70	—

Fördelning av den tillverkade gasen.

	Av årsförbrukningen				Ökn. eller minskn. i
	1944		1945		
	m³	%	m³	%	%
Enskild förbrukning	2.948.850	81,1	3.300.000	81,6	+ 13,4
Gasverkets eget behov	18.100	0,5	28.300	0,7	+ 56,3
Felmätningar, kondensering och läckage	669.550	18,4	719.450	17,7	+ 7,5
	3.636.500	100,0	4.047.750	100,0	+ 11,8

Gastillverkning per dygn: största 16.930 m³ den 21/12
medel 11.090 „
minsta 6.280 „ „ 26/12

Under året har vid gasverket utförts en ångledning från Västerås kraftverk till gasverkets ugnar för att möjliggöra ökad framställning av vattengas i syfte att spara kol.

Från Västerås kraftverk har inköpts 206 ton ånga.

Vidare har under året insatts en ny rökgasångpanna med 50 m² eldyta.

En ny stadsgasregulator har installerats.

Gasledningarna.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1944		77.817
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	70	
Sammanlagda längden den 31 december 1945		77.747
Stålrörsledningar		440
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1944		4.614
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1945		4.614
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1945	—	82.801

Antal gasmätare den 31 december 1944	10.077 st.
Ökning under året	— „
Minskning under året	74 „
Antal gasmätare den 31 december 1945	10.003 „
Gasserviser: Under året anlades	2 „

ELVERKET.

Kraftomsättning.

	1943	1944	1945	Ökn. resp. minskn. jämf. m. föreg. år i %
Inköpt fr. Älvkarleby kraftverk				
Bottenkraft kW	3.500	4.400	5.500	+ 15,25
Toppkraft kW	2.315	2.411	2.348	
Bottenenergi kWh	21.939.612	26.221.160	30 484.464	+ 14,95
Toppenergi kWh	1.459.752	1.011.112	821.664	
Egen produktion kWh	112.900	319.800	283.632	— 11,33
S:a inköpt o. producerat kWh	23.502.264	27.552.072	31.589.760	+ 14,65
Förluster i kWh	2.066.480	2.552.742	2.551.045	— 0,06
Förluster i %	8,8	9,27	8,1	— 12,62
Nyttiggjord energi kWh	21.435.784	24.999.330	29.038.715	+ 16,16
Distribuerad energi				
Högspänning:				
Antal abonnenter	30	30	30	—
Energiförbrukning .. kWh	7.343.320	5.993.194	6.354.740	+ 6,02
Avgifter kr.	367.796: 23	327.218: 22	342.707: 66	+ 4,73
Medelpris öre/kWh	5,54	5,46	5,39	— 1,20
Lågspänning:				
Hushåll				
Antal abonnenter	11.930	13.483	14.232	+ 5,57
Energiförbrukning .. kWh	7.560.581	8.902.182	11.318.617	+ 27,15
Avgifter kr.	708.682: 86	789.948: 80	939.086: 70	+ 18,86
Medelpris öre/kWh	9,37	8,87	8,32	— 6,21
Belysning				
Antal abonnenter	5.050	4.485	4.534	+ 1,09
Energiförbrukning .. kWh	2.085.352	2.485.460	2.768.556	+ 11,40
Avgifter kr.	419.457: 31	491.808: 46	527.462: 95	+ 7,27
Medelpris öre/kWh	20,11	19,79	19,05	— 3,74
Kraft och värme				
Antal abonnenter	896	992	1.059	+ 5,74
Energiförbrukning .. kWh	3.403.238	4 633.832	4.907.114	+ 5,88
Avgifter kr.	240.390: 66	313.299: 65	337.032: 90	+ 7,57
Medelpris öre/kWh	7,06	6,76	6,87	+ 1,63
Värme enl. nattariff				
Antal abonnenter	70	69	74	+ 7,24
Energiförbrukning .. kWh	570.100	774.242	868.571	+ 12,17
Avgifter kr.	22.857: 23	28.298: 98	31.643: 37	+ 11,82
Medelpris öre/kWh	4,01	3,66	3,65	— 0,27
Värme, avkopplingsbar				
Antal abonnenter	31	40	68	+ 70,00
Energiförbrukning .. kWh	938.454	908.138	1.267.220	+ 39,54
Avgifter kr.	21.169: 56	19.410: 56	26.092: 85	+ 34,43
Medelpris öre/kWh	2,26	2,14	2,06	— 3,74

	1943	1944	1945	Ökn resp. minskn. jämf. m. föreg. år i %
Lantbruk				
Antal abonnenter	229	93	96	+ 3,23
Energiförbrukning .. kWh	366.844	327.665	355.558	+ 8,51
Avgifter kr.	29.793: 84	27.372: 53	28.295: 50	+ 3,38
Medelpris öre/kWh	8,12	8,35	7,98	— 4,43
Gatubelysning				
Antal lampor	1.408	1.497	1.734	+ 15,83
„ kW	338	354	401	+ 13,27
Energiförbrukning .. kWh	906.721	974.617	1.198.339	+ 22,92
Avgifter kr.	79.748: 84	87.762: —	98.186: 96	+ 11,85
Medelpris öre/kWh	3,00	3,00	[1]) 7,16	—

1 Priset inkluderar lampbyte och underhåll.

Transformatorer:

Från 1,7—500 kVA, 6.400 V, 202 st. om tillsammans 20.845 kVA.

Mätare:

	Likström	Växelström
Den 31 december 1944	557	18.679
Minskning resp. ökning under året	—92	+1.199
Den 31 december 1945	465	19.878
	Summa	20.343

Under året utförda servisledningar:

Jordkabel ..	57
Luftledning ..	22
Summa	79

Installerade elektriska spisar:

	Antal	kW
Under året ..	882	4.940
Totalt ..	3.380	18.928

Utförda ledningsarbeten m. m.

Jordkablar för 6 kV:

Friledningen till Hässlö har omlagts med jordkabel från vägen till Notudden c:a 500 m mot CVV.

Från Folkets park till Sommarro.

Friledningar för 6 kV:

Från Sommarro till Skiljebo.

Från Vedby till Eriksborg.

Nya transformatorstationer och ändring av äldre m. m.:

Utbyggnad av transformatorstationen vid Emaus från 30 kVA till 80 kVA.
Transformatorstation i Haga 400 kVA.
Utbyggnad av transformatorstationen vid Kopparbergsvägen från 2×250 kVA till 2×500 kVA.
Utbyggnad av transformatorstationen vid Ragnvalds backe norra från 100 kVA till 250 kVA.
Transformatorstation vid Eriksborg 30 kVA.
Transformatorstation vid F 1:s personalbostäder, Hamre, 60 kVA.
Nytt högspänningsställverk för Mjölkcentralen.

Jordkablar för lågspänning nedlades:

från transformatorstationen i Aseastaden norrut för fortsatt bebyggelse norr om Aseastaden,
från transformatorstationen i Haga för fortsatt bebyggelse inom Haga-området,
för radhusbebyggelsen vid Sommarro,
för småstugeområdet å Tunby stadsgärde.
Därtill mindre utvidgningar av jordkabelnätet på ett flertal ställen.

Friledningar för lågspänning utfördes:

till Almelunds gård vid Skälby,
från Eriksborgs transformatorstation till ett 10-tal gårdar inom Skerike socken.
Därtill mindre utvidgningar på ett flertal ställen.

Gatubelysning utfördes:

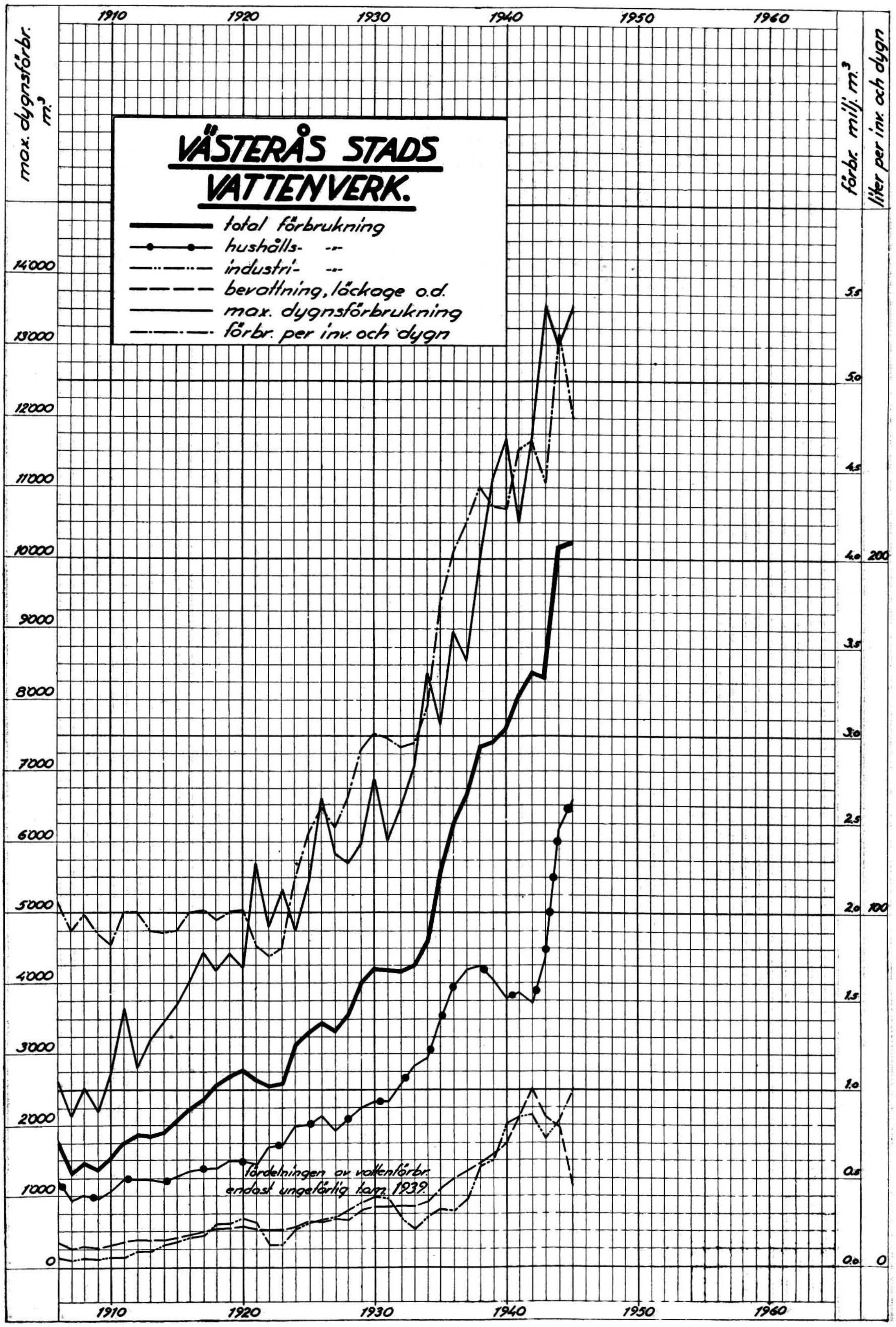
å Emausgatan och Emausvägen,
å Stockholmsvägen mellan Lasarettet och Skiljebo,
å parkområdet kring Flickläroverket,
En avsevärd förbättring av gatubelysningen har genomförts i stadsdelen Jakobsberg samt på en del andra ställen.

Västerås i maj 1946.

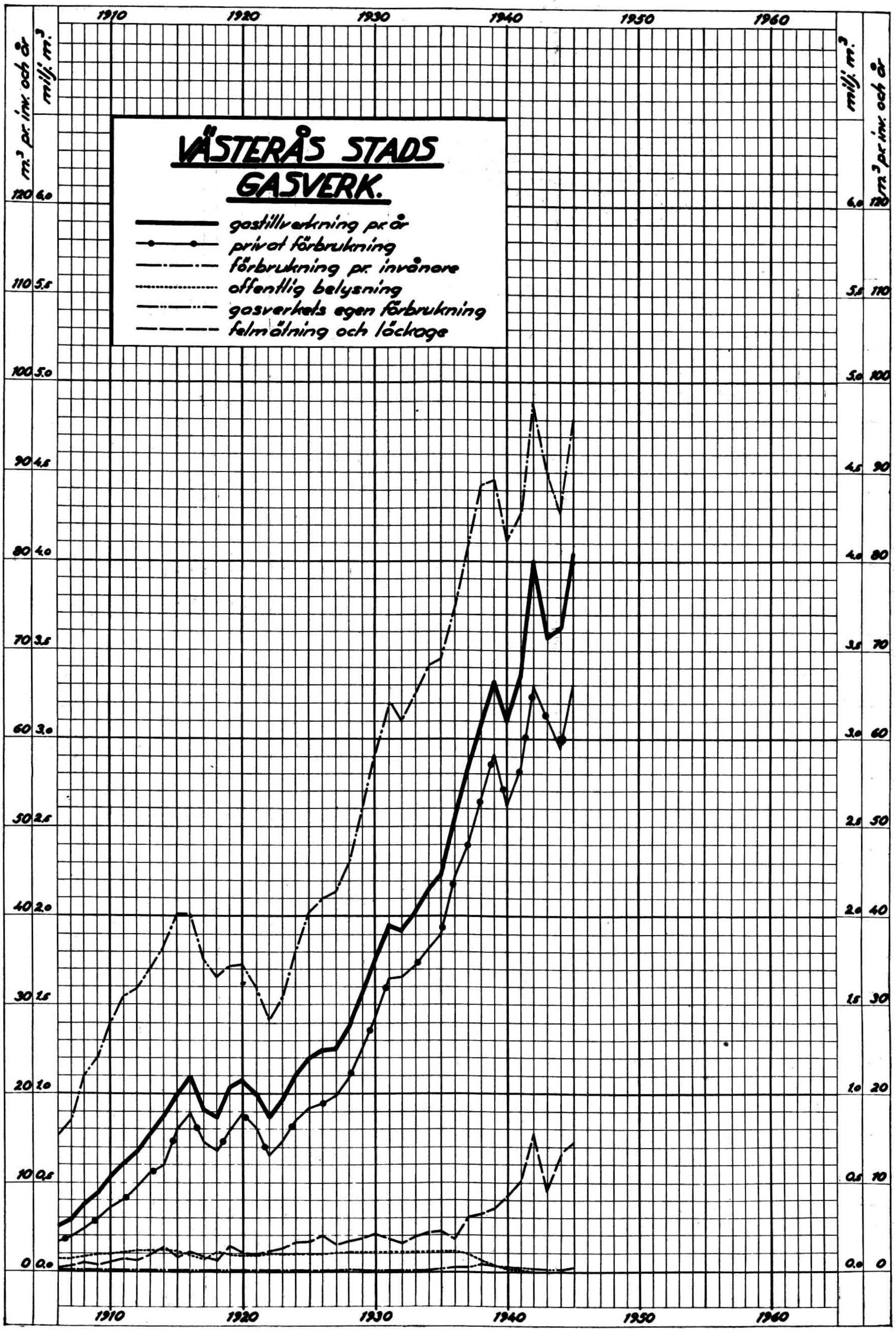
För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

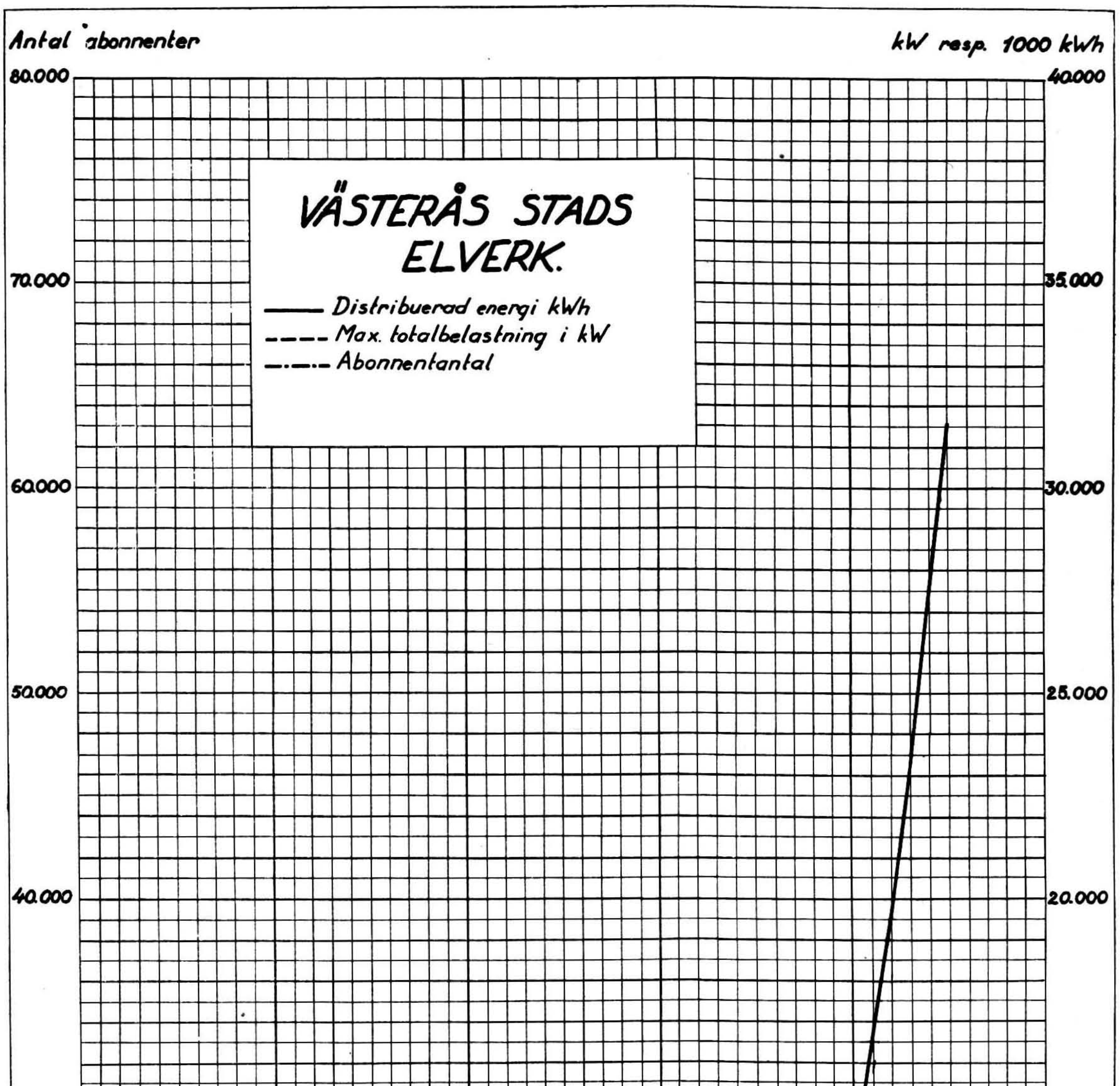
GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

VÄSTERÅS STADS VATTENVERK.
total förbrukning
hushålls- -"-
industri- -"-
bevattning, läckage o.d.
max. dygnsförbrukning
förbr. per inv. och dygn
max. dygnsförbr. m³
förbr. milj. m³
liter per inv. och dygn
Fördelningen av vattenförbr. endast ungefärlig t.o.m. 1939.
1910
1920
1930
1940
1950
1960

VÄSTERÅS STADS GASVERK.
gastillverkning pr. år
privat förbrukning
förbrukning pr. invånare
offentlig belysning
gasverkets egen förbrukning
felmätning och läckage
m³ pr. inv. och år
milj. m³
1910
1920
1930
1940
1950
1960
0
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100
110
120
0.0
0.5
1.0
1.5
2.0
2.5
3.0
3.5
4.0
4.5
5.0
5.5
6.0

Antal abonnenter
kW resp. 1000 kWh
VÄSTERÅS STADS ELVERK.
Distribuerad energi kWh
Max. totalbelastning i kW
Abonnentantal
80.000
70.000
60.000
50.000
40.000
30.000
20.000
10.000
40.000
35.000
30.000
25.000
20.000
15.000
10.000
5.000
0
1900
1910
1920
1930
1940
1950

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 11

Nr 11. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarens m. fl. årsberättelser för 1945.

Västerås den 8 april 1946.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

|Sven Martiin.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1945.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: 1:ste stadsläkaren G. Andrén, ordförande. Polismästare H. Hellekant, v. ordf., Byggmästare F. Eklund, Kyrkoskrivare J. Sjöblom, Posttjänsteman E. Östlund, Fru K. Kjelldahl, Distriktsveterinär V. Snöborgs.

Suppleanter: Fru E. Ramkvist, Doktor N. Boström, Fru Greta Schörling, Metallarbetare Anton Berglund, Maskinmontör Erik Berglind.

Sekreterare: Kanslinotarie { E. Hedström 1/1—21/5. S. Martiin 22/5—31/12.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 11 gånger under året. Ärendena protokollförda i 427 paragrafer.
2. Diarieförda ärenden 511.
3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Förelägganden ha skett i 74 fall.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1. Kyrkoskrivna inv. vid årets början:	m.	22.075,	kv.	22.231,	s:a	44.306	
Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m.	23.125,	kv.	23.015,	s:a	46.140	
2. Antal under året levande födda:	m.	540,	kv.	517,	s:a	1.057	
3. Antal under året döda personer:	m.	187,	kv.	192,	s:a	379	
4. Antal döda under 1 års ålder:	m.	17,	kv.	8,	s:a	25	

5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning —	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott —	Inflyttnings överskott + underskott —
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1931	30,378	30,648	+ 270	194	178	372	136	154	290	+ 82	+ 198
1932	30,648	30,913	+ 265	183	157	340	160	168	328	+ 12	+ 253
1933	30,913	31,229	+ 316	176	176	352	157	155	312	+ 40	+ 276
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	— 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 944
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+ 230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+ 244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+ 379	+ 457
1942	39,433	40,797	+1,364	399	377	776	170	153	323	+ 453	+ 911
1943	40,797	42.707	+1,910	455	469	924	193	184	377	+ 547	+1,363
1944	42,707	44,306	+1,642	553	514	1,067	161	183	344	+ 723	+ 919
1945	44,306	46,140	+1,834	540	517	1,057	187	192	379	+ 678	+1,156

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgången.*

1) Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom sydvästra delen av Jakobsbergsområdet.

2) Under året utfördes 3.326 m. nya vattenledningar. Av äldre vattenledningar togos 71 m. ur drift.

Vattenledningarnas sammanlagda längd utgjorde den 31 dec. 115.642 m.

3) Vatten inleddes under året i 120 fastigheter.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hässlö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels till följd av grundvattenytans sänkning genom pumpning, infiltrerat vatten från den c:a 1.000 m. från vattenverket avlägsna Mälaren. Regelbundna undersökningar av vattenledningsvattnet ha under året utförts å eget laboratorium. Vattnets hårdhet var högst 11,1 och lägst 10,1 tyska grader. Manganhalten har varierat mellan 0,00—0,13 milligram per liter. Utfällningar av manganoxider i vattenledningsvattnet har tillfälligtvis förekommit. Undersökningar av vattnets bakteriehalt ha utförts en gång i månaden. Härom intet att anmärka.

Som resultat framgår, att vattenledningsvattnet är rent och av god beskaffenhet.

Vattentillgången var fullt tillräcklig. Förbrukningen var under året

För hushållsbehov, enl. mätare och kontrakt	2.634.000 m^3	eller	68,5 %
„ industriella behov enl. mätare	1.009.000 „	„	26,2 %
„ allmänna behov och läckage	204.000 „	„	5,3 %
Summa	3.847.000 m^3		

Per person och dygn blev förbrukningen sålunda

För hushållsbehov	164 liter
„ industriella behov	63 „
„ allmänna behov och läckage	13 „
Summa	240 liter

För vattenförbrukningen enligt mätare har avgiften under året varit 23 öre per m³.

Från de fastigheter (c:a 100 st.) vilka debiterats enl. kontrakt ha inkomsterna varit kr. 18.206: 80.

De stipulerade avgifterna utgöra: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 8 kr. Tvättavgift per hushåll 5 kr.

Undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg.

Mälarvattnets halt av colibakterier per liter.

	1 Björnön Djup2m.	2 Östra holmen Djup2m	3 Johannisberg Djup2m.	4 Andelsslakteriet Djup2m.	5 a Kallbadhuset Djup 1 m.	5 b Kallbadhuset Djup 4 m	6 a Reningsverket Djup 1 m	6 b Reningsverket Djup 4 m	7 Svartåns mynning Dj. Ytan	8 Svartån vid Vallby Dj. Ytan
Maj 1945......	100	1.000	100	2.000	9.000	—	4.000	—	20.000	1.100
Juni „	600	300	500	11.000	16.000	28.000	14.000	100.000	20.000	7.000
Juli „	10.000	7.000	1.000	500	5.000	15.000	200.000	700.000	86.000	9.000
Aug. „	1.500	800	2.000	800	900	—	180.000	—	48.000	17.000
Sept. „	900	600	1.200	800	2.500	—	20.000	—	50.000	14.000
Okt. „	2.600	1.500	900	1.600	4.700	—	126.000	—	75.000	9.000

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

Vattenavloppet är i huvudsak anordnat enligt det kombinerade systemet, d. v. s. såväl spill- som regnvatten avledes i gemensamma ledningar. För en del nybyggda ytterområden är vattenavloppet anordnat enligt det separata systemet.

Allt avloppsvatten undergår mekanisk rening innan det utsläppes i Mälaren eller Svartån. Huvudparten av avloppsvattnet renas vid reningsverket vid Kungsängen.

Avloppsvatten för de områden, som på grund av sitt läge ej kan avledas till reningsverket undergår mekanisk rening genom separat byggda emscherbrunnar. Dessa områden äro stadsdelen Kvarnbrovreten och en del av Aroslund. Hovdestalund—Åshagen-områdets avloppsvatten renas i en Friesbrunn.

Under året utfördes 6.525 m. nya underjordiska avloppsledningar.

Avloppsledningarnas sammanlagda längd var vid årets slut 117.710 m.

Underjordiskt avlopp utfördes under året till 119 fastigheter.

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 7.755.400 m³. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 21.200 m³.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 14.562 m³ eller i medeltal 40,0 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 5.669 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 279.475 m3 eller i medeltal 767 m3 per dygn, har till större delen komprimerats på stålflaskor och försålts som bränsle för motorfordon.

Driftsresultat.

Månad	Uppumpat vatten m^3	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m^3	Rötk. temp. °C	Gasproduktion: Rågas m^3	Gasproduktion: Renad gas v. e.	pH-värde ink. vatten	Slam till: rötkam. m^3	Slam till: tork-gård m^3
Januari	487.100	35.600		25	17.543			1.232	476
Februari	410.000	33.500	24,0	26	20.342		8,0	961	513
Mars	781.000	50.330	32,0	29	18.348		7,8	829	140
April	603.200	38.120	24,0	30	24.280		7,8	1.129	446
Maj	713 000	44.180	14,0	29	23.780		8,0	1.300	527
Juni	750.000	37.660	14,5	30	26.050		8,0	1.295	656
Juli	537.500	34.550	15,5	33	24.913		8,0	1.314	412
Augusti	653.900	36.740	24,0	33	25.410		7,7	1.237	480
September	787.500	38.080	24,0	32	27.396		8,0	1.366	618
Oktober	685.600	37.530	25,0	29	25.603		8,0	1.375	541
November	561.400	44.260	28,5	27	21.737		7,9	1.215	396
December	785.200	40.450	16,0	27	24.073		8,0	1.319	464
S:a värde	7.755.400	471000	241,5	29	279.475	7.700	7,9	14.562	5.669

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 73 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts i 16 fall, som rättats efter tillsägelse.

3. Antal våningsklosetter: 13.818, varav 13.761 w. c. i 2.363 fastigheter.

4. Se mom. 1.

5. Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl. Sedan användande av pudrett till gödsling i trädgårdar inom stadsområdet förbjudits, har torvpudrettberedning i det närmaste upphört.

6. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystemet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 240 gårdar belägna i ytteromr.). I 60 fastigheter (större) förbrännas soporna.

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om hamnen.

3. Svinmaten inom tre-delningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Soporna köras ut till hamnutfyllningar.

4. Anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. ha gjorts i 184 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norba-kärl, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Enl. stadsfullmäktiges beslut skall ev. sophämtning enl. systemet "dammfri tömning", införas i staden framdeles. Enhetliga sopkärl skulle överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942.

c) Antal inom staden befintliga:
1. Svinhus: 5 st. ansökningar för hållande av hushållsgris beviljade under året.
2. Fähus: inga.
3. Stall: 32, därav 14 inom och 18 utom stadsplanen.
4. Svinhållning förbjuden inom stadplaneområdet, dock har under det rådande krisläget tillstånd lämnats att hålla hushållsgris viss del av året (se ovan).
5. Kaniner: hållande av kaniner har under året praktiskt taget upphört.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	49	—	—
Bristande hämtning av sopor	76	—	—
Avträden och urinkurar	16	—	1
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	27	—	—
Stall, svinhus	13	—	—
Kaniner (renhållning)	3	—	—

Råttutrotning:

En allmän råttutrotning omfattande hela staden företogs. Härför anslogs av stadsfullmäktige kronor 5.000. Fastighetsägarna fingo erlägga 1 kr. per sopkärl. Ratin I utlades i början av mars. Ratin III c:a 3 veckor senare. Ratinutläggning kommer tills vidare att ske årligen genom Ratinbolagets försorg. Resultatet av råttkriget har varit tillfredsställande.

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

Utredning om uppförande av ett krematorium pågår.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan: Nämnden har i yttrande tillstyrkt en ansökan om tillstånd till nybyggnad för skrotupplag samt för ett hudupplag.

2. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste inspektören förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 119 inspektioner fördelade på 79 dagar.

Arbetsställena: hantverk 15, handel 59, övrig verksamhet 45. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, i intet fall.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter inom planlagt område vid årets slut: 3.025.

Under året ha av enskilda uppförts 93 nya fastigheter med 893 lägenheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 16 enkelrum, 4 dubbelrum, 28 lägenheter à 1 rum och kokvrå, 3 lägenheter à 2 rum och kokvrå, 42 lägenheter à 1 rum och kök, 406 lägenheter à 2 rum och kök, 290 lägenheter à 3 rum och kök, 62 lägenheter à 4 rum och kök, 45 lägenheter à 5 rum och kök.

Häri ingå 2 barnrikehus omfattande 24 läg. à 3 rum och kök.

Rivna fastigheter: 10 st., omfattande 63 lägenheter, därav 12 enkelrum, 2 lägenheter à 1 rum och kokvrå, 20 lägenheter à 1 rum och kök, 9 lägenheter à 2 rum och kök, 17 lägenheter à 3 rum och kök, 3 lägenheter à 4 rum och kök.

2. För barnrika familjer finnas 10 bostadshus rymmande tillsammans 34 lägenheter à 2 rum och kök, 65 lägenheter à 3 rum och kök.

I staden finnes nu 5 pensionärshem och 1 bostadshus för ”pauvres honteux”.

Bostadsproduktionen har även i år varit synnerligen livlig. Det oaktat är bostadsbristen fortfarande mycket stor och ett 50-tal utdömda bostäder äro bebodda. För ett flertal mindre bemedlade barnrika familjer finnes ej lämpliga bostäder. Resanderummen äro överbefolkade och huvudsakligen bebodda av månadsinneboende. Det bör prövas huruvida icke ett betydligt kommunalt bostadsbyggande snarast kan komma till stånd. Den enskilda byggnadsverskamheten synes vara långt ifrån tillräcklig. I första hand erfordras bostäder för flerbarnsfamiljer. Behovet av bostäder för pensionärer är ävenledes stort.

Det uppgives att c:a 500 västeråsfamiljer äro utan bostad f. n.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler ha tillkommit.

5. a) Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.

b) Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 2.797, återbesök 658, summa 3.455. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål c:a 2.914. Avhjälpta missförhållanden 224.

Barnförbjudna lägenheter: 9.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: 9 enkelrum, 8 järnspiselrum, 6 lägenheter om 1 rum och kök, 4 skolsalar, 2 vindskontor.

Antal damfriseringar: 43. De flesta av dem äro små och primitiva.

Antal herrfriseringar: 15.

Antal herr- och damfriseringar kombinerade: 16.

G. *Samlingslokaler.*

Några anmärkningar ha ej inkommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 124.777 bad, varav för skolbarn: simhall med värmestuga 3.469, billighetsbastu 8.192 och simundervisningsbad 6.238, folkbad: billighetsbastu 44.042.

Staden har dessutom ett kallbadhus vid hamnen och har även anordnat 3 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Sedan nu broförbindelse ordnats från fastlandet till Björnön, har friluftsbadet här betydligt bättre kunnat utnyttjas. Ett mindre friluftsbadområde finnes även väster om djuphamnen samt ett friluftsbad vid Johannisberg.

Vattnet i Västeråsfjärden var liksom under föregående år tämligen starkt förorenat. Colihalten var hög. Ökad sjuklighet i samband med badningen har dock ej förmärkts. Förbättring av rådande förhållanden kan förväntas när framdeles reningsverket utökas med ett biologiskt filtrum, samt när Andelsslakteriets spillvatten kan avledas till stadens avloppsnät, vilket blir lättare genomförbart då inom kort avloppsledning drages till djuphamnen. Biologiskt filtrum kan av kostnadsskäl tillsvidare ej anläggas.

En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antal bad för vuxna 1.244, skolbad 402.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:o 74) började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. 1.

4. Enskilda, mindre slakterier: 1 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom inspektörerna. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån) och beträffande pasteuriseringsprov å Apoteket Bävern.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	22	—	3	25
Charkuteributiker	45	—	3	48
Bagerier	39	2	2	39
Karamellfabriker	2	—	1	3
Brödbutiker	18	1	3	20
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	94	—	5	99
Smör-, ägg- och ostbutiker	1	1	1	1
Speceributiker	74	—	2	76
Fiskbutiker	9	—	—	9
Näringsställen	68	—	2	70
Rak- & Frisérsalonger	30	—	1	31
Skrot- och hudupplag	10	—	—	10

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	19	—	—
Charkuteributiker	18	—	—
Bagerier och konditorier	47	—	—
Mjölkbutiker	35	1	—
Speceriaffärer	10	1	—
Näringsställen	7	2	—
Fiskbutiker	2	—	—

Oskadliggjorda födoämnen: Saltgurkor 20 kg., gös 99 kg., leverpastej 60 kg., korv 315 kg., fläsk 3 kg., kött 5 kg., kräftor 270 tjog, allt på grund av förskämning.

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	81	69	—	7	5
svin	16	2	—	12	2
häst	1	—	—	1	—

9. Tillsyn av matserveringsställen:
106 inspektionsbesök, varvid i 7 fall anmärkningar förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:
Mjölk undersökes å mjölklaboratoriet med avseende på fetthalt, 318 mjölk- och 113 gräddprov ha därvid undersökts. Medelfetthalten för oskummad mjölk 2,95 %, för tunn grädde 13,72. På grund av ändrade försäljningsbestämmelser å tjock grädde i oktober 1940, har någon sådan inte varit föremål för undersökning under året. Matvaruprov undersökes å kemiska stationen i Örebro. Årskostnaderna ha uppgått till c:a 1.000 kronor.

11. Missförhållande med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

12. Torghandeln: Saluförd svamp granskas av särskilt härför utsedd expert. 2.676 liter svamp kontrollerades, därav voro 23 liter odugliga samt 10 liter ej matsvamp. Dessutom ha ett stort antal husmödrar inställt sig för kontroll av plockad svamp. Som kontrollant har tjänstgjort revisor G. Brander.

13. Bestämmelser angående handel från fiskkiosk har fastställts av hälsovårdsnämnden. En fiskkiosk har godkänts under året.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 2.853. Medeltal per mottagning 9,5.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 24.

2. Anslag för staden för den privata dispensärverksamheten (sommarbarnkolonien) =4.000 kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1945, bil. 10.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. 1:ste stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör. D:r Assar Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha skett i 74 fall.

3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 175 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

1. Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 44 platser. På tuberkulosavdelningen finnas 19 platser och på sinnessjukavdelningen 16 platser. Försörjningsfall 110 platser.

2. Barnhem.

	Plats-antal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	14	26.828: 58
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	26	3.500: —
Sparvboet	12	1.400: —
Flickbarnhemmet	12	1 000: —

Västerås stads barnhem Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1945.
Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 5.424.
Antal kvarliggande barn från år 1944: 14 st.
Antal intagna barn under år 1945: 7 st.
Antal utskrivna barn under år 1945: 8 st.
Antal kvarliggande barn till år 1946: 13 st.
Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 94. Antal sjukskrivna barn 14 st.

3. Barnkrubba.

Adress: Anderslundsgatan 6.

Öppet kl. 6,40—18. Lördagar till kl. 13. Stängt under juli.

För driftskostnaden svarar närmast Föreningen Västerås Barnkrubba, Understödsförening.

Kommunalt bidrag.

Dagavgift 60 öre eller 75 öre per barn och dag.

Läkare: K. Hallengren.

4. Sommarkoloniverksamhet.

Folkskolornas sommarkolonier vid Frösåker (65 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	130 platser
Mårdshyttan (65 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	130 „
Bysala (10/6—5/8)	35 „
Röda korsets sommarkoloni vid Ramnäs (emottager barn från hela länet)	32 „
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) (öppet 15/1—23/8)	50 „
Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs (Västkusten), 72 barn under 1 mån., i 2 perioder (öppet 20/6—20/8)	144 „

5. Barnträdgårdar:

”Västerås stads barnstugor”

Herrgärdsskolans barnträdgård	20 + 20 = 40 barn
Jakobsbergs „	20 + 20 + 20 = 60 barn
Korsängens „	15 + 15 = 30 barn
Hallens „	20 + 20 = 40 barn
Gideonsbergs „	20 + 20 = 40 barn
Tunby „	20 + 20 = 40 barn

Å vardera barnträdgården emottagas c:a 20 barn å en förmiddagsavd. 3 tim. och c:a 20 barn å eftermiddagsavd. 3 tim. Alla dagar utom lördag em. och söndag.

Läkare: P. Fritsch.

Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdsskolan.

Varje dag ½3—½7 e. m. 30 barn.

Dagkoloni: 25/6—20/8 kl. 11,30—3,30 i form av badresor till Östra Holmen. 100 barn i genomsnitt per dag.

Lekplatsverksamhet har varit anordnad under ledning av ledarinna tiden 20/6—20/8 å Korsängsskolans park samt å Djäkneberget. 70 barn per dag.

Daghemmet vid Norra Ringvägen för 35 barn per dag i ålder 0—7 kommer att bli färdigt hösten 1946.

Den planerade barnträdgården i västra stadsdelen är synnerligen behövlig och bör komma till stånd.

O. 1. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder ha under året varit inskrivna 1.335 st., därav nyinskrivna 941 st.

Läkaren har under året haft 206 mottagningar, varvid sammanlagt 4.082 barn undersökts. Medeltal per mottagning 19,82.

Sköterskorna ha avlagt 5.184 besök i hemmen. Å sköterskornas mottagningsrum har avlagts 2.595 besök.

Läkare: D:r Assar Normark.

O 2. *Mödravård.*

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottages för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet.

Vid 103 mottagningar besöktes centralen av 2.148 mödrar. Medeltal: 20,9 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 5 inspektörer, som tillika äro desinfektörer, 7 stadsdistriktssjuksköterskor, därav 1 dispensärsköterska och 1 skolsköterska. Dessutom finnas 4 diakonissor, 5 distriktsbarnmorskor av vilka 4 tillika äro landsdistriktsbarnmorskor.

Ny instruktion för hälsovårdsnämnden, dess sekreterare och hälsovårdsinpektörer, har utarbetats och fastställts, se bil. 4.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

I staden praktisera: 3 homeopater, 1 chiropraktor och 2 ”naturläkare”.

Sedan tidningarna i regel upphört med att införa kvacksalvares annonser ha de ambulerande kvacksalvarna kunnat hållas borta.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.

1 ambulansbil är stationerad vid epidemisjukhuset.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 jan. 1938.

Besiktningsläkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r C. Idar såsom ersättare.

Under år 1945 ha 14 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 dec. 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landsflygplan Västerås—Hässlö samt för sjöflygplan Västerås—Centrala flygverkstaden är 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r C. Idar såsom ersättare.

Inspektioner ha ej förekommit.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är 1:ste stadsläkaren G. Andrén. Utbildning och instruktion har meddelats.

Bilagor: 1) Översikt av dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.
4) Instruktion för hälsovårdsnämnden, dess sekreterare och hälsovårdsinspektörer.

Västerås den 1 mars 1946.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

Ordf., 1:ste stadsläkare.

Bilaga 1 se nästa sida.

Bilaga 2.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1945 med fördelning på månader.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomssjukdomar	1	1	1	1	3	2	1	1	2	2	—	—	15
Scharlakansfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Difteri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lungsot	1	1	2	—	1	2	1	2	4	1	—	—	15
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	—	1	3	—	3	—	2	—	—	1	—	2	12
Akut lobär lunginflammation	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Mag- och tarmsår	—	1	—	1	—	—	1	—	1	1	—	2	7
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Självmord	—	—	2	—	1	1	—	1	—	—	—	—	5
Summa	2	4	9	2	8	5	6	4	7	5	—	4	56

Bilaga 1. *Översikt av dödsorsakerna i Västerås*

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:s cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön										
	under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa mankön
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Nervfeber	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Ros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Varfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lungsot	—	—	—	—	—	6	2	—	1	—	9
Annan tuberkulos	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Förvärvad syfilis	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Perniciös anämi	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3
Andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Hjärnblödning	1	—	—	—	—	—	—	1	5	7	14
Fallandesjuka	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Andra nervsystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dementia paralytica	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Andra sinnessjukdomar	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2
Kronisk sjukdom i hjärtats valver och muskulatur	—	—	—	—	1	1	1	7	3	29	42
Arterio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	1	1	3	16	21
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	1	—	—	—	1	—	1	2	1	6
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	4
Akut lobär lunginflammation	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2
Övriga andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	3
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	—	2	—	3	2	7
Tarmbråck och tarmhinder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sjukdom i lever och gallvägar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	3
Sjukdom i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3
Övriga urinorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Hudsjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magkräfta	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4	8
Tarmkräfta	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	7
Sarkom	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Övriga svulster	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Olyckshändelser: Drunkning	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	4
Olyckshändelser: Fraktur	—	—	1	—	—	1	1	—	1	1	5
Olyckshändelser: Elektrisk ström	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Självmord: Lysgas	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Självmord: Hängning	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Självmord: Gift	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Självmord: Skott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	17	1	2	—	1	21	9	24	32	80	187

under år 1945, enligt dödsbevisen.

Kvinnkön											
under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa kvinnkön	Total-summa
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	16
—	—	—	—	—	—	—	—	1	10	11	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	4	—	—	—	2	6	15
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	4	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4
1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	5
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	3	6	10	19	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	4	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	1	2	5	10	17	35	77
—	—	—	—	—	—	—	1	1	16	18	39
—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	10
1	—	—	—	—	1	—	—	2	4	8	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	3	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3
1	—	—	—	—	—	1	1	2	2	7	9
1	—	—	—	—	—	1	1	2	—	5	8
—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	7
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	3
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	1	3	7	11	19
—	—	—	—	—	—	—	2	3	3	8	10
—	—	—	—	—	1	—	1	2	1	5	5
—	—	—	—	—	—	1	1	3	2	7	7
—	—	—	—	—	—	—	1	2	4	7	14
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	4	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
8	1	—	—	—	11	12	20	52	88	192	379

Bilaga 3.

Bilaga till årsberättelsen för år 1945 från hälsovårdsnämnden i Västerås stad rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

I. Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder 192 st. Av hälovårdsnämnden prövade ärenden rörande samlingslokaler 4 st. Nytillkomna bostadslägenheter 893 st. Nytillkomna bostadshus för barnrika familjer 2 st. Nytillkomna bostadslägenheter för barnrika familjer 24 st.

II. Bostadsinspektionen.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal 1. stadsläkaren G. Andrén. Instruktion för personalen fastställd år 1943. Personal (tjänst, namn): Bostadsinspektris Astrid Berg. Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen minst 5 år.

B. Verksamhet.

Antal prövade ärenden rörande bostäder 2.914, därav antal ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet 2.604, antal ärenden, som prövats på grund av den fortlöpande inspektionen 310. Utförda inspektioner 3.455, därav återbesök 658. Inspekterade bostäder om 1 rum (ej kök) 63, 1 kök 73, 1 rum och kök eller kokvrå 486, 2 rum och kök eller kokvrå 652, 3 rum och kök eller kokvrå 323, mer än 3 rum och kök eller kokvrå 131. Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande:

1. Byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel 162.

2. Boningsrums, köks eller kokvrås fönster eller dagerbelysning 8, uppvärmning 37, ohyra 15, luftväxling 20, skydd mot fukt 14, skydd mot angränsande utrymmen 39.

3. Bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter: garderob 13, avträde 5, (vattenklosett) 10, skafferi 73, tvättstuga 2, torkrum 1, vattenledning 4, avloppsledning 5, gasledning 1, elektriskt ljus 3.

4. Bostadslägenhetens skötsel 18.

5. Trångboddhet i familj med intill 2 barn 11, trångboddhet i familj med mer än 2 barn 5. Inspekterade samlingslokaler, därav skolor 4, serveringslokaler, se 1. hälsovårdsinsp. rapport, hotell och pensionat 5, möteslokaler 2.

Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande samlingslokals luftväxling 1, dager eller annan belysning 4, bekvämlighetsinrättningar 1, uppvärmning 1, anordning 5, underhåll 2.

Iakttagna missförhållanden som avhjälps genom ingripande av bostadsinspektionen (dess tjänstemän) 189, hälsovårdsnämnden 35.

Iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts 96. Utdömda lägenheter, som utrymts 15. Medgivet uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet 2. Av hälsovårdsnämnden meddelade föreläggande enligt 8 § 8 mom. resp. 43 § 7 mom. 30. Utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål enligt samma lagrum 29. Meddelade uppskov med föreläggande eller förbud enligt samma lagrum 1, meddelade förordnanden om utrymmande av rum i samband med föreläggande 4. Meddelade förbud mot lägenhets beboende av mer än ett visst antal personer 4. Meddelade förbud mot lägenhets beboende av minderåriga 9.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Bostadsbristen är fortfarande oroväckande stor, till en del beroende på bl. a. de inflyttandes stora antal. Ett 50-tal utdömda bostäder äro bebodda.

Västerås den 30 mars 1946.

Astrid Berg,
Bostadsinspektris.

Bilaga 4.

Instruktion för hälsovårdsnämnden, dess sekreterare och hälsovårdsinspektörer:

Finnes att tillgå på hälsovårdsnämndens exp.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1945.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1]) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber 159 insjuknade Difteri 14 „ Nervfeber o. paratyfus 2 „ Barnförlamning 6 „ Summa 181 insjuknade Dessutom upptäcktes 16 difteri-bacillbärare.
2. Från läkaren till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	196 st.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	0
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation ha varit intagna å epidemisjukhuset 175 personer.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka ha vårdats å epidemisjukhuset. Syskon till de insjuknade ha varit isolerade i hemmet under erforderlig tid. Ett mindre antal scharlakansfeberfall vårdades i hemmet.
6. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 167 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 24 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m. som behandlats i smittade hem, ha 175 rum och 19 kök desinfekterats.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 23 rum.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste inspektören är tidigare utbildad härför.

[1]) Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 28 februari 1946.

GUSTAV ANDRÉN.

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1945.

I.

Befolkningsförhållandena inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	19.486	kv.	19.647	s:a	39.133	
i S:t Ilians församling	m.	1.461	kv.	1.498	s:a	2.959	
i Lundby församling	m.	1.128	kv.	1.086	s:a	2.214	
S:a	m.	22.075	kv.	22.231	s:a	44.306	

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	20.509	kv.	20.447	s:a	40.956
i S:t Ilians församling	m.	1.513	kv.	1.531	s:a	3.044
i Lundby församling	m.	1.103	kv.	1.037	s:a	2.140
S:a	m.	23.125	kv.	23.015	s:a	46.140

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	463	kv.	450	s:a	913
i S:t Ilians församling	m.	41	kv.	31	s:a	72
i Lundby församling	m.	36	kv.	36	s:a	72
S:a	m.	540	kv.	517	s:a	1.057

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	167	kv.	171	s:a	338
i S:t Ilians församling	m.	15	kv.	12	s:a	27
i Lundby församling	m.	5	kv.	9	s:a	14
S:a	m.	187	kv.	192	s:a	379

4. Därav antal döda under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	14	kv.	8	s:a	22
i S:t Ilians församling	m.	2	kv.	—	s:a	2
i Lundby församling	m.	1	kv.	—	s:a	1
S:a	m.	17	kv.	8	s:a	25

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antalet under året födda har överstigit antalet under året döda med 678 (353 m., 325 kv.).

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 1.156 (697 m., 459 kv.).

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	159	insjuknade
Difteri	14	„
Nervfeber och paratyfus	2	„
Barnförlamning	6	„
	S:a 181	insjuknade

Dessutom upptäcktes 16 difteri-bacillbärare.

Beträffande sjukligheten må nämnas att av difteri inträffade 14 fall (24 år 1944). Därutöver som ovan nämnts 16 bacillbärare. Skyddsympning mot difteri har utförts av 1:ste stadsläkaren, läkaren vid barnavårdscentralen och av läkaren vid barngårdarna och barnhemmen. Summa c:a 1.745.

I scharlakansfeber insjuknade 159 (168 år 1944). Fallen voro fördelade ung. lika över årets alla månader. Högsta antalet sjuknade i oktober 38. (År 1944 i februari 27.)

Ett ökat antal fall av influensa förekom i januari, februari samt juli och augusti.

Om under året inträffade dödsfall må endast nämnas 15 fall av tuberkulos och 6 fall av annan tuberkulos.

Könssjukdomarna ha liksom föregående år visat ytterligare ökning. Besöksantalet på polikliniken för könssjukdomar var under

år 1943	2.263.	Antal	nytillkomna	år 1943	276.
„ 1944	2.543.	„	„	„ 1944	396.
„ 1945	2.853.	„	„	„ 1945	456.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 5 pharm.-kandidater.

På apoteket Bävern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare, 5 pharm.-kandidater.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Badelunda, Björksta, Dingtuna, Haraker, Hubbo, Irsta, Kungsåra, Kärrbo, Lillhärad, Ryttern, Romfartuna, Sevalla, Skerike, Skultuna, Tillberga, Tortuna, Västerås-Barkarö och Ängsö.

Distriktsbarnmorskor: Fröken Anna-Erika Johansson, Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer och Fröken Anna-Lisa Laago.

Privatpraktiserande: 0.

3. *Skyddskoppympning.*

1:ste stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. D:r Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

Inalles ha c:a 1194 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

Föreläggande ha meddelats i 74 fall.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång ha enligt anmälan 49 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
 Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
 Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
 Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och 1:ste stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:

Sinnessjuka: 136 m., 135 kv.

Sinnesslöa: 72 m., 53 kv.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkareråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har även under det gångna året flitigt anlitats. D:r Assar Normark har varit föreståndare. Sköterskor: Syster Svea Sandberg, Syster Berta Hedlöf och Syster Inga Gabrielsson 1/1—1/8, Anna-Lena Obrandt 1/8—31/12.

Mottagningslokaler: Kristinagatan 17 och Centrallasarettet.

Mödravården.

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Från 1944 överfördes 179 mödrar. Nytillkomna under året 855 mödrar. Vid 103 mottagningar besöktes centralen av 2.148 mödrar.

Medeltal: 20,9 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 31/12 1945.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.
E. Julin, provinsialläkare.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.
K. Hallengren, t. f. 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet, läkare vid Tekniska skolan.
J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.
P. Fritsch, läkare vid Kungl. Västmanlands Flygflottilj.

Privatpraktiserande:

Hilda Bauer.
Hjördis Lind-Campbell, läkare vid flickskolan.
G. Fjellander, f. d. 1:ste provinsialläkare.
K. Granberg, läkare vid folkskolorna.
G. Helmer, järnvägsläkare.
C. Idar, f. d. 2:dre stadsläkare.
K. Nylén, f. d. provinsialläkare, bitr. 1:ste provinsialläkare, läkare vid läroverket.
G. Wingren, fältläkare.

Vid Centrallasarettet:

E. M. Bergenfeldt, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
T. Hendelberg, bitr. lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
T. Eriksson, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
Åke Waller, t. f. 2:dre „ „ „ „
D. Påhlman, 2:dre „ „ „ „
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
K. Vannfeldt, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
A. Dalén, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. Wirdholm, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. B. Odqvist, lasarettsläkare vid ögonavd.
N. Boström, extra läkare vid öronavd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
S. Clausen, bitr. lasarettsläkare vid röntgenavd.
B. Gadd, extra läkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.
A. Normark, lasarettsläkare vid barnavd.

Vid länssanatoriet Skogsfjället:

G. Karth, sanatorieläkare, läkare vid Centraldispensären.
Harald Nilsson, 1:ste underläkare.
Märta Stille, 2:dre underläkare.

Tandläkare:

E. Adolphson, E. Berggren, A. Björk, N. Björn, K. Blomkvist, O. Boberg, G. von Bothmer, Fru Gisela Rantzien-Cronholm, H. Ehnberg, Brita Fjellander, G. Jonsson, E. Lagerkvist, H. Larsten, E. Nyström, E. von Unge, F. E. Wahlund, G. Werthén, O. Westermark.

Tandläkare vid folktandkliniken:
Föreståndare K. Edlund, Inga Anderberg till 30/6, Rune Hannerz, Margareta Härdner, H. Lybeck, Åke Löfgren, Ulla Senning, Anna-Britta Svensson, Gudrun Ulfsten.
Centraltandpolikliniken: Föreståndare S. Sundberg, Inga Anderberg från 1/7.

Veterinärer:
Thor Henriksson, länsveterinär, Verner Snöborgs, distriktsveterinär, Bertil Wessman, chefsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, Ragnar Jansson, assistent vid Hushållningssällskapets laboratorium, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:
Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, Kapten A. Hammarfelt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.
Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fru E. Quiding-Andersson, Fröken Elisabet Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fröken Gertrud Hidén (anställd vid Centrallasarettet), Fru Greta Ljungquist, Fröken Ursula af Klercker, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fröken Lulu Schultz (anställd vid Centrallasarettet), Fru Maj Svensson, Fröken Dagny Trenius (anställd vid Centrallasarettet), Fru Thora Wittbom.

Barnmorskor:
a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Anna-Erika Johansson, Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer, Fröken Anna-Lisa Laago.
b) Å Centrallasarettet anställda: Anna-Lisa Toborg, Vendela Lindblom, vikarie: Hildur Johansson, Elin Pettersson.
c) Kommunalt anställda: Se a).
d) Privatpraktiserande: Inga.
e) Ej praktiserande: Fru Signe Mejer-Karlsson, Fru Inez Lundberg.

Sjuksköterskor:
a) (Stads)distriktssjuksköterskor:
Lilly Kallin, I distr. Området mellan Vasagatan och Jakobsbergsgatan.
Birgit Neppelberg, II distr. Området mellan Vasagatan och Östra Ringvägen.
Helny Carlsson, III distr. Området väster om Jakobsbergsgatan, Lundby och Fredriksberg.
Aina Söderholm, IV distr. Området norr om Norra Ringvägen.
Iris Fagerlund, V distr. Ängsgärdet, Haga, Hemdal, Vargbo.
Å ålderdomshemmet: Elin Ramqvist, Kerstin Pettersson, Frideborg Hellåsen, Alinde Högdén, Ella Björklund, Eva Gunstad, Olga Karlstedt, vikarie för Eva Gunstad t. o. m. april 1945.
b) Skolsköterska: (distrikts) Rut Berggren-Nilsson.
c) Dispensärsköterska: (distrikts) Lisa Nilsson.
d) Barnavårdssköterskor: Svea Sandberg, Berta Hedlöf, Inga Gabrielsson 1/1—1/8, Anna-Lena Obrandt 1/8—31/12.
e) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, Fru Karin Wisén, alla godkända, Gunhild Gustafsson, ej godkänd.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Hjördis Andersson, Elsa Bergstrand, Annie Hagberg, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Anna Karlsson.

Hemsystrar: Astrid Nilsson, Britta Weibel och Bengta Lindgren, anställda av Västerås stad. (Verksamhet se bilaga 12.)

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
6. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
7. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
8. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
9. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
10. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
11. Folkskoletandklinikverksamheten.
12. Hemsystrarnas verksamhetsberättelse.

Västerås den 28 februari 1946.

GUSTAV ANDRÉN.

1:ste stadsläkare.

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdoma*

Sjukdomar	Insjuknade				
	Januari	Febr.	Mars	April	Maj
Scharlakansfeber	13	13	14	9	4
Difteri (och strypsjuka)	—	—	3	3	2
Mässling	—	—	—	—	—
Påssjuka	—	—	—	—	—
Kikhosta	6	5	4	3	11
Influensa	6	4	—	—	—
Nervfeber och Paratyfus	1	—	—	—	—
Akut barnförlamning	—	—	1	—	2
D. B.-bärare	—	—	—	3	—
Vattenkoppor	—	—	—	1	2
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	37	36	37	41	30
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	11	8	10	5	5
Akut lunginflammation	—	2	1	2	—
Lungsäcksinflammation	—	—	1	1	—
Akut mag- och tarminflammation	9	11	2	9	1
Smittsam gulsot (Hepatitis epidemica)	11	6	4	7	3
Blindtarmsinflammation	—	—	2	3	4
Halsfluss	1	1	—	—	1
Röda hund	2	12	12	16	17
Summa	97	98	91	103	82

Bilaga 3. *Sammandrag av summariskt utdrag ur dagböcker, förd*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Förlösta och vårdade		Barnsängskvinnan var 10 dagar efter förlossningen		
	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Summa	Därav Förstföderskor	Därav Omföderskor	i barnmorskans eget hem Regl. § 24. mom. 1 st. 2	å förlossningsh. Regl. § 24, mom. 1, st. 1 o. mom. 2	frisk	sängliggande sjuk	död
4	146	6	1	153	45	108	—	—	153	—	—

i Västerås år 1945.

Insjuknade							
Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
12	5	8	13	38	19	11	159
1	1	1	2	1	—	—	14
—	-	—	2	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	1	1
27	14	11	—	10	13	20	124
—	5	3	—	—	—	—	18
—	—	—	1	—	—	—	2
—	1	—	2	—	—	—	6
3	—	—	—	9	—	1	16
—	—	—	—	—	—	3	6
19	34	14	11	36	24	47	366
2	3	—	2	8	14	12	80
—	2	—	—	—	1	1	9
2	—	—	3	—	—	—	7
4	4	4	6	2	5	6	63
3	3	2	—	3	—	—	42
2	3	—	—	2	1	1	18
2	—	5	—	4	—	—	14
9	4	1	1	—	—	—	74
86	79	49	43	113	77	103	1021

w barnmorskor i Västerås stad Västmanlands län under år 1945.

Antal börder					Födda barn												
	Övr. förlossn.-fall				Levande födda				Dödfödda				Summa			Av levande födda voro inom 10 dag. efter förlossn. döda	
					Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna					Ofullgångna	
Missfall	Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Hela antalet	Gossar	Flickor
8	144	1	—	153	74	68	1	—	1	—	1	1	77	69	146	1	—

Ögondesinfektion verkställd å 145 nyfödda barn, därav 74 gossar och 71 flickor.

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1945 angående läkare och*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistrikt, stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkaredistrikt	Antal legitimerade läkare						Antal tandläkare, praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	25	8	1	31	3	34	*22	4

ndläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Anmärkningar
		Distrikts-barnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	Distr. sköterskor anst. av		Dispensär-sköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m. m fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
m.	kv.					landsting	kommun				
4	13	4	—	—	0	**6 ***3 ****4	—	1	1 [0]5 [00]4	6	25 { 16 läkare vid lasarettet 3 läkare vid sanatoriet 1 1:ste provinsialläk. 1 provinsialläkare 2 stadsläkare 1 fängelseläkare } 1 militärläkare

* Vid folktandpolikliniken 8 tandläkare,
** Därav 1 skolsköterska,
*** Sköterskor vid barnavårdscentralen.
**** Tandsköterskor
[0]) Diakonissor.
[00]) Barnhemssköterskor

Bilaga 2.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppsympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1945.

A. Vaccination.

Utdragets n:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av: framgångsrik ympning	11 § 2 mom lagen om skyddskoppympning	genomgångna smittkoppor	Summa
1—13	Västerås	D:r G. Andrén	277	9		286
14—43	„	D:r A. Normark	683	28		711
44	„	D:r J. Lundblad	6			6
45	„	D:r E. Julin	2			2
46	„	D:r K. Hallengren	4	3		7
47	„	D:r G. Helmer	10			10
48	„	D:r K. Granberg	6			6
49	„	D:r C. Schneider	2			2
50—54	„	D:r S. Hansson	5			5
55	„	D:r G. Wingren	4			4
56	„	D:r G. Hedberg	1			1
57	„	D:r B. Sundström	1			1
58	„	D:r Hj. Hendelberg	1			1
59	„	D:r H. Wallengren	1			1
60	„	D:r N. Fritzell	1			1
61	„	D:r S. Rudberg	1			1
62	„	D:r K. Winnérus	3			3
63	„	D:r O. Gabinus	1			1
64—73	„	D:r P. W. Fritsch	162			162
		Summa	1171	40		1211

Bilaga 5.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1945.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som under förgående år.

2. Invånarantalet torde uppgå till hälften av hela stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse. Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1945. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av förste stadsläkaren.

2. Yttre likbesiktning har företagits i 6 fall på polisens begäran.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. *Behovet av ökat antal vårdplatser*

å Ålderdomshemmet är fortfarande stort.

VI. *Intet av vikt att anföra.*

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1945.

Västerås den 31 januari 1946.

K. Hallengren.
t. f. 2:dre stadsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås Ålderdomshem för år 1945.

Sjukhuset tillhör: Västerås stad.

Under året ha följande åtgärder vidtagits beträffande byggnader och deras omgivning: Ligghallen, hörande till gamla tuberkulosavdelningen, har rivits. Solverandor ha uppförts å sjukhusets södra gavel. Genom att avdelningssköterskorna beretts bostäder i vindsvåningen ha 3 nya isoleringsrum erhållits.

Mathållning: Intet att anmärka.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Nya nattduksbord och 2 nya sängar ha anskaffats. Central-radioanläggningen har moderniserats.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.

Följande förändringar ha inträffat beträffande personalen: Ingen förändring.

Följande viktiga åtgärder ha hos direktionen blivit föreslagna: Intet att anmärka.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Intet att anmärka.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
123	58	28661	86	78	83	74	143

II. *Inkomster.*

Sjukhusets räkenskaper föras gemensamt med anstalten i dess helhet.

III. *Utgifter.*

Se ovan.

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare		Lön, inkl. dyrtidstillägg Kr. pr år	Andra förmåner
2 sjuksköterskor		2,302: 20	+ fritt vivre
1 d:o		2,026: 77	+ „ „
1 d:o		1,987: 44	+ „ „
1 d:o		1,830: —	+ „ „
1 vårdbiträden		1,431: 24	+ „ „
1 d:o		1,380: 74	+ „ „
1 d:o		1,270: 26	+ „ „
2 d:o	946: 20	1,892: 40	+ „ „
1 d:o	bostadsers. o.	1,819: 55	+ kost
1 d:o	d:o	1,698: 12	+ „
1 d:o	d:o	1,643: 40	+ „
1 d:o	d:o	1,455: 72	+ „

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor: Uppgift angående: Intagna sjukdomsfall ävensom döda bil. C; för skador och förgiftningar intagna bil. F.

Västerås den 31 januari 1946.

K. Hallengren,
t. f. 2:dre stadsläkare.

Bilaga 6.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 §, för år 1945.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
„ „ kvinnliga „ }

b) Sköterskor, antal 1.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	330	
därav nytillkomna under året	294	
b) kvinnliga	192	
därav nytillkomna under året	162	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök		
a) av manliga patienter	1664	
medeltal per mottagning	5,5	
b) av kvinnliga patienter	1189	
medeltal per mottagning	4	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter måndag, tisdag, torsdag, fredag 18.00—18.30, onsdag, lördag 13.00—13.30.

b) för kvinnliga patienter måndag, tisdag, torsdag, fredag 18.30—19.00, onsdag, lördag 13.30—14.00.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) lika som föregående år. På polikliniken ha även "andra" patienter fått infinna sig.

Gustav Andrén,
Poliklinikföreståndare.

Bilaga 7.

Sammandrag av hälsovårdsinspektörernas i Västerås arbeten under år 1945.

Inspektionen har omfattat:

Gårdar och avträden	27.119	besök
Stall	452	„
Svinhus	50	„
Lump-, hud- och benupplag	92	„
Avstjälpningsplatser	40	„
Avloppstrummor och diken	124	„
Godsmagasin	23	„
Salubodar för födoämnen	4.756	„
Salutorg	110	„
Bagerier och karamellfabriker	510	„
Mjölkförsäljningsställen	1.208	„
Slakterier och korvfabriker	1.137	„
Näringsställen	106	„
Rak- och frisersalonger	20	„
Arbetsställen för minderåriga	119	„
Desinfektioner	182	st.
Provtagningar	431	„
Expeditionstjänst	298	dagar
Anhållande av födoämnen	3	st.
Diverse arbeten	309	„

Västerås den 25 januari 1946.

Ernst Berggren.
1:ste inspektör.

Bilaga 8.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete under år 1945.

Inspektioner: Antal 1:sta besök	2.797
Antal återbesök	658
Summa	3.455
Inkomna anmälningar	318
Wc-ansökningar (omfattande 1.343 wc)	139
Kvarstående ärenden från föregående år	50
„ „ till nästkommande år	96
Avhjälpta ärenden	224
Fortlöpande besiktningar	310

Utdömda lägenheter: 9 enkelrum
8 järnspiselrum
6 lägenheter om 1 rum och kök
4 skolsalar
2 vindskontor.

Antal damfriseringar:

December 1930	8
„ 1940	38
„ 1943	41
„ 1944	40
„ 1945	43

Herr- & Damfriseringar:

December 1941	5
„ 1943	11
„ 1944	13
„ 1945	16

Under året ha 3 st. damfriseringar tillkommit och 3 st. ha bytt lokaler. 3 st. herrfrisersalonger ha utökats med damfriseringslokal.

Förutom ovannämnda uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, kortregistrering, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut. Det ökade löpande arbetet ger tyvärr alltför ringa möjlighet till fortlöpande inspektioner.

Västerås den 30 mars 1946.

Astrid Berg,
Bostadsinspektris.

Uppgifter till 1945 års årsberättelse.

Antal våningsklosetter: 13.818, varav 13.761 äro w.c. i 2.363 fastigheter.

Under året har till Hälsovårdsnämnden inkommit 139 ansökningar angående w.c.-anläggningar, omfattande 1.343 w. c., varav de flesta tillkommit i nybyggnadsfastigheter, endast ett fåtal, 49 st., genom ombyggnad av äldre fastigheter.

53 torrklosetter finnas i 41 fastigheter. (57 föregående år.)

Antal med boningshus bebyggda fastigheter vid årets slut c:a 3.025 st.

Under året har enligt Byggnadsnämndens uppgifter till Socialstyrelsen tillkommit 93 nya hus.

De tillkomna lägenheterna, 893 st., fördela sig på följande sätt:

enkelrum	16	2 rum	4
1 rum och kökvrå	28	2 rum och kokvrå	3
1 rum och kök	42	2 rum och kök	406
3 rum och kök	290	4 rum och kök	62
5 rum och kök	45		

Häri ingå 2 barnrikehus, omfattande 24 lägenheter à 3 rum och kök.

Rivna hus: 10 st., omfattande 63 lägenheter enl. nedanstående:

12	enkelrum,	
2	lägenheter	à 1 rum och kokvrå
20	„	à 1 rum och kök
9	„	à 2 rum och kök
17	„	à 3 rum och kök
3	„	à 4 rum och kök.

Västerås den 30 mars 1946.

Astrid Berg,
Bostadsinspektris.

Bilaga 9.

Sammanställning och översikt över dinstriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1945.

I. distriktet: Lilly Kallin, Vallingatan 5 A.
II. „ Birgit Neppelberg, Munkgatan 7 A.
III. „ Helny Carlsson, Stadshagsvägen 9.
IV. „ Aina Söderholm, Skultunavägen 18 D.
V. „ Iris Fagerlund, Frejahöjden 3.
Dispensären: Elisabeth Nilsson, Vallingatan 5 B.

1) Spädbarns- och småbarnsvården: Handhaves av barnavårdscentralens sköterskor.
2) Skolbarnsvården: Handhaves av skolsköterska, anställd av Västerås stad.
3) Dispensärarbetet:
 a) Biträtt vid dispensärmottagning, antal mottagningsdagar: 9.
 Anm. Från dispensärsköterskan särskild årsrapport.
4) Bostadstillsyn:
 a) Biträtt vid inspektion, antal gånger: 14.
 Företagit inspektion, antal gånger: 112.
 b) Företagit hembesök för bostadsvård av annan anledning, antal gånger: 43.
 c) Övervakning av smittrening, antal gånger: 0.
5) Sjukvård:
 a) Antal hela dagar, som distr.-sköterskan tjänstgjort i patientens hem 5½
 b) Antal vaknätter 18
 c) Företagit hembesök:
 1) om dagen, antal ggr 9.954
 2) nattetid, antal ggr 114
 d) Sjukvård m. m. lämnad å egen mottagning, antal ggr 4.052
 e) Resor med patienter till sjukhus m. m., antal ggr 34
6) Sköterskan i distr. I biträtt vid allm. vaccinationer 6 ggr.
 Sköterskan i distr. II avlönas helt av staden. Tjänstgör dagl. 1—2 tim. på polikliniken för könssjukdomar. Biträtt vid allm. vaccinationer 7 ggr.
 Sköterskan i distr. III biträtt vid allm. vaccinationer 5 ggr.
 Sköterskan i distr. IV biträtt vid allm. vaccinationer 5 ggr.
 Sköterskan i distr. V biträtt vid allm. vaccinationer 3 ggr.

Västerås den 1 februari 1946.

Gustav Andrén,
1:ste stadsläkare.

Bilaga 10.

Årsberättelse för år 1945 från Västerås stads distriktsdispensär typ II i Västmanlands län.

1. Dispensären är anordnad av Västmanlands läns landsting.
2. Dispensärdistriktet: Västerås stad inkl. Lundby och S:t Ilians församlingar. Folkmängd: 1/1 1945 44.349.
3. Personal:a) distriktsdispensärläkare: 1:ste stadsläkare Doktor G. Andrén.
 b) dispensär- respektive distriktssköterskor: Elisabet Nilsson. Västerås stad, Lundby och S:t Ilians församlingar.
4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar: särskild.
5. Mottagningar: Två gånger i veckan.
6. Antal rådfrågningar hos dispensärdistriktssköterskorna (utom i anslutning till läkarmottagningarna): 4.382 rådfrågningar och andra besök, t. ex. tuberkulinprövade personer.
7. Antal undersökningar utförda vid distriktsdispensären:
 a) av dispensärläkaren undersökta personer 401, därav nytillkomna omkring 200.
 b) av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar 617.
 c) tuberkulinundersökningar (av dispensärklientel) 1.994, därav positiva 524, därav negativa för 1 mg Mantoux 273.
8. Åtgärder vidtagna av distriktsdispensären:
 a) antal till centraldispensären (eller för röntgenundersökning) remitterade personer 288.
 b) antal genom dispensärens förmedling på tuberkulossjukvårdsanstalter intagna personer 0.
 c) intagna på övriga sjukhus, konvalescenthem m. m. 15.
 d) antal BCG-vaccinationer (av dispensärklientel) 85, därav barn 56, vuxna 29, ev. BCG-vaccinationer i skolor m. m. 424.
 e) antal hembesök av dispensär-, distriktssköterskorna i dispensärens tjänst 1.169.
 f) övriga besök och resor i dispensärens tjänst 17.
 g) i fosterhem eller på barnhem omhändertagna friska barn från tuberkulösa familjer, under 2 år 5, över 2 år 5.
9. Under året i registret nyinförda personer, behäftade med tuberkulos (som barn räknas personer under 16 år)

	Lungtuberkulos					Enbart annan tuberkulos[1])				
	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a
a) konstaterade av central- eller distriktsdispensärläkare	17	19	1	1	38	8	11	1	4	24
b) anmälda av annan läkare	6	8			14	13	18	4	1	36
c) inflyttade	4	4			8		5			5
Summa	27	31	1	1	60	21	34	5	5	65

10. Från dispensärens register under året avförda personer:

	Lung-tuberkulos	Enbart annan tuberkulos[1])
a) tillfrisknade	18	50
b) dödsfall i tuberkulos*)...	12	2
c) dödsfall i annan sjukdom	2	
d) avflyttade	14	9
e) okända	6	9
Summa	52	70

*) Endast *före* döden registrerade personer medräknas.

11. I dispensärens register den 31/12 kvarstående personer:

Lung-tuberkulos	därav med öppen tbc	Enbart annan tuberkulos[1])
288	72	260

[1]) Bland enbart annan tuberkulos medräknas hiluslymfom, pleurit och knölrosfall av tuberkulös art utan tydligt påvisbara lunghärdar. Till öppen tbc räknas fall med kaverner eller TB i direktprep. (ej *enbart* vid odling el. marsvinsprov).

Anmärkningar. Intyg och recept 89, sänkningsreaktioner 264. Dispensärsköterskan har tjänstgjort 51 gånger på länets Centraldispensär under året.

Dispensären, Västerås, den 26/2 1946.

Gustav Andrén,
Distriktsdispensärläkare.

Bilaga 11.

Redogörelse för verksamheten vid Västerås stads folkskoletandklinik läsåret 1944—1945.

Redogörelse för skoltandvården för folkskolebarnen i Västerås, sedan densamma inrangerats i Folktandvården, fr. o. m. 30/8 1944—30/8 1945.

Utförda arbeten:

Beständiga tänder:

Fyllningar	3.287
Tanduttagningar	220

Mjölktänder:

Fyllningar	1.075
Tanduttagningar	1.190

Sanerade:

I bägge betten	1.118
I perm. bettet	1.735

Antal förefintliga mjölktänder 14.130 st. och permanenta tänder 41.312, därav karierade mjölktänder 3.757 st. och permanenta tänder 3.069 st.

Å centraltandpolikliniken vid centrallasarettet ha å skolbarn utförts följande operationer:

Plastik Op. näshålan vestibulum ores	1
Incision ..	1
Utmejsling av ret. tapptänder	2
Skyddsplatta paladon	1
Pulpaprovning	1
Slipning ..	4

Bilaga 12.

Tre hemsystrar ha varit anställda: Astrid Nilsson, Britta Weibel och Bengta Lindgren.

Arbetsförmedlingen fördelar arbetet bland hemsystrarna och dessa ha varje månad avlämnat rapport över verksamheten.

Syster Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 34 familjer med sammanlagt 222 heldagar, 50 halvdagar och 43 timmar.

Syster Britta Weibel har under året tjänstgjort i 36 familjer med sammanlagt 219 heldagar, 46 halvdagar och 4 timmar.

Syster Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 35 familjer med sammanlagt 233 heldagar, 55 halvdagar och 8 timmar samt 3 nätter.

Kostnaderna ha bestridits av Västerås stad och Landstinget och inkomsten på deras arbete belöper sig till 878 kronor.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 12

Nr 12. Inrättande av ett fastighetskontor i Västerås.

P. M.

ang. inrättande av ett fastighetskontor i Västerås.

Genom beslut den 11 oktober 1945 har drätselkammaren uppdragit åt undertecknad att utreda frågan om inrättande av ett fastighetskontor i staden samt inkomma med därav föranlett förslag. Till fullgörande av detta uppdrag får jag härmed framlägga följande utredning och förslag.

Till en början får jag erinra därom att jag i en den 27 april 1943 dagtecknad P. M. framlade förslag till ett fastighetskontor. Då emellertid frågan härom vid detta tillfälle icke ansågs mogen kom förslaget icke att föranleda annan åtgärd än att en befattning som fastighetsförvaltare inrättades. Utvecklingen under de år som gått har emellertid varit sådan att man nu knappast längre i en stad av Västerås storlek kan undvara det betydelsefulla instrument som ett fastighetskontor utgör. Under sista hälften av februari månad 1946 hava drätselkammarens ordförande och undertecknad företagit en studieresa till Örebro, Borås, Jönköping, Linköping och Norrköping för studium av fastighetsförvaltningen på dessa platser. Här nedan skall nu i korthet beröras fastighetsförvaltningens nuvarande organisation i Västerås, hur fastighetsförvaltningen är organiserad i vissa städer med fastighetskontor samt slutligen förslag till ny organisation av fastighetsförvaltningen i Västerås.

I. Nuvarande organisation i Västerås.

Enligt gällande lag och för drätselkammaren fastställt reglemente är drätselkammaren den myndighet, som är ansvarig för förvaltningen av stadens fasta och lösa egendom. Sålunda åligger det drätselkammaren enligt reglementet att vårda och förvalta stadens fasta och lösa egendom med undantag av den egendom, vars vård och förvaltning blivit eller kan bliva överlämnad åt annan myndighet eller särskilt organ, att anlägga samt ägna vård och tillsyn åt stadens under drätselkammaren lydande byggnader, att bereda frågor om samt verkställa beslut om köp, byte och försäljning av fast egendom ävensom besluta om uthyrning, utarrendering eller annan upplåtelse av under drätselkammarens förvaltning stående fast och lös egendom samt att med uppmärksamhet följa allt, som äger sammanhang med stadens fastighets- och bostadspolitik samt vidtaga de åtgärder i hithörande frågor, som av omständigheterna kunna påkallas.

Undantagna från drätselkammarens direkta förvaltning äro för närvarande hamnen med till densamma hörande mark och anläggningar, folkskolans fastigheter, tekniska verkens fastigheter samt verkens anläggningar och ledningssystem för vatten, avlopp, gas och elektricitet, ålderdomshemmet, barnhemmet, badhuset, stadens under eget bruk varande lantegendomar samt ett par av lantegendomsnämnden utarrenderade egendomar, renhållningsverket, idrottsplatserna, de parkområden samt frilufts- och naturskyddsreservat, som höra till parkstyrelsens förvaltning samt

stadens skogar. Under drätselkammaren syssla emellertid ett flertal tjänstemän och kontor med fastighetsfrågor och någon centralisering av dessa frågor har icke skett. Drätselkammarens fastighetsförvaltning är sålunda för närvarande i huvudsak organiserad på följande sätt.

Stadsdirektören har enligt sin instruktion en allmän övervakningsrätt även beträffande fastighetsförvaltningen samt deltager i eller för själv underhandlingar om köp och försäljning av fastigheter. Genom sin tjänst kommer stadsdirektören direkt eller indirekt i kontakt med samtliga de ärenden, berörande fastigheterna, som avgöras i eller utom drätselkammaren.

Byggnadskontoret handlägger bl. a. frågor om husbyggnader samt underhålls- och andra arbeten å stadens fastigheter. Enligt instruktionen för *byggnadschefen* åligger det denne med biträde av övriga befattningshavare vid kontoret i hithörande avseenden *att* upprätta förslag och kostnadsberäkningar för samt leda eller kontrollera stadens husbyggnadsarbeten, *att* handhava den löpande förvaltningen och vården av samtliga under drätselkammaren lydande hyresfastigheter, förvaltningsfastigheter, tomter och stadsägor samt uppsikten och vården över den under drätselkammarens förvaltning ställda lösegendomen, *att* svara för att stadens fasta och lösa egendom under drätselkammarens förvaltning är betryggande försäkrad, att infordra och kontrollera anbud å byggnadsentreprenader, *att* verkställa fastighetsutredningar samt uppgöra förslag till försäljning av tomter för bostadsbebyggelse och industriellt ändamål, *att* föra lagstadgad förteckning över fastighetsägare åliggande förpliktelser att till staden utgiva bidrag till gatukostnader samt föranstalta om värdering och utredning för bestämmande av tomtägares skyldighet att ersätta staden värdet av gatumark och kostnad för gatas anläggning, *att* föra särskild äganderättskarta över stadens fastigheter och å densamma i samråd med stadskansliet införa de förändringar i stadens fastighetsinnehav, som betingas av fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar *samt att* för drätselkammarens räkning följa stadsplanearbetet och tillhandagå stadsarkitekten med upplysningar och utredningar beträffande trafiktekniska och andra byggnadskontoret närstående frågor. Den närmaste ledningen, kontrollen och tillsynen över underhåll och reparationsarbeten beträffande stadens byggnader tillkommer den å byggnadskontoret anställde *byggnadsingenjören*. Sedan från och med år 1944 en *fastighetsförvaltare* anställts å byggnadskontoret åligger det denne att närmast under byggnadschefen handhava den omedelbara vården och tillsynen över fastigheter, tomter och stadsägor samt fungera som vice värd, allt i enlighet med innehållet i § 14 i gällande instruktion för byggnadskontoret. En sedan år 1945 på extra stat anställd *gatukostnadsingenjör* har för närvarande hand om det direkta arbetet med upprättande av gatukostnadsregister och utredningar om gatumarks- och gatuanläggningskostnader.

Stadskansliet deltager även på olika sätt i handläggningen av fastighetsärenden. Sålunda åligger det *stadsombudsmannen* att upprätta köpekontrakt och andra legala handlingar samt registrera och förvara åtkomst- och försäljningshandlingar samt inteckningar ävensom göra ansökan om lagfart och inteckning. På grund av den fullmakt som givits i stadsombudsmannens instruktion åligger det honom eller den han förordnar att vara stadens ombud vid tomtmätnings- och avstyckningsförättningar. *Drätselassistenten* verkställer i många fall underhandlingar om köp av gatumark samt verkställer utredningar om förvärv eller försäljning av annan mark. På *bitr. stadsombudsmannens* lott faller den alltmer arbetskrävande bostadssociala expeditionsverksamheten. Bitr. stadsombudsmannen handlägger sålunda alla ärenden om tertiär-

och tilläggslån, bostadsanskaffningslån och ansökningar om arbetstillstånd samt är föredragande inför tertiärlånedelegerade. Genom den statliga långivning, som under krisåren kommit igång och genom den alltmer utvecklade statliga dirigeringen av bostadsbyggandet i städerna har kommunen engagerats i administrationen härav på ett sätt som gör att bitr. stadsombudsmannen får ägna en stor del av sin tid åt bostads- och därmed sammanhängande frågor. På grund härav ha en del av denne tjänstemans egentliga arbetsuppgifter fått läggas över på en extra jurist, som anställts å stadskansliet. Den tekniska granskningen av ansökningar om statliga lån har handhafts av *byggnadsinspektören* hos byggnadsnämnden, ett förfarande som varit till men för den kontroll över nybyggen, som denne tjänsteman har att utföra för byggnadsnämndens räkning. *Stadskamrerarekontoret* för stadens jordebok och antecknar de förändringar däri, som verkställda köp och försäljningar av mark medföra. Till stadskassan inbetalas även alla hyror och arrenden men det åligger numera fastighetsförvaltaren att tillse, att dessa rättidigt inflyta. Ett särskilt rapportsystem har upprättats och varit i funktion sedan början av detta år. All bokföring beträffande fastigheterna sker å stadskamrerarekontoret, ehuru hos fastighetsförvaltaren föres vissa separata anteckningar beträffande de olika fastigheterna.

Beträffande de *utanför drätselkammarens direkta förvaltning* ställda fastigheterna må följande andragas.

Folkskolestyrelsen har enligt lagen om skolstyrelse i vissa kommuner att "hava tillsyn över lokaler, som upplåtits för undervisningen". Stadgandets avfattning torde icke lägga hinder i vägen för att förvaltningen av skolfastigheterna överföres på drätselkammaren blott styrelsens rätt att öva tillsyn över lokalerna icke inskränkes. För närvarande ligger under folkskolestyrelsens förvaltning, förutom skolfastigheterna, även en bostadsfastighet vid Västgötegatan. Styrelsen biträdes av en vice värd med årligt arvode. Det löpande reparationsarbetet utföres till huvudsaklig del av ett par anställda snickare. Större reparationsarbeten utföras på entreprenad eller genom byggnadskontorets försorg.

Lantegendomsnämnden tillkommer enligt sin instruktion att som ett drätselkammaren underlydande förvaltningsorgan handhava den drätselkammaren tillkommande förvaltningen av staden tillhöriga eller eljest innehavda lantegendomar och skogar samt andra jordområden, vilka användas för tillvaratagande av jordens alster. Lantegendomsnämnden skall även förberedelsevis handlägga frågor rörande förvärv och försäljning av jordbruksfastigheter ävensom verkställa upplåtelser av sådan jord. Nämnden skall vidare ombesörja förvaltningen av stadens svingård och renhållningsverk. Vid förvaltningen av skogarna biträdes nämnden av en arvodesavlönad jägmästare.

Fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden tillkomma enligt gällande författning att förvalta alla till fattigvården respektive barnavården hörande fastigheter eller annan egendom. Sålunda förvaltas ålderdomshemmet av fattigvårdsstyrelsen och barnhemmet å Sommarro av barnavårdsnämnden, ehuru det sistnämnda nu drives av landstinget.

Parkstyrelsen har enligt sitt reglemente till uppgift att utöva den omedelbara vården och tillsynen av områden, som i stadsplanen upptagits som park- eller gatuplanteringsområden, övriga utom stadsplanen belägna, vegetationsförsedda områden, som ej äro att räkna til odlad jordbruksmark eller forstmässigt skött skogsområde, stadens frilufts- och naturskyddsreservat samt tomtområden omkring kommunala institutions- och bostadsbyggnader.

II. Fastighetsförvaltningens organisation i vissa andra städer.

Såvitt kunnat utrönas finnas särskilda fastighetskontor inrättade i Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg, Norrköping, Örebro, Borås, Linköping och Solna. Utredning om inrättande av fastighetskontor pågår i Jönköping, Gävle, Uppsala och Karlstad. Här nedan skall organisationen i de med Västerås jämförliga städerna Örebro, Borås och Linköping i korthet beröras.

Örebro.

Här finnes sedan 1 juli 1942 ett särskilt fastighetskontor inrättat. På kontoret äro anställda en fastighetsdirektör som chef, en byggnadsingenjör, en 1:ste assistent och en byråingenjör, en verkmästare, en 2:dre assistent, en bokförare, tre kontorsbiträden och ett biträde för bostadsförmedlingen. Dessutom finnas anställda en skogvaktare och ett antal yrkesarbetare för fastighetsunderhållet. Fastighetskontoret handhaver förvaltningen av samtliga de fastigheter jämte inventarier, med vilkas förvaltning drätselkammaren har att taga befattning. Kontoret övar tillsyn över och svarar för underhållet av fastigheterna, omhänderhar och undertecknar hyresupplåtelser samt utarrendering, förhyr fastigheter, lägenheter och jord för stadens behov, upplåter platser å salutorg, gator och allmänna platser, ansvarar för försäkringar, debiterar hyror och arrenden, utreder frågor om tjänstelokaler, handlägger frågor om gatukostnadsbidrag och prövar samt mottager säkerheter härför. Kontoret handlägger vidare ärenden av fastighets- och bostadspolitisk natur, varvid det särskilt har att följa utvecklingen å bostadsmarknaden och de statliga åtgärderna för främjande av bostadsproduktionen. Kontoret åligger vidare att förbereda och fullfölja åtgärder rörande förvärv eller avhändande av fast egendom samt att förvara och registrera åtkomsthandlingar. Slutligen ankommer det på kontoret att deltaga i stadsplanearbetet samt granska alla på drätselkammarens prövning beroende förslag till stadsplan och tomtindelning m. m.

Linköping.

Här finnes fastighetskontor inrättat sedan 1940. Personalen utgöres av en fastighetsdirektör som chef med fastighetsnotarien och fastighetsingenjören som närmaste män. Dessutom finnas anställda en byggnadskontrollant, en tekniker, en fastighetsbokhållare och två kontorsbiträden varjämte en manlig föreståndare förestår den kommunala bostadsförmedlingen. Det åligger fastighetskontoret att handhava förvaltningen och vården av under drätselkammarens förvaltning stående byggnader, tomter, jordegendomar, stadsägor och skogar. Kontoret skall vidare omhänderhava försäljning av fastigheter, föra register över stadens fasta egendom, föra gatukostnadsförteckning, utreda tomtägares skyldighet att ställa säkerhet för gatumark och gatukostnad, verkställa fastighetsutredningar, ombesörja lagfart och inteckning, upprätta mantalsförteckningar och fastighetsdeklarationer samt hålla egendomen försäkrad. På fastighetskontoret ankommer vidare att följa bebyggelsen och göra framställningar om utvidgning eller ändring av stadsplanen att vidtaga erforderliga åtgärder till fastigheternas underhåll och uthyrning, försälja tomter, upprätta köpekontrakt, följa bostadsfrågans utveckling i staden samt ombesörja upprättande av fullständiga förslag med kostnadsberäkningar till inom kontorets verksamhetsområde fallande arbeten.

Borås.

Här har sedan gammalt en särskild fastighetsförvaltning under stadskamrerarens ledning varit anordnad, så tillvida att drätselkontoret varit uppdelat på en kameral avdelning och en fastighetsavdelning, vilken senare i praktiken verkat som ett fastig-

hetskontor. Sedan 1945 har emellertid ett särskilt fastighetskontor inrättats. Personalen där utgöras av en fastighetschef som chef samt en fastighetsingenjör, en gatukostnadsingenjör, en förste fastighetsbokhållare, en tekniker, fyra bokhållare, en skogvaktare och ett kontorsbiträde samt extra personal i erforderlig utsträckning. Enligt reglementet för fastighetskontoret åligger det kontoret att öva tillsyn över samt vårda de till verksamhetsområdet hörande fastigheter och inventarier ävensom genom stadens byggnadskontor eller på sätt drätselkammaren bestämmer låta verkställa beslutade eller eljest nödvändiga reparationer, att ombesörja belysning, uppvärmning och städning av lokaler, att verkställa för köp och försäljning av fastigheter erforderlig utredning, att anskaffa inventarier, bränsle och förbrukningsartiklar. Kontoret åligger vidare att verkställa uthyrningar och utarrenderingar, att debitera hyror och arrenden, att verkställa utredningar och beslut i ärenden, som avse åtgärder för främjande av bostadsförsörjningen i staden samt fullgöra drätselkammarens uppgifter som förmedlingsorgan, att handhava bokföringen för stadens fastigheter, att ombesörja försäkringar samt att avgiva förslag till uppgörelse med fastighetsägare angående gatumarks- och gatukostnadsersättning och föra förteckning häröver samt att upprätta mantalsblanketter och fastighetsdeklarationer.

III. Förslag till omorganisation av fastighetsförvaltningen i Västerås.

Den nu lämnade redogörelsen torde giva vid handen att fastighetsförvaltningen i Västerås är splittrad på så många händer att ett rationellt arbete försvåras. Fastighetsförvaltningen har under årens lopp kommit att bliva ett synnerligen betydelsefullt förvaltningsområde och det ligger vikt uppå att organisationen är den bästa möjliga. Det framgår också av den lämnade redogörelsen att man i andra städer av Västerås storlek tagit steget fullt ut och inrättat ett särskilt organ för fastighetsärendena. Det torde vara i högsta grad av behovet påkallat att så sker även i Västerås. På grund härav föreslås att så snart som möjligt ett särskilt fastighetskontor inrättas i Västerås. Beträffande fastighetskontorets arbetsuppgifter skisseras följande förslag.

a) *Fastigheter, som böra inrymmas under fastighetskontorets förvaltning.*

Under fastighetskontoret böra läggas samtliga under *drätselkammarens* förvaltning stående hyresfastigheter, tomter, stadsägor, förvaltningsfastigheter och exploateringsfastigheter. Undantagna böra vara tekniska verkens förvaltningsfastigheter samt verkens anläggningar och byggnader för drift. Likså böra undantagas hamnens fastigheter och anläggningar samt badhuset. Med den förvaltningsrätt, som enligt lag tillkommer folkskolestyrelsen samt fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden beträffande dessa styrelsers och nämnders fastigheter torde det icke vara möjligt att utan deras medgivande överflytta dessa fastigheter till fastighetskontoret. Bostadshuset vid Västgötegatan, som sorterar under folkskolestyrelsen, bör dock om möjligt läggas under fastighetskontoret. Det bör anmärkas, att den omständigheten att vissa styrelser fortfarande förvalta sina fastigheter icke bör hindra att fastighetskontoret av dem anlitas för utförande av underhåll och tillsyn m. m. Från fastighetskontorets förvaltning böra likaledes undantagas de av lantegendomsnämnden i egen regi brukade jordbruksegendomarna. Däremot böra de utarrenderade egendomarna läggas under fastighetskontoret, därvid emellertid det är angeläget framhålla att samråd bör äga rum mellan fastighetskontoret och lantegendomsnämnden då det gäller åtgärder beträffande dessa egendomar. Beträffande stadens friluftsområden böra dessa, i den mån de icke höra hemma under parkstyrelsen, förvaltas av fastighetskontoret. I detta sammanhang kan det vara av intresse att nämna det antal fastigheter, som för

närvarande sortera under drätselkammaren och med vilka fastighetsförvaltaren har att taga befattning. Under kammaren sortera sålunda 12 förvaltningsfastigheter med ett sammanlagt taxeringsvärde av 2.497.000 kronor. I dessa fastigheter äro inrymda 28 lokaler för olika allmänna eller däremot svarande ändamål samt 20 bostadslägenheter. På de tre fritidsreservaten finnas 44 olika hyresgäster. Antalet hyresfastigheter utgör 63 med ett sammanlagt taxeringsvärde av 5.346.100 kronor och inrymmande 340 lägenheter och 119 andra lokaler. Pensionärshemmens antal utgör 5 med sammanlagt 125 lägenheter, vartill kommer det under uppförande varande hemmet vid Lövbergsgatan med 16 lägenheter. Slutligen må nämnas att de under drätselkammarens förvaltning stående under titeln exploateringsfastigheter redovisade fastigheterna ha 113 olika hyresgäster och arrendatorer. En specificerad förteckning bilägges denna P. M.

b) *Fastighetskontorets uppgifter.*

Fastighetskontoret bör uppdelas på två avdelningar, en teknisk avdelning och en kameral avdelning. Kontorets arbetsuppgifter och den inbördes fördelningen av uppgifterna de båda avdelningarna emellan framgår i huvudsak av bifogade förslag till instruktion samt plan. Här nedan lämnas en kortfattad redogörelse för arbetsuppgifterna, i sammanhang varmed det må vara angeläget framhålla att varken här eller i instruktionen det varit möjligt — och kanske heller icke lämpligt — att fullständigt uppräkna kontorets uppgifter. En viss elasticitet bör alltid finnas och det är även viktigt att organisationen icke är så fix redan från början att icke den blivande chefen efter hand kan vidtaga av behovet påkallade ändringar i den skisserade organisationen.

Fastighetskontorets uppgifter kunna i korthet angivas sålunda:

1) *Ombesörja den löpande förvaltningen av samtliga de fastigheter och inventarier som höra till kontoret.* Härunder faller då tillsyn och underhåll av fastigheter och inventarier, uthyrning och utarrendering av lägenheter, markområden, upplagstomter, serveringspaviljonger samt platser å gator och torg. Vidare inrymmes i detta åliggande att ombesörja belysning, uppvärmning och städning av offentliga lokaler, att verkställa debitering av hyror och arrenden samt tillse att dessa rättidigt inflyta samt att föra register över hyresgäster och arrendatorer, att föra fördelningsbok över inkomster och utgifter samt att tillse att egendomen är betryggande försäkrad. I detta sammanhang må något beröras frågan om reparationer och underhåll skall utföras i fastighetskontorets regi eller genom byggnadskontoret. Det har visat sig i de städer, där man har fastighetskontor att en dualism lätt uppstår om fastighetskontoret skall besluta om och när reparationsarbeten skola utföras men byggnadskontoret skall verkställa arbetet. Man är därför allmänt inne på den tanken att utrusta fastighetskontoren med sådan personal att man på dessa kontor både kan utreda behovet av reparationer, framlägga förslag därtill samt utföra arbetet. Enligt mitt förmenande bör fastighetskontoret i Västerås även organiseras på så sätt. Härigenom kommer byggnadskontoret i viss mån att befrias från en del arbete. Emellertid torde under kontorets första verksamhetstid byggnadskontoret fortfarande på uppdrag av fastighetskontoret böra ombesörja underhåll och reparationer enär det är angeläget att man hinner växa in i den nya organisationen. Sedan fastighetskontorets inre organisation blivit prövad och kontoret varit i verksamhet en tid torde tiden vara inne att kontoret även får övertaga nu omförmälda detalj. Det bör påpekas, att intet hindrar att en hel del större reparationsarbeten samt även mindre specialarbeten utföras på entreprenad

eller genom annan än kontorets arbetare. Utvecklingen får visa i vad mån kontoret skall lägga sig till med specialarbetare som elektriker, rörarbetare m. fl.

2) *Förbereda och fullfölja frågor om förvärv och avhändande av fast egendom.* Härunder faller uppdrag att utreda och förhandla om förvärv eller avhändande av fastigheter, att följa utvecklingen på fastighetsmarknaden och att föranstalta om åtgärder för fastighetsbildning, att efter förordnande vara ombud vid lantmäteri- m. fl. förrättningar. Kontoret bör vidare — i förekommande fall med biträde av stadskansliet — upprätta köpeavtal samt förvara och registrera lagfartsbevis ävensom föra stadens fastighetsförteckning på sådant sätt att inträffade förändringar lätt framgå.

3) *Handlägga ärenden av fastighets- och bostadspolitisk samt bostadssocial natur.* I detta uppdrag ingår att följa utvecklingen på bostadsmarknaden och föreslå åtgärder för främjande av bostadsproduktionen, att upprätta förslag för tillgodoseende av behovet av mark för allmänna ändamål, bostadshus, industri och hantverk, att uppgöra försäljningsplaner och kalkyler, att vara förmedlingsorgan för statliga lån samt utöva kontrollen av de med statligt eller kommunalt stöd uppförda fastigheterna. att verkställa bostadsstatistiska och andra undersökningar samt att eventuellt fungera som kommunal bostadsförmedling.

4) *Frågor ang. stadsplan och tomtindelning.*

Kontoret bör för drätselkammarens räkning följa stadsplanearbetet samt göra de erinringar och påkalla de åtgärder beträffande under utarbetande varande stadsplaner, som ur drätselkammarens synpunkt anses erforderliga. Upprättade tomtindelningsförslag böra av kontoret för drätselkammarens räkning förberedelsevis granskas. Det är angeläget att fastighetskontorets chef har ett intimt samarbete med stadsarkitekten eller den tjänsteman, som i framtiden kommer att utarbeta stadsplanerna, samt verkar för att stadsplan i god tid lägges å områden, som staden ämnar exploatera.

5) *Frågor om gatumarks- och gatukostnadsersättning.*

Härunder faller skyldighet för kontoret att föra den i 7 § byggnadsstadgan föreskrivna förteckningen, att verkställa utredningar om fastighetsägares skyldighet jämlikt 45 och 49 §§ stadsplanelagen att bidraga till gatukostnad, att utfärda härför erforderliga intyg samt upplägga och föra karta över stadens äganderättsinnehav i gator och fastigheter, samt att eventuellt emottaga och förvara gatukostnadssäkerhet.

c) *Fastighetskontorets personal.*

Som chef för fastighetskontoret föreslås en *fastighetschef.* Beträffande kompetensen för denne befattningshavare förutsättes att han äger god såväl teoretisk som praktisk kunskap inom området för sin verksamhet. Det förefaller troligt att en teknisk utbildning skulle vara den lämpligaste för innehavaren av tjänsten men det är heller icke uteslutet att personer med annan utbildning skulle kunna väl lämpa sig. Ytterst beror det här, liksom på andra områden, på de personliga kvalifikationerna och förutsättningarna. Det synes emellertid vara välbetänkt att icke i instruktionen föreskriva någon speciell kompetens utan nöja sig med vissa allmänna fordringar. Fastighetschefen får ett stort ansvar och en duglig man kan här göra staden stora tjänster. På den grund bör tjänsten vara väl avlönad, samt redan från början ordinariesatt. Det föreslås därför att befattningen placeras i 25 lönegraden där begynnelselönen utgör 12.240 kronor och slutlönen 14.340 kronor. Inklusive rörligt tillägg med nuvarande index kommer begynnelselönen att utgöra 14.352 kronor och slutlönen 16.452 kronor.

På den tekniska avdelningen bör vidare inrättas en tjänst som *fastighetsingenjör.* Det föreslås att denne befattningshavare samtidigt får bli fastighetschefens närmaste

man samt vid förfall vikariera för honom. I övrigt bör denne befattningshavare verkställa tekniska utredningar, upprätta kalkyler för exploateringsplaner, handhava den tekniska delen av tertiärlåneärendenas behandling, upprätta ritningar och kostnadsberäkningar till reparationer och tillbyggnader samt utöva viss kontrollverksamhet. Detta arbete kommer säkerligen att efter hand kräva ytterligare personal som det är svårt att nu direkt angiva. Med hänsyn till fastighetsingenjörens ansvar och arbete synes denna tjänst lämpligen böra placeras i samma lönegrad som byggnadsingenjören på byggnadskontoret samt driftsingenjörerna vid tekniska verken, sålunda i 16 lönegraden, där begynnelselönen utgör 7.524 kronor utan rörligt tillägg och 9.179 kronor med dylikt tillägg samt slutlönen uppgår till 8.982 kronor resp. 10.938 kronor. Fastighetsingenjören bör hava avlagt åtminstone lägre teknisk examen samt vara praktiskt väl förfaren inom sitt verksamhetsområde. Det vore önskvärt om man kunde överflytta den nuvarande byggnadsinspektören på stadsarkitektkontoret som fastighetsingenjör. Byggnadsinspektören är väl insatt i de göromål, som komma att åvila den blivande fastighetsingenjören och skulle med den erfarenhet från staden som han besitter kunna bli till god hjälp för den blivande fastighetschefen redan från början.

Till fastighetskontorets tekniska avdelning bör vidare överflyttas nuvarande gatukostnadsteknikern, varvid tjänsten samtidigt bör göras ordinarie samt benämnas *tekniskt biträde* med avlöning enligt 12 lönegraden, där begynnelselönen utgör 5.580 kronor utan rörligt tillägg och 6.807 kronor med dylikt tillägg samt slutlönen 7.038 respektive 8.586 kronor. Denne befattningshavare bör i första hand svara för utredningar beträffande ersättningsskyldighet jämlikt 45 och 49 §§ stadsplanelagen samt svara för uppläggande av det i 7 § byggnadsstadgan omförmälda gatumarksregistret. Dessutom bör befattningshavaren även kunna få tid att deltaga i övriga på den tekniska avdelningen förekommande göromål.

Slutligen bör på den tekniska avdelningen inrättas en ordinarie tjänst som *kvinnligt kontorsbiträde av 2. klass* med avlöning enligt 3 lönegraden, där begynnelselönen utgör 2.784 kronor utan rörligt tillägg och 3.396 kronor med dylikt tillägg samt slutlönen uppgår till 3.438 kronor resp. 4.194 kronor. Det torde vara lämpligt att det kontorsbiträde å stadskansliet, som nu närmast sysslar med tertiärlåneärendena, överflyttas till fastighetskontoret och befattningen å stadskansliet besättes med ny innehavare.

På den *kamerala avdelningen* bör som föreståndare och avdelningschef fungera nuvarande fastighetsförvaltaren. Denne tjänsteman bör därvid i huvudsak fullgöra samma arbetsuppgifter som för närvarande men dessutom även svara för att en ordentlig fördelningsbokföring beträffande fastigheterna ordnas samt tillse att ett fastighetsregister upplägges ävensom handhava förvaring och registrering av åtkomst- och andra handlingar. Fastighetsförvaltaren är för närvarande placerad i 12. lönegraden. Det synes skäligt att befattningen med hänsyn till de delvis ökade arbetsuppgifterna i fortsättningen hänföres till 14. lönegraden, där begynnelselönen utgör 6.552 kronor utan rörligt tillägg och 7.993 kronor med dylikt tillägg samt slutlönen uppgår till 8.010 kronor respektive 9.772 kronor. Det *extra kvinnliga kontorsbiträde*, som för närvarande finnes anställt hos fastighetsförvaltaren med en lön av f. n. 1.920 kronor utan och 2.342 kronor med rörligt tillägg bör överflyttas till den kamerala avdelningen. Det är troligt att även på denna avdelning så småningom mer personal erfordras men därom kan på sakens nuvarande ståndpunkt intet med bestämdhet sägas.

Vid den tidpunkt då fastighetskontoret skall övertaga även verkställigheten av reparations- och underhållsarbeten från byggnadskontoret blir det nödvändigt att till fastighetskontoret överflytta i varje fall en *förman* från byggnadskontoret. Dessutom

kommer då under fastighetskontoret att sortera viss kollektivavlönad personal, vilkens storlek för närvarande icke kan angivas.

d) *Lokalfrågan.*

Genom uppsägning av hyresgästen i bottenvåningen av fastigheten Fiskartorget 3 samt överflyttning av pensionsnämnden till annan lokal kan provisoriskt för fastighetskontor iordningställas hela bottenvåningen i denna byggnad. I avbidan på lokaler i den blivande förvaltningsbyggnaden torde man kunna tills vidare klara sig med dessa lokaler men det är angeläget påpeka, att lokalerna icke tillåta en ansvällning av kontoret.

e) *Kostnaderna.*

Härnedan följer en uppställning av stadens nuvarande *personalkostnader* för fastighetsförvaltningen samt de kostnader, som bliva en följd av ett bifall till ovan omförmälda förslag.

Nuvarande kostnader:

Fastighetsförvaltare	6.807: —
Gatukostnadstekniker	6.807: —
Kontorsbiträde	2.342: —
	16.056: —

Blivande kostnader:

Fastighetschef	14.352: —
Fastighetsingenjör	9.179: —
Tekniskt biträde	6.807: —
Fastighetsförvaltare	7.993: —
Kontorsbiträde	3.396: —
Extra kontorsbiträde	2.342: —
	44.069: —

Härtill bör anmärkas, att efter inrättande av ett fastighetskontor det torde vara möjligt att indraga den nu å stadskansliet inrättade extra tjänsten som notarie med f. n. en årslön av 7.686 kronor, allt försåvitt icke arbetsförhållandena å kansliet även efter inrättande av fastighetskontoret motivera tjänstens bibehållande. Under alla förhållanden torde det vara nödvändigt med hänsyn till nuvarande arbetsbelastning att tjänsten bibehålles året ut.

Förutom de ökade personalkostnaderna komma givetvis de årliga driftkostnaderna för kontoret att öka i icke ringa mån vid jämförelse med vad som nu gäller. Härtill kommer engångskostnaden för inköp av möbler och maskiner samt kostnaden för iordningställande av lokal. Det torde vara anledning att senare återkomma till denna fråga.

f) *Tid för organisationens ikraftträdande.*

Det är angeläget att organisationen träder i kraft så snart som möjligt. Med hänsyn till att de blivande lokalerna bliva lediga först den 1 juli och att en viss tid erfordras för deras iordningställande föreslås att kontoret om möjligt börjar sin verksamhet den 1 augusti 1946. Befattningshavarna vid kontoret böra utses så snart som möjligt efter det stadsfullmäktiges beslut om kontorets inrättande föreligger.

Med hänvisning till ovanstående får jag föreslå att drätselkammaren ville besluta

att tillstyrka stadsfullmäktige att inrätta ett fastighetskontor från och med den 1 augusti 1946 med organisation i huvudsaklig överensstämmelse med ovan framförda förslag,

att begära härför erforderliga anslag samt utverka bemyndigande att tillsätta befattningarna å kontoret samt

att gå i författning om iordningställande av lokaler samt anskaffande av möbler och övrig utrustning ävensom begära härför erforderliga anslag.

Västerås den 5 april 1946.

THJELVAR HEDBERG.

Instruktion för Västerås stads fastighetskontor.

§ 1.

Fastighetskontoret är stadens verkställande organ *dels* för förvaltningen av stadens fastigheter och inventarier i den mån denna förvaltning åvilar drätselkammaren eller eljest åt fastighetskontoret uppdrages *dels ock* för handläggningen av sådana drätselkammaren åvilande ärenden, som hava samband med bostadsförsörjningen inom staden.

Fastighetskontoret är underställt drätselkammaren.

§ 2.

Chef för fastighetskontoret är en fastighetschef. Vid kontoret äro i övrigt anställda de ordinarie och extra befattningshavare som erfordras och för vilkas avlönande anslag anvisas.

Fastighetschefen tillsättes av drätselkammaren. Övrig personal tillsättes av drätselkammaren efter fastighetschefens hörande.

§ 3.

Till fastighetschef må endast antagas den som äger härför erforderlig utbildning samt dessutom visar sig äga goda insikter och praktisk erfarenhet i kommunala fastighets- och bostadsfrågor.

§ 4.

För samtliga befattningshavare gälla, förutom denna instruktion, de bestämmelser för Västerås stads befattningshavare som äro eller kunna bliva av stadsfullmäktige antagna.

§ 5.

Det åligger fastighetskontoret

1) *att,* i den mån ej annat är eller varder föreskrivet, handhava den löpande förvaltningen och vården av samtliga under drätselkammaren lydande hyresfastigheter, förvaltningsfastigheter, tomter och stadsägor samt uppsikten och vården över den under drätselkammarens förvaltning ställda lösegendomen, vilken årligen skall upptecknas och värderas,

2) *att* verkställa beslutade eller eljest nödvändiga reparationer å fastigheter och inventarier,

3) *att,* i den mån ej annat är eller varder föreskrivet, ombesörja belysning, städning och uppvärmning m.m. av stadens hyres- och förvaltningsfastigheter,

4) *att* tillse, att staden som fastighetsägare åliggande skyldigheter såsom renhållning, sandning m.m. fullgöres,

5) *att* enligt drätselkammarens närmare direktiv upprätta och avsluta hyreskontrakt och arrendekontrakt, förteckna och förvara dylika kontrakt, verkställa och mottaga uppsägning, övervaka hyrornas punktliga erläggnde samt tillse, att omedelbara åtgärder vidtagas mot försumliga hyresgäster,

6) *att* föra överskådligt register över samtliga hyresgäster och arrendatorer, överskådligt förfalloregister för hyror och arrenden, verkställa debitering av hyror och arrenden samt på lämpligt sätt underrätta stadskamrerarekontoret härom i och för vederbörliga bokföringsåtgärder,

7) *att* upplägga och föra erforderliga fastighetsregister samt föra fördelningsbok beträffande inkomster och utgifter för fastigheterna,

8) *att* upprätta mantalsförteckningar, fastighetsdeklarationer m.m.,

9) *att* svara för att stadens fasta och lösa egendom, i den mån den lyder under fastighetskontoret, är betryggande försäkrad samt förteckna och förvara försäkringsbrev,

10) *att* verkställa för köp och försäljning av fastigheter erforderliga utredningar och i ärenden härom avgiva yttranden,

11) *att,* om så beslutas, handhava försäljning av fastigheter och tomter samt fullfölja åtgärder för inköp av fastigheter,

12) *att* registrera och förvara åtkomsthandlingar,

13) *att* upprätta och vidmakthålla karta, utvisande stadens fastighetsinnehav,

14) *att,* om så beslutas, företräda staden vid tomtmätnings- och avstyckningsförrättningar,

15) *att* följa utvecklingen på bostadsmarknaden och föreslå åtgärder för främjande av bostadsproduktionen,

16) *att* uppgöra exploateringskalkyler samt förslag till försäljning eller upplåtelse av tomter för bostadsbebyggelse och industriellt ändamål,

17) *att,* i den omfattning drätselkammaren bestämmer, fullgöra de drätselkammaren i egenskap av förmedlingsorgan åvilande uppgifter beträffande bostadsproduktionen samt utöva kontroll av fastigheter, uppförda med statligt eller kommunalt stöd,

18) *att,* om så beslutas, handhava den kommunala bostadsförmedlingen,

19) *att* för drätselkammarens räkning följa stadsplanearbetet, anmäla behov av nya eller ändrade stadsplaner samt granska förslag till stadsplan och tomtindelning,

20) *att* handlägga frågor angående gatukostnadsbidrag och därvid föra den i 7 § byggnadsstadgan föreskrivna förteckningen, föranstalta om utredning och värdering för bestämmande av tomtägares skyldighet att ersätta staden värdet av gatumark och kostnad för gatas anläggning, bevaka stadens rätt i nu nämnda hänseenden samt om så beslutas emottaga och förvara ställda säkerheter.

21) *att* i övrigt verkställa av drätselkammaren lämnade uppdrag samt i den omfattning drätselkammaren bestämmer biträda stadens övriga förvaltningsorgan med utredningar.

§ 6.

Fastighetschefen är i första hand ansvarig för göromålens behöriga gång å fastighetskontoret och har i sådant avseende att tillse, att desamma utföras med ordning och skyndsamhet samt i enlighet med gällande föreskrifter ävensom att vid kontoret anställda befattningshavare fullgöra sina åligganden.

Det åligger fastighetschefen särskilt

att med uppmärksamhet följa alla frågor som beröra fastighetskontorets verksamhetsområde samt vidtaga eller för drätselkammaren framlägga de förslag till åtgärder, vilka han finner vara till fördel för staden,

att leda, fördela och övervaka arbetet å fastighetskontoret, samt attestera alla kontoret berörande räkningar,

att emottaga och utkvittera till fastighetskontoret ankommande post,

att antaga och entlediga tillfällig personal samt, i enlighet med gällande bestämmelser, kollektivavlönad personal,

att närvara vid drätselkammarens och byggnadsnämndens sammanträden,

att, då han därtill förordnas, vara sekreterare i av stadsfullmäktige eller drätselkammaren tillsatta utrednings- och byggnadskommittéer,

att biträda stadsdirektören i dennes åligganden, samt

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som drätselkammaren kan komma att lämna.

§ 7.

Fastighetskontorets inre organisation beslutas av drätselkammaren efter förslag av fastighetschefen.

§ 8.

Fastighetskontoret skall hållas öppet för allmänheten å tider, som bestämmas av drätselkammaren. Fastighetschefen skall hava särskild mottagningstid.

§ 9.

Fastighetskontorets befattningshavare äro berättigade att av stadens övriga tjänstemän erhålla de upplysningar som erfordras för tjänstegöromålens fullgörande och äro själva skyldiga att lämna dess övriga tjänstemän de upplysningar, de i tjänsten kunna behöva.

§ 10.

Fastighetskontorets befattningshavare äro skyldiga underkasta sig i vederbörlig ordning beslutade förändringar i denna instruktion.

§ 11.

Vid förfall för fastighetschefen förordnar drätselkammaren vikarie.

FASTIGHETSKONTOR

Fastighetschef

Teknisk avdelning	*Kameral avdelning*
Tillsyn och underhåll av fastigheter och inventarier	Uthyrningar och utarrenderingar
Upprättande av kostnadsförslag till reparationer	Debitering av hyror, arrenden och andra avgifter
Arbetsledning	Fastighets- och driftbokföring
Utredning om köp och försäljning av fastigheter	Försäkringar
Upprättande av exploateringsplaner	Mantalsskrivning
Åtgärder för fastighetsbildning	Fastighetsdeklarationer
Granskning av tertiärlåneärenden	Registrering av hyres- och andra kontrakt samt av åtkomsthandlingar
Kontroll över byggnader, uppförda med statligt eller kommunalt stöd	Förande av jordebok
Granskning av stadsplaner för drätselkammarens räkning	
Granskning av tomtindelningsförslag	
Förande av gatumarksregister	
Utredning om säkerhet för gatumark och gatukostnad	
Personal:	Personal:
Fastighetsingenjör	Fastighetsförvaltare
Tekniskt biträde	Kvinnligt kontorsbiträde
Kvinnligt kontorsbiträde	

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 13

Nr 13. Hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

1:o. Hemhjälpsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse för år 1945.

Hemhjälpsnämnden består av fru Gertrud Lundkvist, ordförande, fröken Inez Mallander, sekreterare, fru Ebba Holmström samt suppleanterna fruarna Ingrid Andrén, Ebba Berg och Elsa Engberg.

Tre hemsystrar ha under året varit anställda: Astrid Nilsson, Britta Weibel och Bengta Lindgren. Samtliga ha tjänstgjort från den 1 januari.

Arbetsförmedlingen fördelar arbetet bland hemsystrarna och dessa ha varje månad avlämnat rapport över verksamheten.

Syster Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 34 familjer med sammanlagt 222 heldagar, 50 halvdagar och 43 timmar.

Syster Britta Weibel har under året tjänstgjort i 36 familjer med sammanlagt 219 heldagar, 46 halvdagar och 4 timmar.

Syster Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 35 familjer med sammanlagt 233 heldagar, 55 halvdagar och 8 timmar. Hon har även tjänstgjort tre nätter.

2:o. Kostnaderna ha till två tredjedelar bestridits av Västerås stad och till en tredjedel av Asea, och inkomsten på deras arbete belöper sig till kr. 878: —.

Västerås den 15 april 1946.

För Västerås stads hemhjälpsnämnd

GERTRUD LUNDKVIST
ordförande.

Inez Mallander.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 14

Nr 14. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1945.

Jämlikt 2 § i reglemente för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet för år 1945.

Styrelsen har under året haft 13 sammanträden med 546 protokollförda ärenden. Distriktsråden ha tillsammans haft 132 sammanträden och fattigvårdens förvaltningsutskott 14 sammanträden med 122 protokollförda ärenden.

Understödstagarnas antal har under året ökat med 89, till 1.823. Hemunderstöd har utgått under sammanlagt 5.014 kalendermånader, mot 4.859 under näst föregående år.

Samtidigt med åtnjuten fattigvård ha 747 personer uppburit tilläggspension, 83 barn barnbidrag och 45 barn bidragsförskott.

Två personer ha under året erhållit yrkesutbildning på fattigvårdens och Pensionsstyrelsens gemensamma bekostnad.

Två försumliga försörjare ha under året ålagts arbete enligt 71 § i lagen om fattigvården. Av dessa fullgör den ene numera sin försörjningsplikt, varför intagning å arbetshem icke behövt ske, och den andre har ännu icke kunnat anträffas.

Procenttalet av understödstagarnas antal i förhållande till stadens folkmängd utgjorde för hela fattigvården 3,95 % mot 3,92 % under närmast föregående år och fördelar sig med 3,28 % på den öppna samt 0,67 % på den slutna fattigvården.

Bruttokostnaden för hela fattigvården belöper sig på 855.237: 39 kronor, varav 423.972: 09 kronor avser den öppna och 431.265: 30 kronor avser den slutna fattigvården. Sammanlagda inkomsterna uppgå till 428.245 kronor, varför nettokostnaden för hela fattigvården utgör 427.790 kronor, mot i staten beräknade c:a 504.000 kronor Jämfört med närmast föregående år har nettokostnaden ökat med 2.290 kronor. Kostnaden för hemunderstöd utgör 230.150 kronor och för sjukvård och sjukhusvård 111.790 kronor.

Antalet underhållsdagar vid ålderdomshemmet uppgår till 65.041 och antalet intagna uppgick till 307 med en genomsnittsbeläggning av 179 vårdtagare pr dag. Dagkostnaden uppgår till 6: 60 kr. pr dag mot 5: 60 kr. näst föregående år. Stegringen beror till huvudsaklig del på omfattande reparationer och ökade löner.

Samtliga vårdavdelningar ha varit hårt belagda, beroende på att betalande vårdtagare mottagits för vård. Därest andra vårdmöjligheter funnes för dessa, som icke äro fattigvårdsfall i lagens mening, skulle en betydande avlastning kunna ske från ålderdomshemmet.

Under året ha omfattande reparationer och omändringsarbeten ägt rum, föranledda dels av erforderliga brandskyddsåtgärder samt dels av behovet av lämpligare bostadsrum åt sjuksköterskorna samt ökat antal vårdplatser.

Snickeriförmannen Hugo Svensson, som tillhört styrelsen sedan år 1932, avgick från detta sitt ledamotskap den 1 april. Herr Svensson, som även tillhört fattigvårdens förvaltningsutskott, har nedlagt ett intresserat och förtjänstfullt arbete till fattigvårdens fromma.

Den 30 mars avled föreståndaren vid ålderdomshemmet Gustaf Severin Pihl, som innehaft sin tjänst sedan den 1 april 1923. Med herr Pihl bortgick en nitisk, redbar och dugande tjänsteman.

Till föreståndare vid hemmet fr. o. m. den 1 oktober har av styrelsen antagits Sysslomannen vid Karlskrona stads fattigvård Sten Erik Gunnar Fägerstam.

I övrigt hänvisas till efterföljande huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1946.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

Axel Norén.

Fattigvårdsstyrelsen.

Förre Drätseldirektören Th. Öberg, ordförande.

Kyrkoskrivaren John Sjöblom, vice ordförande och distriktschef.

Ledamöter och distriktschefer: Komminister Nils Berge, Apparatmontören Alvar Johansson, Fru Hilda Bergsten, Vaktmästaren E. A. Lindstedt, Kontoristen Einar Jonsson, Folkskollärarinnan Elsa Pettersson, Förmannen Hugo Svensson t. o. m. 31/3 1945, fr. o. m. 1/4 1945 Verktygsarbetaren Karl-Olov Johansson, Tjänstemannen Hugo Lindgren, Fru Helga Hall och Fru Astrid Johansson.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare.

Vid Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.

Eric Johansson, tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.

Karl Österberg, tillsyningsman sedan 1 maj 1933, ordinarie från 1/7 1939.

Fru Anna-Lisa Adamsson, kassörska fr. o. m. 1 jan. 1940, dessförinnan kontorsbitr. sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.

Fröken Gurli Ahlström, kontorsbiträde sedan 1 febr. 1929, ordinarie från 1 jan. 1940.

Fru Karin Sjölin, kontorsbiträde sedan 1 febr. 1937, ordinarie från 1 jan. 1941.

Fröken Maj-Britt Pettersson, kontorsbiträde sedan 9 febr. 1940, ordinarie från 1 sept. 1945.

Fröken Britta Jonsson, kontorsbiträde sedan 1 juli 1940, ordinarie från 1 sept. 1945.

Fröken Berit Gustavsson, extra skrivbiträde sedan 18 juni 1945.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustaf Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan. 1924 (vik. sedan 1 april 1923) tjänstledig på grund av sjukdom 3/2—30/3 1945, avliden 30/3 1945.

Karl Österberg, t. f. föreståndare under tiden 3/2—30/9 1945.

Sten Erik Gunnar Fägerstam, föreståndare sedan den 1 okt. 1945.

Johan Viktor Ericsson, vaktmästare sedan den 24 okt. 1921.

Henrik Forslund, maskinist sedan den 1 mars 1920.

Ruben Sandh, bitr. vaktmästare sedan den 31 aug. 1942, vårdare sedan den 1 juli 1923.

Holger Larsson, bitr. maskinist sedan den 31 aug. 1942, eldare sedan den 16 juni 1930.

Olga Lundberg, husmoder sedan den 4 jan. 1917.
Elin Ramqvist, sjuksköterska sedan den 1 jan. 1922.
Kerstin Pettersson, sjuksköterska sedan den 1 jan. 1937.
Ella Björklund, sjuksköterska sedan den 15 sept. 1941.
Frideborg Hellåsen, sjuksköterska sedan den 15 mars 1942.
Alinde Högdén, sjuksköterska sedan den 1 jan. 1943.
Eva Gunstad, sjuksköterska sedan den 3 maj 1945.
Ester Westberg, tvättföreståndarinna sedan den 1 mars 1929.
Anna Lundkvist, kokerska sedan den 1 febr. 1935.
Annie Winterkvist, sömmerska sedan den 1 jan. 1940.
Elsa Carlsson, kontorsbiträde sedan den 10 jan. 1944.
20 köks-, tvätt- och sjukvårdsbiträden.
Predikant: Komminister Manne Eriksson.
Organist: Fru Sara Norén.
Läkare: t. f. 2:dre stadsläkaren d:r K. Hallengren.

Inom den öppna fattigvården tjänstgöra:

1:ste stadsläkare G. Andrén för södra och västra stadsdelarna samt f. d. S:t Ilian och Lundby socknar.
2:dre stadsläkaren K. Hallengren för norra stadsdelen.

Familjer och personer, som under åren 1941—1945 åtnjutit understöd av fattigvården.

FAMILJETYP.	1941	1942	1943	1944	1945
Ensam man utan barn	274	284	276	279	315
„ „ med barn	4	5	5	2	3
Ensam kvinna utan barn	416	426	429	445	419
„ „ med barn	58	82	65	71	86
Gift par eller samboende utan barn	280	282	264	278	246
Gift par eller samboende med barn	274	252	236	236	264
Ensamma barn	1	2	—	—	1
Antal hemmavarande barn under 16 år	413	438	397	405	447
Omhändertagna av barnavårdsnämnden	—	—	20	18	42
Summa antal personer	1.720	1.771	1.692	1.734	1.823

UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET.	1941	1942	1943	1944	1945
Understöd enligt fattigvårdslagen	1.616	1.661	1.580	1.613	1.698
Understöd enligt lagen om kommunalt pensionstillskott m. m.	104	110	112	121	125
Summa antal personer	1.720	1.771	1.692	1.734	1.823

Vård å fattigvårdsanstalt:

	1941	1942	1943	1944	1945
Antal vårdtagare: män	165	134	146	146	169
„ „ : kvinnor	135	108	120	146	135
„ „ : under 16 år	—	14	17	16	3
Summa antal personer	300	256	283	308	307

Antal vårddagar och vårdens värde:

Antal underhållsdagar....	68.754	66.683	65.296	65.109	64.569
Vårdens värde, kronor ..	331.978: —	274.189: —	282.634: —	319.202: —	371.947: —

Vård å sjukvårdsanstalt helt eller delvis på kommunens bekostnad.

	1941	1942	1943	1944	1945
Antal vårdtagare: män	107	119	110	121	145
„ „ : kvinnor	121	139	108	126	129
„ „ : barn	8	14	9	21	24
Summa antal personer	236	272	227	268	298

Antal vårddagar och vårdkostnadens värde:

	1941	1942	1943	1944	1945
Antal	54.165	56.693	52.537	59.227	59.013
Vårdens värde, kronor	85.047: —	95.301: —	84.687: —	98.501: —	108.408: —

Hemunderstöd:

	1941	1942	1943	1944	1945
Understödets värde kronor	212.917: —	206.467: —	198.841: —	203.254: —	227.203: —
Annan hjälp, värde, kronor	8.244: —	5.280: —	5.530: —	6.579: —	6.884: —
Antal kalendermånader under vilka hjälp lämnats	5.354	5.446	5.079	4.859	5.014
Därjämte har utgått till följande antal personer:					
tilläggspension	—	780	771	781	747
barnbidrag	56	68	103	102	83
bidragsförskott	44	59	53	44	45
Antal	100	907	937	927	875

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål.

A) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar, svar å anmaningsskrivelser och annan skriftväxling.

	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Anmaningsskrivelser	199	147	189	176	154	162	159	165	156	192	192
Svar å anmaningsskrivelser	196	165	168	207	180	193	180	186	210	184	164
Annan skriftväxling	2130	2507	2492	2716	1848	2012	2221	2390	2540	2855	2820
Summa	2525	2819	2849	3099	2182	2367	2560	2741	2906	3231	3176

B) Till Konungens befallningshavande i länet:

	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Ansökningar	71	84	71	47	34	53	33	43	48	41	44	49
Påminnelser	97	129	159	188	70	61	73	62	72	107	97	62
Förklaringar	146	141	81	77	128	71	92	85	79	94	53	40
Summa	314	354	311	312	232	185	198	190	199	242	194	151
Mantalsskrivningsmål:												
Ansökningar	98	60	121	101	144	115	81	62	119	148	123	144
Påminnelser	62	29	87	57	81	116	76	27	54	155	87	86
Förklaringar	38	46	40	55	50	47	38	41	32	46	60	82
Summa	198	135	248	213	275	278	195	130	205	349	270	312

Vård har under året lämnats.

	Antal personer											
	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	189	132	118	90	78	88	113	99	96	142	99	165
Å Sanatorium	23	15	17	33	37	29	33	25	36	21	38	42
Å Sinnesslöanstalter	20	19	21	19	18	21	21	27	24	20	21	18
Å Hospital	93	91	99	101	107	117	114	127	129	123	141	135
Å Epileptikerhem	4	6	6	4	4	4	5	6	5	7	5	5
Å Västm. läns sjukhem	41	34	32	27	30	16	19	18	23	15	8	9
Å Kuranstalter	57	40	40	24	25	18	20	15	14	7	12	12
Å andra anstalter	28	25	22	24	15	19	28	45	40	44	22	19
Summa	455	362	355	322	314	312	353	362	367	379	346	405

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1945:

Kvarvarande sedan år 1944	183	
Under året intagna	124	307
Under året avgångna genom utskrivning	70	
Under året avgångna genom döden	61	131
Vid årets slut kvarvarande		176

varav 99 män och 77 kvinnor.

Av under året intagna tillhörde 16 män och 14 kvinnor främmande fattigvårdssamhällen.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

Ålder	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	1	—	—	—	—	—	1
Pensionärer mellan 16—20 år	1	—	—	—	—	—	1
„ 21—30 „	2	—	—	1	—	—	3
„ 31—40 „	4	1	—	5	—	—	10
„ 41—50 „	10	1	—	7	1	—	19
„ 51—60 „	11	2	6	14	4	2	39
„ 61—70 „	19	4	6	6	3	10	48
„ 71—80 „	21	12	26	14	11	27	111
„ 81—90 „	12	4	27	7	1	22	73
„ över 90 år	1	—	1	—	—	—	2
Summa	82	24	66	54	20	61	307

Dessa 307 pensionärer ha åtnjutit vård under sammanlagt 65.041 vårddagar, varav 28.661 dagar belöpa sig på 109 män och 96 kvinnor, vilka vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Av de å ålderdomshemmet vårdade pensionärerna åtnjöto 184 folkpension. Den äldsta manliga pensionären har under år 1945 varit f. d. jordbruksarbetaren Karl Alfred Lejdström, född år 1854, och den äldsta kvinnliga änkefru Anna Katarina Lundell, född år 1855.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

Icke arbetsföra:	Män	Kvinnor	Summa
Sinnessjuka och sinnesslöa	11	17	28
Blinda och litet seende	2	2	4
Lama och ofärdiga	8	3	11
Ständigt sängliggande	73	64	137
Lungsjuka	2	—	2
Ålderstigna och sjukliga	49	30	79
Minderåriga barn	1	—	1
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	12	9	21
Av annan orsak partiellt mindre arbetsföra	14	10	24
Summa	172	135	307

Pensionärernas sysselsättning har bestått dels av arbeten för hemmets räkning i form av vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, måleri, snickeri och div. trädgårdsarbeten m. m., dels av arbeten för enskilda personer i form av vedsågning och vedhuggning, div. trädgårdsarbeten, fjäderspritning m. m.

I hemmets tvättinrättning har under året avverkats 78.046 kg. tvätt, varav för enskilda personer 50.176 kg.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna under åren 1936—1945.

Artiklar	1936 Kr.	1937 Kr.	1938 Kr.	1939 Kr.	1940 Kr.	1941 Kr.	1942 Kr.	1943 Kr.	1944 Kr.	1945 Kr.
Rågmjöl	18: 25	21: 25	22: 50	20: 63	23: 50	26: 44	28: 80	25: —	28: —	23: —
Rågsikt	25: —	29: 25	30: 75	28: 63	31: —	32: 78	34: 75	—	—	—
Vetemjöl	33: 75	33: 82	32: —	34: 50	39: 13	37: 48	39: 60	39: 15	38: 13	35: 95
Korngryn	21: 50	28: —	27: 75	23: —	32: 25	46: 75	44: 22	42: 50	39: 25	36: —
Ärter	28: —	28: 12	28: 25	29: 67	—	67: 67	69: 50	62: 50	48: —	44: 75
Fläsk	134: 75	133: 50	148: 12	151: 63	179: 75	246: 38	265: —	375: —	350: —	380: —
Sill	48: 50	30: 75	29: 50	25: 83	68: 47	119: 38	—	100: —	133: —	153: —
Havregryn	26: —	31: 12	33: 50	33: 38	43: 38	53: —	53: —	45: 38	45: —	45: —
Risgryn	36: —	36: —	36: 75	30: 25	47: —	79: 75	124: —	119: —	114: —	99: —
Kaffe	193: 75	204: 50	172: 50	172: 50	282: 75	341: 25	425: —	430: —	440: —	423: 75
Socker	36: 75	37: 55	37: 94	38: 38	41: 69	47: 06	56: 81	58: 13	53: 75	55: 88
Bruna bönor	44: —	37: 50	40: 50	73: 67	85: —	104: 17	—	—	119: 50	110: 25
Margarin	91: 75	116: 25	128: 38	127: 33	145: —	270: —	255: —	246: 75	216: 56	201: 13
Farrin	29: —	30: 25	31: —	31: 75	35: —	40: 67	—	53: —	53: —	53: —

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1943, 1944 och 1945, fördelat distriktsvis.

Distr. n:o	År 1943			År 1944			År 1945		
	Understödskostnad distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person
N:o 1	6,508: —	500: 61	390: 63	5,957: 80	496: 48	372: 36	8,202: 50	482: 50	390: 60
„ 2	5,899: —	536: 27	456: 92	4,454: 60	494: 95	445: 44	6,229: 70	519: 14	479: 21
„ 3	7,997: —	499: 83	477: 46	6,424: 32	494: 17	494: 18	6,476: 16	539: 68	539: 68
„ 4	8,221: 50	541: 43	476: 60	8,141: —	581: 50	478: 88	7,448: —	532: —	532: —
„ 5	4,903: 50	500: 35	494: 30	4,542: 50	504: 72	504: 66	4,302: 75	537: 84	537: 84
„ 6	4,701: —	508: 21	417: 86	3,999: 80	444: 42	363: 62	7,052: 19	542: 48	470: 15
„ 7	3,249: 50	437: 93	385: 92	3,225: 15	460: 74	403: 14	3,731: 95	466: 49	414: 66
„ 8	6,565: 85	498: 54	386: 22	6,860: 85	527: 76	428: 80	8,659: 30	577: 29	455: 75
„ 9	2,562: 25	409: 96	409: 96	2,538: 60	423: 10	423: 10	2,659: 66	531: 93	531: 93
„ 10	4,129: 04	589: 86	458: 78	4,231: 44	604: 49	470: 16	3,386: 84	483: 83	338: 68
„ 11	3,863: 50	468: 30	376: 90	2,986: —	497: 66	426: 57	3,579: 34	511: 33	238: 62
Genomsnittskostnad	5,324: 78	457: 60	394: 30	4,851: 10	502: 75	437: 34	5,611: 67	520: 41	448: 10

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården dels i genomsnitt under 5-årsperioder åren 1920—1939 och dels årsvis åren 1940—1945.

Åren	Bruttokostnad			Nettokostnad		
	Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.	Summa Kr.	Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.	Summa Kr.
1920—1924	122,516: 25	452,688: 92	575,202: 17	78,473: 75	413,524: 36	511,998: 11
1925—1929	198,691: 50	460,036: 37	658,727: 87	89,216: 91	407,143: 75	496,360: 66
1930—1934	249,991: 55	449,927: 54	659,919: 08	117,880: 78	364,434: 88	482,315: 67
1935—1939	277,655: 52	368,086: 64	645,722: 16	128,513: 70	256,844: 06	385,357: 77
1940	318,069: 31	361,170: 01	679,239: 32	139,306: 45	232,857: 18	372,163: 63
1941	331,978: 78	407,989: 08	739,967: 81	138,634: 95	290,855: 55	429,490: 50
1942	347,048: 43	392,026: 68	739,077: 11	121,949: 79	258,193: 79	380,143: 58
1943	338,440: 99	377,891: 16	716,332: 15	119,885: 90	252,455: 19	372,341: 09
1944	363,299: 21	397,233: 87	760,533: 08	143,790: 76	281,711: 94	425,502: 70
1945	431,265: 30	423,972: 09	855,237: 39	158,963: 66	269,027: 90	427,991: 56

Tabell, som utvisar hur kostnadssummorna fördelas på invånare och skattekronor m. m. dels i genomsnitt under 5-årsperioder åren 1920—1939 och dels årsvis under åren 1940—1945.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården		Nettokostnaden för yttre fattigvården		Underhållskostnad på Ålderdomshemmet		Understödstagare på Ålderdomshemmet		
		fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	Understödstagare pr år Kr.	Understödstagare pr dag Kr.	Antal underhållsdagar	Antal	Medeltal pr dag
1920—1924	351,984	17: 86	1: 74	14: 05	1: 42	1,051: 48	2: 81	41,775	270	114
1925—1929	284,882	16: 89	1: 77	13: 88	1: 48	1,067: 31	3: 03	60,798	377	164
1930—1934	352,579	15: 57	1: 37	11: 77	1: 03	1,377: 48	3: 77	66,410	362	181
1935—1939	497,491	11: 05	0: 81	7: 38	0: 54	1,489: 20	4: 08	69,434	326	186
1940	649,176	9: 61	0: 57	6: 01	0: 35	1,701: 90	4: 65	68,445	295	187
1941	674,405	10: 90	0: 64	7: 40	0: 43	1,752: 95	4: 83	68,754	300	192
1942	744,256	9: 33	0: 52	6: 33	0: 33	1,836: 23	4: 95	70,033	282	189
1943	857,313	8: 73	0: 43	5: 91	0: 31	1,912: 09	5: 32	63,575	286	177
1944	843,548	9: 60	0: 50	6: 36	0: 33	2,041: —	5: 60	64,835	308	180
1945	880,956	9: 28	0: 49	5: 83	0: 30	2,409: —	6: 60	65,041	307	179

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

År	Antal kyrkoskrivna invånare vid årets slut	Antal understödstagare	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1920—1924	30,322	2,720	7,61 %	0,89 %	8,50 %
År 1925—1929	29,387	2,476	7,04 %	1,11 %	8,15 %
År 1930—1934	30,996	2,240	6,24 %	1,09 %	7,33 %
År 1935	32,616	2,213	5,5 %	0,98 %	6,48 %
År 1936	33,879	2,017	4,97 %	0,70 %	5,67 %
År 1937	35,378	1,818	4,89 %	0,68 %	5,57 %
År 1938	36,551	1,699	3,76 %	0,7 %	4,46 %
År 1939	37,848	1,634	3,59 %	0,73 %	4,32 %
År 1940	38,729	1,723	3,79 %	0,66 %	4,45 %
År 1941	39,421	1,720	3,6 %	0,76 %	4,36 %
År 1942	40,797	1,771	3,69 %	0,62 %	4,31 %
År 1943	42,707	1,692	3,3 %	0,66 %	3,96 %
År 1944	44,306	1,734	3,22 %	0,70 %	3,92 %
År 1945	46,118	1,823	3,28 %	0,67 %	3,95 %

Tablå över fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1945.

DEBET:

Inkomster:

Yttre fattigvården:

Bidrag och ersättningar:		
Statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda samt av pensioner och sjukkassor	148.936: 06	
Övriga inkomster ..	6.008: 13	154.944: 19
Uttaxerade medel från Drätselkammaren ..		426.991: 56
Ålderdomshemmet:		
Försäljning och utförda arbeten	78.029: 97	
Hyror ..	12.008: 69	
Bidrag och ersättningar: (vårdavg. av främmande kommuner, enskilda, landstinget, staten samt av pensioner	183.160: 69	
Övriga inkomster ..	102: 29	273.301: 64
	Summa Kronor	855.237: 39

KREDIT:

Utgifter:

Yttre fattigvården:

Personalkostnader ..	49.495: 92
Administrationskostnader	15.748: 11
Underhållskostnader ..	310: 15

Understöd med karaktär av fattigvård	196.524: 32	
Understöd utan karaktär av fattigvård	33.622: 25	
Anstaltsvård	97.535: 12	
Sjukvård och begravningskostnader	14.248: 48	
Övriga sociala utgifter	13.250: —	
Anskaffning av inventarier	1.437: 69	
Diverse utgifter	1.800: 05	423.972: 09
Ålderdomshemmet:		
Personalkostnader	129.676: 81	
Administrationskostnader	1.954: 47	
Rörelsekostnader	19.863: 76	
Underhåll av byggnader	38.116: 82	
Underhåll av maskiner och inventarier	6.547: 76	
Räntor	48.800: —	
Sjukvård och begravningskostnader	9.251: 37	
Hushåll, tvätt och beklädnad	105.623: 96	
Lokalkostnader	45.683: 46	
Anskaffning av inventarier	11.792: 68	
Diverse utgifter	13.954: 21	431.265: 30
	Summa Kronor	855.237: 39

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Under Fattigvårdens förvaltning stående fonder.

DEBET:

Tillgångar vid årets början.		
Enligt föregående års balansräkning		214.869: 56
Inkomster under året.		
Influtna räntor	7.678: 82	
Utgifter utöver inkomster	69: 88	7.748: 70
Skulder vid årets slut.		
Fonder enligt specifikation		214.799: 68
	Kronor	437.417: 94

KREDIT:

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation			214.869: 56
Utgifter under året.			
Utbetalda understöd		7.694: 70	
Skötsel av grav		20: —	
Annonser		34: —	7.748: 70
Tillgångar vid årets slut.			
Västerås stad, andel i 1940 års lån	103.199: 22		
Birger Rollins sterbhus, lån mot inteckning i fastigheten Lustigkullagatan 10	6.000: —		
På kapitalräkning insatta medel	2.534: 61		
På sparkasseräkning insatta medel	93.023: 46	204.757: 29	
Andel i fondernas gemensamma behållning		10.042: 39	214.799: 68
		Kronor	437.417: 94

Under Fattigvårdens förvaltning:

	Behållning 1/1 1945 Kr.	Under året Inkomster Kr.	Under året Utgifter Kr.	Behållning 31/12 1945 Kr.
Anna Helena Almströms fond	4,000: —	143: 39	142: —	4,001: 39
Ulrika Anderssons fond	500: —	19: 02	19: 02	500: —
J. G. Berglunds fond	118,923: 20	4,244: 69	4,034: —	119,133: 89
Ulrika Godenius fond	2,000: —	72: 44	72: 44	2,000: —
Johanna Hallströms fond	2,538: 16	81: 96	81: 96	2,538: 16
Hedda Hoffmans m. fl. fonders räntebehålln.	123: 90	122: 73	124: 03	122: 60
Fanny Johanssons fond	5,001: 02	179: 97	180 —	5,000: 99
Johanna Mat:ha Janssons fond	548: 78	20: 50	20: —	549: 28
Fanny o. Olivia Kolméns fond	42,668: 85	1,436: 86	1.800: —	42,305: 71
Malmströms fond	10,000: —	359: 25	359: 25	10,000: —
Alex. Mossbergs fond	642: 76	24: 14	18: 10	648: 80
Regina Möllers fond	5,000: —	179: 99	179: 99	5,000: —
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4,500: —	161: 71	161: 71	4,500: —
Beate Louise Vougts fond	10,000: 17	384: 13	384: —	10,000: 30
Vretmans fond	4,343: 86	97: 30	50: —	4,391: 16
Anders Nordlövs fond	649: 46	24: 87	18: 65	655: 68
P. Bilschiers fond	1,195: 73	43: 90	32: 92	1,206: 71
Anna Sofia Sjöbergs fond	393: 42	14: 65	10: 99	397: 08
Hedda Hoffmans fond	840: 25	30: 73	23: 05	847: 93
Anders Petter Ljunglöfs fond	1,000: —	36: 59	36: 59	1,000: —
Summa kronor	214,869: 56	7,678: 82	7,748: 70	214,799: 68

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 15

Nr 15. Inrättande av ett uppbördsverk i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vid 1945 års riksdag beslutats genomgripande reformer av vårt uppbörds- och folkbokföringsväsende samt magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige föreslagit, att en särskild kommitté skulle tillsättas med uppdrag att utreda frågan om därav föranledda ändringar i organisationen av stadens uppbörds- och mantalsskrivningsväsende, så ha stadsfullmäktige den 28 februari 1946 tillsatt en sådan kommitté med följande ledamöter: målerіföreståndaren Alb. Lundkvist, borgmästare Olov Rylander, riksdagsmannen David Hall, kontorschefen Einar Keijser, avdelningschefen Filip Dahlström, ombudsmannen Erik Genell, taxeringsintendenten Arnold Westring, stadsdirektören Thjelvar Hedberg och kronouppbördskassören Oscar Karlsson med herr Lundkvist såsom sammankallande. Kommittén har utsett till ordförande herr Lundkvist och till sekreterare stadskamrersassistenten Folke Wahlsten.

Efter verkställd utredning får kommittén härmed överlämna följande redogörelse och förslag.

Gällande ordning för uppbörd och mantalsskrivning.

Enligt nu gällande uppbördsförfattningar uppbäras *kronoutskylderna,* d. v. s. statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnskatt, den särskilda förmögenhetsskatten, vissa statliga avgifter och vissa icke årligen återkommande skatter samt landstingsmedel m. m. under tre uppbördsterminer. I Västerås verkställes uppbörden av kronoutskylder av kronouppbördskontoret under magistratens inseende och ansvar. Den första uppbörden hålles i november under taxeringsåret, d. v. s. året efter inkomståret, den andra uppbörden, som avser värnskatt, hålles i februari påföljande år och den tredje uppbörden hålles i slutet av april och i början av maj samma år.

Kommunalutskylderna, som för Västerås vidkommande avse kommunal inkomstskatt och fastighetsskatt, uppbäras genom stadskamrerarekontorets försorg vid tre uppbördsstämmor, i mars, juni och september, året efter taxeringsåret.

Uppbörden av utskylderna verkställes utan anlitande av banker.

Mantalsskrivningen, som nu avser förhållandena den 31 december varje år, förrättas för närvarande av kronouppbördskassören under magistratens inseende i november och december. Mantalsskrivningsarbetet fortsätter på nyåret med skriftväxling och andra efterarbeten samt avslutas i februari månad.

Å kronouppbördskontoret upprättas vidare årligen stommar till inkomst- och fastighetslängder samt röstlängder och pensionsavgiftsförteckningar. Dessutom upprättas kronouppbördsbok och stomme till kommunal uppbördslängd samt utfärdas kronodebetsedlar.

På stadskamrerarekontoret verkställes debiteringen av kommunalutskylderna i uppbördslängden och utfärdas kommunaldebetsedlar.

Restlängd upprättas efter varje uppbördsstämma beträffande kronoutskylderna å kronouppbördskontoret och beträffande kommunalutskylderna å stadskamrerarekontoret.

Kronouppbördskassören upprättar slutligen i egenskap av riksförsäkringsanstaltens mantalsombud mot särskild ersättning arbetsgivareförteckning enligt olycksfallsförsäkringslagen.

Reformernas innebörd.

Uppbördsreformen innebär, att under det år då inkomst förvärvas eller förmögenhet äges, *inkomståret,* skall utgå *preliminär skatt* så beräknad, att den kan antagas väsentligen täcka den *slutliga skatt,* som efter verkställd taxering påföres för berörda inkomst och förmögenhet. Den preliminära skatten, som i princip utgår å inkomst från samtliga förvärvskällor, beräknas efter olika metoder för skilda förvärvskällor: på grundval av (under året näst före inkomståret verkställd) taxering i nuvarande ordning, kompletterad med s. k. preliminär taxering, eller med ledning av särskilt upprättade skattetabeller, vilka för olika inkomstbelopp angiva den därå under vissa förutsättningar belöpande skatten eller efter viss procent av inkomsten.

Krono- och kommunalutskylder skola debiteras, uppbäras, indrivas och redovisas gemensamt. Drätselkammarens befattning med debitering, uppbörd och redovisning av kommunalutskylder skall sålunda helt upphöra. Vad den kommunala utdebiteringen beträffar skall denna enligt föreliggande förslag, i samband med fastställande av utgifts- och inkomststaten i övrigt, bestämmas före utgången av oktober månad. Den debiterade eller med ledning av skattetabell eller efter procentsats beräknade preliminärskatten förfaller till betalning under sex uppbördsterminer, vilka infalla under månaderna mars, maj, juli, september, november och januari under *uppbördsåret* (mars ett år till och med februari nästföljande år). Understiger vid avräkningen den preliminära skatten motsvarande slutliga skatt förfaller därefter skillnaden såsom *kvarstående skatt* till betalning under de båda första uppbördsterminerna under det uppbördsår, som infaller näst efter vederbörligt taxeringsår. Kvarstående skatt, som icke uppgår till minst fem kronor, påföres dock icke. Överstiger den preliminära skatten motsvarande slutliga skatt, återbetalas det överskjutande beloppet, därest det uppgår till fem kronor, till den skattskyldige. Fastighetsskatt förfaller till betalning under uppbördsterminerna i september och november månader under taxeringsåret samt under terminen i januari månad nästföljande år. Under en eller flera uppbördsterminer förfaller likaledes *tillkommande skatt,* som utgöres antingen av fastighetsskatt, som debiteras på grund av beslut vilket fattats av prövningsnämnd eller av kammarrätten eller Kungl. Maj:t, eller av annan skatt än fastighetsskatt, som debiteras på grund av beslut vilket fattats av prövningsnämnd senare än den 10 oktober under taxeringsåret eller av kammarrätten eller Kungl. Maj:t.

Arbetsgivare eller annan, vilken utbetalar belopp som för mottagaren utgör sådan inkomst av tjänst, vilken hänför sig till skattskyldigs huvudsakliga arbetsanställning eller eljest är dennes huvudsakliga inkomst av tjänst, är i regel skyldig verkställa avdrag å utbetalt belopp för gäldande av preliminär och kvarstående skatt.

Enär preliminär skatt, som beräknas enligt de nyss angivna grunderna, i många fall kan komma att skilja sig från motsvarande slutliga skatt, skall i de fall, då skillnaden är mera avsevärd, rättelse, *jämkning,* av den *lokala skattemyndigheten* kunna vidtagas i preliminärskatten, så att den bättre överensstämmer med den slutliga skatt, som kan antagas komma att påföras.

Skatt skall inbetalas genom postverket eller penninginrättning till vederbörande uppbördsmyndighet.

De nya uppbördsbestämmelserna skola träda i kraft den 1 januari 1947. Den nya uppbördsorganisationen skall dock vara färdig redan den 1 juli 1946.

Folkboksföringsreformen, som i princip men ännu icke i detalj beslutats av riksdagen, innebär bl. a., att den avgörande tidpunkten för mantalsskrivningen ändrats från den 31 december till den 31 oktober samt att i övrigt kronouppbördskontorets arbetsuppgifter väsentligt förändrats. Sålunda tillkommer visst arbete med förande av kortregister, vilket arbete kommer att fortgå hela året, varemot det nu kvantitativt betydande arbetet med utskrivning av stommar till längder och uppbördsbok samt av namn och adresser å debetsedlar bortfaller genom att detta arbete övertages av länsstyrelsens folkbokföringsavdelning.

Som av ovanstående redogörelse framgår innebära berörda reformer väsentliga förändringar i nu gällande ordning för debitering, skattebetalning och redovisning samt med avseende å kronouppbördskontorets befattning med folkbokföringen.

Det nya uppbördsverkets organisation.

Beträffande själva organisationen föreskriver uppbördsförordningen den 31 december 1945, att i de större magistratsstäderna, däribland Västerås, skola inrättas särskilda, av städerna bekostade uppbördsverk under ledning av en *kronokamrerare*, vilken är lokal skattemyndighet. Kronokamreraren skall ensam bära ansvaret för sin förvaltning och därjämte svara för indrivningens och redovisningens behöriga verkställande genom utmätningsmannen. Magistratens befattning med mantalsskrivnings- och uppbördsväsendet skall upphöra. De uppgifter, som röra taxering och som nu handhavas av magistraten, skola likaledes överflyttas på uppbördsverket. I sin tjänsteutövning skall kronokamreraren stå under länsstyrelsens tillsyn.

De arbetsuppgifter, som skola ankomma på uppbördsverket äro i huvudsak följande:

1) mantalsskrivning;

2) upprättande av arbetsgivareförteckningar;

3) upprättande av röstlängd;

4) upprättande av pensionsavgiftsförteckning;

5) visst biträde med taxeringsarbetet;

6) debitering av skatt samt iordningställande och expediering av debetsedlar;

7) preliminär taxering, jämkning av skatt, meddelande av beslut om befrielse från eller nedsättning av löneavdrag samt om anstånd med erläggande av skatt, övervakning — närmast under länsstyrelsen — att arbetsgivare fullgöra sina skyldigheter att verkställa löneavdrag samt meddelande av råd och anvisningar åt arbetsgivare och skattskyldiga rörande tillämpning av bestämmelserna om löneavdrag;

8) redovisning till länsstyrelsen av erlagd skatt;

9) redovisning till länsstyrelsen av böter samt av övriga avgifter och medel, som skola ingå i kronoräkenskaperna.

En jämförelse mellan det nuvarande kronouppbördskontorets och det blivande uppbördsverkets arbetsuppgifter ger vid handen, att det minst kvalificerade arbetet, huvudsakligen skrivarbete av olika slag, som hitintills utgjort en stor del av det totala arbetet kommer att få en betydligt mindre omfattning under det att nya uppgifter, till större delen av mycket krävande och kvalificerad natur, tillkomma.

Kommittén föreslår för Västerås vidkommande ett uppbördsverk uppdelat på två avdelningar, nämligen en debiterings- och kontrollavdelning samt en mantals- och uppbördsavdelning. Båda avdelningarna böra under kronokamreraren förestås av relativt kvalificerade befattningshavare, förslagsvis benämnda assistenter. Den ene

av assistenterna, benämnd förste assistent, som skall förestå debiterings- och kontrollavdelningen, bör besitta de högsta kvalifikationerna, dels med hänsyn till arbetets art och vikt och dels med hänsyn till att han bör vara kronokamrerarens närmaste man och vid ledighet kunna uppehålla dennes tjänst.

I härvid fogade bilagor lämnas en uppställning över den av kommittén föreslagna organisationen och de på uppbördsverket fallande arbetsuppgifterna.

Det nuvarande kronouppbördskontorets personal består av följ. befattningshavare:

1 kronouppbördskassör

1 kanslibiträde

2 kontorsbiträden av I klass

2 „ „ II „

5 stadigvarande anställda extra skrivbiträden samt vid uppbörd och vid andra tillfällen av arbetsanhopning erforderlig extra personal. Den ständigt sysselsatta personalen uppgår sålunda till 11 personer.

Som framgår av bilagorna föreslår kommittén i fråga om *personalbehovet* en organisation av uppbördsverket med sammanlagt 19 stadigvarande anställda befattningshavare, sålunda en utökning med 8 personer. De föreslagna nya befattningarna äro:

2 assistenter

2 kanslibiträden

1 kontorsbiträde av I klass

4 kontorsbiträden av II klass

2 kontrollanter

Antalet stadigvarande anställda extra skrivbiträden torde kunna reduceras med 2. Härtill må anmärkas, att de arbetsuppgifter, som avses för den nya befattningen som kontorsbiträde av 1 klass å mantals- och uppbördsavdelningen, nu fullgöras av det å kontoret anställda kanslibiträdet. Då hennes återstående tjänstetid endast är 7 år, synes hon lämpligen icke böra tilldelas nya arbetsuppgifter. Kontorsbiträdesbefattningen av I klass bör därför tills vidare icke tillsättas. Såsom följd härav måste redan från början de två i organisationsplanen upptagna kanslibiträdesbefattningarna nybesättas.

I fråga om *behovet av extra arbetskraft* har kommittén sökt göra vissa beräkningar.

Beträffande arbetet inom uppbördsdetaljen synes detta bliva tämligen jämnt fördelat under året, varför någon extra personal knappast erfordras. Beträffande arbetet i övrigt bliva juni och juli samt november, december och januari mest arbetstyngda. Juni och juli upptagas företrädesvis av arbetet med avskrifter av årets taxeringslängder, utprickning och kollationering av röstlängderna samt uträkning av inkomst- och förmögenhetsskatten. Därest dessutom den ordinarie personalen skall kunna beredas semester under nämnda månader ökas behovet av extra arbetskraft ytterligare. Under november, december och delvis januari kommer debetsedlarnas utsändande samt mantalsarbetet, att taga största tiden i anspråk. En preliminär beräkning av behovet av tillfällig arbetskraft under berörda fem månader av året ger till resultat c:a 2.500 arbetstimmar. Efter hittills tillämpade ersättningsgrunder kan kostnaden för tillfällig arbetskraft beräknas till omkring 4.000 kronor.

Framhållas må, att ehuru personalen enligt den föreslagna organisationsplanen fördelats på två avdelningar, personalen självfallet kan dirigeras till den avdelning, där behov av arbetskraft föreligger.

Kommittén har undersökt huruvida personal kan överföras till uppbördsverket från stadskamrerarekontoret, som i fortsättningen icke kommer att taga någon befattning med arbetet med kommunalutskylderna. Stadskamrerarekontoret har emellertid icke någon för dessa arbetsuppgifter heltidsanställd personal utan har härför i huvudsak använt sig av extra personal. En viss arbetsminskning kommer självfallet att inträda för stadskamrerarekontoret till följd av uppbördsreformen och stadskamrerarekontorets kostnader för tillfällig arbetskraft torde kunna minskas med omkring 5.000 kronor.

För kronokamrerare gälla samma kompetenskrav, som för häradsskrivare. Kronokamrerare skall utses av stadsfullmäktige eller, efter deras bestämmande, av drätselkammaren eller särskild styrelse eller nämnd i staden. Kommittén föreslår, att drätselkammaren bemyndigas tillsätta befattningen som kronokamrerare samt att drätselkammaren bemyndigas handlägga frågor om anslag för uppbördsverket, förordnande av biträdande personal samt ledighet för kronokamreraren och övrig personal vid uppbördsverket. Beslutet om tillsättande av kronokamrerare skall underställas länsstyrelsen, som har att pröva den utseddes lämplighet för tjänsten. Det förutsättes i förordningen, att nuvarande kronouppbördskassörer som regel skola utses till kronokamrerare.

Vidkommande *lönesättningen* för uppbördsverkets personal får kommittén anföra följande.

Kronouppbördskassören är för närvarande placerad i 18 lönegraden. Såsom framgår av vad ovan anförts äro de arbetsuppgifter, som åvila kronokamreraren mera omfattande och ansvarsfulla än kronouppbördskassörens nuvarande åligganden. En jämförelse med häradsskrivarnas ställning ligger närmast till hands. Västerås stad har en folkmängd, som motsvarar inemot två ordinära fögderier. Utöver de uppgifter, som i fögderierna ankomma på häradsskrivare, är kronokamrerare emellertid ansvarig för indrivningens och redovisningens behöriga verkställande. Häradsskrivarna äro placerade i lönegrad A 24 i statens allmänna löneplan motsvarande en begynnelselön i F-ort (Västerås) av kr. 10.945:— och en slutlön av kr. 12.890:— inkl. kris- och rörligt tillägg. Under hänvisning till vad sålunda anförts och med framhållande av att tjänsten är att betrakta som en sluttjänst, föreslår kommittén, att kronokamreraren placeras i 22 lönegraden i stadens löneplan, som ungefärligen motsvarar A 27 och som innebär en begynnelselön av kr. 12.552:— och en slutlön av kr. 14.352:— inkl. 22 % dyrtidstillägg på kr. 9.600:—.

Förste assistenten, som skall förestå debiterings- och kontrollavdelningen och som skall vara kronokamrerarens närmaste man, föreslår kommittén placerad i lönegrad 13 motsvarande en begynnelselön av kr. 7.400:— och en slutlön av kr. 9.179:— inkl. 22 % dyrtidstillägg. Till jämförelse må nämnas, att landskontorist i lönegrad A 17 har en begynnelselön av kr. 7.180:— och en slutlön av kr. 9.184:— inkl. nu utgående tillägg.

Den andre assistenten föreslår kommittén placerad i lönegrad 11 motsvarande en begynnelselön av kr. 6.266:— och en slutlön av kr. 7.993:— inkl. 22 % dyrtidstillägg. Närmast jämförliga befattning i statlig tjänst är häradsskrivareassistent, som hänföres till lönegrad Eo 15 med en begynnelselön av kr. 6.029:— och en slutlön av kr. 7.671:— inkl. nu utgående tillägg.

Det kan ifrågasättas, om icke de båda assistentbefattningarna till en början böra tillsättas på förordnande under ett år, efter vilken tid deras lämplighet för tjänsten bättre kan bedömas.

Enligt kommitténs förslag skall på debiterings- och kontrollavdelningen tillsättas två kontrollanter, vilka bl. a. skola ha till uppgift att besöka arbetsgivare för att kontrollera löneavdrag, lämna råd och anvisningar i frågor, som beröra uppbörden, samt undersöka behovet av jämkningar av preliminär skatt. Lämplig utbildning för dessa synes vara tjänstgöring som exekutionsbiträde. Av kontrollanterna bör en placeras i lönegrad och den andra få anställning på extra stat. Med hänsyn till arbetets art anser kommittén, att den ena befattningen bör hänföras till lönegrad 8 med en begynnelselön av kr. 4.919: — och en slutlön av kr. 6.266: — inkl. 22 % dyrtidstillägg och att lönen för den andra befattningen bör bestämmas till kr. 4.500: — motsvarande begynnelselönen i 7:de lönegraden.

Kommittén vill i detta sammanhang anmärka, att exekutionsverkets arbetsbörda efter en övergångstid med all sanolikhet kommer att starkt reduceras. När exekutionsverkets handräckningsavdelning på sin tid inrättades, avsågs att denna organisation skulle äga bestånd endast till den tidpunkt, då uppbördsreformen skulle träda i kraft.

Kommittén erinrar om att enligt en i finansdepartementet och socialdepartementet utarbetad den 18 februari 1946 dagtecknad promemoria rörande vissa frågor i samband med uppbördsreformen vederbörande städer snarast skola vidtaga åtgärder för tillsättande av kronokamrerare och föreslår, att sedan kronokamrerare tillsatts, övriga befattningar inom uppbördsverket tillsättas på tidpunkter, som drätselkammaren efter kronokamrerarens hörande må finna lämpliga.

Kronouppbördskontorets nuvarande lokaler, som bestå av 3 rum, varav 2 större, äro otillräckliga för uppbördsverkets behov. Kommittén har undersökt möjligheterna, att inom samma byggnad erhålla ytterligare utrymme. Hälsovårdsnämnden disponerar där 3 och föreningen Rädda Barnen 1 rum. Dessa rum böra tillföras uppbördsverket, enär möjligheter icke finnas att på annat sätt anskaffa erforderliga lokalutrymmen.

I fråga om den kostnadsökning, som föranledes av uppbördsverkets inrättande hänvisas till nedanstående tablå.

Föreslagen löneplan.

Kronokamrerare, lönegrad 22, löneklass 25	14.352: —	
Förste assistent, lönegrad 13, löneklass 13	7.400: —	
Andre assistent, lönegrad 11, löneklass 11	6.266: —	
2 kanslibiträden, lönegrad 6, löneklass 6	8.388: —	
3 kontorsbiträden av I klass, lönegrad 5, löneklass 5	11.727: —	
6 kontorsbiträden av II klass, lönegrad 3, löneklass 3	20.376: —	
1 kontrollant, lönegrad 8, löneklass 8	4.919: —	
1 kontrollant	4.500: —	
3 extra skrivbiträden (lön beräknad med kr. 2.100: — plus 22 % dyrtidstillägg per år)	7.686: —	
Extra arbetskraft	4.000: —	89.614: —

Nuvarande löneplan.

Kronouppbördskassör, lönegrad 18, löneklass 21	12.066: —
1 kanslibiträde, lönegrad 6, löneklass 9	5.314: —
2 kontorsbiträden av I klass, lönegrad 5, löneklass 8	9.838: —
2 kontorsbiträden av II klass, lönegrad 3, löneklass 3	6.792: —
	34.010: —

Extra arbetskraft	18.910: —	52.920: —
Ökade lönekostnader kronor		36.694: —

Anmärkning: I lönerna har inräknats 22 % dyrtidstillägg. I den föreslagna löneplanen har räknats med begynnelselönen i respektive lönegrader utom för kronokamreraren, varför de faktiska ökade lönekostnaderna blivit något högre. Vidare är att märka, att en av befattningarna som kontorsbiträde av I klass under en övergångstid avses uppehållen av kronouppbördskontorets nuvarande kanslibiträde.

Övriga ökade kostnader.

Lokalhyra (Hälsovårdsnämndens och föreningen Rädda Barnens nuvarande lokaler)	1.600: —	
Städning och lyse	1.000: —	
Ersättning till postverket för dess medverkan vid uppbörd	30.000: —	
Ökade administrationskostnader m. m.	6.000: —	
Minskade inkomster för debetsedelslösen m. m.	27.000: —	65.600: —
		102.294: —
Summa ökade kostnader och minskade inkomster avrundade med hänsyn till anmärkningen härovan ... Kronor		106.000: —

Härifrån avgår kostnader för följande arbetsuppgifter, som icke längre komma att åvila staden.

Kronouppbördskontoret.

Extra biträden vid uppbörd	1.800: —	
Semestervikarie för kronouppbördskassören	300: —	
Lokal för uppbörd	1.140: —	
Distribution och tryckning av debetsedlar	1.600: —	
Diverse kostnader	1.000: —	5.840: —

Stadskamrerarekontoret.

Lokal för uppbörd	800: —	
Distribution och tryckning av debetsedlar	2.300: —	
Extra biträden	5.000: —	
Diverse kostnader	1.000: —	9.100: —
Kronor		14.940: —

Utöver ovannämnda kostnadsökningar tillkommer stadens ersättning till länsstyrelsen för tillhandahållande av stommar till mantalslängder, röstlängder m. m. samt debetsedlar. Någon uppgift beträffande storleken av dessa kostnader har ej stått att få, men kommittén har uppskattningsvis beräknat dessa till kr. 12.000: — per år d. v. s. 25 öre per invånare.

Summa ökade nettokostnader för Västerås stad skulle sålunda uppgå till i runt tal. kr. 103.000: — per år. Den beräknade kostnadsökningen för Västerås är ungefärligen av samma storleksordning som med Västerås jämförbara städer räknat med. Härvid är emellertid att märka, att kostnaderna för det nuvarande kronouppbördskontoret äro låga i förhållande till motsvarande kostnader i jämförbara städer.

Härtill kan anmärkas, att staden i fortsättningen icke behöver vidkännas någon förlust genom avskrivning av kommunalutskylder.

Engångskostnaderna för anskaffning av kontorsmaskiner och inventarier m. m. beräknar kommittén till c:a kr. 10.000: —.

Kommittén hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta inrätta ett uppbördsverk med den organisation som här föreslagits samt att drätselkammaren bemyndigas att tillsätta befattningen som kronokamrerare att handlägga frågor om anslag för uppbördsverket, förordnande av biträdande personal samt ledighet för kronokamreraren och övrig personal vid uppbördsverket samt att uppgöra förslag till instruktion för uppbördsverket.

Västerås den 9 maj 1946.

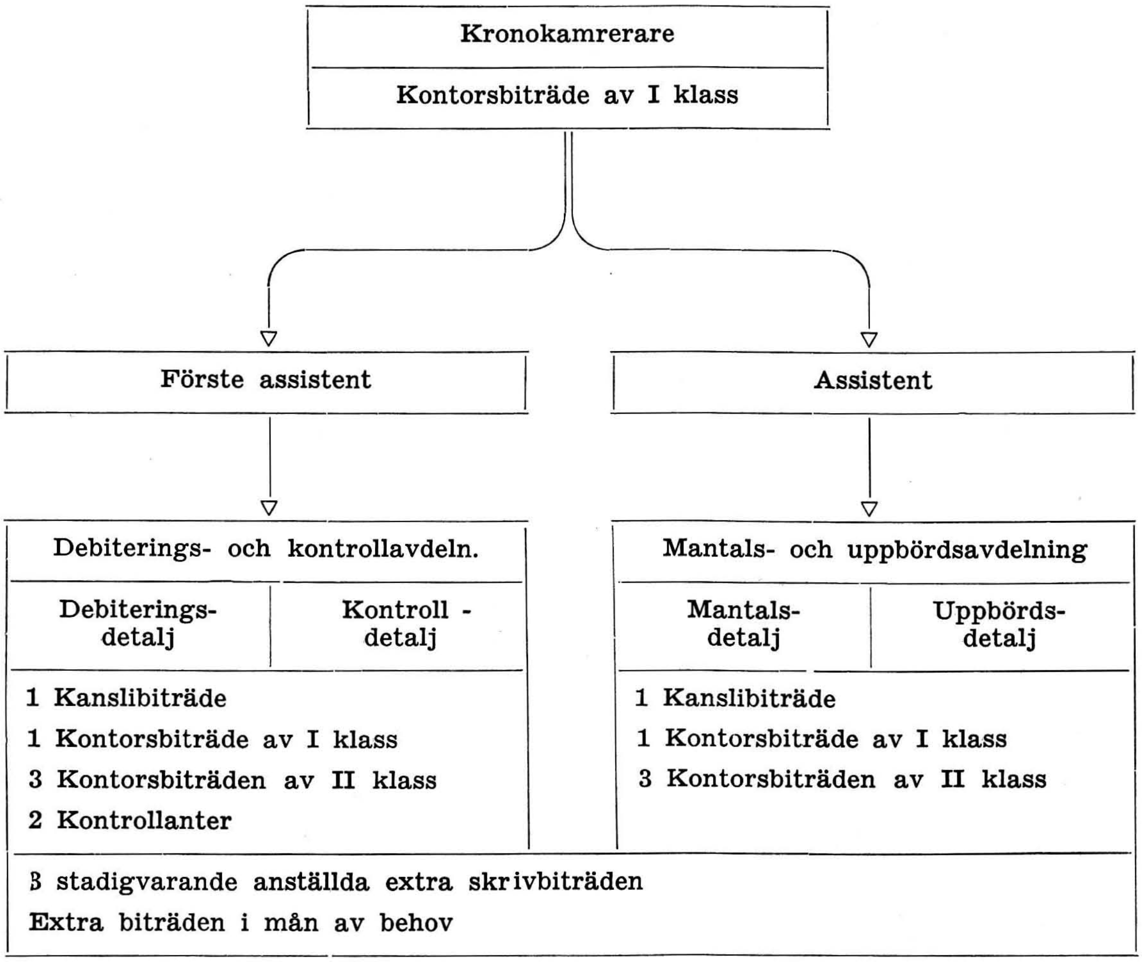
För kommittén:

ALB. LUNDKVIST.

/F. *Wahlsten.*

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Förslag till organisation av uppbördsverket i Västerås

Personal.

1 Kronokamrerare
2 Assistenter
2 Kanslibiträden
3 Kontorsbiträden av I klass
6 —„— „ II „
3 Extra skrivbiträden
2 Kontrollanter
Summa 19 befattningshavare vartill kommer extra biträden i mån av behov.

Förslag till organisation av uppbördsverket i Västerås.

KRONOKAMRERARE

a. Ledning och övervakning av uppbördsverkets verksamhet i beslutsmässiga avgöranden i alla ärenden som handläggas av verket.
b. Organisationsfrågor.
c. Utredningar.
d. Yttranden.
e. Upplysningar åt myndigheter och enskilda i frågor som beröra uppbördsverket.
f. Avgörande huruvida arbetsgivare i särskilda fall är ansvarig för arbetstagares skatter.
g. Förordnande om framställning om skattskyldigas eller arbetsgivares försättande i konkurs.
h. Anmälan om tillämpning av förelagt vite.
i. Kontroll av indrivningsverksamheten.
j. Inventering hos stadsfogden.
k. Viss befattning med taxeringsväsendet (jfr särskilt 4 §, 15 § 1 och 2 mom. Tax. f. o.)

KONTORSBITRÄDE AV I KLASS

a. Korrespondens.
b. Utskrift av taxeringsbevis m. fl. expeditioner.
c. Upprättande (i förekommande fall) av protokoll efter koncept eller diktamen: protokollsutskrifter.
d. Handläggning av expeditionsarbete eller övriga göromål som icke till följd av sin natur hänföras till viss avdelning.
e. Diarieföring (i den mån den ej av lämplighetsskäl ombesörjes å de särskilda avdelningarna).

FÖRSTE ASSISTENT

DEBITERINGS- OCH KONTROLLAVDELNING

DEBITERINGSDETALJ	KONTROLLDETALJ
a. Debitering av skatt i taxeringslängderna och i pensionsavgiftsförteckningen. b. Överföring av erlagd preliminärskatt samt överföring och i vissa fall debitering av slutlig skatt å uppbördskort (debetkort).	a. Kontroll av löneavdrag m. m. efter varje uppbördstermin och biträde vid övervakningen att arbetsgivare fullgöra sin avdrags- och redovisningsskyldighet. b. Förordnande — i fall då arbetstagare har flera anställ-

ASSISTENT

MANTALS- OCH UPPBÖRDSAVDELNING

MANTALSDETALJ	UPPBÖRDSDETALJ
a. Ombesörjande av mantalsskrivningen med allt därtill hörande arbete, däribland distribution, mottagande, sortering och granskning av huvudförteckningar och mantalsuppgifter, kontroll av mantalsuppgifterna mot församlings-	a. Kontroll av löneavdrag m. m. efter varje uppbördstermin och biträde vid övervakningen att arbetsgivare fullgöra sin avdrags- och redovisningsskyldighet. b. Granskning av stadsfogdens månadsrapporter över slutre-

DEBITERINGS- OCH KONTROLLAVDELNING

DEBITERINGSDETALJ

a. Debitering av skatt i taxeringslängderna och i pensionsavgiftsförteckningen.
b. Överföring av erlagd preliminärskatt samt överföring och i vissa fall debitering av slutlig skatt å uppbördskort (debetkort).
c. Förordnande att skattskyldig skall erlägga preliminär B-skatt i stället för preliminär A-skatt eller sådan skatt jämte preliminär C-skatt.
d. Uppdelning av de skattskyldiga i grupper med hänsyn till föreskrivna tider för debetsedlarnas färdigställande på sätt framgår under g.
e. Debitering av preliminär skatt.
f. Åsättande av preliminär taxering och därmed sammanhängande åtgärder.
g. Utskrivande av debetsedlar och uppbördskort (kreditkort) samt utsändande av debetsedlar å preliminärskatt för sjöman, inskriven vid sjömanshus, senast den *15 november* året näst före inkomståret; preliminär A-skatt för skattskyldig, som tidigare ej erlagt sådan skatt, senast den *18 december* under året näst före inkomståret: preliminär A-skatt för andra skattskyldiga senast den *18 januari* under inkomståret: preliminär B-skatt, för vilken löneavdrag skall verkställas, senast den *18 januari* under inkomståret; preliminär B-skatt, för vilken löneavdrag ej skall ske, senast den *25 februari* under inkomståret; preliminär C-skatt senast den *25 februari* under inkomståret; fastighetsskatt m. m. senast den *25 augusti* under taxeringsåret (under åren 1947 och 1948 dock senast den *25 februari* d. v. s. året efter respektive taxeringsår); och annan kvarstående skatt än fastighetsskatt m. m. senast den

KONTROLLDETALJ

a. Kontroll av löneavdrag m. m. efter varje uppbördstermin och biträde vid övervakningen att arbetsgivare fullgöra sin avdrags- och redovisningsskyldighet.
b. Förordnande — i fall då arbetstagare har flera anställningar och ingen kan anses som den huvudsakliga eller tvekan i sistnämnda hänseende föreligger — vid vilken anställning löneavdrag skall verkställas.
c. Jämkning av preliminär skatt samt befrielse från eller nedsättning av skatt i andra fall Förordnande om återbetalning av erlagd preliminärskatt i samband med jämkningsbeslut.
d. Beviljande av anstånd med inbetalning av kvarstående och tillkommande skatt.
e. Besked och upplysningar åt arbetsgivare, arbetstagare och övriga skattskyldiga i skattefrågor.

MANTALS- OCH UPPBÖRDSAVDELNING

MANTALSDETALJ

a. Ombesörjande av mantalsskrivningen med allt därtill hörande arbete, däribland distribution, mottagande, sortering och granskning av huvudförteckningar och mantalsuppgifter, kontroll av mantalsuppgifterna mot församlingsboken, rättelse av mantalslängdsstommarna, mottagande av anmälningar om flyttning m. m. samt skriftväxling med andra mantalsskrivningsförrättare.
b. Omhänderhavande av mantalsregistret (det hittills förda), komplettering av registret fortlöpande och genomgång av detsamma en gång årligen mot mantalslängden.
Omhänderhavande och ordnande av avtryckningsregistren (över befolkning, juridiska personer och fastigheter) samt tillhandahållande fortlöpande åt jämkningsavdelningen av inkommande avtryckskort, som föranleda jämkning av preliminär skatt.
c. Upprättande efter verkställd undersökning av förslag till yttranden i mantalsskrivningsmål och till skrivelser i underställningsärenden.
d. Upprättande av arbetsgivareförteckning.
e. Upprättande av inkomstlängdsstommar för icke territoriella taxeringsdistrikt och kollationering av stomme till fastighetslängd.
f. Färdigställande av röstlängd.
g. Färdigställande av pensionsavgiftsförteckning, dock ej debitering.

UPPBÖRDSDETALJ

a. Kontroll av löneavdrag m. m. efter varje uppbördstermin och biträde vid övervakningen att arbetsgivare fullgöra sin avdrags- och redovisningsskyldighet.
b. Granskning av stadsfogdens månadsrapporter över slutredovisade restförda skatter och införande i restlängden av anvisningar härom.
c. Aktualisering av restlängden i vad angår de skattskyldigas adresser, arbetsgivare m. m.
d. Granskning av hindersbevis samt granskning och specificering av avkortnings-, avskrivnings- och balanslängder. Viss inventering hos stadsfogden.
e. Uppgörande av dels summariska månadsrapporter till länsstyrelsen över slutredovisade restförda skatter och dels längd över debiterad preliminärskatt, som till följd av meddelat beslut om jämkning skall avkortas.
f. Uppgörande av månadsräkningar.
g. Upprättande av uppbördsstatistik.
h. Redovisning av andra uppbördsmedel och av böter.
Kreditering av inbetalda skatter och upprättande av restlängd verkställes av postverket.

skatt för andra skattskyldiga senast den *18 januari* under inkomståret: preliminär B-skatt, för vilken löneavdrag skall verkställas, senast den *18 januari* under inkomståret; preliminär B-skatt, för vilken löneavdrag ej skall ske, senast den *25 februari* under inkomståret; preliminär C-skatt senast den *25 februari* under inkomståret; fastighetsskatt m. m. senast den *25 augusti* under taxeringsåret (under åren 1947 och 1948 dock senast den *25 februari* d. v. s. året efter respektive taxeringsår); och annan kvarstående skatt än fastighetsskatt m. m. senast den *10 december* under taxeringsåret.

h. Upprättande och utsändande av debetsedlar å preliminär A-skatt och preliminär B-skatt, vilka avse ändring under inkomstårets lopp av sättet för uttagande av preliminär skatt; upprättande och översändande av nya debetsedlar till skattskyldiga, för vilka jämkning av preliminär skatt ägt rum.

i. Debitering av tillkommande skatt å uppbördskort; utfärdande av debetsedlar.

j. Upprättande av förteckning över skattskyldiga, till vilka för mycket inbetald preliminärskatt skall restitueras.

k. Beslut om ändring av felaktig debitering.

1 Kanslibiträde
1 Kontorsbiträde av I klass
3 Kontorsbiträden av II klass
2 Kontrollanter

d. Upprättande av arbetsgivare-förteckning.

e. Upprättande av inkomstlängdsstommar för icke territoriella taxeringsdistrikt och kollationering av stomme till fastighetslängd.

f. Färdigställande av röstlängd.

g. Färdigställande av pensionsavgiftsförteckning, dock ej debitering.

1 Kanslibiträde
1 Kontorsbiträde av I klass
3 Kontorsbiträden av II klass

...ter och upprättande av restlängd verkställes av postverket.

3 stadigvarande anställda extra skrivbiträden
Extra biträden i mån av behov

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 16

Nr 16. Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1945.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 sammanträden samt i sin egenskap av ungdomsnämnd 5 sammanträden. Nämndens delegation har dessutom haft 6 sammanträden.

Vid dessa sammanträden ha behandlats sammanlagt 1.241 protokollförda ärenden.

Yttranden ha av nämnden avgivits i 36 adoptivärenden, 8 äktenskapsskillnadsärenden och 25 ärenden angående åtalseftergift.

Arbetsförelägganden ha meddelats i 29 fall, varav 6 lett till intagning å arbetshem. I övriga fall har av olika anledningar med verkställandet av besluten fått anstå.

Samtliga utackorderade barn och fosterbarn inom staden ha inspekterats minst en gång under året, varemot de utom staden utackorderade barnen på grund av rådande förhållanden inom trafikväsendet icke inspekterats av nämnden, men vederbörande vistelsekommuners barnavårdsnämnder ha på begäran verkställt särskild inspektion av dessa barn samt häröver avgivit rapporter till nämnden.

Nämnden har i enlighet med gällande föreskrifter handhaft verksamheten med fria sommarresor för barn i och för landsvistelse. 461 barn ha på så sätt beretts fria resor, mot 379 under näst föregående år.

Antalet omhändertagna barn, som kvarstå till påföljande år, utgör 181. I förhållande till stadens folkmängd utgör de omhändertagna barnens antal 0,49 % mot 0,40 % år 1944.

Bruttokostnaden för barnavården har stigit med något över 10.900 kronor, och det uttaxerade beloppet har stigit med 16.427 kronor till 95.220 kronor mot 78.792 kronor jämfört med närmast föregående år.

Fördelad på innevånareantal och bevillningskronor utgör kostnaden respektive 2,06 och 0,11 kronor. Motsvarande siffror under 1944 voro 1: 78 och 0: 08.

Antalet bidragsförskottsansökningar har sjunkit något, varemot mödrahjälpsansökningarnas antal stigit betydligt, eller från 242 till 350.

Med berättelseårets utgång har läkareledamoten Doktor Josef Lundblad avgått och efterträtts av skolläkaren Doktor K. Granberg.

Doktor Lundblad, som sedan år 1931 varit ledamot av nämnden, har nedlagt ett högt skattat och betydelsefullt arbete till barnavårdens fromma i staden, särskilt när det gäller utgestaltningen av en del nya verksamhetsgrenar, som i början av nämndens verksamhet startades.

Genom den av riksdagen beslutade samorganisationen av barnhemsvården i riket ingår nämndens barnhem fr. o. m. 1 januari 1946 i den av länets landsting uppgjorda planen för ordnandet av denna fråga. Kostnaden för hemmets drift samt för inrättandet av nya barnhem kommer därmed att helt övergå på landstinget. Barnavårdsnämnden skall dock handhava den närmaste ledningen och ansvaret för hemmet.

Beträffande verksamheten i övrigt hänvisas till efterföljande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1946.

För Barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR. /*Axel Norén.*

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektören Em. Granér, ordförande.
Tjänstemannen Gösta Sjöberg, vice ordförande.
Ledamöter: Komminister Nils Berge, Doktor Josef Lundblad, Fru Anna Vestberg, Fru Lydia Billgren och Kyrkoskrivaren John Sjöblom.

Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Befattningshavare:

Avd. för samhällsvård och skyddsuppfostran:

Sekreterare och ombudsman m. m.: Fattigvårdssysslomannen Axel Norén fr. o. m. jan. 1926.

Kassörska och bokförerska m. m.: Kassörskan Anna-Lisa Adamsson fr. o. m. 1 jan. 1940.

Barnavårdsinspektris: Fröken Britta Wengelin fr. o. m. den 1 jan. 1945, dessförinnan extra fr. o. m. 1 januari 1944.

Övriga arbetsuppgifter utföras av på fattigvårdens stat upptagen vid byrån anställd personal.

Barnavårdsmännens avdelning:

Föreståndare och barnavårdsman: Carl E. Scott, fr. o. m. 1 jan. 1931.
Barnavårdsman: Fröken Elsa Hultgren fr. o. m. 15 april 1932.

Barnhemmet:

Föreståndarinna: Fröken Evy Aspling fr. o. m. 1 februari 1935.

Avd. 1.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under åren 1937—1945, fördela sig sålunda:

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhör annan kom.	Förebyggande åtgärder enl. 23 §					Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §		
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.
1937	56	50	59	59	55	14	12	1	—	2	4	22	21	3	30	20	104
1938	72	47	52	56	52	4	37	—	5	5	7	20	27	3	25	18	89
1939	96	43	52	49	44	9	21	—	6	10	7	20	36	3	21	18	81
1940	74	33	44	40	41	9	24	—	3	7	5	21	38	4	17	11	69
1941	125	49	53	45	44	7	46	—	2	15	5	15	40	3	20	18	79
1942	85	49	51	46	48	4	35	—	1	28	5	14	35	4	21	13	82
1943	69	51	46	48	37	7	11	—	5	24	6	19	39	5	19	12	105
1944	81	59	49	46	73	16	30	—	—	6	21	32	24	9	16	12	83
1945	91	57	56	42	59	5	30	1	—	20	32	45	22	13	15	13	86

I 14 fall ha ingångna anmälningar icke föranlett åtgärd.

De av nämnden omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Från föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till ensk. person inom kommun	ensk. person utom kommun	barnhem inom kommun	barnhem utom kommun	Skyddshem	Annan anstalt	Förhållande till stadens folkm. i 0/0
1936	172	24	26	170	2,004	62	104	15	8	12	21	0,66
1937	171	30	34	167	1,967	58	65	18	20	20	20	0,66
1938	167	18	30	155	1,975	50	61	23	16	22	14	0,51
1939	155	25	42	138	1,713	47	99	26	7	35	8	0,59
1940	138	32	17	153	1,955	47	55	16	2	19	14	0,40
1941	146	30	35	141	1,685	64	45	16	6	27	18	0,36
1942	141	30	26	145	1,795	53	46	20	8	27	17	0,41
1943	145	19	28	136	1,726	65	49	23	10	38	11	0,44
1944	136	53	23	166	1,848	71	52	17	8	19	17	0,40
1945	166	40	25	181	2,042	49	96	27	9	20	15	0,49

Därjämte ha 28 barn, hemmahörande i Västerås, varit omhändertagna och åtnjutit vård i olika form genom andra barnavårdsnämnder.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Anmaningsskrivelser	35	44	66	51	29	35	61	64	53	89
Svar å anmaningsskrivelser	38	27	60	26	31	52	42	39	36	31
Ansökningar hos länsstyrelsen	25	18	31	28	23	14	15	21	18	37
Påminnelser hos länsstyrelsen	94	98	96	94	77	74	62	76	73	62
Förklaringar hos länsstyrelsen	61	89	84	86	76	53	37	69	62	46
Andra skrivelser från nämnden	637	604	1329	1247	1788	1297	1752	1509	2169	1888
Summa	890	880	1666	1532	2024	1525	1969	1778	2411	2153

I 4 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten och Kungl. Maj:t.

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1934—1945 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1934	94,255: —	67,485: —	31,794	320,206: —	2: 12	0: 21
1935	97,032: —	65,649: —	32,616	379,313: —	2: 01	0: 19
1936	97,132: —	66,897: —	33,879	450,777: —	1: 90	0: 15
1937	101,155: —	66,636: —	35,378	541,956: —	1: 87	0: 12
1938	95,089: —	64,007: —	36,551	544,015: —	1: 75	0: 11
1939	132,956: —	65,952: —	37,848	571,393: —	1: 74	0: 12
1940	120,527: —	69,640: —	38,729	649,176: —	1: 79	0: 10
1941	132,482: —	71,543: —	39,421	674,405: —	1: 81	0: 10
1942	133,899: —	74,275: —	40,797	744,256: —	1: 82	0: 09
1943	127,476: —	78,483: —	42,707	857,313: —	1: 84	0: 09
1944	141,523: —	78,792: —	44,306	843,548: —	1: 78	0: 08
1945	152,479: —	95,221: —	46,118	880,956: —	2: 06	0: 11

Tabell, utvisande under åren 1938—1945 utgivet bidragsförskott och beviljad mödrahjälp:

År	Bidragsförskott till			Kronor	Mödrahjälp till			Kronor
	Hela	Antal barn			Hela	Antal mödrar		
		u. ä.	i. ä.			ogifta	gifta	
1938	189	98	91	38,863: 35	102	37	65	17,175: —
1939	212	114	98	45,554: 73	184	46	138	18,572: 34
1940	203	116	87	39,866: —	140	47	93	24,817: —
1941	152	81	71	36,091: 70	160	49	111	28,752: 85
1942	123	61	62	29,818: 80	145	42	103	21,130: —
1943	138	42	96	26,856: —	222	75	175	28,227: —
1944	129	66	63	26,043: 95	242	79	163	35,911: —
1945	100	67	33	31,335: 78	350	67	183	49,261: —

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1944	14	
Intagna under året	7	21
Utskrivna under året	8	
Kvarvarande till år 1946	13	21

Av de intagna barnen voro 6 gossar och 1 flicka.

Hela årskostnaden för barnhemmet utgör 26.828: 58 kronor, vilken summa fördelad på 5.424 underhållsdagar utgör 4: 99 kronor pr dag och barn mot 4: 86 år 1944.

Feberdagar under året 94, fördelade på 14 barn.

Skyddsvacc. 5 st. Difterivacc. 5 st. Calmettvacc. 4 st. Påssjuka 1 st. Kikhosta 4 st. Röda hund 4 st. Remitt. till öronavd. för tonsillop. 2 st. Remitt. till kir. avd. för bråckop. 1 st.

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och tre biträden.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år ha samtliga förordnanden varit fördelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		551
Under året utfärdade		140
Härav för inom kommunen kyrkoskrivna	108	
„ för inflyttade från annan kommun	32	
Summa förordnanden		691

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnet fyllt 16 resp. 18 år		33
Föräldrarnas giftermål med varandra		45
Överflyttning till annan kommun		22
Adoption av barnen		19
Barnens död		9
	Summa upphörda förordnanden	128
	Kvarstående förordnande vid årets slut	563

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	95	
Fastställt genom dom	3	
Rättegång pågår	7	
Kan ej fastställas	3	108
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	27	
Kan ej fastställas för	5	32

För de inom kommunen födda har trolovning mellan barnens föräldrar konstaterats och barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 72 fall.

Verksamheten på grund av lagen om barn inom äktenskap:

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvar från föregående år	102 fall med tillsammans	127 barn
Under året utfärdade	34 fall med tillsammans	44 barn
Summa	136 fall med tillsammans	171 barn

Under året upphörda förordnanden:

Barnen fyllt 16—18 år	9 fall med tillsammans	12 barn
Överflyttning till annan ort	4 fall med tillsammans	5 barn
Adoption av barnet	1 fall med tillsammans	1 barn
Annan orsak	5 fall med tillsammans	8 barn
Summa	19 fall med tillsammans	26 barn

Kvarvarande vid årets slut 117 fall med tillsammans 145 barn.

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		22 fall
Därav inställda å Arbetshem	4	
Uppskov med inställelse på grund av uppgörelse	10	
Delgivna men handräckning ej begärd under året	8	

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året till byråns kassa inbetalts kronor 130.983: 97, vilken summa, jämförd med föregående års, utvisar en ökning, trots den långvariga arbetskonflikten, med kronor 2.521: 61. Härav har till fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens kassa inlevererats kronor 26.960: 51 i avräkning med samhällsvård och bidragsförskott. Denna summa utvisar en ökning från nästföregående år med kronor 2.741: 90.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsmännens räkenskaper och anteckningar har, i likhet med föregående år, enligt Nämndens beslut, verkställts av Nämndens ombudsman syssloman Axel Norén och föreståndaren för byrån, Carl E. Scott.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för inom kommunen födda	Förordnanden för från annan kommun inflyttade	Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	78	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,60
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48
1940	79	31	110	13,96
1941	85	27	112	12,43
1942	77	26	103	10,03
1943	98	49	147	10,60
1944	113	44	157	10,08
1945	108	32	140	10,36

Avd. III.

Fosterbarn under Barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1945 stått 134 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa ha 48 varit födda inom äktenskap och 86 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssystrarnas tillsyn. Dessa ha till antalet varit 12.

Antal barn vid årets början	98
Därav i fosterhem	83
Därav på barnhem	15

Under året tillkomna	36
Därav i fosterhem	26
Därav på barnhem	10
Under året avgångna	48
Därav enär barnet flyttat från staden	5
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	9
Därav enär barnet omhändertagits av modern	11
Därav enär barnet omhändertagits av fadern	2
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	7
Därav enär fosterlega ej utgår	2
Därav enär barnet fyllt 16 år	8
Därav enär barnet adopterats	4
Antal barn vid årets slut	86
Därav i fosterhem	77
Därav på barnhem	9

Inspektioner och andra hembesök under år 1945.

Besök i hem för inspektion (fosterbarn)	187
„ „ „ (barn utackorderade av Nämnden)	146
„ „ „ övervakning av barn och hem, som ställts under övervakning	120
„ „ „ undersökning rörande mödrahjälp	363
„ „ „ utredning ang. åtalseftergift	10
„ „ „ „ „ skyddsuppfostran	12
„ „ „ „ „ adoption	6
„ „ „ „ p. g. av förfrågningar från andra nämnder	18
„ „ „ „ anmälan till härvarande nämnd	47
Antal hembesök	909

Utredningar och rapporter.

Utredningar för åtalseftergift	10
„ „ skyddsuppfostran och intagande å skyddshem	12
„ „ adoption	6
Mindre utredningar p. g. av förfrågningar från andra nämnder	18
Vanliga utredningar p. g. av olika anmälningar till härvarande nämnd	47
Övervakningsrapporter	76
Antal rapporter	169

Övervakningar.

Enskilda personer och hem, som under år 1945 stått under övervakning	31
Övervakningar, som upphört under året	17
Nytillkomna övervakningar	9

Tablå över Barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1945.

DEBET:

Inkomster:

Yttre barnavården:

Bidrag och ersättningar:		
Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott, statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	52.615: 77	
Diverse inkomster	26: 46	52.642: 23
Inre barnavården:		
Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner	1.200: —	
Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda	3.416: 70	4.616: 70
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		95.220: 17
	Summa Kronor	152.479: 10

KREDIT:

Utgifter:

Yttre barnavården:

Personalkostnader	27.817: 23	
Administrationskostnader	4.719: 78	
Utackorderingskostnader	31.027: 93	
Övriga bidrag	52.809: 62	
Anstaltsvård	8.134: 60	
Sjukvård och begravningskostnader	896: 23	
Diverse utgifter	245: 13	125.650: 52
Barnhemmet, Sommarro 8:		
Personalkostnader	9.685: 35	
Administrationskostnader	128: 10	
Underhållskostnader	863: 32	
Sjukvård	105: 68	
Hushåll, tvätt och beklädnad	10.040: 02	
Lokalkostnader	4.602: 02	
Anskaffning av inventarier	507: 15	
Diverse utgifter	896: 94	26.828: 58
	Summa Kronor	152.479: 10

Beträffande detaljsiffrorna hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 17

Nr 17. Brandstyrelsens årsberättelse för 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse för brandkårens verksamhet under år 1945.

Västerås den 11 juni 1946.

För brandstyrelsen

GEORG ROBSAHM.

/Gunnar Ekberg.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Folkmängden (kyrkoskrivna) i staden var den 31 december 1944 44.349 personer och den 31 december 1945 46.118.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 7.600 har.

Antalet registerförda fastigheter är 3.874.

Organisation och personal.

Brandstyrkan består av brandchef, vice brandchef samt
yrkesbrandkåren; 3 brandmästare, 5 brandförmän och 22 brandmän,
borgarbrandkåren; 1 chef, 3 förmän och 36 man,
brandberedskap från Västmanlands Flygflottilj.

Under året ha två brandförmän genomgått Statens Brandskolas brandmästarekurs kat. I.

Två vapenfria värnpliktiga ha gjort värnpliktstjänstgöring vid kåren.

Den 31/7 avgick brandmannen Oskar Karlsson med pension efter 28 tjänsteår. Han tilldelades Städernas Allmänna Brandstodsbolags medalj i silver.

Hälsotillståndet har under året varit mindre tillfredsställande. Sammanlagda antalet sjukdagar vid yrkesbrandkåren var 631.

Brandberedskap.

Följande fordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:
1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifugalpump med utdragsstege,
1 automobil med 1.250 min.-lit. R. A. G.-pump och mekanisk stege,
1 automobil med 800 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,

1 automobil med Magirusstege (motordriven),
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 personbil,
1 motorspruta med 1.600 min.-lit. centrifugalpump (bogserbar),
3 motorsprutor med 1.000 min.-lit. centrifugalpump (bogserbara).
Dessutom finnas ett större antal motorsprutor tillhörande civilförsvaret.

Brandtelegrafen.

Den planerade utökningen av brandtelegrafen med 10 brandskåp har ej helt kunnat slutföras på grund av brist på ledningstråd.

Hela antalet brandskåp utgjorde den 31/12 54 st., varav 17 enskilda.

2 automatiska brandalarmanläggningar ha tillkommit under året, varför sammanlagt 8 dylika nu finnas.

Vattenledningen.

Å vattenledningsnätet ha tillkommit 38 brandposter i stadens ytterområden. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 680, varav 97 enskilda.

Utförandet av ytterligare branddammar för civilförsvarets räkning har inställts på grund av drätselkammarens beslut.

Ambulansväsendet.

Med hälsovårdsnämndens ambulansautomobil ha utförts 885 transporter, därav 729 sjukdomsfall och 156 olycksfall. Med landstingets ambulansautombil ha utförts 705 transporter, därav 654 sjukdomsfall och 51 olycksfall.

Ökningen av antalet transporter under året utgjorde för hälsovårdsnämndens ambulans 42 och för landstingets ambulans 152.

Brandsyn.

Brandsyn har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:
7.30— 8.00 städning,
8.00— 9.00 gymnastik och övningar,
9.00— 9.30 frukost,
9.30—14.00 arbetstjänst.

Å kårens verkstäder hava utom för brandkårens räkning utförts arbeten för drätselkammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide-, bil-, cykel-, skriv- och kontorsmaskinsreparationer, snickeri, skrädderi och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 19.089: 95 enligt följande fördelning:

Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	7.939: 13
Snickarverkstaden	1.255: 39
Skrädddarverkstaden	342: 25
Diverse arbeten	9.553: 18
Summa kronor	19.089: 95

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 6.706: 46, varå en vinst av kronor 5.757: 98 uppstått.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 45 gånger med två man varje gång.

Brandkåren har även tillkallats för räddning av djur i fara och lämnat hjälp vid andra fall av nödlägen m. m.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar ha varit:

För eldsvåda	69
„ trängrök och förmodad eldfara	32
„ soteld	154
„ kontakt i ledningar till autom. brandalarm m. m.	23
Summa	278

Detta innebär en ökning jämfört med föregående år med 52 utryckningar.

Vid släckning av eldsvådorna har i ett fall använts 17, i ett fall 13, i ett fall 6, i ett fall 4, i tre fall 3, i tolv fall 2 samt i sju fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor ha släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 9.024 m.

Alarmering har 4 gånger skett genom brandskåp, 22 gånger genom automatisk brandalarm och i övriga fall genom telefon eller bud.

Eldsvådor av större omfattning.

Onsdagen den 11 april kl. 15.00 kallades brandkåren till nya hamnen, där två stora magasinsbyggnader, tillhöriga Arosbygdens Lantmannaförbund och Axel Sundströms järnaffär voro övertända. I den kraftiga blåsten spred sig elden med stor hastighet och fattade även i Hygrell & C:os trämagasin. Efter ett mycket svårt släckningsarbete, vari förutom yrkes- och borgarbrandkårerna även manskap från Aseas civilskydd deltog, var elden efter omkring en timme så begränsad, att fara för ytterligare spridning ej förelåg och Hygrells magasin räddades. Först kl. 14.30 följande dag avslutades eftersläckningen. Vid släckningsarbetet användes 17 slangledningar (2.100 m.), varav sju från brandposter och 10 från 3 motorsprutor och bogserbåten Thor.

Fredagen den 22 juni kl. 16.52 alarmerades kåren till Vasagatan 24, där en stor del av gatuhuset — en reveterad träbyggnad — var övertänd. Genom vårdslöshet med bensin å n. b. hade den enda uppgången till lägenheterna 2 tr. upp blivit antänd och åtskilliga personer innestängda. De räddades, flera av dem skadade, dels av tillstädeskommande personer genom fönster, över balkonger och dels av brandkåren medelst Magirus-stegen. Släckningsarbetet, som på grund av stark rök var mycket krävande och förorsakade flera fall av koloxidförgiftning bland kårens manskap, var i huvudsak avslutat kl. 19.30. Eftersläckning till kl. 17.45 följande dag.

Vid eldsvådan användes 12 st. slangledningar (1.200 m.) från brandposter.

Västerås den 1 mars 1946.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 18

Nr 18. Redogörelse över Badelunda kommuns räkenskaper m.m. för 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna redogörelse över Badelunda kommuns räkenskaper för år 1945, balansräkning per den 31/12 1945 samt revisionsberättelse över räkenskaperna för år 1945.

Västerås den 11 juni 1946.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

REDOGÖRELSE
över Badelunda kommuns räkenskaper för år 1945.

Huvudräkning

DEBET

Tillgångar vid årets början			
Fastigheter		74.600: —	
Obligationer		8.991: —	
Kassamedel, kontant	46.100: 68		
„ , bankräkningar	22.241: 71	68.342: 39	151.933: 39
Inkomster under året			
Kommunalnämnden		222.529: 26	
Fattigvården		47.087: 20	
Barnavården		10.139: 22	
Skolstyrelsen		107.677: 98	387.433: 66
Värdeökningar under året			
Fastigheter		55.810: —	
Kapitalavbetalningar å lån		2.000: 29	
Kapitalkonto		10.836: 59	68.646: 88
Skulder vid årets slut			
Lån		66.868: 03	
Fondmedel		13.455: 44	80.323: 47
		Kronor	688.337: 40

KREDIT

Skulder vid årets början			
Lån		25.468: 32	
Förskott		121.73	
Fondmedel		22.241: 71	47.831: 76
Utgifter under året			
Kommunalnämnden		170.255: 75	
Fattigvården		34.344: 10	
Barnavården		9.578: 47	
Skolstyrelsen		110.637: 49	
Kyrkorådet		30.548: 03	
Pastoratet		11.822: 94	367.186: 78
Värdeminskning under året			
Upptagna lån			43.400: —
Inkomster utöver utgifter i årets stat			
Överskott i årets stat			20.246: 88
Tillgångar vid årets slut			
Fastigheter		130.410: —	
Fordringar		750: —	
Obligationer		8.991: —	
Kassamedel, kontant	44.893: 18		
„ „ bankräkningar	24.627: 80	69.520: 98	209.671: 98
		Kronor	688.337: 40

Badelunda kommun

Balansräkning per den 31 december 1945

Tillgångar

Fastigheter			
Under kommunalnämndens förvaltning		75.410: —	
Folkskolans fastigheter		55.000: —	130.410: —
Rörelsetillgångar			
Obligationer:			
Svenska Statens 3 % obligationer av år 1944 nom.	10.890: —		
Svenska Statens 4 % obligationer av år 1941 nom.	2.000: —		
Svenska Statens premieobligationer av år 1943 nom.	150: —		
	13.040: —		
bokfört värde			8.991: —
Fordringar, förskott å tertiärlån			750: —
Kassamedel, kontant			44.893: 18

Kassamedel, bankräkningar:

Kommunalnämnden	11.172: 36	
Skogsaccisfonden, äldre	2.831: 82	
Skogsaccisfonden, år 1930	5.831: 85	
Kassaförlagsfonden	901: 93	
Reservfonden	3.889: 84	24.627: 80
Summa tillgångar kronor		209.671: 98

Skulder och kapital

Lån		
Amorteringslån	57.399: 68	
Lån av Skogsfonden	9.468: 35	66.868: 03
Fondmedel		
Skogsaccisfonden, äldre	2.831: 82	
Skogsaccisfonden, år 1930	5.831: 85	
Kassaförlagsfonden	901: 93	
Reservfonden	3.889: 84	13.455: 44
Reserverade överskott i 1944 och tidigare års stater	36.091: 31	
Överskott i 1945 års stat	20.246: 88	56.338: 19
Kapitalbehållning		73.010: 32
Summa skulder och kapital kronor		209.671: 98

Västerås den 30 mars 1946.

OSCAR ARNSTORP.

Undertecknade, som verkställt revision av Badelunda kommuns räkenskaper för år 1945, få härmed avgiva följande berättelse.

Revisionen har omfattat kommunalnämndens, fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens, folkskolestyrelsens, familjebidragsnämndens, hälsovårdsnämndens samt folk- och skolbibliotekens räkenskaper.

Vid genomgången ha vi funnit:

att alla inkomster och utgifter överensstämma med av Västerås stads kamrerarekontor uppsatt redogörelse över Badelunda kommuns räkenskaper för år 1945.

att alla fondmedel äro insatta i bank, utom de som redan tidigare varit inlånade till komunalkassan.

att siffergranskning utförts av Västerås stadskamrerarekontor. Vi hänvisa till denna granskningsberättelse.

att såväl fast som lös egendom överlämnats till Västerås stad, som jämväl övertagit skulder och fordringar.

Vi ha även kontrollerat att kommunalkassören överlämnat kassabehållningen i kontanter till Västerås stad i överensstämmelse med behållningen i Kommunalnämndens Kassa Konto.

Ävenså ha vi läst kommunalnämndens och kommunalfullmäktiges protokoll utan att finna anledning till anmärkning.

Vi få därför föreslå stadsfullmäktige att bevilja full och tacksam ansvarsfrihet för de styrelser och nämnder som revisionen omfattat.

Västerås den 14 maj 1946.

Svenning Ericsson. *Eric Agrell.*

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 19

Nr 19. Byggnadskontorets årsberättelse för 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna till kammaren inkommen berättelse angående byggnadskontorets verksamhet för år 1945.

Västerås den 13 juni 1946.

För drätselkammaren

HENRIK WELIN-BERGER.

/Per Siösteen.

7. Fastighetsförvaltning.

I. UNDERHÅLL AV BYGGNADER.

		Anslag	Verkl. kostn.
7 B.	Förvaltningsfastigheter.		
	Rådhus med annex	3.000: —	9.681: 08
	Tomten nr 1 i Njord	1.000: —	1.563: 50
	Polisstation	2.000: —	2.553: 77
	Brandstation	1.000: —	1.929: 07
	Tullhus	500: —	1.173: 83
	Mariabergets arkiv	200: —	—
7 C.	Exploateringsfastigheter	2.900: —	888: 07
7 D5.	Fritidsreservat:		
	Björnön	1.000: —	1.329: 29
	Hästholmarna	6.000: —	10.636: 42
7 E.	Hyresfastigheter:		
	Diverse fastigheter	60.000: —	50.887: 07
	Stadshotell	10.000: —	15.119: 19
	Sundinska huset	1.500: —	1.812: 55
	Paviljong i Stadsparken	3.000: —	3.293: 44
	Varumagasin o. dyl.	2.500: —	4.063: 86
	Omnibusstation	500: —	239: —
	Omnibusgarage	500: —	1.483: 88
	Karlsberg och Stensborg	2.000: —	348: 39
		97.600: —	107.002: 41

Härav ha följande arbeten, avseende åtgärder utöver normalt underhåll varit föremål för drätselkammarens särskilda beslut:
den 17/5 för målningsarbeten på .Ö. Holmen 2.000: —, den 14/6 för restaurering av stadsfullmäktigesalen samt vissa omändringsarbeten 5.000: —, den 5/7 för reparation av barnträdgårdslokaler i Herrgärdsskolan 900: —, den 5/7 för ny dörr m. m. i pastorsexpeditionen 300: —, den 6/9 för förbättringsarbeten i polishusets arrestlokaler 750: —.

II. NYBYGGNAD OCH FÖRBÄTTRING.

Barnens Dag, förråd.

Anslag kr. 1.500: — bev. av Stfm. den 27/9 1945 för förbättring och utvidgning av lada vid Nordanby till förråd. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 1.339: 66

Brandstation.

Anslag kr. 12.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1944 för särskilda förbättringsarbeten. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 7.252: 21

Byggnadskontorets arkiv.

Anslag kr. 1.000: — bev. av Drk. den 8/2 1945 för inköp av brandsäkert ritningsskåp.

Kostnad .. 976: —

Byggnadskontoret.

Anslag kr. 2.600: — bev. av Stfm. den 28/3 1945 för inredning av rum för förmännen. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 2.785: 15

Exekutorernas kontor, Munkgatan 7.

Anslag kr. 900: — bev. av Drk. den 6/7 1944 för ändringsarbeten. Arbetet utfört.

Kostnad under året .. 367: 02

Slutkostnad 879: 42.

Förråd, drätselkammaren.

Anslag bev. av Stfm. 100.000: — den 20/12 1943, 50.000: — den 20/12 1944. Härtill kommer inkomst av försäljning av garage till Asea 36.845: 50.

Arbetet har påbörjats (se 8B4).

Kostnad under året .. 148.892: 07

Läroverket.

Anslag kr. 30.000: — bev. av Stfm. den 30/8 1945 för inredande av skollokaler i fastigheten Ö. Kyrkogatan 10. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 10.878: 05

Läroverket.

Anslag kr. 2.100: — bev. av Stfm. den 16/11 1944 samt tilläggsanslag 1.600: — bev. av Stfm. den 25/1 1945 för ändring i gymnastiksalen och inr. av läkarmottagning. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 2.565: 82

Nestor nr 4.
Anslag kr. 1.200: — bev. av Stfm. den 30/8 1945 för rep. av taket. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 1.217: 98

Pensionärshemmet, Föreningsgatan.
Anslag kr. 18.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1944 för badrum och toaletter. Arbetet pågår.
Kostnad under året .. 13.243: 66

Polisstationen
Anslag bev. av Stfm. 13.000: — den 30/3 1944 och 2.000: — den 20/12 1944 för inredande av omklädnadsrum och utökning av värmeledningen. Arbetet utfört.
Kostnad under året .. 5.975: 17
Slutkostnad 15.032: 66.

Polisstationen
Anslag kr. 2.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1944 för inredande av mörkrum. Arbetet pågår.
Kostnad under året .. 1.140: 20

Remontstallet.
Anslag kr. 6.000: — bev. av Stfm. den 28/3 1945 för inredning av prov. hyresstall.
Kostnad under året .. 3.222: 24

Stadshotellet.
Anslag kr. 17.000: — bev. av Stfm. den 31/8 1944 för div. rep. inom stadshotellet, Vasakällaren och stadspaviljongen. Anslag kr. 4.500: — bev. av Stfm. den 30/8 1945, varvid av anslag den 20/12 1943 för reservutgångar överfördes kr. 5.236: 02. Arbetet pågår.
Kostnad under året .. 7.615: 27
Totalkostnad hittills 22.421: 46.

Varmbadhuset.
Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm. den 28/6 1945 för reparations- och förbättringsarbeten. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 12.773: 97

Summa kronor 220.244: 47

SAMMANSTÄLLNING:

Underhåll	107.002: 41	
Nybyggnad och förbättring	220.244: 47	327.246: 88

7 D 4. **Malma grustag.**

På grund av svårigheten att erhålla gummiringar och de höga transportkostnaderna har under året för att minska transportlängden till arbetsplatserna grus i stor

utsträckning inköpts från pråm i hamnen, varigenom grustagets omsättning minskats. Den mindre vinsten kompenseras av minskade kostnader på de olika arbetena.
Utgående material från grustaget under 1945.

Sort. 1 sand	215,5	m³
„ 2 sand och stenmjöl	2.498,7	„
„ 3 krossgrus	5.254,6	„
„ 4 finsingel	118,2	„
„ 5 grovsingel	82,3	„
„ 6 „	1.203,1	„
Grusmatta	110,4	„
Lerbetong	258,8	„
Grus	1.529,0	„
Fyllning	2,0	„
	11.272,6	m³

Kostnaderna för utgående material fördelas enligt nedanstående:

Gator och vägar:		
Underhåll	11.450: 76	
Nyanläggningar	11.949: 64	
Sandning vintertid	38: 85	23.439: 25
Hamnar		684: 98
Fastigheter		832: 29
Avstjälpningsplatser		674: 70
Övriga arbeten och platser		708: 10
Försålt		705: 26
		27.044: 58

Lager vid grustaget av material vilket passerat sorteringsverket eller i övrigt bearbetats.

Sort. 2	133,4 m³ à 1: 50	200: 10
„ 5	1.663,8 m³ à 3: 75	6.239: 25
„ 6	1.657,1 m³ à 3: 75	6.214: 13
		12.653: 48

8 B. Gatuförvaltning.

1. Underhåll.

Anslag enligt stat.

Underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	86.000: —	
Underhåll och mindre förbättringar av övriga vägar och gator	84.000: —	
Rensning av gatubrunnar	5.000: —	175.000: —
Statsbidrag		81.700: —

Barmarkstiden var under 1945 c:a 9¼ månader.

Den beräknade stensättningen av nya Köpingsvägen kunde ej utföras, då byggnadstillstånd ej erhållits. Detta medförde c:a 10.000 kr. ökat grusvägsunderhåll. Dessutom har Skuitunavägen förbättrats utöver normalt underhåll.

	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll	175.000: —	238.994: 81
Övrig gaturenhållning	65.000: —	72.443: 97
Summa kronor	240.000: —	311.438: 78

Sammanställning av underhållskostnader för stadens vägar och gator för år 1945.

	För biltrafiken viktiga vägar och gator			Övr. vägar och gator	Summa
	Körbanor	Gång- och cykelbanor	Summa	Summa	
1. *Barmarksunderhåll*				57.124: 76	57.124: 76
Permanenta beläggningar	27.628: 28	1.349: 70	28.977: 98	20.391: 69 1.496: 17	50.865: 84
Halvpermanenta beläggningar	93: 30	—	93: 30	—	93: 30
Grus m. m.	—	1.568: 09	1.568: 09	—	1.568: 09
grusning	21.993: 73	—	21.993: 73	—	21.993: 73
hyvling	9.235: 78	—	9.235: 78	—	9.235: 78
dammbindning	12 723: 58	—	12 723: 58	—	12.723: 58
Röjning, dikesrensning, trummor, dräneringsanordn. m. m.	—	—	—	5.000: —	5.000: —
belagda vägar	—	—	1.411: 25		1.411: 25
grusvägar	—	—	4.108: 26		4.108: 26
Summa 1	71.674: 67	2.917: 79	80.111: 97	84.012: 62	164.124:59
2. *Vinterväghållning*					
Snöskärmar m. m.	—	—	—	400: —	400: —
vägar	—	—	957: —	—	957: —
gator	—	—	—	—	—
Snöröjning	—	—	—	17.451: 12	17.451: 12
vägar	—	—	12.177: 09	—	12.177: 09
gator	—	—	18.861: 51	—	18.861: 51
Sandning	—	—	—	8.401: 78	8.401: 78
vägar	—	—	2.038: 15	—	2.038: 15
gator	—	—	11.983: 90	—	11.983: 90
Summa 2	—	—	46.017: 65	26.252: 90	72.270: 55
3. Broar	—	—	—	—	—
4. Vägmärken, optiska signaler m. m.	—	—	1.424: 48	—	1.424: 48
5. Övriga kostn. (trafikräkn, intrång å mark)	—	—	1.175: 19	—	1.175: 19
Summa 1—5	71.674: 67	2.917: 79	128.729:29	110.265:52	238.994:81

II. NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRBÄTTRINGAR

Anslag enligt stat 617.900: —.

Till 1946 reserverade medel, som icke disponerats under 1945.

468	Av medel till övriga nyanläggningar	121.468: 66	
469	Av medel till drätselkammarens förfogande	16.297: 45	137.766: 11

Utförda arbeten.

A) *Inom stadsplanelagt område.*

Badhusgatan, utanför telegrafverket.

Anslag kr. 1.500: — bev. av Drk. den 1/11 1945 för bestridande av halva kostnaden för stensättning av körbanan. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 1.562: 33

Biskopsgatan (Hållgatan—Källgatan).

Anslag kr. 12.600: — upptaget i 1944 års stat för gatans förseende med kantsten samt justering av kör- och gångbanor jämte anslutning till nybebyggelse i kv. Herta. Arbetet avslutat.

Kostnad under året .. 1.426: 74

Slutkostnad 13.040: 45.

Biskopsgatan (V. Kyrkogatan—Ö. Kyrkogatan).

Anslag kr. 39.600: — upptaget i 1944 års stat för anläggande av ny gata samt justering av V. Kyrkogatan mellan Stora torget och domkyrkan. Under året har körbanan försetts med asfaltbeläggning. Arbetet avslutat enl. Drk. beslut 17/1 1946.

Kostnad under året .. 6.258: 98

Slutkostnad 22.732: 66.

Biskopsgatan, mur till komministergården.

Anslag kr. 13.000: — upptaget i 1945 års stat. Arbetet har efter beslut av drätselkammaren den 8/6 1944 utförts i samband med gatuarbetet. Arbetet avslutat.

Kostnad under året .. 18: 02

Slutkostnad 11.998: 02.

Djäknebergsgatan (Kristinagatan—Vattentornet).

Anslag kr. 14.000: — bev. av Stfm. den 28/6 1945 för breddning samt iordningställande med kantsten, mak. körbana och en grusad gångbana. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 6.794: 26

Floragatan (Stora gatan—V. Bergsgatan).

Anslag kr. 6.300: — bev. av Stfm. den 28/6 1945 för utläggande av kantsten. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 4.338: 14

Grindstuvägen (Kronvägen—Drottninggatan).

Anslag kr. 13.700: — bev. av Stfm. den 26/4 1945 för iordningställande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 12.416: 29

Hagaområdet.

Anslag kr. 307.700: — bev. av Stfm. den 28/10 1943 för anläggande av gator inom området i anslutning till dess exploatering för bostadsbebyggelse.

Kostnad under året .. 63.362: 88

Totalkostnad hittills 212.472: 52.

Hamnplanen, ö. kajen.

Anslag kr. 61.000: — bev. av. Stfm. den 31/5 1945, varav 12.000 för uttaxering i hamnens stat 1946, för stensättning av gator sö. om stenmagasinen.

Arbetet i huvudsak utfört.

Kostnad under året .. 37.418: 26

Hållgatan vid kv. Laura.

I samband med nybyggnad ha schaktningsarbeten utförts på gatumarken framför kvarteret.

Kostnad .. 735: —

Hållgatan (Skepparbacken—Stora gatan).

Anslag kr. 16.000: — bev. av Stfm. den 28/6 1945 för iordningställande med kantsten, delen Skepparbacken—Västgötegatan samt parkeringsplats mellan Västgötegatan och Stora gatan. Arbetet i huvudsak färdigt.

Kostnad under året .. 14.564: 02

Jakobsbergsgatan (Kristinagatan—Götgatan).

Anslag kr. 29.000: — bev. av Stfm. den 28/6 1945 för omläggning enl. stadsplan, iordningställande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor.

Arbetet i huvudsak utfört.

Kostnad under året .. 17.491: 40

Kronvägen (Hammarbygatan—Garpgatan)

Anslag kr. 28.000: — bev. av Stfm. den 26/4 1945 samt 11.500: — bev. av Stfm. den 31/5 1945 för breddning och iordningställande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 30.714: 70

Lasarettsvägen.

Anslag kr. 27.000: — bev. av Stfm. den 28/9 1944 för kantsten, stensättning av körbanan samt grusade gångbanor. Arbetet utfört under året.

Slutkostnad .. 29.177: 20

Malmabergsgatan (Nybomsgatan—Släggargatan).

Anslag kr. 22.797: 33 av 1942—43 års reserverade skatteanslag, kronor 64.000: — upptaget i 1944 års stat för stensättning med smågatsten, kantsten och ordnande av gångbanor. Anslag kr. 2.012: 53 bev. av

Stfm. den 30/8 1945. Arbetet har medfört ett flertal icke beräknade justeringar av staket till angränsande fastigheter. Arbetet avslutat.
Kostnad under året .. 3.797: 83
Slutkostnad 92.607: 69.

Metallgatan (Tegnérgatan—Bruksgatan)

Anslag kr. 24.000: — bev. av Stfm. den 26/4 1945 för ordnande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor, samt prov. anslutning till Tegnérgatan.
Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 27.046: 79

N. Ringvägen (Karlsgatan—Lovisebergsgatan).

För kommande stensättningsarbete har staden erhållit fri gatsten från statens lager.
Kostnad under året .. 831: 30
Totalkostnad hittills 10.509: 03.

N. Ringvägen (Vasagatan—Tessingatan).

Anslag kr. 27.900: — bev. av Stfm. den 29/4 1943 för stensättning m. m. Statsbidrag 29.400: —. Arbetet avslutat.
Kostnad under året .. 25.835: 72
Slutkostnad 62.764: 65.

Småstugeområdet vid Tunbyvägen.

Anslag kr. 110.000: — varav 12.500: — för del i Tunbyvägen bev. av Stfm. den 25/4 1940.
Kostnad under året .. 4.170: 88
Totalkostnad hittills 85.306: 71.

Stora gatan (Källgatan—Kopparbergsvägen)

Anslag kr. 75.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1937 för omsättning med smågatsten. Anslag kr. 2.700: — bev. av Drk. den 5/7 1945 för beläggning med klinker av återstående del av gångbanorna. Arbetet utfört.
Kostnad under året .. 67.237: 79
Slutkostnad 82.463: 92.

Stora gatan vid kv. Laura.

I samband med nybyggnad ha schaktningsarbeten utförts på gatumarken framför kvarteret.
Kostnad .. 712: —

Tenngatan.

Anslag kr. 8.100: — bev. av Drk. den 5/4 1945 för Tenngatans förlängning som körväg fram till Malmabergsgatan. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 8.054: 86

Tunby stadsgärde (småstugeområde).

Anslag kr. 55.500: — bev. av Stfm. den 21/6 1944 för anläggande av nya gator samt breddning och justering av Tunbyvägen i samband med områdets exploatering. Då arbeten med ledningar i gatorna, gatornas ordnande och bostadsbebyggelse pågått samtidigt ha stora svårigheter förelegat, som medfört avsevärd fördyring.

Kostnad under året .. 52.174: 22

Totalkostnad hittills 86.344: 36.

Vargbogatan.

Anslag kr. 37.000: — bev. av Stfm. den 28/6 1945 för iordningställande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor. Arbetet i huvudsak färdigt.

Kostnad under året .. 36.944: 63

V. Bergsgatan.

Anslag kr. 6.900: — bev. av Stfm. den 28/6 1945 för utläggande av kantsten. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 4.772: 13

Vasagatan, cykelparkering vid Missionskyrkan.

Anslag kr. 1.840: — bev. av Drk. den 15/3 1945 för cykelparkering på tomtmark enl. särskilt kontrakt med markägaren. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 2.565: 98

Östermalmsgatan, del.

Anslag kr. 2.000: — bev. av Drk. den 8/6 1944 för ordnande av gata utanför tomten Jörgen nr 6 i kv. Julius. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 1.928: 64

Östra Ringvägen (Trefasgatan—Stora gatan).

Anslag kr. 68.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1943 för anläggande av ny körbana jämte plantering och parkeringsplats.

Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 1.054: 12

Totalkostnad hittills 35.634: 61.

Summa kronor 463.405: 11

b) *Utom stadsplanelagt område.*

Bomansgatan (Sundinsgatan—Mobergsgatan).

Anslag kr. 15.000: — bev. av Stfm. den 18/6 1942 för ordnande av ny gata i samband med markförsäljning för bcstadsbebyggelse.

Arbetet utfört.

Kostnad under året .. 1.427: 45

Slutkostnad 11.613: 05.

Björnön, väg till.

Anslag kr. 50.000: — bev. av Stfm. den 30/9 1943 för bidrag vid Kungl. Flygförvaltningens om- och nybyggnad av väg till Hässlö. För möjliggörande av framtida breddning för cykelbanor har staden bidragit med delkostnad för stödmur och vägtrumma.

Kostnad under året .. 3.220: —

Väg Bergslagsvägen—Malma.

Anslag kr. 2.800: — bev. av Drk. den 13/9 1945 för förbättringsarbeten. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 1.298: 14

Bostadsområde vid C. V. V.

Anslag kr. 150.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1945 för anläggande av gator inom område inom stadsägan nr 2239, förvärvat från Kronan. Förberedande arbeten utförda.

Kostnad under året .. 322: 80

Djuphamnen.

Prov. vägar i samband med framdragning av vatten och avlopp till andelsslakteriet.

Kostnad under året .. 7.595: 27

Gideonsberg.

Anslag kr. 133.000: — bev. av Stfm. den 20/3 1945 samt 51.000: — den 27/9 1945 för anläggande av gator i anslutning till pågående bostadsbebyggelse. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 49.232: 25

Totalkostnad hittills 79.145: 86.

Gästgivarvägen (söder om Stohagsvägen).

Anslag kr. 3.700: — bev. av Stfm. den 28/9 1944 för utläggande av kantsten samt justering av körbana och gångbanor. Arbetet utfört.

Kostnad under året .. 277: 11

Slutkostnad 2.289: 20.

Väg till Johannisberg.

Anslag kr. 3.400: — bev. av Drk. den 13/9 1945 för förbättringsarbeten. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 2.716: 62

Köpingsvägen (Djuphamnsvägen—stadsgränsen).

Anslag kr. 6.000: — bev. av Stfm. den 29/4 1943, kr. 255.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1944 för stensättning. Genom beslut den 10/12 1942 har staden erhållit fri smågatsten och statsbidrag med 250.700: — kr. Delen Djuphamnsvägen—Fröklängningen färdigställdes under år 1943.

För den övriga delen ha kostnader utgått för transport och frakt av sten m. fl. förberedande åtgärder. Då staden ej erhållit byggnadstillstånd under lämplig årstid har arbetet ej kunnat utföras.
Kostnad under året .. 427: 65
Totalkostnad hittills 140.624: 92.

Rikshuvudvägen (vid Metallverken ö. om S. J.).
Anslag kr. 25.139: 13 utgörande resterande belopp av de för Arosvägens förlängning den 21/12 1942 av Stfm. bev. anslagen på tillsammans 44.600: —, har, emedan Arosvägen skall delvis ingå i rikshuvudvägen, överförts till denna enl. stadsf. beslut den 31/1 1946. Statsanslag c:a 300.000: — för 1946—47.
Kostnad under året för prov. omläggning av Tegnérgatan delvis ingående i rikshuvudvägen .. 744: 89

Skerikesvägen (Skerikesbron—Lustigkullagatan).
Anslag kr. 19.000: — bev. av Stfm. den 30/8 1945 för uträtning och breddning för utläggning av gångbanor. Arbetet i huvudsak färdigt.
Kostnad under året .. 18.815: 70

Sommarro (öster om Vargbogatan).
Anslag kr. 72.000: — bev. av Stfm. den 28/3 1945 för anläggande av två nya gator i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse. Arbetet pågår.
Kostnad under året .. 41.739: 62
Totalkostnad hittills 48.464: 09.

Stohagsvägen (Gästgivarvägen—Djuphamnsvägen).
Anslag kr. 39.000: — bev. av Stfm. den 31/8 1944 för breddning, utläggande av kantsten, justering av körbanan, ordnande av gångbanor och plantering i samband med bebyggelse av bostäder söder om Stohagsvägen. Arbetet utfört.
Kostnad under året .. 12.371: 79
Slutkostnad 41.103: 22.

Stohagsvägen (Nedre Hyttvägen—Gästgivarvägen).
Anslag kr. 14.700: — bev. av Stfm. den 28/9 1944 för utläggande av kantsten samt justering av körbanan och gångbanor. Arbetet utfört.
Kostnad under året .. 2.036: 65
Slutkostnad 17.650: 18.

Summa kronor 142.225: 94

III. ÖVRIGA ARBETEN FÖR DRÄTSELKAMMAREN.

Cykelställ.
Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1944 för järnställ. Arbetet pågår.
Kostnad under året .. 5.023: 04

Idrottsplatser.

Anslag kr. 2.300: — bev. av Stfm. den 26/4 1945 för planering av träningsplan väster om Vasagatan.

Slutkostnad	3.438: 08

Johannisbergs flygfält.

Anslag kr. 6.200: — bev. av Drk. den 7/6 1945 för hårdgöring av plan framför hangaren. Arbetet pågår.

Kostnad under året	4.565: 44

Johannisbergs flygfält.

Anslag kr. 2.500: — bev. av Stfm. den 26/4 1945 för avvägning av fältets omgivningar. Arbetet utfört.

Slutkostnad	2.804: 09

Svartån strandskoning i västra sidan.

Anslag kr. 45.000: — bev. av Stfm. den 24/2 1944. Tilläggsanslag kr. 20.000: — bev. av Stfm. den 26/4 1945, för ombyggnad i betong av 280 m. av äldre strandskoning nedanför järnvägsverkstäderna. Arbetet utfört.

Kostnad under året	354: 36

Slutkostnad 64.457: 99.

Svartån, vågbrytare i östra sidan.

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm. den 28/9 1944 för ombyggnad i betong av äldre träkonstruktion samt höjning av lägre partier. Arbetet utfört.

Kostnad under året	2.841: 53

Slutkostnad 10.935: 82.

Summa kronor	19.026: 54

SAMMANSTÄLLNING.

Utgifter.

Gator och vägar			
Underhåll		238.994: 81	
Gaturenhållning		76.811: 97	
Nyanläggning			
Inom stadsplan	463.405: 11		
utom stadsplan	142.225: 94	605.631: 05	
Övriga anläggningar		19.026: 54	940.464: 37

Inkomster.

Statligt underhållsbidrag	81.700: —	
Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	
Avg. för utnyttjande av allmänna platser	1.900: —	87.600: —

8 B 4. **Drätselkammarens förråd.**

Under året har förrådet flyttat till det av drätselkammaren upplåtna nya förrådsområdet öster om Regementsallén, varå som första utbyggnad uppförts 4 st. kallförråd, av vilka det södra inretts med provisoriskt kontor och verkstad. Dessutom har området inhägnats och delvis planerats.

Kostnader för utgående material från förrådet samt slitage av verktyg under år 1945 fördelas enl. nedanstående:

Hantlangning		1.184: 18
Luftskyddet		14: 20
Fastigheter		20.380: 92
Malma Grustag		554: 95
Gator och vägar:		
Underhåll och reparationer	18.702: 28	
Nyanläggningar	82.602: 88	101.305: 16
Renhållning		1.575: 91
Automobiler		1.495: 89
Stenslagning		11.564: 31
Hamnen		1.956: 56
Båttrafiken		275: 28
Kallbadhus, varmbadhus och Johannisberg		3.224: 96
Björnön och Hästholmarna		2.348: 49
Diverse		708: 36
Försålt och uthyrt		17.602: 06
	Kronor	164.191: 23

MASKINER OCH REDSKAP.

Inköp.

Under år 1945 ha inköpts följande maskiner:

1 st. spetsplog och 1 st. sidoplog Arbrå	2.055: 72
1 st. domkraft med 2 st. manometrar	278: 63
1 st. 3-fas el. motor	2.450: —
1 st. rotationskross	8.279: 60
1 st. Atlas Diesel el. kompressor	12.947: 05
Kronor	26.011: —

De olika maskinernas gångtid är följande:

Kompressorer, 2 st.	1.792	tim.
Traktor (jordbrukets)	360	„
Stenstötningsmaskiner, 3 st.	2.967½	„
Väghyvlar, 3 st.	3.774	„
Vägvältar, 2 st.	2.646½	„
Gångbanevält	1.304½	„

SAMMANSTÄLLNING AV INKOMSTER OCH UTGIFTER.

Inkomster	242.104: 57	
Utgående lager	214.330: 94	456.435: 51
Utgifter (rörliga kostnader)	257.092: 60	
Ingående lager	164.957: 73	422.050: 33
Överskott		34.385: 18

8 B 5. **Automobiler.**

För de bilskjutsar, till vilka anslag med 5.000: — kr. upptagits under byggnadskontorets administrationskostnader har inköpts en begagnad bil av märket Ford Eifel (U 6455).

Från Kronan har vid årets slut inköpts en lastbil av märket Ford (U 2260).

Lastbilarnas gångtid har varit 4.379 tim. fördelade på U 3166 (Scania) 2.007½ tim., U. 1825 (Volvo) 2.303½ tim. och U. 2260 (Ford) 68 tim. Antalet körda mil är U. 3166 2.432,1, U. 1825 3.161,5 och U. 2260 39,3.

Det i staten upptagna anslaget 9.000: — kr. för inköp av en paketbil har på grund av leveranssvårigheter ej utnyttjats.

För lastbilarna äro:

Utgifter	36.093: 88
Inkomster	33.288: 43

9. A. **Hamnar.**

Underhåll enligt stat.

Allmänt underhåll av byggnader, kajer m. m. 24.180: 29

STÖRRE REPARATIONER OCH OMBYGGNAD.

Pråmån.

Anslag kr. 70.000: — bev. av Stfm. den 26/10 1944 för ombyggnad i betong av äldre träkaj samt stensättning av motsvarande del av kajplanet. Arbetet utfört.

Kostnad under året 41.196: 79

Slutkostnad 78.028: 30.

Pråmån.

Anslag kr. 8.400: — bev. av Stfm. den 26/4 1945 för stensättning av inre kajplan och området mellan spåren. Arbetet utfört.

Slutkostnad 8.313: 85

Hamnplanen. Östra kajen.

Ang. stensättning se under gator och vägar.

Hamnplanen. Östra kajen.

Anslag kr. 7.200: — bev. av Stfm. den 26/4 1945 för höjning av inre kranspåret. Arbetet utfört.

Slutkostnad 9.836: 53

Hamnplanen, vid kv. Silon.

Anslag kr. 18.000: — bev. av Stfm. den 30/8 1945 för stensättning av kajplanet. Årets kostnader utgöra transportkostnader för fri smågatsten från statens förråd. Byggnadstillstånd har ej erhållits.

Kostnad under året ... 5.840: —

NYBYGGNAD.

Djuphamnen, tillbyggnad.

I samband med grundschakter har lämplig fyllning upplagts inom blivande hamnplan.

Kostnad under året ... 12.178: 40

Totalkostnad hittills 26.494: 81.

Djuphamnen. Verkstad.

Anslag kr. 150.000: — bev. av Stfm. den 26/10 1944 för ny verkstad med förråd och personalrum m. m. Arbetet pågår.

Kostnad under året ... 8.874: 93

Summa kronor 110.420: 79

PERSONALUPPGIFTER.

Under året ha sammanlagt 195 st. arbetare varit anställda enligt nedanstående:

6 st.	motorskötare
2 „	chaufförer
3 „	reparatörer
30 „	träarbetare
15 „	stensättare
133 „	grovarbetare
1 „	eldare
1 „	förrådsman
4 „	bergsprängare

Arbetad tid:

Tidlön (54 %)	148.223 tim.	
Ackord (46 %)	125.912 „	274.135 tim.
Dagsverken	34.155	
Arbetsveckor	5.693	

Arbetstiden under året har varit 7½ månader med 48 timmars arbetsvecka och 4½ månader med 45½ timmars arbetsvecka.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalts kr. 693.997: — enl. nedanstående:

För timtidsarbete	148.223 tim.	212.368: —
För ackordsarbete	125.912 „	329.632: —
Skiftarbete	104 „	104: —
Övertidsersättning	9.976 „	9.205: —
Dyrtidstillägg		90.563: —

Dagtraktamenten	97 st.	1.808: —
Beredskapsavlöning	12 „	1.363: —
Olycksfallsavlöning	33 „	6.132: —
Sjukavlöning	53 „	9.629: —
Semesteravlöning	139 „	26.333: —
Medicin och läkare	53 „	1.603: —
Övriga ersättningar	104 „	5.257: —
	Summa kronor	693.997: —

Västerås den 3/6 1946.

VÄSTERÅS STADS BYGGNADSKONTOR

F. Schiött.

Västerås 1946 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 20

Nr 20. F. d. Badelunda kommuns donationsfonder.

Victor Andersson och hans hustrus donationsfond.

Jag Greta Karolina Olivia Andersson, född Blom, förordnar härmed såsom min yttersta vilja och testamente, att efter min död min kvarlåtenskap skall på följande sätt fördelas:

— —

7. Ett belopp av Tiotusen (10.000: —) kronor skall med full äganderätt tillfalla Badelunda kommun. Dessa medel skola under namn av "Victor Anderssons och hans hustrus donationsfond" av kommunalnämnden på dess ansvar förvaltas och skola genom insättning å bank göras räntebärande. Räntan får disponeras efter kommunalnämndens förgottfinnande.

Skulle kommunalnämnden av ett eller annat skäl icke mottaga det sålunda testamenterade beloppet, skall detsamma tillfalla min fosterdotter Sonja Maria Frick, eller om hon är avliden, hennes bröstarvingar.

— —

Skulle vid mitt dödsfall befintlig förmögenhet icke förslå till gäldande av samtliga här ovan uppräknade legat, skall legat nr 1 hava företräde framför legatet nr 2, legatet nr 2 framför legatet nr 3 o. s. v. i ordningsföljd.

— —

Härigenom upphäves tidigare gjorda testamentariska förordnanden, vadan endast detta numera är gällande.

F. t. Hälsingborg 3 april 1940.

Greta Andersson.

Badelunda sockens skogsfond.

Till *Badelunda kommun* i Västmanlands län överlämnar jag härigenom såsom gåva det belopp av *Niotusenfyrahundrasextioåtta (9.468) kronor 35 öre,* vari kommunen häftar i skuld till mig för av mig utlagd köpeskilling för Lunda egendom i Badelunda socken, vars skogsmark utlagts till sockenallmänning.

Såsom villkor för gåvan skall gälla

1:o) Beloppet avsättes till en särskild fond, benämnd *"Badelunda sockens skogsfond"*, vilken av kommunalnämnden förvaltas. Så länge kommunen icke inbetalt beloppet till fonden, skall detsamma av kommunen förräntas med sex (6) procent årlig ränta. Till fonden genom kapitalavbetalning, räntebetalning eller eljest inflytande medel skola genom kommunalnämndens försorg göras räntebärande.

2:o) Kommunen förbinder sig att till mig, så länge jag lever, och därefter till min hustru Greta Karolina Olivia Andersson, född Blom, om hon mig överlever, under hennes återstående livsdagar, årligen den 2 januari, med början den 2 januari 1920, utbetala ett kontant belopp av Femhundra (500) kronor, vartill i första hand användes räntan å fondens kapitalbelopp.

3:o) Fondens avkastning i övrigt under min och min hustrus livstid och efter bådas vår död hela avkastningen skall för varje år läggas till kapitalet. Fondens medel skola, efter beslut av kommunalstämman, användas till inköp av skogsmark till så kallad sockenallmänning eller för avbetalning å skuld, som kommunen kan komma att ådraga sig för inköp av sådan. Skulle lämplig mark för ändamålet icke kunna inom kommunen förvärvas, äger kommunalstämman jämväl besluta om inköp av sådan å annan ort.

4:o) Kommunen skall förbinda sig att snarast möjligt på berget i gränsen väster om vintervägen från Lunda till Västerås på egen bekostnad låta uppsätta en större massiv sten, som förses med inskription "Badelunda sockenallmänning, inköpt år 1911". Inskriptionen skall vara vänd mot allmänningen och skall stenen så väl uppsättas, att den kan beräknas stå för all framtid.

5:o) Gåvan skall anses fullbordad, så snart kommunalstämman förklarat sig mottaga densamma och förbundit sig fullgöra de med densamma förenade villkor.

Lundby den 17 juli 1919.

Victor Andersson.

Godsägaren Victor Anderssons egenhändiga namnteckning bevittnas av:

Nan. Johansson. *Anna Hedkvist.*

I samband med förestående arvsskifte är emellan änkefru Greta Andersson, å ena, samt Badelunda kommun och församling, å andra sidan den överenskommelsen träffad, att kommunen härigenom avstår till förmån för fru Andersson från all rätt till den kommunen enligt skiftet tillkommande donation av enligt skiftet Trettontusentvåhundrafemtioen (13.251: —) kronor åttio öre mot det att änkefru Andersson samtidigt härigenom förbinder sig att till kommunen donera ett belopp av Tjugutusen (20.000: —) kronor, att utgå efter hennes död för det i den avlidnes testamente angivna ändamål eller annat för kommunen nyttigt ändamål som fru Andersson kan finna lämpligt, varjämte fru Andersson med hänsyn till gravfondens minskning från kronor 1.000: — till kronor 662: 60 härigenom förbinder sig att ensam svara för gravunderhållet enligt *punkt 5* i testamentet under sin återstående livstid, skolande under denna tid räntorna å fonden läggas till kapitalet för varje år.

Lundby som ovan

För Badelunda kommun:

Carl Forsberg. *Greta Andersson.*

I transumerade delar rätt avskrivet betyga:

B. Svensson. *B. Hammar.*

Berglundska fonden.

Undertecknad, Hemmansägaren Isac Alfred Berglund å Berga, Badelunda socken, vill härmed förordna, hur mitt bo skall fördelas efter min död:

Sedan all min kvarlåtenskap i såväl fast som lös egendom med här nedan angivna undantag blivit realiserad och förvandlad i reda penningar, skall min avlidna sons dotter Maud Berglund, om hon överlever mig, med full äganderätt bekomma ett kontant belopp av trettiotusen (30.000: —) kronor ävensom silverbägaren och min medalj.

Därest bemälda min sondotter skulle avlida före mig, skall hennes moder i hennes ställe erhålla detta arv.

Lantbrukaren Carl Wessman i Tibble skall med full äganderätt bekomma min kaffeservis, som är i silver.

Återstående behållningen skall så fördelas, att Badelunda församling bekommer två tredjedelar och Thortuna församling, där jag är född och tillbringat min skoltid, en tredjedel att av församlingarne var för sig förvaltas under namn av "Berglundska fonden". Årliga avkastningen av dessa fonder skall, i enlighet med vad församlingarne själva bestämma, varje år utgivas antingen till församlingarnes fattiga eller till skolundervisningens fromma.

Till utredningsmän i mitt bo utser och förordnar jag Carl Forsberg i Sörby, Carl Wessman i Tibble och Johan Ericksson i Kylla; och skola dessa härför äga att tillgodonjuta arvode med fem (5) procent å behållningssumman enligt blivande bouppteckning efter mig.

Berga, Västerås, den 3 november 1926.

Alf. Berglund.

Att Hemmansägaren Isac Alfred Berglund å Berga i Badelunda socken, vilken vi personligen känna, anmodat oss på en gång därvid närvarande att såsom vittnen bestyrka denna handling samt inför oss med fullt och sunt förstånd och av fri vilja, förklarat denna med hans egenhändiga underskrift försedda handling, som blivit för honom uppläst och av honom erkänd, innefatta hans yttersta vilja och förordnande, varder av oss härmed intygat och med våra namnunderskrifter bekräftat.

Västerås den 3 november 1926.

E. Pettersson, Västerås.

A. Jonsson, Västerås.

§ 6. År 1932 den 18 januari, vid lagtima ting med Siende och Norrbo tingslag, blev detta testamente till häradsrätten ingivet för bevakning efter hemmansägaren Isac Alfred Berglund från Berga i Badelunda socken, och meddelades den föreskrift, att det skulle åligga den, som ville begagna sig av testamentet, att låta en styrkt avskrift därav tillställas den avlidnes närmaste arvingar, vilka ägde att sist å det ting, som inföll näst efter sex månader från delfåendet genom stämning klandra testamentet i fall av befogenhet; betygar

På Häradsrättens vägnar:

Birger Malmström.

Törnblomska donationsfonden.

Med upphäfvande till all kraft och verkan af utaf mig tillförene uprättade testamentariska förordnanden får jag härmed såsom min yttersta vilja och testamente förklara och bestämma att efter min död skola af min qvarlåtenskap — nedannämnde personer och Badelunda församling erhålla:

— —

— —

3. Badelunda församling fyratusen (4.000: —) kronor, hvilket kapital handhafves och förvaltas af Badelunda församlings kommunalnämnd, och hvaraf årliga räntan utdelas på min födelsedag, den 23 December, till tio (10) inom församlingen boende fattiga och orkeslösa personer, hvilka gjort sig kända för en hederlig vandel samt tillhört församlingen minst tio år och ej erhålla fattigunderstöd. Dessa personer utses årligen af Kommunalnämnden, hvarvid iakttages att, om några så beskaffade personer, som här ofvan nämnts, finnes vid Ingeberga, dessa skola hafva företrädesrätt till åtnjutande af understödet —

Westerås den 31,sta Januari 1890.

Christina Törnblom.

Att Enkefru Christina Törnblom i Westerås, hvilken vi personligen känna, vid fullt och sundt förstånd och af fri vilja egenhändigt underskrifvit förestående testamentshandling samt förklarat densamma innefatta hennes yttersta vilja, intyga undertecknade, tillkallade och på en gång närvarande vittnen.

Westerås den 31 januari 1890.

Bernhard Carlsson, Westerås.

Osvald Holmin, Westerås.

§ 16. År 1890 den 15 December, å lagtima hösteting med Siende härad, blef detta testamente i anledning af Christina Törnbloms timade död, i bevakningsafseende till Härads Rätten ingifvet, offentligen uppläst samt utstäldt till delgifning med Christina Törnbloms närmaste arfvingar, betygar

På Härads Rättens vägnar:

Edvard Funck.

Engstedtska och Kjellbergska donationsfonden.

Jag Johanna Jansdotter Enka efter framlidne hemmansägaren Johan Engstedt i Närlunda Badelunda Socken i Westmanland förklarar härmed efter moget öfverläggande med full frihet samt fullt och sundt förstånd, det min yttersta vilja är.

1. att efter min död en summa af Fyrahundrade Riksdaler Banco (400 RD.B:o) utaf min qvarlåtenskap skola utgå och utbetalas till Badelunda Sockens fattigcassa, och att fattigvårdsstyrelsen skall denna fond serskilt ifrån de öfrige fattigmedlen förvalta och

handhafva på det sätt att den årliga räntan utaf Fonden tillfaller dem ibland de i fattigstugan intagne fattighjon och öfrige af socknens mäst fattige som pastor i Badelunda, eller under ledighet af kyrkoherdebeställningen, vice pastor årligen utser och för fattigvårdsstyrelsen upgifver, utan att denna serskildta gåfwa må förminska det understöd som desse fattige eljest af fattigvårdsstyrelsen åtnjuta; och bör kapitalfonden, hvaröfver serskild räkning föres, göras fruktbar med samma villkor och föreskrifter i avseende på säkerhet, ränta och ansvarighet som nu äro eller framdeles warda stadgade för fattigmedel i allmänhet.

2. att min systerdotter Johanna Katharina Andersdotter nu gift med hemmansägare Anders Hedlund i Heijarne Badelunda socken skall av min qvarlåtenskap, utom det arf hvartill hon i öfrigt kan vara berättigad, efter min död utbekomma Tvåhundrade Riksdaler Banco till full ägande- och dispositionsrätt.

3. att hvad derefter utaf min qvarlåtenskap återstår fullt förslående till och öfverstigande lagligt surrogat för den fastighetsandel jag efter mina föräldrar ärfte skall delas mellan mina närmaste arfvingar efter lag.

4. till Exsecutor af detta Testamente förordnar jag pastor eller vice pastor i Badelunda som anmodas att efter min död gå i författning om werkställigheten af hvad jag härutinnan förordnat, och då ifrån Siende Härads Rätt uttaga Testamentet, hvilket emellertid kommer att der förvaras.

5. Har jag anmodat vittnena att med sina Sigiller försegla det couvert hvaruti detta Testamente kommer att vid Härads Rätten förvaras samt att förse Convolutet med en påskrift, och vid Domstolen för dödsfall skull bevittna hvad påskriften innehåller.

Till yttermera visso hafver jag detta Testamente egenhändigt med mitt bomärke undertecknat, som skjedde i Westerås den 27:de januarii 1849.

Johanna X *Jansdotter i Närlunda.*

Att Enkan Johanna Jansdotter ifrån Närlunda i Badelunda socken uti vår gemensamma närvaro af fri vilja och med sundt och fullt förstånd förordnat hvad ofvanstående Testamente innehåller, detsamma efter uppläsandet godkänt och till yttermera visso sitt bomärke derunder egenhändigt tecknat betygas Westerås den 27 januarii 1849.

A. V. Ahlborg.
Landssekreterare.

S. L. Ljungdahl.
Lector och Prost.

G. M. Bohman.
S. M. Adj.

§ 19. År 1859 den 7.de Mars, å Siende Härads laga Winter Ting, är detta Testamente bevakadt, offentligen upläst och utställdt till kommunikation på sätt domboken innehåller, Betygar

På Härads Rättens Wägnar:

D. M. Troilius.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 21

Nr 21. Sammanslagning av tekniska verkens och stadskamrerarekontorets kassarörelse och bokföring.

P. M.

beträffande möjligheterna att sammanföra tekniska verkens och stadskamrerarekontorets kassarörelse och bokföring.

Stadsdirektör Hedberg och överingenjör Sintorn ha lämnat undertecknade uppdrag att undersöka möjligheterna att sammanslå tekniska verkens kassarörelse och bokföring med stadskamrerarekontorets. Efter verkställd utredning i vilken även stadsbokhållare G. Uno Eriksson deltagit få vi härmed lämna följande redogörelse och förslag.

Nuvarande organisation.

Västerås stads kassarörelse och bokföring är för närvarande uppdelad på tre förvaltningar, nämligen stadskamrerarekontoret, tekniska verken och fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Fattigvårds- och barnavårdbyrån — i fortsättningen benämnd byrån — sköter dock endast i viss utsträckning sin bokföring, då den har egen kassa och eget postgirokonto samt för kassabok (bunden bok) och en hjälpbok för avräkning med främmande kommuner, staten m. fl. (lösblad, system Kardex). Varje sida i den bundna kassaboken har dubbla blad, varav ett är avrivbart — perforerat —. Införingarna göras följaktligen på original — stammen, som sitter kvar i boken — och på kopia, vilken vederbörligen underskriven av kassörskan och sysslomannen efter varje dags slut lämnas till stadskamrerarekontoret, för bokföring genom memorial på socialvårdens titlar och konton. Byrån behåller kassaverifikationerna. Stadskamrerarekontoret lämnar byrån medel efter rekvisition. Alla utgifter genom byråns kassa utanordnas av sysslomannen. Bokslut för fattig- och barnavården göres av stadskamrerarekontoret. Antalet kassaposter i byråns kassa uppgår i runt tal till 17.000 per år, varvid är att märka, att varje utbetalning och varje inbetalning får ett verifikationsnummer. Ålderdomshemmet mottager likvid för tvätt och gör vissa smärre utbetalningar. Redovisning lämnas till byråns kassa varje månad.

Tekniska verken svara själva för sin kassarörelse och bokföring samt upprättar eget bokslut, vars siffror intages i stadens huvudräkenskaper. Stadskamrerarekontoret sköter i övrigt all stadens kassarörelse och bokföring med undantag för familjebidragsnämnden, som över eget postgirokonto mottager statsbidrag och verkställer utbetalningar av familjebidrag m. m. Vi ha här ej ansett anledning ingå på familjebidragsnämndens särpräglade organisation, ehuru det synes föreligga vissa möjligheter att inordna familjebidragsnämnden under någon av stadens fasta förvaltningar, ex. under socialvårdsbyrån.

Västerås stad har sålunda om vi bortse från familjebidragsnämnden tre kassor, stadskassan, tekniska verkens kassa och byråns kassa, vilka jämväl ha egna postgirokonton. Bankkonton ha endast stadskassan.

Stadskamrerarekontorets och tekniska verkens kassor och bokföring äro inrymda i samma byggnad. Under vissa tider på dagen tjänstgöra kassorna för varandra.

Stadskamrerarekontorets bokföring är i stora drag ordnad på följande sätt. Bokföringen är i huvudsak lagd på kassaprincipen, d. v. s. utgifterna och inkomsterna påföras titlar och konton först i samband med betalningen. Inköps- och försäljningsräkningar avräkningsbokföras följaktligen i regel icke. Debiteringar av tjänster av olika slag, såväl externt som internt, införas i allmänhet i en bunden debiteringsjournal, som inte har något sammanhang med bokföringen i övrigt. Räkningarna utskrivas antingen av resp. förvaltningar eller av stadskamrerarekontoret på grundval av från förvaltningarna lämnade primäruppgifter. Räkningarna, som skrivas i två exemplar — räkning och reversal —, numreras i löpande nummerföljd från varje års början genom stadskamrerarekontorets försorg och införas i debiteringsjournalen med bläck. Räkningarna utsändas och reversalen insättas i namnföljd i pärmar. Först då räkningarna betalas gottskrivas inkomsttitlarna, varvid reversalet framtages och tjänstgör som inkomstverifikation. Vid kontant betalning underskrives reversalet av kunden, och vid betalning över postgiro fastsättes postgirotalongen på reversalet etc. Vid årets slut sammanföras då obetalda fakturor på en bokföringsorder med debitering på ett avräkningskonto, "diverse personer", och med kreditering av resp. inkomsttitlar. Antalet räkningar — införda i debiteringsjournalen uppgår till cirka 5.000 per år. Renhållningsavgifterna debiteras halvårsvis av renhållningsverket, som sända räkningarna direkt till kunderna. Kopiorna (reversalen) lämnas till stadskamrerarekontoret. Räkningarna införas ej i debiteringsjournalen. Över vid årets slut obetalda renhållningsavgifter uppgöres restlängd, vars slutsumma debiteras ett avräkningskonto och krediteras renhållningsverkets inkomsttitel för renhållningsavgifter. Antalet renhållningsräkningar uppgår till cirka 4.600 per år (2.300 räkningar varje halvår).

I detta sammanhang kan omnämnas det system för bokföring av hyror, som tillämpas fr. o. m. detta år för de flesta av stadens hyresgäster. Fastighetsförvaltaren, som sköter hyreskorten, debiterar hyrorna månadsvis i klump på en bokföringsorder med debitering på ett avräkningskonto, "hyresavräkning januari etc." och med kreditering av resp. inkomsttitlar. Fastighetsförvaltaren uppgör samtidigt en uppbördslista, som lämnas till stadskassan. Allt eftersom hyrorna inflyta noteras detta på uppbördslistan. Under dagens lopp influtna hyror bokföras i en post på det ovannämnda hyresavräkningskontot. Omkring den 10 i varje månad återsändes uppbördslistan till fastighetsförvaltaren, som noterar obetalda hyror, dels specifikt på en restlista, dels i klump på en bokföringsorder med kreditering av föregående månads hyresavräkningskonto — som härigenom nollställes — och med debitering av följande månads hyresavräkningskonto. Restlistan lämnas till stadskassan, som varje vecka lämnar fastighetsförvaltaren uppgift på inbetalda resthyror. Fastighetsförvaltaren sköter hyreskraven ända till den tidpunkt, då laga åtgärder äro påkallade. Stadsombudsmannen övertager då kraven.

Härtill må anmärkas, att stadskamrerarekontoret i övrigt kräver på obetalda räkningar i regel med två kravbrev. Lämnar kraven inga resultat överlämnas ärendena till stadsombudsmannen för vidtagande av de åtgärder som äro påkallade.

Interna räkningar bokföras i memorial efter attest och utanordning med notering i debiteringsjournalen.

Inköpsräkningarna prisgranskas och attesteras av resp. förvaltningar (förvalt-

ningschefen), som lämna räkningarna till stadskamrerarekontoret, som i sin tur vidarebefordrar dessa, i regel en gång i veckan, till stadsdirektören för utanordning. Inköpsräkningarna betalas i allmänhet över postgiro. Stadskamrerarekontoret kontrollräknar alla räkningar innan de betalas även om resp. förvaltningar själva kontrollräknat räkningarna.

Stadskamrerarekontoret har två bundna kassaböcker, en för varannan månad. Införingarna i kassaböckerna göras med bläck av stadskassören. Kassaverifikationerna numreras i löpande nummerföljd från nr 1 från varje års början. Utgifts- och inkomstverifikationerna äro följaktligen "blandade".

I stadskassan tjänstgöra stadskassören och en kassakontrollant. Kassakontrollanten kontrasignerar stadskassörens kvittens och noterar på en särskild liggare alla dagens inkomster, som avstämmas mot kassaboken. Efter varje dags slut lämnas kassaverifikationerna till bokföringsavdelningen. Huvudbokföringen är sedan 1939 som bekant lagd på en textskrivande bokföringsmaskin av märket National med lösbladssystem. Ytterligare en maskin är beställd och kommer att tagas i bruk fr. o. m. 1947. Maskinoperatrisen bokför kassaverifikationerna post för post på resp. titlar och konton i huvudboken.

Det skulle här föra för långt att i detalj redogöra för bokföringsmaskinens funktion och huru bokföringen är ordnad med skattestat, låne- och fondstat, förskotterade medel etc. En sådan redogörelse torde inte ha något direkt värde för denna utredning. Här må dock anmärkas, att en viss omläggning av bokföringen är erforderlig med hänsyn till den nya finansstatistiken. En uppgift på antalet konton i huvudboken (lösblad) kan dock vara av intresse:

Skattestaten	c:a 2.000	konti
låne- och fondstaten	„ 20	„
konton för kapitalmedel	„ 100	„
konton för rörelsemedel	„ 500	„

Kassaställningen avstämmes varje dag mot huvudbokens kort. Antalet kassaposter i stadskassan uppgår till i runt tal 30.000 per år. Vid jämförelse med antalet poster i byråns kassa synes antalet poster i stadskassan vara lågt. Det är emellertid att märka, att stadskassan bokför vissa ut- och inbetalningar i klump. Antalet ut- och inbetalningar i stadskassan är väsentligt mycket större än vad ovanstående siffra visar. Memorialposterna bokföras likaledes på maskin och införas för hand med bläck i en bunden memorial. Memorialposternas antal uppgår i runt tal till 1.700 per år. Efter varje års slut överföras kassabokens och memorialens slutsummor till en bunden inventariebok.

Stadskamrerarekontoret sköter bokföringen för samtliga stadens förvaltade fonder (stiftelserna). Bokföringsböckerna bestå av en kassabok och en huvudbok; båda bundna böcker. Utbetalningarna ur resp. inbetalningar till fonderna göras i stadskassan med debitering resp. kreditering på fondernas avräkningskonto.

Stadskamrerarekontoret har sålunda följande bokföringsböcker:

2 bundna kassaböcker,

1 bunden debiteringsjournal,

1 bunden memorial,

journalen, memorialjournal och kassaspecial på lösblad, skattestatens, låne- och fondstatens m. fl. titlar och konton på lösblad (huvudbok på lösblad),

1 bunden inventariebok,
1 fastighetsregister; lösblad i Viscardpärm,
inventariespecifikationer upptagande inventarier, lager och förråd i bundna böcker samt för fondernas bokföring
1 bunden kassabok och
1 bunden huvudbok.

Stadskamrerarekontoret har för närvarande följande befattningshavare:

Enligt lönestat:	lönegrad	löneklass	grundlön	dyrtidstillägg	summa
1 stadskamrer, manlig	20	23	11.040: —	2.112: —	13.152: —
1 stadsbokhållare, manlig	11	14	6.552: —	1.441: —	7.993: —
1 stadskassör, kvinnlig	8	11	5.136: —	1.130: —	6.266: —
1 kont.-bitr. I kl., manligt	7	10	4.728: —	1.040: —	5.768: —
1 d:o, kvinnligt	5	8	4.032: —	887: —	4.919: —
1 d:o II kl., kvinnligt	3	4	2.988: —	657: —	3.645: —
2 d:o, varav 1 vakant	3	3	2.784: —	612: —	3.396: —
			2.784: —	612: —	3.396: —
				Kronor	48.535: —

Extra befattningshavare:	grundlön	dyrtidstillägg	summa
1 stadskamrersassistent, manlig	10.000: —	2.112: —	12.112: —
1 biträde, kvinnligt	2.760: —	607: —	3.367: —
2 d:o	2.040: —	449: —	2.489: —
	2.040: —	449: —	2.489: —
1 d:o, manligt	3.000: —	660: —	3.660: —
1 vaktmäst.-biträde, manligt	2.400: —	528: —	2.928: —
		Kronor	27.045: —

Stadskamrerarekontoret har följaktligen 14 stadigvarande anställda befattningshavare, varav 6 manliga. Det bör emellertid framhållas, att vaktmästaren betjänar även tekniska verken. Dessutom tillkommer extra personal vid uppbörd och andra tillfällen av arbetsanhopning. I 1946 års stat har för extra personal anslagits totalt 32.400 kr., häri ingå löner till ovan nämnda extra befattningshavare med 27.045 kr. Stadskamrerarekontorets totala kostnader för år 1946 har beräknats till 123.130 kr., vari ingå 15.600 kr. för inköp av kvitteringsmaskin. Under 1945 uppgingo kostnaderna till kr. 95.241: 58.

Vi ha här ej redogjort för stadskamrerarekontorets arbete med debitering, uppbörd och redovisning av kommunalutskylder, som i huvudsak skötts av tillfälligt anställd personal, då på grund av uppbördsreformen stadskamrerarekontoret fr. o. m. 1947 icke kommer att taga någon befattning med detta arbete.

Arbetsfördelningen för stadskamrerarekontorets personal är i korthet:

Stadskamreraren.

Ledning och övervakning av arbete m. m.

Stadskamrersassistenten.

Biträder stadskamreraren, verkställer utredningar, m. m.

Stadsbokhållaren.
Skötseln och kontrollen av det löpande bokföringsarbetet, nöjesskattekontroll m. m.

Stadskassören.
Handhaver stadskassan, mottager inbetalningar till och verkställer utbetalningar ur kassan, för kassabok m. m.

Manliga kontorsbiträdet av I klass (herr Svensson) samt kvinnliga extra kontorsbiträdet, fröken Larsson.
Uträknar avlöningar och skriver avlöningslistor samt sköter lönestatistik. Biträder med skötseln av restlängder m. m. Båda dessa befattningshavare skola placeras på avlöningskontoret.

Kvinnliga kontorsbiträdet av I klass (fröken Beskow).
Maskinbokföring samt tjänstgör vid förfall som stadskassör m. m.

Kvinnliga kontorsbiträdet av II klass, fröken Erikson.
Tjänstgör som kassakontrollant, varvid hon kontrasignerar stadskassörens kvittenser, noterar i kassarapport alla inkomster, utför maskinbokförarens arbete vid förfall m. m.

Kvinnliga kontorsbiträdet av II klass, fröken Lindh.
Sköter stadens inventariebok och fondernas huvudbok, svarar för debitering av annuiteter m. fl. åtgärder för förmedlingslån, tjänstgör vid förfall för maskinbokföraren och kassakontrollanten, maskinskrivning m. m.

Kvinnliga extra kontorsbiträdet, fru Jonsson.
Biträder stadsbokhållaren med bokföringsarbeten, vikarierar för kassakontrollanten, maskinskrivning m. m.

Manliga extra kontorsbiträdet, herr Renvall.
Kontrollräknar verifikationer, biträder stadsbokhållaren med utredningar m. m.

Kvinnliga extra kontorsbiträdet, fröken Jonsson.
utskriver handräckningsbrev, maskinskrivning, tjänstgör i telefonväxeln vissa timmar på dagen m. m.

Vaktmästaren, herr Pettersson.
Sköter postgången och övriga vaktmästarearbeten m. m.
Den vakanta befattningen som kontorsbiträde av II klass avses biträda stadsbokhållaren med bokföringsarbeten, maskinskrivning m. m.

Tekniska verkens bokföring.

Debitering.

Uppbördsräkningar.
Avläsning av vatten-, gas- och elmätare sker fyra gånger årligen; för vissa abonnenter månadsvis. Avläsning pågår året runt, varvid samtidigt gasautomaterna tömmas. Vid avläsningsronden medför avläsaren dels en avläsningsbok med avläsnings-

blanketter för notering av mätareställningarna, dels räkningsblanketter för utskrivning av räkningar. På räkningsblanketterna äro i förväg med adressographmaskin tryckta abonnentnummer, namn och adress samt fasta avgifter. Räkning utskrives i tre exemplar, varav ett lämnas direkt till abonnenten. De övriga två exemplaren jämte avläsningsblanketterna lämnas på kontoret, där räkningarna kontrolleras och mätareställningarna införas på större och utförligare avläsningsblanketter, som alltid finnas på kontoret. Ett exemplar av räkningen går till kassan, där även tömda gaspoletter redovisas. Om en mätare står och förbrukningen alltså måste beräknas göres detta på kontoret, och räkningen utsändes därifrån.

Antalet avläsare är 9, varav på ordinarie stat 5 st. 2 avläsare ha i år annat arbete genom övertagande av Badelunda distributionsförening och på grund av införandet av normaltaxor. Utöver här nämnda avläsare finnas 2 1:a avläsare, varav en är förman för avläsare, och den andre är inkasserare. För kontroll av större abonnenter, uträkning och utskrivning av maximalabonnenters räkningar, månadsräkningar jämte debitering av beräknade förbrukningar svarar en bokhållare på ordinarie stat, vilken även mottager anmälningar om flyttningar m. m. samt lämnar upplysningar till allmänheten. För den mera rutinmässiga kontrollen svarar ett manligt kontorsbiträde på extra stat. Införingen av mätarställningarna på de större avläsningsblanketterna göres av ett kvinnligt kontorsbiträde på extra stat. Antalet uppbördsräkningar uppgår i runt tal till 95.000 st. per år.

Försäljningsräkningar.

Vid försäljning av material samt vid utförande av reparations- och installationsarbeten utfärdas order enligt ett särskilt system. Materialåtgång och arbetstid attesteras av vederbörande förman samt à-prissättes av förrådsförmannen. Uträkning sker på orderbyrån, och räkning utfärdas på kontoret. Orderbyrån efterkalkylerar orderna. Anslutningsavgifter debiteras genom kamerala avdelningen.

Vid koksförsäljning utfärdas expeditionsavis följesedel och samtidigt härmed räkning.

Vid försäljning av ved, där kvantiteten kan på förhand fastställas, är förfaringssättet lika. När kvantiteten ej kan bestämmas, utskrives först expeditionsavis och följesedel; räkning först då expeditionsavien återkommer till kontoret. Vid kontantbetalning utskrives kontantnotor i tre exemplar med redovisning varje vecka genom reversal från gasverket och vedgården. Kontroll och registrering av ovannämnda räkningar sker på orderbyrån.

Materialrekvisitioner från förrådet för egna arbeten à-prissättas och förrådsbokföras på förrådet men uträknas på orderbyrån, där bokföringsorder för huvudbokföring utskrivas.

Utöver här ovan nämnda göromål på orderbyrån må nämnas: kontroll av inköpsfakturor, kontroll och uträkning av körtidssedlar, uträkning av körlega och utfärdande av bokföringsorder härför, kontroll och uträkning av expeditionsavier för sålda produkter och lagerartiklar, utskrivning av bokföringsorder samt kontroll av att samtliga avisnummer finnas och bli debiterade.

På orderbyrån tjänstgör ett kvinnligt kontorsbiträde på ordinarie stat och likaså på försäljningsavdelningen för koks och ved.

Antalet försäljningsräkningar per år uppgår för närvarande till c:a 6.000 st., kontantnotor till c:a 2.500 st. och materialsedlar från förrådet till c:a 4.000 st.

Inköpsräkningar.

Inköpsräkningarna kontrolleras beträffande kvantitet, pris och rabatter på förrådet mot kopiorna av inköpsrekvisitionerna samt littereras. Kontroll av uträkningen sker på orderbyrån. Sedan kassarabatt i förekommande fall avdragits, attesteras räkningarna av vederbörande avdelningschef samt utanordnas av överingenjören.

Bokföring.

Uppbördsräkningar.

Uppbördsräkningarna bokföras med en National icke textskrivande bokföringsmaskin i uppbördsboken (lösblad). Räkningarna uppdelas i olika taxor, och specifikationerna införas i "specialen" över debiterade avgifter. Dessa arbeten utföras f. n. av ett kvinnligt kontorsbiträde på extra stat.

Försäljningsräkningar.

Försäljningsräkningarna bokföras med en Burroughs textskrivande bokföringsmaskin. Samtidigt som försäljningsböckerna (lösblad) för koks-, ved- och övriga räkningar skrivas, införas beloppen i reskontran. Reskontran har för närvarande c:a 800 konton.

Inköpsräkningar.

Ett fåtal inköpsräkningar bokföras genom inköpsjournal (lösblad) i reskontran. Övriga inköpsräkningar bokföras först, när betalning sker.

Driftbokföring.

Driftbokföringen omfattar tekniska verkens utgifter för nyanläggningar samt driftomkostnader och i vissa fall även driftinkomster under året jämte hjälpkonton, tillsammans c:a 700 konton.

Även denna bokföring sker med Burroughs bokföringsmaskin. För drift- och nyanläggningskontona lämnas varje månad rapporter. Bokföringen på nämnda maskin utföres av ett kvinnligt kontorsbiträde av I klass.

Fastighetsbok.

Denna bok är upplagd på lösblad, system Viscard. Nyanskaffningar, försäljningar, avskrivningar etc. införas för hand.

Huvudbokföring.

Huvudbokföring sker med Burroughs bokföringsmaskin på huvudbokskorten (lösblad). Huvudbokskorten inbindas vid årets slut.

Inventarieboken.

Denna bok är bunden och införingarna — utgående balansräkning jämte specifikationerna — göras följaktligen för hand.

Kassan.

Vid betalning av uppbördsräkningar lämnar abonnenten sin räkning och erhåller istället den kopia, som finnes i kassan kvitterad av kassören och kontrasignerad av kassakontrollanten, som noterar det inbetalda beloppet i uppbördsboken samt skriver nummer och belopp på en uppbördslista. Denna lista skrives med en Bur-

roughs icke textskrivande bokföringsmaskin. Den inkomna originalräkningen avprickas i uppbördsboken av kassakontrollanten.

Dagssumman av uppbördsräkningarna enligt uppbördslistorna införes i dagboken (kassaboken) — två bundna böcker, en för varannan vecka — och krediteras uppbördskontor (avräkningskonto). Vid inbetalning av andra räkningar noterar kontrollanten kundens namn, räkningens nummer och belopp i dagboken samt krediterar avräkning. Särskilda kassaverifikationer (reversal) härtill finnas ej. Övriga inbetalningar krediteras resp. konton, t. ex. koks och ved m. m.

Utbetalningar ske i regel över postgiro. Avlöningsmedel utlämnas av kassan.

Kassan handhar försäljning av gaspolletter samt mottager från avläsarna inkommande polletter.

Kassören för en kontrollista över samtliga in- och utbetalningar för dagen; uppbördsräkningarna bokföras dock i en post enligt uppbördslistan.

Kravbrev på obetalda uppbördsräkningar utskrivas i kassan och inkassering utföres av en förste avläsare, som även inkasserar andra oguldna räkningar, samt stänger av tillförseln av el-, gas och vatten, när abonnent underlåter betala. Fordringar, som äro "mogna" för laga åtgärder, överlämnas till stadsombudsmannen. Kassapersonalen består av: en manlig t. f. kassör, ett kvinnligt kontorsbiträde av I klass och ett kvinnligt extra kontorsbiträde.

Tekniska verken har för närvarande följande befattningshavare sysselsatta med kamerala uppgifter:

Enligt lönestat:	Lönegrad	löneklass	grundlön	dyrtidstillägg	summa
1 kamrer, manlig	16	19	8.982:—	1.976:—	10.958:—
1 kamrersassistent, manlig	9	12	7.080:—[1]	1.557:—	8.637:—
1 bokhållare, manlig	8	11	5.136:—	1.129:—	6.265:—
1 d:o	8	10	4.728:—	1.040:—	5.768:—
1 t. f. kassör, manlig	7	10	5.376:—[2]	1.182:—	6.558:—
1 kont.-bitr. I kl. kvinnligt	5	7	3.708:—	816:—	4.524:—
1 d:o	5	6	3.438:—	756:—	4.194:—
1 d:o	5	6	3.438:—	756:—	4.194:—
1 d:o II klass	3	3	2.784:—	612:—	3.396:—
1 d:o II klass	3	3	2.784:—	612:—	3.396:—
1 1:ste avläsare (inkasserare)	8	11	5.136:—	1.129:—	6.265:—
				Kronor	64.155:—

Extra befattningshavare:			
2 biträden, kvinnliga, var och en 2.400:—	4.800:—	1.056:—	5.856:—
1 d:o	2.040:—	449:—	2.489:—
1 do	1.920:—	422:—	2.342:—
1 biträde, manligt	2.100:—	462:—	2.562:—
1 biträde, kvinnligt	1.500:—	330:—	1.830:—
1 d:o	1.380:—	304:—	1.684:—
		Kronor	16.763:—

[1] Inkl. personligt lönetillägg kr. 1.500:— per år.

[2] Uppehåller befattningen som kassör och uppbär härför skillnaden mellan löneklass 9 och 7.

I ovanstående uppställning har ej medtagits förrådsförman, som visserligen svarar för förrådets löpande bokföring men som sorterar under den tekniska avdelningen, springpojkar samt en förste avläsare (förman för avläsarna) och 2 kvinnliga kontorsbiträden, som sortera under den tekniska avdelningen. Tekniska verkens kamerala avdelning har sålunda sammanlagt 18 stadigvarande anställda befattningshavare, varav 6 manliga.

Förslag till ändrad organisation.

Som framgår av ovanstående, kortfattade redogörelse är stadens kassarörelse och bokföring nästan 100-procentigt förlagd till tekniska verkens kontorslokaler. Det torde inte vara omöjligt att i större utsträckning än hittills sammanföra fattigvårdsbyråns kassa och bokföring med stadskamrerarekontoret. Fattigvårdsbyrån bör då endast ha förskott för kontanta utbetalningar av understöd av olika slag samt avräkningsbokföring.

Som ovan sagts sköta stadskamrerarekontoret och tekniska verken för närvarande sin kassarörelse och bokföring nästan helt oberoende av varandra.

Fr. o. m. 1947 kommer allt avlöningsarbete — förvaltningarna måste dock utarbeta och lämna primäruppgifter — för stadens befattningshavare att skötas av ett under stadskamrerarekontoret stående avlöningskontor. Denna centralisering har nödvändiggjorts i första hand med hänsyn till "skatten vid källan" men även bl. a. därför att stora kostnads- och arbetsbesparingar otvivelaktigt härigenom kunna göras. Gjorda kalkyler visa, att avlöningskontorets kostnader komma att bli mycket låga. Sålunda ha kostnaderna för löntagare och år beräknats till ungefär 25 kr. Som jämförelse må nämnas, att Stockholms gasverk och elverk enligt en utredning, som vi tagit del av, räkna med en motsvarande årskostnad av c:a 120 kr.

Fördelarna med en sammanslagning av stadskamrerarekontorets och tekniska verkens kassarörelse och bokföring äro:

1) Bättre betjäning av allmänheten i kassorna,
2) Enhetlig bokföring,
3) Kostnads- och arbetsbesparingar,
4) Lokalsynpunkter.

I stora drag redogöres i det följande hur organisationen är tänkt.

Stadskamrerarekontorets och tekniska verkens kassarörelse och huvudbokföring sammanföras. Huvudbokföring och i viss utsträckning även dagbokföring lägges på stadskamrerarekontorets två textskrivande bokföringsmaskiner (National).

Kassorna uppdelas på två, en *uppbördskassa* och en *stadskassa.* I uppbördskassan, där inga utbetalningar skola göras, mottagas inbetalningar för el-, gas- och vattenräkningar, renhållningsavgifter, hundskatt och räkningar av andra slag etc. I stadskassan verkställas alla utbetalningar men även inbetalningar av annat slag än som avses skola ske i uppbördskassan.

Kvitteringsmaskinen, som kommer att levereras i slutet av detta år, placeras vid uppbördskassan.

Kassabok föres endast vid stadskassan. Uppbördskassan redovisar varje dag influtna medel till stadskassan med verifikationer (reversal och kuponger) och reversal från kvitteringsmaskinen. Inbetalningarna i uppbördskassan bokföras i kassaboken på en rad. Kassaboken delas lämpligen på två, en för inbetalningar och en för utbetalningar.

Vid uppbördskassan erfordras ingen kassakontrollant, men däremot vid stadskassan tills dess ytterligare en kvitteringsmaskin får anskaffas. Ur redovisnings- och kontrollsynpunkt bör kvitteringsmaskiner finnas vid båda kassorna. När uppbördskassan tillfälligtvis är hårt belastad, kan då stadskassan även mottaga likvid för uppbördsräkningar.

Vid uppbördskassan placeras lämpligen tekniska verkens nuvarande kassör, herr Råberg, och vid stadskassan stadskassören, fröken Lundborg. För att kvitteringsmaskinen skall kunna användas på ett effektivt sätt erfordras en genomgripande omredigering av nuvarande blanketter, varom vi här ej närmare gå in på.

Nuvarande system för kvittering av el-, gas- och vattenräkningar ändras, så att noteringar i uppbördsboken ej behöva göras i omedelbart sammanhang med kvitteringen utan kan göras succesivt under dagens lopp. Härigenom binder man ej två personer vid det löpande kassaarbetet.

Tekniska verken bibehåller tills vidare sitt nuvarande system för debitering av el-, gas- och vattenförbrukning med avisering från dagböckerna kvartalsvis till stadskamrerarekontoret för bokföring i huvudboken. Likaså bibehåller tekniska verken sin förrådsbokföring med de ändringar, som äro betingade av bruttoredovisningsprinciperna, fastighetsbok och debitering av varuleveranser och andra tjänster. Räkningarna aviseras stadskamrerarekontoret, som bokför dessa jämte övriga räkningar i försäljnings- eller debiteringsjournaler med en av de textskrivande bokföringsmaskinerna. Den bundna debiteringsjournalen hos stadskamrerarekontoret slopas. I dess ställe tjänstgöra försäljnings- eller debiteringsjournaler på lösblad, som lämpligen böra inbindas efter varje års slut. Den bundna memorialen slopas och ersättes av en memorial på lösblad. Utgifts- och inkomstverifikationerna från stadskassan bokföras med de båda textskrivande bokföringsmaskinerna, utgiftsverifikationerna med den ena och inkomstverifikationerna med den andra på resp. konton och titlar.

Fondernas bokföring lägges helt på den textskrivande bokföringsmaskin (Burrough), som tekniska verken nu har för sin bokföring och som efter omläggningen blir disponibel för andra uppgifter.

Den nuvarande bundna inventarieboken bör i fortsättningen skrivas på lösa blad antingen med bokföringsmaskin eller med skrivmaskin och inbindas.

De bokföringsprinciper, som tekniska verken tillämpa, torde i vissa fall behöva ändras; bl. a. böra inkomster och utgifter som regel redovisas brutto.

Någon separat driftbokföring annat än i speciella fall anse vi ej vara erforderlig. I de fall, där specifikationer utöver vad, som angivits i staten erfordras, kan detta ordnas i huvudboken (lösblad) utan större svårigheter, då stadskamrerarekontoret får två bokföringsmaskiner. Reduceringen av antalet specifikationskonton torde nog kunna göras i flera fall. Hos såväl stadskamrerarekontoret som hos tekniska verken har i förekommande fall dubbla kort upplagts, ett för materiel och ett för löner. Detta förfaringssätt kan saklöst slopas. Den löneredovisning, som skall lämnas i finansstatistiken, kommer avlöningskontoret att svara för.

Den personal, som på grund av sammanslagningen, bör överföras från tekniska verken till stadskamrerarekontoret är:

t. f. kassören, herr Råberg,

kassakontrollanten, kontorsbiträdet av I klass, fröken Lönnqvist,

bokföraren, d:o, fru Carlström,

kassabiträdet, fröken Lindström, samt

1:ste avläsaren (inkasseraren), herr Högberg.

Vidare skall personalen på tekniska verkens avlöningskontor, bokhållare Cederholm och kontorsbiträdet av II klass, fru Green, fr. o. m. 1947 överföras till stadens centrala avlöningskontor, som skall sortera under stadskamrerarekontoret. Personalen avgår visserligen från tekniska verkens lönestat, men tekniska verken och övriga stadens förvaltningar få dock bära sin andel i avlöningskontorets kostnader efter vissa beräkningsgrunder.

Några lokaländringar på grund av sammanslagningen erfordras icke annat än, att den nuvarande bokföringslokalen eventuellt bör uppdelas samt ovillkorligen ljudisoleras med tanke på att flera störande bokföringsmaskiner äro placerade i samma rum, där personal sysselsatt med annat arbete är placerad. Kostnaderna för en ljudisolering av ifrågavarande lokal uppgå till i runt tal 700 kr., enligt inhämtade upplysningar.

Det är sålunda strängt taget endast tekniska verkens kassarörelse och huvudbokföring, som vi föreslå sammanföras med stadskamrerarekontoret. Beslut att tekniska verkens avlöningsbokföring skall överföras till det centrala avlöningskontoret har redan fattats.

All debitering och förrådsbokföring samt vissa andra kamerala uppgifter kvarstå hos tekniska verken.

Uppdelningen av kassorna på en uppbördskassa och en stadskassa medför snabbare betjäning av allmänheten Genom att till en kassa med kvitteringsmaskin koncentrera alla "rutinmässiga" inbetalningar, förhindras besvärande köbildningar.

Erfarenheten visar, att endast högst 10 % av samtliga av tekniska verken utfärdade räkningar betalas över postgiro eller med post. Om vi grovt räkna med 110.000 räkningar per år betalas härav c:a 100.000 kontant. Medeltalet kontanta inbetalningar per dag rör sig sålunda omkring 320 st.

Expeditionstiden för varje inbetalning är redan nu mycket kort och kommer att bli ännu mycket kortare med en kvitteringsmaskin. Stockningar uppstå nu i tekniska verkens kassa, då jämväl utbetalningar och vissa tidsödande inbetalningar skola göras där. Som redan framhållits erfordras vid uppbördskassan ingen kassakontrollant. Tekniska verkens nuvarande kassakontrollant frigöres från det löpande kassaarbetet och kan ägna sig åt noteringar i uppbördsböckerna för el-, gas- och vattenräkningarna successivt under dagens lopp. Vidare bör hon vid behov ersätta kassören. I övrigt kan hon tilldelas arbetsuppgifter av olika slag, som icke har något direkt sammanhang med kassaarbetet. Kontrollen över noteringarna i uppbördsboken bör någon annan befattningshavare sköta. Härigenom vinner man större säkerhet vid avstämningen.

Vid stadskassan tjänstgöra stadskassören och nuvarande kassakontrollanten. Arbetsbelastningen torde i stort sett bli densamma som nu, då stadskassan avlastas från "rutinmässiga" inbetalningar men får istället jämväl svara för tekniska verkens utbetalningar. Tekniska verkens postgirokonto bör tills vidare behållas men skötas av stadskassan.

Alla utbetalningar på tekniska verkens konton skola attesteras och utanordnas av tekniska verkens tjänstemän på samma sätt som nu sker. Stadskamrerarekontoret upplägger nya kort i huvudboken för tekniska verkens konton i enlighet med staten.

Tekniska verken bör sköta all debitering på samma sätt som nu. Av övriga räkningar lämnas kopiorna till stadskamrerarekontoret för bokföring genom försäljningsjournaler på lösblad på ett avräkningskonto. Stadskamrerarekontorets räkningar, som nu införas för hand i en bunden debiteringsjournal, bokföras likaledes genom för-

säljningsjournal på lösblad på ett avräkningskonto. Dessa bokföringar göras med den bokföringsmaskin, som är minst engagerad.

Krav för samtliga räkningar kunna skötas av en person. Då kraven icke resultera, överlämnas nu ärendena på ett alltför tidigt stadium till stadsombudsmannen. Det torde nog vara lämpligt om stadskamrerarekontoret sköter kraven ända till den tidpunkt, då laga åtgärder kvarstå som enda utväg. Först då bör stadsombudsmannen taga vid. Tekniska verkens nuvarande inkasserare bör även kunna taga hand om vissa av stadens övriga fordringar. Genom att kraven av stadens samtliga räkningar skötas "under en hatt", torde effektiviteten bli större än vad nu är fallet. Det har faktiskt hänt, att en tekniska verkens fordran på en person lämnats till inkasso samtidigt som samma person haft en fordran på en annan av stadens förvaltningar överstigande tekniska verkens fordran. Fördelen av en central handläggning av kraven ligger i öppen dager.

Vi ha ej ansett det lämpligt och nödvändigt att tynga denna utredning med en alltför detaljerad beskrivning huru arbetet skall organiseras. Vi ha här i första hand skisserat organisationen i stora drag. Detaljfrågor m. m. få lösas efter hand.

Sedan drätselkammaren tillstyrkt inrättande av två I klass kvinnliga kontorsbiträdesbefattningar på stadskamrerarekontoret, blir stadskamrerarekontorets personal efter den föreslagna sammanslagningen av tekniska verkens och stadskamrerarekontorets kassor och bokföring

Enligt lönestat:

1 stadskamrer (herr Arnstorp),
1 stadsbokhållare (herr Eriksson),
1 stadskassör (fröken Lundborg),
1 kassör (herr Råberg),
1 bokhållare (herr Cederholm),
5 befattningar som I klass kvinnliga kontorsbiträden (fröken Beskow, fröken Lönnqvist, fru Carlström och 2 vakanta),
1 manligt kontorsbiträde av I klass (herr Svensson),
4 befattningar som II klass kvinnliga kontorsbiträden (fröken Erikson, fröken Lindh, fru Green och 1 vakant),
1 1:ste avläsare (herr Högberg), titeln bör lämpligen omändras till inkasserare.

Extra befattningshavare:

1 stadskamrersassistent (herr Wahlsten),
4 kvinnliga biträden (fru Jonsson, fröknarna Jonsson, Larsson och Lindström),
1 manligt biträde (herr Renvall),
1 vaktmästarebiträde (herr Pettersson). Denna befattning bör placeras på ordinarie stat.

Antalet befattningshavare skulle sålunda bli 23 st.

På avlöningskontoret är personalbehovet beräknat till 6 personer, nämligen:

1 bokhållare (herr Cederholm),
1 manligt kontorsbiträde av I klass (herr Svensson),
2 kvinnliga kontorsbiträden av II klass (fru Green och 1 vakant),
2 kvinnliga extra biträden (fröken Larsson och 1 vakant).

Möjligen är personalbehovet beräknat i underkant.

För stadskamrerarekontorets övriga arbetsuppgifter återstår följaktligen 17 personer. Vi anse dock, att stadskamrerarekontorets organisation bör kvalitativt förstärkas genom inrättandet av en befattning som 2:dre stadsbokhållare, varvid en befattning som kontorsbiträde av II klass kan indragas.

Stadskamrerarekontoret bör även i fortsättningen få ha några extra befattningshavare, så att möjligheterna till nyrekrytering icke helt bli stängda.

Den föreslagna organisationen av stadskamrerarekontoret framgår av bilaga till denna skrivelse. (Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet.)

Den föreslagna organisationen medför ingen kostnadsökning för staden. Däremot kunna vissa besparingar göras.

På avlöningskontoret ha vi tills vidare räknat med bl. a. 2 kvinnliga extra biträden. Det torde dock vara nödvändigt, att omändra dessa befattningar till kontorsbiträden av II klass och möjligen omändra den ena av de nuvarande befattningarna som kontorsbiträden av II klass till I klass. Det är svårt, att redan nu kunna bedöma denna sak. Först efter något år har man större möjligheter härutinnan.

Det är troligt, att vissa rationaliseringar kunna göras på tekniska verken med deras arbete med debitering etc., som kunna möjliggöra vissa inskränkningar av antalet extra befattningshavare. Dessa frågor anse vi böra upptagas till prövning i ett annat sammanhang. Som tidigare i denna redogörelse framhållits kommer stadskamrerarekontoret fr. o. m. 1947 att avlastas från allt arbete med debitering, uppbörd och redovisning m. m. av kommunalutskylder, vilket medför förutom minskat behov av tillfällig arbetskraft även minskad arbetsbörda för den ordinarie personalen, som i fortsättningen odelat kan ägna sig åt kvarstående arbetsuppgifter. Resultatet måste bli, att bokföringen kommer att kunna skötas på ett effektivare sätt än vad nu är fallet. Med de arbetsuppgifter, som ålegat stadskamrerarekontoret, har personalen varit otillräcklig.

Sammanslagningen av kassorna och bokföringen måste göras vid ett årsskifte, och vi föreslå att tidpunkten fastställes till årsskiftet 1946/1947.

Västerås den 11 juni 1946.

G. UNO ERIKSSON.	F. WAHLSTEN.	E. WENNBERG.
Stadsbokhållare.	Stadskamrersassistent.	Kamrersassistent vid tekn. verken.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 22

Nr 22. Motiveringar till budgetförslaget för år 1947.

Bilaga 1 B. Stadsrevision.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stadsrevision får härmed avgiva följande förslag till utgiftsstat för år 1947:

Arvoden till stadsrevisorerna	1.050: —
Arvode för siffergranskning	12.000: —
Arvode till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen	2.500: —
Kontorskostnader	200: —
Kronor	15.750: —

Stadsrevisionen föreslår sålunda, att arvodet för siffergranskningen, som sedan år 1943 utgått med 10.000 kronor, höjes med 2.000 kronor till 12.000 kronor. Arvodesökningen är motiverad främst genom att arbetets omfattning i synnerligen hög grad ökat de sista åren.

Vid företagen undersökning har stadsrevisionen funnit, att revisionskostnaderna för Västerås stad, jämförda med andra städer av samma storleksordning, alltjämt äro låga även efter den nu föreslagna höjningen, varför stadsrevisionen hemställer,

att stadsfullmäktige ville fastställa det föreliggande förslaget till utgiftsstat.

För Västerås stadsrevision:

KARL ENGDAHL.
Ordförande.

Bilaga 2 A. Magistrat.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistrat och rådhusrätt samt exekutionsverk för år 1947 och därtill anföra följande.

1. *Beträffande magistraten och rådhusrätten.*

Anslag för löner enligt lönestat har beräknats i överensstämmelse med lönereglementet. För rådmannen Carlbom har beräknats uppflyttning till 28. löneklassen från och med den 1 juli 1947. Kontorsbiträdet Anna-Lisa Pettersson har jämlikt av lönenämnden nyligen fattat beslut från och med den 1 juli 1946 uppflyttats i 8. löneklassen. I överensstämmelse härmed har anslaget höjts i förhållande till föregående år.

Med hänsyn till att arvodena till vikarier under semester och annan ledighet för magistratens ledamöter väsentligen ökats har i anslag i sådant avseende begärts 7.900 kronor mot 5.600 kronor för innevarande år.

I anledning av den ökade arbetsbördan hos magistraten och rådhusrätten, vilken bland annat föranletts av inkorporeringen av Badelunda, har såsom tidigare förutsetts blivit nödvändigt att under innevarande år anställa ett extra skrivbiträde mot en lön av 200 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg. Härutöver har beräknats ett anslag för tillfällig skrivhjälp med 500 kronor.

För rörligt tillägg åt extra biträdet har upptagits 600 kronor.

Anslaget för annonsering och trycksaker har visat sig otillräckligt i följd varav det höjts till 2.200 kronor. Av samma skäl har anslaget för telefon höjts till 1.600 kronor.

Lokalhyra samt andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning har efter samråd med stadens fastighetsförvaltning upptagits till 10.900 kronor.

För oförutsedda utgifter har begärts anslag med 700 kronor med hänsyn till vad under denna titel förbrukats under år 1945.

För inköp av inventarier erfordras 4.500 kronor för anskaffande av nya stolar åt rättens ledamöter och nämnd. Återstående 500 kronor avse eventuella behov.

Av anslaget för uppläggande av fastighetsböcker återstår å reservationsanslag omkring 1.500 kronor. Arbetet med uppläggningen har på grund av brist på lämplig extra arbetskraft under året utförts endast i mycket ringa utsträckning i den mån den ordinarie personalen hunnit befatta sig därmed. För att arbetet skall kunna slutföras är det nödvändigt dels att ett extra skrivbiträde anställes under den tid uppläggningen pågår och dels att inskrivningsdomaren någon tid beredes ledighet från övriga göromål för justering av de nyupplagda böckerna. Då det är av vikt att arbetet bedrives i hastigare takt än hittills för att det skall kunna slutföras inom rimlig tid har i årets stat för ändamålet upptagits ett anslag å ytterligare 2.500 kronor.

Den 1 januari 1948 träder nya rättegångsbalken i kraft. Till följd härav erfordras åtskilliga omändringar i magistratens och rådhusrättens organisation och magistraten har anmodats att under innevarande år upprätta förslag till ny arbetsordning. Omorganisationen och stadens tillväxt i folkmängd sedan senaste omorganisation år 1939 torde nödvändiggöra anställande av ytterligare en lagfaren befattningshavare. Möjligen kommer redan under år 1947 en förstärkning av arbetskraften bliva erforderlig för förberedande av omorganisationen. Därest så skulle bliva fallet kommer särskild framställning om anslag att göras.

Sportlerna hava upptagits till 44.000 kronor och inkomsten av registreringsavgifter till 2.800 kronor.

2. *Beträffande exekutionsverket.*

I fråga om stadsfogden hava nyligen förhandlingar inletts mellan stadsfogden och lönenämnden angående reglering av stadsfogdens avlöningsförhållanden. Då dessa förhandlingar ännu ej slutförts har magistraten vid statförslagets uppgörande i huvudsak utgått från nu rådande förhållanden. Magistraten förutsätter emellertid att förhandlingarna komma att leda till det resultatet att all å exekutionsverket erforderlig personal blir anställd i stadens tjänst.

Löner enligt lönestat hava ökats med 3.438 kronor utgörande lön till ett nytt

kontorsbiträde av I klass, varom magistraten gjort framställning till stadsfullmäktige.

I och med uppbördsreformens genomförande den 1 januari 1947 kommer arbetet å stadsfogdekontoret att avsevärt ökas. Det är visserligen uppenbart att arbetet med indrivning av restförda utskylder efter en övergångstid kommer att väsentligt minskas. Å andra sidan kommer reformen att medföra en utökning av arbetet. Magistraten har i detta avseende i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 juli 1946 angående inrättande av en ny befattning som kontorsbiträde av I klass å stadsfogdekontoret anfört: "Det är att märka att genom reformen åtskilliga ärenden, vilka nu icke handläggas av stadsfogden komma att för framtiden överföras till dennes arbetsområde. Sålunda skall arbetet med handräckning för uttagande av böter och restförda krono- och kommunalutskylder, upprättande av avkortnings- och avskrivningslängder beträffande böter och utskylder och upprättande av balanslängder beträffande olika slag av utskylder att i fortsättningen ankomma på stadsfogden. Enligt vad magistraten inhämtat från Kungl. finansdepartementet är det vidare avsett, att månadsräkningarna beträffande den statliga medelförvaltningen i huvudsaklig del skola upprättas av stadsfogden. Efter samråd med kronokamreraren, som hittills handhaft ifrågavarande arbetsuppgifter, såvitt angår kronoutskylder och den statliga medelförvaltningen, har magistraten uppskattat behovet av kontorsbiträdeshjälp för sålunda nytillkommande ärenden i deras nuvarande omfattning till ett kontorsbiträde hela året om samt ytterligare ett kontorsbiträde under minst nio månader om året. I samband med överförandet av ärendena torde under en övergångstid uppstå särskild arbetsanhopning och svårighet att bemästra arbetet enär vissa arbetsuppgifter skola fullgöras under föreskrivna kortare perioder."

Med hänsyn till berörda nytillkomna arbetsuppgifter har stadsfogden hos magistraten gjort framställning om anställning av fyra nya extra kontorsbiträden å stadsfogdekontoret. Såsom magistraten i förenämnda skrivelse anfört torde för fullgörande av de arbetsuppgifter stadsfogden kommer att övertaga från kronokamreraren erfordras ett kontorsbiträde året om och ett under minst nio månader av året. För de göromål avseende uttagande av restförda kommunalutskylder, som komma att överflyttas från stadskamreraren till stadsfogden, kan beräknas åtgå ett skrivbiträde under omkring sex månader om året. Med hänsyn härtill och de särskilda svårigheter, som beräknas uppstå under övergångstiden, har magistraten ansett erforderligt att under år 1947 å stadsfogdekontoret anställa två extra kontorsbiträden med en avlöning av 165 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg samt att därutöver stadsfogden beviljas anslag för extra skrivhjälp med 2.500 kronor.

År 1944 inrättades vid exekutionsverket särskild handräckningsavdelning bestående av en extra exekutor som föreståndare och ytterligare två extra exekutorer och ett skrivbiträde. Det förutsattes därvid att utökningen skulle vara av rent provisorisk karaktär och att frågan om handräckningsavdelningen i samband med uppbördsreformen skulle upptagas till förnyad prövning. Att bedöma exekutionsverkets arbetsbörda under övergångsåren närmast efter uppbördsreformens ikraftträdande är oerhört vanskligt. Visserligen torde ifråga om indrivningssummorna en minskning omedelbart komma att inträda, då de löpande utskylderna komma att få företräde framför de restförda. Ärendenas antal komma däremot inte att undergå någon minskning förrän vid den tid då restlängden å värnskatt skulle hava avlämnats eller i mars 1947. Senast den 1 april nästa år komma två kontrollantbefattningar vid uppbördsverket att tillsättas. Det lär kunna förväntas, att dessa befattningar

komma att besättas med extra exekutorer. Det torde möta stora svårigheter att under en övergångstid anskaffa annan tillräckligt erfaren personal i dessas ställe. Magistraten har på grund härav och då en avveckling av handräckningsavdelningen icke kan ske annat än successivt ansett avvecklingen böra äga rum på följande sätt. Handräckningsavdelningen bibehålles oförändrad till den 1 april 1947, därvid emellertid nyinkomna ärenden efter den 1 januari 1947 tilldelas distriktsexekutorerna. Från den 1 april 1947 minskas handräckningsavdelningen till en föreståndare och ett skrivbiträde. Den 1 juli 1947 upphör handräckningsavdelningen. Med hänsyn till svårigheten att överblicka exekutionsverkets arbetsbörda efter nämnda tid bibehålles tills vidare föreståndaren å handräckningsavdelningen såsom extra exekutor till årets slut. Magistraten vill i detta sammanhang anmärka att det med hänsyn till vanskligheten att bedöma dessa frågor kan visa sig att den föreslagna nedskärningen varit för stor och att i följd därav utökning av arbetskraften kan vara nödvändig. Magistraten förutsätter å andra sidan såsom självfallet att stadsfogden noggrant följer förändringarna i arbetsförhållandena och vidtager de ändringar beträffande personalen, som äro påkallade. Vad beträffar avlöningsförmånerna till exekutorerna å handräckningsavdelningen har magistraten icke funnit skäl föreslå annan ändring än att med hänsyn till väntad minskning av sportelinkomsterna skyldigheten för dem att till stadskassan inleverera viss andel av sportlerna bör upphöra från den 1 januari 1947. Lönen till den extra exekutor, som anses skola bibehållas efter den 1 juli 1947, synes böra bestämmas till enahanda belopp, som är bestämt för den extra kontrollanten vid uppbördsverket.

Å distriktsexekutorernas kontor finnas för närvarande anställda fem stycken extra skrivbiträden. Av dessa avlönas emellertid endast tre av staden medan lönen till de båda övriga bestrides av stadsfogden och exekutorerna gemensamt. Någon minskning av skrivbiträdenas antal har magistraten med hänsyn till de ovissa utsikterna och då magistraten förutsatt att handräckningsavdelningen kommer att upphöra den 1 juli 1947 icke ansett sig kunna föreslå. Magistraten vill i detta sammanhang ytterligare framhålla att ehuru en minskning av indrivningen måste förutsättas komma att inträda, avvecklingen av äldre restförda utskylder, som icke kunna indrivas, upprättande av avkortningslängd med mera kommer att medföra ett avsevärt skrivarbete. — Samtliga kontorsbiträden föreslås anställas av staden.

Magistraten vill därjämte omnämna att någon reglering av exekutorernas avlöningsförmåner ännu icke ansetts kunna ske. Då det kan förutsättas, att exekutorerna även i fortsättningen komma att åtminstone delvis avlönas i form av sportler är det nämligen nödvändigt att erfarenhet erhålles om verkningarna av uppbördsreformen i fråga om indrivningsprovision.

Med hänsyn till de ökade kontorsgöromålen har anslaget för kontorskostnader höjts till 3.500 kronor. Annonsering och trycksaker har av enahanda anledning höjts till 2.500 kronor. I anledning av den förutsatta minskningen av antalet extra exekutorer har anslaget för velocipedunderhåll nedsatts till 195 kronor.

Anslag för telefon har med hänsyn till nödvändigheten av utökning av antalet telefoner höjts till 850 kronor.

För oförutsedda utgifter i samband med uppbördsreformens genomförande har upptagits 500 kronor.

För inköp av inventarier med anledning av utökningen av personalen å stadsfogdekontoret erfordras två skrivmaskiner, två maskinskrivningsbord och två ma-

skinskrivningsstolar till ett pris av 1.838 kronor. Återstående 300 kronor avse eventuella behov.

Dyrtidstillägg hava för båda statförslagen beräknats efter 22 procent å månadslöner intill ett belopp av 800 kronor och å månadspensioner intill ett belopp av 500 kronor. Västerås rådhus den 14 augusti 1946.

På magistratens vägnar:

FOLKE HÖIJER.

Martin Lindheimer.

Bilaga 2 B. Polisväsende.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 och därvid anföra.

Utgifter.

Personalkostnader.

Lönestatens summa har ökats med c:a 15.000 kronor beroende *dels* på vissa befattningshavares uppflyttning i högre lönegrad, *dels* på att den genom särskilt beslut av stadsfullmäktige innevarande år i samband med Badelundas inkorporering anställde kriminalkonstapeln icke tidigare varit upptagen i staten och *dels* på att polisnotarien upptagits på ordinarie stat. Beträffande sistnämnda befattningshavare har särskild framställning gjorts hos stadsfullmäktige.

Anslaget för vikarier för polismän under skolutbildningstid har ökats med 800 kronor på grund av något längre skoltid under nästkommande år.

Förändring ifråga om antalet pensionärer har medfört en utgiftsökning av c:a 1.200 kronor.

Administrationskostnader.

Med hänsyn till de verkliga utgifterna har anslagen för lyse och städning måst ökas med 1.600 respektive 1.000 kronor. Dessutom har under denna rubrik upptagits 1.800 kronor, utgörande polisverkets andel i kostnaden för stadens avlöningskontor.

Underhållskostnader.

Sedan utgifterna för brandförsäkring av fastigheten överförts till fastighetskontot har anslaget för försäkringspremier sänkts till 200 kronor.

Diverse utgifter.

För inköp av viss kriminalteknisk utrustning, möblering av ett nytillkommet rum samt komplettering av inventarierna å ordonnanspolisen och ordningsavdelningen har upptagits ett för ändamålet erforderligt anslag å 4.650 kronor, vilken summa uträknats med ledning av inkomna offerter.

Slutligen har upptagits en utgiftspost à 500 kronor, utgörande polisverkets andel i kostnaderna för uppsättning av fem st. nya brand- och polisskåp försedda med blinkljus.

I övrigt äro utgifterna upptagna med samma belopp som i innevarande års stat.

Inkomster.

Inkomsterna, som i stort sett äro oförändrade, hava beräknats med ledning av erhållna uppgifter beträffande innevarande års statsbidrag för stats- och reservpolisen.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polis- och åklagarväsen samt fångvård för år 1947.

Västerås den 14 augusti 1946.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 4 A. Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 får byggnadsnämnden anföra följande.

Stadsarkitektkontoret.

Lönerna till personal på ordinarie stat utvisa en ökning à 1.348 kronor till följd av att stadsarkitekten och kartriterskan äro berättigade till vardera ett ålderstillägg från och med nästa år, samt att kartriterskebefattningen upptagits såsom en befattning som första kartriterska, därom framställning gjorts till stadsfullmäktige i särskild skrivelse. Dyrtidstillägget à dessa löner företer en minskning med hänsyn till att det i enlighet med direktiv från stadskamrerarekontoret beräknats till 22 % mot tidigare 25 %.

Under rubriken personalkostnader ha tillkommit fyra nya littera, vilket bl. a. medfört en viss omflyttning av under litt. 113 tidigare förda arvoden. Sålunda har det ansetts lämpligt att åsätta arvoden till praktikanter särskilt littera (114). Vidare har man med hänsyn till att generalplaneanslaget endast omfattar personalkostnader funnit det motiverat att låta detta anslag utgå från dess tidigare placering under diverse utgifter samt införa det under ny litterabeteckning (116). I samband därmed har arvodet till extra arkitekten överflyttats till detta anslag, vilket på grund härav företer en ökning à 10.000 kronor. Då under nästkommande år ett flertal offentliga byggnadsprojekt komma att bliva föremål för utredning å kontoret, vilka utredningsarbeten av naturliga skäl icke kunna medhinnas av kontorets personal, har byggnadsnämnden ansett det nödvändigt att äska medel till för ändamålet erforderlig tillfällig personal och sålunda föreslagit ett nytt littera

(117). Anslaget har beräknats till 18.000 kronor. I innevarande års stat förekommande anslag till planeringssakkunnig har av nämnden ansetts böra utgå. Enligt anvisning från stadskamrerarekontoret har såsom en bokföringsåtgärd pensionsavgifter upptagits såsom särskild post (litt. 123). Motsvarande belopp förekommer alltså å inkomstsidan (litt. 955).

Administrationskostnaderna visa en sammanlagd ökning av 5.350 kronor, vilken omständighet delvis betingas av de alltmer ökade arbetsuppgifterna för kontoret. Sålunda har posten rit- och skrivmateriel m. m. höjts 3.000 kronor, annonskostnader fördubblats, telefon- och portoutgifter ökat med resp. 100 och 200 kronor samt utgifter för resolutioner och kallelser med 50 kronor. En bidragande orsak till de förhöjda administrationskostnaderna är även, att lokalhyran samt kostnader för värme, lyse och städning höjts enligt meddelande från fastighetsförvaltningen, som jämväl debiterat utgift för brandförsäkring av kontorets inventarier, varför underhållskostnaderna belastats med ett nytt littera (491). Utgifter för inköp av inventarier beräknas sjunka med 2.500 kronor.

Inkomstsidan företer en kraftig ökning på icke mindre än i runt tal 9.500 kronor, beräknad med ledning av under innevarande år hittills influtna inkomster, vilka med hänsyn till den livliga byggnationen antagas komma att fortfara även under nästa år, I stället för granskningsavgifter för planering av tomter, vilken post strukits med hänsyn till att dylika avgifter på grund av byggnadsordningens formulering icke kunna uttagas i staden, har under litt. 952 upptagits avgifter för kontroll av vissa stadens byggnader såsom t. ex. pensionärshem, beräknade till 1.000 kronor.

Stadsingenjörskontoret.

Löner enligt lönestaten ha ökat 1.920 kronor som en följd av att förste mätningsteknikern och en mätningstekniker under innevarande år genom beslut av löne- och avtalsnämnden tillerkänts respektive två och ett ålderstillägg, samt att en av befattningarna såsom kartriterska är avsedd att omändras till en befattning såsom första kartriterska, därom särskild skrivelse avlåtits till stadsfullmäktige. Dessutom är en kartriterska berättigad till ålderstillägg från och med nästa år. Även å stadsingenjörskontoret minska dyrtidstilläggen i följd av att de äro beräknade till 22 %. Posten övriga löner och arvoden visa en minskning, därför att därunder förekommande löner av löne- och avtalsnämnden innevarande år fastställts till lägre belopp än vad byggnadsnämnden år 1945 föreslagit.

Liksom i stadsarkitektkontorets stat har av där nämnda skäl generalplaneanslaget även i stadsingenjörskontorets stat upptagits under personalkostnader. Dessutom har anslaget i den ringa mån, det avser materielkostnader påförts litt. 263, vilket nu erhållit beteckningen ”Nya triangeltorn och polygonpunkter”. Till generalplaneanslaget hänförliga personalkostnader ha ökat 13.200 kronor därigenom, att ytterligare en mätningstekniker, ett mätningsbiträde och en kartriterska anställts samt att timlönen för tre tillfälliga hantlangare höjts från kronor 1: 30 till kronor 1: 50. Än vidare har ett belopp av 7.000 kronor tillagts, då man icke kalkylerat med någon behållning av anslaget från tidigare år. I 1946 års utgiftsstat hade nämligen generalplaneanslaget föreslagits till 33.000 kronor men sänktes sedermera till 26.000 kronor under motivering, att en behållning fanns att tillgå å anslaget från tidigare år å 7.000 kronor. Pensionsavgifterna ha enligt stadskamrerarekontorets anvisningar påförts såväl utgifts- som inkomstsidan.

Administrationskostnaderna ha undergått viss förhöjning. Sålunda hava posterna

rit- och skrivmateriel och annonser ökat som en följd av att personalstyrkan vuxit och därmed även antalet förrättningar. Lokalhyra och kostnader för värme, lyse och städning visa ävenledes högre belopp beroende på att fastighetsförvaltningen företagit höjd debitering härför. Posten hantlangning och material har bl. a. stigit i anledning av att månadslönen för fyra mätningshantlangare höjts från 200 till 225 kronor. Till generalplaneanslaget hänförliga materialkostnader — nybyggnader och reparation av triangeltorn — vilka såsom ovan sagts påförts litt. 263 ha ökat med i runt tal 800 kronor och utgöra enligt förslaget 3.600 kronor.

Under rubriken underhållskostnader har i enlighet med fastighetsförvaltningens anvisningar upptagits kostnader för brandförsäkring av kontorets inventarier.

Inköp av inventarier har med hänsyn till att behov föreligger av att inköpa diverse smärre instrument ansetts böra höjas med 1.500 kronor.

Inkomsterna av utförda mätningsförrättningar ha beräknats till samma belopp som innevarande år. Å inkomstsidan ha dessutom enligt anvisning från stadskamrerarekontoret upptagits två nya littera, nämligen "Fastighetsregisterförarens lösenmedel" och "Pensionsavgifter", vilket senare utjämnas av motsvarande belopp å utgiftssidan.

Inkomsterna hava alltså för år 1947 beräknats för stadsarkitektkontoret till 28.975 kronor och för stadsingenjörskontoret till 24.422 kronor eller sammanlagt 51.397 kronor. Utgifterna hava för samma år beräknats till för stadsarkitektkontoret 115.988 kronor och för stadsingenjörskontoret 162.004 kronor.

Under åberopande av det anförda får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för byggnadsnämnden år 1947.

Västerås den 19 augusti 1946.

För byggnadsnämnden:

FRITZ EKLUND.

/Anders Ahlström.

Bilaga 5 A. Civilförsvar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Civilförsvarsnämnden får härmed överlämna t. f. civilförsvarschefens förslag till utgifts- och inkomststat för civilförsvaret under år 1947 jämte därvid fogad skrivelse.

Nämnden, som noggrant tagit del av det föreliggande förslaget, har intet att erinra däremot och hemställer för den skull och på de av t. f. civilförsvarschefen anförda grunderna, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för civilförsvaret under år 1947.

Västerås den 9 augusti 1946.

För civilförsvarsnämnden:

WALTER ÅKERMAN.

/Sven Martiin.

Till Civilförsvarsnämnden i Västerås.

Med överlämnande av här bifogat förslag till utgifts- och inkomststat för det allmänna civilförsvaret inom Västerås stads civilförsvarsområde för år 1947 har jag härmed äran anföra följande:

För att de arbetsuppgifter, som enligt gällande lagar och författningar åligga civilförsvarsområdena, skola kunna fullgöras på ett tillfredsställande sätt, måste den nuvarande personalstyrkan bibehållas även under nästkommande år. I 1947 års stat har sålunda upptagits anslag, motsvarande avlöning till vikarierande poliskonstapel, för föreståndare med 2.880 kronor och för materielvårdare med 3.204 kronor, båda beloppen lika med innevarande års. För det kvinnliga kontorsbiträdet har lönen, i enlighet med löne- och avtalsnämndens anvisningar den 24 september 1945, höjts till 2.460 kronor.

Ritningar till nybyggnader inom civilförsvarsområdet skola fortfarande granskas av civilförsvarschefen. För arvode till sakkunnigt biträde åt civilförsvarschefen vid granskningen av dessa ritningar har i likhet med innevarande år upptagits ett belopp av 400 kronor.

För arvode till civilförsvarschefen och dennes ställföreträdare har upptagits 1.200 kronor. På detta belopp utgår helt statsbidrag.

På de till vikarien, kvinnliga kontorsbiträdet och materielvårdaren utgående lönerna har dyrtidstillägg beräknats efter 22 %. Kostnaderna härför ha sålunda efter avrundning upptagits till 1.900 kronor.

Avgifter till riksförsäkringsanstalten för anställd personal ha upptagits till 25 kronor.

Hyreskostnaderna för förrådslokaler ha för nästkommande år beräknats till 7.020 kronor eller 2.500 kronor mindre än innevarande år.

Beträffande posterna trycksaker och skrivmateriel, tidskrifter och litteratur, städning och belysning i expeditionslokalerna, transportkostnader, underhåll av civilförsvarsmateriel, försäkringspremier samt telefonkostnader har ingen ändring vidtagits.

I likhet med innevarande år har 500 kronor upptagits för oförutsedda utgifter.

Under innevarande år skall utbildning av vissa årsklasser civilförsvarspliktiga äga rum enligt bestämmelser utfärdade av Kungl. Maj:t. Då det kan förväntas, att utbildningen under år 1947 kommer att bliva av ungefär samma omfattning, har i staten för nästkommande år till utbildningskurser upptagits 4.500 kronor. Beloppet är lika med innevarande års. På detta belopp utgår emellertid statsbidrag med två tredjedelar.

För ytterligare utbildning vid av Kungl. civilförsvarsstyrelsen anordnade instruktionskurser samt för studiebesök vid på annan ort anordnade civilförsvarsövningar har upptagits ett belopp av 500 kronor eller samma belopp, som upptagits i innevarande års stat.

I enlighet med Kungl. Civilförsvarsstyrelsens skrivelse den 31 december 1945 har uppsägning skett av 36 telefonapparater. Det allmänna civilförsvarets telefonnät omfattar nu endast 13 apparater à 15 kronor och en förhyrd ledning från vattentornet till civilförsvarscentralen för 8 kronor. Dessutom finnes på 24 rapportställen anslutning medelst jack-kontakter till privata telefoner. För dessa erlägges emellertid ingen abonnemangsavgift. För nästkommande år har för abonnemangskostnader upptagits 240 kronor eller 660 kronor mindre än innevarande år. På detta belopp utgår statsbidrag med två tredjedelar.

Kostnaderna för elektrisk ström, kraft, belysning och värme i civilförsvarscentralen har upptagits till samma belopp som innevarande år eller 900 kronor, vilket torde vara tillräckligt.

För underhåll och skötsel av batterier till reservbelysningen i civilförsvarscentralen har i likhet med innevarande år upptagits 500 kronor.

Brandförsäkringspremierna för civilförsvarscentralens inredning har upptagits till 50 kronor.

Då utbildning av personal inom blockgrupperna i viss utsträckning fortfarande skall bedrivas, har för bränsle och olja till motorsprutorna upptagits samma belopp som innevarande år eller 400 kronor. För underhåll av motorsprutor, slang och annan redskap har upptagits 100 kronor.

Civilförsvarets offentliga alarmeringsanläggningar beräknas under år 1947, i likhet med innevarande år, draga en kostnad av 600 kronor. Häri inräknas då kostnader för elektrisk ström, laddning och utbyte av högtrycksbehållare, provtryckning av såväl högtrycks- som lågtrycksbehållare samt erforderliga transporter i samband härmed, abonnemangsavgifter för manöverledningar samt olja till kompressorerna. På dessa kostnader utgår statsbidrag med två tredjedelar.

Arvodet till utrymnings- och socialtjänstchefen har med hänsyn till de minskade arbetsuppgifterna sänkts till 600 kronor eller 400 kronor mindre än innevarande år.

Beloppet å 400 kronor för arvode till extra skrivhjälp å utrymningsbyrån har utgått. Likaså hava de i innevarande års stat upptagna 100 kronorna för utrymningsbyråns telefonkostnader bortfallit, då expeditionslokalen övertagits av kriminalpolisen.

Hyra för förrådslokal till socialtjänstens kokvagnar har upptagits till samma belopp som innevarande år eller 425 kronor.

För oförutsedda utgifter till utrymnings- och socialtjänsten har upptagits 1.000 kronor, beloppet lika med innevarande års. Detta anslag beräknas täcka utgifter för inköp av skrivmateriel och trycksaker, transportkostnader, kostnad för materielvård m. m.

Slutligen må framhållas, att inkomsterna under år 1947 beräknats till 4.760 kronor.

Västerås i civilförsvarschefens expedition den 28 juni 1946.

e. f.

H. STAHRE.

Bilaga 5 C. Familjebidragsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads familjebidragsnämnd får härmed framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för nämndens verksamhet under år 1947.

Nämndens verksamhet har på grund av försvarsberedskapens avveckling under senaste året betydligt minskat och torde för närvarande vara i ett bottenläge, då vissa värnpliktiga genom beredskapstjänstgöring blivit befriade från de obligatoriska repetitions- och efterutbildningsövningarna. Under ett kommande år torde man kunna räkna med inkallelser i större omfattning, särskilt i fråga om repetitionsövning, då en årsklass av denna kategori icke fullgjort någon beredskapstjänst.

För nämndens verksamhet är för närvarande endast en person anställd, nämligen expeditionsföreståndaren, som handlägger och sköter alla ärenden och allt expeditionsarbete.

Beträffande avlöning till expeditionsföreståndaren under nästkommande år föreslår nämnden en höjning från 5.100 kronor till 5.400 kronor, med motivering, dels att anställningen, som visserligen endast varit stadigvarande extra, nu varat över sex år och torde han därför vara berättigad till ett andra ålderstillägg, därest anställningen varit uppförd å ordinarie stat, dels att motsvarande befattningshavare i kristidsnämnden redan föregående år åtnjöt denna avlöning. Vidare framhålles att expeditionsföreståndaren sedan mer än ett år tillbaka jämväl sköter de göromål som tillkom sekreteraren, för vilket arbete någon särskild ersättning icke utgår. Till avlöning till kassörska eller extra skrivbiträde har något särskilt belopp icke upptagits, men då det förutses att inkallelser under kommande år kunna ske periodvis i större omfattning, varvid tillfällig arbetskraft kan bli erforderlig samt vikariatsersättning under semester, har nämnden beräknat denna utgift till 2.000 kronor.

Kommunandelen å familjebidrag, som i innevarande års stat upptagits till 8.000 kronor, kommer troligen att förbrukas och då flera inkallelser väntas under nästkommande år, har nämnden i statförslaget för år 1947 beräknat denna post till 10.000 kronor.

Nämndens expedition är numera förlagd till samma fastighet som Stadskamrerarekontoret och Tekniska verken, varför något anslag till hyra, lyse och städning icke upptagits i statförslaget.

Övriga utgiftsposter äro i stort sett oförändrade.

Nämnden får sålunda hemställa om ett förslagsanslag å 20.600 kronor för dess verksamhet under år 1947.

Västerås den 12 augusti 1946.

På familjebidragsnämndens vägnar:

O. M. HELLBLOM.
Ordf.

/K. E. Ericsson.

Bilaga 6 A. Brandverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för brand- och sotningsväsen för år 1947 och därvid anföra.

Utgifter.

Personalkostnader.

Förändringen i lönestaten är beroende på uppflyttning i högre lönegrad av vissa befattningshavare. Då sjukvikarier torde erfordras i betydligt större utsträckning än tidigare, enär tvenne brandmän på grund av kronisk sjukdom knappast kunna beräknas tjänstgöra under längre perioder nästkommande år, har anslaget för dessa

utgifter under 1947 beräknats 2.600 kronor högre än innevarande år. Anslaget för semestervikarier, som visat sig otillräckligt har höjts med 500 kronor.

Då borgarbrandkåren under nästkommande år i och för förstärkning av brandskyddet kommer att inkallas för övning betydligt mera än tidigare erfordras för deras avlöning ett med 2.000 kronor förhöjt belopp.

För nödvändig komplettering och underhåll av staden tillhöriga eldrockar och vinterutrustning för personalen, vilka förnödenheter på grund av varubristen de gångna åren icke kunnat vidmakthållas på önskvärt sätt, har upptagits ett enligt anbud beräknat belopp av 2.000 kronor.

I detta sammanhang vill brandstyrelsen framhålla, att styrelsen i samband med upprättandet av förslag till ny brandordning för staden, i särskild skrivelse till stadsfullmäktige anhållit om utökning av brandkårens personalstyrka med 1 befäl och 4 man, vilket kommer att medföra en sammanlagd ökning av lönestat, beklädnadsanslag, semestervikarier m. m. tillhopa 28.961 kronor.

Administrationskostnader.

Anslaget för kontorskostnader samt annonsering och trycksaker, vilka visat sig otillräckliga, har höjts med 200 respektive 100 kronor. Under denna rubrik har upptagits ett nytt anslag å 800 kronor, utgörande brandkårens andel i kostnaderna för avlöningskontoret.

Materiel och driftkostnader.

Då arbetet i smidesverkstaden beräknas öka avsevärt under nästkommande år har anslaget för inköp av materiel m. m. höjts med 2.000 kronor. Inkomsterna beräknas öka i motsvarande grad. Då någon yrkeskunnig skräddare icke längre finnes inom kåren bortfaller anslaget för denna verksamhet. Utgifterna för kraftström och lyse, vilka visat sig otillräckliga, beräknas öka med 300 respektive 1.000 kronor.

På grund av avtalsenligt höjda löner för städerskan beräknas ett belopp av 6.000 kronor erfordras för tvätt- och städning under år 1947.

För komplettering av biblioteket i manskapsmässen, för vilket nyinköp genom stadens försorg icke skett mer än en gång sedan industrierna vid inflyttningen skänkte de flesta böckerna, beräknas för år 1947 erfordras ett belopp av 300 kronor.

Underhållskostnader.

Utgifterna för underhåll av brandredskap och övriga inventarier, vilket visat sig otillräckligt, beräknas öka med 500 respektive 400 kronor.

Diverse utgifter.

Anslaget för oförutsedda utgifter har höjts med 500 kronor, då annat anslag för utbetalning av ersättning till civilpersoner för skada å kläder m. m. vid biträde åt brandkåren vid eldsläckning saknas.

För inköp av eldrockar för borgarbrandkåren samt 2 st. cyklar, 1 presenning, skogsbrandredskap, sängöverkast m. m. för manskapsrummen, möbler till brandmästareexpeditionen, svarv m. m. till skrivmaskinsverkstaden, linor för gymnastiksalen, 1 skioptikon- och balloptikonapparat för lektionssalen, 1 brandautomobil med stege erfordras ett sammanlagt belopp av 42.880 kronor.

I och med Badelundas inkorporering hava skogarna inom brandskyddsområdet nått

sådan omfattning att staden i enlighet med bestämmelserna i brandordningen är skyldig hålla vissa skogsbrandredskap. Skioptikonapparaten erfordras för att vid lektionerna genom förevisning av bilder för brandmännen lättare åskådliggöra vissa med brandskyddet sammanhängande frågor. Dylik apparat har tidigare måst lånas, vilket visat sig vara otillfredsställande och i vissa fall ställer sig tämligen kostsamt. Linorna till brandkårens gymnastiksal kunde icke inköpas vid inflyttningen, då endast papperslinor funnos att tillgå vid denna tidpunkt. Numera kan fullgoda linor anskaffas. Ändamålet med övriga nyanskaffningar framgår av de varor, som äro avsedda att inköpas.

Beträffande stegbilen, vill brandstyrelsen framhålla följande. År 1938 anskaffades för Västerås brandkår en modern stegbil av märket Magirus, vilken fortfarande är i utmärkt skick. Vid samma tidpunkt anmäldes, att den gamla stegbilen av märket Scania-Vabis, stadens första brandbil, tillverkad år 1915, var i dåligt skick. Den har dock kunnat bibehållas som reservvagn, men så väl bilen som stegen äro nu efter 31 års tjänst så förslitna, att ett utbyte måste ske.

Två stegvagnar hava visat sig nödvändiga vid eldsvådor i större fastigheter t. ex. branden i telegrafhuset och det är för stor risk att disponera endast Magirusstegen för livräddning och vindseldsvådor, enär ersättningsdelar till densamma för närvarande ej kunna anskaffas, då de tyska fabrikerna totalt förstörts.

Den stege, som nu anskaffas, är avsedd bli av svensk tillverkning, handdriven och av enkel konstruktion.

Beträffande samtliga nyanskaffningar äro priserna beräknade i enlighet med infordrade anbud.

Kapitalutgifter.

I likhet med föregående år har brandstyrelsen för utbyggnad av stadens brandtelegrafanläggning upptagit anslag för anskaffning och uppsättning av brandskåp med blinkljus jämte ledningar. Under 1947 beräknas fem nya skåp komma att uppsättas, vilka på grund av de långa ledningarna (skåpen skola uppsättas i stadens ytterområden) komma att betinga en kostnad av tillhopa 9.000 kronor, utgifterna för blinkljus, vilka betalas av polisverket, oräknade.

Inkomster.

Inkomsterna ha beräknats i likhet innevarande år med undantag av ersättning för skötseln av ambulanserna, vilka i enlighet med därom hos hälsovårdsnämnden och landstinget gjorda framställningar, beräknas öka med 4.000 kronor. Något slutgiltigt besked har ännu icke ingått från landstinget.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 för brand- och sotningsväsen.

Västerås den 23 augusti 1946.

För brandstyrelsen:

GEORG ROBSAHM.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 7 D och 13 C. Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksegendomar, skogar, renhållningsverk och svingård och därvid anföra.

Jordbruksegendomar.

Utgifter.

Personalkostnader och administrationskostnader.

Under dessa rubriker äro utgifterna oförändrade med det undantag, att andel i kostnaderna för avlöningskontoret upptagits med ett belopp av 1.000 kronor.

Driftkostnader.

På grund av avtalsenligt höjda arbetareavlöningar beräknas utgifterna härför öka med 10.000 kronor.

Då antalet ungdjur ökats ganska avsevärt erfordras ytterligare 6.000 kronor för inköp av fodervaror för ladugården.

Med beräkning att ransoneringen å konstgödningsämnen under nästa år kommer att upphöra eller i varje fall lättas betydligt har anslaget för inköp av dylika varor höjts med 2.000 kronor.

Ökad förbrukning av elkraft medför merutgifter å c:a 1.500 kronor.

Under innevarande år verkställd nyanskaffning av en traktor medför en ökning av driftkostnaderna med 1.000 kronor.

Anslaget för vatten och sotning har under året visat sig otillräckligt och därför höjts med 150 kronor.

Ökningen av fårbesättningen å Johannisberg medför en höjning av utfodringsanslaget med 1.000 kronor.

Underhållskostnader.

Under denna rubrik äro utgiftsposterna oförändrade med ett undantag att kostnaderna för underhåll av fordon och redskap visat sig otillräckligt och därför höjts med 1.500 kronor.

Diverse utgifter.

Då endast jordanalyserna kvarstå efter det kartläggning verkställts har anslaget för detta ändamål sänkts med 1.000 kronor.

Anslaget för oförutsedda utgifter, resor och representation har upptagits till 1.000 kronor, då vissa mindre, ej beräknade utgifter torde komma att uppstå i samband med uppförande av ny ladugård, arbetarebostäder m. m.

Slutligen har för inköp av inventarier upptagits ett belopp av 20.000 kronor, då bristen å arbetskraft m. fl. orsaker nödvändiggör att maskinell utrustning anskaffas i största möjliga utsträckning.

Inkomster.

Inkomsterna av lantegendomarna, vilka äro synnerligen svåra att beräkna då desamma äro beroende av många olika faktorer, torde knappast kunna förutsättas motsvara utgifterna.

I detta sammanhang vill nämnden framhålla, att åtgärden att på lantegendomarnas utgiftssida upptaga 4 % å det bokförda värdet för utarrenderade egendomar såsom Lundby, Bjärby m. fl. medför en utgiftsökning, vilken icke täckes av motsvarande poster å inkomstsidan, då t. ex. ovanberörda tvenne egendomar tillsammans ha ett bokfört värde å 550.000 kronor med debiterade ränteutgifter å 22.200 kronor, medan arrendeinkomsterna endast uppgå till 8.400 kronor per år. Härigenom uppstår ett underskott å 13.800 kronor, vilket belopp enligt lantegendomsnämndens åsikt icke bör belasta lantbruket utan i stället påföras fastighetsförvaltningens konto för exploateringsfastigheter, då ju ifrågavarande fastigheters inköpsvärde bestämts ur exploaterings- och icke ur lantbrukssynpunkt.

Skogar.

Utgifter.

Personalkostnader.

Anslaget för löner och arvoden har höjts med tillhopa 450 kronor, vilket till största delen beror på tillkomsten av skogarna å Badelunda allmänning och Rocklunda egendom.

Underhållskostnader och diverse utgifter.

Utgifterna för hägnader och dikning har beräknats öka med tillhopa 300 kronor varjämte ett belopp å 500 kronor upptagits för bestridande av kostnaderna för skogsindelning av Lunda skog (Badelunda allmänning).

Inkomsterna beräknas täcka utgifterna.

Renhållningsverk.

Utgifter.

Personalkostnader.

Löneutgifterna hava minskats med c:a 5.000 kronor för ordinarie personal, då en renhållningsarbetarebefattning för närvarande icke kommer att återbesättas.

Anslaget till extra kontorsbiträde har höjts med 600 kronor i enlighet med löne- och avtalsnämndens anvisningar beträffande avlöning av extra personal.

Driftkostnader.

Avtalsenligt höjda löner och personalökning medför en ökning av anslaget för avlöning åt extra arbetare och gatsopare med 10.000 kronor.

Nyanskaffning av tvenne automobiler medför höjning av utgifterna för bilskatt och försäkring samt driv- och smörjmedel för bilar med tillhopa 5.000 kronor.

Anslaget för utfodring av hästar har däremot sänkts med 3.500 kronor då sophämtning med hästar sedan ytterligare bilar anskaffats kommer att nästan helt upphöra. Av denna anledning har även anslagen under rubriken underhållskostnader för hästskoning, veterinärkostnader, seldon m. m. sänkts från 1.200 till 475 kronor.

Underhållskostnader.

Anslaget för underhåll av automobiler har beräknats öka med 5.000 kronor, dels med anledning av bilparkens ökning med 2 vagnar och dels emedan gummiutrustningen på samtliga äldre automobiler är så gott som helt försliten och måste ersättas under nästa år.

Då även tillfälligt anställda arbetare vid renhållningsverket i enlighet med därom träffat avtal numera skola erhålla beklädnadsersättning har anslaget för beklädnadspersedlar åt renhållningsarbetarna höjts med 500 kronor.

Diverse utgifter.

I likhet med föregående år har upptagits ett anslag à 75.000 kronor för införande av nytt sophämtningssystem, vilken summa jämte tidigare beviljade anslag är avsedd att användas för inköp av erforderlig utrustning samt uppförande av byggnad, vilken sistnämnda preliminärt kostnadsberäknats till minst 150.000 kronor.

Kpitalutgifter.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1946 har anslaget för inköp av tvenne lastautomobiler upptagits för täckning.

Inkomster.

Minskning av hästantalet medför reducering av inkomsterna för försäljning av stallströ och sopor med 1.000 kronor. Hämtningsavgifterna beräknas öka med 2.000 kronor på grund av nytillkomna fastigheter.

Svingård.

På grund av bristande utrymme har reducering av antalet modersuggor måst företagas, vilket medför en minskning av arbetareavlöningarna med 3.000 kronor och utgifterna för inköp av kraftfoder med 5.000 kronor och körningar med 500 kronor. Däremot erfordras av samma anledning en höjning av anslaget för inköp av grisar med 4.000 kronor. Då rödsjukan på grisar visat tendens att öka under innevarande år har anslaget för veterinärkostnader höjts med 400 kronor, vilket belopp är avsett att användas för täckande av kostnaderna för vaccinering av grisarna.

Inkomsterna hava beräknats lika med utgifterna.

På grund av vad ovan anförts får lantegendomsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksegendomar, skogar, renhållningsverk och svingård för år 1947.

Västerås den 10 augusti 1946.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 7 F. Pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för 1947 och i samband därmed anföra följande.

Utgifter och inkomster överensstämma i stort sett med de i årets stat beräknade utgifterna och inkomsterna. För att genomföra vissa omändringsarbeten i pensionärshemmet vid Föreningsgatan, vilket är det äldsta av stadens pensionärshem, har styrelsen upptagit ett anslag om 6.600 kronor. Vidare har som kapitalutgift upptagits ett lånemedelsanslag à 210.000 kronor, utgörande 75 % av den beräknade kostnaden för uppförande av ett nytt pensionärshem vid Spantgatan. Stadsfullmäktige hava visserligen ännu icke tagit ställning till frågan om uppförande av detta pensionärshem, men styrelsen har för avsikt att snarast möjligt inkomma med förslag om byggande av ifrågavarande pensionärshem. Anslagets uppförande i statförslaget är sålunda beroende på om stadsfullmäktige besluta byggande av ytterligare ett pensionärshem.

Västerås den 17 augusti 1946.

För styrelsen för Västerås stads pensionärshem:

EINAR KEIJSER.

/Thjelvar Hedberg.

Bilaga 8 B. Parkförvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 och därvid anföra.

Nu ifrågavarande budgetförslag visar en ökning av förvaltningens utgifter, vilket i stor utsträckning är beroende av verksamhetsområdets ständiga tillväxt i anslutning till den starka byggnadsverksamheten, som i sin tur medför nya park- och planteringsområden. Vidare har ganska betydande anslag begärts för maskinell utrustning, då bristen på arbetskraft och rationaliseringen av arbetet fordrar ytterligare tekniska hjälpmedel för arbetets utförande. Även iordningställandet av badplatser å skilda ställen bidrager till utgiftsökningen.

Utgifter.

Personalkostnader.

Löner enligt lönestat har ökats med c:a 2.000 kronor, beroende på under året beslutade löneökningar och ålderstillägg för befattningshavare. Under rubriken personalkostnader har även upptagits avlöning för parkvakten, vilken utgift tidigare upptagits under driftkostnader med ett belopp av 2.800 kronor, avseende en anställningstid av 8 månader. Gjorda erfarenheter ha emellertid tydligt visat att behov av en heltidsanställd parkvakt föreligger, särskilt som denne erfordras även vintertid för att hålla uppsikt över skridskobanorna, varjämte det åligger honom att hela året ombesörja matning av fåglarna ävensom i mån av tillfälle därtill deltaga i andra

inom förvaltningen förekommande arbeten. Utgifterna för fåglarna i Svartån och å Djäkneberget har minskats med 500 kronor just med tanke på att fågelmatningen ingår i parkvaktens arbete. På grund härav kommer utgiftsökningen för parkvaktens heltidsanställning i jämförelse med föregående år att visa en merutgift av endast 900 kronor.

Utgifterna för pensionering har minskats med c:a 1.000 kronor, beroende på att en pensionär avlidit.

Parkstyrelsen, som vid upprepade tillfällen ingående prövat frågan om lämpligheten av utbetalning av arvode till trädgårdskonsulent, har funnit att det för ändamålet anslagna beloppet kan användas på lämpligare sätt och har därför i stället upptagit ett anslag å 1.000 kronor, avsett att användas för anordnande av föredrag och instruktioner av lämpliga fackmän, som därtill anmodas av trädgårdsföreningarna eller liknande sammanslutningar inom staden, vilka därvid efter ansökan hos parkstyrelsen skulle erhålla bidrag till verksamheten. På så sätt skulle enligt parkstyrelsens förmenande särskilt kunniga och idérika fackmän kunna engageras för föredrag och instruktionsverksamhet.

Administrationskostnader.

Utgifterna under denna rubrik visar en ökning med 2.600 kronor, varav 2.000 kronor utgör parkstyrelsens andel i kostnaderna för avlöningskontoret och resterande en utgiftsökning för annonser och trycksaker samt bilskjutsar.

Materiel- och driftkostnader.

Utgifterna för växthus-, bänk- och plantskolearbeten beräknas öka med 5.000 kronor, beroende på det betydligt utvidgade området för stadsträdgården. Som ovan nämnts har parkvaktens avlöning överförts till personalkostnader och har under detta littera i stället upptagits ett anslag å 15.000 kronor utgörande kostnaderna för å förrådet utförda arbeten för förvaltningens räkning. Såsom exempel kan nämnas tillverkning och lagning av soffor, bänkar och stolar, gjutning av plintar, tillverkning av arbetskurar, träarbeten för stadsträdgården och parker och planteringar m. m. Dessa kostnader fördelas sedan å respektive parker, planteringar o. dyl. och åtgärden medför att en bättre överblick erhålles beträffande sålunda utförda arbeten. Motsvarande belopp har upptagits under inkomster.

Underhållskostnader.

På grund av den ökade maskinparken har anslaget för underhåll av maskiner och redskap ökats med 2.000 kronor. Underhållet av växthus m. m. beräknas däremot minska med 1.000 kronor, då som ovan nämnts en hel del arbeten utföras av egen personal.

Materiel och transporter.

Anslagen under denna rubrik äro oförändrade i förhållande till innevarande år med det undantag, att utgifterna för virke på grund av ökad åtgång höjts med 500 kronor.

Parker och fåglar.

För ordnande av entrén till stadspaviljongen och därmed sammanhängande planteringsarbeten har anslaget för Stadsparken höjts med 1.000 kronor.

Genom tillkomsten av nya parkområden (t. ex. parkerna vid gamla ridhuset, Haga, Oxbacken, Frejahöjden m. fl.), vilka under året färdigställts och i fortsättningen komma att belasta detta underhållsanslag, har utgifterna beräknats öka med 10.000 kronor.

Anslaget för underhåll av Rudbecksparken föreslås höjt med 1.500 kronor, vilket belopp är avsett att användas för anordnande av en barntoalett vid lekplatsen. Ifrågavarande plats är nämligen synnerligen livligt besökt och frånvaron av toalett för barnen har orsakat upprepade klagomål och även medfört skadegörelse å vegetationen invid lekplatsen.

På grund av Djäknebergets storlek och behovet av uppsnyggning, plantering och dylikt därstädes har underhållsanslaget för nämnda parkområde ansetts böra höjas med 3.000 kronor.

För ytterligare arbeten å lekplatserna samt anordnande av blomstergrupper inom vissa av nu ifrågavarande parkområden har underhållskostnaderna för Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvalds backe beräknats stiga med 1.000 kronor.

Underhållsanslaget för Hästholmarna har bibehållits oförändrat, men därest möjligheter finnas att med färjorna angöra även Västra Holmen, som erbjuder utmärkta badmöjligheter, bör anslaget höjas med 12.000 kronor för anordnande av båtbrygga, serveringskiosk, enklare badhytter och borttagning av vass å och invid denna ö.

För borttagning av vass samt ytterligare arbeten för iordningställande av Johannisbergsbadet och badet vid Björnön erfordras en höjning av underhållsanslagen med 2.000 kronor för vardera badplatsen.

Kostnaderna för Slottsparkens underhåll hava under ett flertal år överstigit det beviljade anslaget å 500 kronor, varför en höjning erfordras med minst 300 kronor, därest parken skall kunna hållas i ett värdigt skick.

Drygare underhållskostnader för parkområde vid Fågelsången, Kullen och Åshagen medföra att underhållsanslaget bör höjas med 1.000 kronor.

Anslaget för fåglarna i Svartån och Djäkneberget har som ovan nämnts kunnat sänkas, då utfodringen av fåglarna numera ingår i parkvaktens arbete.

Genom tillkomsten av nya skolor, pensionärshem och andra stadens anläggningar har anslaget för underhåll och anläggningar åt andra kommunala förvaltningar ansetts böra höjas med 3.000 kronor.

Nyanläggningar.

För fortsättning av arbetena med iordningställande av Hagaparken erfordras under år 1947 ett belopp av 12.000 kronor. Det bör kanske här framhållas, att nu ifrågavarande parkområde har en areal av över 30.000 kvm., varför iordningställandet av detsamma kommer att medföra ganska stora kostnader.

För iordningställande av lekplats och vägar samt planteringsarbete å ett parkområde vid Gränsgatan—Langenbergsgatan erfordras ett anslag å 6.000 kronor. Detta parkområde är synnerligen livligt besökt och behöver snarast iordningställas, särskilt med tanke på behovet av en lekplats för barn inom detta område. Uppröjning av busksnåren vid det tilltänkta parkområdet är även nödvändig, då dessa buskage enligt uppgift varit tillhåll för kortspelande och i övrigt störande individer.

För slutligt iordningställande, uppsättning av stängsel m. m. beträffande stadsträdgårdens nya område erfordras ett anslag å 7.000 kronor.

På grund av den omfattande odlingen av växter för planteringarna, som numera bedrives i stadsträdgården, är det oundgängligen nödvändigt med utökning av odlings-

möjligheterna under glas. En tillbyggnad av stadsträdgårdens växthus är därför av behovet påkallat, då växthusen, vilka byggdes år 1936, redan efter ett par år befunnos otillräckliga och parkområdena sedan dess nästan fördubblats.

Slutligen har i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1946 upptagits ett anslag å 11.000 kronor för uppförande av en serveringslokal vid Johannisbergsbadet.

För inköp av inventarier har upptagits ett anslag å 52.200 kronor, vilket till övervägande delen avser inköp av nödvändig maskinell utrustning för förvaltningens behov. För rationalisering av driften och med tanke på den bristande tillgången på arbetskraft är det nödvändigt att för arbetena inom styrelsens vidsträckta arbetsfält ha tillgång till maskiner av olika slag. I beloppet ingår en post på 11.100 kronor för en under året inköpt paketautomobil, vilket belopp i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1946 skulle täckas i 1947 års stat. Vidare har upptagits anslag med 14.000 kronor för inköp av en lastautomobil om 3½ ton avsedd att användas för förvaltningens grus-, jord- och andra tyngre transporter. Framställning om anslag för sistnämnda bil har gjorts i särskild skrivelse till stadsfullmäktige. Inköpen i övrigt avse en mindre traktor med redskap för arbeten i parker och planteringar, 2 gräsklippningsmaskiner, 75 parkstolar, 50 soffor, 50 papperskorgar, diverse lekredskap, 200 bänkfönsterramar, 3 vattenspridare, 2 stålstegar, gummislang med kopplingar, handverktyg ävensom svetsaggregat, borrmaskin, slipsten m. fl. maskiner för verkstadens behov. Slutligen har för vinterutrustning för chauffören och parkvakten upptagits ett anslag om tillhopa 650 kronor.

I övrigt äro utgifterna upptagna i likhet med innevarande år.

Inkomster.

Inkomsterna äro i stort sett oförändrade med det undantag att inkomsterna för blommor och dekorationer beräknats minska med 1.000 kronor, då parkstyrelsen har för avsikt att så småningom helt upphöra med denna verksamhet, vilken med hänsyn till arbetslöner och tidsförlust visat sig vara synnerligen oekonomisk.

På grund av vad ovan anförts får parkstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för parkförvaltningen för år 1947.

Västerås den 6 augusti 1946.

För parkstyrelsen:

GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 9 A Hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 samt därtill anföra följande.

Ökningen av lönerna till ordinarie personal har sin grund i att hamnkaptenen genom beslut av stadsfullmäktige innevarande år uppflyttats till 17. lönegraden

samt att hamnfogden och kranreparatören äga rätt till vardera ett ålderstillägg. I enlighet med av stadskamrerarekontoret givna direktiv ha dyrtidstillägg beräknats efter 22 % samt såsom ny post å såväl inkomst- som utgiftssidan upptagits pensionsavgifter. Under rubriken administrationskostnader ha postavgifter måst höjas 50 kronor. Kostnaderna för värme och städning ha beräknats uppgå till 2.000 kronor, varför en höjning å 300 kronor verkställts.

I fråga om driftkostnaderna må till en början anmärkas att lönekontot för kranskötare sänkts med 20.000 kronor, för vilken åtgärd förklaring kommer att lämnas här nedan i samband med behandlingen av de olika littera, under vilka inkomster och utgifter för den nya verkstaden upptagits. Sänkningen av litt. 353 betingas därav, att värmekostnaden för nya verkstaden redovisas för sig under rubriken "verkstaden". De beräknade driftskostnaderna för kranar och maskiner visa en ökning å 9.000 kronor till följd av att kranparken nu utökats med två kranar. Kostnaderna för bogserbåten har ansetts kunna sänkas 1.000 kronor.

Såsom ovan antytts har i förslaget den nya verkstaden vid Djuphamnen, som beräknas kunna tagas i bruk i full utsträckning från och med instundande årsskifte, redovisats under särskilda littera, nris 401—408 ifråga om utgifter samt nris 921—922 beträffande inkomster. Av naturliga skäl ställer det sig synnerligen svårt att, då man icke har någon erfarenhet att bygga på, kunna yttra sig om det resultat verkstaden under första året kan komma att visa. Styrelsen har emellertid ansett sig kunna räkna med någon vinst och förslagsvis beräknat denna till 2.000 kronor.

Under föregående år ha såsom ovan antytts kranskötarnas löner upptagits till högre belopp än nu föreslagits. Anledningen härtill har varit att lönekontot även belastats med löner, som utgått till kranskötarna för av dem utförda arbeten, vilka icke varit att hänföra till skötseln av kranarna. Sålunda ha kranskötarna sysslat med diverse reparationer av materiel sorterande under andra konton utan att därvid vederbörande konto debiterats annan kostnad än materialkostnad. Rätteligen borde ju i sådant fall kontot även ha påförts den å arbetet belöpande lönekostnaden.

För att nu vinna rättelse härutinnan har styrelsen i årets stat sänkt kranskötarnas lönekonto med 20.000 kronor, vartill lönerna för omnämnda reparationsarbeten befunnits uppgå samt upptagit beloppet ifråga såsom särskilt lönekonto under utgifter för verkstaden. I samband härmed har de för verkstaden till sammanlagt 23.600 kronor beräknade utgifterna för löner, värme och vatten samt renhållning balanserats mot ett lika stort belopp fördelat å de olika utgiftskontona i övrigt i den omfattning, desamma komma att beröras av verkstadsarbete. Sålunda hava till följd härav en del underhållskonton i årets stat undergått förhöjning. Kontot för underhåll av byggnader m. m. har höjts 7.000 kronor. Litt. 413 och 415 avseende underhåll av järnvägsspår och pontoner ha stigit med respektive 500 och 400 kronor. Underhåll av hamnmaskiner har såsom synes undergått en kraftig förhöjning på icke mindre än 20.000 kronor. Denna höjning betingas till ett belopp av 13.000 kronor av den nya verkstaden och till återstående del av att ny räls måste anskaffas till kran nr 10, enär den nuvarande rälsen är utsliten. Säkerhetsanordningar och reparation av bogserbåten förete likaledes en höjning varemot kostnaderna för reparation av gripskopa och bilvåg ha ansetts böra kunna sänkas. Vid sitt sammanträde den 27 juni 1946 anvisade stadsfullmäktige på framställning av hamnstyrelsen 6.000 kronor till en polypgripskopa, vilket belopp utgjorde kostnaden för

material för skopan. Anslaget ifråga finnes redovisat under litt. 428. Arbetskostnaden härför hade styrelsen ursprungligen tänkt sig skulle komma att belasta kranskötarnas lönekonto. Sedan ovanberörda uppdelning av detta lönekonto nu skett, har som en följd härav kontot avseende polypgripskopan måst påföras även den beräknade arbetskostnaden 5.000 kronor. Denna summa har upptagits under särskilt littera 428 a och ingår i förut berört belopp, som balanserar mot verkstadens utgiftssumma å 23.600 kronor.

Vidkommande inkomsterna ha såsom tidigare antytts dessa beräknats att i fråga om verkstaden uppgå till 40.000 kronor. I hyror för båtplatser har man ansett sig kunna räkna med 9.600 kronor, alldenstund nya bryggor komma att stå till förfogande under nästa år. Hamnavgifter för varor ha upptagits till samma belopp som i årets stat, varemot man ansett enahanda avgifter för fartyg komma att bliva mindre, varför de sänkts med 12.000 kronor. Inkomsterna av bogsering, motorbåtstransporter och bilvåg beräknas komma att visa ökning.

Uti 1946 års stat finnas upptagna under litt. 419 18.000 kronor för stensättning vid Arosbygdens silosmagasin och under litt. 821 33.000 kronor för byggande av nytt hamnmagasin. Dessa anslag kvarstå huvudsakligen oförbrukade på grund av att hamnstyrelsen icke kunnat erhålla byggnadstillstånd för ifrågavarande arbeten. Styrelsen vill nu hemställa, att de båda anslagen måtte reserveras. Vidare vill styrelsen anhålla att stadsfullmäktige ville bevilja ett under litt. 417 upptaget tillläggsanslag å 2.000 kronor avseende ombyggnad av Nordenhaags f. d. kontorslokal. Såsom av litt. 416 framgår beviljade stadsfullmäktige den 28 mars 1946 ett anslag för sagda ändamål å 2.000 kronor. På grund av sedermera ändrade dispositioner i fråga om lokalernas användning har det ansetts nödvändigt att utöka reparationsarbetena. Ursprungligen anvisat anslag för verkstadsbyggnaden i Djuphamnen har av olika orsaker måst överskridas med ett sammanlagt belopp av 22.000 kronor. Den huvudsakliga anledningen härtill har varit vissa prisförhöjningar till följd av kristiden, vilka man icke haft skäl att räkna med. Tilläggsanslaget har införts under rubriken "Låne- och fondstat", där även av stadsfullmäktige den 31 maj 1946 beviljat anslag för anskaffande av ny bogserbåt samt kostnader för muddringsarbete i Djuphamnen återfinnas.

Det nu föreliggande förslaget visar ett underskott å kronor 275.454: 18 mot kronor 332.940: 06 i 1946 års stat.

Med vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna det framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1947.

Västerås den 16 augusti 1946.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Anders Ahlström.

Bilaga 11 A. Tekniska verk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stadens tekniska verk får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 samt därvid anföra följande:

Gemensam förvaltning.

Lönerna bliva ungefärligen desamma som under innevarande år. Dyrtidstillägget har i enlighet med anvisning från stadskamrerarekontoret beräknats efter 22 % i stället för tidigare 25 %. I fråga om pensionärerna har en riktig fördelning de olika verken emellan låtit sig göra, varför de införts under resp. verk. De återstående gemensamma kostnaderna ha fördelats med 60 % på elverket, 25 % på gasverket och 15 % på vattenverket, vilka kostnader närmast motsvara de olika verkens andel i gemensamma förvaltningen. På förslag från stadskamrerarekontoret har tekniska verken i likhet med övriga förvaltningar låtit upptaga från Riksförsäkringsanstalten inflytande olycksfallsförsäkringsbelopp såsom inkomst i stället för att såsom tidigare förfarits direkt låta kreditera utgiftskontot. Ifrågavarande utgiftskonto ökas härigenom i motsvarande grad. Den omflyttning av personal som beräknas komma till stånd i följd av föreslagen sammanslagning av stadskamrerarekontorets och tekniska verkens kassarörelse och bokföring, därom i den mån sammanslagning berör verken särskild skrivelse ingivits till stadsfullmäktige, medför en minskning av personalkostnaderna. Under rubriken underhållskostnader ha upptagits tre poster, nämligen 3.000 kronor för anskaffande av inventarier till ett personalrum inom tekniska verkens byggnad, 1.000 kronor till anordnande av ljudisolerande tak i bokföringsrummet samt 10.000 kronor för iordningställande av tomten, varå kontorsbyggnaden är belägen. Under titeln allmänna kostnader hava upptagits verkens andel i avlöningskontorets och drätselkontorets kostnader enligt av stadskamrerarekontoret lämnade uppgifter.

Gasverket.

I förslaget har å under tillverkningen befintliga underhållskostnader upptagits anslag å 35.000 kronor för utbyte av kylare m. m. Framställning härom har gjorts i särskild till stadsfullmäktige ställd skrivelse. Kostnaderna för inköp av gaskol har upptagits 100.000 kronor högre än i årets stat, detta på grund av att priset stigit samt att bränslekommissionen ställt i utsikt en något större tilldelning under nästkommande år. En häremot svarande höjning har på inkomstsidan skett ifråga om försåld koks och tjära. Beträffande gasverkets distribution så överensstämmer den i stort sett med innevarande års stat.

Elverket.

Den höjning av löner till personal på stat, som skett, orsakas av att byråingenjörsbefattning föreslagits ordinarie, varom framställning i särskild skrivelse tillställts stadsfullmäktige. I fråga om tillverkningen kan påpekas att kostnaderna för kraftinköp liksom tidigare visa en kraftig ökning till följd av den ökade omsättningen. Den ökning av underhållskostnaderna som föreslagits har sin grund i det stora

underhållsbehov som föreligger i fråga om ledningsnät, transformatorer och ställverk.

Inkomsterna beräknas att även nästa år undergå en stor ökning, speciellt vad rör den enskilda strömförbrukningen, som stigit kraftigt. Inkomsterna härav ha upptagits till 2,5 miljoner kronor.

Vattenverket.

Den företagna höjningen av löner till befattningshavare å ordinarie stat betingas bl. a. av att stadsfullmäktige under innevarande år beslutat omändra befattningen såsom driftsingenjör till en befattning såsom förste ingenjör och driftsingenjör med placering i 19. lönegraden. Styrelsen har dessutom i annan skrivelse till stadsfullmäktige hemställt att en befattning såsom biträdande driftsingenjör i 15. lönegraden måtte inrättas. Denna befattning är nu medtagen i den ordinarie lönestaten. Under rubriken tillverkning har å allmänna kostnader upptagits ett belopp å 30.000 kronor för provanläggning för infiltrering vid Hässlö. Av totalkostnaden för anläggningen, som utgör 65.000 kronor, bör enligt styrelsens förmenande 30.000 kronor anses utgöra en kostnad för företagande av försök samt återstående belopp utgå av lånemedel. I enlighet därmed har styrelsen också gjort framställning till stadsfullmäktige i särskild skrivelse.

I förslaget har till täckning upptagits av stadsfullmäktige under året anslagna medel för inköp av två lastbilar. Styrelsen har dessutom föreslagit inköp av ytterligare två lastbilar för 30.000 kronor och i annan skrivelse till stadsfullmäktige närmare motiverat förslaget.

Till följd av ytterligare ökad vattenförbrukning har inkomsten av försäljning beräknats uppgå till 650.000 kronor.

Styrelsen vill vidare framhålla att förslaget förutom här ovan relaterade ändringar jämväl innebär, att mindre ändringar, betingade av skilda omständigheter, vidtagits, men att styrelsen icke ansett dem vara av sådan betydelse, att det varit av behovet påkallat att särskilt omnämna och motivera dem.

Slutligen får styrelsen liksom föregående år hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 40.000 kronor för serviser och diverse mindre anläggningar att utgå av lånemedel samt därjämte bemyndiga styrelsen att för samma ändamål använda inflytande anslutningsavgifter för avslutade och redovisade ledningsanläggningar.

Med anledning av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947.

Västerås den 28 augusti 1946.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Anders Ahlström.

Bilaga 12 A. Hälsovård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för hälso- och sjukvården för år 1947 samt i anslutning härtill anföra följande.

Allmän hälso- och sjukvård.

Stadsfullmäktige beslöto den 31 maj 1946 uppflytta befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör i lönegrad 11, varför det ordinarie löneanslaget justerats i enlighet härmed.

Dyrtidstilläggen ha omräknats efter 22 procent, avjämnat till närmast högre jämna 100-tals kronor enligt cirkulärskrivelse från stadskamrerarekontoret.

Det i löpande års stat upptagna anslaget för anställande under ett halvt år av en extra hälsovårdsinspektör för Badelundaområdet har hälsovårdsnämnden ansett erforderligt även för 1947. Innevarande år har en inspektör varit anställd under sommarhalvåret, den årstid då hälsovårdsinspektionen har sina flesta arbetsåligganden.

Såsom en bokföringsåtgärd ha tjänstemännens pensionsavgifter enligt anvisningar från stadskamrerarekontoret införts å statens utgiftssida. De återfinnas å inkomstsidan.

Kontorskostnaderna ha upptagits till 100 kronor, innebärande en förhöjning med 40 kronor.

Hälsovårdsnämnden prenumererar årligen på ett antal facktidskrifter, varför ett särskilt anslag för tidskrifter och litteratur, förslagsvis 125 kronor, synes välbehövligt.

Anslaget för resor bör höjas med 300 kronor, dels på grund av utgiftsökning under innevarande år, dels enär vissa resor till andra orter böra täckas ur detta anslag och dels enär enligt nämndens uppfattning distriktssköterskorna för stadens ytterområden stundom böra erhålla sjukresor på stadens bekostnad, exempelvis vid otjänlig väderlek.

På grund av ökade utgifter har anslaget för telefoner föreslagits höjt till 1.100 kronor.

I samband med uppbördsverkets ökade lokalbehov har hälsovårdsnämndens byrå flyttats från Munkgatan 7 till Munkgatan 20, varför utgifterna för hyra och städning måst upptagas till något högre belopp än tidigare.

Efter framställning från brandkåren har ersättningen för skötsel och underhåll av ambulansbilen på grund av ökat arbete därmed föreslagits till 6.000 kronor. Vidare har anmälts ett behov av inventarier till ambulansen för i runt tal 250 kronor. Tillgängliga sifferuppgifter tyda på ökning av ambulansens driftskostnader varför anslaget nu upptagits till 3.500 kronor jämte det att beteckningen ändrats till "Övriga driftskostnader och reparationer".

Vid uppgörandet av innevarande års stat uteslöts ett tidigare anslag för profylaktiska åtgärder. Det har emellertid visat sig att vissa utgifter lämpligen böra täckas ur ett dylikt anslag, exempelvis för svampkontroll och difteriprov. Det i 1946 års stat införda anslaget å 2.500 kronor för "bakteriologiska prov avseende åren 1944 och 1945" behöver ej på nytt upptagas. Uppkommande utgifter i detta hänseende kunna med fördel bokföras å kontot "profylaktiska åtgärder". Nämnden

föreslår därför att det tidigare anslaget å 300 kronor för dylika åtgärder på nytt införes i staten.

Anslaget å 3.000 kronor för råttutrotning bör utgå även nästa år för att den femåriga kontroll efter 1945 års allmänna råttutrotning, varom talades i hälsovårdsnämndens budgetskrivelse för 1946, skall effektivt och systematiskt kunna genomföras.

Stadsfullmäktige beslöto den 28 februari 1946, att för provisoriskt anordnande under år 1946 av jourtjänst för läkare på sätt hälsovårdsnämnden föreslagit, anvisa ett förslagsanslag å 1.300 kronor. I drätselkammarens skrivelse i ärendet utsades, att anslaget uttryckligen borde beviljas endast för år 1946, varefter, i händelse fråga senare uppkomme om fortsatt anslag, det måtte ankomma på stadsfullmäktige att närmare pröva huruvida föreliggande förhållanden föranleda förnyat anslag för ändamålet. Enär den av drätselkammaren antydda omständigheten kvarstår, att förhandlingar med Sveriges Läkareförbund icke slutförts angående tjänsten såsom 2:dre stadsläkare i staden, anser hälsovårdsnämnden det motiverat att ett anslag å oförändrat belopp, 1.300 kronor, upptages i staten för 1947.

Avgifterna för ambulansutryckningar samt inkomsterna av protokollslösen kunna beräknas ytterligare stiga. Beloppen ha upptagits till 2.500 respektive 1.000 kronor.

Könspoliklinik.

Enligt socialdepartementets ämbetsskrivelse den 28 juni 1946 skall arvodet till poliklinikläkaren utgå med 4.000 kronor. Arvodet utgår av statsmedel men förskotteras av staden.

Bostadsinspektion.

1945 års utgifter för annonsering och trycksaker motivera en höjning av detta anslag till 100 kronor. Kostnaderna för lokal och städning komma att utgå med högre belopp sedan bostadsinspektionens lokal, liksom hälsovårdsbyrån, flyttats till Munkgatan 20. Anslag för oförutsedda utgifter har tidigare saknats. Då ett dylikt anslag emellertid visat sig erforderligt har det föreslagits till 75 kronor.

Köttbesiktningsbyrå.

Utvecklingen ifråga om vågavgifterna har föranlett hälsovårdsnämnden att för nästa år icke beräkna dessa till högre belopp än 150 kronor.

Övriga här ej särskilt nämnda utgifter och inkomster ha medtagits oförändrade från 1946 års stat.

På grund av vad sålunda anförts får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa framlagt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947.

Västerås den 2 augusti 1946.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Sven Martiin.

Bilaga 13 D. Badhusstyrelse.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947.

Utgifterna har beräknats till 139.500 kronor mot 133.500 kronor i årets stat. Största höjningen kommer på personalkostnader, där lönerna enligt bifogad lönestat efter regleringarna hösten 1945 ökat med över 3.000 kronor.

Vidare har beräknade utgifterna för förbrukningsmateriel höjts med 1.000 kronor med anledning av att styrelsen beräknar kunna tillhandahålla badgästerna tvål i större utsträckning än tidigare. De beräknade underhållskostnaderna för inventarier och linne har höjts i förhoppning om ökade möjligheter till erforderlig komplettering genom nyinköp.

Inkomsterna har beräknats 5.000 kronor högre än i årets stat. Detta innebär en minskning jämfört med 1944 års verkliga inkomster, vilken är motiverad med tanke på den inverkan på badfrekvensen i badhuset som varmvattnet i bostadshusen har visat sig ha.

Kallbadhuset, som är mycket illa medfaret, torde inte kunna ens bristfälligt sättas i stånd för en ny badsäsong med mindre än att underhållsanslaget höjes till förslagsvis 3.000 kronor. Inkomsterna från kallbadhuset har beräknats något lägre än tidigare med ledning av erfarenheterna från sommaren 1945.

Västerås den 14 augusti 1946.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/Tord Söderquist.

Bilaga 15 A. Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås folkskolestyrelse får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 och i anslutning härtill lämna följande motivering till viktigare förändringar rörande anslagsäskandena.

Beträffande avlöning till lärare i läs- och skrivämnen, lärare i övningsämnen samt övriga befattningshavare på stat hänvisas till bilagda lönestater. På grund av ökat barnantal erfordras för läsåret 1947—1948 tio nya icke ordinarie lärare, därav två i småskolan och åtta i folkskolan, en nya manlig slöjdlärare och timlärare för tre slöjdgrupper samt två nya kvinnliga slöjdlärare.

Anslag till provisoriskt lönetillägg har upptagits i enlighet med bestämmelserna i K. K. den 28/6 1946, nr 356. I anslutning till av stadsfullmäktige tidigare fattat beslut ha dessa bestämmelser tillämpats jämväl på lärare i övningsämne.

Expeditionsbiträdestjänsten på folkskoleexpeditionen föreslås ändrad till skolkamrerstjänst med placering i lönegrad 12. I samtliga med Västerås jämförliga städer har motsvarande tjänsteman denna titel med en avlöning inklusive dyrtidstillägg, som framgår av följande tablå.

Stad	Titel	Grundlön	Slutlön	Dyrort	
Linköping	skolkamrer	6775	8205	F-ort	
Uppsala	„	7671	9726	„	
Örebro	„	8238	9806	„	
Eskilstuna	„	6484	8402	E-ort	
Gävle	„	6705	8674	F-ort	
Västerås	„	6808	8586	„	lönegrad 12

Enligt uppgift av folkskolinspektören i Linköping pågår underhandling om höjning av lönen för skolkamreraren därstädes.

Det är folkskolestyrelsens bestämda mening att om man skall ha utsikt att få behålla en dugande kraft avlöningen måste sättas i paritet med motsvarande befattningar på andra håll. Det är även meningen att förutom de kamerala göromålen utnyttja skolkamreraren för sekreteraruppdrag i de ekonomiska och sociala nämnderna.

Resebidraget till slöjdlärare har ökats, då timlärare i kvinnlig slöjd måste anlitas från staden för tjänstgöring i Gryta skola i Badelunda.

En justering uppåt för tillsyningslärarnas arvoden har visat sig ofrånkomlig. Verkställd utredning har gett vid handen, att dessa arvoden väsentligt understiga dem, som tillämpas i andra städer. I allmänhet ha motsvarande befattningshavare titeln överlärare. Dessa ha förutom särskilt arvode nedsatt tjänstgöring med upp till 10 timmar pr vecka. Av medelstora städer har endast Eskilstuna tillsyningslärare. De föreslagna arvodena anknyta i huvudsak till dem som utgå därstädes. Ifrågavarande arvoden äro så beräknade, att till ett grundarvode av 300 kronor utgår ett tillägg av 30 kr. pr lärosal, naturkunnighets-, tecknings- och gymnastiksal. Med denna beräkning bli arvodesbeloppen för tillsyningslärarna i resp. skolor följande:

Korsängsskolan	1.440: —
Herrgärdsskolan	1.290: —
Djäknebergsskolan med Hwasserska gården	810: —
Nya och gamla Jakobsbergsskolan	720: —
Skepparbacks- och Mariabergsskolorna	690: —
Hammarby skola	540: —

För tillsyningslärarna i slöjd föreslås höjt arvode på grund av ökat arbete genom barnantalets ökning och inkorporeringen av Badelunda.

Arvodet till skrivbiträde på expeditionen har måst höjas. Det har ej varit möjligt att erhålla biträde för det arvode, som kunnat erbjudas. Man har därför under stora olägenheter nödgats dra sig fram med extra hjälp. Organisationens ansvällning kräver förutom ett stadigvarande biträde extra hjälp vid vissa tillfällen samt semestervikarier.

Bibliotekariens arvode har höjts på grund av att biblioteksverksamheten utsträckes att även omfatta småskolan, varjämte antalet klasser ökat.

Även för vice värden föreslås en mindre höjning.

Anslaget till annonsering och trycksaker ökas beroende på att under år 1947 årsberättelse för folkskolan skall utges.

Höjningen av anslaget till telefoner orsakas av inkorporeringen av Badelunda. Det är nödvändigt att pr telefon komma i förbindelse med skolorna därstädes. Därjämte

är det önskvärt att få telefon till skolans snickarverkstad i Skepparbacksskolan.

De begärda anslagen till reparationer av fastigheter avse målning och övriga reparationer av folkskolorna i Hammarby, gamla Jakobsbergsskolan, Berga skola i Badelunda, inredning av skomakerislöjdens lokal för erhållande av ökade utrymmen för skolhälsovården, nytt staket vid Skepparbacksskolan mot skolträdgården samt oförutsedda utgifter.

Underhåll av inventarier, som huvudsakligen ombesörjes av skolans snickare, kräver ökat anslag.

Höjningen av arvodet till skolläkare, medicin och förbandsartiklar betingas av ökat barnantal. Anslaget till sjukgymnastik utgår. Barn med ryggradsdeformiteter komma att hänvisas för särskild behandling till specialist.

Avgifterna till folktandvården ha beräknats med hänsyn till antalet barn under kommande år.

Anslaget till arvoden åt vaktmästare och städerskor har måst höjas beroende på tillkomsten av nya skollokaler i Korsängsskolan.

Som en följd av lokaltillskotten måste även andra anslagsposter höjas, såsom utgifterna för skurning och rengöring, uppvärmning och belysning samt vatten.

Ökningen av barnantalet kräver anslagshöjning för fri undervisningsmateriel i läs- och skrivämnen samt slöjdmateriel för flickor. Beträffande materielen i läs- och skrivämnen är höjningen påfallande stor. Statsbidrag kommer dock fr. o. m. läsåret 1946—1947 att erhållas med 10 kr. pr elev och år. Detta bidrag utgör just den föreslagna anslagposten och finns upptagen på inkomstsidan.

Folkskolan har sedan lång tid tillbaka anordnat visning av skolfilm. För täckande av kostnaderna har av skolans lärjungar uttagits en avgift av 10 öre pr barn och visning. Sedan filmhyran höjts räcker avgiften ej till. Upptagandet av densamma vållar också mycket trassel, varför styrelsen hemställer att filmvisningen hädanefter måtte bli kostnadsfri för barnen.

Undervisningsmaterielen till förråden och till lärjungebiblioteket måste också höjas. Läseboksbeståndet kräver förnyelse och komplettering, vilket drager stora kostnader. Nya klassbibliotek tillkomma genom att lärjungebiblioteket utsträckts att omfatta även småskolan.

Anslaget till skomakerislöjd utgår, på grund av att nämnda slöjdart upphört.

Skolträdgårdarna kräva ökat anslag, enär arbetslönerna måst höjas.

Utgifterna för skolbad ha ökat beroende på ansvällningen av antalet badgrupper men än mer på de stora kostnaderna för baden i Badelunda, där en avgift av 60 öre pr barn och bad erlägges.

Bidraget till lärarnas studieresor och fortbildningskurser föreslås höjt. Lärarkåren har ökat och ansökningarna om bidrag äro mycket talrika. Det är också för skolans arbete betydelsefullt, att lärarnas fortbildning kan uppmuntras.

Anslaget till barnbespisning föreslås höjt. Antalet barn i bespisningen ökar undan för undan. Det är också styrelsens mening att höja standarden på skolmåltiderna.

De olika posterna på inkomstsidan ha beräknats med hänsyn till gällande bestämmelser om statsbidrag.

För fortsättningsskolan föreslås höjning av anslaget till löner och arvoden samt fri undervisningsmateriel. Lärararvodena föreslås höjda, så att de komma i paritet med dem, som gälla för timlärare i den egentliga folkskolan. Föreståndararvodet har ej undergått någon höjning sedan tjänsten inrättades. Arbetet har däremot väsentligt ökat.

Beträffande den fria undervisningsmaterielen ha erfarenheterna från årets fortsättningsskola gett vid handen, att det föreslagna beloppet erfordras.

Västerås den 12 augusti 1946.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

/*Em. Granér.*

Bilaga 15 B. Högre folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för högre folkskolan i Västerås får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för skolan för år 1947 och i anslutning härtill anföra följande.

Beträffande avlöningar till skolans ordinarie lärare hänvisas till särskild uppgjord lönestat, som även innefattar avlöning till en e. o. ämnesläraretjänst under senare halvåret 1947. Provisoriskt statligt lönetillägg är inberäknat. Rörligt tillägg och kristillägg äro beräknade efter oförändrade grunder, då ännu intet beslut av statsmakterna fattats i fråga om en blivande lönereglering år 1947.

Arvodet till timlärare och vikarier är beräknat något högre än föregående år beroende på att staten höjt timlärarnas arvoden budgetåret 1946—47. Övriga personalkostnader äro oförändrade liksom administrations- och underhållskostnader samt kostnader för skolläkare och lokalkostnader.

Å undervisningsmateriel äro kostnaderna oförändrade utom biblioteksanslaget, som höjts med 100 kr. för att statsbidraget skall kunna upptagas till ett högre belopp (300 kr. i stället för 200 kr.). För visning av skolfilm är å övriga undervisningskostnader ett belopp av 500 kr. förslagsvis upptaget. Därigenom skulle ett gammalt önskemål realiseras: att visa eleverna lämpliga skolfilmer i anslutning till undervisningen utan att elevernas målsmän belastades med ytterligare kostnader (skolan åtnjuter icke förmånen av fri skolmateriel).

Å diverse utgifter har styrelsen för kommande budgetår uppfört ett nytt anslag för bidrag till behövande elevers utgifter för skolmateriel på 1.000 kronor. Det har nämligen under åren visat sig att för en del målsmän har övergången från folkskolans förmån med fri skolmateriel till utgifter för högre folkskolans skolmateriel, som ej är fri, visat sig vara mycket betungande. Detta har t. ex. särskilt varit fallet vid målsmans sjukdom, då målsman varit änka, då elevens föräldrar varit döda eller eleven är född utom äktenskapet. I sådana fall har medlen i fråga anskaffats genom hjälp av fattigvården eller genom hjälp på privat väg genom rektors ingripande. Att på dessa vägar behöva anskaffa medel är i dessa tider, då begåvningarna skola tillvaratagas, ej så sympatiskt. Därför skulle det ur skolans synpunkt vara synnerligen tacknämligt, om rektor vid förefallande behov hade ett anslag till hands att tillgripa i särskilt ömmande fall. Vidare kan meddelas, att, då en elev från folkskolans 6. klass övergår till högre folkskolan, målsman ej kan utnyttja förmånen av fri skolmateriel i folkskolans 7. klass. Dessutom är å diverseutgifter ett nytt anslag upptaget till inköp av elektrisk apparatur på 5.516 kronor, som redan är av stadsfullmäktige beviljat, för undervisningen i fysik. Övriga utgifter äro oförändrade. För inköp av

inventarier beräknas i likhet med föregående år ett belopp av 1.500 kronor, som till större delen är behövligt för vidmakthållande av skolans bestånd av räkne- och skrivmaskiner.

Å driftinkomster, bidrag till avlöningar, rörligt tillägg, kristillägg, bibliotek och skolläkare äro inkomsterna beräknade efter sedvanliga grunder för statsbidrag.

Västerås den 15 augusti 1946.

FOLKE ERICSSON.
Styrelsens ordförande.

/Knut Carlfors.

Bilaga 15 D. Kom. flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås får härmed vördsamt framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947.

I samband därmed vill styrelsen anföra följande:

Beträffande *lärarlönerna:* Till samtliga lärare med full tjänstgöring samt till biträdande lärare beräknas ett provisoriskt lönetillägg utgå enl. K. K. nr 356/1946. Enl. K. K. nr 406/1946 ha arvodena till timlärarna höjts. Uppflyttning i högre löneklass beräknas för de 2 e. o. ämneslärarna samt för 2 extra ämneslärare för hela året samt för 1 extra lärare fr. o. m. höstterminen 1947. Samtliga ord. lärartjänster beräknas uppehållas av ord. befattningshavare.

Bland *övriga löner och arvoden* har i likhet med föregående år en post upptagits för extra undervisning i matematik (1 timme i vardera sjätte och sjunde klasserna för de elever, som ej ha matematik som tillvalsämne), samt för 1 timme i instrumentalmusik, varvid arvodet beräknats höjt enl. K. K. nr 406/1946.

Utgifterna för *hälsovården* har beräknats efter ett elevantal på 310 elever.

Bland *administrationskostnaderna* har posten för *annonsering och trycksaker* höjts med 100 kr. till 2.200 kr. med hänsyn till att omkostnaderna för bl. a. blanketter beräknas bli större.

Bland *underhållskostnader* föreslås posten för *underhåll av byggnader* höjd till 2.500 kr.

I fråga om *lokalkostnader* har dels posten för *städning* höjts till 3.300 kr., eftersom utgifterna därför stigit, dels posten för *belysning* till 900 kr. från 800 kr., då skolans lokaler numera utnyttjas i större utsträckning på morgnar och eftermiddagar än tidigare.

Bland *undervisningsmaterielen* föreslås anslaget för *materiel i övriga övningsämnen* höjt till 300 kr., varvid 100 kr. beräknas utgå till vartdera av ämnena musik, teckning och gymnastik. Till *biblioteket* begäres ett kommunalt anslag på 600 kr., eftersom det föreligger ett stort behov av ny litteratur, speciellt av ungdoms- och skönlitteratur.

Bland *övriga undervisningskostnader* begäres ett helt nytt anslag för *premier o. dyl.*, avsett att användas till inköp av premier vid läsårets slut till förtjänta elever samt till premium för orgelspelning vid morgonbönerna under läsåret.

Bland *driftinkomster* ha *hyresinkomsterna* beräknats bli något högre än tidigare:

från högre folkskolan liksom förut ett belopp på 150 kr. men från högre allmänna läroverket 400 kr. mot tidigare 200 kr., eftersom den sistnämnda läroanstalten fr.o.m. höstterminen 1946 kommer att använda skolans gymnastiksal 16 veckotimmar mot förut 8.

Övriga inkomster ha beräknats inflyta efter samma grunder som under föregående budgetår.

Västerås den 15 augusti 1946.

AGNES SÖDERQUIST.
Ordförande.

Ingeborg Jansson.
Sekreterare.

Bilaga 15 H. Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning överlämnar härmed vördsamt förslag till stat för skolorna för läsåret 1947/1948 även avseende kalenderåret 1947.

I fråga om de olika posterna vill styrelsen anföra följande:

Lönerna enligt lönestat öka något från innevarande år genom ålderstillägg till två lärarinnor. Övriga lärararvoden föreslås ökade med cirka 5.000 kr., därför att styrelsen beräknar att arvodena till timlärare genomgående måste höjas något. Timlärarnas arvoden ha i huvudsak varit oförändrade i över 15 år, och styrelsen har i det längsta hoppats att, trots ändrat penningvärde, en höjning skulle kunna undvikas. Emellertid har det visat sig, att med nu utgående arvode, i regel 5 kr. i timmen i kunskapsämnen och 3: 50 à 4 kr. i praktiska ämnen, har det yppat sig svårigheter att få lärare. Härtill kommer, att timlärararvodena vid de statliga skolorna under de senare åren höjts två gånger. Sålunda höjdes år 1942 de timarvoden, som fastställas 1939, med cirka 14 % och nu i sommar ha de ytterligare höjts, så att den totala höjningen blivit cirka 27 % från år 1939. Styrelsen anser det för den skull nödvändigt att räkna med en justering uppåt av timlärararvodena på i genomsnitt 1 kr. i timmen. Då antalet timlärartimmar är cirka 5.000 per år, leder detta till den föreslagna ökningen på cirka 5.000 kr.

Undervisningen vid skolorna bedrives emellertid till större delen av årsavlönade lärare. Dessas anställningsförhållanden äro att jämställa med folkskolans lärares, vilket styrelsen haft tillfälle att närmare utveckla i sin skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1946, då framställning, som bifölls av stadsfullmäktige, gjordes, att till de årsavlönade lärarna få utbetala ett tillfälligt lönetillägg på 300 kr., motsvarande ett liknande tillägg till statens tjänstemän, vilket även folkskollärarna erhållit.

Nu erhålla folkskollärarna och statens tjänstemän fr. o. m. innevarande budgetårs ingång ett provisoriskt lönetillägg enligt svensk förf.-saml. 356/1946. Styrelsen räknar med att detta tillägg, på grund av de nämnda anställningsförhållandena, även skall utbetalas till de här åsyftade lärarna vid stadens skolor för yrkesundervisning, i likhet med vad fallet var med det tillfälliga tillägget på 300 kr. Då månadsbeloppet för de ifrågavarande lärarna skulle bli 57: 50 och då de äro 8, blir årsbeloppet 5.520 kr. Detta belopp har förts upp under rubriken lärararvoden.

Posten 113 dyrtidstillägg har kunnat sänkas endast obetydligt, därför att de flesta tilläggen utgå efter statens grunder och tidigare beräknats efter 31 %, vilket alltså icke kan ändras. Däremot är posten nr 122, som avser dyrtidstillägg till pensionärer, omräknad till 22 % på grundbeloppet.

Arbetet på skolans expedition har ständigt ökats under flera år genom ökning av kurser och elevantal. Antalet kursdeltagare är nu cirka 1.300 per år, eller dubbelräkningar fråndragna cirka 1.000. Antalet kurser eller avdelningar är cirka 50. Omsättningen av elever från år till år är mycket stor och mera sammansvetsade klassavdelningar, där elever och lärare följas år från år, finnas i regel icke. Detta gör, att arbetet på expeditionen blir förhållandevis omfattande. Sålunda mottages årligen anmälningar på expeditionen av en väsentlig del av eleverna och på expeditionen skötes exempelvis icke endast all registrering av eleverna och räkning av närvarotimmar för de flesta av dem, utan de flesta kursbetygen skrivas också där. Detta arbete har utförts av rektor, som dock endast partiellt arbetar för yrkesskolan, och ett kontorsbiträde av andra klass och i mindre utsträckning tillfällig skrivhjälp. Arbetsbördan har emellertid nu blivit för stor för den nuvarande personalen. Därför önskar styrelsen anställa ytterligare en person för arbetet på skolornas expedition, nämligen ett extra kontorsbiträde och har för ändamålet för den skull uppfört ett anslag på 3.000 kr. på konto 114. Det uppförda beloppet beräknas utgöra ersättning till detta biträde allt som allt. Samtidigt föreslås, att det tidigare anslaget till extra skrivhjälp utgår. Nettoökningen blir därigenom 2.225 kr.

Till innehavaren av maskinist- och eldarebefattningen och till laboratorievaktmästaren utgår avlöning enligt statens grunder. Detta är ett villkor för att staten skall betala bidrag till deras avlöning. Dessa båda befattningshavare, som betalas av medel från konto 114 "diverse personal", ha redan förut haft provisoriskt lönetillägg. Detta är nu höjt för dem. För att få täckning till den beräknade merutgiften föreslås kontot höjt med 500 kr.

Med ledning av 1945 års bokslut föreslås annonserings- och trycksaksanslaget höjt med 200 kr. Av samma anledning föreslås anslaget till underhåll av inventarier höjt 100 kr. Stipendiekontot beräknas på inkomst- och utgiftsida öka med 6.000 kr., dels beroende på ökade statsstipendier med 5.000 kr., dels beroende på ökning av avkastningen av skolans egna fonder med 1 000 kr., genom tillkomsten av Hans och Augusta Larssons stipendiefond. Posten för inköp av inventarier föreslås höjd med 500 kr. till 2.000 kr. för att möjliggöra inköp av en skrivmaskin.

På inkomstsidan beräknas, förutom de nämnda inkomsterna till stipendier, elevavgifterna kunna ökas med 4.000 kr. till 25.000 kr.

I övrigt ha i statförslaget upptagits från innevarande år oförändrade belopp.

Från staden begäres, frånsett räntekostnaderna å bokförda värdet av fasta tillgångar, 72.221 kr. Detta innebär en ökning från staten i år på cirka 10.000 kr. Ökningen är väsentligen föranledd av ökade lärarkostnader på grund av penningvärdets fall.

Den uppställda staten avser läsåret 1947/48, emedan vid sökandet av statsbidrag för nämnda tid staten bör vara godkänd. Som vanligt föreslås, att staten även skall avse kommande kalenderår, alltså nu år 1947.

Västerås den 19 augusti 1946.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

Folke Ericsson.

Bilaga 15 I. Idrottstyrelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 för stadens idrottsanläggningar samt därvid anföra.

Trots att idrottsstyrelsen försökt att i största möjliga utsträckning begränsa utgifterna överstiga dessa inkomsterna med ganska stora belopp, men stadsfullmäktige torde väl utan närmare redogörelse vara underkunniga om att stadens idrottsanläggningar befinna sig i allt annat än bra skick samt äro alltför fåtaliga, vilket under de gångna åren varit till stort förfång för idrottens utövare och åskådarna därav. De senare årens uppsving inom idrotten har nödvändiggjort att åtgärder utan dröjsmål måste vidtagas för att såväl bättra huvudidrottsplatsen (Arosvallen) som anordna ytterligare idrotts- och träningsplaner samt i övrigt ge idrotten det stöd, som kan behövas, och det är med detta mål för ögonen idrottsstyrelsen nu uppgjort sitt statförslag.

Driftutgifter.

Personalkostnader.

För närvarande finnas tvenne heltidstjänstgörande vaktmästare anställda å Arosvallen, men med hänsyn till att styrelsen under sin förvaltning även kommer att omhänderhava planerna vid Emaus, Lundby, Skiljebo m. fl. ställen, torde minst ytterligare en vaktmästare erfordras. Det sålunda utökade verksamhetsområdet medför likaledes större behov av extra personal och vaktmästare, vilka konton enbart för Arosvallen under år 1945 uppgingo till 7.000 kronor. I utgifterna för arvoden ingå ersättning till planchef, uppbördsman, sekreterare m. fl. med tillhopa 1.950 kronor, men med hänsyn till den betydligt vidgade verksamheten torde dessa arvoden böra höjas något, vilken åtgärd idrottssyrelsen emellertid först vill vidtaga sedan mera erfarenhet vunnits om vederbörandes arbetsuppgifter. Den mera omfattande verksamheten torde med all säkerhet även komma att medföra anställning av någon mer arvodesavlönad personal, vilket idrottsstyrelsen anser vara den billigaste och i övrigt lämpligaste formen för anställningar av detta slag. Vidare har idrottsstyrelsen i detta anslag inräknat c:a 2.000 kronor avsedda att användas för bidrag till tränarverksamhet, speciellt avsedd för den fria idrotten inom staden, vilken idrottsgren genom anställning av tränare under innevarande år synes vara stadd på god frammarsch, och denna utveckling bör stödjas av staden, icke minst med tanke på den fritidssysselsättning, som härigenom beredes en stor del av ungdomen i staden.

Administrationskostnader.

Under denna rubrik upptagna utgifter hava beräknats med ledning av de utgifter föreningen Västerås Nya Idrottsplats hade i liknande fall under år 1945. Det kanske här bör nämnas att kontot "årsavgifter" avser dylika till föreningen Sveriges idrottsplatser samt STIM ävensom att "resekostnader och kursavgifter" avse deltagande i av föreningen Sveriges Idrottsplatser anordnade instruktionskurser för skötsel av idrottsplatser m. m.

Driftkostnader.

Under denna rubrik hava utgifterna beräknats med ledning av 1945 års kostnader för samma ändamål å Arosvallen, varjämte vissa mindre ökningar gjorts, särskilt med tanke på att isbanan på Emausplanen tillkommer.

Underhållskostnader.

Som redan inledningsvis omnämnts befinna sig stadens idrottsanläggningar i allt annat än bra skick, och åtgärder måste därför omedelbart vidtagas för att reparera de värsta bristerna samt vidtaga åtgärder beträffande fotbollplanerna, så att dessa snarast försättas i speldugligt skick. Förutom iordningställande av planer kan som exempel på nödvändiga arbeten nämnas reparation av planket kring Arosvallen, reparation och andra nödvändiga åtgärder för ordnande av toalettfrågan å Arosvallen, ordnande av bättre ståplatser utmed Persbovägen m. m.

Diverse utgifter.

Under denna rubrik har bland annat upptagits kostnader för närmare utredning samt arkitektarvode beträffande den principiellt beslutade anläggningen av ytterligare en idrottsplats vid Emaus, varjämte ett belopp å 3.000 kronor upptagits för bidrag till idrottsmän (speciellt i friidrott, fotboll och bandy) vid s. k. stadsmatcher utomlands. Mindre bidrag har i dylika fall lämnats av staden under de gångna åren, och anser idrottsstyrelsen det vara lämpligt att ett anslag finnes till förfogande för detta ändamål samt att styrelsen efter därom gjord framställning beviljar ett för varje särskilt tillfälle avpassat bidrag. Idrottsstyrelsen anser dessa resor vara mycket lämpliga, då idrottsmännen vid dylika tävlingar inhämta betydelsefulla lärdomar, varjämte möjligheten att få deltaga sporrar de enskilda idrottsmännen att både på och utom tävlingsbanan göra sitt bästa, varigenom de föregå de yngre med gott exempel.

För inköp av inventarier har upptagits ett belopp av 3.000 kronor, vilket erfordras för anskaffning av ytterligare verktyg av olika slag, då de å Arosvallen befintliga *dels* äro tämligen förslitna och *dels* otillräckliga på grund av tidigare omnämnda utökning av antalet idrottsplatser.

Driftinkomster.

Att exakt beräkna inkomsterna är av lättförklarliga skäl omöjligt, då dessa äro beroende av idrottsintresset från såväl aktiva som åskådare och detta i sin tur i mycket stor utsträckning beroende på de tävlandes prestationer. Med tanke på det stadigt växande intresset för idrotten har idrottsstyrelsen emellertid beräknat att inkomsterna komma att öka något och därför företagit höjning av vissa inkomstposter med ledning av senaste årets siffror.

På grund av vad sålunda anförts får idrottsstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947.

Västerås den 24 juli 1946.

GUSTAF OLSSON.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 15 Ö 691. Arbetarinstitut.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås arbetarinstitut härmed vördsamt anhålla om ett anslag av 40.000 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet under år 1947.

Angående bibliotekets verksamhet kan nämnas, att under år 1945 utlämnades från biblioteket 97.053 boklån, varjämte förmedlingsverksamheten från vetenskapliga bibliotek vidare utvecklats. Lånefrekvensen, som varit ungefär densamma under flera år, är i förhållande till de ytterst besvärliga lokalförhållandena mycket god, men det tycks ej vara möjligt att vidare utveckla bibliotekets verksamhet i de nuvarande lokalerna.

Från och med innevarande år har skötseln av folkbiblioteket i Badelunda övertagits. Detta bibliotek bör lämpligen ordnas som en filial till institutets bibliotek. Det saknar lokal för sin verksamhet. Åtgärder ha vidtagits för att ordna en provisorisk lokal i en förhyrd skollokal i Skiljebo. Bokförrådet behöver utökas och överses, förvaringsskåp anskaffas och hjälp med utlåningen måste ordnas. Den begärda höjningen av anslaget är till väsentlig del betingad av dessa omständigheter.

Styrelsen uttalar en varm förhoppning om att stadsfullmäktige behjärtar den gjorda framställningen och beviljar det begärda anslaget.

Västerås den 30 augusti 1946.

Å Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:

EINAR KEIJSER,
ordförande.

/Georg Leontein.

Bilaga 15 Ö 691 E. Västerås Musikskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås musikskola har under sitt första arbetsår 1945—1946 mötts med det största förtroende från allmänhetens sida, i det över 700 elever åtnjutit undervisning på olika instrument samt i sång, teori och samspel för ett 30-tal lärare under 6.700 timmar. I statförslaget för innevarande år hade styrelsen räknat med blott 400 elever.

Genom den stora elevtillströmningen — musikskolan har ej velat avvisa anmälda elever — ha omkostnaderna betydligt överstigit de beviljade anslagen: Av Västerås stad: rest på ordinarie anslag för 1945 500 kronor, extra anslag för höstterminen 1945 2.000 kronor samt halva anslaget för år 1946 5.000 kronor. Summa för arbetsåret 1945—1946 7.500 kronor. Utgifterna ha överstigit 10.000 kronor, varför styrelsen överväger möjligheterna att anskaffa det felande beloppet.

Då skolan vill i full utsträckning tillgodose behovet av musikundervisning, varvid bör ihågkommas att hela instrumentalundervisningen för folkskolans del påvilar musikskolan, har den måst nedlägga mycket arbete på anskaffning och utbildning av lärare, hjälp vid instrumentanskaffning, val av notmaterial, undersökning av lokalmöjligheter, och framförallt ett mycket omfattande kassa- och indrivnings-

arbete. Expeditions- och organisationsarbetets omfattning står givetvis i förhållande till elevantalet, medan den ökade lärarkostnaden enligt skolans principer i huvudsak gäldas av elevavgifterna, under det alla samspelskostnader påvila musikskolan. Allt detta skolans pionjärarbete måste fullföljas, erfarenheterna tillgodogöras och arbetet i övrigt berikas, varför styrelsen i här nedan angivna statförslag för år 1947 måst höja posterna för organisation och ledning, varjämte beloppen för instrument (hittills har Musiksällskapet bekostat de dyrare instrumenten), notmaterial och samspel tarva en höjning med vardera 500 kronor. Stadens bidrag till elevavgifter föreslås också höjt med 500 kronor.

Förslag till stat för Västerås Musikskola för år 1947:

Utgifter.

Arvoden till lärare i skilda instrument		40.000: —
„ teoretiska kurser och föreläsare		600: —
„ utbildningskurser för musiklärare		400: —
„ samspel		1.500: —
„ musikledare, sekreterare och kassör		2.500: —
Anskaffning och reparation av instrument		1.500: —
„ av notmaterial		1.000: —
Lokalkostnader		1.500: —
Expeditions- (inkl. biträde), tryck- och annonskostnader		2.000: —
Oförutsedda utgifter		500: —
	Kronor	51.500: —

Inkomster.

Elevavgifter		36.500: —
Staden till lektionskostnader för mindre bemedlade	3.500: —	
„ övriga omkostnader	11.500: —	15.000: —
	Kronor	51.500: —

Med uttalande av ett tack för det förtroende som visats skolan genom tidigare anslag få vi sålunda hemställa om det här angivna anslaget som är behövligt för skolans fortsatta verksamhet under år 1947.

Västerås den 3 augusti 1946.

För styrelsen för Västerås musikskola:

MATTIAS PERS.
Ordförande.

IVAR ANDRÉN.
Sekreterare.

Bilaga 15 Ö 697. T. B. V.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Tjänstemännens Bildningsverksamhets lokalkommitté i Västerås får härmed vördsamt anhålla, att för år 1947 erhålla kommunalt anslag med samma belopp som under år 1946 nämligen 1.000 kronor.

Verksamhetens ändamål och omfattning samt vår finansiella ställning framgår av bifogade "Års- och revisionsberättelse för verksamhetsåret 1945—1946" samt av kassatablå per den 31 juli 1946.

Västerås den 17 augusti 1946.

Tjänstemännens Bildningsverksamhet (TBV), lokalkommittén i Västerås:

E. ODEBRANT.
Ordförande.

Helge Lundborg.
Sekr.

Bilaga 16 B. Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom motivering till efterföljande förslag till Utgifts- och inkomststat för Västerås stads fattigvård under år 1947 får fattigvårdsstyrelsen, i den mån densamma innebär ökade anslagskrav eller ändring av inkomstberäkningarna jämfört med närmast föregående år, anföra följande.

ÅLDERDOMSHEMMET.

Personalkostnader.

Det något över 5.000 kronor ökade anslaget för löner och dyrtidstillägg är föranlett av de genom kollektivavtal och eljest förbättrade lönevillkoren.

En sjuksköterska har beräknats erhålla ett tredje ålderstillägg från och med den 1/10 1947. För sömmerskan skulle i staten hava upptagits ett andra ålderstillägg fr. o. m. 1/1 1946, men detta har av förbiseende icke skett. Detta förbiseende har nu rättats.

Till vikarier och extrahjälp har begärts förhöjning av anslaget med 1.500 kr. enär dels denna arbetskraft numera betingar sig högre ersättning än tidigare och dels den ordinarie arbetskraften genom ytterligare reglering av arbetstiden erhållit något ökade ledigheter.

Till pension åt husmodern Olga Lundberg och sjuksköterskan Elin Ramqvist, som resp. 31/7 och 31/12 1946 avgå med pension, har upptagits förslagsvis anslag på 1.200 kr. för vardera. Storleken av de belopp, varmed staden skall bidraga, kunna dock icke exakt angivas, förrän Statens pensionsanstalt fastställt pensionernas storlek och de belopp, varmed anstalten skall bidraga.

Administrationskostnader.

Anslaget för kontorskostnader har begärts förhöjt med 100 kr., enär tidigare anslag visat sig för lågt beräknat.

Rörelsekostnader.

"Driftkostnaderna för bilen" ha under flera år överstigit de beräknade kostnaderna, varför anslaget härför har måst beräknas 700 kr. högre än tidigare.

Även "övriga kostnader" ha av samma anledning begärts förhöjda med 500 kr.

Underhåll av byggnader.

Till reparationer av hemmets byggnader har upptagits ett med 20.000 kr. förhöjt anslag. Såväl väggar som fönster utvändigt å samtliga byggnader vid hemmet erfordra en grundlig översyn. Även vissa reparationer invändigt äro av behovet påkallade. Kostnaden härför har, utöver löpande reparationskostnader, preliminärt av byggnadskontoret beräknats uppgå till ovan angivna belopp.

Underhåll av maskiner och inventarier.

Kostnaden för maskinrummet har icke kunnat hållas nere vid under tidigare år beräknat belopp, varför förhöjning av anslaget härför begärts med 500 kr. Likaså har anslaget för underhåll av maskinerna i tvättinrättningen måst begäras förhöjt med 200 kr.

Sjukvård och begravningskostnader.

För detta ändamål har begärts förhöjning av anslagen med tillsammans 3.185 kr., enär beloppen under föregående år visat sig vara för lågt beräknade.

Hushåll, tvätt och beklädnad.

Anslaget för varuinköp för hushållets räkning har måst begäras förhöjt med 3.000 kr., enär de härför anslagna beloppen under såväl år 1945 som innevarande år visat sig för lågt beräknade.

Till bestridande av kostnaden för tvätt, som är en intern post, har anslaget beräknats förhöjt med 1.100 kr.

Diverse utgifter.

Anslagen för flitpengar samt del av folkpensioner och livräntor m. m. ha begärts förhöjda med respektive 600 och 7.000 kr. Det till flitpengar avsedda beloppet har tidigare varit för lågt beräknat och måste undergå förhöjning för att hittills tillämpade principer vid tilldelning av flitpengar åt pensionärerna skall kunna följas. Ifråga om del av folkpensionerna har tilldelning skett med 5 kr. i månaden åt varje pensionär. Denna del har skäligen ansetts böra höjas till 10 kr. i månaden, särskilt som folkpensionerna numera utgå med avsevärt förhöjda belopp. Fattigvårdsstyrelsen har upptagit anslag efter denna grund.

Till böcker och tidningar har begärts ett med 200 kr. förhöjt anslag och för inköp av inventarier med 1.000 kr. Fattigvårdsstyrelsen har nämligen företrädesvis för avsikt att utöka biblioteket, som är en källa till glädje och trevnad för främst de intagna sjuka. Det förhöjda anslaget för inköp av inventarier avser att för friskavdelningens (avd. 4) räkning inköpa lämpliga bordslampor, som hittills saknats, men äro behövliga.

Driftinkomster.

Inkomsterna för ålderdomshemmet ha jämfört med innevarande år beräknats förhöjda med sammanlagt 20.000 kronor.

YTTRE FATTIGVÅRD.

Personalkostnader.

En av fattigvårdstillsyningsmännen samt ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass beräknas komma att erhålla vardera ytterligare ett ålderstillägg.

För befattningen som hemvårdarinna har upptagits ett belopp på 1.620 kr., vilket motsvarar den kontanta löneförmånen för övriga befattningshavare av detta slag i staden. För denne befattningshavare har också upptagits ett anslag på 1.135 kr. till bestridande av kostnaderna för gängse in naturaförmåner.

Till vikariearvoden har begärts ett med 850 kr. förhöjt anslag, vilket betingas dels av ökat behov av ersättare under den ordinarie personalens ledigheter och dels av större ersättning till dessa ersättare.

Administrationskostnader.

Till kostnaden för städning, bränsle och lyse har måst begäras ett med 1.100 kr. förhöjt anslag. Tidigare anslag för detta ändamål har nämligen befunnits allt för lågt beräknat.

Såsom bidrag till kostnaderna för driften av det avlöningskontor, som kommer att inrättas hos Drätselkontoret, har upptagits ett belopp på 1.600 kr., under det att 400 kr. påförts barnavårdsnämnden. Hela hithörande kostnaden för socialvården har beräknats till 2.000 kr.

Anstaltsvård.

Anslagen för hospitalsvård och lasarettsvård ha måst begäras förhöjda med respektive 6.000 och 1.000 kr., enär kostnaderna för dessa ändamål numera uppgå till de sålunda förhöjda beloppen. Vad beträffar hospitalsvården har inkomsten av folkpension och liknande inkomster ökats med ungefär motsvarande belopp.

Sjukvård och begravningskostnader.

Härunder upptagna kostnader ha kunnat beräknas till ett belopp, som med 4.000 kr. understiger innevarande års anslag. Även medicinkostnaderna ha sjunkit med 2.000 kr. på grund av bl. a. att särskild rabatt på medicin erhållits. Anslaget för begravningskostnader har däremot måst ökas med 1.000 kr., enär tidigare anslag för ändamålet visat sig otillräckligt.

Diverse utgifter.

Till oförutsedda utgifter har även i år begärts att anslaget höjes med 1.000 kr. till 2.000 kr., vilket belopp med hänsyn till statens omfattning och behovet av anslag för ändamål, som icke kunna förutses, måste anses ha rimlig proportion och vara väl motiverat.

Bidrag och ersättningar.

Yttre fattigvårdens inkomster ha beräknats öka med cirka 17.000 kr. till 150.000 kr.

Västerås den 14 augusti 1946.

För Fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

|Axel Norén.

Bilaga 16 C 2. Barnavård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till efterföljande förslag till utgifts- och inkomststat för barnavård och ungdomsskydd för år 1947 får barnavårdsnämnden, i den mån förslag till ändring jämfört med innevarande år föreligger, anföra följande.

BARNHEMMET.

Personalkostnader.

Lönerna ha beräknats enligt gällande bestämmelser och kollektivavtal.

Till vikarieersättning och extra löner har måst beräknas ett med 50 kr. förhöjt anslag.

Såsom ersättning till hemmets läkare har upptagits ett nytt anslag på 300 kr. Läkaren har på grund av bestämmelserna i den nya planen för barnhem genom avtal måst tillförbinda sig viss utvidgad tjänstgöringsskyldighet vid hemmet.

Underhållskostnader.

Kostnaderna för underhåll av inventarier har under tidigare år uppgått till sådant belopp, att anslag begärts för ett med 50 kr. till 850 kr. förhöjt anslag.

Hushåll, tvätt och beklädnad.

För tvätt och renhållning har anslaget begärts förhöjt med 200 kr. och för beklädnad med 300 kr., vilket visat sig erforderligt.

Diverse utgifter.

Till förbrukningsartiklar och diverse kostnader har på grund av förefintligt behov begärts förhöjning av anslaget med 100 kr.

Driftinkomster.

I den mån den faktiska vårdkostnaden vid hemmet icke täckes av statsbidrag och ersättning från barnavårdsnämnder med resp. 1: 50 kr. pr vårddag, ankommer det på landstinget att gälda kvarstående kostnad.

YTTRE BARNAVÅRDEN.

Personalkostnader.

Ökningen av kostnaden för löner är föranledd av Stadsfullmäktiges beslut att *dels* höja lönerna för den kvinnliga barnavårdsmannen och barnavårdsinspektrisen samt *dels* inrätta en extra tjänst som assistent och barnavårdsman.

Det begärda anslaget för diverse arvoden och inspektionskostnader har måst begäras förhöjt med 500 kr. till 3.500 kr., enär tidigare anslag för ändamålet visat sig otillräckligt för bestridande av hithörande kostnader i erforderlig omfattning.

Administrationskostnader.

För telefon och post är en förhöjning av anslaget med 100 kr. erforderlig.

Till föreningsavgifter har måst begäras ett något förhöjt anslag på grund av att årsavgiften till länets Fattigvårds- och barnavårdsförbund stiger med ökningen av stadens folkmängd.

Såsom bidrag till stadens avlöningskontor har för barnavårdens del upptagits 400 kr.

Utackorderingskostnader.

På grund av betydande svårigheter att erhålla fosterhem, villiga att i sin vård mottaga barn för nu tillämpad ersättning, 30 kr. i månaden, har barnavårdsnämnden nödgats höja ersättningen till 45 kr. i månaden. Av denna anledning har nämnden måst begära förhöjt anslag för ändamålet med 4.000 kr. Därest höjning av ersättningarna ej varit nödtvungen, hade nedsättning av den tidigare anslagssumman med omkring 5.000 kr. varit möjlig. Anslagssumman för skyddsuppfostran har höjts med 1.700 kr., varemot anslaget för utackordering i skyddshem sänkts med 2.000 kr.

Övriga bidrag.

Till kostnaden för bidragsförskott har begärts ett med 1.000 kr. förhöjt belopp, vilket motiveras av, att tidigare anslag för ändamålet visat sig för lågt beräknat.

För tillfälliga bidrag åt barn och ungdom, som ställts under nämndens övervakning, har begärts ett nytt anslag på 1.000 kr. Nämnden har nämligen funnit, att dessa barn och ungdomar, som oftast äro ensamstående, i en del fall äro i stort behov av en tillfällig ekonomisk hjälp, som icke kan hänföras under någon tidigare rubrik i nämndens stat.

Driftinkomster.

Inkomsterna av ersättning från staten och enskilda för bidragsförskott samt ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag ha, med utgångspunkt ifrån inkomstbeloppen under dessa titlar föregående och innevarande år sänkts med respektive 5.500 och 1.500 kr., varemot ett med 2.500 kr. förhöjt anslag beräknats inflyta från landstinget.

Västerås den 14 augusti 1946.

För Barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

Bilaga 16 C 4. Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1947 och därvid anföra följande.

I årets statförslag har tillkommit för det första inkomster och utgifter för daghemmet å stadsägan 1789 A beräknade för helår samt för det andra driftkostnader för sommarkolonien för klena barn i förskoleåldern. Den senare har under året av stadsfullmäktige blivit beslutad och lagd under barnstugornas förvaltning. Daghemmet är huvudorsaken till höjningen av samtliga konton för barnstuguverksamheten för 1947.

Ökningen under rubriken *övriga löner och arvoden* är först och främst betingad av daghemmet, men föreslår styrelsen dessutom, att verksamheten vid Tunby barnstuga bör fördelas på två lärarinnor på grund av *dels* att föreståndarinnan för verksamheten i sin helhet med det ökade administrativa arbetet ej längre kan stå i aktivt arbete med skolbarnklubbar flera kvällar i veckan, *dels* att skolbarnsverksamheten på detta sätt något kan utökas, vilket länge varit önskvärt.

Anslaget för *Sommarkolonien* för klena barn är på grund av den ej avslutade verksamheten därstädes svår att beräkna, och anhåller styrelsen om förslagsanslag.

Iordningställande av tomt vid daghemmet höjer med 7.000 kr. summan för årets stat.

Med stöd av vad som ovan anförts får barnstugustyrelsen härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för 1947.

Västerås den 8 augusti 1946.

För Styrelsen för Västerås stads Barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Anmälningarna till stadens barnträdgårdar har i år ytterligare avsevärt ökat. För att inom rimlig tid kunna i någon mån tillgodose det mest pressande behovet har styrelsen för Västerås stads barnstugor sökt möjlighet att — utan nybyggnad — anskaffa ännu en lokal för verksamheten. Byggnadsfirman Diös har erbjudit en lokal vid Emausgatan 33, vilken är väl användbar och som har godkänts av Kungl. Socialstyrelsen såsom ett provisorium.

I den generalplan för verksamheten, som styrelsen håller på att utarbeta i samråd med stadsdirektören och stadsarkitekten m. fl. och vilken snart kommer att insändas till drätselkammaren, ingår en barnträdgård i den planerade skolbyggnaden vid Gideonsberg. Bebyggelsen i detta område har hastigt vuxit ut och här bor redan nu övervägande yngre familjer med barn. Det är även av behovet påkallat att barn inom Kristiansborgsområdet finge anlita denna barnträdgård för att i någon mån avlasta Herrgärdets barnträdgårdar där anmälningarna med hundratalet överstiger platstillgången. Inventarier och lekmateriel i den här föreslagna lokalen skulle kunna användas i en eventuell definitiv lokal i den planerade skolbyggnaden.

Diös byggnadsfirma har begärt en årshyra av 1.000 kronor och med löner, arvoden, städning och lekmateriel skulle driften för år 1947 belöpa sig på 6.800 kronor. Styrelsen ämnar söka statsbidrag för driften. För uppsättning, inredning och inventarier åtgår 3.700 kronor.

Med stöd av ovanstående vill styrelsen för Västerås stads barnstugor härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att anta erbjudandet om en barnträdgårdslokal vid Emausgatan 33 av Diös byggnadsfirma,

att anslå 3.700 kronor till uppsättning och inventarier samt

att bevilja 6.880 kronor fr. o. m. den 1 jan. 1947 till driftskostnader för ovannämnda barnträdgård under 1947.

Västerås den 12 september 1946.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

Bilaga 16 C 5. Ungdomsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse får härmed överlämna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947. Till närmare upplysning om förslaget får styrelsen anföra följande.

Såsom ungdomsvårdstyrelsen tidigare framhållit för stadsfullmäktige kan av de föreslagna ungdomsgårdarna vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg endast den förstnämnda tänkas bliva disponibel för ungdomsvårdsverksamhet under de närmaste åren. Med hänsyn till gällande hyreskontrakt beträffande nämnda fastighet har styrelsen ansett försiktigheten bjuda att icke räkna med någon verksamhet i dessa lokaler förrän tidigast år 1948. Styrelsen har såsom fullt säkert utgått från att under nästa budgetår ungdomsrörelse endast kommer att bedrivas i Stadspaviljongen samt i den s. k. Brahegården. Anslag ha upptagits *dels* för arvoden till föreståndare för denna verksamhet *dels ock* för driftkostnaderna. Såsom lokalhyra för stadspaviljongen, har upptagits en intern post à 3.000 kronor. Under titeln gemensamma kostnader har upptagits ett anslag à 14.000 kronor avsett att av ungdomsvårdsstyrelsen fördelas såsom bidrag till olika ungdomsorganisationers lokalhyror samt ett anslag à 3.500 kronor för utbildning av ungdomsvårdsledare. Stadsfullmäktige ha för innevarande år beviljat anslag med 11.500 kronor till lokalkostnader och med 3.500 kronor för utbildning av ungdomsvårdsledare. Styrelsen för ungdomsrådet har i särskild framställning hemställt, att höjning av anslaget för bidrag till organisationernas lokalhyror för nästa år finge ske från 11.500 till 14.000 kronor, enär vid den utredning som år 1945 företogs till utrönande av föreningarnas lokalbehov icke alla organisationer anmälde sitt bidragsbehov. Ungdomsvårdsstyrelsen vill för sin del biträda framställningen. På inkomstsidan ha upptagits *dels* beräknade intäkter av uthyrning av lokaler i Stadspaviljongen och Brahegården till olika ungdomsorganisationer med 1.000 kronor dels det bidrag à 15.000 kronor, Asea och Metallverken utfäst sig att lämna till verksamheten.

Vid sammanträde den 29 augusti 1946 beviljade stadsfullmäktige ett anslag för iordningställande av källarlokalerna i Sundinska huset för lokaler till ungdomsvårdsverksamheten. Nämnda anslag har upptagits under fastighetsförvaltningens stat. Då styrelsen för närvarande saknar möjligheter att bedöma huruvida verksamheten i Sundinska huset skall kunna igångsättas under nästa år, har i statförslaget icke upptagits anslag för driften av denna verksamhet. I den mån behov av anslag härför under nästkommande år skulle yppa sig, vill styrelsen emellertid förutskicka, att särskild framställning om anslag härför kommer att göras.

Västerås den 3 september 1946.

För ungdomsvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

Bilaga 16 F. Nykterhetsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomstbudget för nämnden år 1947 och därvid anföra följande.

På grund av merarbete, som främst föranletts av inkorporeringen av Badelunda, har nämnden som skälig ersättning härför begärt ett med 400 kronor förhöjt anslag till löner och arvoden.

Den begärda förhöjningen av anslaget för anstaltsvård från 5.000 kronor till 5.500 kronor är orsakad av det större antal personer, som åtnjuta sådan vård.

I nämndens förebyggande och eftervårdande verksamhet har klientelet, där så erfordrats, erhållit hjälp i form av kläder, verktyg, resor till arbetsplats samt uppehälle under kortare tid tills avlöning erhållits. Kostnaden för denna vård har hitintills ställts i relation till beräknat statsbidrag. Emedan nämnden för föregående års utgifter erhållit av statsmedel 1.200 kronor och samma anslag är att vänta även för innevarande år, har anslaget härför höjts med 200 kronor.

För annonsering, trycksaker, telefon och porto har begärts anslag som sammanlagt överstiger tidigare anslag med 155 kronor enär dessa omkostnader ökat proportionellt med det ökade arbetet.

Som ny post har upptagits till resor och diverse utgifter anslag på 250 kronor, som främst äro avsedda för nämndens tjänsteman, till bilresor på grund av de stora avstånden från nämndens expedition till ytterområdena av staden. I en del fall är nämligen ett snabbt ingripande påkallat. Därjämte sammankomma årligen för överläggning i aktuella alkoholistvårdsfrågor representanter för nykterhetsnämnderna i de medelstora städerna i Mellansverige, vilket jämväl medför kostnadsökning.

Anslaget för oförutsedda utgifter är oförändrat.

För upptaget anslag till familjevård erhålles bidrag av statsmedel, ¾ av beloppet. Den upptagna posten "flitpengar" avser å alkoholistanstalt vårdade personer, som där erhållit sådana medel, vilka skola till vederbörande efter hemkomsten utdelas genom nämndens försorg.

I engångsanslag har nämnden upptagit 650 kronor för inköp av ny skrivmaskin. Nämndens skrivgöromål har för varje år ökat i omfattning, varför ett starkt behov av en god skrivmaskin gjort sig gällande. Hitintills har fått begagnas en bristfällig skrivmaskin av äldre modell, vilken torde vara lämplig som reservmaskin.

Under inkomster har i statsbidrag nämnden beräknat erhålla 2.175 kronor, därå ingår 400 kronor till reseersättning, 200 kronor för övervakningsbidrag och 375 kronor till familjevård.

På grund av vad som anförts får nämnden hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av nykterhetsnämnden framlagda förslaget till utgifts- och inkomstbudget för år 1947.

Västerås den 20 augusti 1946.

För nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/K. A. Bergvall.

Bilaga 16 H. Hemhjälpsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 och därvid anföra.

Inom staden, som i enlighet med gällande författningar kan erhålla statsbidrag för minst nio hemvårdarinnor, finnas för närvarande anställda fyra dylika befattningshavare, vilket antal emellertid visat sig alltför ringa icke minst med tanke på de stora svårigheter, som nu äro rådande ifråga om anskaffande av arbetskraft för hemarbete. Hemhjälpsnämnden har därför med ledning av den vid arbetsförmedlingen förda statistiken över antalet hjälpsökande ävensom med tanke på den hastiga folkökningen i staden funnit det angeläget att från och med den 1 januari 1947 öka hemvårdarinnekåren med ytterligare tvenne befattningshavare. Med hänsyn till efterfrågan kunde möjligen en större utökning av kåren vara motiverad, men nämnden anser att man bör pröva sig fram och därför icke nu anställa flera än man med säkerhet kan bereda full sysselsättning samt förse med lämplig bostad.

Den sålunda föreslagna utökningen av antalet hemvårdarinnor medför höjning med c:a 50 % av anslagen för avlöning, kostersättning, försäkringar och bostäder ävensom samtliga administrationskostnader. I enlighet med socialstyrelsens bestämmelser angående hemvårdarinnornas pensionering åligger det arbetsgivaren att från och med den 1 januari 1947 bidraga med 1/3 av avgifterna, vilka i enlighet med ovanberörda bestämmelser uppgå till 61: 80 kronor per befattningshavare och därför upptagits i staten till kronor 370: 80.

För möblering och annan utrustning av bostäder för tvenne hemvårdarinnor har slutligen upptagits ett belopp av 4.000 kronor, då det åvilar arbetsgivaren tillhandahålla fullständigt möblerad bostad.

Därest tvenne hemvårdarinnor nyanställas beräknas inkomsterna för lämnad hemhjälp öka med 475 kronor, landstingsbidraget med 1.000 kronor varjämte statsbidrag med 1.000 kronor per anställd kan förutsättas utgå i likhet med innevarande år.

På grund av vad ovan anförts får hemhjälpsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hemhjälpsnämnden för år 1947.

Västerås den 20 augusti 1946.

För hemhjälpsnämnden:

GERTRUD LUNDKVIST.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 16 Ö 692. Sjömansvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Föreningen Västmanlands Samhjälp bedriver sedan år 1937 sjömansvårdsverksamhet genom öppethållande av läsrum för sjömän i Västerås.

Läsrummet har hitintills varit livligt uppskattat av de sjömän, som besöka Västerås. Emedan sjömännen i väntan på sjöanställning eller under ledighet från arbetet å båtar, som anlöpt hamn i Västerås, sakna fast bostad eller samlingslokal, har

föreningens läsrum kommit till god användning. En bidragande orsak till att sjömännen gärna söka sig till Västerås är, att länets arbetsförmedling förser till Köping inkommande båtar med arbetskraft.

Tidigare har föreningen under en följd av år haft förmånen att kostnadsfritt få disponera lokaler i stadens fastighet vid Stora torget 4. Sedan dessa lokaler tagits i bruk för annat ändamål har föreningen fått förhyra lokaler mot erläggande av hyresersättning.

För att kunna utföra sin sjömansvårdsverksamhet är föreningen i stort behov av ekonomiskt stöd. Under innevarande år har föreningen kommit i åtnjutande av ett anslag om sexhundra kronor från Västerås stadsfullmäktige och anhålles vördsamt

att Västerås stadsfullmäktige måtte besluta att för nästkommande budgetår bevilja ett anslag om sexhundra kronor till Föreningen Västmanlands Samhjälps bedrivna sjömansvårdsverksamhet i Västerås.

Västerås den 23 maj 1946.

För Föreningen Västmanlands Samhjälps Sjömansvård:

CONRAD JONSSON.
Ordförande.

/K. A. Bergvall.

Bilaga 16 Ö 693. Skollovskolonier.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1947 bevilja föreningen ett anslag av fyrtiosjutusenfemhundra (47.500) kronor för uppehållande av föreningens koloniverksamhet. För innevarande år har föreningen erhållit 30.000 kronor i anslag från staden, men styrelsen ser sig nödsakad att för nästkommande år begära förhöjt anslag på grund av att verksamheten utökats rätt avsevärt. Föreningen är nu i stånd att ta emot över 425 barn på de olika kolonihemmen mot förut omkring 300. Följden blir, att kostnaden för driften måste bli åtskilligt högre. Därtill kommer, att föreningen för nästa år måste avsätta rätt stora belopp för underhåll av fastigheterna. Bl. a. måste kolonihemmet i Mårdshyttan målas om utvändigt och beklädas med ny taktäckning. Föreningen har förut haft kapital innestående för sådant underhåll men har under innevarande år måst ta dessa penningmedel i anspråk dels för att täcka byggnadskostnaderna för det nya kolonihemmet i Gusselby och dels för driften vid detta kolonihem under innevarande sommar, för vilken inget anslag begärdes föregående år. Kostnaden för det nya kolonihemmet i Gusselby är något över 250.000 kronor inklusive tomt och inventarier. I anslag för detta bygge har föreningen av staden erhållit 195.000 kronor.

Styrelsen passar tillfället att uttala sin stora tacksamhet för den förståelse föreningens verksamhet rönt från såväl drätselkammarens som stadsfullmäktiges sida, och det är vår förhoppning att föreningen skall beredas tillfälle att få fortsätta sin verksamhet, vars betydelse så allmänt erkänts.

Med stöd av vad sålunda anförts får styrelsen vördsamt anhålla, att föreningen för år 1947 må komma i åtnjutande av det anslag varom ovan anhållits.

Västerås den 29 aug. 1946.

För Föreningen Västerås skollovskolonier:

EM. GRANÉR.
Ordförande.

Helmer Gustafson.
Sekreterare.

Bilaga 16 Ö 695. Västerås-Reso.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknad organisation får härmed vördsamt hemställa om ett anslag för bedrivande av turistbyråverksamhet under år 1947.

För innevarande år erhöllo vi ett anslag av 1.500 kronor. Detta anslag är emellertid förbrukat, vilket framgår av bifogade ekonomiska redogörelse. Vi vore tacksamma om samma belopp kunde beviljas för nästa år.

Verksamheten har under året varit synnerligen livlig. Byrån har hållits öppen från och med februari månad med expeditionstid två kvällar pr vecka, men från och med den 1 maj utökades tiden till 6 timmar dagligen. Den 1 augusti inskränktes emellertid expeditionstiden till 3 timmar pr dag. Denna tid torde bibehållas under vinterhalvåret.

Antalet besökare har hittills i år uppgått till cirka 2.000 personer.

Av vår verksamhet har alltså framgått att behovet av en turistbyrå i staden är påtagligt, varför vi uttala den förhoppningen att stadsfullmäktige måtte välvilligt bifalla vår framställning.

Västerås den 30 augusti 1946.

Västerås-Reso:

JOHN JOHANSSON.
Ordförande.

Bilaga 18 A. Folkpensionering.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Pensionsnämnderna i Västerås stad få härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 och därtill anföra följande.

Anslaget till semestervikarier har föreslagits höjt till 240 kronor, då ordföranden enligt nya semesterlagen torde vara berättigad till semester.

I statförslaget för år 1947 har upptagits underhållskostnader för inventarier med 200 kronor, vilket belopp avser eventuella utgifter.

I övrigt äro samtliga utgiftsposter oförändrade med undantag för anslaget till

tilläggspensioner och barnbidrag jämte provisorisk förstärkning härå, vilket enligt från Kungl. Pensionsstyrelsen inhämtade uppgifter för år 1947 torde beräknas till i runt tal 335.000 kronor.

Västerås den 31 juli 1946.

På pensionsnämndernas vägnar:

MARTIN LINDHEIMER.
Ordförande.

Bilaga 18 B. Sjukkassor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till stadsfullmäktiges tidigare beslut om bidrag till Västerås erkända sjukkassa, får styrelsen för nämnda kassa vördsamt anhålla att för år 1947 komma i åtnjutande av anslag kronor 15.000 till täckande av kassans administrationskostnader, enligt villkor stadsfullmäktige behagade förelägga.

Västerås den 26 juli 1946.

Västerås Erkända Sjukkassa

EINAR KEIJSER.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Aseapersonalens erkända centralsjukkassa, vilken kassa den 30 juni 1933 blivit hos Kungl. Socialstyrelsen registrerad enligt lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar dels ock i enlighet med Kungl. Maj:ts förordning den 26 juni 1931 antagen till erkänd sjukkassa fr. o. m. den 1 juli 1933 och som den 31 december 1945 räknade 14.030 sjukförsäkrade, avgiftspliktiga medlemmar, av vilka 8.877 vid årets slut voro i Västerås mantalsskrivna, får härmed vördsamt anhålla om erhållande av kommunbidrag för år 1947.

Vi bifoga uppgift ang. kassans förvaltningsstat pr den 30 juni 1946, utvisande, att ett underskott uppstått på kr. 4.149: 10 för 1:a halvåret 1946. Samtidigt bifogas den av årsmötet godkända förvaltningsstaten för år 1947 utvisande att ett kommunbidrag på 10.000 kr. beräknats som inkomst för att inkomst- och utgiftsstaterna skola balansera.

Ett exemplar av kassans stadgar jämte förvaltnings- och revisionsberättelse över sistförflutna verksamhetsår bifogas.

Västerås den 19 juli 1946.

Aseapersonalens Erkända Centralsjukkassa

O. HELLMAN.
Ordförande.

/Tora Ljung-Eriksson.
Verkst. tjänsteman.

Bilaga 19 A. Kristidsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristidsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 och därvid anföra.

Då någon större minskning i kristidsnämndens arbete jämfört med föregående år icke ännu kunnat förmärkas har nämnden för år 1947 icke ansett sig böra minska den heltidsanställda personalen med mer än en befattningshavare, men kommer givetvis att vid ytterligare ransoneringslättnader i största möjliga mån reducera personalen. Efter inkorporeringen av Badelunda omfattar Västerås stads kristidsnämndsområde icke mindre än 122 st. olika jordbruk, vilket medför betydande arbete å nämndens expedition ifråga om utfärdande av licenser av skilda slag ävensom göromål i samband med skördeuppskattning, spannmålsleveranser, förande av register över brukningsdelarna o. dyl.

Med beräkning att kostnaderna för kortutdelningar och andra därmed sammanhängande utgifter skola kunna nedbringas under ett kommande år har nämnden upptagit utgifterna c:a 7.000 kronor lägre än föregående år, redan beslutad personalminskning däri inräknad.

På grund av vad ovan sagts får kristidsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947.

Västerås den 30 juli 1946.

För kristidsnämnden:

GUSTAF OLSSON.

|Gunnar Ekberg.

Bilaga 19 B. Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresnämnden får härmed överlämna bifogade förslag till stat för år 1947 och därtill anföra följande.

Staten har uppgjorts under förutsättning att hyresnämndens verksamhet kommer att fortgå under hela år 1947.

Då det till ordföranden utgående fasta arvodet av 50 kronor i månaden för besvär med mottagning och expedition med hänsyn till arbetet måste anses alltför lågt har detta arvode i staten beräknats till 75 kronor per månad. Hittills ha besiktningar av lägenheter verkställts av hyresnämndens ordförande och övriga ledamöter i anslutning till sammanträdena. Detta har emellertid visat sig olämpligt, då sammanträdena på detta sätt kommit att draga alltför långt ut på tiden. Det har icke heller varit möjligt att såsom förutsättes i kungörelsen angående hyresnämndernas verksamhet verkställa besiktningarna före sammanträdet eller i samband med handläggning av vederbörande mål eller att på förhand varsko parterna om den tidpunkt då besiktning skall äga rum, så att de kunna iakttaga inställelse och i lägenheten

för hyresnämnden göra de påpekanden de anse nödiga. Vid sammanträde närvarande parter ha brukat tillsägas, att hyresnämnden senare på dagen vid ungefärligt angiven tid ämnar företaga besiktning, under det att frånvarande parter icke på något sätt kunnat underrättas om besiktningen och fått tillfälle att närvara. På förekomna anledningar ämnar hyresnämnden nu övergå till att verkställa besiktningarna såsom särskilda förrättningar före det sammanträde, då vederbörande mål förekommer, och komma parterna att i förväg underrättas om tidpunkten för besiktning. Hyresnämnden föreslår därför att arvodet till hyresnämndens ledamöter nedsättes till 12 kronor för sammanträde men att särskild ersättning av 3 kronor per lägenhet får utgå till de ledamöter av nämnden som verkställt besiktning. Det må i detta sammanhang nämnas att ett sådant system tillämpas hos flera hyresnämnder i med Västerås jämförbara städer. Hyresnämnden åberopar i detta hänseende bifogade skrivelse från hyresnämnden i Örebro. Med anledning av vad sålunda anförts har posten "Arvoden till nämndens ordförande och ledamöter" ansetts böra höjas till 5.000 kronor.

Sedan styrelsens sekreterare anhållit om höjning av arvodet såsom sekreterare, har hyresnämnden ansett skäligt att detta arvode höjes till 175 kronor i månaden och har på grund härav denna post i statförslaget höjts till 2.100 kronor.

Hittills har det å borgmästarens expedition anställda kanslibiträdet med vederbörligt medgivande såsom extra uppdrag fullgjort arbetet såsom expeditions- och skrivbiträde åt hyresnämnden för ett arvode av 80 kronor i månaden. På grund av den ökade arbetsbördan vill kanslibiträdet i fråga emellertid ej i fortsättningen fullgöra detta arbete i sin helhet. Då det är av vikt med hänsyn till allmänhetens betjänande utan omgång och tidspillan att erforderligt skrivbiträde finnes tillgängligt i omedelbar närhet av ordföranden, vilken har mottagning i hyresärenden hela den tid han vistas å sitt tjänsterum, något som allmänheten visat sig uppskatta, och då kanslibiträdet på grund av sin långa tjänstetid hos hyresnämnden äger stor erfarenhet i hyresärendenas behandling har hyresnämnden för avsikt att för framtiden ordna biträdesfrågan på det sätt att kanslibiträdet, som lovat kvarstanna på dylika villkor, skulle i fortsättningen mot ett arvode av 60 kronor i månaden bestyra de dagliga göromålen med mottagande och diarieföring av framställningar, telefonsamtal och skrivelser för komplettering av handlingar, kontroll av att kallelser utställas i vederbörlig ordning, korrespondens med statens hyresråd m. m., under det att övrigt skrivarbete som biträdet ansett sig i fortsättningen icke medhinna skulle utlämnas för utförande mot ersättning per timme, av hyresnämnden beräknad till 1 kronor 75 öre. Med anledning härav har posten "Expeditions- och skrivbiträde" höjts till 1.650 kronor.

På grund av att hyresnämnden i större utsträckning beräknas behöva anlita byggnadsteknisk fackkunskap har anslaget till "Sakkunniga" höjts till 400 kronor.

Övriga i statförslaget upptagna anslag har upptagits till samma belopp som i årets stat.

En skrivelse från hyresnämnden i Örebro bifogas. (Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet.)

Västerås den 12 augusti 1946.

På hyresnämndens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/*Sven Martiin.*

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 och i samband därmed anföra följande.

Arbetet med 1947 års budget har i flera avseenden rönt inverkan av den nya uppbördsreformen, som träder i kraft den 1 januari 1947. Nämnda reform har tillkommit i avsikt att få till stånd en sådan omläggning av uppbördsförfarandet att skatterna uttagas i samband med inkomstens förvärvande eller i nära anslutning därtill. Vid utformningen av det nya uppbördsförfarandet har man sökt tillgodose ifrågavarande önskemål genom att under inkomståret uttaga en approximativt beräknad preliminär skatt. Om efter taxeringen påföljande år befinnes att den preliminära skatten understiger den slutliga skatten, som på grundval av taxeringen skall utgå, påföres den skattskyldige skillnadsbeloppet i form av kvarstående skatt. Om däremot den preliminära skatten överstigit den slutliga återbetalas överskottet till den skattskyldige. Det nya uppbördsförfarandet har även medfört ändrade regler beträffande tidpunkten för den kommunala budgetens fastställande samt beträffande redovisningen av utskylderna. Enligt uppbördsförordningen skola debetsedlarna å preliminär skatt utsändas till skattskyldiga, som skola vidkännas löneavdrag, senast den 18 januari under inkomståret. Eftersom debiteringsarbetet självfallet måste påbörjas i god tid dessförinnan har sådan ändring vidtagits i kommunallagarna, att förslag till utgifts- och inkomststat skall uppgöras före september månads utgång samt att utgifts- och inkomststaten skall av stadsfullmäktige fastställas vid ordinarie sammanträde före utgången av oktober månad. Vid uppgörande av budgeten har man att liksom hittills till grund lägga det vid senaste taxering fastställda skatteunderlaget. Beträffande 1947 års budget ligger alltså det vid 1946 års taxering konstaterade och på 1945 års inkomst fotade skatteunderlaget till grund. Enligt av Kungl. Maj:t och Riksdagen antagen ändring i lagen om kommunalstyrelse i stad äger stad att av statsverket uppbära den allmänna kommunalskatt som således för inkomståret debiterats. Staten garanterar med andra ord, att staden utan förluster får åtnjuta hela det för ett visst inkomstår debiterade skattebeloppet. Staden behöver således i fortsättningen icke räkna med någon utgiftspost för avskrivning av kommunalutskylder. För Västerås vidkommande innebär detta att en utgiftspost å 650.000 kronor icke längre behöver komma ifråga. Såsom redan anmärkts innebär det nya uppbördssystemet ett *preliminärt* uttagande av skatt under inkomståret. Året efter inkomståret försiggår som vanligt deklaration och taxering, varvid den skattskyldiges exakt beräknade beskattningsbara belopp fastställes. Under därpå följande år får den skattskyldige erlägga ev. tillkommande skatt eller åtnjuta ev. förekommande avdrag i samband med de löneavdrag som normalt äga rum för uttagande av preliminär skatt detta år. Nämnda förhållande gör att en avräkning mellan staten och kommunen även kommer att äga rum under sistnämnda år, en avräkning som således avser kommunal skatteintäkt två år tillbaka i tiden. Det bör i detta sammanhang anmärkas, att i fortsättningen krono- och kommunalutskylder uppbäras gemensamt.

Vid uppgörande av budgeten för 1947 har Västerås att räkna med det under 1946 fastställda skatteunderlaget, vilket i sin tur grundar sig på 1945 års inkomst. Då under sistnämnda år den stora arbetskonflikten pågick under cirka 5 månader, har skatteunderlaget för Västerås vidkommande blivit väsentligt lägre än vad man eljest haft anledning räkna med. Skatteunderlaget har således stigit endast med c:a 30.000 skattekronor till 1.073.243 skattekronor. Ökningen utgör c:a 2,8 %. Till jämförelse kan nämnas, att medelökningen för samtliga landets städer uppgår till 9,6 %. Det

disponibla bokslutsöverskottet uppgår till 135.526 kronor, vartill kommer överskott i f. d. Badelunda kommuns räkenskaper med 57.927 kronor. Härtill kommer överskott av äldre reservationsanslag med sammanlagt 123.514 kronor. I likhet med tidigare år ha en del utgifter, som i och för sig kunnat täckas av lånemedel eller fördelas på flera år, täckts på en gång av uttaxerade medel. Således har till fortsatt utbyggnad av stadens förråd upptagits 100.000 kronor, till införande av nytt renhållningssystem 75.000 kronor, varefter härför reserverade medel uppgå till 150.000 kronor, samt till framdragande av järnvägsspår 70.000 kronor. Två köpeskillingar om sammanlagt 197.500 kronor, vilka skola erläggas först 1948, ha upptagits till uttaxering under 1947. Till mötande av förlust å hamnrörelsen har reserverats 250.000 kronor av uttaxerade medel. Efter denna avsättning finnas å motkonto avsatta 700.000 kronor. Slutligen har till fullföljande av stadsfullmäktiges beslut i samband med antagande av 1946 års budget avsättning skett med 400.000 kronor till den särskilda fonden för kommunala byggnader. Ifrågavarande fond uppgick vid fastställande av 1946 års budget till 1.450.000 kronor. Under 1946 ha anslag lämnats till kommunala flickskolans och högre allmänna läroverkets om- och tillbyggnader med sammanlagt 820.000 kronor. Efter 1947 års föreslagna avsättning kommer fonden att uppgå till 1.030.000 kronor.

Beträffande utdebiteringsprocenten har drätselkammaren kunnat föreslå oförändrad uttaxering med 7 kronor 15 öre per skattekrona. Till reservationsanslag för mötande av oförutsedda utgifter har därvid upptagits ett belopp av c:a 320.000 kronor, vartill kommer kvarstående del å tidigare beviljat extra reservationsanslag beräknat till drygt 100.000 kronor. Det ordinarie anslaget för oförutsedda utgifter är således större än i vanliga fall men ökningen motiveras bl. a. därmed, att budgeten fastställes två månader tidigare, varför man icke med samma säkerhet som tidigare kan beräkna budgetårets utgifter och inkomster.

Som ett allmänt påpekande till det föreliggande budgetförslaget må framhållas, att avsättningarna till stadens pensionsfond upptagas som utgift men att motsvarande belopp i form av befattningshavarnas pensionsavgifter återfinnas å inkomstsidan. Dyrtidstilläggen ha genomgående beräknats efter 22 %. Drätselkammaren övergår härefter att behandla de olika specialstatförslagen.

1. Allmän förvaltning.

1. A. Stadsfullmäktige.

Utgifterna äro oförändrade.

1. B. Stadsrevisionen.

Utgifterna ha ökat med 5.000 kronor, beroende *dels* på ökat anslag för arvode till revisionsfirma med 2.000 kronor, *dels ock* på det av stadsfullmäktige den 26 september 1946 beviljade anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnader för anlitande av teknisk sakkunskap vid speciella utredningar. Höjningen av arvodet till revisionsfirma motiveras främst med att arbetets omfattning de sista åren i hög grad ökats.

1 C. Drätselkammare.

Utgifterna för gemensamma kostnader äro oförändrade.

Beträffande *stadskansliet* märkes en utgiftsökning av cirka 19.600 kronor, varav omkring 6.000 kronor hänföra sig till ökade personalkostnader, 4.000 kronor till

höjning av anslaget för annonser och trycksaker samt 7.000 kronor till anslag för diktafonanläggning, vartill motsvarighet saknas i detta års stat.

I fråga om *drätselkontoret* har den förändringen inträtt, att kontoret, sedan tekniska verkens bokföring övertagits av kontoret, fått sin personalstat väsentligt utökad. Vidare ha kostnaderna för avlöningskontoret debiterats under denna titel. De olika delförvaltningarna debiteras emellertid andel i kostnaderna för bokföring och avlöningskontor. Utgifterna för drätselkontoret förete en höjning med cirka 95.500 kronor från cirka 123.200 kronor i årets stat till cirka 218.700 kronor i 1947 års stat. Inkomsterna ha beräknats till cirka 67.800 kronor mot i årets stat 2.100 kronor. Inkomstökningen avser huvudsakligen interna poster.

Vad beträffar *byggnadskontoret* må anmärkas, att, sedan särskilt fastighetskontor inrättats, viss personal, vilken tidigare redovisats under denna titel, överförts till fastighetskontorets stat. Vidare ha från byggnadskontorets stat till gatuförvaltningen (8 B — 5 C) överförts samtliga anslag för hästar. I anledning av nu nämnda förhållanden ha byggnadskontorets utgifter beräknats minska från cirka 236.800 kronor till cirka 196.100 kronor.

Fastighetskontorets beräknade utgifter uppgå till cirka 72.200 kronor, varav 10.000 kronor hänföra sig till inköp av inventarier.

1 Ö. Övriga ändamål.

Utgifterna under denna titel uppgå till cirka 31.600 kronor mot cirka 65.250 kronor uti 1946 års stat. Anslag för reklam, som i detta års stat upptagits med 10.000 kronor, återfinnes ej i statförslaget, enär för ändamålet finnes reserverat ett belopp à 20.000 kronor. Vidare fanns i 1946 års stat upptaget ett anslag à 30.000 kronor för automatisk telefonväxel, vilket nu bortfallit. Å andra sidan ha bland annat anslagen för resor för mindre utredningar samt för representation ökats, det förstnämnda med 2.000 kronor från 6.000 kronor till 8.000 kronor och det sistnämnda med samma belopp från 10.000 till 12.000 kronor. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande statförslag under rubriken allmän förvaltning.

2. Rätts- och ordningsväsende.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Utgifterna ha ökats med ungefär 10.000 kronor. Inkomsterna ha upptagits med omkring 14.000 kronor högre belopp än detta år beroende huvudsakligen på beräknad ökning av sportelintäkterna.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att fastställa statförslaget för magistrat och rådhusrätt.

2 B—C. Polis- och åklagarväsen.

Utgifterna uppgå till cirka 642.000 kronor och inkomsterna till cirka 67.000 kronor, varför nettoutgifterna således skulle belöpa sig till omkring 572.000 kronor. Nettoutgifterna enligt årets stat ha beräknats till ungefärligen samma belopp.

I detta sammanhang må anmärkas, att polisnämnden i skrivelse som helt nyligen inkommit till stadsfullmäktiges kansli hemställt om inrättande av ytterligare 6 poliskonstapelsbefattningar. Då varken drätselkammaren eller löne- och avtalsnämnden hittills kunnat taga definitiv ståndpunkt till framställningen, har icke i statförslaget räknats med den begärda utökningen av kåren. Vid bifall till polisnämndens framställning skulle utgifterna ökas med cirka 32.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att statförslaget för polis- och åklagarväsendet av stadsfullmäktige fastställes.

3. Mantalsskrivning och beskattningsväsen.

3 A—B. 1. Uppbördsverk.

Utgifterna under denna titel ha beräknats till cirka 159.800 kronor emot cirka 71.000 kronor i årets stat, innebärande sålunda en höjning med omkring 89.000 kronor. Den avsevärda ökningen sammanhänger med källskattereformen och den av denna föranledda omorganisationen av uppbördsverket. Av ökningen hänför sig cirka 40.000 kronor till personalkostnader och cirka 46.000 kronor till administrationskostnader. Bland sistnämnda utgifter märkas helt nya anslag à 12.000 kronor avseende ersättning till statsverket för tillhandahållande av stommar till mantalslängder samt à 30.000 kronor för bestridande av ersättning till postverket för dess medverkan vid uppbörd, allt i enlighet med uppbördskommitténs beräkningar. Det torde böra framhållas, att några garantier icke kunna lämnas för att dessa belopp skola förslå.

Inkomsterna ha beräknats till cirka 1.900 kronor mot i årets stat 24.000 kronor. Minskningen sammanhänger med uppbördsreformen.

3 A—B. 2. Taxeringskontor.

Utgifterna ha ökats med cirka 4.300 kronor, beroende bland annat på ett nytt anslag à 3.000 kronor till arvode åt taxeringsnämndsordförandenas biträden. Stadsfullmäktige ha den 28 februari 1946 beviljat anslag till detta ändamål för innevarande år med samma belopp.

3 C. Exekutionsverk.

Beträffande exekutionsverkets stat har den av stadsfullmäktige den 29 september 1946 beslutade omregleringen av löneförmånerna för stadsfogdetjänsten samt stadens övertagande i samband härmed av ansvaret för avlönande av stadsfogdekontorets personal medfört betydande höjningar. I magistratens förslag ha de justeringar vidtagits, som föranledas av stadsfullmäktiges nämnda beslut. Magistraten har vid statförslagets uppgörande i huvudsak utgått från rådande förhållanden. Efter sålunda vidtagna justeringar uppgå utgifterna till cirka 103.000 kronor mot i årets stat beräknade cirka 84.400 kronor. Inkomsterna ha upptagits till 15.750 kronor eller med ungefär samma belopp som i årets stat. Såsom drätselkammaren framhållit i samband med förslag om lönereglering för stadsfogden är det förenat med stora svårigheter att beräkna, hur mycket sportler som under år 1947 kunna komma att inflyta. Till jämförelse må emellertid nämnas att under år 1946 beräknas å stadsfogdetjänsten inflyta sammanlagt cirka 45.000 kronor i sportelintäkter.

År 1944 inrättades som bekant vid exekutionsverket en särskild handräckningsavdelning, bestående av en extra exekutor som föreståndare jämte ytterligare två exekutorer och ett skrivbiträde. Härvid förutsattes, att utökningen skulle vara provisorisk och att frågan om handräckningsavdelningen i samband med uppbördsreformen skulle upptagas till förnyat övervägande. Magistraten har räknat med att under loppet av år 1947 avveckla handräckningsavdelningen sålunda, att från och med den 1 april 1947 personalen minskas till en föreståndare och ett skrivbiträde, varefter avdelningen från och med den 1 juli 1947 skall helt upphöra. Beträffande avlöningsförmånerna till exekutorerna och handräckningsavdelningen har magistraten före-

slagit, att med hänsyn till väntad minskning av sportelinkomsterna skyldighet för dem att till stadskassan inleverera viss andel av sportlerna bör upphöra från och med den 1 januari 1947.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar godkänna föreliggande budgetförslag för Mantalsskrivning och beskattningsväsen.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. 1. Stadsarkitektkontor.

I byggnadsnämndens förslag har den ändringen vidtagits, att anslaget till generalplan sänkts från begärda 22.000 kronor till 15.000 kronor med hänsyn till att besparingar å tidigare beviljade reservationsanslag av minst samma storleksordning förefinnas. Utgifterna ha efter vidtagande av denna justering beräknats till omkring 18.000 kronor högre belopp än i årets stat. Av ökningen hänför sig cirka 5.400 kronor till administrationskostnader. Bland anslagen för dessa kostnader märkas bland annat höjning av anslag för rit- och skrivmaterial med 3.000 kronor samt höjning av de interna posterna lokalhyra och andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning till sammanlagt 1.500 kronor. Under rubriken kapitalutgifter har upptagits ett särskilt anslag å skattestaten med 1.000 kronor till inköp av inventarier.

Inkomsterna ha beräknats till cirka 9.600 kronor högre belopp än i årets stat. Nettoutgifterna utgöra c:a 80.000 kronor mot c:a 72.000 kronor i årets stat.

4 A 2. Stadsingenjörskontor.

Utgifterna ha ökat från i år beräknade cirka 134.000 kronor till c:a 162.000 kronor, varjämte inkomsterna upptagits med cirka 22.400 kronor mot 21.000 kronor i årets stat. Av utgiftsökningen faller cirka 18.000 kronor å diverse personalkostnader, beroende på utökningen av personalorganisationen. Anslaget för generalplanen har höjts med 17.400 kronor från 26.000 kronor till 43.400 kronor. Under kapitalutgifter: skattestat har upptagits ett anslag å 3.500 kronor för inköp av inventarier.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att antaga byggnadsnämndens förslag till budget för byggnads- och stadsplaneväsen med ovan angiven ändring ävensom att medgiva att outnyttjad del av anslaget i årets stat under stadsarkitektkontoret för generalplan får reserveras till år 1947.

5. Civilförsvar o. dyl.

Drätselkammaren har med undantag som framgår under 5 B här nedan icke vidtagit någon ändring av civilförsvarsnämndens statförslag. Kammaren vill emellertid i allmänhet förutskicka, att största möjliga återhållsamhet iakttages vid anslagens utnyttjande och att endast sådana utgifter må förekomma, vilka oundgängligen betingas av civilförsvarets författningsenligt givna utformning.

5 A. 1. Civilförsvarsbyrå.

Denna budgettitel kräver en nettouttaxering av cirka 25.000 kronor mot innevarande år cirka 40.000 kronor. Minskningen föranledes givetvis av den efter försvarsberedskapens upphörande inträdda minskningen av arbetsuppgifterna.

5 B. Utrymnings- och socialtjänst.

I civilförsvarsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att arvodet till utrymningschefen rubricerats såsom timersättning, varför ersättning ur anslaget skall utgå endast i mån av verkligen fullgjort arbete. På inkomstsidan har upptagits motsvarande inkomst i form av statsbidrag. Anslaget till oförutsedda utgifter har

vidare sänkts från begärda 1.000 kronor till 500 kronor. Efter vidtagna ändringar ha nettoutgifterna minskats med 2.000 kronor i förhållande till årets stat. Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna förslaget till stat för titlarna civilförsvar samt utrymnings- och socialtjänst med ovan angivna ändringar.

5. C. *Familjebidrag.*

Nettoutgifterna ha beräknats till 20.600 kronor mot i årets stat cirka 22.800 kronor. Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att fastställa familjebidragsnämndens statförslag.

6. Brandskydd.

Drätselkammaren föreslår den ändring gentemot brandstyrelsens statförslag, att anslaget till oförutsedda utgifter sänkes från av styrelsen begärda 1.000 kronor till 500 kronor eller samma belopp som det, vilket beräknats i detta års stat. Utgifterna å skattestat ha beräknats till c:a 407.000 kronor och inkomsterna till cirka 28.500 kronor mot respektive cirka 352.900 kronor och 16.250 kronor i årets stat. Av utgiftsökningen faller omkring 12.000 kronor å personalkostnader samt omkring 5.500 kronor å material och driftskostnader, varav bland annat anslagen till smidesverkstad. till lyse samt för tvätt och städning företer höjningar med respektive 2.000, 1.000 och 2.000 kronor. Huvudparten av ökningen hänför sig emellertid till upptaget anslag för inköp av en brandautomobil å 35.000 kronor. Vid brandkåren finnas för närvarande två stegbilar, varav en inköptes under år 1938 och en ännu tidigare. Den äldre stegbilen, som är tillverkad år 1915, har hittills använts såsom reservvagn men såväl vagn som stege äro numera så slitna, att utbyte måste ske. Den nu till anskaffning föreslagna brandbilen är avsedd att ersätta den gamla stegbilen. Enär det visat sig nödvändigt med två moderna stegbilar, vill drätselkammaren tillstyrka bifall till anslaget.

Vid sammanträde den 27 juni 1946 beslöto stadsfullmäktige anvisa ett anslag å 35.000 kronor för inköp av en ny brandautomobil för pump och vattentank, varav 34.200 kronor skulle täckas av medel, vilka av Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod överlämnats till staden för bestridande av utgifter för brandförsvaret, medan återstående belopp, 800 kronor skulle upptagas till täckning i brandstyrelsens stat för år 1947. Förstnämnda delen av anslaget återfinnes i låne- och fondstaten medan sistnämnda belopp å 800 kronor föreslagits till täckning i skattestaten. Av utgifterna i övrigt märkes ett helt nytt anslag å 2.000 kronor för komplettering och underhåll av eldrockar och vinterutrustning.

I skrivelse den 23 augusti 1946 har brandstyrelsen framlagt förslag om vartannat dygns tjänstgöring för manskap vid brandkåren och i samband härmed hemställt om inrättande av ytterligare 4 brandmansbefattningar i 7. lönegraden och en brandkaptensbefattning i 11. lönegraden. Då frågan om den sålunda föreslagna utökningen av kåren sammanhänger med frågan om ny brandordning för staden och utredningen av dessa spörsmål ännu icke kunnat slutföras, har i statförslaget ej räknats med den begärda utökningen. Därest utökningen kommer att beslutas, skulle utgifterna komma att ökas med omkring 29.000 kronor.

Drätselkammaren tillstyrker med ovan angivna ändring stadsfullmäktige att antaga brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat.

7. Fastighetsförvaltning.

7. A. *Gemensam förvaltning.*

Den i 1946 års stat under denna titel upptagna interna utgiftsposten å 25.000 kronor avseende del av byggnadskontorets omkostnader, har, sedan fastighetskontoret inrät-

tats, utgått. Vidare ha de tidigare upptagna anslagsposterna pension enligt pensionsstaten samt dyrtidstillägg överförts till fastighetskontorets egen stat, 1 C 5. I övrigt äro utgifterna under denna titel oförändrade.

7 B. *Förvaltningsfastigheter.*

Driftsutgifterna ha stigit med cirka 77.000 kronor, medan inkomsterna upptagits med omkring 59.000 kronor högre belopp. För polisstationen har begärts ett anslag å 30.000 kronor, avseende ändringsarbeten. Anslaget föranledes av försäljningen till Konsum (Fastighetsföreningen Idolf) av del av tomt invid Vasagatan, vilken försäljning nödvändiggör en ombyggnad av nuvarande garaget å Stora torget, där nya lokaler för samlingsrum, hittegodsförvaring m. m. för polisen skall iordningställas. Mot utgifterna svara å inkomstsidan ett belopp å 25.000 kronor, vilket utgör föreningens beräknade bidrag till kostnaderna för samma ändringsarbeten enligt därom med föreningen träffat avtal. För ändrings- och förbättringsarbeten å brandstationen har upptagits ett anslag å 8.000 kronor. Arbetena avse *dels* iordningställande av den del å gården, som bland annat användes som tennisbana, *dels* åtgärder för borttagande av störande bensinlukt från vagnhallen. Under ny titel har upptagits anslag för barnstuga, daghem och barnkoloni, avseende barnträdgården vid Tunby, det under byggnad varande daghemmet vid Utanbygatan samt den av staden till sommarkoloni för klena barn i förskoláldern inköpta fastigheten Järån 1[2] i Skinnskattebergs socken. För reparationer och förbättringar å sistnämnda fastighet ha stadsfullmäktige den 28 mars 1946 anvisat ett anslag å 41.000 kronor, vilket upptagits till täckning under denna titel. Å inkomstsidan ha upptagits beräknade statsbidrag för nu nämnda institutioner med sammanlagt 27.000 kronor. Under Kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 13.500 kronor för möblering av stadsfullmäktiges plenisal, föranlett av den beslutade utökningen av antalet stadsfullmäktige från 48 till 60.

7 C. *Exploateringsfastigheter.*

Driftsutgifterna upptagas till cirka 155.500 kronor mot cirka 175.700 kronor i årets stat. Till rubriken Kapitalutgifter skattestat ha överförts anslag för utläggning av järnvägsspår, som upptagits med 70.000 kronor mot 50.000 kronor i årets stat, anslag till anslutningsavgifter för ledningar, upptaget med 10.000 kronor mot 13.000 kronor i årets stat samt anslag å 15.000 kronor för köp av stadsägan 693 enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 april 1946 och anslag å 62.500 kronor för del av köpeskillingen för tomterna n:ris 3 och 4 inom kvarteret Georg enligt fullmäktiges beslut den 29 augusti samma år, vilka två sistnämnda anslag här upptagits till täckning. Återstående del av köpeskillingen för tomterna n:ris 3 och 4 inom kvarteret Georg, 100.000 kronor, har föreslagits till täckning ur försäljningsmedelsfonden, tidigare benämnd Reserverade köpeskillingsmedelsfonden, och återfinnes i låne- och fondstaten. I samma stat har till täckning ur försäljningsmedelsfonden upptagits köpeskillingen, 55.000 kronor, för den mark av stadsägan n:r 2239, som av staden förvärvades från försvarets bostadsanskaffningsnämnd, samt ersättning med 3.553 kronor för avlösning av frälseränta för ½ mantal Lundby n:r 3 enligt stadsfullmäktiges beslut resp. den 20 november 1945 och den 28 mars 1946, ävensom ett förut icke upptaget anslag å 100.000 kronor för diverse fastighetsutgifter.

Driftsinkomsterna ha upptagits med ungefär samma belopp som i årets stat. Bland kapitalinkomsterna å låne- och fondstat har upptagits ett belopp å 600.000 kronor motsvarande vad som under år 1947 kan antagas komma att tillföras försäljningsmedelsfonden såsom inkomst av fastighetsförsäljningar under året. Åtgärden inne-

bär endast en beräkning av de inkomster av fastighetsförsäljningen, som kunna inflyta under nämnda år, vilken beräkning baserar sig på de försäljningsinkomster, som faktiskt influtit under tidigare år, och innebär sålunda *icke* något bemyndigande för drätselkammaren att försälja fastigheter intill detta belopp.

7 *D. Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat.*

7 *D. 1—2. Jordbruksegendomar och skogar.*

Driftsutgifterna för *jordbruksegendomarna* ha beräknats till cirka 312.000 kronor mot i årets stat cirka 278.500 kronor, varjämte inkomsterna för dessa egendomar beräknats till cirka 344.200 kronor mot i årets stat cirka 279.000 kronor. Utöver driftsutgifterna tillkomma kapitalutgifter med 42.000 kronor mot 33.000 kronor i detta års stat. Kapitalutgifterna avse ett belopp av 22.000 kronor till inköp av traktor, skördetröska, halmrivare enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1946 samt ett belopp av 20.000 kronor, som av lantegendomsnämnden i samband med budgetförslaget begärts för inköp av inventarier. Sistnämnda anslagsäskande motiveras med att bristen å arbetskraft i lantbruket nödvändiggör anskaffande av maskinell utrustning i största möjliga utsträckning. Drätselkammaren förordar bifall till lantegendomsnämndens framställning i denna del.

Vad beträffar *skogarna* beräknas utgifterna till cirka 24.000 kronor mot i årets stat cirka 22.700 kronor. Inkomsterna å skogarna ha beräknats till ungefär samma belopp som i årets stat.

7 *D 4. Grustag.*

Driftsutgifterna uppgå till cirka 33.000 kronor och inkomsterna till cirka 40.600 kronor mot i årets stat respektive cirka 28.000 kronor och cirka 35.400 kronor. Under kapitalutgifter har i skattestaten upptagits ett anslag å 10.000 kronor för inköp av maskiner. Inköpet avser ett transportabelt uppfordringsverk.

7 *D 5. Fritidsreservat.*

Driftsutgifterna under denna titel uppgå till cirka 42.000 kronor, innebärande en minskning i förhållande till 1946 års stat av cirka 27.500 kronor. Nya anslag ha upptagits för elektrifiering av vissa byggnader vid Halsen å Björnön med 1.800 kronor samt för arvode till biträdande ordningsman å Björnön med 500 kronor. Anslaget för underhåll av byggnader å Hästholmarna har ökats med 4.000 kronor till 10.000 kronor. Såsom kapitalutgifter ha upptagits bland annat anslag för elektrifiering av Östra holmen och Elba med 30.000 kronor samt för anordnande av brygga, badhytter m. m. å Västra holmen med 10.000 kronor. Sistnämnda anslag avser att möjliggöra att Västra holmen upplåtes för allmänheten såsom badplats. Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville bevilja det begärda anslaget.

Liksom tidigare balansera inkomsterna mot utgifterna. Nettokostnaden återfinnes under titel 13 E 2 Anordningar för friluftsliv.

7 *E. Hyresfastigheter.*

Driftsutgifterna utgöra cirka 513.200 kronor emot cirka 477.300 kronor i årets stat, innebärande en ökning av i runt tal 36.000 kronor. Huvuddelen av ökningen hänför sig till höjning av interna ränteposter med cirka 31.000 kronor i samband med blivande nyförvärv av hyresfastigheter. I övrigt ha kostnaderna för renhållning, sotning, vatten, värme och belysning för diverse fastigheter beräknats öka med 7.500 kronor, delvis som en följd av ökat fastighetsinnehav. Till täckning av uttaxerade

medel har upptagits det av stadefullmäktige den 29 augusti 1946 beslutade anslag å 20.000 kronor för ändringsarbeten i Sundinska huset. Drätselkammaren har för avsikt att för dessa arbeten som avse iordningställande av lokaler för ungdomsvårdsverksamheten, begära statsbidrag med stöd av gällande författning angående statsbidrag för möteslokaler. Utgiftsökningen motväges delvis av sänkningar å en del anslag, bland annat sänkning å anslaget för uppvärmning av stadshotellet med 2.000 kronor.

Under kapitalutgifterna ha till täckning av lånemedel upptagits *dels* av stadsfullmäktige den 27 juni 1946 anvisat anslag å 40.000 kronor till ritningar för uppförande av ett hamnmagasin, *dels* av fullmäktige den 28 mars samma år beslutade anslag å 205.000 kronor för påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan.

Inkomsterna ha beräknats till i huvudsak samma belopp som i 1946 års stat.

7 F. *Bostadsförsörjning.*

7 F 1. *Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.*

I årets stat upptagna anslag å tillhopa 95.000 kronor motsvarande värdet av tomtmark, överlåten till Stiftelsen Solgårdar har bortfallit, varför endast kvarstår anslaget till besiktningsavgifter med oförändrat belopp av 100 kronor.

7 F 2. *Pensionärshem.*

Utgifter och inkomster överensstämma i stort sett med de i årets stat beräknade utgifter och inkomster.

Emellertid har beträffande det äldsta av pensionärshemmen, det vid Föreningsgatan, upptagits ett nytt anslag å 6.600 kronor. Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 26 september 1946 därjämte anvisat ett anslag å 210.000 kronor för uppförande av nytt pensionärshem inom kvarteret Lodet söder om Spantgatan. Detta belopp har under kapitalutgifter upptagits till täckning av lånemedel.

7 F 3. *Bostadsundersökning.*

Under denna titel, som saknar motsvarighet i årets stat, har upptagits anslag till 1946 års bostadsundersökning med ett belopp av 8.000 kronor. Efter framställning från Statens byggnadslånebyrå har drätselkammaren liksom skett i andra större städer låtit efter av byrån lämnade direktiv företaga en särskild bostadsundersökning avsedd att belysa hushållens betalningsförmåga och allmänhetens önskemål beträffande bostadslägenheternas storlek och utrustning. Kostnaderna härför ha beräknats till nämnda belopp.

7 Ö. *Aktier och andelar i byggnadsföretag.*

Utgifter och inkomster ha upptagits med samma belopp som i innevarande års stat.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till stat under Fastighetsförvaltning.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B 1. *Gatuförvaltning. Underhåll och nyanläggning av gator och vägar.*

Utgifterna, inräknat kapitalutgifter, utgöra 1.299.500 kronor mot 1.122.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till 372.500 kronor mot 140.000 kronor i årets stat. Nettoutgifterna äro sålunda 927.000 kronor mot 982.000 kronor i 1946 års stat. Bland anslagshöjningarna märkas särskilt höjning av anslagen för sjukvård och sjuk-

avlöning för kommunalarbetare med 6.000 kronor från 9.000 kronor till 15.000 kronor samt anslagen för underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar med 45.000 kronor från 225.000 till 270.000 kronor. Ett nytt anslag för trafikanordningar, provisoriska anläggningar o. dyl. å 10.000 kronor har upptagits. Höjningen av underhållsanslaget motväges å inkomstsidan av statsbidrag, beräknat till 119.000 kronor mot 109.000 kronor i årets stat. Under rubriken Administrationskostnader har tillkommit en ny intern post, andel i avlöningskontorets kostnader, 3.500 kronor, varjämte den likaledes interna posten andel i byggnadskontorets löner m. m. höjts med 2.000 kronor.

Beträffande nyanläggningskostnaderna, vilka i statförslaget i motsats mot tidigare redovisats under Kapitalutgifter, märkes följande. Nyanläggningsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande har upptagits till 385.000 kronor och samma anslag till drätselkammarens förfogande har upptagits till 100.000 kronor eller tillhopa med 485.000 kronor mot i årets stat sammanlagt 500.000 kronor. Av nyanläggningsanslaget i årets stat å 450.000 kronor beräknas ett belopp av minst 200.000 kronor kunna reserveras för år 1947. Drätselkammaren vill härjämte erinra om att inom exploateringsområdena gatuarbeten utföras med anlitande av medel ur försäljningsmedelsfonden och sålunda ej belasta skattestaten. För Rikshuvudvägens påbörjande har upptagits ett anslag å 240.000 kronor, därvid å inkomstsidan räknats med statsbidrag till ett belopp av 225.000 kronor. Under rubriken marklösen har till täckning av uttaxerade medel upptagits *dels* 31.000 kronor utgörande lösen av bostadshus från Asea för utläggande av riksvägen enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1945, *dels* ock till ett belopp av 135.000 kronor lösen för gatumark från tomten Knut n:r 1 enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 september samma år. Bland kapitalutgifterna i lönestaten återfinnas av stadsfullmäktige till täckning av försäljningsmedelsfonden anvisade anslag för vissa gatuarbeten, varjämte här till täckning av lånemedel upptages *dels* ett anslag å 100.000 kronor för gatuarbeten enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige, *dels* det av fullmäktige den 26 september 1946 beviljade anslag å 35.000 kronor för gatuanläggningar inom Södra Skallberget.

8 B 2. Gatubelysning.

Driftsutgifterna för gatubelysningen ha med hänsyn till den väntade utökningen av belysningen genom nya gators utläggande höjts med 5.000 kronor.

Anslaget för belysningsanläggningar har upptagits med oförändrat belopp av 40.000 kronor. Kammaren vill i detta sammanhang framhålla, att kammaren anser principiellt riktigast, att samtliga belysningsanläggningar bokföras å elverkets stat och att verket, som bör svara för anläggningen debiterar vederbörande förvaltning belysningskostnaderna. Kammaren har för avsikt att göra framställning till styrelsen för tekniska verken om utredning i detta syfte.

8 B 3. Gaturenhållning.

Utgifterna ha beräknats till i det närmaste oförändrade belopp.

8 B 4. Drätselkammarens förråd.

I statens uppställning har vidtagits den ändringen, att anslag för utgift för materialinköp ej medtagits.

För inköp av maskiner har upptagits ett anslag å 35.000 kronor, avseende bland annat 5 st. manskapsvagnar, 2 st. diagonalplogar m. m.

Inkomsterna ha beräknats så att de skola täcka förrådets driftskostnader samt ränta efter 4 % å värdet av inneliggande lager.

8 B 5 A. Automobiler.

I statförslaget har upptagits anslag å 26.000 kronor för inköp av en lastbil enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 augusti 1946 jämte anslag å 2.500 kronor, utgörande mellanavgift vid byte av äldre personbil mot ny dylik. Vidare har upptagits tilläggsanslag å 900 kronor för tidigare beslutat inköp av personbil. För byggnadskontorets behov erfordras utöver vad nu nämnts ytterligare en lastbil, för vilken kostnaden beräknats till 15.000 kronor. Anslag har i statförslaget begärts för inköp av nämnda lastbil.

Driftskostnaderna ha som en följd härav beräknats för en bilpark, bestående av 4 lastbilar, 1 paketbil, 1 jeep och 2 personbilar.

8 B 5 B. Maskiner.

För gatuförvaltningens vidkommande har yppats behov av följande arbetsmaskiner nämligen en gångbanevält, en kross med sorteringsverk för tillverkning av grusmaterial, ett kompressoraggregat att kopplas till jeep, 2 st. maskiner för metallborrning m. m. Anslag har begärts för bestridande av kostnaderna för dessa maskiner med 40.000 kronor.

Driftsutgifterna och driftsinkomsterna för maskiner ha beräknats till i huvudsak samma belopp som i årets stat.

8 B 5 C. Hästar.

Denna budgettitel förekom såsom tidigare omnämnts under byggnadskontorets stat men har nu överförts till gatuförvaltningen.

8 B 6. Bekvämlighetsinrättningar.

Utgifter och inkomster ha beräknats till i huvudsak oförändrade belopp.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till utgifts- och inkomststat för gatuförvaltningen.

8 C. Parkförvaltning.

I parkförvaltningens statförslag har vidtagits följande ändringar. Anslaget för parken vid Mästermans källa, Biskopstäppan m. fl. anläggningar (444) ha sänkts med 5.000 kronor från 50.000 kronor till 45.000 kronor. Anslaget utgjorde år 1944 17.000 kronor; 1945 30.000 kronor och 1946 40.000 kronor. Anslagsförbrukningen under detta konto uppgick 1946 till 36.600 kronor. Vidare har anslaget för Elba, Västra holmen m. fl. höjts från 15.000 kronor till 17.000 kronor för att möjliggöra upprensning å Västra holmen. Av budgettekniska skäl har anslaget under konto 310 å 15.000 kronor för förrådsarbeten och motsvarande inkomstpost under konto 910 borttagits ur staten.

Beträffande av parkförvaltningen begärt anslag å 17.000 kronor för ny- och tillbyggnad i växthusen vid stadsträdgården vill drätselkammaren förutskicka att detta anslag med hänsyn till pågående förhandlingar mellan vederbörande markägare ej får utnyttjas förrän efter särskilt medgivande av drätselkammaren.

Efter sålunda vidtagna justeringar uppgå utgifterna till cirka 446.000 kronor mot cirka 367.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till cirka 48.000 kronor

mot c:a 42.000 kronor i årets stat. Nettoutgifterna utgöra sålunda c:a 398.000 kronor mot cirka 325.000 kronor innevarande år. Bland utgiftsökningarna märkas höjningar av anslagen för personalkostnader med c:a 4.600 kronor, anslagen för administration med 2.600 kronor, anslagen för materiel och driftskostnader med samma belopp, för underhållskostnader med 1.000 kronor samt för parker och fåglar med cirka 21.000 kronor. Anslagen för nyanläggningar ha ökats med 7.500 kronor. Förutom tidigare omnämnda anslag för utbyggnad av växthusen må bland nyanläggningarna påpekas ett anslag för serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet à 11.000 kronor, vilket beslutats av stadsfullmäktige den 27 juni i år.

Bland övriga kapitalutgifter märkas anslag för paketautomobil enligt stadsfullmäktiges beslut sistnämnda dag samt anslag för inköp av lastbil à 14.000 kronor, varom parkstyrelsen ingivit särskild framställning till stadsfullmäktige. Då denna framställning ännu ej behandlats av fullmäktige, upptages anslaget med reservation för fullmäktiges bifall till densamma.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med angivna ändringar och förbehåll fastställa statförslaget för parkförvaltningen.

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

Statförslaget utvisar för år 1947 en beräknad brist av cirka 275.000 kronor. Såsom ovan i ingressen till denna skrivelse anmärkts har under finansförvaltningen av uttaxerade medel avsatts ett motkonto à 250.000 kronor. Hamnens sammanlagda driftunderskott uppgick vid 1945 års utgång till 622.000 kronor. Om härifrån frånräknas i 1944 och 1945 års stater gjorda avsättningar om tillhopa 250.000 kronor, utgjorde nettounderskottet vid utgången av år 1945 sålunda 372.000 kronor. För år 1946 har hamnen beräknats lämna ett underskott av cirka 329.000 kronor, vilket underskott emellertid motväges av ett avsatt belopp av 200.000 kronor. Om hamnen under år 1946 icke skulle lämna bättre resultat än vad sålunda beräknats, skulle vid 1946 års slut hamnens nettoförlust utgöra 500.000 kronor.

Vad därefter beträffar hamnens stat må särskilt påpekas, att verkstadsrörelsen budgeterats särskilt för sig. Vidare må framhållas, att styrelsen hemställt, att de i 1946 års stat upptagna anslag à *dels* 18.000 kronor för stensättning vid Arosbygdens silosmagasin, *dels* 33.000 kronor för byggande av nytt hamnmagasin måtte reserveras, enär anslagen, eftersom arbetstillstånd ännu ej erhållits, i huvudsak kvarstå oförbrukade. Ytterligare må erinras att under Kapitalutgifter till täckning av lånemedel upptagits det av stadsfullmäktige den 31 maj 1946 beviljade anslag à 385.000 kronor för inköp av ny bogserbåt till hamnen, ett tilläggsanslag à 22.000 kronor för uppförande av verkstadsbyggnad samt anslag à 1.000.000 kronor för muddringsarbeten i djuphamnen, det sistnämnda utgörande del av ett av stadsfullmäktige tidigare beviljat låneanslag à 2.600.000 kronor.

Drätselkammaren får i anledning av vad framhållits tillstyrka stadsfullmäktige att *dels* fastställa hamnstyrelsens förslag till stat *dels* medgiva att oförbrukad del av de i 1946 års stat upptagna anslag för stensättning vid Arosbygdens silosanläggning och för byggande av nytt hamnmagasin få reserveras till kommande år, *dels* ock att bevilja ovan omförmälda anslag à 22.000 kronor samt 1.000.000 kronor att täckas av lånemedel.

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Nettoutgifterna ha beräknats uppgå till cirka 21.000 kronor mot cirka 8.000 kronor i årets stat. Ökningen beror företrädesvis å höjt anslag för underhåll av flygfältet samt nytt anslag för inköp av maskiner.

10 D. Färjor och ångslupar.

Nettoutgifterna under denna titel uppgå till cirka 13.000 kronor mot i årets stat cirka 8.000 kronor. Höjningen beror väsentligen på ökade personal- och administrationskostnader samt ökade utgifter för bränsle och smörjoljor.

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Utgifterna äro upptagna till samma belopp som i detta års stat.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av statförslaget under titeln Kommunikationsföretag.

11. Industriella verk.

11 A. Gasverk.

I styrelsens för tekniska verken statförslag har vidtagits den rättelsen, att posten 11 A 1—110 andel i gemensamma kostnader minskats med 700 kronor, motsvarande andel i gemensamma pensionsavgifter, vilket belopp dubbelförts. Efter denna justering utgöra driftsutgifterna cirka 1.015.500 kronor mot 927.700 kronor i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till 1.037.400 kronor mot 928.300 kronor i årets stat. Härtill komma kapitalinkomster med cirka 64.000 kronor. Bland utgifterna märkes anslag å 35.000 kronor för utbyte av nya kylare jämte uppvärmningsanordning för gasklockan enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1946 ävensom ökning av anslaget för inköp av gaskol med 100.000 kronor från 450.000 kronor till 550.000 kronor. Häremot svarar å inkomstsidan en höjning av beräknade inkomster av försäljning av koks och tjära.

Till täckning av lånemedel har i låne- och fondstaten upptagits av stadsfullmäktige beslutade anslag av lånemedel, bl. a. 600.000 kronor för utbyggnad av gasverket enligt fullmäktiges beslut den 26 september 1946.

11 B. Elektricitetsverk.

I verksstyrelsens förslag ha vissa smärre justeringar vidtagits med avseende å dyrtidstillägg och andel i gemensamma pensionsavgifter. Efter vidtagna rättelser utgöra driftsutgifterna cirka 2.023.000 kronor mot cirka 2.220.000 kronor i årets stat. Driftsinkomsterna ha beräknats till cirka 2.667.900 kronor mot cirka 2.804.000 kronor i 1946 års stat. Härtill komma kapitalinkomster med 87.000 kronor.

Kostnaderna för kraftinköp visa en avsevärd ökning med 80.000 kronor och likaså kostnaderna för underhåll med 83.000 kronor. Såsom tidigare har under kapitalutgifter upptagits bland annat ett anslag av lånemedel å 40.000 kronor för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1947.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för gas- och elverken med ovan angivna justeringar ävensom i samband därmed uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för täckande av förut omförmälda anslag å 40.000 kronor för anläggning av serviser och mindre ledningsanläggningar.

12. Hälso- och sjukvård.

12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.

Utgifterna för allmän hälsovård uppgå till cirka 108.700 kronor mot under innevarande år cirka 105.600 kronor. Inkomsterna ha beräknats inflyta med cirka 10.000 kronor mot i årets stat cirka 8.800 kronor. I hälsovårdsnämndens statförslag ha vidtagits ett par smärre justeringar med avseende å utgiftsposten pensionsavgifter samt å inkomstsidan under kontot 942 bidrag från Ekelundska Sjukvårdsfonden. Bland utgifterna märkes ett nytt anslag å 1.300 kronor för ersättning till jourhavande läkare. Stadsfullmäktige beslöto den 28 februari 1946 att för provisoriskt anordnande under innevarande år av jourtjänst för läkare anvisa ett förslagsanslag å 1.300 kronor. I samband med beslutet förutsattes, att i händelse fråga senare uppkomme om förnyat anslag för ändamålet, stadsfullmäktige då ville närmare pröva huruvida under föreliggande förhållanden borde beviljas förnyat anslag för ändamålet. Då skäl för anordnande av dylik jourtjänst även under år 1947 föreligger, vill drätselkammaren tillstyrka anslag med det begärda beloppet.

12 A 3. Poliklinik.

Nettouttaxeringen under denna titel är oförändrad i förhållande till årets stat.

12 A 5. Bostadsinspektion.

Utgifterna under denna titel äro i huvudsak oförändrade i förhållande till årets stat.

12 Ö. Övriga ändamål.

Utgifterna äro desamma som i årets stat.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till stat för hälso- och sjukvård.

13. Allmän hygien.

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

I verksstyrelsens statförslag har vidtagits en smärre justering uppåt av dyrtidstillägget. Driftsutgifterna utgöra enligt förslaget cirka 804.000 kronor mot cirka 731.000 kronor i årets stat. Driftsinkomsterna utgöra cirka 700.000 kronor mot cirka 667.000 kronor i årets stat. Utöver driftsutgifterna tillkomma kapitalutgifter å skattestaten med 51.000 kronor. Kapitalinkomsterna utgöra cirka 184.000 kronor.

Gemensamma förvaltningen har av formella skäl utbrutits ur budgeten och återfinnes numera såsom bilaga. Bland driftsutgifterna märkes ett anslag å 30.000 kronor, motsvarande del av kostnaderna för provanläggning för vatteninfiltrering vid

vattenverket vid Hässlö enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1946. För anläggningen har anvisats ett totalt anslag å 65.000 kronor, varav återstående del om 35.000 kronor upptages till täckning av lånemedel. Bland kapitalutgifterna märkes även ett anslag å 21.000 kronor för inköp av två lastautomobiler enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1946, vilket nu föreslås till täckning i skattestaten. Vidare har å skattestaten upptagits ett anslag å 30.000 kronor för inköp av ytterligare två lastautomobiler, varom framställning gjorts av verket i särskild skrivelse till stadsfullmäktige. Då denna framställning ännu icke behandlats av stadsfullmäktige vill drätselkammaren, som för sin del tillstyrker framställningen, förutskicka, att anslaget upptages med reservation för stadsfullmäktiges bifall. I fond- och lånestaten har till täckning av lånemedel upptagits av fullmäktige den 26 september 1946 beslutat anslag å 210.000 kronor för huvudvattenledning från Hässlö. Å inkomstsidan ha vattenavgifterna upptagits till 650.000 kronor mot 575.000 kronor i årets stat efter tagen hänsyn till den faktiska vattenförbrukningen under föregående år.

Tekniska verken beräknas enligt föreliggande statförslag för år 1947 lämna staden ett nettoöverskott å cirka 843.000 kronor. Motsvarande nettoöverskott enligt 1946 års stat har beräknats till 789.000 kronor.

13 C 1. Renhållningsverk.

I lantegendomsnämndens stat har den principiella ändringen vidtagits, att lönerna för jordbruksförvaltare och inspektor redovisats under jordbruksegendomar och att renhållningsverket får bidraga med intern andel i dessa löner. Vidare har ett anslag å 75.000 kronor för avsättning till fond för nytt sophämtningssystem överförts till finansförvaltningen. Enär renhållningsverket i kommission försäljer sopkärl till allmänheten och denna försäljning icke redovisats i budgeten har anslag med 10.000 kronor upptagits för detta ändamål varjämte samma belopp uppförts å inkomstsidan. Till täckning av uttaxerade medel har under kapitalutgifter upptagits anslag å 33.800 kronor för anskaffande av två lastautomobiler enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1946.

Anslagen till extra arbetare och gatusopning, till drivmedel för bilar och för underhåll av automobiler ha höjts med resp. 10.000, 4.000 och 5.000 kronor.

Efter vidtagna justeringar uppgå driftsutgifterna för renhållningsverket till cirka 247.000 kronor, vartill komma kapitalutgifter om 33.800 kronor. Motsvarande utgifter i årets stat utgöra cirka 313.000 kronor. Driftsinkomsterna ha upptagits till cirka 109.200 kronor eller ungefärligen samma belopp som i årets stat.

13 C 2. Svingård.

Utgifterna och inkomsterna balansera å cirka 50.000 kronor.

13 D. Varmbadhus.

Nettoutgiften å varmbadhusets stat uppgår till cirka 16.000 kronor eller ungefärligen samma belopp, som i årets stat. Inkomster och utgifter äro i huvudsak oförändrade.

13 E 1. Kallbadhus.

Nettouttaxeringen under denna titel utgör 6.100 kronor mot i årets stat 4.600 kronor. Anslag för underhåll av badhusbyggnaden har upptagits till 3.000 kronor i

stället för 2.000 kronor i årets stat, enär kallbadhuset med hänsyn till sitt nuvarande bristfälliga skick måste nödtorftigt iståndsättas till en kommande badsäsong.

13 E 2. Anordningar för friluftsliv.

Utgifterna under denna titel, som äro rent interna poster och avse fastighetsförvaltningens och parkförvaltningens andel i kostnader för Björnön, Hästholmarna och Johannisbergs friluftsbad, uppgå till cirka 114.200 kronor mot cirka 91.000 kronor i årets stat.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat under rubriken Allmän Hygien.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg och saluhall.

Utgifterna och inkomsterna äro oförändrade i förhållande till årets stat.

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Utgifterna och inkomsterna äro i stort sett desamma som i innevarande års stat. Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av föreliggande förslag till stat under titeln Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A 1. Folkskola.

I folkskolestyrelsens statförslag ha vidtagits följande ändringar: Lärarnas pensionsavgifter ha redovisats både som utgift och inkomst. Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 maj 1946 anvisat ett anslag å 60.725 kronor för reparation av Badelunda kyrkskola, har det sålunda beviljade anslaget upptagits till täckning av uttaxerade medel i folkskolestyrelsens stat. Anslaget till barnbespisning har efter samråd med folkskolestyrelsen höjts från 45.000 kronor till 60.000 kronor, i samband varmed å inkomstsidan upptagits beräknat statsbidrag för denna bespisning med 20.000 kronor. Slutligen har anslag för bidrag till bekostande av lärjungarnas skolgång sänkts från av skolstyrelsen beräknade 12.000 kronor till 10.000 kronor. Anslaget för år 1945 utgör visserligen 12.000 kronor men den faktiska förbrukningen av anslaget har utgjort 4.000 kronor under år 1943, 9.600 kronor under år 1944, 6.700 kronor under år 1945 och under år 1946 till och med den 31 augusti 1.858 kronor.

Efter sålunda verkställda justeringar utgöra driftsutgifterna och kapitalutgifterna sammanlagt cirka 1.957.000 kronor och inkomsterna cirka 1.084.000 kronor, varför nettouttaxeringen utgör cirka 873.000 kronor. Nettouttaxeringen enligt årets stat har beräknats till cirka 971.000 kronor. Orsaken till att nettoutgifterna trots barnantalets stegring sjunkit är den, att i 1946 års stat finnas upptagna anslag med *dels* 140.000 kronor till underhåll av byggnader *dels* 90.000 kronor för inköp av inventarier till Herrgårds- och Korsängsskolorna. Sistnämnda anslag har helt utgått och underhållsanslaget har sänkts till 58.000 kronor.

I övrigt må beträffande utgifterna framhållas följande. Anslaget för arvoden till tillsyningslärare har höjts till närmare överensstämmelse med de arvoden, som tilllämpas i andra städer. Höjningen utgör cirka 3.600 kronor. Arvode till extra skrivbiträde å expeditionen har höjts med 1.700 kronor. Anslag har upptagits med 95.300 kronor för provisoriskt lönetillägg till folkskollärare i överensstämmelse med de i K. K. den 28 juni 1946 nr 356 föreskrivna grunder. Drätselkammaren förutsätter i

samband härmed, att anslaget i vad avser den sista hälften av år 1947 endast får tagas i anspråk för den händelse det provisoriska lönetillägget till statens befattningshavare även då kommer att utgå. Det provisoriska lönetillägget avser nämligen statliga budgetåret 1 juli 1946—30 juni 1947. Enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige den 26 september 1946 har dylikt lönetillägg upptagits i staten även för folkskolans övningslärare med 14.519 kronor. Vid fullmäktiges beslut har fästats nyss omförmälda förbehåll. Ett nytt anslag har upptagits med 2.000 kronor för visning av skolfilm, varför tidigare upptagits en mindre avgift av barnen. Filmförevisningen skall i fortsättningen bliva kostnadsfri för barnen.

15 A 2. Fortsättningsskola.

Utgifterna ha beräknats till cirka 5.000 kronor och inkomsterna till cirka 2.000 kronor högre belopp än i årets stat.

15 B. Högre folkskola.

Nettoutgifterna för högre folkskolan beräknas uppgå till cirka 44.000 kronor mot innevarande år cirka 40.000 kronor. Nytt anslag å 1.000 kronor har upptagits för bidrag till behövande elevers utgifter för skolmateriel, närmast föranlett därav att för åtskilliga målsmän övergången från folkskolans förmån med fri skolmateriel till utgifter för högre folkskolans materiel visat sig vara betungande. Under rubriken Kapitalutgifter har upptagits ett nytt anslag för inköp av elektrisk apparatur å 5.516 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1946.

15 D. Kommunal flickskola.

Utgifterna uppgå till cirka 241.000 kronor och inkomsterna till cirka 162.000 kronor mot i årets stat respektive cirka 224.000 kronor och 143.000 kronor. Nettoutgiften har enligt förslaget beräknats till cirka 80.000 kronor eller ungefär samma belopp som i årets stat. Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 31 januari 1946 anvisat anslag å 1.320.000 kronor för om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan. I överensstämmelse med fullmäktiges i samband härmed meddelade föreskrift har av anslaget 1.000.000 kronor upptagits till täckning av lånemedel samt 320.000 kronor till täckning av särskilda fonden för kommunala byggnader.

15 G. Statliga läroverk.

1. Allmänt läroverk.

Utgifterna ha beräknats till cirka 41.000 kronor mot cirka 38.000 kronor i årets stat. Anslaget för underhåll av fastighet har höjts med 2.000 kronor från 4.000 kronor till 6.000 kronor. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1946 har anvisats ett anslag å 2.000.000 kronor till nybyggnad för högre allmänna läroverket, varav 1.500.000 kronor upptagits till täckning av lånemedel och 500.000 kronor till täckning ur särskilda fonden för kommunala byggnader.

2. Elektroteknisk fackskola.

Utgifterna ha beräknats till samma belopp som i årets stat.

15 H. Yrkesskola.

I yrkesskolestyrelsens statförslag har vidtagits ett par smärre justeringar med avseende å dyrtidstillägg och pensioner. Utgifterna för yrkesskolan ha beräknats till

cirka 216.000 kronor mot cirka 194.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha upptagits till cirka 129.000 kronor mot i årets stat beräknade 117.000 kronor. Nettoutgifterna ha sålunda ökats till 87.000 kronor från 77.000 kronor innevarande år. Anslaget för övriga lärararvoden har höjts med cirka 5.000 kronor per år och anslaget för premier med cirka 6.000 kronor. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1946 har vidare upptagits ett anslag å 5.520 kronor till provisoriskt lönetillägg åt vissa yrkesskolelärare. Vid anslagets användning har fästats samma villkor som i fråga om motsvarande anslag till folkskolans övningslärare.

15 I. Gymnastik och idrott.

1. Idrottsplatser.

Drätselkammaren erinrar inledningsvis om stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1946, att skötseln av Arosvallen samt övriga idrottsplatser och träningsplaner, som framdeles komma att anläggas, skall handhavas i stadens regi och lyda under en av stadsfullmäktige tillsatt särskild idrottsstyrelse. I överensstämmelse härmed har idrottsstyrelsen nu framlagt statförslag för verksamheten under år 1947. Med hänsyn till att denna nya kommunala verksamhetsgren ännu så länge är oprövad har drätselkammaren funnit sig föranlåten att föreslå en del sänkningar av de begärda anslagen. Sålunda ha underhållskostnaderna sänkts med sammanlagt 9.000 kronor och kostnaderna för arkitektarvode beträffande ny idrottsplats med 2.000 kronor. 4 % ränta å anläggningsvärdena har tillagts med 8.800 kronor. Ett av idrottsstyrelsen under denna rubrik upptaget anslag för idrottsresor till utlandet har överförts till titeln 15 I 2 Bidrag till övrig idrottsverksamhet. Utgifterna å denna stat beräknas efter vidtagna justeringar uppgå till 111.000 kronor och inkomsterna till 36.000 kronor.

2. Bidrag till övrig idrottsverksamhet.

Utgifterna ha beräknats till 16.000 kronor. Här återfinnes de i årets stat under 15 I Gymnastik och idrott upptagna anslagen till Västerås Gymnastikförening och Föreningen Västerås Idrottshall med oförändrade belopp.

Till jämförelse må nämnas, att utgifterna under titeln Gymnastik och idrott i innevarande års stat uppgick till sammanlagt 143.000 kronor, varav dock 120.000 kronor belöpte sig på kostnaderna för diverse ombyggnadsarbeten vid Arosvallen.

15 Ö. Övriga ändamål.

Anslagen till Arbetarinstitutets föreläsningsverksamhet, Arosgården, Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet, Västerås Konstförening, K. F. U. M:s studie- och sociala verksamhet, frilufts- och folkkonserter, Västmanlands Fornminnesförening, Västerås nykterhetsvänners centralförsamling och inköp av konstverk ha bibehållits vid oförändrade belopp.

Anslaget till Arbetarinstitutets bibliotek har på begäran av styrelsen höjts från 36.000 kronor till 40.000 kronor med hänsyn till dels behovet av utökning av bokförrådet, dels till övertagande av folkbiblioteket i Badelunda. Anslaget till Västerås Musikskola har vidare höjts från 10.000 kronor i årets stat till 15.000 kronor, beroende å den stora tillströmningen av elever.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1946 har anvisats ett anslag å 20.000 kronor till tryckning av Västerås stads kommunala historia. Av tidigare beviljade anslag återstår per den 31 augusti 1946 en behållning av 8.333 kronor. I samband med arbetet med Västerås stads kommunala historia har författaren till

detta verk lagt upp ett överskådligt register över äldre kommunala beslut. Då ett dylikt register måste anses synnerligen värdefullt för såväl de kommunala förtroendemännen och tjänstemännen som andra intresserade, har drätselkammaren ansett lämpligt att registret på något sätt mångfaldigas, förslagsvis genom tryckning. Anslag härför har upptagits med förslagsvis 5.000 kronor.

Stadsfullmäktige ha tidigare genom särskilt beslut brukat anvisa ett anslag å 1.000 kronor för tjänstemännens bildningsverksamhet. Anslag härför har med samma belopp nu upptagits i statförslaget.

Från Västmanlands läns distriktloge av I. O. G. T. föreligger en särskild framställning om kommunalt bidrag för år 1947 för logens verksamhet. Då särskilt anslag upptagits till Västerås nykterhetsvänners centralförsamling, avsett att tillgodose nykterhetsfolkets i staden gemensamma intressen, har drätselkammaren icke ansett sig böra tillstyrka anslag i särskild ordning för logen. Kammaren hemställer sålunda, att framställningen icke må till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att, med de ändringar och förbehåll som ovan angivits, fastställa statförslaget under titeln Undervisningsverksamhet.

16. Socialvård.

16 B 2. Ålderdomshem.

I fattigvårdsstyrelsens förslag till stat har förutom smärre justeringar i fråga om pensionsavgifter tillagts ett anslag å 2.600 kronor för reparation av ålderdomshemmets staket enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1946. Nettoutgifterna för ålderdomshemmet ha beräknats till cirka 169.000 kronor mot innevarande år cirka 151.000 kronor. Utgiftsökningen hänför sig huvudsakligen till ökade personalkostnader samt höjning av anslag för reparation av ålderdomshemmets byggnader.

16 B 3. Yttre fattigvård.

Nettoutgifterna för yttre fattigvård beräknas till 325.500 kronor mot innevarande år 336.000 kronor.

Efter avgivande av sitt statförslag har fattigvårdsstyrelsen i särskild skrivelse den 25 september 1946 anmält att det i förslaget upptagna anslaget å 12.000 kronor för diakonissornas verksamhet måste anses otillräckligt, varför styrelsen hemställer om höjning av anslaget härför med 1.500 kronor. Drätselkammaren, som tillstyrker framställningen, har i anledning härav upptagit anslaget för detta ändamål till 13.500 kronor.

16 C 2. Barnhem.

Utgifter och inkomster balansera liksom tidigare på samma belopp.

16 C 3. Yttre barnavård.

Nettoutgifterna för yttre barnavården beräknas till cirka 100.000 kronor mot innevarande år cirka 82.000 kronor. Av utgiftsökningarna märkes särskilt höjt anslag för utackorderingskostnader med cirka 4.000 kronor. Ett nytt anslag för tillfälliga bidrag åt barn och ungdom, som ställts under nämndens övervakning, har upptagits med 1.000 kronor. Ifrågavarande kategori av barn och ungdom, som ofta äro ensamstående, har nämligen befunnits vara i behov av tillfällig ekonomisk hjälp, vilket icke kan hänföras till annan rubrik än denna. Inkomsterna av ersättning från stat och enskilda för bidragsförskott samt av ersättning från enskilda för uppfostringsbidrag, ha med hänsyn till de faktiska inkomstbeloppen under föregående och innevarande år sänkts med tillhopa 7.000 kronor.

16 C 4. Barnstugor.

I barnstugestyrelsens statförslag ha bland annat vidtagits följande ändringar. Anslag till oförutsedda utgifter har sänkts från begärda 1.100 kronor till 500 kronor. Bland kapitalutgifterna har upptagits anslag å 11.000 kronor för inköp av inventarier till sommarkoloni vid Järån i Skinnskattebergs socken enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1946, därvid å inkomstsidan räknats med ett statsbidrag å 7.000 kronor. I särskild till drätselkammaren ingiven framställning har barnstugestyrelsen vidare på i skrivelsen anförda skäl hemställt om dels ett anslag å 3.700 kronor till anskaffande av inredning och inventarier för ny barnträdgårdslokal i fastigheten Emausgatan 33, dels ett anslag å 6.880 kronor till driftskostnader under år 1947 för nämnda barnträdgård. I anledning härav har anslaget för inköp av inventarier höjts från av styrelsen i statförslaget upptagna 1.200 kronor till 4.900 kronor, varjämte för driftskostnader upptagits ett belopp av 7.000 kronor fördelat å respektive konton i staten. Å inkomstsidan har statsbidrag beräknats med 1.000 kronor högre belopp. Efter sålunda vidtagna justeringar uppgå utgifterna till cirka 131.900 kronor och inkomsterna till cirka 41.900 kronor varför nettoutgiften uppgår till omkring 90.000 kronor mot i årets stat cirka 71.000 kronor. Ökningen föranledes främst av det nya daghemmet vid Utanbygatan (stadsägan 1789 A) samt sommarkoloni vid Skinnskatteberg. Till täckning av lånemedel har upptagits tilläggsanslag å 20.000 kronor för bestridande av byggnadskostnaden för förutnämnda daghem enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1946.

16 C 5. Ungdomsvård.

Nettoutgiften under denna anslagstitel uppgår till cirka 21.000 kronor.

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Inkomsterna och utgifterna ha beräknats till samma belopp som i årets stat.

16 F. Nykterhetsvård.

Nettoutgifterna uppgå till cirka 12.000 kronor mot innevarande år cirka 10.000 kronor. Anslaget för anstaltsvård har ökat med cirka 1.700 kronor och anslaget för oförutsedda utgifter med 400 kronor, varemot å inkomstsidan räknats med ökat statsbidrag.

16 H. Hemhjälp.

Nettoutgifterna ha beräknats till cirka 12.000 kronor mot innevarande år cirka 10.000 kronor.

16 Ö. Övriga ändamål.

Under denna titel ha upptagits anslag till olika sociala ändamål. Med oförändrade belopp ha upptagits anslagen till barnkrubban, natthärbärget, Frälsningsarméns slumverksamhet samt den interna anslagsposten avseende natthärbärget i fastigheten Johan nr 3. Med oförändrade belopp ha vidare upptagits anslag till barnhemmet Stora Fridnäs, Föreningen Rädda Barnen, Rödakorskretsen, Västerås Rödakorskår och Föreningen Västmanlands Samhjälp samt för sjömansvård. Anslaget till skollovskolonierna har höjts från 30.000 kronor till 47.500 kronor på grund av avsevärd utökning av verksamheten. I särskild framställning till drätselkammaren har Föreningen Nordens Västeråsavdelning hemställt om ett bidrag av 1.500 kronor för år

1947 för täckande av kostnaderna för skolungdomsutbyte mellan Västerås och någon lämplig stad i Danmark. Då utbyte förekommit och kan väntas i fortsättningen förekomma även med andra nordiska länder har drätselkammaren upptagit ett nytt anslag à 5.000 kronor för bestridande av kostnaderna för kulturutbyte med nordiska länder. Anslaget föreslås ställt till drätselkammarens disposition.

I särskild framställning till stadsfullmäktige har Västerås Reso hemställt om ett anslag à 1.500 kronor för bestridande av turistbyråverksamhet under år 1947. Stadsfullmäktige ha för innevarande år särskilt beviljat anslag med samma belopp. Drätselkammaren vill på tidigare anförda skäl tillstyrka bifall till framställningen och har sålunda i statförslaget upptagit anslag med det begärda beloppet.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för socialvård.

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Driftsutgifterna ha beräknats till cirka 343.700 kronor mot i årets stat cirka 284.300 kronor. Utgiftsökningen utgör sålunda omkring 59.000 kronor. Anslaget till semestervikarier har höjts under åberopande av att nämndens ordförande enligt nya semesterlagen torde vara berättigad till semester. Drätselkammaren har icke i och för sig något att erinra emot att anslaget för semestervikarier upptages med det högre beloppet men vill särskilt framhålla, att anslaget icke får användas till avlönande av vikarie under ordförandens semester särskilt som anslag för dylikt arvode icke upptagits eller plägar upptagas beträffande innehavare av andra kommunala förtroendeuppdrag. Utgiftsökningen hänför sig huvudsakligen till ökade anslag för tilläggspensioner och barnbidrag samt provisorisk förstärkning.

18 B. Sjukförsäkring.

Anslaget till Västerås Erkända Sjukkassa har upptagits med samma belopp som i årets stat eller 15.000 kronor. Aseapersonalens Erkända Centralsjukkassa har hemställt om höjning av det kommunala bidraget till kassan från 5.000 kronor till 10.000 kronor. Drätselkammaren tillstyrker att bidraget till denna sjukkassa får utgå med 7.000 kronor. Anslaget till Träarbetarnas Erkända Sjukkassa föreslås till 125 kronor eller samma belopp som i årets stat. Från Blomkronan, Stockholms fristående sjuk- och begravningskassa, har innevarande år liksom tidigare år inkommit framställning om bidrag för kassans 13 i Västerås stad mantalsskrivna och bosatta medlemmar. Liksom föregående år finner kammaren ej skäl tillstyrka framställningen. Anslaget för sjukförsäkringar uppgår i enlighet med vad nu sagts till 22.125 kronor, innebärande en höjning av 2.000 kronor i förhållande till årets stat.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige att fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring.

19. Kristidsförvaltning.

19 A. Kristidsnämnd.

Utgifterna ha beräknats uppgå till 34.000 kronor mot innevarande år 41.000 kronor. Den heltidsanställda personalen har minskats med en befattningshavare i an-

ledning av den minskade omfattningen av nämndens arbete. Utgifterna för kortutdelningar ha upptagits till cirka 7.000 kronor lägre belopp än innevarande år.

19 B. Hyresnämnd.

Utgifterna ha beräknats till 1.700 kronor högre belopp än i årets stat.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av kristidsnämndens och hyresnämndens statförslag.

20. Finansförvaltningen.

Räntorna å stadens amorteringslån har upptagits med cirka 40.000 kronor högre belopp än för innevarande år, medan räntorna å stadens övriga lån endast förete en mindre ökning. Bland lånen har medtagits jämväl det av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 beslutade 5-åriga amorteringslånet å 982.000 kronor, vilket lån ännu icke upptagits. Enbart räntan å detta lån uppgår till cirka 30.000 kronor och amorteringen till cirka 185.000 kronor.

Bland driftsutgifterna hava medtagits tidigare omtalade avsättning för hamnrörelsen med 250.000 kronor. Årets andelar i anslag för flerårig uttaxering framgå av särskild bilaga och 1947 års amorteringsbelopp 90.046 kronor återfinnes å finansförvaltningens utgiftssida.

Anslaget för oförutsedda utgifter har såsom nämnts upptagits till ett belopp av omkring 320.000 kronor. Anslaget betecknas liksom i innevarande års stat såsom reservationsanslag. Anslaget till restitution av nöjesskatt har höjts med 5.000 kronor till 35.000 kronor. Till restitutioner och avkortningar av kommunalutskylder har bibehållits ett anslag med 10.000 kronor, närmast avsett att täcka de kostnader, som kunna bliva en följd av högre skatteinstansers ändring av taxerings- och debiteringsbeslut. Däremot har som tidigare omnämnts hela det i årets stat upptagna anslaget å 650.000 kronor för avskrivning av kommunalutskylder bortfallit med hänsyn till källskattens införande. På utgiftssidan av finansförvaltningens stat återfinnas vidare avsättningar till olika fonder, bland annat till särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål, trafikfonden och särskilda fonden för kommunala byggnader. Amorteringar å stadens lån beräknas till 1.334.000 kronor mot innevarande år 1.018.000 kronor.

Å inkomstsidan har nöjesskattens kommunandel beräknats inflyta med 175.000 kronor liksom i årets stat under det att inkomsterna av hundskatt upptagits till 30.000 kronor mot beräknade 27.000 kronor i årets stat. Den allmänna kommunalskatten beräknas efter oförändrad skattesats giva 7.673.000 kronor mot innevarande år 7.462.000 kronor,

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville bifalla drätselkammarens förslag till stat under huvudtiteln finansförvaltning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa hundskatten för år 1947 till 50 kronor per hund,

att fastställa uttaxeringen för år 1947 till 7 kronor 15 öre per skattekrona samt

att godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1947 i dess helhet.

Västerås den 1 oktober 1946.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

THJELVAR HEDBERG. PER SIÖSTEEN.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten ingivit förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1947, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande.

Västerås rådhus den 14 oktober 1946.

På magistratens vägnar:

JON HANSON,
T. f. magistratsrådman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för yttrande överlämnats det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1947 även som drätselkammarens betänkande angående budgeten.

Beredningsutskottet har granskat statförslaget och har icke funnit skäl att i något avseende föreslå ändring i det av drätselkammaren framlagda förslaget. På grund härav får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av kammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1947.

Västerås den 9 oktober 1946.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Per Siösteen.*

Emot detta beslut i vad avser drätselkammarens i budgetbetänkandet framlagda förslag att icke tillstyrka anslag i särskild ordning för Västmanlands läns distriktsloge av I. O. G. T. har utskottets ordförande herr Sjöberg reserverat sig under uttalande, att beredningsutskottet med frångående av drätselkammarens förslag bort tillstyrka stadsfullmäktige att bevilja ett anslag å 500 kronor för distriktslogens verksamhet under år 1947.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1946 Ser. B nr 23

Nr B 23

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1947

Uttaxering:

till borgerliga kommunen	7: 15
till kyrkliga kommunen	—: 65
S:a uttaxering pr skattekrona	7: 80

Sammandrag av specialstaterna för Västerås stads utgifts- och inkomststat år 1947.

	Titel	Utgifter Skattestat: Drift-utgifter	Utgifter Skattestat: Kapital-utgifter	Låne- och fondstat: Kapital-utgifter	Inkomster Skattestat: Drift-inkomster	Inkomster Skattestat: Kapital-inkomster	Låne- och fondstat: Kapital-inkomster	Skattestatens överskjutande: Utgifter	Skattestatens överskjutande: Inkomster
	1. Allmän förvaltning.								
1 A	Stadsfullmäktige och dess beredningar	1.370: —						1.370: —	
1 B	Stadsrevision	18.750: —			7.550: —			11.200: —	
1 C	Drätselkammare	604.354: —	62.600: —		160.282: —			506.672: —	
1 Ö	Övriga ändamål	31.590: —						31.590: —	
	2. Rätts- och ordningsväsen.								
2 A	Magistrat och rådhusrätt	141.884: —	5.000: —		51.664: —			95.220: —	
2 B-C	Polis- och åklagarväsen samt fångvård	636.209: —	5.800: —		66.709: —			575.300: —	
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen								
3 A-B	Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering	169.538: —	3.000: —		1.897: —			170.641: —	
3 C	Exekutionsverk	100.874: —	2.138: —		15.750: —			87.262: —	
	4. Byggnads- och stadsplaneväsen.								
4 A	Byggnadsnämnd	266.642: —	4.500: —		51.401: —			219.741: —	
	5. Civilförsvar o. dyl.								
5 A	Luftskydd	29.929: —			4.760: —			25.169: —	
5 B	Utrymning och inkvartering	1 525: —			600: —			925: —	
5 C	Familjebidrag	160.600: —			140.000: —			20·600: —	
	6. Brandskydd.								
6 A-B	Brand- och sotningsväsen	354.522: —	52.680: —	34.200: —	28.560: —			378.642: —	
	7. Fastighetsförvaltning.								
7 A	Gemensam förvaltning	7.700: —						7.700: —	
7 B	Förvaltningsfastigheter	260.865: —	13.500: —		222.055: —			52.310: —	
7 C	Exploateringsfastigheter	155.450: —	157.500: —	258.553: —	56.265: —		626.000: —	256.685: —	
7 D	Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat	410.853: —	97.700: —		445.583: —	45.700: —		17:270: —	
7 E	Hyresfastigheter	513.191: —		245.000: —	408.351: —			104.840: —	
7 F 1	Bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	100: —						100: —	
7 F 2	Pensionärshem	84.540: —		210.000: —	32.610: —			51 930: -	
7 F 3	Bostadsundersökning	8.000: —						8.000: —	
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —			27.000: —			5.000: —	
	8. Gatu- och parkförvaltning.								
8 B	Gatuförvaltning	775.495: —	1.060.400: —	364.000: —	631.976: —			1.203.919: —	
8 C	Parkförvaltning	341.141: —	105.200: —		47.944: —			398.397: —	
	9. Hamnförvaltning.								
9 A	Hamnar	659.444: —	1.000: —	1.407.000: —	660.444: —				
	10. Kommunikationsföretag.								
10 C	Johannisbergs flygfält	20.600: —	8.000: —		7.500: —			21.100: —	
10 D	Färjor och ångslupar	43.360: —			30.499: —			12.861: —	
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag ..	8.000: —						8.000: —	
	Transport	5.838.526: —	1.579.018: —	2.518.753: —	3.099.400: —	45.700: —	626.000: —	4.272.444: —	

Titel		Utgifter Skattestat: Driftutgifter	Utgifter Skattestat: Kapitalutgifter	Låne- och fondstat: Kapitalutgifter	Inkomster Skattestat: Driftinkomster	Inkomster Skattestat: Kapitalinkomster	Låne- och fondstat: Kapitalinkomster	Skattestatens överskjutande: Utgifter	Skattestatens överskjutande: Inkomster
	Transport	5.838 526: —	1.579.018: —	2.518.753: —	3.099.400: —	45.700: —	626.000: —	4.272.444: —	
	11. Industriella verk.								
11 A	Gasverk	1.015.507: —		806.100: —	1.037.411: —	63.600: —			85.504: —
11 B	Elektricitetsverk	2.022.977: —		257.400: —	2.667.868: —	87.000: —			731.891: —
	12. Hälso och sjukvård.								
12 A 1	Allmän hälso- och sjukvård	108.707: —			9.967: —			98.740: —	
12 A 3	Poliklinik	6.650: —			4.000: —			2.650: —	
12 A 5	Bodstadsinspektion	6.187: —			25: —			6.162: —	
12 Ö	Övriga ändamål	18.000: —						18.000: —	
	13. Allmän hygien.								
13 A-B	Vatten- och avloppsverk	803.887: —	51.000: —	384.900: —	699.809: —	183.900: —			28.822: —
13 C 1	Renhållningsverk	246.998: —	33.800: —		109.176: —			171.622: —	
13 C 2	Svingård	47.927: —			47.927: —				
13 D	Varmbadhus	139.300: —			122 990: —			16.310: —	
13 E 1	Kallbadhus	7.600: —			1.500: —			6.100: —	
13 E 2	Anordningar för friluftsliv	114.253: —						114.253: —	
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.								
14 A	Salutorg och saluhall	1.300: —			4.000: —				2.700: —
14 C	Köttbesiktningsbyrå	21.553: —			13.180: —			8.373: —	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.								
15 A 1	Folkskola	1.942.584: —	15.000: —		1.084.092: —			873.492: —	
15 A 2	Fortsättningsskola	22.160: —			10.255: —			11 905: —	
15 B	Högre folkskola	97.656: —	7.016: —		59.391: —			45.281: —	
15 D	Kommunal flickskola	239.138: —	2.000: —	1.320.000: —	161.672: —			79.466: —	
15 G	Statliga läroverk	51.107: —	1.000: —	2.000.000: —				52.107: —	
15 H	Yrkesskola	214.355: —	2.000: —		129.215: —			87.140: —	
15 I	Gymnastik och idrott	124.050: —	3.000: —		36.600: —			90.450: —	
15 Ö	Övriga ändamål	121.500: —						121.500: —	
	16. Socialvård.								
16 B 2	Ålderdomshem	422.999: —	5.000: —		258.971: —			169.028: —	
16 B 3	Yttre fattigvård	474.500: —	1.500: —		150.588: —			325.412: —	
16 C 2	Barnhem	29.197: —	500: —		29.697: —				
16 C 3	Yttre barnavård	155.594: —			54.883: —			100.711: —	
16 C 4	Barnstugor	115.979: —	15.900: —	20.000: —	41.900: —			89.979: —	
16 C 5	Ungdomsvård	37.150: —			16.000: —			21.150: —	
16 E	Arbetslöshetsunderstöd	3.000: —			1.500: —			1.500: —	
16 F	Nykterhetsvård	13.555: —	650: —		2.275: —			11.930: —	
16 H	Hemhjälpsnämnd	21.761: —	4.000: —		13.125: —			12.636: —	
16 Ö	Övriga ändamål	74.200: —						74.200: —	
	18. Socialförsäkring.								
18 A	Folkpensionering	343.680: —						343.680: —	
18 B	Sjukförsäkring	22.125: —						22.125: —	
	19. Kristidsförvaltning.								
19 A	Kristidsnämnd	33.720: —						33.720: —	
19 B	Hyresnämnd	10.700: —						10.700: —	
	Transport	14.970.082: —	1.721.384: —	7.307.153: —	9.867.417: —	380.200: —	626.000: —	7.292.766: —	848.917: —

Titel		Utgifter Skattestat: Drift-utgifter	Utgifter Skattestat: Kapital-utgifter	Låne- och fondstat: Kapital-utgifter	Inkomster Skattestat: Drift-inkomster	Inkomster Skattestat: Kapital-inkomster	Låne- och fondstat: Kapital-inkomster	Skattestatens överskjutande: Utgifter	Skattestatens överskjutande: Inkomster
	Transport	14.970.082: —	1.721.384: —	7.307.153: —	9.867.417: —	380.200: —	626.000: —	7.292.766: —	848.917: —
	20. Finansförvaltning.								
20 A	Överskott å skattestat				320.927: —				320.927: —
20 B	Räntor och lånekostnader	819.768: —			1.687.567: —				867.799: —
20 C	Anslag till särskilda ändamål	273.000: —						273.000: —	
20 D	Medel till oförutsedda utgifter	316.773: —						316.773: —	
20 E	Egna fonder		873.100: —	652.298: —			1.510.260: —	873.100: —	
20 F	Upplånat kapital		1.333.890: —		174.459: —		5.823.191: —	1.159.431: —	
20 G	Utlånat kapital					26.516: —			26.516: —
20 H	Skatter och rättigheter	45.000: —			7.881.817: —				7.836.817: —
20 I	Statsbidrag					14.094: —			14.094: —
	Summa kronor	16.424.623: —	3.928.374: —	7.959.451: —	19.932.187: —	420.810: —	7.959.451: —	9.915 070: —	9.915.070: —

Kronor 20.352.997: — (Utgifter)

Kronor 20.352.997: — (Inkomster)

Specialstater.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

114 Arvoden:		
Stadsfullmäktiges ordförande	500: —	
Löne- och avtalsnämndens ordförande	800: —	1.300: —

Administrationskostnader:

241 Telefon		70: —
Summa utgifter		1.370: —

1. B. Stadsrevision.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

114 Arvode till ledamöter i stadsrevisionen	1.050: —	
Arvode för sakrevision (Stfm. 26/9 1946, § 269)	3.000: —	
Arvode till revisionsfirma	14.500: —	18.550: —

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader		200: —
Summa utgifter		18.750: —

Driftinkomster.

990 Andelar i revisionsarvoden:		
Fattigvård		1.900: —*
Renhållningsverk		650: —*
Tekniska verk		5.000: —*
Summa inkomster		7.550: —

1 C. Drätselkammare.

Driftutgifter.

1. GEMENSAMMA KOSTNADER.				
Personalkostnader:				
114 Arvoden				
Drätselkammarens ordförande			1.800: —	
Administrationskostnader:				
241 Telefon			70: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa			5.000: —	6.870: —
2. STADSKANSLI.				
Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		72.312: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		13.300: —		
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		9.600: —		
114 Tillfälliga biträden Fa	3.000: —			
Semestervikarie för vaktmästare Fa	300: —	3.300: —		
115 Dyrtidstillägg Fa		2.800: —		
120 Pensionsavgifter		1.392: —*		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..		13.612: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		2.800: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa		75: —		
192 Sjukvård Fa		150: —	119.341: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader Fa		3.000: —		
212 Böcker och tidskrifter Fa		500: —		
221 Annonsering och trycksaker Fa		22.000: —		
231 Bilresor Fa		500: —		
241 Telefon Fa		3.000: —		
242 Post Fa		1.000: —		
250 Lokalhyra	5.000: —			
Andel i gemensam kostnad för lyse, värme och städning Fa	7.600: —	12.600: —*	42.600: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		500: —		
491 Försäkringspremier		200: —	700: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			400: —	163.041: —
Transport				169.911: —

Transport			169.911: —
3. DRÄTSELKONTOR.			
Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	89.547: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	19.400: —		
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)	28.840: —		
114 Tillfälliga biträden Fa	6.000: —		
115 Dyrtidstillägg Fa	7.600: —		
116 Nöjesskattekontrollant Fa	2.500: —		
120 Pensionsavgifter	1.599: —*		
191 Olycksfallsförsäkring Fa	100: —		
192 Sjukvård Fa	250: —	155.836: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa	4.000: —		
221 Annonsering och trycksaker Fa	4.000: —		
241 Telefon Fa	1.500: —		
242 Post Fa	1.500: —		
250 Lokalhyra inkl. andel i värme, lyse och städning	10 000: —*		
291 Inbrotts- och garantiförsäkring Fa	150: —	21.150: —	
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier	1.200: —		
491 Försäkringspremier	200: —	1.400: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	178.586: —
4. BYGGNADSKONTOR.			
Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	86.940: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	17.800: —		
113 Löner till extra befattningshavare (bil. 5) Fa	9.348: —		
114 Tillfällig arbetskraft Fa	5.000: —		
115 Dyrtidstillägg Fa	3.200: —		
120 Pensionsavgifter	2.544: —*		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)	33.487: —		
122 Dyrtidstillägg Fa	7.200: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa	300: —		
192 Sjukvård Fa	300: —	166.119: —	
Transport		166.119: —	348.497: —

Transport			166.119: —	348.497: —
Administrationskostnader:				
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		500: —*		
211 Kontorskostnader Fa		2.500: —		
213 Facklitteratur Fa		500: —		
221 Annonsering Fa		300: —		
Bilskjutsar Fa:				
230 Egna bilar	7.500: —*			
231 Övriga	500: —	8.000: —		
241 Telefon Fa		3.000: —		
242 Post Fa		300: —		
250 Lokalhyra	2.000: —			
Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa	2.700: —	4.700: —*		
262 Hantlangning för utredningar Fa		6.000: —	25.800: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		400: —		
491 Försäkringspremier		300: —	700: —	
Diverse utgifter:				
791 Resor och oförutsedda utgifter Fa h			1.000: —	193.619: —

5. *FASTIGHETSKONTOR.*

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	35.045: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	7.200: —		
113 Löner till extra befattningshavare (bil. 5) Fa	2.280: —		
114 Tillfällig arbetskraft	2.720: —		
115 Dyrtidstillägg	1.100: —		
120 Pensionsavgifter	1.047: —*		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)	2.946: —		
122 Dyrtidstillägg Fa	700: —		
192 Sjukvård Fa	100: —	53.138: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa	1.500: —		
212 Facklitteratur Fa	200: —		
221 Annonsering och trycksaker Fa	600: —		
231 Bilresor Fa	700: —		
241 Telefon Fa	1.200: —		
242 Post Fa	300: —		
250 Lokalhyra	1.400: —*		
252 Lyse, värme och städning Fa	2.600: —	8.500: —	
Transport		61.638: —	542.116: —

Transport		61.638: —	542.116: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier	100: —		
491 Försäkringspremier	200: —	300: —	
Diverse utgifter.			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		300: —	62.238: —
Summa driftutgifter			604.354: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat.			
2. STADSKANSLI.			
821 Inköp av inventarier Fa	3.000: —		
Diktaphonanläggning Fa	7.000: —	10.000: —	
3. DRÄTSELKONTOR.			
821 Inköp av inventarier Fa:			
2 bokföringsmaskiner (Stfm. 31/1 och 31/5 1946 §§ 26 och 132)	29.100: —		
Övriga inventarier	11.000: —	40.100: —	
4. BYGGNADSKONTOR.			
821 Inköp av inventarier Fa		2.500: —	
5. FASTIGHETSKONTOR.			
821 Inköp av inventarier Ra		10.000: —	62.600: —
Summa utgifter			666.954: —
Driftinkomster.			
2. STADSKANSLI.			
950 Pensionsavgifter		1.392: —	
990 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		1.000: —	2.392: —*
3. DRÄTSELKONTOR.			
950 Pensionsavgifter		1.599: —*	
990 Hamnens andel i förvaltningskostnaderna		2.000: —*	
Tekniska verkens andel i kostnaderna för:			
kassa och bokföring	40.000: —		
avlöningskontor	8.000: —	48.000: —*	
Transport		51.599: —	2.392: —

Transport		51.599: —	2.392: —
Följande förvaltningars andelar i avlöningskontorets kostnader:			
Byggnadskontoret	500: —		
Gatuförvaltningen	3.500: —		
Parkförvaltningen	2.000: —		
Renhållningsverket	600: —		
Lantbruket	1.000: —		
Fattigvårdsstyrelsen och barnavårdnämnden	2.000: —		
Polisen	1.800: —		
Brandkåren	800: —		
Folkskolorna	3.000: —		
Uppbördsverket	500: —	15.700: —*	
991 Försäljning av trycksaker		500: —	67.799: —

4. BYGGNADSKONTOR.

950 Pensionsavgifter		2.544: —	
990 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	1.000: —		
Andel i administrationskostnader från gatu- och väghållning	85.000: —		
Förrådets andel i byggnadkontorets administrationskostnader	500: —	86.500: —	89.044: —*

5. FASTIGHETSKONTOR.

950 Pensionsavgifter			1.047: —*
Summa inkomster			160.282: —

1 ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

Administrationskostnader:

231 Resor och mindre utredningar Fa	8.000: —	
232 Representation Fa	12.000: —	
291 Föreningsavgifter: Svenska Stadsförbundet	7.290: —	
292 Övriga administrationskostnader: Svenska Stadsförbundets Tidskrift Fa	1.500: —	28.790: —
Transport		28.790: —

Transport			28.790: —
Diverse utgifter, Fa.			
711 Flaggning å offentliga platser		1.000: —	
712 Omkostnad vid indrivning och lagsökning m. m.		300: —	
713 Ansvarighetsförsäkring utom hamnen och tekniska verken		1.500: —	2.800: —
Summa utgifter			31.590: —

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		82.270: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		12.800: —	
113 Löner till extra befattningshavare (bil. 5) Fa		2.400: —	
114 Ersättning åt vikarier vid semester eller annan tjänstledighet för magistratens ledamöter Fa	7.900: —		
Anslag för beredande av semester åt kontorsbiträden Fa h	900: —		
Tillfälliga biträden Fa	500: —	9.300: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		600: —	
120 Pensionsavgifter		1.464: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..		9.630: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		2.200: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		60: —	
192 Sjukvård Fa		150: —	120.874: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		2.800: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		2.200: —	
241 Telefon Fa		1.600: —	
250 Lokalhyra	4.000: —		
Andelar i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa	6.900: —	10.900: —*	17.500: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier		500: —	
491 Försäkring av deponerade tavlor		10: —	510: —
Transport			138.884: —

Transport			138.884: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	
792 Uppläggande av fastighetsböcker Ra		2.500: —	3.000: —
Summa driftutgifter			141.884: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Ra			5.000: —
Summa utgifter			146.884: —

Driftinkomster.

950 Pensionsavgifter			1.464: —*
951 Sportler			44.000: —
952 Avgifter för registering av handelsfirmor			2.800: —
953 Bidrag till pensioner från Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond			3.400: —
Summa inkomster			51.664: —

2 B—C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		344.630: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		75.300: —	
113 Löner till extra befattningshavare (bil. 5) Fa		7.308: —	
114 Semester- och tjänstledighetsvikarier Fa	13.000: —		
Vikarier för polismän under skolutbildningstid Fa h	4.100: —	17.100: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		1.700: —	
120 Pensionsavgifter		10.809: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..		71.127: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		15.700: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.500: —	
192 Sjukvård och gymnastik Fa		2.000: —	
193 Beklädnad och slitningsersättning Fa		22.110: —	
Transport		569.284: —	

Transport		569.284: —	
194 Beklädnad och slitningsersättning för vikarier Fa		2.000: —	
195 Stipendier Fa		400: —	571.684: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		1.800: —*	
211 Kontorskostnader Fa		3.500: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		1.200: —	
231 Bilar, radio och transporter Fa		12.000: —	
241 Telefon Fa		6.800: —	
250 Lokalhyror:			
Hyra och värme till fastighetsförvaltningen	12.950: —		
Expeditionslokal för statspolisen	1.400: —		
Garage	450: —		
Bårhus	300: —	15.100: —*	
253 Lyse Fa		5.000: —	
254 Städning Fa		5.800: —	
291 Föreningsavgifter Fa h		225: —	51.425: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier		2.000: —	
422 Vapen och andra utrustningspersedlar samt övningsmateriel		6.000: —	
491 Försäkringspremier		200: —	8.200: —
Kostnader för vård och förplägnad, Fa:			
691 Fångar å straffängelset		500: —	
692 Anhållna		1.400: —	1.900: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1 000: —	
792 Sakkunnigt biträde m. m. vid polisutredningar Fa		2.000: —	3.000: —
Summa driftutgifter			636.209: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:		
821 Kriminalteknisk utrustning och möbler Fa	5.300: —	
822 Andel i kostnad för 5 st. brandskåp à 100: — kr. Fa	500: —	5.800: —
Summa utgifter		642.009: —

Driftinkomster.

Statsbidrag för stats- och reservpolis:		
941 Avlöning av statspolis	32.000: —	
Dyrtidstillägg	7.000: —	
Avlöning av reservpolis	3.000: —	
Pensioneringskostnader	5.300: —	
Beklädnad och diverse	2.300: —	
Olycksfallsförsäkring och sjukvård	300: —	
Lokalkostnader, telefon och diverse	3.600: —	53.500: —
Avgifter:		
950 Pensionsavgifter	10.809: —*	
951 Polismästarens och stadsfiskalens sportler	2.400: —	13.209: —
Summa inkomster		66.709: —

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 A—B. Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering.

Driftutgifter.

1. UPPBÖRDSVERK.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		63.816: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		13.500: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		12.360: —	
114 Extra arbetskraft Fa		4.000: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		2.800: —	
120 Pensionsavgifter		897: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		1.755: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		400: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		100: —	
192 Sjukvård Fa		90: —	99.718: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		500: —*	
211 Kontorskostnader Fa		2.500: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		3.500: —	
241 Telefon Fa		1.000: —	
250 Lokalhyra	3.825: —		
Värme Fa	675: —	4.500: —*	
253 Lyse Fa		500: —	
Transport		12.500: —	99.718: —

Transport		12.500: —	99.718: —		
254 Städning och renhållning Fa		1.500: —			
255 Ersättning till statsverket för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. Fa		12.000: —			
256 Ersättning till postverket för dess medverkan vid uppbörd Fa		30.000: —	56.000: —		
Underhållskostnader:					
421 Inventarier Fa......................			1.000: —		
Diverse utgifter:					
791 Oförutsedda utgifter Fa h			100: —	156.818: —	
2. TAXERINGSKONTOR.					
Personalkostnader:					
114 Löner och arvoden Fa	3.500: —				
Traktamentsersättning till ledamöter i årliga taxeringsnämnder Fa	3.500: —				
Arvode till biträden åt taxeringsnämndsordförandena Fa h	3.000: —	10.000: —			
191 Olycksfallsförsäkring Fa		10: —	10.010: —		
Administrationskostnader:					
211 Kontorskostnader Fa		250: —			
221 Annonser Fa		400: —			
250 Lokalhyra och värme		1.860: —*			
251 Lyse och städning Fa		200: —	2.710: —	12.720: —	
Summa driftutgifter				169.538: —	

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1. UPPBÖRDSVERK.

821 Inköp av inventarier Fa	3.000: —
Summa utgifter	172.538: —

Driftinkomster.

1. UPPBÖRDSVERK.

950 Pensionsavgifter	897: —*
951 Debetsedelslösen, ersättning för värnskattedebitering och provision å landstingsmedel	1.000: —
Summa inkomster	1.897: —

3 C. Exekutionsverk.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		33.258: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		6.300: —	
113 Löner till extra befattningshavare (bil. 5) Fa		26.340: —	
114 Semestervikarie för stadsfogden Fa h	300: —		
Tillfälliga skrivbiträden åt stadsfogden Fa	2.500: —		
Ersättning till stadsfogden för indragna sportler (Stfm. 26/9 1946, § 276)	4.000: —	6.800: —	
115 Dyrtidstillägg till extra befattningshavare Fa		5.800: —	
120 Pensionsavgifter		750: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		5.538: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.300: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		75: —	
192 Sjukvård Fa		150: —	
193 Garantiförsäkring Fa		345: —	86.656: —

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader Fa		3.500: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		2.500: —	
231 Kostnader för resor i tjänsten:			
Velocipedunderhåll Fa h	195: —		
Bil- och bussresor Fa h	1.500: —	1.695: —	
241 Telefon Fa		850: —	
250 Lokalhyra:			
Stadsfogdekontoret och exekutorernas tjänsterum	3.198: —		
Värme Fa	450: —	3.648: —*	
251 Lyse Fa		225: —	
252 Städning och renhållning Fa		1.200: —	13.618: —

Underhållskostnader:

421 Inventarier Fa	100: —

Diverse utgifter:

791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —
Summa driftutgifter	100.874: —

	Transport	100.874: —
Kapitalutgifter.		
Skattestat:		
821 Inköp av inventarier Fa		2.138: —
	Summa utgifter	103.012: —

Driftinkomster.		
950 Pensionsavgifter		750: —*
951 Stadsfogdens sportler		15.000: —
	Summa inkomster	15.750: —

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Byggnadsnämnd.

Driftutgifter.

1. STADSARKITEKTKONTOR.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		37.438: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		7.600: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil 5)		6.250: —	
114 Praktikanter Fa h		1.200: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		1.400: —	
117 Utredningar för stadens byggnadsfrågor Ra		18.000: —	
120 Pensionsavgifter		975: —*	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		100: —	
192 Sjukvård Fa		25: —	
199 Generalplanen Ra		15.000: —	87.988: —
Administrationskostnader:			
211 Rit- och skrivmateriel, tryckning av kartor, fotomateriel Fa		7.000: —	
212 Stadsplanemodeller Fa		1.500: —	
213 Facklitteratur Fa		300: —	
221 Annonser Fa		1.000: —	
231 Bilskjutsar Fa		100: —	
232 Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten			
Stadsarkitekt	850: —		
Byggnadsinspektör	1.000: —	1.850: —	
241 Telefon Fa		500: —	
Transport		12.250: —	87.988: —

Transport		12.250: —	87.988: —	
242 Post Fa		600: —		
250 Lokalhyra	2.700: —			
Andel i gemensamma konstnader för värme, lyse och städning Fa	3.100: —	5.800: —*		
291 Resolutioner, kallelsekostnader m. m. Fa		400: —	19.050: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		200: —		
491 Brandförsäkringspremier		150: —	350: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter, resor m. m. Fa h			800: —	108.188: —
2. *STADSINGENIÖRSKONTOR.*				
Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		50.268: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		10.800: —		
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		18.788: —		
114 Mätningshantlangare Fa		3.150: —		
115 Dyrtidstillägg Fa		4.200: —		
120 Pensionsavgifter		1.416: —*		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		4.704: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		1.100: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa		100: —		
192 Sjukvård Fa		50: —		
199 Generalplanen Ra		43.428: —	138.004: —	
Administrationskostnader:				
211 Rit- och skrivmateriel Fa		3.500: —		
213 Facklitteratur Fa		100: —		
221 Annonser Fa		500: —		
231 Bilskjutsar Fa		500: —		
241 Telefon Fa		500: —		
242 Postavgifter Fa		200: —		
250 Lokalhyra	2.750: —			
Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa	3.200: —	5.950: —*		
263 Nya triangeltorn och polygonpunkter m. m. Fa		5.200: —		
291 Resolutioner, kallelsekostnader, porto m. m. Fa		700: —	17.150: —	
Transport			155.154: —	108.188: —

Transport		155.154: —	108.188: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier	500: —		
491 Brandförsäkringspremier	300: —	800: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter, resor m. m. Fa h	500: —		
794 Tomtindelning av främmande mark Fa	2.000: —	2.500: —	158.454: —
Summa driftutgifter			266.642: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
1. STADSARKITEKTKONTOR.			
821 Inköp av inventarier Fa		1.000: —	
2. STADSINGENIÖRSKONTOR.			
821 Inköp av inventarier Fa		3.500: —	4.500: —
Summa utgifter			271.142: —
Driftinkomster.			
1. STADSARKITEKTKONTOR.			
950 Pensionsavgifter		975: —*	
951 Avgifter för byggnadslov och protokollslösen		25.000: —	
952 Kontroll		1.500: —	
953 Kopiering m. m.		1.500: —	28.975: —
2. STADSINGENJÖRSKONTOR.			
950 Pensionsavgifter		1.416: —*	
951 Mätningsförrättningar m. m.:			
Stadens egna förvaltningar	6.000: —		
Övriga	15.000: —	21.000: —	
952 Fastighetsregisterföraren, lösenmedel		10: —	22.426: —
Summa inkomster			51.401: —

5. Civilförsvar o. dyl.

5 A. Civilförsvar.

Driftutgifter.

1. CIVILFÖRSVARSBYRÅN.

Personalkostnader:				
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		5.664: —		
114 Övriga löner och arvoden:				
Vikarie för föreståndare å civilförsvarsbyrån	2.880: —			
Byggnadstekniskt biträde för granskning av byggnadsritningar Fa	400: —			
Civilförsvarschef	800: —			
Stf. civilförsvarschef	400: —	4.480: —		
115 Dyrtidstillägg Fa		1.900: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa		25: —	12.069: —	
Administrationskostnader:				
221 Trycksaker och skrivmateriel Fa		500: —		
222 Tidskrifter och litteratur Fa		100: —		
231 Transportkostnader Fa		300: —		
232 Underhåll av civilförsvarsmateriel Fa		300: —		
241 Telefoner Fa		400: —		
Hyra för förrådslokaler:				
250 Stadens förvaltningar	1.420: —*			
251 Övriga Fa	5.600: —	7.020: —		
252 Städning och belysning i expeditionslokalerna Fa		350: —	8.970: —	
Övriga underhållskostnader:				
491 Försäkringspremier Fa			200: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			500: —	21.739: —
2. UTBILDNING				
711 Utbildning av civilförsvarspliktiga män och kvinnor, anordnande av instruktionskurser m. m. Fa			4.500: —	
712 Utbildning vid av Kungl. Civilförsvarsstyrelsen anordnade instruktionskurser samt studiebesök vid civilförsvarsövningar å annan ort Fa			500: —	5.000: —
Transport				26.739: —

	Transport		26.739: —
3.	*CIVILFÖRSVARSCENTRALEN.*		
241	Telefon till civilförsvarscentralen, förläggningsplatser för aktiv personal samt rapportställena Fa	240: —	
253	Elektrisk ström för kraft, belysning och värme Fa	900: —	
411	Underhåll av belysningsbatterier Fa	500: —	
491	Försäkringspremier Fa	50: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	1.890: —
4.	*BLOCKGRUPPERNA.*		
331	Bränsle och olja till motorsprutorna Fa	400: —	
421	Underhåll av motorsprutor, slang- och annan redskap Fa	100: —	500: —
5.	*SKYDDSRUMMEN.*		
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	
792	Yttre alarmeringsanordningar Fa	600: —	800: —
	Summa utgifter		29.929: —

Driftinkomster.

Statsbidrag:		
941	Arvode till civilförsvarschef och stf. civilförsvarschef	1.200: —
942	Utbildning av civilförsvarspliktiga	3.000: —
943	Yttre alarmeringsanordningar	400: —
944	Telefonabonnemangsavgifter	160: —
	Summa inkomster	4.760: —

5 B. Utrymning och socialtjänst.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
114	Timersättning till utrymnings- och socialtjänstchefen Fa	600: —
Administrationskostnader:		
251	Hyra för förrådslokal	425: —
Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter Fa h	500: —
	Summa utgifter	1.525: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag			600: —
Summa inkomster			600: —

5 C. Familjebidrag.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
113 Löner till extra befattningshavare (bil. 5)		5.400: —	
114 Avlöning till extra arbetskraft och eventuella arvoden Fa		2.000: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		1.200: —	8.600: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorsmateriel och trycksaker		800: —	
241 Porton och telefon		1.000: —	1.800: —
Övriga utgifter:			
711 Familjebidrag Fa		150.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	150.200: —
Summa utgifter			160.600: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag å utbetalt familjebidrag			140.000: —
Summa inkomster			140.000: —

6. Brandskydd.

6 A—B. Brand- och sotningsväsen.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		165.581: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		36.500: —	
114 Övriga löner och arvoden:			
a) Verkstadsförman	250: —		
b) Sjukvikarier Fa	3.600: —		
c) Semestervikarier Fa	7.000: —		
d) Semestervikarier för brandchef och vice brandchef Fa h	1 000: —		
Transport	11.850: —	202.081: —	

Transport	11.850: —	202.081: —	
e) Skorstensfejaremästare (varav för eldstadsbesiktningar kr. 400: —)	450: —		
f) Borgarbrandkårens personal:			
1 chef 400: —			
3 förmän à 250: — 750: —			
36 manskap à 125: — .. 4.500: —	5.650: —		
g) Timpenning till borgarbrandkåren vid övningar och eldsvådor Fa..	4.000: —	21.950: —	
120 Pensionsavgifter		5.360: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..		24.657: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		5.500: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.600: —	
192 Sjukvård Fa		850: —	
193 Beklädnad för 33 man à 275: —		9.075: —	
194 Beklädnad för vikarier och förstörda kläder m. m. Fa		2.000: —	
195 Beklädnadsersättning till brandchef och vice brandchef		600: —	
196 Teknisk utbildning Fa h		300: —	
197 Komplettering och underhåll av eldrockar och vinterutrustning Fa		2.000: —	275.973: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		800: —*	
211 Kontorskostnader Fa		500: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		300: —	
241 Telefon Fa		1.500: —	
250 Hyra till fastighetsförvaltningen		34.349: —*	37.449: —
Material och driftkostnader:			
321 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer Fa		4.000: —	
322 Snickareverkstaden Fa		500: —	
325 Arbeten, diverse Fa		100: —	
326 Motordrivmedel och smörjoljor Fa ..		4.000: —	
327 Skumsläckningsmateriel Fa		200: —	
328 Rökskyddsmateriel Fa		700: —	
331 Kraftström Fa		1.000: —	
352 Värme Fa		13.000: —	
353 Lyse Fa		3.500: —	
354 Hyra för reservbelysning		200: —	
355 Tvätt och städning Fa		6.000: —	
390 Verkstadsarbeten för brandkårens behov		1.000: —*	
391 Brandsynekostnader Fa h		100: —	34.300: —
Transport			347.722: —

Transport			347.722: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Brandtelegraf och ringledningar		1.300: —	
421 Brandredskap		3.000: —	
422 Övriga inventarier		1.000: —	
491 Försäkringspremier		500: —	5.800: —
Diverse utgifter, Fa h:			
791 Oförutsedda utgifter		500: —	
792 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur för manskapsmässen		500: —	1.000: —
Summa driftutgifter			354.522: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:			
821 Anskaffning av 5 st. brandskåp jämte ledningar Fa		9.000: —	
822 Inköp av inventarier Ra:			
1 brandautomobil	35.000: —		
1 brandautomobil, del av anslag kr. 35.000: — (Stfm. 27/6 1946 § 189)	800: —		
Övriga inventarier	7.880: —	43.680: —	52.680: —
Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1			34.200: —
Summa utgifter			441.402: —

Driftinkomster.

Verkstadsarbeten:			
920 Brandväsendets egna arbeten		1.000: —*	
921 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer		7.000: —	
922 Snickareverkstaden		1.000: —	
923 Diverse arbeten		500: —	9.500: —
Övriga inkomster:			
Skötsel och körning av ambulansautomobiler:			
930 Hälsovårdsnämnden	6.000: —*		
931 Landstinget	6.000: —	12.000: —	
932 Skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp		700: —	
950 Pensionsavgifter		5.360: —*	
991 Riksförsäkringsanstalten		1.000: —	19.060: —
Summa inkomster			28.560: —

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Gemensam förvaltning.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:		
191 Olycksfallsförsäkring för kommunalarbetare	1.500: —	
192 Sjugvård och sjukavlöning för kommunalarbetare	3.000: —	4.500: —
Avgifter:		
351 Arrenden och avgälder Fa		3.000: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —
Summa utgifter		7.700: —

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Driftutgifter.

1. RÅDHUS MED ANNEX.		
351 Renhållning och städning Fa	10.200: —	
352 Sotning Fa	150: —	
353 Vatten Fa	300: —	
354 Värme Fa	9.500: —	
355 Elektrisk ström Fa	3.800: —	
411 Underhåll av fastigheter Fa	3.000: —	
412 Reparation och omändring av rättssal Ra	3.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	500: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000: —	12.000: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	42.950: —
2. KVART. NJORD NR 1.		
114 Lön till gårdskarl och eldare Fa	2.350: —	
241 Telefon	70: —	
351 Renhållning Fa	300: —	
352 Sotning Fa	100: —	
353 Vatten Fa	500: —	
354 Värme Fa	7.000: —	
355 Elektrisk ström Fa	1.500: —	
411 Underhåll av fastigheter Fa	2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	300: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 615.000: —	24.600: —*	
Transport	38.720: —	42.950: —

	Transport	38.720: —	42.950: —
721	Utskylder Fa	1.400: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	40.220: —
	3. POLISSTATION.		
351	Renhållning Fa	1.200: —	
352	Sotning Fa	100: —	
353	Vatten Fa	400: —	
354	Värme Fa	7.000: —	
411	Underhåll av fastigheten Fa	2.000: —	
412	Ändringsarbeten Ra	30.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	200: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 167.500: —	6.700: —*	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	47.700: —
	4. BRANDSTATION.		
351	Renhållning Fa	300: —	
352	Sotning Fa	200: —	
353	Vatten Fa	1.200: —	
411	Underhåll av fastigheten Fa	2.000: —	
412	Ändrings- och förbättringsarbeten Ra	8.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 967.000: —	38.700: —*	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	50.800: —
	5. TULLHUS.		
241	Telefon	70: —	
351	Renhållning Fa	50: —	
352	Sotning Fa	50: —	
353	Vatten Fa	150: —	
411	Underhåll av fastigheten Fa	1.200: —	
421	Underhåll av inventarier Fa	600: —	
491	Försäkringspremier Fa	100: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 278.000: —	11.100: —*	13.320: —
	6. DIVERSE FÖRVALTNINGSFASTIGHETER. (Mariabergets arkiv, Köttbesiktningsbyrån, barnhemmet Sommarro, Ingrid nr 1 och Heimer nr 1)		
351	Renhållning Fa	1.200: —	
352	Sotning Fa	100: —	
353	Vatten, värme och belysning Fa	3.500: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	4.500: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
	Transport	9.600: —	194.990: —

	Transport	9.600: —	194.990: —
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 286.202: —	11.400: —*	
721	Utskylder Fa	800: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	22.000: —

7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.

352	Sotning Fa	50: —	
353	Vatten Fa	100: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	500: —	
491	Försäkringspremier Fa	150: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 20.000: —	800: —*	
721	Utskylder Fa	150: —	1.750: —

8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.

351	Renhållning Fa	200: —	
352	Sotning Fa	125: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	400: —	
412	Reparations- och förbättringsarbeten (Stfm. 28/3 1946, § 91) Ra	41.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
721	Utskylder Fa	100: —	42.125: —
	Summa driftutgifter		260.865: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

821	Möblering av stadsfullmäktiges plenisal Fa		13.500: —
	Summa utgifter		274.365: —

Driftinkomster.

1. RÅDHUS MED ANNEX.

930	Hyror:		
	Stadens förvaltningar:		
	Stadskansli	12.600: —	
	Byggnadskontor	4.700: —	
	Magistrat	10.900: —	
	Stadsarkitektkontor	5.800: —	
	Stadsingenjörskontor	5.950: —	39.950: —*
	Transport		39.950: —

	Transport			39.950: —
	2. KVART. NJORD N:R 1.			
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandklinik	11.000: —		
	Uppbördsverk	4.500: —		
	Exekutionsverk	3.648: —		
	Distriktssköterskebostad	1.200: —		
	Kristidsnämnd	2.400: —		
	Föreningen Rädda Barnen	600: —	23.348: —*	
931	Övriga		21.150: —	44.498: —
	3. POLISSTATION.			
	Hyror:			
230	Stadens förvaltningar:			
	Statspolisen, exp.-lokal	1.400: —		
	Statspolisen, garage	450: —		
	Polisen	12.950: —		
	Byggnadskontoret, garage m. m.	1.500: —	16.300: —*	
931	Övriga		2.100: —	
932	Fastighetsföreningen Idolfs u. p. a. bidrag till kostnader för ändringsarbeten enl. köpekontrakt av den 28/5 1946		25.000: —	43.400: —
	4. BRANDSTATION.			
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Brandkåren		34.349: —*	
931	Bostadsförmån för brandpersonal	6.581: —		
	5 logement	900: —	7.481: —	41.830: —
	5. TULLHUS.			
931	Bostadshyror		780: —	
932	Magasinshyror		150: —	930: —
	6. DIVERSE FÖRVALTNINGSFASTIGHETER.			
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Köttbesiktningsbyrån	3.000: —		
	Barnavårdsnämnden	3.000: —		
	Högre allmänna läroverket:			
	Ingrid 1	5.200: —		
	Heimer 1	5.000: —		
	Transport	16.200: —		170.608: —

Transport	16.200: —		170.608: —
Civilförsvarsbyrån	700: —		
Byggnadskontoret, garage	200: —	17.100: —*	
931 Övriga hyror		4.480: —	21.580: —

7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.

Hyror:			
930 Stadens förvaltningar:			
Byggnadskontoret		1.050: —*	
931 Övriga hyror		692: —	1.742: —

8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.

Hyror:			
930 Stadens förvaltningar:			
Barnstugestyrelsen för barnstuga ..	175: —		
D:o för daghem	550: —		
D:o för barnkoloni	160: —	885: —*	
931 Övriga hyror		240: —	
941 Statsbidrag		27.000: —	28.125: —
Summa inkomster			222.055: —

7 C. Exploateringsfastigheter.

Driftutgifter.

353 Vatten och sotning Fa	400: —
411 Underhåll av fastigheter Fa	1.000: —
412 Underhåll av väg till Johannisberg Fa	500: —
413 Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats Fa	500: —
491 Försäkringspremier Fa	250: —
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 3.365.151: —	134.600: —*
711 Tomtmätning och tomtindelning av egen mark Fa	3.000: —
721 Utskylder Fa	15.000: —
791 Oförutsedda utgifter Fa h	200: —
Summa driftutgifter	155.450: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

811 Utläggning av järnvägsspår Ra	70.000: —	
891 Anslutningsavgifter för ledningar Ra	10.000: —	
Transport	80.000: —	155.450: —

Transport	80.000: —	155.450: —
892 Köp av fastigheten stadsägan 693 (Stfm. 25/4 1946, § 113)	15.000: —	
893 Del av köpeskilling för fastigheterna nr 3 och 4 i kv. Georg (Stfm. 29/8 1946, § 251)	62.500: —	157.500: —
Låne- och fondstat:		
Enligt bilaga 1		258.553: —
Summa utgifter		571.503: —

Driftinkomster.

Hyror och arrenden:		
930 Stadens förvaltningar:		
Fattigvårdsstyrelsen	42: —	
Grustag	1.500: —	
Tekniska verken	5.800: —	
Lantegendomsnämnden för Emaus..	600: —	
Dito för Gideonsberg, Johannisberg och Kristiansborg	4.500: —	12.442: —*
931 Övriga hyror		43.823: —
Summa driftinkomster		56.265: —

Kapitalinkomster.

Låne- och fondstat:	
Enligt bilaga 1	626.000: —
Summa inkomster	682.265: —

7 D. Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat.

Driftutgifter.

1. JORDBRUKSEGENDOMAR.

Personalkostnader:		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	14.118: —	
112 Dyrtidstillägg Fa	3.200: —	
120 Pensionsavgifter	474: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..	15.062: —	
122 Dyrtidstillägg Fa	3.400: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa	1.000: —	
192 Sjukvård Fa	300: —	37.554: —
Transport		37.554: —

Transport			37.554: —	
Administrationskostnader:				
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		1.000: —*		
241 Telefon Fa		500: —	1.500: —	
Driftkostnader:				
311 Arbetareavlöningar Fa		130.000: —		
321 Utsäde Fa		10.000: —		
322 Fodervaror till ladugården Fa		20.000: —		
323 Gödningsämnen Fa		12.000: —		
324 Förbrukningsmateriel, bilkostnader och diverse Fa		5.200: —		
331 Elektrisk ström Fa		5.000: —		
332 Ved, avverkningskostnad Fa		2.000: —		
333 Driftkostnad för traktorer Fa		4.000: —		
350 Arrenden för Emaus, Gideonsberg, Bergtorpet, Johannisberg, Kristiansborg och del av Karlsberg		5.500: —*		
351 Arrenden		1.955: —		
353 Vatten och sotning Fa		300: —		
391 Utfodring av hästar Fa	8.000: —			
392 Utfodring av får Fa	5.000: —	13.000: —	208.955: —	
Underhållskostnader, Fa:				
411 Byggnader		10.000: —		
412 Hägnader		500: —		
413 Grundförbättringar		5.000: —		
421 Hästar				
Hästskoning	1.500: —			
Veterinärkostnad	500: —	2.000: —		
422 Seldon		1.200: —		
423 Fordon och redskap		7.000: —		
491 Försäkringspremier		2.550: —	28.250: —	
Räntor:				
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 716.350: — (Malma, Nordanby, Lundby och Bjärby)			28.700: —*	
Diverse utgifter:				
721 Utskylder Fa		4.400: —		
722 Arvode till ledamöter Fa		100: —		
723 Kartering och kartläggning Ra		1.000: —		
724 Resor och representation Fa h		500: —		
725 Mjölkkontrollkostnader Fa		500: —		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	7.000: —	311.959: —
Transport				311.959: —

Transport			311.959: —
2. SKOGAR.			
Personalkostnader:			
114 Löner och arvoden :			
Jägmästare för tillsyn 700: —			
Bevakning och arbetsledning 800: —	1.500: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..	2.472: —		
122 Dyrtidstillägg Fa	600: —	4.572: —	
Underhållskostnader, Fa:			
411 Hägnader	400: —		
412 Dikning	300: —		
413 Diverse underhåll	300: —		
414 Skogsodling	1.500: —		
415 Avverkningskostnad	9.000: —		
491 Försäkringar	300: —	11.800: —	
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 150.000: —		6.000: —*	
Diverse utgifter, Fa:			
721 Utskylder	1.000: —		
731 Skogsindelning å Lunda skog	500: —	1.500: —	23.872: —
			335.831: —
4. GRUSTAG.			
Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	8.388: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	1.900: —		
120 Pensionsavgifter	264: —*		
192 Sjukvård Fa	30: —	10.582: —	
Driftkostnader:			
311 Arbetareavlöningar Fa	10.000: —		
330 Avgäld för grustäkt	1.500: —*		
331 Elektrisk ström Fa	3.000: —		
391 Övriga driftkostnader Fa	3.000: —	17.500: —	
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av maskiner	3.500: —		
431 Underhåll av väg till grustaget	1.200: —		
491 Försäkringspremier	100: —	4.800: —	
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		100: —	32.982: —
Transport			368.813: —

Transport			368.813: —
5. FRITIDSRESERVAT.			
a) Björnön:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	3.708: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	900: —		
114 Arvode till biträdande ordningsman Fa	500: —		
120 Pensionsavgift	132: —*		
241 Telefon	140: —		
351 Renhållning Fa	200: —		
411 Underhåll av byggnader Fa	1.000: —		
412 Underhåll av bryggor Fa	200: —		
413 Elektrifiering vid Halsen Fa	1.800: —		
491 Försäkringspremier Fa	300: —		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 250.000: —	10.000: —*		
711 Avverkningskostnad Fa	800: —		
712 Skogsodling Fa	100: —		
721 Utskylder Fa	850: —	20.630: —	
b) Hästholmarna:			
114 Arvode till ordningsmän Fa	3.000: —		
121 Pension enl. pensionsstat (bil. 6)	360: —		
122 Dyrtidstillägg Fa	100: —		
411 Underhåll av byggnader Fa	10.000: —		
412 Underhåll av bryggor Fa	1.000: —		
491 Försäkringspremier Fa	450: —		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 147.000: —	5.900: —*		
721 Utskylder Fa	600: —	21.410: —	42.040: —
Summa driftutgifter			410.853: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1. JORDBRUKSEGENDOMAR.				
821 Inköp av traktor, skördetröska och halmrivare (Stfm. 31/5 1946, § 146)		22.000: —		
822 Inköp av inventarier Fa h		20.000: —	42.000: —	
4. GRUSTAG.				
821 Inköp av maskiner Ra			10.000: —	
5. FRITIDSRESERVAT.				
a) Björnön:				
811 Anordnande av mindre brygga vid Halsen Ra	3.000: —			
Transport	3.000: —		52.000: —	410.853: —

Transport	3.000: —		52.000: —	410.853: —
812 Uppförande av toalettbyggnad Ra	2.000: —			
821 Livräddningsbåt och redskap Ra	700: —	5.700: —		
b) Hästholmarna:				
811 Elektrifiering av Östra holmen och Elba Ra	30.000: —			
812 Anordnande av brygga, badhytter m. m. å Västra holmen	10.000: —	40.000: —	45.700: —	97.700: —
Summa utgifter				508.553: —

Driftinkomster.

1. JORDBRUKSEGENDOMAR.

Försäljning.				
912 Jordbruksprodukter, Malma		57.000: —		
913 Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Gideonsberg och Johannisberg		141.000: —		
914 Mejeriprodukter		45.000: —		
915 Djur		12.000: —		
916 Trädgårdarna Malma och Johannisberg		2.800: —	257.800: —	
Utförda arbeten:				
921 Körningar och div. arbeten			20.000: —	
Hyror och arrenden:				
930 Hyror:				
Renhållningsverk	1.000: —*			
Svingård	1.000: —*			
931 Övriga hyror samt hyror och förmåner till fast anställda arbetare	33.000: —	35.000: —		
932 Arrenden:				
Lundby, Bjärby, Gränsta m. m. samt potatislotter		17.000: —	52.000: —	
Övriga inkomster:				
942 Diverse inkomster		2.000: —		
950 Pensionsavgifter		474: —*		
990 Renhållningsverkets andel i löner och pensioner		11.890: —*	14.364: —	344.164: —
Transport				344.164: —

Transport			344.164: —
2. SKOGAR.			
911 Skogsprodukter		18.750: —	
932 Hyra för upplag av explosiv vara ..		50: —	18.800: —
4. GRUSTAG.			
911 Försäljning av grus och sten		35.000: —	
950 Pensionsavgifter		264: —*	
990 Förrådets andel i lönekostnader		5.315: —*	40.579: —
5. FRITIDSRESERVAT.			
a) Björnön:			
932 Arrenden	5.280: —		
933 Skogsprodukter	2.200: —		
940 Nettokostnad, överföres till titel 13 E 2	13.018: —*		
950 Pensionsavgift	132: —*	20.630: —	
b) Hästholmarna:			
931 Hyror	4.875: —		
940 Nettokostnad, överföres till titel 13 E 2	16.535: —*	21.410: —	42.040: —
Summa driftinkomster			445.583: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
5. FRITIDSRESERVAT.		
a) Björnön:		
940 Nettokostnad, överföres till titel 13 E 2	5.700: —	
b) Hästholmarna:		
940 Nettokostnad, överföres till titel 13 E 2	40.000: —	45.700: —*
Summa inkomster		491.283: —

7 E. Hyresfastigheter.

Driftutgifter.

1. DIVERSE FASTIGHETER.	
351 Renhållning Fa	20.000: —
352 Sotning Fa	3.000: —
353 Vatten, värme och belysning Fa	20.000: —
355 Avgifter och hyror för lägenheter Fa	5.500: —
411 Underhåll av fastigheter Fa	75.000: —
491 Försäkringspremier Fa	7.500: —
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 3.330.334: —	133.200: —*
Transport	264.200: —

	Transport	264.200: —	
721	Utskylder Fa	16.000: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	280.700: —

2. STADSHOTELL.

111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	4.032: —	
112	Dyrtidstillägg Fa	900: —	
120	Pensionsavgift	120: —*	
121	Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)	2.109: —	
122	Dyrtidstillägg Fa	500: —	
351	Renhållning Fa	4.200: —	
352	Sotning Fa	500: —	
353	Vatten Fa	4.500: —	
354	Värme Fa	34.000: —	
411	Underhåll av fastigheten Fa	25.000: —	
421	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	1.000: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 1.100.000: —	44.000: —*	
721	Utskylder Fa	5.400: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	127.461: —

3. SUNDINSKA HUSET.

351	Renhållning Fa	500: —	
352	Sotning Fa	100: —	
353	Vatten och elström Fa	500: —	
355	Hyra till Sundinska fonden	10.000: —	
411	Underhåll av fastigheten Fa	2.000: —	
412	Ändringsarbeten (Stfm. 29/8 1946, § 242) Ra	20.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
721	Utskylder Fa	325: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	33.825: —

4. PAVILJONG I STADSPARKEN.

351	Renhållning Fa	700: —	
352	Sotning Fa	100: —	
354	Värme Fa	1.800: —	
411	Underhåll av byggnaden Fa	4.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	160: —	
530	4 % värde å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 225.000: —	9.000: —*	
721	Utskylder Fa	820: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	16.680: —
	Transport		458.666: —

	Transport		458.666: —
5. VARUMAGASIN O. DYL.			
351 Renhållning Fa		100: —	
352 Sotning Fa		50: —	
353 Vatten Fa		150: —	
411 Underhåll av fastigheter Fa		3.000: —	
412 Underhåll av järnvägsspår Fa		2.000: —	
431 Underhåll av magasinsgator Fa		2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		800: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 508.000: —		20.300: —*	
721 Utskylder Fa		1.800: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	30.300: —
6. OMNIBUSSTATION.			
411 Underhåll av byggnaden Fa		400: —	
491 Försäkringspremier Fa		50: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 30.000: —		1.200: —*	
721 Utskylder Fa		400: —	2.050: —
7. OMNIBUSGARAGE.			
411 Underhåll Fa		1.500: —	
491 Försäkringspremier Fa		100: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 248.000: —		9.900: —*	
721 Utskylder Fa		1.200: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	12.800: —
8. KARLSBERG OCH STENSBORG.			
351 Renhållning Fa		75: —	
353 Vatten och sotning Fa		100: —	
411 Underhåll av fastigheter Fa		800: —	
491 Försäkringspremier Fa		200: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 163.000: —		6.500: —*	
721 Utskylder Fa		1.700: —	9.375: —
	Summa driftutgifter		513.191: —

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:

5. VARUMAGASIN O. DYL.			
Enligt bilaga 1		40.000: —	
7. OMNIBUSGARAGE.			
Enligt bilaga 1		205.000: —	245.000: —
	Summa utgifter		758.191: —

Driftinkomster.

1. DIVERSE FASTIGHETER.

	Hyror och arrenden:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Elverk	3.000: —		
	Folkskola	2.000: —		
	Högre folkskola	2.500: —		
	Yttre fattigvård	4.800: —		
	Stora Fridnäs	8.600: —		
	Gatuförvaltning	1.000: —		
	Parkförvaltning	1.600: —		
	Natthärbärget	600: —		
	Föreningen Västmanlands Samhjälp	400: —		
	Fastighetskontor	1.400: —	25.900: —*	
931	Övriga		215.142: —	241.042: —

2. STADSHOTELL.

	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Taxeringskontor	1.860: —		
	Västerås Röda Korskår	800: —		
	Röda Korskretsen	400: —	3.060: —*	
931	Övriga		56.347: —	
932	Avgifter för vatten och värme		30.000: —	
950	Pensionsavgift		120: —*	89.527: —

3. SUNDINSKA HUSET.

931	Hyror			13.748: —

4. PAVILJONG I STADSPARKEN.

	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Ungdomsgård (Värme och underhåll)		3.000: —*	
931	Övriga		15.000: —	18.000: —

5. VARUMAGASIN O. DYL.

	Hyror och arrenden:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Hamnförvaltning	1.600: —		
	Tekniska verk	112: —	1.712: —*	
931	Övriga		26.942: —	28.654: —
	Transport			390.971: —

Transport		390.971: —
6. *OMNIBUSSTATION.*		
931 Hyra		3.280: —
7. *OMNIBUSGARAGE.*		
931 Hyra		10.000: —
8. *KARLSBERG OCH STENSBORG.*		
Hyror och arrenden:		
930 Stadens förvaltningar:		
Renhållningsverk	400: —*	
931 Övriga	3.700: —	4.100: —
Summa inkomster		408.351: —

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Driftutgifter.

791 Besiktningsavgifter Fa	100: —
Summa utgifter	100: —

7 F 2. Pensionärshem.

Driftutgifter.

a) Tenngatan:			
114 Löner och arvoden Fa:			
Gårdskarl och eldare	700: —		
Vice värd	150: —	850: —	
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		100: —	
352 Sotning Fa		80: —	
353 Lyse och vatten Fa		600: —	
354 Värme Fa		3.500: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa		1.500: —	
491 Försäkring Fa		300: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 235.000: —		9.400: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		300: —	16.700: —
b). Föreningsgatan:			
114 Löner och arvoden Fa:			
Gårdskarl och eldare	420: —		
Vice värd	75: —	495: —	
Transport		495: —	16.700: —

Transport		495: —	16.700: —
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		50: —	
352 Sotning Fa		50: —	
353 Lyse och vatten Fa		325: —	
354 Värme Fa		1.500: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa		1.000: —	
412 Omändringsarbeten Ra		6.600: —	
491 Försäkring Fa		100: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 98.000: —		3.900: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	14.190: —
c) Malmabergsgatan:			
114 Löner och arvoden Fa:			
Gårdskarl och eldare	420: —		
Vice värd	75: —	495: —	
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		50: —	
352 Sotning Fa		50: —	
353 Lyse och vatten Fa		350: —	
354 Värme Fa		2.000: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa		1.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		100: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 130.000: —		5.200: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	9.415: —
d) Jakobsbergsgatan:			
114 Löner och arvoden Fa:			
Gårdskarl och eldare	1.200: —		
Vice värd	150: —	1.350: —	
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		150: —	
352 Sotning Fa		50: —	
353 Lyse och vatten Fa		700: —	
354 Värme Fa		3.800: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa		1.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		100: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 225.000: —		9.000: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	16.420: —
e) Bomansgatan:			
114 Löner och arvoden Fa:			
Gårdskarl och eldare	1.600: —		
Vice värd	150: —	1.750: —	
Transport		1.750: —	56.725: —

Transport		1.750: —	56.725: —
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		150: —	
352 Sotning Fa		75: —	
353 Lyse och vatten Fa		700: —	
354 Värme Fa		4.500: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa		1.500: —	
491 Försäkringspremier Fa		125: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 355.000: —		14.200: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		300: —	23.370: —
f) Krutbacken:			
114 Löner och arvoden Fa		975: —	
241 Telefon Fa		70: —	
351 Renhållning Fa		100: —	
352 Sotning Fa		50: —	
353 Lyse och vatten Fa		400: —	
354 Värme Fa		2.000: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa		500: —	
491 Försäkringspremier Fa		150: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	4.445: —
Summa driftutgifter			84.540: —

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1			210.000: —
Summa utgifter			294.540: —

Driftinkomster.

a) Tenngatan:			
Hyror:			
930 Luftskyddet (garage)		720: —*	
931 Pensionärer	6.150: —		
Övriga	500: —	6.650: —	7.370: —
b) Föreningsgatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer			3.150: —
c) Malmabergsgatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer			3.150: —
Transport			13.670: —

Transport		13.670: —
d) Jakobsbergsgatan:		
931 Hyror:		
Pensionärer	4.800: —	
Gårdskarl	1.200: —	6.000: —
e) Bomansgatan:		
931 Hyror:		
Pensionärer	7.500: —	
Gårdskarl	1.200: —	8.700: —
f) Krutbacken:		
931 Hyror:		
Pensionärer	2.700: —	
Övriga	1.540: —	4.240: —
Summa inkomster		32.610: —

7 F 3. Bostadsundersökning.

Driftutgifter.

711 1946 års bostadsundersökning Fa	8.000: —
Summa utgifter	8.000: —

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Driftutgifter.

530 4 % ränta å bokfört värde kr. 300.000: — av aktier i A.-B. Arbetarebostäder	12.000: —*
4 % ränta å bokfört värde kr. 500.000: — av aktier i Byggnads A.-B. Mimer	20.000: —*
Summa utgifter	32.000: —

Driftinkomster.

971 Utdelning å aktier:	
A.-B. Arbetarebostäder 3.000 aktier	12.000: —
Byggnads A.-B. Mimer 10.000 aktier	15.000: —
Summa inkomster	27.000: —

8. Gatu- och Parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

Driftutgifter.

1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.

Personalkostnader, Fa:				
191 Olycksfallsförsäkring för kommunalarbetare	8.000: —			
192 Sjukvård och sjukavlöning för kommunalarbetare	15.000: —	23.000: —		
Administrationskostnader:				
200 Andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader	85.000: —			
Andel i avlöningskontorets kostnader	3.500: —	88.500: —*		
Underhållskostnader:				
430 Rensning av gatubrunnar, avgift till Tekniska verken	6.000: —*			
431 Underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator Fa	150.000: —			
432 Underhåll och mindre förbättringar av övriga vägar och gator Fa	120.000: —			
433 Trafikanordningar, provisoriska omläggningar o. dyl. Fa	10.000: —	286.000: —		
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	398.500: —	
2. GATUBELYSNING.				
391 Elektrisk belysning Fa			95.000: —	
3. GATURENHÅLLNING.				
350 Hyra		200: —*		
391 Sopning å allmänna platser (kapitelhjon)		4.368: —		
392 Övriga renhållningskostnader Fa		70.000: —	74.568: —	
4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.				
Personalkostnader:				
110 Förrådets andel i löner till personal vid grustaget	5.315: —*			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	4.728: —			
112 Dyrtidstillägg Fa	1.100: —			
114 Tillfällig arbetskraft: Förrådspersonal Fa	8.685: —			
Transport	19.828: —		568.068: —	

Transport		19.828: —		568.068: —
120 Pensionsavgifter		156: —*		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		2.220: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		500: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa		100: —		
192 Sjukvård Fa		30: —	22.834: —	
Administrationskostnader:				
200 Andel i byggnadskontorets administrationskostnader			500: —*	
Driftkostnader:				
321 Verktyg m. m. Fa		10.000: —		
331 Elström Fa		2.000: —		
332 Smörjoljor, drivmedel m. m. Fa		1.000: —		
350 Hyra		550: —*	13.550: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll av inventarier		15.000: —		
491 Försäkringspremier		1.000: —	16.000: —	52.884: —

5. *AUTOMOBILER, MASKINER, HÄSTAR.*

A. Automobiler:

Personalkostnader, Fa:				
114 Löner och arvoden:				
Bilförare	21.000: —			
115 Dyrtidstillägg	4.100: —	25.100: —		
Driftkostnader:				
331 Drivmedel och smörjoljor Fa	27.000: —			
341 Telefon Fa	350: —			
Hyra för garage:				
350 Stadens förvaltningar	1.900: —*			
351 Övriga Fa	1.200: —	30.450: —		
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll	11.000: —			
491 Bilskatt och försäkring	6.000: —	17.000: —	72.550: —	

B. Maskiner:

Personalkostnader, Fa:				
114 Löner och arvoden:				
Maskinskötare	15.500: —			
115 Dyrtidstillägg	3.000: —	18.500: —		
Driftkostnader:				
331 Drivmedel och smörjolja Fa	9.000: —			
Transport	9.000: —	18.500: —	72.550: —	620.952: —

Transport	9.000: —	18.500: —	72.550: —	620.952: —
Hyra:				
350 Stadens förvaltningar	300: —*			
351 Övriga Fa	500: —	9.800: —		
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll Fa	10.000: —			
422 Ombyggnad av maskiner	5.000:—			
491 Försäkringspremier	500: —	15.500: —	43.800: —	
C. Hästar:				
Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	16.128: —			
112 Dyrtidstillägg Fa	3.600: —			
120 Pensionsavgifter	480: —*	20.208: —		
Driftskostnader:				
331 Utfodring och skötsel Fa..	6.000: —			
350 Hyra	800: —*	6.800: —		
Underhållskostnader:				
421 Hästskoning Fa	1.000: —			
422 Körredskap Fa	1.200: —			
423 Inköp av vagnar och seldon Ra	4.500: —			
491 Försäkringspremier Fa	100: —	6.800: —	33.808: —	150.158: —

6. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.

Personalkostnader, Fa:			
114 Löner och arvoden	3.000: —		
192 Sjukvård	50: —	3.050: —	
Driftkostnader, Fa:			
351 Lokalomkostnader, bränsle, lyse m. m.	800: —		
391 Vattenavgift	50: —		
392 Försäkringspremier	35: —	885: —	
Underhållskostnader:			
411 Underhåll av byggnad Fa		150: —	
Räntor och avskrivningar:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 8.000: —		300: —*	4.385: —
Summa driftutgifter			775.495: —

Transport				775.495: —
Kapitalutgifter.				
Skattestat:				
1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.				
Nyanläggningar, Ra:				
811 Nyanläggningar enl. beslut i varje särskilt fall av Stfm.		385.000: —		
813 Anslag till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren		100.000: —		
814 Rikshuvudvägen med anslutning enl. Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens behovsplan		240.000: —	725.000: —	
Marklösen:				
815 Lösen av 2 st. bostadshus från Asea för utl. av rikshuvudvägen. (Jfr Stfm. 26/4 1945, § 104)		31.000: —		
816 Gatumark från tomten nr 1 i kv. Knut (Stfm. 27/9 1945, § 237)		135.000: —		
817 Diverse marklösen Fa		10.000: —	176.000: —	
2. GATUBELYSNING.				
811 Belysningsanläggningar Ra			40.000: —	
4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.				
821 Inköp av maskiner Ra			35.000: —	
5. AUTOMOBILER, MASKINER, HÄSTAR:				
A. Automobiler:				
821 Inköp av bilar Ra:				
1 lastbil (Stfm. 29/8 1946, § 244)	26.000: —			
1 personbil (dito)	2.500: —			
1 personbil, tillägg	900: —			
1 lastbil	15.000: —	44.400: —		
B. Maskiner:				
821 Inköp av arbetsmaskiner Ra		40.000: —	84.400: —	1.060.400: —
Låne- och fondstat:				
1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.				
Enligt bilaga 1				364.000: —
Summa utgifter				2.199.895: —

Driftinkomster.

1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.

941	Statsbidrag till underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	119.000: —	
942	Statsbidrag för nyanläggningar enl. av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen fastställd fördelningsplan ..	225.000: —	
943	Gatukostnadsbidrag	1.000: —	
944	Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	
951	Avgifter för utnyttjande av allmänna platser	2.000: —	
991	Riksförsäkringsanstalten	6.000: —	
992	Ersättning från Metallverken för bostadshus vid rikshuvudvägen	15.500: —	372.500: —

2. GATUBELYSNING.

990	Hamnens andel i elektrisk gatubelysning		840: —*

3. GATURENHÅLLNING.

950	Avgifter för renhållning:		
	Folkskolorna	1.000: —	
	Hamnen	1.800: —	2.800: —*

4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.

911	Inkomst av rörelsen	40.000: —	
950	Pensionsavgifter	156: —*	
991	Riksförsäkringsanstalten	300: —	40.456: —

5. AUTOMOBILER, MASKINER, HÄSTAR.

920	Personbilar	7.500: —*	
921	Lastbilar	80.000: —	
922	Jeep	10.000: —	
924	Maskiner	85.000: —	
925	Hästar	31.000: —	
950	Pensionsavgifter	480: —*	213.980: —

6. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.

951	Avgifter		1.400: —
	Summa inkomster		631.976: —

8 C. Parkförvaltning.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	25.344: —	
	Transport	25.344: —	

Transport		25.344: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		5.600: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		9.200: —	
114 Semesterersättning till timavlönad personal Fa		7.100: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		2.100: —	
120 Pensionsavgifter		729: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		3.993: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		900: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		900: —	
192 Personalens sjukvård Fa		1.000: —	
193 Sjuk- och olycksfallsavlöningar Fa		2.500: —	59.366: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		2.000: —*	
211 Kontorskostnader Fa		800: —	
212 Facklitteratur och tidningar Fa		300: —	
221 Annonser och trycksaker Fa		800: —	
231 Bilskjutsar Fa		700: —	
241 Telefon Fa		750: —	
242 Post Fa		50: —	
250 Hyra:			
Kontorslokal	1.000: —		
Förrådslokal	1.600: —	2.600: —*	
291 Föreningsavgifter Fa h		100: —	8.100: —
Materiel och driftkostnader, Fa:			
311 Växthus, bänk- och plantskolearbeten		45.000: —	
321 Förbrukningsmateriel		6.000: —	
332 Bränsle		4.000: —	
333 Gödsel		2.000: —	
353 Vatten, lyse och elkraft		1.000: —	
354 Städning och renhållning		400: —	58.400: —
Underhållskostnader:			
Inventarier och lokaler, Fa:			
421 Maskiner och redskap		5.000: —	
422 Soffor (målning och lagning)		2.500: —	
423 Växthus, drivbänkar och plantskola		4.000: —	
424 Förråds- och personallokaler		1.500: —	
491 Försäkringspremier		400: —	13.400: —
Materiel och transporter, Fa:			
431 Växtmateriel och frövaror		15.000: —	
432 Grus		2.000: —	
433 Virke		2.000: —	
434 Körslor		13.000: —	32.000: —
Transport			171.266: —

Transport			171.266: —
Parker och fåglar, Fa:			
441 Vasaparken och parken vid Aseas kontor		11.575: —	
442 Stadsparken		5.000: —	
443 Gamla kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan		3.600: —	
444 Parkerna vid Mästermans källa, Biskopstäppan, Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Gamla ridhuset, Haga, Oxbacken, Svartån, Hammarby torg, Krutkällarbacken, Tråddragareplan, Frejahöjden, esplanaderna och övriga mindre park- och gatuområden		45.000: —	
445 Rudbecksparken		6.000: —	
446 Djäkneberget		12.000: —	
447 Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvalds backe		9.000: —	
448 Elba, Östra och Västra holmarna, Kattskär och Amundsgrund		17.000: —	
449 Björnön		10.000: —	
451 Johannisbergsbadet		12.000: —	
452 Botaniska trädgården		1.800: —	
453 Slottsparken		800: —	
454 Fågelsången, Kullen och Åshagen		7.000: —	
455 Folkets park		1.200: —	
456 Fåglarna i Svartån och på Djäkneberget		3.500: —	
457 Anslag för underhåll och anläggningar åt andra kommunala förvaltningar		18.000: —	163.475: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 109.200: —			4.400: —*
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		500: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	
792 Anslag för instruktionsverksamhet Fa h		1.000: —	2.000: —
Summa driftutgifter			341.141: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:			
Nyanläggningar, Ra:			
811 Hagaparken (forts. ordn.)	12.000: —		
Transport	12.000: —		341.141: —

Transport	12.000: —		341.141: —
812 Parkområde vid Gränsgatan—Langenbergsgatan	6.000: —		
813 Stadsträdgården (forts. ordn.)	7.000: —		
814 Ny- och tillbyggnad av växthusen i stadsträdgården	17.000: —		
815 Serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet (Stfm. 27/6 1946, § 185, tilläggsanslag, förut 5.000: —)	11.000: —	53.000: —	
Övriga kapitalutgifter:			
821 Inköp av inventarier Ra:			
1 paketautomobil (Stfm. 27/6 1946, § 188)	11.100: —		
1 lastbil	14.000: —		
Övriga inventarier	27.100: —	52.200: —	105.200: —
Summa utgifter			446.341: —

Driftinkomster.

Försäljning:			
911 Blommor och dekorationer			2.000: —
Ersättning för anläggningar och underhållsarbeten:			
940 Kostnader för Björnön överföras till titel 13 E 2	10.000: —		
Kostnader för Hästholmarna överföras till titel 13 E 2	17.000: —		
Kostnader för Johannisbergsbadet överföras till titel 13 E 2	12.000: —	39.000: —*	
941 Kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan		3.600: —	
942 Slottsparken		250: —	
943 Parkområdet vid Aseas kontor		575: —	
944 Folkets park		1.200: —	
945 Bidrag från Flodinska fonden för fågelstammen i Svartån		90: —	
949 Riksförsäkringsanstalten		500: —	
950 Pensionsavgifter		729: —*	45.944: —
Summa inkomster			47.944: —

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		43.344: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		9.600: —	
114 Övriga löner och arvoden:			
Extra kontorsbiträde Fa	1.500: —		
Arvode för kranbesiktning	1.000: —		
Arvode till ordförande	300: —	2.800: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		400: —	
120 Pensionsavgifter		1.137: —*	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.100: —	
192 Olycksfallsersättning		48: —	
193 Sjukvård Fa		500: —	
194 Beklädnad till kranmaskinister Fa		500: —	59.429: —

Administrationskostnader:

200 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		4.000: —*	
211 Kontorskostnader Fa		500: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		500: —	
231 Resor och transporter Fa		200: —	
232 Ersättning för bil till tjänstebruk		850: —	
241 Telefoner Fa		1.500: —	
242 Post Fa		150: —	
Lokalkostnader:			
250 Hyra för hamnkontor	1.600: —*		
251 Värme och städning Fa	2.000: —	3.600: —	
291 Provision å hamnavgiftsuppbörden Fa		1.050: —	
292 Övriga administrationskostnader:			
Ansvarsförsäkring Fa	1.300: —		
Föreningsavgifter Fa	500: —	1.800: —	14.150: —

Driftkostnader:

311 Kranskötare Fa		40.000: —	
312 Besättningsmän, bogserbåten Fa		5.000: —	
313 Dyrtidstillägg Fa		1.100: —	
Belysning:			
350 Gatubelysning	840: —*		
351 Övrig belysning, inkl. fyrlampor Fa	5.000: —	5.840: —	
Transport		51.940: —	73.579: —

Transport		51.940: —	73.579: —
350 a) Renhållning		1.800: —*	
352 Värme i verkstad äldre hamnen Fa		900: —	
391 Övriga kostnader, kranar och maskiner Fa		35.000: —	
392 Kostnader för bogserbåten Fa		7.000: —	
393 Kostnader för motorbåten Fa		1.000: —	97.640: —
Verkstaden, Fa:			
401 Avlöningar		20.000: —	
402 Materialanskaffning		10.000: —	
403 Underhåll av maskiner och verktyg		1.000: —	
404 Förbrukningsmateriel		1.000: —	
405 Strömförbrukning		2.000: —	
406 Värme och vatten		2.700: —	
407 Renhållning		900: —	
408 Diverse kostnader		400: —	38.000: —
Underhåll av hamnanläggningar, Fa:			
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken		22.000: —	
411 a) Reparation av Sandskärs fyr		1.000: —	
412 Hamnskjul		300: —	
413 Järnvägsspår		6.400: —	
414 Grusning		500: —	
415 Pontoner		1.500: —	
416 Nordenhaags f. d. kontorsbyggnad (Stfm. 28/3 1946, § 79)	2.000: —		
Tilläggsanslag för Nordenhaags f. d. kontorsbyggnad	2.000: —	4.000: —	35.700: —
Underhåll av maskiner och inventarier, Fa:			
421 Hamnmaskiner		35.000: —	
422 Övriga inventarier		200: —	
423 Säkerhetsanordningar		1.700: —	
424 Reparation av gripskopor		3.000: —	
425 Reparation av bogserbåten		3.000: —	
426 Bilvåg		300: —	
427 Tilläggsanslag för gripanordning (Stfm. 27/6 1946, § 191)		3.950: —	
428 Materiel till polypgripskopan (Stfm. 27/6 1946, § 192)	6.000: —		
428 a) Arbetskostnader till dito	5.000: —	11.000: —	58.150: —
Övriga underhållskostnader:			
491 Brandförsäkring Fa		550: —	
492 Sjöförsäkring		3.937: —	4.487: —
Transport			307.556: —

Transport			307.556: —
Avgifter till finansförvaltningen:			
530 Ränta å lån med Kungl. Majt:s tillstånd	96.483: —		
Amortering å lån med Kungl. Maj:ts tillstånd	174.459: —	270.942: —*	
531 Hamnens andel i anslag för flerårig uttaxering		68.046: —	338.988: —
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		400: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		2.500: —	
792 Isbrytning Fa		10.000: —	12.900: —
Summa driftutgifter			659.444: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:		
821 Inköp av diverse inventarier till verkstad Fa	1.000: —	
Låne- och fondstat:		
Enligt bilaga 1	1.407.000: —	1.408.000: —
Summa utgifter		2.067.444: —

Driftinkomster.

Verkstaden:		
921 Hamnens egna arbeten	30.000: —	
922 Andra arbeten	10.000: —	40.000: —
Hyror:		
931 Båtplatser	9.600: —	
932 Upplagsplatser	15.000: —	
933 Varuskjul	2.155: —	
934 Markhyror för fasta upplag	25.415: —	
935 Kranhyror	130.000: —	
936 Övriga hyror	6.584: —	188.754: —
Hamnavgift för varor:		
951 Ångfartyg i regelbunden trafik	15.000: —	
952 Andra fartyg	70.000: —	85.000: —
Hamnavgift för fartyg:		
953 Ångfartyg	35.000: —	
954 Segelfartyg	2.000: —	
955 Pråmfartyg	8.000: —	45.000: —
Transport		358.754: —

Transport		358.754: —
Andra avgifter:		
950 Pensionsavgifter	1.137: —*	
956 Bogsering	20.000: —	
957 Motorbåtstransporter	1.000: —	
958 Bilvåg	2.000: —	24.137: —
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster		2.000: —
Summa driftinkomster		384.891: —
992 Överskjutande utgifter att regleras å finansförvaltningens stat		275.553: —
Summa inkomster		660.444: —

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Driftutgifter.

114 Löner och arvoden Fa	1.000: —	
231 Bilkostnader för inspektion m. m. Fa	300: —	
351 Hyra för hangar	6.000: —	
431 Underhåll av fältet med byggnader Ra	10.000: —	
432 Underhåll av väg Fa	500: —	
433 Markering m. m. Fa	500: —	18.300: —
Räntor:		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 32.000: —		1.300: —*
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —
Summa driftutgifter		20.600: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:	
821 Inköp av maskiner Ra	8.000: —
Summa utgifter	28.600: —

Driftinkomster.

931 Hyra för hangarer	6.500: —
951 Avgifter	1.000: —
Summa inkomster	7.500: —

10 D. Färjor och ångslupar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		9.456: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		2.100: —	
114 Övriga löner och arvoden:			
Redare	500: —		
Övrigt befäl Fa	5.100: —		
Besättningsmän Fa	4.550: —		
Biljettförsäljerska Fa	1.500: —		
Extra betjäning sön- och helgdagar Fa	900: —	12.550: —	
120 Pensionsavgifter		324: —*	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		280: —	
192 Sjukvård Fa		50: —	24.760: —
Administrationskostnader:			
221 Annonsering och trycksaker Fa			300: —
Driftkostnader, Fa:			
331 Bränsle		8.400: —	
332 Smörjoljor, fotogen och diverse		1.400: —	9.800: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av fartyg		5.000: —	
422 Underhåll av inventarier		100: —	
491 Försäkringspremier		3.000: —	8.100: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			400: —
Summa utgifter			43.360: —

Driftinkomster.

Avgifter:	
950 Pensionsavgifter	324: —*
951 Persontrafik	30.000: —
952 Godstrafik	175: —
Summa inkomster	30.499: —

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Driftutgifter.

530 4 % ränta å bokfört värde kr. 200.000: — av aktier i Västerås Omnibus A.-B.	8.000: —
Summa utgifter	8.000: —

11. Industriella verk.

11 A. Gasverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:			
111 Löner till personal på stat:			
1. Enligt lönestat (bil. 4)	8.496: —		
2. Dyrtidstillägg Fa	1.900: —	10.396: —	
112 Löner till extra personal Fa:			
1. Enligt lönestat (bil. 5)	3.120: —		
2. Dyrtidstillägg	700: —	3.820: —	
110 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)		52.300: —*	
116 Pensioner:			
1. Enligt pensionsstat (bil. 6)	18.001: —		
2. Dyrtidstillägg Fa	4.000: —		
3. Pensionsavgifter	267: —*		
4. Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 9)	700: —*	22.968: —	89.484: —
2. Lokalkostnader:			
120 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)			6.800: —*
3. Underhållskostnader:			
130 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)			8.400: —*
4. Materielkostnader:			
140 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)			2.500: —*
5. Allmänna kostnader:			
153 Annonser och reklam Fa		500: —	
154 Resor och representation Fa		1.000: —	
158 Utskylder Fa		3.700: —	
159 Övriga allmänna omkostnader: Föreningsavgifter Fa		1.200: —	
150 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)		17.000: —*	23.400: —
8. Räntor och avskrivningar:			
184 Avskrivning på rörelsetillgångar: Kundförluster Fa		500: —	
Transport		500: —	130.584: —

	Transport		500: —	130.584: —	
180 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9):					
Räntor		4.000: —			
Avskrivningar		2.100: —	6.100: —*	6.600: —	137.184: —
2. TILLVERKNING.					
1. Personalkostnader:					
211 Löner till personal på stat:					
1. Enligt lönestat (bil. 4)		41.688: —			
2. Dyrtidstillägg Fa		9.200: —	50.888: —		
212 Löner till extra personal Fa:					
1. Enligt lönestat (bil. 5)		3.120: —			
2. Dyrtidstillägg		700: —			
3. Tillfällig personal		8.000: —	11.820: —		
216 Pensioner:					
3. Pensionsavgifter			1.323: —*	64.031: —	
2. Lokalkostnader:					
221 Hyror och arrenden			2.800: —*		
222 Uppvärmning Fa			1.500: —		
224 Städning och renhållning Fa			2.000: —	6.300: —	
3. Underhållskostnader:					
231 Byggnader (ugnar) Fa			16.000: —		
Ommurning av ugnar Ra h			20.000: —		
233 Övriga fasta anläggningar Fa			15.000: —		
234 Maskiner och apparater Fa			8.000: —		
234 a) Utbyte av kylare jämte uppvärmningsanordning för gasklockan Ra (Stfm. 26/9 1946, § 271)			35.000: —		
235 Verktyg och inventarier Fa			2.000: —	96.000: —	
4. Materialkostnader, Fa:					
241 Oljor			2.000: —		
242 Förbrukningsmaterial			1.500: —		
224 Gaskol			550.000: —		
245 Reningsmassa			2.500: —		
246 Vatten			2.000: —	558.000: —	
5. Allmänna kostnader, Fa:					
257 Laboratoriekostnader				1.000: —	
7. Kraftinköp, Fa:					
272 Elström				8.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:					
281 Ränta på fasta tillgångar			10.200: —		
282 Avskrivningar på fasta tillgångar			37.400: —	47.600: —*	780.931: —
	Transport				918.115: —

Transport				918.115: —
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
1. Enligt lönestat (bil. 4)	5.136: —			
2. Dyrtidstillägg Fa	1.200: —	6.336: —		
Andel i vattenverkets lön till förmän		2.500: —		
316 Pensioner:				
3. Pensionsavgifter		156: —*		
312 Löner till extra personal Fa:				
3. Tillfällig personal		1.000: —	9.992: —	
2. Underhållskostnader, Fa:				
332 Ledningsnät		25.000: —		
335 Verktyg och inventarier		1.500: —	26.500: —	
6. Mätningskostnader, Fa:				
361 Ombyte av mätare		3.000: —		
362 Underhåll av mätare		6.000: —		
363 Anskaffning av mätare		5.000: —		
364 Gaspolletter		2.500: —	16.500: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta på fasta tillgångar		16.800: —		
382 Avskrivning på fasta tillgångar		24.100: —	40.900: —*	93.892: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET, Fa:				
413 Arbetslöner och material				3.500: —
Summa driftutgifter				1.015.507: —

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:	
Enligt bilaga 1	806.100: —
Summa utgifter	1.821.607: —

Driftinkomster.

1. Förbrukningsavgifter:		
511 Gasavgifter från enskilda		650.000: —
2. Försäljningsinkomster:		
521 Egen tillverkning:		
Koks och tjära		375.000: —
523 Utförda installationsarbeten		4.000: —
3. Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	65: —	
533 Från befattningshavare	1.300: —	
Transport	1.365: —	1.029.000: —

Transport		1.365: —	1.029.000: —
534 Andel i gemensamma hyresinkomster (bil. 9):			
Staden	2.700: —		
Övriga	200: —	2.900: —*	4.265: —
4. Övriga inkomster:			
541 Ersättningar från Riksförsäkringsanstalten		1.500: —	
542 Pensionsavgifter	1.746: —		
543 Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 9)	700: —	2.446: —	3.946: —*
7. Ränteinkomster:			
571 Ränta på utestående anslutningsavgifter			200: —*
Summa driftinkomster			1.037.411: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar:		
981 Förvaltning	2.100: —	
982 Tillverkning	37.400: —	
983 Distribution	24.100: —	63.600: —
Summa inkomster		1.101.011: —

11 B. Elektricitetsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:			
111 Löner till personal på stat:			
1. Enligt lönestat (bil. 4)	22.572: —		
2. Dyrtidstillägg Fa	5.000: —	27.572: —	
112 Löner till extra personal Fa:			
1. Enligt lönestat (bil. 5)	7.100: —		
2. Dyrtidstillägg	1.600: —	8.700: —	
3. Tillfällig personal		2.000: —	
110 Andel i gemensamma kostnader		126.339: —*	
116 Pensioner:			
1. Enligt pensionsstat (bil. 6)	14.040: —		
2. Dyrtidstillägg Fa	3.100: —		
3. Pensionsavgifter	759: —*		
4. Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 9)	1.235: —*	19.134: —	183.745: —
Transport			183.745: —

Transport			183.745: —	
2. Lokalkostnader:				
120 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)			16.200: —*	
3. Underhållskostnader:				
130 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)			20.100: —*	
4. Materialkostnader:				
140 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)			6.000: —*	
5. Allmänna kostnader:				
153 Annonser och reklam Fa		12.000: —		
154 Resor och representation Fa		2.000: —		
158 Utskylder Fa		55.000: —		
159 Övriga allmänna kostnader Fa:				
Föreningsavgifter		2.000: —		
150 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)		40.800: —*	111.800: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:				
Kundförluster Fa		2.000: —		
180 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9):				
Räntor	9.600: —			
Avskrivningar	5.100: —	14.700: —*	16.700: —	354.545: —
2. TILLVERKNING.				
1. Personalkostnader:				
211 Löner till personal på stat:				
1. Enligt lönestat (bil. 4)	4.032: —			
2. Dyrtidstillägg Fa	900: —	4.932: —		
212 Löner till extra personal Fa:				
3. Tillfällig personal		1.000: —		
216 Pensioner:				
3. Pensionsavgifter		141: —*	6.073: —	
2. Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden:				
Staden	3.000: —*			
Övriga Fa	1.500: —	4.500: —		
222 Uppvärmning Fa		300: —	4.800: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
231 Byggnader	1 000: —			
234 Maskiner och instrument	1.000: —	2.000: —		
Transport		2.000: —	10.873: —	354.545: —

	Transport	2.000: —	10.873: —	354.545: —
4. Materialkostnader, Fa:				
241 Oljor	100: —			
242 Förbrukningsmaterial	100: —	200: —		
7. Kraftinköp, Fa:				
272 Elkraft		1.050.000: —		
273 Elkraft för vattendestillering		200: —	1.052.400: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på fasta tillgångar		500: —		
282 Avskrivning på fasta tillgångar		2.200: —	2.700: —*	1.065.973: —
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
1. Enligt lönestat (bil. 4)	58.926: —			
2. Dyrtidstillägg Fa	13.000: —	71.926: —		
316 Pensioner:				
3. Pensionsavgifter		1.833: —*		
312 Löner till extra personal Fa:				
3. Tillfällig personal		1.000: —	74.759: —	
2. Lokalkostnader:				
321 Hyror och arrenden:				
Staden		112: —*		
Övriga Fa		1.988: —	2.100: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
331 Byggnader		1.500: —		
332 Ledningsnät		160.000: —		
333 Övriga fasta anläggningar:				
Ställverk		25.000: —		
334 Transformatorer		20.000: —		
335 Verktyg och inventarier		15.000: —		
336 Fordon		15.000: —		
337 Gatubelysning		45.000: —	281.500: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
342 Förbrukningsmateriel			500: —	
6. Mätningskostnader, Fa:				
361 Ombyte av mätare		7.000: —		
362 Underhåll av mätare		10.000: —		
363 Anskaffning av mätare		50.000: —	67.000: —	
	Transport		425.859: —	1.420.518: —

Transport		425.859: —	1.420.518: —
3. Räntor och avskrivningar:			
381 Ränta på fasta tillgångar	44.900: —		
382 Avskrivning på fasta tillgångar	79.700: —	124.600: —*	
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
413 Arbetslöner och materiel, Fa		52.000: —	602.459: —
Summa driftutgifter			2.022.977: —

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:	
Enligt bilaga 1	257.400: —
Summa utgifter	2.280.377: —

Driftinkomster.

1. Förbrukningsavgifter:			
511 Enskild strömförbrukning			2.500.000: —
512 Allmän belysning			95.000: —
2. Försäljningsinkomster:			
523 Utförda installationsarbeten		57.000: —	
521 Destillerat vatten		1.000: —	58.000: —
3. Hyresinkomster:			
534 Andel i gemensamma hyresinkomster:			
Staden		6.700: —	
Övriga		300: —	7.000: —*
4. Övriga inkomster:			
541 Ersättningar från Riksförsäkringsanstalten		3.600: —	
542 Pensionsavgifter	2.733: —		
543 Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 9)	1.235: —	3.968: —	7.568: —*
7. Ränteinkomster:			
571 Ränta på utestående anslutningsavgifter			300: —*
Summa driftinkomster			2.667.868: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar:		
981 Förvaltning	5.100: —	
982 Tillverkning	2.200: —	
983 Distribution	79.700: —	87.000: —*
Summa inkomster		2.754.868: —

12. Hälso- och sjukvård.

12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

110 Andel i lön till vaktmästare vid kött-besiktningsbyrån		4.224: —*	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		32.358: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		7.200: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		6.048: —	
114 Övriga löner och arvoden:			
Vikarier för tjänsteläkare Fa		1.200: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		1.400: —	
120 Pensionsavgifter		1.017: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil 6)		8.053: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.800: —	
Sex distriktssjuksköterskor ersättning för bostad, värme och lyse Fa			
190 Stadens förvaltningar		1.200: —*	
191 Övriga	7.100: —		
Dispensärsköterska, ersättning för bostad, värme och lyse Fa	1.150: —		
Beräknade ytterligare värmekostnader Fa	700: —	8.950: —	
192 Olycksfallsförsäkring Fa		100: —	
193 Läkare och sjukvård Fa		100: —	73.650: —

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader Fa		100: —	
212 Tidskrifter och litteratur Fa		125: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		1.400: —	
231 Resor och transporter:			
Ersättning för hållande av velocipeder samt för bussresor	1.040: —		
Inspektionsresor och övriga resor Fa	650: —	1.690: —	
241 Telefon Fa		1.100: —	
242 Post Fa		75: —	
251 Lokalkostnader			
Hyra och värme för hälsovårdsnämndens byrå Fa	1.100: —		
Städning och lyse Fa	700: —	1.800: —	6.290: —
Transport			79.940: —

Transport				79.940: —
Driftkostnader för ambulansautomobilen:				
390 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll			6.000: —*	
391 Övriga driftkostnader och reparationer Fa			3.500: —	
392 Inventarier för ambulansautomobilen Fa			250: —	9.750: —
Underhållskostnader, Fa:				
491 Försäkringspremier			5: —	
492 Underhåll av inventarier och dylikt			100: —	105: —
Övriga utgifter:				
Analyser Fa				
690 Stadens förvaltningar		450: —*		
691 Övriga		450: —	900: —	
692 Skyddsympning Fa			1.300: —	
693 Kostnader för profylaktiska åtgärder			300: —	
694 Desinfektion Fa			500: —	
695 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning				
Fast årsavgift (Stfm. 31/8 1922, § 146)		3.600: —		
Bidrag till driftkostnader (Stfm. 31/8 1922 § 146 och 25/8 1938 § 133)		7.812: —	11.412: —	
696 Råttutrotning Fa			3.000: —	
697 Ersättning till jourhavande läkare Fa h			1.300: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h			200: —	18.912: —
Summa utgifter				108.707: —

Driftinkomster.

Bidrag:			
941 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden		650: —	
942 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssjuksköterskorna		4.800: —	5.450: —
Avgifter:			
950 Pensionsavgifter		1.017: —*	
951 Ambulansutryckningar		2.500: —	
953 Protokollslösen		1.000: —	4.517: —
Summa inkomster			9.967: —

12 A 3. Poliklinik.

Driftutgifter.

114 Arvode till läkare		4.000: —	
Arvode till polikliniksköterska Fa h..		1.200: —	
Ersättning till semestervikarie Fa h..		50: —	5.250: —
251 Lokalkostnader:			
Hyra		600: —	
Värme, lyse och städning		600: —	1.200: —
691 Övriga utgifter			200: —
Summa utgifter			6.650: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag	4.000: —
Summa inkomster	4.000: —

12 A 5. Bostadsinspektion.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		4.032: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		900: —	4.932: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		50: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		100: —	
231 Resor och transporter:			
Ersättning för hållande av velociped samt bussresor		100: —	
241 Telefon Fa		180: —	
251 Lokalkostnader:			
Hyra och värme Fa	550: —		
Städning och lyse Fa	200: —	750: —	1.180: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			75: —
Summa utgifter			6.187: —

Driftinkomster.

951 Ohyresinspektioner	25: —
Summa inkomster	25: —

12 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

690 Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandkliniken			11.000: —*
691 Västerås stads förening mot tuberkulos			3.000: —
692 Fri tandvård Fa			4.000: —
Summa utgifter			18.000: —

13. Allmän hygien.

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

111 Löner till personal på stat:			
1. Enligt lönestat (bil. 4)	21.356: —		
2. Dyrtidstillägg Fa	4.700: —	26.056: —	
112 Löner till extra personal Fa			
1. Enligt lönestat (bil. 5)	14.040: —		
2. Dyrtidstillägg	3.100: —	17.140: —	
110 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)		31.200: —*	
116 Pensioner:			
1. Enligt pensionsstat (bil. 6)	23.594: —		
2. Dyrtidstillägg Fa	5.200: —		
3. Pensionsavgifter	714: —*		
4. Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 9)	300: —*	29.808: —	104.204: —

2. Lokalkostnader:

120 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)			4.000: —*

3. Underhållskostnader:

130 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)			5.000: —*

4. Materialkostnader:

140 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)			1.500: —*

5. Allmänna kostnader:

154 Resor och representation Fa		1.500: —	
158 Utskylder Fa		3.200: —	
150 Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)		10.200: —*	14.900: —

8. Räntor och avskrivningar:

184 Avskrivning på rörelsetillgångar:			
Kundförluster Fa		600: —	
Transport		600: —	129.604: —

	Transport		600: —	129.604: —	
180	Andel i gemensamma kostnader (bil. 9)				
	Räntor	2.400: —			
	Avskrivningar	1.200: —	3.600: —*	4.200: —	133.804: —
	2. TILLVERKNING.				
	1. Personalkostnader:				
211	Löner till personal på stat:				
	1. Enligt lönestat (bil. 4) ..	4.728: —			
	2. Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	5.828: —		
212	Löner till extra personal Fa :				
	3. Tillfällig personal		1.000: —		
216	Pensioner:				
	3. Pensionsavgifter		141: —*	6.969: —	
	2. Lokalkostnader:				
221	Hyror och arrenden		375: —		
222	Uppvärmning Fa		825: —	1.200: --	
	3. Underhållskostnader, Fa:				
231	Byggnader och brunnar		4.000: —		
234	Maskiner och instrument		3.000: —		
235	Verktyg och inventarier		500: —	7.500: —	
	4. Materialkostnader, Fa				
241	Oljor		500: —		
242	Förbrukningsmaterial		200: —	700: —	
	5. Allmänna kostnader:				
257	Laboratoriekostnader Fa		1.000: —		
258	Anordnande av infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö, Ra (Stfm. 26/9 1946, § 290)		30.000: —	31.000: —	
	7. Kraftinköp, Fa:				
272	Elström			50.000: —	
	8. Räntor och avskrivningar:				
281	Ränta på fasta tillgångar		11.000: —		
282	Avskrivning på fasta tillgångar		17.300: —	28.300: —*	125.669: —
	3. DISTRIBUTION.				
	1. Personalkostnader:				
311	Löner till personal på stat:				
	1. Enligt lönestat (bil. 4)	24.810: —			
	2. Dyrtidstillägg Fa	5.500: —			
		30.310: —			
	Avgår gasverkets del i förmanslöner	2.500: —	27.810: —		
	Transport		27.810: —		259.473: —

Transport		27.810: —		259.473: —
312 Löner till extra personal, Fa:				
1. Enligt lönestat (bil. 5) ..	6.000: —			
2. Dyrtidstillägg	1.400: —			
3. Tillfällig personal	2.500: —			
9. Löner för bilgastillverkning	6.000: —	15.900: —		
316 Pensioner:				
3. Pensionsavgifter		804: —*	44.514: —	
2. Lokalkostnader:				
321 Hyror och arrenden		3.000: —*		
322 Uppvärmning Fa		7.000: —	10.000: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
331 Byggnader och fasta anläggningar ..		6.000: —		
332 Ledningsnät:				
1. Vattenledningar	70.000: —			
2. Avloppsledningar	45.000: —	115.000: —		
334 Maskiner och instrument		5.000: —		
9. Underhåll av bilgasanläggningar..		4.000: —		
335 Verktyg och inventarier		8.000: —		
336 Personbil		4.000: —	142.000: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
341 Oljor		500: —		
9. Oljor för bilgastillverkning		400: —		
342 Förbrukningsmaterial		1.000: —		
9. För bilgastillverkning		400: —	2.300: —	
5. Allmänna kostnader, Fa:				
357 Laboratoriekostnader			500: —	
6. Mätningskostnader, Fa:				
361 Ombyte av mätare..................		2.000: —		
362 Underhåll av mätare		5.000: —		
363 Anskaffning av mätare		9.000: —	16.000: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
572 Elström		18.000: —		
9. För bilgastillverkning		8.000: —	26.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta på fasta tillgångar		127.700: —		
382 Avskrivningar på fasta tillgångar ..		165.400: —	293.100: —*	534.414: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.				
413 Arbete och material Fa				10.000: —
Summa driftutgifter				803.887: —

Transport			803.887: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
86 Inköp av två lastautomobiler (Stfm 31/1 1946, § 24 och 27/6 1946, § 174)		21.000: —	
Inköp av två lastautomobiler		30.000: —	51.000: —
Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1			384.900: —
Summa utgifter			1.239.787: —

Driftinkomster.			
1. Förbrukningsavgifter:			
511 Vattenavgifter			650.000: —
2. Försäljningsinkomster:			
521 Metangasförsäljning (bilgas)		26.500: —	
523 Utförda installationsarbeten		11.000: —	
524 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar		6.000: —*	43.500: —
3. Hyresinkomster:			
531 Från utomstående		550: —	
533 Från befattningshavare		700: —	
534 Andel i gemensamma hyresinkomster (bil. 9)			
Staden	1.600: —		
Övriga	100: —	1.700: —*	2.950: —
4. Övriga inkomster:			
541 Ersättningar från Riksförsäkringsanstalten		900: —	
542 Pensionsavgifter	1.659: —		
543 Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 9)	300: —	1.959: —	2.859: —*
7. Ränteinkomster:			
571 Ränta på utestående anslutningsavgifter			500: —*
Summa driftinkomster			699.809: —

Kapitalinkomster.		
Skattestat:		
Avskrivningar på fasta tillgångar:		
981 Förvaltning	1.200: —	
982 Tillverkning	17.300: —	
983 Distribution	165.400: —	183.900: —*
Summa inkomster		883.709: —

13 C 1. Renhållningsverk.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

100 Andel i jordbruksegendomarnas löner och pensioner		11.890: —*	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		49.947: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		11.000: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		2.460: —	
114 Arvode till ordförande	300: —		
Semesterersättning till arbetare Fa	5.400: —	5.700: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		600: —	
120 Pensionsavgifter		1.476: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		14.100: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		3.200: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.200: —	
192 Sjukvård Fa		800: —	102.373: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader	600: —		
Andel i revisionskostnader	650: —	1.250: —*	
211 Kontorskostnader Fa		1.200: —	
241 Telefon Fa		500: —	
250 Lokalkostnader:			
Hyra för kontor		1.000: —*	
251 Värme, lyse och städning Fa		900: —	4.850: —
Driftkostnader:			
311 Extra arbetare och gatusopning Fa		66.000: —	
321 Torvmull Fa		4.000: —	
331 Kraftström Fa		600: —	
351 Lokalkostnader			
Hyra för omklädningsrum Fa	450: —		
Värme, lyse och gas Fa	800: —		
Garagehyra	1.250: —	2.500: —	
352 Bilskatt och försäkring Fa		4.000: —	
391 Drivmedel och smörjmedel för bilar Fa		14.000: —	
392 Utfodring av hästar Fa		1.000: —	92.100: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Fabriksbyggnader och maskiner		800: —	
412 Underhåll av avstjälpningsplatser		15.000: —	
421 Hästar och fordon			
Hästskoning	150: —		
Transport	150: —	15.800: —	199.323: —

Transport	150: —	15.800: —	199.323: —
Veterinärkostnader	25: —		
Seldon, täcken och presenningar	300: —	475: —	
422 Automobiler		10.000: —	
423 Kärl		4.000: —	
424 Beklädnadspersedlar		2.500: —	
425 Övriga inventarier		3.000: —	
491 Försäkringspremier		300: —	36.075: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 10.000: — (pudrettfabrik)			400: —*
Diverse utgifter:			
711 Utredningskostnad för nytt renhållningsverk Fa		500: —	
712 Inköp av sopkärl för försäljning Fa		10.000: —	
791 Oförutsedda utgifter, resor och representation Fa h		700: —	11.200: —
Summa driftutgifter			246.998: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:	
821 Anskaffning av 2 st. lastautomobiler (Stfm. 27/6 1946 § 188)	33.800: —
Summa utgifter	280.798: —

Driftinkomster.

Försäljning:		
911 Stallströ och sopor	500: —	
912 Torvmullspudrett	2.500: —	
913 Torvmull	200: —	
914 Försäljning av sopkärl	10.000: —	13.200: —
Utförda arbeten:		
920 Uppsamling och transport av svinmat		6.500: —*
Avgifter:		
950 Pensionsavgifter	1.476: —*	
951 Hämtningsavgifter	87.000: —	88.476: —
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster		1.000: —
Summa inkomster		109.176: —

13 C 2. Svingård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..	1.302: —	
122 Dyrtidstillägg Fa	300: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa	50: —	
192 Sjukvård Fa	25: —	1.677: —
Rörelsekostnader:		
311 Arbetareavlöningar Fa	5.000: —	
320 Uppsamling och transport av svinmat Fa	6.500: —*	
321 Inköp av grisar Fa	5.000: —	
322 Kraftfoder Fa	20.000: —	
341 Körningar Fa	1.000: —	
350 Hyra		
Ladugården m. fl. byggnader	1.000: —*	
351 Bränsle och lyse Fa	1.150: —	39.650: —
Underhållskostnader, Fa:		
421 Underhåll av inventarier och hus	1.500: —	
491 Försäkringspremier	100: —	
493 Veterinärkostnader	500: —	2.100: —
Räntor:		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 110.000: —		4.400: —*
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —
Summa utgifter		47.927: —

Driftinkomster.

911 Försäljning av svin	47.927: —
Summa inkomster	47.927: —

13 D. Varmbadhus.

Driftutgifter.

Personalkostnader:	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	16.104: —
112 Dyrtidstillägg Fa	3.600: —
Transport	19.704: —

Transport		19.704: —	
114 Övriga löner och arvoden:			
Baderskor och tvätterskor m. fl. Fa	21.450: —		
Vikarier och extra hjälp Fa	4.000: —		
Kontrollant	1.500: —	26.950: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		4.500: —	
120 Pensionsavgifter		393: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..		5.670: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.300: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		250: —	
192 Sjukvård Fa		250: —	59.017: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Konstorskostnader		100: —	
221 Annonsering och trycksaker		1.200: —	
241 Telefon		200: —	1.500: —
Driftkostnader, Fa:			
321 Förbrukningsmateriel		8.000: —	
331 Kraftström		600: —	
332 Bränsle		35.000: —	
333 Tvätt, extra hjälp		600: —	
351 Lyse, städning och renhållning		4.000: —	48.200: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Badhusbyggnaden		6.000: —	
412 Pannor och ledningar		5.000: —	
421 Inventarier		1.500: —	
422 Linne		5.000: —	
491 Försäkringspremier		350: —	17.850: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000: —			12.000: —*
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		500: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		233: —	733: —
Summa utgifter			139.300: —

Driftinkomster.

931 Hyror:		
Personalen	1.605: —	
Övriga	930: —	2.535: —
950 Pensionsavgifter		393: —*
951 Badavgifter		115.000: —
960 Simundervisningsbad		5.062: —*
Summa inkomster		122.990: —

13 E 1. Kallbadhus.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
114 Löner och arvoden:			
Biljettförsäljerska och bitr. simlärare Fa	1.000: —		
Kontrollant	200: —	1.200: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		10: —	1.210: —
Administrationskostnader:			
221 Annonsering och trycksaker Fa			85: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten		3.000: —	
491 Försäkringspremier		80: —	3.080: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 80.000: —			3.200: —*
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			25: —
Summa utgifter			7.600: —

Driftinkomster.

951 Badavgifter och hyror	1.500: —
Summa inkomster	1.500: —

13 E 2. Anordningar för friluftsliv.

Driftutgifter.

FRITIDSRESERVAT.

Björnön:		
220 Fastighetsförvaltningens andel i kostnader	18.718: —	
Parkförvaltningens andel i kostnader	10.000: —	28.718: —*
Hästholmarna:		
220 Fastighetsförvaltningens andel i kostnader	56.535: —	
Parkförvaltningens andel i kostnader	17.000: —	73.535: —*
Johannisbergsbadet:		
220 Parkförvaltningens andel i kostnader		12.000: —*
Summa utgifter		114.253: —

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg och saluhall.

Driftutgifter.

114 Kostnad för utsättande av bord på salutorg Fa			100: —
Arvode till torguppsyningsman			1.200: —
Summa utgifter			1.300: —

Driftinkomster.

951 Torgavgifter			4.000: —
Summa inkomster			4.000: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		5.136: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		1.200: —	
114 Övriga löner och arvoden:			
1:ste besiktningsveterinär	3.000: —		
Vikarie för 1:ste besiktningsveterinären	150: —		
Mikroskopister	650: —		
Kassör	600: —		
Semestervikarie för vaktmästare Fa	300: —		
Vägare	540: —		
Analyser (mjölk)	200: —	5.440: —	
120 Pensionsavgifter		156: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		4.461: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.000: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		75: —	17.468: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		100: —	
241 Telefon Fa		200: —	
250 Lokalhyra		3.000: —*	
Övriga lokalkostnader:			
251 Bränsle, lyse, kraftström och vatten Fa	500: —		
252 Städning och renhållning Fa	150: —	650: —	
291 Övriga administrationskostnader Fa h		100: —	4.050: —
Transport			21.518: —

	Transport		21.518: —
Underhållskostnader:			
491 Försäkringspremier Fa			35: —
	Summa utgifter		21.553: —

Driftinkomster.

940 Ersättning för lokal för mjölkkontroll		250: —*
950 Pensionsavgifter		156: —*
951 Besiktningsavgifter		8.000: —
952 Vågavgifter		150: —
990 Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön	4.224: —	
Analysavgifter (mjölk)	200: —	4.424: —*
991 Diverse inkomster		200: —
Summa inkomster		13.180: —

15. Undervisnings- och Bildningsverksamhet.

15 A 1. Folkskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal enl. s t a d e n s löneplan (bil. 4)		40.612: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		8.200: —	
114 Övriga arvoden:			
Undervisning för hörselsvaga barn Fa h	400: —		
Extra undervisning i sång	500: —		
Kuratorsverksamhet	250: —		
Privatläsning Fa	600: —		
Vikariearvoden Fa	8.000: —		
Tillsyningslärare: 1 à 1.290: —, 1 à 1.440: —, 1 à 810: —, 1 à 720: —, 1 à 690: —, 1 à 540: —, 2 à 1.000: —	7.490: —		
Extra skrivbiträde å expeditionen Fa h	3.500: —		
Bibliotekarie å lärjungebiblioteket	600: —		
Ordförandearvode	300: —		
Vice värd för fastigheterna	1.900: —	23.540: —	
115 Dyrtidstillägg för extra skrivbiträde Fa		800: —	
116 Löner till lärare i läs- och skrivämnen enl. s t a t e n s löneplan (bil. 4)	744.942: —		
Transport	744.942: —	73.152: —	

Transport	744.942: —	73.152: —	
116 a) Rörligt tillägg Fa	111.800: —		
Kristillägg Fa	119.200: —		
Barntillägg Fa	432: —		
Provisoriskt lönetillägg Fa	95.310: —	1.071.684: —	
117 Löner till lärare i övningsämnen enl. statens löneplan (bil. 4)	82.208: —		
Timlärare	9.419: —		
117 a) Rörligt tillägg Fa	12.400: —		
Kristillägg Fa	13.200: —		
Barntillägg Fa	108: —		
Provisoriskt lönetillägg Fa (Stfm. 26/9 1946, § 287)	14.519: —	131.854: —	
120 Pensionsavgifter		38.589: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		21.628: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		4.800: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		785: —	
192 Personalens sjukvård Fa		400: —	
193 Hyra för en vaktmästarebostad		1.300: —	
194 Resebidrag till slöjdlärare i Lundby, Rosenlund och Gryta		350: —	1.344.542: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		3.000: —*	
221 Annonsering och trycksaker Fa		5.000: —	
241 Post Fa		500: —	
242 Telefon Fa		2.990: —	11.490: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Rep. av Badelunda kyrkskola (Stfm. 31/5 1946 § 142)		60.725: —	
412 Underhåll av byggnader		58.300: —	
421 Underhåll av inventarier		15.000: —	
491 Försäkringspremier		2.300: —	136.325: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 3.008.000: —			120.300: —*
Skolhälsovård, Fa:			
631 Arvode till skolläkare		8.625: —	
632 Arvode till läkare för behandling av defekter å syn-, hörsel- och talorgan m. m.		3.000: —	
633 Medicin, förbandsartiklar m. m.		2.000: —	
634 Avgifter till folktandvården		13.200: —	26.825: —
Transport			1.639.482: —

Transport			1.639.482: —
Lokalkostnader:			
Lokalhyra:			
650 Lokaler i Hwasserska gården	2.000: —*		
651 Lokaler i Skiljebo	1.550: —	3.550: —	
652 Arvode till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning Fa ..		27.000: —	
653 Dyrtidstillägg Fa		6.000: —	
654 Skurning och rengöring Fa		16.000: —	
Renhållning Fa.			
Renhållning och skötsel av gator m. m.:			
650 a) Stadens förvaltningar	1.000: —*		
655 Övriga	2.000: —	3.000: —	
656 Sotning Fa		700: —	
657 Uppvärmning Fa		67.000: —	
658 Belysning Fa		9.500: —	
659 Vatten Fa		5.000: —	137.750: —
Fri undervisningsmateriel, Fa:			
661 Materiel i läs- och skrivämnen		32.800: —	
662 Slöjdmateriel för gossar		8.400: —	
663 Slöjdmateriel för flickor		9.500: —	
664 Materiel i skolköken		4.000: —	
665 Skolfilm		2.000: —	56.700: —
Övrig undervisningsmateriel:			
666 Materiel till skolornas förråd Fa		8.000: —	
667 Lärarepersonalens bibliotek Fa h		600: —	
668 Lärjungebiblioteket Fa h		3.000: —	
669 Materiel för sång- och musikundervisning Fa		500: —	12.100: —
Skolträdgårdar:			
671 Västgötegatan			
Omkostnader Fa	750: —		
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —	1.750: —	
672 Herrgårdsskolan			
Omkostnader Fa	900: —		
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —	1.900: —	
673 Korsängsskolan			
Omkostnader Fa	900: —		
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —	1.900: —	
674 Hammarbyskolan			
Omkostnader Fa	400: —		
Arvode till trädgårdslärare	250: —	650: —	
Transport		6.200: —	1.846.032: —

Transport		6.200: —	1.846.032: —
675 Lundby skola			
Omkostnader Fa		200: —	
676 Rosenlunds skola			
Omkostnader Fa		200: —	6.600: —
Simundervisning:			
680 Ersättning till Varmbadhuset		3.937: —*	
681 Handdukar och tvål Fa		1.500: —	
682 Löner och arvoden			
Simlärare	2.000: —		
Simlärarinna	1.650: —		
Baderskor och skolbad i Badelunda Fa	4.165: —	7.815: —	
683 Dyrtidstillägg Fa		1.500: —	14.752: —
Bidrag till diverse ändamål:			
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser Fa h		1.000: —	
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor Fa h		1.000: —	
693 Anslag till barnbespisning Fa		60.000: —	
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång Fa		10.000: —	72.000: —
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		700: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		2.500: —	3.200: —
Summa driftutgifter			1.942.584: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:	
821 Inköp av inventarier Fa	15.000: —
Summa utgifter	1.957.584: —

Driftinkomster.

Hyresinkomster:		
931 Hyror och arrenden:		
Västgötegatan 11, Jakobsberg, Hammarby m. m.	8.807: —	
Jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön	37: —	
Hyra för bostäder åt vaktmästare	2.835: —	
Hyra för lärarpersonalens tjänstebostäder	12.580: —	24.259: —
Transport		24.259: —

Transport			24.259: —
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner			
Löner	579.390: —		
Rörligt tillägg	106.820: —		
Kristillägg	113.940: —		
Barntillägg	459: —		
Provisoriskt lönetillägg	91.750: —	892.359: —	
942 Bidrag till andra löner			
Slöjdundervisning för gossar	7.885: —		
Slöjdundervisning för flickor	13.415: —		
Undervisning i huslig ekonomi	3.060: —		
Dyrtidstillägg till lärare i slöjd- och hushållsgöromål	15.205: —		
Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor	4.070: —	43.635: —	
943 Bidrag till lärjungebiblioteket		1.400: —	
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler		600: —	
945 Hyresbidrag		1.000: —	
946 Underhålls- och materielbidrag		3.910: —	
947 Tjänstebostadsbidrag		15.760: —	
948 Skolhälsovård		7.380: —	
949 Fri undervisningsmateriel		32.800: —	
951 Barnbespisning		20.000: —	1.018.844: —
Övriga bidrag:			
952 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning			2.000: —
Avgifter:			
950 Pensionsavgifter		38.589: —*	
953 Terminsavgifter samt avgifter för tennisspelning m. m.		400: —	38.989: —
Summa inkomster			1.084.092: —

15 A 2. Fortsättningsskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
114 Föreståndarearvode	900: —	
116 Lärarelöner Fa	14.460: —	15.360: —
Administrationskostnader Fa:		
221 Annonsering och trycksaker		100: —
Transport		15.460: —

Transport			15.460: —
Lokalkostnader Fa:			
651 Städning och renhållning			500: —
Undervisningskostnader Fa:			
661 Fri undervisningsmateriel		5.200: —	
662 Materiel till förråden		400: —	
671 Understöd till behövande lärjungar ..		600: —	6.200: —
Summa utgifter			22.160: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag			10.255: —
Summa inkomster			10.255: —

15 B. Högre folkskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
114 Arvoden			
Skrivhjälp	500: —		
Bibliotekarie	150: —	650: —	
116 Löner enl. statens löneplan (bl. 4)		25.325: —	
116 a) Rörligt tillägg Fa	3.800: —		
Kristillägg Fa	4.100: —		
Provisoriskt lönetillägg	3.450: —	11.350: —	
117 Övriga lärarelöner			
Rektor	990: —		
Timlärare och vikarier Fa	36.300: —	37.290: —	
117 a) Rörligt tillägg och kristillägg Fa		400: —	
120 Pensionsavgifter		1.659: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..		1.380: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		400: —	
123 Huvudmansavgift		1.692: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		600: —	80.746: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		100: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		900: —	
241 Post och telefon Fa		300: —	
251 Lokalkostnader Fa h		650: —	1.950: —
Underhållskostnader, Fa:			
Inventarier:			
420 Stadens förvaltningar	250: —*		
Transport	250: —		82.696: —

Transport	250: —		82.696: —
421 Övriga	400: —	650: —	
491 Brandförsäkring		100: —	750: —
Sjukvård:			
631 Skolläkare			450: —
Lokalkostnader:			
650 Hyra (Stora torget 4)	2.500: —		
Hyra (Yrkesskolornas byggnad)	750: —		
Hyra (Gymnastiklokal)	150: —	3.400: —*	
651 Hyra för gymnastiklokal		990: —	
652 Städning och eldning Fa		1.570: —	
653 Skurning och rengöring Fa		300: —	
654 Uppvärmning Fa		1.000: —	
655 Belysning Fa		150: —	7.410: —
Undervisningsmateriel:			
Undervisningsmateriel			
660 Stadens förvaltningar	750: —*		
661 Övriga Fa	2 500: —	3.250: —	
662 Förbrukningsmateriel		600: —	
663 Bibliotek Fa h		500: —	4.350: —
Övriga undervisningskostnader, Fa h:			
671 Föredrag		100: —	
672 Förevisning av skolfilm		500: —	600: —
Diverse utgifter, Fa h:			
791 Diverse och oförutsedda utgifter		400: —	
792 Bidrag till elevernas skolmateriel		1.000: —	1.400: —
Summa driftutgifter			97.656: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:		
821 Inventarier, laboratorieutrustning (Stfm. 27/6 1946, § 194)	5.516: —	
822 Inköp av inventarier Fa h	1.500: —	7.016: —
Summa utgifter		104.672: —

Driftinkomster.

Statsbidrag:	
941 Bidrag till avlöningar	50.758: —
942 Bidrag till rörligt tillägg och kristillägg	6.474: —
Transport	57.232: —

Transport			57.232: —
943 Bidrag till bibliotek	300: —		
944 Bidrag till skolläkare	200: —		57.732: —
Avgifter:			
950 Pensionsavgifter			1.659: —*
Summa inkomster			59.391: —

15 D. Kommunal flickskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal enl. stadens löneplan (bil. 4)		4.728: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		1.100: —	
114 Övriga löner och arvoden:			
Rektors skrivbiträde	600: —		
Bibliotekarie	200: —		
Vaktmästarens semestervikarie Fa h	120: —		
Simundervisning	450: —	1.370: —	
116 Lärarelöner enl. statens löneplan (bil. 4)		118.457: —	
116 a) Rörligt tillägg och kristillägg Fa	36.800: —		
Provisoriskt lönetillägg Fa	12.058: —	48.858: —	
117 Övriga lärarelöner:			
Rektor	2.475: —		
Rektors semestervikarie	153: —		
Bitr. ämneslärare	3.800: —		
1 timlärare à 216: — 17 t.	3.672: —		
2 „ „ 260: — o. 294: — 2 t.	554: —		
1 „ „ 188: — 4 t.	752: —		
Extra undervisning i matematik och musik Fa h	736: —	12.142: —	
117 a) Rörligt tillägg och kristillägg Fa:			
31 % på kr. 2.628: —	900: —		
14 % på kr. 3.800: —	600: —	1.500: —	
120 Pensionsavgifter		5.191: —*	
123 Huvudmansavgift		5.301: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		220: —	
193 Hyra för vaktmästarebostad		1.170: —	200.037: —
Administrationskostnader, Fa:			
221 Annonsering och trycksaker		2.200: —	
241 Post		150: —	
Transport		2.350: —	200.037: —

Transport	2.350: —	200.037: —
242 Telefon	500: —	
291 Övriga administrationskostnader	300: —	3.150: —
Underhållningskostnader, Fa:		
411 Underhåll av byggnader	2.500: —	
421 Underhåll av inventarier	1.000: —	
491 Försäkringspremier	360: —	3.860: —
Räntor:		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 192.500: —		7.700: —*
Hälso- och sjukvård:		
631 Sjukgymnastik	300: —	
Skolläkare	943: —	
Skolsköterska	510: —	
Förbrukningsmateriel Fa	150: —	1.903: —
Lokalkostnader, Fa:		
651 Städning, skurning m. m.	6.200: —	
652 Sotning	250: —	
653 Uppvärmning	8.000: —	
654 Belysning	900: —	
655 Vatten	150: —	15.500: —
Undervisningsmateriel:		
661 Materiel i läs- och skrivämnen Fa	2.000: —	
662 Slöjdmateriel Fa	200: —	
663 Materiel i skolköket Fa	2.000: —	
664 Materiel i övriga övningsämnen Fa	300: —	
668 Biblioteket Fa h	900: —	5.400: —
Övriga undervisningskostnader:		
670 Skolbad	563: —*	
671 Föredrag Fa	150: —	
672 Premier o. d. Fa h	300: —	1.013: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	
792 Stipendier	75: —	575: —
Summa driftutgifter		239.138: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:	
821 Inköp av inventarier Fa	2.000: —
Låne- och fondstat:	
Enligt bilaga 1	1.320.000: —
Summa utgifter	1.561.138: —

Driftinkomster.

Hyresinkomster:			
Hyra för lokaler			
930 Stadens förvaltningar	550: —*		
931 Övriga	300: —	850: —	
932 Hyra för bostad åt vaktmästare		945: —	1.795: —
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner		140.585: —	
942 Bidrag till elevbiblioteket		300: —	
943 Bidrag till hälsovård		726: —	141.611: —
Övriga bidrag:			
944 Landstingsmedel		2.000: —	
945 Bidrag till stipendier		75: —	2.075: —
Avgifter:			
950 Pensionsavgifter		5.191: —*	
951 Terminsavgifter		10.000: —	
952 Skolköksavgifter		1.000: —	16.191: —
Summa inkomster			161.672: —

15 G. Statliga läroverk.

Driftutgifter.

1. ALLMÄNT LÄROVERK.

Personalkostnader:		
114 Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnaden	2.140: —	
191 Hyresbidrag för rektor	2.400: —	4.540: —
Administrationskostnader:		
250 Lokalkostnader:		
Hyra för f. d. seminariet	5.200: —	
Dito för Heimer 1	5.000: —	
Gymnastiksal	400: —	10.600: —*
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av fastighet Fa		6.000: —
Räntor:		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 435.000: —		17.400: —*
Simundervisning:		
681 Arvode för simundervisning	555: —	
682 Dyrtidstillägg Fa	200: —	
Transport	755: —	38.540: —

Transport	755: —	38.540: —	
690 Övriga kostnader:			
Ersättning till varmbadhuset	562: —*	1.317: —	39.857: —
2. ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLAN.			
191 Hyresbidrag till rektor		2.000: —	
251 Hyra för gymnastiksal		900: —	
530 Andel i ränta å bokfört värde av fasta tillgångar		8.350: —*	11.250: —
Summa driftutgifter			51.107: —
Kapitalutgifter.			
1. ALLMÄNT LÄROVERK.			
Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Fa			1.000: —
Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1			2.000.000: —
Summa utgifter			2.052.107: —

15 H. Yrkesskola.

Driftutgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner enl. stadens löneplan (bl. 4)		3.438: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		800: —	
114 Övriga löner Fa			
Extra kontorsbiträde på expeditionen	3.000: —		
Diverse personal	7.000: —	10.000: —	
116 Löner enl. statens löneplan (bl. 4)	38.715: —		
Rektorsarvode	3.000: —		
Övriga lärarearvoden Fa	45.665: —		
Provisoriskt lönetillägg Fa	5.520: —	92.900: —	
116 a) Kristillägg och rörligt tillägg		13.950: —	
120 Pensionsavgifter		909: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..		2.868: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		700: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		500: —	126.065: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader		300: —	
221 Annonsering och trycksaker		2.500: —	
241 Post och telefon		1.000: —	
291 Övriga administrationskostnader		100: —	3.900: —
Transport			129.965: —

Transport			129.965: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Byggnader och fast inredning		3.000: —	
412 Försäkringspremier		250: —	
421 Inventarier		750: —	4.000: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 580.000: —			23.200: —*
Lokalkostnader, Fa:			
651 Bränsle, lyse och vatten		11.400: —	
652 Övriga lokalkostnader		2.500: —	13.900: —
Undervisningsmateriel:			
661 Stadigvarande undervisningsmateriel Fa		1.500: —	
662 Förbrukningsmateriel Fa		5.750: —	
663 Bibliotek Fa h		640: —	
664 Produktionsmateriel Fa		13.000: —	20.890: —
Övriga undersvisningskostnader:			
671 Arbetspremier Fa		1.000: —	
672 Övriga premier och stipendier (inklusive statsstipendier) Fa		21.250: —	
673 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fa h		150: —	22.400: —
Summa driftutgifter			214.355: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Fa h			2.000: —
Summa utgifter			216.355: —

Driftinkomster.

Försäljning:			
911 Försäljning av elevernas produkter ..			14.000: —
Bidrag:			
940 Elektrotekniska fackskolans andel i ränta å bokförda medel av fasta tillgångar		8.350: —*	
941 Statsbidrag:			
Lärarearvoden	41.000: —		
Stadigvarande undervisningsmateriel	750: —		
Förbrukningsmateriel	2.500: —		
Transport	44.250: —	8.350: —	14.000: —

Transport		44.250: —	8.350: —	14.000: —
Bibliotek		320: —		
Statsstipendier		20.000: —		
Diverse bidrag till installatörkurs		700: —	65.270: —	
942 Landstingsbidrag			4.000: —	
943 Bidrag av föreningar och enskilda			1.000: —	
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier			1.250: —	
945 Bidrag från Zimmermanska fonden till pensioner			1.536: —	81.406: —
Avgifter:				
Ersättning från Högre folkskolan m. fl. för lokaler m. m.:				
940 Stadens förvaltningar		1.750: —*		
941 Övriga		100: —	1.850: —	
950 Pensionsavgifter			909: —*	
951 Lärjungeavgifter			25.000: —	
952 Ersättning av Elektrotekniska fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och diverse inkomster:				
Diverse personal		1.000: —		
Telefon		300: —		
Bränsle, lyse och vatten		4.100: —		
Övriga lokalkostnader		650: —	6.050: —	33.809: —
Summa inkomster				129.215: —

15 I. Gymnastik och idrott.

Driftutgifter.

1. *IDROTTSPLATSER.*

Personalkostnader:				
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		14.500: —		
114 Löner och arvoden:				
Extra personal Fa	4.000: —			
Vakthållning Fa	5.000: —			
Arvoden Fa h	3.000: —			
Arvode för tränare Fa h	2.000: —	14.000: —		
115 Dyrtidstillägg Fa		4.100: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa		200: —		
192 Sjukvård Fa		300: —	33.100: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader Fa		300: —		
Transport		300: —	33.100: —	

Transport	300: —	33.100: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa	500: —		
241 Telefon Fa	700: —		
242 Post Fa	100: —		
243 Resekostnader, kursavgifter Fa h ..	200: —		
291 Sjukvårdare och sjukvårdsmateriel Fa	500: —		
292 Årsavgifter Fa	250: —	2.550: —	
Driftkostnader, Fa:			
321 Förbrukningsmateriel	800: —		
331 Belysning	2.000: —		
332 Vattenavgifter	1.200: —		
351 Lokalkostnader:			
Värme, lyse och renhållning	3.500: —	7.500: —	
Underhållskostnader:			
411 Byggnader Fa h	12.000: —		
412 Fotbollplaner och löparbanor å Arosvallen Fa	5.000: —		
413 Apalbygärdet Fa	1.500: —		
414 Emaus Fa	2.500: —		
415 Skiljebo Fa	1.500: —		
416 Lundby Fa	1.500: —		
417 Diverse träningsplaner Fa	3.000: —		
418 Isbanor å Arosvallen och Emaus samt vid Vasagatan Fa	16.000: —		
421 Inventarier Fa h	1.500: —		
491 Försäkringspremier Fa	400: —	44.900: —	
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 220.000: —		8.800: —*	
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa	200: —		
722 Arkitektarvode m. fl. utredningskostnader betr. ny idrottsplats Fa	10.000: —		
791 Oförutsedda utgifter Fa h	1.000: —	11.200: —	108.050: —

2. BIDRAG TILL ÖVRIG IDROTTSVERKSAMHET.

Diverse utgifter:			
711 Västerås Gymnastikförening		3.000: —	
712 Föreningen Västerås Idrottshall......		10.000: —	
713 Bidrag till idrottsresor till utlandet Fa h		3.000: —	16.000: —
Summa driftutgifter			124.050: —

Transport		124.050: —
Kapitalutgifter.		
Skattestat:		
1. *IDROTTSPLATSER.*		
821 Inköp av inventarier Fa h		3.000: —
Summa utgifter		127.050: —

Driftinkomster.		
1. *IDROTTSPLATSER.*		
Planhyror:		
931 Bandy	10.000: —	
932 Ishockey	1.500: —	
933 Fotboll	17.000: —	
934 Fri idrott	1.000: —	
935 Övriga	1.000: —	
936 Emausplanen	300: —	30.800: —
Avgifter:		
951 Skridskobanor	2.000: —	
952 Träningskort och träningsavgifter....	1.300: —	
953 Arrende för serveringsrättigheter	2.500: —	5.800: —
Summa inkomster		36.600: —

15 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.			
Diverse bildningsanstalter:			
691 Arbetareinstitutet:			
Föreläsningsverksamhet	3.000: —		
Bibliotek	40.000: —	43.000: —	
Arosgården		4.000: —	
Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet		8.000: —	
Västerås Konstförening		3.000: —	
Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet		1.000: —	
Västerås Musikskola		15.000: —	74.000: —
Diverse anslag:			
692 Tryckning av arbetet Västerås stads kommunala historia (Stfm. 28/3 1946 § 80) Fa	20.000: —		
Utarbetandet av kommunalt register Fa	5.000: —	25.000: —	
Transport		25.000: —	74.000: —

Transport		25.000: —	74.000: —
693 Frilufts- och folkkonserter		6.000: —	
694 Västerås Fornminnesförening		12.000: —	
695 Västerås Nykterhetsvänners Centralförsamling		500: —	
696 Inköp av konstverk Ra h		3.000: —	
697 Tjänstemännens bildningsverksamhet		1.000: —	47.500: —
Summa utgifter			121.500: —

16. Socialvård.

16 B. Fattigvård.

16 B 2. Ålderdomshem.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		58.275: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		12.900: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		34.740: —	
114 Tillfällig arbetskraft Fa		11.000: —	
114 a) Diverse arvoden:			
Predikant	600: —		
Organist	150: —	750: —	
115 Dyrtidstillägg för 113, Fa		7.300: —	
118 Kostpengar under semester och ledighet åt biträden Fa		3.000: —	
120 Pensionsavgifter		771: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		10.048: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		2.300: —	
124 Pensionsavgift för husmor och sjuksköterskor		1.040: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		300: —	
192 Personalens sjukvård Fa		400: —	142.824: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader		500: —	
241 Telefon		950: —	
291 Stämpelkostnader		100: —	1.550: —
Rörelsekostnader:			
Tvättinrättningen.			
300 Värdet av pensionärernas arbeten		5.000: —*	
Transport		5.000: —	144.374: —

Transport		5.000: —	144.374: —
311 Extrahjälp Fa		1.100: —	
321 Tvättmedel Fa		3.000: —	
331 Kraftström Fa		1.500: —	
332 Vattenavgifter Fa		1.000: —	
341 Driftkostnader för bil Fa		3.000: —	
391 Övriga kostnader Fa		2.000: —	16.600: —
Övriga rörelsekostnader:			
310 Värdet av pensionärernas arbeten			
Trädgård	3.000: —		
Stall	300: —	3.300: —*	
323 Utsäde och gödningsämnen för trädgården Fa		500: —	
Arrende för trädgårdsjord:			
350 Stadens förvaltningar	42: —*		
351 Övriga	8: —	50: —	
Övriga kostnader för stall Fa			
390 Stadens förvaltningar	100: —*		
392 Övriga	900: —	1.000: —	
393 Övriga kostnader för trädgård Fa		300: —	5.150: —
Underhåll av byggnader:			
Reparationer:			
410 Värdet av pensionärernas arbeten	3.000: —*		
411 Övriga reparationskostnader Fa	26.000: —	29.000: —	
412 Reparation av staket (Stfm. 26/9 1946, § 296)		2.600: —	
491 Försäkringspremier Fa		560: —	32.160: —
Underhåll av maskiner och inventarier:			
420 Värdet av pensionärernas arbeten		500: —*	
421 Maskinrummet Fa		1.500: —	
422 Maskiner å tvättinrättningen Fa		800: —	
423 Linne och sängkläder Fa		1.500: —	
424 Möbler Fa		500: —	
425 Glas, porslin och köksattiralj Fa		1.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		315: —	6.115: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 1.220.000: —			48.800: —*
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:			
631 Sjukvård		7.000: —	
632 Begravningskostnader		2.000: —	9.000: —
Transport			262.199: —

Transport			262.199: —
Hushåll, tvätt och beklädnad:			
Hushåll:			
640 Produkter från hemmets trädgård ..	5.000: —		
Värdet av pensionärernas arbeten....	3.000: —	8.000: —*	
Tvätt och rengöring:			
640 a) Tvätt		12.000: —*	
b) Värdet av pensionärernas arbeten		2.500: —*	
641 Varuinköp Fa (Hushåll)		70.000: —	
642 Rengöringsmedel Fa		1.000: —	
643 Varuinköp Fa (Beklädnad)		3.000: —	96.500: —
Lokalkostnader:			
Renhållning:			
650 Värdet av pensionärernas arbeten....	1.600: —*		
651 Torvmull och sophämtning Fa	500: —	2.100: —	
652 Bränsle, lyse och vatten Fa		42.000: —	44.100: —
Diverse utgifter:			
711 Diverse förbrukningsartiklar Fa		1.000: —	
712 Flitpengar Fa		4.500: —	
713 Del av folkpensioner och livräntor m. m. till pensionärerna Fa		13.000: —	
714 Böcker och tidningar Fa		500: —	
721 Utskylder Fa		200: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	20.200: —
Summa driftutgifter			422.999: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Fa			5.000: —
Summa utgifter			427.999: —

Driftinkomster.

Försäljning och utförda arbeten:			
Produkter från trädgården.			
910 Förbrukning i hushåll	5.000: —		
Förbrukning i stallet	100: —	5.100: —*	
911 Försäljning		700: —	5.800: —
Tvättinrättningen:			
910 a) Pensionärernas arbeten för hemmet		18.900: —*	
b) Tvätt för hemmet		12.000: —*	
913 Tvätt för enskilda		40.000: —	70.900: —
Transport			76.700: —

Transport			76.700: —
Hyror:			
930 Hyra av polisväsendet för bårhus ..		300: —*	
931 Personalens ersättning för bostad och kost		13.000: —	13.300: —
Bidrag och ersättningar:			
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner		5.000: —	
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda		55.000: —	
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen		5.000: —	
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer		3.000: —	
947 Vårdavgifter, ersatta av pensioner och och sjukkassor		100.000: —	
950 Pensionsavgifter		771: —*	168.771: —
Övriga inkomster:			
991 Diverse inkomster			200: —
Summa inkomster			258.971: —

16 B 3. Yttre fattigvård.

(Öppen fattigvård.)

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		37.080: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		8.200: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		3.300: —	
114 Diverse arvoden:			
Vikariearvoden Fa	1.650: —		
Arvode till ordförande	500: —	2.150: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		800: —	
120 Pensionsavgifter		588: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6) ..		1.347: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		300: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostn. för personal Fa		300: —	
192 Hemvårdarinna:			
Bostad Fa	1.000: —		
Semesterersättning Fa	60: —		
Cykelslitage Fa	75: —	1.135: —	55.200: —
Transport			55.200: —

Transport			55.200: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader	1.600: —		
Andel i revisionsarvoden	1.900: —	3.500: —*	
211 Kontorskostnader, Fa		1.800: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		1.000: —	
231 Resor och transporter Fa		350: —	
241 Post och telefon Fa		2.500: —	
250 Hyror:			
Fattigvårdsbyrån		4.800: —*	
251 Städning, bränsle och lyse Fa		4.900: —	
291 Övriga administrationskostnader Fa			
Föreningsavgifter	200: —		
Stämpelavgifter	150: —		
Diverse kostnader	600: —	950: —	19.800: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av inventarier		200: —	
422 Försäkringspremier		400: —	600: —
Understöd med karaktär av fattigvård, Fa:			
611 Ordinarie understöd		65.000: —	
612 Tillfälliga understöd		40.000: —	
613 Understöd in natura		65.000: —	
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård		46.000: —	216.000: —
Understöd utan karaktär av fattigvård, Fa:			
615 Bidrag till yrkesutbildning		2.000: —	
616 Kommunalt pensionstillskott		40.000: —	42.000: —
Anstaltsvård, Fa:			
621 Hospitalsvård		84.000: —	
622 Lasarettsvård		6.500: —	
623 Sanatorievård		8.500: —	
624 Andel i kostnader för Badelunda Ålderdomshem		6.700: —	105.700: —
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:			
631 Sjukvård			
a) vanlig	10.000: —		
b) tandvård	2.000: —	12.000: —	
632 Medicin		3.700: —	
633 Begravningskostnader		2.500: —	18.200: —
Övriga sociala utgifter:			
691 Diakoniverksamhet Fa h		13.500: —	
692 Bidrag till Västmanlands läns Samhjälp		1.500: —	15.000: —
Transport			472.500: —

Transport			472.500: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			2.000: —
Summa driftutgifter			474.500: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Fa			1.500: —
Summa utgifter			476.000: —

Driftinkomster.

Bidrag och ersättningar:			
941 Statsbidrag			
Sjukvård	12.000: —		
Tandvård	1.000: —	13.000: —	
942 Landstingsbidrag			
Hospitalsvård	8.000: —		
Lasarettsvård	2.000: —		
Sanatorievård	2.000: —		
Andra sjukvårdskostnader	3.000: —		
Vårdkostnader till främmande kommuner	6.000: —	21.000: —	
943 Ersättning av enskilda		26.000: —	
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor		84.000: —	
950 Pensionsavgifter		588: —*	144.588: —
Övriga inkomster:			
990 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader		5.700: —*	
991 Diverse inkomster		300: —	6.000: —
Summa inkomster			150.588: —

16 C. Barnavård och ungdomsskydd.

16 C 2. Barnhem. (Jämlikt S F S 508/1945)

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	4.032: —	
112 Dyrtidstillägg Fa	900: —	
Transport	4.932: —	

Transport		4.932: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		3.510: —	
114 Vikarieersättning och extra löner Fa..	800: —		
Ersättning till hemmets läkare	300: —	1.100: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		800: —	
124 Pensionsavgifter		165: —	
191 Sjukvård Fa		50: —	10.557: —
Administrationskostnader:			
241 Telefon			140: —
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av inventarier Fa			850: —
Sjukvård:			
631 Tandvård och medicin Fa			150: —
Hushåll, tvätt och beklädnad Fa:			
641 Hushåll		7.000: —	
642 Tvätt		1.100: —	
643 Beklädnad		2.700: —	10.800: —
Lokalkostnader:			
650 Hyra		3.000: —*	
652 Bränsle, lyse och vatten Fa		2.200: —	5.200: —
Diverse utgifter:			
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader Fa h			1.500: —
Summa driftutgifter			29.197: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:	
821 Inköp av inventarier Fa h	500: —
Summa utgifter	29.697: —

Driftinkomster.

Hyror och arrenden:		
931 Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner		1.200: —
Bidrag och ersättningar:		
941 Statsbidrag efter 1: 50 kr. pr vårddag	7.200: —	
942 Landstingsersättning för återstående vårdkostnad	14.097: —	21.297: —
Transport		22.497: —

Transport				22.497: —
Avgifter:				
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda				7.200: —
Summa inkomster				29.697: —

16 C 3. Yttre barnavård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:				
110 Andel i fattigvårdens löner		3.500: —*		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)		18.018: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		4.000: —		
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		3.708: —		
114 Övriga löner och arvoden:				
Diverse arvoden och inspektionskostnader Fa h	3.500: —			
Kuratorsverksamhet	250: —			
Ordförandearvode	300: —	4.050: —		
115 Dyrtidstillägg Fa		900: —		
120 Pensionsavgifter		183: —*		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		1.150: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		300: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader Fa		200: —	36.009: —	
Administrationskostnader:				
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		400: —*		
221 Annonsering och trycksaker Fa		900: —		
231 Resor och transporter Fa		400: —		
232 Resor, kongresser och studiebesök Fa h		500: —		
241 Telefon och post Fa		1.300: —		
Lokalkostnader:				
250 Andel i fattigvårdens lokalkostnader		2.200: —*		
291 Övriga administrationskostnader Fa				
Föreningsavgifter	240: —			
Tidskrifter	115: —			
Diverse	250: —			
Stämpelkostnader	100: —	705: —	6.405: —	
Utackorderingskostnader, Fa:				
611 Utackordering i enskilda hem och barnhem		37.500: —		
Transport		37.500: —	42.414: —	

Transport	37.500: —	42.414: —
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem och barnhem	5.700: —	
613 Utackordering i skyddshem	4.000: —	47.200: —
Övriga bidrag, Fa:		
614 Bidragsförskott	32.000: —	
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn	21.500: —	
616 Tillfälliga bidrag till barn och ungdom, som stå under nämndens övervakning	1.000: —	54.500: —
Anstaltsvård, Fa:		
621 Lasarettsvård	500: —	
622 Sanatorievård	200: —	
623 Vanföre- och sinnesslövård	7.500: —	
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn	1.500: —	9.700: —
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:		
631 Sjukvård	900: —	
632 Medicin	200: —	
633 Begravningskostnader	180: —	1.280: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —
Summa utgifter		155.594: —

Driftinkomster.

Bidrag och ersättningar:	
941 Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	23.000: —
942 Statsbidrag enligt 63 § i barnavårdslagen	2.000: —
943 Landstingsbidrag	7.000: —
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	22.500: —
950 Pensionsavgifter	183: —*
991 Diverse inkomster	200: —
Summa inkomster	54.883: —

16 C 4. Barnstugor.

Driftutgifter.

Personalkostnader:	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 4)	18.414: —
Transport	18.414: —

Transport		18.414: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		4.100: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		32.868: —	
114 Övriga löner och arvoden:			
Extra slöjdlärare	450: —		
Läkare	2.750: —		
Vikarier Fa h	1.000: —	4.200: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		7.300: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 6)		875: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		200: —	
192 Sjukvård Fa		140: —	68.097: —
Administrationskostnader, Fa:			
221 Annonser och trycksaker		400: —	
241 Telefon		715: —	
242 Post		140: —	1.255: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av inventarier		600: —	
491 Försäkringspremier		325: —	925: —
Sjukvård, Fa:			
631 Sjukvårdsartiklar			180: —
Lokalkostnader:			
Lokalhyra:			
650 Stadens egna förvaltningar	885: —*		
651 Övriga	2.100: —	2.985: —	
652 Uppvärmning, vatten och belysning Fa		5.000: —	
653 Städning och tvätt Fa		5.500: —	13.485: —
Undervisningsmateriel, Fa:			
661 Lek- och arbetsmateriel			4.937: —
Diverse utgifter:			
691 Bespisning Fa		12.600: —	
791 Sommarkoloni Fa		4.800: —	
792 Dagkoloni och lekplatser Fa		2.200: —	
793 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	
794 Iordningställande av tomt vid daghemmet (st.-äg. 1789 A)		7.000: —	27.100: —
Summa driftutgifter			115.979: —

Transport			115.979: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Fa		4.900: —	
822 Inventarier till sommarkolonifastigheten Järån 1[2] i Skinnskatteberg (Stfm. 28/3 1946 § 91)		11.000: —	15.900: —
Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1			20.000: —
Summa utgifter			151.879: —
Driftinkomster.			
941 Statsbidrag			16.000: —
942 Statsbidrag för inventarier till sommarkoloni			7.000: —
943 Bidrag från fonder			500: —
951 Avgifter			15.500: —
952 Kostersättning för personal			2.900: —
Summa inkomster			41.900: —

16 C 5. Ungdomsvård.

Driftutgifter.			
A. GEMENSAMMA KOSTNADER.			
Diverse utgifter:			
711 Bidrag att fördelas av ungdomsvårdsstyrelsen för bestridande av olika ungdomsorganisationers lokalkostnader Fa h		14.000: —	
712 Kostnader för utbildning av ungdomsledare Fa h		3.500: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	18.500: —
B. VERKSAMHETEN I STADSPAVILJONGEN.			
Personalkostnader:			
114 Arvoden:			
Föreståndare	400: —		
Biträdande föreståndare, 3 st. à 75 kr. per månad	1.350: —		
Vakter Fa	1.500: —	3.250: —	
Administrationskostnader:			
291 Diverse utensilier Fa		800: —	
Transport		4.050: —	18.500: —

Transport		4.050: —	18.500: —
Lokalkostnader:			
650 Värme och underhåll	3.000: —*		
651 Städning Fa	1.250: —		
652 Lyse Fa	1.500: —	5.750: —	
Övriga utgifter:			
691 Hyra av högtalare Fa	500: —		
692 Kostnader för musikalisk underhållning Fa	3.000: —		
693 Kostnader för anordnande av föredrag Fa	800: —		
694 Kostnader för filmförevisningar Fa	1.200: —	5.500: —	15.300: —

C. VERKSAMHETEN VID BRAHEGÅRDEN.

Personalkostnader:			
114 Arvode till föreståndare		200: —	
Administrationskostnader:			
291 Diverse utensilier Fa		400: —	
Personalkostnader:			
651 Lokalhyra	1.700: —		
652 Städning Fa	750: —		
653 Lyse Fa	300: —	2.750: —	3.350: —
Summa utgifter			37.150: —

Driftinkomster.

931 Hyror	1.000: —
941 Bidrag från Asea och Metallverken	15.000: —
Summa inkomster	16.000: —

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Driftutgifter.

211 Arbetslöshetsnämndens kontorskostnader m. m. Fa	1.000: —
711 Omskolningsbidrag Fa	2.000: —
Summa utgifter	3.000: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag	1.500: —
Summa inkomster	1.500: —

16 F. Nykterhetsvård.

Driftutgifter.

Administrationskostnader, Fa:		
221 Annonsering och trycksaker	250: —	
241 Telefon	130: —	
242 Post	225: —	605: —
Anstaltsvård, Fa:		
621 Vårdavgifter för alkoholister	5.500: —	
622 Eftervård	1.200: —	
623 Övervakningsbidrag	200: —	
624 Ersättning till familjevård	500: —	
625 Flitpengar	100: —	
626 Resor och diverse utgifter	250: —	7.750: —
Diverse utgifter:		
791 Ersättning till Västmanlands läns Samhjälp för övervakning och sekreterareuppdrag	5.000: —	
792 Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	5.200: —
Summa driftutgifter		13.555: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:		
821 Inköp av inventarier Fa		650: —
Summa utgifter		14.205: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag		1.200: —
942 Statsbidrag:		
Reseersättning	400: —	
Övervakningsbidrag	200: —	
Familjevårdsbidrag	375: —	
Flitpengar	100: —	1.075: —
Summa inkomster		2.275: —

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)	10.230: —	
Transport	10.230: —	

Transport		10.230: —	
114 Deltidsanställda hemvårdarinnor och sjukvikarier Fa		1.000: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		2.200: —	
118 Kostersättning under semester Fa h		360: —	
124 Avgifter för pensionering		371: —	
191 Sjuk- och olycksfallsförsäkring Fa ..		300: —	
192 Hyra för bostad åt hemvårdarinnorna jämte vatten och lyse Fa		5.400: —	19.861: —
Administrationskostnader:			
241 Telefon Fa		650: —	
242 Ersättning för cykelslitage och busskort		450: —	
243 Övriga utgifter Fa h		800: —	1.900: —
Summa driftutgifter			21.761: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Nyanskaffning för möblering av bostad till tvenne hemvårdarinnor Fa ..			4.000: —
Summa utgifter			25.761: —
Driftinkomster.			
941 Ersättning för lämnad hemhjälp i familjer			1.425: —
942 Landstingsbidrag			3.000: —
943 Bidrag från Asea			2.700: —
944 Statsbidrag			6.000: —
Summa inkomster			13.125: —

16 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.			
Fasta anslag:			
690 Natthärbärget för lokal i Johan nr 3		600: —*	
691 Barnkrubban	6.000: —		
Natthärbärget	1.000: —		
Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	8.200: —	8.800: —
Övriga anslag:			
690 a) Barnhemmet Stora Fridnäs	8.600: —		
Transport	8.600: —		8.800: —

Transport	8.600: —		8.800: —
Föreningen Rädda barnen för lokal i Njord nr 1	600: —		
Röda Korskretsen för lokal i Stadshotellet	400: —		
Västerås Röda Korskår för lokal i Stadshotellet	800: —		
Föreningen Västmanlands Samhjälp för lokal i västra kvarteret 133	400: —	10.800: —*	
692 Sjömansvård		600: —	
693 Föreningen Västerås Skollovskolonier		47.500: —	
694 Kulturutbyte med övriga nordiska länder att disponeras av drätselkammaren Fa h		5.000: —	
695 Västerås Reso		1.500: —	65.400: —
Summa utgifter			74.200: —

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		3.700: —	
114 Övriga löner och arvoden:			
Ordförande, tillika sekreterare	900: —		
Semestervikarier Fa h	240: —		
Dagtraktamenten för ledamöter i pensionsnämnder Fa	600: —	1.740: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		900: —	6.340: —
Administrationskostnader, Fa:			
221 Annonser och kungörelser		140: —	
222 Trycksaker och diverse		400: —	
241 Telefon		250: —	
251 Lokalhyra och städning		950: —	
291 Läkarundersökningar		300: —	2.040: —
Underhållskostnader:			
421 Inventarier Fa			200: —
Övriga bidrag, Fa:			
611 Tilläggspensioner och barnbidrag		275.000: —	
612 Provisorisk förstärkning		60.000: —	335.000: —
Transport			343.580: —

Transport			343.580: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			100: —
Summa utgifter			343.680: —

18 B. Sjukförsäkring.

Driftutgifter.

691 Erkända sjukkassor i Västerås......			22.125: —
Summa utgifter			22.125: —

19. Kristidsförvaltning.

19 A. Kristidsnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
113 Löner till extra befattningshavare Fa (bil. 5)		15.120: —	
114 Tillfällig arbetskraft och arvoden:			
Ordförande	600: —		
Sekreterare	300: —		
Kortutdelningar och tillfälliga arvoden Fa	6.000: —	6.900: —	
115 Dyrtidstillägg Fa		3.400: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		50: —	
192 Läkarvård Fa		50: —	25.520: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		1.000: —	
221 Annonsering Fa		600: —	
241 Telefon Fa		700: —	
250 Lokalhyra för expeditionen		2.400: —*	
251 Lokalhyra för kortutdelningar Fa ..		2.000: —	
252 Städning Fa		1.000: —	7.700: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			500: —
Summa utgifter			33.720: —

19. B. Hyresnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
114 Övriga löner och arvoden:		
Arvoden till nämndens ordförande och ledamöter Fa	5.000: —	
Arvode till sekreterare	2.100: —	
Expeditions- och skrivbiträde Fa ..	1.650: —	
Sakkunniga Fa	400: —	9.150: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	300: —	
231 Bilskjutsar	450: —	
242 Post	600: —	1.350: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —
Summa utgifter		10.700: —

20. Finansförvaltning.

Driftutgifter.

20 B. Räntor och lånekostnader:			
511 Räntor å stadens lån med Kungl. Maj:ts tillstånd enl. bilaga 2		610.180: —	
512 Räntor å stadens övriga lån enl. bilaga 3		209.588: —	819.768: —
20 C. Anslag till särskilda ändamål:			
731 Anslag till avskrivning av fordringar Fa		1.000: —	
732 Avsättning till hamnrörelsen:			
Utgifter å skattestat .. 660.444: —			
Inkomster å skattestat.. 384.891: —			
Överskjutande utgifter.. 275.553: —			
varav uttaxeras		250.000: —	
733 Årets andel i anslag för flerårig uttaxering enl. bil. 8	90.046: —		
varav påförts			
9. Hamnförvaltning	68.046: —	22.000: —	273.000: —
20 D. Medel till oförutsedda utgifter:			
791 Reservationsanslag			316.773: —
Transport			1.409.541: —

Transport				1.409.541: —
20 H. Skatter och rättigheter:				
I Särskilda skatter och rättigheter:				
Nöjesskatt:				
721 Restitutioner av kommunandelen av nöjesskatt Fa			35.000: —	
II Allmän kommunalskatt:				
722 Restitutioner och avkortningar å kommunalutskylder Fa			10.000: —	45.000: —
Summa driftutgifter				1.454.541: —

Kapitalutgifter.

20 E. Egna fonder:				
Skattestat:				
841 Avsättning till fonder:				
Trafikfonden ränta å fondkapitalet kronor 1.611.000: — Fa	45.700: —			
Västerås stads Pensionsfond 3 % å kr. 630.000: — Fa	18.900: —			
Donationsjordsfonden 1/10 av årets beräknade avkastning Fa	600: —			
Särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål ränta å kr. 7.670.000: — Fa	232.900: —			
Särskilda fonden för kommunala byggnader	400.000: —			
Särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem	75.000: —			
Särskilda fonden för förrådsbyggnader	100.000: —	873.100: —		
Låne- och fondstat:				
Enligt bilaga 1			652.298: —	1.525.398: —
20 F. Upplånat kapital:				
Skattestat:				
831 Avbetalningar å stadens lån med Kungl. Maj:ts tillstånd enl. bilaga 2			1.333.686: —	
Avbetalning å andra fonderade lån:				
832 Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond			204: —	1.333.890: —
Summa utgifter				4.313.829: —

Driftinkomster.

20 A. Överskott å skattestat:			
991 Förvaltningarnas överskott från år 1945		135.526: —	
Överskott å reserverade anslag		123.514: —	
Överskott i f. d. Badelunda kommuns räkenskaper		57.927: —	
Överskott vid avvecklingen av centrallagret av ved		3.960: —	320.927: —
20 B. Räntor och lånekostnader:			
970 Ränta å fasta tillgångars bokförda värde enl. bil. 7		1.065.600: —*	
a Avgift från hamnen för ränta å hamnens lån		96.483: —*	
b Ränta å tekniska verkens förlagsmedel		10.000: —*	
971 Ränta å utlämnade bostadslån		18.668: —	
972 Ränta å oguldna köpeskillingar		3.000: —	
973 Ränta å statsobligationer, placerade i Postsparbanken som säkerhet för lån:			
kr. 6.550.000: — för 1:a halvåret 1947	98.250: —		
kr. 6.331.000: — för 2:a halvåret 1947	94.965: —	193.215: —	
974 Landstinget, 3 % å resterande köpeskilling kr. 66.726: 34		2.001: —	
975 Ränta å andra rörliga medel		20.000: —	
976 Ränta å trafikfondens och kulturfondens medel		278.600: —	1.687.567: —
20 F. Upplånat kapital:			
920 Avgift från hamnen för amortering å hamnens lån			174.459: —*
20 H. Skatter och rättigheter:			
I. Särskilda skatter och rättigheter:			
941 Källarfrihetsmedel		350: —	
961 Hundskatt à kr. 50: — per hund		30.000: —	
962 Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt)		1.000: —	
963 Skogsaccis		700: —	
964 Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		73: —	
965 Nöjesskatt, kommunala delen		175.000: —	
966 Bötesmedel		1.000: —	
Transport		208.123: —	2.182.953: —

Transport	208.123: —	2.182.953: —
II. Allmän kommunalskatt:		
969 1.073.243 skattekronor och 95 skatteören à 7: 15	7.673.694: —	7.881.817: —
Summa driftinkomster		10.064.770: —

Kapitalinkomster.

20 E. Egna fonder:		
Låne- och fondstat:		
Enligt bilaga 1	1.510.260: —	
20 F. Upplånat kapital:		
Låne- och fondstat:		
Enligt bilaga 1	5.823.191: —	
20 G. Utlånat kapital:		
Skattestat:		
831 Amortering å utlämnade bostadslån.	26.516: —	
20 I. Statsbidrag:		
Skattestat:		
941 Byggn.-bidrag för Nya Jakobsb.-skolan	14.094: —	7.374.061: —
Summa inkomster		17.438.831: —

Bilaga 1 till skattestatens specialstater.

Låne- och fondstat för Västerås stad år 1947.

	Utgifter		Inkomster	
6 A-B. Brand- och sotningsväsen:				
Anslag ur fonderade bidrag från brandstodsbolag:				
Inköp av ny brandautomobil, del av anslag (Stfm. 27/6 1946, § 189)		34.200: —		
7 C. Exploateringsfastigheter:				
Anslag ur försäljningsmedelsfonden:				
Förvärv av mark av stadsägan 2239 från Försvarets bostadsanskaffningsnämnd (Stfm. 20/12 1945, § 311)	55.000: —			
Ersättning för avlösning av frälseränta från ½ mantal Lundby nr 3 i Badelunda (Stfm. 28/3 1946, § 73) ..	3.553: —			
Förvärv av tomterna n:ris 3 och 4 inom kvarteret Georg, del av anslag kr. 162.500: — (Stfm. 29/8 1946, § 251)	100.000: —			
Diverse fastighetsutgifter ..	100.000: —	258.553: —		
Inkomster att tillföras försäljningsmedelsfonden:				
Diverse fastighetsförsäljningar			600.000: —	
Tomträttsavgälder			6.000: —	606.000: —
Inkomster att tillföras donationsfonden:				
Försäljning av tomtmark av donationsjord				20.000: —
Transport		292.753: —		626.000: —

		Utgifter	Inkomster
Transport		292.753: —	626.000: —
7 E. Hyresfastigheter:			
Anslag att täckas av lånemedel:			
Utarbetande av erforderliga ritningar för uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse (Stfm. 27/6 1946, § 193) . .	40.000: —		
Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan (Stfm. 28/3 1946, § 78) . .	205.000: —	245.000: —	
7 F 2. Pensionärshem:			
Del av anslag för uppförande av pensionärshem vid Spantgatan, ¾ av 280.000: — (Stfm. 26/9 1946, § 292) . .		210.000: —	
8 B. Gatuförvaltning:			
Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
Iordningställande av Kryddgårdsgatan å delen Gästgivarevägen—Nedre Hyttvägen (Stfm. 29/11 1945, § 285)	19.000: —		
Anläggande av gator å från Kronan inlösta marken av stadsägan 2239 (Stfm. 20/12 1945, § 311)	150.000: —		
Omläggning av nuvarande Regementsallén, del av anslag (Stfm. 25/4 1946 § 124)	25.000: —		
Första utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johaneslund (Stfm. 31/5 1946, § 155)	35.000: —		
Transport	229.000: —	747.753: —	626.000: —

	Utgifter		Inkomster
Transport	229.000: —	747.753: —	626.000: —
Gatuarbeten enl. beslut i varje särskilt fall av Stfm.	100.000: —		
Gatuanläggningar inom Södra Skallberget (Stfm. 26/9 1946, § 275)	35.000: —	364.000: —	
9 A. Hamnar:			
Anslag att täckas av lånemedel:			
Anskaffande av ny bogserbåt (Stfm. 31/5 1946, § 150)	385.000: —		
Tilläggsanslag för uppförande av verkstadsbyggnad..	22.000: —		
Muddringsarbeten i djuphamnen	1.000.000: —	1.407.000: —	
11 A. Gasverk:			
Anslag att täckas av lånemedel:			
Anläggning av gasledningar inom äldre hamnområdet (Stfm. 29/11 1945, § 284) Jfr 13 A-B	10.100: —		
Anskaffande av ny gasklocka med tillhörande maskineri samt ny stationsgasmätare för gasverket (Stfm. 20/12 1945, § 314)	155.000: —		
Högtrycksledning för gas mellan gasverket och Aktiebolaget Svenska metallverken m. m. (Stfm. 29/8 1946, § 252)	41.000: —		
Utbyggnad av gasverket (Stfm. 26/9 1946, § 291)	600.000: —	806.100: —	
Transport		3.324.853: —	626.000: —

		Utgifter	Inkomster
Transport		3.324.853: —	626.000: —
11 B. Elektricitetsverk:			
Anslag att täckas av lånemedel:			
Transformatoranläggning invid Bergslagsvägen (Stfm. 31/1 1946, § 19)	41.000: —		
Utförande av erforderliga arbeten för höjning av spänningen å ledningsnätet inom Badelunda från 3 kV till 6 kV (Stfm. 28/2 1946, § 46)	20.000: —		
Anskaffande av el. utrustning till transformatorstation i gamla hamnen (Stfm. 28/2 1946, § 47) ..	18.000: —		
Utbyggnad av transformatorstationen i Rudbecksparken (Stfm. 31/5 1946, § 144)	23.000: —		
Anläggning av en 6 kV högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund (Stfm. 27/6 1946, § 196)	15.400: —		
Anordnande av ytterligare högspänningskabel från kraftverket till norra stadsdelarna (Stfm. 27/6 1946, § 197)	100.000: —		
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1947 (Stfm. 31/10 1946)	40.000: —	257.400: —	
13 A—B. Vatten- och avloppsverk:			
Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
Transport		3.582.253: —	626.000: —

	Utgifter		Inkomster
Transport		3.582.253: —	626.000: —
Vatten- och avloppsledningar i Aspvretsgatan o. Bergslagsvägen (Övre Gideonsberg), del av anslag (Stfm. 28/2 1946, § 48) jfr anslag av lånemedel	16.000: —		
Vatten- och avloppsledningar för östra Hammarbyområdet, del av anslag (Stfm. 28/2 1946, § 49)	14.000: —		
Anslag att täckas av lånemedel:			
Vatten- och avloppsledningar å äldre hamnområdet (Stfm. 29/11 1945, § 284) jfr 11 A	19.200: —		
Vatten- och avloppsledningar i Skallbergsgatan och Tunbyvägen inom området Lilla Johanneslund (Stfm. 20/12 1945, § 310)	6.700: —		
Vatten- och avloppsledningar i Aspvretsgatan o. Bergslagsvägen (Övre Gideonsberg), del av anslag (Stfm. 28/2 1946, § 48) jfr anslag av försäljningsmedelsfonden	22.000: —		
Vatten- och avloppsledningar för östra Hammarbyområdet, del av anslag (Stfm. 28/2 1946, § 49) jfr anslag av försäljningsmedelsfonden	5.000: —		
Vatten- och avloppsledningar för den del av södra Skallberget, som är avsedd att bebyggas under år 1946 (Stfm. 25/4 1946, § 115)	37.000: —		
Transport	119.900: —	3.582.253: —	626.000: —

	Utgifter		Inkomster
Transport	119.900: —	3.582.253: —	626.000: —
Mellan Kungl. Flygförvaltningen och Tekniska verken träffat avtal angående bortledande av spillvatten från fabriksanläggningarna vid CVV (Stfm. 31/5 1946, § 132)	20.000: —		
Anordnande av infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö, del av anslag kr. 65.000: — (Stfm. 26/9 1946, § 290)	35.000: —		
Huvudvattenledning från Hässlö (Stfm. 26/9 1946, § 290)	210.000: —	384.900: —	
15 D. Kommunal flickskola:			
Anslag att täckas av lånemedel:			
Om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan (Stfm. 31/1 1946, § 7)	1.000.000: —		
Anslag ur särskilda fonden för kommunala byggnader:			
Om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan (Stfm. 31/1 1946, § 7)	320.000: —	1.320.000: —	
15 G. Statliga läroverk:			
1. Allmänt läroverk.			
Anslag att täckas av lånemedel:			
Nybyggnad för högre allmänna läroverket (Stfm. 31/1 1946, § 6)	1.500.000: —		
Anslag ur särskilda fonden för kommunala byggnader:			
Nybyggnad för högre allmänna läroverket (Stfm. 31/1 1946, § 6)	500.000: —	2.000.000: —	
Transport		7.287.153: —	626.000: —

			Utgifter		Inkomster
Transport			7.287.153: —		626.000: —
16 C 4. Barnstugor:					
Anslag att täckas av lånemedel:					
Tilläggsanslag för bestridande av byggnadskostnaderna för uppförande av daghem för barn å st.-äg. 1789 A (Stfm. 27/6 1946, § 183)			20.000: —		
20. Finansförvaltning:					
20 E. Egna fonder.					
Avsättning till:					
Försäljningsmedelsfonden ..		609.507: —			
Donationsjordsfonden		20.000: —			
Låneöverskottsfonden:					
Överskott å anslag av lånemedel		22.791: —	652.298: —		
Disposition ur:					
Försäljningsmedelsfonden ..				652.553: —	
Särskilda fonden för kommunala byggnader				820.000: —	
Fonderade bidrag fr. brandstodsbolag				34.200: —	
Överskott å anslag av fondmedel att tillföras försäljningsmedelsfonden:					
Igenläggande av ett dike och dränering av sumpigt område norr om Bomansgatan (Stfm. 25/5 1944)	2.097: —				
Iordningställande av Gästgivarevägen mellan Stohagsvägen o. Kryddgårdsgatan (Stfm. 28/9 1944)	1.410: —			3.507: —	1.510.260: —
Transport			7.959.451: —		2.136.260: —

	Utgifter	Inkomster	
Transport	7.959.451: —		2.136.260: —
20 F. Upplånat kapital:			
Förskotterade medel att täckas av lån vartill Kungl. Maj:ts tillstånd ännu icke erhållits		5.800.400: —	
Överskott å anslag av lånemedel att fonderas:			
Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1945		22.791: —	5.823.191: —
Kronor	7.959.451: —		7.959.451: —

Kapitalavbetalningar och räntor å fonderade lån.

Lånets nr	Långivare	Amorteringstid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1947	Amortering år 1947	Räntefot	Ränta år 1947	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsf. fonden)										
3	År 1916	40 år	31/12	250.000: —	110.008: 54	8.848: 78	4,75 %	5.225: 41	31/12 1956	Ej konv.rätt	
4	År 1917	40 år	31/12	250.000: —	118.456: 07	8.447: 53	4,75 %	5.626: 66	31/12 1957	D:o	
5	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	177.129: 03	11.290: 23	4,75 %	8.413: 63	30/6 1958	D:o	
6	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	184.407: 40	11.418: 84	5,25 %	9.681: 39	30/6 1958	D:o	
7	År 1920	40 år	31/12	210.000: —	129.729: 45	6.173: 15	6 %	7.783: 77	31/12 1960	D:o	
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)										
8	År 1920	35 år	31/12	162.000: —	41.275: 34	4.472: 35	4 %	1.651: 01	31/12 1954	Rätt till omedelbar inlösen	
9	År 1921	35 år	31/12	74.240: —	12.775: 21	1.205: 43	4 %	511: 01	31/12 1955	D:o	
10	År 1925	32 år	31/12	30.000: —	14.833: 61	1.099: 90	4 %	593: 35	31/12 1957	D:o	
11	År 1926	32 år	31/12	37.800: —	20.030: 95	1.333: 11	4 %	801: 24	31/12 1958	D:o	
12	År 1927	32 år	31/12	48.191: 37	3.011: 90	181: 14	4 %	120: 48	31/12 1959	D:o	
13	År 1928	32 år	31/12	65.800: —	23.498: 47	1.284: 64	4 %	939: 94	31/12 1960	D:o	
14	År 1929	32 år	31/12	39.825: —	12.754: 42	636: 97	4 %	510: 18	31/12 1961	D:o	
15	År 1930	32 år	31/12	70.000: —	21.489: 66	984: 65	4 %	859: 59	31/12 1962	D:o	
16	År 1931	32 år	31/12	20.475: —	4.440: 35	187: 38	4 %	177: 61	31/12 1963	D:o	
			Transport	1.958.331: 37	873.840: 40	57.564: 10		42.895: 27			

Lånets nr	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1947	Amortering år 1947	Räntefot	Ränta år 1947	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	1.958.331: 37	873.840: 40	57.564: 10		42.895: 27			
17	Svenska arbetarnas Allm. sjuk- och Begrav.-kassa År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	93.921: 86	8.192: 85	3 %	2.817: 66	31/12 1956	Ej konv.rätt	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —
18	Sveriges Allmänna Försäkringsförening och Begravningsfond År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	93.921: 86	8.192: 85	3 %	2.817: 66	31/12 1956	D:o	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1926	30 år	30/6 31/12	319.663: 33	160.573: 71	12.765: 77	5 %	8.028: 68	31/12 1956	D:o	
29	Kungl. Postsparbanken År 1931	24 år	30/6 30/12	881.000: —	386.419: 80	39.214: 53	4,5 %	17.388: 90	30/12 1955	D:o	Förutv. 1916 års obl.-lån à 1.095.000: —
			Transport	3.483.270: 30	1.608.677: 63	125.930: 10		73.948: 17			

Lånets nr	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1947	Amortering år 1947	Räntefot	Ränta år 1947	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	3.483.270: 30	1.608.677: 63	125.930: 10		73.948: 17			
31	Västm. län Landsting År 1932	25 år	1/4 1/10	250.000: —	147.352: 16	10.369: 90	5 %	7.108: 36	1/4 1957	Ej konv.rätt	
50	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden) År 1934	20 år	30/6 30/12	812.000: —	396.308: 94	43.938: 82	3,4 %	12.727: 54	30/6 1954	D:o	Förutv. 1924 års obl.-lån à 1.000.000: —
51	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1934	16 år	1/4	1.844.000: —	565.575: 14	134.785: 21	3,2 %	18.098: 40	1/4 1950	D:o	Förutv. 1910 års obl.-lån à 3.000.000: —
52	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1935	13 år	1/8	1.050.000: —	99.723: 26	99.723: 26	3 %	2.991: 70	1/8 1947	D:o	Förutv. 1907 års obl.-lån à 2.000.000: —
			Transport	7.439.270: 30	2.817.637: 13	414.747: 29		114.874: 17			

Lånets nr	Långivare	Amorterings tid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1947	Amortering år 1947	Räntefot	Ränta år 1947	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	7.439.270: 30	2.817.637: 13	414.747: 29		114.874: 17			
59	Kungl. Postsparbanken År 1936	25 år	30/12	1.686.500: —	1.151.683: 09	62.377: 31	2,9 %	33.398: 81	30/12 1961	30/12 1951	
60	Riksförsäkringsanstalten År 1937	25 år	30/6 31/12	1.089.500: —	786.536: 92	38.951: 56	3 %	23.306: 14	31/12 1962	31/12 1947	
61	Kopparbergs läns sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 50	68.434: —	33.758: 36	2,6 %	1.340: 42	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
62	Svenska Livförsäkringsbolaget År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	87.984: 88	19.531: 58	9.634: 18	2,75 %	404: 65	30/6 1948	D:o	Förutv. 1928 års lån å 142.000: —
63	Bollnäs Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	15.490: 12	3.411: 15	1.684: 62	2,5 %	64: 22	30/6 1948	D:o	Förutv. 1928 års lån å 25.000: —
			Transport	10.628.550: 80	4.847.233: 87	561.153: 32		173.388: 41			

Lånets nr	Långivare	Amorterings-tid	Ränte-terminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1947	Amortering år 1947	Räntefot	Ränta år 1947	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	10.628.550: 80	4.847.233. 87	561.153: 32		173.388: 41			
64	Gävle stads Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	61.961: 10	13.737: 29	6.783: 13	2,7 %	279: 33	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 100.000: —
65	Kungl. Postsparbanken År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 80	68.223: 67	33.692: 81	2,5 %	1.284: 44	30/6 1948	D:o	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
72	År 1939	20 1/2 år	1/3 1/9	2.289.000: —	1.677.000: —	95.000: —	2,55 %	42.763: 50	1/9 1959	1/3 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån å 2.744.000: —
74	Kungl. Järnvägsstyrelsen År 1940	25 år	15/3 15/9	350.000: —	298.698: 61	10.026: 61	4,75 %	13.950: 05	15/3 1965	15/3 1950	
75	Västerås stads stiftelser År 1940	25 år	5/5 5/11	415.350: —	354.469: 94	11.898: 70	4,75 %	16.554: 73	5/5 1965	5/5 1950	
			Transport	14.054.667: 70	7.259.363: 38	718.554: 57		248.220: 46			

Lånets nr	Långivare	Amorterings tid	Räntetermíner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1947	Amortering år 1947	Räntefot	Ränta år 1947	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	14.054.667: 70	7.259.363: 38	718.554: 57		248.220: 46			
76	Sörmland-Västmanlands erkända Centralsjukkassa År 1940	20 år	1/6 1/12	300.000: —	235.759: 65	12.454: 82	4,5 %	10.609: 18	1/12 1960	1/12 1950	
77	Västmanlands läns Landsting År 1940	20 år	1/6 1/12	122.500: —	96.268: 52	5.085: 72	4,5 %	4.332: 08	1/12 1960	1/12 1950	
78	Stiftelser under Västerås stads Fattigvårdsstyrelses förvaltning År 1940	20 år	1/6 1/12	125.000: —	98.233: 18	5.189: 51	4,5 %	4.420: 49	1/12 1960	1/12 1950	
81	Kungl. Pensionsstyrelsen År 1941	25 år	30/3 30/9	700.000: —	608.960: 45	20.449: 95	4 %	24.358: 42	30/9 1966	30/9 1951	
82	Svenska Personal-Pensionskassan År 1941	25 år	31/3 30/9	858.800: —	745.824: —	25.306: —	3,9 %	29.088: —	30/9 1966	Ej konv.rätt	
84	Kungl. Postsparbanken År 1942	15 år	30/6 30/12	485.876: 78	365.633: 60	29.367: 56	3,5 %	12.542: 44	30/6 1957	D:o	Förutv. 1932 års lån à 663.000: —
			Transport	16.646.844: 48	9.410.042: 78	816.408: 13		333.571: 07			

Lånets nr	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1947	Amortering år 1947	Räntefot	Ränta år 1947	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	16.646.844: 48	9.410.042: 78	816.408: 13		333.571: 07			
85	Västerås stads stiftelser År 1942	15 år	30/6 31/12	736.493: 12	554.234: 43	44.513: 92	3,5 %	19.012: 08	30/6 1957	Ej konv.rätt	Förutv. 1932 års lån å 1.000.000: —
86—89	Försäkr. AB Skandia År 1943	20 år	30/6 31/12	972.000: —	827.126: —	39.440: —	3,5 %	28.950: –	31/12 1962	D:o	
90	År 1943	25 år	30/4 30/10	694.900: —	639.484: —	19.780: —	3,5 %	22.036: —	30/4 1968	D:o	
91	Livförs.-bolaget Framtiden År 1943	19 år	1/6 1/12	700.000: —	618.219: 28	29.246: 10	3,6 %	21.729: 47	1/6 1962	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån å 1.765.000: —
92	Försäkr. AB Skandia År 1943	19 år	1/6 1/12	687.299: 76	607.001: —	28.716: —	3,6 %	21.335: —	1/6 1962	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån å 1.765.000: —
93	Kungl. Postsparbanken År 1944	20 år	30/12	875.500: —	812.501: 49	33.162: 45	3,5 %	28.437: 55	30/12 1964	Ej konv.rätt	
			Transport	21.313.037: 36	13.468.608: 98	1 011 266:60		475.071: 17			

Lånets nr	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1947	Amortering år 1947	Räntefot	Ränta år 1947	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	21.313.037: 36	13.468.608: 98	1 011 266:60		475.071: 17			
94	Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål År 1945	15 år	1/6	430.433: 95	408.126: 68	23.088: 03	3,5 %	14.284: 43	1/6 1960	1/12 1954	Förutv. 1935 års lån å 596.700: —
95	Ännu ej upptaget lån År 1946	25 år	30/6 31/12	2.142.500: —	2.113.422: 68	59.469: 66	3 %	62.959: 98	30/6 1971		
96	Ännu ej upptaget lån År 1946	20 år	30/6 31/12	932.900: —	915.709: 36	35.158: 73	3 %	27.209: 55	30/6 1966		
97	Västmanlands läns Sparbank År 1946		31/12	8.141: 24	7.035: 48	7.035: 48	3 %	—	31/12 1246		Förutv. Badelunda kommuns lån
98	År 1946		31/12	5.858: 44	4.834: 19	4.834: 19	3 %	—	31/12 1946		d:o
			Transport	24.832.870: 99	16.917.737: 37	1 140 852:69		579.525: 13			

Lånets nr	Långivare	Amorteringstid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelop	Återstående lånebelopp den 1/1 1947	Amortering år 1947	Räntefot	Ränta år 1947	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
	Västmanlands	Transport		24.832.870: 99	16.917.737: 37	1.140.852: 69		579.525: 13			
	läns Sparbank										
99	År 1946	5 år	6/4								
			6/10	43.400: —	41.800: —	7.869: 68	3 %	1.195: 42	6/10 1951		Förutv. Badelunda kommuns lån
	Ännu ej upptaget lån										
100	År 1947	5 år	31/12	982.000: —	982.000: —	184.964: 19	3 %	29.460: —			
		Kronor		25.858 270: 99	17.941.537: 37	1.333.686: 56		610.180: 55			

Bilaga 3 till
skattestatens specialstater.

Förteckning över tillfälliga lån, ogulden köpeskilling samt förskotterade statsbidrag m. m.

Långivare	Lånebelopp	Ränta à	Kronor
Torngrenska fonden	9.075: —	3 %	272: 25
Maria Hallanders donationsfond	5.115: —	3 %	153: 45
Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond: Inteckningslån för Malma egendom	23.687: 23	3 %	710: 62
Ogulden köpeskilling för Johannisberg	110.000: —	3 %	3.300: —
Västerås m. fl. städers hypoteksförening	59.028: 57	3,5 %	[1]) 2.152: 67
Ogulden köpeskilling för fastigheten Lennart 7	300.000: —	4 %	12.000: —
Inteckningslån i övrigt			3.000: —
Förskotterade statsbidrag m. m.			3.000: —
Kungl. Postsparbanken för AB Västerås-banans Intressenter: Ränta å lån samt omkostnader för bolaget	6.548.142: 46		185.000: —
Summa Kronor	7.055.048: 26		209.588: 99

1) Häri ingår 0,15 % förvaltningsbidrag kr 88: 47.

Lönestat för år 1947.

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		1. Allmän förvaltning.					
		1 C. Drätselkammare.					
		1 C 2. Stadskansli.					
31	32	Stadsdirektör (fr. o. m. 1/10 1947 31—33)	16.690: —	900: —	238: —		17.828: —
25	26	Stadsombudsman	12.240: —	700: —			12.940: —
19	20	Biträdande stadsombudsman	8.982: —	486: —			9.468: —
19	21	Drätselassistent	8.982: —	486: —	486: —		9.954: —
6	9	Kanslibiträde	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —
6	8	Kanslibiträde	3.438: —	270: —	324: —		4.032: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —			3.438: —
3	3	2 kvinnliga kontorsbiträden av II klass	5.568: —				5.568: —
7	10	Stadsvaktmästare	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
		Kronor	66.250: —	3.670: —	1.696: —	696: —	72.312: —
		1 C 3. Drätselkontor.					
20	23	Stadskamrer	9.468: —	486: —	486: —	600: —	11.040: —
16	19	Avlöningskamrer	7.524: —	486: —	486: —	486: —	8.982: —
14	17	1:e stadsbokhållare	6.552: —	486: —	486: —	486: —	8.010: —
9	9	2:e stadsbokhållare	4.356: —				4.356: —
9	12	Uppbördskassör	4.356: —	372: —	408: —	444: —	5.580: —
8	11	Stadskassör	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
8	10	Bokhållare	4.032: —	324: —	372: —		4.728: —
8	11	Inkasserare	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
7	10	Manligt kontorsbiträde av I klass	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
		Transport	48.060: —	3.126: —	3.306: —	3.204: —	57.696: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		Transport	48.060: —	3.126: —	3.306: —	3.204: —	57.696: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass (fr.o.m. 1/7 1947 5-7)	3.204: —	234: —	135: —		3.573: —
5	6	3 kvinnliga kontorsbiträden av I klass	9.612: —	702: —			10.314: —
5	5	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —				3.204: —
5	5	Telefonist	3.204: —				3.204: —
3	5	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —	204: —	216: —		3.204: —
3	3	3 kvinnliga kontorsbiträden av II klass	8.352: —				8.352: —
		Kronor	78.420: —	4.266: —	3.657: —	3.204: —	89.547: —
		1 C 4. Byggnadskontor.					
28	30	Byggnadschef	14.340: —	700: —	800: —		15.840: —
19	20	1:e ingeniör	8.982: —	486: —			9.468: —
16	18	Byggnadsingeniör	7.524: —	486: —	486: —		8.496: —
11	12	Verkmästare	5.136: —	444: —			5.580: —
11	12	Vägtekniker	5.136: —	444: —			5.580: —
11	11	Byggnadstekniker	5.136: —				5.136: —
10	11	2 gatuförmän	9.456: —	816: —			10.272: —
10	10	Gatuförman	4.728: —				4.728: —
10	11	Byggnadsförman	4.728: —	408: —			5.136: —
8	11	Bokhållare	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
9	12	Renhållningsförman	4.356: —	372: —	408: —	444: —	5.580: —
5	5	Kartriterska	3.204: —				3.204: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784: —
		Kronor	79.542: —	4.480: —	2.066: —	852: —	86.940: —
		1 C 5. Fastighetskontor.					
25	25	Fastighetschef	12.240: —				12.240: —
16	16	Fastighetsingeniör	7.524: —				7.524: —
		Transport	19.764: —				19.764: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		Transport	19.764: —				19.764: —
14	14	Fastighetsförvaltare (fr. o. m. 1/4 1947 14—15)	6.552: —	365: —			6.917: —
12	12	Tekniskt biträde	5.580: —				5.580: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784: —
		Kronor	34.680: —	365: —			35.045: —
		2. Rätts- och ordningsväsen.					
		2 A. Magistrat och rådhusrätt.					
33	35	Borgmästare	18.540: —	1.000: —	1.200: —		20.740: —
26	28	Civilrådman	12.940: —	700: —	700: —		14.340: —
26	27	Brottmålsrådman (fr. o. m. 1/7 1947 26—28)	12.940: —	700: —	350: —		13.990: —
25	27	Magistratsrådman	12.240: —	700: —	700: —		13.640: —
6	9	Kanslibiträde	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —
5	8	2 kvinnliga kontorsbiträden av I klass	6.408: —	468: —	540: —	648: —	8.064: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784: —
7	9	Magistratsvaktmästare	3.708: —	324: —	324: —		4.356: —
		Kronor	72.998: —	4.162: —	4.138: —	972: —	82.270: —
		2 B—C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.					
23	25	Polismästare	11.040: —	600: —	600: —		12.240: —
17	17	Polisnotarien	8.010: —				8.010: —
14	17	Poliskommissarie	6.552: —	486: —	486: —	486: —	8.010: —
11	14	Kriminalöverkonstapel	5.136: —	444: —	486: —	486: —	6.552: —
10	13	6 polisöverkonstaplar	28.368: —	2.448: —	2.664: —	2.916: —	36.396: —
10	12	Polisöverkonstapel	4.728: —	408: —	444: —		5.580: —
		Transport	63.834: —	4.386: —	4.680: —	3.888: —	76.788: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor
		Transport	63.834: —	4.386: —	4.680: —	3.888: —	76.788: —
10	13	Bitr. kriminalöverkonstapel	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —
8	11	2 bitr. polisöverkonstaplar	8.064: —	648: —	744: —	816: —	10.272: —
8	10	Bitr. polisöverkonstapel	4.032: —	324: —	372: —		4.728: —
8	11	5 kriminalkonstaplar	20.160: —	1.620: —	1.860: —	2.040: —	25.680: —
8	10	3 kriminalkonstaplar	12.096: —	972: —	1.116: —		14.184: —
7	10	13 poliskonstaplar	48.204: —	4.212: —	4.212: —	4.836: —	61.464: —
7	9	Poliskonstapel (fr. o. m. 1/10 1947 7—10)	3.708: —	324: —	324: —	93: —	4.449: —
7	9	10 poliskonstaplar	37.080: —	3.240: —	3.240: —		43.560: —
7	8	2 poliskonstaplar (fr. o. m. 1/7 1947 7—9)	7.416: —	648: —	324: —		8.388: —
7	8	Poliskonstapel (fr. o. m. 1/10 1947 7—9)	3.708: —	324: —	81: —		4.113: —
7	8	5 poliskonstaplar	18.540: —	1.620: —			20.160: —
7	7	11 poliskonstaplar	40.788: —				40.788: —
6	6	4 poliskonstaplar	13.752: —				13.752: —
6	7	Polissyster	3.438: —	270: —			3.708: —
5	5	Kvinnligt kontorsbitr. av I klass (fr. o. m. 1/4 1947 5—6)	3.204: —	176: —			3.380: —
3	4	Kvinnligt kontorsbitr. av II klass (fr. o. m. 1/4 1947 3—5)	2.784: —	204: —	162: —		3 150: —
		Kronor	295.536: —	19.376: —	17.559: —	12.159: —	344.630: —

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 A—B 1. Uppbördsverk.

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor
22	25	Kronokamrer	10.440: —	600: —	600: —	600: —	12.240: —
13	14	1:e assistent	6.066: —	486: --			6.552: —
11	11	Assistent	5.136: —				5.136: —
8	8	Kontrollant	4.032: —				4 032: —
		Transport	25.674: —	1.086: —	600: —	600: —	27.960: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		Transport	25.674: —	1.086: —	600: —	600: —	27.960: —
6	9	2 kanslibiträden	6.876: —	540: —	648: —	648: —	8.712: —
5	8	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —
5	5	2 kvinnliga kontorsbiträden av I klass	6.408: —				6.408: —
3	3	6 kvinnliga kontorsbiträden av II klass	16.704: —				16.704: —
		Kronor	58.866: —	1.860: —	1.518: —	1.572: —	63.816: —
		3 C. Exekutionsverk.					
25	28	Stadsfogde	12.240: —	700: —	700: —	700: —	14.340: —
6	9	Kanslibiträde	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —			3.438: —
4	7	3 exekutorer	8 964: —	648: —	702: —	810: —	11.124: —
4	4	2 exekutorer (vakanta)					
		Kronor	27.846: —	1.852: —	1.726: —	1.834: —	33.258: —
		4. Byggnadsväsen.					
		4 A. Byggnadsnämnd.					
		4 A 1. Stadsarkitektkontor.					
24	26	Stadsarkitekt	11.640: —	600: —	700: —		12.940: —
13	13	Byggnadsinspektör	6.066: —				6.066: —
12	15	Stadsplanetekniker	5.580: —	486: —	486: —	486: —	7.038: —
12	15	Tekniskt biträde	5.580: —	486: —	486: —	486: —	7.038: —
6	9	1:a kartriterska	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —
		Kronor	32.304: —	1.842: —	1.996: —	1.296: —	37.438: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		4 A 2. Stadsingeniörskontor.					
22	23	Stadsingeniör	10.440: —	600: —			11.040: —
17	17	Mätningsingeniör	8.010: —				8.010: —
12	15	Tekniskt biträde	5.580: —	486: —	486: —	486: —	7.038: —
12	14	1:e mätningstekniker	5.580: —	486: —	486: —		6.552: —
11	12	Mätningstekniker	5.136: —	444: —			5.580: —
11	11	Mätningstekniker	5.136: —				5.136: —
6	7	1:a kartriterska	3.438: —	270: —			3.708: —
5	5	Kartriterska	3.204: —				3.204: —
		Kronor	46.524: —	2.286: —	972: —	486: —	50.268: —
		6 A—B. Brand- och sotningsväsen.					
17	20	Brandchef	8.010: —	486: —	486: —	486: —	9.468: —
13	16	Vice brandchef	6.066: —	486: —	486: —	486: —	7.524: —
10	13	2 brandmästare	9.456: —	816: —	888: —	972: —	12.132: —
10	13	Brandmästare (pension fr. o. m. 1/9 1947)	3.152: —	272: —	296: —	324: —	4.044: —
10	11	Brandmästare (fr. o. m. 1/9 1947 10—12)	1.576: —	136: —	148: —		1.860: —
8	11	6 brandförmän	24.192: —	1.944: —	2.232: —	2.448: —	30.816: —
7	10	7 brandmän	25.956: —	2.268: —	2.268: —	2.604: —	33.096: —
7	10	Brandman (t. o. m. 31/8 1947)	2.472: —	216: —	216: —	248: —	3.152: —
7	9	2 brandmän	7.416: —	648: —	648: —		8.712: —
7	8	6 brandmän	22.248: —	1.944: —			24.192: —
7	7	7 brandmän	25.956: —				25.956: —
6	6	Brandman (fr. o. m. 1/11 1947 7—7)	3.483: —				3.483: —
6	6	Brandman (fr. o. m. 1/9 1947)	1.146: —				1.146: —
		Kronor	141.129: —	9.216: —	7.668: —	7.568: —	165 581: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg			Summa kronor
				1:sta	2:dra	3:dje	
		7. Fastighetsförvaltning.					
		7 D 1. Jordbruksegendomar.					
17	19	Förvaltare	8.010: —	486: —	486: —		8.982: —
11	11	Inspektor	5.136: —				5.136: —
		Kronor	13.146: —	486: —	486: —		14.118: —
		7 D 4. Grustag.					
6	9	Förman	3.438: —	270: —	324. —	324: —	4.356: —
6	8	Maskinist	3.438: —	270: —	324: —		4.032: —
		Kronor	6.876: —	540: —	648: —	324: —	8.388: —
		7 D 5. Fritidsreservat. Björnön.					
6	7	Tillsyningsman	3.438: —	270: —			3.708: —
		Kronor	3.438: —	270: —			3.708: —
		7 E. Hyresfastigheter. Stadshotell.					
5	8	Eldare	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —
		Kronor	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —
		8. Gatu- och parkförvaltning.					
		8 B 4. Drätselkammarens förråd.					
8	10	Förrådsförman	4.032: —	324: —	372: —		4.728: —
		Kronor	4.032: —	324: —	372: —		4.728: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		8 B 5 C. Hästar.					
5	8	4 körkarlar	12.816: —	936: —	1.080: —	1.296: —	16.128: —
		Kronor	12.816: —	936: —	1.080: —	1.296: —	16.128: —
		8 C. Parkförvaltning.					
15	16	Stadsträdgårdsmästare	7.038: —	486: —			7.524: —
9	12	Trädgårdsmästare	4.356: —	372: —	408: —	444: —	5 580: —
9	10	Parkförman	4.356: —	372: —			4.728: —
7	10	Förrådsman	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2 784: —
		Kronor	22.242: —	1.554: —	732: —	816: —	25.344: —
		9. Hamnförvaltning.					
17	20	Hamnkapten	8.010: —	486: —	486: —	486: —	9.468: —
12	13	Hamnfogde	5.580: —	486: —			6.066: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —			3.438: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784: —
10	13	Ångbåtsbefälhavare	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —
10	13	Kranförman	4 728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —
7	10	Maskinist	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
7	10	Kranreparatör	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
		Kronor	36.450: —	2 670: —	2.022: —	2.202: —	43.344: —
		10. Kommunikationsföretag.					
		10 D. Båttrafik.					
10	10	Ångbåtsbefälhavare	4.728: —				4.728: —
7	10	Maskinist	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
		Kronor	8 436: —	324: —	324: —	372: —	9.456: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		11. Industriella verk.					
		Gemensam förvaltning.					
28	30	Överingeniör	14.340: —	700: —	800: —		15.840: —
15	17	Kontorschef	7.038: —	486: —	486: —		8 010: —
9	12	Förrådsförman	4.356: —	372: —	408: —	444: —	5.580: —
8	11	Bokhållare	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
5	7	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —	270: —		3.708: —
5	5	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —				3.204: —
3	3	2 kvinnliga kontorsbiträden av II klass	5.568: —				5.568: —
9	12	Avläsarförman	4.356: —	372: —	408: —	444: —	5.580: —
8	11	1:e avläsare	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
7	10	3 avläsare	11.124: —	972: —	972: —	1.116: —	14.184: —
7	9	Avläsare	3.708: —	324: --	324: —		4.356: —
7	8	Avläsare	3 708: —	324: —			4.032: —
7	7	Avläsare	3.708. —				3.708: —
8	11	Ritare	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
		Kronor	76 410: —	4.756: —	4.784: —	3.228: —	89.178: —
		11 A. Gasverk.					
		Förvaltning.					
16	18	Driftingeniör	7.524: —	486: —	486: —		8.496: —
		Tillverkning.					
9	12	Ugnsförman	4.356: —	372: —	408: —	444: —	5.580: —
9	10	Verkstadsförman	4.356: —	372: —			4.728: —
7	10	5 gasverkseldare	18.540: —	1.620: —	1 620: —	1.860: —	23.640: —
		Transport	27 252: —	2.364: —	2.028: —	2.304: —	33.948: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor
		Transport	27.252: —	2.364: —	2.028: —	2.304: —	33.948: —
7	8	Gasverkseldare	3.708: —	324: —			4.032: —
7	7	Gasverkseldare	3.708: —				3.708: —
			34.668: —	2.688: —	2.028: —	2.304: —	41.688: —
		Distribution.					
8	11	Justerareförman	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
		Kronor	46.224: —	3.498: —	2.886: —	2.712: —	55.320: —
		11 B. Elektricitetsverk.					
		Förvaltning.					
16	19	Driftingeniör	7.524: —	486: —	486: —	486: —	8.982: —
16	16	Byråingeniör	7.524: —				7.524: —
13	13	Installationsingeniör	6.066: —				6.066: —
			21.114: —	486: —	486: —	486: —	22.572: —
		Tillverkning.					
7	8	Maskinist	3.708: —	324: —			4.032: —
		Distribution.					
11	11	Verkmästare	5.136: —				5.136: —
10	13	Montörförman	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —
9	11	Arbetsförman	4.356: —	372: —	408: —		5.136: —
8	11	Justerareförman	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
7	10	6 1:e montörer	22.248: —	1.944: —	1.944: —	2.232: —	28.368: —
7	10	Mätarjusterare	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
7	9	Mätarjusterare	3.708: —	324: —	324: —		4.356: —
			47.916: —	3.696: —	3.816: —	3.498: —	58.926: —
		Kronor	72.738: —	4.506: —	4.302: —	3.984: —	85.530: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor
		12. Hälso- och sjukvård.					
		12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.					
16	19	1:e stadsläkare	7.524: —	486: —	486: —	486: —	8.982: —
14	14	2:e stadsläkare	6.552: —				6.552: —
11	14	1:e hälsovårdsinspektör	5.136: —	444: —	486: —	486: —	6.552: —
8	11	2 hälsovårdsinspektörer	8.064: —	648: —	744: —	816: —	10.272: —
		Kronor	27.276: —	1.578: —	1.716: —	1.788: —	32.358: —
		12 A 5. Bostadsinspektion.					
8	8	Bostadsinspektris	4.032: —				4.032: —
		Kronor	4.032: —				4.032: —
		13. Allmän hygien.					
		13 A—B. Vatten- och avloppsverk.					
		Förvaltning.					
19	20	1:e ingeniör (fr. o. m. 1/10 1947 19—21)	8.982: —	486: —	122: —		9.590: —
15	15	Bitr. driftingeniör	7.038: —				7.038: —
9	10	Avsynare	4.356: —	372: —			4.728: —
			20.376: —	858: —	122: —		21.356: —
		Tillverkning.					
7	10	Maskinist	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
		Distribution.					
11	12	Schaktmästare	5.136: —	444: —			5.580: —
10	13	Rörnätsförman	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —
7	10	2 maskinister	7.416: —	648: —	648: —	744: —	9.456: —
7	7	Maskinist	3.708: —				3.708: —
			20.988: —	1.500: —	1.092: —	1.230: —	24.810: —
		Kronor	45.072: —	2.682: —	1.538: —	1.602: —	50.894: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor
		13 C 1. Renhållningsverk.					
8	11	Förman	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
6	9	4 renhållningsarbetare	13.752: —	1.080: —	1.296: —	1.296: —	17.424: —
6	8	4 renhållningsarbetare	13.752: —	1.080: —	1.296: —		16.128: —
6	7	Renhållningsarbetare (fr. o. m. 1/4 1947 6—8)	3.438: —	270: —	243: —		3.951: —
6	7	Renhållningsarbetare (fr. o. m. 1/7 1947 6—8)	3.438: —	270: —	162: —		3.870: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —			3.438: —
		Kronor	41.616: —	3.258: —	3.369: —	1.704: —	49.947: —
		13 D. Varmbadhus.					
7	10	Maskinist	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
6	9	Eldare	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —
1	4	Biljettförsäljerska	2.400: —	189: —	195: —	204: —	2.988: —
5	8	Badare	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —
		Kronor	12.750: —	1.017: —	1.113:	1.224: —	16.104: —
		14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.					
		14 C. Köttbesiktningsbyrå.					
8	11	Hälsovårdsinspektör	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
		Kronor	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.					
		15 A 1. Folkskola.					
23	26	Folkskoleinspektör	11.040: —	600: —	600: —	700: —	12.940: —
12	13	Skolkamrer	5.580: —	486: —			6.066: —
7	10	2 vaktmästare	7.416: —	648: —	648: —	744: —	9.456: —
7	9	Vaktmästare	3.708: —	324: —	324: —		4.356: —
6	9	Skolsköterska	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —
6	6	Skolsköterska	3.438: —				3.438: —
		Kronor	34.620: —	2.328: —	1.896: —	1.768: —	40.612: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Årslön	Summa kronor
LO 17	21—F	27 ord. folkskollärare à 7 011.—	189.297: —	189.297: —
LO 17	20—F	2 " " à 6.621.—	13.242: —	13.242: —
LO 17	19—F	1 " "	6.231: —	6.231: —
LO 17	18—F	1 " "	5.856: —	5.856: —
LO 17	17/18—F	1 " "	5.669: —	5.669: —
LO 17	19—F	1 e. o. "	6.231: —	6.231: —
LEo 15	18—F	4 " " à 2.928.— (ht 1947)	11.712: —	11.712: —
LEo 15	17—F	1 " "	5.481: —	5.481: —
LEo 15	16/17—F	1 " "	5.209: —	5.209: —
LEo 15	16—F	3 " " à 5.118.—	15.354: —	15.354: —
		Transport	264 282: —	264.282: —

Löne-grad	Löne-klass	Befattningshavare	Årslön	Summa kronor
		Transport	264.282: —	264.282: —
LEo 15	15/16—F	1 „ „ ..	5.054: —	5.054: —
LO 17	20—F	29 ord. folkskollärarinnor à 6.621.—	192.009: —	192.009: —
LO 17	19—F	1 „ „	6.231: —	6.231: —
LO 17	18—F	1 „ „	5.856: —	5 856: —
LO 17	17/18—F	1 „ „	5.575: —	5.575: —
LO 17	20—F	1 e. o „	6.621: —	6.621: —
LEo 15	18—F	1 „ „	5.856: —	5.856: —
LEo 15	17—F	4 „ „ à 2.740.50 (ht1947)	10.962: —	10.962: —
LEo 15	16—F	1 „ „	5.118: —	5.118: —
LEo 15	15/16—F	1 „ „	4.925: —	4.925: —
LEo 15	14—F	1 „ „	4.602: —	4.602: —
LO 9	12—F	36 ord. småskollärarinnor à 4.158.—	149.688: —	149.688: —
LO 9	11/12—F	1 „ „	4.070: —	4.070: —
LO 9	10/11—F	1 „ „	3.939: —	3.939: —
LO 9	9—F	6 „ „ à 3.645.—	21.870: —	21.870: —
LO 9	12—F	2 e. o. „ à 4.158.—	8.316: —	8.316: —
LEo 7	10—F	1 „ „	3.813: —	3.813: —
LEo 7	9—F	1 „ „	3.645: —	3.645: —
LEo 7	9—F	2 „ „ à 1.822.50 (ht 1947)........	3.645: —	3.645: —
LEo 7	8—F	1 „ „	3.477: —	3 477: —
LEo 7	7—F	2 „ „ à 3.309.—	6.618: —	6.618: —
LEo 7	6—F	3 „ „ à 3.141.—	9.423: —	9.423: —
LEo 7	4/6—F	3 „ „ à 3.115 50.—	9.347: —	9.347: —
		Kronor	744.942: —	744.942: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Årslön	Summa kronor
LO 14	18—F	2 ord. slöjdlärare à 5.856.—	11.712: —	11.712: —
LO 14	17—F	1 „ „	5.481: —	5.481: —
LO 14	14—F	1 „ „	4.602: —	4.602: —
LEo 12	13—F	1 e. o. „	4.380: —	4.380: —
LEo 12	12—F	1 „ „ (ht 1947)	2.079: —	2.079: —
LO 9	12—F	6 ord. slöjdlärarinnor à 4.158.—	24.948: —	24.948: —
LO 9	11—F	1 „ „	3.981: —	3.981: —
LEo 7	9—F	1 e. o „	3.645: —	3.645: —
LEo 7	8—F	2 „ „ à 3.477.—	6.954: —	6.954: —
LEo 7	7—F	3 „ „ à 1.654.50 (ht 1947)	4.964: —	4.964: —
LO 13	15—F	1 ord. skolkökslärarinna	4.860: —	4.860: —
LO 13	14—F	1 „ „	4.602: —	4.602: —
		Kronor	82.208: —	82.208: —
		15 B. Högre folkskola.		
KO 21	24—K	Ämneslärare	8.355: —	8.355: —
KO 21	21—K	Ämneslärare	7.011: —	7.011: —
KO 21	21/22—K	Ämneslärarinna	7.218: —	7.218: —
			22.584: —	22.584: —
		Extra tjänst.		
KEo 18	17—K	Ämneslärare (1/7—31/12 1947)	2.741: —	2.741: —
		Kronor	25.325: —	25.325: —

Lönegrad	Löneklass	Timantal	Befattningshavare	Årslön	Summa kronor
			15 D. Kommunal flickskola.		
21	23		6 ämneslärare	47.250: —	47.250: —
23	25		Ämneslärare	8.850: —	8 850: —
21	21		Ämneslärare	7.011: —	7 011: —
20	22	26	2 ämneslärare	14.850: — à 26 tim. pr vecka	12.870: —
16	16	34	Ämneslärare	5.118: — „ 34 „ „ „	5.802: —
16	19	31	Ämneslärare	6.231: — „ 31 „ „ „	6.439: —
			Kronor		88.222: —
18	19		e.o. ämneslärare	6.231: —	6.231: —
21	21		e.o. ämneslärare	7.011: —	7.011: —
18	16/17		1 extra ämneslärare	5.281: —	5.281: —
20	18		2 extra ämneslärare	11.712: —	11.712: —
			Kronor		30.235: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Årslön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3 dje	Summa kronor
7	10	Vaktmästare	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
		Kronor	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —

Löne-grad	Löne-klass	Befattningshavare	Begynnelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		15 H. Yrkesskola.					
3	6	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —	204: —	216: —	234: —	3.438: —
		Kronor	2.784: —	204: —	216: —	234: —	3,438: —
statens	statens						
21	24—A	1 ord. lärare *)	8.355: —				8.355: —
17	21—A	2 „ „ *)	14.022: —				14.022: —
14	19—A	1 „ „	6.231: —				6.231: —
14	15—A	2 „ lärarinnor (fr. o. m. 1/4 1947 16—A)	10.107: —				10.107: —
		Kronor	38 715: —				38.715: —
		16. Socialvård.					
		16 B. Fattigvård.					
		16 B 2. Ålderdomshem.					
13	14	Föreståndare	6.066: —	486: —			6 552: —
7	10	Vaktmästare	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
6	9	Biträdande vaktmästare	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —
7	10	Maskinist	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —
6	9	Biträdande maskinist	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —
6	6	Husmoder	3.438: —				3.438: —
5	8	Sjuksköterska	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —
5	7	Sjuksköterska (fr. o. m. 1/10 1947 5—8)	3.204: —	234: —	270: —	81: —	3.789: —
5	7	Sjuksköterska	3.204: —	234: —	270: —		3.708: —
5	5	3 sjuksköterskor	9.612: —				9.612: —
2	5	Tvä tföreståndarinna	2.589: —	195: —	204: —	216: —	3.204: —
1	4	Kokerska	2.400: —	189: —	195: —	204: —	2.988: —
1	3	Sömmerska	2.400: —	189: —	195: —		2.784: —
		Kronor	50.409: —	2 949: —	2.700: —	2.217: —	58.275: —

*) Träder i tillämpning vid den tidpunkt, då anslutning av tjänsterna till statens pensionsanstalt sker.

Löne-grad	Löne-klass	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor
		16 B 3. Yttre fattigvård.					
17	20	Syssloman	8.010: —	486: —	486: —	486: —	9.468: —
8	11	2 tillsyningsmän	8.064: —	648: —	744: —	816: —	10.272: —
6	9	Kassörska	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —
5	7	2 kvinnliga kontorsbiträden av I klass	6.408: —	468: —	540: —		7.416: —
3	3	2 kvinnliga kontorsbiträden av II klass	5.568: —				5.568: —
		Kronor	31 488: —	1.872: —	2.094: —	1.626: —	37.080: —
		16 C. Barnavård.					
		16 C 2. Barnhem.					
5	8	Föreståndarinna	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —
		Kronor	3.204: —	234: —	270: —	324: -	4.032: —
		16 C 3. Yttre barnavård.					
10	13	Föreståndare	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —
8	11	Kvinnlig barnavårdsman	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —
8	8	Barnavårdsinspektris	4.032: —				4.032: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784: —
		Kronor	15.576: —	732: —	816: —	894: —	18.018: —
		16 C 4. Barnstugor.					
6	6	Föreståndarinna	3.438: —				3.438: —
4	4	3 barnträdgårdslärarinnor	8.964: —	tillägg enl. Stfm. beslut 36: — *)			9.000: —
4	4	2 barnträdgårdslärarinnor	5.976: —				5.976: —
		Kronor	18 378: —			36: —	18.414: —

*) Skillnad i lön mellan 23—I och 4—4.

Sammandrag av Västerås stads lönestat för år 1947.

	Ord. befattningshavare enl. stadens löneplan Kronor	Lärare enl. statens löneplan Kronor	Extra befattningshavare Kronor	Anteckningar
1. Allmän förvaltning				
1 C 2 Stadskansli	72.312: —		9.600: —	
1 C 3 Drätselkontor	89.547: —		28.840: —	
1 C 4 Byggnadskontor	86.940: —		9.348: —	
1 C 5 Fastighetskontor	35.045: —		2.280: —	
2. Rätts- och ordningsväsen				
2 A Magistrat och rådhusrätt	82.270: —		2.400: —	
2 B-C Polis- och åklagarväsen samt fångvård	344.630: —		7.308: —	
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen				
3 A-B 1 Uppbördsverk	63.816: —		12.360: —	
3 C Exekutionsverk	33.258: —		26.340: —	
4. Byggnadsväsen				
4 A 1 Stadsarkitektkontor ..	37.438: —		6.250: —	
4 A 2 Stadsingenjörskontor	50.268: —		18.788: —	
5 Civilförsvar				
5 A Civilförsvarsbyrån			5.664: —	
5 C Familjebidragsnämnden			5.400: —	
6. A-B Brand- och sotningsväsen	165.581: —			
7 Fastighetsförvaltning				
7 D 1 Jordbruksegendomar ..	14.118: —			
7 D 4 Grustag	8.388: —			
7 D 5 Fritidsreservat (Björnön)	3.708: —			
7 E Hyresfastigheter (Stadshotell)	4.032: —			
8. Gatu- och parkförvaltning				
8 B 4 Drätselkammarens förråd	4.728: —			
8 B 5C Hästar	16.128: —			
8 C Parkförvaltning	25.344: —		9.200: —	
Transport	1.137.551: —		143.778: —	

	Ord. befattningshavare enl. stadens löneplan Kronor	Lärare enl. statens löneplan Kronor	Extra befattningshavare Kronor	Anteckningar
Transport	1.137.551: —		143.778: —	
9. Hamnförvaltning	43.344: —			
10. Kommunikationsföretag				
10 D Båttrafik	9.456: —			
11. Industriella verk				
Gemensam förvaltning	89.178: —		22.740: —	
11 A Gasverk	55.320: —		3.120: —	
11 B Elektricitetsverk	85.530: —		7.100: —	
12. Hälso- och sjukvård				
12 A 1 Allmän hälso- och sjukvård	32.358: —		6.048: —	
12 A 5 Bostadsinspektion ..	4.032: —			
13. Allmän hygien				
13 A-B Vattenverk	50.894: —		20.040: —	
13 C 1 Renhållningsverk	49.947: —		2.460: —	
13 D Varmbadhus	16.104: —			
14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel				
14 C Köttbesiktningsbyrå ..	5.136: —			
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet				
15 A 1 Folkskola	40.612: —			
15 A 1 Folkskola		744.942: —		
15 A 1 Folkskola		82.208: —		
15 B Högre folkskola		25.325: —		
15 D Kommunal flickskola ..		88.222: —		
15 D Kommunal flickskola ..		30.235: —		
15 D Kommunal flickskola ..	4.728: —			
15 H Yrkesskola	3.438: —			
15 H Yrkesskola		38.715: —		
15 I 1 Arosvallen			14.500: —	
16. Socialvård				
16 B 2 Ålderdomshem	58.275: —		34.740: —	
16 B 3 Yttre fattigvård	37.080: —		3.300: —	
Transport	1.722.983: —	1.009.647: —	257.826: —	

	Ord. befattningshavare enl. stadens löneplan Kronor	Lärare enl. statens löneplan Kronor	Extra befattningshavare Kronor	Anteckningar
Transport	1.722.983: —	1.009.647: —	257.826: —	
16 C 2 Barnhem	4.032: —		3.510: —	
16 C 3 Yttre barnavård	18.018: —		3.708: —	
16 C 4 Barnstugor	18.414: —		32.868: —	
16 H Hemhjälpsnämnd			10.230: —	
18. Socialförsäkring				
18 A Folkpensionering			3.700: —	
19. Kristidsförvaltning				
19 A Kristidsnämnd			15.120: —	
Kronor	1.763.447: —	1.009.647: —	326.962: —	

Totalt kr. 3.100.056: — exkl. förekommande dyrtids-, rörligt- och kristillägg m. m.

Antal ord. befattningshavare enl. **stadens** löneplan 344 st.
Antal lärare enl. **statens** löneplan .. 191 st.
Antal extra befattningshavare .. 127 st.

Totalt 662 st.

Bil 5 till
skattestatens specialstater.

Lön till extra befattningshavare.

	Årlig lön kronor
1 C 2. Stadskansli.	
Kanslinotarie	7.200: —
Vaktmästarebiträde	2.400: —
Kronor	9.600: —
1 C 3. Drätselkontor.	
Kamrersassistent	10.000: —
7 kontorsbiträden	16.440: —
Vaktmästarebiträde	2.400: —
Kronor	28.840: —
1 C 4. Byggnadskontor.	
Tekniskt biträde	4.620: —
Byggnadstekniker	4.728: —
Kronor	9.348: —
1 C 5. Fastighetskontor.	
Kontorsbiträde	2.280: —
Kronor	2.280: —
2 A. Magistrat och Rådhusrätt.	
Kontorsbiträde	2.400: —
Kronor	2.400: —
2 B—C. Polis- och åklagarväsen.	
Telefonist	2.640: —
Kvinnligt kontorsbiträde	2.460: —
Vaktmästare	2.208: —
Kronor	7.308: —
3 A—B 1. Uppbördsverk.	
4 kontorsbiträden	7.860: —
Kontrollant	4.500: —
Kronor	12.360: —
3 C. Exekutionsverk.	
2 exekutorer	6.000: —
3 exekutorer	5.850: —
7 kontorsbiträden	13.620: —
1 kontorsbiträde (t. o. m. 30/6 1947)	870: —
Kronor	26.340: —
4 A 1. Stadsarkitektkontor.	
Kartriterska	3.250: —
Kontorsbiträde	3.000: —
Kronor	6.250: —
4 A 2. Stadsingenjörskontoret.	
Mätningstekniker	5.000: —
Kartriterska	2.988: —
4 mätningshantlangare	10.800: —
Kronor	18.788: —
5 A. Civilförsvarsbyrå.	
Materialförvaltare	3.204: —
Kvinnligt kontorsbiträde	2.460: —
Kronor	5.664: —
5 C. Familjebidragsnämnd.	
Expeditionsföreståndare	5.400: —
Kronor	5.400: —
8 C. Parkförvaltning.	
Parktekniker	5.000: —
Parkvakt	4.200: —
Kronor	9.200: —

	Årlig lön kronor
11. Industriella verk.	
Gemensam förvaltning.	
4 kvinnliga kontorsbiträden	7.620: —
2 manliga kontorsbiträden	3.300: —
Springpojke	1.200: —
3 avläsare	10.620: —
Kronor	22.740: —
11 A. Gasverk.	
Kvinnligt kontorsbiträde	1.920: —
Springpojke	1.200: —
Kronor	3.120: —
11 B. Elektricitetsverk.	
Förvaltning.	
2 ritare	7.100: —
Kronor	7.100: —
12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.	
Hälsovårdsinspektör	4.032: —
Hälsovårdsinspektör i Badelunda (½ år)	2.016: —
Kronor	6.048: —
13 A—B. Vatten- och avloppsverk.	
Förvaltning.	
Byråingenjör	7.500: —
Biträdande ingenjör	4.800: —
Ritare	1.740: —
	14.040: —
Distribution.	
Utsättare	4.200: —
Pinnpojke	1.800: —
	6.000: —
Kronor	20.040: —
13 C 1. Renhållningsverk.	
Kontorsbiträde	2.460: —
Kronor	2.460: —
15 I 1. Idrottsplatsen Arosvallen.	
3 vaktmästare	14.500: —
Kronor	14.500: —

	Årlig lön kronor
16 B 2. Ålderdomshem.	
21 biträden	25.800: —
Hyresbidrag	6.480: —
	32.280: —
Kontorsbiträde	2.460: —
Kronor	34.740: —
16 B 3. Yttre fattigvård.	
Kontorsbiträde	1.680: —
Hemvårdarinna	1.620: —
Kronor	3.300: —
16 C 2. Barnhem.	
3 biträden	3.510: —
Kronor	3.510: —
16 C 3. Yttre barnavård.	
Extra assistent och barnavårdsman	3.708: —
Kronor	3.708: —
16 C 4. Barnstugor.	
6 barnträdgårdslärarinnor	17.808: —
Slöjdlärarinna	1.440: —
3 barnsköterskor	6.800: —
Husmor	2.220: —
Kokerska	2.400: —
Städerska	2.200: —
Kronor	32.868: —
16 H. Hemhjälpsnämnd.	
6 hemvårdarinnor	10.230: —
Kronor	10.230: —
18 A. Folkpensionering.	
Kontorsbiträde	3.700: —
Kronor	3.700: —
19 A. Kristidsnämnd.	
Föreståndare	600: —
Assistent	5.400: —
3 kontorsbiträden	9.120: —
Kronor	15.120: —

Bilaga 6 till
skattestatens specialstater

Pensionsstat för år 1947.

Pension från		Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	1. Allmän förvaltning.			
	1 C 2. Stadskansli.			
1/1 1942	f d Drätseldirektören Theofil Öberg ...	7.227: —		
1/7 1938	„ Drätselnotarien E Plantin	3.450: —		
1/9 1936	Änkefru Siri Tenow	2.935: —	13.612: —	
	1 C 4. Byggnadskontor.			
1/7 1939	f d Byggnadschefen G Smitt	7.020: —		
1/2 1934	„ Arbetsförmannen J V Råberg	1.400: —		
1/2 1937	„ „ C H Pettersson...	2.775: —		
1/4 1941	„ „ G V Johansson...	2.886: —		
1/1 1940	„ Komm.arbet. G F Pihlblad	350: —		
1/1 1941	„ „ K E Forsberg	1.170: —		
1/2 1941	„ „ P Fr Grönberg	1.287: —		
1/4 1942	„ „ Axel E Jansson	350: —		
15/6 1944	„ „ Karl Gustav Möller...	350: —		
1/10 1945	„ „ K D Karlsson	1.464: —		
1/1 1946	„ „ K A Alfredsson	350: —		
1/9 1946	„ „ J G Kvarnström	1.692: —		
1/1 1931	„ Grovarbetaren H Hansson	1.347: —		
1/1 1931	„ „ E Å Tibbling	762: —		
1/1 1932	„ „ J V Karlsson	1.041: —		
1/1 1935	„ „ A T Svensson	1.170: —		
1/11 1936	„ Kranmaskinisten J V Åsberg	1.572: —		
1/2 1939	Änkefru Mimmi Andersson	1.398: —		
1/9 1936	„ Ida Nygren-Andersson	705: —		
1/6 1940	„ Johanna Svangren	540: —		
1/6 1937	„ Anna Axelsson	600: —		
1/7 1941	„ Hulda Andersson	1.092: —		
1/4 1944	„ Hilda Johansson.................	1.137: —		
1/11 1945	„ Emma K Vestholm	1.029: —	33.487: —	
	1 C 5. Fastighetskontor.			
1/1 1942	f d Bitr. vice värden A G Eriksson ...		2.946: —	
	Transport		50.045: —	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		50.045: —	
	2. Rätts- och Ordningsväsen.			
	2 A. Magistrat och rådhusrätt.			
1/3 1937	f d Stadsvaktmästaren P Berglund	2.556: —		
1/10 1942	Änkefru Karin Ödman	2.157: —		
1/9 1942	Änkefru Rakel Cronholm	1.860: —		
1/3 1941	„ Irma Hedenström	3.057: —		
		9.630: —[1]	9.630: —	[1]) Av sammanlagda pensionsbeloppet utgår ca 3400: — från Magistratens Ämbets o. Tj.mäns reservfond
	2 B—C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.			
1/1 1939	f d Stadsfiskalen E V Pettersson	4.983: —		
1/11 1940	f d Överkonstapeln M Andersson	3.252: —		
1/3 1945	„ „ H H Carlsson......	3.942: —		
1/9 1945	„ „ J A Ström	3.942: —		
1/7 1934	„ Bitr. Överkonstapeln G Haake......	2.667: —		
1/12 1945	„ „ „ J V Marthon	2.784: —		
1/9 1932	„ Krim.konstapeln G K Forslund ...	2.667: —		
1/2 1942	„ „ Axel Sporre	2.994: —		
1/1 1932	„ Poliskonstapeln E Kraft..............	2.385: —		
1/7 1936	„ „ J E Persson	2.217: —		
1/1 1940	„ „ J A Johnsson......	1.944: —		
1/10 1941	„ „ A T Bertilsson ...	2.127: —		
1/2 1942	„ „ J A Eriksson	2.775: —		
1/12 1942	„ „ K E Morlin	2.775: —		
1/3 1944	„ „ K A Fäldt	2.406: —		
1/5 1944	„ „ K J Andersson ...	2.406: —		
1/9 1944	„ „ Karl Björkman ...	2.397: —		
1/4 1945	„ „ C M Mårtensson	2.460: —		
1/9 1945	„ „ K H Carlsson......	3.075: —		
1/2 1946	„ „ K I Gustavsson ...	2.769: —		
1/7 1946	„ „ D L Carlsson	3.075: —		
1/1 1919	Änkefru Gerda Vretlöf	600: —		
1/4 1930	„ Agnes Karlsson	921: —		
1/9 1940	„ Ebba Qviberg	855: —		
1/2 1941	„ Jenny Carlsson	1.002: —		
1/4 1941	„ Hilda Weimer......................	1.047: —		
	Transport	64.467: —	59.675: —	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	64.467: —	59.675: —	
1/3 1942	Änkefru Anna-Lisa Löfdahl	1.284: —[2]		[2]) Därav utgår för två barn t. o. m. jan. 1957, därefter för ett barn 342:— t. o. m. februari 1960.
1/4 1944	„ Alma Kling	1.002: —		
1/1 1945	„ Anna Winroth	921: —		
1/11 1945	„ Sara Linder	1.344: —		
1/2 1946	„ Hanna Brohmé	1 323: —		
1/3 1946	„ Ida Rosenberg	786: —	71.127: —	
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.			
	3 A—B 1. Uppbördsverk.			
1/8 1931	Änkefru Edla Eklundh		1.755: —	
	3 C. Exekutionsverk.			
1/7 1932	f d Exekutorn Hugo A Carlsson	2.769: —		
1/1 1944	„ „ R Steen	2.769: —	5.538: —	
	4. Byggnadsväsen.			
	4 A. Byggnadsnämnd.			
	4 A 2. Stadsingeniörskontor.			
1/7 1932	f d Bitr. Stadsingeniören J Eriksson		4.704: —	
	6. Brandskydd.			
	6 A—B. Brand- och sotningsväsen.			
1/6 1933	f d Branförmannen K A Lövstrand	2.400: —		
1/4 1933	„ „ J R Andersson	2.490: —		
1/10 1930	„ Brandmannen K E Pettersson	1.893: —		
1/1 1936	„ „ G A Lindberg	1.974: —		
1/3 1937	„ „ R A Ferngren	2.139: —		
1/3 1940	„ „ E L Rask	2.556: —		
1/8 1945	„ „ O L Karlsson	2.868: —		
1/11 1946	„ „ N S Lundberg	2.769: —		
1/10 1942	„ Brandmästaren G Th Medin	3.252: —		
1/9 1947	„ „ O Thorgren	1.314: —		
1/12 1944	Änkefru Signe Matilda Staberg	1.002: —	24.657: —	
	Transport		167.456: —	

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		167.456: —	
	7 D 1. Jordbruksegendomar.			
1/7 1938	f d Lantarbetaren K J Svahn	864: —		
1/5 1940	„ „ K A Eriksson	957: —		
1/5 1940	„ „ K A Vall	957: —		
1/3 1941	„ „ A V Nordström	1.047: —		
1/1 1942	f d Förvaltaren T Dahlström	5.373: —		
1/7 1943	f d Lantarbetsren V Danielsson	350: —		
1/2 1944	„ „ Alb Zetterberg	912: —		
1/12 1944	„ Ladugårdsförmannen J O Johansson	1.248: —		
1/2 1945	„ Kördrängen C O Eriksson	1.230: —		
1/5 1945	„ Rättaren J E Tillman	2.124: —	15.062: —	
	7 D 2. Skogar.			
1/1 1931	f d Stadsskogvaktaren C A Lindkvist		2.472: —	
	7 D 5. Fritidsreservat, Hästholmarna.			
1/1 1944	f d Ordningsvakten G F Lundberg ...		360: —	
	7 E. Hyresfastigheter, Stadshotell.			
1/1 1937	f d Eldaren A Vidfors		2.109: —	
	8. Gatu- och Parkförvaltning.			
	8 B 4. Drätselkammarens förråd.			
1/12 1944	f d Förrådsförmannen Th Bergkvist ...		2.220: —	
	8 C. Parkförvaltning.			
1/12 1930	f d Trädgårdsarbet. J Nordström	996: —		
1/1 1930	„ „ A G Hellberg	1.287: —		
1/11 1937	„ „ C A Hagström ...	1.170: —		
1/4 1938	Änkefru Anna T Eriksson	540: —	3.993: —	
	11. Industriella verk.			
	Gemensam förvaltning.			
28/3 1929	Änkefru Anna Johansson	570: —		
29/6 1933	f d Kontorsbiträdet Hulda Klingvall ...	1.125: —		
1/7 1938	„ Städerskan Selma Broberg	300: —		
1/4 1941	„ Överingeniören Gerhard Geston ...	6.990: —		
	Transport	8.985: —	193.672: —	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	8.985: —	193.672: —	
1/1 1942	Änkefru Gerda Samuelsson	822: —		
1/9 1942	„ Ester Wallner	350: —		
1/10 1944	f d Förrådsbiträdet G Eriksson	849: —		
1/4 1946	„ Förrådsarbetaren C G Wellén	1.950: —		
1/5 1946	„ Gårdskarlen O G Olsson	1.365: —	14.321: —	
	11 A. Gasverk.			
	Förvaltning.			
22/6 1923	f d Gasverkseldaren C G Gustavsson	1.990: —		
24/1 1930	„ Gasmästaren K W Jansson	2.994: —		
29/4 1933	„ Rörmontören Aug. Hedquist	2.049: —		
19/6 1935	„ Lykttändaren J A Persson	879: —		
1/2 1940	Avlidne rörmontören J Bursells ett minderårigt barn	315: —		
1/1 1942	Änkefru Mina K Andersson	822: —		
1/1 1941	Dotter Ingrid Andersson	330: —		
1/7 1942	f d Gasverkseldaren G R T Ahlén	2.490: —		
1/9 1943	„ „ Karl Fagerman	2.580: —		
1/11 1943	„ Gasmästaren Ernst Widén	3.552: —	18.001: —	
	11 B. Elektricitetsverk.			
	Förvaltning.			
22/2 1923	Änkefru Hilda Boholm	636: —		
24/1 1930	„ Judith Hellström	786: —		
1/7 1935	f d Maskinmästaren H G Boberg	3.399: —		
1/4 1940	Änkefru Tekla Johansson	630: —		
1/10 1940	f d Grovarbetaren A V Adamsson	879: —		
1/1 1941	„ Linjearbetaren L A Larsson	350: —		
1/8 1942	„ Maskinmästaren O B Börjesson	3.189: —		
1/7 1942	„ Lyktvakten Hjalmar Hedin	250: —		
1/1 1943	„ Grovarbetaren Karl B Eriksson	879: —		
1/7 1945	Änkefru Hjördis Larsson	630: —		
1/1 1946	f d Montör O Ehn	720: —		
7/2 1946	„ Linjearbetaren Otto Löf	1.692: —	14.040: —	
	12. Hälso- och Sjukvård.			
	12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.			
1/1 1933	f d Stadssjuksköterskan Anna Ekström	962: —		
	Transport	962: —	240.034: —	

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	962: —	240.034: —	
1/10 1941	f d Stadssjuksköterskan Elin Carlsson...	527: —		
1/6 1941	Änkefru Maria K Thunström	1.290: —		
1/2 1944	f d 2:e Stadsläkaren Carl Idar............	4.929: —		
1/10 1943	„ Stadssjuksköterskan Sigrid Sandén	345: —	8.053: —	
	13. Allmän Hygien.			
	13 A—B. Vatten- och avloppsverk.			
	Förvaltning.			
10/11 1930	f d Rörmontören K Johansson	1.302: —		
17/11 1931	f d Rörläggaren J A Falk	1.365: —		
1/1 1935	Änkefru Arvida Eriksson	700: —		
1/3 1935	„ Anna Gustavsson	700: —		
1/2 1936	f d Grovarbetaren Gustav Andersson...	1.404: —		
1/8 1937	Änkefru Elin Eriksson	500: —		
1/8 1937	f d Grovarbetaren J F Lundkvist	996: —		
1/7 1939	Änkefru Augusta Eriksson	700: —		
1/9 1939	„ Hilda Larsson.....................	300: —		
1/1 1940	f d Grovarbetaren K A Broberg.........	1.698: —		
21/4 1941	Änkefru Greta Johansson	300: —		
1/6 1941	f d Grovarbetaren K E Sjöström	350: —		
1/6 1941	f d Grovarbetaren P E Lundberg	350: —		
1/1 1942	„ „ Carl Erik Söder ...	350: —		
1/5 1942	„ Maskinisten K A Eriksson	2.466: —		
1/6 1942	„ Rörnätsförmannen P J Hedqvist ...	2.994: —		
1/10 1948	„ Grovarbetaren Fritz Hjelm	936: —		
1/1 1943	„ „ E K Lindström......	879: —		
1/4 1943	Änkefru Hilda Karlsson	700: —		
1/5 1944	f d Grovarbetaren G A Andersson......	1.755: —		
1/8 1944	Änkefru Emma Andersson	855: —		
1/1 1945	f d Grovarbetaren K A Karlsson	350: —		
1/3 1945	Änkefru Anna E Lönnqvist..............	1.644: —	23.594: —	
	13 C 1. Renhållningsverk.			
1/9 1938	„ Förmannen K A Fransson	1.758: —		
1/5 1933	„ Renhållningsarbet. E Dahl	306: —		
1/9 1941	„ „ K J Persson ...	2.304: —		
1/3 1942	„ „ K A Kihlgren...	2.466: —		
	Transport	6.834: —	271.681: —	

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	6.834: —	271.681: —	
1/7 1945	f d Renhållningsarbet. N M Jansson...	1.416: —		
1/9 1931	Änkefru Anna Jansson	786: —		
1/7 1933	„ Hanna Sunesson..................	732: —		
1/5 1939	„ Matilda Karlsson..................	759: —		
1/4 1939	„ Elin Eriksson	759: —		
1/8 1934	f d Skrivbiträdet Elisabet Eriksson ...	2 055: —		
1/10 1943	Änkefru Hulda Maria Karlsson	759: —	14.100: —	
	13 C 2. Svingård.			
1/7 1944	f d Svinskötaren K G Pettersson		1 302: —	
	13 D. Varmbadhus.			
1/1 1931	f d Maskinisten C J Söderlund	1.428: —		
1/6 1932	„ Badmästaren John Söderström	1.800: —		
1/2 1944	„ Simhallsvakten Frida Öhman	1.029: —		
1/2 1945	„ Baderska Elin Gustavsson............	1.413: —	5.670: —	
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.			
	14 C. Köttbesiktningsbyrå.			
1/11 1933	f d Stadsveterinär M Jonsson		4.461: —	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.			
	15 A 1. Folkskola.			
1/7 1926	f d Slöjdlärare J F Brandt	535: —		
1/7 1935	„ „ A Hammarsten	769: —		
1/7 1945	„ „ K A Karlsson	916: —		
1/7 1927	„ Folkskoll:an S Hammarsköld	462: —		
1/7 1928	„ „ Elin Persson	325: —		
1/5 1928	„ „ Beda Svanholm.........	462: —		
1/1 1929	„ „ Maria Svanbom	462: —		
1/7 1934	„ „ Elin Fernquist	564: —		
1/12 1934	„ „ Ester Kolmodin	563: —		
1/10 1928	„ Slöjdlär:an Emma Wahlbäck	555: —		
1/9 1933	„ „ Elin Hahr.................	492: —		
1/4 1928	„ Småskoll:an Olga Bergh...............	315: —		
	Transport	6.420: —	297.214: —	

Pension från		Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	6.420: —	297.214: —	
1/7 1929	f d Småskoll:an Anna Lennmalm	314: —		
1/3 1932	„ „ Anna S Eriksson	433: —		
1/5 1932	„ „ Ester Karlsson	433: —		
1/9 1934	„ „ Maria Svedin	531: —		
1/9 1936	„ „ Ina Lundeberg	393: —		
1/12 1931	„ Skolkökslär:an Anna Tunell	605: —		
1/9 1939	„ „ Mona Granér	673: —		
1/1 1942	„ „ Eva Karlsson	532: —		
1/10 1931	„ Vaktmästaren Fr Andersson	2.301: —		
1/1 1942	„ „ Viktor Ekman	2 667: —		
1/1 1937	„ Simlärarinnan Ebba Ståhl	500: —		
1/7 1944	„ Skolläkaren Carl Idar..................	816: —		
1/1 1938	„ Städerskan Vilh:a Torell	888: —		
1/8 1940	„ „ Anna Eriksson............	300: —		
1/10 1942	„ „ Hilda Johansson	350: —		
1/1 1939	„ Skoltandläk. F Luttropp	2.000: —		
1/2 1940	Änkefru Anna Matilda Sahlkvist	822: —		
1/6 1942	f d Barnbesp:förest:an Anna Kjellström	350: —		
1/1 1943	„ Städerskan Elin Persson	300: —	21.628: —	
	15 B. Högre folkskola.			
1/5 1936	f d Ämnesläraren Isidor Fröier		1.380: —	
	15 H. Yrkesskola.			
1/2 1934	Änkefru Ingeborg Lundahl	1.600: —[3]		[3]) Bidrag fr. Zimmermanska fonden med 50 % + dyrtidstillägg.
1/9 1940	„ Alma Svensson	918: —[3]		
1/2 1941	f d Maskinisten P U Björkman	350: —	2.868: —	
	16 B. Fattigvård.			
	16 B 2. Ålderdomshem.			
1/2 1929	Föreståndare Larssons änka...............	790: —		
1/1 1921	Vaktmästare Lundbergs änka	750: —		
	Transport	1.540: —	323.090: —	

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	1.540: —	323.090: —	
1/2 1939	f d Sjuksköterskan Anna Forslund......	1.560: —		
15/1 1940	„ Vårdbiträdet Elsa Vinterkvist	813: —		
1/5 1935	„ Kokerskan Elin Andersson	873: —		
1/4 1945	Änkefru Karin M Pihl	2.109: —		
1/4 1945	Ingrid Margareta Pihl	753: —		
	Änkefru Olga Lundberg (Ber. belopp)	1.200: —		
	„ Elin Ramkvist „	1.200: —	10.048: —	
	16 B 3. Yttre fattigvård.			
1/11 1938	Fröken Elin Isaksson		1.347: —	
	16 C. Barnavård.			
	16 C 3. Yttre barnavård.			
1/2 1935	f d Föreståndarinnan M E Hellström...		1.150: —	
	16 C 4. Barnstugor.			
1/9 1941	f d Föreståndarinnan Hanna Andersson		875: —	
	Kronor		336.510: —	

Bilaga 7 till
skattestatens specialstater.

Förteckning över räntor, som påförts fasta tillgångar.

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 %
7 B		**Förvaltningsfastigheter.**		
1	530	Rådhus med annex	300.000: —	12.000: —
2	530	Kv. Njord nr 1	615.000: —	24 600: —
3	530	Polisstation	167.500: —	6.700: —
4	530	Brandstation	967.000: —	38.700: —
5	530	Tullhus	278.000: —	11.100: —
6	530	Diverse förvaltningsfastigheter	286.202: —	11.400: —
7	530	Förrådsbyggnad	20 000: —	800: —
7 C	530	**Exploateringsfastigheter**	3.365.151: —	134.600: —
7 D		**Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat.**		
1	530	Jordbruksegendomar	716.350: —	28.700: —
2	530	Skogar	150.000: —	6.000: —
5 a	530	Björnön	250.C00: —	10.000: —
5 b	530	Hästholmarna	147.000: —	5.900: —
7 E		**Hyresfastigheter.**		
1	530	Diverse fastigheter	3.330 334: —	133.200: —
2	530	Stadshotell	1.100.000: —	44.000: —
4	530	Paviljong i Stadsparken	225 000: —	9.000: —
5	530	Varumagasin och dylikt	508.000: —	20.300: —
6	530	Omnibusstation	30.000: —	1.200: —
7	530	Omnibusgarage	248.000: —	9.900: —
8	530	Karlsberg och Stensborg	163.000: —	6.500: —
7 F 2		**Pensionärshem.**		
a	530	Tenngatan	235.000: —	9.400: —
b	530	Föreningsgatan	98.000: —	3.900: —
c	530	Malmabergsgatan	130.000: —	5.200: —
d	530	Jakobsbergsgatan	225.000: —	9.000: —
e	530	Bomansgatan	355.C00: —	14.200: —
		Transport	13.909.537: —	556:300: —

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 %
		Transport	13.909.537: —	556.300: —
7 Ö		**Aktier och andelar i byggnadsföretag.**		
	530	Aktier i AB Arbetarbostäder	300.000: —	12.000: —
	530	Aktier i Byggnads AB Mimer	500.000: —	20.000: —
8 B		**Gatuförvaltning.**		
6	530	Bekvämlighetsinrättningar	8.000: —	300: —
8 C	530	**Parkförvaltning**	109.200: —	4.400: —
10 C	530	**Johannisbergs flygfält**	32.000: —	1.300: —
10 F	530	**Aktier och andelar i kommunikationsföretag.**		
		Aktier i Västerås Omnibus AB	200.000: —	8.000. —
		Tekniska verkens gemensamma förvaltning.		
	81	Gemensamma förvaltningen	149.601: —	6.000: —
11 A		**Gasverk.**		
	281	Tillverkning	253.500: —	10.200: —
	381	Distribution	421.601: —	16.800: —
11 B		**Elektricitetsverk.**		
	281	Tillverkning	13.400: —	500: —
	381	Distribution	1.122.601: —	44.900: —
13 A—B		**Vatten- och avloppsverk.**		
	281	Tillverkning	274.800: —	11.000: —
	381	Distribution	3.193.001: —	127.700: —
13 C 1	530	**Renhållningsverk**	10.000: —	400: —
13 C 2	530	**Svingård**	110.000: —	4 400: —
		Transport	20.607.241: —	824 200: —

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 %
		Transport	20.607.241: —	824.200: —
13 D	530	**Varmbadhus**	300.000: —	12.000: —
13 E 1	530	**Kallbadhus**	80.000: —	3.200: —
15		**Undervisnings- och bildningsverksamhet.**		
A 1	530	Folkskola	3.008.000: —	120.300: —
D	530	Kommunal flickskola	192.500: —	7.700: —
G	530	Statliga läroverk	435.000: —	17.400: —
H	530	Yrkesskola	580.000: —	23.200: —
I 1	530	Gymnastik och idrott: Idrottsplatsen Arosvallen	220.000: —	8.800: —
16		**Socialvård.**		
B 2	530	Ålderdomshem	1.220.000: —	48.800: —
		Kronor	26.642.741: —	1.065.600: —

Tablå över anslag för flag för flerårig uttaxering.

Ändamål	Anslag År, §	Belopp	Uttaxe[illegible] t. o. m. [illegible]	Uttaxerat t. o. m. 1946	Uttaxering 1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	Summa
7 C. Exploateringsfastigheter.												
Anläggning av flygfält vid Johannisberg	Stfm 19/12 1940, § 275	100.000: —	70.00 —	70.000: —	10.000: —	10.000: —	10.000: —					100.000: —
7 D. Jordbruksfastigheter, skogar, grustag och fritidsreservat.												
Inköp av norra delen av Björnön	Stfm 20/12 1937, § 289	180.000: —	96.00 —	96.000. —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	180.000: —
9 A. Hamnar.												
Förbättringsarbeten i äldre hamnen	Stfm 25/2 1937, § 50	187.884: 11	169.09 11	169.095: 69	18.788: 42							187.884: 11
Utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen	Stfm 27/2 o. 18/12 1941, §§ 35 o. 279	18.165: 03	9.16 03	9.165: 03	1.800: —	1.800: —	1.800: —	1.800: —	1.800: —			18.165: 03
Gripskopa för djuphamnen Anslag 15.800: — Underskott 1.288: 21	Stfm 28/10 1942, § 206	17.088: 21	12.64 21	12.640: —	4.448: 21							17.088: 21
Ombyggnad av en 5-tons portalkran i djuphamnen 40.000: — Tilläggsanslag för dito 15.000: —	Stfm 28/10 1943, § 212 Stfm 24/2 1944, § 31	55.000: —	34.00 —	34.000: —	13.000: —	8.000: —						55.000: —
Reparation av vågbrytare i djuphamnen Anslag 35.000: — Underskott 12.509: 42	Stfm 20/12 1943, § 315	47.509: 42	35.00 42	35.000: —	12.509: 42							47.509: 42
Rälsspår för kranmaskiner vid Östra kajen		44.638: 71	17.93 71	17.938: 71	8.900: —	8.900: —	8.900: —					44.638: 71
Utbyggnad av Östra kajen		42.889: 70	17.08 70	17.089: 70	8.600: —	8.600: —	8.600: —					42.889: 70
Kronor		693.175: 18	460.92 18	460.929: 13	90.046: 05	49.300: —	41.300: —	13.800: -	13.800: —	12 000: —	12.000: —	693.175: 18
Sammandrag.												
7 C. Exploateringsfastigheter		100.000: —	70.00 —	70.000: —	10.000: —	10.000: —	10.000: —					100:000: —
7 D. Jordbruksfastigheter, skogar, grustag och fritidsreservat		180.000: —	96.00 —	96.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	180.000: —
9 A. Hamnar		413.175: 18	294.92 18	294.929: 13	68.046: 05	27.300: —	19.300: —	1.800: —	1.800: —			413.175: 18
Kronor		693.175: 18	460.92 18	460.929: 13	90.046: 05	49.300: —	41.300: —	13 800: —	13.800: —	12.000: —	12.000: —	693.175: 18

Bilaga 9 till
skattestatens specialstater.

Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Driftutgifter.

1. Personalkostnader:

11 Löner till personal på stat:			
1. Enligt lönestat (bil. 4)	89.178: —		
2. Dyrtidstillägg Fa	18.300: —	107.478: —	
12 Löner till extra personal, Fa:			
1. Enligt lönestat (bil. 5)	22.740: —		
2. Dyrtidstillägg	6.100: —		
3. Tillfällig personal	5.000: —	33.840: —	
13 Sjukavlöningar Fa		25.000: —	
14 Läkare, sjukvård, medicin Fa		7.000: —	
15 Olycksfallsförsäkring Fa	12.500: —		
2. Ansvarighets- och garantiförsäkring Fa	1.200: —	13.700: —	
16 Pensioner.			
1. Enligt pensionsstat (bil. 6)	14.321: —		
2. Dyrtidstillägg Fa	2.900: —		
3. Pensionsavgifter	2.235: —*	19.456: —	
17 Arvode till styrelse och revisorer:			
1. Ordförandearvode	500: —		
2. Dagtraktamente för styrelse och kommittéer Fa	100: —		
3. Andel i revisionsarvode	5.000: —*	5.600: —	212.074: —

2. Lokalkostnader: Fa

22 Uppvärmning och vatten		6.000: —	
23 Elström		3.000: —	
24 Städning, renhållning, gårdskarl		18.000: —	27.000: —

3. Underhållskostnader:

31 Byggnader Fa		7.000: —	
34 Maskiner Fa		2.000: —	
35 Verktyg och inventarier Fa		3.000: —	
36 Inventarier för personalrum Fa		3.000: —	
37 Ljuddämpande tak i bokföringsrummet Fa		1.000: —	
Transport		16.000: —	239.074: —

Transport			16.000: —	239.074: —
38 Ombyggnad av kontors- och förrådslokaler vid reningsverket (Stfm. 27/6 1946, § 195) Ra			7.500: —	
39 Iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden Ra			10.000: —	33.500: —
4. Materialkostnader:				
47 Kontorsmaterial, trycksaker och ritmaterial Fa				10.000: —
5. Allmänna kostnader:				
51 Post Fa			5.000: —	
52 Telefon och telegram Fa			10.000: —	
53 Annonser Fa			1.500: —	
54 Resor och representation Fa			2.400: —	
55 Tidningar och tidskrifter Fa			500: —	
56 Övriga allmänna kostnader Fa			600: —	
58 Andel i avlöningskontorets kostnader			8.000: —*	
59 Andel i drätselkontorets kostnader			40.000: —*	68.000: —
8. Räntor och avskrivningar:				
81 Ränta på fasta tillgångar			6.000: —	
82 Avskrivning på fasta tillgångar			8.400: —	
83 Ränta på rörelsemedel:				
Ränta på förlagsmedel Fa			10.000: —	24.400: —*
Fördelning av gemensamma förvaltningens inkomster:				
701 **Hyresinkomster:**				
Gasverket				
Stadens förvaltningar	2.700: —			
Övriga	200: —	2.900: —		
Elverket				
Stadens förvaltningar	6.700: —			
Övriga	300: —	7.000: —		
Vattenverket				
Stadens förvaltningar	1.600: —			
Övriga	100: —	1.700: —	11.600: —	
702 **Ersättningar från Riksförsäkringsanstalten:**				
Gasverket		1.500: —		
Elverket		3.600: —		
Vattenverket		900: —	6.000: —	
Transport			17.600: —	374.974: —

Transport		17.600: —	374.974: —
703 **Pensionsavgifter:**			
Gasverket	700: —		
Elverket	1.235: —		
Vattenverket	300: —	2.235: —	
704 **Ränta på anslutningsavgifter:**			
Gasverket	200: —		
Elverket	300: —		
Vattenverket	500: —	1.000: —	20.835: —*
Summa Kronor			395.809: —

Driftinkomster.

931 **Hyresinkomster:**			
Kontorslokaler för drätselkontoret	10.000: —*		
Parkförvaltningens kontor	1.000: —*		
Övriga	600: —	11.600: —	
941 Ersättningar från Riksförsäkringsanstalten		6.000: —	
971 Ränta på utestående anslutningsavgifter		1.000: —	
955 **Pensionsavgifter:**			
Gasverket	700: —		
Elverket	1.235: —		
Vattenverket	300: —	2.235: —*	20.835: —

Fördelning av gemensamma förvaltningens utgifter:

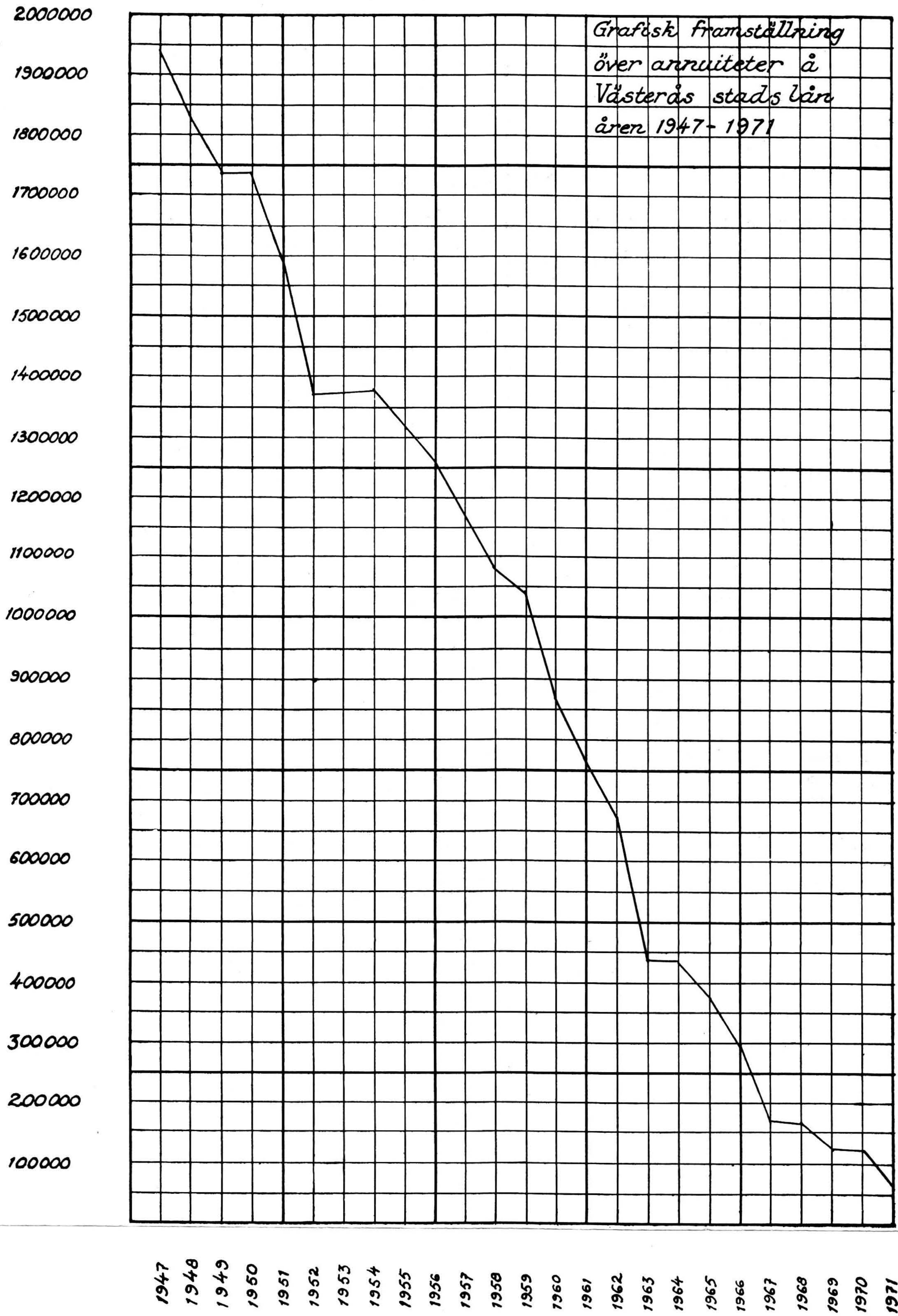
991 **Personalkostnader:**				
Gasverket	(härå pens.-avg. 700)	53.000: —		
Elverket	(— „ — 1.235)	127.574: —		
Vattenverket	(— „ — 300)	31.500: —	212.074: —	
992 **Lokalkostnader:**				
Gasverket		6.800: —		
Elverket		16.200: —		
Vattenverket		4.000: —	27.000: —	
993 **Underhållskostnader:**				
Gasverket		8.400: —		
Elverket		20.100: —		
Vattenverket		5.000: —	33.500: —	
Transport			272.574: —	20.835: —

Transport			272.574: —	20.835: —
994 **Materialkostnader:**				
Gasverket		2.500: —		
Elverket		6.000: —		
Vattenverket		1.500: —	10.000: —	
995 **Allmänna kostnader:**				
Gasverket		17.000: —		
Elverket		40.800: —		
Vattenverket		10.200: —	68.000: —	
996 **Räntor och avskrivningar:**				
Gasverket				
Räntor	4.000: —			
Avskrivningar	2.100: —	6.100: —		
Elverket				
Räntor	9.600: —			
Avskrivningar	5.100: —	14.700: —		
Vattenverket				
Räntor	2.400: —			
Avskrivningar	1.200: —	3.600: —	24.400: —	374.974: —*
Summa kronor				395.809: —

Uppgift

å Västerås stads låneskuld den 1 januari 1947 och lån, avsedda att upptagas sagda år, samt årliga annuiteter därå till den 1 juli 1971.

År	Lånebel. vid årets början	Räntesats (medel-%)	Ränta	Amortering	Summa annuitet
1947	17.941.537: 37	3,43	610.180: 55	1.333.686: 56	1.943.867: 11
1948	16.607.850: 81	3,44	566.168: 46	1.263.689: 55	1.829.858: 01
1949	15.344.161: 26	3,45	524.893: 97	1.217.500: 37	1.742.394: 34
1950	14.126.660: 89	3,46	483.305: 29	1.261.391: 71	1.744.697: —
1951	12.865.269: 18	3,46	440.213: 09	1.152.727: 41	1.592.940: 50
1952	11.712.541: 77	3,47	400.542: 30	970.879: 57	1.371.421: 87
1953	10.741.662: 20	3,46	366.053: 32	1.007.159: 52	1.373.212: 84
1954	9.734.502: 68	3,45	330.265: 70	1.044.624: 91	1.374.890: 61
1955	8 689 877: 77	3,44	294.100: 03	1.020.610: 86	1.314.710: 89
1956	7.669.266: 91	3,43	257.770: 50	1.009.558: 08	1.267.328: 58
1957	6.659.708: 83	3,42	222.285: 92	938.690: 11	1.160.976: 03
1958	5.721.018: 72	3,41	190.997: 89	888.004: 80	1.079.002: 69
1959	4.833.013: 92	3,42	160.604: 01	879.215: 20	1.039.819: 21
1960	3.953.798: 72	3,43	131.149: 81	733.847: 47	864.997: 28
1961	3.219.951: 25	3,41	105.140: 24	664.152: 91	769.293: 15
1962	2.555.798: 34	3,41	82.301: 92	589.938: 20	672.240: 12
1963	1.965.860: 14	3,39	63.801: 36	375.582: 12	439.383: 48
1964	1.590.278: 02	3,35	50.356: 08	388.621: 67	438.977: 75
1965	1.201.656: 35	3,29	36.432: 87	340.837: 37	377.270: 24
1966	860.818: 98	3,17	25.411: 83	268.910: 70	294.322: 53
1967	591.908: 28	3,07	16.665: 57	147.237: 07	163.902: 64
1968	444.671: 21	3,05	12.002: 94	151.901: 70	163.904: 64
1969	292.769: 51	3,00	7.930: 73	114.498: 91	122.429: 64
1970	178.270: 60	3,00	4.470: 01	117.959: 63	122.429: 64
1971	60.310: 97	3,00	904: 66	60.310: 97	61.215: 63
		3,33			
		S:ma kronor	5.383.949: 05	17.941.537: 37	23.325.486: 42

Grafisk framställning över annuiteter å Västerås stads lån åren 1947 - 1971
2000000
1900000
1800000
1700000
1600000
1500000
1400000
1300000
1200000
1100000
1000000
900000
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971

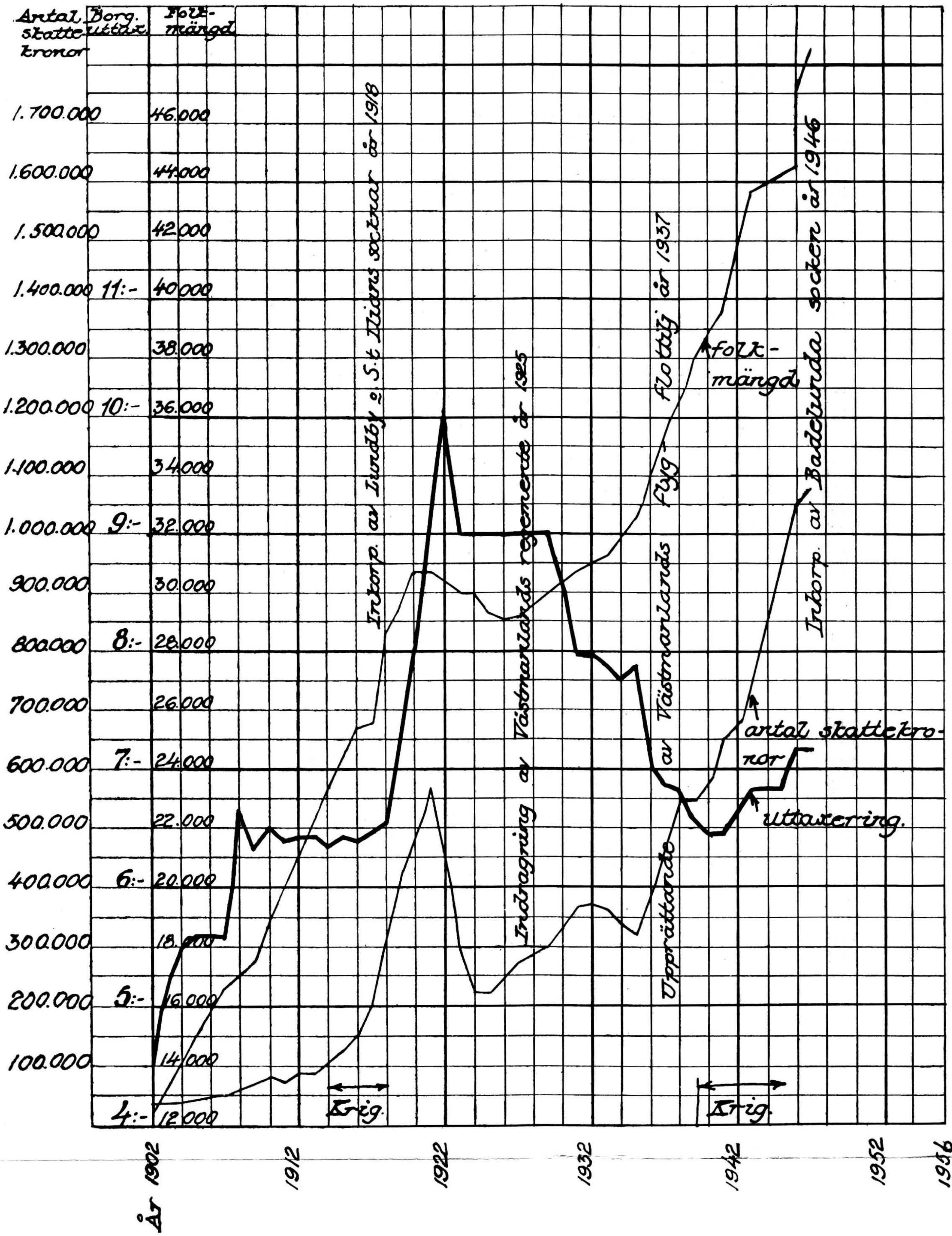
Uppgift

å upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

År	Lånenummer	Oguldet lånebelopp den 1/1 1947	Folkmängd	Antal skattekronor	Uttaxering per skattekrona
1902			12.592	37.387: 97	4: 53
1903			13.292	36.683: 93	5: 15
1904			14.230	42.641: 40	5: 55
1905			15.142	44.997: 63	5: 58
1906			15.970	50.501: 97	5: 60
1907	52	99.723: 26	16.624	53.460: 50	5: 57
1908			17.004	64.476: 50	6: 63
1909			17.606	76.642: 46	6: 29
1910	51	565.575: 14	19.145	83.443: 85	6: 48
1911			19.803	79.198: 49	6: 39
1912			20.881	92.810: 50	6: 42
1913			21.941	93.673: 50	6: 41
1914			23.227	109.197: 20	6: 36
1915			24.403	129.804: 40	6: 40
1916	3, 29	496.428: 34	25.408	145.280: 80	6: 40
1917	4	118.456: 07	25.509	197.761: 30	6: 45
1918	5, 6	361.536: 43	[1]) 28.571	323.836: 98	6: 52
1919	72	1.677.000: —	29.530	419.136: 80	7: 25
1920	7, 8	171.004: 79	30.633	483.052: 80	8: —
1921	9	12.775: 21	30.662	565.794: 80	8: —
1922	91, 92	1.225.220: 28	30.337	454.494: 80	10: —
1923			30.021	294.147: 10	9: —
1924	50	396.308: 94	29.920	222.740: 80	9: —
1925	10	14.833: 61	[2]) 29.215	228.351: 20	9: —
1926	11, 17, 18, 19	368.448: 38	29.059	245.128: 50	9: 02
1927	12	3.011: 90	29.119	276.890: 16	9: —
1928	13, 61—65	196.836: 16	29.578	281.858: 46	9: —
1929	14	12.754: 42	29.921	294.721: 04	9: —
1930	15	21.489: 66	30.376	324.947: 09	8: 60
1931	16	4.440: 35	30.647	362.515: 90	7: 97
1932	31, 84, 85	1.067.220: 19	30.913	375.128: 12	7: 98
1933			31.229	356.952: 06	7: 90
1934			31.794	348.096: 36	7: 76
1935	94	408.126: 68	32.570	320.206: 11	7: 82
1936	59	1.151.683: 09	33.834	379.313: 26	7: 07
1937	60	786.536: 92	[3]) 35.378	450.777: 51	6: 90
1938			36.551	541.956: 96	6: 83
1939			37.848	544.016: 06	6: 59
1940	74—78	1.083.429: 90	38.729	571.393: 71	6: 45
1941	81, 82	1.354.784: 45	39.433	649.176: 96	6: 45
1942			40.797	674.405: 86	6: 65
1943	86—90	1.466.610: —	42.707	744.255: 96	6: 85
1944	93	812.501: 49	44.306	857.313: 36	6: 85
1945			[4]) 48.602	954.649: 26	6: 85
1946	95—99	3.082.801: 71		1.043.657: 75	7: 15
		16.959.537: 37			
1947	100	982.000: —		1.073.243: 95	7: 15
	Kronor	17.941.537: 37			

[1]) Inkorporering av Lundby och S:t Ilians socknar.
[2]) Indragning av Västmanlands regemente.
[3]) Uppsättning av Västmanlands flygflottilj.
[4]) Inkorporering av Badelunda socken med 2.484 invånare.

Grafisk framställning av folkmängden, ant. skattekronor samt borgerlig uttaxering per skattekrona i Västerås stad från år 1902.

Anslagsbeteckningar.

FASTA ANSLAG (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG (Fa) få överskridas men icke reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG HÖGST (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.
RESERVATIONSANSLAG (Ra) få reserveras och överskridas.
RESERVATIONSANSLAG HÖGST (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1947.

Sid.
Aktier och andelar i byggnadsföretag ... 40, 160
Aktier och andelar i kommunikationsföretag ... 53, 160
Allmän förvaltning ... 3, 127, 150
Allmän hygien ... 64, 137, 155
Allmän hälso- och sjukvård 61, 137, 154
Allmänt läroverk ... 83, 84, 114
Anordningar för friluftsliv ... 72
Anslagsbeteckningar ... 173
Arbetslöshetsunderstöd ... 100
Automobiler ... 42, 44
Automobiler, maskiner, hästar ... 42, 44, 45

Barnavård och ungdomsskydd ... 94, 144, 158
Barnhem ... 94, 144
Barnstuga, barnhem och dagkoloni ... 25, 27
Barnstugor ... 97, 115, 144, 158
Bekvämlighetsinrättningar ... 43, 45
Bidrag till övrig idrottsverksamhet 87
Blockgrupperna ... 19
Bostadsförsörjning ... 37
Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer ... 37
Bostadsinspektion ... 63, 137
Bostadsundersökning ... 40
Brand- och sotningsväsen ... 20, 109, 132, 152
Brandskydd ... 20, 152
Brandstation ... 24, 26
Byggnadskontor ... 5, 7, 8, 128, 150
Byggnadsnämnd ... 15, 131, 152
Byggnads- och stadsplaneväsen ... 15, 131, 152

Civilförsvar ... 18
Civilförsvar o. d. ... 18

Sid.
Civilförsvarsbyrån ... 18
Civilförsvarscentralen ... 19

Diverse fastigheter ... 33, 36
Diverse förvaltningsfastigheter.. 24, 26
Drätselkammare ... 4, 127
Drätselkammarens förråd ... 41, 44, 45, 133, 153
Drätselkammarens förrådsbyggnader ... 25, 27
Drätselkontor ... 5, 7, 127

Elektricitetsverk 57, 112, 136, 154, 160
Elektrotekniska fackskolan ... 84
Exekutionsverk ... 14, 131, 152
Exploateringsfastigheter .. 27, 109, 159

Familjebidrag ... 20
Fastighetsförvaltning ... 23, 133
Fastighetskontor ... 6, 7, 8, 128, 150
Fattigvård ... 89, 143, 157
Finansförvaltning ... 105, 115
Folkpensionering ... 103
Folkskola ... 74, 139, 156
Fortsättningsskola ... 78
Fritidsreservat .. 31, 33, 72, 133, 153
Färjor och ångslupar ... 53, 134
Förteckning över tillfälliga lån m.m. 126
Förteckning över räntor, som påförts fasta tillgångar ... 159
Förvaltningsfastigheter ... 23, 159

Gasverk ... 54, 111, 135, 154, 160
Gatubelysning ... 41, 44, 45
Gatuförvaltning ... 41, 110, 160
Gatu- och parkförvaltning 41, 133, 153
Gaturenhållning ... 41, 45
Gemensam förvaltning för fastigheter ... 23
Gemensam förvaltning för tekniska verken ... 160, 165

Sid.
Grustag 30, 31, 33, 133
Gymnastik och idrott 86

Hamnar 49, 111
Hamnförvaltning 49, 134
Hemhjälpsnämnd 101
Hyresfastigheter 33, 110, 133, 153, 159
Hyresnämnd 105
Hälso- och sjukvård...... 61, 137, 154
Hästar 43, 134
Högre folkskola 79, 141, 157

Idrottsplatser 86, 88
Industriella verk 54, 135, 153

Johannisbergs flygfält 52, 160
Jordbruksegendomar 28, 31, 32, 133, 153
Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat 28, 159

Kallbadhus 72, 161
Kapitalavbetalningar och räntor å fonderade lån 117
Karlsberg och Stensborg 35, 37
Kommunal flickskola 81, 114, 142
Kommunikationsföretag 52, 134
Kristidsförvaltning 104
Kristidsnämnd 104
Köttbesiktningsbyrå 73, 138, 156

Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel 73, 138, 156
Låne- och fondstat 109
Låneskuld, uppgift å (jämte grafisk uppställning) 169
Lönestat 127
Lön till extra befattningshavare .. 148

Magistrat och rådhusrätt.. 9, 129, 151
Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen 12, 130, 152
Mantalsskrivning och uppbördsverk samt taxering 12
Maskiner 42, 44

Njordhuset 23, 26
Nykterhetsvård 101

Omnibusgarage 35, 37
Omnibusstation 35, 37

Parkförvaltning 45, 134, 153, 160
Paviljong i Stadsparken 34, 36
Pensionsstat 150
Pensionärshem 37, 110, 159
Poliklinik 63
Polis- och åklagarväsen samt fångvård 10, 129, 151
Polisstation 24, 26

Sid.
Renhållningsverk 68, 138, 155, 160
Rådhus med annex 23, 25
Rätts- och ordningsväsen.. 9, 129, 151

Salutorg och saluhall 73
Sammandrag av lönestaten 145
Sammandrag av specialstaterna 1
Sjukförsäkring 104
Skogar 30, 33, 153
Skyddsrum 19
Socialförsäkring 103
Socialvård 89, 143, 161
Specialstater 3
Stadsarkitektkontor 15, 17, 131
Stadsfullmäktige o. dess beredningar 3
Stadshotell 34, 36, 133, 153
Stadsingenjörskontor.. 16, 17, 132, 152
Stadskansli 4, 7, 127, 150
Stadsrevision 3
Statliga läroverk 83, 114
Sundinska huset 34, 36
Svingård 70, 156, 160

Tablå över anslag för flerårig uttaxering 163
Taxeringskontor 13
Tullhus 24, 26

Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar 41, 44, 45
Undervisnings- och bildningsverksamhet 74, 139, 156, 161
Ungdomsvård 99
Uppbördsverk 12, 13, 130, 152
Utbildning för civilförsvaret 18
Utrymning och socialtjänst 19
Uttaxering till den borgerliga kommunen jämte grafisk framställn. 171

Varmbadhus 70, 138, 156, 161
Varumagasin o. d. 35, 36
Vatten- och avloppsverk 64, 112, 137, 155, 160

Yrkesskola 84, 143, 157
Yttre barnavård 96, 144, 158
Yttre fattigvård 92, 144, 158

Ålderdomshem 89, 143, 157

Övriga ändamål, drätselkammaren 8
„ „ hälso- och sjukvård 64
„ „ socialvård 102
„ „ undervisnings- o. bildn.-verksamh. 88

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 24

Nr 24. Förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 9 juli 1946 har magistraten anmodats att uppgöra förslag till arbetsordning och, om så erfordrades, ändring i gällande lönestat för magistraten och rådhusrätten, att tillämpas från och med den 1 januari 1948, då nya rättegångsbalken träder i kraft, samt bereda stadsfullmäktige tillfälle yttra sig däröver, innan ärendet senast den 21 nästkommande december av magistraten redovisas till länsstyrelsen.

Med anledning härav får magistraten härmed överlämna förslag till ny arbetsordning och lönestat för magistraten och rådhusrätten ävensom två inom justitiedepartementet upprättade promemorior.

Nya rättegångsbalken medför en genomgripande omgestaltning av rättegångsväsendet och en betydande ändring av rådhusrätternas organisation. Handläggningen av målen uppdelas i förberedelse och huvudförhandling. Vid förberedelsen skola tvistefrågorna klarläggas och parterna angiva den bevisning, de vilja förebringa. Vid huvudförhandlingen, därvid parterna som regel skola vara personligen närvarande, skola parterna och deras ombud muntligen utföra sin talan, all bevisning förebringas och målet i ett sammanhang föras till slut. Dom skall grundas uteslutande på vad sålunda förekommit vid huvudförhandling.

I fråga om organisationen innebär nya rättegångsbalken, att nämnd kommer att deltaga i mål angående brott, varå kan följa straffarbete i två år eller därutöver, samt i vissa mål rörande underåriga. I nämndmålen ingår i rätten endast en lagfaren domare. Härutöver erfordras en protokollförare. Antalet mål av denna art utgjorde år 1943, för vilket år på begäran av justitiedepartementet utredning härutinnan verkställts, 113. I övriga tvistemål och brottmål utgöres rådhusrätten enligt huvudregeln av tre lagfarna domare. Brottmål, i vilka icke kan följa svårare straff än böter, och mål om förvandling av böter skola dock handläggas av en lagfaren domare. Även tvistemål kunna under vissa förutsättningar handläggas av ensam domare. Vid förberedelse såväl i tvistemål som i brottmål är rätten domför med en ledamot. Erkända bagatellmål kunna avgöras genom strafföreläggande, som utfärdas av åklagaren. Strafföreläggande skall i vissa fall underställas rätten.

Protokollföringen kommer enligt nya rättegångsbalken att i betydande grad inskränkas. Å andra sidan måste domarna givas en betydligt utförligare avfattning och bland annat upptaga parternas yrkanden och invändningar samt de omständigheter, varå de grundats.

Själva handläggningen av målen kan med säkerhet beräknas taga avsevärt mera tid i anspråk än nu är fallet till följd av muntligheten och bevisomedelbarheten. Även nämndens deltagande i vissa mål föranleder ökad tidsutdräkt genom längre överläggningar.

Antalet allmänna rättegångsdagar enligt den nya rättegångsordningen har av magistraten beräknats till tre i veckan. Härutöver erfordras särskilda sammanträden

för förberedelse, huvudförhandling i särskilt stora mål och möjligen även för vissa andra kategorier av mål. Handläggningen å varje rättegångsdag får som regel icke överstiga sex timmar. Vid förberedelsen komma beslut att fattas i åtskilliga frågor, till exempel om sinnesundersökning. Beslut om häktning skall i motsats till vad nu gäller, alltid ankomma på rätten och frågan härom måste ofta avgöras under förberedelsen. Stämningar i brottmål skola som regel utfärdas av rätten. Rätten har jämväl att i princip ombesörja delgivning av stämningar och kallelser m. m., vilket bestyr nu i allmänhet åvilar åklagare eller enskild part.

Att bedöma, huruvida den nya rättegångsordningen i och för sig kommer att föranleda ökning av arbetsbördan, anser magistraten icke nu möjligt. I varje fall kan den nya ordningen icke beräknas medföra någon minskning av de sammanlagda göromålen. Vidare är uppenbart, att ökningen av antalet allmänna rättegångsdagar och sammanträden kommer att medföra en avsevärd splittring av arbetstiden.

Som redan 1944 i skrivelse till justitiedepartementet antytts, finner magistraten en utökning av antalet befattningshavare nödvändig. Detta grundar sig emellertid icke på väntad ökning av arbetsbördan till följd av rättegångsreformen utan på stadens utveckling och därav föranledd ökning av göromålen. Sålunda har folkmängden i staden från år 1938, då beslut fattades om den nuvarande organisationen, ökats från 35.378, den 1 januari nämnda år, till 48.602 den 1 januari 1946 eller med 37 % och kan redan vid nästa årsskifte beräknas överstiga 50.000. Sammanlagda antalet mål har under samma tid ökats från 1.269 år 1938 till 1.688 år 1945 eller med 33 %. Då staden är stadd i stark utveckling, torde arbetsbördan komma att alltfort stegras. Särskilt torde trafikmålen, som under krisåren avsevärt nedgått, komma att väsentligt öka i antal. Denna ökning kan endast i ringa mån beräknas komma att uppvägas genom bortfallande av kristidsmålen. I detta sammanhang må vidare nämnas, att sedan 1945 års riksdag hemställt, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning om krigsdomstolarnas avskaffande i fredstid, förslag i antydd riktning torde komma att föreläggas nästa års riksdag. Enligt vad magistraten inhämtat kommer utredningsmannen att föreslå, att krigsrättsmål från Västmanlands flygflottilj, skolor och militära inrättningar i Västerås och Arboga, kavalleriskolan å Strömsholm, Utnäslöts remontdepå och marinens centralförråd i Norberg skola upptagas av rådhusrätten i Västerås, vilket skulle medföra en överflyttning av 40—50 mål om året till rådhusrätten.

Genom uppbördsreformens och folkbokföringsreformens genomförande har magistratens befattning med uppbörds- och mantalsskrivningsväsendet upphört. Då, som torde vara allmänt känt, magistratens sysslande med dessa ärenden varit av uteslutande formell natur, hava reformerna icke inneburit någon minskning av arbetsbördan för magistraten. I stället har i samband med uppbördsreformen en reel ökning av magistratens arbetsuppgifter skett, i det att utbetalning av vittneslöner och andra förskott av allmänna medel ävensom bestyret med utfärdande av handelspass och jaktkort, som tidigare handhafts av kronouppbördskassören, överflyttats å magistraten.

Behovet av en utökning av antalet jurister vid rådhusrätten framgår även vid jämförelse med förhållandena i andra städer. Härutinnan hänvisas ifråga om arbetsbördan till bifogade tablåer. Såsom framgår av dessa förekommo åren 1941—1945 vid rådhusrätten i Västerås i medeltal något större antal mål än i rådhusrätterna i Borås, Linköping, samt avsevärt större än i Uppsala, Eskilstuna och Gävle. (1945 var dock i Borås och Linköping antalet mål större än i Västerås.) I förhållande

till rådhusrätten i Eskilstuna var skillnaden icke mindre än 40 %. I Borås och Linköping utgöres rådhusrätten emellertid av fem lagfarna befattningshavare. I Uppsala, där rådhusrätten består av fyra ledamöter, har framställning gjorts om utökning med en assessor från och med den 1 januari 1947. I rådhusrätten i Gävle finnas fem befattningshavare, av vilka dock en är polismästare. (Särskild stadsfiskal finnes.) I rådhusrätten i Örebro, varest antalet mål för sagda femårsperiod överstiger antalet mål i Västerås med allenast 18 %, äro anställda fem ordinarie befattningshavare och en extra assessor. Vad angår rådhusrätten i Borås må därjämte nämnas, att utökning av arbetskrafterna med en assessor övervägees av magistraten därstädes.

Jämväl med hänsyn till rådhusrättens organisation efter rättegångsreformens ikraftträdande är en utökning av antalet befattningshavare behövlig. Såsom redan antytts erfordras i nämndmål en särskild protokollförare, vilken icke skall vara ledamot i rätten utan enbart tjänstgöra såsom sekreterare. Dylik protokollförare kräves även vid förberedelsen i vissa större mål och vid handläggning av vissa andra mål och ärenden, exempelvis vittnesförhör på begäran av annan domstol och vidlyftigare vittnesförhör i enmansbrottmål.

På grund av vad sålunda anförts hemställer magistraten, att vid rådhusrätten och magistraten måtte ånyo inrättas en befattning såsom assessor.

Vad angår arbetsfördelningen mellan befattningshavarna får magistraten anföra följande: Enligt uttalanden i justitiedepartementets promemorior är det önskvärt, att borgmästaren i så stor utsträckning som möjligt tjänstgör såsom ordförande vid huvudförhandling.

Av praktiska skäl torde det vara självfallet, att förberedelsen i nämndmål handhaves av den, som skall vara ordförande vid huvudförhandlingen. Om borgmästaren skulle tjänstgöra såsom ordförande i alla nämndmål och viktigare civilmål, skulle han icke medhinna att deltaga i några tremans-brottmål. En dylik anordning, varigenom borgmästaren skulle avkopplas från all befattning med omfattande och viktiga kategorier av brottmål, synes icke tillfredsställande. En uppdelning av målen på detta sätt skulle även leda till att brottmålsrådmannen helt utestängdes från en väsentlig del av sitt nuvarande arbetsområde. Det synes även i och för sig vara önskvärt, att rådmännen få tillfälle att regelmässigt tjänstgöra såsom ordförande vid huvudförhandling. Uppdelningen av ordförandeskapet synes därför böra avse såväl nämndmål som tremansmål. Uppdelningen kan lämpligen ske på följande sätt: av civila tremansmål och -ärenden handlägges hälften under borgmästarens ordförandeskap och hälften under civilrådmannens; av tremansbrottmål och kriminella tremansärenden handlägges hälften av borgmästaren och hälften av brottmålsrådmannen; av nämndmålen handläggas två tredjedelar av borgmästaren och en tredjedel av brottmålsrådmannen. Borgmästaren skulle med denna uppdelning komma att tjänstgöra såsom ordförande i genomsnitt å sju allmänna rättegångsdagar i månaden, vartill komma särskilda sammanträden för behandling av större mål och mål angående häktade, i den mån dessa mål icke kunna inpassas å allmän rättegångsdag. Förberedelsen i nämndmål synes, såsom redan anförts, av praktiska skäl böra ombesörjas av ordföranden. Beträffande förberedelsen i civila mål och tremansbrottmål torde icke någon avsevärd arbetsbesparing vara att vinna genom att förberedelsen och ordförandeskapet vid huvudförhandling sammanföres hos en och samma person. Tvärtom torde skäl kunna anföras mot en dylik sammankoppling. Det bör härvid beaktas, att ju mera borgmästarens tid tages i anspråk för förberedelse desto större inskränkning måste göras i hans tjänstgöring såsom ordförande

vid huvudförhandling. På grund härav anser magistraten förberedelsen böra åvila, i tvistemål civilrådmannen och i tremansbrottmål brottmålsrådmannen. Med de arbetsuppgifter, som sålunda komma att åvila borgmästaren, är det icke längre möjligt för honom att vara inskrivningsdomare. Att borgmästaren skall befrias från befattning med inskrivningsväsendet har också förutsatts i justitiedepartementets promemorior. Då de arbetsuppgifter, som åvila ägodelningsdomaren, hava nära samband med inskrivningsgöromålen, bör borgmästaren ej heller vara ägodelningsdomare utan denna arbetsuppgift överföras till den befattningshavare, som skall vara inskrivningsdomare. Borgmästaren bör dock alltfort vara ordförande i ägodelningsrätten.

Beträffande överexekutorsgöromålen anser magistraten desamma icke böra läggas å enskild ledamot utan som hittills handhavas av magistraten i dess helhet.

Vad angår civilrådmannen innebär förslaget icke någon större rubbning i hans nuvarande arbetsområde. Det har dock ansetts lämpligt att civilrådmannen är konkursdomare och att den honom nu åvilande skyldigheten att föra protokoll hos magistraten såsom överexekutor och ombesörja därmed förenade göromål i stället överflyttas till magistratsrådmannen. Ärenden angående inregistrering av bouppteckning och andra ärenden, som avses i 7 § i förslaget till lag om handläggning av domstolsärenden, anser magistraten såsom hittills böra handläggas av civilrådmannen.

Beträffande brottmålsrådmannen, som otvivelaktigt är den mest arbetstyngde av rådmännen, medför förslaget, att han befrias från befattningen med två tredjedelar av nämndmålen. Därjämte kommer på grund av strafförläggandena ett stort antal bagatellmål att försvinna. I den mån icke härigenom avsedd lättnad kan vinnas i brottmålsrådmannens arbetsbörda, torde sådan kunna ernås genom att förberedelsen i tremansbrottmål i viss omfattning överflyttas å assessorn eller genom annan jämkning av arbetsfördelningen.

I fråga om magistratsrådmannen, vilken föreslås benämnd inskrivningsrådman, innebär förslaget åtskilliga ändringar i avseende å arbetsuppgifterna. Sålunda skall han, utöver vad nu åligger honom, vara inskrivningsdomare och ägodelningsdomare samt förbereda och i magistraten föredraga överexekutorsärenden. Hans göromål såsom magistratssekreterare hava vidare utökats genom att, såsom förut nämnts, till magistraten överflyttas vissa bestyr, som tidigare åvilat kronouppbördskassören. Enligt av riksdagen godkänt förslag till ny lagsökningslag har, i syfte att ernå förenkling av processen i mindre kravmål, stadgats, att i mål om betalningsföreläggande gäldenär kan föreläggas att, såframt han vill bestrida ansökningen, inställa sig vid sammanträde inför rätten, till vilket sammanträde jämväl borgenären skall kallas. Då dylika mål enligt förslaget skola handläggas av inskrivningsrådmannen såsom enmansdomare, kommer härigenom hans arbetsuppgifter att ökas. Förslaget innebär vidare, att inskrivningsrådmannens tjänstgöring å allmän rättegångsdag inskränkes till en dag i veckan samt att hans befattning med mål angående häktade upphör. I stället för den inskrivningsrådmannen enligt förslaget tillagda befattningen med överexekutorsärenden har såsom redan förut antytts föreslagits, att inskrivningsrådmannen icke längre skall vara konkursdomare. På sätt framgår av förslaget, hava även vissa andra jämkningar vidtagits.

Vad slutligen angår assessorn hänvisas beträffande hans arbetsuppgifter till förslaget. Magistraten vill i detta sammanhang endast framhålla, att den protokollsföringsskyldighet, som enligt förslaget åvilar assessorn, är av väsentligt annan art än enligt nuvarande ordning. Det är sålunda att märka, att enligt nya rättegångs-

balken i protokoll vid huvudförhandling skall, frånsett parternas yrkanden m. m., i allmänhet antecknas allenast utsaga av vittne, sakkunnig, part under sanningsförsäkran eller målsägande, då han höres i anledning av åklagarens talan, i den omfattning utsagan kan antagas vara av betydelse i målet. Parternas utsagor och plädering skola sålunda som regel icke antecknas. Protokollet skall, innan förhandlingen avslutas, erhålla slutlig avfattning. Något författande av protokoll efter handläggningens slut, såsom nu sker, skall sålunda icke förekomma, även om viss granskning måste ske. Den med protokollet följande expeditionsskyldigheten skall, såsom framgår av § 10 i förslaget, åvila assessorn allenast i nämndmål.

Magistraten övergår härefter till lönestaten. I detta hänseende finner magistraten sig icke nu böra upptaga andra frågor än som erfordras på grund av ändringar av organisatorisk art eller eljest stå i omedelbart samband med omorganisationen.

Såsom magistraten tidigare framhållit i samband med frågan om ny löneplan för stadens befattningshavare äro redan nu rådmanstjänsterna jämställda i fråga om ansvar och karaktär. Det synes därför icke befogat att upprätthålla någon löneskillnad mellan de olika rådmanstjänsterna. Än mindre blir detta fallet efter den nya organisationens genomförande. Såsom framgår av den tidigare lämnade redogörelsen har magistratsrådmannen bland annat ansetts böra vara inskrivningsdomare och ägodelningsdomare, vilka uppgifter förut tillkommit borgmästaren. Arbetsuppgifterna hava fördelats mellan rådmännen på sådant sätt, att befattningarna såväl ifråga om arbetsbörda som i övrigt bliva fullt jämförbara. I samband med frågan om ny löneplan för stadens befattningshavare har löne- och avtalsnämnden även uttalat, att i varje fall efter rättegångsreformens ikraftträdande och därav föranledd omorganisation av rådhusrätten skäl för fortsatt uppehållande av skillnaden i lönehänseende mellan rådmanstjänsterna ej förelåge. Magistraten föreslår därför, att tjänsten såsom inskrivningsrådman hänföres till samma lönegrad som de övriga rådmanstjänsterna.

Beträffande assessorstjänsten anser magistraten starka skäl tala för att denna tjänst icke göres ordinarie utan tillsättes på förordnande. Då rekryteringen till rådhusrätterna numera huvudsakligen sker från hovrätt, har magistraten tänkt sig följande anordning. Assessorn skall innehava fiskalskompetens och bör hava tjänstgjort i hovrätt så lång tid, att han står i tur att erhålla förordnande såsom tingssekreterare. Efter tre års tjänstgöring bör den, som förordnats till assessor, normalt återgå till hovrättstjänstgöring. Assessorsförordnandet, som ifråga om omväxlande och instruktivt arbete minst motsvarar tjänstgöring såsom tingssekreterare, bör i merithänseende jämställas med sådan tjänstgöring. Särskild framställning härom kommer, om förslaget bifalles, att där så erfordras göras. Fördelarna med en sådan anordning äro flera. Assessorn har enligt förslaget att tjänstgöra såsom sekreterare dels i nämndmål och dels vid förberedelse och handläggning av vissa ärenden, där särskild protokollförare erfordras. Då förberedelsen och berörda ärenden i regel handhaves av en rådman kommer assessorn följaktligen i dylika fall att tjänstgöra såsom sekreterare åt en av rådmännen. Assessorstjänsten får således, trots att den är förenad med ledamotskap i rätten i vissa mål, till ej ringa del karaktären av sekreteraretjänst och lämpar sig därför bäst för en yngre jurist. Därest tjänsten skulle göras ordinarie, torde på grund härav och med hänsyn till de ringa befordringsutsikterna för assessorn svårigheter komma att möta att besätta tjänsten med tillräckligt kvalificerad innehavare. Såsom torde vara allmänt bekant, sker rekryteringen till de statliga domartjänsterna så gott som uteslutande inom den

statliga domarkarriären. Rådhusrätternas befattningshavare äro, trots de i och för sig lovvärda uttalanden, som gjorts om önskvärdheten av större cirkulation mellan rådhusrätter och statliga domstolar av bland andra 1943 års domarutredning, i realiteten så gott som utestängda från befordran till statlig domartjänst och någon verklig ändring härutinnan torde icke vara att vänta. Även möjligheterna till befordran från en rådhusrätt till en annan äro, då rådmanstjänsterna bero av val, mycket små. Assessorn skulle därför knappast kunna räkna med befordran annat än inom den egna rådhusrätten. Då samtliga de nuvarande befattningshavarna äro under 50 år, måste utsikterna till befordran te sig föga lockande. Även om det med hänsyn till den nu rådande långsamma befordringsgången å den statliga domarbanan skulle kunna lyckas att få tjänsten besatt med en kvalificerad innehavare, torde det icke kunna undvikas, att denne, om han icke inom rimlig tid vinner befordran, i längden blir missnöjd med sin befattning, vilken ju som ovan nämnts bäst lämpar sig för en yngre jurist i karriären. Genom den föreslagna anordningen skulle en möjlighet till önskvärd cirkulation erhållas. Lönen till en extra assessor skulle kunna bestämmas i anslutning till tingssekreterares löneförmåner och avsevärt lägre än till en ordinarie befattningshavare. För rådhusrättens och stadens vidkommande måste av anförda skäl en anordning sådan som den föreslagna anses innebära den otvivelaktigt mest rationella lösningen. Magistraten är emellertid väl medveten om att betänkligheter komma att resas mot förslaget i denna del med hänsyn till de för närvarande synnerligen dåliga befordringsutsikterna på den statliga domarbanan. Magistraten vill dock härutinnan framhålla, att medan inom det statliga domstolsväsendet sluttjänsterna i förhållande till antalet befattningshavare äro få, motsatsen gäller i fråga om stadsdomstolarna, i varje fall i de mindre och medelstora städerna. Befattningarna i dessa städer äro till alldeles övervägande del sluttjänster och dessa rekryteras numera så gott som helt från hovrätt. Under sådana förhållanden kan det icke anses rimligt att för vinnande av förbättrad befordringsgång inom det statliga domstolsväsendet i stadsdomstolarna tillskapa en organisation, som både från allmän synpunkt och för städerna icke kan anses rationell. Därest, såsom magistraten föreslår, tjänsten såsom assessor uppföres å extra stat, synes i magistratens lönestat icke böra upptagas någon fixerad lön för befattningen. Magistraten förutsätter emellertid, att lönen såsom ovan nämnts bestämmes i anslutning till vad som beräknas för tingssekreterare, för vilka enligt de nu framlagda grunderna för en allmän lönereglering för befattningshavare i statens tjänst begynnelselönen i ortsgrupp 4 utgör 11.016 kronor, inklusive rörligt tillägg, därvid dock är att märka, att lönen utgör nettolön, så att avdrag icke sker för pensionsavgift. Lönen till en extra assessor, inklusive pensionsavgift och rörligt tillägg, torde i följd härav och då avlöningen synes böra något överstiga tingssekreterares löneförmåner böra beräknas till 12.600 kronor om året.

I detta sammanhang må nämnas att avlöningen för en befattning som extra assessor i Örebro, vilken befattning emellertid nu föreslagits skola bliva ordinarie, för närvarande utgör 12.000 kronor om året. Skulle en organisation med en befattning som extra assessor icke kunna genomföras, måste en ordinarie assessorstjänst inrättas. Lönen torde för dylikt fall icke kunna sättas lägre än lönen för tingsdomare eller i vart fall hovrättsassessor.

Enligt domarutredningens betänkande (S. O. U. 1946: 57 s. 229) är det såväl för underlättande av stadsdomares förflyttning till statlig domarbefattning som för

underlättande av stadsdomares befordran till befattning vid annan rådhusrätt ett önskemål, att alla städer så ordnar pensionsförhållandena för rådhusrätternas ledamöter, att dessa vid avgång från tjänsten erhålla så kallad uppskjuten livränta i enlighet med vad som nu gäller för statens befattningshavare. Denna fråga är av så stor betydelse för hävande av rådhusrätternas isolering och de olika befattningarnas närmande till varandra, att de städer, som skola bibehålla sina rådhusrätter, enligt domarutredningens mening böra uttryckligen anmodas att ägna denna fråga uppmärksamhet i samband med de omarbetningar av arbetsordningarna, som skola ske i följd av nya rättegångsbalken, Denna fråga är, som domarutredningen framhåller, av betydelse för rådhusrätternas rekrytering. Då enligt vad magistraten har sig bekant omarbetning av det för stadens befattningshavare gällande pensoinsreglementet pågår, har magistraten icke ansett sig böra nu upptaga denna fråga till särskild behandling. Magistraten förutsätter emellertid att frågan vid omarbetningen av pensionsreglementet ägnas uppmärksamhet och räknar med att densamma löses enligt de av domarutredningen antydda grunderna.

Magistraten vill slutligen i detta sammanhang framhålla, att den nu utarbetade arbetsordningen med hänsyn till svårigheten att tillfullo överblicka verkningarna av rättegångsreformen måste betraktas såsom ett provisorium. Att så måste bliva förhållandet har också förutsatts i de inom justitiedepartementet upprättade promemoriorna.

Såsom förut framhållits, har magistraten på grund av den fortgående ökningen av rådhusrättens och magistratens arbetsbörda funnit nödvändigt att föreslå en utökning av rådhusrätten med en befattning såsom assessor. Magistratens avsikt var ursprungligen att med denna utökning skulle fått anstå till rättegångsreformens ikraftträdande. Under den senare tiden har emellertid inträtt en stark ansvällning av antalet trafikmål. Denna ansvällning kan icke betraktas såsom tillfällig utan måste på grund av den alltmer ökande trafikintensiteten beräknas komma att fortfara. Härvid är också att märka, att handläggningen enligt den nu tillämpade så kallade cirkulärprocessen i och för sig kräver ökad tid. Den arbetsbelastning, som sålunda uppstått, kan svårligen bemästras inom ramen för den nuvarande organisationen. Magistraten får på grund härav hemställa, att befattningen såsom assessor måtte inrättas från och med den 1 juli 1947. Förslag till härav föranledda ändringar i gällande arbetsordning bifogas. Dessa innebära i huvudsak att en del av brottmålsrådmannens arbetsuppgifter överflyttas till assessorn samt att bestyret med inskrivningsväsendet överföres från borgmästaren till magistratsrådmannen. I samband härmed bör magistratsrådmannen från och med sagda dag uppflyttas till samma lönegrad som de övriga rådmännen.

Magistraten får sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte antaga bilagda förslag till ändringar av nu gällande arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten, att tillämpas från och med den 1 juli 1947 till och med den 31 december samma år;

att stadsfullmäktige måtte för bestridande av avlöning till en assessor för tiden 1/7—31/12 1947 till magistratens förfogande ställa ett anslag à 6.300 kronor;

att magistratsrådmannen måtte från och med den 1 juli 1947 uppflyttas i lönegrad 26;

samt att stadsfullmäktige måtte antaga bifogade förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten att tillämpas från och med den 1 januari 1948.

Västerås den 4 november 1946.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Folke Höijer.

FÖRSLAG TILL NY ARBETSORDNING OCH LÖNESTAT FÖR RÅDHUSRÄTTEN OCH MAGISTRATEN I VÄSTERÅS.

Arbetsordning.

§ 1.

Rådhusrätten består av borgmästare, tre rådmän och en assessor. Vid rådhusrätten skola dessutom finnas nämndemän till det antal Konungen bestämmer. Av rådmännen skall en vara civilrådman, en brottmålsrådman och en inskrivningsrådman.

Samfällda rådhusrätten består av borgmästaren, rådmännen och assessorn.

Magistraten består av borgmästaren och rådmännen.

§ 2.

Angående val av borgmästare och rådman samt av nämndemän gäller vad därom är särskilt stadgat.

Assessor förordnas av magistraten tills vidare, för tre år i sänder.

§ 3.

Rådhusrätten håller allmän rättegångsdag måndag, onsdag och fredag.

Måndag hålles huvudförhandling i tvistemål och handläggas civila ärenden.

Onsdag och fredag hålles huvudförhandling i brottmål och handläggas kriminella ärenden.

Under tiden 20 december—5 januari samt under påskveckan hålles allmän rättegångsdag endast å måndag, därest icke flera rättegångsdagar krävas för arbetet.

Infaller rättegångsdag å helgdag, midsommarafton eller julafton hålles rättegångsdagen påföljande helgfria dag.

Rådhusrätten sammanträder eljest så ofta det kräves för arbetet.

§ 4.

Samfällda rådhusrätten tillkommer — utöver vad enligt lag eller författning må åligga densamma:

att meddela närmare bestämmelser om tiden för de allmänna rättegångsdagarna och om målens upptagande å dessa;

att avgöra uppkomna frågor om fördelningen i visst fall av mål och ärenden mellan ledamöterna;

att besluta angående uppdrag åt åklagaren att utfärda stämning;

att förordna stämningsmän;

att utse jurymän enligt tryckfrihetsförordningen samt sakkunniga enligt 314 § sjölagen;

att förordna om övervakningsnämnd enligt lagen om villkorlig dom och utse ordförande i nämnden;

samt att avgiva utlåtande, som infordrats från rådhusrätten och icke avser vidtagen eller underlåten domareåtgärd.

§ 5.

Borgmästaren åligger — utöver vad enligt lag eller författning ankommer på borgmästare:

att vara ordförande i samfällda rådhusrätten och i magistraten samt hava tillsyn över arbetets behöriga gång;

att i den omfattning, som angives i § 11, vara ordförande dels vid huvudförhandling och syn å stället i tvistemål och brottmål, där rätten är domför med tre lagfarna ledamöter (tremansmål), dels vid huvudförhandling och syn å stället i mål, där nämnd deltager (nämndmål), dels ock vid handläggning av ärenden, där rätten är domför med tre lagfarna ledamöter (tremansärenden);

att vara ordförande vid huvudförhandling i tryckfrihetsmål;

att vara ordförande i ägodelningsrätten vid huvudförhandling och syn å stället;

att leda förberedelse och utfärda stämning i de nämndmål, i vilka han skall vara ordförande vid huvudförhandling, ävensom i tryckfrihetsmål samt i övrigt svara för handläggningen i dessa mål;

att upprätta förslag till och underteckna viktigare framställningar och utlåtanden, som skola avgivas av samfällda rådhusrätten eller magistraten;

att öppna till rådhusrätten och magistraten ankommande post;

att utfärda vederhäftighetsbevis;

samt att förrätta borgerlig vigsel och däröver föra protokoll.

§ 6.

Civilrådmannen åligger:

att i den omfattning, som angives i § 11, vara ordförande vid huvudförhandling och syn å stället i civila tremansmål och vid handläggning av civila tremansärenden;

att vara ledamot i rätten i övriga civila tremansmål och tremansärenden samt i ägodelningsrätten;

att leda förberedelse i tvistemål och civila ärenden, utfärda stämning i tvistemål samt i dylika mål och ärenden mottaga anmälan om vad, vadeinlaga, besvärsinlaga och anmälan om missnöje och i övrigt svara för den handläggning, där rätten är domför med en lagfaren ledamot, däribland huvudförhandling, som hålles i omedelbart samband med förberedelsen;

att handlägga ärenden angående sjöförklaring och sjöförhör;

att föra protokoll i civila mål och ärenden, i den mån sådan skyldighet ej åvilar assessorn;

att vara konkursdomare;

att handlägga ärenden, som avses i 7 § i lagen om handläggning av domstolsärenden;

samt att utöva den närmaste tillsynen över överförmyndarens verksamhet.

§ 7.

Brottmålsrådmannen åligger:

att i den omfattning, som angives i § 11, vara ordförande vid huvudförhandling och syn å stället i nämndmål och tremansbrottmål samt vid handläggning av kriminella tremansärenden;

att vara ledamot i rätten i de tremansbrottmål och tremansärenden, där han icke skall vara ordförande;

att vara ordförande vid huvudförhandling i brottmål, däribland mål om förvandling av böter, där rätten är domför med en lagfaren ledamot (enmansbrottmål) ävensom vid handläggning av kriminella enmansärenden;

att i den mån detta icke enligt §§ 5 och 9 åvilar annan leda förberedelse i brottmål och kriminella ärenden, utfärda stämning i brottmål samt i dessa mål och ärenden mottaga vadeinlaga, besvärsinlaga och anmälan om missnöje och i övrigt svara för den handläggning, där rätten är domför med en lagfaren ledamot;

att föra protokoll i brottmål och kriminella ärenden i den mån sådan skyldighet ej åvilar assessorn;

samt att, där övervakningsnämnd finnes, vara ledamot av nämnden.

§ 8.

Inskrivningsrådmannen åligger:

att vara inskrivningsdomare samt föra registren över panträttsupplåtelser i spannmål samt i spånadslin och hampa;

att vara ägodelningsdomare och ledamot i ägodelningsrätten samt föra ägodelningsrättens protokoll;

att vara ledamot i rätten vid huvudförhandling och syn å stället i tremansmål och handläggning av tremansärenden, där civilrådmannen eller brottmålsrådmannen är ordförande;

att handlägga mål om lagsökning och betalningsföreläggande samt leda förberedelse och huvudförhandling, som äger rum i omedelbart samband med att mål om betalningsföreläggande hänskjutes till rättegång;

att föredraga till magistraten såsom överexekutor hörande mål och ärenden, föra överexekutors protokoll samt utöva den närmaste tillsynen över exekutionsverket;

att vara magistratssekreterare;

att utfärda intyg, som avses i kungörelsen den 21 december 1945 rörande tillämpning av lagen om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet;

att med det i § 9 stadgade undantag vara notarius publicus och upptaga ed för rättighets bevarande i utlandet;

samt att hava vård om arkiv och bibliotek och meddela avskrift av arkiverade handlingar.

§ 9.

Assessorn åligger:

att vara ledamot i rådhusrätten vid huvudförhandling i tremansmål och vid handläggning av tremansärenden samt därvid föra rättens protokoll;

att föra protokoll i nämndmål och tryckfrihetsmål samt i dylika mål mottaga vadeinlaga, besvärsinlaga och anmälan om missnöje ävensom i övrigt fullgöra vad enligt lag ankommer på rådhusrätten vid fullföljd av talan;

att föra samfällda rådhusrättens protokoll;

att jämväl eljest föra rättens protokoll, där särskild protokollförare erfordras;

att föra handelsregistret;

att upptaga protest enligt växellagen eller checklagen;

att förvalta och redovisa förskottsmedel, som enligt lag eller författning mottagas av rådhusrätten;

samt att efter magistratens förordnande vid valförrättningar tjänstgöra inom magistraten.

§ 10.

Det åligger civilrådmannen att i den mån annan befattningshavare icke förordnats därtill i tvistemål och civila ärenden föra dagbok, saköreslängd och övriga förteckningar, ombesörja vederbörliga expeditionsåtgärder samt avlämna statistiska uppgifter. Enahanda skyldighet åligger inskrivningsrådmannen i ägodelningsmål samt till överexekutor hörande mål och ärenden, brottmålsrådmannen i brottmål och kriminella ärenden med undantag av nämndmål samt assessorn i nämndmål och tryckfrihetsmål.

§ 11.

Borgmästaren och civilrådmannen tjänstgöra i tur varannan vecka som ordförande vid huvudförhandling i tvistemål och vid handläggning av civila tremansärenden, därvid målen fördelas med hälften å vardera.

Borgmästaren och brottmålsrådmannen tjänstgöra turvis som ordförande vid huvudförhandling i nämndmål och tremansbrottmål samt vid handläggning av kriminella tremansärenden. Målen fördelas, nämndmålen med två tredjedelar å borgmästaren och en tredjedel å brottmålsrådmannen samt tremansmålen med hälften å vardera.

Mål och ärenden som äga samband med varandra böra, där så kan ske, handläggas av rätten i samma sammansättning.

§ 12.

Blir rådmanstjänst ledig, äger annan rådman med magistratens medgivande övergå å den lediga tjänsten. Fråga härom skall dock, därest beslutet icke är enhälligt, underställas hovrättens prövning.

§ 13.

Det tillkommer magistraten att besluta om tillämpning av arbetsordningen, att fördela göromålen, som enligt gällande eller blivande författningar tillkommer rådhusrätten eller magistraten men icke tillagts viss ledamot samt att meddela för arbetets gång erforderliga föreskrifter.

Magistraten äger förordna om mindre jämkningar i arbetsfördelningen. Erfordras mera betydande ändringar, förordnar hovrätten därom på framställning av magistraten.

Klagan över magistratens beslut enligt denna § föres hos hovrätten.

§ 14.

Rådhusrättens och magistratens ledamöter skola, såvida ej hinder möter på grund av andra tjänstegöromål, varje söckendag under minst två timmar i följd vara att träffa för allmänheten på tjänsterummet å tid, som magistraten bestämmer.

§ 15.

Vid ledighet för borgmästaren eller vid jäv eller annat tillfälligt laga förfall för honom att utöva sitt ämbete skall, där ej enligt författning förordnande av hovrätten kräves, borgmästareämbetet uppehållas av den i tjänsten äldste rådmannen; dock att, om magistraten ej av särskilda skäl annorlunda förordnar, såsom ordförande i rätten vid huvudförhandling i tremansmål och vid handläggning av tremansärenden skall tjänstgöra, i tvistemål, ägodelningsmål och civila ärenden civilrådmannen samt i brottmål och kriminella ärenden brottmålsrådmannen.

Om ledighet för rådman och assessor samt om vikarie för dem förordnar magistraten, där ej annat stadgats.

Vid jäv eller annat tillfälligt laga förfall för ledamot av rådhusrätten är annan ledamot efter magistratens bestämmande skyldig tjänstgöra i hans ställe.

Därest fyra lagfarna domare erfordras i visst mål, är ledamot efter magistratens bestämmande skyldig inträda i rätten.

§ 16.

Ledamot av rådhusrätten och magistraten är skyldig att i samband med en allmän omorganisation av rådhusrätterna eller magistraterna övergå till annan jämställd eller högre tjänst vid underrätt eller till annan jämställd eller högre administrativ befattning i staden, allt i enlighet med vad vid sådan omorganisation kan bliva i lag stadgat. Vid övergång till annan tjänst må dock minskning icke ske i de löne- och pensionsförmåner, som äro befattningshavare tillförsäkrade; och skall, då fråga är om förflyttning till annan ort, ersättning för flyttningskostnaden utgå.

§ 17.

Ledamot av rådhusrätten och magistraten må icke innehava annan avlönad befattning hos enskild eller juridisk person eller hos annan kommun samt ej heller med avlöning förenat uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för juridisk person, med mindre hovrätten efter hörande av magistraten samt stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförande eller, vid förfall för någon av dem, drätselkammarens tjänstgörande ordförande, finner sådant kunna ske utan hinder för tjänstens behöriga utövande.

Ledamot må ej heller mot ersättning tillhandagå allmänheten med utförande av juridiska eller liknande uppdrag; dock att detta förbud icke avser uppdrag att vara skiljeman.

Lönestat.

§ 18.

För borgmästaren och rådmännen skall i anslutning till lönestaten för stadens övriga befattningshavare gälla följande lönestat:

Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Alderstillägg	Lön efter 1:sta ålderstillägget	Lön efter 2:dra ålderstillägget	Slutlön
26	Rådman	12.940	3 à 700	13.640	14.340	15.040
33	Borgmästare	18.540	1 à 1000 1 à 1200 1 à 1300	19.540	20.740	22.040

§ 19.

Alla av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten härflytande sportler av vad slag de vara må, däri inbegripet stämpelprovision och provision för exekutiva auktioner, tillfalla stadens kassa och skola av vederbörande befattningshavare redovisas i den ordning magistraten efter förslag av drätselkammaren bestämmer.

§ 20.

Behövliga biträden för renskrivning och andra kansligöromål avlönas av staden, som ock bekostar all erforderlig skrivmaterial och dylikt.

§ 21.

En var befattningshavare äge årligen åtnjuta semester å tid, som magistraten bestämmer, borgmästaren under en och en halv månad samt rådmännen och assessorn under en månad.

§ 22.

Därjämte skola för borgmästaren och rådmännen gälla av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 antaget tjänstgörings- och avlöningsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare med de i Kungl. brev den 30 november 1945 angivna ändringar och tillägg.

§ 23.

Borgmästare och rådmän skola upptagas i pensionsstaten för Västerås stads befattningshavare och skall det av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna pensionsreglementet å dem äga tillämpning.

Denna arbetsordning och lönestat träder i kraft den 1 januari 1948.

Vad i § 15 stadgats om den i tjänsten äldste rådmannen skall, så länge de nuvarande civil- och brottmålsrådmännen innehava sina befattningar, gälla den i tjänsten äldste av dessa.

Den nuvarande brottmålsrådmannen förbehålles honom nu tillkommande rätt att vid ledighet å civilrådmanstjänsten övergå å denna.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 24 A

Nr 24 A. Förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås.

Arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås.

Organisation.

§ 1.

I Västerås skola finnas en borgmästare, tre lagfarna rådmän, nämligen en civilrådman, en brottmålsrådman och en magistratsrådman, samt en extra assessor.

I fråga om val och utnämnande av borgmästare och rådmän lände i sådant hänseende i allmänhet givna bestämmelser till efterrättelse. Assessor förordnas av magistraten.

§ 2.

Rådhusrätten arbetar dels samfällt och dels på två avdelningar.

Samfällda rådhusrätten utgöres av borgmästaren, rådmännen och assessorn.

Å första avdelningen tjänstgöra borgmästaren, civilrådmannen och magistratsrådmannen.

Å andra avdelningen tjänstgöra borgmästaren, brottmålsrådmannen, magistratsrådmannen och assessorn.

— —

Arbetsordning.

§ 5.

Mellan borgmästaren, rådmännen och assessorn fördelas göromålen sålunda att det åligger:

Borgmästaren:

— —

att granska och på samfällda rådhusrättens och magistratens vägnar underskriva alla därifrån utgående skrivelser och utlåtanden;

att vara ägodelningsdomare;

att utfärda vederhäftighetsbevis och andra bevis varom i lag eller här nedan ej annorlunda stadgas; samt

att förrätta borgerlig vigsel samt däröver föra protokoll.

Civilrådmannen:

— —

Brottmålsrådmannen:

— —

att uppsätta och expediera rådhusrättens dombok i alla å andra avdelningen förekommande mål och ärenden, i vilka han varit ledamot av rätten, med undantag av

mål angående häktade med tillhörande saköreslängd samt att i dessa mål och ärenden uppsätta förslag till rådhusrättens utslag och beslut;

— —

att i rådhusrättens ställe upptaga mål om förvandling av böter.

Magistratsrådmannen:

att vara ledamot av samfällda rådhusrätten, rådhusrättens särskilda avdelningar och av magistraten;

att föra samfällda rådhusrättens protokoll;

att vara inskrivningsdomare samt föra registren över panträttsupplåtelse i spannmål samt i spånadslin och hampa;

att vara lagsökningsdomare;

— —

att föra förteckningar över de vid rådhusrätten anhängiga konkurs- och boskillnadsärendena;

att uppsätta förslag till rådhusrättens utslag i mål i fråga om vilka för honom föreligger skyldighet att föra dombok;

— —

att föra protokoll vid syner och besiktningar, värderingar och andra förrättningar som utom rådhusrättens och magistratens sammanträden skola verkställas samt i rådhusrätten eller magistraten föredraga dessa ärenden;

att upprätta de statistiska och andra uppgifter, som skola av magistraten avgivas;

— —

att med det här nedan stadgade undantag vara notarius publicus;

samt att upptaga sådan ed som avses i lagen den 5 april 1935 om upptagande av ed för rättighets tillvaratagande i utlandet.

Assessorn:

att vara ledamot av samfälla rådhusrätten samt rådhusrättens andra avdelning;

att uppsätta och expediera rådhusrättens dombok i alla å andra avdelningen förekommande mål och ärenden, i vilka han varit ledamot av rätten, med tillhörande saköreslängd samt att i dessa mål och ärenden uppsätta förslag till rådhusrättens utslag och beslut;

att beträffande de mål, ifråga om vilka för honom föreligger skyldighet att föra dombok, jämväl verkställa vederbörliga anteckningar i boken över de personer som vid rådhusrätten åtnjuta fri rättegång;

att föra handelsregistret; samt

att upptaga protest enligt växellagen eller checklagen.

Mellan brottmålsrådmannen och assessorn fördelas tjänstgöringsskyldigheten å rådhusrättens andra avdelning på sätt magistraten bestämmer.

— —

§ 8.

— —

Ledighet för rådman och assessor beviljas av magistraten. Då rådman eller assessor genom uppehållande av annan tjänst inom rådhusrätten eller magistraten är hindrad att förrätta sin egen tjänst ävensom vid ledighet eller förfall för rådman och assessor, förordnar magistraten huru tjänsten under tiden skall uppehållas, dock att, där fråga är om förordnande under längre tid än sammanlagt en månad årligen samt hov-

rätten ej för särskilt fall annat medgiver, må förordnas allenast den som innehaft förordnande såsom fiskal i hovrätt och som av hovrätten funnits skickad att erhålla fortsatt domareförordnande eller ock är ordinarie befattningshavare vid rådhusrätten.

§ 9.

Borgmästare, rådmän och assessor skola, såvida ej hinder möter på grund av tjänstegöromål som ej tåla uppskov, minst två timmar varje söckendag på av magistraten bestämd och offentligen anslagen tid vara att träffa å sina ämbetslokaler.

— —

Lönestat.

§ 12.

För borgmästaren och rådmännen skall i anslutning till lönestaten för stadens övriga befattningshavare gälla följande lönestat:

Lönegrad	Befattn.-havare	Begyn.-lön	Ålderstill-lägg	Lön eft. 1:sta ålders-tillägget	Lön eft. 2:a ålders-tillägget	Slut-lön
26	Rådman	12.940	3 à 700	13.640	14.340	15.040

— —

§ 16.

En var befattningshavare äge årligen åtnjuta semester å tid som magistraten bestämmer, borgmästaren under en och en halv månad samt rådmännen och assessorn under en månad.

— —

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 25

Nr 25. Plan för barnstugeverksamhetens framtida utveckling.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads barnstugor har sedan starten 1940 icke något år kunnat fylla behovet av platser i sina institutioner. Läget har efterhand ytterligare skärpts, vilket framgick av höstens inskrivningar, då 360 barn måste avvisas från barnträdgårdarna. Dagligen inkomma förfrågningar och anmälningar till det daghem, som öppnas i jan. 1947, trots att det ännu icke har utannonserats. Länsarbetsnämnden har dessutom efter sin utredning ang. den kvinnliga arbetskraftsreserven gjort en påstötning om en utökning av verksamheten.

I en tidigare skrivelse (se stadsfullmäktiges handlingar av den 31 maj 1945 nr 113) har styrelsen deklarerat sin uppfattning beträffande den halvöppna barnavården och motiverat behovet av dess fortsatta utbyggnad.

Barnstugestyrelsen har nu beslutat inkomma med en generalplan för verksamhetens utvidgning, vilken icke endast omfattar de omedelbara och mest trängande behoven utan samtidigt söker förutse den närmaste framtidens utveckling och genom reservering av tomter vill möjliggöra den mest ändamålsenliga utbyggnaden. Samråd har skett med stadsarkitektkontoret.

Styrelsen vill vid den fortsatta utbyggnaden icke förorda en standardisering utan anser lämpligast att med växande erfarenhet söka få till stånd den för varje stadsdel mest lämpliga institutionsformen.

Sedan 1940 har Västerås barnstugor erhållit statsbidrag till driften till samtliga institutioner och kan i fortsättningen stödja därpå då 1946 års kommitté för halvöppen barnavård kommer att till nästa år ingå med förslag om vidgat statsbidrag för halvöppen barnavård.

De centrala delarna.

I samband med de utökade skolbespisningarna har skolstyrelsen framfört en begäran att barnstugorna i Herrgärdsskolans annex måtte utrymma lokalerna fortast möjligt. Inom dessa lokaler finnes dels barnträdgård för 40 barn och eftermiddagshem för 30 barn, dels expedition för hela verksamheten och de ha även tjänstgjort som en upplags- och förvaringsplats för de olika avdelningarna och en arbetslokal för det förberedande arbetet för lärarinnorna. Större utrymme måste i varje fall beredas för dessa grenar av verksamheten. Den mest ändamålsenliga lösningen är en egen byggnad med expeditionslokaler samt dubblerade barnträdgårdsavdelningar, för att tillfredsställa den centrala stadsdelens platsbehov. Styrelsen planerar att på detta sätt sammanslå Hallens och Herrgärdets avdelningar, då lokalen i Idrottshallen är mindre lämplig och har ett i trafikhänseende riskabelt läge.

Såsom lämplig byggnadsplats föreslås västra delen av skolträdgården eller nordöstra delen av Rudbecksparken. Denna senare tomt är att föredraga. Trädgårdsarkitekt Blomqvist stöder projektet med hänsyn till parkförvaltningens behov av ledarkrafter för lekplatsen under sommarmånaderna och behovet av toalettanordningar på lekplatsen.

Norra stadsdelen.

Den i oktober detta år beviljade barnträdgården i Emausgatan 33 har en lokal i nivå med markytan och har av Kungliga Socialstyrelsen godkänts för endast ett år i taget. Styrelsen skulle därför vilja föreslå, att i samband med ritningen av den nya folkskolan i Gideonsberg, barnträdgården kunde tänkas få en egen avdelning i anslutning till denna.

Då ungdomsvårdskommittén skall taga Kristiansborg till lokal för sin verksamhet skulle styrelsen önska att några rum upplätos för barnträdgårdsverksamhet för barn från detta område.

För områdena Blåsbo och Iggeby föreslås en barnträdgård inrymd i ett av de hyreshus som planeras vid Skogsvägen å norra Blåsboområdet.

Med hänsyn till den i stadsplaneringen beräknade bebyggelsen å norr föreslås reservation av tomter eller efter lämplighet barnträdgårdslokal i anslutning till hyreshus på norra Gideonsbergsområdet samt Skallbergsområdet.

Östra stadsdelen.

Den östra stadsdelen har under alla år varit mycket vanlottad, när det gällt barninstitutioner.

Enligt nya barnvårdslagen skall upptagningshemmens verksamhet omläggas och barnhemmet Sommarro därigenom utrymmas. Då denna fastighet redan äges av staden, vill styrelsen föreslå, att den må disponeras som barnträdgårdslokal i fortsättningen. Det är av mycket stor vikt, att småbarninstitutionerna ha tillgång till lekplats och till denna fastighet hör en trädgård och den är även i övrigt lämpligt belägen.

Då enligt arkitektkontoret utökad bebyggelse bakom lasarettet är planerad, vore det lämpligt att här reservera en tomt för en barnträdgård, likaså en tomt på det planerade Malmabergsområdet.

För Skiljebo önskar styrelsen icke nu begära någon avdelning, men lämplig lokal eller tomt för sådan bör beräknas.

Korsängens barnträdgårdslokal är icke tillfredsställande. Verksamheten inrymmes nu i lokal, där icke fullt antal barn kan beredas plats i avdelningarna. I stadsplaneringen är reserverad en tomt till allmänt socialt ändamål i Hagaparken där även en lekplats föreslagits. Styrelsen vill föreslå ett nybygge för ett mindre daghem för heldagsvård av barn (ej spädbarn) samt i anslutning till detta två barnträdgårdsavdelningar. Korsängens barnträdgård skulle då överflyttas hit.

Västra stadsdelen.

För denna stadsdel räknar styrelsen med att den tidigare begärda barnstugan vid Ragvalds backe för dubblerade barnträdgårdsavdelningar samt med lokaler för fritidsverksamhet för skolbarn snarast blir färdigbyggd.

I västra stadsdelen finnes redan nu stort behov av daghem och detta ökar ytterligare med den nya Örjansverkstadens tillkomst. Styrelsen vill särskilt framhålla vikten av att här ett daghem för 35—40 barn kommer till stånd.

Folkskolestyrelsen har meddelat, att den till nästa höst behöver skolsalarna i Gamla Jakobsbergsskolan för eget bruk, vilket gör att barnträdgårdarna där snarast måste

beredas plats å annat håll. HSB har anvisat en lokal direkt ritad för ändamålet i bottenvåningen i hyreshuset, kvarteret Bergsprängaren 5, lämplig att mottaga två barnträdgårdsavdelningar och begär en årshyra av 2 000 kronor. Uppsättningen av denna nya lokal kommer att draga en kostnad på 6 300 kronor. Lokalen beräknas att vara färdig att tagas i bruk omkring den 1 juli 1947. Två av de tre avdelningarna i Jakobsbergsskolan skulle överflyttas hit medan den tredje lämpligen borde uppgå i barnstuga på Ragvalds backe.

Då Jakobsbergs barnträdgårdar på detta sätt kommer att förflyttas längre ut mot den nyare bebyggelsen, blir barn boende i närheten av områdena kring Stora gatan ej tillgodosedda, varför en småstuga föreslås liknande Thunby barnstuga och placerad någonstädes på Djäkneberget. Denna stuga skulle göra dubbel nytta genom att den sommartid kunde utnyttjas för lekplatsen på Djäkneberget, vilken pågått sedan 1 juli 1944, dels såsom regnskydd och förvaringsplats för lekmateriel, dels med tanke på behovet av toalettanordningar. Frånvaron av dylika försvårar i mycket hög grad arbetet med småbarn. En institution av denna typ skulle kunna göras relativt billigt, om källare ej utgrävdes.

En barnträdgård behöves längre ut i det växande Hammarbyområdet norr om Köpingsvägen och tomt eller lämplig lokal härför bör reserveras.

Trots att styrelsen anser daghemsvård från barnets och hemmets synpunkt såsom mindre lycklig, är det styrelsens mening att en utbyggnad av denna verksamhet nu är nödvändig. Stort behov av kvinnlig arbetskraft finnes för närvarande och många hem äro ekonomiskt beroende av hustruns inkomster. Även om i en framtid normalfamiljen icke behöver anlita daghemmen, så kommer alltid änkor, frånskilda samt ogifta mödrar att behöva få sina barn omhändertagna. Styrelsen anser således att de ifrågasatta tvenne daghemmen även med ändrade förhållanden på arbetsmarknaden alltid kommer att väl behövas.

Med stöd av ovanstående hemställer härmed styrelsen för Västerås stads barnstugor *att* stadsfullmäktige måtte yttra sig över styrelsens förslag till generalplan för verksamhetens framtida utvidgning och *att* stadsfullmäktige måtte besluta att som omedelbara åtgärder vidtaga

att godkänna en av de två föreslagna tomterna för nybyggnad i de centrala delarna,

att uppdraga åt stadsarkitektkontoret att rita en barnstuga med dubblerade barnträdgårdsavdelningar samt expeditionslokaler å denna tomt,

att uppdraga åt stadsarkitektkontoret att vid utförandet av ritningar för den planerade folkskolan vid Gideonsberg beräkna lokaler för barnträdgårdar inom eller i anslutning till skolan,

att godkänna den av HSB erbjudna lokalen i kvarteret Bergsprängaren 5 med en årshyra av 2.000 kronor samt

att anslå en summa av 6.300 kronor till uppsättning och inredning av denna lokal,

att uppdraga åt arkitektkontoret att rita daghem kombinerat med barnträdgård i Hagaparken samt att härför reservera tomt,

att uppdraga åt arkitektkontoret att rita ett daghem för 35 à 40 barn å väster på tomt som i samråd med arkitektkontoret senare kommer att föreslås,

att godkänna förslaget om en småstuga på Djäkneberget.

att bemyndiga styrelsen att söka kontakt med byggnadsföretag, som planera nya hyreshus vid Skogsvägen å norra Blåsboområdet i och för överenskommelse om anordnande av en barnträdgårdslokal,

att reservera tomter för eventuell fortsatt utbyggnad av verksamheten å norra

Malmabergsområdet, norra Gideonsberg, öster om lasarettet, Skallberget, Hammarby samt Skiljebo.

Västerås den 1 november 1946.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

P. W. FRITSCH.

Bilaga 1.

Till generalplan 1946 för Västerås Stads Barnstugor.

TABELLARISK ÖVERSIKT.

1. Centrum.

Befintliga lokaler:

Herrgärdsskolans annex för 2 btgavd., em.-hem; exp., förråd.
Idrottshallen för 2 btgavd.
Daghem, Utanbygatan 2 (öppnas på nyåret).

Förslag:

Em.-hem bibehålles i Herrgärdsskolans annex (kan samordnas med skolbarnsbespisningen).

För exp. (för hela verksamheten), förråd, nuvarande btgavd. i Herrgärdsskolans annex och Idrottshallen uppföres nybyggnad i n. ö. delen av Rudbecksparken.

2. Norra stadsdelen.

Befintliga lokaler:

ASEAS Hemgård, Gideonsberg, för 2 btgavd.
Thunby barnstuga, Vega, för 2 btgavd.
Emausgatan 33, provisoriska lokaler för 2 btgavd. (öppnas på nyåret).

Förslag:

Btglokaler beräknas i eller i anslutning till det planerade skolbygget norr Emausgatan. Btg. i Emausgatan 33 överflyttas hit efter byggnadens färdigställande.

I planerat hyreshus norr Skogsvägen, Blåsbo, ordnas lokal för 2 btgavd.

Kristiansborgs herrgård (när den inredes till ungdomsgård) 2 btgavd.

Tomter reserveras för ev. barnstugor n eller no Gideonsbergsområdet samt på Skallbergsområdet.

3. Östra stadsdelen.

Befintliga lokaler:

Haga parkgata 5 för 2 mindre btgavd. (Korsängens btg.).

Förslag:

För daghem jämte 2 btgavd. (dit Korsängens btg. överflyttas) föreslås nybyggnad i Hagaparken.

Efter utrymmande av Sommarro barnhem upplåtes lokalerna för 2 btgavd.

Tomter reserveras för ev. framtida barnstugor på yttre Malmabergsområdet, bakom lasarettet samt i Skiljebo.

4. Västra stadsdelen.

Befintliga lokaler:

Gamla Jakobsbergsskolan för 3 btgavd.

Förslag:

Lokalerna i skolan måste lämnas. Nya lokaler finnes disponibla i kv. Bergsprängaren 5 vid Drottninggatan för 2 btgavd.

Den planerade barnstugan i Ragvalds backe bygges snarast för 4 btgavd. (härav flyttas 1 från Jakobsbergsskolan).

Liten barnstuga uppföres på Djäkneberget.

Daghem uppföres på Hammarbyområdet.

Tomt reserveras (ev. lämplig lokal i nybygge) för ytterligare 2 btgavd. på Hammarbyområdet norr Köpingsvägen.

I denna sammanfattning har icke funnits anledning nämna den lekplatsverksamhet på somrarna som pågår på flera håll och som beräknas kunna utökas med tillkomsten av flera institutioner. Detsamma gäller klubbverksamheten för skolbarn.

Styrelsen kommer att verka för att eventuella nybyggnader så planeras, att de i största möjliga mån bliva användbara i samhällets tjänst; möjlighet torde i viss utsträckning kunna beredas äldre ungdom att disponera lokalerna på kvällarna.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 26

Nr 26. Inrättande av tomträttsinstitut i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Å sammanträde den 20 december 1943 beslöto stadsfullmäktige att tillsätta en kommitté med uppdrag att förutsättningslöst utreda frågan om en vidsträcktare användning av tomträttsinstitutet inom staden samt i samband därmed stående frågor. Till ledamöter i kommittén utsågo stadsfullmäktige den 27 januari 1944 byggmästaren Fritz Eklund, sammankallande, föreståndaren Gustaf Olsson, verkmästaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, direktören Mattias Pers, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger och disponenten M. Matell. Kommittén får till fullgörande av sitt uppdrag härmed anföra följande.

Inledningsvis vill kommittén erinra om de åtgärder, som tidigare vidtagits i syfte att införa tomträttsinstitutet i staden. Sålunda tillsatte stadsfullmäktige å sammanträde den 19 december 1935, § 244, i anledning av en utav herrar M. Hellblom, David Johansson och Gösta Sjöberg väckt motion en kommitté med uppdrag att skyndsamt utreda frågan om tomträtt som upplåtelseform för stadens tomtmark samt om inrättande av en tomträttskassa. Efter verkställd utredning framlade denna kommitté i ett den 30 juni 1939 avgivet betänkande förslag för stadsfullmäktige att försöksvis låta införa tomträttsinstitutet å de nuvarande småstugeområdena å Iggeby och Tunby stadsgärde samt att antaga av kommittén angivna huvudgrunder för tomträttsupplåtelser. Däremot fann kommittén av olika skäl då icke anledning föreligga att förorda inrättandet av en särskild tomträttskassa såsom kreditgivare till blivande tomträttshavare inom staden. Vid sammanträde den 28 september 1939 fattade stadsfullmäktige beslut om att till alla delar antaga kommitterades av drätselkammaren tillstyrkta förslag. Att institutet vid denna tidpunkt kom att erhålla ett så begränsat tillämpningsområde motiverades av att staden då icke var i besittning av tomtmark i sådan utsträckning, som måste anses vara en förutsättning för institutets effektiva utnyttjande. Man var dessutom i avsaknad av erfarenheter av tomträttsinstitutets användning, då det — bortsett från Stockholm — endast tillämpats i ringa omfattning i andra svenska städer.

I berörda hänseenden har emellertid en omsvängning ägt rum. Till följd av under senare år gjorda markinköp har Västerås stad fördelen, att omkring den centrala delen av staden disponera betydande markområden. Den areal, som sålunda för närvarande av staden äges och kan utnyttjas, uppgår till ungefär tio gånger den centrala stadsplanelagda delen. Möjligheter torde även förefinnas för staden att kunna förvärva ytterligare mark. Numera från andra städer vunna erfarenheter torde hava ådagalagt, att tomträttsinstitutet vid en utformning, som beaktar såväl städernas som de byggandes behöriga intressen, kan vara ett värdefullt instrument för städernas utveckling och ekonomi. Ur allmän synpunkt har institutet sin främsta betydelse därigenom, att jordvärdestegringar, som tillkommit annorledes än genom penningvärdets fall, dämpas och i avsevärd mån bevaras åt samhället till gagn för kommande generationer samt att villkoren för tomternas användning kunna smidigt och på ett bindande sätt regleras efter användningssättet, vilket enligt vad erfaren-

heten visat icke är möjligt på betryggande sätt, om staden avhänder sig äganderätten till marken.

För kommittén har det väsentliga i dess utredningsarbete varit frågan om disposition av mark för bostadsbebyggelse. Med anledning av de nya riktlinjer inom bostadspolitiken, vilka blivit en följd av bostadssociala utredningens den 28 december 1945 framlagda betänkande, vilket enligt vad som försports inom en nära framtid kommer att följas av ännu ett betänkande angående sanering av slumbebyggelsen i städerna och de större samhällena, har tomtkostnadsfrågan blivit ett samhällsproblem i högre grad än någonsin förut. För att på bästa sätt framgent kunna lösa bostadsfrågan för stadens invånare måste enligt kommitténs mening frågan om äganderätten till tomtmark skärskådas från helt andra synpunkter än tidigare.

Enligt gällande lag förefinnas möjligheter att upplåta mark under andra former än äganderätt. Upplåtelse kan äga rum med nyttjanderätt i enlighet med bestämmelserna i 1907 års lag om nyttjanderätt till fast egendom. Med hänsyn till den jämförelsevis korta upplåtelsetiden, som står till buds, 25 år, inom stadsplanelagd mark, och i betraktande av att en å en arrenderad tomd uppförd byggnad icke kan intecknas till säkerhet för lån, är det praktiskt taget icke möjligt att använda denna upplåtelseform i någon större utsträckning, när det gäller vanlig bostadsbebyggelse. Den lämpar sig helt visst bättre, då fråga är om uppförande av provisoriska byggnader såsom kolonistugor och dylikt, och har på detta område inom städerna utnyttjats i ganska stor omfattning. En annan form för upplåtelse är försäljning av mark med återköpsrätt enligt lagen den 20 juni 1924 om återköpsrätt till fast egendom. Sådan försäljning kan enligt lagens bestämmelser förekomma inom stadsplanelagt område och får användas beträffande fastigheter, som tillhöra Kronan, kommun eller municipalsamhälle. Vid försäljning av dylik fastighet äger säljaren avtala vissa villkor i fråga om fastighetens användning samt förbehålla sig rätt att köpa fastigheten åter, för den händelse den icke skulle användas i enlighet med de avtalade villkoren. Förfarandet vid återköp är i stort sett likartat med det vid expropriation av fastighet, i det att, sedan vederbörande domstol förklarat förutsättningen för återköp föreligga, återköpssumman bestämmes genom en särskild nämnd, därest frivillig överenskommelse icke kan träffas. Nackdelen med denna försäljningsform är, att återköpsrätten endast kan komma i bruk, därest det avtalade villkoret om fastighetens användning icke iakttages men däremot icke vid en av säljaren godtyckligt vald tidpunkt, då t. ex. en kommun har behov av den försålda marken för ett eller annat ändamål. Vidare må omnämnas det tryggande av försåld marks framtida användning på visst sätt, som i begränsad omfattning kan äga rum genom tillskapande av servitut. Såsom ytterligare alternativ vid upplåtelse av mark kan slutligen nämnas upplåtelse med tomträtt.

I det följande skall till en början lämnas en redogörelse för tomträttens innebörd och för de författningar, som i olika hänseenden reglera tomträttsinstitutet.

Tomträtten infördes i Sverige i samband med den stora revisionen av jordabalken, som bl. a. resulterade i 1907 års nyttjanderättslag avseende arrende, hyra, tomträtt och vattenfallsrätt. Reglerna för tomträttsinstitutet återfinnas i fjärde kapitlet i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom. Genom särskilda lagar samma dag ha bestämmelser givits jämväl om inskrivning av tomträtt och inteckning i tomträtt.

Beträffande subjektet för tomträttsupplåtelse kan tomträtt i allmänhet icke upp-

låtas av annan jordägare än Kronan, stad eller annan kommun samt municipalsamhälle. Begränsningarna i avseende å tomträttsupplåtelse avse att förebygga tomträttsinstitutets användning i spekulativt syfte. Genom dessa begränsningar ha bestämmelserna angående tomträttsavtalets innehåll kunnat göras relativt summariska. Lagstiftaren har ansett sig kunna överlåta åt de tomträttsupplåtande samhällena att själva bestämma villkoren i tomträttsavtalen. Objekt för upplåtelse är endast "tomt å område, som blivit i den ordning, särskilt är stadgat, planlagt för bebyggande". Upplåtelsen skall vara bestämd för viss tid, icke understigande 26 år och icke överstigande 100 år. Minimitiden avser att markera skillnaden från vanlig nyttjanderättsupplåtelse. En längre upplåtelsetid än 100 år skulle enligt lagstiftaren ha nödvändiggjort obligatoriska bestämmelser avseende jämkning i löpande avtal, något som emellertid ansetts vålla osäkerhet i tomträttshavarens ställning. Det ges icke några ytterligare bestämmelser i lag angående avtalets innehåll. Lagen lägger sålunda icke hinder i vägen för att upplåtelsen bindes vid villkor eller att förverkningsrätt betingas eller överlåtelse förbjudes. Med full frihet kunna alltså påföljderna av kontraktsbrott regleras i avtalet. I de flesta städer förekomma emellertid i tomträttsavtalen ett uttryckligt förbud mot förverkande av tomträtten, för den händelse vederbörande icke skulle ställa sig kontraktsföreskrifterna till efterrättelse. Denna passus har framförallt tillkommit i kreditgivares intresse. Man har i stället genom vitesbestämmelser ansett sig utan större svårighet kunna garantera efterlevnad. Upplåtelse såväl som överlåtelse av tomträtt är normalkontrakt, som fordrar skriftlig form med två vittnen. I upplåtelsehandlingen skall uttryckligen angivas, att upplåtelsen avser tomträtt.

Medan andra former av nyttjanderätt skyddas genom inteckning, vinnes för tomträtten skydd genom s. k. inskrivning, varvid tomträttsupplåtelsen införes i tomträttsprotokollet, som föres av vederbörande inskrivningsdomare. Uti 2 § i lagen om inskrivning av tomträtt m. m. stadgas, att inskrivning icke får beviljas, om tomten besväras av sökt eller beviljad inteckning eller kan jämlikt stadgande i jordabalkens 11 kapitel 2 § i upplåtarens hand häfta för fordran eller rättighet eller är utmätt. Tomträtten måste sålunda vara den första sekundära rätt, för vilken en tomt häftar, och stadgandet avser att förhindra, att tomträtten går förlorad vid exekutiv auktion av fastigheten. Bestämmelsen är vidare ägnad att över huvud taget avlägsna eljest olösliga konflikter mellan inteckning, beviljad i fastigheten, och inteckning, beviljad i den tomträtt, varmed fastigheten upplåtes. Efter det inskrivning meddelats, skall byggnad, stängsel eller annan för stadigvarande bruk avsedd anläggning, som finnes å tomten, såsom tillbehör hänföras till tomträtten. Innan tomträtt har upphört, kan icke inskrivning av tomträtt dödas.

För tomträttens utnyttjande såsom kreditobjekt ha särskilda bestämmelser meddelats i lagen den 14 juni 1907 om inteckning i tomträtt. Tomträtt kan intecknas för fordran, dock icke för nyttjanderätt eller servitut. För ett rätt bedömande av tomträttsinteckningens värde är kännedom om tomträttsavtalets bestämmelser erforderlig med avseende å eventuellt bestämd lösen för byggnader och dylikt vid upplåtelsetidens slut. Under upplåtelsetiden är en ändring av tomträttsvillkoren möjlig genom överenskommelse mellan tomtägaren och tomträttshavaren. För inteckningshavarens trygghet har därför i lagen bestämts, att anteckning om ändring av eller tillägg till tomträttsavtalet icke får ske med mindre i tomträtten beviljade inteckningar uppvisas för inskrivningsdomaren. Tillika föreskrives i lagen att överenskommelse mellan tomtägaren och tomträttshavaren om att tomträtten skall upphöra, innan där-

för avtalad tid gått till ända, ej kan intagas i tomträttsprotokollet med mindre tomträtten är fri från inteckning. Härjämte har i inteckningshavarens intresse givits bestämmelser om dennes rätt till lösen för byggnad, då tomtägaren enligt tomträttsavtalet är pliktig att utgiva sådan. Lösen skall då icke utgivas till tomträttshavaren utan skall beloppet nedsättas hos överexekutor, som har att kungöra förhållandet och att sedan fördela beloppet enligt de för lösen vid expropriation gällande reglerna. Tomträttshavaren äger endast utfå eventuellt överskott. Vad beträffar reglerna för beviljande av inteckning i tomträtt, så överensstämma de i stort sett med de för inteckning i fastighet gällande bestämmelserna.

Efter denna redogörelse för de lagbestämmelser, vilka i olika hänseenden reglera institutet tomträtt, vill kommittén något beröra de konsekvenser, som en tillämpning av institutet medför såväl för samhället som för den enskilde. Ur kommunal synpunkt måste upplåtelse under tomträtt vara att föredraga framför överlåtelse med äganderätt i avseende å bostadsbebyggelse. Såsom ovan antytts bibehåller kommunen vid dylik upplåtelse äganderätten till marken. Betydelsen härav ligger i öppen dag. Staden får härigenom möjlighet att på ett bestående sätt trygga markens användning för avsett ändamål. En reglering av hithörande frågor kan visserligen i stor utsträckning ske vid stadsplaneringen, men med bibehållen äganderätt till marken har kommunen givetvis större möjligheter att bestämma eller göra sina synpunkter gällande. Sålunda kunna i tomträttskontrakten givas detaljerade föreskrifter ifråga om tomternas utnyttjande, husens form och inredning, anordnande av stängsel och trädgård, hyreskontroll m. m., vilka föreskrifter, oberoende av tomträttshavaren, förbliva gällande under hela upplåtelsetiden.

Det är emellertid icke endast under pågående upplåtelsetid, som tomträtten visar sig vara gagnelig för kommunen. Vad som dessutom är av utomordentlig vikt är, att kommunen efter upplåtelsetidens slut har möjlighet att i sitt eget intresse och för förefintliga behov fritt förfoga över marken och därvid tillgodogöra sig uppkommen värdestegring av marken genom att den icke kostar kommunen mera än det ursprungliga inköpspriset med eventuellt tillägg av löseskilling för befintliga byggnader. Till en sådan markvärdestegring har vanligen samhället genom sina åtgärder att framdraga gator, ledningar, kommunikationslinjer och dylikt främst bidragit, varför det måste anses vara ur alla synpunkter riktigt och billigt, att staden med större rätt än någon annan skördar den av de gjorda utläggen föranledda vinsten.

Å andra sidan medför upplåtelse med tomträtt för kommunen följder av ekonomisk art, som man nog i viss mån måste beteckna såsom olägenheter. Vid försäljning av mark pläga ju därav inflytande köpeskillingar tillföras den s. k. reserverade köpeskillingsmedelsfonden, varav i regel kostnaderna för inköp av nya markområden och exploatering av dessa bestridas. Vid upplåtelser under tomträtt erhållas endast årliga tomträttsavgälder, och kostnaderna för nya markförvärv och för iordningställande av nya områden kunna sålunda icke såsom vid försäljning täckas av influtna köpeskillingar, utan måste de belopp, som motsvara saluvärdet av med tomträtt upplåten mark, bestridas på annat sätt. De två möjligheter, som härvidlag stå till buds, äro lånemedel och uttaxerade medel, och av dessa bör lämpligen lånemedel komma ifråga. Tomträttsupplåtelseverksamheten bör givetvis helst bedrivas såsom en självbärande affär, som påföres samtliga kostnader för inköp av och iordningställande av mark. Avgälderna böra så avpassas, att förutom täckning av verksamhetens löpande utgifter och räntekostnader tillräckliga överskott erhållas för en sådan konsolidering av verksamheten, som kan anses motiverad av därmed förenade risker.

Av naturliga skäl måste ett sådant förfaringssätt komma att medföra en ökning av stadens låneskuld, men skulden regleras genom de inkomster, som tillföras staden genom avgälderna.

Till belysande av återverkningarna för stadens upplåning och budget vid en övergång till tomträttsupplåtelse torde följande exempel giva viss ledning.

Om man utgår ifrån att staden behöver öka sin upplåning till hela det belopp, som en försäljning av tomtmark skulle inbringa, och att upplåningen upptages i 30-åriga amorteringslån med lika annuitet och mot 3 procent ränta, skulle efter 30 år den därav föranledda låneskulden vid årliga markupplåtelser för exempelvis 300.000 kronor komma att maximeras vid 4.350.000 kronor. Vid denna upplåning och amortering kommer övergången till tomträttsupplåtelser även att under en tid framåt medföra en viss nettobelastning å stadens budget, nämligen med skillnaden mellan, å ena sidan, stadens utgifter för räntor och amorteringar å den nyssnämnda upplåningen, och å andra sidan stadens inkomster av inflytande tomträttsavgälder. Under en första period, vars längd blir beroende av avgäldens procentuella storlek, komma ju de senare posterna att överstiga de förra. Vid angiven amorteringstid för upptagning av lån kommer denna nettobelastning att successivt stiga, till dess den når sitt maximum efter 30 år, varefter den avtager för att så småningom förbytas i ett inkomstöverskott. I nedanstående tablå angives dels nyssnämnda, efter 30 år inträffande maximibelastning, och dels den tidpunkt, då belastningen upphör, d. v. s. då ränte- och amorteringsutgifterna balanseras av avgäldsinkomsterna. Beräkningarna basera sig på ovan angiven räntesats (3 %) och amorteringstid (30 år) samt å fyra olika antaganden om tomträttsavgäldens storlek, nämligen 3, 3.5, 4 och 4.5 procent av markvärdet vid upplåtelsen.

Förklaring till tabell å sid. 6.

a) *Avgäld 3 %.*

Amortering (annuitet + ränta) = 15.306 kronor.

Summa amortering = 30 · 15.306 = 459.180 kronor (maximum)

$$\text{Avgäldsintäkter} = \frac{300.000 \cdot 3}{100} \cdot 30 = 270.000 \text{ kronor}$$

Maximal belastning = 459.180 — 270.000 = 189.180 kronor

Antag att utgifter och intäkter balansera efter x år så fås följande ekvation

$$9.000 \cdot x = 459.180$$
$$x = 51{,}02.$$

Balans inträffar sålunda under 52 året.

b) *Avgäld 3,5 %.*

Amortering (annuitet + ränta) = 15.306 kronor

Summa amortering = 30 · 15.306 = 459.180 kronor (maximum)

$$\text{Avgäldsintäkter} = \frac{300.000 \cdot 3{,}5}{100} \cdot 30 = 315.000 \text{ kronor}$$

Maximal belastning = 459.180 — 315.000 = 144.180 kronor

Antag att utgifter och intäkter balansera efter x år så fås följande ekvation

$$10.500 \cdot x = 459.180$$
$$x = 43{,}7$$

Balans inträffar sålunda under 44 året.

c) *Avgäld 4 %.*

Amortering (annuitet + ränta) = 15.306 kronor

Summa amortering = 30 · 15.306 = 459.180 kronor (maximum)

Avgäldsintäkter $= \frac{300.000 \cdot 4}{100} \cdot 30 = 360.000$ kronor

Maximal belastning = 459.180 — 360.000 = 99.180 kronor

Antag att utgifter och intäkter balansera efter x år så fås följande ekvation

$$12.000 \cdot x = 459.180$$
$$x = 38{,}2$$

Balans inträffar sålunda under 39 året.

d) *Avgäld 4,5 %.*

Amortering (annuitet + ränta) = 15.306 kronor

Summa amortering = 30 · 15.306 = 459.180 kronor (maximum)

Avgäldsintäkter $= \frac{300.000 \cdot 4{,}5}{100} \cdot 30 = 405.000$ kronor

Maximal belastning = 459.180 — 405.000 = 54.180 kronor

Antag att utgifter och intäkter balansera efter x år så fås följande ekvation

$$13.500 \cdot x = 459.180$$
$$x = 34{,}1$$

Balans inträffar sålunda under 35 året.

Avgäld i procent av markvärdet	Maximal belastning efter 30 år Årliga upplåtelser 300.000 kronor	Kapitalutgifter och avgäldsinkomster balansera under
3 %	189.180	52 året
3.5 %	144.180	44 „
4 %	99.180	39 „
4.5 %	54.180	35 „

Såsom av ovanstående framgår börja följaktligen avgäldsinkomsterna att efter det 52, 44, 39 och 35 året beroende på avgäldens storlek att överstiga ränte- och amorteringsutgifterna, och stadens budget belastas alltså icke vidare av tomträttsaffären, som i stället kommer att betyda en avlastning av budgeten, d. v. s. giva staden ett årligt inkomstöverskott. Emellertid måste beaktas att detta uppkommande inkomstöverskott icke är något uttryck för hur tomträttsaffären räntabilitetsmässigt har utfallit utan helt enkelt ett resultat av de genomförda amorteringarna.

Även i ett annat avseende kan en tillämpning av tomträtt komma att medföra ekonomiska verkningar för staden. Det torde vara bekant, att tomrätten åtminstone tidigare ur kreditgivningssynpunkt mötts med en viss misstro, varför de privata kreditinstituten visat sig föga benägna att belåna på tomträttsmark uppförda byggnader. Särskilda åtgärder ha för den skull på sina håll vidtagits för tillhandahållande av åtminstone sekundärkrediter. I Stockholm och Göteborg ha sålunda särskilda tomträttskassor inrättats. Emellertid får man nog anse att utvecklingen beträffande kreditgivningen varit den, att den ursprungliga misstron till stor del övervunnits och att numera kreditbehoven utan svårighet kunna tillgodoses genom den allmänna kreditmarknaden. Kommittén, som under sitt utredningsarbete varit i tillfälle att

närmare diskutera hithörande frågor med direktören i Aktiebolaget Stockholms Tomträttskassa, har därvid bibragts den bestämda uppfattningen att vid en allmän övergång till tomträtt ett speciellt stadens kreditinstitut icke skulle behöva inrättas i Västerås med hänsyn till den mera förstående och välvilliga inställning ifråga om tillhandahållande av krediter mot säkerhet av tomträttsinteckningar som å sistone visats från bankernas sida. Dessutom bör ju påpekas att kreditsvårigheterna i hög grad eliminerats i vad avser bostadsbebyggelse därigenom, att praktiskt taget all dylik bebyggelse belånas genom statens försorg, varvid icke någon skillnad göres på tomträtt och äganderätt. Kommittén har med hänsyn till vad som framgår av det här anförda icke funnit skäl att här ytterligare utveckla kreditfrågan. Det bör dock i detta sammanhang framhållas vikten av att i tomträttsavtalen de särskilda villkoren givas en sådan utformning, att tomträtten kan vinna tillit såsom belåningsobjekt.

Lika väl som upplåtelse med tomträtt i jämförelse med äganderätt till marken vid sidan av fördelar medför olägenheter för en kommun, så innebär institutets tillämpning för den enskildes vidkommande vissa inskränkningar. Hans förfoganderätt till marken blir beskuren, då han ju endast disponerar densamma på vissa bestämda villkor, vilka bl. a. begränsa upplåtelsen att gälla under viss bestämd tid. Vid upplåtelsetidens slut riskerar tomträttshavaren att icke på nytt få tomten upplåten till sig. Som regel torde dock tomträttshavaren kunna räkna med fortsatt upplåtelse även efter en upplåtelseperiods utgång. Det torde nog vara obestridligt och även förklarligt, att den, som vill skaffa sig en bostad i form av ett eget hem anser det innebära en oskattbar fördel att äga marken, på vilken hans hus är uppfört. Den enskilde bör likväl i det sammanhanget icke helt bortse från de ovedersägliga fördelar, som följa med tomträtten genom att staden vid bibehållen rätt till marken kan förväntas hava en starkare känsla av ansvar för att ordning och trevnad kommer att råda inom de med tomträtt upplåtna områdena.

Det har gjorts gällande att en fördyring av byggnadsföretagen inträder i och med tillämpning av tomträtt. Så kan givetvis under vissa betingelser bliva fallet, t. ex. om avgälden sättes för hög. Emellertid ankommer det ju på staden själv att bestämma storleken härav. Och man torde väl i allmänhet kunna utgå ifrån att avgälden icke sättes högre än vad som är absolut nödvändigt. Man bör ävenledes observera, att upplåtelse med tomträtt i jämförelse med försäljning med äganderätt såtillvida underlättar genomförandet av ett byggnadsföretag, att något kapital för förvärv av tomt icke erfordras.

En fråga av synnerligen stor betydelse, när det gäller tillämpningen av tomträttsinstitutet är givetvis tomträttsavgäldens storlek. Här i staden ha för de under tomträtt lagda områdena avgälden bestämts till 5 procent av markvärdet. Enahanda procentsats synes i regel hava tillämpats i en del andra städer, bl. a. i Stockholm och Göteborg. Emellertid har sedan frågan om en ändring av gällande bestämmelser vid upplåtelse av tomträtt gjorts till föremål för utredning inom nämnda städer, jämväl spörsmålet om avgäldens storlek upptagits till skärskådande. Inom de med tomträtten sysslande delförvaltningarna i Stockholm har under ärendets behandling olika förslag till bestämmande av avgäldens höjd framlagts. Ett alternativ är att avgälden i regel borde bibehållas oförändrad vid 5 procent. Förslag föreligger dessutom om att avgälden borde beräknas ”efter en med hänsyn till stadens upplåning skälig procent” på tomtens uppskattade marknadsvärde. Ytterligare förslag är att avgälden icke bör utgå ”med högre belopp än den låneränta, som normalt erlägges för en fri tomt,

belånad i allmänna marknaden." Vilket av de olika förslagen, som kommer att bliva vägledande för ett bestämmande av avgäldens storlek, vet man ännu icke, men avgivna remissyttranden i frågan synas giva vid handen, att man på vissa håll finner förslaget om ett bibehållande av en avgäld av 5 procent vara för högt tilltaget, i varje fall med hänsyn till under senare år rådande ränteläge. Storleken av tomträttsavgälderna är som synes en fråga, som fordrar den allra största omsorg och urskillning. Kommittén finner det för sin del lämpligast att vid en eventuell övergång till en mera allmän tillämpning av tomträttsinstitutet det bör ankomma å drätselkammaren såsom varande stadens fastighetsförvaltande organ att bestämma avgälden på sätt närmare framgår av de nedan av kommittén utarbetade allmänna bestämmelserna för tomträttsupplåtelser i staden för bostads- och affärsbebyggelse; dock anser kommittén, att avgäldens storlek icke bör överstiga 4.5 procent av det vid upplåtelsetillfället rådande markvärdet å tomtmarken.

En med avgäldens storlek sammanhängande fråga är avgäldsreglering under upplåtelsetiden. Av naturliga skäl är en bestämmelse som medgiver möjlighet härtill ägnad att verka irriterande på tomtspekulanter och kreditgivare och att ingiva dem misstro mot tomträtten, varigenom en kommun kan riskera sina möjligheter att med hjälp av tomträttsinstitutet bedriva en aktiv markpolitik. Någon rätt till dylik avgäldsreglering plägar heller icke givas för städerna i av dem antagna bestämmelser avseende tomträttens tillämpning.

Efter att noggrant hava övervägt frågan om en allmän övergång till tomträttsupplåtelser å mark för bostads- och affärsändamål inverkande faktorer, har kommittén för sin del kommit till det resultatet, att det måste anses vara ur alla synpunkter lämpligt och önskvärt, att tomträttsinstitutet införes för bostads- och affärsbebyggelse i staden.

Vidkommande frågan om införande av tomträtt även å mark för industriella eller därmed jämförliga ändamål, torde emellertid enligt kommitténs åsikt en annan uppfattning vara berättigad, såvitt fråga är om nu gällande förhållanden och så långt man för närvarande kan bedöma läget. Städerna i gemen ha också varit synnerligen återhållsamma, när det gällt tillämpning av tomträtt för industrier; detta också av naturliga skäl, i de fall industrierna äro av någon betydenhet eller förvänta en snabb utveckling.

Den för industrien mest betänkliga konsekvensen av tomträttsupplåtelse visar sig därutinnan, att fortsatt disposition av marken vid upplåtelsetidens utgång icke med visshet kan påräknas. Då ett företags rörelse måste baseras på noggranna kalkyler med beaktande av olika riskmoment, kan ovissheten om företagets fortsatta existensmöjlighet på den plats, där det sedan viss tid varit beläget, icke undgå att öva inflytande på produktionskostnaderna; som i sin tur föranleder prishöjningar.

Ovissheten om tomträttens framtida bestånd kommer vidare att, i varje fall mot slutet av upplåtelsetiden, verka återhållande på benägenheten att vidtaga förbättrings- och rationaliseringsåtgärder. Det är för industrianläggningar utmärkande, att de kräva kontinuerliga insatser i form av kapital och arbete för att fylla sin funktion och för att bibehålla sin produktions- och konkurrenskraft samt hålla sig i nivå med den tekniska utvecklingen. Vad här sagts om vanskligheten och obenägenheten att under så ovissa förhållanden investera eget kapital i rörelsen gäller även företagets möjlighet att från utomstående erhålla för ändamålet erforderliga krediter.

Vägande skäl tala enligt kommitténs mening sålunda för att industrier i allmänhet böra få med äganderätt förvärva tomtmark. Erfarenheterna giva nog också vid handen

att en industri, som av olika anledningar funnit det med sina intressen förenligt att förlägga sin rörelse till en viss stad, avstått därifrån, om allenast mark under tomträtt stått till buds, för att se sig om efter någon annan stad, där möjlighet förefunnits att förvärva industrimark med äganderätt, även om betingelserna i övrigt icke varit fullt så gynnsamma som i förstnämnda stad. Kommittén anser, att konkurrensen om den industriella bebyggelsen städerna emellan skulle för Västerås kunna medföra stora olägenheter, därest tomträtt infördes beträffande mark för åtminstone större industrier.

Enligt kommitténs mening ligger emellertid frågan annorlunda till, när det gäller småindustri och hantverksrörelse och vill sålunda föreslå att, i den mån icke upplåtelse med vanlig nyttjanderätt kan anses tillräcklig för tillgodoseende av såväl stadens som företagarnas intressen, mark härför upplåtes med tomträtt.

Vad angår tomträttsinstitutets förekomst i städerna har denna fråga utförligt behandlats i en uppsats, som finnes intagen i Svenska Stadsförbundets Tidskrift, nr 4 för år 1946.

Kommittén vill i korthet här endast meddela att tomträttsinstitutet, som för närvarande tillämpas i ett tjugotal svenska städer, kommit till betydligt större användning för bostäder än för industrier. I fråga om bostäder har institutet genomgående framför allt använts vid upplåtelse av tomter till enfamiljshus. Tomträtt för flerfamiljshus har tillämpats i Stockholm, Göteborg (för högst fyravåningshus), Malmö, Hälsingborg, Solna, Landskrona, Luleå, Söderhamn och Ängelholm. För industriändamål har institutet tagits i bruk i Stockholm och Göteborg samt i något eller några enstaka fall i Malmö, Norrköping, Solna, Luleå och Ängelholm. Stockholm var den första stad, som införde tomträttsinstitutet, och intager i avseende å antalet tomträttsupplåtelser en markerad särställning. De där utarbetade allmänna bestämmelserna i ämnet har legat till grund för bestämmelserna i övriga städer.

De allmänna bestämmelserna för tomträttsupplåtelsen böra givetvis godkännas av stadsfullmäktige. At drätselkammaren bör dock enligt kommitténs åsikt överlåtas att inom ramen för de allmänna bestämmelserna, därest förhållandena det skulle påkalla, företaga avvikelser från normalkontrakt. Vad angår de föreslagna upplåtelserna för småindustrier och hantverk torde stadsfullmäktige jämväl böra överlåta åt drätselkammaren att närmare bestämma grunderna och villkoren därför. Kontraktsbestämmelserna kunna ju i dylika fall variera i högre grad än vid bostads- och affärsbebyggelse beroende på olika behov m. m. Kommittén har däremot utarbetat förslag till dels allmänna bestämmelser, avsedda att tillämpas vid upplåtelse av tomter med tomträtt för bostads- och affärsändamål och dels tomträttskontrakt lämpligt för såväl enfamiljs- som flerfamiljshus. (Bil. A.) De allmänna bestämmelserna ävensom kontraktsförslaget ansluta sig i allt väsentligt till de bestämmelser och kontrakt, som tillämpas av Stockholms stad. De synas kommittén väl lämpade även för förhållandena i Västerås.

Med hänsyn till att man, såsom ovan anförts, måste räkna med att kontraktsbestämmelserna av olika anledningar växla, då fråga är om tomträttsupplåtelser för småindustri och hantverk, har kommittén icke funnit skäl föreligga att utarbeta något normalkontrakt för dylika upplåtelser. Kommittén förutsätter, att de i kontraktsförslaget för bostads- och affärsupplåtelser angivna bestämmelserna härvidlag i tilllämpliga delar komma till användning med de inskränkningar och kompletteringar i olika hänseenden, som erfordras i varje särskilt fall.

För tomträttsupplåtelse för bostads- och affärsändamål föreslås följande bestämmelser:

1) Tomträtt upplåtes å minst 26 och högst 60 år, dock att upplåtelsetiden bör fastställas så, att avtalen för samtliga tomter inom ett kvarter utlöpa samtidigt. I tomträttsavtalet skall bestämmas den tid, inom vilken tomten skall vara bebyggd med av staden utsatt vite för underlåtenhet härutinnan..

2) I tomträttsavtal må ej såsom påföljd av tomträttshavarnas underlåtenhet att ställa sig avtalets bestämmelser till efterrättelse stadgas förlust av tomträtten. Ej heller må i avtalet stadgas förbud mot överlåtelse av tomträtten.

3) Vill staden efter en upplåtelsetids slut ånyo upplåta tomten med tomträtt, äger tomträttshavaren för varje gång företrädesrätt framför annan att erhålla ny upplåtelse.

4) Bestämmer staden för den nya upplåtelsen en tomträttsavgäld, som icke med mera än 60 procent överstiger den förutvarande avgälden samt villkor i övrigt, som icke äro strängare än de förut gällande, och vill tomträttshavaren icke på dessa villkor mottaga sådan ny upplåtelse, skola å tomten befintliga byggnader och övriga till tomten hörande anläggningar vid upplåtelsetidens slut utan lösen tillfalla staden.

5) Betingar sig staden för den nya upplåtelsen en årlig avgäld, som med mera än 60 procent överstiger den förutvarande avgälden, eller villkor i övrigt, som äro strängare än de förut gällande och vill tomträttshavaren icke på dessa villkor mottaga ny upplåtelse eller beslutar staden, att tomten ej vidare skall upplåtas med tomträtt, skall tomträttshavaren av staden erhålla lösen för å tomten befintliga byggnader och övriga till tomten hörande anläggningar, vilka i sådant fall tillfalla staden med äganderätt.

6) Löseskillingen skall utgå med det belopp, vartill byggnadsvärdet och övriga till tomten hörande anläggningars värden vid lösentillfället i av staden bestämd ordning uppskattas.

7) Tomträttsavgälden skall med hänsyn tagen till olika tomters storlek, läge och för dem medgivet bebyggande bestämmas på sådant sätt, att avgälden lämnar skälig förräntning å stadens nedlagda kostnader. Den årliga avgälden skall utgå med oförändrat belopp under hela upplåtelsetiden och icke överstiga 4½ procent av det uppskattade markvärdet.

I anslutning till vad i föregående stycke anförts om tomträttsavgäldens storlek vill kommittén framföra följande synpunkter. Kommitténs förslag att avgälden icke skall överstiga 4.5 procent innebär givetvis icke att kommittén därmed velat förordа, att avgälden bör fastlåsas vid denna procentsats. Kommittén förutsätter tvärtom att avgälden efter hänsynstagande till dels kostnader för stadens upplåning för inköp och exploatering av ett område och dels stadens årliga förvaltnings- och övriga kostnader för drivande av tomträttsaffären bör sättas så låg som möjligt. Med för tillfället rådande ränteläge bör givetvis en betydligt lägre avgäld än 4,5 proc. kunna hållas, men med hänsyn till det omöjliga i att nu kunna yttra sig om räntans läge i framtiden och då ju avgälden i längsta fall bindes för en så lång tid som 60 år, bör enligt kommitténs mening tomträttsavgäldens översta gräns icke avpassas enbart med tanke på nu rådande förhållanden utan möjlighet förefinnas att, därest det allmänna räntеläget skulle undergå en höjning, hava en marginal för motsvarande höjning i fråga om stadens lån.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får kommittén föreslå stadsfullmäktige att besluta

att å stadens tomtmark för bebyggelse för bostads- och affärsändamål samt enligt vad som ovan angivits för småindustri och hantverk skall införas tomträtt från och

med den 1 januari 1947, dock att tomträtt icke skall tillämpas inom områden, där exploateringskalkyler upprättats och försäljning av mark i enlighet med bemyndigande av stadsfullmäktige redan påbörjats;

att godkänna framlagda förslag till allmänna bestämmelser avseende upplåtelse med tomträtt för bostads- och affärsändamål;

att bemyndiga drätselkammaren att verkställa tomträttsupplåtelser för nyssnämnda ändamål i enlighet med ovan angivna huvudgrunder;

att likaledes bemyndiga drätselkammaren att närmare bestämma grunderna och villkoren för upplåtelser med tomträtt av tomter för småindustri och hantverk.

Västerås den 23 oktober 1946.

För tomträttskommittén:

FRITZ EKLUND.

/*Anders Ahlström.*

Bilaga A.

Tomträttskontrakt.

Västerås stad genom dess drätselkammare upplåter härigenom till tomten nr i kvarteret i Västerås, i areal innehållande kvadratmeter, och på följande villkor:

1:o) Tomten upplåtes med tomträtt enligt 4 kapitlet i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom.

2:o) Upplåtelsetiden omfattar år, räknat från och med den , vilken dag tomträttshavaren tillträder tomten i befintligt skick.

3:o) Tomträttshavaren äger företrädesrätt framför andra att vid varje upplåtelsetids slut på tid, som då bestämmes, erhålla ny upplåtelse av tomten under förutsättning, att tomten ånyo skall upplåtas med tomträtt för i mom. 7 angivet ändamål.

Staden skall senast tre år före upplåtelsetidens slut meddela tomträttshavaren, huruvida staden har för avsikt att ånyo upplåta tomten eller icke och i förra fallet jämväl villkoren härför. Har staden för avsikt att göra ny tomträttsupplåtelse och vill tomträttshavaren begagna sig av sin företrädesrätt därtill, skall meddelande från honom därom vara staden tillhanda senast ett år före upplåtelsetidens utgång vid äventyr, att tomträttshavaren eljest går förlustig sin företrädesrätt till ny upplåtelse.

4:o) Betingar sig staden för den nya upplåtelsen en årlig avgäld, som med mera än 60 procent överstiger den, som utgår för den löpande upplåtelseperioden, eller villkor i övrigt, som äro strängare än de förut gällande, och vill tomträttshavaren icke på dessa villkor mottaga ny upplåtelse eller beslutar staden, att tomten ej vidare skall upplåtas med tomträtt för ändamålet, är tomträttshavaren berättigad att av staden, på sätt i moment 13:o) här nedan stadgas, erhålla lösen för de å tomten befintliga byggnaderna och övriga till tomträtten hörande anläggningar, vilka för sådant fall tillfalla staden med äganderätt.

Betingar sig staden för den nya upplåtelsen en årlig avgäld, som icke med mera än 60 procent överstiger den, som utgår för den löpande upplåtelseperioden, och äro villkoren i övrigt icke strängare än dem, som gälla för denna period, men vill tomträttshavaren icke antaga dessa villkor, skola å tomten befintliga byggnader och övriga till tomten hörande anläggningar vid upplåtelsetidens slut utan lösen tillfalla staden.

Är tomträtten intecknad, må dock för sådant fall innehavare av inteckning i tomt-

rätten övertaga den sålunda erbjudna nya upplåtelsen av tomten, med rätt till byggnader och övriga till tomträtten hörande anläggningar, som eljest skulle tillfalla staden, därest inteckningshavaren sex månader före upplåtelsetidens utgång därom gör anmälan hos drätselkammaren. Finnas flera inteckningshavare, skall den, vars inteckning har sämre rätt, äga företräde till sådant övertagande framför den, som har bättre rätt, dock under villkor att han håller inteckningshavare med bättre rätt skadelös.

5:o) Till den upplåtna tomten gränsande, ej utlagd gatudel utlägges genom stadens försorg vid den tidpunkt och på det sätt stadens vederbörande myndighet bestämmer, varvid gatudelen av staden förses med erforderliga huvudledningar för avlopp, vatten och elektricitet ävensom med gasledning, därest sådan ledning av staden prövas skola framdragas i gatudelen.

Tomträttshavaren fritages från att ersätta staden kostnaderna för gatas försättande i fullgott skick framför tomten, varjämte staden medgiver tomträttshavaren anslutning för tomten till stadens ledningsnät på de villkor, som gälla för fastigheter inom stadsplanen.

6:o) Ändring i den fastställda stadsplanen berättigar icke tomträttshavaren till ersättning av staden, därest ändringen icke föranleder minskning av tomtens areal.

7:o) Tomten får användas allenast för och skall bebyggas med våningshus, icke upptagande större yta än kvadratmeter och icke innehållande flera lägenheter än . Tomten skall i övrigt bebyggas och användas i överensstämmelse med den byggnadsordning för staden samt de särskilda bestämmelser med avseende på sättet för tomtens användande, som vid varje byggnadstillfälle äro gällande.

Tomten får följaktligen icke användas till fabrik eller industriell anläggning eller för yrke, som genom buller, rök, lukt eller därmed jämförlig olägenhet kan föranleda obehag för omkringboende. Å tomten får icke utan drätselkammarens tillstånd förekomma offentlig servering.

Dessutom skola i fråga om tomtens bebyggande lända till efterrättelse de bestämmelser, drätselkammaren kan komma att meddela angående byggnads läge å tomten, vilken del av tomten som får bebyggas, byggnads höjd, byggnadsmateriel, yttre arkitektur och målning, planlösning eller i övrigt. Ritningar jämte beskrivningar angående varje nybyggnad och avsevärdare ombyggnad skola för den skull underställas drätselkammaren för godkännande, därest drätselkammaren så erfordrar. Byggnad skall väl underhållas under upplåtelsetiden.

Tomtens inhägnande mot allmän plats eller gata samt angränsande tomt skall ske i enlighet med av drätselkammaren givna föreskrifter.

Tomten skall i enlighet med ovan angivna bestämmelser vara bebyggd och, därest icke tomtens obebyggda område skall vara gemensamt för flera fastigheter, försedd med hägnad inom två år härefter vid vite av kronor, som skall inbetalas till stadskassan vid anfordran.

Uppförd byggnad får icke utan drätselkammarens medgivande helt eller delvis rivas och skall, i händelse den till större eller mindre del nedbrinner, utan onödigt uppskov återuppbyggas till enahanda omfattning.

Det åligger tomträttshavaren, att, därest sådana förhållanden inträffa, som i näst-föregående stycke åsyftas, omedelbart underrätta drätselkammaren.

Kan i följd av hinder, som det ej stått i tomträttshavarens makt att avvärja, tomten ej vara bebyggd inom ovan fastställd tid, må tomträttshavaren åtnjuta en mot hindrets varaktighet svarande förlängning i den stadgade tiden.

Staden förbehålles rätt, att vid tomtens bebyggande genom drätselkammaren utöva den kontroll, vartill kammaren finner anledning.

Det åligger tomträttshavaren att brandförsäkra byggnaden till betryggande belopp.

8:o) Staden fritages från skyldighet att deltaga i kostnad för anordnande av hägnad kring tomten.

9:o) Den obebyggda delen av tomten må användas till gårdsplan, trädgård, park eller annat dylikt ändamål och skall städse hållas i vårdat skick. Vid ordnandet av denna del av tomten, såväl efter tomtens första bebyggande som efter sedermera utförda nyanläggningar, åligger det tomträttshavaren att ställa sig till efterrättelse de anvisningar, som drätselkammaren kan finna anledning lämna.

Å tomten växande träd må icke utan drätselkammarens medgivande borttagas. Träd och buskar, som äro till uppenbar skada för granne, åligger det tomträttshavaren att, då staden så påfordrar, borttaga.

Kärl för sopor och avfall, som skola vara utförda i enlighet med hälsovårdsnämndens föreskrifter, få liksom upplag endast anordnas och uppställas å tomten på plats och på sätt, som av drätselkammaren godkännes.

Därest drätselkammaren så föreskriver skall det i tomten ingående obebyggda området jämte obebyggda områden inom övriga tomter inom kvarteret begagnas såsom gemensamt utrymme för samtliga fastigheter inom kvarteret. Tomträttshavaren äger i dylikt fall ej rätt att anordna häck, stängsel eller annan hägnad för avgränsning av upplåtna tomten mot angränsande tomt eller mot allmän plats eller gata.

11:o) Staden berättigas att utan ersättning till tomträttshavaren framdraga ledningar av olika slag i eller över tomten, där sådant utan avsevärd olägenhet för tomträttshavaren kan ske. Uppkommer i följd av ledningsarbetena skador å tomträttshavaren tillhörig byggnad eller annan anläggning å tomten, ersätter drätselkammaren skadan.

12:o) Såsom ersättning för den genom detta kontrakt upplåtna tomträtten skall tomträttshavaren till staden betala en årlig avgäld av

kronor.

Avgälden betalas halvsårsvis i förskott senast den andra helgfria dagen efter förfallodagen.

Tomträttshavaren betalar alla utskylder och onera av vad slag de vara må, som skola erläggas för tomten och tomträtten med tillbehör.

Det åligger tomträttshavaren att ombesörja och bekosta den renhållning av gata och annan allmän plats utmed tomten, som eljest åvilar fastighetens ägare.

13:o) Lösen, som avses i moment 4:o) här ovan, skall utgå i penningar motsvarande byggnadens och övriga till tomträtten hörande anläggningars värde vid lösentillfället dock att i lösenvärdet icke får inräknas värdet av säregna inrättningar och påtagliga lyxanordningar.

Det värde, efter vilket lösen skall utgå, skall bestämmas av drätselkammaren, sedan besiktning av tomträttsföremålen verkställts av en utav kammaren utsedd besiktningsman. Nu nämnd besiktning och värdering bekostas av staden.

För skada, som å byggnaden och övriga till tomträtten hörande anläggningar utan stadens vållande uppkommit efter det att lösenvärdet av drätselkammaren blivit bestämt men före upplåtelsetidens utgång, äger staden efter besiktning och värdering i härovan nämnd ordning göra motsvarande avdrag vid lösenbeloppets erläggande.

Åtnöjes ej tomträttshavaren med det lösenvärde, som bestämmes av drätselkammaren, äger han sist inom två månader efter det att han bevisligen erhållit del av

värderingen, hänskjuta frågan härom till avgörande av skiljemän i enlighet med vid tillfället gällande lag om skiljemän. Kostnaderna för skiljemännens förrättning gäldas av staden och tomträttshavaren med hälften vardera.

I vederbörlig ordning fastställt lösenbelopp skall av staden å första helgfria dagen efter upplåtelsetidens utgång utbetalas till tomträttshavaren eller, därest lösenbeloppet då ännu icke blivit slutgiltigt bestämt, å första helgfria dagen efter det att sådant förhållande inträtt, allt under förutsättning att tomträtten icke besväras av inteckning. Är inteckning meddelad i tomrätten, skall lösenbeloppet i stället nedsättas hos överexekutor för beloppets fördelning i den ordning vid tillfället gällande lag föreskriver.

14:o) Det åligger tomträttshavaren att, så snart ske kan, söka inskrivning av tomträtten samt av fång till densamma. Kostnaderna härför gäldas av tomträttshavaren.

15:o) Tomträttshavaren äger utbekomma detta kontrakt först efter det byggnadsarbetet igångsatts i betryggande omfattning, och det tillkommer drätselkammaren eller av kammaren utsett ombud att avgöra, när så är fallet.

16:o) Tolkningen av detta kontrakt liksom överträdelser av detsamma hänskjutas vid tvist i laga ordning till prövning av domstol eller exekutiv myndighet, där ej i det fall, varom ovan i moment 13:o) stadgas, sådan tvist skall avgöras av skiljemän.

17:o) Detta kontrakt må av tomträttshavaren på annan överlåtas. Om sådan överlåtelse skall dock anmälan omedelbart göras hos drätselkammaren.

Av detta kontrakt äro två likalydande exemplar upprättade, av vilka kontrahenterna tagit ett vardera.

Västerås den

VÄSTERÅS STAD
genom dess drätselkammare.

Förestående tomträttskontrakt godkännes.

Västerås den

....

Bevittnas:

....

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 27

Nr 27. Val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Enär länsstyrelsen avser att verkställa ändrad indelning av staden i taxeringsdistrikt men frågan härom ännu icke blivit slutligen avgjord, kommer beredningsutskottet att först vid stadsfullmäktiges decembersammanträde framlägga förslag angående val av ledamöter och suppleanter i taxeringsnämnderna.

Liksom föregående år har beredningsutskottet i de fall, då så ansetts nödvändigt, särskilt föreslagit, i vilken ordning suppleanterna enligt utskottets åsikt böra tjänstgöra vid förfall för ordinarie ledamot. I allmänhet har utskottet därvid följt samma system, vilket tillämpats beträffande beredningsutskottets suppleanter.

Hamnstyrelsen.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamot av hamnstyrelsen för tiden intill 1951 års utgång i stället för ingenjören G. A. Wittbom, vilken avsagt sig uppdraget, utses nuvarande suppleanten direktören Sam Nyström ävensom att för tiden intill 1949 års utgång omväljes nuvarande suppleanten ingenjören Fritz Granath.

Till suppleant i stället för herr Nyström föreslår beredningsutskottet för tiden intill 1947 års utgång järnhandlaren Henning Larsson.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav vidare att av suppleanterna herr Åke Johansson skall tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hellström, Thorén och Björk, herr Granath vid förfall för herr Arne Mattson samt herr Larsson vid förfall för herr Nystöm.

Löne- och avtalsnämnden.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden intill 1950 års utgång av avsynaren Martin Holmberg och vägdirektören A. I. Wolff. Till ledamot för samma tid i stället för kamreraren Algot Broberg föreslår beredningsutskottet järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, Emausgatan 29 D här i staden.

Beredningsutskottet föreslår tillika, att till suppleant för tiden intill 1950 års utgång omväljas ombudsmannen B. W. Alwestrand, ingenjören Gust. Lindén och disponenten Herman Green.

Utskottet föreslår, att av suppleanterna herrar Alwestrand och Larsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Holmberg, Thorén och Dahlström, herr Green vid förfall för herr Wolff samt herr Lindén vid förfall för herr Pers.

Byggnadsnämnden.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden intill 1950 års utgång av byggmästaren Fritz Eklund, verkmästaren David Johansson och civilingenjören Alb. Anders-

son. Till ledamot av nämnden efter herr Clarholm för samma tid föreslår utskottet ingenjören Erland Gustafson.

Till suppleanter i nämnden för samma tid föreslås omvalda byggnadskontrollanten Axel Eriksson, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och civilingenjören John Broberg. Till suppleant i stället för herr Werngren föreslås för samma tid byggmästaren David Wennhall.

Beredningsutskottet föreslår, att av suppleanterna herr Eriksson skall tjänstgöra vid förfall för herr Eklund, herr Nyberg för herr David Johansson, herr Wennhall för herr Erland Gustafson och herr Broberg för herr Alb. Andersson.

Stadsplanerådet.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden intill 1948 års utgång av byggmästaren Fritz Eklund och ingenjören Erland Gustafson samt i stället för överingenjören Carl Henning för samma tid verkmästaren David Johansson.

Brandstyrelsen.

Beredningsutskottet föreslår, att för tiden intill 1950 års utgång till ledamöter i brandstyrelsen omväljes byggnadssnickaren Fritz Nyberg samt att i stället för ombudsmannen Göte Juhlén, vilken avsagt sig uppdraget, för samma tid till ledamot i styrelsen nyväljes nuvarande suppleanten muraren J. F. Polander.

Vidare föreslår utskottet omval för tiden intill 1950 års utgång av suppleanterna ingenjören Walter Åkerman och filaren Gustaf Hellsten. Till ny suppleant efter herr Polander föreslås för tiden intill 1948 års utgång ombudsmannen Georg Uhlin, Bomansgat. 26 här i staden.

Beredningsutskottet föreslår att av suppleanterna herrar Uhlin, Hellsten och Berglind skola tjänstgöra i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Hellblom, Nyberg och Polander samt herrar Åkerman och Andberger i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller båda av herrar Robsahm och Alb. Andersson.

Lantegendomsnämnden.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter av lantegendomsnämnden för tiden intill 1949 års utgång omväljas lantbruksingenjören H. Welin-Berger och byggnadssnickaren Erik Lindström. Utskottet föreslår vidare för samma tid till ledamot i stället för verkmästaren Gustav Karlsson, vilken avsagt sig uppdraget, lantarbetaren D. J. Nilsson, Malma gård, i stället för godsägaren Joh. Jansson lantbrukaren Karl Wässman i Tibble och i stället för smeden G. S. Berg kommunalarbetaren Karl Erik Lindvall, Norra Ringvägen 49 här i staden.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda ombudsmannen Erik Pettersson och sekreteraren K. Sjöfält samt i stället för traktorköraren Olof Ridman arrendatorn Erik Agrell, Bjurhovda.

Utskottet föreslår tillika, att av suppleanterna herr Pettersson skall tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Nilsson, Lindvall och Lindström, herr Sjöfält vid förfall för herr Welin-Berger och herr Agrell vid förfall för herr Wässman.

Badhusstyrelsen.

Beredningsutskottet föreslår, att för tiden intill 1950 års utgång till ledamöter i badhusstyrelsen omväljas f. drätseldirektören Theofil Öberg, förste stadsläkaren Gustaf Andrén och vägaren Georg Andersson.

Till suppleant i stället för fru Gunborg Berg föreslås för samma tid fastighetsförvaltaren S. Vennerholm.

Beredningsutskottet föreslår tillika, att av suppleanterna herr Oskar Andersson skall tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Persson, Georg Andersson och fru Hilda Bergsten samt herrar Vennerholm och Lindén i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller båda av herrar Öberg och Andrén.

Högre folkskolans styrelse.

Beredningsutskottet föreslår, att för tiden intill 1950 års utgång till ledamöter i styrelsen för högre folkskolan omväljas rektorn Folke Ericsson, muraren Martin Hellblom, baninspektoren Björn Björnsson, studieledaren G. Sund, affärschefen K. A. Friberg och redaktionssekreteraren Bengt Dahlander samt att till ledamot för samma tid i stället för ingenjören Daniel Björk väljes fru Stina Barkman, Papegojvägen 10 här i staden.

Till suppleant för samma tid i styrelsen föreslås omvald fru Elsa Engberg samt i stället för verkmästaren Gustav Karlsson fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12, istället för kamreraren Algot Broberg, läroverksadjunkten Heimer Dahl, Utanbygatan 10, samt i stället för fru Sigrid Eriksson metallarbetaren Ruben Berg, Apalbyvägen 25.

Av suppleanterna böra tjänstgöra fru Margit Pettersson, och herr Berg i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Hellblom, Sund, Friberg och Dahlander, herr Dahl vid förfall för herr Björnsson och fru Engberg vid förfall för herr Ericsson.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Beredningsutskottet föreslår för tiden intill 1950 års utgång omval av ledamöterna skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och förmannen C. F. Larsson samt till ny ledamot i stället för teknologie doktor Ivar Herlitz redaktionssekreteraren Bengt Dahlander.

Revisorer.

1) *Av stadens räkenskaper.*

Till ordinarie revisorer för år 1947 föreslås omvalda förmannen Karl Engdahl, brandmästaren Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Gösta Holmén och ingenjören Gust. Lindén. Till ordinarie revisor i stället för länsjägmästaren Edvin Nyblom föreslås valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda kontoristen Göte Magnusson, folkskolläraren John Jacobsson, montören Herbert Hansson, civilingenjören G. Dahlby och ingenjören Paul Jansson. Till suppleant i stället för kontoristen Holger Tillman föreslås expeditören Eric R. Carlsson, Bomansgatan 20 B, samt i stället för direktören Edvard Johansson redaktören Stig Ek, Papegojvägen 7.

Av suppleanterna tjänstgöra herrar Magnusson, Jacobsson, Hansson och Carlsson i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Ernst Johansson, Holmberg och Thunell, herr Dahlby vid förfall för herr Holmén, herr Ek vid förfall för herr Hellman och herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

2) *Av Arbetareinstitutets räkenskaper.*

Utskottet föreslår till revisor för år 1947 omval av banktjänstemannen Axel Lindell samt till suppleant för samma tid i stället för ekonomichefen Gösta Lundberg, vilken avsagt sig uppdraget, sociale kuratorn John Johansson, Reläväen 5 B.

3) *Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår till revisor för år 1947 i stället för verkmästaren Gustav Karlsson, vilken avsagt sig uppdraget, nuvarande suppleanten föreståndaren Rudmar Thunell samt i stället för majoren G. Robsahm, vilken likaledes avsagt sig uppdraget, bankkamreraren A. Ridner. Till suppleant för samma tid i stället för herr Thunell föreslås kontoristen Inge Jonsson, Bomansgatan 24 D.

4) *Av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.*

Utskottet föreslår till revisor för år 1947 omvald f. postexpeditören Erik Östlund samt till suppleant för samma tid i stället för majoren G. Robsahm, vilken avsagt sig uppdraget, bankkamreraren A. Ridner.

5) *Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.*

Beredningsutskottet föreslår omval till revisor för år 1947 av f. postexpeditören Erik Östlund samt till suppleant för samma tid i stället för majoren G. Robsahm, vilken avsagt sig uppdraget, bankkamreraren A. Ridner.

6) *Av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper:*

Beredningsutskottet föreslår, att till revisor för år 1947 omväljes f. postexpeditören Erik Östlund samt till suppleant i stället för majoren G. Robsahm, vilken avsagt sig uppdraget, bankkamreraren A. Ridner.

Styrelsen för Västerås Idrottshall Förening u. p. a.

Till revisor för 1947 års räkenskaper föreslås omval av ingenjören Gust. Lindén. Till suppleant för samma tid föreslås omvald kontoristen Einar Jonsson.

Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier.

Till ledamot för tiden intill 1947 års utgång föreslås i stället för verkmästaren Gustav Karlsson, vilken avsagt sig uppdraget, folkskolläraren Nils Stenvall, Engelbrektsgatan 32. Till suppleant för samma tid föreslås omvald häradshövdingen Sven Turén.

Till revisor för 1947 års räkenskaper föreslås omvald förmannen Karl Engdahl. Till suppleant föreslås omvald ingenjören Gust. Lindén.

Västerås Kaféaktiebolag.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för tiden intill 1947 års utgång omväljas stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och ekonomichefen Gösta Lundberg. Till suppleant för samma tid föreslås omval av verkmästaren David Johansson samt i stället för förrådsförvaltaren John Beckman ingenjören Curt Sjölin.

Till revisor för 1946 års räkenskaper föreslås omvald bokförlagsföreståndaren R. V. Hult med köpmannen Oscar Kihlgren såsom suppleant.

Nämnden över Sundinska Understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

Till ledamöter av nämnden i stället för kontorschefen Einar Keijser och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, vilka med innevarande år avgå ur stadsfullmäktige, föreslås för tiden intill 1947 års utgång i stället för herr Keijser fru Hilda Bergsten och i stället för herr Karlsson rektorn Knut Carlfors.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter i nämnden för tiden intill 1948 års utgång omväljas majoren G. Robsahm och folkskolläraren G. Leontein. Till ledamöter i stället för kontorschefen Einar Keijser och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, vilka med innevarande år avgå ur stadsfullmäktige, föreslås i stället för herr Keijser för tiden intill 1948 års utgång fru Hilda Bergsten och i stället för herr C. W. Karlsson för tiden till 1947 års utgång rektorn Knut Carlfors.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

För tiden intill 1948 års utgång föreslås omvalda måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och direktören Elow Eriksson.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Beredningsutskottet föreslår till omval för tiden intill 1948 års utgång följande ledamöter, nämligen

från tjänstemannaklassen: domprosten Ernst Enochsson,

från handlande- och hantverkareklassen: fabrikören Arvid Svensson och

från arbetsklassen: fru Ebba Berg.

Till ny ledamot representerande handlande- och hantverkareklassen i stället för köpmannen Erik Sjöquist föreslås för samma tid köpmannen Sven Kihlgren. Vidare föreslår utskottet till ny ledamot representerande samma kategori i stället för fabrikören Otto Petersson, vilken avsagt sig uppdraget, för tiden intill 1947 års utgång, handlanden Otto Jansson.

Maria Hallanders donationsfond.

Beredningsutskottet föreslår omval till ledamöter för tiden intill 1950 års utgång domprosten Ernst Enochsson och fru Alma Larsson.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Utskottet föreslår, att till ledamöter för tiden intill 1948 års utgång omväljas fru Anna Vestberg och fabrikören Gust. Lindström.

Arbetslöshetsnämnden.

Till ledamöter av arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1947 års utgång föreslår utskottet studieledaren G. Sund, direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, överingenjören Folke Petrén, hyvlaren K. H. Thorén, förmannen Gunnar Larsson, ingenjören G. H. Zanders, fastighetsarbetaren Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson och valsverksarbetaren Axel Hellman. Till suppleanter för samma tid föreslås ombudsmannen E. Croner, sociale kuratorn John Johansson, fru Anna Larsson, mätningsmannen Karl Karlsson, tjänstemannen Evert Östlund och metallarbetaren Ivan Hellström, Bomansgatan 12.

Av suppleanterna föreslås herr Johansson, fru Anna Larsson och herr Karlsson i nu nämnd ordning böra tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Sund, Thorén, Gunnar Larsson, Erik Andersson och Erik Pettersson, herr Croner vid förfall för någon eller några av herrar Liljeblad, Andberger och Zanders, herr Östlund vid förfall för herr Petrén och herr Ivan Hellström vid förfall för herr Axel Hellman.

Till revisorer för tiden intill 1947 års utgång föreslås bankkassören Harry Öjve och banktjänstemannen Axel Lindell samt till suppleanter för samma tid tjänstemannen Göte Magnusson och tjänstemannen K. Lönnroth.

Av suppleanterna föreslås herr Magnusson böra tjänstgöra vid förfall för herr Öjve och herr Lönnroth vid förfall för herr Lindell.

Slutligen får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1947 års utgång hos länsstyrelsen föreslå bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt till vice ordförande för samma tid förmannen Gunnar Larsson. Vidare tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen som revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert såsom suppleant.

Kristidsnämnden.

Till ledamöter i kristidsnämnden för tiden intill 1947 års utgång föreslår utskottet omval av tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, f. blomsterhandlaren Karl Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick och köpmannen Oscar Kihlgren. Till ledamot för samma tid i stället för disponenten Herman Green föreslås vidare lagerföreståndaren Martin Lindberg, Malmabergsgatan 33.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda fru Greta Sjödahl, kamreraren Verner Johansson, ingenjören Gust. Lindén och lantbrukaren Jakob Pettersson. Till suppleant för samma tid i stället för verkmästaren Gustav Karlsson, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås metallarbetaren Gust. Öberg, Haga Parkgata 3 D.

Av suppleanterna föreslås fru Greta Sjödahl och herr Öberg i nu nämnd ordning böra tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sjöberg, Dahlström, Larsson och fru Hall, herr Johansson vid förfall för herr Kihlgren, herr Lindén vid förfall för herr Karl Pettersson och herr Jakob Pettersson vid förfall för herr Rörick.

Beredningsutskottet hemställer tillika, att stadsfullmäktige hos kristidsstyrelsen ville förorda att till ordförande i nämnden för år 1947 förordades bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och till vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Hyresnämnden.

Beredningsutskottet föreslår,

att till ledamot i nämnden, vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet, måtte utses f. blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter direktören Mattias Pers och fanjunkaren Axel Lövgren att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning.

att till ledamot som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet måtte utses ombudsmannen Eric Lindgren samt till suppleanter för herr Lindgren före-

ståndaren Rudmar Thunell och ombudsmannen Georg Uhlin att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning samt

att till ledamot som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet måtte utses köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Beredningsutskottet föreslår tillika, att uppdragen skola avse tiden till och med den 30 september 1947 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av år 1947.

Hästuttagningsnämnden.

Till ledamöter i hästuttagningsnämnden för tiden intill utgången av år 1950 föreslås godsägaren Joh. Jansson, jordbruksförvaltaren I. Kjellberg och lantbrukaren C. P. Carlstedt samt till suppleanter för samma tid lantbrukaren Fabian Rörick, lantbruksinspektoren Lars Jansson och lantbrukaren Jakob Pettersson.

Beredningsutskottet föreslår tillika, att suppleanterna skola inträda vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här ovan uppräknats.

Trafikkommittén.

Beredningsutskottet föreslår till ledamot i trafikkommittén i stället för landssekreteraren Ernst Holmqvist, vilken avsagt sig uppdraget, kontorschefen Einar Keijser.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom föreslås för tiden intill 1947 års utgång omvalda verkmästaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner Johansson samt till suppleanter för samma tid omval av bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och byggmästaren E. Alb. Myrberg.

Beredningsutskottet föreslår tillika, att av suppleanterna herr Olsson skall tjänstgöra vid förfall för någon eller båda av herrar David Johansson och Hellblom samt herr Myrberg vid förfall för någon eller båda herrar Verner Johansson och Mattson.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1947—1951 föreslås omvalda folkskoleinspektören Em. Granér, expeditören C. G. Pettersson och majoren G. Robsahm

Till huvudman i sparbanken intill 1947 års utgång föreslås i stället för häradsskrivaren Oscar Lewrö, vilken avflyttat från staden, ombudsmannen Erik Pettersson.

Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Dylika sakkunniga väljas av rådhusrätten bland fem av stadsfullmäktige föreslagna personer.

Beredningsutskottet föreslår, att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, hamnfogden E. Bergqvist, ångbåtsbefälhavaren Nils San-

der och maskiningenjören G. Wallenius uppföras på förslag till sakkunniga för år 1947.

Västerås den 13 november 1946.

För beredningsutskottet:

GEORG ROBSAHM.

/*Per Siösteen.*

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 28

Nr 28. Förslag till ny brandordning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I enlighet med bestämmelserna i Kungl. Brandstadgan den 15 juli 1944 (SFS nr 522) åligger det kommun att med iakttagande av stadgans föreskrifter senast den 1 januari 1947 upprätta och för prövning underställa länsstyrelsen förslag till brandordning för samhället och har brandstyrelsen med anledning härav och med ledning av det för riket i sin helhet upprättade normalförslaget iordningställt bilagda förslag till brandordning för Västerås stad. Ifrågavarande förslag överensstämmer i huvudsak med den för staden nu gällande brandordningen och de tillägg och ändringar, som gjorts, hava föranletts av ovan åberopade av riksbrandinspektören och särskilt tillkallade sakkunniga på uppdrag av kommunikationsdepartementet upprättade normalförslag till brandordning.

Med anledning av vad sålunda anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med godkännande av det upprättade förslaget till brandordning för Västerås stad överlämna detsamma till länsstyrelsen för fastställelse.

Västerås den 23 augusti 1946.

För brandstyrelsen:

GEORG ROBSAHM.

/*Gunnar Ekberg.*

FÖRSLAG

till brandordning för Västerås stad.

Om förvaltningen av brandförsvarets angelägenheter.

§ 1.

Förvaltningen av brandförsvarets angelägenheter handhaves av en för detta ändamål tillsatt styrelse (brandstyrelse). Brandstyrelsen består av fem ledamöter och tre suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för fyra kalenderår. Avgår ledamot eller suppleant under uppdragstiden, utses i hans ställe annan för den återstående delen av samma tid. Av ledamöterna bör åtminstone en vara byggnadssakkunnig.

Suppleanterna skola inkallas i den ordning, som mellan dem blivit vid valet bestämd.

Ledamöter och suppleanter i brandstyrelsen utses bland de inom kommunen bosatta myndiga personer, som äro svenska medborgare och fyllt tjugutre år. Ledamot eller suppleant kan ej den vara, som

a) är omyndig;

b) är i konkurstillstånd eller

c) är brandchef eller vice brandchef eller eljest anställd vid stadens brandväsen.

Ej må annan avsäga sig uppdrag att vara ledamot eller suppleant i brandstyrelsen än

den som av ämbete eller tjänst är hindrad att fullgöra uppdraget,

den som fyllt sextio år,

den som eljest uppgiver hinder, som godkännes av stadsfullmäktige,

den som de fyra senaste åren, det år då valet sker inberäknat, innehaft sådant uppdrag.

§ 2.

1 mom. Brandstyrelsen väljer för ett år i sänder inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Äro både ordföranden och vice ordföranden förhindrade att bevista sammanträde, utser styrelsen ordförande för tillfället.

2 mom. Brandstyrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller vid förfall för honom, av vice ordföranden, så ofta omständigheterna det påkalla och jämväl när brandchefen eller minst två av styrelsens ledamöter så begära.

3 mom. Beslut må av brandstyrelsen fattas vid sammanträde med tre deltagare, såvida dessa äro ense. Vid bristande enighet må beslut ej fattas med mindre fyra ledamöter eller suppleanter närvara.

4 mom. Vid val sker omröstning med slutna sedlar, där så begäres, och skiljer lotten mellan dem, som erhållit lika röstetal. I övrigt verkställes omröstning öppet. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträtts av ordföranden vid sammanträdet.

5 mom. Vid brandstyrelsens sammanträden skall föras protokoll, vars riktighet granskas senast vid nästa ordinarie sammanträde.

6 mom. Brandchefen är föredragande vid brandstyrelsens sammanträden. Han äger deltaga i överläggningarna men icke i besluten. Då han så begär, skall hans mening antecknas till protokollet.

Då ärende rörande sotning förekommer till behandling vid brandstyrelsens sammanträden är den skorstensfejare, ärendet berör, skyldig närvara.

7 mom. När till civilförsvaret hörande ärende skall handläggas av brandstyrelsen, skola civilförsvarschefen samt ordföranden i civilförsvarsnämnden underrättas om sammanträdet. De äga att närvara därvid med rätt att deltaga i överläggningarna men ej i besluten samt att få sin mening antecknad till protokollet.

Är ordföranden i civilförsvarsnämnden förhindrad att närvara vid sammanträdet, må annan ledamot av civilförsvarsnämnden utöva hans rätt.

§ 3.

Förutom de åligganden, som jämlikt gällande brandlag och brandstadga eller eljest åvila brandstyrelsen, tillkommer det styrelsen

1) att, då brandchef, vice brandchef eller skorstensfejare skall utses, kungöra ledigheten på sätt i brandstadgan för vissa fall är föreskrivet samt i fackpressen;

2) att utse brandchef och vice brandchef samt skorstensfejare;

3) att, då annat brandbefäl än brandchef och vice brandchef skall utses, utfärda kungörelse därom på sätt brandstyrelsen finner lämpligt;

4) att utse sådant befäl;

5) att antaga manskap vid brandstyrkan;

6) att entlediga personal vid brandväsendet;

7) att ådöma brandchefen och vice brandchefen samt avlönad medlem av brand-

styrkan disciplinär bestraffning för förseelse i tjänsten, därest förseelsen icke anses vara av beskaffenhet, att åtal vid domstol bör äga rum; dock med rätt för brandchefen att meddela underlydande personal varning för mindre förseelser;

8) att meddela föreskrifter angående uniform och tjänstetecken för personal vid brandstyrkan;

9) att inom ramen av beviljade anslag besluta om anskaffande av brandredskap och övrig materiel;

10) att hos stadsfullmäktige göra framställning om belöning åt den, som därav gjort sig förtjänt;

11) att före mars månads utgång varje år till stadsfullmäktige avgiva berättelse över föregående års förvaltning; samt

12) att i övrigt verka för brandförsvarets utveckling och för främjande av allt, som är ägnat att trygga staden mot brandfara.

Om brandstyrka och brandbefäl.

§ 4.

Med uttrycket brandbefäl avses i denna brandordning brandchefen och vice brandchefen samt brandmästare, brandförmän och med dessa jämförliga befattningshavare.

Brandchefen och vice brandchefen tillhöra brandstyrkan men inräknas icke i någon viss kår; de stå över och utanför de olika kårerna.

§ 5.

Stadens brandstyrka skall utgöras av
en brandchef,
en vice brandchef,
yrkesbrandkåren,
borgarbrandkåren samt
reservbrandstyrkan, i vilken ingår den särskilt uttagna skogseldsläckningspersonalen.

Yrkesbrandkåren skall bestå av 1 brandkapten samt minst 3 brandmästare, 6 brandförmän och 28 brandmän.

Inom brandstationen skall 2 befäl och minst 11 man ständigt finnas disponibla för omedelbar utryckning.

Borgarbrandkåren skall bestå av minst 40 man, varav minst ⅔ skola vistas inom staden och minst ⅓ ständigt befinna sig i första beredskap.

Reservbrandstyrkan skall bestå av minst 40 man jämte för skogseldsläckning 4 uppbådare, 4 skogsbrandförmän och 40 beredskapsmän, samtliga uttagna bland de enligt 10 § brandlagen tjänstepliktiga.

§ 6.

Brandchefen och vice brandchefen samt medlemmar i yrkesbrandkåren och borgarbrandkåren anställas på obestämd tid med tre månaders uppsägning. Med borgarbrandmännen uppgöres kontrakt.

Medlemmar av reservbrandstyrkan uttagas för en tid av fyra år.

§ 7.

Förutom vad i brandlagen, brandstadgan eller eljest föreskrives åligger det brandchefen

1)att vårda sig därom, att stadens brandförsvar, skogsbrandförsvaret däri inbegripet, är ändamålsenligt ordnat;

2) att tillse att brandstyrkan alltid är fulltalig och väl övad samt att envar inom densamma fullgör sin skyldighet;

3) att till brandstyrelsen, i vilken han är föredragande, göra erforderliga framställningar beträffande anslag av allmänna medel samt förändringar och tillägg i brandordning eller reglemente ävensom att avgiva förslag vid utseende av befäl och antagande av manskap vid brandstyrkan;

4) att utfärda instruktion rörande brandstyrkans tjänstgöring;

5) att utfärda order angående den dagliga tjänsten och lämna brandpersonalen de meddelanden, som kunna vara nödvändiga för tjänstens upprätthållande samt att, beträffande yrkesbrandkåren, förordna om lämplig sysselsättning av manskapet, då egentlig brandtjänst icke förekommer;

6) att föra namnrulla över brandstyrkan samt skogsbrandrulla över uppbådare, skogsbrandförmän, beredskapsmän och de övriga tjänstepliktiga, som brandchefen anser böra intagas i rullan, ävensom att upprätta inventarieförteckning och övriga erforderliga förteckningar och journaler;

7) att tillse att stadens alarmeringsanordningar fungera väl ävensom att brand- och livräddningsredskap och övrig materiel städse äro i gott och fullständigt skick samt förvaras å därför bestämda ställen;

8) att, så ofta anledning därtill föreligger, själv eller genom den han därtill utser, besiktiga de brand- och livräddningsredskap, som skola av fastighetsägare anskaffas och underhållas, ävensom byggnader, industrier, upplagsplatser och dylikt;

9) att skaffa sig god kännedom om släckningsområdets skogar jämte där befintliga vattentillgångar samt framkomstmöjligheterna till och inom skogarna;

10) att tillse att utdrag ur brandlagen och brandstadgan jämte en allmän uppmaning till försiktighet med eld i skog och mark ävensom anvisningar angående sättet för alarmering vid skogseld finnas anslagna på kommunens anslagstavlor och andra lämpliga, allmänt besökta platser;

11) att i fall, som avses i 11 § andra stycket brandlagen, anmäla förhållandet till järnvägsförvaltningen samt, om förvaltningen ej vidtager erforderliga röjningsåtgärder, även till länsstyrelsen;

12) att ombesörja att över dem som varit verksamma för släckning av skogsbrand upprättas förteckning, på vilken göras anteckningar om tjänstgöringstiden, medförda redskap, i anspråk tagna transportmedel och telefoner, uppkomna skador, begärda ersättningar och dylikt;

13) att snarast efter varje skogsbrand lämna länsstyrelsen meddelande om branden å formulär, som fastställes av riksbrandinspektören;

14) att avgiva de yttranden, som av vederbörande myndigheter infordras;

15) att då så erfordras närvara vid byggnadsnämndens och stadsplanerådets sammanträden;

16) att vid polisundersökning efter brand lämna den hjälp, som är möjlig;

17) att före februari månads utgång varje år till brandstyrelsen avgiva berättelse rörande brandstyrkans verksamhet och övriga förhållanden vid brandförsvaret under föregående år; samt

18) att i övrigt övervaka efterlevnaden av brandlagen, brandstadgan, denna brandordning och andra brandförsvaret berörande föreskrifter.

§ 8.

Personalen vid brandstyrkan, så ock envar tjänstepliktig, som beordrats att deltaga i eldsläckning, skall ovillkorligen åtlyda vad överordnad i tjänsten befaller.

§ 9.

Uniformer och tjänstetecken för personalen vid brandstyrkan anskaffas och underhållas på stadens bekostnad.

§ 10.

Yrkesbrandkåren övas i enlighet med vad reglementet eller instruktionen bestämmer.

Borgarbrandkåren skall övas minst 12 gånger årligen samt reservbrandstyrkan minst 4 gånger årligen.

§ 11.

Ett exemplar av brandlagen, brandstadgan och stadens brandordning skall tilldelas varje vid yrkesbrandkåren eller borgarbrandkåren anställd person samt uppbådare, skogsbrandförmän och beredskapsmän.

§ 12.

Semester och tjänstledighet för brandchefen beviljas av brandstyrelsen; dock må brandchefen efter anmälan till brandstyrelsens ordförande taga ledighet under två dygn åt gången.

Därest uppbådare, skogsbrandförman eller beredskapsman under tiden från och med 15 april till och med 30 september på grund av resa eller eljest blir förhindrad att fullgöra sitt uppdrag, åligger det honom att lämna brandchefen meddelande därom.

För övriga medlemmar av brandstyrkan äger brandchefen bevilja tjänstledighet intill två dygn.

Utan brandstyrelsens hörande må icke brandchefen och vice brandchefen samtidigt vara borta från staden.

§ 13.

Den som tillhör brandstyrkan äger rätt till skälig ersättning för deltagande i de utbildningskurser, i vilka han efter brandstyrelsens bestämmande deltager.

Om vissa för brandförsvaret erforderliga anordningar.

§ 14.

På stadens bekostnad skall finnas tillräckliga och ändamålsenliga brand- och livräddningsredskap samt lämpliga fordon för deras transport ävensom en lämpligt belägen och ändamålsenligt inredd brandstation.

§ 15.

1 mom. För alarmering av brandstyrkan skall inom staden finnas brandtelegraf med tillräckligt antal brandskåp och med alarmeringscentral å stadens brandstation.

Från centralen skall borgarbrandkåren kunna alarmeras medelst elektriska alarmklockor i hemmen och å arbetsplatserna.

2 mom. Å brandalarmeringscentralen skall hela dygnet finnas vakt för mottagande av brandalarm.

3 mom. I brandstationen samt i brandchefens och vice brandchefens bostäder skall finnas telefon. Mellan brandstationen och polisstationen skall finnas direkt telefonförbindelse.

4 mom. Brandskåpens placering bestämmes av brandchefen, som också skall hålla polismyndigheten underrättad om var brandskåpen uppsatts.

5 mom. Fastighetsägare är, i den mån därigenom icke förorsakas oskäligt intrång, skyldig tillåta, att inom fastigheten uppsättes brandskåp eller annan för brandalarm erforderlig anordning.

6 mom. Den som erhållit tillstånd att avstänga gatudel framför brandskåp, är skyldig vidtaga de åtgärder, som brandchefen föreskriver för att möjliggöra obehindrad användning av brandskåpet.

7 mom. Å eller invid brandskåpet skall finnas tydlig underrättelse, huru alarm skall givas samt vad den som givit alarm har att iakttaga. Under den mörka delen av dygnet skall brandskåpet vara utmärkt genom speciell brandskåpsbelysning.

8 mom. Inom varje fastighet skall genom fastighetsägarens försorg anbringas tryckt underrättelse om var och hur alarm skall givas i händelse av eldsvåda eller tillbud till sådan eller soteld samt om vad den som upptäckt brand har att iakttaga. Erforderliga trycksaker härför tillhandahållas kostnadsfritt å brandstationen.

§ 16.

1 mom. För att bereda vattentillgång vid eldsvåda skall finnas erforderligt antal brandposter anknutna till stadens vattenledningsnät. Brandposternas antal och placering bestämmes efter samråd med brandchefen.

Brandposterna skola genom vattenledningsverkets försorg hållas lätt tillgängliga och i brukbart skick, varjämte deras belägenhet skall vara tydligt utmärkt.

Brandchefen skall erhålla underrättelse, när vattenledning avstänges eller åter öppnas samt när ny brandpost inrättas.

2 mom. Där så erfordras skola branddammar eller brandbrunnar samt uppställningsplatser för motorsprutor anordnas. Vintertid skall genom brandchefens försorg brandvakar upptagas på lämpliga platser.

§ 17.

1 mom. Brandbevakning utomhus verkställes av stadens polisstyrka under dess patrullering

2 mom. När särskilda omständigheter därtill föranleda, exempelvis stark torka, storm eller dylikt, äger brandchefen på stadens bekostnad anordna den ytterligare vakthållning, som kan anses nödig.

Brandredskap i fastigheten m. m.

§ 18.

1 mom. I varje bebyggd fastighet skall finnas en pytsspruta eller handspruta med fotplatta samt två vattenhinkar. Därest vattenledning eller fullt brukbar kemisk

eldsläckningsapparat av godkänd typ finnes, må brandsyneförrättare medgiva undantag för anskaffande av sagda brandmateriel.

2 mom. I bostadshus av trä eller med trätrappor skall finnas en rörlig stege av sådan längd, att den når från marken till takfoten eller högre belägna bostadsrum.

I dylika bostadshus skall i varje lägenhet, som är belägen högre än andra våningen, finnas livräddningsanordning, som vid brandsyn kan godkännas. Sådan anordning skall jämväl finnas i byggnader, inrymmande samlingslokal, sjukhus, ålderdomshem eller dylikt i varje lägenhet, som är belägen högre än bottenvåningen.

Från bestämmelserna i föregående stycke kan brandsyneförrättare medgiva undantag beträffande lägenhet, som har tillgång till minst två trappuppgångar eller till någon för livräddning lämplig balkong.

3 mom. För fastighet som innehåller flera byggnader, för större byggnad, för byggnad, som inrymmer samlingslokal, sjukhus, ålderdomshem eller dylikt, för industriell anläggning samt för eldfarlig inrättning och eldfarligt upplag må vid brandsyn föreskrivas ytterligare brandredskap och livräddningsanordningar, därest så befinnes erforderligt.

4 mom. Brand- och livräddningsredskap skola vara av typ, som godkänts av Statens brandinspektion och förvaras på lämplig och lätt tillgänglig samt, där så erfordras, tydligt utmärkt plats.

§ 19.

Den i 11 § brandstadgan föreskrivna brandsynen förrättas, med undantag för den del, som i nästa stycke nämnes, av brandchefen eller den av brandbefälet han därtill förordnar.

Den del av brandsynen, som utgöres av den i 11 § 3 mom. 2) brandstadgan omförmälda eldstadsbesiktningen, verkställes av skorstensfejaren i distriktet minst en gång årligen i samband med sotning.

Brandchefen äger för särskilda fall beträffande byggnader, upplag eller andra anläggningar, som icke är av industriell beskaffenhet eller eljest särskilt eldfarliga, besluta, att brandsyn icke skall förrättas årligen. Bostadshus och därmed ur brandfaresynpunkt jämförliga byggnader skola dock under alla förhållanden besiktigas minst vart tredje år, om de äro belägna inom stadens centrala delar, och eljest minst vart femte år.

§ 20.

Brandsyneförrättare må i särskilda fall, då så finnes erforderligt påkalla sakkunnigt biträde.

Ersättning till sakkunnig i förekommande fall bestämmes av brandstyrelsen.

§ 21.

Vid brandsyn och efterbesiktning fört protokoll ävensom den i 13 § 2 mom. brandstadgan omförmälda förteckningen skola förvaras på brandchefsexpeditionen.

Om sotning.

§ 22.

Staden indelas i två sotningsdistrikt, det västra och det östra. Det västra distriktet omfattar stadens område beläget väster om en begränsningslinje, som följer

från Mälaren Svartån till Apotekarbron och som därefter följer Stora Torgets södra sida, Smedjegatan till Vasagatan till Norra Ringvägen till Kristiansborgsallén och Kristiansborgsalléns förlängning till dess den träffar Kopparbergsvägen söder om Nordanby gård. Det östra distriktet omfattar återstoden av stadens område.

Varje sotningsdistrikt uppdelas i ett inre och ett yttre område. *Inre området* omfattar stadens planlagda område samt de tätare bebyggda delar av stadens icke planlagda område, vilka brandstyrelsen tid efter annan, på förslag av brandchefen och skorstensfejaren bestämmer.

Yttre området omfattar stadens övriga områden.

§ 23.

Skorstensfejare må ej åtaga sig sotningen inom annat distrikt än sitt eget utan att dessförinnan hava samrått med brandstyrelsen.

§ 24.

Eldstäder, som icke användas uteslutande för gas eller elektricitet, ävensom rökgångar och imrör skola rensas från sot, fettämnen och dylikt så ofta och fullständigt som är nödvändigt till förekommande av soteld och annan fara.

§ 25.

Tiden från en sotning till nästa må icke utsträckas längre än här nedan sägs.

Inre området.

1. Två veckor.

För köksspis — utom Agaspis och därmed jämförlig eldstad — tvättpanna eller annan eldstad jämte tillhörande rökgångar, såvida eldning äger rum i större omfattning än för enskilt hushålls behov, såsom i hotell, matservering, bageri, snickeri, rökeri, tvättinrättning och annan därmed jämförlig inrättning.

2. En månad.

I rökgångar och rör jämte tillhörande värme- och varmvattenpannor såvida eldning sker med ved, torv eller dylikt bränsle.

3. 45 dagar.

a) För köksspis — utom Agaspis och därmed jämförlig eldstad — tvättpanna eller annan eldstad ävensom spis till s. k. köksvärmeledning jämte tillhörande rökgångar, såvida eldning äger rum endast för enskilt hushålls behov.

b) I rökgångar och rör jämte tillhörande värme- och varmvattenpannor såvida eldning sker uteslutande med koks, antracit, olja eller därmed jämförligt bränsle.

4. Tre månader.

För imrör hörande till sådan inrättning, som avses under 1).

5. 6 månader.

För Agaspis och därmed jämförlig eldstad jämte tillhörande rökgångar.

6. Ett år.

a) För kamin och kakelugn, som användes uteslutande för rumsuppvärmning, ävensom för badkamin jämte tillhörande rökgångar.

b) För värme- och varmvattenpannor med tillhörande rökgångar i större byggnader såsom kyrkor, sjukhus, skolor, teatrar och industrier såvida eldning sker uteslutande med koks, antracit, olja eller därmed jämförligt bränsle.

c) För rökgångar inom fabrik eller annan industriell anläggning.

d) För andra imrör än vad som i punkt 4) avses.

Yttre området.

1. Två månader.

a) För köksspis — utom Agaspis och därmed jämförlig eldstad — tvättpanna eller annan eldstad jämte tillhörande rökgångar, såvida eldning äger rum i större omfattning än för enskilt hushålls behov, såsom i hotell, kafé, matservering, bageri, snickeri, rökeri, tvättinrättning och annan därmed jämförlig inrättning.

b) För värme- och varmvattenpanna, jämte tillhörande rökgångar, såvida pannan konstruerats för eldning med kol, koks eller dylikt bränsle men eldas med ved, torv eller dylikt.

2. Tre månader.

För värme- och varmvattenpanna jämte tillhörande rökgångar, såvida pannan konstruerats för eldning med ved, torv eller dylikt bränsle.

3. Ett år.

För övriga eldstäder jämte tillhörande rökgångar ävensom imrör.

§ 26.

1 mom. Har eldning ej skett efter senaste sotning, behöver ny sotning icke utföras.

Detta innebär icke befrielse från rensning av imrör, därest kokning skett på gas- eller elspisar och dyl.

2 mom. Brandchefen äger att efter skorstensfejarens hörande avgöra, till vilken av de i 25 § nämnda grupperna eldstad jämte rökgång är att hänföra, ävensom att besluta om annan sotningsfrist än den enligt 25 § gällande, såvida i särskilda fall omständigheterna därtill föranleda.

För verkställande å föreskrivna tider av sotningsarbete är skorstensfejaren ansvarig.

§ 27.

Måste för sotningsarbete öppning göras å mur eller dylikt åligger det fastighetsägaren att ombestyra arbetet härmed.

§ 28.

Utan skriftligt medgivande av husägaren och tillstånd av brandchefen må eldstad och rökgång icke rengöras genom s. k. urbränning. Brandchefen skall efter besiktning meddela erforderliga föreskrifter rörande urbränningen.

§ 29.

Skorstensfejaren är skyldig att över distriktets samtliga fastigheter föra en förteckning, i vilken skola antecknas de förrättningar, som verkställts, de bristfälligheter, som därvid iakttagits, samt de åtgärder som med anledning därav vidtagits av skorstensfejaren. Kontrollboken skall vid anfordran uppvisas för brandchefen.

§ 30.

Skorstensfejaren skall hålla den personal, som fordras för sotningsarbetets behöriga utförande. Personal, som visar sig olämplig, må av brandstyrelsen förbjudas att utföra sotningsarbete.

§ 31.

Skorstensfejaren ansvarar för att allt sotningsarbete, som utföres av honom eller hans biträden, verkställes med varsamhet och omtanke, så att skada å bohag och dylikt ej därigenom uppstår. I fråga om tiden för sotning bör såvitt möjligt hänsyn tagas till husägarens eller lägenhetsinnehavarens skäliga önskningar.

Vid sotning skall iakttagas, att sotet uppsamlas i av lägenhetsinnehavaren tillhandahållna kärl av icke brännbart material.

§ 32.

Vid soteld skall skorstensfejaren eller någon av hans anställda efter anmodan komma tillstädes för att biträda vid släckningen. Skorstensfejaren och hans biträden äro även skyldiga att på brandchefens kallelse inställa sig vid annan eldsläckning.

§ 33.

Skorstensfejaren skall vara bosatt inom stadens område, såvida icke brandstyrelsen medgiver undantag.

Utan att av brandstyrelsen hava erhållit semester eller tjänstledighet må skorstensfejaren icke vara bortrest från staden under längre tid än 8 dygn. Bortovaro under kortare tid skall i förväg anmälas till brandchefen.

Skorstensfejaren skall på stadens bekostnad hålla telefon i sin bostad. Sådan anordning skall vidtagas, att telefonmeddelanden till skorstensfejaren kunna lämnas under hela dygnet.

§ 34.

Är skorstensfejaren av sjukdom eller annan anledning hindrad att förrätta sin tjänst, skall han göra anmälan därom till brandstyrelsen, som äger godkänna lämplig ställföreträdare.

§ 35.

Klagomål över sotningsförrättning anföres skriftligen hos brandstyrelsen.

§ 36.

För utfört sotnings-, besiktnings- eller liknande arbete erhåller skorstensfejaren betalning enligt antagen och fastställd taxa.

Om åtgärder till förekommande av brandfara.

§ 37.

Ej må någon så handhava eld eller eldfarligt föremål att brand därav lätt kan uppstå.

Det är sålunda förbjudet bland annat

att använda bar eld eller röka tobak å vindar, i garderober, garage, uthus och liknande utrymmen;

att utan tillsyn lämna uppgjord eld eller brinnande ljus eller elektrisk värmeapparat under spänning;

att koka olja, beck, tjära och dylika eldfarliga ämnen utan att vidtaga erforderliga försiktighetsmått;

att förvara varm aska, slagg eller sot annorledes än i kärl, försett med tättslutande lock och helt och hållet förfärdigat av obrännbart material, såvida icke förvaringsplatsen är belägen utomhus på minst sex meters avstånd från byggnad;

att förvara med olja bemängda trasor, trassel och dylikt annorledes än i kärl på fötter, försett med självstängande lock samt helt och hållet förfärdigat av obrännbart material;

att invid rökgång å vind upplägga brännbara ämnen;

att hopa tomlådor, packningsmateriel och dylika brännbara föremål å vindar, gårdar och liknande utrymmen;

att belamra portgångar och trappor samt gångar å vindar och i källare, så att släckningsarbete försvåras; samt

att anbringa stack av otröskad gröda, halm eller hö på närmare avstånd än 12 meter från stall, ladugård, loge eller byggnad med eldstad.

Vidare åligger det envar att, såvitt i hans förmåga står, tillse att eldstad med därtill hörande rökgångar samt elektriska apparater och ledningar ävensom lokomobiler, ångpannor, förbränningsmotorer och dylikt, som av honom begagnas, äro utan fel, som kunna medföra eldfara, och att, om sådant fel upptäckes, genast vidtaga åtgärder för dess avhjälpande.

Behållare med komprimerad gas skall förvaras på av brandchefen godkänd plats. Förvaringsplatsen skall utmärkas genom särskilt anslag.

§ 38.

Den som anordnar teater-, biograf- eller cirkusföreställning, konsert, basar eller därmed jämförlig offentlig tillställning är pliktig att på egen bekostnad anordna den brandbevakning samt att i övrigt vidtaga de åtgärder till förhindrande av brandfara, som av brandchefen föreskrivas.

Vid tillställning, som här sagts, äger brandchefen eller den han härtill förordnar att närvara.

§ 39.

Den som vill hava upplag eller förråd, utöver normalt husbehov, av lätt brännbara eller eldfarliga ämnen, skall inhämta brandchefens tillstånd därtill.

Undergår upplaget avsevärd förändring, skall anmälan därom göras hos brandchefen.

§ 40.

Det åligger husägare respektive lägenhetsinnehavare att till brandchefen göra skriftlig anmälan, då industriell inrättning av eldfarlig art anordnas, undergår avsevärd förändring eller borttages.

§ 41.

1 mom. Vill någon under tiden från och med den 15 april till och med den 30 september företaga hyggesbränning, kolning eller tjärbränning eller ock svedja eller bränna gräs, ris eller ljung i skog eller så nära skog, att eld lätt kan spridas dit, åligger det honom att, senast en vecka innan eld uppgöres, därom göra anmälan hos brandchefen. Därvid skall angivas platsen, där elden skall uppgöras, arbetets omfattning och de anordningar, som vidtagits till förhindrande av elds spridning. Finner brandchefen dessa anordningar ej vara tillräckliga till förhindrande av elds spridning, äger han förelägga anmälaren att vidtaga de ytterligare åtgärder, som äro erforderliga. Då stark torka är rådande, äger brandchefen tillfälligt förbjuda dylikt arbete.

2 mom. Företager någon skogsavverkning inom område på kortare avstånd än trettio meter från järnvägsspår, bör han, då avverkningen påbörjas, härom underrätta brandchefen samt därvid angiva platsen för avverkningen.

Om förfarande vid eldsvåda m. m.

§ 42.

Brandchefen skall underrättas om när gata eller annan allmän plats avstänges och åter öppnas.

§ 43.

Brandchefen är vid eldsvåda berättigad att tillkalla de tjänstemän vid stadens verk och inrättningar, med vilka han för eldsläckningsarbetet anser sig behöva rådgöra.

§ 44.

Därest visst område på grund av eldsvåda blivit avspärrat, äga endast sådana personer vistas inom området, vilka ha att där förrätta tjänsteärende eller erhållit särskilt tillstånd av den som för befälet vid släckningen.

§ 45.

Är egendomen utsatt för fara att antändas genom hetta eller flygeld, åligger det envar, som vistas där,

att hålla brandredskap till hands på ställen, som äro utsatta för eldfara;

att tillse att luckor, fönster, dörrar och dylikt äro stängda;

att, då eld utbryter inom egendomen, därom ofördröjligen göra anmälan till brandpersonalen;

att i övrigt vidtaga åtgärder, som kunna tjäna till förekommande av antändning och till underlättande av eldens släckning.

§ 46.

Då egendom blivit vid eldsvåda så skadad, att fara kan uppkomma av lämningarna, skola dessa genom befälhavarens försorg ofarliggöras, dock, om möjligt, först sedan erforderlig polisundersökning för utredning av brandorsaken skett.

Om förfarandet vid skogseld m. m.

§ 47.

Brandchefen utövar högsta befälet vid skogseld men äger åt annan uppdraga att enligt hans anvisningar utöva högsta befälet eller att utöva befäl inom viss del av stadens område.

§ 48.

Den som utövar högsta befälet vid brandstället eller inom viss del av brandområdet skall, i den mån så befinnes erforderligt, indela släckningsmanskapet i arbetslag. Överflödigt manskap skall hemförlovas.

§ 49.

Vid långvarigt släckningsarbete skall brandchefen i god tid uppbåda manskap för avlösning samt, där så erfordras, vidtaga åtgärder för proviantering av släckningsmanskapet.

Brandchefen skall också tillse, att förbands- och medicinförråd finnas på de olika brandplatserna.

§ 50.

Vid mera omfattande skogseld bör brandchefen hålla vederbörande polismyndighet underrättad om läget.

§ 51.

Tager skogseld sådan omfattning, att militär handräckning för släckningen anses erforderlig, skall brandchefen hos länsstyrelsen begära dylik handräckning. Är skyndsamhet av nöden och kan länsstyrelsens medverkan för handräckningens erhållande icke utan fara eller större olägenhet avvaktas, kan hänvändelse härom göras till polischefen.

§ 52.

Sedan skogseld blivit dämpad, skall till förekommande av förnyat utbrott av densamma eftersläckning ske och bevakning anordnas på sätt och i den utsträckning, brandchefen anser nödigt.

Sedan skogselden blivit släckt skall brandchefen eller den han i sitt ställe därtill sätter avsyna brandplatsen. Befinnes det härvid, att bevakning ej längre erfordras, skall det kvarlämnade släckningsmanskapet hemförlovas.

Om ansvar och ersättning.

§ 53.

Gör brandchefen, vice brandchefen eller avlönad medlem av brandstyrelsen sig skyldig till förseelse i tjänsten, må brandstyrelsen tilldela honom varning eller, i svårare fall, avskeda honom.

§ 54.

Den som överträder i denna brandordning meddelad föreskrift böte från och med fem till och med trehundra kronor, där icke å förseelsen följer straff enligt allmän lag eller författning.

KOMMENTAR

till brandordningsförslag.

§ 1.

Normalförslaget (nedan kallat NB), som är i det närmaste lika nuvarande bestämmelser, (nedan kallade GB) har nästan ordagrant följts. Minimiåldern dock ändrad enligt nuvarande lagbestämmelser från tjugofem till tjugotre år.

§ 2.

Mom. 5. Här har GB följts. Protokollen förvaras f. n. hos sekreteraren och kopior på brandchefsexpeditionen. *Mom. 6.* Sista stycket har tagits in från GB.

§ 3.

I brandstadgan § 3 återfinnas vissa bestämmelser, som förut voro intagna i GB § 3. *Mom. 7.* Brandchefen måste ha viss disciplinär myndighet för att ej belasta styrelsen med brott mot ordningsföreskrifter och smärre förseelser.

§ 5.

I följande städer finnes redan förutom brandchef och vice brandchef brandbefäl med utbildning kat. I, brandkapten eller brandingenjör: Stockholm (6), Göteborg (3), Malmö (2), Norrköping, Hälsingborg, Borås (2), Uppsala, Gävle, Jönköping och Karlstad.

Borgarbrandkåren indelas liksom hittills i tre grupper med en grupp i första beredskap, vilket innebär, att vederbörande, därest de ej befinna sig inom hörhåll för alarmanordningarna, skola vara åtkomliga genom bud eller telefon. I § 15 stadgas att borgarbrandkåren skall ha alarmklockor i hemmen och å arbetsplatserna.

§ 12.

Brandchefen åtnjuter ej fridygn i likhet med brandmästare, brandförmän och brandmän, (tjänstereglementet), han skulle om ej bestämmelser i första stycket funnes vara i tjänstgöring (förutom semestern) hela året om, helgdagar inberäknade. Anmälningsskyldigheten är tillkommen för att ej för mycket ledighet skall tagas.

Vice brandchefens och brandkaptenens tjänste- och fritidsförhållanden böra regleras av brandstyrelsen efter förslag av brandchefen och ej upptagas i brandordningen.

§ 18.

I större städer är det ej lämpligt att fastställa behovet av redskap efter brandförsäkringsvärdena. Byggnadens art, storlek och betydelse bör vara avgörande. Skyldigheten att hålla stege bör stå kvar när det gäller trähus och hus med trätrappor. Formuleringen är sådan, att därest brandsyneförrättaren anser stegar nödvändiga även i vissa stenhus med stentrappor kan han ådöma dylika med stöd av mom. 3. (Hälsingborgs brandordning har i huvudsak följts.)

Kapitlet sotning.

Från skorstensfejaremästarna inkommen skrivelse har i huvudsak följts. Hittillsvarande sotningsfrister ha i det väsentliga bibehållits. Någon anledning att öka 45-dagarsfristen för köksspislar m. m. till normalförslagets 2 månader har ej ansetts vara för handen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 29

Nr 29. Förslag till nytt pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 januari 1945, med vilken löne- och avtalsnämnden framlade förslag till ny löneplan och tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare, meddelade nämnden, att den hade för avsikt att längre fram verkställa utredning angående allmän översyn av de för stadens befattningshavare och arbetare gällande pensionsreglementena. Sedan åtskilliga år tillbaka har det nämligen visat sig, att nu gällande pensionsbestämmelser i vissa avseenden äro otidsenliga och därför icke längre motsvara de krav, som numera allmänt pläga uppställas i fråga om pensioneringen.

Tid efter annan har också förslag väckts angående omarbetande av pensionsreglementena på enstaka punkter. Sålunda beslöt drätselkammaren den 16 juni 1938 hos dåvarande lönenämnden hemställa om utredning angående sådan ändring i stadens pensionsreglementen, att frånskild hustrus rätt till pension efter avliden make bleve behörigen tillgodosedd.

Genom lönenämndens försorg verkställdes även viss utredning i denna fråga. Något definitivt förslag synes dock ej ha blivit framlagt.

Vid drätselkammarens sammanträde den 15 november 1942 väcktes på initiativ av en av drätselkammarens ledamöter fråga angående anslutning av Västerås stads befattningshavare till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa. Sedan kassan tillhandahållit diverse utredningar angående kostnaderna för en dylik anslutning samt verkställande direktören i kassan dr Emil Liedstrand den 21 maj 1943 lämnat kammaren samt löne- och avtalsnämnden en närmare orientering i ärendet, beslöt drätselkammaren vid gemensamt sammanträde med löne- och avtalsnämnden den 4 november 1943 uttala, bland annat att det av kassan då framlagda förslag till anslutning i dåvarande läge ställde sig alltför dyrbart för staden, att mot det nuvarande pensionssystemet den anmärkningen kunde göras att särskilt familjepensionerna voro relativt låga, samt att en ökning av pensionsförmånerna principiellt förutsatte skyldighet för befattningshavarna att själva i viss utsträckning bidraga till de ökade pensionsförmånerna genom att erlägga högre pensionsavgifter än hittills. Vid samma tillfälle väcktes inom drätselkammaren förslag att den fortsatta utredningen i första hand borde inriktas på anslutning av nyanställda befattningshavare, medan frågan angående pensionerna för redan anställda befattningshavare finge lösas genom förhandlingar med vederbörande. Drätselkammaren beslöt vidare att utredningen i fortsättningen skulle övertagas av löne- och avtalsnämnden och av nämnden bedrivas efter nyss angivna riktlinjer.

Löne- och avtalsnämnden beslöt i februari 1944 att uppdraga åt sina förhandlingsdelegerade att jämte nämndens sekreterare införskaffa ytterligare utredning och framkomma med nytt förslag.

Då emellertid vid ungefär samma tid påbörjats utredning angående fullständigt tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens befattningshavare, vilket då

ännu saknades, ävensom en helt ny löneplan, vilka frågor då voro ännu mer aktuella, ansåg löne- och avtalsnämnden att med pensionsfrågans lösning borde anstå i avbidan å att förstnämnda utredning avslutades.

Sedan stadsfullmäktige i april 1945 antagit förslag till tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens befattningshavare samt ny löneplan, har frågan om översyn av pensioneringsbestämmelserna ånyo upptagits till prövning inom nämnden.

Efter verkställd utredning får nämnden härmed avgiva följande redogörelse och förslag.

Nämnden vill till en början helt kort beröra pensionsfrågans utveckling under tiden före tillkomsten av de nu gällande pensionsreglementena. Stadsfullmäktige tillsatte redan den 26 januari 1905 en kommitté med uppdrag att utarbeta och för stadsfullmäktige framlägga förslag till löne- och pensionsstat för stadens "Ämbets och tjänstemän samt betjänte". Sedan kommittén under första åren efter år 1905 ägnat sig åt den tydligen ännu mera angelägna uppgiften att medverka till lösning av lönefrågan, utarbetades genom kommitténs försorg ett förslag till pensionering av stadens befattningshavare, vilket jämte kommitténs den 11 december 1914 dagtecknade betänkande förelades stadsfullmäktige. Förslaget remitterades av stadsfullmäktige den 28 januari 1915 för utlåtande till samtliga de myndigheter, vilkas befattningshavare voro berörda av förslaget. Av olika anledningar kom emellertid pensionsfrågan att ånyo skjutas i bakgrunden därigenom att lönefrågorna återigen aktualiserades. Först under år 1929 framlades för stadsfullmäktige ett nytt förslag till pensionsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare och arbetare. Efter diverse justeringar men i huvudsaklig överensstämmelse med sistnämnda förslag antogo stadsfullmäktige den 16 december 1929 pensionsreglemente för stadens befattningshavare och den 30 januari 1930 pensionsreglemente för Västerås stads arbetare. Bortsett från enstaka ändringar under de följande åren äga bestämmelserna i dessa reglementen fortfarande giltighet. Ända fram till år 1930 funnos som man ser icke generella regler om pensionsrätt för befattningshavarna och arbetarna utan pensionsärendena prövades och avgjordes från fall till fall, därvid förut omnämnda, under år 1914 framlagda förslag tjänade som normgivande.

Utan att allt för mycket ingå i detaljer vill nämnden härefter lämna en översikt över nu gällande grunder beträffande pensioneringen av stadens tjänstemän och arbetare.

Pensioneringen omfattar dels befattningshavarens respektive arbetarens egenpensionering (egenpension) samt pensionering av hans efterlevande familj (familjepension). Utöver pensionsförmånerna utgår rörligt tillägg med för närvarande 22 % å ett pensionsbelopp av högst 500 kronor per månad (beträffande lönerna är gränsen satt vid 800 kronor per månad).

Enligt pensionsreglementet för *befattningshavarna* utgöres *pensionsunderlaget* av de sammanlagda årliga avlöningsförmånerna vid slutlön i befattningen, däri inberäknat lön, tjänstgöringspengar, ålderstillägg och andra ej tillfälliga lönetillägg, samt i undantagsfall även sportler och vissa naturaförmåner, för vilka ej avdrag göres å avlöningen. Nu nämnda avlöningsförmåner ingå, såvida de ej överstiga 8.000 kronor, med *hela* beloppet i pensionsunderlaget. Upp till löner å 8.000 kronor är sålunda pensionsunderlaget lika med slutlönen. För del av avlöning som överstiger 8.000 kronor men ej 9.000 kronor får endast 85 % räknas såsom pensionsunderlag, för del av avlöning överstigande 9.000 kronor men ej 10.000 kronor 70 % o. s. v. i en sjunkande skala. För del av avlöning, som överstiger 13.000 kronor men ej 17.000 kronor, inräknas endast 10 % av pensionsunderlaget. Del av avlöning,

som överstiger 17.000 kronor, får ej alls medräknas i pensionsunderlaget.

Egenpensionen utgår för alla befattningshavare vid fullt antal tjänsteår med 65 % av pensionsunderlaget.

Familjepensionen utgår till ensam änka med 20 % av pensionsunderlaget, dock i allmänhet minst 700 kronor. Till änka jämte ett eller flera pensionsberättigade barn utgår familjepension med samma belopp som för ensam änka, vartill kommer förhöjning med 40 % för ett barn och därutöver med 10 % för varje ytterligare barn. Pensionsberättigade barn äga, där änka ej finnes, uppbära, ett ensamt barn hälften av beloppet för ensam änka, två barn samma belopp som för ensam änka, tre barn eller flera samma belopp som för ensam änka, förhöjt med 40 %, om barnen äro tre, samt därutöver med 10 % för varje ytterligare barn. Rätt till familjepension i vad avser barn föreligger intill dess barnet uppnått 18 års ålder, dock kan efter beslut av löne- och avtalsnämnden pensionsberättigat barn, som vid 18 års ålder befinnes vara på grund av sjukdom eller vanförhet ur stånd att försörja sig, tillerkännas rätt att även efter uppnådda 18 års ålder åtnjuta pension.

För befattningshavarnas egenpension svarar stadskassan och för ändamålet tillgängliga fonder. Befattningshavarna betala inga avgifter för egenpensionen. Stadskassan svarar jämväl för familjepensioneringen men skall såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för densamma *manlig befattningshavare*, så länge han är i tjänst, erlägga en årlig pensionsavgift med 3 % å det för honom gällande pensionsunderlaget.

Avgår manlig befattningshavare eller entledigas han ur stadens tjänst utan att vara berättigad till pension eller förflyttas han till tjänst, som ej medför rätt till pension, äger han endast återbekomma alla sina till familjepensioneringen erlagda avgifter, dock utan ränta. Sådan befattningshavares änka och barn äro icke berättigade till pension.

För rätt till full egenpension erfordras enligt gällande pensionsreglemente i de flesta fall 30 tjänsteår, därvid endast hela år medräknas, samt för vissa befattningshavare, nämligen borgmästare, stadsdirektör, byggnadschef, överingenjör vid tekniska verken, stadsläkare, folkskoleinspektör, brandchef och hamnkapten 25 år.

Arbetarnas pensionering är ordnad efter i huvudsak samma grunder som befattningshavarnas, dock att pensionsunderlagen där fixerats till viss bestämt belopp för vissa grupper av arbetare, varjämte arbetarna icke erlägga några pensionsavgifter. För närvarande äro arbetarna uppdelade å sju olika pensionsgrupper.

De nu gällande pensioneringsbestämmelserna äro som ovan antyddes i flera avseenden föråldrade och förete betydande avvikelser från de mera moderna pensionssystem, som å senare tid mer och mer börjat tillämpas i städerna. Detta har medfört olägenheter både för staden och de anställda.

Från de anställdas synpunkt kan gentemot de nuvarande pensionsbestämmelserna anmärkas först och främst, att familjepensionsbeloppen äro alltför låga.

En betydande nackdel innebär vidare den omständigheten, att befattningshavaren vid förtidig avgång ur stadens tjänst endast återfår sina erlagda pensionsavgifter utan ränta men förlorar all pensionsrätt för den tid, han varit anställd i stadens tjänst. Enligt modern uppfattning betraktas pensionen såsom en uppskjuten lön, vilken successivt intjänas under loppet av anställningstiden. Som konsekvens härav bör en i förtid avgående befattningshavare tillgodoföras hela den pensionsrätt, som belöper på den gångna tjänstetiden. Denna pension lämnas ofta i form av ett fribrev, d. v. s. nedsatta pensionsförmåner utan avgiftsskyldighet. Sett från en vidare syn-

punkt är det nuvarande systemet, varigenom den anställde vid avgången ur stadens tjänst före uppnådd pensionsålder förlorar all pensionsrätt, ofördelaktigt även för stadens vidkommande. Särskilt när det gäller chefsbefattningarna, men även i andra fall förhåller det sig så, att kvalificerad arbetskraft ofta finnes att tillgå huvudsakligen bland personer, vilka under en längre tid varit sysselsatta i kommunal verksamhet på annat håll och som därför hunnit uppnå sådan ålder, att de vid nyanställning hos annan stad måste räkna med avkortning i sina pensionsförmåner på grund av att erforderligt antal tjänsteår för hel pension icke i den nya stadens tjänst kan före pensionsåldern intjänas. Under de senare åren har en allt starkare tendens framträtt att komma fram till ett för kommunerna gemensamt pensionssystem eller åtminstone till sådana pensionssystem, vilka i pensionshänseende möjliggöra och underlätta en befattningshavares övergång från en stads tjänst till en annans. Utgångspunkten för en omarbetning av stadens nuvarande pensioneringsregler bör därför i enlighet med vad som sagts vara att bringa stadens pensioneringssystem i så nära anslutning som möjligt till annan kommunal pensionering.

Vidare är de anställdas pensionsskydd vid sådan varaktig arbetsoförmåga, som förorsakats annorledes än genom olycksfall i tjänsten eller arbetet, synnerligen bristfälligt. En anställd, som av dylik orsak nödgas avgå ur stadens tjänst och vid avgången icke har en tjänstetid av minst 10 år, har enligt nuvarande bestämmelser icke någon rätt till pension.

Även om den anställde i sistnämnda fall vid avgången hunnit intjäna 10 tjänsteår, reduceras sjukpensionen till så stor del av hela pensionen, som svarar mot förhållandet mellan den anställdes sammanlagda tjänstetid och det antal tjänsteår som erfordras för full pension.

Såsom i det följande skall påvisas medföra emellertid nu gällande pensioneringsbestämmelser också för staden vissa nackdelar.

All pensionering av stadens tjänstemän och arbetare sker för närvarande i den formen, att staden direkt utbetalar pensionen. De avgifter, som de manliga befattningshavarna erlägga för familjepensionen, uppsamlas i en särskild fond, stadens allmänna pensionsfond, vilken förräntas av staden. Av fondens medel bekostas endast återbetalande av pensionsavgifter till sådana befattningshavare, vilka lämnat stadens tjänst utan att erhålla pensionsrätt, under det att medlen icke tagas i anspråk till pensionsutbetalningar. För dessa anlitas uttaxerade medel. Fonden har på grund härav under årens lopp vuxit. Dess behållning vid senaste årsskiftet utgjorde cirka 559.000 kronor.

Vid sidan av denna fond finnes en särskild fond för magistratens och rådhusrättens tjänstemän, benämnd "Magistratens och rådhusrättens i Västerås Ämbets- och Tjänstemäns reservfond". För sistnämnda fond gäller numera ett av stadsfullmäktige den 28 maj 1936 antaget reglemente. Enligt detta reglemente skall fonden användas för pensionering av änkor och barn efter de vid rådhusrätten och magistraten i Västerås enligt fastställd arbetsordning anställda ämbets- och tjänstemän samt, i den mån fondens tillgångar därtill prövas förslå, för pensionering av dessa ämbets- och tjänstemän själva, allt i enlighet med 1929 års pensionsreglemente för stadens befattningshavare. Fonden, som står under förvaltning av drätselkammaren, tillföres de avgifter för familjepensionering, som årligen erläggas av magistratens befattningshavare. Fondmedlen bokföras och redovisas i stadens räkenskaper avskilda från stadens övriga tillgångar och skulder. Fonden får icke minskas i annan ordning än som föranledes genom beslut om utbetalning av pen-

sion. Fondens behållning utgjorde vid årsskiftet cirka 97.000 kronor. Angående fondens ursprung och dess karaktär hänvisas i övrigt till den utredning, som finnes intagen i stadsfullmäktiges tryckta handlingar nr 45 för år 1936.

Varken stadens allmänna pensionsfond eller sistnämnda fond är baserad på avsättningar, gjorda efter försäkringsmässiga beräkningsgrunder. I fonderna finnas sålunda icke uppsamlade de medel, som erfordras för bestridande av pensionerna. Fonderna kunna därför icke själva i full utsträckning bära pensionsutbetalningarna.

Under senare tid har man i allt flera städer övergått att ordna pensioneringen av tjänstemännen och arbetarna genom anslutning till någon central pensionskassa, vanligen Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa eller som den i dagligt tal benämnes SKP. Av städer med invånarantal under 25.000 är det stora flertalet anslutna till denna pensionskassa. I rikets 12 städer med invånarantal mellan 25.000 och 50.000, till vilken grupp Västerås hänföres, ha Gävle, Karlstad, Halmstad och Karlskoga anslutit sig till kassan, varjämte i Uppsala och Jönköping pågår utredning angående dylik anslutning. Av städer med 50.000 invånare och däröver ha Hälsingborg och Örebro anslutit sig.

De fördelar, staden skulle ernå genom anslutning till SKP äro i huvudsak följande. För närvarande föreligger det förhållandet, att den nuvarande generationen skattebetalare få bekosta pensioneringen för anställda, som varit verksamma under en tidigare generation. Å andra sidan övervältras enligt det nuvarande systemet ansvaret för pensionering av nu aktiva befattningshavare och arbetare å en kommande generation. Efter en kortare eller längre övergångsperiod, beroende på hur många av stadens befattningshavare och arbetare som nu anslutas till SKP, komma, då anslutningen en gång omfattar samtliga stadens anställda, avgifterna för pensioneringen att erläggas av samma generation skattedragare, som den för vars räkning de anställda äro verksamma.

Då i en framtid anslutningen är totalt genomförd, kommer staden därjämte att få en korrektare uppfattning om sin ekonomiska ställning. Det nu rådande direktutbetalningssystemet medför däremot, att staden har en faktisk skuld avseende de kostnader, staden iklätt sig för en blivande pensionering av nu anställda tjänstemän och arbetare, vilken ej redovisas i balansräkningen. Denna skuld är av betydande storleksordning.

Fonderingssystemet ger vidare en bättre överblick över och kontroll av kommunens utgifter än direktutbetalningssystemet. Vid det sistnämnda systemet uppmärksammas nämligen vid löneregleringar, inrättande av nya befattningar o. s. v. endast de direkta löneutgifterna men ej kostnaderna för pensionering av de nya befattningshavarna eller de ökade pensionsförmånerna, som bliva en följd av löneökningarna. Om staden i ett givet läge anser sig böra minska sina direkta och indirekta löneutgifter, framkommer genom fonderingssystemet effekten av vidtagna åtgärder i sin helhet omedelbart, under det att vid direktutbetalningssystemet effekten framträder endast så småningom och blir fullständig först 30—40 år senare.

Efter fullständig övergång till SKP komma pensioneringskostnaderna att belasta stadens budget i mindre grad än med det nuvarande systemet. Enligt kassans beräkningar skulle vid helt genomfört fonderingssystem den löpande belastningen stanna vid omkring hälften av den belastning, som följer med direktutbetalningssystemet, under förutsättning givetvis, att stationära förhållanden råda med avseende å skatteunderlag, personalbestånd och löneförhållanden.

Pensionernas belastning å budgeten skulle även bliva jämnare därigenom, att pensionskostnaderna komma samtidigt med de direkta löneutgifterna.

Anslutningen till SKP erbjuder för staden fördelar även därutinnan, att kassan successivt kommer att övertaga arbetet med uträkning och utbetalning av pensionerna samt utfärdande av pensionsbrev. Staden vinner härigenom en avlastning i fråga om den löpande administrationen beträffande pensionerna och kan påräkna sakkunnigt biträde från kassan med tolkning av tvistefrågor, som kunna uppstå i samband med pensionsbestämmelsernas tillämpning m. m.

Löne- och avtalsnämnden vill i detta sammanhang omnämna, att enligt vad kassans verkställande direktör under hand meddelat, kassan skulle vara villig att även övertaga administrationen beträffande pensionerna till de av stadens anställda, vilka komme att stå utanför kassan ävensom i fråga om dem, vilka redan pensionerats. Ersättningen härför beräknas av kassan för närvarande till 3 % å varje utbetalat pensionsbelopp, men har kassan ställt i utsikt att avgiften skall kunna sänkas till 1½ %.

För befattningshavarnas vidkommande skulle en övergång till SKP:s pensioneringsbestämmelser innebära väsentliga fördelar. Egenpensionerna skulle sålunda komma att höjas för alla arbetare och för de flesta befattningshavare med undantag av befattningshavarna i lönegraderna 13—15, för vilka egenpensionerna enligt SKP:s bestämmelser skulle komma att bli något lägre än vad de för närvarande är fallet. Genom en övergångsbestämmelse i förslaget ha emellertid dessa befattningshavare garderats mot en sänkning av den nu utgående egenpensionen. I fråga om familjepensionerna innebär förslaget för samtliga befattningshavare och arbetare en genomgående förbättring, vilken är särskilt markant i fråga om flerbarnsfamiljer. Härtill komma de väsentliga fördelar, förslaget innebär i fråga om fribrevsrätt, tryggad invalidpension samt höjning av åldersgränsen för barnpension från 18 till 21 år, möjlighet till individuell påbyggnad av egenpension och familjepension för relativt låg kostnad m. m.

Å andra sidan förutsättes såsom en motprestation från de anställdas sida, att dessa få vidkännas ökning i sina avgifter för pensionerna. Alla efter den 1 januari 1947 anställda befattningshavare och arbetare skola sålunda erlägga en avgift av 6 % på den anmälda lönen. För nu anställda befattningshavare och arbetare gäller en övergångsbestämmelse, vilken i vissa fall kan komma att medföra lägre pensionsavgift än 6 % för de anställda. För denna bestämmelse skall redogöras i annat sammanhang.

Pensionsbelopp och avgifter enligt nuvarande reglemente och enligt förslaget framgå av här bifogade tabeller, bilagorna nr 2—5, av vilka nr 2 och 3 avse befattningshavarna samt nr 4 och 5 arbetarna.

En övergång till SKP skulle för den närmaste tiden och under avsevärd tid framåt innebära en ökad ekonomisk belastning för staden därigenom, att staden under denna tid får bära såväl de pensionskostnader, vilka rätteligen bort täckas av föregående generation som även pensionskostnaderna för de befattningshavare, å vilka det nya systemet skall tillämpas. En utjämning kommer emellertid som nedan skall visas så småningom att ske.

Genom SKP:s försorg har uppgjorts en approximativ beräkning angående den sannolika utvecklingen, "förloppet" av stadens pensionskostnader vid anslutning till kassan av befattningshavare och arbetare med alternativt minst 20 respektive 25 år kvar till pensionsåldern. Beräkningen utgår från det vid 1947 års ingång befintliga

antalet pensionärer och bygger vidare på vissa antaganden i fråga om de manliga och kvinnliga pensionärernas genomsnittsålder m. m. Endast grundpensionerna, ej dyrtidstillägg, ha medräknats. Beräkningarna utgå vidare från oförändrade förhållanden ifråga om antalet anställda och deras löneförhållanden.

Enligt dessa beräkningar skulle stadens årliga pensionsavgifter totalt (d. v. s. sammanlagda summan av *dels* avgifter till SKP, *dels* direkta pensionsutbetalningar till nuvarande pensionärer, *dels ock* direkta utbetalningar till sådana kommande pensionärer, vilka ej skulle komma att anslutas till kassan) bliva:

a) vid anslutning av befattningshavare med minst 20 år kvar till pensionsåldern

1947	1957	1967	1977	1987	1997
625.000	950.000	1.175.000	825.000	500.000	400.000

b) vid anslutning av befattningshavare med minst 25 år kvar till pensionsåldern

1947	1957	1967	1977	1987	1997
500.000	825.000	1.050.000	1.075.000	650.000	450.000

Kostnaderna för den direkta pensionsbetalningen, som sker till de nu befintliga pensionärerna, ingå i ovanstående siffror till ett belopp av över 300.000 kronor. Såsom av beräkningarna framgå skulle kostnaderna kulminera vid alternativ a) omkring år 1967 och vid alternativ b) omkring år 1977, varefter sedan pensioneringen genom SKP blivit fullständigt genomförd, de sammanlagda årliga avgifterna så småningom skulle nedgå.

Angående kostnadsförloppet må i allmänhet framhållas, att ju flera anställda, som nu anslutas till SKP, ju större bli stadens merkostnader under övergångstiden men ju förr åstadkommes å andra sidan utjämningen.

För att komma bort ifrån nuvarande system har man tänkt sig en successiv övergång till en fullständig fondering, varigenom kostnaderna efter hand komma att begränsas till det normala.

Övergången skulle ske på sådant sätt, att staden i första hand i fråga om alla nyanställda befattningshavare och arbetare, verkställde en fullt försäkringsmässig fondering genom inbetalning av avgifter till SKP. De nu anställda befattningshavarna och arbetarna skulle uppdelas i två grupper, *en yngre grupp*, vilken skulle behandlas på samma sätt som de nyanställda, och *en äldre grupp*. I fråga om denna sistnämnda liksom i fråga om nuvarande pensionstagare skulle staden som hittills utbetala pensionerna direkt efter hand, som de förfalla till betalning. Under tiden före pensionsfalls inträffande skulle staden icke göra några inbetalningar till pensionsfonden utöver erläggande av ränta men tillföra fonden de anställdas avgifter. Under den första tiden efter det nya systemets genomförande skulle icke något av fondens medel disponeras för pensionsutbetalningar. Efter hand som man närmar sig toppunkten för stadens pensionskostnader skulle medel ur fonden disponeras för pensionsutbetalningar på sådant sätt, att en lämplig utjämning av stadens pensionsutgifter uppnås.

Vad nu sagts om fondering av avgifterna för den äldre gruppen gäller i första hand stadens allmänna pensionsfond. Beträffande ”Magistratens och Rådhusrättens i Västerås Ämbets- och Tjänstemäns reservfond” har magistraten efter framställning av löne- och avtalsnämnden förklarat sig villig att för sin del hos Kungl.

Maj:t tillstyrka en sådan ändring av bestämmelserna för nämnda fond, att även dennas medel skulle kunna tagas i anspråk för utjämningen.

Innan medel ur den ena eller andra fonden börja tagas i anspråk, bör dock en försäkringsteknisk utredning av fondens ställning göras så att man icke förbrukar fondmedel i för tidigt skede eller för hastigt.

En dylik utredning behöver icke företagas i samband med denna fråga, utan kan anstå till en senare tidpunkt. Därest stadsfullmäktige bifalla föreliggande förslag bör dock uppdragas åt SKP att så snart ske kan verkställa dylik utredning.

Den fråga, som nu närmast föreligger till bedömande, är var gränsen skall dragas mellan den äldre och den yngre gruppen. Rent principiellt vill löne- och avtalsnämnden uttala som sin åsikt, att anslutning till SKP av de anställda redan nu bör ske i den utsträckning, som med hänsyn till den därigenom under övergångstiden uppkommande merbelastningen å stadens budget kan anses ur ekonomisk synpunkt förnuftigt. I detta avseende vill löne- och avtalsnämnden till en början hänvisa till de kostnadsberäkningar, som av pensionskassan tidigare under detta år upprättats och som avser anslutning av befattningshavare och arbetare i stadens tjänst efter den 1 januari 1936 och därpå följande årsskiften. Kostnadsberäkningarna ha bifogats denna skrivelse såsom bil. nr 6.

Till jämförelse med dessa kostnadsberäkningar åberopas senare beräkningar, som av kassan på grundval av föreliggande förslag till pensionsreglemente verkställts i två olika alternativ, det ena avseende anslutning av befattningshavare och arbetare med minst 20 år kvar till pensionsåldern och det andra avseende arbetare med minst 25 år kvar till pensionsåldern. Sistnämnda kostnadsberäkning har bifogats denna skrivelse som bil. nr 7.

Vid jämförelse mellan dessa kostnadsberäkningar, finner man, att enligt de sistnämnda alternativen för lägre kostnad kunna anslutas flera anställda än enligt de förra alternativen. Därest enligt bilaga 6 anslutning t. ex. sker av alla befattningshavare och arbetare, anställda efter den 1 januari 1938 skulle för en kostnad av omkring 206.000 kronor i SKP intagas sammanlagt 211 anställda. Kostnaderna för anslutning av de 253 anställda, vilka ha minst 25 år kvar till pensionsåldern, skulle endast uppgå till 193.000 kronor. Av nu angiven orsak och då härtill kommer, att i de anslutningsplaner, vilka städerna antagit, gränsen mellan den äldre och den yngre gruppen i allmänhet bestämmes med hänsynstagande till antalet återstående år till pensionsåldern, vill löne- och avtalsnämnden för sin del förorda, att anslutning även här i Västerås sker efter samma grunder.

Såsom nämnden tidigare framhållit bör anslutningen i princip omfatta det största möjliga antal tjänstemän och arbetare, som med hänsyn till de budgetära synpunkterna kan anses rimligt. I vilken utsträckning stadens budget under de närmaste 20—30 åren skall anses kunna bära en ekonomisk belastning av den storleksordning varom här är fråga, undandrager sig givetvis löne- och avtalsnämndens prövning och bedömande. Emellertid vill löne- och avtalsnämnden till jämförelse framhålla, att Örebro stad, där anslutning till SKP skedde under förra året och omfattade sådana befattningshavare och arbetare, som den 1 januari 1946 hade mer än 25 år respektive 15 år kvar till pensionsåldern, därvid påtagit sig en årlig merkostnad av 354.000 kronor för pensioneringen, oberäknat dyrtidstilläggen. I anslutning härtill har det synts löne- och avtalsnämnden ej orimligt föreslå, att alla de anställda, vilka vid utgången av nämnda år ha minst 20 år kvar till pensionsåldern, anslutas till SKP. Stadens årliga andel i avgifterna skulle i detta fall enligt beräkningarna uppgå till 306.000 kronor,

oräknat dyrtidstillägget. Därest drätselkammaren emellertid skulle hesitera inför en utgiftsökning av denna storleksordning, vill löne- och avtalsnämnden i andra hand föreslå anslutning av de anställda, som vid årsskiftet ha minst 25 tjänsteår kvar till pensionsåldern. Årskostnaderna härför skulle såsom framgår av bilaga 7 utgöra 193.100 kronor.

Förut har omnämnts, att befattningshavarna och arbetarna enligt förslaget skulle komma att få vidkännas vissa ökningar i sina pensionsavgifter. Med hänsyn härtill och då förslaget även i en del andra för befattningshavarna viktiga avseenden medför förändringar i de nu gällande bestämmelserna, har förslaget delgivits samtliga de befattningshavare- och arbetareorganisationer, vilka ha förhandlingsrätt. Vid de förhandlingar som förts ha Svenska Kommunalarbetareförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Sveriges Arbetsledarförbund, Svenska Polisförbundet, Sveriges Socialtjänstemannaförbund, Svensk Sjuksköterskeförening och Svenska Elektriska Arbetareförbundet låtit sig representeras.

Under förhandlingarna har praktiskt taget enighet uppnåtts om det nu framlagda förslaget. Endast beträffande ett av de vid förhandlingarna framställda kraven har samförstånd icke kunnat uppnås. Svenska Elektriska Arbetareförbundet yrkade nämligen vid förhandlingarna, att pensionsåldern för samtliga vid tekniska verken anställda elektriker och linjearbetare skulle sänkas från 65 till 60 år. Löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade funno sig av skäl, varför nedan i annat sammanhang skall redogöras icke kunna godkänna detta krav, varför förbundet hänvisades till att i särskild framställning till stadsfullmäktige framföra sina synpunkter å frågan. Förbundets skrivelse bifogas såsom bil. nr 9.

Innan löne- och avtalsnämnden övergår till att närmare kommentera det föreslagna pensionsreglementet skall här med några ord beröras formerna för den av SKP utövade verksamheten.

Pensionskassan, som i juridiskt hänseende är att betrakta som en understödsförening, har enligt stadgarna till ändamål att meddela försäkring av pensioner och kapitalunderstöd åt kommuner och vissa samfälligheter för hos dem anställda befattningshavare. Kassans medlemmar äro dels passiva och dels aktiva. Med passiv medlem förstås kommun eller annan samfällighet, vilken såsom försäkringstagare är ansluten till kassan för sina befattningshavares räkning. Såsom aktiv medlem räknas befattningshavare, som genom anmälan av den passiva medlemmen inträtt i kassan Aktiv medlem, som för sig själv eller för sin efterlevande familj är tillförsäkrad viss förmån i kassan, säges vara *delaktig* i kassan för denna förmån. Med en *delaktighet* förstås aktiv medlem eller hans familj tillförsäkrad förmån av viss art och viss storlek. Den befogenhet, som enligt lagen om understödsföreningar tillkommer föreningssammanträde, utövas av kassans *fullmäktige*. Ordinarie möte hålles i allmänhet en gång årligen före juni månads utgång. Varje passiv medlem äger utse en fullmäktig jämte suppleant för denne för en tid av två tjänstgöringsår. Fullmäktig äger en röst för varje hos den passiva medlemmen vid tiden för fullmäktiges möte i kassans medlemsregister såsom pensionsförsäkrad kvarstående befattningshavare, dock må ej någon utöva rösträtt för mer än en tiondedel av hela det vid mötet representerade röstetalet. Kassans angelägenheter förvaltas av en styrelse bestående av minst 7 och högst 9 ledamöter valda för en tid av två tjänstgöringsår. Av styrelseledamöterna skola minst två ordinarie och en suppleant vara aktiva medlemmar i kassan. Kassans

medel skola placeras på sätt stadgas i lagen om understödsföreningar. Medgivna placeringsobjekt äro i första hand svenska, statliga, kommunala och hypoteksbanksobligationer, inteckningar inom ⅔ av taxeringsvärdet, bankinsättningar ävensom sådana järnvägs-, industri- och utländska obligationer samt andra värdehandlingar, som erbjuda liknande säkerhet.

Löne- och avtalsnämnden övergår härefter till att lämna en jämförande översikt av bestämmelserna i de nuvarande pensionsreglementena och bestämmelserna i det nu föreliggande förslaget. Nämnden följer därvid paragraferna i förslaget och redovisar här endast de mera betydande ändringarna.

§ 1.

Mom. 1—3. Förslaget omfattar *dels* alla stadens ordinarie befattningshavare, d. v. s. sådana som äro uppförda å den av stadsfullmäktige fastställda tjänsteförteckningen, *dels* alla fast anställda arbetare. Såsom fast anställd betraktas liksom enligt nuvarande bestämmelser sådan arbetare, vilken har stadigvarande och full sysselsättning vid stadens verk med arbete, som är oundgängligen nödvändigt för den normala verksamheten. Det fordras vidare, att arbetaren minst 8 månader under vart och ett av de tre sista åren skall ha varit regelbundet sysselsatt med arbete för stadens räkning. Under en treårsperiod får sålunda avbrotten i tjänstgöringen uppgå till sammanlagt högst fyra månader per år. Nu gällande bestämmelser äro i detta avseende något strängare, i det att för närvarande endast säsongarbetare kunna hava ett avbrott av fyra månader per år, medan för andra arbetare avbrottet får utgöra högst en månad för år, därest pensionsrätt skall uppkomma.

Alternativt har vid sidan av nu nämnda bestämmelse även beretts möjlighet för en arbetare, som under fem på varandra följande år varit anställd i stadens tjänst under minst 35 månader, att förvärva pensionsrätt.

I båda fallen erfordras för att fast anställning skall anses föreligga en verklig eller beräknad arbetstid av minst 36 timmar för vecka. Härigenom komma från den reglementerade pensionsrätten att uteslutas det stora flertalet av stadens städerskor.

Vid de förhandlingar, som förts med organisationerna, har löne- och avtalsnämnden utfäst sig att utreda frågan om fastställande av enhetliga normer att av stadsfullmäktige tillämpas vid beslut i varje särskilt fall om pension till sådana städerskor, vilka icke ha en sammanlagd arbetstid av 36 timmar per vecka, samt inkomma med förslag till dylika bestämmelser.

Denna pensionering skulle ske direkt genom staden utan att avgiftsplikt för städerskorna infördes. Nämnden har för avsikt att återkomma till denna fråga i annat sammanhang.

I nuvarande pensionsreglemente för stadens arbetare finnes en bestämmelse av innehåll, att arbetare, som efter år 1929 anställts i stadens tjänst, erhåller pensionsrätt endast för det fall, att arbetarens ålder vid anställningen icke översteg 35 år. Nämnden har ansett lämpligt att bibehålla denna bestämmelse men föreslår höjning av åldersgränsen till 40 år.

Till förtydligande av bestämmelsen angående arbetares erhållande av pensionsrätt har införts en bestämmelse, varigenom föreskrives, att s. k. nödhjälpsarbetare ävensom vissa för stadens räkning verksamma personer, vilka icke kunna betraktas såsom anställda, t. ex. åkare och därmed jämförliga, ej skola omfattas av pensionsreglementet.

För särskilt fall kunna stadsfullmäktige besluta, att befattningshavare, som ej äro uppförda å tjänsteförteckningen eller arbetare, vilka icke uppfylla villkoren för fast

anställning enligt reglementet, skola kunna tillerkännas pensionsrätt enligt detsamma. Erinran härom har intagits i mom. 2 samt i mom. 3 sista stycket av förevarande paragraf.

Av stadens i tjänsteförteckningen uppförda befattningshavare finnas för närvarande några, vilka äro anslutna till Statens pensionsanstalt och från denna anstalt erhålla ett lägre pensionsbelopp. I förslaget har löne- och avtalsnämnden utgått från att dessa befattningshavare, för närvarande sjuksköterskor vid stadens ålderdomshem och skolsköterskor, skola antingen direkt från SKP eller från staden uppbära en fyllnadspension, motsvarande skillnaden mellan den enligt reglementsförslaget beräknade pensionen och den pension, vederbörande äga uppbära från Statens pensionsanstalt. Vissa härav betingade särskilda föreskrifter för dessa befattningshavare ha intagits i förslaget. För de avvikande bestämmelser, vilka i fråga om dessa befattningshavares pension föreslås skola gälla, redogöres närmare i det följande.

Mom. 4. Av praktiska skäl har här intagits en föreskrift att såväl befattningshavare som arbetare i fortsättningen sammanförts under den gemensamma beteckningen befattningshavare, om ej annat särskilt utsäges.

Mom. 5. Av denna bestämmelse framgår, att sådana befattningshavare som pensionerats före årsskiftet eller i förekommande fall sådana, som uppnått pensionsåldern men enligt särskilt medgivande kvarstå i tjänst, eller befattningshavare, som drabbats av sjukdom eller olycksfall, medförande invaliditet, icke skola omfattas av reglementet utan stå kvar å de gamla bestämmelserna. Befattningshavare, som drabbats av sjukdom eller olycksfall, medförande invaliditet, men senare återvinner arbetsförmågan, har dock möjlighet att efter skriftlig framställning till löne- och avtalsnämnden få övergå till det nya pensionsreglementet.

§ 2.

Mom. 3. Vid väsentlig ökning av pensionsförmånerna för äldre befattningshavare på grund av lönereglering, befordran till högre tjänst eller ändring av detta reglemente, skulle staden, för det fall att höjda avgifter, betingade av ökningen av pensionsförmånerna, skulle av staden erläggas till SKP, kunna komma att få vidkännas en oproportionerligt kraftig ökning av utgifterna för befattningshavarens pensionering. I stadens intresse har därför intagits en bestämmelse om att vid ökning av pensionsförmånerna för befattningshavare, som har mindre än 10 år kvar till pensionsåldern, staden i den mån stadsfullmäktige så besluta, själv skall ombesörja den del av pensioneringen, som svarar mot ökningen av pensionsförmånerna. Staden har sålunda vid eventuella förhandlingar om högre lönesättning för dylik befattningshavare fria händer att bevaka sina intressen och avgöra, vad som i det särskilda fallet kan anses bäst förenligt med stadens intressen.

Mom. 5 fastslår bl. a., att de befattningshavare, vilka icke anslutas till SKP, skola i princip äga samma rättigheter och skyldigheter som om pensioneringen skett genom SKP. Jämfört med mom. 4 innebär bestämmelsen sålunda, att föreskrifterna i såväl reglementet som SKP:s stadgar skola tillämpas å samtliga befattningshavare och arbetare, oavsett om de anslutas till SKP eller ej.

§ 3.

Mom. 1. I nuvarande pensionsreglemente för befattningshavare är pensionsåldern för brandförman och brandman bestämd till 55 år. Någon ändring härutinnan föreslås ej. Härutöver föreslås samma pensionsålder för polissyster samt vårdbiträde vid sta-

dens ålderdomshem och barnhem, beroende på den speciella påfrestning, som dessa befattningshavares verksamhet har ansetts medföra.

Till kategorien vårdbiträde vid stadens ålderdomshem och barnhem höra även ett mindre antal biträden, vilka icke tjänstgöra vid sjukavdelning. Vid förhandlingarna framställdes från kommunalarbetareförbundets sida ett bestämt krav, att pensionsåldern även för dessa vårdbiträden skulle sättas till 55 år. Ehuru löne- och avtalsnämnden ansett sig kunna ifrågasätta, huruvida tjänstgöringsförhållandena för andra vårdbiträden än sådana, som äro verksamma vid sjukavdelningarna, tillräckligt motivera en så låg pensionsålder, har nämnden icke velat motsätta sig förbundets krav *dels* med hänsyn till det ringa antal biträden, frågan gäller, *dels* enär enligt vad som upplysts det sällan lär förekomma, att dessa vårdbiträden kvarstå i tjänst till pensionsåldern, *dels och* slutligen med hänsyn till att denna tvistefråga varit den enda som vid förhandlingarna slutligen kvarstått mellan nämndens förhandlingsdelegerade och kommunalarbetareförbundet och nämnden ansett det mest tilltalande att kunna för stadsfullmäktige framlägga ett förslag, varom enighet uppnåtts mellan de förhandlande parterna.

I *mom. 2* föreskrives, att för innehavare av befattning, förenad med pensionsrätt i Statens pensionsanstalt, pensionsåldern enligt detta reglemente skall vara densamma som den i Statens pensionsanstalt för befattningen gällande. Bestämmelsen innebär, att pensionsåldern för sjuksköterska vid ålderdomshemmet och för skolsköterska skulle utgöra 55 år.

För poliskonstapel och biträdande polisöverkonstapel är pensionsåldern för närvarande 55 år och för kriminalkonstapel, överkonstapel vid kriminal- och ordningspolisen samt poliskommissarie 60 år. Genom förslaget bibehålles pensionsåldern för poliskommissarie till 60 år medan den för kriminalöverkonstapel, polisöverkonstapel och kriminalkonstapel sänkts till 57 år. Å andra sidan föreslås pensionsåldern för poliskonstapel och biträdande polisöverkonstapel höjd från 55 till 57 år, vilken sistnämnda pensionsålder även skulle tillämpas ifråga om biträdande kriminalöverkonstapel. Härigenom kommer beträffande polispersonalens pensionsålder överensstämmelse att uppnås med de bestämmelser, som antagits å andra håll, bland annat i Örebro. För brandchef, vice brandchef, brandmästare och gasverkseldare samt kvinnlig befattningshavare utom de förut omnämnda, föreslås samma pensionsålder som för närvarande eller 60 år. Efter framställning från kommunalarbetareförbundet har i likhet med vad fallet är i en del andra städer föreslagits en pensionsålder av 60 år för arbetare eller befattningshavare, som under de senaste 15 åren varit övervägande sysselsatt med skiftarbete. Anledningen till denna lägre pensionsålder har varit den speciella påfrestning, för vilken dessa anställda äro utsatta i arbetet eller tjänsten. Pensionsåldern för kranmaskinist, som för närvarande är 65 år, har av samma anledning föreslagits sänkt till 62 år. Vid förhandlingarna utfäste sig löne- och avtalsnämnden att till förnyat övervägande upptaga frågan om pensionsåldern för kranmaskinisterna, därest erfarenheterna skulle giva vid handen, att den föreslagna pensionsåldern är för hög.

För annan manlig befattningshavare och arbetare än förut angivna har pensionsåldern sänkts från 67 år till 65 år. Detta innebär en sänkning av pensionsåldern för borgmästare, rådman, stadskamrerare, kamrerare vid stadens tekniska verk eller, såsom befattningen numera benämnes, avlöningskamrerare vid drätselkontoret, stadsfogde och kronokamrerare. Beträffande stadskamreraren och stadsfogden har i samband med nyligen företagna löneregleringar för befattningarna överens-

kommelse träffats med befattningshavarna om sänkning av pensionsåldern till 65 år. Efter vad löne- och avtalsnämnden kan finna synes skäl knappast föreligga att i något fall bibehålla en högre pensionsålder än 65 år, i all synnerhet som stadsfullmäktige enligt § 5 mom. 2 ha möjligheter att kunna lämna anstånd med avgången ur tjänsten under sammanlagt 3 år. Skulle för något särskilt undantagsfall anses lämpligt, att befattningshavare utöver uppnådda 68 års ålder kvarstår i tjänst, torde fullmäktige, oavsett om bestämmelse härom i pensionsreglementet finnes eller ej, hava möjlighet att medgiva ytterligare anstånd med avgången.

Magistraten, som beretts tillfälle att yttra sig över förslaget till pensionsreglemente, har under hänvisning till de bestämmelser angående pensionsålder, vilka gälla för domare i statlig tjänst, hemställt, att pensionsåldern för borgmästare och rådmän bör bibehållas vid 67 år, dock med rätt för dem att vid 65 år avgå med full pension under förutsättning att erforderlig tjänstetid uppnåtts. I sista hand har magistraten hemställt, att de nuvarande befattningshavarna böra förbehållas rätt att utan särskilt medgivande kvarstå i tjänst till 67 år.

Löne- och avtalsnämnden kan ej finna, att några bärande skäl framlagts, som kunna motivera bibehållande av högre pensionsålder för borgmästare och rådmän än stadens befattningshavare i övrigt särskilt med hänsyn till den förestående rättegångsreformen, vilken enligt vad omvittnats kan förväntas medföra skärpta krav å vederbörandes arbetsförmåga. Nämnden har emellertid intet att erinra mot att en övergångsbestämmelse införes, varigenom de nuvarande befattningshavarna tillförsäkras rätt att utan särskilt medgivande kvarstå i tjänst till 67 års ålder.

Från Svenska Elektriska Arbetareförbundets sida har såsom ovan angivits vid förhandlingarna slutligen framförts krav att pensionsåldern för samtliga montörer, linjearbetare och övriga arbetare inom det elektriska facket skulle sänkas från 65 till 60 år. Nämnden har vid övervägande av framställningen icke funnit en sänkning av pensionsåldern för denna kategori av arbetare motiverad, särskilt som efter vad nämnden inhämtat det stora flertalet städer tillämpar en pensionsålder av 65 år även för dessa kategorier arbetare.

§ 4.

Mom. 1. I § 9 av gällande pensionsreglemente för stadens befattningshavare stadgas, att såsom tjänsteår för erhållande av pension beräknas den tid befattningshavaren efter fyllda 21 år i ordinarie eller extra ordinarie anställning eller på grund av särskilt förordnande varit verksam i stadens tjänst. Avdrag må härvid icke ske för avbrott i tjänstgöring, som föranletts av semester, sjukdom, fullgörande av befattningshavare åliggande militärtjänstgöring, särskilt offentligt uppdrag och ej heller för eljest medgiven tjänstledighet vidare än i den mån denna under något kalenderår överstigit tre månader. Motsvarande paragraf i gällande pensionsreglemente för arbetare medgiver arbetare rätt att såsom anställningsår för erhållande av pension medräkna den tid, arbetaren efter fyllda 20 år i stadens tjänst innehaft anställning, som icke varit av rent tillfällig natur. Avdrag göres härvid för tid, omfattande minst 30 dagar i följd, under vilken arbetaren ej tjänstgjort, dock icke för säsongavbrott, som varat högst fyra månader, semester eller för tid, varunder han åtnjutit ledighet för fullgörande av militärtjänstgöring, offentligt uppdrag eller utan att tjänstgöra i sin anställning ägt uppbära oavkortad lön enligt honom avtalsenligt tillkommande sjukhjälp. Vidare föreskrives, att arbetare, vars anställning upphört på grund därav, att arbetaren blivit avskedad för fel eller försum-

melse i tjänsten eller som eljest avgått ur stadens tjänst utan att vara pensionsberättigad, icke, om han sedermera erhåller anställning hos staden, må såsom anställningstid åberopa sådan föregående anställning. Enligt förslaget utgöres befattningshavares och arbetares beräknade tjänstetid av summan av den tid, under vilken han efter fyllda 21 år innehaft fast SKP-ansluten anställning och den tid, som återstår till pensionsåldern. Å ena sidan har alltså borttagits anställds rätt att såsom tjänstetid för pension få tillgodoräkna sig sin anställning hos staden, innan han vunnit ordinarie eller fast anställning, medan å andra sidan de föreslagna bestämmelserna innebära en utvidgad förmån för de anställda såtillvida, som tydligen icke förutsättes, att något avdrag skall ske för tid, varunder befattningshavaren eller arbetaren varit tjänstledig. För att icke nu anställda befattningshavare och arbetare skola komma i sämre ställning än vad som tidigare gällt ifråga om tjänsteårsberäkning har införts en övergångsbestämmelse i mom. 2, enligt vilken anställning, som infaller före ordinarie anställning i stadens tjänst för dylik befattningshavare fortfarande skall få tillgodoräknas, därvid dock ej avdrag för tjänstledighet skall ske.

Mom. 4. Den för full pension *erforderliga tjänstetiden* har oförändrad bibehållits vid 25 år för borgmästare, stadsdirektör, byggnadschef, överingenjör vid stadens tekniska verk, stadsläkare, folkskoleinspektör, brandchef och hamnkapten. Med hänsyn till stadens intresse av att kunna vid nyrekrytering av arbetskraft förvärva även sådan befattningshavare i chefsställning, som under mera betydande tid hunnit meritera sig i sitt fack i tidigare anställning, har föreslagits sänkning av den erforderliga tjänstetiden till 25 år för rådman, stadsombudsman, fastighetschef, stadsarkitekt, polismästare, stadsfogde, stadsingenjör, kronokamrerare, stadskamrerare, vice brandchef, brandmästare och poliskommissarie. I övrigt har tillämpats principen att 25 tjänsteår för erhållande av full pension skall erfordras för sådana befattningshavare, vilka hava en pensionsålder av 55 år. I enlighet härmed har till nu nämnda kategori även hänförts brandförman, brandman, polissyster, vårdbiträde vid stadens ålderdomshem och barnhem samt de i mom. 5 avsedda, till Statens pensionsanstalt anslutna befattningshavarna, d. v. s. sjuksköterskor vid ålderdomshemmet och skolsköterska.

Med tillämpning av sistnämnda princip har även föreslagits, att den erforderliga tjänstetiden skall utgöra 27 år för kriminalöverskonstapel, polisöverkonstapel, biträdande kriminalöverkonstapel, biträdande polisöverkonstapel, kriminalkonstapel samt poliskonstapel, vilka befattningshavare enligt vad förut sagts skulle pensioneras vid 57 års ålder. För alla andra befattningshavare och arbetare skulle den erforderliga tjänstetiden utgöra 30 år.

§ 5.

Enligt gällande pensionsbestämmelser är befattningshavare eller arbetare skyldig att avgå ur tjänst, om han till följd av olycksfall i stadens tjänst eller på grund av sjukdom, eller kroppsskada, som han bevisligen ådragit sig vid utövningen av tjänsten, av vederbörande förvaltningsmyndighet efter inhämtat läkarutlåtande prövas vara för framtiden oförmögen att sköta sin anställning och ej heller anses kunna lämpligen förflyttas till annan likvärdig anställning i stadens tjänst. Vidare är befattningshavare eller arbetare skyldig att avgå ur tjänsten, då han till följd av sjukdom, vanförhet eller lyte i övriga fall eller till följd av nedsatt arbetsförmåga under mer än 3/4 av ett år varit och av vederbörande förvaltningsmyndighet efter in-

hämtat läkarutlåtande anses för framtiden oförmögen att sköta sin anställning. För magistratens ledamöter gäller i detta fall den särbestämmelsen, att dylik befattningshavare under mer än 3/4 av *tre* på varandra följande år skall hava varit oförmögen att sköta sin tjänst innan han kan tvingas avgå. Bestämmelsen har tillkommit såsom en följd av att Kungl. Maj:t med hänsyn till de garantier, som ansetts önskvärda för tryggande av domares oavsättlighet och oberoende, icke velat fastställa annan avfattning av bestämmelsen än den nämnda.

I förslaget har icke någon skillnad gjorts mellan pensionsfall, föranlett av sjukdom i eller utanför tjänsten. Befattningshavaren är därför under alla förhållanden skyldig att omedelbart avgå om han konstateras vara för framtiden arbetsoförmögen. Även för det fall att inträffad arbetsoförmåga icke prövas för framtiden bestående, skall enligt förslaget avgångsskyldighet inträda, när arbetsoförmågan varat under tre år. Befattningshavaren kompenseras emellertid för dessa i förhållande till de nu gällande skärpta bestämmelser därigigenom, att han i dessa fall i full utsträckning erhåller rätt till egenpension vid avgången ur stadens tjänst. För närvarande gäller som ovan påpekats, att en befattningshavare, som blir arbetsoförmögen av annan anledning än olycksfall i arbetet eller tjänsten, icke erhåller någon som helst pension vid avgången, om den faktiska tjänstetiden understiger 10 år. Med de nu föreslagna bestämmelserna blir egenpensionen densamma antingen avgången sker på grund av uppnådd pensionsålder eller till följd av varaktig arbetsoförmåga.

Med hänsyn till den särställning magistratens ledamöter intaga och då i varje fall beträffande magistratens nuvarande befattningshavare Kungl. Maj:ts fastställelse möjligen icke kommer att kunna erhållas å en bestämmelse om avgångsskyldighet vid sjukdom eller olycksfall, formulerad på samma sätt som den förut angivna, vill löne- och avtalsnämnden föreslå, att för magistratens nuvarande ledamöter skall gälla följande särskilda bestämmelse: "Befattningshavare är före uppnådd pensionsålder skyldig att avgå ur tjänst, därest han till följd av sjukdom, vanförhet, lyte eller nedsatt arbetsförmåga under mer än 3/4 av tre på varandra följande år varit och av den myndighet, som har att utse efterträdare, efter inhämtat läkarutlåtande för framtiden befinnes oförmögen sköta sin tjänst." Vidkommande nytillträdande befattningshavare anser nämnden, att huvudregeln bör gälla.

§ 6.

Enligt föreliggande förslag skall såsom pensionsunderlag fungera den anmälda lönen, d. v. s. slutlönen för befattningen ökad med ett belopp av 600 kronor. Då den anmälda lönen icke får överstiga 15.000 kronor, innebär detta, att det högsta pensionsunderlaget utgör 15.600 kronor, vilket tillämpas för befattningshavarna i lönegrad 26 och uppåt. Med nuvarande bestämmelser utgör det högsta pensionsunderlaget 11.150 kronor.

Arbetarna hänföras enligt gällande bestämmelser till sju olika pensionsgrupper med ett för varje grupp fixerat underlagsbelopp. Underlagen variera från 3.150 kronor ned till 1.900 kronor. Den nuvarande fördelningen av arbetarna å de olika pensionsgrupperna framgår av bilaga nr 4. I det nu framlagda förslaget förekomma endast tre pensionsgrupper, där pensionsunderlagen utgöra respektive 2.500 kronor, 3.000 kronor och 3.800 kronor. Vid bestämmande av underlagsbeloppen har hänsyn tagits till de löneförhöjningar, som under de senaste åren skett för arbetarna. För-

delningen av arbetarna å pensionsgrupperna framgår av bilaga nr 5. Till den lägsta pensionsgruppen ha bland annat hänförts en del arbetare, som först efter längre tids anställning hos staden anses fullärda i facket och då uppnå den fastställda normallönen. Anledningen härtill är att det ansetts för betungande för dessa att erlägga samma pensionsavgifter som arbetarna i de högre pensionsgrupperna. Så snart dessa arbetare kommit upp i den normala lönen, sker automatiskt en uppflyttning i den högre pensionsgruppen.

Mom. 4. Som tidigare nämnts bliva enligt förslaget egenpensionerna för befattningshavarna i lönegraderna 13 till 15 något lägre än vad som för närvarande gäller. Av denna anledning har i detta moment införts en övergångsbestämmelse, som avser att tillförsäkra dessa befattningshavare rätt att bibehålla den nu utgående egenpensionen. I övrigt kommer förslaget att genomgående medföra högre egenpensioner för såväl arbetare som befattningshavare.

Beträffande exekutorerna, vilka ännu så länge till övervägande del avlönas genom sportler, har löne- och avtalsnämnden tänkt sig, att pensionen såsom nu, tillsvidare fortfarande skall beräknas å slutlönen i lönegrad 7 eller samma som den för poliskonstapel gällande. Från kommunaltjänstemannaförbundets sida har någon erinran häremot icke framställts. Magistraten har emellertid framhållit som sin åsikt, att denna exekutorernas placering i pensionshänseende måste anses för låg med hänsyn till deras faktiska löneförmåner och deras tjänsteställning, varför pensionen för dessa skäligen borde utgå med samma belopp som för befattningshavare i lönegrad 10. Till följd av uppbördsreformen kan förväntas, att exekutorernas sportelinkomster under de närmaste åren komma att avsevärt minskas. Löne- och avtalsnämnden står icke främmande för tanken, att längre fram, när verkningarna av uppbördsreformen närmare kan överblickas, upptaga till prövning frågan om reglering av exekutorernas löneförmåner. I avbidan å en dylik lönereglering synes emellertid nämnden lämpligast att nuvarande pensionsunderlag för exekutorerna tills vidare bör behållas.

§ 8.

Mom. 2. Familjepension till arvsberättigat barn efter avliden befattningshavare eller arbetare utgår enligt förslaget till dess barnet uppnått 21 års ålder. För närvarande upphör barns rätt till familjepension, när barnet fyllt 18 år.

I detta moment göres en särskild hänvisning till vad SKP:s stadgar innehålla angående bland annat klyvning av familjepension till förmån för frånskild hustru. Beträffande dylik klyvning saknas föreskrifter i gällande reglemente, vilket medfört den mindre tilltalande konsekvensen, att t. ex. efterlevande hustru i ett senare, vid mannens död bestående äktenskap, kunnat göra anspråk på hela familjepensionen, medan efterlevande hustru i ett tidigare måhända långvarigt äktenskap blivit helt berövad rätten till dylik pension. Enligt SKP:s stadgar skall i dylikt fall familjepensionen klyvas i två delar, den äldre delen och den yngre delen. Såsom den äldre delen betraktas den del av familjepensionen, vilken skulle ha ingått i det fribrev, som hade utfärdats, därest avgiftsbetalningen avbrutits vid utgången av den kalendermånad, under vilken äktenskapsskillnaden vunnit laga kraft, medan såsom den yngre delen betraktas familjepensionens återstående del. Den äldre delen av familjepensionen är förbehållen den frånskilda hustrun.

§ 9.

Mom. 1. Beloppet av familjepensionen till enbart efterlevande änka (grundbeloppet) utgör 25 % av pensionsunderlaget enligt förslaget i stället för såsom nu 20 % av samma underlag. I fråga om innehavare av befattning, förenad med pensionsrätt i Statens pensionsanstalt, skall dock grundbeloppet för undvikande av dubbelpensionering, minskas med beloppet av den familjepension, för änka enbart räknat, som gäller för befattningshavare i sagda anstalt. Familjepension till änka och ett barn utgår med 130 % av grundbeloppet i stället för nu med 140 %. Till följd av den genomgående höjningen av pensionsunderlagen kommer dock familjepensionen även i detta fall att bli ej oväsentligt högre än den som för närvarande utgår. Liksom för närvarande utgår familjepension till änka med två barn med 150 % av grundbeloppet och för änka med mer än två barn till 150 % av grundbeloppet med 10 % tillägg för varje barn utöver två.

Även familjepensionen till enbart efterlevande barn blir avsevärt högre än enligt nuvarande bestämmelser. Pension till ett barn utgör sålunda 75 % av grundbeloppet mot 50 % enligt nuvarande bestämmelser och för två barn 110 % av grundbeloppet i stället för nu 100 %. Familjepensionen för tre barn utgör för närvarande 140 % av grundbeloppet men endast 135 % enligt förslaget. Till följd av pensionsunderlagens höjning blir dock även i detta fall pensionen högre. För fyra barn utgör pensionen 150 % och för mer än fyra barn 150 % av grundbeloppet med 10 % tillägg för varje barn utöver fyra. Procenttalet är här detsamma som enligt nuvarande bestämmelser, men av nyss angivna skäl bliva likväl pensionsbeloppen högre.

§ 10.

I avsikt att förebygga dubbelpensionering har föreskrivits, att pensionsrätt, som tillförts befattningshavare eller hans efterlevande på grund av i SKP gällande pensionsförsäkring, intjänad hos annan till SKP ansluten arbetsgivare än staden eller som tillgodoförts befattningshavaren genom arbetsgivaren på annat sätt än genom SKP, skall till motsvarande värde överföras till SKP och härigenom utgående pensionsförmåner inräknas i de pensionsförmåner, som tillkomma befattningshavaren enligt reglementsförslaget. Magistraten har i sitt yttrande över pensionsförslaget framhållit, att borgmästaren Olov Rylander vid avgången från sin förutvarande hovrättsrådstjänst tillförsäkrats en livränta efter uppnådd pensionsålder av 1.581 kronor om året, vilket belopp enligt förevarande bestämmelser skulle inräknas i de pensionsförmåner, som tillkomma honom i egenskap av befattningshavare hos staden. För borgmästare Rylanders vidkommande skulle detta innebära, att den reella höjningen av hans egenpension i förhållande till hans nuvarande egenpension skulle utgöra endast 531 kronor, varemot skulle svara en ökad årlig avgift av 564 kronor, under vilka förhållanden en avräkning enligt magistratens åsikt finge anses obillig. Magistraten har därför hemställt, att tillfälle borde beredas honom att förhandla med staden innan detta förslag framlägges inför stadsfullmäktige.

Löne- och avtalsnämnden vill i sammanhanget erinra om att utom borgmästaren ytterligare ett par befattningshavare från tidigare tjänstgöring hos andra städer tillgodoförts pensionsrätt, belöpande å tjänstgöringen. I princip kan nämnden ej annat än finna bestämmelsen i förevarande paragraf riktig. Emellertid synes nämnden skäligheten bjuda, att det fåtal nu anställda, som vid anställningen i stadens tjänst hos annan arbetsgivare förvärvat pensionsrätt, får behålla denna förmån

graverad. I enlighet härmed har i förslaget intagits en övergångsbestämmelse av denna innebörd.

§ 11.

För närvarande erlägga endast de manliga befattningshavarna avgift för familjepension. Några avgifter för egenpension erläggas icke. Samtliga arbetare och kvinnliga befattningshavare erlägga överhuvudtaget icke några pensionsavgifter. Enligt förslaget skola samtliga arbetare och befattningshavare, vilka anställas efter den 1 januari 1947, erlägga en pensionsavgift motsvarande 6 % av den anmälda lönen. Till förmån för nu anställda befattningshavare och arbetare har i mom. 7 av paragrafen införts en bestämmelse av innehåll att för dessa befattningshavare ökning i avgiftsandelen icke skall överstiga ⅔ av den enligt SKP:s grunder beräknade årskostnaden för den ökning i pensionsförmånerna, som förorsakas av reglementets ikraftträdande. Storleken av de avgifter, dessa befattningshavare komma att få erlägga, är beroende av en mängd olika faktorer såsom vederbörandes kön, beräknad återstående livstid och ålder vid det nya pensionsreglementets antagande samt storleken av den ernådda pensionsförbättringen. En fullständig utredning om de exakta avgiftsbelopp, alla dessa befattningshavare skola erlägga, skulle i sakens nuvarande läge kräva en alltför stor apparat. Emellertid har genom SKP:s försorg verkställts beräkningar av avgifterna för vissa typiska fall, vilka beräkningar här bifogats såsom bil. nr 8. För undvikande av missförstånd erinras om att avgiften för nu angivna befattningshavare i intet fall komma att överskrida 6 % av den anmälda lönen men väl i många fall kan bliva lägre.

Beträffande sådana befattningshavare, som äro anslutna till Statens pensionsanstalt, skall befattningshavares avgiftsandel (6 %) minskas med den pensionsavgift, befattningshavaren har att erlägga till anstalten. För den händelse att i något fall avgiften till anstalten skulle vara högre än 6 %, har det ansetts skäligt att staden erlägger skillnaden.

§ 13.

Enligt förevarande paragraf åtager sig staden att, i den mån rörliga tillägg utgivas å löner till befattningshavare eller arbetare, utgiva motsvarande tillägg å pensioner, som belöpa å anställning i stadens tjänst. Tilläggen skola beräknas efter samma procentsats, för närvarande 22 %, och å högst det belopp, som gäller för andra befattningshavare än arbetare. Dyrtidstillägg utgives av staden för närvarande å pensionsbelopp uppgående till högst 500 kronor per månad och å lönebelopp uppgående till högst 800 kronor per månad. Genom bestämmelsen skulle kommande pensionärer erhålla dyrtidstillägg på pensionerna, även i den mån dessa överstiga ett belopp av 500 kronor i månaden.

§ 16.

Mom. 1. Här har intagits en erinran om att bestämmelserna i pensionsreglementet icke gälla i den mån däremot stridande stadganden finnas i allmän lag eller författning.

Mom. 2 avser det fall att vid centrala förhandlingar, föranledda av ändringar i lagstiftningen angående socialförsäkring och därmed jämförliga författningar träffats överenskommelse av innebörd att t. ex. folkpensionerna skola inräknas i de

befattningshavaren på grund av anställningen hos staden tillförsäkrade pensionsförmånerna. Därest dylik överenskommelse genom centrala förhandlingar skulle träffas, skola sålunda befattningshavare och pensionstagare vara skyldiga att underkasta sig de ändringar i reglementet, som härav kunna bliva en följd.

§ 17.

I andra stycket av denna paragraf har införts en övergångsbestämmelse, varigenom befattningshavare eller arbetare, som skulle önska att kvarstå å hittillsvarande pensionsreglemente, tillförsäkrats möjlighet härtill. Såsom villkor härför föreskrives dock, att vederbörande inom två månader från den dag, då stadsfullmäktige beslutat antaga reglementet, gör skriftlig anmälan härom till löne- och avtalsnämnden. Skulle dylik anmälan uraktlåtas, anses befattningshavaren eller arbetaren ha övergått till det nya reglementet.

Sammanfattningsvis får löne- och avtalsnämnden sålunda under hänvisning till vad ovan anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga härvid såsom bilaga 1 fogade förslag till pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare, att gälla från och med den 1 januari 1947,

att godkänna reglementet såsom plan för anslutning till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa,

att av nu anställda till kassan skola anslutas befattningshavare och arbetare, vilka vid 1947 års ingång ha minst 20 år kvar till pensionsåldern,

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa reglementet vederbörande statliga myndigheter för fastställelse i den mån så är erforderligt, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om medgivande till sådan ändring av reglementet för "Magistratens och rådhusrättens i Västerås Ämbets- och Tjänstemäns reservfond" att fondens medel må, i den ordning drätselkammaren efter närmare utredning kan finna lämpligt, användas för framtida utjämning av stadens pensionskostnader.

Västerås den 25 november 1946.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

|Per Siösteen.

Bil. nr 1.

PENSIONSREGLEMENTE

för Västerås stads befattningshavare och arbetare.

§ 1.

Reglementets tillämplighet.

1. Detta reglemente är — med nedan i mom. 5 stadgade undantag — tillämpligt å Västerås stads ordinarie befattningshavare ävensom de stadens arbetare, vilka enligt vad nedan sägs äro att anse såsom fast anställda.

2. Med ordinarie befattningshavare förstås i detta reglemente *dels* ordinarie innehavare av sådan befattning, som är uppförd å den av stadsfullmäktige fastställda tjänsteförteckningen, *dels* ock innehavare av annan befattning, som stadsfullmäktige efter beslut i särskilt fall finner böra förenas med pensionsrätt.

3. Såsom enligt detta reglemente fast anställd anses arbetare, som är anställd hos staden och som har stadigvarande och full sysselsättning vid stadens verk med arbete, vilket är oundgängligen nödvändigt för den normala driftens skötsel. Vidare förutsättes, att arbetaren *dels* sedan tre år är regelbundet sysselsatt med arbete för stadens räkning under minst åtta månader för år eller under fem på varandra följande kalenderår haft sådan sysselsättning sammanlagt minst 35 månader, *dels* har en verklig eller beräknad arbetstid av minst 36 timmar för vecka och vad beträffar efter år 1929 antagna arbetare erhållit stadigvarande anställning i stadens tjänst vid högst 40 års ålder. För baderskor samt bastu- och simhallsvakter stadgas ingen högsta ålder för anställning.

Såsom fast anställd enligt detta reglemente anses dock icke arbetare, som sysselsättes för lindrande av arbetslöshet, ej heller åkare eller stenhuggare eller andra med dem jämförliga, för stadens räkning verksamma personer, vilka gentemot staden äro att betrakta såsom självständiga företagare.

I särskilt fall må stadsfullmäktige kunna förklara arbetare såsom fast anställd enligt detta reglemente, ehuru icke förestående villkor äro för honom uppfyllda.

4. Vad här nedan stadgas angående befattningshavare gäller även — där ej annat sägs — fast anställd arbetare.

5. *Övergångsbestämmelse.* För befattningshavare, som före 1947 års ingång avgått ur stadens tjänst, eller uppnått pensionsåldern men ännu kvarstår i stadens tjänst eller drabbats av sjukdom eller olycksfall av sådan beskaffenhet, att därav kan uppstå rätt till egenpension enligt detta reglemente, skall reglementet icke gälla utan skola före år 1947 gällande bestämmelser angående pensionering av stadens befattningshavare och arbetare fortfarande tillämpas. Därest befattningshavare, som drabbats av sjukdom eller olycksfall av sistnämnda beskaffenhet, senare återvinner arbetsförmågan, skall han dock efter skriftlig framställning av löne- och avtalsnämnden kunna medgivas rätt att övergå till detta reglemente.

§ 2.

Pensionsförsäkring.

1. Befattningshavare, som omfattas av detta reglemente, skall beredas pension för egen räkning (egenpension) och för sina familjemedlemmars räkning (helkollektiv familjepension).

2. Pensioneringen ombesörjes — i den mån den icke sker genom Statens pensionsanstalt och med i nästföljande moment angivna undantag — av Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa (SKP), till vilken staden är ansluten som passiv medlem och i vilken befattningshavarna för pensionsförsäkring inträda som aktiva medlemmar. I den mån total eller partiell pensionsrätt föreligger enligt detta reglemente men ej enligt de för SKP stadgade villkoren utgives pensionen av staden. I den mån pensionsavgifter skola erläggas enligt de för SKP stadgade villkoren men sådana icke skola erläggas av befattningshavaren, erläggas de av staden.

3. Därest väsentlig ökning av pensionsförmånerna för befattningshavare skall ske på grund av lönereglering, befordran till högre tjänst eller ändring av detta reglemente, skall — i den mån stadsfullmäktige så besluta — staden själv ombesörja den del av pensioneringen, som svarar mot ökningen av pensionsförmånerna för sådana befattningshavare, som vid ökningens ikraftträdande ha mindre än tio år kvar till pensionsåldern.

4. För försäkring i SKP gälla kassans stadgar med de kompletteringar, som framgå av detta reglemente.

5. *Övergångsbestämmelse.* I fråga om befattningshavare, som vid detta reglementes ikraftträdande har pensionsrätt hos staden och för vilken vid samma tidpunkt mindre än år återstå till pensionsåldern, ombesörjes pensioneringen av staden. I fråga om denna pensionering skola befattningshavarna, i den mån ej detta reglemente annorlunda stadgar, äga samma rättigheter och skyldigheter som om pensioneringen skett genom SKP.

§ 3.

Pensionsålder.

1. Pensionsåldern är, där ej annat framgår av mom. 2,

a) 55 år för brandförman, brandman, polissyster samt vårdbiträde vid stadens ålderdomshem och barnhem.

b) 57 år för kriminalöverkonstapel, polisöverkonstapel, biträdande polisöverkonstapel, biträdande kriminalöverkonstapel, kriminalkonstapel samt poliskonstapel.

c) 60 år för poliskommissarie, brandchef, vice brandchef, brandmästare, gasverkseldare, arbetare eller befattningshavare, som under de senaste 15 åren varit övervägande sysselsatt med skiftarbete samt kvinnlig befattningshavare utom de ovan under a) omförmälda.

d) 62 år för kranmaskinist och

e) 65 år för annan manlig befattningshavare.

2. För innehavare av befattning, förenad med pensionsrätt i Statens pensionsanstalt skall pensionsåldern enligt detta reglemente vara densamma som den i Statens pensionsanstalt för befattningen gällande.

§ 4.

Beräknad och erforderlig tjänstgöringstid.

1. Befattningshavares *beräknade tjänstgöringstid* utgör summan av *dels* den tid, under vilken han efter fyllda 21 år innehaft sådan anställning, att detta reglemente enligt bestämmelserna i § 1 här ovan är eller skolat vara å honom tillämpligt, därest reglementet då gällt *dels* tjänstetid hos annan arbetsgivare i den mån häremot svarande pensionsrätt skall tillgodoföras befattningshavaren, *dels ock* den tid, som för honom återstår till pensionsåldern.

Såsom tjänstetid må efter stadsfullmäktiges medgivande i undantagsfall räknas tjänstgöring hos staden såsom icke ordinarie befattningshavare.

2. *Övergångsbestämmelse.* I fråga om sådan befattningshavare — ordinarie eller icke ordinarie — vilken är anställd i stadens tjänst före den 1 januari 1947, skola fortfarande gälla de bestämmelser angående beräkning av tjänsteår för pension, vilka finnas stadgade i 9 § av hittills gällande pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare samt 9 § i motsvarande reglemente för stadens arbetare, i den mån sagda bestämmelser icke äro för befattningshavaren eller arbetaren oförmånligare än motsvarande enligt detta reglemente gällande.

3. Tid varunder befattningshavare kvarstår i tjänst efter uppnådd pensionsålder, inräknas icke i tjänstetiden.

4. Den för fulla pensionsförmåner *erforderliga tjänstetiden* är, där ej annat framgår av mom. 5 här nedan:

a) 25 år för borgmästare, stadsdirektör, rådman, byggnadschef, överingenjör vid stadens tekniska verk, stadsombudsman, fastighetschef, stadsarkitekt, stadsläkare, folkskoleinspektör, polismästare, stadsfogde, stadsingenjör, kronokamrerare, stadskamrerare, brandchef, vice brandchef, hamnkapten, poliskommissarie, brandmästare, brandförman, brandman, polissyster samt vårdbiträde vid stadens ålerdomshem och barnhem.

b) 27 år för kriminalöverkonstapel, polisöverkonstapel, biträdande kriminalöverkonstapel, biträdande polisöverkonstapel, kriminalkonstapel samt poliskonstapel.

c) 30 år för annan befattningshavare.

5. För innehavare av befattning förenad med pensionsrätt i Statens pensionsanstalt skall den för full pension erforderliga tjänstetiden vara densamma som den i Statens pensionsanstalt för befattningen gällande.

§ 5.

Skyldighet att avgå ur tjänst.

1. Befattningshavare är skyldig att avgå ur tjänst vid utgången av den kalendermånad under vilken han

a) uppnår pensionsåldern eller

b) före uppnådd pensionsålder till följd av sjukdom, vanförhet, lyte eller nedsatt arbetsförmåga befinnes för framtiden oförmögen att på ett tillfredsställande sätt sköta sin tjänst och ej heller kan beredas annan tjänst hos staden. Även om inträffad arbetsoförmåga icke prövas för framtiden bestående, inträder avgångsskyldighet när arbetsoförmågan varat under tre år.

2. *Övergångsbestämmelse.* I fråga om magistratens vid detta reglementes ikraftträdande i stadens tjänst varande ledamöter skall i stället för vad ovan under 1 b

sägs gälla följande särskilda bestämmelse: "Befattningshavare är före uppnådd pensionsålder skyldig att avgå ur tjänst, därest han till följd av sjukdom, vanförhet, lyte eller nedsatt arbetsförmåga under mer än ¾ av tre på varandra följande år varit och av den myndighet, som har att utse efterträdare, efter inhämtat läkarutlåtande för framtiden befinnes oförmögen sköta sin tjänst."

3. Befattningshavare må kunna av stadsfullmäktige medgivas rätt att efter pensionsålderns inträde kvarstå i tjänst. Sådant medgivande lämnas för ett år i sänder och för sammanlagt högst tre år.

Övergångsbestämmelse: Magistratens vid detta reglementes ikraftträdande i stadens tjänst varande ledamöter skola dock äga rätt att utan särskilt medgivande kvarstå i tjänst till 67 år.

4. För ordinarie befattningshavare vid polisväsendet skall i hithörande delar gälla vad som stadgas i Kungl. förordningen den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m.

§ 6.

Anmäld lön och pensionsunderlag.

1. Till grund för varje befattningshavares pensionering anmäles en lön, som i fråga om annan befattningshavare än arbetare är lika med den till befattningen hörande årslönen i högsta löneklassen inom lönegraden med inräknande av värdet av eventuella naturaförmåner och sportler men ej av dyrtids- eller liknande tillägg. Om och med vilka belopp sportler och personliga lönetillägg skola ingå i den anmälda lönen bestämmes av stadsfullmäktige. I intet fall må den anmälda lönen överstiga ett belopp av 15.000 kronor.

2. För arbetare bestämmes den anmälda lönen till det belopp, som här nedan angives för den pensionsgrupp. till vilken arbetare är hänförlig:

Pensionsgrupp 1: Badstu- och simhallsvakter samt tvätterskor vid varmbadhuset, kabinettsvakt, städerskor i den mån detta reglemente är å dem tillämpligt, ävensom sådana växthusarbetare, mätarejusterare, elektriker samt linjearbetare, vilka jämlikt gällande kollektivavtal erhålla lägre lön än den för fullärd arbetare inom facket fastställda: kr. 2.500.

Pensionsgrupp 2: Baderska vid varmbadhuset, barnbespisningsföreståndarinna, biträde vid stadens ålderdomshem och barnhem samt vid folkskolornas barnbespisning, vid stadens lantbruk anställda ladugårdskarlar, smeder, slöjdare, fodermarskar, svinskötare, kördrängar och fördrängar samt med dem i lönehänseende likställda lantarbetare: kr. 3.000.

Pensionsgrupp 3: Chaufförer, grävmaskinister, eldare vid stadshotellet, reparatörer, kranmaskinister, motorskötare, snickare, mätareuppsättare, rörläggare, smeder, verkstadsarbetare, kranförare på kolgården, maskinister vid vattenverket och reningsverket, extra grävmaskinskötare, förrådsbiträde, renhållningsarbetare, stensättare, förrådsarbetare med kompetens för enklare reparations- och verktygsarbeten, trädgårdsarbetare, rättare vid stadens lantbruk, grovarbetare, vanliga förrådsarbetare, vedgårdsarbetare, diversearbetare, besättningsman å stadens bogserbåt, vaktmästare i fastigheten Munkgatan 7, vaktmästare vid idrottsplatserna, parkvakt vid parkförvaltningen, montörer, mätarejusterare, elektriker, linjearbetare och växthusarbetare ävensom med dem i lönehänseende likställa, allt i den mån sagda arbetare icke enligt vad ovan sagts äro att hänföra till pensionsgrupp 1: kr. 3.800.

3. Fullt pensionsunderlag är lika med den allmänna lönen ökad med ett belopp av 600 kronor, dock må sistnämnda ökning uppgå till högst 20 % av den anmälda lönen.

Då den beräknade tjänstetiden understiger den erforderliga, nedsättes pensionsunderlaget så, att detta utgör lika stor del av fullt pensionsunderlag som den beräknade tjänstetiden utgör del av den erforderliga.

4. *Övergångsbestämmelse.* För befattningshavare, som vid 1947 års ingång hade pensionsrätt hos staden, skall pensionsunderlaget i förekommande fall höjas så mycket som erfordras för att egenpensionen icke skall understiga den egenpension, som enligt hittills gällande pensionsbestämmelser skulle utgått.

§ 7.

Egenpension.

1. Rätt till egenpension inträder, när befattningshavare avgår ur tjänst på grund av därtill i reglementet stadgad skyldighet och upphör när han avlider.

2. Egenpensions belopp utgör 60 % av pensionsunderlaget. I fråga om innehavare av befattning, förenad med pensionsrätt hos Statens pensionsanstalt, skall dock avdrag ske med det pensionsbelopp, som utgår från sagda anstalt.

3. Därest befattningshavare kvarstår i tjänst hos staden efter uppnådd pensionsålder, skall under den tid, varunder han sålunda kvarstår, hans egenpension inräknas i de till honom utgående löneförmånerna.

§ 8.

Rätt till familjepension.

1. Rätt till familjepension inträder när befattningshavare avlider.

2. Rätt till familjepension tillkommer
 a) änka efter avliden befattningshavare; och
 b) arvsberättigat barn efter avliden befattningshavare, därest barnet är under 21 års ålder eller alltsedan det uppnått denna ålder är fullständigt och varaktigt oförmöget till arbete.

3. Rätt till familjepension upphör
 a) för änka när hon avlider eller ingår nytt äktenskap; och
 b) för barn, när det avlider eller när det uppnår 21 års ålder utan att vara fullständigt och varaktigt oförmöget till arbete, eller, därest pensionen utgår på grund av fullständig och varaktig arbetsoförmåga, när sistnämnda förhållande icke längre består.

Anm.: Angående inskränkningar i pensionsrätten vid giftermål eller adoption, som ingåtts, sedan befattningshavaren uppnått pensionsåldern eller drabbats av allvarlig sjukdom eller dylikt och angående klyvning av familjepensionen till förmån för frånskild hustru, finnas föreskrifter i SKP:s stadgar.

§ 9.

Familjepensionens belopp.

1. Till grund för beräkning av familjepensionens storlek lägges beloppet av den familjepension (grundbeloppet), som utgår, när den pensionsberättigades efterlevande utgöres av änka enbart. Detta belopp är lika med 25 % av pensionsunder-

laget. I fråga om innehavare av befattning, som är förenad med pensionsrätt i Statens pensionsanstalt, minskas grundbeloppet dock med beloppet av den familjepension, för änka enbart räknad, som gäller för befattningshavare i sagda anstalt.

2. Till änka och barn ävensom till barn enbart utgår pensionen med sitt enligt SKP:s stadgar bestämda belopp.

Anm.: Enligt SKP:s år 1946 gällande stadgar utgår familjepension för varje kalendermånad efter det antal pensionsberättigade efterlevande, som finnas å månadens första dag, sålunda:

Förmånstagarna utgöras av:	Pension utgår med nedanstående procent av grundbeloppet:	
änka	100 %	
änka och ett barn	130 %	
änka och två barn	150 %	
änka och mer än två barn	150 %	+ 10 % för varje barn utöver två
ett barn	75 %	
två barn	110 %	
tre barn	135 %	
fyra barn	150 %	
mer än fyra barn	150 %	+ 10 % för varje barn utöver fyra.

§ 10.

Gemensam bestämmelse angående egenpension och familjepension.

I pensionsbeloppen inräknas i förekommande fall vad av egenpensionen, respektive familjepensionen tillkommer befattningshavaren eller hans efterlevande på grund av i SKP gällande pensionsförsäkring, som intjänats hos annan till SKP ansluten arbetsgivare. Därest befattningshavaren genom arbetsgivaren tillgodoförts pensionsrätt på annat sätt än genom SKP, skall — där så kan ske — belopp motsvarande värdet av denna pensionsrätt överföras till SKP och de förmåner, som härigenom beredas befattningshavaren och hans efterlevande, inräknas på sätt nyss sagts. Kan sådan överföring icke ske, skola förmånerna i SKP ändå nedsättas så som om överföring skett.

Övergångsbestämmelse. Vad ovan föreskrivits skall icke gälla de befattningshavare, vilka vid detta reglementes ikraftträdande äro anställda i stadens tjänst.

Anm.: Angående avdrag för ersättning på grund av obligatorisk försäkring o. dyl. ävensom angående ansökan om pension, utbetalning av pension m. m. finnas föreskrifter i SKP:s stadgar.

§ 11.

Pensionsavgifter.

1. Till täckande av kostnaderna för pensionsförsäkring enligt detta reglemente skola för varje befattningshavare pensionsavgifter erläggas från och med den kalen-

dermånad, under vilken försäkring börjat, till och med den månad under vilken rätt till pension inträder, dock längst till och med den kalendermånad, då pensionsåldern uppnås.

Vid befattningshavares avgång ur tjänst före uppnådd pensionsålder erlägges avgift till och med den kalendermånad, under vilken avgång sker.

2. Av avgifterna för försäkringen skall befattningshavaren bestrida en andel, utgörande 6 % av den anmälda lönen.

I fråga om innehavare av befattning, som är förenad med pensionsrätt i Statens pensionsanstalt, minskas ovannämnda avgiftsandel med den pensionsavgift, vederbörande befattningshavare har att erlägga till anstalten. Är avgiften till anstalten högre än den enligt detta reglemente bestämda, erlägger staden skillnaden.

Avgiftsandelen avrundas i förekommande fall till närmast lägre hela tolvtal kronor.

Befattningshavares avgiftsandel betalas månatligen genom avdrag å lönen med en tolftedel av årsbeloppet. För arbetare, som icke har månadslön, göres dock avdrag med en fyrtioåttondedel av årsbeloppet under var och en av de 48 första veckorna under året.

Avdrag av här angiven storlek skall befattningshavaren vidkännas även i det fall, att pensioneringen helt eller delvis ombesörjes av staden.

3. Återstående del av avgiften för försäkringen betalas av staden.

4. För tid, då befattningshavare på grund av tjänstledighet eller suspension icke åtnjuter avlöning från staden, skola avgifterna — försåvitt icke löne- och avtalsnämnden annorlunda bestämmer — helt betalas av denne själv.

5. Från SKP eventuellt utgående avgiftsåterbäring (inklusive beslutad avgiftssänkning) och av pensionskassan eventuellt påfordrat avgiftstillskott (inklusive beslutad avgiftshöjning) tillgodoföres respektive påföres i sin helhet staden.

6. Med avseende å den del av pensioneringen, som skall ombesörjas direkt av staden, skola befattningshavarnas avgifter av staden fonderas och den på staden belöpande andelen av kostnaderna täckas i den ordning, som staden bestämmer.

7. *Övergångsbestämmelse.* För i stadens tjänst vid 1947 års ingång anställda befattningshavare skall ökningen i avgiftsandelen icke överstiga två tredjedelar av den enligt SKP:s grunder beräknade årskostnaden för den ökning i pensionsförmåner, som förorsakas av detta reglementes ikraftträdande.

§ 12.

Förtidig avgång ur tjänst.

1. Befattningshavare, som avgår ur stadens tjänst i förtid (d. v. s. utan att i samband med avgången bliva berättigad till pension) erhåller, därest han icke själv upprätthåller avgiftsbetalningen för sin försäkring, s. k. fribrev, d. v. s. nedsatta pensionsförmåner utan vidare avgiftsskyldighet.

2. *Övergångsbestämmelse.* Därest befattningshavare, som enligt detta reglemente inträder i SKP den 1 januari 1947 och som förut varit underkastad före år 1947 gällande pensionsbestämmelser, sedermera avgår ur stadens tjänst utan att rätt till pension i samband med avgången tillkommer honom, skall genom en engångsinbetalning av staden till SKP hans fribrev höjas så, att det överensstämmer med ett på grundval av följande förutsättningar beräknat fribrev.

Befattningshavaren antages hava varit försäkrad i SKP under hela den tid, avgifter för honom erlagts till stadens pensionsfond. Försäkringen har vid envar tid omfattat den egenpension och den familjepension samt avsett den pensionsålder, som gäller för honom enligt detta reglemente, eller skulle hava för honom gällt, därest reglementet varit i kraft. Kostnaderna för försäkringen hava bestritts förmedelst fortlöpande och, så länge pensionsförmånerna äro oförändrade, lika stora avgifter att betalas under tiden från försäkringens tecknande längst intill pensionsåldern. Beräkningen av avgifter liksom av fribrev sker enligt SKP:s vid avgången gällande grunder.

3. Övergångsbestämmelse. Avgår befattningshavare, vilkens pensionering helt ombesörjes av staden, i förtid, skall genom engångsinbetalning av staden honom tillkommande fribrev, beräknat på sätt i mom. 2 sägs, inlösas i SKP.

§ 13.

Dyrtids- och liknande tillägg på pensioner.

1. Därest staden utgiver dyrtids- eller liknande tillägg å löner till befattningshavare eller arbetare, skall staden jämväl utgiva däremot svarande tillägg å pensioner i den mån de belöpa å anställning i stadens tjänst. Tilläggen beräknas enligt den procentsats och å högst det belopp, som gäller för annan befattningshavare än arbetare. Härvid skall i förekommande fall avdrag ske för dyrtids- och liknande tillägg å ersättning på grund av obligatorisk försäkring o. dyl.

2. Därest dyrtids- eller liknande tillägg helt eller delvis inarbetats i befattningshavares lön, skall staden å pensioner, som belöpa å anställning i stadens tjänst och som beräknats å löner, som icke underkastats sådan reglering utgiva motsvarande tillägg.

§ 14.

Individuella påbyggnader m. m.

1. Önskar i SKP försäkrad befattningshavare bliva tillförsäkrad förmåner utöver dem, som äro föreskrivna i detta reglemente, må sådan individuell påbyggnad av försäkringen ske på befattningshavarens egen bekostnad och i den omfattning kassan medgiver.

2. Jämväl befattningshavare hos staden, vilken ej blivit i SKP försäkrad, må på befattningshavarens egen bekostnad och i den utsträckning detta medgives av kassan, teckna pensionsförsäkring och kapitalunderstöd i kassan.

3. Avgifter för försäkring, som nämnts i denna paragraf, avdragas från befattningshavarens avlöning och inbetalas till SKP i den ordning, som gäller för försäkringen enligt de föregående paragraferna i detta reglemente.

§ 15.

Förvaltningsbestämmelser.

1. Fråga angående tolkning och tillämpning av detta reglemente handlägges av löne- och avtalsnämnden.

2. Vederbörande styrelse skall för varje under styrelsen lydande befattningshavare till löne- och avtalsnämnden göra skyndsamma anmälningar att vidarebefordras till SKP:

a) om befattningshavares tillträde av sådan befattning, att han skall omfattas av detta reglemente,

b) om sådan ändring av befattningshavares lön, tjänsteställning eller dylikt, som har inflytande på hans pensionsförmåner,

c) om ändring av befattningshavares namn eller civilstånd (ingång eller upplösning av äktenskap),

d) om sjukdom eller olycksfall, som drabbar befattningshavare och varmed följer risk för arbetsoförmåga av sådan varaktighet, att den kan medföra rätt till egenpension från SKP (dylik anmälan skall insändas inom sex månader efter sjukdomens utbrott respektive olycksfallets inträffande),

e) om befattningshavares död och

f) om befattningshavares avgång ur tjänst.

3. För staden avsedda kopior av försäkringsbesked, som av SKP utfärdas för stadens befattningshavare, förvaras av löne- och avtalsnämnden.

§ 16.

Undantag från och ändringar i detta reglemente.

1. I den mån bestämmelserna i detta reglemente strida mot allmän författning äro de utan verkan.

2. Befattningshavarna och pensionstagarna äro skyldiga att underkasta sig de ändringar i detta reglemente, som kunna bliva betingade av överenskommelser efter centrala förhandlingar, föranledda av ändringar i lagstiftningen angående socialförsäkringen och därmed jämförliga författningar.

§ 17.

Reglementets giltighet.

Detta reglemente träder i kraft från och med den 1 januari 1947.

Befattningshavare eller arbetare, som önskar att före sagda tidpunkt gällande bestämmelser fortfarande skola tillämpas i fråga om hans pensionering, har att inom två månader från den dag, då stadsfullmäktige beslutat antaga detta reglemente, härom till löne- och avtalsnämnden göra skriftlig anmälan. Uraktlåtes detta skall befattningshavaren eller arbetaren anses ha övergått till detta reglemente.

Förestående pensionsreglemente godkännes som anslutningsplan jämlikt bestämmelserna i SKP:s stadgar.

Västerås den

Passiv medlem i SKP.

Stockholm den

Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa — understödsförening —.

UPPGIFT

å pension för ordinarie befattningshavare jämte familjepension för manliga befattningshavares änka och barn uträknade i pensionsbelopp enligt nuvarande bestämmelser.

Lönegrad	Slutavlöning enl. lönuregl.	Pensionsunderlag	Egen pension kronor	Familjepension: Ensam änka kronor	Änka + 1 barn kronor	Änka + 2 barn kronor	Änka + 3 barn kronor	1 barn kronor	2 barn kronor	3 barn kronor	Avgift för familjep. kronor
1	2.988: —	2.988: —	1.944: —								
2	3.204: —	3.204: —	2.082: —								
3	3.438: —	3.438: —	2.235: —								
4*	3.708: —	3.708: —	2.412: —								
5	4.032: —	4.032: —	2.622: —	807: —	1.131: —	1.212: —	1.293: —	405: —	807: —	1.131: —	120: —
6	4.356: —	4.356: —	2.832: —	873: —	1.224: —	1 309: —	1.398: —	438: —	873: —	1 224: —	132: —
7	4.728: —	4.728: —	3.075: —	945: —	1.323: —	1.419: —	1.512: —	474: —	945: —	1.323: —	141: —
8	5.136: —	5.136: —	3.339: —	1.029: —	1 443: —	1.545: —	1.647: —	515: —	1.029: —	1.443: —	156: —
9	5.580: —	5.580: —	3.627: —	1.116: —	1.563: —	1.676: —	1.787: —	558: —	1.116: —	1.563: —	168: —
10	6.066: —	6.066: —	3.942: —	1.215: —	1 701: —	1.824: —	1.944: —	609: —	1.215: —	1.701: —	183: —
11	6.552: —	6.552: —	4.260: —	1 311: —	1.836: —	1.968: —	2 100: —	657: —	1.311: —	1.836: —	198: —
12	7.038: —	7.038: —	4.575: —	1.407: —	1.971: —	2.112: —	2.253: —	705: —	1.407: —	1.971: —	213: —
13	7.524: —	7.524: —	4.890: —	1.506: —	2.109: —	2.259: —	2.409: —	753: —	1.506: —	2.109: —	225: —
14	8.010: —	8.008: —	5.205: —	1.602: —	2.244: —	2.403: —	2.565: —	801: —	1 602: —	2.244: —	240: —
15	8.496: —	8.421: —	5.475: —	1.686: —	2 361: —	2.529: —	2.697: —	843: —	1.686: —	2.361: —	252: —
16	8.982: —	8.834: —	5.742: —	1.767: —	2.475: —	2.652: —	2.829: —	885: —	1.767: —	2.475: —	267: —
17	9.468: —	9.177: —	5.967: —	1.836: —	2.571: —	2.754: —	2 937: —	918: —	1 836: —	2.571: —	276: —
18	9.954: —	9.517: —	6.186: —	1.905: —	2.667: —	2.859: —	3.049: —	951: —	1.905: —	2.667: —	285: —
19	10.440: —	9.792: —	6.366: —	1.959: —	2.742: —	2.938: —	3.135: —	981: —	1 959: —	2.742: —	294: —
20	11.040: —	10.116: —	6.576: —	2.025: —	2.835: —	3.039: —	3.240: —	1 011: —	2.025: —	2.835: —	303: —
21	11.640: —	10 356: —	6.732: —	2.073: —	2.904: —	3.111: —	3.318: —	1.035: —	2.073: —	2.904: —	312: —
22	12.240: —	10 560: —	6 864: —	2.112: —	2.958: —	3 168: —	3.381: —	1.056: —	2.112: —	2.958: —	318: —
23	12.940: —	10.735: —	6.978: —	2.148: —	3.009: —	3.222: —	3.438: —	1 074: —	2.148: —	3.009: —	324: —
24	13.640: —	10.814: —	7.029: —	2.163: —	3.030: —	3.246: —	3 462: —	1.083: —	2.163: —	3.030: —	324: —
25	14.340: —	10 884: —	7.074: —	2.178: —	3.051: —	3 267: —	3.486: —	1.089: —	2 178: —	3.051: —	327: —
26	15.040: —	10.954: —	7.122: —	2.190: —	3.066: —	3.285: —	3.504: —	1.095: —	2.190: —	3.066: —	330: —
27	15.840: —	11.034: —	7.173: —	2.208: —	3.093: —	3.312: —	3.534: —	1.104: —	2.208: —	3.093: —	333: —
28	16.690: —	11.119: —	7.227: —	2.223: —	3.114: —	3.336: —	3.558: —	1.113: —	2.223: —	3.114: —	333: —
29	17.590: —	11.150: —	7.248: —	2.232: —	3.126: —	3 348: —	3.573: —	1.116: —	2.232: —	3 126: —	336: —
30	18.540: —	11.150: —	7.248: —	2 232: —	3.126: —	3.348: —	3 573: —	1.116: —	2.232: —	3.126: —	336: —
31	19.540: —	11.150: —	7.248: —	2.232: —	3.126: —	3.348: —	3.573: —	1.116: —	2.232: —	3.126: —	336: —
32	20.740: —	11.150: —	7.248: —	2.232: —	3.126: —	3.348: —	3.573: —	1.116: —	2 232: —	3.126: —	336: —
33	22.040: —	11.150: —	7.248: —	2.232: —	3.126: —	3.348: —	3 573: —	1.116: —	2.232: —	3.126: —	336: —

*) Exekutor pension enligt lönegrad 7.

Bil. nr 3.

UPPGIFT

å egen pension och helkollektiv familjepension för ordinarie befattningshavare i Västerås stad enligt nya förslaget.

Lönegrad	Slutavlöning enl. löneregl.	Pensionsunderlag	Egen pension kronor	Familjepension							Avgift 6 %
				Ensam änka kronor	Änka + 1 barn kronor	Änka + 2 barn kronor	Änka + 3 barn kronor	1 barn kronor	2 barn kronor	3 barn kronor	
1	2.988: —	3.586: —	2.152: —	897: —	1.166: —	1.346: —	1.435: —	673: —	987: —	1.211: —	168: —
2	3.204: —	3.804: —	2.282: —	951: —	1.236: —	1.427: —	1.522 —	713: —	1.046: —	1.284: —	192: —
3	3.438: —	4.038: —	2.423: —	1.010: —	1.313: —	1.515: —	1.616: —	758: —	1.111: —	1.364: —	204: —
4*	3.708: —	4.308: —	2.585: —	1.077: —	1.400: —	1.616: —	1.723: —	808: —	1.185: —	1.454: —	216: —
5	4 032: —	4 630: —	2.778: —	1.158: —	1 505: —	1.737: —	1.853: —	869: —	1.274: —	1.563: —	240: —
6	4.356: —	4.956: —	2.974: —	1.239: —	1.611: —	1 859: —	1.982: —	929: —	1 363: —	1.673: —	252: —
7	4.728: —	5.328: —	3.197: —	1.332: —	1.732: —	1.998: —	2.131: —	999: —	1.465: —	1.798: —	276: —
8	5.136: —	5.736: —	3 442: —	1.434: —	1.864: —	2.151: —	2.294: —	1.076: —	1.577: —	1.936: —	300: —
9	5.580: —	6.180: —	3.708: —	1.545: —	2.009: —	2.318: —	2.472: —	1.159: —	1.700: —	2 086: —	324: —
10	6.066: —	6.666: —	4 000: —	1.667: —	2.167: —	2.501: —	2 667: —	1.250: —	1.834: —	2.250: —	360: —
11	6.552: —	7.152: —	4.291: —	1.788: —	2.324: —	2.682: —	2.861: —	1.341: —	1.967: —	2.414: —	384: —
12	7.038: —	7.638: —	4.583: —	1.910: —	2.483: —	2.865: —	3.056: —	1.433: —	2.101: —	2 579: —	420 —
13	7 524: —	8.124: —	4.874: —	2.031: —	2.640: —	3.047: —	3.250: —	1.523: —	2.234: —	2.742: —	444: —
14	8.010: —	8.610: —	5.166: —	2.153: —	2.799: —	3.230: —	3.445: —	1.615: —	2.368: —	2.907: —	480: —
15	8.496: —	9.096: —	5.458: —	2.274: —	2.956: —	3.411: —	3 638: —	1.706: —	2.501: —	3.070: —	504: —
16	8.982: —	9.582: —	5.749: —	2.396: —	3.115: —	3.594: —	3.834: —	1.797: —	2.636: —	3.235: —	528: —
17	9.468: —	10 068: —	6.041: —	2.517: —	3.272: —	3.776: —	4.027: —	1.888: —	2.769: —	3.398: —	564: —
18	9.954: —	10.554: —	6 332: —	2.639: —	3 431: —	3.959: —	4.222: —	1.979: —	2 903: —	3 563: —	588: —
19	10.440: —	11.040: —	6.624: —	2.760: —	3.588: —	4.140: —	4.416: —	2 070: —	3 036: —	3.726: —	624: —
20	11.040: —	11.640: —	6.984: —	2.910: —	3.783: —	4.365: —	4 656: —	2.183: —	3.201: —	3.929: —	660: —
21	11 640: —	12.240: —	7.344: —	3.060: —	3.978: —	4.590: —	4.896: —	2.295: —	3.366: —	4.131: —	696: —
22	12.240: —	12.840: —	7.704: —	3 210: —	4.173: —	4.815: —	5.136: —	2 408: —	3.531: —	4.334: —	732: —
23	12.940: —	13.540: —	8.124: —	3.385: —	4.401: —	5.078: —	5.416: —	2 539: —	3.724: —	4.570: —	768: —
24	13.640: —	14.240: —	8.544: —	3.560: —	4 628: —	5.340: —	5.696: —	2.670: —	3.916: —	4.806: —	816: —
25	14.340: —	14.940: —	8.964: —	3 735: —	4 856: —	5.603: —	5.976: —	2.801: —	4.109: —	5.042: —	852: —
26	15.040: —	15 600: —	9 360: —	3.900: —	5.070: —	5.850: —	6.240: —	2 925: —	4.290: —	5.265: —	900: —
27	15.840: —	15.600: —	9.360: —	3.900: —	5 070: —	5.850: —	6.240: —	2.925: —	4.290: —	5.265: —	900: —
28	16 690: —	15.600: —	9.360: —	3 900: —	5.070: —	5.850: —	6.240: —	2.925: —	4.290. —	5.265: —	900: —
29	17.590: —	15.600: —	9.360: —	3 900: —	5.070: —	5.850: —	6.240: —	2.925: —	4 290: —	5.265: —	900: —
30	18.540: —	15 600: —	9.360: —	3.900: —	5.070: —	5.850: —	6.240: —	2.925: —	4.290: —	5.265: —	900: —
31	19.540: —	15.600: —	9.360: —	3.900: —	5.070: —	5.850: —	6.240: —	2.925: —	4.290: —	5.265: —	900: —
32	20.740: —	15.600: —	9.360: —	3.900: —	5.070: —	5.850: —	6.240: —	2.925: —	4.290: —	5.265: —	900: —
33	22.040: —	15.600. —	9.360: —	3.900: —	5.070: —	5.850: —	6 240: —	2.925: —	4.290: —	5.265: —	900: —

* Exekutor pension enl. lönegrad 7.

Uppgift på pension för ordinarie arbetare jämte familjepension för manlig arbetares änka och barn uträknade i pensionsbelopp enligt nuvarande bestämmelser.

Arbetargrupper	Pensions-underlag kronor	Egen pension kronor	Änke-pension kronor	Änka + 1 barn kronor	Änka + 2 barn kronor	Änka + 3 barn kronor	1 barn kronor	2 barn kronor	3 barn kronor
Bastu-, simhallsvakter, tvätterskor	1.900: —	1.235: —	380: —*)	532: —	570: —	608: —	190: —	380: —	532: —
Vid stadens lantbruk anställda Kördrängar, fördrängar samt likställda lantarbetare	2.100: —	1.365: —	420: —	588: —	630: —	672: —	210: —	420: —	588: —
Baderskor	2.250: —	1.463: —	450: —	630: —	675: —	720: —	225: —	450: —	630: —
Vid stadens lantbruk anställda ladugårdskarlar, smeder, slöjdare, fodermarskar, svinskötare samt med dem i lönehänseende likställda lantarbetare	2.400: —	1.560: —	480: —	672: —	720: —	768: —	240: —	480: —	672: —
Rättare vid stadens lantbruk, grovarbetare, diversearbetare samt med dem i lönehänseende likställda arbetare	2.700: —	1.755: —	540: —	756: —	810: —	864: —	270: —	540: —	756: —
Snickare, träarbetare som hålla egna verktyg, montörer, smeder, rörläggare, förrådsbiträden, timavl. renhållningsarbetare, arbetare vilka periodvis tjänstgöra som kran- och maskinskötare samt med dessa i lönehänseende likställda	3.000: —	1.950: —	600: —	840: —	900: —	960: —	300: —	600: —	840: —
1:a klass montörer, chaufförer, ständiga kranskötare samt med dem i lönehänseende likställda	3.150: —	2.048: —	630: —	882: —	945: —	1.008: —	315: —	630: —	882: —

*) Sådan pensionstagare, för vilken den efter sagda procenttal utgående pensionen skulle understiga 700 kronor, må kunna av Lönenämnden tillerkännas pensionsfyllnad, så att den samfällda pensionen uppgår till högst nämnda belopp, 700 kronor, därest pensionstagaren prövas på grund av ålder eller sjuklighet vara ur stånd att med eget arbete väsentligt bidraga till sitt uppehälle.

Bil. nr 5.

Uppgift på pension för ordinarie arbetare jämte familjepension för manlig arbetares änka och barn uträknade i pensionsbelopp enligt nya förslaget.

Arbetargrupper	Anmäld lön kronor	Pensionsunderlag kronor	Egen pension kronor	Änkepension kronor	Änka + 1 barn kronor	Änka + 2 barn kronor	Änka + 3 barn kronor	1 barn kronor	2 barn kronor	3 barn kronor	Avgift 6 % kronor
1. Bastu- och simhallsvakter samt tvätterskor vid varmbadhuset, kabinettsvakt, städerskor i den mån detta reglemente är å dem tillämpligt, ävensom sådana växthusarbetare, mätarejusterare, elektriker samt linjearbetare, vilka jämlikt gällande kollektivavtal erhålla lägre lön än den för fullärd arbetare inom facket anställda	2.500: —	3.000: —	1.800: —	750. —	975: —	1.125: —	1.200: —	562: 50	825: —	1.012: 50	144: —
2. Baderska vid varmbadhuset, barnbespisningsföreståndarinna, biträde vid stadens ålderdomshem och barnhem samt vid folkskolornas barnbespisning, vid stadens lantbruk anställda ladugårdskarlar, smeder, slöjdare, fodermarskar, svinskötare, kördrängar och fördrängar samt med dem i lönehänseende likställda lantarbetare	3 000: —	3.600: —	2.160: —	900: —	1 170: —	1.350: —	1.445: —	675: —	990: —	1.215: —	180: —
3. Chaufförer, grävmaskinister, eldare vid stadshotellet, reparatörer, kranmaskinister, motorskötare, snickare, mätareuppsättare, rörläggare, smeder, verkstadsarbetare, kranförare på kolgården, maskinister vid vattenverket och reningsverket, extra grävmaskinskötare, förrådsbiträde, renhållningsarbe-											

tare, stensättare, förrådsarbetare med kompetens för enklare reparâtions- och verktygsarbeten, trädgårdsarbetare, rättare vid stadens lantbruk, grovarbetare, vanliga förrådsarbetare vedgårdsarbetare, diversearbetare, besättningsman å stadens bogserbåt, vaktmästare i fastigheten Munkgatan 7, vaktmästare vid idrottsplatserna, parkvakt vid parkförvaltningen, montörer, mätarejusterare, elektriker, linjearbetare och växthusarbetare ävensom med dem i lönehänseende likställda, allt i den mån sagda arbetare icke enligt vad ovan sagts äro att hänföra till pensionsgrupp 1	3.800: —	4.400: —	2.640: —	1.100: —	1.430: —	1.650: —	1.760: —	825: —	1.210: —	1.485: —	228: —

Bil. nr 6.

Översikt av kostnaderna för pensioneringen av Västerås stads befattningshavare.

(per 1 januari 1947)

Befattningshavare anställda tidigast år	Antal	Total årlig avgift (kronor)	Därav	
			befattningshavarens andel (kronor)	stadens andel (kronor)
I. Tjänstemän				
1945	23	23.361	3.744	19.617
1944	43	48 940	8.244	40.696
1943	50	60.721	10 320	50.401
1942	75	93.174	16.092	77.082
1941	85	117.807	20.160	97.647
1940	99	139.322	23.844	115.478
1939	116	176.202	29.424	146 778
1938	126	190.723	31 884	158.839
1937	136	208.883	34.440	174.443
1936	140	219.224	35.712	183 512
II. Arbetare				
1946	3	1.689	312	1.377
1945	15	9.909	1.752	8.157
1944	25	16.088	2.964	13.124
1943	33	22 047	4.032	18.015
1942	55	37.427	7.056	30.371
1941	60	40.530	7.668	32.862
1940	64	43.141	8.160	34.981
1939	72	48.899	9.240	39.659
1938	85	59.124	11 100	48.024
1937	98	67.633	12 744	54.889
1936	120	85.972	16 032	69.940
Summa: Tjänstemän och arbetare				
1946	3	1.689	312	1 377
1945	38	33.270	5.496	27.774
1944	68	65 028	11.208	53.820
1943	83	82.768	14.352	68.416
1942	130	130.601	23.148	107.453
1941	145	158.337	27 828	130.509
1940	163	182.463	32 004	150.459
1939	188	225.101	38.664	186.437
1938	211	249.847	42.984	206.863
1937	234	276.516	47.184	229.332
1936	260	305.196	51.744	253.452

Bil. nr 7.

Befattningshavare med minst nedanstående antal år kvar till pensionsåldern	Antal	Total årlig avgift (kronor)	Därav Befattningshavarnas andel (kronor)	stadens andel (kronor)
I. Tjänstemän				
25	126	145.500	26.900	118 600
20	172	226.500	39.900	186 600
II. Arbetare				
25	127	99.300	24.800	74.500
20	176	154.800	35.400	119.400
Summa: Tjänstemän och arbetare				
25	253	244.800	51.700	193.100
20	348	381.300	75.300	306 000

Bil. nr 8.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av förhandlingar förda å ena sidan Västerås stads löne- och avtalsnämnd samt å andra sidan representanter för Svenska elektriska arbetareförbundets avd. 14 i Västerås, angående nytt pensionsreglemente, framförde sistnämnda organisation begäran att pensionsåldern för samtliga vid Tekniska verken anställda elektriker och linjearbetare sänkes från 65 till 60 år.

Då löne- och avtalsnämnden ej ansåg sig kunna tillmötesgå vår begäran, hänvisades vi att tillskriva Stadsfullmäktige i ovan berörda fråga. Som motivering för denna vår begäran be vi få anföra, att vid arbete i transformatorstationer och högspänningsställverk, med spänning upp till 6.600 volt samt kabelskåp 380/220 volts spänning, arbetet ofta måste utföras under drift på såväl dag- som nattid, med de primitiva skydd som kunna anbringas. Dessutom att vid högre ålder utföra linjearbete ofta med spänningsförande ledningar upp till 220 volt.

Av ovan sagda framgår nödvändigheten av att berörda personal måste vara i besittning av en frisk kropp och ett klart huvud, varför vi anse 65-årsåldern för hög.

Vid gamla reglementets uppsättande begärde här berörda personal i skrivelse att få deltaga för att redan då få framlägga sina synpunkter på åldersgränsen. På denna skrivelse erhölls ej ens något svar.

Som jämförelse kunna vi omnämna att Telegrafverket och Statens kraftverk, vilkas arbeten äro likartade med vårt, redan nu tillämpa pension vid 60 år, och vad beträffar Statens kraftverk även omfattar verkstadspersonal.

Med hänvisning till vad ovan sagts hemställa vi att Stadsfullmäktige måtte bifalla vår begäran.

Sv. Elektriska Arbetareförbundet Avdelning nr 14:

HOLGER NILSSON.

Bil. nr 9.

Exempel på storleken av den anställdes andel i pensionsavgifterna enligt § 11 mom. 7 i föreslaget nytt pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare.

Grupp	Lönegrad	Anmäld lön[1]) (kr/år)	Pensionsålder (år)	Ålder (år) vid överggn till det nya reglement.[2])	Avgiftsandel (kr/år) enl. nuvarande pensionsreglemente	Avgiftsandel (kr/år) ökning den 1/1 1947	Avgiftsandel (kr/år) enl. det nya reglementet efter tillämpning av övergångsbest. i § 11 mom. 7
Manliga befattningshavare	7	4.728	55	25	141	87	228
				≥33	141	135	276
			57	25	141	75	216
				≥35	141	135	276
			65	25	141	63	204
				35	141	99	240
				≥43	141	135	276
	9	5.580	65	25	168	60	228
				35	168	96	264
				45	168	144	312
				≥46	168	156	324
	11	6.552	65	25	198	66	264
				35	198	90	288
				45	198	150	348
				≥49	198	186	384
	13	7.524	65	25	225	63	288
				35	225	99	324
				45	225	147	372
				≥52	225	219	444
	16	8.982	65	25	267	81	348
				35	267	117	384
				45	267	189	456
				≥51	267	261	528
	26 eller högre	15.000	65	25	327	477	804
				≥30	327	573	900
Kvinnliga befattningshavare	3	3.438	60	25	—	24	24
				35	—	48	48
				45	—	108	108
				≥51	—	204	204
	5	4.032	60	25	—	24	24
				35	—	48	48
				45	—	84	84
				≥54	—	240	240

Grupp	Lönegrad	Anmäld lön[1]) (kr/år)	Pensionsålder (år)	Ålder (år) vid överggn till det nya reglement.[2])	Avgiftsandel (kr/år) enl. nuvarande pensionsreglemente	ökning den 1/1 1947	enl. det nya reglementet efter tillämpning av övergångsbest. i § 11 mom. 7
Manliga arbetare		3.400	65	25	—	84	84
		(3.150)		35	—	132	132
				≥44	—	204	204
		3.400		25	—	96	96
		(3.000)		35	—	156	156
				≥43	—	204	204
		2.800	65	25	—	60	60
		(2.700)		35	—	96	96
				45	—	156	156
				≥46	—	168	168
		2.800		25	—	96	96
		(2.400)		35	—	144	144
				≥38	—	168	168
		2.800		25	—	120	120
		(2.100)		≥32	—	168	168

1) För arbetare inom parentes angiven anmäld lön avser nämnda lön enligt gruppindelningen i nuvarande pensionsreglemente.

2) Vid den högsta för resp. exempel angivna åldern vid övergången utgör avgiftsandelen 6 % av den anmälda lönen, d. v. s. blir trots övergångsbestämmelsen av samma storlek som normalt. Detta gäller jämväl för alla åldrar som ligga över den nyssnämnda.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 30

Nr 30. Fördelning av söndags- och nattexpeditionen för apoteken i Västerås.

Till Kungliga Medicinalstyrelsen, Apoteksbyrån, Stockholm.

För så vitt intet oförutsett inträffar, som i sista stund förändrar situationen, kommer apoteket Humlan i Västerås att kunna öppnas 1 januari 1947. Då i denna stad alternerande nattvakts- och söndagstjänst redan finnes införd mellan de två nuvarande apoteken, anhålles att bestämmelserna ang. apotekens i Västerås öppethållande fr. o. m. 1 januari 1947 ändras i enlighet med vad som gäller i stad med tre apotek.

Pålsboda den 30 oktober 1946.

Vördsamt

LARS HULTQUIST.

Mot framställningen enligt ovanstående har jag intet att erinra.

Västerås den 5 november 1946.

Ernst G. Winberg.

Intet att erinra mot ovanstående begäran.

Västerås den 5 nov. 1946.

Adolf Örtenberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås,

Såsom yttrande över apotekaren Lars Hultquists framställning till Kungl. Medicinalstyrelsen om ändrade bestämmelser rörande apotekens i Västerås öppethållande från och med den 1 januari 1947, då det nya apoteket Humlan troligen kommer att öppnas, får hälsovårdsnämnden åberopa vad förste stadsläkaren anfört i ärendet i skrivelse den 20 november 1946.

Västerås den 22 november 1946.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Sven Martiin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Yttrande ang. Kungl. Medicinalstyrelsens remisskrivelse r. ändring av bestämmelserna betr. apotekens i Västerås nattvakts- och söndagstjänst så att dessa komma att gälla i stället för två — *tre* apotek:

Det tillstyrkes att bestämmelserna ändras till att omfatta tre apotek så att det i början av år 1947 nytillkommande apoteket Humlan får deltaga i apoteksjourtjänsten. Härvid föreslås att för år 1947 söndags- och nattexpeditionen under januari handhaves av apoteket Bävern, under februari av apoteket Hjorten, under mars av apoteket Humlan, i april av apoteket Bävern etc.

Denna förslagsordning motiveras med att färdigblivandet av apoteket Humlan kan fördröjas samt bör apoteket få tid på sig att komma i gång i full utsträckning. Apoteket Hjorten har söndags- och nattexpeditionen under december 1946.

Västerås den 20 november 1946.

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

Västerås 1946. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 31

Nr 31. Val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktiges beredningsutskott får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän i nedannämnda styrelser och nämnder.

TAXERINGSNÄMNDERNA.

Enligt länsstyrelsens beslut skall staden vara indelad i 16 taxeringsdistrikt jämte ett distrikt för Badelunda församling, benämnt taxeringsdistrikt 3 A. 3:dje distriktet, som hittills varit *dels* ett lokalt distrikt, *dels ock* handhaft taxering för inkomst och förmögenhet av fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser, som driva rörelse eller utöva verksamhet, tillhörande vissa uppräknade kategorier, skall i fortsättningen utgöra endast ett lokalt distrikt med oförändrade gränser medan ett nyinrättat distrikt, det 15:de, skall övertaga ärenden angående taxering av de rörelseidkare, vilka förut nämnts. Det nuvarande 15:de distriktet, som varit fastighetstaxeringsdistrikt, erhåller i stället beteckningen 16:de distriktet. 14:de distriktet skall handlägga ärenden, som avse rörelse av annat slag än sådan som hänföres till det 15:de distriktet. I övrigt är distriktsindelningen oförändrad.

I anledning av det sagda föreslår beredningsutskottet, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i envar av 1947 års taxeringsnämnder skall vara tre med lika antal suppleanter med undantag av 12:te, 13:de, 14:de och 15:de distrikten, där antalet ledamöter föreslås till fem med lika många suppleanter samt i taxeringsdistrikt 3 A, där antalet ledamöter föreslås till fyra med lika många suppleanter.

Suppleanterna böra såsom hittills tjänstgöra för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas.

1:sta taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, f. överpostiljonen J. E. Wirén och järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, Emausgatan 29 D.

Suppleanter: Direktören O. Maunsbach, motormontören Erik E. W. Larsson och gjuteriarbetaren Karl Harry Andersson, kvarteret Ivar F 1.

2:dra taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ingenjören Thore Kättström, kontoristen Göte Magnusson och verkstadsarbetaren Harry Söder, Lovisebergsvägen 16.

Suppleanter: Majoren Hadar Leczinsky, Engelbrektsgatan 7, fru Greta Sjödahl och måleriarbetaren Börje Roos, Lovisebergsvägen 16.

3:dje taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Alrik Sollin och köpmannen Roland Forsberg.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, köpmannen Helmer Urby och kontoristen Kjell Branth.

3 A taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Godsägaren Hugo Myrberg, cementarbetaren Sven Eriksson, kopplingsarbetaren Birger Grip, Bergsvägen 7 och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg, Funkisgatan 2.

Suppleanter: Arrendatorn Olof Jansson, kyrkovaktmästaren Ivar Johansson, fru Karin Berghök, Högby Skogsfjäll 3 och grovarbetaren Elis Björklund, Högby Skogsfjäll.

4:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och verkstadsarbetaren Georg Karlsson.

Suppleanter: Kassören Oskar Rudén, metallarbetaren Stig Johansson och konditorn Ove Klingvall.

5:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ingenjören Sigurd Ahl, föreståndaren Rudmar Thunell och tjänstemannen Axel Boberg.

Suppleanter: Köpmannen K. Torstenson, typografen Gustav Pettersson och metallarbetaren Ruben Karlsson, Tråddragargatan 13.

6:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, avsynaren Martin Holmberg och metallarbetaren Ivan Hällström, Bomansgatan 12.

Suppleanter: Kamreraren S. Holmblad, trädgårdsarbetaren Olle J. Johansson och grovarbetaren Gustav Lindgren, Kristiansborgs gård.

7:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Majoren G. Robsahm, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleanter: Fabrikören Carl Holmquist, fanjunkaren S. B. Knutsson och montören Fritz Södergren.

8:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Arkitekten V. Segerstedt, avsynaren Helmer Törnblom och gjuteriarbetaren Gösta Andersson, Emausgatan 25 B.

Suppleanter: Folkskolläraren J. A. Eng, kontoristen Eivor Skarf och pressaren Valdemar Samuelsson, Relävägen 7 B.

9:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Maskinisten Erik Karlsson, instruktören Tage Engelbrektsson och stationskarlen K. G. Johansson.

Suppleanter: Rörarbetaren Olle Berggren, Bondegatan 16, hattmakaren Bernt Billgren, Vallingatan 5 A och järnhandlaren Henning Larsson.

10:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Nils Pettersson och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, kontoristen Göte Melin och civilingenjören Erik Engberg.

11:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, köpmannen R. V. Rosén och förrådsarbetaren Bertil Lindh, Skultunavägen 46.

Suppleanter: Ombudsmannen Erik Berglind, folkskolläraren Elis Hedberg och kommunalarbetaren Helmer Barkman, Drottninggatan 37.

12:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, ingenjören Ferd. Wahlberg, lantbrukaren Jakob Pettersson, lokföraren E. H. Neijmer och metallarbetaren Nils Pettersson, Malmabergsgatan 53 C.

Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, Frihetsvägen 12, målarmästaren O. Hansson, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, kommunalarbetaren K. E. Lindvall och lagerföreståndaren Martin Lindberg, Malmabergsgatan 33.

13:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Lokföraren Ernst Larsson, metallarbetaren Allan Skult, Råbygatan 10 B, muraren Ludvig Gräns, godsägaren Lars Jansson och metallarbetaren Elis Pettersson, Källhagsgatan 2 B.

Suppleanter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, laboratoriebiträdet Rune Gunnarsson, Gästgivarvägen 20, målaren Carl Axel Grönberg, Kronvägen 42, lantbrukaren Carl Axel Blomkvist och metallarbetaren Stig Berggren, Källhagsgatan 1, c/o Klintberg.

Härjämte hemställer beredningsutskottet, att åt detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Jansson skall givas uppdrag att taga befattning med den virkestaxering, som omförmäles i 81 § av taxeringsförordningen med herr Blomkvist såsom suppleant i detta särskilda uppdrag.

14:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Köpmannen Oscar Kihlgren, handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, Linnégatan 2, byggnadssnickaren Hugo Eriksson och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, folkskolläraren John Jacobsson, brevbäraren Olle Haglind, butiksföreståndaren Lindor Kagg, Tessingatan 5 B och ombudsmannen Carl Ölander.

15:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Kontorschefen Einar Keijser, avsynaren Ragnar Kragge, Skrågatan 9, skomakaremästaren Martin Westberg, köpmannen Elis Sollin och direktören Ragnar Bosten.

Suppleanter: Kontoristen Isidor Larsson, Langenbergsgatan 6 D, ombudsmannen Erik Lindgren, Stora gatan 75, chauffören John Eriksson, Linnégatan 6, kamreraren Harry Liljenmalm och inspektoren Aug. E. Arborelius.

16:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Byggnadsverkmästaren Erik Lindström, blomsterhandlaren Karl Pettersson och byggnadsnickaren Carl Viktorsson.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, byggnadsingenjören Oscar Ring, Langenbergsgatan 6 A och mätningsmannen E. G. Hedman.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Till suppleant i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1949 års utgång i stället för fru Elin Ramqvist, vilken avsagt sig uppdraget, föreslår beredningsutskottet fru Astrid Johansson, Solvägen 1.

ROTEOMBUD I BADELUNDA FÖRSAMLING.

Jämlikt folkbokföringsförordningen samt länsstyrelsens kungörelse den 26 november 1946, nr 31, skola för Badelunda församling utses tre roteombud med suppleanter för dem sålunda att ett roteombud jämte suppleant väljes för var och en av de tre rotarna inom församlingen. Valet skall enligt folkbokföringsförordningen gälla för en tid av fyra år räknat från och med den 1 april året efter det då valet äger rum.

I anledning härav får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige att för nämnda tid till roteombud för Badelunda församling välja

för 1:sta roten:

Ombud: Kakelugnsmakaren A. M. Kumlander, Tallbackagatan 10,
Suppleant: Verkstadsarbetaren Gustaf Hagström, Högby Skogsfjäll 16 A.

för 2:dra roten:

Ombud: Plåtslageriarbetaren J. G. Hassum, Berghamra 27,
Suppleant: Trädgårdsarbetaren Lennart Karlsson, Hälla.

för 3:dje roten:

Ombud: Lantbrukaren Thore Andersson, Närlunda.
Suppleant: Arrendatorn Valter Pettersson, Vedby.

Västerås den 11 december 1946.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

Västerås 1946, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1946 Ser. B nr 32

N:r 32. Anslag för anskaffande och uppförande av sommarveranda vid stadshotellet m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt mellan Västerås stads drätselkammare, å ena, och Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurantaktiebolag (SARA), å andra sidan, träffat avtal förhyr SARA av Västerås stad stadshotellsbyggnaden. SARA driver i nämnda byggnad hotell samt första, andra och tredje klass restaurant. Kontrakten med SARA utlöpa den 1 oktober 1947. I kontrakten har drätselkammaren förbundit sig att upptaga förhandlingar med SARA angående eventuell ombyggnad samt att slutföra förhandlingarna före den 1 april 1947. För hotellavdelningen och första klassens restaurant erlägger SARA en årshyra av 35.000 kronor vartill kommer ersättning för uppvärmningskostnaden. Enligt samma kontrakt förhyr SARA av staden stadsparkens restaurant för en årshyra av 15.000 kronor.

I skrivelse till drätselkammaren och vid förhandlingar direkt med representanter för kammaren har SARA:s ledning framhållit, att första klassens restaurant och hotell icke lämnar det ekonomiska resultat som SARA har befogad anledning att räkna med. Anledningen härtill har uppgivits vara, bland annat, att lokalerna i stadshotellet, i synnerhet ekonomilokalerna, äro opraktiska och tungarbetade samt att den årliga utflyttningen av restaurantrörelsen till stadsparken medför betydande merarbete och ekonomiskt avbräck. I avsikt att förbättra det ekonomiska resultatet för rörelsen i första klassens restaurant och hotell har SARA själv vidtagit en del anordningar. Så har man t. ex. flyttat över tvätten från Västerås till en central tvättanläggning i Eskilstuna. Vidare ha en del övriga rationaliseringsanordningar vidtagits inom hotell- och restaurantavdelningen. SARA anser emellertid, att därutöver även erfordras, att sådana anordningar vidtagas att någon utflyttning sommartid av restaurantavdelningen till stadsparken icke behöver ifrågakomma. För att lösa detta problem har man föreslagit uppförande av en sommarveranda vid stadshotellet. Det bör påpekas att detta projekt icke enbart motiveras av SARA:s önskan att få rörelsen ekonomiskt bärig utan i stor utsträckning sammanhänger med det faktum, att lokalerna i stadsparken äro alltför små. Det har konstaterats under flera år, att stadsparken sommartid icke svarar emot det verkliga behovet. Detta sistnämnda är en omständighet, som drätselkammaren väl känner till och som man i stadens intresse icke kan bortse ifrån.

Då drätselkammaren sålunda ställts inför frågan att lägga ned stadsparken som annex till stadshotellet, har kammaren icke kunnat undgå, att till en början ställa sig något tveksam. Det vore enligt drätselkammarens förmenande önskvärt om man vid avgörandet av denna fråga hade klart för sig hur man för framtiden skulle lösa frågan om första klassens hotell och restaurant. Härutinnan torde enligt kammarens åsikt endast två alternativ uppställa sig, *antingen* att omändra nuvarande stadshotellsbyggnaden till lokaler enbart för första klass restaurant och hotell och på annan plats i staden uppföra en byggnad för andra och tredje klassens restaurant *eller* uppföra en helt ny byggnad, inrymmande såväl hotell som första-, andra- och

tredjeklass restaurant. Beträffande det förstnämnda alternativet har för drätselkammarens delegerade framlagts ett av arkitekten Ture Wennerholm i Stockholm upprättat skissförslag, av vilket framgår, att en omändring av stadshotellsbyggnaden till att enbart tjäna som lokal för hotell och första klass restaurant mycket väl går att åstadkomma. Delegerade ha emellertid begärt skissförslag jämväl för en helt ny byggnad för att erhålla möjligheter till jämförelse ur kostnads- och andra synpunkter. Hur frågan än kommer att lösas torde man dock med hänsyn till nuvarande läge på byggnadsmarknaden få räkna med, att åtskilliga år komma att förflyta innan man definitivt kan lösa frågorna om slutgiltiga och ändamålsenliga lokaler för hotell samt första, andra och tredje klassens restaurant. Under sådana förhållanden har drätselkammaren ansett, att — därest man överhuvudtaget i princip kan acceptera en sommarveranda — åtgärden att redan nu anskaffa en dylik veranda kan anses försvarlig. Med hänsyn härtill har drätselkammaren kommit till den uppfattningen, att det *dels* får anses vara med stadens intresse förenligt att anskaffa en sommarveranda *dels ock* rent estetiskt låter sig göra att inpassa en dylik veranda utefter stadshotellets fasad mot Stora torget. Under förutsättning att en dylik sommarveranda anskaffas och uppsättes till sommaren 1947 har SARA förklarat sig villig att *dels* avstå från hyresrätten till stadsparkens lokaler, varvid den härför utgående hyran av 15.000 kronor skulle bortfalla, *dels* från och med dagen för verandans iordningställande erlägga en från 35.000 till 40.000 kronor förhöjd hyra för stadshotellets hotell och första klass restaurantavdelning, *dels* slutligen själv åtaga sig bestrida den till omkring 12.000 kronor årligen uppgående kostnaden för nedtagning och uppsättning av verandan. Drätselkammaren har ansett sig för sin del böra acceptera och hos stadsfullmäktige tillstyrka ifrågavarande uppgörelse. Om detta förslag vinner stadsfullmäktiges bifall har drätselkammaren beträffande stadsparkens restaurantbyggnad, vilken under vinterhalvåret för närvarande användes som lokaler för ungdomsverksamheten, tänkt sig att sommartid hyra ut densamma för konditoriservering eller liknande ändamål. Enligt anbud, som infordrats, drager en sommarveranda en anskaffningskostnad av 75.000 kronor och möjligheter finnas att erhålla densamma till sommaren 1947 om beställning omgående göres. På grund härav har drätselkammaren velat underställa ärendet stadsfullmäktiges prövning redan nu.

Därest en sommarveranda på sätt ovan sagts anskaffas erfordras även en del förbättringar och omändringar i stadshotellets nuvarande ekonomilokaler. Kostnaden härför har beräknats till 31.500 kronor. Härtill skulle komma, att de i stadsparkens restaurantbyggnad befintliga kylmaskinerna, kylbatterierna och kylskåpen överflyttades till stadshotellet. Däremot skulle något ingrepp i stadsparkens ekonomilokaler i övrigt icke verkställas.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande och uppförande av en sommarveranda vid stadshotellet anslå 75.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av uttaxerade medel i den ordning drätselkammaren sedermera kommer att föreslå stadsfullmäktige samt

att anslå 31.500 kronor för ovan omförmälda förbättringar och omändringar inom stadshotellets ekonomilokaler att täckas med

ett belopp av 11.500 kronor från det i 1947 års budget upptagna anslaget till underhåll av stadshotellsbyggnaden och med ett belopp av 20.000 kronor från det i samma års budget upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 december 1946.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg